

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

3 2044 004 714 523

G 510
B

Harvard College
Library

FROM THE LIBRARY OF
HERBERT WEIR SMYTH

Class of 1878

Eliot Professor of Greek Literature

GIVEN IN HIS MEMORY
BY HIS FAMILY

1937

RHETORES GRAECI

EX

**CODICIBUS FLORENTINIS
MEDIOLANENSIBUS MONACENSIBUS NEAPO-
LITANIS PARISIENSIBUS ROMANIS VENETIS
TAURINENSIBUS ET VINDOBONENSIBUS**

EMENDATIORES ET AUCTIONES EDIDIT

**SUIS ALIORUMQUE ANNOTATIONIBUS INSTRUXIT INDICES LOCUPLE-
TISSIMOS ADIECIT**

CHRISTIANUS WALZ

PROFESSOR TUBINGENSIS.

VOL. III.

STUTTGIARTIAE ET TUBINGAE
sumtibus J. G. C O T T A E.
LONDINI
apud BLACK, YOUNG et YOUNG. Tavistock Street.
LUTETIAE
apud FIRMIN DIDOT.
MDCCCXXIV.

G 510
B

HARVARD COLLEGE LIBRARY
FROM THE LIBRARY OF
HERBERT WEIR SMYTH
APR. 15, 1941

TUBINGAE, typis Hesperii de l'Orme.

ARGUMENTUM VOLUMINIS TERTII.

I.	Ἑρμογένους τέχνη ῥητορικὴ	- -	1—445.
II.	Ρούφου τέχνη ῥητορικὴ	- -	446—460.
III.	Ἀωννύμων συνόψεις ῥητορικῆς	-	461—464.
IV.	Ἰωσήφ τοῦ Ῥακενδύτου σύνοψις ῥητορικῆς	- - - -	465—569.
IV.	Ἀωννύμου περὶ τῶν τεσσάρων με- ρῶν τοῦ τελείου λόγου	- -	570—587.
VII.	Ἀωννύμου περὶ τῶν ὀκτῶ μερῶν τοῦ ῥητορικοῦ λόγου	- -	588—609.
VIII.	Ἀωννύμου ἐπιτομὴ ῥητορικῆς	-	610—614.
IX.	Ἀωννύμου ἐπιτομὴ ῥητορικῆς	-	615—669.
X.	Ἰωάννου τοῦ Τζέτζου ἐπιτομὴ ῥη- τορικῆς	- - - -	670—686.
XI.	Ψελλοῦ περὶ ῥητορικῆς	- -	687—703.
XII.	Περὶ σχημάτων ὧν Ἑρμογένης ἐ- μνημόνευσεν ἐν τοῖς περὶ εὐρέσεων καὶ ἰδεῶν βιβλίοις σύνοψις	-	704—711.
XIII.	Κάστωρος Ῥοδίου ῥήτορος τοῦ καὶ φιλορωμαίου περὶ μέτρων ῥητο- ρικῶν	- - - -	712—723.
XIV.	Ἀωννύμου ἐκθεσις ῥητορικῆς	-	725—748.

ΕΡΜΟΓΕΝΟΥΣ

ΤΕΧΝΗ ΠΗΤΟΡΙΚΗ.

Ex numerosis, quos omnes bibliothecae obtulerunt, Hermogenis codicibus duos tantum contuli integros: Vindobonensem 18. et Monacensem 327., de quibus vide Prolegomena ad Aphthonium T. I. p. 58. Monacensis ad majorem partem manu vetusta seculi XIII. scriptus est: a pag. 289, (nostrae ed.) vero manus recentior incipit. E codice antiquissimo Par. 2977. seculo X. scripto librum de statibus integrum contuli, in quo labore quum viderem, insigniorem lectionis varietatem plerumque ad marginem codicis signo γρ. annotatum esse, ipsa autem Hermogenis verba in codice ab editis parum differre, inde a libris de inventione non nisi lectionem variam ad marginem adjectam enotavi: nonnunquam etiam Par. 2916. consului. Ex aliis codicibus specimina tantum sumsi, ut ex Farnesinis tribus. Farn. I. est Cod. Farn. II. A. 22. chartac. fol. max. scriptus litteris grandissimis sine compendio scribendi, ita ut fideliter ex codice seculi X. transcriptus esse videatur. In fine codicis legitur: Μετεγράφη ἡ παροῦσα βιβλος ἔτει ἀπὸ τῆς Χριστοῦ γεννέσεως χιλιοστῷ τετρακοσιοστῷ, ἐνενηκοστῷ τετάρτῳ, μηνὸς Σεπτεβρίου, εἰκοστῇ τετάρτῃ ἐν Ῥώμῃ τῇ ἀγίᾳ, ἀναλώμασι μὲν τοῦ αἰδεσιμωτάτου καὶ ἡμετέρου κυρίου κυρίου Ἀλεξάνδρου Φαρνέζε διακόνου τῆς ἱεροαγίας καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας καρδηναλίου. Θεῷ χάρις· τῶν ἀγίων ἐνδόξων καὶ θαυματουργῶν ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ. Χειρὶ Ἰωάννου πρεσβυτέρου

**

Πρώσου τοῦ Κρητός. Duobus tomis continentur Aphthon. et Hermogenes. Farn. 2. est Cod. II. A. 23. Farn. 3. est Cod. II. A. 25. Dresdensis est sec. XIII. bombyc. fol., male affectus, sed quantum fieri potuit, bene restauratus. Continet Hermogenis Rhetoricam cum Jo. Ttetzæ exegesi metrica. Ab initio et fine mutilus incipit a p. 2. v. 6. (nostræ ed.) desinit p. 365. v. 6. in νν. καὶ πῶς μὲν τοῦτο, πῶς. Tum sequitur folium unicum ex libro περὶ μεθόδου δεινότητος caput ultimum περὶ ἀποφάσεως una cum Jo. Tzetæ versibus politicis continens. Ex codice Rehdigerano Vratislaviensi specimen mecum communicavit C. E. C. Schneiderus, V. Cl. Cod. est chartac. fol. in fine mutilus. Ex codice Lips. 1245. chartac. sec. 15. fol. caput XI. et XII. ex secundo de Ideis libro in meam gratiam contulit A. Westermannus, V. Cl. In Anonymi Epitome rhetoricæ metricæ, quam p. 617. sqq. edidi, plures partes Hermogenis ad verbum exscriptæ sunt: harum lectionem variam enotavi et brevitatis causa Ttetz. notavi. Multa subsidia obtulerunt commentarii in Hermogenem, quos hunc ipsum in finem, ut commodius consuli possent, ante Hermogenem ipsum edidi.

Ex editionibus non nisi editio princeps Aldi et Genevensis Francisci Porti 1669. respiciendæ fuerunt. Portus de Hermogene partim ex ingenio, partim ex codicibus emendando optime meritus est, sed diligentia male intellecta in eo elaboravit, ut in locis veterum scriptorum, ab Hermogene plerumque ex memoria allatis, veram plenamque lectionem ex scriptoribus ipsis restitueret; qua quidem re multos, qui Fr. Porti vel Laurentii editione usi sunt, in errorem induxit. In his igitur ad Aldi lectionem codicum consensu confirmatam redeundum fuit. Quid præterea ad Hermogenem emendandum a nobis præstitum sit, id lectores usu ipso quavis pagina facile invenient.

Π Ι Ν Α Ξ

ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΤΩΝ ΕΝ ΤΗ ΕΡΜΟΓΕΝΟΥΣ ΤΕΧΝΗ ΡΗΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Π Ε Ρ Ι Τ Ω Ν Σ Τ Α Σ Ε Ω Ν .

I. 1	
II. Διαίρεσις τῶν στάσεων 10	VII. περὶ πραγματικῆς 48
III. περὶ στοχασμοῦ 17	VIII. περὶ μετελήψεως 52
IV. περὶ ὅρου 32	IX. περὶ ὀρητοῦ καὶ δια-
V. περὶ ἀντιλήψεως 38	νοίας 54
VI. περὶ τῶν ἀντιθετικῶν, ἀντιστάσεως, ἀντεγκλή- ματος, μετástασεως, συγ- γνώμης 44	X. περὶ ἀντινομίας 56
	XI. περὶ συλλογισμοῦ 60
	XII. περὶ ἀμφιβολίας 62

Τ Ω Ν Ε Τ Ρ Ε Σ Ε Ω Ν Τ Ο Μ Ο Σ Α΄.

I. Περὶ τῶν ἐξ ὑπολήψεως προοιμίων 65	IV. περὶ τῶν ἀπὸ καιροῦ προοιμίων 77
II. περὶ τῶν ἐξ ὑποδιαίρε- σεως προοιμίων 73	V. περὶ παντὸς προοιμίου, καὶ ἐκ πόσων μερῶν συν- ίστηκε 79
III. περὶ τῶν ἐκ περιουσίας προοιμίων 76	

Τ Ω Ν Ε Τ Ρ Ε Σ Ε Ω Ν Τ Ο Μ Ο Σ Β΄.

I. Περὶ προκαταστάσεως, τῆς καὶ προδιηγήσεως 81	IV. περὶ πολέμου καὶ εἰρήνης 86
II. περὶ μετοικιδῶν, καὶ τῆς ἐν τοῦτοις εὐρέσεως 82	V. περὶ ἀσεβείας ἢ φόνου 88
III. περὶ νόμων εἰσφορᾶς 84	VI. περὶ δημοσίων ἀδικη- μάτων 90
	VII. περὶ διηγήσεως 91

ΤΩΝ ΕΤΡΕΣΕΩΝ ΤΟΜ. Γ'.

I.	98	X. περὶ τῶν ἀπ' ἀρχῆς	
II. Περὶ προκατασκευῆς	99	ἄχρι τέλους	128
III. περὶ βιαίου	104	XI. περὶ πλαστοῦ ἐπιχειρή-	
IV. περὶ κεφαλαίων	106	ματος	132
V. περὶ ἐπιχειρημάτων	111	XII. περὶ τῶν ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι	
VI. περὶ ἐνστάσεως καὶ ἀν-		τέλους τῆς πραγματικῆς	135
τιπαραστάσεως	120	XIII. περὶ τάξεως ἐπιχειρη-	
VII. περὶ ἐργασίας ἐπιχει-		μάτων	136
ρημάτων	122	XIV. περὶ ὅρου, καὶ τῶν	
VIII. περὶ ἐνθυμήματος	124	ἐξῆς	138
IX. περὶ ἐπενθυμήματος	126	XV. περὶ διασκευῆς	140

ΤΩΝ ΕΤΡΕΣΕΩΝ ΤΟΜΟΣ Δ'.

I. Περὶ λόγου σχημάτων	140	IX. περὶ ἐπιφωνήματος	172
II. περὶ ἀντιθέτου	147	X. περὶ τροπῆς	175
III. περὶ περιόδου	150	XI. περὶ σεμνοῦ λόγου	176
IV. περὶ πνεύματος	158	XII. περὶ κακοζήλου	178
V. περὶ τάσεως	166	XIII. περὶ τῶν ἐσχηματισμέ-	
VI. περὶ διλημμάτων	167	νων προβλημάτων	181
VII. περὶ παρηχίσεως	169	XIV. περὶ συγκριτικῶν προ-	
VIII. περὶ κύκλου	170	βλημάτων	186

ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

I.	189	VII. περὶ τραχύτητος	232
II. Περὶ σαφηνείας, ἣ ὑπο-		VIII. περὶ σφοδρότητος	239
βέβηκε τὸ καθαρόν καὶ		IX. περὶ λαμπρότητος	243
εὐκρινές	202	X. περὶ ἀκμῆς	249
III. περὶ καθαρότητος	202	XI. περὶ περιβολῆς, ἐν ταύ-	
IV. περὶ εὐκρινείας	210	τῇ καὶ μεστότητος	258
V. περὶ ἀξιώματος τοῦ λό-		XII. περὶ ἐπιμελείας καὶ κάλ-	
γου καὶ μεγέθους	217	λους	277
VI. περὶ σεμνότητος	219		

ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΤΟΜΟΣ Β'.

I. περὶ γοργότητος	295	τε καὶ ἄβροῦ καὶ ἡδονῇ	
II. περὶ ἡθους	303	ἔχοντος λόγου	328
III. περὶ ἀφελείας	505	VI. περὶ ἐπιεικείας	328
IV. περὶ γλυκύτητος	331	VII. περὶ ἀληθινοῦ λόγου	336
V. περὶ δριμύτητος, καὶ		VIII. περὶ βαρύτητος	349
τοῦ ὁξείως λέγειν, ὠραίου		XI. περὶ δεινότητος	354

X. περὶ τοῦ πολιτικοῦ λό- γου	366	περὶ Κριτίου	388
XI. περὶ τοῦ ἀπλῶς πολι- τικοῦ λόγου	380	περὶ Λυκούργου	389
περὶ Λυσίου	381	περὶ Ἀνδοκίδου	389
περὶ Ἰσαίου	381	XII. περὶ τοῦ ἀπλοῦ παρη- γυρικοῦ	390
περὶ Ὑπερίδου	382	περὶ Ξενοφώντος	391
περὶ τοῦ Ἰσοκράτους	383	περὶ Αἰσχίνου Σωκρα- τικοῦ	394
περὶ Δεινάρχου	384	περὶ Νικοστράτου	394
περὶ Αἰσχίνου	384	περὶ Ἡροδότου	395
περὶ Ἀντιφώντος	385	περὶ Θουκυδίδου	596
περὶ Ῥαμνουσίου Ἀν- τιφώντος	387	περὶ Ἐκαταίου	399

ΠΕΡΙ ΜΕΘΟΔΟΥ ΛΕΙΝΟΤΗΤΟΣ.

I.	402	XIX. περὶ ἐγνωσμένου ψεύ- δους, καὶ πότα χρη- στίον αὐτῷ	423
II. Περὶ λέξεως ἀγνοου- μένης ἐν πεζῷ λόγῳ	403	XX. περὶ ὄρκου, ποῖον ὁμεῖται, καὶ ποῖον οὐ	424
III. περὶ τῶν κατὰ λέξιν ἀμαρτημάτων	403	XXI. πότε ῥήτωρ δώσει συν- ηγόρους, καὶ κατὰ πό- σους τρόπους	425
IV. περὶ τοῦ πότε ταυτό- τητι ὀνομάτων χρησό- μεθα, καὶ πότε ποικι- λία	404	XXII. Μέθοδος τοῦ τὰ ἐναν- τία λέγοντος οἷς βου- λεται γενέσθαι, κατορ- θοῦν ὃ βούλεται μὴ δοκοῦντα ἐναντία οἷς ἐ- θέλει λέγειν	426
V. περὶ περιτόττης	405	XXIII. Πῶς δεῖ προτείνειν τὰς τοῦ ἀντιδίκου προ- τάσεις	427
VI. περὶ αὐθαδῶν καὶ τολ- μηρῶν διανοημάτων	407	XXIV. περὶ τοῦ λεληθότως τὰ αὐτὰ λέγειν, ἢ ἐαν- τῷ ἢ ἄλλοις, μὴ δο- κοῦντα τοῦτο ποιεῖν	429
VII. περὶ παραλείψεως	408	XXV. περὶ τοῦ ἀνεπαχθῶς ἐαντὸν ἐπαινεῖν	430
VIII. περὶ περιπλοκῆς	410	XXIV. περὶ παλαισμάτων δικαστηρίων, ἢ Δημο- σθένους ἐπετεχνήσατο	431
IX. περὶ ἐπαναλήψεως	412	XXVII. περὶ δευτερολογιῶν	433
X. περὶ τοῦ κατὰ πεῦσιν σχήματος	413		
XI. περὶ ἀσυνδέτου	415		
XII. περὶ προεκθέσεως καὶ ἀνακεφαλαιώσεως	416		
XIII. περὶ ἴσων σχημάτων	417		
XIV. περὶ ὑπερβατοῦ	418		
XV. περὶ ἀντιθέτου	420		
XVI. περὶ παρίσου	421		
XVII. περὶ προσποιήσεως σχεδιασμοῦ	421		
XVIII. περὶ αἰξήσεως ἐν δι- καις καὶ τῶν ἀποδεί- ξεων	422		

XXVIII. περὶ διηγήσεως	433	XXXIII. περὶ τοῦ τραγικῶς	
XXIX. πῶς κοινὰ διανοή-		λέγειν	439
ματα ἰδιώσονται	434	XXXIV. περὶ τοῦ κωμικῶς	
XXX. περὶ χρήσεως ἐπῶν		λέγειν	440
ἐν περὶ λόγῳ	436	XXXV. περὶ ὑμφιβολίας	442
XXXI. περὶ τῶν κικρατη-		XXXVI. περὶ δημηγορίας,	
κότων ἐν τοῖς ἀκροα-		διαλόγου, κωμωδίας,	
ταῖς παθῶν	437	τραγωδίας, καὶ συμ-	
XXXII. περὶ τῶν ὁμολογου-		ποσίων Σωκρατικῶν	443
μένων ἀδικημάτων	439	XXXVII. περὶ ἀποφάσεως	444

ΕΡΜΟΓΕΝΟΥΣ

ΤΕΧΝΗ ΡΗΤΟΡΙΚΗ.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΣΤΑΣΕΩΝ.

. C a p. I.

Πολλῶν ὄντων καὶ μεγάλων, ἃ τὴν ῥητορικὴν συνί-^{Ald 19}
 στησι καὶ τέχνην ποιεῖ, ¹ καταληφθέντα τε ἐξ ἀρχῆς δη-
 λαδὴ καὶ συγγυμνασθέντα τῷ χρόνῳ, σαφῇ τε τὴν ὠφέ-
 λειαν παρεχόμενα τῷ βίῳ καὶ ταῖς βουλαῖς καὶ τοῖς δι-
 καστηρίοις καὶ πανταχοῦ, μέγιστον εἶναί μοι δοκεῖ τὸ
 περὶ ² διαιρέσεως αὐτῶν καὶ ἀποδείξεως, λέγω δὲ οὐ τῆς
 ἀπὸ τῶν γενῶν εἰς εἶδη, καὶ ἀπὸ τῶν ὅλων εἰς μέρη, μι-¹⁰
 χρόν μὲν γὰρ οὐδὲ τοῦτο μέρος ῥητορικῆς, ³ ἀλλ' οὐ
 περὶ τούτων νυνὶ, περὶ δὲ τῆς τῶν πολιτικῶν ζητημάτων
 διαιρέσεως εἰς τὰ λεγόμενα κεφάλαια ὁ λόγος γινέσθω.

¹ Subiicio solennem artis definitionem ex Luc. Paras. c. 4.
 [T. VII. p. 99. ed. Lehm.] τέχνη ἐστίν, ὥς ἐγὼ διαμνημονεύω, σο-
 φοῦ τιος ἀκούσας, σύστημα ἐκ καταλήψεων ἐγγεγυμνασμένων πρὸς
 τι τέλος εὔχρηστον τῶν ἐν τῷ βίῳ. ubi cfr. intrpr. et Fabric. ad
 Sext. Empir. Pyrrh. Hyp. III. 25. p. 188. Comment. in Her-
 mog. T. IV. p. 4. v. 10. ² Farn. 1. Rehdig. περὶ τῆς διαιρ. —
 mox Schol. Ald. [T. IV. p. 39.] διαιρέσεως αὐτῶν. tum Ald. Mon.
 Farn. 2. Vind. λέγω δὲ. Par. Farn. 1. Port. δέ. tum Mon. οὐκ
 ἀπὸ τῶν γ. sed οὐκ loco eraso manu recentiore supra lin.
 scriptum. ³ Schol. Ald. [T. IV. p. 59.] ῥητορικῆς μέρος. mox
 Rehdig. νῦν.

ἔστι δὲ ὁ αὐτὸς σχεδὸν ⁴ τῷ περὶ εὐρέσεως, πλὴν ὅσον οὐ
 πάντα ἔχει τὰ περὶ εὐρέσεως· καὶ πρῶτόν γε, ⁵ ὃ τι ἔστι
 πολιτικὸν ζήτημα, ῥητέον· ἔστι τοίνυν ἀμφισβήτησις λο-
 γικὴ ἐπὶ μέρους, ἐκ τῶν παρ' ἐκάστοις κειμένων νόμων
 ἢ ἐθνῶν ⁶ περὶ τοῦ νομισθέντος δικαίου ἢ τοῦ καλοῦ ἢ
 τοῦ συμφέροντος ἢ καὶ πάντων ἅμα ἢ τινων· τὸ γὰρ ὡς
 ἀληθῶς τε καὶ καθόλου καλὸν ἢ συμφέρον ⁷ ἢ τὰ τοι-
 αῦτα ζητεῖν οὐ ῥητορικῆς· τὴν δὲ ⁸ ἀμφισβήτησιν ταύτην
 ἀνάγκη περὶ τε πρόσωπα γίνεσθαι καὶ πράγματα, ὧν
 10 πλείστη δῆπου διαφορὰ, ἣν τοῖς ἐπιγνοῦσι ῥάδιον ⁹ ἤδη
 τὰς διαιρέσεις συνιδεῖν τὰς εἰς τὰ κεφάλαια τῶν ζητημά-
 των, καὶ ὅσα ὅλως διαιρεῖσθαι δύναται. Τῶν οὖν προσ-
 ῶπων τὰ μὲν ἔστιν οἷα καὶ δύνασθαι ¹⁰ ἐξετάζεσθαι, τὰ
 δὲ οὐ· τόπον δὲ ἄλλως ἐπέχει προσώπου. Τῶν δ' αὖ ἐξ-
 15 εταζομένων ἰσχυροτάτην ¹¹ μὲν ἔχει δύναμιν τὰ ὠρισμέ-
 να καὶ κύρια, οἷον, ὁ Περικλῆς, ὁ ¹² Δημοσθένης καὶ τὰ
 τοιαῦτα· δευτέραν δὲ τὰ πρὸς τι, οἷον πατήρ, υἱός, δοῦ-

4 Farn. 1. Vind. Schol. Ald. [T. IV. p. 64.] σχεδὸν ὁ αὐτός. Schol. πλὴν ὅσον — περὶ εὐρέσεως absunt a Vind. 5 γε Vind. om., in eodem post ὃ τι supra lineam inseritur ποτε. tum Ald. Port. Mon. Vind. ἔστι, Rehdig. ἔστι. Schol. Ald. ὅτι εἰς τὸ πο-
 λιτ. 6 Schol. Ald. [T. IV. p. 69.] ἐθνῶν. tum Farn. 1. τοῦ
 ante καλοῦ et ante συμφέρ. om. Syriani cod. Ven. τοῦ καλοῦ ἢ
 τοῦ om. Dresd. initio mutilus incipit: τοῦ συμφέροντος, ἢ τοῦ
 καλοῦ καὶ πάντων ἅμα. ἢ ante καὶ eraso. 7 ἢ συμφέρον Schol.
 Ald. om. — Mox Farn. 1. ζητεῖ. 8 Dresd. δὲ γε. tum Schol.
 Ald. [T. IV. p. 81.] περὶ τε πρόσωπα καὶ πράγματα εἶναι. 9
 Vind. ῥῆον. mox Rehdig. καὶ εἰς ὅσα ὅλως. 10 Ald. Mon.
 Farn. 1. 2. Dresd. Rehdig. Schol. Ald. [T. IV. p. 86.] δύναται.
 Port. Par. Syriani cod. Ven. δύνασθαι. Vind. om. Tum Reh-
 dig. τὰ δ' οὐ. 11 Ald. Port. ἰσχυροτάτην. Farn. 1. 2. Vind.
 ἰσχυροτάτην. de Dresd. Par. et Mon. non notavi 12 Farn. 1.
 καὶ Δημ. tum Sch. Ald. [T. IV. p. 97. 100.] τρίτην δὲ, τετάρ-
 την δέ.

λος, ¹³ δεσπότης· τρίτην τὰ διαβεβλημένα, οἷον ἄσωτοι, μοιχοὶ, κόλακες· τετάρτην τὰ ἡθικά, οἷον γεωργοὶ, λίχνοι, καὶ τὰ ὅμοια· πέμπτην τὰ κατὰ συμπλοκὴν δύο προσηγοριῶν, οἷον νέος πλούσιος· τούτων γὰρ ἑκάτερον ἰδίᾳ μὲν σμικρὸν ¹⁴ ἢ οὐδὲν ἰσχύει· συμπλακέντα δὲ εἰς ἓν ⁵ ἄμφω δύναται κρίσιν ἀναδέξασθαι· ἕκτην τὰ κατὰ συμπλοκὴν προσώπου καὶ πράγματος, οἷον, μειράκιον καλῶπιζόμενον φεύγει πορνείας· ἐβδόμην τὰ ἀπλᾶ προσηγορικά, ¹⁵ οἷον στρατηγὸς ῥήτωρ. ταυτὶ δὲ δῆλον μὲν ὡς καὶ καθ' ἓν ἐμπίπτει τοῖς ζητήμασι, καὶ κατὰ ¹⁶ πλείονα. αὐτίκα ὁ Δημοσθένης καὶ πατὴρ ἦν δήπου καὶ ῥήτωρ καὶ πρεσβευτὴς, ¹⁷ ἤδη δὲ καὶ στρατιώτης. ὅθεν καὶ μείζονα ¹⁸ ἔχει δυνάμιν τὰ ὠρισμένα καὶ κύρια· ἀλλὰ δεῖ περὶ ἐκάστου τῆς δυνάμεως ¹⁹ ἰδίᾳ γνόντα χρῆσθαι, ὡς ἂν ὁ καιρὸς διδῶ· τὰ μὲν οὖν ἐξεταζόμενα τῶν προσώπων ταῦτα· καὶ δεῖ τοῖς ἐγκωμιαστικοῖς ἀκολουθοῦντα τόποις χρῆσθαι τοῖς ἐμπίπτουσιν· ²⁰ οὐκ ἐπιδέχεται ²¹ δὲ ἐξέτασιν τὰ τε ἀόριστα, οἷον τὸ, τίς· καὶ τὰ ἰσάζοντα δι' ὅλου· οἷον, ὅσοι νέοι πλούσιοι, εἰ ἐπὶ τῷ κρίνοιν ἀλλήλους· ὃ ²² γὰρ ἂν τις εἴπῃ ²³ κατὰ τοῦ ἑτέρου, ἔ- ²⁰ σται τοῦτο ²⁴ καὶ κατὰ τοῦ ἑτέρου. Ὡσπερ δὲ τῶν προσ-

13 Vind. δοῦλος, υἷος. 14 Dresd. μικρόν. Vind. ἰδίᾳ μικρόν τι. 15 Ald. προσηγορικά. mox Vind. μὲν om. 16 Farn. 2. καὶ τὰ πλ. manus ser. τὰ in κατὰ mutavit. Tum Dresd. αὐτίκα γὰρ ὁ Δ. 17 Farn. 1. πρεσβύτης. 18 Vind. μείζω. 19 δυνάμεως ἰδίᾳ γν. — p. 5. v. 18. καὶ πρῶτόν γε ἄσυστ. εἶδος τὸ μονομερές in Dresd. folii iactura desunt. — Mox Schol. Ald. [T. IV. p. 110.] χρῆσθαι αὐτοῖς. 20 Sequitur in Farn. 1. titulus: περὶ τῶν μὴ ἐνδεχομένων ἐξέτασιν. 21 Par. ἐπιδέχονται. 22 Ald. ὅς. Port. Par. Farn. 1. 2. ὅ. 23 Ald. Port. Farn. 1. 2. Vind. Mon. Sch. Ald. [T. IV. p. 117.] εἴποι. Par. εἴπη. 24 Par. τοῦτο ἔσται. Mon. Sch. Ald. τοῦτο καὶ κατὰ τοῦ ἑ. ἔσται. — In Farn. 1. sequitur titulus: περὶ πραγμάτων.

ὥπων, οὕτω ²⁵ καὶ τῶν πραγμάτων ἔστι διαφορά· καὶ
 ἰσχυροτάτην μὲν ἐξέτασιν ἐπιδέχεται ταῦτα, ἐφ' οἷς τις
 αὐτὸς ὡς ποιήσας κρίνεται, ὡς ὁ θάπτων τὸ νεοσφαγὲς
 σῶμα ἐπ' ἐρημίας, καὶ φωραθεὶς, καὶ φόνου φεύγων,
 5 δευτέραν δὲ, ὅταν ἐτέρου πράξαντος, ἄντικρυς εἰς αὐ-
 τὸν ²⁶ ἀναφέρεται τὸ κρίνόμενον, οἷον, τρισαριστέως εἰ-
 κὼνα ἔστησαν οἱ πολέμιοι, καὶ προδοσίας κρίνεται. ²⁷ τρί-
 τήν, ἃ μεταξὺ τούτων ἐστὶν· οἷον, ἔγραψεν ὁ Περικλῆς
 εἰς δέον ἀνηλωκέναι ²⁸ πεντήκοντα τάλαντα· καὶ Ἀρχίδα-
 10 μος ²⁹ δώρων φεύγει· ³⁰ τὸ γὰρ τῶν πεντήκοντα τάλαν-
 των ἀναφέρεται μὲν ἄντικρυς εἰς αὐτὸν οὐδαμῶς, διὰ δὲ
 τὰ ἄλλα καὶ τοῦτο ἐνδέχεται ἐξετασθῆναι, ὡς ἀναφερό-
 μενον· ἀπέοικε δὲ οὐδὲν τοῦ ζητήματος τούτου καὶ ὁ ἄ-
 σωτος ὁ ³¹ ἐπὶ τῷ πατρὶ ἀφανεῖ γενομένῳ φόνου φεύγων·
 15 καὶ οὐκ ἄγνοῶ γε, ὡς ᾤήθησάν τινες μὴ εἶναι τὸ πρᾶ-
 γμα ἐνταῦθα ³² κρίνόμενον· θαυμάζω δὲ εἰ μὴ κρινο-

25 Syriani cod. Ven. οὕτω δὲ καί. Mox Ald. Port. ἰσχυ-
 ρωτ. Vind. Farn. 1. ἰσχυροτ. Corrigit etiam Boisson. Anecd. T.
 IV. p. 392. ex cod. Mazarineo A. 86. Tum Vind. μὲν ἔχει τὴν
 ἔξῃ supra lin. ἢ ἐπιδέχεται. 26 In Syriani cod. Ven. supra
 lin. scriptum est ἡμῶς. tum Farn. 1. ἀναφέρεται. 27 Farn. 2.
 Vind. Par. 2916. κρίνεται προδοσίας. Sch. min. γρ. καὶ φεύγει.
 Mon. Sch. Ald. [T. IV. p. 124.] καὶ φεύγει προδοσίας. In Mon.
 manu recent. superscriptum: γρ. κρίνεται προδ. 28 Par. ἀνα-
 λωκέναι. Par. 2916. ἀναλωκ. De re ipsa cf. Plut. Per. c. 23.
 Arist. Nub. 858. 29 Port. Ἀρχ. παρὰ Λακεδαιμονίοις δῶρ. φ.
 Ald. et codd. παρὰ Λακ. om. Par. ad marg. γρ. καὶ Ἀρχ. πα-
 ρὰ Λακεδαιμονίων φ. In ex. impresso Par. ad marg. scriptum
 est: παρὰ Λακεδαιμονίοις. 30 Vind. φεύγει δώρων. — v. 12.
 Sch. Ald. [T. IV. p. 126.] τὰλλα omisso καὶ τοῦτο. 31 ὁ Sch.
 Ald. [T. IV. p. 129.] om. Mox super φόνου in Farn. 1. liquore
 rubro scribitur φόνον. 32 Par. Farn. 1. Vind. Mon. τὸ πρᾶγμα
 ἐνταῦθα κρ. Ald. Port. ἐντ. τὸ πρᾶγμα κρ. Sch. Ald. μὴ εἶναι πρᾶ-

μένου πράγματος αἰτίαν τις ἀποδώσει καὶ τὸ λεγόμενον
 χρῶμα· ἀπολογήσεται δὲ, ³³ οἶμαι, ὁ ἄσωτος, καὶ ἔρει τι
 πρᾶγμα δὲ οὐ κρίνεται, κατὰ γε ἐμὲ, τὸ ἐξισάζον ³⁴ μό-
 νον, οἷον πένης καὶ πλούσιος, ἐκάτεροι ὥραιας ἔχοντες
 γυναικας, κατὰ ταυτόν ³⁵ ἄμφω πεφωράκασιν ἀλλήλους 5
 ἐξιόντας ἐκ τῶν ἀλλήλων οἰκιῶν, καὶ μοιχείας ἀλλήλοις
 ἵντεγκαλοῦσιν. ἐνταῦθα γὰρ αὐτὸν πάλιν ³⁶ τὰ μὲν πρόσω-
 πα διαλλάττοντα ἐπιδέχεται ἐξέτασιν· τὰ πράγματα δὲ ³⁷
 οὐ, διὰ τὸ ἰσάζειν· μετὰ ταῦτα τοίνυν ἔστιν ἐξ αὐτῶν ἐπι-
 γνῶναι τὰ τε συνεστώτα ³⁸ καὶ διαιρεῖσθαι δυνάμενα τῶν 10
 ζητημάτων, καὶ ὅσα μὴ συνέστηκε. τὰ μὲν γὰρ ἦτοι ἄμ-
 φω, καὶ πρόσωπον ἔχοντα καὶ πρᾶγμα κρινόμενον, ἢ τὸ
 ἕτερόν γε πάντως, καὶ τοὺς ἐξ ἐκατέρου μέρους λόγους σὺν
 τῷ πιθανῷ διαφόρους τε καὶ ταῖς πίστεσιν λοχυροὺς· ἔτι
 τε ὅπερ ³⁹ ἐστὶ παρὰ τοῖς δικασταῖς τὸ τῆς κρίσεως ἀφα- 15
 νές καὶ μὴ προειλημμένον τῇ ⁴⁰ κρίσει, δυνάμενόν τε πέ-
 ρας λαβεῖν, συνέστηκε· τὰ δ' οὐτινοσοῦν τούτων ἐνδεᾶ ⁴¹
 ἀσύστατά εἰσιν· εἰρήσεται δὲ καὶ ⁴² κατ' εἶδος. Καὶ πρῶ-

γμα ἐνταυθα τὸ κρινόμενον. θαυμ. δὲ, εἰ μὴ κριν. τοῦ πράγμ. 33
 Par. Farn. 2. Vind. δέ. Ald. Port. Mon. δ'. — Post ἔρει τι Farn. 1.
 titulum habet: περὶ πραγμάτων μὴ κρινόμενων. 34 Par. ἐξισα-
 ζόμενον μόνον. 35 Mon. ταὐτὸ ἄμφω h. l. et infra. Sch. Ald.
 [T. IV. p. 136.] κατὰ ταυτόν ἄμφω om. Eadem habent ἐξιόντας
 ἀπὸ τῶν. 36 αὐτὸ πάλιν Ald. Port. Mon. om., recepi ex Par.
 Vind. Farn. 1. 2. Sch. Ald. 37 Vind. τὰ δὲ πράγμ. tum
 Mon. Vind. ἐξισάζειν. Sequitur in Farn. 1. titulus: περὶ συν-
 εστώτων. 38 Sch. Ald. [T. IV. p. 138.] καὶ τὰ διαιρ. 39
 Ex. Par. ad marg. οὔπερ. 40 τῇ Vind. Par. om., Par. ad
 marg. γρ. καὶ μὴ προειλ. τῇ κρίσει. 41 Vind. Farn. 1. ταῦτα
 ἄσ. ἐστίν. etiam Farn. 2. ἐστίν. Ald. Port. Par. εἰσι. scr. εἰσιν.
 Sch. Ald. [T. IV. p. 146.] τὰ δ' οὖν τινος τούτων ἐνδεᾶ ταῦτα
 ἀσύστατά ἐστίν. 42 καὶ Farn. 1. om. Idem post εἶδος titu-
 lum ponit: περὶ ἀσυστάτων. tum Sch. Ald. [T. IV. p. 148.] καὶ
 πρῶτον μὲν.

τόν γε ἀσυστάτων εἶδος τὸ μονομερές, ὃ τὰ ⁴³ τῶν λόγων μὴ ἐκατέρωθεν ἰσχυρά· οἶον, πορνοβοσκὸς δέκα νέους κωμάζοντας ἐπὶ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, ὄρνυμα ποιήσας, ὑποδεξάμενος ἀπέκτεινε, καὶ φεύγει φόνου. ⁴⁴ Δεύτερον ⁵ τὸ ἰσάζον διόλου. οἶον, δύο νέοι πλούσιοι ὠραίας ἔχοντες γυναικας κατὰ ταῦτὸν ἄμφω ⁴⁵ πεφωράκασιν ἀλλήλους ἐξιόντας ἐκ ⁴⁶ τῶν ἀλλήλων οἰκιῶν καὶ μοιχείας ἀλλήλοις ⁴⁷ ἀντεγκαλοῦσι. Τρίτον τὸ ⁴⁸ κατὰ τὸ ἀντιστρέφον. οἶον, ἀπῆται τις δάνειον καὶ τόκους, ὁ δὲ παρακαταθήκην φάσκων ἔχειν οὐκ ὀφείλειν ἔλεγε τόκους· μεταξὺ πεποιηται χρεῶν ἀποκοπὰς ὁ δῆμος, καὶ ὁ μὲν ὡς παρακαταθήκην ἀπῆται, ὁ δὲ ὡς χρεὼς ⁴⁹ οὐκ ὀφείλειν ἔτι φησὶν· ἐνταῦθα γὰρ οὔτε διάφορα οὔτε ἰσχυρὰ τὰ τῶν πίστεων αὐτοῖς· περιπετεῖς γὰρ τοῖς ἑαυτῶν ἄμφω ⁵⁰ γίνονται λόγοις. Τέταρτον κατὰ τὸ ἄπορον, οὐ μὴ ἔστι λύσιν λαβεῖν ⁵¹ μηδὲ πέρας· οἶον, Ἀλέξανδρος ⁵² ὄναρ ἐλθὲν ὀνείροις μὴ πιστεύειν, καὶ βουλεύεται· ⁵³ ὃ τι γὰρ ἂν

43 Farn. 1. Sch. Ald. καὶ τὰ. 44 Dresd. Sch. Ald. φό-
νου φεύγει 45 Par. ad marg. γε. ἐκατέροι. Sch. Ald. [T. IV.
p. 150.] ἄμφω om. et paullo ante legunt: ἐκατέροι ὠραίας ἔχ.
γυν. 46 Ald. Port. Par. Mon. Farn. 2. Vind. ἀπό. Dresd.
Farn. 1. ἐκ. 47 Vind. ἀλλήλους, 48 Ald. τὸ κατὰ τὸ ἀντί-
στροφον. Port. τὸ κατὰ τὸ ἀντιστρέφον. ad marg. γε. κατὰ τὸ
ἀντίστροφον. Par. Mon. Dresd. Farn. 1. 2. Sch. Ald. [T. IV.
p. 152.] τρίτον κατὰ τὸ ἀντιστρέφον. Vind. τρ. τὸ κατὰ ἀντιστρέ-
φον. 49 Sch. Ald. χρεῶς. Tum Mon. οὐκέτι ὀφ. ἔλεγεν. su-
pra lin. οὐκ ὀφείλειν ἔτι φησί. Dresd. οὐκ ὀφείλειν ἔλεγεν. 50
Par. Vind. Dresd. Mon. ἄμφω τοῖς ἑαυτῶν. [Dresd. αὐτῶν.] tum
Sch. Ald. γεγόνασι. 51 Dresd. Vind. Sch. Ald. [T. IV. p. 153.]
εἴρεσιν. In Vind. supra lin. ἧ λαβεῖν. 52 Port. Mon. Sch.
Ald. addunt: ὁ βασιλεὺς. 53 Sch. Ald. βούλεται. Tum Ald.
Port. συμβουλεύοι. Par. Vind. Farn. 1. 2. συμβουλεύη. Dresd.
συμβουλεύση. Mon. ὃ τι κἂν συμβουλεύη. Par. supra lin. καὶ
συμβουλεύη τις ἐνταῦθα.

συμβουλευῇ τις ἐνταῦθα, τὸ ἐναντίον αὐτῷ ⁵⁴ περanei.
 Πέμπτον κατὰ τὸ ἀπίθανον. οἷον, εἰ Σωκράτην τις
 πλάττοι ⁵⁵ πορνοβοσκοῦντα ἢ Ἀριστείδην ἀδικοῦντα. ⁵⁶
 Ἔκτον κατὰ τὸ ἀδύνατον. οἷον, εἰ Σιφνίους ⁵⁷ ἢ Μα-
 ρωνεΐτας λέγοι ⁵⁸ τις περὶ ἀρχῆς τῶν Ἑλλήνων βουλευ- ⁵
 εσθαι, ἢ τὸν Πύθιον ψεύδεσθαι. Ἑβδομον κατὰ τὸ ⁵⁹
 ἄδοξον. οἷον, ἐκμισθώσας τις τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, τὸν ⁶⁰
 μισθὸν οὐκ ἀπολαμβάνων δικάζεται τῷ μισθωσαμένῳ.
 Ὀγδοον κατὰ τὸ ἀπερίστατον. οἷον, ἀποκηρύσσει ⁶¹ τις
 τὸν υἱὸν ἐπ' οὐδεμιᾷ αἰτίᾳ. Ταῦτα γὰρ οὐκ ἂν εἴη ζη- ¹⁰
 τήματα. Παρὰ δὲ ταῦτα εἶδη ⁶² ἐστὶν ἕτερα, ἐγγὺς μὲν
 ἀσυστάτων, μελετώμενα δὲ ὅμως. πρῶτον μὲν τὸ ἑτερορ-
 ρεπές. ⁶³ οἷον, καταφυγόντος Κριτίου ἐπὶ τὰς Ἀρμοδίου
 καὶ Ἀριστογείτονος εἰκόνας, βουλευόνται Ἀθηναῖοι, εἰ
 χρή αὐτὸν ⁶⁴ ἀποσπᾶν· τουτὶ γὰρ μονομέρὲς μὲν οὐκ ¹⁵
 ἐστίν, ἑτερορρέπες δέ. δεύτερον ⁶⁵ τὸ κακόπλαστον. οἷον,

54 Port. ad marg. γρ. αὐτοῦ ut Farn. 1. 2. — Mon. om.
 tum Ald. περanoi. reliqui περanei. 55 Ald. πλάτοι. Port.
 πλάττοι. Par. Mon. Dresd. Farn. 1. 2. πλάττει. Vind. λέγει.
 Sch. Ald. [T. IV. p. 156.] Σωκράτης τις πλάττειν. 56 ἢ. Ἀρ-
 ἀδικοῦντα Dresd. ad marg. habet. 57 Mon. Dresd. Σιφνίους
 τις ἢ. Sch. Ald. [T. IV. p. 159.] οἷον εἰς Σιφνίους τις ἢ Μαρω-
 νεΐτας περὶ αὐτῶν Ἑλλ. εἴποι βουλευέσθαι. 58 Par. Farn. 2.
 λέγει. Farn. 1. Vind. Μαρ. περὶ αὐτῶν. τ. Ἑ. βουλευέσθαι τις λέγοι.
 [Vind. λέγει.]. 59 Syriani cod. Ven. ἐβδ. τὸ ἄδοξον et ὀγδο-
 ον τὸ ἀπερίστατον. 60 Vind. καὶ τὸν μ. μοx Vind. Par.
 Farn. 2. ἀπολαβών. Par. Farn. 2. ad marg. γρ. οὐκ ἀπολαμβά-
 νων. tum Farn. 1. μισθωσαμένῳ. 61 Par. Dresd. ἀποκηρύσ-
 σει. Ald. Port. Mon. Vind. — ττει. tum Sch. Ald. [T. IV. p. 164.]
 τὸν ἑαυτοῦ υἱόν. 62 Sch. Ald. [T. IV. p. 170.] εἶδη ἀσυστάτων
 εἰσίν. 63 Dresd. ἐτερόρρεπες. 64 Ald. Port. Par. Farn. 1.
 2. Vind. εἰ δὲ ἀποσπᾶν. Mon. Dresd. Sch. Ald. [T. IV. p. 171.]
 εἰ χρή αὐτὸν αὐτῷ. tum Farn. 1. τοῦτο γὰρ. 65 Mon. Farn. 1.
 Sch. Ald. [T. IV. p. 173.] εἶτα.

μετὰ τὴν Νικίου ἐπιστολὴν ⁶⁶ γράφει τις Κλέωνα στρα-
τηγεῖν· ἢ πάλιν, πρόκειται Μαρδονίῳ ἀναχωρήσαντι με-
τὰ τὴν ἤτταν ἀπολογία παρὰ βασιλεῖ· ἢ πλάσις γὰρ ⁶⁷
ἡμάρτηται παραπλησίως ἐπ' ἀμφοῖν, ἐπεὶ τεθναῖσι γε δὴ-
⁵ που Κλέων ⁶⁸ τε πρὸ τῶν Σικελικῶν, καὶ Μαρδόνιος
πρὶν ἢ ⁶⁹ ἐπανελθεῖν τοὺς διαφεύγοντας ⁷⁰ τῶν Περσῶν.
ἔστιν ⁷¹ ἐν τούτοις καὶ τὸ προειλημμένον ⁷² τῇ κρίσει.
οἶον, μηδενὸς ἐπιγινῶναι δυναμένου τὴν ἄνοδον ⁷³ τὴν ἐπὶ
τὸν τύραννον, ἔδειξε γυνή τις τῷ ἑαυτῆς ἀνδρί· ὁ δὲ
¹⁰ ἀνελθὼν ἀπέκτεινεν ἐκεῖνον, καὶ μοιχείας αὐτῇ ἐγκαλεῖ·
²¹ θαυμάζω γὰρ εἰ τις αὐτῆς ⁷⁴ καταψηφιεῖται, κὰν ἐλεγ-
χθῇ μεμοιχευμένη, δι' ἣν ὁ τύραννος ἀνήρηται· τάχα δ'
ἂν καὶ παρὰ ταῦτα εἶδη τινὸς εὐρεθείη ἄλλα τοιαῦτα.
καὶ περὶ μὲν τῶν ἀσυστάτων τοσαῦτα· ⁷⁵ ἀλλὰ περὶ γὰρ
¹³ τῆς τῶν συνεστώτων διαιρέσεως ἤδη λεκτέον· αἰδους γὰρ
ἔνεκα προβλημάτων ⁷⁶ καὶ τρόπου περιέργον ἂν εἴη λέ-
γειν ἐν τῷ παρόντι· τὰ μὲν γὰρ εἶδη καὶ τοὺς τρόπους
διὰ τοῦτο μανθάνομεν δῆπου, ⁷⁷ ἵνα ταῖς οἰκείαις ἰδέαις

66 Thuc. VII. 10. sqq. Tum Ald. Κλέωνα στραγεῖν. Port. Κλέωνα φυγεῖν. Codd. στρατηγεῖν. Sch. Ald. πέμπειν Κλέωνα [Ald. Κλέων] στρατηγεῖν. 67 Vind. γὰρ αὕτη. 68 Mon. Sch. Ald. Κλέων καὶ Μαρδόνιος [Sch. Ald. τεθναῖσι γὰρ δῆπου Κλέων τε καὶ Μαρδ.]. ὁ μὲν πρὸ τῶν Σικ. καὶ Μαρδ. 69 Farn. 1. supra lin. γρ. πρηνή. 70 Sch. Ald. φυγόντας. Dresd. addit: ἐν Ἰλλυρταῖς. 71 Dresd. ἔστιν οὖν ἐν τούτ. supra lin. τοῖς ἐγγύς ἀσυστάτοις. Sch. Ald. [T. IV. p. 175.] κατὰ τὸ προειλ. 72 Ald. προειλημμένον. Dresd. supra lin. τὸ προεγνωσμένον τοῖς δικασταῖς ἐπ' ὠφελείᾳ τοῦ κοινοῦ. 73 Par. ὁδόν. — v. 10. καὶ abest a Sch. Ald. 74 Sch. Ald. [T. IV. p. 178.] καταψηφιεῖται ταύτης. mox Farn. 1. ad marg. γρ. ἐλεγχθείη. tum Ald. μεμοιχευομένη. 75 καὶ περὶ — τοσαῦτα. Par. Vind. Dresd. Sch. Ald. [T. IV. p. 179] om. 76 Ald. Port. Mon. Vind. καὶ προβλημ. Par. Farn. 1. 2. Dresd. καὶ om. tum Port. Sch. Ald. [T. IV. p. 181.] τρόπων. 77 δῆπου Dresd. om.

τῶν λόγων χρώμενοι τὰ προβλήματα μελετῶμεν. ⁷⁸ οἷον, δικανικῶς τὸ δικανικόν, καὶ συμβουλευτικῶς τὸ συμβουλευτικόν, καὶ πανηγυρικῶς ⁷⁹ τὸ ἐπιδεικτικόν· καὶ ἔκαστον, ὡς προσήκει, προσφύρως ⁸⁰ τοῖς ὑποκειμένοις· τοῖς δὲ μήπω περὶ ψιλῆς ⁸¹ διαιρέσεως τῆς εἰς τὰ λεγόμενα κε- ⁵ φάλαια τῶν ζητημάτων ἐπεσκεμμένους, μηδ' αὐτὸ τοῦτο δὴ, ⁸² τὰς λεγομένας στάσεις τῶν προβλημάτων εἰδότας, ἀμήχανον δήπου τῶν προειρημένων τι καλῶς γινώσκειν· διδάσκειν ⁸³ οὖν πρό γε ἐκείνων τὸν περὶ ἰδεῶν λόγον πάντη ἀνόητον· ἄλλως τε καὶ ⁸⁴ ἐπιχειρήσωμέν τι λέγειν ¹⁰ νυνὶ περὶ αὐτῶν, πλείων ἂν ἡμῖν ὁ τοῦ παρέργου λόγος, ἢ ὁ τοῦ ἔργου γένοιτ' ἄν· ⁸⁵ πραγματείας γὰρ ἰδίας, καὶ οὐ σμικρᾶς, ⁸⁷ εἰ μὴ καὶ ⁸⁸ τῆς μεγίστης καὶ τελεωτάτης ἐστὶν ὁ περὶ τε τῶν ἰδεῶν τοῦ λόγου καὶ τῆς χρήσεως αὐτῶν ἑκάστης λόγος· νῦν οὖν περὶ ἐκείνης τῆς δι- ¹⁵ αιρέσεως λεκτέον τῆς εἰς τὰ κεφάλαια· διαιρέσει ⁸⁹ τοίνυν ὁρθῶς ὁ τὴν τε διαφορὰν καὶ τὴν δύναμιν τῶν τε ⁹⁰

78 τὰ προβλ. μελετῶμεν in Par. ommissa, manu rec. adiecta sunt. 79 Vind. ἐπιδεικτικῶς. Farn. 1. πανηγυρικῶς τὸ πανηγυρικόν, καὶ ἐπιδεικτικῶς τὸ ἐπιδεικτικόν [sic]. Dresd. καὶ ἐπιδεικτικῶς τὰ ἐπιδεικτικά, supra lin. πανηγυρικῶς. Sch. Ald. [T. IV. p. 190.] ἐπιδεικτικῶς τὸ ἐπιδεικτικόν. 80 Farn. 1. προσφύρως. 81 Farn. 1. Mon. Dresd. Sch. Ald. [T. IV. p. 194.] ψιλῆς τῆς εἰς τὰ λεγ. κεφ. διαιρέσεως. In Par. Mon. λεγόμενα supra lin. scriptum. 82 Dresd. Mon. δὴ τοῦτο. Vind. Sch. Ald. δὴ om. 83 Sch. Ald. διδάσκει οὖν πρός γε. tum Farn. 1. Vind. Sch. Ald. καὶ πάντη. 84 Par. καὶ τι λέγειν ἐπιχ. περὶ αὐτῶν νυνί. Dresd. ἐπιχειρήσωμέν τι λέγειν περὶ αὐτῶν νυνί. Farn. 1. 2. Vind. ἐπιχ. τι περὶ α. λέγειν νυνί. Sch. Ald. περὶ αὐτῶν νῦν. 85 ἂν in Dresd. erasum. 86 Farn. 1. Vind. γένοιτο sine ἄν. 87 Par. μικρᾶς. 88 καὶ ex Par. Farn. 1. 2. Vind. Sch. Ald. [T. IV. p. 195.] recepi, abest ab Ald. Port. Mon. Dresd. 89 Ald. Par. Mon. Dresd. διαιρέσει. Port. Vind. Farn. 1. 2. διαιρήσει. 90 Farn. 1. τῶν τε τῶν προσ.

προσώπων καὶ τῶν πραγμάτων καὶ ἔτι τὴν λεγομένην
στάσιν ἐπιγνούς ⁹¹ τοῦ ζητήματος· ὅθεν μὲν γὰρ εἴρη-
ται στάσις, εἴτε ἀπὸ τοῦ στασιάζειν τοὺς ἀγωνιζομένους,
εἴτε ὀφεινῶν, ἑτέροις ⁹² ἐξετάζειν παρήμι, ὄνομα δὲ ⁹³
5 ἀφείς εἶναι τοῦτο κοινὸν ἧ καὶ συμβεβηκὸς τῶν ζητη-
μάτων ἀπάντων, ὅπως τοῦτο ⁹⁴ ἐπιγνωσόμεθα, τὴν μέ-
θοδον ἐνταυθοῖ προθεῖς, ⁹⁵ ποιήσομαι τὴν ἀρχὴν τῆς
διαίρεσεως τῶν κεφαλαίων ἀπὸ τοῦ ⁹⁶ στοχασμοῦ ἀναγκαί-
ως, ὡς αὐτὸ ⁹⁷ δηλώσει· ἐφεξῆς δὲ καὶ περὶ τῶν ἄλλων
10 λελέγεται· ⁹⁸ ἧ δ' οὖν μεθόδός ἐστιν ἡδε.

C a p. II.

ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ ΤΩΝ ΣΤΑΣΕΩΝ. ¹

Παντὸς οὐτείνουσιν προτεθέντος ² ζητήματος, εἰ
συνεστήκοι ³ ἐπισκοπεῖν δεῖ τὸ κρινόμενον, εἰ ἀφανές
ἐστιν, ἧ φανερόν· καὶ μὲν ἀφανές ⁴ ἧ, στοχασμὸς ἐσται.

91 Syriani cod. Ven. εἰδώς. 92 Par. ἐτέρους. 93 Vind.
ὄνομα δὲ τοῦτο ἀφείς εἶναι. 94 Farn. 1. Sch. Ald. [T. IV. p.
199.] τούτων. 95 Par. προσθεῖς. Sch. Ald. προτάξας. Cod.
Par. προθεῖς, supra lin. προτάξας. 96 τοῦ Par. Vind. Dresd.
Farn. 1. 2. om. [Farn. 1. ἀποστοχασμοῦ]. 97 Ald. Port. Codd.
αὐτός. Sch. Ald. αὐτό. 98 Par. Farn. 2. λέγεται. Farn. 1. πε-
ρὶ τῶν ἄλλων λελέγεται ἀπάντων. Sch. Ald. καὶ περὶ τῶν ἄλλων
ἀπάντων λελέγεται. Sqq. ἧ δ' οὖν μεθ. ἐ. ἡδε Farn. 1. om.

1 Par. διαίρεσις τῆς μεθόδου τῶν στάσεων. Dresd. μέθοδος
διαίρεσεως τ. στ. Farn. 1. μέθοδος τῶν στάσεων. Mon. titulum
om. 2 Ald. Par. Mon. Dresd. προτεθέντος. Farn. 1. Vind.
Sch. Ald. [T. IV. p. 203.] Port. προτεθέντος. 3 Ald. Mon.
Dresd. συνεστήκει. Par. Vind. Farn. 1. Sch. Ald. συνεστήκοι. tum
Syriani cod. Ven. ἐπισκοπεῖν δῆ. 4 Farn. 1. ἀφανίς. Idem

ἔστι γὰρ ὁ στοχασμὸς ἀδήλου πράγματος ἔλεγχος οὐσιώ-
 δης, ἀπὸ τινος φανεροῦ σημείου, ἢ ἀπὸ τῆς περὶ τὸ
 πρόσωπον ὁ ὑποψίας. οἷον, περὶ ὧράται τις θάπτων νεο-
 σφαγὲς σῶμα ἐπ' ἐρημίας, ⁷ καὶ φόνου φεύγει· ⁸ ἀπὸ γὰρ
 τοῦ θάπτειν φανεροῦ ὅπως, ἀφανές τι πράγμα ζητοῦ- ⁵
 μεν οὐ συνωδῶς τὸ τίς ὁ φονεύσας. ἂν δὲ ⁹ ἢ φανερόν τὸ
 κρινόμενον, πάλιν ἐπισκεπτέον, εἰ τέλειόν ἐστιν, ἢ ἀτε-
 λές· λέγω δὲ ἀτελές, ὃ προστεθέντος τινός, ὡς λείποντος,
 ὄνομα τε εὐθὺς γίνεται, καὶ ¹⁰ οὐκ ἔτι ἔχει ζήτησιν οὐ-
 δεμίαν τὸ πράγμα· ἂν γὰρ ἢ τοιοῦτον, ὀρικὴν ποιεῖται ¹⁰
 τὴν στάσιν· ἔστι γὰρ στάσις ὀρικὴ ὀνόματος ζήτησις πε-
 ρὶ πράγματος, οὗ τὸ μὲν πέπραχται, τὸ δὲ λείπει πρὸς
 αὐτοτέλειαν τοῦ ὀνόματος. οἷον, ἐξ ἱεροῦ ἰδιωτικὰ τις
 ὑφείλετο χρήματα, νόμου κελεύοντος τὸν μὲν ἱερόσυλον
 τεθνάναι, τὸν δὲ κλέπτην διπλᾶ δίδόναι, ὡς ἱερόσυλος ¹⁵
 ὑπάγεται· ὁ δὲ κλέπτης εἶναι ¹¹ λέγει. ἂν γὰρ προστε-
 θῇ ¹² τὸ καὶ ἱερά, εἴτα τὰ χρήματα, σαφὴς γέ οὗτος ἱε-
 ρόσυλος, καὶ οὐκέτι ἔχει τὸ πράγμα ζήτησιν. ἂν μὲν τοι
 φανερόν ἢ καὶ τέλειον τὸ κρινόμενον, ἢ ζήτησις περὶ τὴν
 ποιότητα τοῦ πράγματος ἴσταται, οἷον, εἰ δίκαιον, εἰ ²⁰
 συμφέρον, εἰ ἔννομον, ¹³ ἢ τι τῶν τούτοις ἐναντίων· καὶ
 ὄνομα μὲν γενικὸν τούτῳ ποιότητος· ἦτοι καὶ περὶ τι ¹⁴
 πράγμα ἔχει τὴν ζήτησιν, ἢ περὶ ῥητόν· καὶ μὲν περὶ

post ἔσται titulum ponit ὅρος περὶ στοχασμοῦ. 5 Vind. δέ.
 supra lin. ἢ γάρ. 6 Vind. πράγμα, supra lin. πρόσωπον. 7
 ἐπ' ἐρημίας Dresd. ponit post περὶ τις. 8 Vind. φεύγει
 φόνου. 9 Dresd. δ' ἢ. Sch. Ald. [T. IV. p. 215.] εἰν δέ. 10
 Sch. Ald. καὶ μετὰ ταῦτα οὐκέτι. — γ. sq. Dresd. ποιήσει, 11
 Vind. Mon. εἶναι κλέπτης. 12 Vind. Mon. Dresd. προσθήσ.
 Par. ad marg. γρ. προσθήσ. Sch. Ald. [T. IV. p. 217.] προσθή.
 tum Vind. σαφὴς τε, Mox post ζήτησιν Mon. addit: οὐδεμίαν.
 13 Par. εἰ νόμιμον, εἰ συμφέρον. Vind. εἰ νόμιμον, ἢ συμφ. 14
 τε Port. om. — p. 12. v. 1. Sch. Ald. [T. IV. p. 220.] ποιῆται.

ῥητὸν, νομικὴν ποιᾷ τὴν στάσιν, περὶ ὧν ὕστερον ἐροῦ-
 μεν· ἂν ¹⁵ δὲ περὶ πρᾶγμα, λογικὴν· διαιρήσεις δὲ καὶ
 τοῦτο δίχα· ἥ γὰρ περὶ μέλλοντος πρᾶγματος ἔχει τὴν
 ζητήσιν, ἥ περὶ τίνος ἤδη γεγονότος· καὶ μὲν περὶ μέλ-
 5 λοντος, ἔσται πραγματική. Πραγματικὴ γὰρ ἔστιν ἀμ-
 22 φισβήτησις περὶ πρᾶγματος μέλλοντος, ¹⁶ εἰ δεῖ γενέ-
 σθαι τόδε τι, ἢ μὴ γενέσθαι, δοῦναι ¹⁷ ἢ μὴ δοῦναι.
 οἶον, βουλευόνται Ἀθηναῖοι, εἰ χρή ¹⁸ θάπτειν τοὺς ἐν
 Μαραθῶνι πεσόντας τῶν βαρβάρων· ἂν μὲν τοι πεπρα-
 10 γμένον ἦ, περὶ οὗ ἡ κρίσις ἤδη, κοινὸν μὲν ὄνομα τούτῳ
 δικαιολογία, ὥσπερ ἐκείνῳ ποιότης· πάλιν δ' αὖ καὶ τοῦ-
 το διαιρήσεις δίχα· ἥ γὰρ ἐρεῖ τι πεποιηκέναι ὡς ἀδίκη-
 μα ὁ φεύγων, καὶ κατὰ τι κεκωλυμένον, ἥ οὐ· ¹⁹ καὶ
 μὲν μηδαμῶς φάσκη κεκωλύσθαι τὸ πεπραγμένον, ἀντί-
 15 ληψιν ποιεῖ. Ἔστι γὰρ ἀντίληψις ἀνευθύνου ²⁰ πρᾶγμα-
 τος εἶναι δοκοῦντος ὡς ὑπευθύνου κατηγορία. οἶον, γε-
 ωργὸς φιλοσοφοῦντα τὸν υἱὸν ἀποκηρύσσει· ²¹ ἐὰν δὲ
 ὁμολογῇ τι πεποιηκέναι, ὡς ἀδίκημα, ὄνομα μὲν πάλιν
 γενικὸν τούτῳ ἀντίθεσις· διαιρήσομεν δὲ οὕτω καὶ τοῦ-
 20 το· ἦτοι ²² γὰρ εἰς ἑαυτὸν ἀναδέχεται πᾶν ὁ φεύγων τὸ
 γεγονός, ἥ εἰς τι τῶν ἔξωθεν αὐτὸ μεθίστησι· καὶ μὲν
 εἰς ἑαυτὸν ἀναδέχεται, ²³ ποιεῖ ἀντίστασιν. Γίνεται γὰρ
 ἀντίστασις, ὅταν ὁμολογῶν ὁ φεύγων πεποιηκέναι τι ὡς
 ἀδίκημα ἀνθιστᾷ ²⁴ ἕτερόν τι εὐεργέτημα μείζον ²⁵ δι'

15 Sch. Ald. ἐὰν et διαιρέσεις. — sq. καὶ Dresd. om. 16
 Mon. μέλλοντος πρᾶγμ. In Dresd. πρᾶγματος supra lin. inser-
 tum est. 17 Vind. Dresd. ἢ δοῦναι τόδε τι, ἦ. Port. ad
 marg. γρ. ἢ δοῦναι τι. 18 Vind. Sch. Ald. [T. IV. p. 226.]
 δεῖ. 19 Dresd. οὐχί. 20 Port. πρᾶγμ. ἀνευθύνου. 21
 Mon. Dresd. Sch. Ald. [T. IV. p. 233] ἀποκηρύττει. tum Vind.
 ἂν δὲ ὁμ. 22 Dresd. ἦ. 23 Ald. Mon. Vind. ἀναδέχεται.
 Par. Dresd. ἀναδέχεται. 24 Dresd. Vind. ἀνθίστησιν. Mon.
 supra lin. στήσιν. 25 μείζον Par. om., ad marg. εὐεργ. μείζον

αὐτοῦ τοῦ ἀδικήματος πεπραγμένον· ἂν δὲ εἰς τι τῶν ἔ-
 ωθεν, ἢ τοι εἰς αὐτὸν τὸν παθόντα, ἢ ²⁶ εἰς ἄλλο τι·
 καὶ μὲν εἰς τὸν παθόντα, ποιῇ ἀντέγκλημα. Ἰίνεται
 γὰρ ἀντέγκλημα, ὅταν ὁμολογῶν ²⁷ ὁ φεύγων πεποιημέ-
 ναι τι ὡς ἀδίκημα ἀντεγκαλῇ ²⁸ τῷ πεπονθότι, ὡς ἀξίῳ
 παθεῖν ἢ πέπονθεν· ἂν ²⁹ δὲ εἰς ἕτερόν τι μεθιστᾷ, πά-
 λιν διαιρετέον· ἢ γὰρ εἰς ὑπεύθυνόν τι δυνάμενον γενέ-
 σθαι πρᾶγμα ἢ πρόσωπον μεθίστησι τὸ ἐγκλημα, ὁμο-
 λογῶν τι ³⁰ πεποιημέναι ὡς ὀδίκημα, καὶ ποιῇ μεταστά-
 σιν, ἢ εἰς ³¹ οὐ δυνάμενον ὑπεύθυνον γενέσθαι, ἀνεύθυ- 10
 νον δὲ πάντη, καὶ πεποίηκε συγγνώμην· μεταστάσεως
 μὲν ³² παράδειγμα ὁ πρεσβευτῆς, ὃν εἰσω τριάκοντα ἡ-
 μερῶν δέον ἐξιέναι λαβόντα παρὰ τοῦ ³³ ταμίου χιλίας
 δραχμὰς εἰς ἐφόδιον, μὴ λαβὼν, καὶ διὰ τοῦτο μὴ ἐξελ-
 θῶν, εἴτα κρινόμενος· συγγνώμης δὲ παράδειγμα οἱ δέ- 15
 κα στρατηγοὶ, οἱ διὰ τὸν χειμῶνα μὴ ἀνελόμενοι τὰ σώ-
 ματα, καὶ κρινόμενοι· εἰ δὲ τις ἡμῖν περὶ τούτων ἀμ-
 φισβητεῖ, συγγνώμης λέγω καὶ μεταστάσεως, ³⁴ ἀκριβέ-
 στερον ἐν τῷ περὶ ἀντιθέσεως λελέξεται· τὰς μὲν οἷν
 λογικὰς τῶν στάσεων ἐκ τούτων ἐπιγνωσόμεθα· τὰς δ' ²⁰
 αὐτὴ νομικὰς οὕτω· πρῶτον μὲν περὶ ῥητὰ ἀνάγκη τὴν ζή-
 τησιν ἐνταῦθα ³⁵ γίνεσθαι· ῥητὰ δὲ λέγω, οἷον νό-

26 ἢ εἰς ἄλλο τι· καὶ μὲν εἰς τὸν παθόντα Par. Dresd. om.
 27 Dresd. ὁ φεύγων ὁμολογῶν. 28 Ald. Mon. ἀντεγκαλῇ. Par.
 Vind. Dresd. Schol. Ald. [T. IV. p. 241.] Port. ἀντεγκαλῇ. 29
 Sch. Ald. [T. V. p. 245.] ἴαν. mox Mon. μεθίστησι. Idem fuit
 in Dresd., sed erasum, et manu rec. σῆ adscriptum. Vind.
 μεθιστῇ. 30 Par. τό. 31 Ald. Dresd. Mon. Sch. Ald. ὡς.
 Par. Vind. Port. εἰς. Port. ad marg. γρ. ὡς. 32 Vind. Mon.
 δέ. Dresd. καὶ μεταστ. 33 Dresd. παρὰ ταμ ου. i. eraso. su-
 pra lin. scriptum videtur ei. — v. sq. Sch. Ald. μὴ λαβὼν δέ.
 34 In Mon. supra lin. ἔνεκα. 35 Dresd. et Scholiorum Ald.
 Cod. Par. ἐνταυθοῖ. tum Port. γίγνεσθαι.

μους, διαθήκας, ψηφίσματα, ἐπιστολάς, κηρύγματα ὀρι-
 σμένα, πάντα ἀπλῶς τὰ ἐν ῥητοῖς· ταύτην δὲ τὴν ζήτη-
 σιν ἤτοι περὶ ἓν, ἢ καὶ πλείονα γίνεσθαι συμβαίνει ³⁶
 ῥητά· λέγω δὲ πλείονα, καὶ ἓν τι ῥητὸν εἰς δύο μέρη
 5 διαιρῆται, ³⁷ καὶ μέρει μὲν ὁ ἕτερος, μέρει δὲ ὁ ἕτερος
 τῶν δικαζομένων χρώμενοι φαίνωνται· ³⁸ ἂν μὲν οὖν ἢ
 περὶ ἓν ῥητὸν ἢ ζήτησις, ἤτοι περὶ τὰς τούτου διανοίας,
 καὶ ³⁹ μόνας, ἢ καθ' αὐτὸ θάτερον τῶν μερῶν, ῥητὸν
 καὶ διάνοια γίνεται· γίνεται γὰρ ῥητὸν καὶ διάνοια, ὅτ-
 10 αν τοῦ ἑτέρου ⁴⁰ τὸ ῥητὸν προβαλλομένον, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ
 πλείστον γε τοῦ διώκοντος, θάτερον μέρος χρῆται ταῖς
 διανοίαις. οἷον, ξένος ἐπὶ ⁴¹ τὸ τεῖχος εἰ ἀνέλθοι, τε-
 θνάτω· πολιορκίας οὔσης, ἀνελθὼν τις ἠρίστευσε, καὶ
 ἰπάγεται τῷ νόμῳ· ἢ τοῦτο μὲν οὐχί, τῷ ῥητῷ δὲ πα-
 15 ρατίθησιν τι ⁴² πρᾶγμα, εἰς ταῦτον ἄγων τὸ ἄγραφον τῷ
 ἐγγράφῳ, καὶ ποιεῖ συλλογισμόν· ἔστι γὰρ συλλογισμὸς
 ἀγράφου πράγματος πρὸς ἐγγραφον παράθεσις, εἰς ταί-
 τον συνάγοντός ⁴³ τινος τὸ ἄγραφον τῷ ἐγγράφῳ. οἷ-
 ον, τὸν ἐξ ἑταίρας μὴ λέγειν, ⁴⁴ ἐκ πόρνου τινὰ γεγο-

36 Mon. Sch. Ald. [T. IV. p. 255.] σίμβ. γίνεσθαι. 37
 Ald. διερῆται. Port. Par. Mon. Dresd. διαιρῆται. Vind. διή-
 ρηται. Sch. Ald. διαιρῆται. 38 Mon. Dresd. φαίνονται [sic]
 χρώμενοι. 39 καὶ Vind. Sch. Ald. [T. IV. p. 256.] om. 40
 Dresd. τὸ ῥητὸν τοῦ ἑτ. 41 Vind. Dresd. εἰ ἐ. τ. τ. ἀνέλθοι.

42 τε Dresd. om. — Mox Mon. ἄγον. Dresd. συνάγων. Vind.

ἄγων τὸ ἐγγραφον τῷ ἀγράφῳ. Sch. Ald. [T. IV. p. 259.] συν-
 ἄγον. 43 Dresd. συνάγ. εἰς ταῦτόν τινος. 44 Locus hic adfer-
 tur ab Anonymo in Boisson. Anecd. I. p. 414. ὅτι τὸ τοῦ πόρ-
 νου ὄνομα ἐπὶ τοῦ πάσχοντος κυριολεκτεῖται παρὰ τοῖς σοφοῖς, οὐκ
 ἐπὶ τοῦ θρῶντος. — Συλλογισμὸς γὰρ ἐστὶ καὶ παρὰ τοῖς ῥή-
 τορσι στάσις οὕτω καλουμένη, καὶ ἐν τῶν παραδειγματίων τῆς τοι-
 αύτης στάσεως τυγχάνει καὶ τοῦτο· „νόμος τὸν ἐξ ἑταίρας μὴ λέ-
 γειν ἐκ πόρνου τις γεγονώς κωλύεται λέγειν.“ Ἴδου κἀνατυθᾶ σα-

νότα λέγειν κωλύει τις· εἰ μέντοι ⁴⁵ περὶ δύο ῥήτᾳ, ἥ καὶ πλείονα, ἥ καὶ ἓν εἰς δύο διαιρούμενον ἢ ζήτησις εἶη, ἀντινομία γίνεται· ἔστι γὰρ ἀντινομία δύο ἢ καὶ πλείονων ῥητῶν ἥ καὶ ἑνὸς διαιρουμένου μὴ φέσει ἐναντιῶν, κατὰ περίστασιν δὲ, μάχῃ· καὶ ὅλως διπλῇ τις ⁵ ἔστι ζήτησις ῥητοῦ καὶ διανοίας. οἷον, ὁ ⁴⁵ ἀποκήρυκτος μὴ μετεχέτω τῶν πατρῶων, καὶ ὁ ἐπιμαίνας χειμαζομένην νηὶ δεσπότης ἔστω τῆς νεώς. ἀποκήρυκτος ἐπέμεινε χειμαζομένην νηϊ, καὶ εἴργεται αὐτῆς ὡς ⁴⁷ πατρῶας· τοῦ δὲ κατὰ διαιρέσιν ῥητοῦ ποιοῦντος ἀντινομίαν παρά- ¹⁰
δειγμα τόδε· ἢ βιασθεῖσα ἢ γάμον ἢ θάνατον αἰρεῖσθω ²³
τοῦ βιασαμένου· δύο τις κατὰ ταῦτόν ἐβιάσατο κόρας, ⁴⁸
καὶ ἡ μὲν θάνατον αὐτοῦ, ἡ δὲ γάμον αἰρεῖται· ἡ μὲν τοι ἀμφιβολία καὶ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ὀνόματός ἐστι φανε-
ρά, ἔστι γὰρ ἀμφιβολία ἀμφισβήτησις περὶ φητόν ἐκ ¹⁵
προσώδιας ἢ διαστάσεως συλλαβῶν γινομένη· ⁴⁹ ἐκ μὲν
προσώδιας, οἷον, ἑταῖρα χρυσία εἰ φοροῖη, δημοσία ἔστω.
ποφώραται τις φοροῦσα, καὶ ἡ μὲν τὰ χρυσία φησὶν ⁵⁰
εἶναι δημόσια, προπαροξυτόνως ἀναγινώσκουσα τὸν νό-
μον· ⁵¹ οἱ δὲ, οὐ τὰ χρυσία, ἀλλ' αὐτὴν δημοσίαν εἶναι, ²⁰
παροξυτόνως ἀναγινώσκοντες· ⁵² περὶ δὲ διάστασιν συλ-
λαβῶν, οἷον, δύο ἦσαν τῷ παῖδες, Λέων καὶ Πανταλέων.
τελευτῶν ⁵³ διέθετο οὕτως, ἐχέτω τὰ ἐμὰ πάντα Λέων,

φῶς ὁ Ἑρμογέντης τὴν τοῦ πόρου λέξιν ἐπὶ τοῦ πασχητιῶντος ἐξέλαβε.
45 Vind. μὲν τι. 46 ὁ Sch. Ald. [T. IV. p. 263. om. — v. 8. Par. ἔμεινε. tum Dresd. χειμ. νηὶ πατρῶα. Vind. χειμ. πατρῶα νηϊ.
47 pro ὡς Port. habet οὔσης. 48 Vind. παῖδας. tum Vind. Dresd. Sch. Ald. p. 263. καὶ ἡ μὲν γάμον αὐτοῦ, ἡ δὲ θάνατον.
49 Sch. Ald. [T. IV. p. 271.] γενομένη. tum. Mon. οἷον εἰ ἐτ. Vind. ἐτ. εἰ χρυσ. [Ald. χρυσία]. Sq. τις Vind. om. 50 Vind. φησὶ δεῖν εἶναι. mox Sch. Ald. ἀναγινώσκουσα. 51 Mon. τόνον.
52 Par. ad marg. γρ. ἀναγινώσκοντες. tum Dresd. ἐκ δὲ διαστάσεως συλλ. 53 τελευτῶν Par. om. Sch. Ald. καὶ τε-

καὶ ⁵⁴ ἑκάτερος ἀντιποιεῖται πάντων. ὁ μὲν, ὅφ' ἐν ἀνα-
 γινώσκων Πανταλέων, ὁ δὲ διῆστας πάντα, εἶτα Λέων.
 ταύτας ⁵⁵ μὲν οὖν οὕτως ἐπιγνωσόμεθα· τὴν δὲ ⁵⁶ μετά-
 ληψιν οὐκέθ' ὁμοίως, ἀλλ' ὅταν ἡ ζήτησις ἢ περὶ τοῦ εἰ
 5 δεῖ τὸν ἀγῶνα εἰσελθεῖν· ἐν γὰρ τῇ ⁵⁷ μεταλήψει, οὔτε
 εἰ ἔστι ⁵⁸ τι προηγουμένως ζητήσεις, καθάπερ ἐν στοχα-
 σμῶ, οὔτε τί ἐστι, καθάπερ ἐν ὄρφ, οὔτε ὁποῖόν τί ἐστιν,
 ὥς ⁵⁹ ἐν τοῖς λοιποῖς· ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο, εἰ δεῖ ζητῆσαι ⁶⁰
 τι τούτων· παραγραφὴ ⁶¹ γάρ ἐστι· δύο δὲ αὐτῆς εἶδη.
 10 ἡ μὲν γάρ ἐστιν ἔγγραφος, ἀπὸ ῥητοῦ τινος λαμβάνουσα
 τὴν ζήτησιν, ἡ δὲ ἄγραφος· καὶ ἡ μὲν ἔγγραφός ἐστιν
 ἀπαγωγὴ τῆς εὐθυδικίας κατὰ παραγραφὴν ἀπὸ ῥητοῦ
 τινος, περὶ οὗ ἡ ζήτησις· οἷον, δις περὶ τῶν αὐτῶν δι-
 κας μὴ εἶναι· φόνον κρινόμενός τις ἀπέφυγεν· ὕστερον ⁶²
 15 αὐτῷ χρωμένῳ ἀνείλεν ὁ θεός, ἀνδροφόνους ⁶³ οὐ χρῶ,
 καὶ πάλιν φεύγει· κατὰ ῥητὸν καὶ διάνοιαν ἡ πρώτη ἐξ-
 ἑτάσις· εἶθ' ⁶⁴ ἔπεται τὸ στοχαστικόν, εἰ ἐφόνευσέ που·
 ἡ δὲ ἄγραφος ἐστι ⁶⁵ μὲν ἀπαγωγὴ τῆς εὐθυδικίας καὶ
 αὕτη κατὰ παραγραφὴν ἀπὸ ῥητοῦ· ⁶⁶ τὴν ζήτησιν δὲ
 οὐ

λετῶν [sic Ald.] ὁ πατήρ διέθετο. — Vict. marg. laudat Quint.
 de ambiguo VII. 9. Sic apud Græcos contendit λέων et παν-
 ταλέων, cum scriptura dubia est, bona omnia λέοντι, an bona
 πανταλέοντι relicta sint. 54 καὶ Vind. om. 55 Par. 2916.
 ad marg. γρ. ταύτην. 56 Dresd. δὲ γε. 57 τῇ Par. Vind.
 om. 58 Ald. Par. Mon. Sch. Ald. [T. IV. p. 275.] ἔσται. Port.
 Vind. Dresd. ἔστι. In Dresd. εἰ supra lin. scriptum. 59 ὥς
 Ald. om., Port. posuit καθάπερ. Par. Vind. Dresd. ὥς. tum
 Dresd. ταῖς λοιπαῖς. 60 Port. Dresd. εἰ δεῖ τὸν ἀγῶνα εἰσελ-
 θεῖν. 61 Dresd. ad marg. γραφὴ ἢ κατηγορία, παραγραφὴ δὲ
 ἡ τῆς δίκης παραληψις. 62 Mon. Vind. ὕστ. δέ. 63 Vind.
 ἀνδροφόνους. 64 Dresd. εἶτα. — εἰ ἐφόνευσέ τινά που. 65
 Dresd. ἔστιν ἀπαγ. μὲν καὶ αὕτη τῆς ε. Mon. Scholiorum Ald.
 Cod. Par. ἔστιν ἀπ. μὲν εὐθ. καὶ αὕτη. 66 Dresd. add. τινος.

οὐ περὶ ῥητόν ⁶⁷ ἔχει, ἀλλὰ περὶ τι τῶν περὶ τὸ πρᾶγμα, τόπον, ἢ χρόνον, ἢ πρόσωπον, ἢ αἰτίαν, ἢ τρόπον ⁶⁸ ὅταν τὸ μὲν πρᾶγμα συγχωρῶμεν, ἔν δέ τι τούτων αἰτιώμεθα μεταλαμβάνοντες. ⁶⁹ οἷον, ἐξῆν ἀποκτινύναι καὶ τὸν μοιχὸν καὶ τὴν μεμοιχευμένην ⁷⁰ τὸν μοιχὸν δ ἀποκτείνας τις μόνον, χρόνῳ ὕστερον ἐπὶ τῷ τάφῳ τοῦ μοιχοῦ δακρύουσαν εὐρών, ἀπέκτεινε τὴν γυναῖκα, καὶ φόνου ⁷¹ φεύγει· τὸν γὰρ τόπον ἐνταῦθα καὶ τὸν χρόνον αἰτιώμεθα δῆπουθεν· τὰς μὲν οὖν λεγομένας στάσεις οὕτως ἐπιγνωσόμεθα· περὶ δὲ τῆς ⁷² καθ' ἑκάστην δει- 10 αιρέσεως ἤδη λεκτέον· εἰδέναι μὲν τοι χρὴ, ὥς τὰ περὶ στοχασμοῦ λεχθῆσόμενα, περὶ οὗ δὴ πρῶτον ἀναγκαίως λελέγεται, σχεδὸν εἰς ἅπαντα συντελεῖ τὰ μετὰ ταῦτα· διὸ καὶ εἰκότως ⁷³ μακρότερα ἔσται.

C a p. III.

ΠΕΡΙ ΣΤΟΧΑΣΜΟΥ.¹

15

Ὁ στοχασμὸς τοίνυν διαιρεῖται, ὅτε καὶ πρόσωπα ἔχει ² καὶ πράγματα κρινόμενα, παραγραφικῶ, ἔστιν ὅτε,

tum Dresd. Mon. τὴν δὲ ζήτησιν. 67 Par. Dresd. τὸ ῥητόν. Sch. Ald. τὴν δὲ ζήτησιν οὐ περὶ τὸ ῥητόν. 68 Sequitur in Par. Mon. τόπον ἢ χρόνον. 69 Ald. Mon. δῆπου λαμβάνοντες. Port. Par. Vind. Dresd. μεταλαμβάνοντες. Sch. Ald. δῆπου μεταλαμβάνοντες. 70 Ald. Port. Vind. Dresd. Mon. Sch. Ald. μοιχευομένην. Par. μεμοιχευμ. 71 Port. Vind. φεύγει φόνου. 72 Mon. περὶ δὲ ἐκάστης διαιρέσεως. Par. ad marg. γρ. περὶ δὲ ἐκάστης δ. Par. 2916. γρ. περὶ ἐκάστης δ. 73 Vind. καὶ εἰκότως καὶ μακρ.

1 In Mon. manu superiore adscriptum: περὶ διαιρέσεως στοχασμοῦ. 2 Ald. Mon. Par. ἔχει. Port. Dresd. Vind. ἔχει. Rhetor. III. 2

ἐλέγχων ἀπαιτήσῃ, βουλήσῃ, δυνάμει, τοῖς ἀπ' ἀρχῆς
 ἄχρι τέλους, ἀντιλήψῃ, μεταλήψῃ, μεταθέσῃ αἰτίας,
 πιθανῇ ἀπολογία, ποιότητι κοινῇ· τὸ παραγραφικὸν γί-
 νεται κατὰ τρόπους τέσσαρας, ἥτοι ἀπὸ τοῦ λείποντος,
 5 οἷον, ἀσώτου πατὴρ ἀφανὴς γέγονε, καὶ φόνου φεύγει·³
 ἀξιῶσιν γὰρ δεικνύναι πρῶτον, εἰ ἀνήρηται· ἢ ἀπὸ τοῦ
 ὑπερβάλλοντος, οἷον, δέκα νέοι συνώμοσαν⁴ μὴ γῆμαι,
 καὶ φεύγουσι κακοῦ βίου· ἕκαστος γὰρ αὐτῶν ἀξιῶσιν κρί-
 νεσθαι ἰδίᾳ· ἢ ὅτι⁵ ἀφ' ὧν ἕτεροι πεποιήκασιν οὐ δεῖ
 10 κρίνεσθαι· ὥς ὁ τρισαριστέυς,⁶ οὗ εἰκόνα ἔστησαν οἱ
 πολέμιοι, καὶ⁷ προδοσίας φεύγων· ἢ κατὰ χρόνον, οἷον
 δαυὶδ παῖς ἠρίστευσε, καὶ μοιχείας κρίνει τὴν γυναῖκα·
 τοσούτοις γὰρ φησιν ὕστερον χρόνοις μὴ δεῖν κρίνεσθαι·
 τοῦτο δὲ ἀπὸ μὲν ῥήτου τινος εἰ γίνοιτο,⁸ ἰσχυρόν ἐστι,
 15 καὶ τελεία γίνεται παραγραφή· ἄλλως δὲ ἀσθενὲς μὲν
 ἐστι, συλλαμβάνει δ' οὖν τι⁹ σμικρὸν τῷ χρωμένῳ· τοῦ
 δὲ¹⁰ ἀπὸ ῥήτου παράδειγμα, ὃ δὴ φάμεν τελείαν εἶναι
 μετὰληψιν καὶ παραγραφὴν· κριθεὶς¹¹ τις φόνου ἀπέ-
 24 φυγεν· ὕστερον χρωμένῳ αὐτῷ ὁ θεὸς ἀνείλεν, ἀνδρο-
 20 φόνοις οὐ χρῶ, καὶ πάλιν φεύγει· δις γὰρ περὶ τῶν¹²
 αὐτῶν κωλύουσιν οἱ νόμοι κρίνεσθαι· παραγράφεται οὖν,
 καὶ γίνεται τὸ πρῶτον ζήτημα νομικὸν ἐκ παραγραφῆς·
 ἢ τῶν ἐλέγχων ἀπαιτήσεις διπλῇ¹³ ἐστίν· ἢ γὰρ εἰσὶν οἱ

3 Vind. φεύγει φόνου. 4 Ald. συνώμωσαν. 5 ὅτι Dresd. om. 6 Par. ἀριστέυς. 7 καὶ Vind. om. 8 Par. Mon. Sch. Ald. [T. IV. p. 315.] γίγνοιτο. — tum Sch. Ald. ἰσχυρότερον. 9 τι Ald. Mon. om., est in Par. Dresd. Vind. Port. [Port. μικρὸν] — Sch. Ald. συλλαμβάνει δὲ οὖν σμικρὸν τῷ χρωμ. 10 Par. τοῦ δ' ἀπὸ τοῦ ῥήτου. 11 Mon. Sch. Ald. οἷον κριθεὶς τ. φ. ἀ. [Ald. ἀπέφηγεν. Sch. Ald. ἀπέφηκεν· ὕστερον δὲ χρωμ.] 12 τῶν Sch. Ald. om. — tum Port. Sch. Ald. οἱ νόμοι κωλύουσι. mox ante πρῶτον Sch. Ald. om. τό. 13 Scholiorum Ald. Cod. Par. διττῇ. — tum Vind. εἰσι μάρτυρες.

μάρτυρες ἢ οὐ. οἶον, μνωμένῳ τινὶ κόρην ἢ μήτηρ ἔφη
 τῆς κόρης θάττον τεθνήξεσθαι αὐτήν, ἢ ἐκείνῳ δοθή-
 σεσθαι· ἀπέθανεν ἐπὶ σημείοις φαρμάκων ἢ παῖς. εἴ-
 τα βασανίζων ὁ πατήρ τὰς θεραπευαίνιδας περὶ μὲν ¹⁴
 τῆς φαρμακείας ἀκήκοε πλέον οὐδέν· μοιχείαν δὲ τῆς ⁵
 γυναικὸς πρὸς τὸν μνηστῆρα· καὶ φαρμακείας κρίνει
 τὴν γυναῖκα. ἐνταῦθα γάρ εἰσιν οἱ μάρτυρες, αἱ θε-
 ραπαινίδες δηλονότι· οὐκουν· ἀπαιτήσῃ ¹⁵ τοὺς μάρ-
 τυρας, ἀλλὰ διαβαλεῖ, ὅτι μὴ δεῖ πιστεῦναι· φύσιν
 γὰρ ἐχθρὸν τὸ δοῦλον τοῖς δεσπόταις, ¹⁶ καὶ ὅτι οὐ- ¹⁰
 δὲ τοὺς ἐλευθέρους πάντας ἀξιοπίστους ὑπολαμβάνον-
 τες ¹⁷ σχολῇ γ' ἂν τοῖς δούλοις πιστεῦσαιμεν· καὶ
 πλείονα ¹⁸ δ' ἂν εὖροις· δεῖ δὲ καὶ ἀντιτιθέναι τοῖς
 μάρτυσι τοὺς ¹⁹ μάρτυρας, πότεροι μᾶλλον ²⁰ ἀξιοπιστό-
 τεροι, καὶ ἀντεξετάζουσιν, ὡς ἐν τῷ κατὰ Κόνωνος ὁ Δη- ¹⁵
 μοσθένης· τουτὶ γὰρ σοι καθόλου περὶ μαρτύρων ἔστω
 τεχνικὸν ²¹ θεώρημα· ἢ διαβάλλειν αὐτοὺς, ὅτι πρὸς χά-
 ριν, ἢ δι' ἐχθραν, ἢ διὰ τινα οἰκειότητα αὐτοῖς ²² μαρ-
 τυροῦσιν, ἢ διὰ κέρδος τι οἰκεῖον ἢ διὰ τὸ μὴ εἶναι δι'
 ἡλικίαν ἀξιοπίστους· εἰ δὲ μὴ εἶεν μάρτυρες, ὁ μὲν φεύ- ²⁰
 γων χρήσεται, ἀπαιτῶν ²³ αὐτοὺς, τοῖςδε προσώπῳ, οἶ-
 ον, τίς ὁ δούς· πράγματι, ²⁴ οἶον, τί δούς· τόπῳ, οἶον,

¹⁴ μὲν in Dresd. manu secunda supra lin. scriptum. ¹⁵ Par. ἀπαιτήσεις et διαβαλεῖς. Sch. Ald. διαβαλεῖν. ¹⁶ Lo-
 cum hunc recepit Arsen. in Viol. p. 464. cfr. Lindenbr. ad
 Terent. Andr. I. 1. 135. ¹⁷ Vind. ὑπολαμβάνοντας. ¹⁸ Ald.
 Mon. Sch. Ald. πλείον. Port. Par. Dresd. Vind. Scholiorum
 Ald. Cod. Par. πλείονα. tum Dresd. εὖρης. ¹⁹ τοὺς Vind.
 om. ²⁰ μᾶλλον Vind. Dresd. Schol. Ald. om. ²¹ Dresd.
 Sch. Ald. τεχνικόν τι θεωρ. Post θεώρημα Mon. inserit: τουτ-
 ἴστιν. ²² Sch. Ald. αὐτοῦ. mox pro οἰκείον Vind. ἴδιον. ²³
 Ald. ἀπαιτῶν. Port. Codd. ἀπαιτῶν. ²⁴ πράγματι, οἶον τι
 δούς; Mon. ponit post: τρόπον, οἶον πῶς.

ποῦ· τρόπῳ, οἷον, πῶς· χρόνῳ, οἷον, πότε· αἰτίᾳ, οἷον,
 διὰ τί· καὶ τούτοις χρήσεται ἡ ²⁵ πᾶσιν, ἢ τοῖς ἐμπίπτου-
 σιν· ὁ δὲ κατηγορῶν ἀποφανεῖ τὸν ²⁶ διὰ τῶν πραγμά-
 των ἔλεγχον ἀξιοπιστότερον τοῦ διὰ τῶν μαρτύρων· οὔτε
 5 γὰρ πεπεισμένα τὰ πράγματα, οὔτε χαριζόμενά τῳ ²⁷ λέ-
 ξει, ὥσπερ οἱ μάρτυρες πολλάκις, ἀλλ' οἷά ἐστι φύσει,
 τοιαῦτα ²⁸ καὶ ἐξεταζόμενα φαίνεται· ἡ βούλησις καὶ ἡ
 δύναμις ἀπὸ τῶν παρακολουθούντων τῷ προσώπῳ γίνε-
 ται, δηλονότι τῶν ἐγκωμιστικῶν· καὶ ὅτε μὲν εἴη τὸ ²⁹
 10 πρόσωπον ὠρισμένον, πάντα σχεδὸν ἐμπεσεῖται· εἰ δέ τι
 τῶν ἄλλων, ³⁰ κατὰ τὰ εὐρισκόμενα χρησόμεθα· οἷον,
 νέος πλούσιος· ἔχει γὰρ ἐνταῦθα ἡλικίαν καὶ τύχην ἐξ-
 ετάσαι καὶ τὰ παρακολουθοῦντα τούτοις· τὰ δὲ ἐγκωμι-
 αστικά δηλονότι ³¹ ἐστὶ τάδε· γένος, ἀγωγή, παιδευσίς,
 15 ἡλικία, φύσις ψυχῆς καὶ σώματος, ἐπιτηδεύματα, πρά-
 ξεις, ὃ καὶ ἰσχυρότατον ³² κεφάλαιον· τύχη, οἷον πλού-
 σιος ³³ ἢ πένης, καὶ τὰ τοιαῦτα· ταῦτα δὲ ἐπ' ἀμφοῖν
 μὲν ἰσχύει ἀφ' ³⁴ ἑκατέρου μέρους ἐξεταζόμενα, καὶ ἐπὶ
 τῆς βουλῆσεως καὶ ἐπὶ ³⁵ τῆς δυνάμεως, μᾶλλον ³⁶ δὲ
 20 τινὰ ἐν τῷ ἐτέρῳ· ³⁷ ὥσπερ γὰρ ³⁸ τὰ τῆς τύχης οἰκειό-
 τερά ³⁹ ἐστὶ τῆς δυνάμεως, οὕτω καὶ τὰ τῆς ἡλικίας τῆς

25 ἡ Ald. Port. Par. Vind. Sch. Ald. om., recepi ex Dresd.
 — Vind. τοῖς πᾶσιν. 26 τὸν Ald. Port. Mon. om., recepi
 ex Par. Dresd. Vind. Sch. Ald. 27 τῳ Vind. om. 28
 Vind. ταῦτα. 29 Vind. Sch. Ald. [T. IV. p. 337.] τὸ om.
 30 Dresd. ἄλλων εἴη, ὧν προειρήκαμεν. 31 Vind. Sch. Ald.
 δηλονότι ἐστὶ τάδε· γένος. Ald. Port. Par. δηλονότι. ἔστι δέ. In
 sqq. differunt. Ald. τὰ δὲ γένος Port. ταῦτα, γένος. Par.
 τάδε, γέν. 32 Ald. Port. ἰσχυρότατον. Dresd. ἰσχυρότ. de
 aliis non notavi. 33 Dresd. Sch. Ald. πένης ἢ πλούσιος. 34
 Vind. ὑφ'. 35 ἐπὶ Dresd. om. 36 Dresd. μάλιστα. 37
 In Vind. supra lin. ἡ τῷ διώκοντι. 38 γὰρ Sch. Ald. om.
 39 Vind. εἰσιότερα.

βουλήσεως· ὁρῶντα οὖν ταῦτα δεῖ πλεονάζειν, ἐνθα ἂν
 μᾶλλον οἰκειούμενόν ⁴⁰ τι αὐτῶν φαίνεται· ⁴¹ βούλησιν
 δὲ καὶ δύνανμιν ἐξετάζειν οὐχὶ τῶν κρινομένων μόνων ⁴²
 προσώπων δεῖ, ἀλλ' ὅσαπερ ἂν ἔχη ⁴³ τὸ πρόβλημα· αὐ-
 τήκα τὸν τοὺς ἀποκηρύκτους τρέφοντα νέον πλούσιον, καὶ ⁵
 φεύγοντα τυραννίδος ἐπιθέσεως, ὁ κρίνων μάλιστα ἰσχύει
 τῆς ποιότητος ⁴⁴ τῶν ἀποκηρύκτων ἐξεταζομένης· διὸ δεῖ
 σκοπεῖν ἐν ἅπασιν τοῖς στοχασμοῖς περὶ πάντων τῶν προσ-
 ῶπων, ἃ ἐπιδέχεται κρίσιν· τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους
 ἔστι μὲν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τοῦ κατηγόρου· γίνεται δὲ ¹⁰
 καὶ αὐξάνεται ⁴⁵ ἀφ' ὧνπερ καὶ ἡ τῶν ἐλέγχων ἀπαίτη-
 σις· ἔστι δὲ τάδε, τίς, τί, ποῦ, πᾶς, πότε, διατί· καὶ ⁴⁶
 μὲν ἢ τοῦ κατηγόρου μόνου ⁴⁷ ταῦτα, τὰ ἐξῆς ἔσται κε-
 φάλαια πάντα πλὴν τῆς μεταλήψεως τοῦ φεύγοντος, εἰ
 ἐγγωροῦντα πᾶσι χρῆσθαι· ⁴⁸ ἐὰν δὲ κοινὰ ἢ τὰ ἀπ' ἀρ- ¹⁵
 χῆς ἄχρι τέλους, εὐρίσκεται γὰρ ποτε καὶ οὕτως ἔχων στο-
 χασμός, ἔσται καὶ τὰ λοιπὰ κεφάλαια κοινὰ ἀμφοῖν.
 παράδειγμα τοῦ κοινὰ ἔχοντος τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέ-
 λους· ἀπέκειτο κατὰ τινος γραφῆ τυραννίδος ἐπιθέσεως·
 μετεώρου τῆς δίκης οὔσης, ὁ ἀδελφός ⁴⁹ αὐτοῦ ἀριστεύ- ²⁰
 σας ἤτησεν εἰς τὸ γέρας τὴν ἀναίρεσιν ⁵⁰ τῆς γραφῆς,
 καὶ ἔλαβεν· ἐτυράννησεν ἐκεῖνος, καὶ καθελὼν αὐτὸν οὐ-
 τος συνειδότης φεύγει· τῇ μὲν γὰρ ἀναιρέσει τῆς γρα- ²⁵

40 Ald. οἰκειούμενον. tum Sch. Ald. αὐτῶ. 41 Par. φαί-
 νεται, omisso praec. ἂν. Vind. φαίνοιο. 42 Par. Dresd.
 μόνον. 43 Ald. Sch. Ald. Port. ἔχοι. Par. Vind. Dresd. Mon.
 ἔχη. 44 Par. τῆς τῶν ἀποκηρ. ποιότητος. 45 Vind. Sch.
 Ald. [T. IV. p. 354.] αὐξεται. 46 Mon. καὶ ἐάν. 47 μόνου
 in Dresd. supra lin. scriptum est. Sch. Ald. μόνον. 48 Dresd.
 Sch. Ald. χρῆσασθαι. — v. 16. Sch. Ald. ὁ στοχασμός. 49
 Vind. ἀριστεύς, supra lin. ἀδελφός. Praecc. μετεώρου τῆς δ. οὔ-
 σης. Par. om. 50 Par. τὴν ἀναίρεσιν. Ald. Port. Vind. Dresd.
 Mon. τὴν om.

γῆς καὶ τοῖς περὶ ταῦτα ⁵¹ ὁ κατηγορὸς χρήσεται, τῷ ⁵²
 δὲ ἀπεκτοθέναι καὶ τοῖς περὶ τοῦτο ὁ φεύγων, καὶ δεῖ
 ἀμφοτέρους ⁵³ λῦσαι τὰ ἀλλήλων· μόνου δὲ τοῦ φεύγον-
 τος γενέσθαι τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους ἀδύνατον. ἡ ἀν-
 5 τίληψις οὐκ αἰεὶ ἐμπίπτει· ἀλλ' ἐὰν μὲν ἀφ' ὧν αὐτὸς
 πεποίηκε, κρίνεται τις, πάντως ἐμπεσεῖται καὶ ἡ ἀντίλη-
 ψις. ἐὰν δὲ ἀφ' ὧν ἄλλοι, οὐκέτι· ἔστι δὲ τοιοῦτον οἶον,
 ὅτι ⁵⁴ ἔξεστι καὶ οὐ κεκώλυται· παράδειγμα αὐτοῦ, νέος
 πλούσιος πάντας τοὺς ἀποκηρύκτους ⁵⁵ τρέφει, καὶ τυ-
 10 ραννίδος ἐπιθέσεως φεύγει· ἐρεῖ γάρ, ὅτι ἔξεστι τρέφειν
 οὓς βούλεται τις· ἡ μετάληψις αἰεὶ ἐναντία ἐστὶ τῇ ἀν-
 τιλήψει, οὐκ ἐν στοχασμῷ μόνον, ἀλλ' ὅλως ἐνθα ἂν
 εὐρίσκηται· καὶ ἐὰν τὸ ἕτερον μέρος τῶν ἀντιδίκων ὀπο-
 τερῶν ⁵⁶ τούτων χρήσεται, τῇ ἀντιλήψει λέγω ἢ τῇ
 15 μεταλήψει, τῷ ἑτέρῳ πάντως τὸ ἕτερον χρήσεται· γίνε-
 ται δὲ ἡ μετάληψις κατὰ τε ἐνστασιν καὶ ἀντιπαράστα-
 σιν· καὶ ἡ μὲν ἐνστασις βιαιὸν τί ἐστι· φήσει γὰρ μη-
 δὲ ⁵⁷ ἐξεῖναι· ἡ δὲ ἀντιπαράστασις κατασκευάζει, ὅτι
 εἰ καὶ ἔξεστιν, ἀλλ' οὐχ ⁵⁸ οὕτως, οὐδὲ ἐπὶ τούτοις. οἶον,
 20 μειράκιον καλλωπιζόμενον φεύγει πορνείας. βιάσεται ⁵⁹
 ὁ διώκων μὴ ἐξεῖναι καλλωπιζέσθαι ἀνδράσιν· εἴτα ⁶⁰
 ὅτι εἰ καὶ ἔξεστιν, οὐχ ⁶¹ οὕτως, οὐδὲ ἐπὶ τοιούτοις· ⁶²

51 Port. ταύτην. ad marg. γρ. ταῦτα. Dresd. (cuius colla-
 tio h. l. finitur) Vind. αὐτά. 52 Vind. Schol. Ald. τό. 53
 Vind. inserit: διήπου. 54 ὅτι Vind. om. 55 Vind. τοὺς
 ἀποκηρ. πάντας τρ. καὶ κρίνεται τυρ. ἐπιθ. 56 Ald. Port. ὀ-
 πωτερωοῦν. Par. Mon. ὀποτερ. Sch. Ald. [T, IV. p. 377.] ὀπο-
 τέρω οὖν. tum Ald. Port. Vind. Mon. Par. χρήσεται. Sch. Ald.
 χρήσεται. — Sq. ἢ Port. om. 57 Par. Port. Mon. μή, Par.
 Vind. μηδέ. 58 Vind. ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τοιούτοις. 59 Port.
 καὶ βιάζεται, Ald. Sch. Ald. καὶ βιάσεται. Par. Mon. Vind.
 καὶ om., Vind. βιάσεται γὰρ ὁ δικάζων, ὡς μὴ ἐξ. etiam Cod.
 Par. Scholiorum Ald. ὡς μή. 60 Vind. εἴθ' ὅτι. 61 Vind.
 ἀλλ' οὐχ. 62 Mon. τούτοις. Sch. Ald. οὐδ' ἐπὶ τοιούτ.

ποτιέρω δὲ πρότερον ⁶³ χρηστέον, τῇ ἐνστάσει ἢ τῇ ἀν-
τιπαραστάσει, οὐ ῥάδιον εἰπεῖν· ἄλλοτε γὰρ ἄλλην διὰ
τὰς κρίσεις τῶν πραγμάτων λαμβάνει τάξιν· δεῖ δὲ ὁρᾶν,
μὴ σφόδρα ἀναιδὲς ἔν τισιν ἢ ⁶⁵ τὸ ἐξ ἀρχῆς φάσκειν
μὴ ἐξεῖναι· δεύτερον δὲ τιθέμενον μᾶλλον ἰσχύειν δύνα- 5
ται, καὶ ὡς ἂν ⁶⁵ ἡ χρεια μᾶλλον ἀπαιτῇ ⁶⁶ μεθοδεύ-
ειν· ἡ μετάθεσις τῆς αἰτίας πρὸς τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι
τέλους γίνεται. ἐκείνα δὲ ἦτοι ἐν λόγοις ἐστίν, ⁶⁷ ἢ ἐν
ἔργοις, ἢ ἐν πάθεσι· καὶ μὲν ἐν λόγοις ἢ, κατὰ ῥητὸν
καὶ διάνοιαν ἡ μετάθεσις τῆς αἰτίας εἰσάγεται· οἷον, ¹⁰
νέος πλούσιος νύκτωρ ⁶⁸ κωμάσας ἐπὶ ⁶⁹ τὸ δεσμωτήριον
ἐβόησε· θαρσύνετε, ⁷⁰ ὡς δεσμῶται, οὐκ εἰς μακρὰν λυθή-
σεσθε, καὶ φεύγει τυραννίδος ἐπιθέσεως· ἐνταῦθα γὰρ
ὁμολογῶν ἐξηκέναι, τίνι διανοίᾳ εἶπε σκοπεῖν ἄξιοι· ἐὰν
δὲ ἐν ἔργοις ἢ τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους, ἡ μετάθεσις τῆς ¹⁵
αἰτίας θεικῶς ἐξετάζεται. οἷον, πεφώραταί τις ἐπ' ἐρημίας
θάπτων νεοσφαγὲς σῶμα καὶ φεύγει φόνου· ⁷¹ θέσθην γὰρ
περανεῖ· ἐρεῖ γὰρ, ὅτι καλὸν τὸ τοὺς ἀτάφους θάπτειν·
ἐὰν ⁷² δὲ ἐν πάθεσι, συγγνωμονικῶς ἡ μετάθεσις ⁷³ τῆς
αἰτίας γίνεται. οἷον, συνεχῶς εἰς τὴν ἀκρόπολιν νέος ²⁰
πλούσιος ἀφορῶν δακρύει καὶ φεύγει τυραννίδος ἐπιθέ-
σεως· ἐλεήσας γὰρ, φησὶ, τοὺς ⁷⁴ τυραννουμένους οὕτω

63 Mon. in loco eraso πρότερον. Cod. Par. Scholiorum
Ald. πρότερον δὲ ποτιέρω. tum Par. χρήσεται, supra lin. σιέον
manu rec. 64 Vind. ὡς ἂν. 65 Ald. ἢ. corr. marg. Vict.
66 Ald. Port. Mon. Vind. ἀπαιτεῖ. Par. ἀπαιτῇ. tum Cod. Par.
Scholiorum Ald. μεθοδεύοιμεν. 67 Mon. λόγοις ἢ ἐν ἔργ. ἐστίν.
68 νύκτωρ Mon. ponit post δεσμωτήρ. 69 Par. Mon. Sch.
Ald. [T. IV. p. 382.] εἰς. 70 Vind. Sch. Ald. θαρσύνετε. 71
Par. φόνου φεύγ. tum super περανεῖ in Mon. man. rec. ἐρεῖ su-
perscr. est. Vind. sqq. ἐρεῖ γὰρ om. 72 Vind. ἂν. 73
Vind. ἢ μετάθεσις εἰσάγεται. 74 τοὺς Sch. Ald. om. — v. sq.
μὲν post ταῦτα Sch. Ald. om.

- διετέθη· εἰδέναι δὲ δεῖ ὅτι ταῦτα μὲν πάντα ἐν πᾶσι
 στοχασμοῖς εὐρίσκεται· πλεονάζει δὲ ἕκαστον ἐν τῷ οἰκίῳ.
 ἔτι ἢ μετὰθεις τῆς αἰτίας, ἂν μὲν ἅφ' ὧν ἕτεροι ⁷⁵ πε-
 ποιήκασιν ἢ κρίσις γίνηται, ⁷⁶ ἔσται καὶ πεπλανημένη
 5 καὶ ἐναντία πῶς ἑαυτῇ. οἷον, τρισαριστίως εἰκόνα ἔστη-
 σαν οἱ πολέμιοι, καὶ φεύγει προδοσίας· ἐρεῖ γὰρ θαυμά-
 ζοντας αὐτὸν ἐκείνους στῆσαι, ἢ προτρέποντας τοὺς παρ'
 αὐτοῖς, ἢ ἐξιλεομένους αὐτὸν, ἢ ἄλλως φθόνον κινῆσαι
 βουλομένους· ταῦτα γὰρ πάντα εἶναι ἀληθῆ ⁷⁷ οὐ δύνα-
 10 ται· διό φαμεν καὶ πεπλανημένα δεῖν ⁷⁸ χρώματα ἐν τῷ
 τοιούτῳ στοχασμῷ εὐρίσκεσθαι· ἐὰν δὲ ἅφ' ὧν αὐτὸς ⁷⁹
 πεποίηκε κρίνηται τις, ἢ ἔν τι ἐρεῖ, ἢ καὶ πλείονα, ἀλλ'
 ἀκόλουθά γε ἀλλήλοις. οἷον, νίκτωρ τις μεταίτων ληστείας
 φεύγει· ἐρεῖ γὰρ διὰ τοῦτο νίκτωρ, ὅτι αἰσχύνεται, καὶ
 15 ὅτι οὐ βούλεται δυσσιώνιστος εἶναι, μεθ' ἡμέραν προσ-
 αιτῶν τοῖς ἐντυγχάνουσι· καὶ ὅτι μᾶλλον τηνικαῦτα δι-
 δόσιν οἱ ἄνθρωποι, ἀνειμένοι ⁸⁰ ἤδη τῇ γνώμῃ, καὶ εὔ-
 τι τοιοῦτον· ταῦτα γὰρ πολλὰ ὄντα οὐκ ἐναντιοῦνται ⁸¹
 ἀλλήλοις.
- 20 Ἡ πιθανὴ ἀπολογία ἀναστρέφουσά ⁸² ἐστὶ πρὸς τὰ
 ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους· οἷς γὰρ ὁ ἕτερος χρήσεται ⁸³ ὡς
 σημείοις τοῦ εἶναι τι, τούτοις ὁ ἕτερος ὡς σημείοις χρή-
 σεται ⁸⁴ τοῦ μὴ εἶναι τι. οἷον, ὅπου ἀφορᾷ καὶ δακρύ-
 εις, τυραννήσεις· καὶ μὴν εἰ ἐμὲλλον τυραννεῖν, οὐκ ἂν
 26 ἀφρώρων, ὥστε εἶναι καταφανής· τὸ δὲ κεφάλαιον τοῦτο

75 Mon. ἄλλοι. supra lin. γγ. ἕτεροι. 76 Ald. Par. Mon.
 γίνεται. Port. Vind. γίνηται. Sch. Ald. γενήσεται. 77 Vind.
 ἀληθεῖ. 78 δεῖν Vind. om. Sch. Ald. χρώματα δεῖν. 79
 Vind. αὐτός τις ποιῶν κρίνηται, ἢ. 80 Ald. Port. Mon. ἀνει-
 μένη. Sch. Ald. ἀνειμένη. Par. Vind. ἀνειμένοι. 81 Port.
 Vind. ἐναντιοῦται. 82 Vind. ἀντιστρέφουσα. Sch. Ald. [T. IV.
 p. 399.] ἀποστρέφουσα. 83 Ald. Port. Vind. χρήσεται. Par.
 Mon. Sch. Ald. χρήσεται. 84 Ald. χρήσεται. Par. om., Port

ἔστιν ὅτε ἐκλείπει. καὶ ἐκλείπει γε, ὅταν τὰ σημεῖα, ἀφ' ὧν ἡ κρίσις, ἀναγκαίως ἐπόμενα ἢ τῷ πράγματι, ἐφ' ᾧ ἡ κρίσις, ⁸⁵ οἶον, τῷ ἐπιτιθεμένῳ τυραννίδι ἀναγκαῖον ὅπλα παρασκευάσασθαι. ⁸⁶ σκέψαι τοίνυν. σκηπτοῦ κατενεχθέντος εἰς τὴν Περικλέους οἰκίαν, εὐρην- 5
ται χίλιαι πανοπλῖαι, καὶ φεύγει τυραννίδος ἐπιθέσεως. οὐ δύναται γὰρ ⁸⁷ εἰπεῖν ἐνταῦθα τὸ εἰ ἔμμελλον τυραννεῖν, οὐκ ἂν ὅπλα παρασκευασάμην. ἐν τοῖς τοιοῦτοις τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους ὁ κατήγορος καὶ ὀριστικῶς ⁸⁸ ἐξετάσει ἔστιν ὅτε· ὡς ἐπὶ τοῦ καλλωπιζομένου μαιρα- 10
κίου καὶ πορνείας φεύγοντος· αὐτὸ γὰρ τὸ καλλωπιζέσθαι καθ' ἑαυτὸ πορνείαν ἔρεῖ ὁ κατήγορος βιαιῶς. ἡ μέντοι πιθανὴ ἀπολογία κἀνταῦθα ἐκλείπειν. ἀντισ-
ακτέον ⁸⁹ δὲ εἰς τὸ καθ' ἑαυτὴν κεφάλαιον τὸ μὴ ἀντιστρέφειν τὸ πρᾶγμα. τοῦτο γὰρ ἔστι καὶ μόνῳ ἰσχυρί- 15
ζεσθαι ἐνταῦθα. οἶον, οἱ μὲν μέλλοντες τυραννεῖν ὅπλα ⁹⁰ παρασκευάζονται, οὐ μὴν οἱ γε παρασκευαζόμενοι καὶ τυραννίδι ἐπιτίθενται. ἔστι γὰρ καὶ ἄλλου τινὸς ἕνεκα παρασκευάζεσθαι ⁹¹ ὅπλα. καὶ πάλιν, οἱ μὲν πορνεύοντες καλλωπίζονται, οὐ μὴν οἱ γε ⁹² καλλωπιζόμενοι 20
πάντως καὶ πορνεύουσιν. ἔστι γὰρ καὶ δι' ἄλλο τι καλλωπιζεσθαι· καὶ ἔρεῖ δηλαδὴ ὅσα κἀν τῇ μεταθέσει τῆς αἰτίας. ἡ κοινὴ ποιότης οἱ ἐπίλογοί εἰσι καὶ αἱ δευτερο-

Mon. χρήσεται. Vind. Sch. Ald. ὁ ἕτερος χρήσεται ὡς σ. 85
ἐφ' ᾧ ἡ κρίσις Vind. om. 86 Vind. παρασκευάζεσθαι. 87
γὰρ Ald. Port. Par. Mon. Sch. Ald. om., recepi ex Vind. 88
Ald. Port. Mon. ὀρικῶς. Par. Vind. Sch. Ald. ὀριστικῶς. tum
Sch. Ald. ἐξετάζειν. Cod. Par. ἐξετάζει. 89 Ald. Mon. ἀντισ-
εκτέον. Par. ἀντιστενεκτέον. Vind. Port. ἀντισακτέον. — tum Vind.
καθ' αὐτήν. supra lin. ἢ κατ'. Par. ad marg. γρ. εἰς τὸ κατ'
αὐτήν. Sch. Ald. εἰς αὐτὸ καθ' ἑαυτὴν κεφ. τὸ μὴ ἀναστρέφον
πρᾶγμα. 90 Sch. Ald. ἀναγκαίως ὅπλα. 91 Mon. Vind.
παρασκευάσασθαι. 92 γε Vind. om.

λογίαι. γίνονται δὲ ἐν παντὶ ζητήματι, οὐκ ἐν στοχα-
 σμῶ μόνον, ⁹³ ὑπὸ μὲν τῶν κατηγορῶν τοπικῶς μετὰ
 τὰς ἀποδείξεις κατατρεχόντων τοῦ ἐγκλήματος, οἷον, κα-
 τὰ τυράννου, ἢ πόρονου, ἢ ὅ τι ἂν ἢ ⁹⁴ τὸ ἐγκλημα,
 5 καὶ ἐπανακεφαλαιουμένων γε ἕκαστα τῶν ἐπικαίρων. ὥς
 ὁ Δημοσθένης. ⁹⁵ οἷον, συλλογίσασθαι δὴ βούλο-
 μαι τὰ κατηγορημένα, ⁹⁶ ἀπέδειξα μὴ δὲν ἀλη-
 θές ⁹⁷ ἀπηγγελκότα, καὶ τὰ ἐξῆς. ὑπὸ δὲ τῶν φευγόν-
 των, ἀνακεφαλαιουμένων καὶ αὐτῶν μὲν ὁμοίως τοῖς ἄλ-
 10 λοις, οὐχ ὁμοίως δὲ χρωμένων, ἀλλ' ἐλειονολογουμένων ⁹⁸
 τε καὶ πάθῃ κινούντων. ἐνταῦθα καὶ παραγωγαὶ χρήσιμοι
 τῶν παιδῶν καὶ γυναικῶν καὶ φίλων, καὶ ὅσα τοιαῦτα· ἃ ὁ
 κατήγορος ἀναιρήσει δηλαδὴ τῷ συμφέροντι. κοινὰ δὲ
 ἀμφοῖν τὰ τελικὰ λεγόμενα κεφάλαια ἐνταῦθα, τὸ νό-
 15 μιμον, τὸ δίκαιον, τὸ συμφέρον, τὸ δυνατόν, τὸ ⁹⁹ ἐν-
 δοξον· ὅλως τε οἱ ἐπίλογοι λαμβάνονται μὲν ἀφ' ὧν περ
 καὶ τὰ προοίμια, καὶ ἰσχύουσί γε τὰ αὐτά. ¹ πάθους
 γὰρ ψυχῆς ἕνεκα εἰσάγεται ἄμφω, οἷον φόβου ἢ ὀργῆς
 ἢ ἐλέου ἢ φθόνου ἢ τινος τοιούτου· διαφέρει δὲ ἀλλή-
 20 λων τῷ τὰ μὲν προοίμια παρασκευάζειν πρὸς τὸ δέ-
 ξασθαι ² ἢ ἀποθέσθαι τόδε τι πάθος τῆς ψυχῆς· τοὺς
 δὲ ἐπιλόγους, ἢ ³ αὖξιν ἢ μειοῦν διὰ τῶν κεφαλαίων,
 τό ⁴ τε ἤδη τέλεον ἐξαίρειν. καὶ ὅλως ⁵ ἐν τούτοις δια-

93 Par. ad marg. γρ. οὐκ ἐν στοχασμῶ μόνον, ἀλλ' ἐνθα
 καὶ εὐρίσκεται. 94 Vind. εἴη. 95 De fals. leg. p. 396. 96

Vind. κατηγορούμενα. Port. κατηγ. ἀπ' ἀρχῆς, καὶ τὰ ἐξῆς, ἀπέ-
 δειξα — ἐξῆς. 97 Vind. ἀλ. αὐτὸν ἀπ. Sch. Ald. ἀπαγγελκό-
 τα. — v. sq. καὶ αὐτῶν Sch. Ald. om. 98 Par. ἐλεινολογ.
 omisso sq. τε. 99 Par. Vind. καὶ ἐνδοξ.

1 Vind. ταῦτά. 2 Ald. Sch. Ald. Vind. δείξασθαι. Port.
 Par. δέξασθαι. 3 ἢ Par. om. 4 Port. τῷ. Vind. τό τε ἤδη
 ἐξαιρεῖν τελῶς, καὶ ἔτι τῷ τοὺς ἐπιλόγους λελύσθαι. Sch. Ald. τό

φέρουσιν οἱ ἐπίλογοι καὶ τὰ προοίμια, τῷ τοὺς ἐπιλό-
 γους λείυσθαι τε ἤδη κατὰ * τὸν ῥυθμὸν, καὶ ἐπὶ πλεῖ-
 ον ἕκαστον προάγεσθαι τῶν εὐρισκομένων, ἀλλὰ μὴ
 διὰ βραχείων, ὥσπερ ἐν τοῖς προοιμίοις. ἀκριβέστερον δὲ
 ἐν τῷ περὶ προοιμίου λελέξεται ταῦτα· ἡ μὲν δὴ τοῦ τε- 5
 λείου τε καὶ ἀπλοῦ στοχασμοῦ διαιρέσεις αὕτη.⁷ εἰσὶ δὲ τι-
 νες καὶ ἀτελεῖς τῶν στοχασμῶν, καὶ αὐτὸ διπλοῦ, τέλειοί
 τε καὶ ἀτελεῖς, ἐν οἷς διπλῇ καὶ τῇ διαιρέσει χρώμεθα,
 περὶ ὧν λεκτέον· Ἀτελής ἐκ μόνων πραγμάτων συνεστώς
 ἔστιν, ὅταν τὸ πρόσωπον μὴ ᾖ κρινόμενον, ἐνὸς ὄντος 10
 τοῦ πράγματος. οἷον, θάπτων τις νεοσφαγὲς σῶμα ἐπ’
 ἐρημίας πεφώροται, καὶ φόνου⁸ φεύγει. οὗτος βούλη-
 σιν μὲν καὶ δύναμιν οὐκ ἔχει, τοῖς δὲ ἄλλοις διαιρεῖται
 πᾶσιν⁹ ὁμοίως τῷ τελείῳ. ἀτελής δὲ ἐκ μόνων προσώ-
 πων ἀπλοῦς οὐ γίνεται κατὰ γε ἐμὲ στοχασμὸς, καὶ τοῖς 15
 γε ἐπεσκεμμένοις τὰ εἰρημένα ὀλίγῳ πρότερον περὶ τῶν
 κοινομένων πραγμάτων σαφέστατον¹⁰ εἶναι τοῦτο νομί-
 ζω· τεθεῖκασιν δ’ οὖν τινες ὡς ἀτελοῦς ἀπλοῦ παραδει-
 γμα, λέγοντες¹¹ μόνον τὸ πρόσωπον κρίνεσθαι ἐνταῦθα·
 οἷον¹² ἀσώτου πατὴρ ἀφανὴς γέγονε, καὶ φόνου φεύ- 20
 γει.¹³ πρῶτον οὖν ἐρήσομαι αὐτοὺς, εἰ οὐκ ἔστιν ἐν-

τε ἤδη τελείως ἐξαίρειν. 5 Par. ad marg. γρ. καὶ ἔτι καὶ ἐν
 τούτοις διαφ. οἱ ἐ. τῶν προοιμίων. Sch. Ald. καὶ ἔτι ἐν τούτῳ.
 6 Sch. Ald. καὶ κατὰ. tum Port. ἐπιπλεῖστον. ad marg. γρ. ἐπι-
 πλεῖον ut Ald. 7 Sch. Ald. [T. IV. p. 429.] αὕτη ἐστί, tum
 Ald. Sch. Ald. Mon. εἰσὶ δὲ τινες καὶ ἀτελεῖς. [Mon. καὶ ἀτελεῖς
 τινες] αὐτῶν στοχασμοί. Vind. εἰσὶ δὲ καὶ τινες τῶν στοχασμῶν
 καὶ αὐτὸ διπ. omisso ἀτελεῖς. Port. εἰσὶ δὲ τινες καὶ ἀτελεῖς τῶν
 στοχασμῶν. 8 Vind. φεύγει φόνου. 9 Par. τοῖς πᾶσιν. tum
 Sch. Ald. [T. IV. p. 431.] τοῖς τελείοις. 10 Port. σαφέστε-
 ρον. ad marg. γρ. σαφέστατον. tum Ald. νομόζω. 11 Mon.
 man. rec. λέγοντος. 12 οἷον Ald, Par. Mon. Vind. om., est
 in Port. Sch. Ald. [T. IV. p. 433.] 13 Par. Mon. Sch. Ald.

- 27 ταῦθα τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους. καὶ μὴν ἐστὶ τὸ ἐκ-
ποδῶν εἶναι τὸν πατέρα. τοῦτο δὲ οὐ τοῦ προσώπου, ἀλ-
λὰ τοῦ πράγματός ἐστιν. ἀλλὰ μετάθεσιν τῆς αἰτίας ¹⁴
αὐτὸν οὐκ ἀπαιτήσομεν; ἀλλὰ καὶ τοῦτο. εἰ καὶ μὴ,
5 τίς ἐστὶ ¹⁵ ἡ ἀπολογία; πῶς οὖν ἀγωνιέται μὴ ἔχων
πρᾶγμα; τί δαὶ ¹⁶ τῇ πιθανῇ ἀπολογία οὐ χρήσεται;
οἶμαι καὶ τοῦτο. πῶς οὖν ἀτελὴς ὁ τοιοῦτος; ἀλλ' ἦττον
ἰσχύει τὰ πράγματα ἐνταῦθα, ἢ ἐν τῷ θάπτοντι τὸ
νεοσφαγὲς σῶμα· καὶ γὰρ ἐν πᾶσι στοχασμοῖς ἦττον
10 ἰσχύει τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους, ὅταν ἀφ' ὧν ἄλλοι ¹⁷
πεποιήκασιν, κρίνεται τις· ἄλλως τε καὶ ὅταν μὴ εἰς αὐ-
τὸν ἀντικρὺς ἀναφέρεται, ¹⁸ ὥς ἐπὶ τοῦ Ἀρχιδάμου τοῦ
κρινομένου δώρων, ἐπειδὴ ἔγραψεν ὁ Περικλῆς ἐν τοῖς
λογισμοῖς ¹⁹ εἰς δέον ἀνηλωκέναι πεντήκοντα τάλαντα.
15 Ἀπλοῦς μὲν οὖν στοχασμὸς ἐκ μόνων προσώπων ²⁰
οὐκ ἐστὶ, κατὰ γε ἐμέ· διπλοῦς δὲ ἐστὶ. πρῶτον δὲ περὶ
τοῦ τελείου διπλοῦ λεκτέον. Διπλοῦς τέλειος γίνεται,
ὅταν δύο πρόσωπα καὶ δύο πράγματα κρινόμενα ἔχη.
οἶον, Αἰσχίνης καὶ Δημοσθένης ἀπὸ τῆς παρὰ Φίλιπ-
20 πον ἥκοντες πρεσβείας ἀντεγκαλοῦσι δώρων ²¹ ἀλλήλοις·
ἐπειδὴ ὁ μὲν χρυσίον ²² εὗρηται κατορύττων, ὁ Δημο-
σθένης, ὁ δὲ ἀπολογίαν παραπρεσβείας γεγραφώς, ὁ ²³

φεύγει φόνον. tum Sch. Ald. πρῶτον μὲν οὖν, ἐρ. αὐτοῦς, ἢ οὐκ
καὶ μὲν ἐστὶ. 14 Ald. Par. Mon. Sch. Ald. αἰτὸν τῆς αἰτίας.
Vind. Port. τῆς αἰτ. αὐτόν. 15 Port. εἰ δὲ μὴ, ἔστιν ἡ ἀπο-
λογία. Sch. Ald. τίς ἐστὶν ἡ ἀπολ. Articulum ἢ Ald. Par. Mon.
om., est in Vind. Sch. Ald. 16 Ald. Port. Sch. Ald. δέ.
Par. Mon. Vind. δαί. 17 Mon. ἔτεροι. 18 Vind. addit: τὸ
κρινόμενον. 19 ἐν τοῖς λογ. Vind. om. 20 Par. ἐκ προσ-
ώπων μόνων. Sqq. οὐκ ἐστὶ Vind. om. 21 Ald. Port. ἀντεγ-
καλοῦσιν ἀλλ. δώρων. Par. Mon. Vind. Sch. Ald. [T. IV. p. 441.]
ἀντεγκαλοῖσι δώρων ἀλλ. 22 Vind. χρυσόν. 23 ὁ Sch. Ald.
om., — v. sq. Vind. Sch. Ald. ἐκλείοιτεν.

Αἰσχίνης· ἐνταῦθα ἡ μὲν τῶν ἐλέγχων ἀπαίτησις, ἐπειδὴ
 ἰσάζει, ἐκλείοιπε. τοῖς δὲ λοιποῖς κεφαλαίοις ἐπ' ²⁴ ἀμ-
 φότερων χρηστέον διττῶς· οἷον, ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν ἡβου-
 λήθην ²⁵ παραπρεσβεῦσαι διὰ τόδε, σὺ μέντοι ²⁶ ἡβου-
 λήθης ἂν διὰ τόδε· καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως, ἐν πρὸς 5
 ἐν ἀντιτιθέντες, ἐξετάσομεν· τὸ γὰρ διελεῖν, καὶ χωρὶς
 μὲν ἀπολογήσασθαι δι' ὅλων τῶν κεφαλαίων, χωρὶς δὲ
 κατηγορῆσαι πάλιν τοῖς αὐτοῖς κεφαλαίοις, οὐκ ἀγωνι-
 στικόν, ἀλλὰ σφόδρα ὑπτιον· συμπλέκειν οὖν δεῖ.

Διπλοῦς δὲ ἀτελής ἐκ μὲν τῶν πραγμάτων, ὅταν ¹⁰
 μόνα τὰ πράγματα κρίνεται. οἷον, δύο ῥήτορες πρεσ-
 βεύσαντες παρὰ τύραννον, καὶ ἐπανήκοντες ἀλλήλοις
 ἀντεγκαλοῦσι δώρων· ἐπειδὴ ὁ μὲν χρυσίον ²⁷ εὖρηται
 κατορύττων, ὁ δὲ ἀπολογία παραπρεσβείας συγγεγρα-
 φώς· ²⁸ ἐνταῦθα γὰρ τὰ μὲν πρόσωπα ἰσάζοντα οὐκ ¹⁵
 ἐπιδέχεται ἐξέτασιν, τὰ δὲ πράγματα διαφέροντα ἐξετα-
 σθήσεται. πάλιν οὖν ἡ μὲν βούλησις καὶ ἡ ²⁹ δύναμις
 ἐκλείοιπε· τοῖς δὲ ἄλλοις ὁμοίως διαιρετιθήσεται κεφαλαί-
 οις, οἷσπερ καὶ ὁ τέλειος διπλοῦς κατὰ ἀντεξέτασιν. ³⁰
 Ἐκ δ' αὖ μόνων προσώπων διπλοῦς γίνεται στοχασμός, ²⁰
 ὅταν μόνα τὰ πρόσωπα κρίνεται. οἷον, ἐπὶ σημείοις
 φαρμάκων ἀριστεύς ³¹ ἐτελεύτα, μητρυιὰν ἔχων, καὶ αἰ-
 χμάλωτον παλλακίδα, καὶ ἀντεγκαλοῦσιν ἀλλήλαις· ἐν-
 ταῦθα μόνῃ ἡ βούλησις καὶ ἡ δύναμις ἐξετάζεται, αἱ

²⁴ Vind. ἐπὶ ἀμφ. ²⁵ Vind. Sch. Ald. ἐβουλήθην et
 ἐβουλήθη. ²⁶ σὺ μέντοι ἡβ. ἂν διὰ τόδε Mon. om. — v. sq.
 Sch. Ald. ἀντιθέντες. — v. 9. Sch. Ald. ἀλλὰ καὶ σφόδρα. ²⁷
 Vind. χρυσόν. ²⁸ Vind. γεγραφώς. ²⁹ Ald. Port. Mon.
 ἡ om., recepi ex Par. Vind.; tum Vind. ἐξέλιπε. ³⁰ Par. ἐξ-
 έτασιν. supra lin. man. rec. scriptum ἀντ-. ³¹ Sch. Ald.
 [T. IV. p. 447.] ὁ ἀριστ. — v. sq. Vind. παλακίδα. mox pro,
 ἐξετάζεται Sch. Ald. ἐξεργάζεται.

δὴ καὶ φύσει τοῦ προσώπου εἶσιν ³² ἴδια· τὰ δὲ ἄλλα πάντα ἰσάζει.

Ἔστι παρὰ ταῦτα ἕτερα εἶδη στοχασμῶν διπλῶν τρία, οὓς καλοῦμεν συνεξευγμένους· ὃ τε ἐμπίπτων καὶ ⁵ ὁ προκατασκευαζόμενος καὶ ὁ συγκατασκευαζόμενος· καὶ ὁ μὲν ἐμπίπτων γίνεται, ὅταν ἐν τῇ μεταθέσει τῆς αἰτίας ὁλόκληρόν τι ζήτημα ἐμπέσῃ, καὶ ἀναγκαῖον γένηται καὶ αὐτὸ διελεῖν τελείως. ³³ οἷον, ἔδει τὸν ἀλόντα προδοσίας δεδέσθαι παρὰ τῷ στρατηγῷ, μέχρις ἂν εἴ- ¹⁰ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷ ⁴⁶⁸ ⁴⁶⁹ ⁴⁷⁰ ⁴⁷¹ ⁴⁷² ⁴⁷³ ⁴⁷⁴ ⁴⁷⁵ ⁴⁷⁶ ⁴⁷⁷ ⁴⁷⁸ ⁴⁷⁹ ⁴⁸⁰ ⁴⁸¹ ⁴⁸² ⁴⁸³ ⁴⁸⁴ ⁴⁸⁵ ⁴⁸⁶ ⁴⁸⁷ ⁴⁸⁸ ⁴⁸⁹ ⁴⁹⁰ ⁴⁹¹ ⁴⁹² ⁴⁹³ ⁴⁹⁴ ⁴⁹⁵ ⁴⁹⁶ ⁴⁹⁷ ⁴⁹⁸ ⁴⁹⁹ ⁵⁰⁰ ⁵⁰¹ ⁵⁰² ⁵⁰³ ⁵⁰⁴ ⁵⁰⁵ ⁵⁰⁶ ⁵⁰⁷ ⁵⁰⁸ ⁵⁰⁹ ⁵¹⁰ ⁵¹¹ ⁵¹² ⁵¹³ ⁵¹⁴ ⁵¹⁵ ⁵¹⁶ ⁵¹⁷ ⁵¹⁸ ⁵¹⁹ ⁵²⁰ ⁵²¹ ⁵²² ⁵²³ ⁵²⁴ ⁵²⁵ ⁵²⁶ ⁵²⁷ ⁵²⁸ ⁵²⁹ ⁵³⁰ ⁵³¹ ⁵³² ⁵³³ ⁵³⁴ ⁵³⁵ ⁵³⁶ ⁵³⁷ ⁵³⁸ ⁵³⁹ ⁵⁴⁰ ⁵⁴¹ ⁵⁴² ⁵⁴³ ⁵⁴⁴ ⁵⁴⁵ ⁵⁴⁶ ⁵⁴⁷ ⁵⁴⁸ ⁵⁴⁹ ⁵⁵⁰ ⁵⁵¹ ⁵⁵² ⁵⁵³ ⁵⁵⁴ ⁵⁵⁵ ⁵⁵⁶ ⁵⁵⁷ ⁵⁵⁸ ⁵⁵⁹ ⁵⁶⁰ ⁵⁶¹ ⁵⁶² ⁵⁶³ ⁵⁶⁴ ⁵⁶⁵ ⁵⁶⁶ ⁵⁶⁷ ⁵⁶⁸ ⁵⁶⁹ ⁵⁷⁰ ⁵⁷¹ ⁵⁷² ⁵⁷³ ⁵⁷⁴ ⁵⁷⁵ ⁵⁷⁶ ⁵⁷⁷ ⁵⁷⁸ ⁵⁷⁹ ⁵⁸⁰ ⁵⁸¹ ⁵⁸² ⁵⁸³ ⁵⁸⁴ ⁵⁸⁵ ⁵⁸⁶ ⁵⁸⁷ ⁵⁸⁸ ⁵⁸⁹ ⁵⁹⁰ ⁵⁹¹ ⁵⁹² ⁵⁹³ ⁵⁹⁴ ⁵⁹⁵ ⁵⁹⁶ ⁵⁹⁷ ⁵⁹⁸ ⁵⁹⁹ ⁶⁰⁰ ⁶⁰¹ ⁶⁰² ⁶⁰³ ⁶⁰⁴ ⁶⁰⁵ ⁶⁰⁶ ⁶⁰⁷ ⁶⁰⁸ ⁶⁰⁹ ⁶¹⁰ ⁶¹¹ ⁶¹² ⁶¹³ ⁶¹⁴ ⁶¹⁵ ⁶¹⁶ ⁶¹⁷ ⁶¹⁸ ⁶¹⁹ ⁶²⁰ ⁶²¹ ⁶²² ⁶²³ ⁶²⁴ ⁶²⁵ ⁶²⁶ ⁶²⁷ ⁶²⁸ ⁶²⁹ ⁶³⁰ ⁶³¹ ⁶³² ⁶³³ ⁶³⁴ ⁶³⁵ ⁶³⁶ ⁶³⁷ ⁶³⁸ ⁶³⁹ ⁶⁴⁰ ⁶⁴¹ ⁶⁴² ⁶⁴³ ⁶⁴⁴ ⁶⁴⁵ ⁶⁴⁶ ⁶⁴⁷ ⁶⁴⁸ ⁶⁴⁹ ⁶⁵⁰ ⁶⁵¹ ⁶⁵² ⁶⁵³ ⁶⁵⁴ ⁶⁵⁵ ⁶⁵⁶ ⁶⁵⁷ ⁶⁵⁸ ⁶⁵⁹ ⁶⁶⁰ ⁶⁶¹ ⁶⁶² ⁶⁶³ ⁶⁶⁴ ⁶⁶⁵ ⁶⁶⁶ ⁶⁶⁷ ⁶⁶⁸ ⁶⁶⁹ ⁶⁷⁰ ⁶⁷¹ ⁶⁷² ⁶⁷³ ⁶⁷⁴ ⁶⁷⁵ ⁶⁷⁶ ⁶⁷⁷ ⁶⁷⁸ ⁶⁷⁹ ⁶⁸⁰ ⁶⁸¹ ⁶⁸² ⁶⁸³ ⁶⁸⁴ ⁶⁸⁵ ⁶⁸⁶ ⁶⁸⁷ ⁶⁸⁸ ⁶⁸⁹ ⁶⁹⁰ ⁶⁹¹ ⁶⁹² ⁶⁹³ ⁶⁹⁴ ⁶⁹⁵ ⁶⁹⁶ ⁶⁹⁷ ⁶⁹⁸ ⁶⁹⁹ ⁷⁰⁰ ⁷⁰¹ ⁷⁰² ⁷⁰³ ⁷⁰⁴ ⁷⁰⁵ ⁷⁰⁶ ⁷⁰⁷ ⁷⁰⁸ ⁷⁰⁹ ⁷¹⁰ ⁷¹¹ ⁷¹² ⁷¹³ ⁷¹⁴ ⁷¹⁵ ⁷¹⁶ ⁷¹⁷ ⁷¹⁸ ⁷¹⁹ ⁷²⁰ ⁷²¹ ⁷²² ⁷²³ ⁷²⁴ ⁷²⁵ ⁷²⁶ ⁷²⁷ ⁷²⁸ ⁷²⁹ ⁷³⁰ ⁷³¹ ⁷³² ⁷³³ ⁷³⁴ ⁷³⁵ ⁷³⁶ ⁷³⁷ ⁷³⁸ ⁷³⁹ ⁷⁴⁰ ⁷⁴¹ ⁷⁴² ⁷⁴³ ⁷⁴⁴ ⁷⁴⁵ ⁷⁴⁶ ⁷⁴⁷ ⁷⁴⁸ ⁷⁴⁹ ⁷⁵⁰ ⁷⁵¹ ⁷⁵² ⁷⁵³ ⁷⁵⁴ ⁷⁵⁵ ⁷⁵⁶ ⁷⁵⁷ ⁷⁵⁸ ⁷⁵⁹ ⁷⁶⁰ ⁷⁶¹ ⁷⁶² ⁷⁶³ ⁷⁶⁴ ⁷⁶⁵ ⁷⁶⁶ ⁷⁶⁷ ⁷⁶⁸ ⁷⁶⁹ ⁷⁷⁰ ⁷⁷¹ ⁷⁷² ⁷⁷³ ⁷⁷⁴ ⁷⁷⁵ ⁷⁷⁶ ⁷⁷⁷ ⁷⁷⁸ ⁷⁷⁹ ⁷⁸⁰ ⁷⁸¹ ⁷⁸² ⁷⁸³ ⁷⁸⁴ ⁷⁸⁵ ⁷⁸⁶ ⁷⁸⁷ ⁷⁸⁸ ⁷⁸⁹ ⁷⁹⁰ ⁷⁹¹ ⁷⁹² ⁷⁹³ ⁷⁹⁴ ⁷⁹⁵ ⁷⁹⁶ ⁷⁹⁷ ⁷⁹⁸ ⁷⁹⁹ ⁸⁰⁰ ⁸⁰¹ ⁸⁰² ⁸⁰³ ⁸⁰⁴ ⁸⁰⁵ ⁸⁰⁶ ⁸⁰⁷ ⁸⁰⁸ ⁸⁰⁹ ⁸¹⁰ ⁸¹¹ ⁸¹² ⁸¹³ ⁸¹⁴ ⁸¹⁵ ⁸¹⁶ ⁸¹⁷ ⁸¹⁸ ⁸¹⁹ ⁸²⁰ ⁸²¹ ⁸²² ⁸²³ ⁸²⁴ ⁸²⁵ ⁸²⁶ ⁸²⁷ ⁸²⁸ ⁸²⁹ ⁸³⁰ ⁸³¹ ⁸³² ⁸³³ ⁸³⁴ ⁸³⁵ ⁸³⁶ ⁸³⁷ ⁸³⁸ ⁸³⁹ ⁸⁴⁰ ⁸⁴¹ ⁸⁴² ⁸⁴³ ⁸⁴⁴ ⁸⁴⁵ ⁸⁴⁶ ⁸⁴⁷ ⁸⁴⁸ ⁸⁴⁹ ⁸⁵⁰ ⁸⁵¹ ⁸⁵² ⁸⁵³ ⁸⁵⁴ ⁸⁵⁵ ⁸⁵⁶ ⁸⁵⁷ ⁸⁵⁸ ⁸⁵⁹ ⁸⁶⁰ ⁸⁶¹ ⁸⁶² ⁸⁶³ ⁸⁶⁴ ⁸⁶⁵ ⁸⁶⁶ ⁸⁶⁷ ⁸⁶⁸ ⁸⁶⁹ ⁸⁷⁰ ⁸⁷¹ ⁸⁷² ⁸⁷³ ⁸⁷⁴ ⁸⁷⁵ ⁸⁷⁶ ⁸⁷⁷ ⁸⁷⁸ ⁸⁷⁹ ⁸⁸⁰ ⁸⁸¹ ⁸⁸² ⁸⁸³ ⁸⁸⁴ ⁸⁸⁵ ⁸⁸⁶ ⁸⁸⁷ ⁸⁸⁸ ⁸⁸⁹ ⁸⁹⁰ ⁸⁹¹ ⁸⁹² ⁸⁹³ ⁸⁹⁴ ⁸⁹⁵ ⁸⁹⁶ ⁸⁹⁷ ⁸⁹⁸ ⁸⁹⁹ ⁹⁰⁰ ⁹⁰¹ ⁹⁰² ⁹⁰³ ⁹⁰⁴ ⁹⁰⁵ ⁹⁰⁶ ⁹⁰⁷ ⁹⁰⁸ ⁹⁰⁹ ⁹¹⁰ ⁹¹¹ ⁹¹² ⁹¹³ ⁹¹⁴ ⁹¹⁵ ⁹¹⁶ ⁹¹⁷ ⁹¹⁸ ⁹¹⁹ ⁹²⁰ ⁹²¹ ⁹²² ⁹²³ ⁹²⁴ ⁹²⁵ ⁹²⁶ ⁹²⁷ ⁹²⁸ ⁹²⁹ ⁹³⁰ ⁹³¹ ⁹³² ⁹³³ ⁹³⁴ ⁹³⁵ ⁹³⁶ ⁹³⁷ ⁹³⁸ ⁹³⁹ ⁹⁴⁰ ⁹⁴¹ ⁹⁴² ⁹⁴³ ⁹⁴⁴ ⁹⁴⁵ ⁹⁴⁶ ⁹⁴⁷ ⁹⁴⁸ ⁹⁴⁹ ⁹⁵⁰ ⁹⁵¹ ⁹⁵² ⁹⁵³ ⁹⁵⁴ ⁹⁵⁵ ⁹⁵⁶ ⁹⁵⁷ ⁹⁵⁸ ⁹⁵⁹ ⁹⁶⁰ ⁹⁶¹ ⁹⁶² ⁹⁶³ ⁹⁶⁴ ⁹⁶⁵ ⁹⁶⁶ ⁹⁶⁷ ⁹⁶⁸ ⁹⁶⁹ ⁹⁷⁰ ⁹⁷¹ ⁹⁷² ⁹⁷³ ⁹⁷⁴ ⁹⁷⁵ ⁹⁷⁶ ⁹⁷⁷ ⁹⁷⁸ ⁹⁷⁹ ⁹⁸⁰ ⁹⁸¹ ⁹⁸² ⁹⁸³ ⁹⁸⁴ ⁹⁸⁵ ⁹⁸⁶ ⁹⁸⁷ ⁹⁸⁸ ⁹⁸⁹ ⁹⁹⁰ ⁹⁹¹ ⁹⁹² ⁹⁹³ ⁹⁹⁴ ⁹⁹⁵ ⁹⁹⁶ ⁹⁹⁷ ⁹⁹⁸ ⁹⁹⁹ ¹⁰⁰⁰ ¹⁰⁰¹ ¹⁰⁰² ¹⁰⁰³ ¹⁰⁰⁴ ¹⁰⁰⁵ ¹⁰⁰⁶ ¹⁰⁰⁷ ¹⁰⁰⁸ ¹⁰⁰⁹ ¹⁰¹⁰ ¹⁰¹¹ ¹⁰¹² ¹⁰¹³ ¹⁰¹⁴ ¹⁰¹⁵ ¹⁰¹⁶ ¹⁰¹⁷ ¹⁰¹⁸ ¹⁰¹⁹ ¹⁰²⁰ ¹⁰²¹ ¹⁰²² ¹⁰²³ ¹⁰²⁴ ¹⁰²⁵ ¹⁰²⁶ ¹⁰²⁷ ¹⁰²⁸ ¹⁰²⁹ ¹⁰³⁰ ¹⁰³¹ ¹⁰³² ¹⁰³³ ¹⁰³⁴ ¹⁰³⁵ ¹⁰³⁶ ¹⁰³⁷ ¹⁰³⁸ ¹⁰³⁹ ¹⁰⁴⁰ ¹⁰⁴¹ ¹⁰⁴² ¹⁰⁴³ ¹⁰⁴⁴ ¹⁰⁴⁵ ¹⁰⁴⁶ ¹⁰⁴⁷ ¹⁰⁴⁸ ¹⁰⁴⁹ ¹⁰⁵⁰ ¹⁰⁵¹ ¹⁰⁵² ¹⁰⁵³ ¹⁰⁵⁴ ¹⁰⁵⁵ ¹⁰⁵⁶ ¹⁰⁵⁷ ¹⁰⁵⁸ ¹⁰⁵⁹ ¹⁰⁶⁰ ¹⁰⁶¹ ¹⁰⁶² ¹⁰⁶³ ¹⁰⁶⁴ ¹⁰⁶⁵ ¹⁰⁶⁶ ¹⁰⁶⁷ ¹⁰⁶⁸ ¹⁰⁶⁹ ¹⁰⁷⁰ ¹⁰⁷¹ ¹⁰⁷² ¹⁰⁷³ ¹⁰⁷⁴ ¹⁰⁷⁵ ¹⁰⁷⁶ ¹⁰⁷⁷ ¹⁰⁷⁸ ¹⁰⁷⁹ ¹⁰⁸⁰ ¹⁰⁸¹ ¹⁰⁸² ¹⁰⁸³ ¹⁰⁸⁴ ¹⁰⁸⁵ ¹⁰⁸⁶ ¹⁰⁸⁷ ¹⁰⁸⁸ ¹⁰⁸⁹ ¹⁰⁹⁰ ¹⁰⁹¹ ¹⁰⁹² ¹⁰⁹³ ¹⁰⁹⁴ ¹⁰⁹⁵ ¹⁰⁹⁶ ¹⁰⁹⁷ ¹⁰⁹⁸ ¹⁰⁹⁹ ¹¹⁰⁰ ¹¹⁰¹ ¹¹⁰² ¹¹⁰³ ¹¹⁰⁴ ¹¹⁰⁵ ¹¹⁰⁶ ¹¹⁰⁷ ¹¹⁰⁸ ¹¹⁰⁹ ¹¹¹⁰ ¹¹¹¹ ¹¹¹² ¹¹¹³ ¹¹¹⁴ ¹¹¹⁵ ¹¹¹⁶ ¹¹¹⁷ ¹¹¹⁸ ¹¹¹⁹ ¹¹²⁰ ¹¹²¹ ¹¹²² ¹¹²³ ¹¹²⁴ ¹¹²⁵ ¹¹²⁶ ¹¹²⁷ ¹¹²⁸ ¹¹²⁹ ¹¹³⁰ ¹¹³¹ ¹¹³² ¹¹³³ ¹¹³⁴ ¹¹³⁵ ¹¹³⁶ ¹¹³⁷ ¹¹³⁸ ¹¹³⁹ ¹¹⁴⁰ ¹¹⁴¹ ¹¹⁴² ¹¹⁴³ ¹¹⁴⁴ ¹¹⁴⁵ ¹¹⁴⁶ ¹¹⁴⁷ ¹¹⁴⁸ ¹¹⁴⁹ ¹¹⁵⁰ ¹¹⁵¹ ¹¹⁵² ¹¹⁵³ ¹¹⁵⁴ ¹¹⁵⁵ ¹¹⁵⁶ ¹¹⁵⁷ ¹¹⁵⁸ ¹¹⁵⁹ ¹¹⁶⁰ ¹¹⁶¹ ¹¹⁶² ¹¹⁶³ ¹¹⁶⁴ ¹¹⁶⁵ ¹¹⁶⁶ ¹¹⁶⁷ ¹¹⁶⁸ ¹¹⁶⁹ ¹¹⁷⁰ ¹¹⁷¹ ¹¹⁷² ¹¹⁷³ ¹¹⁷⁴ ¹¹⁷⁵ ¹¹⁷⁶ ¹¹⁷⁷ ¹¹⁷⁸ ¹¹⁷⁹ ¹¹⁸⁰ ¹¹⁸¹ ¹¹⁸² ¹¹⁸³ ¹¹⁸⁴ ¹¹⁸⁵ ¹¹⁸⁶ ¹¹⁸⁷ ¹¹⁸⁸ ¹¹⁸⁹ ¹¹⁹⁰ ¹¹⁹¹ ¹¹⁹² ¹¹⁹³ ¹¹⁹⁴ ¹¹⁹⁵ ¹¹⁹⁶ ¹¹⁹⁷ ¹¹⁹⁸ ¹¹⁹⁹ ¹²⁰⁰ ¹²⁰¹ ¹²⁰² ¹²⁰³ ¹²⁰⁴ ¹²⁰⁵ ¹²⁰⁶ ¹²⁰⁷ ¹²⁰⁸ ¹²⁰⁹ ¹²¹⁰ ¹²¹¹ ¹²¹² ¹²¹³ ¹²¹⁴ ¹²¹⁵ ¹²¹⁶ ¹²¹⁷ ¹²¹⁸ ¹²¹⁹ ¹²²⁰ ¹²²¹ ¹²²² ¹²²³ ¹²²⁴ ¹²²⁵ ¹²²⁶ ¹²²⁷ ¹²²⁸ ¹²²⁹ ¹²³⁰ ¹²³¹ ¹²³² ¹²³³ ¹²³⁴ ¹²³⁵ ¹²³⁶ ¹²³⁷ ¹²³⁸ ¹²³⁹ ¹²⁴⁰ ¹²⁴¹ ¹²⁴² ¹²⁴³ ¹²⁴⁴ ¹²⁴⁵ ¹²⁴⁶ ¹²⁴⁷ ¹²⁴⁸ ¹²⁴⁹ ¹²⁵⁰ ¹²⁵¹ ¹²⁵² ¹²⁵³ ¹²⁵⁴ ¹²⁵⁵ ¹²⁵⁶ ¹²⁵⁷ ¹²⁵⁸ ¹²⁵⁹ ¹²⁶⁰ ¹²⁶¹ ¹²⁶² ¹²⁶³ ¹²⁶⁴ ¹²⁶⁵ ¹²⁶⁶ ¹²⁶⁷ ¹²⁶⁸ ¹²⁶⁹ ¹²⁷⁰ ¹²⁷¹ ¹²⁷² ¹²⁷³ ¹²⁷⁴ ¹²⁷⁵ ¹²⁷⁶ ¹²⁷⁷ ¹²⁷⁸ ¹²⁷⁹ ¹²⁸⁰ ¹²⁸¹ ¹²⁸² ¹²⁸³ ¹²⁸⁴ ¹²⁸⁵ ¹²⁸⁶ ¹²⁸⁷ ¹²⁸⁸ ¹²⁸⁹ ¹²⁹⁰ ¹²⁹¹ ¹²⁹² ¹²⁹³ ¹²⁹⁴ ¹²⁹⁵ ¹²⁹⁶ ¹²⁹⁷ ¹²⁹⁸ ¹²⁹⁹ ¹³⁰⁰ ¹³⁰¹ ¹³⁰² ¹³⁰³ ¹³⁰⁴ ¹³⁰⁵ ¹³⁰⁶ ¹³⁰⁷ ¹³⁰⁸ ¹³⁰⁹ ¹³¹⁰ ¹³¹¹ ¹³¹² ¹³¹³ ¹³¹⁴ ¹³¹⁵ ¹³¹⁶ ¹³¹⁷ ¹³¹⁸ ¹³¹⁹ ¹³²⁰ ¹³²¹ ¹³²² ¹³²³ ¹³²⁴ ¹³²⁵ ¹³²⁶ ¹³²⁷ ¹³²⁸ ¹³²⁹ ¹³³⁰

σαντας ἐν ταῖς βασάνοις ⁴² ἀπέκτεινε, τὸν δὲ τρίτον ²⁸
 πρὸ τῶν βασάνων ὁμολογήσαντα προδιδόναι, ⁴³ καὶ μὴ
 ἐπεξιόντα τὸν πατέρα κρίνει συνειδότος. ἐφ' ἑκατέρου
 γὰρ δεῖ πρότερον συσταθῆναι, τοῦ μὲν πλουσίον, τὸ εἶ-
 ναι ἐκείνους προδότας, τοῦ δὲ πένητος, τὸ μὴ εἶναι. ⁵
 μεθ' ὃ κατὰ συγχώρησιν δούς τὸ καὶ προδεδωκέναι ἐκεί-
 νους, ὃ πένης τὸ καθ' αὐτὸν ⁴⁴ ἀπολογήσεται· συγκα-
 τασκευαζόμενος δὲ γίνεται, ⁴⁵ ὅταν τὰ σημεῖα τοῦ πρά-
 γματος δι' ἀλλήλων κατασκευάζεται. ⁴⁶ οἷον, ἔδει τοὺς
 δεσμώτας λελύσθαι τοῖς θεσμοφορίοις. μοιχείαν ὑπονο- ¹⁰
 ῆσας τις πρὸς τὸν οἰκέτην τῆς γυναικὸς, ⁴⁷ δῆσας ἐκεί-
 νον ἀπεδήμησε· λυθεὶς τοῖς θεσμοφορίοις ⁴⁸ ὑπὸ τῆς
 γυναικὸς ἀπέδρα ὁ οἰκέτης. ⁴⁹ μετὰ ταῦτα εὔρηται ὁ
 ἀνὴρ πεφονευμένος καὶ συνειδότος ἡ γυνὴ φεύγει· τό τε
 γὰρ ὑπὸ τοῦ οἰκέτου αὐτὸν πεφονεῦσθαι, ⁵⁰ διὰ τῆς ¹⁵
 μοιχείας κατασκευάζεται· τό τε εἶναι ⁵¹ τὴν μοιχείαν,
 διὰ τὸ ὑπ' ἐκείνου αὐτὸν ἀνηρῆσθαι, καὶ ὅλως ⁵² δι'
 ἀλλήλων. δῆλον δὲ ὅτι καὶ μετὰ τῶν ἄλλων, τῆς τε
 ὑπονοίας τοῦ ἀνδρὸς καὶ τοῦ λῦσαι αὐτὸν τὴν γυναῖκα,
 καὶ εἴ τι εἴη ἕτερον. διαφέρει δὲ τοῦ προκατασκευαζομέ- ²⁰
 νου, ὅτι ἐκεῖ μὲν κεχώρισται ἀλλήλων τὰ ζητήματα, ἐν-

42 Mon. addit: αὐταῖς. Par. 2916. ad marg. γρ. ἐ. τ. βασ.
 αὐταῖς. 43 Mon. [man. rec.] Vind. addit: ἀπέκτεινε. — v.
 sq. Port. ὑφ' ἑκατέρου Ald. ἐφ'. (sic) 44 Port. καθ' ἑαυτὸν. tum
 Sch. Ald. ἀπολογήσεται. 45 Mon. γίνεται. 46 Ald. Port. Codd.
 κατασκευάζεται. scr. -ηται. 47 τῆς γυναικὸς Vind. om. —
 tum Sch. Ald. [T. IV. p. 460.] ἀπεδήμησεν. 48 Par. ad marg.
 γρ. καὶ οὕτως· ἔλυσε τοῖς θεσμοφορίοις ἀποδημοῦντος τοῦ ἀνδρὸς
 ἡ γυνή· ἀπέδρα ὁ οἰκέτης· ἐπανιών ὁ ἀνὴρ εὔρηται πεφονευμένος,
 καὶ μετὰ ταῦτα ἡ γυνὴ συνειδότος φεύγει. Consentit Mon. a vv.
 ἐπανιών ὁ ἀνὴρ — φεύγει. 49 Vind. ὁ οἰκέτης om. 50
 Vind. ἀνηρῆσθαι. 51 Vind. καὶ τὸ εἶναι. tum Sch. Ald. διὰ
 τοῦ ἐπ' ἐκείνου. 52 Ald. ὅλον. Port. Codd. Sch. Ald. ὅλως.

ταῦθα δὲ δι' ἀλλήλων κατασκευάζεται πάντα· ὁ ἀπὸ
 γνώμης παρὰ τούτους ἐστὶ στοχασμός, ὃς ψιλῇ τῇ γνώ-
 μῃ ἐξετάζεται, φανεροῦ ὄντος καὶ τοῦ πράγματος καὶ
 τοῦ πράξαντος. οἷον, ἐν δόξῃ μανίας μητρὶα τὸν μὲν
 5 υἱὸν ἔτρωσε, τὸν δὲ πρόγονον ἀπέκτανε, καὶ ἀνενεγκού-
 σα φεύγει φόνου· ⁵⁴ διαφέρει δὲ συγγνώμης ὁ τοιοῦ-
 τος ⁵⁵ στοχασμός, ὅτι ἐκεῖ μὲν ἐφ' ὃ μεθίστησιν, ὡμο-
 λόγηται. ⁵⁶ οἷον ἔλεος, ἢ βάσανοι, ⁵⁷ καὶ τὰ τοιαῦτα.
 ἐνταῦθα δὲ εἰ μέμνηται ζητεῖται δῆπου, ἢ οὐ· ⁵⁸ τάχα δ'
 10 ἂν παρὰ ταῦτα καὶ ἄλλα εἶδη στοχασμῶν εὐρεθεῖη·
 περιττὸν δὲ εἰς ἄπειρον περιεργάζεσθαι. νομίζω γὰρ ὅ-
 τι ⁵⁹ ὅποιον ἂν γένηται ἄλλο, διὰ τούτων πως συμπλε-
 κόμενον ⁶⁰ εὐρίσκεται. καὶ δῆλον ὡς τοῖς ⁶¹ τὰ τοιαῦ-
 τα ἐπισχεμμένοις οὐ χαλεπὴ γενήσεται καὶ ⁶² ἢ ἐν ἐκείνοις
 15 διαίρεσις.

C a p. IV.

Π Ε Ρ Ι Ο Ρ Ο Τ.

Ὁ ὄρος διαιρεῖται προβολῇ, ὄρφ, ἀνθορισμῷ, συλ-
 λογισμῷ, γνώμη νομοθέτου, πηλικότητι, πρὸς τι, μιᾷ
 τῶν

53 μὲν Vind. om. 54 Mon. φόνου φεύγει. 55 Mon.
 οὗτος ὁ στοχασμός. tum Vind. οἷον ἐκεῖ μὲν, ἐφ' ὃ μεθίστησιν,
 ὡμολόγηται τὸ ἀκούσιον. omissis sqq. οἷον ἔλεος — τοιαῦτα. 56
 Ald. ὡμολόγηται. 57 Port. βάσανος. 58 ἢ οὐ Vind. om.
 Par. ad marg. τὸ ἢ οὐ ἐν ἄλλοις οὐκ ἔστιν. 59 ὅτι Sch. Ald.
 [T. IV. p. 468.] om. 60 Port. συμπλεκόμενων. tum Ald. Mon.
 Sch. Ald. εὐρίσκεται. Port. Vind. εὐρίσκεσθαι. Par. εὐρίσκεσθαι.
 61 Sch. Ald. τοῖς ταῦτα. 62 καὶ Vind. om.

τῶν ἀντιθετικῶν ἔστιν ὅτε, ἢ τις εἰ ἐμπέσοι, εὐρεθῇσεται καὶ μετάληψις καὶ ἀντίληψις εὐθύς ἐπόμεναι· εἴτα ποιότητι καὶ γνώμῃ· ἡ προβολή ἐστιν αὐτὰ τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους.¹ ὁ ὅρος χωρίζει τὸ πρᾶγμα, καὶ γίνεται ἐκ τῶν παρειμένων τοῖς ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους.² οἶον, τυραννον ἐπεισε φιλόσοφος ἀποθέσθαι τὴν τυραννίδα, καὶ αἰτεῖ τὸ γέρας. ἡ προβολή, ἔπαυσα τὴν τυραννίδα, καὶ δεῖ λαμβάνειν³ με τὴν δωρεάν. τοῦτο δὲ δηλόν, ὅτι αὖξων ἀπὸ τῶν παρακολουθούντων τοῖς ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους θήσει· ὁ ὅρος ἐκ τῶν παρειμένων, οὐκ ἔστι τοῦτο τυραννοκτονῆσαι, ἀλλ' ὀριεῖται τοῦτο εἶναι ὃ παρεῖται, τὸ ἀποκτεῖναι αὐτόν. Ὁ ἀνθορισμὸς πάλιν ἐκ τῶν πεπραγμένων. οἶον, οὐχί. ἀλλὰ τὸ παῦσαι τὴν τυραννίδα. Ὁ συλλογισμὸς συνάγει ἅμω· μηδὲν γὰρ ἀλλήλων διαφέρειν ταῦτα ἀγωνιεῖται ὁ τὴν δωρεάν⁴ δηλαδὴ αἰτῶν. καὶ καθόλου ὃν τρόπον ἔφαμεν τὴν ἀντίληψιν τῇ μεταλήψει ἐπεσθαι,⁵ τὸν αὐτόν⁶ καὶ ὁ συλλογισμὸς τῷ ὅρῳ πανταχοῦ. καὶ ἐνθα ἂν⁷ ὅποτερωοῦν αὐτῶν ὁπότερον μέρος χρήσεται, τῷ λοιπῷ τὸ ἕτερον χρήσεται⁸ πάντως. Ἡ γνώμη τοῦ νομοθέτου ὅτι⁹ ἀμφοῖν πρὸς τὸ οἰκεῖον συμφέρον ἐξετασθήσεται. ἡ πληκότης, ὅτι μέγα τὸ γεγονὸς ἀποδειξει. τὸ δ' αὖ πρὸς τι, ὅτι καὶ μείζον τὸ ἄνευ σφαγῶν καὶ θορύβου καὶ ταραχῆς παῦσαι τὴν τυραννίδα τοῦ μετὰ¹⁰ ὀπλων. ἡ δὲ ἀν-

¹ Thom. M. προβολή καὶ αὐτὰ τὰ ἀπαρχῆς [sic] ἄχρι τέλους, ὡς Ἑρμογένης φησί. — Σqq. ὁ ὅρος χωρίζει — τοῖς ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους Vind. om. et inferius ponit post: ἄχρι τέλους θήσῃ. Eadem verba in Mon. expuncta sunt. ² Vind. λαβεῖν. ³ Ald. Port. Par. Mon. Sch. Ald. [T. IV. p. 502.] μάχεσθαι. Vind. ἐπεσθαι. ⁴ Ald. Port. Vind. Mon. Sch. Ald. reputant τῶν. Par. om. ⁵ Vind. γε. tum Sch. Ald. μέρος χρήσεται. ⁶ Par. χρήται. ad marg. γε. χρήσεται. ⁷ Vind. δίχα. ⁸ Port. μεθ' ὀπλων Vind. μετὰ τούτων. Par. ad marg.

τίθεις ἐνταῦθα μὲν οὐκ ἐμπέπτωκεν, ἐπὶ δὲ τῶν ¹⁰ ἄλ-
λων εὐρίσκεται ζητημάτων πολλάκις. οἷον, εὐνοῦχόν τις
εὐρών ἐπὶ τῇ γυναικί, ὡς μοιχὸν ἀπέκτεινε, καὶ θόνου
29 φεύγει. μετὰ γὰρ τὸ τίς ὁ μοιχὸς ζήτημα, διὰ τῶν προ-
εξηρημένων περανθέν, ¹¹ ἀντεγκαλέσει ὡς ἄξιῳ παθεῖν ἃ
πέπονθε. ταῦτα δὲ ἐπεται ἀναγκαίως ἢ μετὰληψις, ἢ
τίς ¹² ἐστίν, ὅτι κρίναι ἔδει καὶ κατηγορεῖν· μετὰληψεως
δὲ εὐρεθείσης πάντως τις ἔσται καὶ ἢ ¹³ ἀντίληψις, ὅτι
ἔξῃν· ἢ ποιότης δὲ ἀπὸ τῶν παρακολουθοῦντων τῷ προσ-
10 ὡπῳ λαμβάνεται. ¹⁴ καὶ μὲν ἢ ὠρισμένον ¹⁵ τὸ πρόσ-
ωπον, ἀπὸ πάντων δηλαδὴ τῶν ἐγκωμιαστικῶν. εἰ δὲ
ἄλλως ἀόριστον, εἰ μὲν τῶν κρινόμενων εἴη, οἷον, πατήρ,
ἢ τι τῶν προειρημένων ἐν τοῖς περὶ προσώπων, τὰ πα-
ρακολουθοῦντα σκεψάμενοι λέξομεν. εἰ δὲ ἀόριστον πάν-
15 τη, ἀπὸ τοῦ νῦν πεπραγμένου στραφικῶς ἐξετάσομεν,
τίς ἦν τὸν παρελθόντα χρόνον, καὶ τίς ἔσται μετὰ ταῦ-
τα, εἰ ¹⁶ ἀφαιρή, εἴθ' ἁλοῖη. ¹⁷ ἐπ' ἀμφοῖν γὰρ τὴν ποι-
ότητα ἐξετάζει. ἢ γνώμη ὡσαύτως ὑπ' ἀμφοῖν ¹⁸ ἐξετα-
σθήσεται· ποῖα γνώμη τῷδε τι ἔπραξε, καὶ ποῖα γνώμη
20 κατηγορεῖ, ἢ ἀντιλέγει, καὶ τὰ ὅμοια. ἢ μέντοι κοινὴ
ποιότης συμπεπλεγμένως ἐνταῦθα τῇ ποιότητι τοῦ προσ-
ώπου καὶ τῇ γνώμῃ ἐξετασθήσεται. ¹⁹

καὶ γρ. τοῦ μετὰ τούτων, καὶ ἐν ἄλλοις· μετὰ τοιούτων. 9

Vind. δὲ om. 10 τῶν Ald. Port. Par. Mon. Sch. Ald. [T.

IV. p. 531.] om., recepi ex Vind. 14 Par. ad marg. bis:

γρ. περανθέν. tum Sch. Ald. ἀντεγκαλεῖ. 12 Vind. ἢ τίς

ἐστίν, ὅτι Vind. om. Par. ad marg. ἐν ἄλλοις, ὅτι κρίναι δεῖ.

13 ἢ Par. Vind. Sch. Ald. om. Vind. ἔσται δὲ καὶ ἀντ. 14

Par. παραλαμβάνεται. 15 Par. ὀρισμένον. Vind. τὸ πρόσωπον

ὠρισμ. 16 Vind. ἢ omissis praeced. μετὰ ταῦτα. 17 In Mon.

man. rec. correxit: ᾧ. Sq. ἐπ' ἀμφοῖν — ἐξετάζει Vind. om.

18 Par. ad marg. ὑπ' ἀμφοτέρων. Sch. Ald. [T. IV. p. 540.] ἐπ'

ἀμφοῖν. et v. sq. ἔπραξεν. 19 Ald. ἐξετασθήσ,

Ὡςπερ δὲ στοχασμῶν εἶδη πλείονά ἐστιν, ²⁰ οὕτω
καὶ ὄρων. καὶ ἀπλοῦς μὲν ὁ προειρημένος, οἱ δὲ ἄλλα
διπλοῖ εἰσι. καὶ πρῶτός γέ ἐστιν ὁ ἀντονομάζων ²¹ κα-
λούμενος, ὅταν ὄνομα ὀνόματι ὁ φεύγων ἀντιτιθῇ· οἶ-
ον, ὑφείλετό τις ἐξ ἱεροῦ ἰδιωτικὰ χρήματα, ²² καὶ ὥς ὁ
ιερόσυλος ὑπάγεται· ὁ δὲ κλέπτης εἶναι φάσκων διπλᾶ
κατατίθεσθαι ²³ ἀξιοῖ· τοῦτον ὁμοίως τοῖς διπλοῖς στο-
χασμοῖς διαιρήσεις διπλοῖς τοῖς κεφαλαίοις, ἀντιτιθεῖς
κεφάλαιον κεφαλαίῳ. οἶον, ἱερόσυλος εἶ, ἀλλ' οὐ κλέ-
πτης. κλέπτης μὲν γὰρ τόδε τί ἐστιν, ²⁴ ἱερόσυλος δὲ ¹⁰
τόδε. καὶ τοῖς ἐξῆς ²⁵ ὁμοίως· καὶ ὁ φεύγων δὲ παρα-
πλησίως ἀναστρέψας χρήσεται τῷ λόγῳ. δεύτερος ὁ κα-
τὰ σύλληψιν ὀνομαζόμενος, ²⁶ ὅταν τοῦ φεύγοντος ἀν-
τονομάζοντος ὁ διώκων καὶ τούτῳ κακείνῳ ὑπεύθυνον
αὐτὸν εἶναι λέγῃ τῷ ὀνόματι. πάννυ δὲ οὗτος ²⁷ ἔοικε τῷ ¹⁵
ἀντονομάζοντι. ὅπη δὲ διαφέρει, θέντες τὸ παράδειγμα
ὥς δεῖ λέξομεν· πρεσβέων τις παρέθετο τῷ στρατηγῷ
τὴν θυγατέρα· ἐβιάσατο αὐτὴν ἐκεῖνος, καὶ δημοσίῳ
μὲν ²⁸ ἀδικημάτων ὁ πατήρ αὐτὸν ἐπανελθὼν κρίνει· ὁ
δὲ τὰς μυρίας κατατίθεσθαι ²⁹ ἀξιοῖ· τοῦτο γὰρ ὥρι- ²⁰
στο ³⁰ τῷ βιαίῳ· ἐνταῦθα λέγοντος τοῦ φεύγοντος, ὅτι

20 Vind. Par. om., Mon. εἰσίν. 21 Ald. Port. h. l. et
in sqq. ἀντονομάζων. 22 Vind. Sch. Ald. [T. IV. p. 548.] ad-
dunt: νόμου ὄντος, τὸν μὲν ἱερόσυλον ἀποθνήσκειν [Sch. Ald. τε-
θνήκει] τὸν δὲ κλέπτην διπλᾶ δίδοναι, ὥς ἱερόσυλος ὑπάγ. 23
Vind. κατατίθεσθαι. 24 Ald. ἐστι. 25 Vind. καὶ καθεξῆς
ὁμοίως. 26 Ald. Port. Mon. Sch. Ald. [T. IV. p. 555.] add.:
ὁ γίνεται. Par. Vind. Cod. Par. Scholiorum Ald. om. 27
Sch. Ald. οὕτως. — v. sq. ὥς δεῖ. Vind. om. 28 μὲν Sch.
Ald. om. Mox αὐτὸν Par. om. tum Vind. legit: ἐπελθὼν. 29
Par. Vind. Sch. Ald. κατατίθεσθαι. Ald. Port. Mon. καταθέ-
σθαι. 30 Port. ὠρισταί. Mon. Sch. Ald. ὠριστο κατὰ τοῦ
βιασαμένου. — v. sq. Ald. Port. Vind. Par. Mon. οὐ δημόσιον.

βλαιός εἰμι, ἀλλ' οὐ δημοσίᾳ ἡδίκηκώς, ἀμφοτέροις ὑ-
 πεύθυνον αὐτὸν εἶναι φησιν ὁ διώκων, καὶ τῇ βίᾳ καὶ
 τῷ δημοσίῳ ἀδικήματι. ἂν γὰρ μὴ ³¹ φάσκη αὐτὸν βε-
 βιάσθαι, δηλαδὴ ἀφίησι καὶ τοῦ δημοσίου ἀδικήματος,
 5 εἰ γὰρ μὴ εἴη βία, δηλαδὴ οὐδὲ δημόσιον ἀδικήμα· διὰ
 τοῦτο οὖν συμπλέκεται ἐκάτερον· ³² ἄλλως γὰρ οὐ δύ-
 νηται δημοσίων ἀδικημάτων κατηγορεῖν, ἣν τῆς βίας
 αὐτὸν ἀνίη· τοῦτο καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Μει-
 δίου πεποιήκε· φάσκοντος γὰρ τοῦ Μειδίου ὕβριν εἶναι
 10 καὶ ἰδιωτικόν, ἀλλ' οὐ δημόσιον ἀδικήμα τὸ περὶ τὴν
 ἑορτὴν, συνάγει ἐκάτερα, καὶ τὸ τῆς ὕβρεως καὶ τὸ ³³
 περὶ τὴν ἑορτὴν ἀδικεῖν, ἵνα μὴ τὸ τῆς ὕβρεως ἀφεί-
 ἀπολύσῃ καὶ τοῦ ³⁴ περὶ τὴν ἑορτὴν ἀδικεῖν. μὴ γὰρ
 προὔφρεστώσης τῆς ὕβρεως, οὐδὲ τὸ περὶ τὴν ἑορτὴν ἀδι-
 15 κεῖν συνίσταται· ἐν δὲ τῷ ἀντονομάζοντι ἀναιρεῖ τὸ ἔτε-
 ρον. οἶον, οὐκ εἰ κλέπτης, ἀλλ' ἱερόσυλος. καὶ ἡ δια-
 φορὰ, ὅτι ἐκεῖ μὲν ἀκολουθεῖ φύσει τὸ πρᾶγμα τῷ ἐγ-
 κλήματι. οἶον, τῷ ἱεροσύλῳ τὸ ³⁵ κλέπτην εἶναι ἀναγ-
 καῖον. ὁ γὰρ ἱερόσυλος καὶ κλέπτης ἱερῶν ἐστι δήπου
 20 χρημάτων. τῷ μέντοι δημοσίᾳ ἡδίκηκότητι οὐχ ἔπεται τὸ
 βίαιον εἶναι. ἔστι γὰρ καὶ ἄλλως ἀδικῆσαι δημοσίᾳ. ³⁷
 διόπερ ἐνταῦθα μὲν ὁ διώκων ἀμφοτέρα συλλαμβάνων
 ἐρεῖ· ἐκεῖ δὲ τὸ ἕτερον χωρίζει. τοῦτο οὖν πλέον ἔχει κε-
 φάλαιον οὗτος ἐν τῇ διαιρέσει τοῦ ἀντονομάζοντος. καὶ

Sch. Ald. οὐ δημοσίᾳ, ut infra legitur. — Sq. αὐτὸν Sch. Ald.
 om. 31 Vind. Sch. Ald. φάσκη αὐτὸν μὴ βεβ. 32 Sch.
 Ald. ἐκάτερα. — v. sq. εἰ πρό ἦν. 33 τὸ Vind. om. — Sqg.
 ἵνα μὴ — — ἑορτὴν ἀδικεῖν Par. 2977. et 2916. om. Ad marg.
 ἐν ἄλλοις καὶ τοῦτο πρόσκειται· ἵνα μὴ κ. τ. λ. 34 Sch. Ald.
 τό. 35 Vind. τὸ om. Par. ad marg. γρ. τὸ κλέπτη εἶναι ἂν.
 sq. καὶ Sch. Ald. Vind. om. tum Vind. legit: ἱερῶν δήπουθεν
 ἐστι. 36 Par. βιαίῳ. 37 Ald. Vind. δημόσια. Port. Mon.
 Sch. Ald. δημοσίᾳ.

διαφέρονσα δηλαδή καὶ ἡ διαίρεσις γίνεται ³⁸ διὰ τοῦτο πρὸς τὸν ἀντονομάζοντα.

Τρίτος ὁ κατὰ πρόσωπα διπλοῦς· γίνεται ³⁹ δὲ ὅταν πρᾶγμα ὁλόκληρον ὑπὸ δυοῖν ἢ πεπραγμένον, ἢ ἄλλως ⁴⁰ δύο προσώποις τισὶν ὑπάρχον. οἷον, νόμος ⁴¹ τὰς 5 ἱερωσύνας τοὺς παῖδας διαδέχεσθαι. παῖδα ἔχων ἰρίσκειν ³⁰ σέ τις, καὶ ἤτησεν ἱερωσύνην τινὸς ἀφελίσθαι καὶ αὐτοῦ παῖδα ἔχοντος, ἔλαβε· τεθνᾶσιν ἀμφοτέροι· καὶ ἀμφισβητοῦσιν οἱ ⁴² παῖδες ὑπὲρ τῆς ἱερωσύνης. τίς γὰρ ὁ τοῦ ἱερέως παῖς οὗσης τῆς ζητήσεως, τῷ μὲν ἡ ἀρχὴ ¹⁰ ὑπάρχει τὸ ⁴³ γεγενῆσθαι ἐν τῇ ἱερωσύνῃ· τῷ δὲ τὸ τέλος, τὸ ἱερέα ἔτι ὄντα ⁴⁴ τεθνάναι αὐτῷ τὸν πατέρα. καὶ τοῦτον ⁴⁵ δὲ παραπλησίως διαιρήσεις, κεφάλαιον ἀντιτιθεῖς κεφαλαίῳ.

Τέταρτος ὁ ἐμπέττων, ὅταν, ὥσπερ ἐν στοχασμῷ, ¹⁵ μεταξὺ τῶν κεφαλαίων ἄλλο ἐμπέσῃ ζήτημα ὁλόκληρον. οἷον, ἀμύνητος ὄναρ ἰδὼν τὰ μυστήρια ἤρετό τινα μνηθέντα; ⁴⁶ εἰπὼν ἃ εἶδεν, εἰ οὕτως ἔχοι. ⁴⁷ συγκατέθετο ὁ ἐρωτηθεὶς, καὶ ὡς ἐξειπὼν ὑπάγεται. τί γὰρ τὸ ἐξειπεῖν ⁴⁸ οὗσης τῆς ζητήσεως, καὶ ταύτης· μέχρι τοῦ πρὸς τι προ- ²⁰ ἰούσης, ⁴⁹ ἐμπεσεῖται καὶ, τίς ὁ ἀμύνητος, ἄλλο ζήτημα. καὶ διαιρήσεις γε καὶ τοῦτο πᾶσι τοῖς ἐξῆς, ⁵⁰ μέχρι τοῦ πρὸς τι. εἴτα κοινὰ ποιήσεις ⁵¹ τὰ λοιπὰ κεφάλαια.

Πέμπτον εἶδος οἱ δύο καλούμενοι ὄροι. ὁ γίνεται, ὅταν περὶ δύο ὀνομάτων ἐφ' ἑνὸς προσώπου ἡ ζήτησις ²⁵

38 γίνεται Vind. om. 39 Par. Vind. διπλοῦς γίνεται, ὅταν πρᾶγμα. 40 Mon. ὅλως. 41 νόμος Par. Vind. Mon. Sch. Ald. [T. IV. p. 560.] om. 42 Sch. Ald. ἀμφοτέροι οἱ παῖδες. tum Par. Vind. ὑπὲρ om. 43 Ald. τὰ. Port. Mon. τό. Par. τῷ. Sch. Ald. τοῦ. 44 ἔτι ὄντα Vind. om. 45 Par. τοῦτο.

46 μνηθέντα. Par. om., tum legit: ἃ οἶδεν. 47 Vind. ἔχει. 48 Par. εἰπεῖν. 49 Ald. Port. περιούσης. Par. Mon. Vind. προιούσης. 50 Par. ἐφεξῆς. 51 Vind. ποιήσεις κοι-

ἢ, οὐκ ἀντονουαζομένων. οἶον, τὸν καθαρὸν καὶ ἐκ καθαροῦ ἱερᾷσθαι, πατέρα τις ⁵² μοιχὰν ἀποκτείνας εἰργεταί ἱερᾷσθαι. ἡ γὰρ ζήτησις, τίς ὁ καθαρὸς, καὶ τίς ὁ ἐκ καθαροῦ, καὶ χρὴ τὸ ἕτερον πρότερον τελείως ἐπ-
⁵ ελθόντα τοῖς κεφαλαίοις, αὐτοῖς ἐπὶ τὸ ἕτερον ἐξ ἀρχῆς ἵναί. Ταῦτα ⁵³ περὶ ὅρου.

C a p. V.

ΠΕΡΙ ΑΝΤΙΛΗΨΕΩΣ.

Ἡ δὲ ἀντίληψις διαιρεῖται προβολῇ, μορίοις δικαίου, προσώπῳ, ὄρῳ, καὶ τοῖς ἐπομένοις τῷ ὄρῳ, μέχρι
 10 τοῦ πρὸς τι, ¹ αὐτῇ τῇ ἀντιλήψει, μεταλήψει, ἀντιθέσει, ἑτέρα μεταλήψει, θέσει, ποιότητι καὶ γνώμῃ. ἡ προβολὴ γίνεται, ὡς καὶ ἐν τῷ ὄρῳ. τὸ δὲ μέρος τοῦ δικαίου ταῦτόν μὲν ἐστὶ τῇ ἀντιλήψει· διαφέρει δὲ, ὅτι ἐνταῦθα μὲν ἄνευ τε κατασκευῆς ἀπλῶς κατ' ἀρχὰς τί-
 15 θεται, καὶ ἐν παραγραφικοῦ μοίρα, ἐκεί δὲ ὡς ἑτέρως. οἶον, ζωγράφος ναυάγια γράψας πρὸ τῶν λιμένων ἀνέσθηκε, καὶ μηδενὸς καταίροντος δημοσίων ἀδικημάτων φεύγει· ἡ μὲν προβολὴ φανερά, τὸ δὲ μέρος τοῦ δικαίου, εἰ μὴ δεῖ ἐπὶ τούτοις κρίνεσθαι, ἃ ² μηδεὶς κεκώ-
 20 λυκε νόμος. τὸ πρόσωπον, εἰ καὶ δεῖ, ἀλλὰ δημοσίων γε οὐ τοὺς ιδιώτας, τοὺς ³ δὲ ῥήτορας, ἢ τοὺς πρεσβευ-

νά. Sch, Ald, [T. IV, p. 570.] κοινὰ om. 52 Vind. μοιχὰν ἀποκτ. τις. 53 Par. τσαῦτα.

1 Sch, Ald. [T. IV, p. 591.] addunt; οἶον ἀνθορισμῶ, συλλογισμῶ, γνώμῃ νομοθέτου, πηλικότητι, πρὸς τι. — v. sq. Ald. πιάτητι. sq. καὶ Par. om. — v. 14. Cod. Par. Scholiorum Ald. τε ante κατασκευῆς om. 2 Sch, Ald. ὅ. 3 Vind. ἀλλὰ ῥήτορας ἢ πρεσβ. — v. sq. Ald. δύρται' ἄν. Sch, Ald. [T. IV,

τὰς, ἣ τοὺς στρατηγούς, ἣ τὰ ὅμοια· οὗτοι γὰρ καὶ δύ-
 ναιεντ' ἂν ἀδικεῖν δημοσίᾳ, ⁴ ὅτι καὶ τὰ δημόσια πράτ-
 τουσιν, οἱ δὲ ἰδιῶται οὐδέν. ὁ ὅρος, ὅτι ἐπ' ἄλλοις αἰ-
 τῶν δημοσίων ἀδικημάτων γραφαί. οἷον, ναῦς προδοῦ-
 ναι, τείχη, συμμάχους, καὶ τὰ ὅμοια. ἔπεται οὖν ἀναγ- ⁵
 καίως ὁ συλλογισμὸς, καὶ ⁶ ταῦτα καὶ κεῖνα δημόσιον
 ἀδικημα, καὶ οὐδὲν διαφέρει. πλειόνων γὰρ ὄντων τῶν
 τρόπων, καθ' οὓς ἂν τις ἀδικήσειεν, οὐκ εἰ μὴ κατὰ
 πάντας τις ἀδικεῖ, διὰ τοῦτο ἀθῶος ἔσται, ἀλλ' εἰ καὶ ⁶
 καθ' ἓνα, δώσει δίκην, ⁷ καὶ ἐπιχειρήσει δηλαδὴ· γνῶ- ¹⁰
 μη νομοθέτου, εἰ ἐμπίπτει, ⁸ χρήσεται ἑκάτερος πρὸς
 τὸ λυσιτελοῦν. ἡ πηλικότης, ὅτι μέγα τὸ γεγονός· τὸ
 πρὸς τι, ὅτι μείζον ἢ ἃ προβάλλεται· οἷον, τοῦ τὰς ναῦς
 τὰ τείχη προδοῦναι τὸ ἐν σπάνει πάντων ⁹ καταστῆ-
 σαι τῶν ἀναγκαίων, μηδενὸς καταίροντος τῶν ἐμπόρων. ¹⁵
 ἐν δὲ τούτοις, ¹⁰ λέγω δὴ τῇ πηλικότητι καὶ τῷ πρὸς τι,
 τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους ἐμπίπτει ἀναγκαίως, πρὸς ἃ
 ἡ ἀντίληψις, ὥς ἐμάθομεν ἐν στοχασμῷ, ¹¹ ὅτι ἔξεστι,
 καὶ οὐδεὶς κεκώλυκε νόμος. εἴθ' ἡ μετὰληψις ἐνστάσει

p. 598.] δύνανται sine ἂν. 4 Par. Mon. Sch. Ald. δημόσια.
 pro ὅτι Mon. οἱ καὶ δημόσια πράττοντες. — v. 5. post συμμά-
 χους Sch. Ald. addunt: τὰ ἄρρητὰ ἐξεῖπεν. 5 Sch. Ald. εἰ
 καί. — v. sq. post ὄντων Sch. Ald. Par. τῶν om. 6 καὶ Vind.
 om. 7 Vind. τὴν δίκην. 8 Par. Vind. Sch. Ald. ἐμπίπτει.
 Ald. Port. Mon. ἐμπίπτει. Cod. Par. Scholiorum Ald. γνῶμη.
 εἰ ἐμπίπτει, νομ. 9 Ald. Sch. Ald. Port. πάντ. [Ald. πᾶτων]
 καταστῆναι τῶν ἂν. Mon. πάντ. τῶν ἂν. καταστῆναι, Par. Vind.
 Cod. Par. Scholiorum Ald. καταστῆσαι. 10 Par. ad marg.
 γρ. ἐπὶ δὲ τούτοις, λέγω τῇ πηλ. Vind. ἐπὶ δὲ τούτ. τῇ πηλικότη-
 τι λέγω. etiam Par. δὴ om. 11 Mon. Vind. Sch. Ald. ὥς ἐκ
 στοχασμῷ ἐμάθ. Port. ἐκ τῷ στοχ. tum Sch. Ald. καὶ κεκώλυκε
 νόμος οὐδεὶς. — v. 20. Cod. Par. Scholiorum Ald. ἐγχωρεῖ.
 Sch. Ald. οὐδὲν ἔξεστι.

μὲν, εἰ ἐγχωροίη, ὅτι οὐδὲ ἔξεστιν. ἀντιπαραστάσει δέ,
 ὅτι εἰ καὶ ἔξεστιν, ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τούτοις,¹² οὐδὲ τοιαῦ-
 τα. ἡ δὲ¹³ ἀντίθεσις ἐπὶ τούτου ἀντιστατικὴ γίνεται·
 οἶον, ὑπὲρ τῶν πλεόντων πεποίηκα, ἵνα εἰδότες οἷοις εἰ-
 5 κὺς αὐτοὺς¹⁴ περιπίπτειν κακοῖς, εἰ παρὰ καιρὸν πλείοιεν,
 φυλάττειντο· ἐτέρα μεταλήψις, ἄλλως ἔδει συμβουλευεῖν.
 καὶ τοίνυν εἰ ὁ διώκων χρήσεται¹⁵ μεταλήψει, χρήσεται
 καὶ ὁ φεύγων πάλιν ἀντιλήψει. οἶον, ἕκαστος ὡς δύνα-
 31 ται, συμβουλεύει,¹⁶ καὶ οὐ κεκώλυται· ὁ ῥήτωρ τοῖς λό-
 10 γοις, τῇ τέχνῃ ὁ ζωγράφος· καὶ γίνεται ἡ θέσις ἀκόλου-
 ιτος. ἡ γὰρ θέσις ἔστι νῦν, ὅτι ἕκαστον δεῖ, ὡς δύνα-
 ται, χρήσιμον γίνεσθαι τῇ πόλει· καὶ ὁ κατήγορος δὲ αὐ-
 τῇ χρήσεται, ἔστιν ὅτε ἀναστρέψας. οἶον, εἰ μὴ δεῖ ταῖς
 τέχναις ἀπλῶς καταχρῆσθαι ἐπὶ λύμῃ τῶν κοινῶν· ἡ
 15 ποιότης καὶ ἡ γνώμη ὡς ἐξετάζεται, ἐν ὄρῳ μεμαθήκα-
 μεν.¹⁷ ταυτὶ δὲ οὐχ ὡς διαιροῦντες εἶπομεν, πολλὰ γὰρ
 παρεῖται, ἀλλ' ὅσον ἐνδείξασθαι τὴν φύσιν τῶν κεφα-
 λαίων.

Ἔστι καὶ¹⁸ ἀντιλήψεων εἶδη πλείονα, καὶ ἀπλαῖ μὲν
 20 αὐτῶν δύο. διπλαῖ¹⁹ δ' αὖ προηγουμένως μὲν δύο. γί-
 νονται δ' αὖ καὶ ἐπιπλοκαὶ τινες, ὡς καὶ πλείους εὐρί-
 σκεσθαι. ἀλλὰ τὰ προειρημένα γε εἶδη μόνον μαθοῦσιν
 ὑπάρχει μὴ σφάλλεσθαι τῆς ὀρθῆς διαιρέσεως, μὴ δὲ

12 Mon. man. rec. τοιούτοις. tum Cod. Par. Scholiorum Ald.
 οὐδὲ ἐπὶ ταῦτα. 13 δι Mon. Vind. Sch. Ald. [T. IV. p. 616]
 om. — tum ad ἐπὶ τούτου Par. ad marg. γρ. ἐπὶ τοῖτοις. ita
 Vind. 14 Sch. Ald. αὐτοὺς εἰκός. — v. sq. Sch. Ald. p. 618.
 ἐτέρα μεταλήψει. 15 Vind. κίχρηται. 16 Cod. Par. Scho-
 liorum Ald. συμβουλεύειν οὐ κεκώλυται. — v. sq. Vind. ὁ ζωγρ.
 τῇ τέχνῃ. v. 12. Sch. Ald. χρήσιμον γενέσθαι τῇ πόλει καὶ οὐ κεκώλυ-
 ται. 17 Vind. μεμαθ. ἐν τῷ ὄρῳ. In Mon. τῷ manu rec.
 Sch. Ald. πῶς ἐξετάζεται, μεμ. ἐν ὄρῳ. 18 Mon. δι καί. 19
 διπλαῖ δ' αὖ πρ. μὲν δύο Vind. om.

ἐν ἐκείνοις. διὸ καὶ περὶ τούτων λέξομεν. τῶν ²⁰ οὖν ἀπλῶν ἢ μὲν ἀπ' αὐτοῦ τοῦ πεπραγμένου τὴν κρίσιν ἔχει. οἷον, Ἀλκιβιάδης μετὰ τὰ κατὰ Κύζικον κατελθὼν, εἶτα ἔχων ἐν ἐκπώμασι τὰ περὶ Σικελίαν, φεύγει δημοσίων ἀδικημάτων. αὕτη τοῖς προειρημένοις κεφαλαίοις ²¹ 5 τέμνεται κατὰ τὰ ἐμπιπτόντα, ἢ δὲ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ πεπραγμένου καὶ τινος ἐπισυμβεβηκότος ἑτέρου τὴν κρίσιν ἔχει, ὡς ἐπὶ τοῦ ζωγράφου τοῦ τὰ ναυάγια γράφαντος, καὶ ἐπὶ ²² μὴ καταίρουσί τινες, κρινομένου· καὶ αὖ ἐπὶ τοῦδε, μετὰ Χαιρώνειαν ²³ ἔπεμψε Φίλιππος διδοὺς αἰ- 10 ρεσιν, ἢ τοὺς δισχιλίους αἰχμαλώτους λαμβάνειν, ἢ τοὺς χιλίους νεκρούς· ἔπεισε Δημοσθένους τοὺς χιλίους ἰλεσθαι νεκρούς, ²⁴ καὶ ἀποκτείναντος Φιλίππου τοὺς αἰχμαλώτους, δημοσίων ἀδικημάτων φεύγει. ἐν τοίνυν ²⁵ ταῖς τοιαύταις ἀντιλήψεσιν ἴδιον κεφάλαιον παρὰ τὰ προειρη- 15 μένα ἐστὶ τὸ παραγραφικόν, δυνάμενον καὶ πρὸ τῶν ἄλλων κεφαλαίων τίθεσθαι, καὶ μεταξὺ ²⁶ αὐτῶν, καὶ ὅλως ὅν ἂν τρόπον λυσιτελῇ. ἐστὶ δὲ τόδε. ἐπὶ τίσις με κρίνεις; εἰ μὲν ἐπὶ τοῖς ἕστερον πραχθεῖσιν, ²⁷ οὐ δαὶ ἐφ' οἷς ἄλλοι ποιοῦσιν ἕτερον εὐθύνεσθαι, οὐδ' εἰ προσήκον- 20 τες εἶεν γένει, μῆτι γε δὴ πολέμιοι, καὶ μηδὲν προσήκοντες. εἰ δὲ ἐφ' οἷς ἐξ ἀρχῆς συνεβούλευσα, ἢ ἔπραξα, τότε ²⁸ ἔδει ἀντιλέγειν, ἢ εὐργεῖν. καὶ εἰ μὲν ἀντιπῶν ἡτ-

20 Ald. Port. Mon. τῶν μὲν οὖν. Par. Vind. μὲν om. — v. sq. Cod. Par. Scholiorum Ald. μετὰ Κύζικον. 21 Vind. addit: μόνοις. — v. sq. Sch. Ald. p. 628. ἑτέρου om. 22 Vind. Sch. Ald. ἐπειδὴ. 23 Ald. Port. Mon. μετὰ τὰ κατὰ Χαιρών. [Ald. Χερών.] Par. Vind. Cod. Par. Scholiorum Ald. μετὰ Χαιρώνειαν. Vide de hac βραχυλογίᾳ ep. crit. p. 26. 24 νεκρούς Vind. om. 25 Vind. οὖν. — v. sq. Sch. Ald. κεφάλαιόν ἐστι παρὰ (ed. Ald. περὶ) τὰ προειρ. τὸ [Cod. Par. τὸ om.] παραγρ. 26 Vind. Par. Sch. Ald. καὶ μεταξὺ δέ. 27 Ald. Mon. Sch. Ald. προαχθεῖσιν. Port. Par. Vind. πραχθεῖσιν. 28 Vind. τό

τήθης, τί ²⁹ βιάζῃ νῦν, καὶ οὐκ ἐμοῦ μόνον, ἀλλὰ καὶ
 τῶν ³⁰ ψηφισαμένων, ἣ καὶ μὴ κωλυσάντων κατηγορεῖς·
 εἰ δὲ οὐκ ἀντιεῖπες, ἣ οὐκ ³¹ ἐκώλυσας, ἤτοι ἔχων τι βέλ-
 τιον εἰπεῖν ἢ πρᾶξαι, παρῆκας τοῦτο τότε, καὶ δύνους
 5 ὧν ἐξελέγχι τοῖς κοινοῖς, ἣ οὐδὲν εἶχες ἀντιλέγειν, καὶ
 τῆς αὐτῆς ἀγνοίας ὑπεύθυνος εἰ ὁμοίως ἐμοὶ τῶν ὕστερον
 ἀποβεβηκότων, καὶ ἃ μηδενὸς προσδοκήσαντος γέγονε·
 καὶ ³² ἄξιός εἰ δίκην ὑπέχειν, εἰ δὴ καμὲ ἀξιοῖς· ἔτι ἐν
 ταῖς τοιαύταις ἀντιλήψεσι πρὸ τοῦ ἀντιθετικοῦ τοῦ ἐμ-
 10 πίπτοντος συγγνωμονικῶ πάντως χρηστέον κεφαλαίῳ·
 οἷον, οὐδεὶς οἶδε τὸ μέλλον. οὐκοῦν οὐδὲ ἐγὼ ἀγνοήσας
 ὑπεύθυνός εἰμι· μεταχειριεῖται δὲ αὐτὸ, ³³ ὡς προσήκει,
 ὁ καὶ ³⁴ τῆς ὅλης τέχνης τῆς ρητορικῆς ἐπιστήμων. οὐ
 γὰρ ἱκανὸν τὸ διελεῖν μόνον εἰδέναι, ὅπερ καὶ μόνον του-
 15 τι τὸ βιβλίον ἐπαγγέλλεται, ἀλλὰ ³⁵ καὶ τὸ εἰδέναι μετα-
 χειρίζεσθαι. καὶ περὶ μὲν τῶν ἀπλῶν ἀντιλήψεων ταῦτα.
 Τῶν δ' αὖ διπλῶν ἡ μὲν ἐστὶ κατὰ συμπλοκὴν, ἣ
 δὲ κατὰ διαιρέσιν. καὶ κατὰ συμπλοκὴν μὲν, ὅταν δυοῖν
 ὄντοιν τοῖν ἐγκλημάτοιν, μὴ δύνηται χωρὶς ἐκάτερον ³⁶
 20 αὐτῶν εἶναι ἐγκλημα, μετὰ δὲ τῆς τοῦ ἐτέρου συμπλοκῆς·
 οἷον, ταῖς πάντων γνώμαις ἀντιλέγων τις αὐτὸς οὐδὲν
 ἀποφαίνεται, καὶ δημοσίῳ φεύγει. ἐνταῦθα ὅτι μὲν δύο
 ἀντιλήψεις, δηλόν. καὶ γὰρ λέγειν, καὶ μὴ λέγειν ἔξεστι·

τ' ἔδει. Sch. Ald. ἔδει σί. 29 τί Port. Par. om. 30 τῶν
 Ald. Mon. om., est in Vind. Par. Port. — mox Port. καὶ τῶν
 μή. 31 Sch. Ald. οὐδέ. v. 5. ὧν eadem om. 32 καὶ Cod.
 Par. Scholiorum Ald. om. tum Ald. καὶ ἐμί. Port. Vind. Par.
 Mon. Sch. Ald. καμὲ. 33 αὐτὸ Vind. om. 34 Ald. Mon.
 Vind. Par. Sch. Ald. καὶ ὅ. Port. Cod. Par. Scholiorum Ald.
 ὁ καί. 35 ἀλλὰ καὶ — μεταχειρίζ. Vind. om. — v. sq. τῶν
 Ald. Port. Mon. Sch. Ald. om., recepi ex Par. Ven. — μὲν
 Par. om. 36 Sch. Ald. ἑτερον. — v. 22. cod. eorum Par.
 καὶ αὐτὸ ὅτι καὶ δύο.

καὶ αὖ ὅτι δύο ἀντιθέσεις, ὁμοίως· αἶον, ἀντιλέγω· δεῖ
 γὰρ ἐφ' οἷς ἁμαρτάνουσιν οἱ λέγοντες, ἀντιλέγειν. πάλιν,
 οὐ λέγω· οὐδὲν ³⁷ γὰρ δεῖ περὶ τῶν μὴ κατεπειγόντων
 λέγειν. ἀλλ' ἴδιον τοῦ εἶδους τούτου, τὸ δεῖν ἀπο-
 λογουμένους μὲν διαιρεῖν, καὶ χωρὶς περὶ ἑκατέρου ³⁸ ποι-
 εῖσθαι τὸν λόγον, κατηγοροῦντας δὲ συμπλέκειν. κα-
 τὰ διαίρεσιν δὲ διπλῇ ἀντίληψι γίνεται, ὅταν δύο ἐγκλη-
 ματα ἢ δυνάμενα καὶ χωρὶς ἀλλήλων κρίσιν ἐπιδέχασθαι· ³²
 οἷον, πολλὰς τις ἀμείβων γυναῖκας, καὶ πολλοὺς τιθέμε-
 νος παῖδας κακοῦ βίου φεύγει. ἐνταῦθα ὁμοίως μὲν ὁ ¹⁰
 κατήγορος συμπλέξει, ὁ δὲ φεύγων διαιρήσει. δῆλον μέν-
 τοι, ὥς καὶ καθ' ἑαυτὸ ἑκάτερον ἐπιδεχόμενον κρίσιν
 αὐξήσεως μὲν ἕνεκα συμπλέκεται ὑπὸ τοῦ κατηγόρου,
 μειώσεως δ' αὖ χάριν διαιρεῖται ὑπὸ τοῦ φεύγοντος. ἐν
 δὲ τῷ προτέρῳ οὐκ αὐτὸ τοῦτο τῆς αὐξήσεως, ἢ τῆς ¹⁵
 μειώσεως ἕνεκα οὕτω γίνεται· ἀλλ' ὅτι μὴδ' ³⁹ ἄλλως κρί-
 σιν δύναται ἐπιδέξασθαι τὸ πρᾶγμα, ἢ τοῦτον εἰσαγόμε-
 νον τὸν τρόπον, ἔφην δύνασθαι ⁴⁰ καὶ πλείονα εἶδη εἶ-
 ναι ἀντιλήψεων· αὐτίκα τότε τῶν προειρημένων διαφέ-
 ρει· οἷον, γραψάμενοί τινες ⁴¹ ἀλλήλους μοιχείας, καθυ- ³⁹
 φέροντες τὰς γραφάς, ἤμειψαν τὰς γυναῖκας, καὶ φεύγουσι
 κακοῦ βίου. πρῶτον μὲν γὰρ δύο πρόσωπά ἐστι τὰ κρι-
 νόμενα, ἔπειτα τέσσαρες ⁴² ἀντιλήψεις, καὶ αὗται ⁴³ παρ'
 ἀμφοῖν, καὶ τοσαῦται παραγραφαί· οἷον, γράφεσθαι
 τινα ἔξεστι, καὶ ⁴⁴ πάλιν ἀναιρεῖσθαι τὰς γραφάς. ἔξ- ²⁵
 ἐστι ⁴⁵ γαμῆν, ὅθεν βούλεται τις, καὶ ⁴⁶ ἀποβάλλεσθαι

37 Cod. Par. Scholiorum Ald. οὐδέ, tum Vind. τῶν οὐ
 κατεπειγ, — mox Ald, ταῦ ἴδους τούτου. 38 Vind. ἑκάστου,

39 Mon. μὴδε. 40 Vind. Par. δύνασθαι εἶναι καί, Sch. Ald.
 p. 641. ἔφην δύνασθαι εἶναι sine καί. 41 Mon. μοιχείας τινές

ἀλλ. Sch. Ald, τινές μοιχ. ἀλλήλοις. 42 Mon. Vind. τρεῖς.

43 Vind. καὶ αὗται παρ' ἑμφ. om. Par. ad marg. γρ. καὶ ταῦ-
 τα παρ' α, 44 καὶ Vind, om. 45 Vind. γῆμαι. omisso ἔξεστι. 46

τὴν οὖσαν γυναῖκα. ταῦτα πάντα οὐ κεκώλυται· καὶ τούτων γε ἐκάστην ⁴⁷ ἀνάγκη λύειν τῷ κατηγορῶ. φανερὰ δὲ ἡ μέθοδος ἐπ' ἀμφοῖν, ἐπὶ τε τοῦ κατηγοροῦ, καὶ ἐπὶ τοῦ φεύγοντος ἀπὸ τῶν προειρημένων.

δ Ἔστι δὲ καὶ ἄλλα εἶδη ⁴⁸ ἀντιλήψεων, ἃ περιττὸν ἂν εἴη λέγειν νῦν. ⁴⁹ πᾶσαν γὰρ ἀντίληψιν τοῖς προειρημένοις ⁵⁰ ἂν τις ὀρθῶς ἐπόμενος διαιροίη.

C a p. VI.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΝΤΙΘΕΤΙΚΩΝ, ¹ ΑΝΤΙΣΤΑΣΕΩΣ, ΑΝΤΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ, ΜΕΤΑΣΤΑΣΕΩΣ, ΣΤΙΓΓΝΩΜΗΣ.

10 Αἱ ἀντιθετικάι πᾶσαι ² διαιροῦνται προβολῇ, ὄρω, ἔστιν ὅτε καὶ τοῖς ἐπομένοις τῷ ὄρω, μέχρι τοῦ πρὸς τι, διανοίᾳ, αὐτῇ τῇ ἀντιθέσει, ἣ ἔστιν ὁμώνυμος τῇ στάσει αὐτῇ ³ τοῦ ζητήματος, ἀντιστατικῇ, ἢ ἀντεγκληματικῇ, ἢ μεταστατικῇ, ἢ συγγνωμονικῇ, ἑτέρα ⁴ διανοίᾳ, μετα-
15 λήψει, πρὸς τι, ὄρω βιαίῳ, θέσει, ἑτέρα μεταλήψει, ἀντιλήψει, ποιότητι καὶ γνώμῃ. ἡ προβολὴ φανερά ἀπὸ τῶν συμβεβηκότων. τῷ δὲ ὀρικῷ ⁵ ὅτε ἐμπίπτει ὁμοίως χρησόμεθα, καθάπερ καὶ ἐν τῇ ἀντιλήψει προείρηται,

Sch. Ald. καὶ πύλιν. ἀποβύλλ. 47 Cod. Par. Scholiorum Ald. ἐκάστην γε. 48 Vind. εἶδη ἄλλα. 49 Vind. νυνί. 50 Par. ad marg. γρ. τοῖς προειρ. ἐπόμενος ὀρθῶς ἂν τις διαιροίη. ita Mon.

1 Vind. περὶ τῶν ἀντ. αἱ εἰσι τέσσαρες, ἀντίστασις, ἀντεγκλημα, μεταστάσις, συγγνώμη. Mon. ἀντιστάσεως — συγγνώμης om. 2 πᾶσαι Sch. Ald. p. 650. om. 3 Sch. Ald. αὐτοῦ. mox ἢ ante ἀντεγκλ. Par. om. 4 Mon. Vind. πύλιν, διανοίᾳ. 5 Par. 1. 2. ὀριστικῶ. ad marg. γρ. τῷ δὲ ὀρικῶ. ὁμοίως δὲ γράφεται καὶ ἐν τοῖς ἐφεξῆς δυσί. — tum Mon. ἐμπίπτοι.

καὶ μετὰ τὴν αὐξησιν δηλαδὴ τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους
 ἐστὶ, πρὸς ᾧ τῇ διανοίᾳ ὁ φεύγων χρήσεται· ⁶ παρὰ-
 δεῖγμα δὲ ⁷ ἔστω τόδε. Ἀριστεὺς πορνεύοντα τὸν υἱὸν
 ἀπέκτεινε, καὶ φεύγει φόνου, ⁸ τὸ μὲν οὖν ὀρικὸν⁹ οὐκ
 ἐμπίπτωκε· μετὰ δὲ τὴν προβολὴν θήσει ὁ κατήγορος ⁵
 τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους, ἐπειδὴ μὴ ἐμπίπτωκε τὸ ὀρι-
 κόν, πρὸς ᾧ ὁ φεύγων τῇ διανοίᾳ χρήσεται, ἀξιῶν μὴ τὸ
 γεγονός μόνον ἐξετάζειν, ἀλλὰ καὶ μεθ' ἧς γνώμης· πρῶ-
 τον μὲν ὅτι οὐ δύσνους ὢν, οὐδὲ ἐπιβουλεύων τῷ παιδί,
 ἔπειτα ὅτι ἄκων μὲν, ἀναγκαίως δὲ· εἴτα ἡ ἀντίθεσις ¹⁰
 ἐνταῦθα ἀντεγκληματικὴ ¹⁰ ἐμπίπτωκεν, ὅτι ἀξιος ἦν·
 καὶ τόπον ἔρεῖ κατὰ πόρνου. ἐν πάσῃ γὰρ ἀντιθέσει ¹¹
 ἀντεγκληματικῇ ἀντίθεσις τοπικὴ γίνεται. ἔρεῖ δὲ τι ¹²
 καὶ ἀντιστατικόν, ὡς ὅτι τοὺς τοιοῦτους οὐ δεῖ ἐλεεῖν,
 ἀλλὰ μᾶλλον ἀναιρεῖν. καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ πεποίηκε τοῦτο ¹³
 τοῦ παθόντος· ¹³ ὅπως τε παῖσαι αἱ ἀντιθετικαὶ ἀλλήλαις
 ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον συμπλέκονται, καὶ οὐ μόνον ἀλλήλαις,
 ἀλλὰ καὶ ταῖς ¹⁴ ἄλλαις στάσεσιν.

Ἡ ἑτέρα διάνοια τοῦ διώκοντός ἐστιν, ὅτι οὐ διὰ
 τοῦτο, ἀλλὰ δι' ἄλλο τι· χρὴ δὲ γινώσκειν, ὅτι εἰ καὶ ²⁰
 μὴ ¹⁵ ἐνταῦθα πάνυ οἰκεῖον τὸ κεφάλαιον, ἀλλ' ἐν ἐτέ-

6 Vind. addit: ἀξιῶν μὴ τὸ γεγονός μόνον ἐξετάζειν, ἀλλὰ καὶ
 μεθ' ἧς γνώμης. 7 Vind. δ' ἔστω. 8 Par. Sch. Ald: φόνου
 φεύγ. 9 Sch. Ald. Vind. et paullo post: ὀριστικόν. 10
 Vind. ἡ ἀντεγκ. 11 ἀντιθέσει Vind. om. Par. ἀντεγκληματικῇ.
 ad marg. ἐν ἄλλοις οὕτως εὐρήσεις· ἐν πάσῃ γὰρ ἀντεγκληματικῇ ἡ
 ἀντίθεσις τοπικὴ γίνεται. Mon. ἐν πάσῃ γὰρ ἀντεγκλ. ἀντιθέσει
 τοπικὴ γίνεται καταδρομή. 12 τι Par. Sch. Ald. p. 673. om.,
 ad marg. ἔρεῖ δι' τι καὶ ἀντιστατικόν, ὡς ὑπὲρ αὐτοῦ πεποίηκε.
 Vind. Mon., qui vv. ὅτι τοὺς τοιοῦτ. — ἀναιρεῖν et ipsi omit-
 tunt, legunt: ὡς καὶ ὑπὲρ. 13 Par. πεπονθότος. 14 Cod.
 Par. Scholiorum Ald. ἀλλὰ καὶ στάσεσιν ἄλλαις. — v. sq. ὅτι in
 Mon. man. rec. supra lin. scriptum est. 15 Ald. Par. Mon.
 μὴ, Port. Vind. μὴ. Sch. Ald. p. 677. καὶ om.

ροις οἰκαιοτάτον τε ὁμοῦ καὶ χρησιμώτατον ¹⁶ εὐρίσκει-
 ται· ἢ μετάληψις, ὅτι ἄλλως, οὐχ ¹⁷ οὕτως ἐχρῆν. τὸ
 πρὸς τι ἀμφοῖν ἐστίν· πότερον μείζον ἀνταποδεικνύντων
 τὸ εὐεργέτημα, ἢ τὸ ἐδίκημα. ὁ βίαιος ὅρος ὁμοίως ἀμ-
 5 φοτέρων ἐστίν· γνωριμώτερον δὲ ἔσται τὸ κεφάλαιον ἐπὶ
 τούτου ¹⁸ τοῦ ζητήματος. ἐν λιμῶ καὶ πολιορκίᾳ συμβου-
 λεύων ὁ στρατηγὸς ἐξιέναι καὶ μάχεσθαι οὐκ ἔπεισε. διέ-
 33 κοψε λαθῶν ταῦ τείχους μέρος τι, ¹⁹ καὶ νενικήκασι
 μὲν ²⁰ ἐξεληθύντες, δημοσίῳν δὲ ὕστερον ²¹ φεύγει. ὁ
 10 οὖν βίαιος ὅρος, εἰ μὴδὲ ²² νίκη τοῦτο, ἀλλ' ἄλως πό-
 λεως καὶ κατασκαφῇ. καὶ πάλιν ὑπὸ τοῦ φεύγοντος ὡς
 ἐτέρως· εἰ μὴδὲ διακόψαι τείχος τοῦτο ἐστίν, ἀλλὰ στηῆσαι
 πεπτωκός· ἢ θίσεις οὖν ἔπεται ἀκολούθως, ὅτι δεῖ τὸν
 στρατηγὸν καθ' ²³ ὃν ἂν ἐγγωρῇ τρόπον εὖ ποιεῖν τὴν
 15 πόλιν, καὶ ἀκόντων ἐνίοτε τῶν πολιτῶν δι' ἄγνοιαν τοῦ
 βελτίστου, καὶ βλάπτειν μικρὰ ἀντὶ μεγάλων. κοινὴν γὰρ
 τοῦτο ἐν πάσῃ ἀντιθέσει· ²⁴ ἢ ἐτέρα μετάληψις πάλιν
 τοῦ διώκοντός ἐστιν. ἐχρῆν αὐτὸ τοῦτο ἀνακοινοῦν τῷ
 δήμῳ, τοῖς ταξιάρχαις, τοῖς λοχαγοῖς. ἢ ἀντίληψις, στρα-
 20 τηγὸς ἦν· καὶ ἐξὴν δήπου, ὅτι ²⁵ πατρί γε ὄντι ἐξὸν ἦν
 μοι ²⁶ βουλευσασθαι περὶ τοῦ παιδός· καὶ ὅλως τοῖς ἐμ-
 πίπτουσι χρῆσομεθα, ὡς ἂν ὁ καιρὸς διδῶ· ἢ ποιότης
 καὶ ἡ γνώμη ὡς γίνεται, ἐν ὅρῳ μεμαθήκαμεν. ἐπειρά-
 θησαν δὲ τινες τῶν ἐπιγραψαμένων ²⁷ τέχνην ῥητορικὴν

16 Par. χρησιμώτερον. 17 Par. ad marg. γρ. ὅτι ἄλλως καὶ
 οὐχ οὕτως. — v. sq. Sch. Ald. p. 679. μεῖζόν ἐστιν. 18 Mon. Sch.
 Ald. τοῦδε. 19 Mon. Vind. μέρος τοῦ τείχους. Par. Sch. Ald. μέ-
 ρος τι τοῦ τ. 20 μὲν Par. om. 21 Port. add. ἀδικημάτων. 22
 Mon. εἰ δὲ μὴ δὲ νίκη. v. 12. Sch. Ald. εἰ μὴ διακόψαι. 23 Vind. Sch.
 Ald. στρατ. πάντα ὅν ἂν. [Sch. Ald. ἂν om.] 24 Vind. ἐν πάσῃ τῇ
 θέσει. 25 Ald. Mon. ἢ [Mon. ἢ om.] ὅτι γε πατρί γε. Port. Par. Vind.
 ὅτι πατρί γε. Sch. Ald. ἢ ὅτι πατρί γε. 26 Ald. Port. Par.
 Mon. μὴ. Vind. μοι. Sch. Ald, om. 27 Vind. ἐπιγραφάντων.

τὸ περὶ διαιρέσεως μέρος αὐτῆς εἶδη τινα εἰπεῖν ἀντιστάσεων, καὶ νῆ *Λία* γε τῶν ἄλλων ἀντιθετικῶν στάσεων· οὐχ ἵνα διάφορόν τινα οὔσαν τὴν ²⁸ διαιρέσιν ἐν αὐταῖς διδάξωσιν ἡμᾶς, καθάπερ καὶ ²⁹ ἡμεῖς ἐν τε ἀντιλήψει καὶ ἐν ³⁰ ἄλλοις πεποιήκαμεν· ἡ γὰρ ἂν ἴσως τινὸς ἦν ⁵ ἄξιον· ἀλλ' ὅτι, φασίν, ἡ μὲν ἰδιωτικὴ, ἡ δὲ δημοσία, ἡ δὲ μικτὴ ἐστὶ, καὶ τοιαῦτά τινα· τὸ δὲ αὐτὸ ἀμάρτημα κἀνταῦθα τῷ ἐν τοῖς ³¹ περὶ τῶν ἰδεῶν καὶ τρόπων. τουτὶ γὰρ πάλιν τοῖς μὲν περὶ ἰδιωτικοῦ, καὶ δημοσίου λόγον ἐπεσεχεμμένοις χρήσιμον. 10

Θαυμάζω δὲ ³² εἰ ἐγχωρεῖ τὸν περὶ διαιρέσεως ἔτι τοιαύτης ἀγνοοῦντα ἐκεῖνα εἰδέναι. μὴ γινώσκοντι δὲ τί ἂν ὄφελος γένοιτο τῆς διαφορᾶς τῶν ζητημάτων, ὅτι ἰδιωτικὸν ἢ ὅτι δημοσίον ἐστίν· ἔτι τὴν συγγνώμην ἀπὸ τῆς μεταστάσεως, οὐ τῷ ἀνευθύνῳ καὶ ὑπευθύνῳ ³³ ἐχώ- 15 ρισάν τινες, ἀλλ' ἀπλῶς τὰ μὲν εἰς τι τῶν ἐξωθεν μεθιστάντα τὸ ἀδίκημα πάντα μεταστατικὰ ἐρήκασιν εἶναι, ἐάν τε χειμῶν, ἐάν τε βάσανοι, ἐάν τε ἄλλο τι ³⁴ τοιουτότροπον ἢ· τὰ δὲ εἰς ἰδίον τι πάθος ψυχῆς ³⁵ μόνα συγγνώμης εἶναι ὥρισαντο, οἶον, ἔλεον, ἢ οἶκτον, ³⁶ ἢ τι τοιοῦτον, 20 καὶ ἴσως ταῦτα οὐ κακῶς· διαφέρει δὲ οὐδέν πλὴν τοῦ ὀνόματος τῆς συγγνώμης, ὃ κἀν ταῖς μεταστάσεσι πολ- λάκις ἂν τις ³⁷ χρήσαιο καλῶς, κἀν ταῖς ὁμολογουμέναις

28 Par. ad marg. ἐν ἄλλοις οὐκ ἔστι τὸ τὴν ἀφορμ. 29 καὶ Ald. Port. Par. Sch. Ald. p. 683. om., recepi ex Vind. Mon. tum Vind. ἐν τῇ ἀντιλ. 30 ἐν Par. om. 31 Sch. Ald. p. 683. κἀνταῦθα τοῖς περὶ ἰδεῶν. etiam Vind. τῶν om. 32 Mon. δ' εἰ. Cod. Par. Scholiorum Ald. ad marg. εἰ ἐγχωρεῖ. — v. 11. Sch. Ald. μὴ γινώσκοντι. 33 Vind. Sch. Ald. p. 687. ὑπευθύνῳ. Ald. Port. Mon. ἐπειθ. tum Ald. ἐχώρησαν. Port. Mon. Vind. Sch. Ald. ἐχώρισαν. 34 τι Ald. om., est in Port. Par. Vind. Mon. 35 Vind. ψυχῆς πάθος μόνα συγγνώμην. 36 Vind. Mon. ὕπνον, ἢ εἴ τι τοιοῦτον. Cod. Par. Scholiorum Ald. ὕπνον, ὕπνον. 37 Vind. τις ἂν.

συγγνώμῃς. πάλιν αὖ τῇ μεταστάσει ³⁸ τοῦναντίον χρη-
σεται. τουτὶ δὲ οὐ τοῦ διαιρετικοῦ εἶδους οἶμαι, τοῦ δὲ
τοῖς καιροῖς εἰδέναι χρῆσθαι, καὶ μεθοδεύειν ὀρθῶς τὰ
νοήματα.

C a p. VII.

6

ΠΕΡΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗΣ.

Ἡ πραγματικὴ διαιρεῖται νομίμῳ, ¹ δικαίῳ, συμφέρον-
τι, δυνατῷ, ἐνδόξῳ, τῷ ² ἐκβησομένῳ. ἔστι δὲ ἡ μὲν
ἔγγραφος, ἡ δὲ ἄγραφος. ἔγγραφος μὲν ἡ ἀπὸ ῥητοῦ τὸ
ζήτημα ἔχουσα οἶον, ³ ἐν τρισὶν ἡμέραις περὶ πολέμου
10 βουλευέσθαι νόμος ἐκέλευεν. ⁴ Ἐλάτειαν ἔχοντας Φιλίπ-
που, γράφει Δημοσθένης αὐθημερὸν ἐξιέναι. ἄγραφος
δὲ ἡ μὴ ὀπὸ ῥητοῦ. οἶον, ἀξιοῖ μετὰ τὰ κατὰ Πύλον ⁵
Κλέων Πίθιος καλεῖσθαι. τὸ τοίνυν νόμιμον ἐν μὲν τῇ
ἔγγραφῳ μιᾷ τῶν νομικῶν ὑποπίπτει στάσεων, καὶ κατ'
15 αὐτὴν γε διαιρεθήσεται· αὐτίκα δὲ περὶ τῶν νομικῶν
στάσεων λίσσομεν. ἐν δὲ τῇ ἀγράφῳ τὸ ἔθος ὡς νόμιμον
ἐξεταστέον. οἶον, ὅτι καὶ ἀξιοῖς, καὶ οἶα καὶ ὅσα ⁶ οὐ-
δεὶς πω πρότερον· ταῦτα δὲ πάλιν ἐνστάσει καὶ ἀντι-
παραστάσει μεθοδεύσομεν. ἀντιπαραστάσει μὲν, οἶον,
20 Κλέων ἀξιοῖ μετὰ τὰ ἐν Πύλῳ Πύθιος καλεῖσθαι· καὶ ἀ-
ἀξι.

38 Ald. Par. Sch. Ald. τοῦναντ. τῇ μεταστ. Par. Vind. Mon.
τῇ μεταστ. τοῦναντίον. Ad marg. Par. πάλιν αὐτῇ.

1 Sch. Ald. νόμῳ. 2 τῷ Cod. Par. Scholiorum Ald. om.
— tum Par. ad marg. γρ. ἡ μὲν ἔγγραφ. πραγματικὴ, ἡ δὲ ἄγραφ. ita
Ald. Port. Vind. Mon. Sch. Ald., omisi πραγμ. cum Par. 3 Sch.
Ald. p. 717. οἶον νόμου κελεύοντος ἐν ἡμ. τριῶν περὶ πολ. βουλευ-
εσθαι, Ελ. 4 Ald. ἐκέλευε. tum Mon. Vind. αὐθημερὸν γρά-
φει Δημ. 5 Ald. Πύλων. 6 Vind. καὶ οἶα ὅσα.

ἀξιοῖς· καινὰ ἀξιῶ. καινὰ γὰρ καὶ τὰ πεπραγμένα· ἐν-
στάσει δέ, εἴτα μὲν τοι οὐδὲ καινά. καὶ γὰρ καὶ ⁷ Περικλῆς Ὀλύμπιος ἐκλήθη. ποτέρῳ δὲ πρότερον χρηστίον,
τῇ ἐνστάσει, ἢ τῇ ἀντιπαραστάσει, οἱ καιροὶ διδάσκου-
σιν, ὡς καὶ ἐν ⁸ στοχασμῷ διωρισάμεθα. 5

Τὸ δίκαιον μιᾷ τῶν δικαιολογικῶν ὑποπίπτει· ⁹ καὶ
κατ' ἐκείνην γε διαιρεθήσεται, ὡς ἂν ἐγγωρῇ, τοῖς κεφα-
λαίοις.

Τὸ συμφέρον διττόν ¹⁰ ἐστίν, ὅτι χρήσιμον, καὶ ὅτι
ἀναγκαῖον. οἶον, ¹¹ χρήσιμον προσλαβεῖν Ὀλυνθίους, μᾶλ- 34
λον δ' ἀναγκαῖον, ἵνα μὴ μέγας ὁ Φίλιππος ἐλὼν ἐκεί- 10
νους γένηται καθ' ἡμῶν. τοῦτο δὲ δεχῶς ἐξετάσεις· τί ποι-
οῦσιν ἡμῖν τόδε τι πρᾶγμα, περὶ οὗ ἡ βουλή, συμβήσεται,
καὶ τί μὴ ποιοῦσιν. ἐκάτερον δὲ αὐτῶν πάλιν τετραχῶς.
οἶον, εἰ μὲν ἐλοίμεθα αὐτὸ, ¹² τὰ μὲν ὑπάρχοντα ἡμῖν 15
ἀγαθὰ παραμενεῖ, καὶ τὰ οὐκ ὄντα προσέσται. τὰ δ' αὖ
ὑπάρχοντα φανῶλα ἀποτριψόμεθα, ¹³ καὶ τὰ οὐκ ὄντα οὐ.
προσληψόμεθα. εἰ δὲ μὴ ἐλοίμεθα, τὰ μὲν ὑπάρχοντα
ἀγαθὰ ἀπολεῖται. τὰ δ' οὐκ ὄντα μὲν, ¹⁴ προσγενησόμε-
να δ' ἂν, οὐ προσέσται. καὶ πάλιν, τὰ μὲν ὑπάρχοντα 20

7 καὶ Vind. om. — tum Vind. πότερον δὲ ποτέρῳ. 8 Vind.
ἐν τῷ στοχ. 9 Ald. ὑποπίπτειν. καὶ κατ' ἐκείνην. [sic] sq. γε.
Sch. Ald. p. 731. om. 10 Sch. Ald. p. 737. διπλοῦν. — ante
ἀναγκαῖον eadem om. ὅτι. 11 Par. ad marg. γρ. οἶον ὅτι χρήσ.
— tum Ald. Port. Sch. Ald. προσλαβεῖν. Par. Vind. Mon. Cod.
Par. Scholiorum Ald. προσλαβεῖν. tum Vind. Ὀλυνθον. 12
Ald. αὐτῷ. Port. Par. Sch. Ald. αὐτό. Scholiorum Cod. Par.
εἰ μὴ ἐλοίμεθα αὐτό, omisso οἶον. — mox Sch. Ald. παραμενεῖ,
τὰ δὲ οὐκ ὄντα. 13 Ald. Port. Mon. Sch. Ald. ἀποτριψόμεθα.
Par. Vind. ἀποτριψ. 14 Sch. Ald. τὰ δὲ οὐκ ὄντα μὲν [Cod.
Par. μὲν om.] tum Ald. Port. Sch. Ald. δέ. Par. Mon. Vind.
Scholiorum Cod. Par. δ' ἂν. In Mon. manu prima προσγενησό-
μενον. manu secunda — να.

φραῦλα παραμένει, τὰ δὲ ¹⁵ οὐκ ὄντα προσέσται· τὸ δ' αὖ δυνατόν ὑποδιαίρησις· πρῶτον μὲν ὅτι οὐ χαλεπὸν δεικνύς, ἐνστάσει χρώμενος, εἴτα ἀντιπαραστήσει, ὅτι εἰ καὶ χαλεπὸν, ἀλλ' ἀναγκαῖον. καὶ ὅτι δεῖ ὑπὲρ τῶν χρη-
 5 στῶν καὶ πόνους καὶ κινδύνους ὑφίστασθαι· καὶ ὅτι ὑπὲρ τοῦ μὴ χαλεπωτέροις περιπεσεῖν. εἰδ' ὅτι καὶ ῥάδιον. ἐὰν δὲ περὶ πολέμου, ἢ τινος τοιούτου ¹⁶ ἢ, τὸ δυνατόν ἀπὸ τῶν παρακολουθούντων τοῖς προσώποις σκόπει, ὡς ἐν Ὀλυνθιακῶν δευτέρῳ ¹⁷ ὁ Δημοσθένης, „πῶς ἔχει Φί-
 10 λιππος, ὅτι ἀθυμεῖ, ἢ ὡς τὰ ἔξωθεν, οἷον Θεεταλοὶ, Ἰλλυριοὶ, τὰ χρήματα, οἱ περὶ αὐτὸν ξένοι καὶ πεζέταιροι,“ καὶ τὰ ἐξῆς. τούτῳ δὲ ἀντέκειτο μὲν ἡ περὶ τῆς Ἀθηναίων δυνάμεως ἐξέτασις. διότι δὲ παρῆκεν αὐτὴν ὁ ῥήτωρ, ὁ τὸν λόγον ἐξετάζων κατὰ
 15 θεωρίαν δείξει δηλαδὴ· ἀλλ' ἡ γε διαίρεσις ἀπαιτεῖ· θανμαστόν δὲ οὐδὲν εἰ παρεῖται, ἐπεὶ καὶ τῶν ἄλλων κεφαλαίων τινὰ ἐγκτεται, καὶ παραλέλειπται κατὰ φύσιν· καὶ ἡμεῖς πολλάκις παρελίπομεν, ¹⁸ οὐκ ἐν πραγματικῇ μό-
 20 νον, ἀλλὰ καὶ πανταχοῦ. τὴν μὲν γὰρ ὁδὸν ἡ τέχνη δείκνυσι τῆς διαιρέσεως· τῇ δὲ φύσει τοῦ πράγματος τὴν τέχνην προσακτέον κατὰ τὸ ἐγγωροῦν· τὸ μὲν γὰρ τῆς ¹⁹ εὐρέσεώς ἐστι, τὸ δὲ τῆς κρίσεως. ἄλλως τε οὐχ ὅσα ἂν ²⁰ εὖρωμεν, ἐροῦμεν, ἀλλ' ὅσα ἂν κρίνωμεν εἶναι

15 Vind. δ' οὐκ. — v. 3. Sch. Ald. τῇ ἐνστάσει χρ. — ὡς εἰ καὶ χαλ. 16 Vind. τοιούτου τινός. tum Ald. τὸν δυνατόν.

17 Cod. Par. Scholiorum Ald. ἐν τῷ Ὀλυνθιακῷ δευτ. — Post Φίλιππος Vind. add. ψυχῆς. respicere videtur ad Ol. I. p. 15.

— Mox Ald. Port. Mon. πεζαίτεροι. Par. πεζαίτεροι. Vind. πεζέταιροι. Ol. II. p. 23. 18 Sch. Ald. p. 746. παρελίπομεν. — v. 20. Vind. τῇ φύσει δέ. 19 Vind. τῆς h. l. et ante κρίσ. om.

20 Ald. Par. Vind. Mon. Sch. Ald. ὅσα δ' ἂν εὖρ. — ὅσα δ' ἂν κρίν. Port. δ' om. Scholiorum Cod. Par. ὅσα δ' ἂν εὖρ. — ἀλλ' ὅσα κρίνομεν. tum. Sch. Ald. εἶναι ῥητά.

ζητέα. τὸ ἐνδοξον ὁμοίως τῷ συμφέροντι. οἶον, τίς δόξα
 ὑπάρχουσα ἡμῖν παραμενεῖ, καὶ τίς οὐκ οὔσα περιέσται,
 εἰ ποιοῖμεν ταῦτα περὶ ὧν ἡ βουλή· καὶ τίνα ἀπωσόμε-
 θα ἀδοξίαν οὔσαν, καὶ τίνα οὐ προσληψόμεθα μὴ οὔ-
 σαν, ²¹ προσδοκωμένην δέ· καὶ πάλιν εἰ μὴ ποιοῖμεν, ⁵
 τίνα αἰσχύνην οὔσαν οὐκ ἀπωσόμεθα, καὶ τίς οὐκ οὔσα
 καταλήψεται ἡμᾶς, καὶ τίς ὑπάρχουσα, ²² ἡμῖν δόξα δια-
 φεύξεται, καὶ μὴ ὑπάρχουσα, ²³ προσγενομένη δ' ἂν οὐ
 προσέσται. τὸ δὲ ἐκβησόμενον καθ' ὑπόθεσιν λαμβάνε-
 ται ἐφ' ἑκάτερα τῶν ἀποβαινόντων· οἶον, ὅτι ²⁴ ἔάν τε ¹⁰
 κρατήσωμεν, ἔάν τε μὴ, λυσιτελεῖ τὸ βοηθηθῆσαι. ἤδη δὲ
 καὶ τὸ ψηφίσασθαι μόνον, ὥς ἐν Φιλιππικοῖς. οἶον·
 Οὗτοι ²⁵ παντελῶς, οὐδ' εἰ μὴ ποιήσετε, ²⁶ νῇ
 Δία, ὥς ἔγωγε κρίνω, εὐκαταφρόνητον ἔσται,
 ἴν' ἡ διὰ τὸν φόβον εἰδὼς εὐτρεπεῖς ὑμᾶς ²⁷ ἀπό- ¹⁵
 σχηται, ἡ παριδὼν ταῦτα ἀφύλακτος ληφθῇ.
 καὶ πάλιν, ὅτι χωρὶς ἡμῶν ἔάν τε θῆττε θῶσιν οἱ
 δεόμενοι ἡμῶν σύμμαχοι, ἔάν τε κρατήσωσι,
 βλαβερόν ²⁸ ἐφ' ἑκάτερα, ὥς ἐν τῷ ὑπὲρ Μεγα-
 λοπολιτῶν. ²⁹

20

21 Vind. οὔσαν μὲν. 22 Mon. Par. 2923. ὑπάρχουσά τε.
 23 Vind. προὑπάρχουσα, προσγ. δὲ οὐ πρ. etiam Sch. Ald. δὲ
 οὐ. — v. sq. eadem κατὰ ὑπόθεσιν. 24 ὅτι Sch. Ald. om. —
 tum Ald. κρατήσωμεν — λησιτελεῖ. 25 Ald. οὔτοι. — Phil. I.
 p. 44. infr. 26 Port. ex Dem. restituit: ποιήσαιτ' ἂν τοῦτο
 ὡς ἔγωγε φημι δεῖν, — εὐκαταφρόνητόν ἐστιν. Par. ποιήσαιτε. Sch.
 Ald. ποιήσεται Cod. Par. ποιήσετε, ut reliqui. — tum Vind. νῇ
 Δία om. Par. ad marg. ἐν ἄλλοις οὐκ ἔστι τὸ νῇ Δία. 27 Ald.
 Mon. Sch. Ald. εὐτρεπεῖς ἡμᾶς. Vind. εἰπρ. ὑμᾶς. Par. εἰπρ.
 εἰδὼς ὑμᾶς. Port. εὐτρεπεῖς [ut Dem. vide de hac confusione
 epist. crit. p. 8.] ὑμᾶς, (καὶ τὰ ἑξῆς,) ἡσυχίαν ἔχῃ. 28 Par.
 βλαβεροί. 29 Respicit ad locum p. 240.

C a p. VIII.

ΠΕΡΙ ΜΕΤΑΛΗΨΕΩΣ.

Ἡ μετάληψις πάλιν, ἡ μὲν ἔγγραφός ἐστιν, ἡ δὲ ἄγραφος. καὶ ἡ μὲν ἔγγραφος τελεία τέ ἐστι παραγραφή, καὶ τὸ πρότερον ζήτημα περὶ μίαν εὐρίσκεται στάσιν ¹ 5 τῶν νομικῶν, περὶ ὧν αὐτίκα λέξομεν, ὡς εἴρηται. ἔστι δὲ ὅτε ὀρικῶς τέμνεται τὸ πρότερον ζήτημα, τὸ δὲ μετὰ τὴν παραγραφὴν καὶ ἑτέραν τινὰ διαιρεθήσεται τῶν λογικῶν στάσεων. ² οἶον, τὸν ἀντιλέγοντα νόμῳ εἴσω τῶν ³ τριάκοντα ἡμερῶν δεῖον ἀντιλέγειν πρὶν ⁴ τοῦ κυρωθῆναι. 10 μετὰ ταῦτα δὲ ⁵ μὴ ἐξέστω. πρεσβεύοντος τοῦ πέννητος, ὁ πλούσιος, ἐχθρὸς ⁶ ὧν, εἰσήνεγκε νόμον τὸν εἴσω πέντε ταλάντων οὐσίαν κεκτημένον μὴ πολιτεύεσθαι, μηδὲ λέγειν· ἐπανῆκε ⁷ μετὰ τὰς τριάκοντα ὁ πέννης, καὶ ἀντι- 35 λέγειν βούλεται τῷ νόμῳ. ἡ προτέρα ζήτησις κατὰ ῥη- 15 τὸν καὶ διάνοιαν γίνεται, πότε καὶ τίσιν εἴσω τῶν ⁸ τριάκοντα ἡμερῶν προστάττει ἀντιλέγειν ὁ νόμος· καὶ ὅτι οὐ ⁹ τοῖς πρεσβεύουσιν, οὐδὲ τοῖς ἀποῦσι, καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα. ἡ δευτέρα δὲ κατὰ τὴν πραγματικὴν, εἰ νόμιμον

1 Sch. Ald. p. 776. εὐρ. τῶν νομικῶν στάσεων. — v. sq. Vind. καὶ ὀρικῶς. Par. ὀριστικῶς. ad marg. γρ. ὀρικῶς. 2 Par. ad marg. γρ. στάσιν. ita Vind. 3 τῶν Port. om. Par. 2923. εἴσω. Mon. Vind. τριάκοντα τοῦ κυρωθῆναι ἡμερῶν ἀντιλέγειν. In Mon. man. rec. scriptum πρὶν super τοῦ κυρ. et δεῖον super ἀντιλέγ. 4 Port. πρὸ. Pind. Pyth. IV. 76. πρὶν ὥρας. — Sch. Ald. πρὶν οὐ κυρωθῆναι. 5 Vind. μετὰ δὲ ταῦτα. Par. μετὰ ταῦτα μὴ δὲ ἐξέστω. 6 Ald. ἐχθρός. 7 Vind. ἐπανῆκεν ὁ πέννης μετὰ τ. τρ. — Sch. Ald. μετὰ τὰς τριάκ. ἡμέρας. 8 τῶν Par. om. Vind. ἡμερῶν om. 9 Ald. Port. οὐδέ. Par. οὐ. Mon. Vind. ὅτι οὐ τοῖς ἀποῦσιν, οὐδὲ τοῖς πρεσβ. Sch. Ald. οὐ τοῖς πρεσβ. οὐ τοῖς ἀποῦσι. — v. sq. τοιαῦτα Sch. Ald. om.

τὸ εἰσενεχθὲν πρᾶγμα, ¹⁰ εἰ δίκαιον, καὶ τὰ ἕξῃς· ἐμ-
πέπτωκε δὲ ἐνταῦθα καὶ δευτερόν τι, ὡς παραγραφικόν.
οἶον, οὐκ ἔχων τὰ πέντε τάλαντα οὐ δύνασαι λέγειν. δη-
λον δὲ, ὡς καὶ πρὸς τοῦτο ἀπαντήσεται τῇ φύσει τοῦ
πράγματος. ἔτι γὰρ τῆς ζητήσεως οὐσης περὶ τοῦ εἰ ⁵
χρῆ ¹¹ δοκιμασθῆναι αὐτὸν, οὐχ οἶόν τε ἤδη ὡς κυρίῳ
χρησθαι.

Ἡ δὲ ¹² ἄγραφος διαιρεῖται προβολῇ, παραγραφί-
κῳ, τῷ ἀπὸ τοῦ ῥητοῦ, μεταλήψει, συλλογισμῳ, ὄρω,
ἀντιθέσει, ἑτέρα μεταλήψει, ¹³ ἀντιλήψει, θέσει, ποιό- ¹⁰
τητι καὶ γνώμῃ. οἶον, ἀριστεύσας ¹⁴ τις ἤτησε πολίτου
φόνον, καὶ ἔλαβεν· εὖρηται προαπεκτονῶς αὐτὸν, καὶ
φεύγει φόνου. ¹⁵ ἡ προβολή, ἀνδροφόνος εἶ. τὸ παρα-
γραφικόν, οὐ δώσω λόγον ὑπὲρ τοῦ παραδοθέντος μοι
πρὸς ἀναίρεσιν ὑπὸ τοῦ δήμου. ἡ μετάληψις, οὐκ ἦν ¹⁵
ὅτε ἀνηρεῖτο ¹⁶ οὕτω παραδεδομένος. τὸ γὰρ κατὰ τὸν
χρόνον μεταλαμβάνει ¹⁷ δηλαδή. καὶ τὸ μὲν πρᾶγμα
συνχωρεῖ, τὸ δὲ περὶ τὸ πρᾶγμα κρίνει· ἐν ᾧ ὅτι οὐδ’
ἂν ἔδωκεν ὁ δῆμος, εἰ παρῆν καὶ ἀντέλεγεν. ὁ συλλογι-
σμός, ὅτι οὐδὲν διαφέρει ἢ ¹⁸ νῦν, ἢ τότε, λέγομεν δὲ ²⁰
οὐκ ὡς διαιροῦντες, ἀλλ’ ὡς πρὸς ἐνδειξιν τῆς φύσεως
τῶν κεφαλαίων· ἐπεὶ πολλὰ ἐστι τοῖς διαιροῦσιν ἐνταῦ-
θα εἰπεῖν. ὁ ὅρος, ὅτι πάμπολυ ¹⁹ διαφέρει. ἡ ἀντίθε-
σις, εἶπον καὶ ²⁰ ὁ δῆμος αὐτοῦ κατεψηφίσατο, ἄξιος

10 Sch. Ald. γράμμα. — v. 3. Ald. Par. Vind. οὐ δύνα-
σθαι. Port. Mon. Sch. Ald. δύνασαι. 11 Vind. δεῖ, 12
Sch. Ald. p. 783. δ’ αὖ. tum Vind. προβολῇ διαιρεῖται. 13 ἐτέ-
ρα μεταλήψει, ἀντιλήψει, θέσει Par. om. 14 Par. ad marg.
γρ. ἀριστεὺς ἤτησε. sic Vind. 15 Par. Vind. φόνου φεύγει.
16 Par. ad marg. γρ. ἀνήρητο παραδεδομένος. etiam Mon. in lo-
eo raso, et Vind. ἀνήρητο. tum Vind. οὕτω τῷ. Par. 2923. ἀνή-
ρητο τοῦτω. 17 Par. λαμβάνει. Vind. Mon. δηλαδή μεταλαμβ.
18 Par. per corr. εἰ νῦν. 19 Mon. πάμπολλα in loco raso. 20

ἦν. ἑτέρα μετὰληψις, ὅτι ἐχρῆν αὐτὸ τοῦτο εἰπόντα σε, ὡς ἀπέκτεινας, καὶ ὅτι ἄξιος ἦν ἀποσφαγῆναι, καὶ αἰτεῖν ἄφεσιν. οἷς ²¹ ἀκόλουθος ἡ ἀντίληψις, ὅτι ἐξῆν ὅπερ ἐβουλόμην αἰτεῖν, καὶ οὐχ ὑμᾶς ὀριστὰς εἶδει μοι εἶναι 5 τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ἐχρῆν αἰτεῖν. ²² ἡ ᾠθέσις, εἰ δεῖ ταῦτα ἐπιτρέπειν, ἢ οὐ δεῖ τοὺς ἀριστέας ²³ ἐπὶ τοῖς συκοφάνταις ποιεῖν. ²⁴ ἡ ποιότης καὶ ἡ γνώμη, ὡς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν.

C a p. IX.

ΠΕΡΙ ΡΗΤΟΡ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΙΑΣ.

- 10 Ἡ κατὰ ῥητὸν ¹ καὶ διάνοιαν ζήτησις διαιρεῖται προβολῇ ῥητοῦ, τῇ ² διανοίᾳ, τῇ μὴ προσδιωρισθαι· πάλιν διανοία τοῦ νομοθέτου, συλλογισμῶ, ὅρῳ, ἀντιθέσει, μεταλήψει, πρὸς τι, ὅρῳ βιαίῳ, θέσει, ἑτέρα με-
ταλήψει, ἀντιλήψει, ³ ποιότητι, γνώμῃ. ἡ προβολή ἐστιν
15 αὐτὸ τὸ παρὰ τὸ ἐγγραφον γεγονός. οἶον, ξένος εἰ ἀνέλ-
θοι ⁴ ἐπὶ τὸ τεῖχος, τεθνάτω· πολέμου ὄντος, ἀνελθὼν
τις ἡρίστευσε, καὶ ὑπάγεται τῇ νόμῳ. ἡ τοίνυν προβο-
λὴ, ὅτι ἀνῆλθες. ἡ διάνοια διττῶς ἐξετάζεται, τοῦ τε ⁵
νομοθέτου καὶ τοῦ ὑπευθύνου. τοῦ μὲν νομοθέτου, οἶον,

Ald. Mon. Par. Sch. Ald. εἰ ὅπου καὶ. Port. εἰ καὶ ὅπου. Vind. αἵπου καί.

21 Ald. Sch. Ald. ἦς. Port. Par. Vind. Mon. οἷς.

22 Ald. Par. Sch. Ald. αἰτεῖν ἐχρῆν. Par. Vind. Mon. Par. 2923.

ἐπὶ
ἐχρῆν αἰτεῖν. 23 Vind. Par. 2923. ἀρίστους. tum Par. ὑπὸ τοῖς.

24 Vind. οὕτω ποιεῖν. -

1 Ald. ῥητοῦ. Port. Vind. ῥητόν. 2 τῇ Vind. om. 3 ἀν-
τιλήψει Sch. Ald. p. 801. om. — tum Vind. ποιότητι καὶ γνώμῃ.

4 Mon. ἐπὶ τὸ τ. ἀνέλθοι. Vind. εἰς — tum Sch. Ald. πολιουρκίας
αὔσης ἀνελθών. 5 τε Vind. om.

πότε λέγει τοὺς ἀνελθόντας, ἐπὶ τίνι,⁶ καὶ διὰ τί· τοῦ
 δὲ ὑποκειμένου προσώπου τῷ ῥητῷ, οἷον, οὐκ εἰ ἀνῆλ-
 θον⁷ δεῖ σκοπεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ μεθ' ἧς γνώμης, καὶ
 ὅτι μὴ δυσνοῖα. τὸ μὴ προσδιωρισθαι τοῦ χρωμένου τῷ
 ῥητῷ⁸ ἐστίν· οἷον, οὐδὲν τούτων προσδιώρισεν ὁ νομο- 5
 θέτης, ἀλλ' ἀπλῶς εἶπε τὸν ξένον μὴ ἀνιέναι· ἡ δὲ ἐτέ-
 ρα διάνοια κοινή ἐστίν ἀμφοῖν. ὁ μὲν γὰρ φεύγων πρὸς
 τὸ μὴ προσδιωρισθαι⁹ ἀπαντῶν χρήσεται αὐτῇ. οἷον,
 οὐδὲν ᾧετο δεῖν περὶ τῶν φανερῶν ὁ νομοθέτης διορί-
 ζειν, κελεύων τοὺς ἐπ' εὐνοίᾳ μὴ κεκωλύσθαι.¹⁰ ὁ δ' αὖ
 αὐτῶν διώκων ἔρεῖ,¹¹ ὅτι ἄτοπον ἡγήσατο ἀπλῶς ἐπιτρέ-
 πειν ἀνιέναι τοὺς ξένους.¹² ὁ συλλογισμὸς, εἰ μηδὲν δια-
 φέρει τὸ¹³ προσδιωρισθαι, εἰ¹⁴ μὴ τῷ ἐγγράφῳ, ὃ καὶ
 ἄνευ ἐκείνου ἐστὶ¹⁵ φανερόν. ὁ ὅρος, ὅτι πλεῖστον δια-
 φέρει· καὶ πάντῃ ἡ ἀντίθεσις αὐτό ἐστι τὸ γεγονὸς, καὶ 15
 πλέον ἔξει¹⁶ γε ὁ φεύγων ἐν αὐτῇ. ἡ μετάληψις, ἐτέρως
 ἔδει,¹⁷ καὶ ὡς ἐξῆν σοι ποιεῖν εὖ τὴν πόλιν, εἰ προηροῦ,
 καὶ μὴ παρανομεῖν. τὸ πρὸς τι, ὡς ἐν ταῖς ἀντιθετι-
 καῖς, πότερον μεῖζον τὸ εὐεργέτημα, ἢ τὸ ἄδίκημα, καὶ

6 Ald, Port. ἐπὶ τίσι. Mon. Sch. Ald. p. 803. καὶ ἐπὶ τίσι.
 Vind, καὶ ἐπὶ τίνι. Par. ἐπὶ τίνι. 7 Ald. Sch. Ald. ἂν ἦλθον.

Port. Par. 2923. ἀνῆλθον. Par. ἀνῆλθον. tum Sch. Ald. δεῖ σκο-
 πεῖν τὸν νόμον. 8 Ald. τῷ ῥητῷ. τοῦ χρωμένου. Ordinem re-
 ceptum dant Port. Sch. Ald. et Codd. — Mox v. 6. Sch. Ald.
 ἡ δευτέρα διάνοια. 9 Vind. διωρισθαι. tum Ald. χρήσεται.
 10 Sch. Ald. κωλύεσθαι. 11 ἔρεῖ Vind. om. 12 Par. 2923.
 τοῖς ξένοις. 13 Mon. τῷ in loco raso. 14 Sch. Ald. ἢ.
 15 Sch. Ald. ἐστίν. 16 Par. πλέον γε ὁ φεύγων ἔξει. Sch. Ald.
 ἔξει γε φεύγων ὁ ἐν αὐτῇ. 17 Ald. Par. οἷον ὅτι [Ald. ἦτι
 ἐτέρως δικαίως ἐξῆν. Port. οἷον ἕτερον ἔδει. καὶ δικαίως ἐξῆν. Mon
 Sch. Ald. οἷον ὅτι [Sch. ὅτι om.] ἐτέρως ἔδει, καὶ ὡς ἐξῆν. Vind.
 ἐτέρως ἔδει, καὶ ὡς ἐξῆν.

ἔστι κοινὸν ἀμφοῖν. καὶ τὰ λοιπὰ δὲ κεφάλαια οὕτως
ὥς ¹⁸ ἐν ταῖς ἀντιθετικαῖς ἐξετασθήσεται,

C a p. X.

Π Ε Ρ Ι Α Ν Τ Ι Ν Ο Μ Ι Α Σ.

36 Ἡ ἀντινομία ἔστι μὲν οἷόν τι ¹ διπλοῦν ῥητὸν καὶ
διάνοια, ὥς κὰν τῇ μεθόδῳ, καθ' ἣν ἐπύγνωνμεν τὰς
στάσεις, ὠρισάμεθα· ² καὶ τοῖς γε πλείστοις κεφαλαίοις
κοινωνεῖ τῇ στάσει ταύτῃ διπλοῖς δηλαδὴ γινομένοις·
ἔχει δὲ τι καὶ ἴδιον, ὥς φανεῖται. οὕτως δὲ διαιρήσεις,
προβολῇ ῥητοῦ, διανοία, ἑτέρα προβολῇ ῥητοῦ, καὶ πά-
10 λιν ἑτέρα διανοία. τῶν δὲ ἐφεξῆς κεφαλαίων τινὰ ὥς ἐπὶ
τὸ πλείστον ἐκλείπει, διὰ τὸ ἰσάζον. ³ οἷον, ἔπεται μὲν
τούτοις, ὥσπερ ἐν τῷ ῥητῷ καὶ τῇ διανοίᾳ, τὸ μὴ προς-
διωρισθῆναι, καὶ ἡ ἑτέρα διάνοια τοῦ νομοθέτου, καὶ ὁ
συλλαγισμὸς, καὶ ὁ πρὸς αὐτὸν ὅρος. ἰσάζειν δὲ πως δο-
15 κεῖ ταῦτα ⁴ ἐπ' ἀμφοῖν τοῖν μεροῖν, παραπλησίως λέγε-
σθαι δυνάμενα. καὶ χαλεπὸν αὐταῖς χρῆσθαι δυνηθῆ-
ναι. ⁵ τὰ μέντοι μετὰ ταῦτα κεφάλαια δηλὰ ἔστιν. οἷ-
ον, ⁶ ἀντίθεσις, μετάληψις, πρὸς τι, ὁ βίαιος ὅρος, ἡ
θείσις, ἑτέρα μετάληψις, ἀντίληψις, εἴτα ποιότης καὶ

18 ὥς Par. om. 1 Mon. Vind. διπλοῦν τι, 2 Par.
Port. Mon. Sch. Ald. ὠρισάμεν. Vind. διωρισάμεν. Par. ὠρισά-
μεθα, tum Sch. Ald. καὶ τοῖς πλείστοις γε, 3 Ald. Sch. Ald.

Port. Mon. ἰσάζον, Par. Vind. ἰσάζειν. tum Sch. Ald. ὥσπερ ἐν
ῥητῷ καὶ διανοίᾳ. 4 Vind. ταῦτα δοκεῖ. 5 καὶ χαλεπὸν δ.
χ. δυνηθῆναι Par. om. — Sch. Ald. χρῆσασθαι. 6 οἷον Sch.
Ald. om. — tum Mon. πρὸς τι, ὅρος βίαιος, θείσις. Vind. Sch.
Ald. πρὸς τι, ὅρος β. omisissis ἢ θείσις et ἀντίληψις. Par. 2923.

γνώμη. ἴδιον δὲ ἀντινομίας κεφάλαιον παρὰ τὴν ἐν τῷ⁷ ῥητῷ καὶ τῇ διανοίᾳ διαίρεσιν ἢ περὶ τοῦ πότερον περιέχει, καὶ πότερον περιέχεται, ἢ τῶν ῥητῶν⁸ ζήτησις· οἶον, ποτέρου γενομένου μηδέτερον ἀναιρεθήσεται τῶν ῥητῶν, ὅπερ κεφάλαιον μετὰ τὸ πρὸς τι τεθήσεται·⁵ ἀπὸ δὲ τοῦ παραδείγματος ἔσται⁹ φανερὰ πάντα. οἶον, ἀποκήρυκτος μὴ μετεχέτω τῶν πατρῶων, καὶ ὁ ἐπιμείνας χειμαζομένη νηὶ δεσπότης ἔστω τῆς νεώς. ἀποκήρυκτος¹⁰ ἐπιμείνας πατρῶα νηὶ χειμαζομένη κωλύεται δεσποτεῖν¹¹ αὐτῆς. ἢ προβολὴ τοῦ ῥητοῦ, ἀποκη-¹⁰ρύκτω ὄντι σοι οὐ μέτεστι τῶν πατρῶων. ἢ διάνοια τότε¹² λέγει δῆπουθεν, ὅταν ὡς κληρονομῆσων, ὅταν ὡς διαδεξιόμενός τι τῶν τοῦ πατρὸς κατὰ τοὺς περὶ τῶν παιδῶν νόμους ἀντιποιῇται τις, οὐχ ὅταν¹³ ὡς ἀλλότριος καὶ μηδὲν προσήκων. εἴτα ἔπεται ἢ ἐτέρα προβολὴ τοῦ¹⁵ νόμου. οἶον, ἄλλως τε καὶ ὅταν νόμος τοῦτο σαφῶς διδῷ,¹⁴ τὸ κύριον εἶναι τὸν ἐπιμείναντα¹⁵ τῆς νεώς· πρὸς ἣν ἢ ἐτέρα διάνοια, ἀλλὰ τηνικαῦτα δίδωσιν, ὅταν μὴ πατρῶον ἢ τὸ κτῆμα, ὅταν¹⁶ ἀλλότριον, ὅταν μὴ ἀποκήρυκτός τις ἢ, ὅταν μὴ νόμῳ εἰργόμενος. εἴτα ἔστι²⁰ τὸ μὴ προσδιωρισθαι καὶ οἷς ὁ ἕτερος¹⁷ ἂν χρήσεται, καὶ τῷ ἐτέρῳ ἔστιλ χρησασθαι καὶ ἰσάζει.

ἢ θείσις om. 7 τῷ Par. om., Sch. Ald. sq. τῇ om. 8 Vind. τῶν ῥητῶν ἢ ζήτ. Par. ἢ om. 9 Vind. ἔστι. 10 Mon. Vind. ὁ ἀποκ. — tum Sch, Ald. ἐπιμένει, 11 Ald. Par. δεσποτεῖν. Sch. Ald. δεσπότειν. Port. Mon. Vind. Par. 2923. δεσπόζειν. 12 Ald. Port. Par. Mon. Sch. Ald. τοῦτο. Par. 2923 τότε. Vind. ἢ διάνοια, τίτε δῆπουθεν ὁ νόμος λέγει, ὅταν. tum Par. 2923. ὡς κληρονόμος ὢν. 13 Vind. ὅταν τις ὡς. mox Par. 2923. ἢ ante ἐτέρα om. 14 Par. σαφῶς τοῦτο διδῷ. Vind. δίδωσι. 15 Mon. ἐπιμένοντα. 16 Vind. ἀλλ' ὅταν. 17 καὶ οἷς δ ἕτερος — χρήσασθαι Ald. om. Par. ad marg. καὶ οἷς ὁ ἕτερος χρήσεται, καὶ τῷ ἐτέρῳ ἔστιλ χρησασθαι. Par. 2. καὶ οἷς ἂν δ

Τάχα δ' ἂν τις αὐτὸ καὶ μεθοδεύσειε διαιρῶν. νῦν δὲ ἡμεῖς οὐ διαιροῦμεν, ἀλλὰ τὰ κεφάλαια δεικνυμεν, καὶ ἔστι φανερά. ἀκολουθῶς δὲ τούτῳ τῷ κεφαλαίῳ καὶ ὁ ὕρος καὶ ὁ συλλογισμὸς ἰσάζει. ἡ μέντοι ἑτέρα
 5 διάνοια, ἣ ἔστι γνώμη τοῦ νομοθέτου, διαφόρως ὑφ' ἑκατέρου μέρους ἐξετάζεται ἐπ' ἀμφοῖν τοῖν νόμοιν· οἶον, διὰ τί τὸν ἀποκήρυκτον εἶργει ὁ νομοθέτης ¹⁸ τῶν πατρῶων; ὁ μὲν διώκων ἐρεῖ, ὅτι νομίσας οὐκ ἄξιον εἶναι τὸν ἀπηχθῆμενον τῷ πατρὶ τῶν ἑκείνου τινὸς με-
 10 ἔχειν. ὁ δὲ φεύγων, οὐχὶ, ἀλλ' ἵνα καὶ ¹⁹ καθ' ἑαυτοῖς πονοῦντες καὶ παρβαλλόμενοι τοῖς κινδύνοις κτᾶσθαι ἀναγκάζωνται, καὶ τὴν βλακείαν, ²⁰ δι' ἣν ἀπεκηρύχθησαν, καὶ τὴν τρυγὴν ἀπόθωνται. ὁ νῦν ἐγὼ πεποίηκα ἐπιμείνας ²¹ τῇ νηϊ. πάλιν δὲ, ²² διὰ τί δίδω-
 15 σι τῷ ἐπιμείναντι τὴν ναῦν; ἵνα δὴ καρτεροῖεν τοῖς κινδύνοις οἱ ἐμπλείοντες· ἢ ὅ τι ἂν εὐρίσκωσιν ἀμφοτέρω. ²³ πολλάκις δὲ διεμαρτυράμην, ὥς οὐ διαιρῶν λέγω νῦν, ἀλλ' ὅσον ²⁴ πρὸς ἐνδειξιν τῶν κεφαλαίων ταῦτα ἐκτίθεμαι· ἡ δὲ ἀντίθεσις διπλῇ παρ' ἀμφοῖν. οἶον, ἀλ-
 20 λά ²⁵ ἀποκήρυκτος εἶ. καὶ καταδρομὴ ἐνταῦθα τοπικὴ. ὁ δὲ, ἀλλ' ἐπέμεινα τῇ νηϊ, καὶ ἔστιν οἶον ²⁶ ἀντιστατικόν τι ἐνταῦθα, καὶ ἔκφρασις τῶν περὶ τὸν χεიმῶνα· ἡ μετάληψις πάλιν διπλῇ. ὁ μὲν γὰρ ἀποκήρυκτος ἐρεῖ,

ἑτερος. Port. Mon. Vind. καὶ [Mon. καὶ om.] οἷς ὁ ἑτερος ἂν χρῆσται, [Port. χρῆσται] καὶ τῷ ἑ. ἑ. χρῆσασθαι. [Mon. χρῆσθαι.] Sch. Ald. ὥς ὁ ἑτερος ἂν χρῆσται. 18 Par. ὁ νόμος. 19 καὶ Vind. om. tum Sch. Ald. καθ' αὐτούς. 20 Ald. βλακείαν. Port. Sch. Ald. Codd. βλακείαν. tum Sch. Ald. ἀποθῶνται. 21 Ald. ἐπιμείνας. 22 δὲ Vind. Sch. Ald. om. — tum eadem τὸν ἐπιμείναντα. 23 Sch. Ald. ἀμφοτέροι om. 24 Ald. Port. Par. Mon. Sch. Ald. ὅσον δὲ. Vind. ἀλλ' ὅσον. 25 ἀλλ' ἀποκήρ. 26 Sch. Ald. οἶον ἀντιστατικὴ· ἐνταῦθα δὲ καὶ

ὅτι οὐ²⁷ δικαίως ἂν εἰργοίμην τῆς νεῶς, ²⁸ εἰ καὶ τοι-
οῦτος εἶην. ²⁹ οὐ γὰρ νῦν καιρὸς ταῦτα κατηγορεῖν. ὁ
δὲ, ἐφ' ἑτέροις ³⁰ ἔδει ἀνδρίζεσθαι, καὶ μὴ ἐπὶ τούτοις.
τὸ πρὸς τι, πότερον βίλτιον φυλάξαι ³¹ τῶν νόμων, εἰ
ἐγχωροίη ³² λέγειν, ὅτι ὁ μὲν παλαιός, ὁ δὲ νέος· καὶ ὁ
μὲν ³³ ὑπὸ Σόλωνος τεθείς, ἂν οὕτω τύχη, ³⁴ ὁ δὲ ὑπὸ
τοῦδε· καὶ ὁ μὲν κοινός, ὁ δὲ ἴδιος· καὶ ὁ μὲν περὶ τὰ
μείγιστα ἔχων, ὁ δὲ περὶ τὰ μικρά· καὶ ὅτι τούτου μὲν ³⁷
λυθέντος μεγάλα ἢ πόλις βλαβήσεται, ἄτερος ³⁵ δ' εἰ
λυθείη, βραχεία ³⁶ ἢ οὐδέν. ἐπὶ τούτοις ἐστὶ καὶ τὸ ἴδιον ¹⁰
μᾶλλον ἀντινομίας κεφάλαιον. οἶον, πότερον ³⁷ τὸ πε-
ριέχον, καὶ πότερον τὸ περιεχόμενον, οἶον, ποτέρου γε-
νομένου οὐδέτερος ἀναιρεθήσεται τῶν νόμων. ³⁸

Κάνταυθα ³⁹ μὲν χαλεπῶς φανεῖται ἡ φύσις τοῦ
κεφαλαίου· ἐπὶ δὲ τοῦ ζητήματος τοῦδε ⁴⁰ σαφέστερον ¹⁵
ἔσται. δύο τις κατὰ ταῦτὸν ἐβιάσατο κόρας, καὶ ἡ μὲν
γάμον, ἡ δὲ θάνατον αἰρεῖται τοῦ βιασαμένου. ⁴¹ ἡ γὰρ

ἐκφρασις τοῦ χειμῶνος. 27 Par. ad marg. γρ. ὅτι καὶ οὐδὲν
μᾶλλον δικαίως ἂν εἰργ. Vind. ὅτι οὐδὲν μᾶλλον δικ. Port. ὅτι
κατ' οὐδὲν δικαίως. Sch. Ald. p. 827. ὅτι δικαίως. 28 Sch.
Ald. νηός. 29 Par. 2923. ἦν. Sch. Ald. τοιοῦτος· εἰ μὲν οὐ
γάρ. vv. εἰ μὲν orta suut ex εἶην. 30 Port. ἑτέρ. σε ἔδ. Mon.
Vind. ἐπὶ ἑτέρ. σε ἔ. 31 Ald. Par. Mon. φυλάσσεται βέλτ.
Sch. Ald. βέλτ. φυλάσσεται. Port. Vind. βέλτ. φυλάξαι. 32
εἰ ἐγχωροίη — — νέος Par. om. 33 καὶ ὁ μὲν ὑπὸ Σ. — τοῦ-
δε Vind. om. 34 Par. 2923. τύχοι tum Sch. Ald. ὁ δ' ὑπὸ
et ὁ δ' ἴδιος. 35 Ald. Port. Par. Mon. Vind. θάτερος. Sch.
Ald. Par. 2923. ἄτερος δι' εἰ λ. quod praeferendum, vide Bast.
ad Greg. Cor. p. 302. ed. Schaef. 36 Par. 2923. βραχύ.
37 Vind. ποῖον τὸ π. καὶ ποῖον τὸ π. 38 Port. τῶν νόμων
ἀναιρεθήσεται. 39 Vind. Sch. Ald. p. 829. καὶ ἐνταῦθα μ. χ. φυλ-
νεται. 40 Sch. Ald. τούτου. 41 Par. Vind. Mon. Sch. Ald.
ἡ δὲ θάνατον αἰρεῖται [Sch. Ald. αἰτεῖ] τοῦ βιασαμένου. Ald.

ἀξιούσα αὐτὸν τεθνάναι ἐρεῖ, ὅτι ἀμφοτέραις δώσει δίκην
 εἰ τεθναίῃ. εἰ δὲ δὴ γήμη τὴν ἐτέραν, θάτερον μέρος
 ἄκυρον ἔσται τοῦ νόμου. ⁴³ ὁ βίαιος ὅρος εἰ μὴδὲ ⁴⁴ τοῦ
 πατρὸς ἐστὶν ἡ ἰαῦς, ἀλλὰ ⁴⁵ τοῦ κλύδωνος. ὁ δὲ ὅτι ⁴⁶
⁵ τοῦ πατρὸς, οὐχ ἐτέρου τινός. ἡ θείσις δὲ καὶ τὰ ἐξῆς,
 εἰ ἐμπίπτοι, ⁴⁷ ἐξετασθήσεται, ὡς ἐν ταῖς ἀντιθετικαῖς,

C a p. XI.

Π Ε Ρ Ι Σ Τ Α Λ Ο Γ Ι Σ Μ Ο Τ.

Ὁ συλλογισμὸς διαίρεται προβολῇ πράγματος, τῷ
 ῥητῷ, τῷ συλλογισμῷ, ὅρῳ, γνώμῃ νομοθέτου, πηλι-
¹⁰ κότητι· εἶτα ὅρῳ βιαίῳ, τῷ πρὸς τι, ἀντιτίθει· ἔστιν
 ὅτε, ἥτις εἰ ἐμπέσοι, εὐρεθήσεται καὶ μετάληψις, ἣ ἐπε-
 ται πάντως καὶ ¹ ἀντίληψις. εἶτα ποιότητι καὶ γνώμῃ,
 καὶ ὅλως πλὴν τῆς ἐναλλαγῆς τῶν πρώτων κεφαλαίων
 ὁ συλλογισμὸς κατὰ τὸν ὅρον διαίρεται. ἐπὶ δὲ τοῦ πα-
¹⁵ ραδείγματος ἔσται ² φανερώτερον. οἷον, ὀνομαστὶ κω-
 μωδεῖν ὁ νόμος ἐκώλυσεν. αὐτοπροσώπως εἰσάγων τις
 τοὺς κωμωδουμένους ὑπάγεται τῷ νόμῳ, ὡς ὀνομαστὶ
 κωμωδῶν. ἡ προβολὴ τοῦ πράγματος, παρὰ τὸν νόμον
 κωμωδεῖς τοὺς πολίτας. τὸ ῥητὸν, καὶ μὴν οὐκ ὠνό-

Port. γάμ. τοῦ βιασ. ἡ δὲ θάν. αἰρεῖται. 42 Par. τοῦτον. Vind.
 Sch. Ald. τεθνάναι αὐτόν. 43 Mon. Vind. τοῦ νόμου ἔσται
 ἄκυρον. Sch. Ald. ἔσται ἄκ. τοῦ νόμου. 44 Vind. εἰ δὲ μῆ.
 45 Mon. Vind. τοῦ κλύδωνος δέ. sed in Mon. manu rec. cor-
 rectum: κλύδωνος, ὁ δὲ εἰ μὴ τοῦ πατρὸς ἔστιν, ἀλλ' οὐχ ἐτ. τ.
 46 ὁ δὲ ὅτι — ἐτέρου τινός Par. om. Vind. legit: ὅτι, εἰ μὴδὲ
 τοῦ πατρὸς ἔστιν, ἀλλ' οὐχ ἐτέρου τινός· ἡ δὲ θείσις. Par. 2923.
 κλύδωνος δέ· εἰ τοῦ πατρὸς ἔστιν. 47 Mon. ἐμπίπτει.

1 Par. ἡ ἀντ. Sch. Ald. καὶ om. 2 Vind. ἔστι. Sch. Ald.

μασα οὐδένα . τοῦτο γάρ ἐστι τὸ καλυόμενον, ὃ συλλογισμός, εἰ μὴδὲν διαφέρει τοῦτο ἐκείνου . ὁ ὅρος, ὅτι ³ πλεῖστον διαφέρει . ἡ γνώμη τοῦ νομοθέτου κοινή . τί βουλόμενος ἐκώλυσεν τοῦτο ⁴ ὁ νομοθέτης . ὁ μὲν διώκων ἐρεῖ, ὅτι ἀνελεῖν βουλόμενος τὸ ἀπλῶς καὶ ἀνευθύνως ⁵ διαβάλλειν ὄντιναοῦν τῶν πολιτῶν, ἐφ' ὅτῳ ἂν οἴτοι ⁶ ἐθέλωσιν ἐγκλήματι . ὁ δ' αὖ φεύγων οὐ διὰ τοῦτο ἐρεῖ, ἀλλ' ἐπιστρέφεισθαι μὲν αὐτοῖς διὰ τῆς κωμωδίας ἐβούλετο . οὐκ οὐκ ⁶ ἀνείλε παντάπασιν τὴν κωμωδίαν . ὑπομνήματα δὲ τοῖς μετὰ ταῦτα γενησομένοις, ἢ τοῖς τότε ¹⁰ οὔσιν ἀνθρώποις λωιδορίαν ἔχοντα ⁷ τῶν πολιτῶν τινος, οὐκ ἐβούλετο εἶναι . μὴ ὄντων δὲ τῶν ὀνομάτων, ἡ μὲν ἐπιστροφή γίνεται διὰ τῶν προσώπων, ἡ δὲ εἰς τὸν ⁸ μετὰ ταῦτα χρόνον μνήμη περιήρηται, καὶ ἡ πρὸς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους διαβολή . ἡ πηλικότης, ὡς ἐν τῷ ¹⁵ ὄρω, ὅτι μέγα τὸ γινόμενον . ὁ βίαιος ὅρος, εἰ καὶ ὄνομαστί κωμωδεῖν τοῦτο ἐστι . τὸ πρὸς τι καὶ τὰ ἐξῆς πάντα, καθάπερ καὶ ¹⁰ ἐν τῷ ὄρω ἐξετασθήσεται .

Πλείονα δὲ εἶδη ἐστὶ συλλογισμῶν, ἃ δὴ πάντα ὁμοίως διαιρήσεις . ὅμως μὲν τοι ἐκκείσθω αὐτῶν παρα- ²⁰ δείγματα, γίνονται γὰρ ἤτοι ἀπὸ τοῦ ¹¹ ἴσου, ὡς ὁ προειρημένος, ἢ ἀπὸ τοῦ μείζονος, οἷον, ἐξῆν ἀποκτινύναι τοὺς κατιόντας φυγάδας . μαστίξας τινὰ κατιόντας τις φεύγει παρανόμου ¹² τιμωρίας . ὁ γὰρ τὸ μείζον, φησὶ, δοὺς, καὶ τὸ ἔλαττον ἔδωκεν . ἢ ἀπὸ τοῦ ἐναντίου ²⁵ οἷον, τῷ ἀριστεῖ γέρας εἶναι . λιπόντα τινὰ ¹³ τὴν τά-

τινι. 3 Ald. Port. Mon. εἰ. Sch. Ald. Par. Vind. ὅτι. 4 Sch. Ald. Vind. Mon. τοῦτο ἐκώλυσεν ὁ νομ. 5 Sch. Ald. Mon. Vind. αὐτοί. in Mon. supra lin. οὔτοι. 6 Vind. Sch. Ald. οὐκ ἀνείλε δέ. 7 Vind. Sch. Ald. περιέχοντα. 8 Ald. τὸ, μεταταῦτα. 9 Vind. γινόμενον. ὁ δὲ β. etiam Mon. δέ. 10 καὶ Vind. Sch. Ald. om. 11 τοῦ Vind. om. 12 Vind. παρανόμου. 13 Mon. Vind. τινὰ λιπόντα.

ξιν ἀπέκτεινεν ὁ ἀριστεύς ¹⁴ καὶ φεύγει φόνου. οὐ γὰρ
 ἀπλῶς τῷ ἀντεγκλήματι, ἀλλὰ μετὰ τῶν προειρημένων ¹⁵
 χρήσεται. ἢ ἀπὸ τοῦ ἐλάττονος, κατὰ ¹⁶ τὸ ἐξ αὐτοῦ
 ἀποβαῖνον· οἶον, ἔξεστι ¹⁷ στίζειν τοὺς μοιχοὺς. στίζων
 5 τις ¹⁸ ἀπέκτεινε, καὶ φόνου φεύγει. ¹⁹ ὁ γὰρ τὸ πρότε-
 ρον, φησὶ, δούς, καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ ἀποβαῖνον ἔδωκε. ²⁰

C a p. XII.

Π Ε Ρ Ι Α Μ Φ Ι Β Ο Λ Ι Α Σ.

Ἡ ἀμφιβολία διαιρεῖται προβολῇ ῥήτου, ἑτέρᾳ τοῦ
 38 αὐτοῦ ῥήτου προβολῇ κατὰ τὸ ἀμφίβολον, διανοίᾳ τοῦ
 10 νομοθέτου, τῷ περιέχοντι καὶ τῷ ¹ περιεχομένῳ, ἀντι-
 θέσει, μεταλήψει, θέσει, ποιότητι καὶ γνάμῃ. εἰδέναι δὲ
 χρή, ὅτι εἰ μὲν περὶ αὐτοτελές ² ζήτημα ἡ ἀμφιβολία
 εἴη, ³ γλίσχρον αὐτὸ ἀνάγκη εἶναι καὶ κατὰ τὴν διαιρέσειν
 ὡσαύτως ὑπόψυχρον. μέρος δὲ εἰ γένοιτο ζητήματος,
 15 χρήσιμον τὸ περὶ τὴν διαιρέσειν αὐτῆς γίνεται, ἐν δὲ τοῖς
 ἀπὸ χρησμῶν καὶ λογίων πλαττομένοις ζητήμασι πᾶσιν ⁴
 τοῦθ' ὅπερ ἐστὶν εὐρίσκεται. ⁵ πρὸς οὖν ἐπίσκεψιν τῶν

14 Ald. Port. Par. Vind. Mon. ὁ στρατηγός. Sch. Ald. ὁ
 ἀριστεύς ἀπέκτεινε. 15 ἀλλὰ μετὰ τῶν προειρ, Par. om. Man.
 serior ad marg. adiecit. 16 Sch. Ald. p. 842. καὶ. 17
 Vind. ἐξῆν. Sch. Ald. οἶον ὅτι ἔξεστι. 18 Sch. Ald. τις μοι-
 χούς. 19 Sch. Ald. Vind. φεύγει φόνου. 20 Vind. Sch.
 Ald. ἔδωκεν.

1 τῷ Vind. om. 2 Vind. εἰ μὲν ἀτελές ζήτημα εἴη ἡ ἀμφ.
 3 Mon. γίνεται. man. rec. supra lin. γρ. εἴη. Par. ad marg. γρ.
 καὶ οὕτως· ἡ ἀμφιβ. γίνεται, ἀχρεῖον καὶ γλ. αὐτὸ ἀνάγκη εἶναι.
 etiam Mon. Vind. ἀχρεῖον καὶ γλίσχ. 4 Vind. πᾶσι. 5
 Planuda T. IV. p. 846. v. 8. τοῦθ' ὅπερ εὐρίσκεται. οἶμαι πταῖσμα

κεφαλαίων ἔστω ζήτημα τόδε. ἑταῖρα χρυσία εἰ φοροίη, δημοσία ἔστω. πεφώρσεται φοροῦσά ⁶ τις ἑταῖρα χρυσία, καὶ δημοσίαν τις ⁷ φησὶν αὐτὴν εἶναι. ἡ δὲ, οὐκ αὐτὴν δημοσίαν εἶναι ⁸ φησι, τὰ χρυσία δὲ δημόσια. ⁹ γέγονε γὰρ παρὰ τὸν τόνον ἢ ἀμφιβολία. ἢ προβολὴ ⁵ τοῦ ῥητοῦ, δημοσίαν σε εἶναι κελεύει ὁ νόμος. ἡ ἑτέρα προβολὴ κατὰ τὸ ἀμφιβολον, οὐκ ἐμὲ, ἀλλὰ τὰ χρυσία. ἡ γνώμη τοῦ νομοθέτου ὑπ' ἀμφοῖν πρὸς τὸ λυσιτελοῦν ἐξετάζεται· οἷον, τιμωρίας ἄξιον τοῦτο ¹⁰ ὑπέλαβεν ὁ νομοθέτης. καὶ ὁ μὲν ἐρεῖ, ὅτι τῆς ¹¹ μεγίστης· ¹⁰ ἡ δὲ, ὅτι τιμωρίας μὲν, ἀλλὰ μετρίας. ὥσπερ ¹² καὶ κατὰ λόγον τῶν ἄλλων ἀδικημάτων τὰς τιμωρίας ἔταξε. τὸ περιέχον καὶ ¹³ περιεχόμενον, ὅτι τῆς μὲν ἑταίρας δημοσίας γενομένης καὶ τὰ χρυσία ἔσται δημόσια. ¹⁴ τῶν δὲ χρυσίων μόνων ¹⁵ γενομένων δημοσίων ἡ ἑταῖρα ¹⁵ ἀφείται. ἡ ἀντίθεσις ἀντεκληματική ¹⁶ εὐθύς ἔπεται κατὰ ἑταίρας λόγον περαινοντος τοπικῶς τοῦ κατηγοροῦ, ἢ πάλιν ἔπεται ἡ μετάληψις, οἷον, εἰ καὶ ἑταῖρα, ἀλλ'

τῶν ἀντιγράφων εἶναι. χρῆναι γὰρ, τοῦτο παρρησιάζεται, γράφισθαι, ὡς μὴ καθ' αὐτὸ ζήτημα ὄν, ἀλλ' ἐν ἑτέρῳ παρρησιασκόμενον. ⁶ Ald. Port. φωροῦσα. Par. φοροῦσα. Mon. τις φορ. ⁷ τις Par. om. ⁸ Par. εἶναι δημοσίαν. Vind. Mon. φησὶν [Mon. φησὶ] εἶναι δημοσίαν. ⁹ δημόσια Mon. Vind. om. In Mon. man. rec. supra lin. scriptum: δημοσία. Par. ad marg. ἐν ἄλλοις οὕτως. τὰ χρυσία δὲ. προβολὴ τοῦ ῥητοῦ. cfr. T. VII. p. 687. v. 15. ¹⁰ Vind. τοῦτο εἶναι. ¹¹ τῆς Vind. om. ¹² Par. ad marg. γρ. ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀδικημάτων κατὰ λόγον τὰς τιμωρίας ἔταξεν. cfr. T. VII. p. 687. v. 26. Ita Mon. qui habet: ὥσπερ. et Vind. qui legit: ὡς καὶ — λόγου καὶ τὰς τιμ. ἔταξε, τῷ περιέχοντι καὶ περιεχομένῳ. ¹³ Port. καὶ τὸ περ. ¹⁴ Mon. Vind. δημόσια ἔσται. ¹⁵ Ald. Port. Vind. μόνον. Par. Mon. μόνων. ¹⁶ Ald. Par. ἀντεκλ. εὐθύς ἔπεται. Port. Mon. Vind. εὐθύς ἐπ. ἀντ. Sequitur in Port. καὶ τόπος κοινὸς κατὰ τῆς ἑταίρας. ἐν πά-

ιδίαν ἔχουσά γε τῆς προαιρέσεως ταύτης ἐπιτιμίαν, μὴ
 ὁμοίαν εἶναι ταῖς ἐλευθέραις, μηδὲ τῶν αὐτῶν ἀξιοῦ-
 σθαι· καὶ ἄμα ¹⁸ ἐλεινολογήσεται δηλαδὴ πενίαν προ-
 βαλλόμενος, ἢ τι τοιοῦτον ὁ λέγων ὑπὲρ αὐτῆς. ἡ ποιό-
 της δὲ ¹⁹ καὶ ἡ γνώμη ὡς ἐν τοῖς ἔμπροσθιν. συμβέ-
 5 βηκε καὶ ἐν τούτῳ τῷ ζητήματι καὶ πλείονά γε τὴν ἐξ-
 ἔτασιν τῆς γνώμης εἶναι, ²⁰ εἰ καταφρονήσασα, ἢ ἄλ-
 λως ἀγνοήσασα τὸν νόμον ἐφόρησε ²¹ τὰ χρυσία. ²²

ση γὰρ ἀντεγκληματικῇ ἀντιθείσει καταδρομὴ γίνεται τοπικῇ. 17
 εἶναι in Mon. Vind. manu rec. supra lin. scriptum est. 18
 Vind. καὶ ἄλλα δέ. 19 δὲ Vind. om. 20 εἶναι Mon. om.
 21 Port. ἐφόρησε. 22 Sequitur in Vind. τέλος τῶν στάσεων
 Ἑρμογένους ῥήτορος. tum in folio sequente: Διαίρεσις τῶν γ'
 στάσεων in schema genealogicum disposita.

ΕΡΜΟΓΕΝΟΥΣ
ΠΕΡΙ ΕΥΡΕΣΕΩΝ ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

C a p. I.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΞ ΤΠΟΛΗΨΕΩΣ ΠΡΟΟΙΜΙΩΝ.

Ἡ πρώτη καὶ καλλίστη τῶν προοιμίων εὐρεσις καλ-
λίστης καὶ πραγματικωτάτης εὐρέσεως τετύχηκε, τῆς ἐκ τῶν
ὑπολήψεων καλουμένης, τῶν τε προσώπων καὶ τῶν
πραγμάτων. ὅπως δὲ ταῦτα ἔχει, διελὼν ἐκθήσομαι
καθ' ἕκαστον ἐν μέρει. τεθείσης γάρ τοι πάσης ὑπο-
θέσεως, ἀνασκοπεῖν ἄξιον πρῶτον τὸ πρᾶγμα τὸ γεγε-
νημένον ὁποῖόν ἐστι, καὶ περὶ οὗ ἡ κρίσις ἢ τὸ βου- 10
λευτήριον συνέστηκεν. ἐν προβλήμασι γὰρ ἢ κρίνομεν,
ἢ βουλευόμεθα. δεῖ τοίνυν σκοπεῖν τὸ πρᾶγμα εἴτε κα-
λὸν ἐστιν, εἴτε φαῦλον. εἴτα ³ ἱξῆς τὰς περὶ τὸ πρόσ-
ωπον ὑπολήψεις ἐκάστου τῶν δικαζόντων, τῶν κατηγο-
ρούντων, τῶν ἀπολογουμένων, τῶν ἐχόντων αὐτὰ τὰ 15
πράγματα καὶ τὰ ἐγκλήματα, τῶν ἔξωθεν ἐμφαινόμε-
νων. ἐμφαίνεται δὲ πολλάκις μὲν ἐν, πολλάκις δὲ πλεί-

1 Vind. Ἑρμογένους τέχνη ῥητορικῇ. Περὶ εὐρέσεως προοιμι-
ων. Mon. Ἑρμογένους περὶ εὐρέσεως, περὶ προοιμίων. Ald. Ἑρμ.
περὶ εὐρέσεων τόμ. πρῶτος. In titulis sequentium librorum Ald.
Hermogenis nomine omisso scribit περὶ εὐρέσεως. Secutus sum
Portum. 2 Mon. τό. Vind. προοιμίων om. 3 Vind. εἰθ' ἱξῆς.

ονα. τούτων ἕκαστον ὁποίας ὑπολήψεις ἔχει, καὶ ὅπως εἰς τὰ προοίμια παρ-αληφθήσεται, τρανῶς διηγῆσομαι.

Πρῶτον μὲν οὖν σκοπητέον τὸ πρᾶγμα ποταπὸν ἐστὶ καὶ ποταπὸν ὑπείληπται, χρηστὸν ἢ φαῦλον, καὶ τίνα γνώμην
 5 ἔχουσιν οἱ δικασταὶ περὶ αὐτοῦ, καὶ ὅπως διετέθησαν ἐπὶ τῷ πεπραγμένῳ. εἰ μὲν οὖν χρηστὸν εἴη, χαίρειν αὐ-
 τοὺς εἰκὸς καὶ γεγηθέναι, καὶ τὸ προοίμιον οὖν ⁴ ἐστὶ τὸν τρόπον τοῦτον· ⁵ ὁρῶν μὲν ἡμᾶς, ὃ ἄνδρες δικα-
 39 σται, χαίροντας ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις, καὶ χάριν γι-
 10 νώσκοντας τῷ θεῷ· ὡς ἐπ' ἐκείνου τοῦ προβλήματος. ἐβουλήθησάν ποτε φυγάδες πολεμουμένη τῇ πατρίδι, καὶ νίκην εἰργάσαντο, καὶ γράφει τις ⁶ αὐτοὺς κατάγειν· τῷ μὲν θεῷ, ὃ ἄνδρες πολῖται, χάρις πολλή, τῷ τὴν νί-
 κην ἡμῖν κατὰ τῶν πολεμίων παρεσκευακότε, καὶ τῆς
 15 παρούσης ἡδονῆς τὰς ἀφορμὰς ἐνδόντι. ἐπεὶ δὲ καὶ οἱ πολῖται μετὰ γε θεὸν γεγόνασιν ἡμῖν τῆς παρούσης θυ-
 μιῆδος ⁷ αἵτιοι, συμβουλεύσων παρελήλυθα κατάγειν αὐ-
 τοὺς, καὶ ἀποδιδόναι τῇ πόλει, ⁸ ἣν ἔσωσαν αὐτοί. τῆς δὲ κατὰ τὴν ἐρμηνείαν ἀπλότητος μὴ φροντίσης. διδασ-
 20 καλικώτερον γὰρ ἐσπούδασα τὰς τέχνας ἀφηγήσασθαι, περιελὼν τὴν ἰσχὺν τοῦ λόγου, καὶ γυμνὰ τιθεὶς τὰ νο-
 ῆματα, ὡς εἶναι κατάδηλα μᾶλλον. εἰ δὲ φαῦλον εἴη τὸ γεγενημένον ⁹ πρᾶγμα, ἀνάγκη τοὺς δικάζοντας ἢ χαλε-
 παίνειν ἢ οἰκτεῖρειν ἢ ἑκάτερα πάσχειν ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς,
 25 καὶ ὀργὴν καὶ λύπην. λέξομεν οὖν τὸ προοίμιον οὕτω λαμβάνοντες. ἐπειδὴ καὶ ὑμᾶς, ὃ ἄνδρες δικασταί, τῶν τετολμημένων ἕνεκεν ὁρῶ καὶ ἀχθομένους καὶ λελυπημέ-
 νους, ¹⁰ διὰ τοῦτο τὴν γραφὴν ἐνεστησάμην. οἶον, ἐνώ-

4 Vind. μὲν οὖν. 5 Vind. Mon. τοῦτον τὸν τρόπον. tum Vind. ὁρῶ. 6 τις Par. om. supra lin. scriptum est liquore diverso. 7 Ald. θυμιδίας. 8 Mon. Vind. Par. τὴν πόλιν. in Par. supra lin. τῇ πόλει. 9 Vind. τὸ πρᾶγμ. γεγενημ. Par. τὸ πρ. τὸ γεγενημ. 10 Vind. λυπονμένους.

πιόν τις τῆς μητρὸς ἀπέκτεινε τὸν υἱὸν κατὰ τὸν τῶν ἀκρίτων νόμον. ¹¹ ἐξέθανεν ἡ μήτηρ, καὶ κρίνεται αἰτίας θανάτου. ¹² ἄχθεσθαι μὲν ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ δυσχεραίνειν ¹³ ἐπὶ τοῖς γεγενημένοις, οὐδὲν ἀπεικός ἐστι, καὶ τούτῳ χαλεπαίνοντας ὑπὲρ ὧν ἐτόλμη- 5 σε, καὶ ἐκείνους οἰκτείροντας ὑπὲρ ὧν ἔπαθον. αἱ δὲ ἀποδόσεις παντὸς προοιμίου αἱ ἀξιώσεις εἰσιν. ¹⁴ ἀπὸ δὲ τῶν εὐρέσεων αἱ προτάσεις γίνονται. καὶ προοιμίου δριμύτης πρότασις. ¹⁵

Ἐξῆς τρεπτέον ἐπὶ τοὺς κατηγοροὺς, καὶ τίνα τρό- 10 πον ἀπὸ τούτων εὐρίσκεται τὰ προοίμια. οἱ γὰρ ¹⁶ κατηγοροῦντές τινος ὑπολήψεις ἔχουσι πολλάκις ἢ ἐχθρας ¹⁷ ἢ φθόνου. τὸν μὲν οὖν φθόνον εἴ τις ἐμφαίνεται τῷ προβλήματι, διακρουσόμεθα. δεινὴν γὰρ βασκανίαν ¹⁸ ὁμολογεῖν καὶ ἐπίφθονον αἰεὶ. ἐμφαίνεται δὲ πολλάκις, ¹⁹ ὅταν ἡ δόξη βασκαίνωμεν ἢ πλούτῳ. ¹⁴ οἶον, πρεσβεύων Αἰσχίνης παρὰ ²⁰ τὸν Φίλιππον ἐτραγώδησε, νενίκηκεν, ²² ἐστεφάνωται, καὶ κρίνεται παραπρεσβείας ὑπὸ Δημοσθένους. ὀρθῶς ἐρεῖ τὸ προοίμιον, μηδεὶς ὑμῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίση βασκαίνοντά με τοῦ στεφάνου ²⁰ καὶ τῆς νίκης Αἰσχίνῃ τὴν κατηγορίαν ἐνστήσασθαι κατ' αὐτοῦ. ἢ πλούτῳ ²¹ οἶον, ἀποκήρυκτος ἤτησε τὸν πα-

11 κατὰ τὸν τῶν ἀκρίτων νόμον Par. Vind. Par. 2918. om. Par. et Farn. II. E. 5. ad marg. γρ. ἀπέκτεινε τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν κατὰ τὸν τῶν ἀκρ. νόμον καὶ κρίνεται. Planud. T. V. p. 373. v. 14. τοῦτο ἑταροὶ τινες οὕτω γράφουσιν. ἀπέκτεινε τὸν ἐ. υ. κατὰ τ. τ. ἀκρ. γ. 12 Vind. φόνου. supra lin. ἢ θανάτου. 13 Mon. δυσχαιραίνειν. Praecc. ὧ ἄνδρες δικ. Par. om. 14 Mon. εἰσὶν αἱ ἀξιώσεις. 15 Mon. titulum ponit: ἐκ τοῦ κατηγοροῦ. 16 γὰρ Vind. om. 17 Ald. ἐχθρας. 18 Ald. Port. βασκαίνειν. Par. Vind. Mon. βασκανίαν. 19 In Mon. man. rec. supra lin. δόξης μὲν, οἶον πρεσβ. 20 Mon. ἐπί. 21 Vind. νενίκηκε. 22 Mon. Vind. πλούτου.

τέρα τροφάς, ὃ δὲ αὐτῷ ξίφος ἔδωκεν. ἑμισθοφόρησεν, ἐπανῆκε πλούσιος. ὁ πατήρ δεόμενος τροφῶν προσήλθε τῷ παιδί, ὃ δὲ αὐτῷ τὸ αὐτὸ ²³ ξίφος ἔδωκεν. ἀπέκτεινεν ἑαυτὸν ὁ πατήρ, καὶ κρίνεται ὁ παῖς αἰτίας θανάτου. ὕπεστι πλούτου τις πρόφασις. καλὸν οὖν διακρούσασθαι καὶ λέγειν, ὅτι οὐ τῆς περιουσίας αὐτῷ βασκαίνων τὸν ἀγῶνα ἐνεστησάμην. τὰς δὲ ἔχθρας ποτὲ μὲν ὁμολογήσομεν, ποτὲ δὲ ἀρνησόμεθα· τοῦτο ποιοῦντες, οὐχ ὅταν βουλόμεθα, ²⁴ ἀλλ' ὅτε δεῖ ὁμόσε χωρεῖν ταῖς
 10 ἀρνήσεσι καὶ ταῖς ὁμολογίαις. ἔσται δὲ οὕτως, ἂν ἔχωμεν πρὸς ²⁵ ἑνδοξον πρόσωπον καὶ ὑπερέχον καὶ ²⁶ ἐπαινούμενον, οἶον, στρατηγόν, ἢ Περικλέα, ²⁷ ἢ νομοθέτην, τότε ἀρνησόμεθα. ἢ πρὸς κοινὸν εὐεργέτην, ἢ πρὸς τινα δι' ἐξουσίαν ὦμόν καὶ ἀπάνθρωπον. πρὸς ²⁸ νομο-
 15 θέτην μὲν λέξομεν, ²⁹ ὅτι αἰσχρὸν ἀπεχθάνεσθαι κοινῷ εὐεργέτῃ ὡς ὁ Δημοσθένης· ³⁰ „μηδεῖς ὑμῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίση μήτε ἰδίας ἔχθρας ἐμὲ μηδεμιᾶς ³¹ ἕνεκα ἄλλης ἥκειν Ἀριστοκράτους κατηγορήσοντα τουτουῖ.“ πρὸς δὲ ὑπερέχον πρόσ-
 20 ωπον, ὅτι δέος τοῖς εὐδοκιμοῦσι προσκρούειν· οἶον, ἡνέχθη σκηπτὸς ³² ἐπὶ τὴν Περικλέους εἰκόνα, καὶ συμβουλεύει τις μηκέτι αὐτὸν ³³ Ὀλύμπιον καλεῖν. οἶον. οὐκ

23 Mon. αὐτὸ τὸ ξίφ. Vind. ὃ δὲ αὐτῷ τὸ ξίφ. 24 Vind. ὅτε βουλόμεθα. 25 πρὸς Port. om. 26 Port. τό. 27 Ald. περιελέα. 28 Vind. ὡς. supra lin. ἢ πρὸς. 29 Vind. λέξομεν οὕτως. tum Ald. ἀπαιχθάνεσθαι. 30 Contra Aristocr. init. 31 Ald. Par. Vind. Mon. μήτε μιᾶς. Vind. Mon. ἄλλης ἕνεκα. Port. μηδεμιᾶς ἕνεχ' ἥκειν. 32 Vind. σκηπτός. 33 Vind. Mon. αὐτὸν μηκέτι. — Theon. Prog. c. VIII. Περικλῆς Ὀλύμπιος ἀπὸ τῆς ἐν τοῖς κατορθώμασι μεγαλειότητος ἐπιτεκνημένος. Max. Planud. p. 374. μεγάλη κατωρθωκὴς ἐπεκλήθη παρὰ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων Ὀλύμπιος. Ad admirabilem dicendi vim cognomen hoc referunt Plut. Per. c. 8. Diod. Sic. XIII.98.

ἐχθρας ἔνεκα, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῆς πρὸς Περικλέα
 τὴν συμβουλὴν ταύτην ἐνεστησάμην, ἀλλ' εὐνοίας πλέον,
 δεδοικώς, μὴ τι παρὰ τῶν ³⁴ θεῶν ἄνθρωπος ὦν πά-
 θῃ. ³⁵ ἐξ ἀπονοίας δὲ ὡμὸν δι' ἐξουσίαν. οἷον, πένης
 καὶ πλούσιος ἐχθροί· ὑπέσχετο ὁ πλούσιος θρέψειν τοὺς 5
 πολίτας, ³⁶ εἰ λάβοι τὸν πένητα πρὸς ἀναίρεσιν. ἔδωκεν
 ὁ δῆμος· οὐκ ἔθρεψεν ὁ πλούσιος τοὺς τοῦ πένητος υἱεῖς· 40
 ἀπέθανον λιμῶ, καὶ κρίνεται φόνου· οὐκ ἀπεχθανόμε-
 νος ἰδίᾳ τῷ πλουσίῳ τὴν ὑπὲρ τῶν πολιτῶν ἐνεστησά-
 μην γραφὴν, ἀλλὰ ἀγανακτῶν ἐπὶ τοῖς νόμοις καὶ τῇ 10
 πόλει. ³⁷ καὶ μυρίους τις ἂν εὖροι ἀριστεῖς ἢ πλουσίους
 ἢ στρατηγούς ἢ δημαγωγούς, οἷς ἀντιλέγοντας ἢ κατ-
 ηγοροῦντας ἀναγκαῖόν ἐστι τὰς ἐχθρας τὰς ἰδίας πα-
 ραιτεῖσθαι, καταφεύγειν δὲ ἐπὶ τὴν πόλιν καὶ τοὺς νό-
 μους, καὶ τοῦ κοινῇ τῇ πόλει συμφέροντος ἔνεκεν λέγειν 15
 ἐνίστασθαι τὸν ἀγῶνα. ὁμολογεῖν δὲ δεῖ τὰς ἐχθρας,
 ἐὰν προαδικηθέντες ἀμυνώμεθα. ἀνεπίφθονον ³⁸ γὰρ
 τιμωρίαν κατὰ τῶν ἡδικοχότων λαμβάνειν· ὥς καὶ ὁ Δη-
 μοσθένης ³⁹ ἐν τῷ κατ' Ἀνδροτίωνος ἐποίησε λόγῳ. ὁ περ
 Εὐκτῆμων, ὧς ἄνδρες δικασταί, παθὼν ὑπ' Ἀν- 20
 δροτίωνος κακῶς ἅμα τῇ τε πόλει βοηθεῖν ᾤετο
 δεῖν, καὶ δίκην ὑπὲρ αὐτοῦ λαβεῖν, τοῦτο καὶ γὰρ
 πειράσομαι ποιεῖν, ἐὰν ἄρα οἷός τε ὦ· καὶ ἐν τῷ
 κατὰ Νεαίρας πάλιν ὁμοίως. ⁴⁰ καὶ περὶ τοὺς ἀπολογουμέ-
 νους ὑπὲρ τινος ὑπόληψις εὐρίσκεται πολλάκις, εὐνοίας ἢ 25
 κέρδους, τοῦ μὲν οὖν κέρδους ἀεὶ παραιτητέον ἐνστήσασθαι

34 τῶν Mon. om., sed in loco raso. 35 Vind. πάθοι. η

36 Port. παιδας. ad marg. γρ. πολίτας. 37 Vind. τὴν πόλιν.

38 Eustath. ad Od. I. p. 1422, καὶ Ἐρμιογένης δὲ ἀνεπίφθο-
 νόν ποῦ φησι τὸ ἀμεμπτόν. 39 Vind. Δημοσθένης. v. sq. Ald.

εὐκτῆμων. c. Androt. init. 40 Mon. habet titulum: περὶ τῶν
 ἐξ ὑπολήψεως προσιμίων τῶν ἀπολογουμένων. 41 Ald. Par. τὸν

τὸν ἀγῶνα, ⁴¹ πλὴν εἰ μὴ πιθανῶς λέγοιμεν μισθὸν ἔχειν παρὰ ⁴² τῶν βοηθουμένων τὴν σωτηρίαν. οἷον ἐὰν ὑπὲρ ἀριστέων λέγωμεν, ἢ ὑπὲρ τυραννοκτόνων, ἢ καθ' ἀπαξ δημοσίᾳ τὴν πόλιν εὖ ποιησάντων. οἷον, ἐπὶ τῶν τριάκοντα τυράν-
⁶ νων ἐξετίθεσαν Ἀθηναῖοι τὰ γένη. ⁴⁴ Μεγαρεῖς ἀναιρούμε-
 νοι ἔτρεφον. παυσαμένης τῆς τυραννίδος, ἤκουσιν ἀπο-
 διδόντες τὰ γένη, καὶ γράφει τις τὸ κατὰ Μεγαρέων ἀν-
 ηγήρησθαι ⁴⁵ πινάκιον. ἄριστον γὰρ ἐνταῦθα διομολο-
 γήσασθαι μισθὸν ἔχειν τὴν τῶν φιλτάτων σωτηρίαν' λέ-
¹⁰ γόντα οὕτως, μισθὸν μὲν οὖν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πα-
 ρὰ Μεγαρέων αὐτὸς τε ὁμολογῶ μέγιστον εἰληφέναι τῶν
 παρόντων λόγων, καὶ ὑμεῖς δ' ἂν ὁμολογήσαιτε πάν-
 τως, ⁴⁶ τὴν σωτηρίαν τῶν φιλτάτων. τὴν δὲ εὐνοίαν
 φανερώς ἐστὶν ὁμολογεῖν ἄνευ κέρδους, ὅταν ὑπὲρ τῶν
¹⁵ δημοσίᾳ τὴν πόλιν εὐεργετησάντων ⁴⁷ λέγωμεν. οἷον,
 μελλόντων μονομαχεῖν ἀδελφῶν δύο κατὰ τὸν νόμον τὸν
 περὶ τῶν ⁴⁸ ἀριστείων περὶ τοῦ γέρως, ἐξέλιπεν ὁ ἥλιος,
 καὶ γράφει τις λελύσθαι τὸν νόμον. οἷον, φιλεῖν μὲν
 τοὺς ἀδελφοὺς οὐκ ἂν ἀρνησαίμην ⁴⁹ ἔγωγε, κοινοὺς σω-
²⁰ τήρας τῆς πόλεως γεγενημένους, ⁵⁰ ἢ ἂν ὑπὲρ συγγενῶν
 ποιῶμεθα τοὺς λόγους. ἀνεπίφθονος γὰρ ὁ ὑπὲρ τῶν
 προσηκόντων λόγος. ὡς καὶ ⁵¹ ὁ Δημοσθένης ἐν τῷ
 πρὸς Ἀσπτινὴν εἶπεν. „ἄνδρες δικασταί, μάλιστα
 μὲν ξυνεκα τοῦ νομίζειν συμφέρειν λελύσθαι

μισθόν. Port. Mon. in loco raso: τὸν ἀγῶνα. Par. ad marg.
 γρ. τὸ μὲν οὖν κέρδος αἰὲν παραιτητέον καὶ τὸν μισθόν. ita Vind.
⁴² παρὰ Port. om. ⁴³ Vind. τῇ πόλει. ⁴⁴ In Mon. man.
 rec. supra lin. βράφη. ⁴⁵ Mon. ἀναιρεῖσθαι. — Ad rem cfr.
 Plut. Per. c. 29. 30. ⁴⁶ πάντως Par. Mon. om. In Par. man. rec.
 supra lin. scriptum est. In Mon. supra lin. πάντες. idem: ὁμο-
 λογήσητε. ⁴⁷ Ald. εὐεργετησάντων. ⁴⁸ τῶν Par. om. ⁴⁹
 Mon. Vind. ἀρνηθείην. ⁵⁰ In Mon. sequitur titulus: περὶ
 τῶν ἰδίων ἔπαινος. ⁵¹ καὶ Port. Ald. om. recepi ex Par. Vind.

τῇ πόλει ⁵² τὸν νόμον, εἴτα καὶ τοῦ παιδὸς
ἐνεκα τοῦ Χαβρίου, ὡμολόγησα τούτοις ὡς ἂν
οἷός τε ὦ συνερεῖν. ⁵³ οὕτω περὶ τῶν κατηγορούν-
των καὶ τῶν ἀπολογουμένων. ⁵⁴

Περὶ δὲ τοὺς τὰ ἐγκλήματα ἔχοντας ἢ χρησταὶ ὑπο- ⁵
λήψεις συνίστανται, ἢ πονηραί. ⁵⁵ ἔάν μὲν οὖν κατ-
ηγριῶμεν, τὰς φύσει προσούσας φαύλας βεβαιώσομεν.
οἷον, ⁵⁶ τὴν μὲν ἀσέλγειαν, ὧ ἄνδρες δικασ-
ταί, καὶ τὴν ὑβριν, ἣ πρὸς ἅπαντας αἰεὶ χρη-
ται Μειδίας, οὐδένα οἷθ' ὑμῶν οὔτε τῶν ἄλ- ¹⁰
λων πολιτῶν ἀγνοεῖν οἶομαι. τὰς δὲ χρηστὰς
προσούσας ὑπολήψεις διαλύσομεν. οἷον, ⁵⁷ οὐκ ἀγνοῶ
μὲν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ⁵⁸ ὅτι τὸν Χαρίδη-
μόν τινες εὐεργέτην οἶονται. ἐγὼ δὲ ἐάν περ
ἂ βαύλομαί τε καὶ οἶδα τούτῳ ⁵⁹ πεπραγμέ- ¹⁵
να δυνηθῶ πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν, αἶομαι ⁶⁰ δεῖ-
ξειν οὐ μόνον οὐκ εὐεργέτην, ἀλλὰ καὶ κα-
κονούστατον ⁶¹ καὶ πολὺ τάναντία ἢ προσ-
ῆκεν ὑπειλημμένον. ἐάν δὲ ἀπολογώμεθα, τὸν αν-
τίον ποιήσομεν, τὰς μὲν χρηστὰς βεβαιοῦντες ὑπολή- ²⁰
ψεις, τὰς δὲ φαύλας διαλύοντες. οἷον, δέκα νέοι τὴν
τάξιν λιπόντες ἔφυγον. τῷ ⁶² ἐνὶ ἀπαντήσασα ἡ μήτηρ
ἀπέκτεινεν αὐτόν, οἱ ἐννέα στραφέντες ἡρίστευσαν· καὶ
κρίνεται ἡ γυνὴ φόνου. ἐνταῦθα γὰρ μία μὲν ὑπόλη-

Mon. ⁵² τῇ πόλει Par. Mon. om. Par. ad marg. γρ. λελύ-
σθαι τῇ πόλει τὸν νόμον. ⁵³ Ald. συνερεῖν. Vind. ad marg.
Mon. Par. Port. συνερεῖν. ⁵⁴ Mon. habet titulum: περὶ πται-
σμάτων ἥτοι ἐγκλημάτων. ⁵⁵ Ald. πονηραί. ⁵⁶ In Mid. init.
⁵⁷ In Aristot. p. 622. infr. et 623. ⁵⁸ Mon. ἄνδρ. Ἀθη-
ναῖοι. Port. Demosthenem secutus: οὐκ ἀγν. μὲν οὖν, ὅτι τὸν
Χαρ. εὐεργέτην εἶναι τινες τῆς πόλεως οἶονται. ἐγὼ δὲ ἂν περ. ⁵⁹
Port. πεπραγμ. ἐκείνῳ. ⁶⁰ Port. οἶμαι. ⁶¹ Port. add.: ἁ-
νθρώπων ἀπάντων. ⁶² Vind. καὶ τῷ ἐνί.

ψις περὶ τὴν γυναῖκα χρηστή, ὅτι τῆς νίκης αἰτία. ἦν
 χρηὴ βεβαιῶσαι κατὰ τὰ προοίμια λέγοντα οὕτως. ὅτι μὲν
 οὐκ ἄλλος τις ἡμῶν ⁶³ τῆς νίκης αἴτιος μᾶλλον τῆς ⁶⁴
 41 γυναικὸς ἐγένετο, ⁶⁵ πάντας ὑμᾶς ⁶⁶ ἐλπίζομεν ἐγνωστέ-
 ναι. μία δὲ φάυλη, ἣ τοῦ δοκεῖν παιδοκτόνον αὐτὴν
 5 εἶναι, ἦν χρηὴ θεραπεῦσαι λέγοντας ⁶⁷ οὕτως· εἰ μὲν
 οὖν τοῖς κατηγοροῖς πειθόμενοι τὴν γυναῖκα ταύτην παι-
 δοκτόνον ὑπολήψασθε, ⁶⁸ οὐκ ὀρθῶς ποιήσετε. εἰ δὲ
 τὰ πεπραγμένα σκοπήσετε, καὶ τὰ τοῦ τετελευτηκότος
 10 δίκαια ἐγκλήματα, φανεῖται ἡ γυνὴ οὐκ ἀγαθὸν ⁶⁹ νί-
 ὄν, ἀλλὰ προδότῃν πονηρὸν ἀποκτείνασα. ⁷⁰

Ἐμφαίνεται δὲ καὶ ἔξωθεν πρόσωπα, ⁷¹ ὡς ἔφαμεν,
 πολεμίων μάλιστα πολλάκις. ⁷² ἀφ' ὧν οὕτω ληψόμε-
 θα τὰ προοίμια ζητοῦντες ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ κρίσει, τί
 15 ἂν βούλοιντο τέλος οἱ πολέμιοι γενέσθαι, λέγοντες οὕ-
 τως ὡς ἐν ἐκείνῳ τῷ προβλήματι. φυγάδες πολεμουμένη
 τῇ πατρίδι ἐβοήθησαν, καὶ νίκην ἐργάσαντο, καὶ γρά-
 φει τις αὐτοὺς κατὰγειν. ⁷³ τοῖς μὲν οὖν πολεμίοις δι'
 εὐχῆς ⁷⁴ ἔστι μὴ καταδέξασθαι τοὺς πολίτας ἡμᾶς ἐν-
 20 θάδε, ἵνα ὦμεν αὐτοῖς ληφθῆναι ῥάδιοι. ἡμᾶς δὲ οὐκ
 ἄξιον ποιεῖν ἃ δοκεῖ τοῖς πολεμίοις. ⁷⁵ Ταῦτά σοι περὶ
 τῶν ἐξ ὑπολήψεως προοιμίων πεπληρωται, τοῦτον εὐρι-
 σκόμενα τὸν τρόπον ἀπανταχῇ.

63 Mon. ὑμῶν τῆς νίκης. Vind. τῆς νίκης ἡμῶν. 64 Ald.
 ἡ τῆς. Port. Codd. ἡ om. 65 Vind. ἐγένετο. 66 Ald.
 Mon. ἡμᾶς. Port. Par. Vind. ὑμᾶς. 67 Vind. Mon. λέγον-
 τα. 68 Ald. παιδοκτόνον ὑπολήψασθε. Vind. Mon. ὑπολή-
 αι ψασθε. Par. ὑπολήψασθε et paullo post: σκοπήσετε. Ald. ἀκα-
 θόν. 70 Sequitur titulus in Mon.: περὶ τῶν ἔξωθεν ἐμφανο-
 μένων. 71 Vind. πρόσωπον. 72 Par. ad marg.: γρ. πολ-
 λάκις δὲ καὶ συμμαχῶν. 73 Vind. καλεῖν. 74 Vind. ἐν εὐ-
 χαῖς. 75 Vind. ἃ τοῖς πολεμίοις δοκεῖ. tum Mon. ταῦτά σοι.

C a p. II.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΞ ΥΠΟΔΙΑΙΡΕΣΕΩΣ ΠΡΟΟΙΜΙΩΝ.

Ἐξῆς ¹ λεκτέον περὶ τῶν ἐξ ὑποδιαίρεσεως προοιμίων, πάνυ παγκάλην καὶ ποικίλην ἐχόντων τὴν τέχνην· εὐρίσκεται δὲ καὶ ταῦτα ἀπὸ τῶν ἐξῆς μαθημάτων, οὐκ ἐν πᾶσι δὲ προβλήμασιν, οὐδὲ πάντα ἐν πᾶσιν· εὐθι- 5
τα ² μὲν γὰρ ἐστὶν εὐρεθέντα καὶ δριμέα, πλεονάκις ³ δὲ φαίνεται τῶν ἐξ ὑπολήψεως ἢ ἀρετῇ, διότι πανταχῇ φαίνεται· ἔστι δὲ τῶν ἐξ ὑποδιαίρεσεως εἶδη τρία, ὧν καὶ τὰ ⁴ παραδείγματα θήσομεν· ⁵ καὶ πρῶτον ἐστὶν, ὅτε δύο πεπραγμένων ἀδικημάτων, ὧν καὶ ⁶ τὸ ἕτερον ¹⁰ ἀναδέξασθαι δύναται κρίσιν, ὑποδιαιροῦντες ποιήσομεν προοίμιον οὕτως· ⁷ οἶον, κατέσκαψάν τινες πόλιν ἐν πολέμῳ· καὶ ἐγεώργησαν αὐτήν· οὐκ ἀνῆκεν ἡ γῆ καρπούς, καὶ κρίνονται ἀσεβείας. ἐνταῦθα δύο ὄντων ἀδικημάτων ἰσοστασίων, τοῦ τε κατασκάψαι τὴν πόλιν, καὶ τοῦ γε- 15
ωργῆσαι, ποιήσομεν ἐξ ὑποδιαίρεσεως προοίμιον οὕτως· ⁸ εἰ μὲν οὖν καὶ διὰ τὸ κατασκάψαι τὴν πόλιν ἔδοσαν αὐτοὶ δίκην, ⁹ ὁρῶνς ἂν ἐγένετο· νῦν δὲ πολλῶ πλεον, ὅτε καὶ γεωργῆσαι διέγνωσαν ἢν κατέσκαψαν πόλιν· οὐ μέντοι ἡ ἐνὸς ¹⁰ πράγματος εἰς λεπτόν τομὴ προοίμιόν ²⁰ ἐστὶν ἐξ ὑποδιαίρεσεως, ἀλλὰ τῶν ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους ἐξ ὑποδιαίρεσεως κατασκευή. οἶον, ἔπεισεν ἐν λιμῶ καὶ

1 Vind. ἐξῆς δέ. 2 Planud. p. 376. v. 18. τὸ δὲ εὐθιγὰ διὰ μὲν τοῦ ἡ γραφόμενον τὰ τμητικά δηλοῖ καὶ ἐνεργῇ καὶ δραστήρια, ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ τεθηγμένου ξίφους. διὰ δὲ τοῦ ἱ τὰ οἰονεῖ εὐαφῇ καὶ εὐμεταχείριστα κ. τ. λ. 3 Mon. Vind. πολλάκις. 4 τὰ Vind. om. 5 Mon. θήσομεν. ἦτοι γὰρ δύο. Par. ad marg. γρ. ἦτοι γὰρ δύο πεπρ. 6 καὶ Vind. om. 7 Vind. οὕτω προοίμιον. — v. 14. Port. ὄντων ἐγκλημάτων. 8 Vind. οὕτω. 9 Vind. Mon. δίκας. 10 Mon. οὐ μέντοι ἐνὸς πρ. ἡ εἰς λεπτόν. Vind. εἰς πλεον. supra lin. λεπτόν.

πολιορκία ῥήτωρ τὴν ἄχρηστον ἡλικίαν ἀποκτεῖναι. γέ-
ρων λαθὼν ἡρίστευσε, καὶ ¹¹ αἰτεῖ εἰς τὸ γέρας τὸν ῥή-
τορα. ἐνταῦθα τὸ ἀδίκημα ἓν, τὸ τὰ γένη διαφθαρῆναι.
ἐξ ὑποδαιρέσεως δὲ, ¹² εἰ λέγοι, εἰ γὰρ μόνους τοὺς πα-
5 τέρας ἔπεισεν ἀποκτεῖναι, ἢ μόνας τὰς γυναῖκας, ἄξιος
ἦν θανάτου· οὐ προοίμιον ¹³ λέγει, ἀλλὰ κατασκευάζει
τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους.

Δεύτερον δὲ ¹⁴ ἐξ ὑποδαιρέσεως μάθημα οὕτως εὐ-
ρίσκεται, ἐν ᾧ ¹⁵ ποιούμεν προοίμιον· ἐνίοτε ¹⁶ τοῖς
10 προσώποις καὶ πρὸ τῶν πραγμάτων ἴδιαι παρακολουθού-
σιν ὑπολήψεις, οἷον, Αἰσχίνη, Δημοσθένης· δευτέραι ¹⁷
δὲ αἱ ἐπισυμβαίνουσαι ἀπὸ τῶν πραγμάτων· ὅταν οὖν
εὐρωμεν ἐν προβλήματι τὰς ὑπολήψεις ἑκατέρας περὶ τὰ
ἐν πρόσωπον, τὴν τε φύσει προσοῦσαν καὶ τὴν ἐπιγενο-
15 μένην, ὑποδαιροῦντες λέγομεν, ὡς ἐν ἐκείνῳ τῷ προβλή-
ματι· Δημάδης πρεσβεύσας παρὰ ¹⁸ Φίλιππον, καὶ ἐρο-
μένου· ποταπαὶ εἰσιν αἱ Ἀθῆναι τοῦ Μακεδόνα, ἐπὶ τῆς
τραπέζης αὐτὰς κατέγραψε· ¹⁹ καὶ ἐπανελθὼν ὑβρεως
κρίνεται. οἷον, καὶ διὰ τὸν ἄλλον μὲν βίον, ᾧ Ἀθη-
20 ναῖοι, ²⁰ τὸν προσόντα Δημάδει καὶ τὴν προδοσίαν, ἄξιον
ἦν κολάσαι τοῦτον, οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ διὰ τὰ νῦν αὐ-
τῷ γεγεννημένα, ἐξ ἧν αἰσχύνην ὁμοῦ καὶ ζημίαν περιῆψε
τῇ πόλει. γίνεται δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἰδιωτικῶν τοῦτο πολλά-
κις, ἂν ἔχωμεν ἢ μάγον, ἢ τελώνην, ²¹ ἢ πορνοβοσκούς. ²²
25 οἷον, πορνοβοσκὸς τὰ τῶν Μουσῶν ὀνόματα ταῖς ἐταί-

11 καὶ Vind. Mon. om. 12 Vind. εἰς ὑπ. δι λέγει. 13
Mon. οὐ πρ. οὖν λέγει. 14 Vind. δι om. 15 Mon. ἐν om.
16 Vind. ἐνίοτε δι. 17 Ald. Mon. δεύτερον. Par. δεύτεραι
αἱ αἱ
δι ἐπισυμβαίνουσιν. Vind. δεύτεραι ἐπισυμβαίνουσιν. 18 Mon.
παρὰ τὸν Φίλ. 19 Vind. κατέγραψεν· ἐπανελθὼν οὖν. 20
Port. ᾧ ἄνδρες Ἀθ. τὸν πρ. Δημάδη. 21 de τελώναις contemptis
diximus ad Arson. Viol. p. 294. cfr. Casaub. et Ast. ad Theophr.
Char. VI. 22 Vind. πορνοβόσκον.

ραις τίθεται καὶ κρίνεται ἀσεβείας· λέγομεν γὰρ οὕτως. ἄξιον μὲν ἦν τὸν πορνοβοσκὸν καὶ διὰ τὸν ἄλλον βίον 42 μισεῖσθαι, ²³ πονηρὸν ὄντα, καὶ δὴ καὶ τιμωρίας ἄξιον, οὐχ ἥκιστα δὲ νῦν, ὅτε καὶ ἡσέβησεν εἰς τὰς θεάς.

Τρίτον ἐξ ὑποδιαίρέσεως μάθημα εἰς προοιμίων εὐ- 5 ρεσιν, ὃ καλεῖται τοῦ ²⁴ ἀθροῦ πρὸς τὸ μέλλον ὑποδιαίσεις. γίνεται δὲ, ὅταν κακοῦ τινος τολμηθέντος λέγῃς δεῖν ²⁵ τὸν ἐργασμένον δοῦναι τὴν τιμωρίαν, καὶ διὰ τὸ τετολμημένον, καὶ ἵνα μὴ πάλιν τολμηθῇ· ²⁶ δεῖ δὲ τὸ τοῦ ἀθροῦ πρὸς τὸ μέλλον ποιεῖν τότε, ὅταν ἡ 10 τὸ μηδεπώποτε γεγονὸς τοῦτο συμβᾶν μὴ ²⁷ παθεῖν πάλιν φυλαττώμεθα, ἢ ὅταν τὸ αὐτὸ πράττεται πολλάκις. τὰ δὲ παραδείγματα σαφεστέραν ποιεῖται τὴν τέχνην. πολλοὶ τυραννοῦσιν ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους, καὶ γράφει τις ²⁸ ἐλαύνειν τὸ γένος· ἐνταῦθα καλλίστην ἰχώραν ἔχει τὸ 15 προοίμιον, ἐὰν λέγωμεν οὕτω. καὶ τῶν γεγενημένων ²⁹ ἕνεκα τυραννίδων καλῶς ἂν ἔχοι ³⁰ μισοῦντας τὸ γένος τῆς πόλεως ἐκβάλλειν, τιμωροῦντας αὐτούς ³¹ ὑπὲρ ὧν ἐπά-θομεν, οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ τοῦ μέλλοντος πρόνοιαν ποιου-μένους, ἵνα μὴ τοῖς ὁμοίοις περιπίπτωμεν αἰεί. καὶ πάλιν 20 ἐμίχθη τις τεταριχευμένῳ ³² σώματι, καὶ γράφει τις λελῦσθαι ³³ τὸν τῆς ταριχείας νόμον· καὶ γὰρ ἐκεῖ δυνάμεθα λέγειν, ἵνα μὴ πάλιν γένηται.

23 Mon. μισεῖσθαι βίον. 24 Mon. τὸ τοῦ. In Vind. super ἀθροῦ scriptum: ἡ καὶ ὅλον. 25 Mon. δεῖ. 26 Vind. Mon. τολμηθῇ πάλιν. 27 μὴ Mon. Vind. om. tum Vind. πάλιν παθεῖν φυλαττώμεθα. 28 καὶ γράφει τις Par. om. Man, rec. supra lin. posuit. 29 Vind. γεγ. μὲν ἕνεκα. Mon. εἵνεκα. 30 Vind. ἔχει. 31 Port. αὐτούς. Ald. Codd. αὐτοῖς. 32 Vind. ταριχευομένου. 33 Mon. λελῦσθαι. etiam Vind. constanter.

C a p. III.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΚ ΠΕΡΙΟΤΣΙΑΣ ΠΡΟΟΙΜΙΩΝ.

Τὰ ἐκ περιουσίας καλούμενα ¹ προοίμια ἰδίαν εὐρε-
 σιν ἔχει ἐν ταῖς κατηγορίαις, καὶ ἐν ταῖς ἀπολογίαις.
 σαφῇ δὲ αὐτὰ ἐν ἑκατέροις ποιήσω· ἐὰν γὰρ κατηγοροῦν-
 5 τές τινος ² φόνου δυνώμεθα λέγειν, ὅτι ἡδυνάμην αὐτὸν
 καὶ δημοσίων ἀδικημάτων κρίνειν, ἐκ περιουσίας ποιου-
 μεν τὰ προοίμιον, κἂν δημοσίων ἀδικημάτων κατηγο-
 ροῦντες ⁴ δυνώμεθα λέγειν, ὅτι ἡδυνάμην αὐτὸν καὶ
 ἀσεβείας κρίνειν, ἐκ περιουσίας προοιμιαζόμεθα. ⁵ οἷον,
 10 ἄριστεύς ἄχειρ προσῆλθε στρατηγῷ δεόμενος τροφῶν·
 ὃ δὲ εἶπεν, ἀχρήστους ἢ πόλις οὐ ⁶ τρέφει. κατὰ κρημνοῦ
 ὤσεν αὐτὸν ὁ ἄριστεύς· καὶ κρίνεται ὁ στρατηγὸς αἰτίας
 θανάτου· λέγομεν γὰρ ἐκ περιουσίας, ὅτι ἡδυνάμην αὐ-
 τὸν καὶ δημοσίων ἀδικημάτων εἰσαγαγεῖν, γραψάμενος,
 15 ὅτι κοινὸν εὐεργέτην τῆς πόλεως ἀπώλεσεν· ἢ ὡς ⁷ ἐκεῖνο
 τὸ πρόβλημα· ἡ Φύη ⁸ μετὰ τὴν κατάλυσιν τοῦ Πεισι-
 στρατοῦ κρίνεται δημοσίων ἀδικημάτων· λέγομεν γὰρ,
 ἡδυνάμην ⁹ μὲν οὖν καὶ ἀσεβείας αὐτὴν γραψάμενος εἰς
 ὑμᾶς ἀγαγεῖν, ὅτι τὸ ¹⁰ σχῆμα τῆς Ἀθηναῖς ἀσεβῶς
 20 ὑπεκρίνατο.

Ἰστέον δὲ, ὅτι μικροτέρου κρίνοντας δεῖ λέγειν, ὅτι

1 καλούμενα Vind. om. 2 Vind. τινές. 3 τὸ Vind. om.
 4 Par. κρίνοντες. 5 Mon. ποιούμεν τὸ προοίμιον. 6 οὐ Par.
 om., man. rec. posuit supra lin. 7 ὡς Mon. om. 8 Vind.
 ad marg. σημειώσιον, ὅτι ἡ Φύη προσήκουσα ἦν τῷ Πεισιστράτῳ,
 ἢ τὸ τῆς Ἀθηναῖς ὑπεκρίθη σχῆμα, εἰσερχομένου τοῦ Πεισιστράτου
 εἰς τὰς Ἀθήνας καθ' ἡμέραν ἐφ' ἄρματος, καὶ εἰσάγουσα αὐτὸν
 εἰς τὴν πόλιν. Herod. I, 60. 9 Par. ad marg. γρ. ἡδυνάμην
 μὲν οὖν αὐτὸν καὶ ἀσεβείας δίκην γραψάμενος εἰς ὑμᾶς ἀγαγεῖν.
 10 Vind. ὅτι τὸ τῆς Ἀθηναῖς ἀσεβῶς ὑπεκρίνατο σχῆμα.

καὶ ¹¹ μείζονος ἡδυνάμην· μὴ μέντοι μείζονος κρινόντας λέγειν, ὅτι καὶ τοῦ μικροτέρου ἡδυνάμην· ἄτεχνον γὰρ τὸ τοιοῦτον· ἐν δὲ ταῖς ἀπολογίαις εὐκαταληπτότερον τὸ ἐκ περιουσίας μάθημα· πᾶς γὰρ ὅστις οὖν μετὰ τὴν εὐεργεσίαν κρινόμενος ἄριστα ποιήσῃ προοίμιον ἐκ περι- 5 ουσίας λέγων. ἐγὼ μὲν καὶ γέρας ὑπελάμβανον ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις λήψεσθαι, μὴ τι γε δὴ καὶ ¹² κρίσεις ὑπομένειν· οἷον, ὁ στρατηγὸς ὁ τὰς τριήρεις νικώμενος καταφλέξας, καὶ νικήσας, καὶ κρινόμενος δημοσίων ἀδικημάτων. ἢ ὁ ῥίψας ἀπὸ τοῦ τείχους τὴν ἀσπίδα, καὶ ἀπο- 10 κτείνας τὸν πολέμιον, καὶ καθάπαξ ῥαδίου τοῦ μαθηματος ὄντος, χρειώδους δὲ, ἀνθεκτέον.

C a p. IV.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΠΟ ΚΑΙΡΟΥ ΠΡΟΟΙΜΙΩΝ.

Τὸ δὲ ἀπὸ καιροῦ καλούμενον ¹ προοίμιον ἀφατόν τινα τὴν ὑπερβολὴν τῆς δυνάμεως ἔχει, ἐὰν εὔρεθῃ· ἔστι 15 δὲ τοιοῦτον τῇ δυνάμει, ἐὰν δυνώμεθα τὴν ἀξίωσιν ἢν εἰσφέρομεν τρόπον τινὰ ἤδη δεῖξαι καὶ ² γεγεννημένην· ἔστι δὲ αὐτοῦ τὸ τῆς ἰσχύος τοιοῦτον. οἷον, ἐφυγαδευθῆσάν τινες, καὶ ἔκτισαν ἐπὶ τοῖς ὀρίοις τῆς πατρίδος ἑτέραν πόλιν, ἐν ᾗ ὄκουν. πολέμου ἐνστάντος ἐκείνοις 20 ὅθεν ἐξεβλήθησαν, ἐπανελθόντες ἐβοήθησαν αὐτοῖς· καὶ 43 γράφει τις αὐτοὺς καταδέχεσθαι· λέγομεν γὰρ, τὸ ³ μὲν δοκεῖν ⁴ ἐγὼ γράφω τὸ ψήφισμα τήμερον, τοὺς πολίτας καταδέχεσθαι· τὸ δὲ ἀληθὲς ἤδη τούτοις δεδэгμεθα, ὅτε συμμάχους ὄντας αὐτοὺς ⁵ κατελθεῖν εἰδάσαμεν. ἀλλὰ 25

11 Mon. Vind. om. 12 καὶ Port. om.

1 καλούμενον Mon. om. 2 Vind. καὶ om. 3 Port. τῷ.

4 Ald. δηκεῖν. 5 Vind. αὐτοὺς ὄντας, tum Mon. εἶδασμεν.

καὶ Μεγαρεῖς ἐπὶ τῶν τριάκοντα τυράννων ἐκτιθέντων
 Ἀθηναίων τὰ γένη ἀναιρούμενοι ἔτρεπον αὐτά. κατα-
 λυθείσης τῆς τυραννίδος, ἤκουσιν ἀποδιδόντες τὰ γένη·
 καὶ ἄξιοί τις καθαιρεῖν τὸ περὶ ⁶ τῶν Μεγαρέων πινά-
 5 κιον· καὶ ἔτι ἐν τοῖς τὴν πόλιν κατασκάψαι καὶ σπεί-
 ρασιν αὐτήν· θέλοντες γὰρ ἀσεβεῖς αὐτοὺς ἀποδείξαι, ⁷
 φαρμὴν ὑπὸ τῶν θεῶν ἐληλέγχθαι ⁸ καὶ πρὸ τῶν ἡμετέ-
 ρων λόγων, ὅτι εἰσὶν ἀσεβεῖς, ἐξ ὧν ὥς ἐναγεστάτοις
 οὐδὲ τοὺς καρποὺς ἀνῆκεν ἡ γῆ· καλεῖται δὲ τοῦτο καὶ
 10 ἀγχίστροφον ἐπιχειρημα· τὸ δὲ ἐπὶ ⁹ τῶν ἐπιπεπλεγμένων
 προβλημάτων οὐκ ἀναγκαῖον ἐνόμισα προσθεῖναι μά-
 θημα· ἢ γὰρ καλὸν ἐστι, καὶ τῶν ἐξ ὑπολήψεως ὄν φαί-
 νεται, ἢ προκατάστασις ὄν, διηγηματικόν, οὐ προοίμιον
 εὐρίσκεται.

C a p. V.

ΠΕΡΙ ΠΑΝΤΟΣ ΠΡΟΟΙΜΙΟΥ, ΚΑΙ ΕΚ ΠΟΣΩΝ ΜΕΡΩΝ
 15 ΣΤΙΝΕΣΤΗΚΛ.

Σύγκεται δὲ ¹ πᾶν προοίμιον ἐκ προτάσεως, ἢ τις
 ἐστὶν ἐκ τῶν μαθημάτων εὐρισκομένη τῶν προκειμένων,
 ἐξ ὧν δὴ τοι ² καὶ γίνεται· ἐκ ³ κατασκευῆς, ἐξ ἀποδό-
 σεως, ἥτις ἐστὶν ἀξιῶσις· ⁴ ἐκ βάσεως, ἢ συνάγει τὴν πρό-
 20 τασιν καὶ τὴν ἀπόδοσιν. ἐὰν μὲν οὖν θελήσωμεν πολιτι-
 κώτερον στῆσαι τὸ προοίμιον, εἰς τὴν ἀξιῶσιν ὑψηλὴν
 αὐτὸ στήσομεν. ἐὰν δὲ προστιθῶμεν καὶ τὴν ⁵ αἰτίαν τῆς
 ἀξιῶσεως, ἀπτόμενοι τοῦ πράγματος αὐτοῦ, πανηγυρικῶ-

6 περὶ Vind. om. 7 Mon. ἐπιδείξαι. 8 Mon. ἐληλέχθαι.
 9 In cod. correctum κατὰ. ad marg. γρ. κατὰ τῶν ἐπιπεπλ. tum
 Vind. νοημάτων. supra lin. προβλημάτων.

1 δὲ Mon. om. 2 Ald. Par. τι. Port. Vind. Mon. marg.
 Vict. τοι. 3 Mon. δεύτερον ἐκ κατασκευῆς, τρίτον ἐξ ἀποδό-
 σεως — τέταρτον ἐκ βάσεως. 4 Vind. ἡ ἀξ. 5 Vind. τῆς αἰτίας.

τέρα γίνεται ἡ βάσις· καὶ μάλιστα ἂν μὴ τὰ ἀπ' ἀρχῆς
 ἄχρι τέλους ἀπλῶς εἴπωμεν, ἀλλ' ἐπιφωνηματικῶς· ποιεῖ
 δὲ⁶ πανηγυρικὴν τὴν βάσιν ἢ⁷ εὐρυθμία, ἵνα τὸ πανη-
 γυρικὸν ἢ διπλοῦν, ἢ ἐν τῷ λόγῳ διὰ τὴν εὐρυθμίαν,⁸ ἢ
 ἐν τῷ νῷ διὰ τὴν⁹ εἰς τὸ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους φιλο- 5
 τιμίαν. δεῖ δὲ τὸ προοίμιον ἐν μὲν τοῖς πολιτικοῖς ἡρμη-
 νεῦσθαι¹⁰ μακροτέροις τοῖς κώλοις καὶ σχοινοτενέσιν·
 ἐν δὲ τοῖς παθητικοῖς, συνεστραμμένοις καὶ εὐκόλοις¹¹
 μᾶλλον. περιβολὴ δὲ αὐτάρκης προοιμίων, διπλασιάσαι
 ὄνομα καὶ διπλασιάσαι κῶλον, καὶ προτάσεως ἀπ' αἰτί- 10
 ας¹² κατασκευὴν· καὶ¹³ ὄνομα μὲν, ἂν λέγωμεν,¹⁴
 „πρῶτον μὲν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς θεοῖς
 εὐχομαι πᾶσι καὶ πάσαις, ὅσῃν εὖνοιαν ἔχων
 ἐγὼ διατελῶ τῇ τε πόλει, καὶ πᾶσιν ὑμῖν, καὶ
 ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας καὶ 15
 δόξης.“ κῶλον¹⁵ δὲ, ὡς ἐν τῷ κατὰ Ἀριστοκράτους,
 „ὑπὲρ τοῦ Χερῶρόνησον¹⁶ ἔχειν ὑμᾶς ἀσφαλῶς,
 καὶ μὴ παρακρουσθέντας ἀποστερηθῆναι πᾶ-
 λιν αὐτῆς.“ προτάσεως δὲ ἐξ αἰτίας κατασκευὴν ἂν
 λέγωμεν, (πολλαχῇ δὲ δυνάμεθα εἰπεῖν) τὰ μὲν τούτῳ 20
 τετολμημένα λελήθην ὑμῶν¹⁷ οὐδέν· τοῦτο ἢ πρότασις.
 ἢ δὲ κατασκευὴ ἐξ αἰτίας, ἐπεὶ μηδὲ οὕτως ἐστὶ μικρὰ

6 Vind. Mon. Par. ad marg. ποιεῖ δὲ πολλάκις πανηγυρικὴν.
 7 Vind. καὶ ἡ εὐρ. 8 Ald. εὐρυθμίαν. Vind. Mon. marg. Vict.
 εὐρυθμ. Par. κατὰ τὴν εὐρυθμ. 9 Par. διὰ τὴν ἐν τοῖς ἀπ' ἀρ-
 χῆς. marg. γρ. διὰ τὴν ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους, ut Mon. Vind. Ald.
 — Port. διὰ τὴν εἰς τὸ ἀπ' ἀρχῆς. 10 Mon. ἡρμηνεύεσθαι. tum
 Ald. μακρότερος. Vind. Mon. marg. Vict. μακροτέροις. 11 Vind.
 εὐκολωτέροις μᾶλλον. 12 Vind. ἐξ αἰτίας. 13 καὶ Mon. Vind.
 om. tum Vind. ὀνόματος μὲν. 14 pro cor. init. — v. 13. ὅσῃν
 — διατελῶ Ald. Codd. om., recepi ex Port. — v. 15. Port. εὐσ.
 τε καί. 15 Mon. κώλου. — c. Aristocr. init. 16 Mon. Χε-
 ρώρονσον ὑμᾶς ἔχειν. Vind. Χερῶρόνησον ἡμᾶς ἔ. Ald. Port. Χερών.
 ἔχ. ἱμ. 17 Ald. ἡμῶν. Port. Vind. Mon. ὑμῶν.

τὰ τετολημμένα, ὥς δύνασθαι καὶ ¹⁸ λαθεῖν· λεκτέον δὲ καὶ ἐπὶ παραδείγματος. πωλοῦσι τὰ τέκνα οἱ νησιῶται, καὶ γράφει τις παρὰ Ἀθηναίοις ἐπανεῖναι τὸν φόρον. οἷα μὲν ¹⁹ οὖν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πάσχουσιν οἱ νησιῶται κακὰ προφάσει τῶν φόρων, λέληθεν οὔτε ²⁰ ὑμᾶς, οὔτε τῶν ἄλλων Ἑλλήνων οὐδένα· τοῦτο ἡ πρότασις· καὶ γὰρ οὐδὲ ²¹ οὕτως ἐστὶ μέτριον, ὃ τολμῶσι περὶ τὰ φίλτατα, ὥστε λαθεῖν ἐνεῖναι δύνασθαι· τοῦτο ἡ κατασκευὴ τῆς προτάσεως. εἴτα ἡ ἀπόδοσις, ὑμᾶς ²² δὲ προσήκει πρόνοιαν ποιουμένους τῆς ὑμετέρας εὐδοξίας ²³ ἐπανεῖναι τοῖς ἀθλίοις τὸν φόρον, καὶ μηκέθ' οὕτως ὀχληροῦς καθίστασθαι. ἐὰν ²⁴ μὲν οὖν πολιτικῶς ἐθελήσης στήσαι, ²⁵ οὕτω στήσεις τὴν ἀξίωσιν· εἰ δὲ βούλει, ²⁶ πρόσθες καὶ τὴν τῆς ἀξιώσεως αἰτίαν, τουτέστιν αὐτὸ τὸ ²⁷ πρᾶγμα, αὐτὸ λέγω τὸ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους γυμνόν· καὶ ²⁸ ἐὰν θελήσωμεν εἰπεῖν τὸ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους, τολμῶντες ἐπιφωνηματικώτερον, ἔσται καὶ οὕτω ²⁹ πανηγυρικὴ ἡ βᾶσις· δι' οὗς ³⁰ ἀναγκαζόμεναι δυστυχοῦσιν ἀπαιδίαν αἱ νῆσοι. ΕΡ.

18 καὶ Mon. om. 19 Vind. οἷα μὲν, ὧ Ἀθηναῖοι. 20 Vind. οὐθ' ὑμᾶς. 21 Ald. οὐ δέον οὕτως. Par. Vind. Port. οὐδὲ οὕτ. 22 Ald. Port. Vind. ἡμᾶς. Par. Mon. ὑμᾶς. 23 Vind. τῆς ὑμετέρας εὐδ. ποιουμένους. 24 Mon. καὶ ἐὰν μὲν πολ. ἐθελήσεις. — Vind. οὖν om. 25 Par. ad marg. γρ. καὶ στήναι. ita Mon. Idem οὕτως στήσ. 26 εἰ δὲ βούλει — αἰτίαν Vind. om. 27 Vind. ἐὰν δὲ θελ. Mon. ἐθελήσωμεν. 28 Mon. πανηγυρικὴ καὶ οὕτως. Port. πανηγυρικωτέρα καὶ οὕτως. Vind. ad marg. man. rec. πανηγυρικωτέρα. 29 Ald. Mon. Par. δι' ὧν. Port. Vind. δι' οὗς. Plut. Timol. 36. πόλεις τοσαύτας καὶ μυριάδας ἀνθρώπων δι' ἑαυτὸν φορᾶν εἰς αἰμομονούσας. Plut. Apophth. p. 195. F. Μάρκου — τοῦ τὴν ἀκρόπολιν φορουῦντος δι' ἑαυτὸν ἐαλωκέναι τὴν πόλιν λέγοντος. p. 204. D. οὐκ αἰσχύνῃ μοι λοιδορούμενος, δι' ὃν ἐξ ἀφώνου λόγιος, ἐκ δὲ πεινατικοῦ ἐματικὸς γέγονας. Lucian. de gymn. c. 30. ἐν ἔλευθερίᾳ βιώσεσθαι δι' αὐτούς. Aristid. Or. in Jon. p. 8. καὶ διὰ τοῦτον ορώμεν καὶ ἔχομεν, ὅποσα ἔχομεν. 30 In Mon. τέλος τοῦ ἀτόμου.

ΕΡΜΟΓΕΝΟΥΣ¹

ΠΕΡΙ ΕΥΡΕΣΕΩΝ ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

C a p. I.

ΠΕΡΙ ΠΡΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ² ΤΗΣ ΚΑΙ³ ΠΡΟΔΙΗΓΗΣΕΩΣ.

Διήγησις ἐστὶ παντὸς μὲν ⁴ προβλήματος αὐτὸ τὸ 44
 πρᾶγμα, ἐξ οὗ συνέστηκεν ἡ ὑπόθεσις, καὶ διὰ τοῦτο ⁵
 διήγησιν μὲν ⁵ εὐρεῖν οὐ δύσκολον· φαίνεται γὰρ τοῦ
 πράγματος πλατυνομένου τοῖς τρόποις ⁶ οἷς ἐκδήσομαι·
 τὴν δὲ προκατάστασιν τῆς διηγήσεως, τὴν καὶ προδιή-
 γησιν καλουμένην, ἄξιον ἐξετάσαι, πόθεν ληφθήσεται,
 καὶ ἀπὸ τρόπων ὁπόσων, καὶ εἰ ὁμοίως ἐν πᾶσι⁷ προβλή- 10
 μασις ἡ αὐτὴ, ἡ καθ' ἕκαστον εἶδος ζητήματος ἰδία τις
 εὕρεσις ⁸ προκαταστάσεως γίνεται· ὥς ἐν κεφαλαίῳ μὲν
 οὖν εἰπεῖν, πάσης διηγήσεως ἐν παντὶ προβλήματι ζητη-
 τέον, τὰ πρεσβύτερα μὲν, χρήσιμα δὲ τῇ ὑποκειμένη
 ἀξιώσει ⁹ ἢ κρίσει, κακεῖθεν λαμβάνειν ἄξιον· καὶ προ- 15
 καταστήσαντας, ὥς προσήκει, τὴν προδιήγησιν, οὕτως
 εἰς αὐτὴν χωρῆσαι τὴν ἐμφαινομένην¹⁰ ἐν αὐτῷ τῷ προ-
 βλήματι διήγησιν· ἄτεχνον γὰρ καὶ ἰδιωτικὸν τὸ τῆς
 διηγήσεως αὐτόθεν ἄρχεσθαι, ὅθεν καὶ τὸ πρόβλημα

1 Mon. Vind. Τόμος δεύτερος περὶ εὐρέσεως. Ald. περὶ εὐρέ-
 σεως τόμ. δεύτ. 2 Ald. Par. Mon. Vind. καταστάσεως. Port.
 et Planud. p. 384. προκαταστ. 3 Port. τῆς τε προδιηγ. Vind.
 Mon. haec om. 4 Port. Διηγ. μὲν ἐστὶ. 5 μὲν Vind. om.
 6 Mon. προσώποις. man. rec. supra lin. τρόποις. 7 Vind.
 πᾶσι τοῖς πρ. 8 Ald. εὕρεσιν. 9 Vind. ἀξιόσει. 10 Ald.
 ἐφαινομ.

λέγει. ἀλλ' ἐπεὶ τῶν προβλημάτων εἶδη ποικίλα, καὶ τῶν πραγμάτων αἱ ζητήσεις διάφοροι, ποικίλας καὶ τὰς εὐρέσεις παραδώσωμεν, ὥστε τεθείσης ὑποθέσεως, ¹¹ αὐτίκα εἰδέναι, ἐφ' ᾧ τρεπτεῖον ἐστὶν εἰς εὐρεσιν τῆς προκαταστάσεως τεχνικὴν.

C a p. II.

ΠΕΡΙ ΜΕΤΟΙΚΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΝ ΤΟΥΤΟΙΣ ΕΥΤΡΕΣΕΩΣ.

Οἱ περὶ μετοικίας βουλευόμενοι ¹ δυοῖν τούτοις ἐνεκα θατέρου ² τὴν βουλὴν ἔχουσιν· ἡ γὰρ προσόντος ἀγαθοῦ καὶ ἀφρανισθέντος λύπη τῶν ἀπολωλότων βουλεύονται μετοικεῖν· οἷον, Ἀνδοὶ μὴ ῥέοντος τοῦ Πακτωλοῦ τὸν χρυσόν, ἡ Αἰγύπτιοι μὴ ὑπερβαίνοντος τοῦ Νείλου καὶ ἄρδοντος τὴν γῆν· ἡ προσεπιγενομένου κακοῦ ἀδοκῆτου· ³ οἷον, σείεται Σικελία συνεχῶς, καὶ βουλεύονται μετοικεῖν· ἡ πάλιν, ῥεῖ ἀπὸ τῆς Αἴτνης ἐπὶ τὴν Κατάνην ⁴ τὸ πῦρ, καὶ βουλεύονται μετοικεῖν· εἰ μὲν οὖν ⁵ ἀγαθοῦ τινος ἐπιλείποντος βουλευόμεθα μετοικεῖν, τὴν προκατάστασιν λέξομεν, λαβόντες ἐντεῦθεν. οἱ πρόγονοι τὰς πόλεις ἔκτισαν ἢ τὴν πόλιν ἐνταῦθα, οὐδενὶ τῶν ἄλλων ἐπαρθέντες, ἢ τούτῳ τῷ ἀγαθῷ. μέχρι μὲν οὖν ⁶ πάγιον ἦν καὶ βέβαιον, εἰκότως ἐμένομεν. καὶ γὰρ ἀπαιτούμεν τῶν ἀγαθῶν. ἐπεὶ δὲ οἴχεται, μετοικισθῆναι δίκαιον. Εἰ δὲ κακὸν ἐπιγένηται ⁶ τι, λέξομεν τὴν προ-

¹¹ Vind. τῆς ὑποθ. [Ald. ὑποθέο.]

¹ Mon. Par. 2. in scholiis repetunt: βυλόμωνοι. tum Ald. Par. δυεῖν. Port. Vind. Mon. δυοῖν. ² Ald. ἔνεκα θατέρου. Mon. ἔνεκεν· θατέρου. ³ Par. ad marg. γρ. ἀπροςδοκῆτου. ita Vind. Mon. marg. Vict. tum Vind. προσεπιγινομένου. ⁴ Vind. ἐπὶ τὴν Κατ. ἀπὸ τῆς Αἴτνης. ⁵ οὖν Mon. om. tum Par. ad marg. γρ. ἐπιλιπόντος. ⁶ Mon. ἐπιγίνεται.

κατάστασιν, ὥς οἱ πρόγονοι μηδεμιᾶς ἐλπίδος ἐμφαινο-
 μένης τοιούτου κακοῦ, ἔκτισαν ἐνταυθοῖ τὴν πόλιν. αἱ
 γὰρ ἤδεσαν,⁷ οὐκ ἂν ἔκτισαν. ὁ δὲ ἀξιῶν μένειν, ὁμοίως
 καὶ αὐτὸς ἀναβήσεται ἐπὶ ⁸ τὸς κτίσεις τῶν προγόνων,
 ὧν πρεσβύτερον οὐδέν. λέξει δὲ ἀγαθοῦ μὲν τινος λεί- 5
 ποντος, ὥς οὐ διὰ τοῦτο ἔκτισαν ἐνταυθοῖ τὴν πόλιν οἱ
 πρόγονοι, οὐδὲ τούτῳ μόνῳ ἐπαρθέυτες, ἀλλὰ καὶ ἄλ-
 λοις πολλοῖς,⁹ ὧν προσόντων, οὐ δεῖ τὴν ἀπουσίαν τοῦ
 ἐνὸς ὀδυρεσθαι· ἐὰν δὲ κακοῦ ἐπιγενομένου,¹⁰ λέξει, ὅτι
 οὐχ ὥς ἀπαθῇ καὶ ἀθάνατον ἔκτισαν οἱ πρόγονοι τὴν 10
 πόλιν, ἀλλ' ὥς ὑποκειμένην καὶ αὐτὴν πάθεισιν ἀνθρω-
 πίνοις, θῶμεν δὲ καὶ ἐπὶ παραδείγματος· βουλεύονται
 Αἰγύπτιοι μετοικεῖν τοῦ Νεῖλου μὴ ἐπαναβαίνοντος ἔτι.
 ἐρεῖ οὕτως· ¹¹ δοκῶ τοι καὶ τοὺς προγόνους οὐδενὶ τῶν
 ἄλλων ἐπαρθέντας τὴν Αἴγυπτον οἰκῆσαι, ¹² ἐπεὶ μήτε 15
 ὁρῶν ἀσφάλεια, μήτε ποταμῶν ἄλλων κάλλος ἐν Αἴ-
 γύπτῳ φαίνεται, μήτε πρὸς φυτείαν ἐπιτήδειος· ¹³ οὔτε
 γὰρ εἰσιν ἐλαῖαι παρ' ἡμῖν, οὔτε ἄμπελοι· τῇ δὲ τοῦ
 ποταμοῦ χαίροντες φορᾷ καὶ τῇ παραδόξῳ γεωργίᾳ· ὁ
 δὲ ἀξιῶν μένειν ἐρεῖ, ὥς οὐ διὰ τὸν ποταμὸν μόνον οἱ 20
 πρόγονοι τὸν οἰκισμὸν ἐποίησαντο τῆς Αἰγύπτου, ἀλλὰ
 πολλὰ αὐτῆς καὶ ἄλλα θαυμάσαντες, τὴν κραῖσιν τὴν
 τῶν ἀέρων, τὸ τῶν πεδίων εὐήλατον, τὸ εἰς τὰ ἄλλα 45
 τῆς γῆς εὐφορον, τὴν τῆς θαλάττης γειτνίασιν, καὶ τὴν
 τοῦ ποταμοῦ πρὸς τὰ ἄλλα χρεῖαν· καὶ οὐ διὰ τὴν ἀρ- 25
 δεῖαν μόνον, ἣν καὶ αὐτὴν ἔχειν ἔστιν ἀνθρώποις γε οὐ-
 σι, καὶ παρὰ ¹⁴ τοῦ θεοῦ. οὐ γὰρ ἔξω που τῶν ὁρῶν
 οὐρανοῦ τὰς πόλεις ὑπετίθεσαν. καὶ πάλιν, ῥεῖ τὸ πῦρ

7 Ald. εἶδεν. 8 Vind. εἰς. 9 πολλοῖς Port. om. 10
 Vind. ἐπιγενομένου λέξεις. 11 Ald. Mon. ἐρεῖς οὕτω. Port.
 Vind. ἐρεῖ οὕτως. 12 Vind. κτίσαι. 13 Vind. ἐπιτήδειον.
 tum Ald. ἐλαίαι. 14 Ald. Port. Vind. καὶ παρὰ τοῦ θεοῦ.
 Mon. καὶ περὶ τὰ τοῦ θ.

ἐπὶ τὴν Κατάνην ἀπὸ τῆς Αἵτνης, ¹⁵ καὶ βουλευόνται
μετοιχιῦν. ὁ μὲν ἀξιῶν μετοιχιῦν ἑραῖ τὸν τρόπον τοῦτον.
οὐδὲ γὰρ τοὺς προγόνους μοι δοκῶ κτίσαι τὴν Κατάνην
ὑπὸ ¹⁶ τὴν Αἵτνην φέροντας, εἰ τοιαύτας ἔσεσθαι συμ-
5 φορὰς προσεδόκησαν. ¹⁷ ἀλλὰ νομίζοντας ἐν ὁρίοις στή-
σεσθαι τὸ πῦρ. μέχρι μὲν οὖν ἐφύλαττε τοὺς ὅρους, ¹⁸
καὶ ἡμεῖς ἐμένομεν· ἐπεὶ δὲ ὑπερβαίνει ¹⁹ καὶ κατατρέχει
τὴν πόλιν, μετοιχιζόμεθα. ²⁰ ὁ δὲ ἀξιῶν μένειν, οὕτως. οὐδὲ
γὰρ τοὺς προγόνους τοὺς ²¹ κτίσαντας τὴν Κατάνην ἐνταῦ-
10 θα ἔλαθε πλησίον οὐσα ἡ Αἵτνη· καὶ ὡς πυρὸς ἔχει ῥύακας·
καὶ ὡς φύσις αὕτη ²² πυρὸς, ὑπερβαίνειν τε τοὺς ὅρους,
ἐν οἷς ἂν ἐστήκοι, ²³ καὶ ρεῖν, ἀλλ' οὐχ ὡς ἀθάνατον ²⁴
οὐδ' ὡς ἀπαθῆ κακῶν ἐσομένην καὶ ἀπείρατον πυρὸς
ἔκτιζον τὴν Κατάνην. πολλοῖς γάρ τοι καὶ μὴ Κατάνην
15 οἰκοῦσιν ἠνώχλησε πῦρ. ²⁵ τοῖς μὲν αὐτόματον, τοῖς δὲ
ἐξ ἐπιβουλῆς, τοῖς δὲ καὶ ²⁶ ἐξ οὐρανοῦ.

C a p. III.

ΠΕΡΙ ΝΟΜΩΝ ΕΙΣΦΟΡΑΣ. ¹

Αἱ δὲ τῶν νόμων εἰσφοραὶ μετὰ περιστάσεως, καὶ αἱ
λύσεις τῶν νόμων μετὰ περιστάσεως, προδιηγῆσαι ἔξου-
20 σι τοιαύτας καὶ λαμβανομένας οὕτως. ἐὰν μὲν λύωμεν
τὸν νόμον λέγοντες, ὅτι τοῦτον ἐχρῆν μηδὲ γεγράφθαι

¹⁵ ἀπὸ τῆς Αἵτν. Vind. om. ¹⁶ Mon. ἐπὶ, supra lin. ὑπό.
¹⁷ Vind. προσεδόκουν. ¹⁸ Vind. νόμους. ¹⁹ Ald. ὑπερβαί-
νειν. Mon. Vind. Port. ὑπερβαίνει. ²⁰ Ald. Port. μετοιχιζώ-
μεθα. Mon. Vind. μετοιχιζόμεθα. ²¹ τοὺς Vind. om. ²²
Vind. φύς. πυρὸς ἐστὶν αὕτη. ²³ Vind. ἐστήκει. ²⁴ Vind.
Mon. ἀλλ' οὐκ ἀθάνατον. tum Mon. οὐδὲ ὡς ἀπ. ²⁵ Vind.
τὸ πῦρ. ²⁶ Vind. καὶ om.

¹ Mon. addit: ἡ θείσεως ἡ διαθείσεως.

τὸν νόμον τὴν ἀρχήν. οὐδὲ γὰρ ἔστι τοίτου τι πρεσβύτερον, οὐδὲ τῇ ἀξιώσει μᾶλλον ἀρμόδιον τοῦ ² φάσκειν λalύσθαι τὸν νόμον τὸ ³ μηδὲ τὴν ἀρχήν αὐτὸν γεγράφθαι. κατασκευασθήσεται δὲ προχωρῶν ὁ λόγος ἐκ τῶν συμβάντων· οὐ γὰρ ἂν τοσῶνδε ⁴ καὶ τοιῶνδε ἐπειράσθην ⁵ μεν κακῶν· ἐπεὶ δὲ ἐτέθη, καὶ ἐπαίτομεν τὰ καὶ τὰ, λῦσαι δίκαιον. δῆλον γὰρ ὡς λύσει τις νόμον ἐν προβλήματι κακοῦ τινος ἀπαντίσαντος ἐξ αὐτοῦ τοῦ νόμου, καὶ ὡς ἂν μηκέτι τοῦτο γίνοιτο ⁶ σκοποῦντων τινῶν· οἶον, Λακεδαιμόνιοι μετὰ τὰ ἐν Μαραθῶνι βουλευόνται λύνειν ¹⁰ τὸν τῆς πανσελήνου νόμον· οἶον, ἔδει μηδὲ κεῖσθαι τοῦτον τὴν ἀρχήν ⁶ ἐν Λακεδαιμόνι τὸν νόμον· οὐ γὰρ ἂν δόξης ἀπεστερήμεθα τοιανύτης καὶ τροπαίων καὶ κατορθωμάτων καὶ τῶν συμβεβηκότων. δεῖ γὰρ, ὡς ἔφην, περιστασιν ἔχειν τὰς λύσεις τῶν νόμων, ἢ τὰς εἰσφοράς· ¹⁵ αἱ γὰρ ἄνευ αἰτίας καὶ περιστάσεως εἰσφοραὶ νόμων ἢ λύσεις γυμνάσματα ⁷ ἔστι μόνα. ὅθεν οὐδὲ διηγῆσεις ἔχει· ἐὰν δὲ γράφωμεν νόμον καὶ εἰσφέρωμεν, ἢ προκατάστασις τῆς ⁸ διηγῆσεως γενήσεται ἢ αὐτῇ· οἶον, τοῦτον ἔχρη ⁹ πάλαι κεῖσθαι τὸν νόμον ἐξ ἀρχῆς· ¹⁰ οὐ ²⁰ γὰρ ἂν τούτου κειμένον, ταῦτα ἡμᾶς συνέβη παθεῖν, ἃ πεπόνθαμεν μὴ κειμένου τοῦ νόμου. οἶον, Ἀλκιβιάδης μετὰ τὰ κατὰ Κύζικον εἰσφέρει νόμον, μηδένα στρατηγὸν ἀπὸ στρατοπέδου ἀνακαλεῖσθαι· φήσει γὰρ, τὸν νόμον τοῦτον ἔχρη πάλαι γεγράφθαι, καὶ γεγενῆσθαι κύ- ²⁵ ριον. οὐ γὰρ ἂν ἔβλαψε μὴ ἀνακαλουμένους ὑμᾶς ¹¹ Ἀλκιβιάδην ἐκ Σικελίας. ἢ ὡς ἐκείνο τὸ πρόβλημα, τοὺς

2 in Par. correctum τῷ. 3 Ald. Port. Mon. τοῦ. Vind. τῷ. 4 Ald. τοιῶνδε. 5 Vind. γένοιτο. 6 τὴν ἀρχήν Vind. om. 7 Vind. γύμνασμα. 8 Vind. Mon. ἢ προκατ. γενήσεται τῆς διηγῆσ. ἢ αὐτῇ. omisso sq. οἶον. 9 Port. ἔχρη τοῦτον. 10 Vind. τὴν ἀρχήν. οὐδὲ γὰρ ἂν τούτου κ. 11 Vind. Mon. Par. ἡμᾶς. Ald. Port. ἡμᾶς.

μοιχοὺς χρήματα ἐκτινύναι· πολλοὶ μοιχεύουσι, καὶ καταβάλλουσι χρήματα, καὶ γράφει τις κτείνειν τοὺς μοιχοὺς· ἐνταῦθα γὰρ ¹² καὶ εἰσφορὰ νόμου καὶ λύσις ἐστὶ· καὶ προκατάστασις γενήσεται τῆς διηγήσεως, ὅτι μήτε ¹³
⁵ ἐκεῖνον ἐχρῆν γεγράφθαι τὸν νόμον περὶ τῶν χρημάτων, καὶ ὅτι τοῦτον ἐχρῆν γεγράφθαι τὸν νόμον ἀρχῆθεν ¹⁴
 τὸν ἀξιούντα κτείνειν τοὺς μοιχοὺς.

C a p. IV.

ΠΕΡΙ ΠΟΛΕΜΟΥ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗΣ.

Ὅμοίως κὰν πολεμεῖν γράφωμέν τισιν, ἢ καταλύειν
 10 πόλεμον, χρησόμεθα ταῖς προκαταστάσεσιν οὕτως· ἂν
 μὲν γράφωμεν πολεμεῖν τισιν, εἰς ¹ τὰ πρεσβύτερα τῶν
 ἐγκλημάτων ἀνατρέχοντες, καὶ λέγοντες ὅτι τούτοις πά-
 46 λαι ἐχρῆν πολεμεῖν· ἐχθροὶ γὰρ καὶ πρὸ τούτων τῶν
 ἀδικημάτων, ἄλλα εἰς ἡμᾶς ² εἰργασμένοι, εἴτα κατα-
 15 βαίνοντες εἰς τὰ νῦν γεγεννημένα. τὰ μὲν γὰρ πρεσβύ-
 τερα τῶν ἀδικημάτων προκατάστασις ἐστὶ ³ τῆς διηγῆ-
 σεως, ἃ δὲ νῦν διὰ τὸν πόλεμον γράφεις, ἡ διήγησις·
 οἶον, ἔχρησεν ὁ θεὸς τῷ Κροίσῳ τοὺς ἀρίστους τῶν Ἑλ-
 λήνων ἐλέσθαι ξυμμάχους· εἴλετο Λακεδαιμονίους· καὶ
 20 συμβουλεύει τις Ἀθηναίοις Κύρῳ συμμαχεῖν, ἔδει ⁴ Κροί-
 σῳ καὶ πάλαι πολεμεῖν, ἐξ οὗ γὰρ τὴν ἀρχὴν διεδέξατο
 παρὰ τοῦ πατρὸς Ἀλυάττου, ⁵ καὶ τοῖς Ἑλλήσιν ἐπεβού-
 λευε, ⁶ καὶ τοῖς ἐν τῇ Ἀσίᾳ Δωριεῦσι καὶ Ἴωσι καὶ Αἰο-

12 γὰρ Vind. om. 13 Vind. μήτ' ἐκ. 14 τὸν νόμον ἀρχῆθεν ex Mon. Vind. recepi, Ald. Port. om. a Par. ἀρχῆθεν abest,

1 Vind. Mon. ἀνατρέχοντες εἰς τὰ πρ. 2 Vind. ἡμ., πολλὰ εἰργ. 3 ἐστὶ Mon. Vind. om. 4 Vind. οἶον ἔδει. 5 Vind. Mon. Ἀλυάττειν [Mon. Ἀλυάττου] τοῦ πατρ. 6 Vind. Mon. ἐπεβούλευσα.

λαῦσι· πρὸ γὰρ τῆς Κροίσου ἀρχῆς πάντες ἦσαν Ἕλλη-
 νες ἐλεύθεροι. καὶ τοῦτο πλατυνόμενον προκατάστασις
 ἔσται καὶ προδιήγησις. εἴτα ἡ διήγησις· ἐπεί δὲ καὶ νῦν
 χρήσαντος αὐτῷ τοῦ θεοῦ τοὺς ἀρίστους τῶν Ἑλλήνων
 ἐλῆσθαι συμμαχούς, εἴλετο Λακεδαιμονίους, καὶ τὴν πό- 5
 λιν ἡμῶν ὕβρισε, πολεμῶμεν αὐτῷ συμμαχοῦντες Κύρῳ.
 Καὶ πάλιν, ἄρματι νικήσας Ἀλκιβιάδης Ὀλύμπια, ἐρο-
 μένων Ἡλείων, ὅθεν εἶη, τῆς ἀρίστης ἔφη τῶν 7 πόλεων
 ἑμαστίγωσαν αὐτόν· γράφει ἐπανελθῶν 8 στρατεύεσθαι
 ἐπὶ τοὺς Ἡλείους. ἡ προκατάστασις τῆς διηγέσεως, ἐχρῆν 10
 Ἡλείοις πάλαι πολεμεῖν. ἐχθροὶ γὰρ ἡμῶν εἰσι, 9 καὶ
 βοηθοῦντες αἰεὶ Λακεδαιμονίοις καὶ Κορινθίοις, καὶ ναῦς
 δίδόντες καὶ χρήματα εἰς τὸν κατ' ἡμῶν πόλεμον, ὅθεν 10
 καὶ Θουκυδίδης εἴρηκεν „Ἡλείους δὲ ναῦς ἤτησαν
 κενὰς 11 καὶ χρήματα.“ εἴτα ἡ διήγησις· ἐπεὶ δὲ καὶ 15
 νῦν ἐνίκησα τὸν ἀγῶνα, καὶ ἠρώτησαν, ὅθεν εἶην, 12
 ἐγὼ δὲ τὰ βέλτιστα ἀπεκρινάμην, οἷδ' ἑμαστίγωσάν με,
 τὴν πόλιν ὕβριζοντες, στρατεύειν 13 ἐπ' αὐτοὺς ἀξίον.
 Ἐὰν δὲ καταλύωμεν πόλεμον, ἡ 14 προκατάστασις γενή-
 σεται τῆς διηγέσεως, ὅτι μὴδὲ τὴν ἀρχὴν ἐχρῆν κεκινῆ- 20
 σθαι τοῦτον τὸν πόλεμον, καὶ προσχρησόμεθα ταῖς ἀπὸ
 τῆς ἱστορίας αἰτίαις, ἐὰν 15 ἔχωμεν. οἶον, σείεται ἐν τῷ πο-
 λέμῳ τῷ Πελοποννησιακῷ 16 Δῆλος, καὶ γράφει τις κα-
 ταλύειν τὸν πόλεμον ἐν τοῖς Ἕλλησι, λέγων, ὅτι μὴδὲ

7 Vind. πόλεως. — Ald, Port, constanter Ἡλείων. 8 Mon.
 ἐπανελθ. γράφει, Vind. καὶ ἐπαν. γρ. 9 Mon. εἰσὶν ἡμῶν. 10
 ὅθεν ex Par. recepi. ad marg. οὕτω καὶ Θουκυδ. εἴρηκεν. ut Vind.
 Mon. Ab Ald. et Port. οὕτω et ὅθεν abest. 11 Ald, καινὰς.
 Par. per corr. Port. Vind. Mon. κενὰς. — Thuc. I. 27. 12
 Ald. Port. Vind, ἄν εἶην. Mon. ἄν om. 13 Vind. στρατεύε-
 σθαι. Post ἀξίον Taur. 77. titulum habet: περὶ εἰρήνης. 14 ἡ
 Vind. om. 15 Vind. ἄν. 16 Ald. Πελοποννησ. Port. Vind.
 Πελοποννησ. tum Port. ἡ Δῆλος.

τὴν ἀρχὴν ἐχρῆν κεκινῆσθαι τοῦτον τὸν πόλεμον ἡμῖν, συμμάχοις ¹⁷ γε ¹⁸ οὔσι καὶ φίλοις καὶ τοῖς βαρβάροις αἰεὶ μαχομένοις πρότερον· ἀφ' οὗ καὶ ἐνδοξότεροι ¹⁹ διατελοῦμεν ὄντες πολέμου. ²⁰ τοῦτο ἡ προκατάστασις· εἴτα
 5 ἡ διήγησις· ἐπεὶ δὲ καὶ νῦν Δῆλος σείεται χαλεπαίνοντος τοῦ θεοῦ ἐπὶ ταῖς ἡμετέραις διαφοραῖς, καταλύσμεν τὸν πόλεμον. ἐὰν δὲ μὴ ²¹ βοηθώμεθα ἀπὸ τῆς ἱστορίας, ἡ προκατάστασις διαβολὴν ἔξει τοῦ πολέμου, ὅτι οὐκ ἐχρῆν οὐδὲ τὴν ἀρχὴν τὸν πόλεμον τοῦτον αἰρεῖσθαι, ²²
 10 καταλιπόντας τὴν ²³ εἰρήνην· χαλεπὸν γὰρ ²⁴ πρᾶγμα πόλεμος καὶ δύσκολον, καὶ ὅσα ἔχει ἐν ἑαυτῷ ²⁵ κακά· ἡ δὲ εἰρήνη καλὸν, καὶ ὅσα ἔχει ἐν ἑαυτῇ ²⁶ καλά. οἶον, πολεμοῦντων τινῶν ἐξέλιπεν ὁ ἥλιος, καὶ γράφει τις λελύσθαι τὸν πόλεμον· ἐνταῦθα γὰρ ὃν ὑπεθέμην τρόπον
 15 διηγούμενοι κακίσουμεν τὸν πόλεμον, καὶ τὴν εἰρήνην ἐπαινεσόμεθα, εἴτα χωρήσομεν εἰς τὴν διήγησιν, τὴν ἐκλείψιν διηγούμενοι τοῦ ἡλίου, καὶ ὅτι διὰ τοῦτο προσήκει καταλῦσαι τὸν πόλεμον. ²⁷

C a p. V.

ΠΕΡΙ ΑΣΕΒΕΙΑΣ Η ΦΟΝΟΥ.

20 Ἐὰν δὲ ἀσεβείας ¹ κατηγορῶμεν τινός, πρὸ τοῦ κα-

17 Mon. συμμάχους γε ὄντας καὶ φίλους — μαχομένους. 18 Vind. τε. 19 Vind. ἐνδοχοι. 20 πολέμου Ald. Port. Vind. Mon. om., recepi ex Par. Ad marg. γρ. ἐνδοχοι διατελοῦμεν ὄντες· τὸ [sic] πολέμου δηλονότι μὴ προκειμένου. ibid. ἡ σύνταξις ἀφ' οὗ πολέμου καὶ ἐνδοχοι ὄντες διατελοῦμεν. 21 μὴ Ald. Mon. om., est in Port. Par. Vind. 22 Par. ad marg. γρ. ἄρασθαι, ut Mon. 23 τὴν Port. inserit, Ald. Codd. om. 24 Vind. μὲν γάρ. 25 Mon. ἐν αὐτῷ. Vind. ἐν αὐτῷ. 26 Mon. αὐτῇ. Vind. αὐτῇ. 27 Taur. 77. τὸν νόμον.

1 Marg. Vict. addit: ἡ φόνου.

τηγορουμένου² ἐγκλήματος τὰ πρεσβύτερα ζητοῦντες ἀδικήματα προδιγησόμεθα, καὶ εἴτε ἀσεβεῖς φθάνουσιν³ ἄλλο προειργασμένοι. καὶ μὲν ἱστορίαν ἔχωμεν,⁴ ἀπὸ ἐκείνης ζητήσομεν. ἂν δὲ ἰδιωτικὸν ἢ τὸ πρόβλημα, κατὰ παράλειψιν διασύροντες φήσομεν. ἐγὼ τὸν μὲν ἄλλον βίον⁵ παραλιμπάνω λέγειν ὡς ἀσεβῆς καὶ ἐναγῆς καὶ⁶ κατὰ πάντα ἀποτρόπαιος· ὡς ἂν μὴ δοκοίην ἐνοχλεῖν ὑμᾶς μάτην, περὶ ὧν νῦν οὐ δικάζετε, περὶ τούτων ἀκούοντας. ἀλλὰ τὸ τελευταῖον αὐτῷ τολμηθὲν ἀσέβημα διέξιμι πρὸς ὑμᾶς. οἶον, μνούμενός τις ἐμάνη, καὶ ἀσεβείας κρίνεται.¹⁰ ἢ αὕτη⁶ γὰρ προδιήγησις ἀρμόσει τῷ προβλήματι. εἴτα⁴⁷ καταβησόμεθα εἰς τὴν διήγησιν. ἐπειδὴ γὰρ ὁ καιρὸς ἐνέστη τῶν μυστηρίων, καὶ ἔδει μυεῖσθαι καθαρούς εἰσιόντας εἰς τὸ ἀνάκτορον, τηνικάδε⁷ καὶ οὗτος, οὔτε καθηράμενος ἀπὸ τῶν ἀσεβημάτων, οὔτε ἀγνεύσας, καὶ⁸ ¹⁵ τὰ ἐξῆς. ἐν δὲ τοῖς ἀπὸ ἱστορίας οὕτω. κρίνονται Ἀθηναῖοι ἀσεβείας ἐπὶ Ποτιδαίᾳ· καὶ⁹ ὅτι Ἀθηναῖοι ἀρχῇθεν ἀσεβεῖς, καὶ ὅτι Λακεδαιμόνιοι διὰ τοῦτο πρὸς αὐτοὺς πόλεμον¹⁰ ἐξεννόχασιν, καὶ ὅτι πρῶτον μὲν τὸ Κυλώνειον ἄγος¹¹ οὐκ ἠθέλησαν ἐλάσαι, εἰδ' ὅτι¹² τὰς ²⁰ τριακοντούτεας σπονδὰς ἔλυσαν, εἰδ' ὅτι πόλεις ἀσεβῶς Ἑλληνίδας τὰς μὲν ἀνέστησαν,¹³ τὰς δὲ ἐξώρισαν. εἴτα καταβησόμεθα εἰς τὴν διήγησιν, καὶ νῦν Ποτιδαίαν ἄτοι-

2 Ald. καγορουμένου.

3 Marg. Vict. φθάνει — — προ-

ειργασμένος. 4 Vind. ἔχομεν — ζητήσωμεν. Mon. ἀπὸ ἐκείνης.

5 καὶ Mon. om. 6 Vind. καὶ αὕτη γὰρ ἡ προδιήγ. Mon. καὶ

αὕτη γὰρ ἡ διήγ. 7 Vind. τηνικαῦτα. 8 Ald. Mon. οὕτω

καὶ τὰ ἐξ. Port. Vind. οὕτω om. 9 καὶ Mon. Vind. om. 10 Mon.

Vind. τὸν πόλ. Vind. ἐξεννόχασιν. 11 Ald. ἄστος. Port. Codd.

ἄγος. Correxist etiam Paul. Leopard. Emendat. L. XX. c. 10.

εἰ
tum Par. τριακοντούτεας. 12 Mon. εἴτα ὅτι h. l. et paullo post.

13 Par. ἀνέσκαψαν. ad marg. γρ. ἀνέστησαν.

χον Κορινθίων οὖσαν, καὶ τὰ ἐξῆς. ἐὰν δὲ ἀπολογώμεθα, ἀνάπαλιν ποιήσομεν, εἴ τι πρεσβύτερον ἔχοιμεν ¹⁴ τῆς κρίσεως βοηθοῦν ἡμῖν ἀπὸ ἱστορίας εὖσεβῶς ¹⁵ πεπραγμένον, λέγοντες. εἰ δὲ ἰδιωτικὸν εἴη τὸ πρόβλημα, ¹⁶ κατὰ
 5 παράλειψιν εἰσάγοντες, ὥσπερ ἐν ταῖς κατηγορίαις ἔφαμεν. ὁμοίως καὶ φόνου κατηγοροῦμεν, ἢ βίας, ἢ τοιούτων ἀδικημάτων, τὸν αὐτὸν τρόπον τὰ πρεσβύτερα βίαια ζητήσομεν, εἰ ἔχοιμεν ἀπὸ ἱστορίας· εἰ δὲ μὴ, κατὰ πα-
 10 ράλειψιν θέντες, καὶ ἐν ταῖς ἀπολογίαις ὁμοίως τὰς ἐπιεικίας, ἢ ἀπὸ ἱστορίας βοηθουμένης τιθέντες, ἢ κατὰ παράλειψιν εἰσάγοντες. ποιοῦσι δὲ τὰς τοιαύτας προδιηγήσεις ἐπὶ μὲν τῶν πόλεων αἱ πράξεις, ἐπὶ δὲ τῶν ἀνδρῶν οἱ βίοι, προχωροῦντες ¹⁷ εἰς τὰς τῆς διηγήσεως χρείας,

C a p. VI.

15 ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΑΔΙΚΗΜΑΤΩΝ.

Κὰν ¹ δημοσίων ἀδικημάτων κατηγοροῦμεν, ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων ληψόμεθα. οἶον, τριακόσιοι νύκτωρ τὰ δεσμὰ ῥήξαντες αἰχμάλωτοι, ἀπὸ τῶν πολεμίων φυγόντες, ἦλθον εἰς τὴν πατρίδα· νόμου κελεύοντος νύκτωρ μὴ
 20 ἀνοίγεσθαι τὰς πύλας, οὐκ ἀνέωξεν αὐτοῖς ὁ στρατηγός, καὶ κρίνεται δημοσίων ἀδικημάτων. ἐνταῦθα γὰρ καὶ ὁ κατηγορὸς ἀπὸ πρεσβυτέρων ἀδικημάτων ἄρξεται, λέγων, ὅτι ἡμεῖς μὲν αὐτὸν ἐχειροτονήσαμεν στρατηγὸν ² πάντων προτιμήσαντες· ὁ δὲ δύσνους ὢν ἀρχῇθεν περὶ τὴν πό-
 25 λιν ἐπέδειξε τοῦτο καὶ ἐν τῇ στρατηγίᾳ. οὕτω γοῦν φανύ-

14 Mon. ἔχομεν. 15 Vind. εἰσεβές. 16 τὸ πρόβλημα Vind. Mon. om. 17 Vind. χωροῦντες.

1 Taur. 77. ἐάν. 2 Par. ad marg. γρ. στρατηγεῖν. ita Mon.

λως ἐστρατήγησεν, ὥστε καὶ ἡττήθημεν, καὶ ἦτταν βα-
 ρεῖαν, ἐν ᾗ τριακοσίους πολίτας ² αἰχμαλώτους συνέβη
 γενέσθαι, μετὰ τὸν τῶν ἄλλων φόνον. εἶτα ἐπὶ τὴν δι-
 ἡγησιν χωρήσομεν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ τύχη παρέσχε τοῖς πο-
 λίταις τόλμαν, ῥῆξαι τὰ δεσμὰ δυνηθῆναι καὶ λαθεῖν, ³
 καὶ τὰ ἐξῆς. ἐὰν δὲ ἀπολογάμεθα, οὕτως· ⁴ ἐγὼ περὶ τὴν
 πόλιν οὕτως ⁵ εὖνους ἀρχῆθεν ἐγενόμην, ὥστε καὶ τοῦ
 πολέμου καταλαβόντος ὑμᾶς, τῆς ἐμῆς ⁶ εὐνοίας ἔχοντες
 παραδείγματα, πάντας παραλιπόντες τοὺς ἄλλους, ἐμὲ
 στρατηγεῖν ⁸ ἐχειροτονήσατε. τυραννοκτόνοι δὲ πάντες καὶ ¹⁰
 ἀριστεῖς ὁμοίως προδιηγῆσεις ἔξουσι τοὺς βίους, ἀφ' ὧν
 χωροῦμεν ἐπὶ τὰς διηγῆσεις τῶν πραγμάτων, ἐφ' οἷς
 αἱ κρίσεις.

C a p. VII.

Π Ε Ρ Ι Δ Ι Η Γ Η Σ Ε Ω Σ, ¹

Ταυτὶ ² μὲν οὖν περὶ τῶν προκαταστάσεων τῶν ἐν
 ταῖς διηγῆσεσιν, ³ καὶ ὅθεν δεῖ ἀρχομένους μὴ ἀκεφά- ¹⁵
 λως ἐμβάλλειν τοῖς πράγμασι. ῥητέον δὲ ἐξῆς, τίσι πλα-
 τύνεται ἡ διήγησις τρόποις. ἡμεῖς ⁴ μὲν οὖν φαμεν, ὅτι
 πρῶτον χρὴ τῶν λεγομένων ἕκαστον καὶ τρισὶ καὶ τέτρα-

³ Vind. ὀπλίτας. supra lin. ἡ πολίτας. ⁴ Ald. Mon. οὐ-
 τω, Port. Vind. οὕτως. ⁵ Vind. οὕτως om. ⁶ ἐμῆς Vind.
 om, ⁷ Mon, Vind. δείγματα, ⁸ Mon, στρατηγόν, Par,
 στρατηγεῖν [Ald. ἐχειροτονήσατε].

¹ Titulum Mon, om. Tituli c. V. VI, manu rec, ad marg.
 adiecti sunt. Taur. 77, περὶ διηγῆσεως, πῶς πλατύνεται διήγη-
 σις. ² Mon. ταῦτα. ³ Vind. addit: λέλεκται. ⁴ Vind,
 ἡμεῖς οὖν φαμεν πρῶτον χρῆναι.

σι ⁵ κώλοις πλατύνεσθαι, ἢ ⁶ καὶ πλεόσιν ἐκφέρεσθαι
 πολλάκις· οὐ γὰρ ἐστενοχώρηται τῆς διηγήσεως ἡ δύνα-
 μισ ῥητῶ μέτρῳ, καθάπερ καὶ τὸ προοίμιον, ἀλλ' ἐξ-
 ουσίαν ἔχει καὶ μέτρον τὴν βούλησιν ἢ τὴν δύναμιν τοῦ
⁵ λέγοντος· οἶον, ἐγὼ περὶ τὴν πόλιν εὖνους οὐ τήμερον,
 οὐδὲ νῦν ἡρξάμην ἀγαπᾶν τὰ κοινά· ἀλλὰ τῆς πρὸς ὑ-
 μᾶς εὐνοίας πάλαι καὶ πρόπαλαι πολλὰ ἐξενήνοχα δει-
⁴⁸ γματα· καὶ ὅτι τὰ πρὸς ὠφέλειαν ὑμῖν ⁷ ἀνασκοπῶν μυ-
 ριάκις δηλώσαι μοι δοκῶ. τὸ γὰρ αὐτὸ πρᾶγμα πολλάκις
¹⁰ ἐρμηνευθὲν κόσμον ἐνεδείξατο τοῦ λόγου. τρέφει δὲ καὶ
 τὴν δύναμιν τοῦ ῥήτορος μάλιστα ἐν ταῖς περιγραφαῖς ⁸
 τοῦτο ἀσκούμενον. ἐξ ⁹ ἀνάγκης γὰρ ποικίλων ὀνομάτων
 καὶ διαφόρων εὐποροῦμεν, ¹⁰ ζητούντων ἡμῶν ποικίλοις
 καὶ πολυτρόποις ὀνόμασι μεταποιεῖν τὰ κῶλα. πρῶτον
¹⁵ μὲν οὕτω μηχανύεται ἐξ ἐρμηνείας. ἔπειτα δὲ καὶ τὸ πα-
 ραιφθὲν ζητήσαντες λέξομεν κάκεινο ἐν κώλοις ὅσοις
 ἂν ¹¹ δυνώμεθα· οἶον, τότε μὲν οὐκ ἐποίησα, οὐδὲ εἰρ-
 γασάμην. ἐκεῖνο δὲ οὐ ¹² διεπραξάμην. ἔπειτα μὲν τοι
 καὶ τοῦ πεπραγμένου τὴν αἰτίαν ζητήσομεν· καὶ ὅταν εὖ-
²⁰ ρωμεν, ὅσοις ἂν δυνώμεθα κώλοις ἕκαστα ἀφηγησόμεθα.
 οὐδεὶς γὰρ νοῦς οὕτω ¹³ καλὸς εἰς κατασκευὴν διηγήσεως,
 ὥς αἰτία.

Πλατύνουσι δὲ διήγησιν καὶ οἱ συλλογισμοί, ¹⁴ εἰ
 πρὸ τῶν πράξεων λέγοιμεν βεβουλευσθαι, ὥς εἰ μὲν τότε
 ποιήσαιμι, τότε ἀπαντήσεται· καὶ προστιθέναι τὰς αἰ-
 τίας· εἰ δὲ τότε ἐργασαίμην, ¹⁵ τότε ἀπαντήσεται. καὶ

⁵ Vind. τέταρσι. ⁶ ἢ Vind. om. ⁷ Ald. Mon. ἡμῖν.
 Port. Vind. ὑμῖν. ⁸ Par. ad marg. γρ. ἐν ταῖς γραφαῖς. ⁹
 Mon. ἀνάγκη. ¹⁰ Mon. εὐπορήσομεν. ¹¹ ἂν Vind. om.
¹² Mon. οὐδέ. ¹³ Vind. Mon. οὕτω νοῦς καλός. ¹⁴ Mon.
 Vind. λογισμοί. Praec. articulum Vind. om. ¹⁵ Ald. Port.
 ἐργασαίμην. Mon. Vind. ἐργασ.

παραδείγματος ἔνεκεν ¹⁶ καὶ σαφηνείας τῶν θεωρημά-
 των καὶ ἐπὶ προβλήματος λέξομεν. ἔστω δὲ ὁ στρατηγὸς
 ὁ μὴ ἀνοίξας τὰς πύλας. ἀπὸ τοῦ παραλειφθέντος πρῶ-
 τον. ἡμεῖς γὰρ ἐνστάντος τοῦ πολέμου καὶ καταβράγχι-
 σης τῆς ¹⁷ μάχης καὶ κινηθείσης ἡμῖν πρὸς τοὺς ἐχθροὺς 5
 φιλονεικίας, ἄλλον μὲν οὐδένα τῶν πάντων στρατηγὸν
 ἐχειροτονήσαμεν, οὐδὲ ἐπεστήσαμεν τοῖς πράγμασιν, οὐ-
 δὲ τὸ στρατόπεδον ἐπιστεύσαμεν. εἶτα τὸ πραχθὲν, τοῦ-
 τον δὲ ¹⁸ στρατηγεῖν ἡξιώσαμεν, καὶ τὸ ἀξίωμα τῆς πό-
 λεως ἐπιστεύσαμεν, καὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν ἔχειν, καὶ ¹⁰
 τάττειν ὅπως ἐθελήσειεν, ¹⁹ ἐπετάξαμεν. εἰθ' ἡ αἰτία ²⁰
 οὐχ ὥς μὰ τὴν ἀλήθειαν ²¹ προδώσοντος αὐτοῦ τὴν πό-
 λιν, καὶ τοὺς ἐχθροὺς ἀγαπήσοντος, ἀλλ' ὥς εὐνοϊκῶς
 προστησομένου τῶν ἡμετέρων πραγμάτων. ὁ δὲ, ταῦτα
 πιστευθεὶς, πάλιν ἐκ τῶν παραλειφθέντων, ²² οὔτε ἑστρα- 15
 τήγει καλῶς, οὔτε ἐξηγεῖτο τῶν πραγμάτων ὀρθῶς. ²³
 εἰθ' ἡ αἰτία τοῦ παραλειφθέντος. ²⁴ δύσνους γὰρ ἦν
 περὶ τὴν πόλιν καὶ ἄδικος πάνν· ἀλλὰ καὶ αἷτιος ἡμῖν
 ἡττης ἐγένετο. ἐπεὶ δὲ ὁ θεὸς καλῶς ποιῶν ²⁵ καὶ κη-
 δόμενος τῶν τῆς πόλεως πραγμάτων καὶ ἐπανορθοῦμε- 20
 νος τὰ τῆς πόλεως πταίσματα κατὰ νοῦν ἐποίησε τοῖς
 πολίταις ²⁶ ῥῆξαι τὰ δεσμὰ καὶ φυγεῖν δυνηθῆναι καὶ
 σωθῆναι πρὸς ἡμᾶς· εἶτα ἀπὸ τῶν λογισμῶν· ἐνταῦθα
 ὁ στρατηγὸς ἐλογίσατο, ὥς εἰ μὲν ἀνοίξει τὰς πύλας,
 σωθῆναι τε παρασκευάσει τοὺς τριακοσίους, καὶ οὐδὲν 25

16 Vind. ἔνεκα καὶ τῆς σαφ. 17 τῆς Mon. om. 18
 δὲ Mon. om. 19 Vind. θελήσειεν. 20 Par. ad marg. εἶτα
 ἡ αἰτία τοῦ πραχθέντος. 21 Mon. τὴν Ἀθηναίων προδώσοντος αὐ-
 τῆς [sic]. 22 Vind. τοῦ παραληφθέντος. 23 Mon. σεμνῶς.
 ad marg. man. rec. γρ. ὀρθῶς. Vind. ὀρθῶς om. 24 εἰθ'·
 ἡ αἰτ. τοῦ παρ. in Mon. non est, sed manu rec. ad marg.
 adscriptum. 25 ποιῶν Vind. om. 26 πολίταις Mon. om.
 In Vind. insertum est.

ὄφελος αὐτῷ τῆς προδοσίας ἔσται καὶ τῆς ἥττης ἡμῖν ἀπαντήσῃ ²⁷ παραμυθία. εἰ δὲ μὴ ἀνοίξειεν, ὥς πληρώσει τε τὴν ἐπιθυμίαν, καὶ πάντες τεθνήξονται, καὶ εἰς στενὸν κομιδῇ ²⁸ καταστήσονται τὰ ἡμέτερα, τοῦτο καὶ ⁵ πράττειν προείλετο. καὶ παρατηρητέον, ὅτι καὶ τὰ πραττόμενα καὶ τὰς αἰτίας τῶν πραττομένων καὶ τὰ παραλειπόμενα καὶ τὰς αἰτίας τῶν παραλειπομένων καὶ τοὺς λογισμοὺς καὶ πάντα ἐν πολλοῖς κώλοις καὶ ποικίλοις ²⁹ λέγειν δυνάμεθα.

- ¹⁰ Εἰ δὲ τρόπος ἐν διηγῇσει τῶν πεπραγμένων ³¹ πλατύνοιτο, διασκευάζεται τὸ πρόβλημα, καὶ οὐχ ἀπλῶς διηγείται. ³¹ αἰτία μὲν γὰρ διήγησιν, ³² τρόπος δὲ διασκευὴν κατασκευάζει. τρόποι δὲ διηγῆσεως τρεῖς, ἀπλοῦς, ἐγκατάσκευος, ἐνδιάσκευος. ὅταν μὲν οὖν ᾗ τὰ ³³ πρά-
¹⁵ γματα πολλὰ καὶ ποικίλα καὶ ἱκανὰ καὶ βαρὴ τοὺς ἀντιδίκους, ἡμῖν δὲ βοηθῇ, ἀπλῇ χρησόμεθα τῇ διηγῇσει.
 οὐ δεῖται γὰρ ἰσχυρῶν λόγων τὸ αὐτομάτως ἰσχύον πρᾶγμα. ἐὰν δὲ σύντομος ᾗ καὶ πολιτικὴ ἡ διήγησις, τῷ ³³ ἐγκατασκευῷ χρησόμεθα τρόπῳ, ταῖς αἰτίαις κατασκευά-
²⁰ ζοντες αὐτήν, ἵνα γένηται ῥητορικωτέρα τῇ προσθήκῃ τῶν αἰτιῶν, εἰς τὴν κατασκευὴν βοηθουμένη. ἐὰν δὲ ᾗ σύντομος καὶ φαιδροτέρα, ³⁵ τῷ ἐνδιασκευῷ χρησόμεθα τρόπῳ, μὴ φειδόμενοι μηδὲ τῶν ἀπὸ τοῦ τρόπου κατασκευῶν. ἐνδιάσκευος γάρ, τοι διὰ τοῦτο κέκληται, ὅτι τοῖς
²⁵ ἀπὸ τῆς διασκευῆς μέρεσι βοηθεῖται. ἔφαμεν δὲ ³⁶ ἤδη
⁴⁹ φθάσαντες, ὅτι αἰτία μὲν κατασκευάζει, ³⁷ τρόπος δὲ διασκευάζει.

27 Vind. ἀπαντήσοι. 28 κομιδῇ Mon. om. tum Vind. καταστήσεται. 29 καὶ ποικίλοις Vind. om. 30 τῶν πεπραγμ. Mon. om. 31 Vind. καὶ οὐ διηγείται. 32 Vind. διήγ. ἐγκατάσκευον. Mon. διήγ. ἐγκατάσκευον σευνάζει. τρόπος δὲ διήγησιν ἐνδιάσκευον κατασκευάζει. 33 Ald. ᾗτα. 34 τῷ Vind. Mon. om. 35 marg. Vict. σφοδροτέρα. 36 δὲ Mon. om. 37

Ἀπλῇ μὲν οὖν διήγησις παρὰ Δημοσθένει ἐν τῷ κα-
τὰ Κόνωνος αἰκίας. Ἐξήλθουμεν ³⁸ εἰς Πάνακ-
τον, ³⁹ ἔτος τουτὶ τρίτον. καὶ μεθ' ἡμῶν ἐ-
σκήνωσαν οἱ Κόνωνος ⁴⁰ υἱεῖς, προσούρου ⁴¹
τε ἡμῖν, καὶ τὰς ἀμίδας κατεῤῥήγνυνον· οὐ γὰρ
εἶχε μᾶλλον δεινῶσαι τὸν λόγον, ⁴² ἢ τὰ πράγματα λέ-
γων αὐτὰ ψιλὰ ⁴³ ὁ ῥήτωρ, ᾧ ἔπραττον ἐκείνοι· ⁴⁴ γυ-
μνὰ γάρ τοι λεγόμενα πλείονα ἰσχύν ⁴⁵ ἔλαβεν, ἢ εἴ-
τις αὐτὰ ἐκόσμει λόγοις. ἐγκατάσκευος δέ ἐστιν ἡ κατὰ
Ἀριστοκράτους. φάσκων γὰρ Χερρόνησον ⁴⁶ κινδυνεύειν ¹⁰
τῇ πόλει, τὰς αἰτίας λέγει, δι' ἃς ἐσώζετο, καὶ τὰς αἰ-
τίας, ⁴⁷ δι' ἃς ἀπολείται. ἐστι γὰρ τοῦτο· ⁴⁸ τελευτή-
σαντος Κόντος, Βηρισάδην καὶ Ἀμάδοκον καὶ Κερσοβλέ-

Mon. κατασκευάζει διήγησιν. Vind. διήγησιν κατασκ. Par. ad
marg. γρ. καὶ οὕτως· ὅτι αἰτία μὲν διήγησιν ἐγκατάσκεινον, τρό-
πος δὲ διήγησιν ἐνδιάσκεινον κατασκευάζει. ita Taur. 77. qui ha-
bet ad marg.: γρ. κατασκευάζει· τρόπος δὲ διασκευάζει. 38
Port. ἐξήλθον ἔτος τουτὶ τρίτον εἰς Παν. φρουρᾶς ἡμῖν προγραφί-
σης. ἐσκήνωσαν οὖν οἱ υἱεῖς Κόνωνος τουτουῖ ἐγγὺς ἡμῶν, καὶ τὰ
ἐξῆς, καὶ τὰς ἀμίδας κατεσκηδάννυν καὶ προσοεύρου. οὐ γὰρ κ.
τ. λ. — In Con. p. 1257. 39 Vind. Ἀπάνακτον. 40 Ald.
Vind. Sch. T. VII. p. 732. Ἀρίστωνος. Mon. Κόνωνος. supra lin.
manu rec. γρ. Ἀρίστωνος. Vind. ad marg. κρεῖττον Κόνωνος.
41 Vind. Mon. Sch. T. VII. p. 732. καὶ προσοεύρου τε. 42
Mon. Sch. T. VII. p. 732. τῷ λόγῳ. ad marg. τὸν λόγον. Vind.
δηλῶσαι τῷ λόγῳ. 43 Vind. Mon. Sch. T. VII. p. 732. αὐ-
τὰ ὁ ῥήτ. ψιλὰ. 44 Ald. add. ψιλὰ ἐκθῆναι. Mon. Vind. αἰ
ἐπραττον [Ald. ἐπρατον. Vind. ἐπραττον.] ἐκείνοι. γυμνὰ γάρ τοι.
[Ald. λεγόμεν. corr. marg. Vict. Mon. Vind. Port.] 45 Ald.
Mon. Vind. πλείον ἰσχύν. Mon. ad marg.: πλείονα. Port. πλείον
ἰσχύος. 46 Ald. Port. Mon. Χερρόνησον. Vind. Χερρόνησον
κινδ. τὴν πόλιν. 47 Vind. καὶ τὰς, ἐξ ὧν ἀπολ. — c. Aristocr.
p. 623. 48 Mon. τοιοῦτο.

πτῆν, τρεῖς ἀνθ' ἑνὸς γενέσθαι Θράκης βασιλέας. συμβέβηκε γὰρ ἐκ τούτου αὐτοῖς μὲν ἀντιπάλους εἶναι τούτους,⁴⁹ ἡμᾶς δ' ὑπέρχεσθαι⁵⁰ καὶ θεραπεύειν· καὶ καθάπαξ ἡ διήγησις πᾶσα διὰ τῆς θεωρίας πεπλήρωται ταύτης. ἐνδιάσκειον δὲ ἐκείνο τὸ μέρος τῆς διηγήσεως ἐν τῷ περὶ τῆς παραπρεσβείας παρὰ τῷ Δημοσθένει.⁵¹ Θέαμα δεινόν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ἐλεονόν. ὅτε γὰρ νῦν ἐπορευόμεθα εἰς Δελφοὺς, ἐξ ἀνάγκης ἦν ὁρᾶν ταῦτα πάντα,⁵² οἰκίας
 10 κατεσκαμμένας, τείχη⁵³ περιηρημένα, χώραν ἔρημον τῶν ἐν ἡλικίᾳ, γυναῖα δὲ καὶ παιδάρια ὀλίγα, καὶ πρεσβύτας ἀνθρώπους οἰκτρούς.

Τὸ δὲ ἄριστον καὶ ἀναγκαιότατον εἰδέναι, ὅτι τῶν
 15 διηγήσεων αἱ μὲν πλείσται πᾶσιν ὑποπίπτουσι τοῖς τρόποις, ὥστε τινὰ μὲν μέρη αὐτῶν⁵⁴ ἀπλᾶ εἶναι, τινὰ δὲ⁵⁵ ἐγκατάσκευα, τινὰ δὲ ἐνδιάσκευα, ὡς φαίνεται ἡ διήγησις αὕτη παρὰ τῷ Δημοσθένει, μᾶλλον δὲ αἱ πλείους. τὸ μὲν γὰρ λέγειν, ἡμεῖς τοῦτον ἐχειροτονήσατε
 20 πρεσβευτὴν οὐχ ὡς τῶν ἀποδωσομένων τὰ ἡμέτερα,⁵⁶ ἀλλ' ὡς τῶν φυλαξάντων τοὺς ἄλλους, τῆς ἐγκατασκευῆς μέρος ἐστί. τὸ δὲ λέγειν, ὁ δὲ τῇ προτεραίᾳ⁵⁷ τῶν ἐκκλησιῶν πάντα εἰπὼν κατὰ Φιλοκράτους, τῇ δὲ⁵⁸ ὑστεραίᾳ μεταβαλλόμενος, δηλὸς ἐστι προδιδόναι, ἀπλῶς⁵⁹
 25 λέγει καὶ ἀπλῶς διηγεῖται. ἐπὶ τέλει δὲ ἐδείξαμεν, ὅτι ἐνδιασκεύως τὰ περὶ Φωκίας διηγεῖται.

Ἀκμὴ δὲ διηγήσεως τριχῶς γίνεται· ἥτοι τοῦ πρώτου
 γμα-

49 Port. τούτοις. tum Ald. ἡμᾶς δέ. 50 Vind. Mon. ὑπερ-
 ἔχεσθαι. Port. δὲ ὑπ. 51 De fals. leg. p. 361. 52 Port. ἡμῶν πάντα
 ταῦτα. 53 Mon. καὶ τείχη. 54 Vind. αὐτῶν μέρη. 55
 Vind. τὰ δέ. 56 Vind. ἡμέτερα. 57 Ald. Mon. Vind. πρώ-
 τη. Port. προτεραία. 58 Vind. δ' ὑστερ. 59 Mon. ἀπλᾶ.

γματος αὐτοῦ, ἢ τῆς ἀξιώσεως, ἢ τῆς αἰτίας τῆς ἀξιώσεως συνεχῶς διαφόροις κώλοις καὶ ποικίλοις ⁶⁰ λεγομένης· ἢ καὶ τῶν δύο, ἢ καὶ τῶν τριῶν πολλακίς ὁμοίως παραλαμβάνομένων. οὕτω γὰρ ἀκμὴ μείζων ⁶¹ γίνεται καὶ ποικίλη μᾶλλον, ἐὰν τὸ πρᾶγμα τρισὶ κώλοις ⁶² 5 ἢ τέτρασιν εἴπωμεν. ἐπὶ τέλει δὲ ⁶³ καὶ τὴν ἀξίωσιν καὶ τῆς ἀξιώσεως τὴν αἰτίαν· ⁶⁴ οἷον, ἐνώπιόν τις τῆς μητρὸς ἀπέκτεινε τὸν υἱὸν κατὰ τὸν τῶν ἀκρίτων νόμον. ἐξέθανεν ἡ μήτηρ, καὶ κρίνεται ὁ πατὴρ αἰτίας θανάτου, ⁶⁵ καὶ συλλαβὼν τὸν υἱὸν ἔπαιεν, ἐτίτρωσκεν, 10 ἐφόνευσεν ὁμοῦ τῇ γυναικί, ὡς ἀλλοτρίους, ὡς ἐχθρούς, ὡς ἐκ τινος τῶν πολεμίων γεγονότας. τὸ πρᾶγμα τοῦτο. εἴτα ἡ ἀξίωσις, τίς οὐκ ἀγανακτεῖ; τίς οὐκ ὀργίζεται; τίς οὐ χαλεπαίνει ⁶⁶ τοῖς γεγενημένοις; τίς οὐκ ἀπαιτεῖ τὴν προσήκουσαν τιμωρίαν; εἴτα ἡ αἰτία· ⁶⁷ δι' ὃν πε- 15 πλήρωται μiasμάτων ⁶⁸ ἡ οἰκία, δι' ὃν ἄθεςμοι φόνοι, δι' ὃν ἀσεβεῖς σφαγαί, δι' ὃν γένος ὅλον ἐρύπται ⁶⁹ πεφονευμένον, παρ' οὗ ⁷⁰ ἤκιστα τις ἂν προσεδόκησεν.

60 καὶ ποικίλοις Vind. om. 61 Vind. μείζων ἢ ἀκμὴ γηγῆσται καὶ π. μ. ὅταν τὸ πρ. 62 Vind. Mon. τρ. κώλ. εἴπωμεν ἢ τέτρ. 63 δὲ Ald. Vind. om., est in Mon. Port. 64 Vind. καὶ τὴν τῆς ἀξιώσεως αἰτ. 65 Vind. φόνου. 66 Ald. χαλεπαίνουσιν. 67 Vind. Mon. αἰτ. τῆς ἀξιώσεως. 68 Vind. τῶν μiasμ. 69 Mon. ἔρπται. 70 Ald. Mon. παρ' ὃν. Port. Vind. παρ' οὗ.

ΕΡΜΟΓΕΝΟΥΣ¹

ΠΕΡΙ ΕΥΡΕΣΕΩΝ ΤΟΜΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.

C a p. I.

Τὸ τρίτον μοι σύνταγμα τουτὶ γέγονεν, ὃ κράτιστε Ἰούλιε Μάρκε,² περὶ ὧν ἤδη σοι φθάνω καὶ δι' ἐ-
 5 μαντοῦ³ πολλάκις τεχνολογήσας, τοῦ κορυφαίου τῆς
 ῥητορικῆς μέρους· ἔστι δὲ ἢ τε τῶν κεφαλαίων εἰσαγωγή
 καὶ οἱ τρόποι τούτων, καὶ δι' ὧν γίνονται· εἶτα περὶ
 τῶν λύσεων καὶ ἐξ ὧν συνίστανται· εἶτα ἐπιχειρημά-
 των καὶ τῶν τόπων, ἐξ ὧν λαμβάνονται· εἶτα ἐργασιῶν,
 10 αἱ καθ' ἕκαστον τῶν ἐπιχειρημάτων ἐκλαμβάνουσαι ἐρ-
 50 γάζονται. καὶ μὴν καὶ τῶν ἐπὶ τούτοις ἐνθυμημάτων
 ἐμοὶ παρευρεθέντων, ἀφ' ὧν τὸ ἀκρότατον τῆς δριμύ-
 τητος καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαιοτέροις⁴ εὐρίσκεται. περαι-
 τέρω δὲ τούτων προβαίνουσαν τὴν ῥητορικὴν οὐχ εὐ-
 ρήκαμεν, ἀνακυκλουμένην⁵ δέ γε. πρὸ δὲ τούτων βρα-
 15 χέα μοι περὶ προκατασκευῆς εἰπεῖν ἔδοξε.

1 Mon. τόμος τρίτ. περὶ εὐρέσεως. Ald. περὶ εὐρέσεως τόμος
 τρίτος. 2 Vind. Μάρκε Ἰούλιε. 3 In Mon. supra lin. ma-
 nu rec. ζώσης φωνῆς. ad marg. τινὰ τῶν βιβλίων τὸ δι' ἐμαντοῦ
 οὐκ ἔχει, καὶ δύναται νοεῖσθαι οὕτως· ὅτι ἔχει ὅπερ δηλοῖ ζώση
 φωνῇ. 4 Vind. Mon. ἀρχαίοις. 5 Vind. supra lin. δηλα-
 δὴ περὶ ταῦτα.

C a p. II.

Π Ε Ρ Ι Π Ρ Ο Κ Α Τ Α Σ Κ Ε Τ Η Σ.

Ἡ προκατασκευὴ πρεσβύτερόν ἐστι μέρος λόγου τῆς κατασκευῆς, ὡς δηλοῖ καὶ τοῦνομα. ἔργον δὲ αὐτῆς τὸ προεκτίθεσθαι τὰ κεφάλαια, καὶ τὰ ζητήματα, οἷς περιπλακεῖς ὁ λόγος συμπληρώσει τὴν ὑπόθεσιν. οἷον ἐστιν 5 ἐκεῖνο παρὰ τῷ Δημοσθένει· δίκαιον δ' ¹ ἐστὶν ἴσως ἐμὲ τρία ὑμῖν ² ὑπεσχημένον εἰπεῖν, ἓν μὲν, ὡς παρὰ τοὺς νόμους τὸ ψήφισμα εἴρηται. δεύτερον δὲ, ὡς ἀσύμφορόν ἐστι ³ τοῦτο τῇ πόλει· τρίτον δὲ, ὡς ἀνάξιος ⁴ ἐστι Χαρίδημος 10 τούτων τυχεῖν, ἀπάντων τούτων ὑμῖν αἵρεσιν δοῦναι, τί πρῶτον, ἢ τί δεύτερον, ἢ τί τελευταῖον βουλομένοις ὑμῖν ἐστιν ἀκοῦσαι. ταῦτα γάρ τοι προειπὼν πᾶσαν ἡμῖν ἐπὶ κεφαλαίου τὴν τομὴν ἐσήμανε τοῦ λόγου. εἶτα καθ' ⁵ ἑαστον αὐτῶν λαβὼν διεπεράνατο ταῖς κατασκευαῖς, τὰς ἀρμοιτοῦσας ἐκάστω τῶν ἐπιχειρήσεων ⁶ προσαγαγὼν δυνάμεις. καὶ μὴν καὶ ἐν τῷ τῆς παραπροσβείας λόγῳ προκατασκευῆς ἔχει χώραν καὶ δύναμιν τὸ λέγειν αὐτόν· σκέψασθε ⁷ παρ' ὑμῖν ⁸ αὐτοῖς τί- 20 νων ⁹ προσήκει τῇ πόλει λόγον παρὰ πρεσβευτοῦ λαβεῖν. πρῶτον μὲν τοίνυν ἂν ἀπήγ-

1 Ald. Mon. δέ. Port. Vind. δ'. — In Aristocr. p. 626.

2 Mon. ἡμῖν. sq. εἰπεῖν Mon. Vind. om. 3 Vind. ἔσται. sq. τοῦτο Port. om. 4 Ald. Mon. οὐκ ἀνάξ. Port. Vind. οὐκ om. tum Vind. Mon. τούτων τυχεῖν Χαρίδ. Port. τυχεῖν τούτων, ὡς γέγραπται, ἀπάντων omisso Χαρίδημος. 5 Port. ἐπιχειρημάτων. 6 Port. εἰ σκέψαισθε ut Dem. de fals. leg. p. 342. 7 Ald. ἡμῖν. 8 Vind. τίνα προσήκει λόγον. omisso τῇ πόλει.

γειλε, δεύτερον δὲ ὧν ἔπαισε, τρίτον δὲ ὧν
 προσετάξατε αὐτῷ· μετὰ ταῦτα τῶν χρόνων.
 ἐφ' ἅπασι δὲ τούτοις, εἰ ἁδωροδοκῆτως, ἢ μὴ,
 ταῦτα πάντα⁹ πέπρακται· καὶ¹⁰ γὰρ καὶ ἐνταῦθα
 5 ἐπὶ κεφαλαίων τὰ ἐγκλήματα προὔθηκεν,¹¹ ὧν καθ' ἕκα-
 στον ἐξελέγξει καὶ ἀποδείξει· εἰ δὲ ζητοίης, εἰ τούτοις
 τέτμηκε τοῖς κεφαλαίοις τὸν λόγον, ἢ εἰ τούτοις μόνοις,
 ἢ εἰ τῇ τάξει ἐχρήσατο τῆς ἐπαγγελίας, ἐν τῇ κατασκευῇ
 λόγον ἴδιον ζηταῖς θεωρίας¹² καὶ τέχνην τοῦ τῆς παρα-
 10 πρεσβείας καὶ οἰκονομίας, οὐκ ἂν ἐρεῖς τὸ μὴ οὐ προ-
 εκτίθεσθαι¹³ τὰ κεφάλαια τὸν ῥήτορα, ὃ τῆς προ-
 κατασκευῆς ἐστίν ἴδιον. πολὺ δὲ δῆπουθεν διενήνοχε τεχ-
 νολογῆσαι διδασκαλικὴν θεωρίαν, ἢ θεωρῆσαι δικανικὴν
 ἀνάγκην λόγου¹⁴ πρὸς τὸ χρήσιμον τῶν ζητουμένων δι-
 15 οικονομουμένων· ἐπεὶ καπεῖνό σοι ἀστεῖον καὶ χάριεν προ-
 ειρῆσθαι, ὡς τετηρήκαμεν τὴν προκατασκευὴν ταύτην
 οὐ μιᾶ χώρᾳ συνευγμένην ἄλλὰ διπλῇ. ποτὲ μὲν γὰρ
 μετὰ τὰ προοίμια τάττει τὴν προκατασκευὴν, ὡς ἐν τῇ
 τῆς παραπρεσβείας λόγῳ· ποτὲ δὲ μετὰ τὴν διήγησιν,
 20 ὡς ἐν τῇ κατὰ Ἀριστοκράτους λόγῳ.

Καὶ τοῦτο μὲν ἐξήρκεσεν ἂν εἰπεῖν ἄλλῳ, ὅτι διτ-
 τὴν ἔχει χώραν. σοὶ δὲ οὐκ ἀποκρύνομαι παραστήσαι,
 τί ποτε τῷ ῥήτορι ἐνενόησα. καὶ γὰρ οὖν καὶ αὐτῷ
 διαπορῆσαι μοι παρέστη¹⁵ γενομένῳ τοῦ πράγματος ἐν
 25 ἐπιστάσει, καὶ εὗρον τὸν ῥήτορα, εἰ μὲν ἀπατήσειν μὴ
 μέλλοι τοὺς δικαστὰς, ἀλλὰ πληρώσειν τὴν ἐπαγγελίαν
 ποδαρῶς, μετὰ τὴν διήγησιν τιθέντα τὴν προκατασκευ-
 ῆν, καὶ ἅμα συνάπτοντα, καὶ ἐπάγοντα τὴν κατασκευ-
 ῆν· ὥστε ἔτι τῆς¹⁶ μνήμης οὔσης ἐναύλου τῆς κατὰ

9 Port. πάντα ταῦτα. 10 Ald. Mon. Vind. εἰ γὰρ καὶ.
 πρόσ

[Vind. καὶ om.] Port. καὶ γὰρ καὶ. 11 Vind. ἐπέθηκεν. 12
 Vind. θεωρεῖν. 13 Mon. προεκτεθεσθαι. 14 λόγου Ald.
 Mon. om., est in Port. Vind. 15 Mon. Vind. πάρεστι. 16

τὴν ἐπαγγελίαν, μηδὲν ψεύδεσθαι δοκεῖν, ἀλλ' ὡς ἐπηγγείλατο τιθέντα τὴν κατασκευὴν οὕτως. ὅταν δὲ μέλλῃ δοκεῖν δικαίως ¹⁷ μὲν ἐπαγγέλλεσθαι, τὴν ἐπαγγελίαν δὲ παρ' οὐδὲν τίθεσθαι, τηνικαῦτα μετὰ τὰ προοίμια προκατασκευάζοντα, καὶ μεταξὺ τὴν διήγησιν τάττοντα, ⁵ εἴθ' οὕτω τῆς μνήμης διὰ τῆς διηγήσεως ἐξελόντα τὴν ἐπαγγελίαν, κατασκευάζοντα ὕστερον ὡς βούλεται. καθάπερ οὖν ἐν τῇ τῆς ¹⁹ παραπρεσβείας ἐάλωκε ²⁰ λόγῳ· καὶ γὰρ ἐνταῦθα φήσας δεῖν πρῶτον εὐθύνας ἀπαιτεῖν ὧν ἀπήγγειλε, τὸ ἀνεύθυνος ²¹ ἐπὶ λόγοις, μετὰ πολλὰ τέθεικε κεφάλαια. καὶ ὅλως τὴν τάξιν τῆς ἐπαγγελίας ⁵¹ συγχέας, οὐχ ὡς ἐπηγγείλατο, κατεσκεύασεν. εἰ δὲ εἰς ¹⁰ τὸν λόγον αὐτὸν λέγειν δεοί, ²² καθ' ἕκαστον τῶν μερῶν ἰδίας ἔχει τέχνας ²³ καὶ ἀπορρήτους. οὐ μέντοι τὰ τῆς οἰκονομίας ἐκείνης ἴδια κοινὰ διδασκαλίας τεχνῶν τοιούτων δύναται γενέσθαι.

- Εὖρον καὶ ἄλλο προκατασκευῆς εἶδος ²⁴ παρενρεθὲν ¹⁵ τοῖς ἀρχαίοις, ὃ κεφαλαίων μὲν ἐπαγγελίαν οὐκ ἔχει, ἀποδειξιν δὲ παρίστησι τοῦ κατὰ τοὺς νόμους δοκεῖν εἰσερχεσθαι τὴν κρίσιν. προκατασκευὴ δ' ἂν καὶ τοῦτο καλοῖτο ²⁵ εἰκότως, ὅτι λόγος ἐστὶ πρὸ τῶν κεφαλαίων λεγόμενος, εἰκόσι λογισμοῖς πᾶσαν τὴν κατασκευὴν προκα- ²⁰ λούμενος. καὶ τούτῳ κέχρηται πολλοὶ τῶν ἀρχαίων· ἄλ-

Vind. τῆς om. Mon. ἐναύλου τῆς μνήμης οὔσης. 17 Vind. Mon. δικαίως μὲν δοκεῖν. Mox ἐπαγγέλλεσθαι interpretatur Taylor. ad Dem. de fals. leg. p. 340. v. 12. formam operis proponere, rem seu argumentum futurum delineare et rationem instituere istius, quod esset exsequendum. 18 Par. ad marg. ἐν ἄλλοις πρόκειται⁹ καὶ μὴν καὶ ὡς ὅτι δύναται μηκίστην ταύτην ποιοῦντα· εἴθ' οὕτως [etiam Vind. οὔτως]. 19 Mon. περὶ τῆς. 20 Vind. πεποίηκε. supra lin. ἐάλωκε. 21 Vind. ἀνεύθυνον. 22 Mon. Vind. δεοί λέγειν. 23 Mon. τέχνας ἔχει. 24 Vind. εἶδος προκατασκευῆς. 25 Vind. καλοῖτο καὶ τοῦτο.

λὰ καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Μειδίου· τῆς γὰρ στά-
 σεως οὔσης ὀρικῆς, ²⁶ καὶ τεμνομένων τῶν ὅρων οἷς ἴ-
 σμεν κεφαλαίοις, ²⁷ κέχρηται νοήμασι τοῖς διδοῦσι ²⁸ κα-
 τὰ τῶν οὕτως ²⁹ ἀδικησάντων περὶ τὴν ἰορτὴν, ἐξουσίαν
 δ εἶναι προβολῆς τοῖς κατηγορεῖν ἐσπουδακόσιν εἰ παρὰ τὰ
 διωρισμένα τις ἐκ τῶν νόμων ἐν τοῖς Διονυσίοις ποιῇ·
 καὶ τοῦτο ἀποδείξας καὶ ἀναγνοὺς ἐκ νόμων οὕτως ἐχώ-
 ρησεν εἰς τὴν μελέτην τοῦ ὅρου. καὶ τοι τό γε τὴν κατ-
 ηγορίαν ἐκ νόμων εἰσεῖναι ταύτην οὐδὲν ἔμελλε συνοίσειν, ³⁰
 10 οὔτε τῇ κατασκευῇ τοῦ ὅρου, οὔτε τῇ νίκῃ τοῦ τὸ πρα-
 χθὲν ἀσέβειαν εἶναι δοκεῖν, οὐχ ὕβριν. καὶ μέντοι καὶ
 Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου λόγῳ τῷ αὐτῷ τρόπῳ
 τῆς προκατασκευῆς ἐχρήσατο. καὶ γὰρ ἐκεῖνος πορνείας
 γραφὴν ἐνστησάμενος καὶ τοῦ τὰ πατρῷα κατεδηδοκέναι
 15 τὸν Τιμάρχον προκατασκευῇ κέχρηται τῇ διδούσῃ κατὰ
 τῶν ἀσελγῶς ζησάντων ἐξουσίαν εἶναι κατηγορίας καὶ γρα-
 φῆς. καὶ τοι τοῦτο οὔτε τοῦ στοχασμοῦ τῶν κεφαλαίων
 ἄπτεται, οὔτε πρὸς τὴν νίκην αὐτῷ τοῦ τὸν ³¹ κρινόμε-
 νον αἰρῆσειν συναγωνίζεται. καὶ γὰρ εἰ τὰ μάλιστα δι-
 20 δόασιν οἱ νόμοι τὴν ἐξουσίαν τοῖς βουλομένοις κατηγο-
 ρεῖν κατὰ τῶν οὕτω ζησάντων, οὐδὲν τι παρὰ τοῦτο μᾶλ-
 λον ὁ Τιμάρχος ἐλήλεγκται ³² τοιοῦτος ὢν ἐκ τούτων τῶν
 νοημάτων, οἷον αὐτὸν ἐν τοῖς κεφαλαίοις ἀποδείξει. ἀλλ'
 ἔστιν ἀπηλλοτριωμένη τῶν ζητημάτων ἢ τοιαύδε προκατα-
 25 σκευή· εἰ δέ μοι λέγοι ³³ τις, ὥς ὁ Δημοσθένης ἐν τῷ

26 Mon. ὀρικῆς οὔσης. 27 Vind. τόποις. 28 Par. ad
 marg. γρ. καὶ οὕτως. τοῖς διδοῦσιν ἐξουσίαν κατὰ τῶν οὕτως ἀδι-
 κησάντων. etiam Mon. ἐξουσίαν post διδοῦσι ponit. 29 Ald.
 Port. Par. Mon. οὕτως. Vind. Par. ad marg. οὕτως. 30 Ald.
 Port. διοίσειν. Port. ad marg. γρ. συνοίσειν. ita Vind. et Mon.
 — Ad marg. Mon. γρ. διοίσειν. — tum Ald. κατασκή. 31
 Ald. αὐτὸν τοῦτον. Port. Vind. Mon. αὐτῷ τοῦ τόν. 32 Mon.
 ἐλήλεγκται. 33 Vind. Mon. λέγει.

κατὰ Τιμοκράτους λόγω μεταξὺ τῶν δύο νομίμων, τοῦ
 τε παρανόμως εἰσηνηνοχέναι τὸν νόμον ³⁴ τὸν ὑπὸ Τι-
 μοκράτους γραφέντα μέσῳ κέχρηται τούτῳ τῷ νόμῳ
 ἐν τοῖς κεφαλαίοις, ὅτι κατὰ τῶν μὴ ποιησάντων, ἃ προς-
 τάττουσιν οἱ νόμοι, ³⁵ διδῶσιν ἐξουσίαν κατηγορίας τοῖς
 βουλομένοις, ἐρῶ τὰς αἰτίας, καθ' ἃς ἐκεῖ ³⁶ μὲν κεφα-
 λαίων μέρος ἐγένετο, προκατασκευῆς δὲ ἐνταῦθα. ³⁶ ὅ-
 ταν μὲν γὰρ ἄλλης στάσεως ὁ λόγος ἢ κεφαλαίοις ἄλλοις
 διαιρουμένης, τῷ νομίμῳ δὲ οὐ κατασκευασθησομένης,
 τότε προκατασκευῆ ³⁸ τὸ νόμιμον γίνεται, ὡς ἐν τῷ κα- 10
 τὰ Τιμάρχου, στοχασμοῦ τῆς στάσεως οὔσης, προκατα-
 σκευὴ τὸ νόμιμον ἐγένετο· καὶ ἐν τῷ κατὰ Μειδίου, ὅρου
 οὔσης τῆς στάσεως, ἀπὸ τῆς προκατασκευῆς τὸ νόμιμον
 ἐγένετο. οὔτε γὰρ ὅρος οὔτε στοχασμὸς τούτῳ ³⁹ τῷ κε-
 φαλαίῳ τέμνονται. ὁ δὲ κατὰ Τιμοκράτους λόγος πρα- 15
 γματικῆς ὦν τῆς κατὰ νόμου εἰσφορᾶς ⁴⁰ ὀφείλων τῷ
 νομίμῳ κατασκευασθῆναι, τὸ ἐκ τοῦ νόμου βοηθοῦν μέ-
 ρος αὐτῷ ⁴¹ τετήρηκε τῷ νομίμῳ. ἄξιον δὲ κάκεῖνο τη-
 ρῆσαι τῶν ρητόρων ἐν τούτοις, ὅτι καινοὺς ἀγῶνας εἰς-
 ιόντες, ὁ μὲν πορνείας, ὁ δὲ τῆς περὶ τὰ Διονύσια προ- 20
 βολῆς, οἷς οὐκ ἦσαν Ἀθηναῖοι συνειθισμένοι, τῷ μη-
 δένα τοιοῦτον ⁴² πρότερον εἰσελθεῖν, ἀναγκαιῶς ἐχρή-

34 Mon. ad marg. γρ. τὸν νόμον Τιμοκράτους δεικνύντος,
 καὶ τὸν εἰσηνηγεμένον εἶναι παράνομον, τὸν ὑπὸ Τιμοκράτους γρα-
 φέντα μέσῳ κ. τ. λ. Port. τὸν νόμον Τιμοκράτην δεικνύντος, καὶ τοῦ
 τὸν εἰσηνηγεμένον εἶναι παράνομον, μέσῳ κερ. 35 Ald. οἱ νόμοι
 νομοθετούντων καὶ τοῦ πῶς διδ. Vind. οἱ νόμ. νομοθετοῦντες. In Mon.
 scriptum fuit: οἱ νομοθεταὶ νομοθετούντων. quibus deletis νομοθε-
 ται in νόμοι mutatum est. Port. οἱ νόμοι. sine νομοθετούντων καὶ
 τοῦ πῶς. 36 Mon. γρ. ἐνταῦθα. 37 Mon. γρ. ἐκεῖ. 38 Mon.
 ad marg. γρ. ἀπὸ τοῦ νομίμου ἢ προκατασκευῆ ἐγένετο. 39 Mon.
 τούτων τῶν κεφαλαίων. 40 Mon. ταῖς κατὰ νόμον εἰσφοραῖς.
 41 Vind. αὐτῷ μέρος. 42 Vind. τῶν τοιούτων.

σαντο ταύτῃ τῇ προκατασκευῇ, ὥς ἂν μὴ προσκρούοιεν ⁴³
 τοῖς δικασταῖς ἐκ τοῦ τὰ πρὸς μηδενὸς ἄλλου γεγόμενα ⁴⁴
 τολμᾶν εἰσάγειν, ἀλλὰ προσεκτικὸς καὶ διδασκαλικὸς τῆς
 κατηγορίας ὁ λόγος γένοιτο τοῖς δικασταῖς, μαθοῦσιν
 5 ὅτι περὶ ὧν πρῶτον ⁴⁵ δικάζουσιν ἐκ νόμων ὥρμηται,
 καὶ ἀπὸ τῆς τῶν νόμων βουλήσεως. ⁴⁶

C a p. III.

52

Π Ε Ρ Ι Β Ι Α Ι Ο Υ

Ἔστι ² καὶ τρίτον εἶδος λύσεως, ³ τὸ παραδοξότα-
 τον καὶ ἰσχυρότατον, ⁴ καὶ νικητικώτατον, ὃ καὶ βίαιον
 10 κέκληται. γίνεται δὲ, ὅταν εἰς τὸ ἐναντίον περιϊστάναι ⁵
 δυνάμεθα τὸν λόγον, ἐξ αὐτῶν αἰροῦντες τὸν ἀντίδικον,
 οἷς θαρρόων εἰσέρχεται· ὥς ὁ Δημοσθένης. ἀλλὰ ἀγα-
 νακτήσει Φίλιππος, ἐὰν τῶν πρεσβευσάντων
 τὴν εἰρήνην καταψηφίσῃσθε· δι' ἃ γὰρ ἐκεῖνος
 15 οἶεται σωθῆσεσθαι, διὰ ταῦτα δείκνυσιν αὐτὸν ἀπολω-
 λέναι δίκαιον. ὁ μὲν γάρ φησι ⁷ δεῖν φυλάττεσθαι τοὺς
 Ἀθηναίους, μὴ εἰς ὀργὴν προκαλέσωνται τὸν Φίλιππον.
 ὁ δὲ δείκνυσιν αὐτὸν τιμωρίας ἄξιον ἐξ αὐτοῦ τούτου
 μάλιστα, διότι τοῖς Ἀθηναίοις τοιαῦτα ψηφίσασθαι πα-
 20 ρακελεύεται, δι' ἃ μὴ χαλεπαίνει Φίλιππος. ἐπιφέρει γὰρ

43 Vind. προσκρούειν γε. 44 Vind. γεγόμενα. 45 Mon.
 πρᾶγμα. Vind. περὶ οὗ. 46 Ald. βουλήσεως.

1 Port. caput hoc post caput VI. ponit, sub tit.: περὶ
 λύσεως κεφαλαίων κατὰ βίαιον ὄρον. — Vict. ad marg. „Eust.
 [p. 476. Bas.] ὑφ' ἧς βίας ἦτοι ἀνδρίας οἱ μεθ' Ὀμηρον ἐήτορες
 νόημα βίαιον καλοῦσι τὸ γενναῖον καὶ ἀνδρεῖον. 2 Mon. ἔσται
 3 Port. λύσεων. 4 Ald. ἰσχυρώτατον. 5 Ald. περιϊστάναι.
 6 De fals. leg. p. 382. 7 Mon. φήσει.

αὐτως· ἐγὼ δὲ εἰ τοῦτό ἐστιν ἀληθές, οὐκ ἔχω σκοπού-
 μενος εὐρεῖν ὃ τι μείζον τούτου ⁸ κατηγορήσω. εἰ γὰρ ὁ
 τῆς εἰρήνης ἕνεκα χρήματα ἀναλώσας ὥστε τυχεῖν αὐτῆς,
 οὗτος οὕτω νῦν γέγονε φοβερός καὶ μέγας, ὥστε τῶν ὄρ-
 κων καὶ τῶν δικαίων ἀμελήσαντας ὑμᾶς ἤδη τι Φιλίπ- ⁵
 πῳ χαριεῖσθαι ⁹ σκοπεῖν, τί παθόντες ἂν οἱ τούτων αἰ-
 τιοὶ τὴν προσήκουσαν δίκην δεδωκότες ἂν εἴεν; ἢ ὅταν
 ἐναντία δείξῃ ποιοῦντα τὸν ἀντίδικον ὣν φησιν εἰργά-
 σθαι, ὡς ἐπ' ¹⁰ ἐκείνης τῆς ὑποφορᾶς. „ἂν τοίνυν
 ἀντὶ Πυλῶν καὶ Φωκέων, Χερρόνησος ¹¹ ὡς ¹⁰
 περὶ εἴςτι τῇ πόλει, λέγῃ, μὴ ἀποδέξῃσθε, ὃ
 Ἀθηναῖοι, μηδ' ὑπομείνητε ¹² πρὸς οἷς ἐκ τῆς
 πρεσβείας ἡδίκησθε, καὶ τῆς ἀπολογίας ὄνει-
 δος προσκατασκευασθῆναι ¹³ τῇ πόλει. καὶ γὰρ
 ἔχει κεχρημένος τῇ ἐνστάσει φανερώς, ὅτι μὴ διὰ Φω- ¹⁵
 κίας ¹⁴ Χερρόνησος σώζεται, ἢ πρὸ τεσσάρων ¹⁵ μηνῶν
 σωζομένη, μέτεισιν ἐπὶ τὸ βίαιον, δεικνὺς τὸ ἐναντίον,
 οὗ φησιν ὁ ἀντίδικος, ὅτι μὴ μόνον αὐτὴν οὐκ ἔσωσε ¹⁶
 διὰ Φωκίας, ἀλλ' ὅτι καὶ κινδυνεύειν αὐτὴν ἐποίησε διὰ
 Φωκίας ἀπολωλότας, εἴτα καὶ νῦν ἐν μείζονι κινδύνῳ ²⁰
 τὴν Χερρόνησον εὐρήσετε, ἢ τότε. πρότερον ¹⁷ γὰρ εὐ-
 πορώτερον ἂν δίκην ἔδωκε Φίλιππος ἑξαμαρτῶν εἰς αὐ-
 τὴν, καὶ τὰ ἐξῆς. πλὴν ὅτι τῆς ἐνστάσεως πολὺ διαφέ-

8 Vind. τούτου μείζον. Mox Par. ἕνεκα om., additur ad
 marg. 9 Port. τί Φιλ. χαριεῖσθε, Demosth. l. l. secutus.
 10 Vind. ἐπ' ἐκ. — De fals. leg. p. 365. 11 Ald. Port.
 Mon. constanter Χερρόνησος. Vind. Χερρόνησος. Ald. Port. ὡς
 Χερ. Vind. Mon. Χερ. ὡς. 12 Ald. Vind. Mon. μηδὲ πρὸς.
 omissio ὑπομείνητε, quod recepi ex Dem., Port. ὑπομείνητε. 13
 Mon. προκατασχ. 14 Ald. διὰ ἀφωκίας. 15 Mon. τεττά-
 ρων. 16 Ald. Mon. Vind. ἔσωζε. Port. ἔσωσε. 17 Ald.
 πρότερον. (sic) marg. Vict. πρότερον. Mon. πότερον. manu rec. su-
 pra lin. τουτέστι πρὸ τοῦ πορθηθῆναι τὴν Πύλον καὶ τὴν Φωκίδα

ρει τὰ βίαιον. ἡ μὲν γὰρ ἔνστασις ἀναιρεῖ τὸ λεγόμε-
 ναν ὡς οὐκ ὄν. τὸ βίαιον δὲ παρίστησι τοῦ λεγομένου
 τὸ ἐναντίον. ἐναργῶς δὲ ἐνταῦθα ἐμήνυσεν ἑκάτερα, τῷ
 μὲν εἰπεῖν, οὐ διὰ Φωκίας Χερρόνησος σώζεται, τὴν ἐν-
 5 στασιν πληρώσας· τῷ δὲ εἰπεῖν, ὅτι κινδυνεύει διὰ Φω-
 κίας Χερρόνησος, τὸ βίαιον παραστήσας.

C a p. IV.

ΠΕΡΙ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ. ¹

Περὶ μὲν τῆς τῶν κεφαλαίων εὐρέσεως ² κατὰ τὴν
 διαιρετικὴν ἐξεθέμεθα ³ τέχνην, καὶ ὅσα ἑκάστης τῶν
 10 στάσεων ἴδια, καὶ ὅσα κοινὰ, καὶ τὰ τούτων διάφορα·
 νυνὶ δὲ πρόκειται δεῖξαι, πῶς τῆς διαιρετικῆς τέχνης ὑπο-
 βαλλομένης τῶν κεφαλαίων ἕκαστον, ἡμεῖς ἐκλαβόντες
 αὐτὸ κατασκευάσομεν· ⁴ τὸ γὰρ πᾶν τῆς ῥητορικῆς ἰσχυ-
 ρὸν ἐν τούτοις ἴσταται, καὶ τὸ τῆς νίκης κράτος ἐν τῇ
 15 κατασκευῇ τῶν κεφαλαίων διαφαίνεται· κεφάλαιον τοί-
 νυν ἦτοι· ⁵ παρ' ἡμῶν αἰτῶν εἰσάγεται, ⁶ ὃ δεῖται κατα-
 σκευῆς, ἢ παρὰ τῶν ἐχθρῶν τίθεται, ὃ δεῖται λύσεως.
 οἷον, ἐὰν μὲν ἀπολογώμεθα ἐν τοῖς στοχασμοῖς, τὴν
 τῶν ἐλέγχων ἀπαίτησιν ἡμεῖς εἰσάγομεν, λέγοντες, ἐλέγχους
 20 πάρασχε. ⁷ εἴτα κατασκευάζομεν ἐκ τῶν ἐπιχειρημάτων
 συνιστάντες, ⁸ ὅτι δεῖ παντὸς πράγματος ἐλέγχους παρα-
 σχέσθαι, ⁹ καὶ παντὸς ἐγκλήματος, ἐὰν δὲ κατηγορῶμεν,

¹ Port. περὶ εἰσαγωγῆς κεφαλαίων. ² marg. Vict. διαίρε-
 σεως. ³ Vind. διεθέμεθα. ⁴ Mon. κατασκευάσωμεν. ⁵ Ald.
 Port. Mon, ἡ τε. Vind. ἦτοι. ⁶ Ald. Port. εἰσάγωμεν. Vind.
 Mon. marg. Vict. εἰσάγεται. ⁷ Port. παράσχου, h. l. et infra.
⁸ Vind. συνιστῶντες. ⁹ Mon. παρέσθαι h. l. et infra. tum
 Vind. ἂν δὲ κατ.

ἀνάγκη, τοῦ ἐχθροῦ τὸ κεφάλαιον τιθέντος καὶ λέγοντος, ἐλέγχους πάρασχε, ἡμᾶς λύειν λέγοντας, οὐ δεῖ ἐλέγχους παρασχέσθαι παντὸς πράγματος. καὶ εἰς τοῦτο κατασκευῆς εὐπορήσομεν ¹⁰ τῆς ἀπὸ τῶν ἐπιχειρημάτων, ἵνα δειξώμεν, ὅτι μὴ δεῖ ¹¹ τοὺς ἐλέγχους ἀπαιτεῖν· καὶ ἐν ταῖς πραγματικαῖς, εἰ τύχοι, ἣ τιθέμεθα κεφάλαιον λέγοντες, οὐ δεῖ καινοτομεῖν, ἣ οὐ δεῖ παρὰ τὰ δόξαντα ¹² λέγειν, ἣ οὐ δεῖ ἔθος καταλύειν. ¹³ καὶ ὅ·τι ἂν τούτων ⁵³ εἰσάγωμεν, ¹⁴ ἐκ τῶν ἐπιχειρημάτων εἰς τὰς κατασκευὰς βοηθούμεθα δεικνύντες, ὅτι μηδὲν τούτων δεῖ ποιεῖν, ἣ ¹⁰ καινοτομεῖν, ἣ τὰ δόξαντα λύειν, ἣ τὸ ¹⁵ ἔθος παραβαίνειν ἣ τεθῆν ¹⁶ παρὰ τῶν ἀντιδίκων λεγόντων, ὅτι ¹⁷ οὐ δεῖ ταῦτα ποιεῖν, ἡμεῖς αὖθις δεόμεθα λύσεως, ἵνα δειξώμεν, ὅτι δεῖ καινοτομεῖν, καὶ τὰ δόξαντα λύειν, ἣ τὸ ἔθος παραβαίνειν, καὶ εἰς τὴν τούτων κατασκευὴν ¹⁵ βοηθούμεθα τοῖς ἐπιχειρήμασι.

Πολλῶν δὲ πολλὰ ἐκθεμένων περὶ ἐπιχειρημάτων καὶ πολὺν ἀναλωσάντων λόγον καὶ μηδενὸς δυνηθέντος σαφῶς παραστῆσαι, πειράσομαι ὅτι μάλιστα σαφέστατα διακρίναι, τίς εὐρεσις ἐπιχειρήματος, ὃ κατασκευάζει τὸ ²⁰ κεφάλαιον, ¹⁸ ἣ τὴν λύσιν· καὶ τίς εὐρεσις ἐργασίας, ἣ κατασκευάζει τὸ ἐπιχείρημα· καὶ τίς εὐρεσις ἐνθυμήματος, ὃ κατασκευάζει τὴν ἐργασίαν. ἂν μὲν ¹⁹ οὖν ἡμεῖς εἰσάγωμεν κεφάλαιον, ἀπλῆς δεήσει τῆς θέσεως, καὶ τῆς εἰς τοῦτο κατασκευῆς εὐπορήσομεν ²⁰ ἀπὸ τῶν ἐπιχειρη- ²⁵

10 Vind. εὐπορήσας. sq. τῆς Mon. om. Schol. T. VII. p. 744. v. 11. καὶ τῆς τούτου κατασκευῆς εὐπορήσομεν ἀπὸ τῶν ἐπιχειρ. 11 Ald. μὴ δεῖν. Port. Mon. Vind. ὅτι μὴ δεῖ. 12 marg. Vict. τὴν δόξαν. 13 Par. ad marg. γρ. παραβαίνειν. 14 Ald. Mon. εἰσάγωμεν. Port. Vind. εἰσάγωμεν. 15 Vind. ἣ καὶ ἔθος. Port. τὸ om. 16 Mon. τιθέν. 17 Mon. ὥς. 18 Par. τὸ κεφ. om. Manus rec. supra lin. posuit. 19 Mon. μὲν om. 20 Ald. ἀπορήσομεν. Mon. marg. Vict. εὐπορήσομεν. Vind. καὶ τὴν ἐν-

μάτων μετὰ προτάσεως. τὸ δὲ ἐντελέστερον, ἐὰν τιθῇται ἀπὸ ²¹ τῶν ἐχθρῶν καὶ εἰσάγεται· τότε γὰρ δεῖ κοσμεῖν τὸ κεφάλαιον, προτάσει, ὑποφορᾷ, ἀντιπροτάσει, λύσει, τῇ καὶ ἀνθυποφορᾷ καλουμένῃ. ὃ δὲ τούτων ἑκαστὸν ⁵ ἐστὶ, σαφῶς παραστήσω. πρότασις μὲν γὰρ ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία τῆς ὑποφορᾶς. ὑποφορὰ δὲ ὁ τοῦ ἐχθροῦ λόγος· ἀντιπρότασις δὲ ἡ τῆς λύσεως ἐπαγγελία, εἴτα ἡ λύσις ἣν ποιούμεθα ἐκ τῆς τῶν ἐπιχειρημάτων κατασκευῆς· οἶον, εἰ τύχοι, κατατρέχει Χερρόνησον Φίλιππος· γράφει *Δη-*
10 *μοσθίνης* διορύξαι τὸν Ἰσθμόν· τάχα τοίνυν καὶ τοιοῦτος ἦξει λόγος παρὰ τῶν ἀντιδίκων· τοῦτο ἡ πρότασις· ὡς χαλεπὸν διορύξαι Χερρόνησον· τοῦτο ἡ ὑποφορὰ. ἔστι δὲ τοῦτον αὐτὸν ²² οὐ χαλεπὸν διαλύσαι τὸν λόγον· τοῦτο ἡ ἀντιπρότασις· τὸ γὰρ διορύσσειν πρᾶγμα ῥᾶδιον·
15 ταυτὸ ἐστὶν ²³ ἡ λύσις, ἥ τις δεῖται ἐπιχειρημάτων· τὸ μὲν οὖν πλήρες κεφάλαιον οὕτω. ²⁴

Λεῖπει δὲ πολλάκις ἡ πρότασις οὐδὲν βλάπτουσα τὴν ὑποφορὰν. κόσμος γὰρ ἐστὶ τοῦ λόγου, καὶ πλέον οὐδὲν ²⁰ πολλάκις. ἔσθ' ὅτε γὰρ καὶ θεωρίας ἐνδείγματα καλλίστης ἐμφανίζουσιν ἢ τε πρότασις καὶ ἀντιπρότασις, εἰ τῆς ἐρμηνείας τοῖς ὀνόμασι προσέχοιμεν, ἐξ ὧν τὸ εἶδος τῆς ὑποφορᾶς ὅπως διασύρεται καὶ δεικνύται θεωροῦμεν. οἶον, ἀγανακτήσει τοίνυν αὐτίκα δὴ μάλα, ²⁵ ὡς ἐγὰ πυνθάνομαι, εἰ μόνος τῶν ἐνταῦθα ²⁶ πολι-
25 τευομένων λόγων εὐθύνας ὑφέξει. εἰ μὲν γὰρ ἔλεγε, πυνθάνομαι τοίνυν αὐτὸν περιάγοντα κατὰ ²⁷ τὴν

του κατασκευῆν εὐρήσομεν. 21 Mon. ὑπὸ τ. ἐχθ. καὶ εἰσάγεται παρ' ἡμῶν, τότε δεῖ, 22 Vind. τούτων αὐτῶν, 23 Vind. Mon. ἐστὶν om, 24 Vind. οὕτως. — v. 20. Port. καὶ ἡ ἀντιπρ. 25 Mon. μᾶλλον. — de fals. leg. p. 398. — Vind. post ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, quod manu secunda supra lin. scriptum est, habet ὁ Φίλιππος. 26 Vind. ἐνταυθοῖ. Port. τῶν ἐν τῇ δῆμῳ λεγόντων — ex Dem, h. l, et bis postea recepit. 27 κατὰ Vind. om,

ἀγορὰν λέγειν, ²⁸ ἃ καὶ νῦν ἴσως πρὸς ὑμᾶς ²⁹ ἐρεῖ ἀ-
γανακτῶν, εἰ μόνος τῶν ἐνταῦθα πολιτευομένων λόγων
εὐθύνας ὑφάξει, μετὰ προτάσεως ἔχειτο. ἐν οἷς γὰρ λό-
γοις ³⁰ ἐλπίζεται ἡ ὑποφορά, τοῦτό ἐστιν ἡ πρότασις.
τὸ δὲ λέγειν, ὅτι ἀγανακτήσει τοίνυν, εἰ μόνος τῶν ἐν- ⁵
ταυθοῖ ³¹ πολιτευομένων λόγων εὐθύνας ὑφάξει, τοῦτό
ἐστὶν ἡ ὑποφορά.

Ποτὲ δὲ ἡ ἀντιπρότασις λείπει, τουτέστιν ἡ τῆς λύ-
σεως ἐπαγγελία. οἷον, ἔστι δὲ οὐκ ³² ἄδηλον, ὧ ἄν-
δρες Ἀθηναῖοι, τοῦθ' ὅτι Λεπτίνης, καὶ τις ¹⁰ .
ἄλλος ὑπὲρ τοῦ νόμου λέγει, δίκαιον μὲν οὐδὲν
ἐρεῖ περὶ αὐτοῦ. μέχρι τούτου ἡ πρότασις. φήσκει δ' ³³
ἀναξίους τινὰς ἀνθρώπους εὐραμένους ἀτέλειαν ἐκδεδ-
πέναι τὰς λειτουργίας· τοῦτο ἡ ὑποφορά. ἐγὼ δὲ ὅτι μὲν
τινων κατηγοροῦντα πάντας ἀφαιρεῖσθαι τὴν δωρεὰν τῶν ¹⁵
ἀδίκων ἐστὶν, ἔάσω· ³⁴ τοῦτο εὐθέως ἡ λύσις. λείπει δὲ ἡ
ἀντιπρότασις. ἦν δ' ἂν ³⁵ πλήρης εἰ ἔλεγε· χρηὴ δὲ ὑμᾶς,
ὧ Ἀθηναῖοι, μηδαμῶς ἀποδέχεσθαι τοῦτον τὸν λόγον.
τὸ γὰρ τινων κατηγοροῦντα πάντας ἀφαιρεῖσθαι τὴν δω-
ρεὰν ἄδικον. καὶ ἡ ἀντιπρότασις μέντοι λείπουσα οὐδὲν ²⁰
τῷ νοήματι λυμαίνεται, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν τῇ
προτάσει, ἢ τις μόνον ³⁶ κόσμος ἐστὶ τῷ λόγῳ· ἐπεὶ
πολλάκις καὶ χωρὶς προτάσεως καὶ ἀντιπροτάσεως εὐ-
ρίσκομεν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις· οἷον, ἀλλ' ³⁷ ἀδίκως,
φησὶν, ἤρξας. ³⁸ ἡ ὑποφορά χωρὶς προτάσεως. εἴτα ²⁵

28 Ald. λέγει. Mon. marg. Viet. Port. λέγειν. 29 Ald.
Port. Mon. ὑμᾶς. Vind. ὑμᾶς. 30 Mon. λόγοις om. 31
Vind. ἐνταῦθα. 32 Port. δ' οὐκ. ut Dem. in Lept. initio.
33 Mon. δέ. 34 τῶν ἀδίκων ἐστὶν ἔάσω Vind. om. Mon. ἐστὶν
ἔάσω om. Man. rec. supra lin. scripsit: ἄδικον ἔάσω. 35 Ald.
Port. Vind. δέ ἂν. Mon. δ' ἂν. 36 Vind. μόνον om. 37
Ald. Mon. ἀλλὰ ἀδ. Port. Vind. ἀλλ'. — pro cor. p. 266.
38 Ald. Vind. Mon. ἤρξας. Port. ἤρξα.

παρῶν, ὅτε με εἰσῆγον εἰ λοχισταὶ, διὰ τί οὐ
κατηγόρεις; ἡ λύσις χωρὶς ἀντιπροτάσεως. τὸ δὲ
54 πλήρης ἀπὸ τῶν ἀρχαίων οὕτω. Φίλιππος γὰρ ἄρ-
χεται³⁹ μὲν περὶ Ἀλοννήσου⁴⁰ λέγων, ὡς ὑμῖν⁴¹
δίδωσιν ἑαυτοῦ οὐσαν, ὑμᾶς δὲ οὐ φησι δικαί-
ως αὐτὸν ἀπαιτεῖν. οὐ γὰρ ἡμετέραν οὐσαν
οὔτε λαβεῖν οὔτε νῦν ἔχειν. ἔλεγε δὲ καὶ πρὸς
ἡμᾶς τοιοῦτους λόγους, ὅτε πρὸς αὐτὸν ἐπρεσ-
βεύομεν· τοῦτο ὅλον⁴² πρότασις. εἶτα ἡ ὑποφορά, ὡς
• 10 ληστὰς ἀφελόμενος ταύτην τὴν νῆσον κτήσαι-
το, ⁴³ καὶ προσήκειν αὐτὴν ἑαυτοῦ⁴⁴ εἶναι.
τοῦτο ⁴⁵ ἡ ὑποφορά. τοῦτον⁴⁶ δὲ τὸν λόγον, ὡς
οὐκ ἔστι δίκαιος, οὐ χαλεπὸν ἔστιν ἐλέγξαι.⁴⁷
τοῦτο ἡ ἀντιπρότασις. ἅπαντες γὰρ οἱ λησταὶ
15 τοὺς ἀλλοτρίους τόπους καταλαμβάνοντες
καὶ τούτους ὀχυροὺς⁴⁸ ποιοῦμενοι, ἐντεῦθεν
τοὺς ἄλλους κακῶς ποιοῦσιν· ὁ δὲ τοὺς ληστὰς
τιμωρησάμενος καὶ κρατήσας, οὐκ ἂν δήπου εἰ-
κότα ⁴⁹ λέγοι, εἰ φαίη, ὅτι ἐκεῖνοι ἀδίκως καὶ
20 ἀλλότρια⁵⁰ εἶχον, ταῦτα ἔαν⁵¹ ἑαυτοῦ γίνε-
σθαι. τοῦτο ἡ λύσις. καὶ ⁵² ἡ τοῦ κεφαλαίου εἰσαγωγή

39 Ald. Port. Vind. ἔρχεται. Mon. marg. Vict. ἄρχεται. ut
Dem. de Halon. p. 77. 40 Port. Vind. Ἀλονήσου. 41 Ald.
Port. Mon. ἡμῖν et ἡμῖς δι. Vind. ὑμῖν et ὑμᾶς δι. etiam Mon.
ὑμᾶς δι. 42 ὅλον Tzetz. om. Idem sqq. εἶτα ἡ ὑποφορά om.
43 Vind. ἐκτήσατο καὶ προσήκει. etiam Mon. προσήκει. 44 Ald.
Mon. αὐτοῦ. Port. Vind. ἑαυτοῦ. 45 Mon. μέχρι τούτου. Tzetz.
sq. ἡ om. 46 Vind. κατὰ τοῦτον. 47 Port. οὐ χαλ. ἔστιν
ἐλέγξαι. Ald. Mon. Vind. Tzetz. χαλεπὸν ἔστιν αὐτοῦ ἀφελέσθαι.
Lectio, ut videtur, orta ex praec. ἀφελόμενος. 48 Ald. ὀχυ-
ροὺς. Mon. Port. ὀχυρούς. Vind. ἐχυρούς. 49 Tzetz. δήπως
εἰκότως. 50 Tzetz. ἀλλοτρίως. 51 Ald. Mon. ἔαν. Vind.
Tzetz. ἔαν. Port. et Dem. om. 52 Tzetz. καὶ οὕτως ἡ τοῦ
κεφ. εἰς. ἐκ τῶν τεσσάρων πληροῦται.

ἐκ τῶν τεττάρων πεπλήρωται, προτάσεως, ὑποφορᾶς, ἀντιπροτάσεως, λύσεως.

C a p. V.

ΠΕΡΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΩΝ.

Εἴτε οὖν εἰσάγοιμεν ἡμεῖς κεφάλαιον, ¹ εἴτε τεθὲν ² λύοιμεν, δεῖ ζητεῖν τὰ ἐπιχειρήματα, ὅθεν εὐρεθήσεται ³ καὶ ἀπὸ τρόπων ⁴ ὁπόσων. εἴτε γὰρ ⁴ κατασκευάζοιμεν, εἴτε λύοιμεν, ἀπὸ τῶν αὐτῶν αἱ γενέσεις τῶν νοημάτων τοῖς ἐπιχειρήμασι· καὶ παρὰ ταῦτα οὐδεὶς ἂν εὐρεῖν ἕτερον δύναίτο. εὐρίσκεται τοίνυν πᾶν ἐπιχείρημα γινόμενον ἀπὸ τῆς περιστάσεως. Περίστασις δὲ ἐστὶ τὸ πᾶν ἐν ¹⁰ ἡμῖν, καὶ λόγοις καὶ πράγμασι καὶ δίκαις καὶ ὑποθέσεσι καὶ βίῃ, τόπος, χρόνος, τρόπος, πρόσωπον, αἰτία, πρᾶγμα. προετιθέασι δὲ οἱ φιλόσοφοι καὶ ἑβδομόν τι, τὴν ὕλην, ἣν ὁ ῥήτωρ οὐκ ἰδίᾳ χωρίσας ἔχει. πιθανῶς δὲ ἐπιμερίζει, τῶν ἄλλων ἑκάστω, ὅτῳ ἂν καὶ δύνῃ- ¹⁵ ται· εἴ ⁵ γε οὖν ἀξιοῖμεν γενέσθαι τι, φήσομεν ἐπιχειροῦντες δεῖν αὐτὸ γενέσθαι. καλὸν γὰρ εἶναι ἢ διὰ τὸν τόπον, ἢ διὰ τὸν χρόνον, ἢ διὰ τὸν τρόπον, ἢ διὰ τὸ πρόσωπον, ἢ διὰ τὴν αἰτίαν, ἢ διὰ τὸ πρᾶγμα. ⁶ εἴτε ἀντιλέγοιμεν, ἀξιοῦντες μὴ δεῖν γενέσθαι, φήσομεν μὴ ²⁰ δεῖν αὐτὸ πραχθῆναι· φαῖλον γὰρ εἶναι ἢ διὰ τὸν τρόπον, ⁷ ἢ διὰ τὸν χρόνον, ἢ διὰ τὸν τρόπον, ἢ διὰ τὸ

¹ Vind. τὸ κεφ. ² Mon. τεθέντες. ³ Par. ad marg. ἀπὸ τινων. ⁴ γὰρ Mon. om. — Sqq. εἴτε λύοιμεν in Mon. manu rec. ad marg. adjectum est. ⁵ Port. Vind. εἴτε. ⁶ Vind. τὸν χρόνον. supra lin. τὸ πρᾶγμα. — Mox Par. ad marg. φήσομεν ἐπιχειροῦντες μὴ δεῖν. ⁷ Port. τόπον, ἢ δ. τ. χρόν. ἢ διὰ τὸν τρόπον.

πρόσωπον, ἢ διὰ τὴν αἰτίαν, ἢ διὰ τὸ πρᾶγμα· εἴτε ἐπὶ τοῦ παρεληλυθότος, ⁸ εἴτε ἐπὶ τοῦ μέλλοντος· πραχθήσεται δέ, ⁹ ἢ διὰ τὸν τρόπον, ¹⁰ ἢ χρόνον, καὶ τὰ ἐξῆς· ἢ οὐ πραχθήσεται διὰ τὸν τόπον, ἢ χρόνον, καὶ τὰ ἐξῆς. ¹¹ καταμάθωμεν δὲ καὶ ἐπὶ παραδειγμαμάτων ¹² ἀφ' ὧν πάντα σαιρῇ γίνεται. οἶδν, ἐπὶ τοῦ στοχασμοῦ πρῶτον ἐμπίπτει κεφάλαιον ¹³ τὸ παραγραφικόν· εἴτα ἡ τῶν ἐλέγχων ἀπαιτήσεις, εἰ μὴ τι πρὸ αὐτοῦ παραδόξως ἕτερον εὑρεθῇ, καθὰ συμβαίνει πολλάκις. ἔστω δὲ πρό-
¹⁰ βλημα ὁ Περικλῆς ὁ κρινόμενος προδοσίας, ὅτι μὴ ἐδή-
 ωσεν ¹⁴ αὐτοῦ τοὺς καρποὺς Ἀρχίδαμος. εἴτε γὰρ ἀπαι-
 τοίη τοὺς μάρτυρας ὁ Περικλῆς, ἐπιχειρήσει λέγων τῇ
 τῶν ἐλέγχων ἀπαιτήσῃ, πρῶτον μὲν ἀπὸ τοῦ πράγμα-
 τος, ὅτι δεῖ ἐλέγχους παρέχεσθαι ¹⁵ προδοσίας, τὸ κεφάλαιον ὀρίσας. εἴτα ἐπιφέρων ἐπιχειρήμα. παντὸς γὰρ
¹⁵ πράγματος κρινομένου δεῖ τοὺς ἐλέγχους παρέχεσθαι· δι-
 καιον γὰρ τοῦτό γε. εἴτα ἀπὸ τοῦ προσώπου, ὅτι καὶ
 δεῖ Περικλέα μὴ ἄνευ μαρτύρων κρίνεσθαι προδοσίας·
 εἴτα ἀπὸ τοῦ τόπου, ὅτι καὶ μὴ δεῖ ἐν δημοκρατίᾳ ἄνευ
²⁰ μαρτύρων τὰς κρίσεις γίνεσθαι· εἴτα ἀπὸ τῆς αἰτίας,
 ὅτι διὰ ¹⁶ τοῦτο δεῖ μάρτυρας παρέχεσθαι τοῦ Περι-
 κλέους ¹⁷ τῆς προδοσίας, καὶ ἀπαιτεῖν, ἵνα τοῦτο προ-
 ἐγνωκότες οἱ κατήγοροι μὴ συκοφαντῶσι προπετῶς, γι-
 νώ-

8 Mon. Vind. παρελθόντος. 9 Mon. πραχθ. τότε διά.
 sq. ἢ ex Vind. recepi. 10 Ald. h. l. et paullo post τρόπον.
 Port. Vind. Mon. τόπον. 11 Port. addit: ἢ δύσκολον διὰ τὸν
 τόπον ἢ χρόνον καὶ τὰ ἐξῆς· ἢ οὐ δύσκολον διὰ τὸν τόπον ἢ χρό-
 νον καὶ τὰ ἐξῆς. 12 Ald. Mon. παραδείγματος. Port. παρα-
 δειγμάτων. Vind. τῶν παραδειγμάτων. 13 κεφάλαιον Mon. om.
 14 Vind. ἐδήσας τοὺς καρποὺς αὐτοῦ. 15 Vind. παρασχέσθαι
 h. l. et in sqq. constanter. 16 Vind. Mon. καὶ διά. 17
 Vind. Mon. τῆς προδοσίας τῆς Περικλέους.

νώσκοντες ὅτι συκοφαντίας ἀλώσονται προπετῶς κατη-
γοροῦντες, ἐὰν ¹⁸ μὴ παρέχῃσι μάρτυρας· εἰ δὲ ¹⁹ ἀντι-
λέγοιμεν μὴ δεῖν μάρτυρας ²⁰ παρέχεσθαι, καὶ τότε ὁμοίως
ἐπὶ τὴν περίστασιν βαδιούμεθα, λέγοντες, ²¹ καὶ πρῶτον
μὲν τὸ κεφάλαιον ὀρίζοντες, οὐ δεῖ μάρτυρας παρέχεσθαι·
τῆς προδοσίας τῆς Περικλέους· εἴτα ἐπιχείρημα ²² ἀπὸ ⁵⁵
τοῦ πράγματος· πᾶν γὰρ πρᾶγμα ᾧ πρόσσεστιν ἀδίκημα,
κρύφα πράττεται ²³ πρὸς τῶν πονηρῶν, ἵνα μὴ κατά-
φοροι ²⁴ γινόμενοι διδῶσι τιμωρίας· εἴτα ἀπὸ τοῦ προσώ-
που, ὅτι καὶ μαρτυρεῖν οὐδεὶς ἐθελήσῃ κατὰ Περικλέους, ¹⁰
φοβούμενος τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀνδρός· εἴτα ἀπὸ τῆς αἰτίας,
ὅτι καὶ μὴ δεῖ ²⁵ μάρτυρας ζητεῖν πάντων τῶν ἀδικη-
μάτων, ἀλλὰ ²⁶ καὶ ἀπὸ τῶν εἰκότων κρίνειν· εἰ δὲ μὴ,
πειράσσονται πάντες ἄνευ μαρτύρων ἐπιτίθεσθαι, ²⁷ ὥς
ἐξ οὐδενὸς ἄλλου ἀλωσόμενοι πλὴν τούτου. εἴτα ἀπὸ τοῦ ¹⁵
τόπου, ὅτι καὶ ἐν Ἀθήναις, ὅπου καὶ ἡ ἀλήθεια τῶν
πραγμάτων πλέον ἰσχύει τῶν μαρτύρων, ὥς ἐν τῷ κατὰ
Τιμάρχου φησὶν Αἰσχίνης, ²⁸ ὅτι καὶ τοὺς ξένους
οὐκ ἀπὸ τῶν μαρτύρων ἐν τοῖς δήμοις, ἀλλ'
ἀπὸ τῆς ἀληθείας εὐρίσκετε. καὶ ²⁹ ἐπὶ τῆς βουλῆ- 20

18 Vind. ἄν. 19 Marg. Vict. inserit: μὴ εὐποροῦμεν μάρ-
τυρας καὶ ἀντ. Par. ad marg. γρ. εἰ δὲ μὴ εὐπορεῖ μαρτύρων.
20 Port. παρέχ. μάρτυρας. 21 λέγοντες Vind. om. 22 Vind.
ἀπὸ τοῦ πραγμ. ἐπιχείρημα. 23 Ald. Mon. πράττεσθαι. Port.
Vind. πράττεται. 24 Ald. κατάφοροι. 25 Ald. Mon. δεῖν.
Port. Vind. δεῖ. 26 Mon. Vind. ἀλλ' ἀπὸ τῶν. 27 Vind.
addit: τοῖς ἀδικήμασιν. 28 Locus hic in oratione laudata non
legitur: fort. in animo habuit locum §. 153. p. 299. Bekk. καὶ
τὰς κρίσεις οὐκ ἐκ τῶν μαρτυριῶν, ἀλλ' ἐκ τῶν ἐπιτηδευμάτων καὶ
τῶν ὁμιλιῶν φησὶ ποιεῖσθαι. 29 in Mon. praecedat titulus:
περὶ βουλήσεως. Vind. καὶ ἡ βούλησις ὁμοίως τὸ κεφάλαιον. tum
Vind. Mon. ὀρίσαντες, ὅτι οὐκ εἰκὸς ἐθελῆσαι προδοῦναι Περικλέα,
τρεφόμεθα πάλιν ἐπὶ τὰ ἐπιχειρ. ἀπὸ τοῦ πράγματος, οὐκ εἰκός.
Ald. Port. ὀρίσαντες τρεφόμεθα πάλιν ἐπὶ τὰ ἐπιχειρ. ὅτι οὐκ εἰ-
Rhetor. III. 8

υἱὸς ὁμοίως τὸ κεφάλαιον ὀρίσαντες, ὅτι οὐκ εἰκὸς ἐθε-
 λῆσαι προδοῦναι Περικλέα, τρεψόμεθα πάλιν ἐπὶ τὰ
 ἐπιχειρήματα. ἀπὸ τοῦ πραγματος, ὅτι οὐκ εἰκὸς ἐθελῆ-
 σαι προδοῦναι Περικλέα· φαῦλον γὰρ πρᾶγμα ἢ προδο-
 5 σία, καὶ ὃ μηδεὶς ἂν ἡδέως ὑποσταίῃ νοῦν ἔχων, ³⁰ καὶ
 ὅτι ἀντὶ πολλῶν καὶ μεγάλων ἀγαθῶν οὐκ ἂν πονηρὸν
 πρᾶγμα εἰλόμην. εἴτα ἀπὸ προσώπου, ³¹ οὐκ ἂν ἡθέλη-
 σα προδοῦναι Περικλῆς ὦν, φιλόπολις αἰεὶ καὶ φιλαθή-
 ναιος καὶ κρείττων χρημάτων· εἴτα ἀπὸ τῆς αἰτίας, οὐκ
 10 ἂν ὑμᾶς προῦδωκα. οὐ γὰρ ἐδεόμην χρημάτων πλούσιος
 ὦν, οὐδὲ ἐμισούμην παρ' ὑμῶν, ³² ἀλλ' ἐθαυμαζόμην. εἴ-
 τα ἀπὸ τοῦ χρόνου, ὅτι μηδὲ ³³ προδοῦναι ἂν ἡθέλησα
 νῦν ἔχων τηλικαύτην δόξαν καὶ τοσαύτην· καὶ ἡ δύναμις,
 ὅτι οὐκ ἂν ἡδυνήθην προδοῦναι· καὶ ³⁴ πρῶτον μὲν ἀπὸ
 15 τοῦ πράγματος, ὅτι προδοσία πρᾶγμα δύσκολον, καὶ οὐ
 ῥαδίωςπραχθῆναι δυνάμενον. εἴτα ἀπὸ τοῦ προσώπου,
 ὅτι καὶ Περικλεῖ δύσκολον, ὃς ἐν προσχήματι τιμῆς αἰεὶ
 πρὸς Ἀθηναίους ὦν ³⁵ φυλάττεται κρύφα μηδὲν πρᾶξαι
 δυνάμενος. εἴτα ἀπὸ τοῦ χρόνου, ὅτι καὶ τότε δύσκολον,
 20 ὅτε ἡ πόλις ἐφυλάττετο, μήτε εἰσιόντος τινός, μήτε ἐξιόν-
 τος. καὶ ὁ Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ ³⁶ παραπρεσβείας,
 ἀνεύθυνος, φησὶν, ἐπὶ λόγοις, ἣ ³⁷ οὐκ ἀνεύθυ-

κὸς ἐθ. πρ. Περικλέα. ἀπὸ τοῦ πράγματος, ὅτι οὐκ εἰκὸς ἐθελῆσαι
 προδοῦναι Περ. [ὅτι οὐκ εἰκὸς ἐθ. πρ. Περ. Port. h. l. om.]
 30 Ald. ὑποσταίην ἐνέχων. Port. Vind. Mon. marg. Vict. ὑπο-
 σταίῃ νοῦν ἔχων. 31 Port. τοῦ προσ. 32 Vind. Mon. παρ'
 ὑμῖν. 33 Vind. οὐδέ. 34 Vind. Mon. πρῶτον μὲν τὸ πρᾶ-
 γμα. sine καί. tum Vind. ὅτι ἡ προδοσ. 35 Par. ad marg.
 γρ. αἰεὶ πρὸς Ἀθηναίους φυλάττει. ita Vind. 36 περὶ Mqn. om.
 37 Ald. εἴτα. Mon. εἴτα. Vind. ἦ. Port. ἀλλ'. ad marg. γρ. εἴ-
 τα. Reisk. ad Dem. de fals. leg. p. 399. v. 6., locum, quem
 tractat Hermogenes, ita emendat: καὶ γὰρ Δημοσθ. ἐν τῷ περὶ
 παραπρεσβείας, ἐνεύθυνός ἐστιν ὁ πρεσβευτής, φησὶν, ἀλλ' οὐκ

νος; καὶ πρῶτον ἔλαβεν ἀπὸ πράγματος· οὐδὲν γὰρ
 πρᾶγμα ἀνεύθυνον, ³⁸ ᾧ πρόσεστιν ἀδίκημα· εἴτα ἀπὸ
 τοῦ προσώπου, ὅτι καὶ ῥήτωρ ἀνεύθυνος ἐπὶ ³⁹ λόγοις
 οὐκ ἂν εἴη. ἕκαστος γὰρ ὧν ἐστὶ κύριος, τούτων τὰς εὐ-
 θύνας δίδωσιν. εἴτα ἀπὸ τοῦ τόπου, ὅτι καὶ ἐν δημοκρα- 5
 τίᾳ οὐδεὶς ἀνεύθυνος ἐπὶ λόγοις. οἷς γὰρ ἐστὶν ἐν λό-
 γοις ἡ πολιτεία, πῶς ἂν οὗτοι μὴ ὥσιν ἀλη-
 θεῖς, ἀσφαλῶς ἐστὶ ⁴⁰ πολιτεύεσθαι; καὶ καθά-
 παξ, ὥς ἔφημεν, πάντα τὰ κεφάλαια οὕτω καὶ ἀνα-
 σκευασθήσεται καὶ κατασκευασθήσεται. οἷον, ⁴² συνεχῶς 10
 κατατρέχει Χερρόνησον ὁ ⁴³ Φίλιππος, καὶ γράφει Δημο-
 σθένους διορύξαι τὸν Ἰσθμόν. τὸ ⁴⁴ κεφάλαιον, καινὰ
 γράφεις, καινοτομεῖν δὲ οὐ δεῖ. πρῶτον ἀπὸ τοῦ πρά-
 γματος, πονηρὸν γὰρ ἡ καινοτομία· εἴτα ⁴⁵ ἀπὸ τοῦ
 προσώπου, ὅτι καὶ μὴ δεῖ καινοτομεῖν Ἀθηναίους τοὺς 15
 συνετοὺς, καὶ τοῖς ⁴⁶ ἀρχαίοις αἰὲ καὶ νόμοις καὶ ἡθελαι
 χρωμένους. εἴτα ἀπὸ τοῦ καιροῦ· ὅτι μὴ δεῖ ⁴⁷ ἐν πολέ-
 μῳ καινοτομεῖν· ἀγαπητὸν γὰρ, εἰ καὶ τὰ συνήθη φυ-
 λάττων τις ἐν ἐκείνῳ ⁴⁸ σωθήσεται. καὶ πάλιν, ⁴⁹ δεῖ και-

ἀνέθυνος. Sed violentior est haec emendatio, quam ut eam
 recipere audeam, quare recepta codicis Vindob. lectione si-
 gnum interrogationis posui. 38 Mon. *τέως ἀνέθυνον*. 39
 Mon. *ἐν*, eandem praepositionem paullo post v. 6. habent edd.
 et codd., ortam sine dubio ex sqq. οἷς γὰρ ἐστὶν ἐν λόγοις ἡ
 πολιτεία. scripsi *ἐπὶ*. 40 Par. ad marg. *γρ. καὶ οὕτως*. πῶς,
 ἂν οὗτοι μὴ ὥσιν ἀληθεῖς, ἀσφαλῶς πολιτεύεσθαι. ita Vind. 41
 Vind. Mon. *πάντα οὕτως* [Mon. *οὕτω*] τὰ κεφάλαια. 42 Mon.
καὶ πάλιν· συνεχῶς. 43 ὁ Ald. Port. Mon. om., recepi ex
 Vind. 44 τὸ Ald. Mon. om., recepi ex Port. Vind. 45
 Vind. *εἴτα ὅτι καὶ δεῖ καινοτομεῖν Ἀθηναίους, ἀπὸ τοῦ προσ.*
 46 Vind. Mon. *τούς*. 47 Ald. Mon. *δεῖν*. Port. Vind. *δεῖ*.
 48 Mon. *ἐκείνοις*. 49 *καὶ πάλιν* Par. Port. Ald. om., recepi
 ex Vind. Mon. — Par. ad marg. *γρ. καὶ πάλιν δεῖ καινοτομεῖν*.

νοτομεῖν, ἢ λύσις. εἴτα ⁵⁰ ἀπὸ τοῦ πράγματος· καλὸν γὰρ
 τὸ καινοτομεῖν· καὶ ὁ βίος αἰὲ καινοτομεῖται τοῖς πρά-
 γμασι, καὶ διὰ τοῦτο βελτίων γίνεται. εἴτα καὶ ἀπὸ τοῦ
 προσώπου, δεῖ καινοτομεῖν Ἀθηναίους· ὡς νεωτεροποιοὶ ⁵¹
 5 γὰρ καὶ παρὰ τοῖς ἐχθροῖς ἐπαινούμεθα· εἴτα ἀπὸ τοῦ
 καιροῦ, ὅτι καὶ ⁵² δεῖ ἐν πολέμῳ καινοτομεῖν· καινοτό-
 μον γὰρ πρᾶγμα ὁ πόλεμος, καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ ⁵³ τεχνᾶται
 τὰ πολλά. Κεφάλαιον ἕτερον ⁵⁴ ἐμπίπτει πάλιν, ὅτι
 δύσκολον διορῆσαι Χερρόνησον, εἴτα ⁵⁵ ἀπὸ τοῦ πράγμα-
 10 τος, αὐτὸ γὰρ τὸ διορύσσειν δύσκολον. εἴτα ἀπὸ τοῦ
 προσώπου, ⁵⁶ ὅτι καὶ Ἀθηναίοις δύσκολον τοῖς ἀθήσειν.
 εἴτα ἀπὸ τοῦ τόπου, ὅτι καὶ μακρὰν ἀπὸ τῆς πατρίδος
 δύσκολον. εἴτα ἀπὸ τοῦ καιροῦ, ὅτι καὶ ἐν πολέμῳ δύσκο-
 λον ταῦτα ποιεῖν· ἢ λύσις, οὐ δύσκολον. τὸ τε γὰρ πρᾶ-
 15 γμα ῥᾶδιον, καὶ ⁵⁷ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ χώρᾳ· εἴτα, ὅτι καὶ
 56 Ἀθηναίοις πάντα ῥᾶδια. ⁵⁸ Αἱ μὲν οὖν γενέσεις τῶν ἐπι-
 χειρημάτων αὗται.

Πολλάκις δὲ ἀπὸ μιᾶς γενέσεως καὶ δύο καὶ τρία
 εὐρίσκειται ἐπιχειρήματα· ⁵⁹ οἷον, ἀπὸ τοῦ ⁶⁰ προσώπου,
 20 ὅτι μὴ ὁ δεῖνα τόδε ἐποίησεν· ἔστι γὰρ τοῦτο ⁶¹ τοῦ ποι-
 οῦντος. εἴτα, ὅτι μὴδὲ κατὰ τῶνδε ἐποίησεν, ἔστι γὰρ
 ἀπὸ προσώπου καθ' ὃν δοκεῖ πεποιηκέναι. εἴτα, ὅτι
 μὴδὲ ὑπὲρ τῶνδε ἐποίησεν, ἔστι γὰρ ἀπὸ προσώπων ⁶²
 τῶν δι' οὓς κρίνεται τις. οἷον ἐπὶ παραδειγμάτων,

50 Vind. Mon. εἴτα ἐπιχειρημα ἀπὸ. 51 Port. νεωτερο-
 ποιολ. εἰρη. καὶ παρὰ Ald. om., habet Port. Vind. Mon. 52
 καὶ Vind. Mon. om. 53 Vind. ἀπ' αὐτοῦ. 54 Vind. καὶ
 κεφάλαιον ἐμπίπτει πάλιν. 55 Vind. εἴτα om. 56 ἀπὸ τοῦ
 προσώπου Vind. om. 57 καὶ Vind. om. 58 Mon. πάντα
 ῥᾶδιον ποιεῖν. 59 Ald. τὰ ἐπιχειρ. Vind. Mon. Port. τὰ om.
 — Mon. τρία ἐπιχ. εὐρίσκ. 60 τοῦ Vind. om. 61 τοῦτο
 Vind. om. Par. ad marg. γρ. ἔστι γὰρ τὸ πρόσωπον τοῦ ποιού-
 ντος. — v. 22. Port. ἀπὸ τοῦ προσ. 62 Mon, Vind. προσώπου. τῶν.

ὅτι οὐκ εἰκὸς ἐθελῆσαι προδοῦναι Περικλέα τὸν συνε-
 τόν, ⁶³ τὸν οὕτω λαμπρόν καὶ μέγαν καὶ στρατηγόν ⁶⁴
 ἔνδοξον· ἀπὸ τοῦ Περικλέους τοῦτο. ὅτι μὴδὲ εἰκὸς ἐθε-
 λῆσαι προδοῦναι Ἀθηναίους τοὺς τιμῶντας αὐτόν· ἄλλο
 πρόσωπον. ὅτι μὴδὲ εἰκὸς ἐθελῆσαι προδοῦναι Λακεδαι-
 μονίοις τοῖς ἐχθροῖς, τοῖς ἐπιβουλευσάσιν αὐτῷ· καὶ τοῦ-
 το ἄλλο πρόσωπον. καὶ πάλιν, δεῖ καινοτομεῖν Ἀθηναίους,
 ἀπὸ τοῦ προσώπου, αἰεὶ γὰρ Ἀθηναῖσι καινοτόμοι. καὶ
 δεῖ καινοτομεῖν κατὰ Φιλίππου ⁶⁵ τι ποιοῦντας, καινοτό-
 μος γὰρ καὶ Φίλιππος, δεῖ δὲ μιμῆσθαι τὰς τῶν πολε-
 μίων ἐπιτηδεύσεις ἐν τῷ πολέμῳ· καὶ ταῦτα ⁶⁶ ἄλλα
 πρόσωπα. καὶ πάλιν, ὅτι χαλεπὸν διορύξαι ⁶⁷ Χερρόνη-
 σον. καὶ λήψῃ ἀπὸ τοῦ τόπου ἐπιχειρήμα. μακράν γὰρ
 Ἀθηναίων Χερρόνησος· καὶ πάλιν, χαλεπὸν διορύξαι
 Χερρόνησον· μέγας γὰρ ὁ τόπος, ὃν ἀξιούσι διορύξαι ¹⁵
 πέντε καὶ τετταρίκοντα σταδίων· εὐρίσκεται δὲ πολλάκις
 οὕτω καὶ ἐπὶ τῆς αἰτίας. οἷον, συμβουλευεῖ ὁ Θεμιστο-
 κλῆς ἐν τῇ θαλάσῃ μυεῖν. ἀλλὰ δέος, μὴ ἐπιστῇ ⁶⁸ βα-
 σιλεὺς μνοῦσιν ἡμῖν. ἀλλ' οὐκ ἐπιστήσεται· ἀπὸ τῆς αἰ-
 τίας, ἵνα μὴ δόξῃ περὶ τοὺς θεοὺς ἀσεβῆς εἶναι, κωλύων ²⁰
 γενέσθαι μυστήρια. καὶ πάλιν· οὐκ ἐπιστήσεται, ἵνα μὴ
 ἀσεβήσας ἡττηθῇ. ⁶⁹ ἔστι γὰρ ἴδιον μὲν, τὸ ἵνα μὴ δό-
 ξῃ ἀσεβῆς εἶναι, ἴδιον δὲ, ἵνα μὴ ἀσεβήσας ἡττηθῇ· ἐπεὶ

63 Vind. addit: Ἀθηναίους τοὺς φίλους Λακεδαιμονίοις τοῖς ἐχθροῖς.
 Glossa esse videtur, vide Sch. T. VII. p. 755. v. 11. Mon. τὸν συνε-
 τόν om. Par. ad marg. γρ. καὶ οὕτως· Περ. τὸν συνετὸν Ἀθην. τοὺς
 φίλους Λακ. τοῖς ἐχθροῖς, τὸν οὕτω λαμπρόν καὶ μέγαν καὶ στρατηγόν.
 ἔνδ. ἀπὸ Περικλέους τοῦτο. 64 Ald. Port. στρατ. καὶ ἔνδοξον.
 Vind. καὶ om. Vict. in ex. suo delevit. Mon. ἔνδοξον στρατη-
 γόν. 65 Mon. τῷ Φιλ. 66 Vind. καὶ τοῦτο ἄλλο πρόσωπον.
 67 Ald. διορύσσαι. Mon. διορύσσειν. Port. διορύξαι. 68 Vind.
 ἐπιστήσεται. 69 Vind. ἡττηθῇ· καὶ δια τοῦτο· ἔστι γὰρ ἄλλοι
 τὸ ἵνα μὴ δόξῃ ἀσεβῆς εἶναι· ἴδιον δὲ.

καὶ ἐν εἰρήνῃ φυλάσσεται τις ἀσεβὴς εἶναι δοκεῖν, καὶ μὴ-
δὲν διὰ τοῦτο φανερόν ἤδη φοβῆται κακόν· καὶ ὅλως
εὐρίσκεται ἐπὶ πάντων, πλὴν οὐκ αἰ, σπανιάκις δὲ γε.

Ὡσπερ τοίνυν τοῦτο ἴσμεν, ὅτι πολλάκις ⁷⁰ ἡ μία
5 γένεσις τοῦ ἐπιχειρήματος δύο καὶ τρία παρατυχόν ⁷¹
εὐρίσκει ἐπιχειρήματα, οὕτως ἰστέον, ὅτι καὶ πολλάκις ἐν
ἐπιχείρημα εὐρίσκεται κοινόν καὶ δύο καὶ τριῶν γενέσεων,
ὥς δύνασθαι τὸ αὐτὸ δοκεῖν εἶναι καὶ καιροῦ καὶ τόπου,
ἢ αἰτίας καὶ πράγματος, ἢ προσώπου καὶ τόπου· ⁷² οἶον,
10 ὅτι καὶ ⁷³ δεῖ τῶν κρίσεων ἐλέγχους παρῆχυσθαι παρ'
ὑμῖν τοῖς δημοκρατουμένοις. τοῦτο ⁷⁴ γάρ ἐστι κοινόν καὶ
τοῦ προσώπου τῶν δημοκρατουμένων καὶ τοῦ τόπου, ἐνθα
ἐστὶν ἡ δημοκρατία. καὶ πάλιν, δεῖ λόγων εὐθύνας εἶναι
παρ' ἡμῖν τοῖς δημοκρατουμένοις. κοινόν γάρ ἐστιν, ὥς
15 ἔφην, ἀμφοῖν.

Πάντα ⁷⁵ δὲ ταῦτα ἐξεθέμην, ὅπως εἰδείημεν καὶ
τὰς εὐπορίας μὴ περιττὰς εἶναι δοκεῖν, ἃς ὑποβάλλει τὰ
ἐπιχειρήματα, ὅταν ἐξῇ πολλὰ λαβεῖν, καὶ τὰς ἀπορίας.
καὶ ὅτι μὴ παρ' ἡμᾶς ⁷⁶ ἀπαντᾶν ⁷⁷ τὰ νοήματα νομι-
20 ζειν προσήκει, καὶ μάλιστα ὅταν ἐν νόημα καὶ ἐν ἐπιχεί-
ρημα ἐπικρατῇ ⁷⁸ πολλῶν γενέσεων. τὸ γὰρ ⁷⁹ πρᾶγμα

70 πολλάκις Vind. om. 71 Ald. Par. Vind. παρὰ τὸ τυ-
χόν. Port. Mon. περὶ τὸ τυχόν. Par. ad marg. γρ. παρατυχόν,
ἄνευ τοῦ ἄρθρου. δύο καὶ τρία παρὰ τὸ τυχόν ἀντὶ τοῦ συμβάν-
τος οὕτως. ἔστι δὲ Ἀττικὴ ἢ σύνταξις, εὐθεῖα ἀντὶ γενικῆς· ἀντὶ
γὰρ τοῦ παρατυχόντος. cfr. T. VII. p. 755. 72 Port. ad marg.
γρ. τρόπου. ita marg. Vict. 73 καὶ Vind. om. 74 τοῦτο
γάρ ἐστι κοινόν — τοῖς δημοκρατουμένοις Vind. om. 75 Mon.
ταῦτα δὲ πάντα. 76 Ald. ὑμᾶς. Post μὴ in Mon. manu rec.
scriptum δέ. Vind. ὅτι μὴ δεῖ παρ' ἡμᾶς. omisso sq. προσήκει.
77 Par. ad marg. γρ. ἅπαντα τὰ νοήματα. Vind. ἅπαντα νοήμ.
78 Par. ad marg. γρ. καὶ ἐν ἐπιχ. πολλῶν ἢ κοινόν γεν. Vind.
κοινόν ἢ. 79 Vind. Mon. τὸ πρᾶγμα γάρ ἐστι.

ἔστι τὸ πάσχον τὴν ἀπορίαν, ἢ ἀναδεχόμενον ⁸⁰ τὴν εὐ-
 πορίαν. ὁ μὲντοι τεχνίτης εἰς τὴν θεωρίαν ἀποβλέπων
 εἴσεται, περὶ τί συμβαίνει ἡ ἀνάγκη. ὥστε ⁸¹ εἰδέναι τοῦ-
 το, καὶ μὴ λυπεῖσθαι αὐτὸν, καθάπερ ἀνόητον, εἰ ⁸² μὴ
 δυναμένης τῆς τέχνης ὑποβαλεῖν τῷ πράγματι ἐπιχειρή- ⁵
 ματα, αὐτὸς ἔστιν ἐν στενῷ κομιδῇ τῆς ἀπορίας τῶν
 νοημάτων· ἔστι δὲ τῷ τρόπῳ τῆς μεταποιήσεως καὶ τὰ
 πλήθη συστεῖλαι τῶν νοημάτων καὶ τὰ ἄπορα ἐκτεῖναι
 καὶ πολλὰ ποιῆσαι ταῖς κατὰ τὴν ἐρμηνείαν θεωρίαις·
 ἐπεὶ ⁸³ μηδὲ Δημοσοθένης ἠδέσθη πολλάκις ἐνι χρησάμε- ¹⁰
 νος ἐπιχειρήματι, καὶ ποτὲ μὲν αὐτὸ τρέψας καὶ μετα-
 ποιήσας, ὥς ἐν τῷ τῆς παραπρεσβείας τὸ πρῶτον ⁸⁴ τὸ
 μεταστατικόν· ποτὲ δὲ μηδὲ ⁸⁵ ἐργασάμενος, ὥς ἐν τῷ
 περὶ τοῦ στεφάνου. ἀλλ' ⁸⁶ ἀδίκως, φησὶν, ἤρξας·
 εἴτα παρῶν, ὅτε με εἰσήγαγον ⁸⁷ οἱ λογισταί, ¹⁵
 διὰ τί οὐ κατηγόρεις; ἠρκέσθη γὰρ τῷ ἀπὸ τοῦ
 χρόνου ἐπιχειρήματι νικῆσαι τὴν ὑποφοράν· νῦν οὖν κα-
 τηγορεῖς, δέον ⁸⁸ ὅτε ἐκρινόμεν, καὶ τὰς εὐθύνας ἐδί-
 δουν. ⁸⁹

80 Mon. ἐπιδεχόμενον, Par. ad marg. γρ. καὶ ἀναδεχόμενον
 καὶ ἐπιδεχόμενον, tum Ald, Port, ἀπορίαν, Vind. Mon. marg.
 Vict. εὐπορίαν. 81 Vind. ὥστε καὶ εἰδ. 82 Ald. οἱ. 83
 Vind. ἐπειδή, 84 Ald. τῷ πρώτῳ. Vind, πρώτῳ. Mon, Port.
 τὸ πρῶτον. Vict. marg. τὸ ἐν τὸ πρῶτον, 85 Vind. μὴ. 86
 Mon. ἀλλὰ ἀδίκως. pro cor, p. 266. 87 Vind. εἰσήγον, omis-
 so sq. διὰ τί. 88 Ald. δέον δέ. Port, Mon. Vind. δὲ οἱ.
 89 Mon. ἐδίδουν.

C a p. VI.

ΠΕΡΙ ΕΝΣΤΑΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΣ.¹

57 Ἰστέον, ὅτι τὴν ἐνστασιν καὶ ἀντιπαράστασιν ἐναν-
 τία κεφάλαια τῆς ἀντιλήψεως ἡ διαιρετική παρέδωκε τέ-
 χνη. οἷον, ἐξῆν μοι κτεῖναι τὸν υἷόν· ἀντιληπτικὸν ² τὸ
 5 κεφάλαιον. εἶτα ἡ ἐνστασις, οὐκ ἐξῆν. ³ εἶτα ἡ ἀντιπα-
 ράστασις, εἰ δὲ καὶ ἐξῆν, ἀλλ' οὐκ ἐνώπιον τῆς μητρὸς.
 καὶ, πάλιν, ἀνέυθυνος ἐπὶ λόγοις, τὸ κεφάλαιον· ἀλλ'
 οὐκ ἀνέυθυνος, ἡ ἐνστασις. εἰ δὲ καὶ ἀνέυθυνος, οὐχ
 ἵνα ὑβρίζῃς τὴν πόλιν, ἡ ἀντιπαράστασις· χρὴ δὲ ἡμᾶς ⁴
 10 καθ' ἕκαστον τῶν κεφαλαίων ἐν πάσῃ στάσει πευρᾶσθαι
 τὰς μάχας καὶ τὰς κατασκευὰς κατ' εἰκόνα τῆς ἐνστά-
 σεως καὶ ἀντιπαραστάσεως εἰσάγειν. πάντως γὰρ δυοῖν
 θάτερον, ἢ τὸ τῆς ἐνστάσεως, ἢ τὸ τῆς ἀντιπαραστά-
 σεως βιαιότατον ἀποδείκνυσιν ⁵ τὸν ῥήτορα. οἷον ἐὰν λέ-
 15 γωμεν, ὅτι ⁶ δεῖ καινοτομεῖν, κεφάλαιον, εἶτα λέγωμεν,
 ὅτι καὶ ⁷ καινοτομεῖν προσήκει ἐπὶ ⁸ τῷ συμφέροντι, τοῦ-
 το γὰρ ἀντιπαραστατικῶς εἰσάξομεν. εἶτα ὅτι μηδὲ και-
 νοτομεῖν, ⁹ τοῦτο ἐνστατικῶς· καὶ πάλιν, ὅτι δύσκολον
 τόδε ποιῆσαι, κεφάλαιον· ἀλλ' οὐ δύσκολον, ἐνστατικῶς.
 20 εἰ δὲ δύσκολον, ποιητέον, ἀντιπαραστατικῶς. ἅμα γάρ
 τοι καὶ ἡ εὐπορία τῶν νοημάτων καὶ τῶν ἐπιχειρη-
 μάτων ¹⁰ ἀμύθητος καὶ πολλὴ γίνεται, ζητούντων ἡμῶν,
 εἴτε τὴν ἐνστασιν πρῶτην θείημεν, εἴτε τὴν ἀντιπαράστα-
 σιν, καὶ εἰς ἐκείνην πρῶτον τὴν προκειμένην ἀπὸ τῆς

1 Port. περὶ εἰσαγωγῆς καὶ λύσεως κεφαλαίων κατὰ ἐνστασιν
 καὶ ἀντιπαράστασιν. 2 Ald. ἀντιληπτ. 3 Mon. Vind. ἐξῆν.
 εἰ δὲ καὶ [Vind. καὶ om.] ἐξῆν, οὐκ ἐναντ. τῆς μητρὸς. ἡ ἀντιπα-
 ράστασις. 4 Ald. ἡμᾶς. Port. ἡμᾶς. 5 Vind. ἀποδείξει. Mon.
 τὸν ῥήτορα ἀποδείξει. 6 ὅτι Mon. om. 7 καὶ Vind. Mon. om.
 8 Vind. ἀλλ' ἐπὶ τῷ. 9 Par. καινόν. manu rec. supra lin. και-
 νοτομεῖν.— v. 20. Port. δὲ καὶ δύσκ. 10 καὶ τῶν ἐπιχειρ. Vind. om.

περιστάσεως ζητούντων ¹¹ τὰ ἐπιχειρήματα, εἴτα εἰσαγα-
 γόντων ¹² τὴν ἐτέραν. καὶ πάλιν εἰς ἐκείνην ¹³ ἀπὸ τῆς
 αὐτῆς περιστάσεως ζητούντων ¹⁴ τὰ ἐπιχειρήματα, καὶ εἰς
 ἄπειρον οὗτος ¹⁵ ὁ λογισμὸς τὰ νοήματα ἐξάγει. εἰ γὰρ
 ἡ ἔνστασις εὖροι δύο ἐπιχειρημάτων πίστεις, καὶ ἡ ἀντι- ⁵
 παράστασις δύο, καὶ εἰς ἕκαστον ἐπιχείρημα ἐργασίαν
 δῶμεν, καὶ καθ' ἑκάστην ἐργασίαν ¹⁶ αὐθις ἐνθύμημα,
 τῷ ὄντι εἰς ἄπειρον ¹⁷ ὁ τοιοῦτος λογισμὸς τὰ νοήματα
 ἐξάγει. τοῦτο δὲ ὀλιγάκις ἀπορήσασα ¹⁸ ἡ τέχνη πάσχει.
 ἤδη δὲ ἠρκέσθησαν οἱ παλαιοὶ πολλάκις καὶ δίχα τῶν ¹⁰
 ἐπιχειρημάτων ἐν ταῖς λύσεσιν αὐτῷ τῷ ἐνστατικῷ καὶ ¹⁹
 ἀντιπαραστατικῷ μόνοις χρήσασθαι, ὥς μυριάκις ἐν τοῖς
 ἀρχαίοις ἐπιδείξομεν· τάξιν δὲ οὐκ ἀεὶ τὴν αὐτὴν ἔχει,
 τί πρῶτον θιτέον, ἔνστασιν, ἢ ἀντιπαράστασιν, ἀλλὰ
 τὸ παραδοξότερον αὐτῶν καὶ βιαιότερον πρῶτον ²⁰ τάτ- ¹⁵
 τεται. πάσχει δὲ τοῦτο ²¹ ποτὲ μὲν ἔνστασις, ποτὲ δὲ ἡ
 ἀντιπαράστασις.

11 Mon. Vind. ζητητέον τὰ ἐπιχειρήματα. Port. ζητούντων
 τὰ ἐπιχειρ. Ald. ζητούντων τὰ νοήματα. 12 Vind. εἰσαγόντων.
 13 εἰς ἐκείνην Ald. om., est in Vind. Mon. marg. Vict. Port.
 14 Ald. ζητοῦντας. Vind. Mon. marg. Vict. Port. ζητούντων. 15
 Mon. οὕτως. man. geo. corr. οὗτος. 16 Vind. ἐργασίαν om.
 tum habet: ἐνθύμηματα. 17 Vict. marg. inserit: ὥς ἔφθην
 εἰπών. 18 Ald. ἀπορ. ὀλιγάκις. Vind. Mon. Port. ὀλ. ἀπορήσ.
 Sch. T. VII. p. 758. τοῦτο δὲ ἡ τέχνη πάσχει ἀπορ. ὀλιγάκις.
 19 Mon. ἡ ἀντιπαραστατικῷ κεχρησθαι μόνοις. Vind. μόνοις χρή-
 σασθαι καὶ ἀντιπαραστ. 20 Ald. Port. Mon. δεύτερον. Vind.
 πρῶτον, tum Ald. πρᾶττεται. Vind. Mon. Port. τάττεται. 21
 Vind. αἰτό.

C a p. VII.

ΠΕΡΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΩΝ.

Ὡςπερ τοίνυν τῆς λύσεως εὐρεθείσης καθ' ἕκαστον κεφάλαιον ἦτοι ¹ ἐκ τῆς ἐνστάσεως, ἢ ἀντιπαραστάσεως, δεόμεθα τῶν ἐπιχειρημάτων εἰς τὴν ² κατασκευὴν τῆς
 5 λύσεως, οὕτω δεησόμεθα πάλιν ἐργασίας εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ ἐπιχειρήματος. ἐργάζεται δὲ πᾶν ἐπιχείρημα ἀπὸ τούτων, ἃ δοκοῦσιν εἶναι τινες ἐπιχειρήματα· οἷον, ἀπὸ παραβολῆς, ἀπὸ παραδείγματος, ἀπὸ μικροτέρου, ἀπὸ μείζονος, ἀπὸ ἴσου, ἀπὸ ³ ἐναντίου. καὶ ἡ μὲν γέ-
 10 νεσις τῶν ἐπιχειρημάτων ἀπὸ περιστάσεως. ταῦτα δὲ οὐ καθ' ἕκαστον κεφάλαιον ζητηθήσεται, ἀλλὰ καθ' ἕκαστον ἐπιχείρημα. ὥςπερ δὲ κεφαλαίου τεθέντος, εἰς τὴν λύσιν, ἢ κατασκευὴν πολλάκις μὲν πολλῶν εὐποροῦμεν ἐπιχειρημάτων, πολλάκις δὲ ὀλίγων, οὕτω καὶ ἐπιχειρή-
 15 ματος ⁴ εὐρεθέντος, πολλάκις μὲν ἀπὸ τῆς ἐργασίας, εἰς κατασκευὴν εὐρέθη τοῦ ἐπιχειρήματος πλείονα, πολλάκις δὲ ἐλάττωνα. οἷον τὸ ἐπιχείρημα ἔστω, εἰ τύχοι, ἀπὸ προσώπου. πολλάκις μὲν εἰς κατασκευὴν τοῦ ἐπιχειρήματος τοῦ ἀπὸ τοῦ ⁵ προσώπου εὔρηται ἐργασία ἐκ
 20 παραδείγματος μόνον, πολλάκις δὲ καὶ ἐκ παραδείγματος ⁷ καὶ ἐκ παραβολῆς· πολλάκις δὲ καὶ ἐκ τούτων καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου· πολλάκις δὲ καὶ ἐκ πλειόνων. θῶμεν δὲ καὶ ἐπὶ παραδείγματος. οὐ δεῖ καινοτομεῖν, κεφάλαιον. ἡ λύσις, ὅτι δεῖ καινοτομεῖν, εἰ συμφέροι· ⁸ ἐπι-

1 Ald. Mon. ἦ. Port. Vind. ἦτοι. 2 τὴν Port. Vind. om. tum Vind. τῆς λύσεως om. v. 7. Port. δοκοῦσιν εἶναι. Ald. δοκοῦσι (sic) εἶναι τινες. 3 Mon. ἀπ' ἐναντ. 4 Ald. ἐπιχειρήματα εὐρεθέντα. Par. οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ ἐπιχειρήματος ad marg. γρ. οὕτω καὶ ἐπιχειρήματος εὐρεθέντος, ita Port. Mon. Vind. In Mon. εὐρεθέντος manu rec. ad marg. adiectum est. 5 τοῦ Vind. om. 6 Vind. μόνον. 7 Mon. παραδείγματων. 8

χείρημα ἀπὸ τοῦ προσώπου, ὅτι δεῖ ⁹ καινοτομεῖν Ἀθη-
 ναίους ὄντας, καινοτόμοι γὰρ ἔσμεν. εἴτα ἐργασία λη-
 φθεῖσα ἐκ παραδείγματος εἰς κατασκευὴν τοῦ ἐπιχειρή-
 ματος τούτου, ὅτι Ἀθηναῖοι καινοτόμοι, καὶ οἱ πατέρες
 ἡμῶν ἐκαινοτόμησαν τότε καὶ τότε. καὶ πολλάκις οὐχ ⁵
 ἐν ¹⁰ εὐρίσκεται παράδειγμα, ἀλλὰ ¹¹ πλείονα. καὶ τοῖς
 μὲν ἀπείροις ἔδοξε πολλὰ εἶναι ἐπιχειρήματα. ¹² ἡμῖν δὲ
 οὐκ ἐπιχειρήματα, ἀλλ' ἐργασίαι. ¹³ καὶ ἐργασία ἀπὸ
 παραδείγματος μία, καὶ ἢ τὰ παραδείγματα πολλά. καὶ
 ὁ Δημοσθένης εἶπέ που λέγων ¹⁴ οὐ δὴ θαυμαστόν, ¹⁰
 εἰ στρατευόμενος ἐκεῖνος καὶ παρῶν ἐφ' ἅπα-
 σιν ἡμῶν μελλόντων καὶ ῥαθυμούντων περι-
 γίγνεται. ¹⁵ τοῦτό ἐστιν ἐπιχείρημα ἀπὸ τοῦ πράγμα-
 τος. εἴτα ἐργασία κέχρηται ἀπὸ τοῦ ἐναντίου· τὸν να-
 τίον γὰρ ἂν ¹⁶ ἦν θαυμαστόν, εἰ μὴδὲν ὧν δεῖ ¹⁵
 ποιοῦντες ἡμεῖς τοῦ πάντα ἂ προσήκει ποι-
 οῦντος περιῆμεν. ἂν δὲ λέγῃς, καλὸν τό τιμᾶν γο-
 νέας, ἐπιχείρημα ἀπὸ τοῦ πράγματος, ἐπιφέρεις ¹⁸ δὲ,
 καὶ γὰρ τὰ θηρία τοῦτο ποιεῖ, ἐκ παραβολῆς ἐργασίαν
 τῷ ἐπιχειρήματι δίδως. καὶ λέγῃς ἐπιχείρημα πάλιν, ἔξ- ²⁰
 εστι ¹⁹ τῇ πόλει παρ' αὐτῇ ποιεῖν ὃ βούλεται· εἴτα ἐπι-

Mon. Vind. ἐὰν συμφέρη. 9 Mon. καὶ δεῖ. 10 Ald. εἰ πα-
 ρὰδ. οὐχ εὐρίσκ. Recepi ordinem ex Port. Mon. Vind. 11
 Ald. Port. ἀλλὰ καί. Vind. Mon. καὶ om. 12 Mon. τὰ ἐπι-
 χειρ. 13 Port. ἐργασία. 14 Ol. II. p. 24. 15 Ald. Port.
 Mon. περιγίγνεται. Vind. περιγίγν. In corrigendis Portus locum
 ita emendat: ἐκεῖνος αὐτός, καὶ παρῶν ἐφ' ἅπασιν, καὶ μηδὲνα
 καιρὸν μὴδ' ὥραν παραλιπὼν, ὑμῶν μελλόντων καὶ ψηφιομένων
 καὶ πυνθανομένων περιγίγνεται. 16 ἂν Vind. om. 17 Ald.
 εἰ μὴδὲν ὧν ποιοῦντες ἡμεῖς. Mon. μὴδὲν ὧν δεῖ. etiam Vind. ὧν
 inserit. Port. Demosthenem secutus: εἰ μὴδ. ποι. ἡμεῖς ὧν τοῖς
 πολεμίοις προσήκει, τοῦ πάντα ποιοῦντος ἂ δεῖ περιῆμεν. 18
 Mon. ἐπιφέρεις, et paullo post: εἴτα ἐπιφέρεις. 19 Vind.

φέρης, καὶ γὰρ ἐν ταῖς οἰκίαις ἔξεστιν ἑκάστῳ δεσπότῃ ποιεῖν ἃ ²⁰ βούλεται, ἐργασίαν ἀπὸ τοῦ μικροτέρου ²¹ λέγεις.

C a p. VIII.

Π Ε Ρ Ι Ε Ν Θ Τ Η Μ Α Τ Ο Σ ¹

Τὸ δὲ ἐνθύμημα ῥόξαν δριμύτητος ἀποφέρεται ² μείζονα γνωσθὲν, ὃ τί τέ ἐστι, καὶ ὅπως εὐρίσκεται καὶ ὅπου. καὶ γὰρ ἡ τάξις αὕτη τὴν τῆς δριμύτητος ῥόξαν ἐξ ἀνάγκης αὐτῷ προστίθῃσι. δεῖ γὰρ τεθέντος κεφαλαίου λῦσαι πρῶτον ἀπὸ τῆς ἐνστάσεως ἢ ἀντιπαραστά-
¹⁰ σεως· εἴτα προσλαβεῖν τὸ ἐπιχείρημα εἰς κατασκευὴν ³ τῆς λύσεως ἀπὸ τῆς περιστάσεως· εἴτα ἐργάσασθαι ⁴ ἀφ' ὧν τὴν ἐργασίαν ἔφαμεν γίνεσθαι τοῦ ἐπιχειρήματος· εἴτα τὸ ἐνθύμημα ἐπανεγκεῖν τῇ ἐργασίᾳ· οἷον, κεφάλαιον ὑποκείσθω, χαλεπὸν διορίζαι Χειρρόνησον. εἴτα
¹⁵ ἢ λύσις ἀπὸ τῆς ⁵ ἐνστάσεως, ὅτι οὐ χαλεπὸν τὸ διορύξαι. εἴτα ἐπιχείρημα ἀπὸ τοῦ πράγματος, γῆν γὰρ ὀρύξομεν· παιδιὰ δὲ τὸ ὀρύσσειν· εἴτα ἐργασία ἐκ παραδείγματος, ὅτι καὶ βασιλεὺς Περσῶν δεηθεὶς ποτε διώρυξε τὸν Ἄθω. εἴτα ἐνθύμημα εἰς τοῦτο· καὶ τοι ἐκεῖνος
²⁰ μὲν διώρυσεν ⁶ ὅρος· ἡμεῖς δὲ γῆν ὀρύξομεν. ὥσπερ γὰρ

Mon. ἔξεστι πόλει παρ' αὐτῇ. 20 Vind. Mon. ὁ. 21 Port. ἥτινος.

¹ In Mon. man. rec. ad marg. posuit: τῆς λύσεως. 2 Par. ad marg. γρ. ἐν ταῦτ' ἀποφέρεται, 3 Par. εἰς κατασχ. ἀπὸ τῆς περιστάσεως. ad marg. γρ. εἰς κατασχ. τῆς λύσεως ἀπὸ τῆς στάσεως. 4 Vind. ἐργάζεσθαι. 5 τῆς Mon. om. sq. ὅτι abest a Vind. 6 Ald. διώρυσεν, Port. διώρυσεν. Vind. Mon. διώρυσεν.

ἡ ἐργασία κατασκευάζει τὸ ἐπιχείρημα, οὕτω καὶ ⁷ τὸ ἐνθύμημα κατασκευάζει τὴν ἐργασίαν. καὶ πάλιν, ὥσπερ καθ' ἑκάστον ἐπιχείρημα ζητοῦμεν ἐργασίαν, οὕτω καὶ ⁸ καθ' ἑκάστην ἐργασίαν ζητοῦμεν ἐνθύμημα. ὥστε εἰς ἄπειρον προχωρεῖν ⁹ δύνασθαι τὴν δριμύτητα, εἰ ἡ ⁵ λύσις μὲν εὐπορήσειεν ¹⁰ ἐνστάσεώς τε καὶ ἀντιπαραστάσεως, τούτων δὲ ἑκάστη πάλιν ἐπιχειρημάτων δύο ἢ καὶ ¹¹ τριῶν, τῶν δὲ ἐπιχειρημάτων ¹² ἑκάστον ἐργασιῶν ὁμοίως δύο ἢ καὶ τριῶν, τῆς δὲ ἐργασίας ἑκάστης ἴδιον ἐνθύμημα εὐρούσης πάλιν.

10

Ἰστέον δὲ, ὅτι καὶ πολλάκις ἐργασία μία πολλὰ εὐρίσκει ἐνθύμηματα, εἰ ¹³ ζητοίη τις οὕτω καθ' ἑκάστην ἐργασίαν τὸ ἐνθύμημα, καὶ πάλιν ¹⁴ ἀπὸ τῶν αὐτῶν περιστάσεων ζητήσῃ, ¹⁵ ἀφ' ὧν ἐζήτησεν ἂν τὰ ἐπιχειρήματα ¹⁶ τοῦ τεθέντος κεφαλαίου. ἔτι, ὃ λέγω, σαφέ- ¹⁵ στερον ἐκδήσομαι· ὅτι καθ' ἑκάστην ἐργασίαν τὰ ἐνθύμηματα εὐρίσκεται, σχῆμα μὲν ἔχοντα συγκριτικόν, εὐρεσιν δ' ἐν τῇ συγκρίσει ἀπὸ τοῦ τόπου ἢ χρόνου ἢ τρόπου, ἢ προσώπου, ἢ αἰτίας, ἢ πράγματος. συμβήσεται γὰρ οὕτως ἐν ἐργασίᾳ μιᾷ καὶ δύο καὶ πλεονα εὐρε- ²⁰

7 καὶ Vind. om. 8 καὶ Vind. om. 9 Vind. χωρεῖν.
 10 Sch. min. T. VII. p. 767. προσεπακουστέον τὸ μάλιστα, ἵνα μὴ δοκῇ ἑλλιπῶς ἔχειν τὸ χωρίον, καὶ στικτέον ἀπὸ τοῦ, καὶ ἡ λύσις, μίσως ἄχρι τῆς εὐρούσης πάλιν, ἐκείσε δὲ στικτέον τελείαν.
 — Post ἐνστάσεως Mon. τε om. 11 καὶ Vind. Mon. om. h. l. et paullo post. 12 Par. ad marg. γρ. τὸ ἐπιχείρημα. 13 Par. καὶ εἰ. 14 καὶ πάλιν Ald. Par. Mon. om., est in Port. Vind. 15 Mon. ζητήσεις. Ald. Port. Vind. ζητήσε. Par. ζητήσοι. Par. ad marg. γρ. εἴπερ ζητοίη τις οὕτω καθ' ἑκάστην ἐργασίαν τὸ ἐνθύμημα πάλιν ἀπὸ τῶν αὐτῶν περιστάσεων, ἀφ' ὧν ἐζήτησε τὰ ἐπιχειρήματα. τοῦτο δὲ ἐστὶ σαφέστερον. 16 Vind. τὸ ἐπιχείρημα.

θῆναι ἐνθυμήματα, ¹⁷ ἅπερ εἰρεθέντα δόξαν ἐπενθυ-
μήματος ¹⁸ παρέχει.

C a p. IX.

ΠΕΡΙ ΕΠΕΝΘΤΜΗΜΑΤΟΣ. ¹

Ἐπενθύμημα γάρ ἐστι κυρίως ἐπὶ φθάνοντι ἐνθυ-
5 μήματι ἕτερον ἐπινεύμενον ² ἐνθύμημα. οἷον τὸ παρὰ-
δειγμα· καὶ γὰρ ὁ βασιλεὺς διώρυξε τὸν Ἄθω. εἴτα τὸ
ἐνθύμημα, ὃ ῥητέον, ὅτι συγκριτικῶς πᾶν εὐρίσκεται συγ-
59 κρινόμενον ἀπὸ τῆς ἐργασίας πρὸς ³ αὐτὸ τείνον· οἷον·
καίτοι ἐκεῖνος μὲν ὄρος διήρει δυσκολώτερον πρᾶγμα.
10 ἡμεῖς δὲ γῆν διασκάψομεν, πρᾶγμα οὐ δυσχερές. εἴτα
ἀπὸ τῆς αἰτίας. καίτοι ἐκεῖνος μὲν ἵνα πλεονεκτήσῃ, ἡ-
μεῖς δὲ ἵνα μὴ πάσχωμεν κακῶς πλεονεκτούμενοι· τοῦ-
το ἐνθύμημά ἐστιν ⁴ ἀπὸ τῆς αἰτίας εὐρεθέν· ⁵ ἐπιφε-
ρόμενον δὲ τῷ πρώτῳ ἐνθυμήματι, τῷ, ὅτι ἐκεῖνο ⁶ μὲν
15 δυσχερέστερον, ἡμῖν ⁷ δὲ ῥᾶδιον, ὅπερ εὐρεθέν δόξαν
ἐπενθυμήματος ἤνεγκε.

Καὶ μὲν ἐστι καὶ ⁸ ἄλλο ἐνθύμημα εὐρεῖν εἰς τὴν
αὐτὴν ἐργασίαν ἀπὸ τοῦ καιροῦ. καὶ ὁ μὲν ταῦτα ἐποίει
ἐπείγοντος αὐτὸν τοῦ πολέμου, παρέργῳ χρώμενος τῷ

17 Vind. Mon. τὰ ἐνθυμήμ. 18 Par. 2. Mon. ἐπενθυμημάτων.

1 Ald. Port. Vind. Mon. caput hoc non distinguunt: se-
cutus sum Par. 1. 2. Planudam T. V. p. 410. Anonymum T. VII.
p. 767. 2 Vind. ἐπινεύόμενον. — v. 6. Ald. Codd. βασιλεὺς.
Port. ὁ βασ. 3 Ald. Port. καὶ πρὸς. Vind. Mon. καὶ om. 4
Mon. Vind. μὲν ἐστιν. 5 Vind. εὐρεῖν. 6 marg. Vict. ἐκείνω.
7 Vind. τοῦτο δὲ ῥᾶδιον εὐρεθέν. Mon. τοῦτο δὲ ῥᾶδιον ἐπεν-
θυμήματος δόξαν ἤνεγκε. ad marg. man. rec. adiectum est: ὅπερ
εὐρεθέν. 8 καὶ Ald. Vind. om., est in Port. Mon.

πράγματι· ⁹ ἡμεῖς δὲ ἐν ἔργῳ θείσθαι τοῦτο ¹⁰ δυνά-
μεθα. οὐκ ἀγνοητέον δὲ, ὡς ἡ τοῦ λόγου μεταχειρίσις ¹¹ 42
τὸ ἐνθύμημα τὸ δεύτερον εὐρεθὲν ποιῶι δοκεῖν ἐπενθύ-
μημα εἶναι, εἵτις τὸ πρῶτον εἰπὼν ἐνθύμημα, ¹² καὶ
παυσάμενος, εἴτα αὐτὸ ἐπαναλαβὼν πάλιν συνάψει, ⁵
καὶ δεύτερον ¹³ προστιθεὶς τῷ πρώτῳ καθάπερ αὐτῷ ¹⁴
λεῖπόν τι προσεξευρών, οὐκ ἄλλο εὐρών· οἶον, ¹⁵ καὶ ὁ
μὲν Περσῶν βασιλεὺς ἵνα πλεονεκτήσῃ, διώρυσεν, ἡμεῖς
δὲ ἵνα μὴ πλεονεκτώμεθα. εἴτα ἐπαναλαβόντες πάλιν
φασὲν ὥσπερ ἐπενθυμούμενοι. καὶ ὁ μὲν ἐπειγόντων αὐ- 10
τὸν μειζόνων, ὅμως τοῦ πλεονεκτεῖν ἕνεκεν ἐποίει τὰ χα-
λεπώτερα· ἡμεῖς δὲ οὐδενὸς ἄλλου καλοῦντος ἡμᾶς, ἡ ¹⁶
ἵνα μὴ ζημιωθῶμεν, τὸ πρᾶγμα οὐχ ὑποστησόμεθα;

Πολλάκις δὲ καὶ ¹⁷ φύσις τῶν πραγμάτων ἐπενθυ-
μήματος ἰδίαν εὐρεσιν κατασκευάζει τοῦ ἐνθυμήματος ¹⁵
καθ' αὐτὸ μὲν οὐκ ἀπαρτίσαντος, ¹⁸ προσθήκης δέ τι-
νος ἄλλης περιττοτέραν δριμύτητα χαριζομένης αὐτῷ
τῷ ἐνθυμήματι· οἶον εἰ λέγοι τις δεινὸν τὸ ἀδικεῖν πα-
τρίδα, εἴτα ἐργάσαιτο ἐκ τοῦ ἐναντίου, χρηὴ γὰρ ἀδικεῖν
πολεμίους. εἴτα ἐνθύμημα θείῃ, ὅτι χαλεπώτερόν ἐστιν ²⁰
ὁ πολίτης ἀδικῶν τοῦ πολεμίου· ὅτι ὁ μὲν διὰ τὸ γένος
συγγνώμην ἔχει· ¹⁹ ὁ δὲ ἐπιτείνει διὰ τὸ πολίτης εἶναι
τὸ μισεῖσθαι. τούτῳ εἰ προσγένοιτο τῷ ἐνθυμήματι τὸ,
καὶ μάλιστα ἐὰν ὁ πολίτης φαίνεται ²⁰ τούτους ἀδικῶν,
οὕς ἐδόκει πρότερον εὖ πεποιηκέναι, λοιπὸν τοῦτό ἐστι ²⁵

9 Mon. τῷ πρᾶγμ. χρώμενος. 10 Vind. Mon. τοῦτο θεί-
σθαι. 11 Ald. Port. Mon. μεταχειρήσις. Vind. μεταχειρίσις.
12 Mon. Vind. ἐνθύμημα εἶναι. 13 Mon. τὸ δεύτ. 14 Port.
αὐτό. tum Vind. Mon. αὐτῷ λείποντι προσευρών. 15 Vind. οἶον, καὶ
βασιλεὺς μὲν, ἵνα. 16 ἡ Vind. om. 17 καὶ Vind. om. et post
πραγμάτων ponit. 18 Ald. Mon. ἀπαρτίσαντος. Vind. ἀπαρτίς.
19 Ald. ἔχει. 20 Mon. Vind. ἂν ὁ πολίτης ἀριστεύῃ [Vind.
ἀριστεύοι]· τούτους ἂδ. In Mon. ad marg. manu rec. φαίνεται.

τὸ ἐκ τῆς φύσεως τοῦ αὐτοῦ πράγματος ἀληθινὸν ἐπεν-
 θύμημα μετὰ προσθήκης τινὸς περιττοτέραν δριμύτητα
 χαριζόμενον αὐτῷ τῷ ἐνθυμήματι. καὶ λοιπὸν οὕτω γί-
 νεται, καὶ καλεῖται ἐν ἐνὶ καὶ τῷ αὐτῷ προβλήματι δι-
 5 πλῇ συγκριτικῇ ἐπίτασις, περιττοτέραν δριμύτητα χαρι-
 ζομένη ²¹ αὐτῷ τῷ ἐνθυμήματι.

C a p. X.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΠ' ΑΡΧΗΣ ἈΧΡΙ ΤΕΛΟΥΣ. ¹

Τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους ἐστὶ μὲν τὸ συνεκτικώ-
 τατον πάντων τῶν κεφαλαίων· ἐνθεν γὰρ καὶ τὰ ἄλλα
 10 γίνεται κεφάλαια· ἔχει δὲ οὐ τὴν αὐτὴν κατασκευὴν τῶν
 ἐπιχειρημάτων, ² οἷαν καὶ τὰ λοιπά. οὐ γὰρ ἡ περίστα-
 σις ³ κατασκευάζει τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους, ἀλλ' ὥσπερ
 ἴδιος ἐπιχειρημάτων τόπος ἐστὶ τῶν ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέ-
 λους ἡ ὑποδιαίρεσις καλουμένη. ἐστὶ δὲ ἡ ὑποδιαίρεσις ἡ
 15 τοῦ ἀθροῦς πράγματος εἰς λεπτὸν τομὴ εὐρισκομένη πολ-
 λή, καὶ γίνεται οὕτως, εἴ τις τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους
 ὀρίσας ἑαυτῷ ὁλοσχερῶς καὶ ἀπαραλείπτως καθ' ἕκαστον
 ὄνομα τῶν λεγομένων ἐν αὐτοῖς δύναιτο ὑποδιαίρειν, οὕ-
 τω πλάττων. ⁴ εἰ γὰρ μὴ τόδε ἐποίησας, ἀλλὰ μετριώ-
 20 τερον. ⁵ εἰ γὰρ μὴ τοσαῦτα ἐποίησας, ἀλλ' ἐλάττονα· ⁶
 οἷον τρεῖς τις ἀπέκτεινε κατὰ τὸν τῶν ἀκρίτων νόμον
 υἱεῖς

marg. Vict. ἀριστεῖς ἢ καὶ φαίνηται. 21 Vind. παρεχομένη.
 supra lin. χαριζομένη.

1 A Mon. titulus abest. 2 Mon. τῶν ἐπιχειρ. κατασκ.
 3 Par. ad marg. γρ. οὐ γὰρ ἡ πρότασις κατασκ. 4 Ald. πλάτων·
 5 Ald. μετριώτερον. Port. μικρότερον. Mon. μετριώτερον, οὐκ ἔδει εὐ-
 θύνας ὑποσχέιν. εἰ γὰρ μὴ τοσαῦτα. (Port. τοιαῦτα.) 6 Ald. ἀλλὰ

νίεις, καὶ ἀξιοὶ δημοσίᾳ τρέφεσθαι, νόμου καλεῦντος
 τὸν ἄπαιδα δημοσίᾳ τρέφεσθαι, γενόμενος ἐν τοῖς ἀπ'
 ἀρχῆς ἄχρι τέλους οὕτω διασκοπήσεις. ὅπου τρεῖς ἀπέ-
 κτεινεν νίεις, τὸ τρεῖς ὑποδιαιρήσεις, εἰ γὰρ ἓνα ἀπέκτει-
 νε· τὸ νίεις ⁷ ὑποδιαιρήσεις, εἰ γὰρ μὴ ἑαυτοῦ ⁸ παῖδα. ⁵
 τὸ ἀπέκτεινεν ὑποδιαιρήσεις, εἰ γὰρ ἀπεκήρυξεν. αὐτὰ δὲ
 ταῦτα νοεῖται μὲν οὕτως, ἰσχὺν δὲ λαμβάνει ⁹ ἀπὸ τοῦ
 λόγου· ἐπεὶ δύναται καὶ ὡς πνεύματα ¹⁰ ἀποταθῆναι
 κατὰ τὸ τοῦ ἀντιθέτου σχῆμα. δύνασαι ¹¹ δὲ καὶ μετὰ ⁶⁰
 τὸ πληρωθῆναι τὸ πνεῦμα ἕκαστον αὐτῶν, εἰ θέλοις,
 καὶ κατὰ ¹² περίοδον ἀπολαμβάνειν· καὶ δύναται ¹³ ὡς
 πνεῦμα ἀποταθῆναι κατὰ τὸ τοῦ ¹⁴ ἀντιθέτου σχῆμα,
 οὕτως. οἷον, εἰ γὰρ μηδὲν προσήκοντας ἀπέκτεινας, εἰ
 γὰρ ἄλλοτρίους, εἰ γὰρ ὀθνείους, εἰ γὰρ ξένους, οὐκ ἂν
 ἡγανάκτησα καὶ τότε; οὐκ ἂν ἐδυσχέρανα; οὐκ ἂν ἀπή- ¹⁵
 τησα ¹⁵ τιμωρίαν; νῦν ¹⁶ δὲ φιλάτους, οὓς ἐγέννησας,
 οὓς ἐθρεψας, ὑπὲρ ὧν ἔδει μάχεσθαι, ὑπὲρ ὧν ἔδει δε-
 διέναι, μὴ τις αὐτοὺς ἄλλος ἀποκτείνῃ φθάσας, τοῦτο
 ἐποίησας· ἄρα τὸ ¹⁷ τοιοῦτον ἄγος καταδεξαίμην; οὐκ
 ἔστιν εἰπεῖν. εἰ δὲ βούλει, καὶ συνάγεται ὧδε. ἄλλος ¹⁸ ²⁰
 μὲν οὖν τις δικαίως ἂν ὑπόσχοι τιμωρίαν, εἰ καὶ τινα
 τῶν μὴ προσηκόντων ἀπέκτεινεν. ¹⁹ οὗτος δὲ ἰδίους νίεις
 τρεῖς ἀποκτείνας ἀφελθήσεται; δύναται δὲ καὶ ἐκάστη ὑπο-
 διαίρεισις ὀρισθεῖσα χώραν προσωποποιίας ἀναδέξασθαι.

εἰλάττονα. etiam Mon. Vind. ἀλλά. Port. ἀλλ'. 7 Mon. εἰς.
 8 Mon. αὐτοῦ. 9 Mon. ἀπὸ τοῦ λόγου ἔχει. 10 Ald. Mon.
 πνεῦμα. Port. Vind. πνεύματα. 11 Mon. Vind. δύναται. 12
 κατὰ Vind. om. 13 καὶ δύναται — σχῆμα, οὕτως Vind. om.
 14 τοῦ Mon. om. 15 Vind. ἀπέτρεξα. 16 Vind. νυνὶ δέ.
 tum Ald. ἐγέννησας. 17 τὸ Mon. Vind. om. 18 Ald. ἄλ-
 λως. Mon. marg. Vict. Vind. Port. ἄλλος. sq. οὖν Vind. om.
 19 Ald. Port. ἀποκτείνουεν. Vind. ἀπέκτεινεν. Mon. ἀπέκτανεν.

ποίκιλλε ²⁰ δὲ τοῖς σχήμασιν. οἶον, εἰ γὰρ ἕνα ἀπέκτει-
 νας, οὐκ ἂν εἶπον καὶ τότε ὅτι φόνος ἀσεβῆς σοι τετόλ-
 μηται; γίνεται δὲ ὑποδιαίρεσις ποτὲ μὲν ἀπ' ²¹ αὐτοῦ
 τοῦ πράγματος εἰς λεπτόν ²² τεκνομένου, ποτὲ δὲ ἐκ τῶν
 5 ὁμοίων λαμβανομένου, καὶ ἀπὸ ²³ μὲν αὐτοῦ τοῦ πρά-
 γματος οὕτως· οἶον, προσῆλθε μάγος πατρὶ αἰτῶν θυ-
 γατέρα πρὸς γάμον· οὐκ ἔδωκεν. ἐρᾷ εἰδώλου ἢ κόρη,
 καὶ κρίνεται ὁ μάγος φαρμάκων. ἐνταῦθα ὑποδιαίρου-
 ντες τὸν τοῦ εἰδώλου ἔρωτα λέγομεν· ἐρᾷ εἰδώλου. εἰ γὰρ
 10 ἀνδρὸς ἦρα τινός, οὐκ ἂν ἐπὶ σὲ ἤγαγον ²⁴ τὴν αἰτίαν·
 εἰ γὰρ σου αὐτοῦ ἦρα, οὐκ ἂν ἐπήγαγον ²⁵ ἐπὶ σὲ τὴν
 αἰτίαν· ταῦτα ὑποδιαίρεσις ἐστὶν ἐκ τῶν μικροτέρων. τὸν
 γὰρ τοῦ εἰδώλου ἔρωτα ὑποδιαίρουμεν ἀπὸ τῶν μικροτέ-
 ρων εἰς ἄλλους. ²⁶ ἀπὸ δὲ τῶν ὁμοίων οὕτως. εἰ γὰρ
 15 μὴ ἦρα, ἀλλ' ἐνόσει νόσον ἄλλην ²⁷ τῷ σώματι, οὐκ ἂν
 καὶ τότε σε ἔκρινα; καθόλου δὲ, ὥς ἔφαμεν, καὶ τῶν
 ὁμοίων καὶ τῶν ιδίων αἱ λεπταὶ ὑποδιαίρεσεις ἀναδέξον-
 ται τὰς προσωποποιτίας ἀναγκαίας οὕσας, ἄς, εἰ θέ-
 λους, ²⁸ καὶ περιόδοις καὶ παντὶ τρόπῳ ἔξεστί σοι μη-
 20 κύνειν. ἔστι δὲ ὑποδιαίρεσις καὶ ἐκ τοῦ μείζονος ἐνίοτε
 λαμβανομένη, ἵνα μὴ αἰετοῖς λεπτοῖς προσέχωμεν· συμ-
 βαίνει δὲ τοῦτο, ὅταν ἀξιώμεθ' αὐτὸ τι παρασχεῖν ἐπὶ μι-
 σθῷ φαινομένῳ, ἢ χάριτι, λέγοντες, ὅτι οὐδὲ εἰ μείζο-
 να ἐδίδου. οἶον, πέπομφεν ἑκατὸν τάλαντα Φίλιππος ²⁹
 25 πρίασθαι βουλόμενος τὸν Δημοσθένην. εἰς λεπτόν ὑπο-
 τεμὼν ἐρεῖς, οὐδὲ ³⁰ ἄλλον τινὰ τῶν τυχόντων ἔδωκα ἂν,

20 Ald. ποίκιλε. 21 Par. ἀπ' om., ad marg. γρ. καὶ ἀπ'
 αὐτοῦ. 22 Mon. Vind. λεπτά. 23 Mon. ἀπ' αὐτοῦ δὴ τοῦ
 πρ. Vind. ἀπ' αὐτοῦ μὲν. 24 Ald. εἴγαγον. 25 Ald. ἐπὶ-
 γαγον. marg. Vict. Port. ἐπήγαγον. Mon. Vind. ἐπηγάγομεν. 26
 Vind. εἰς ἄλλους ἐκ τῶν μικροτέρων. 27 Vind. ἄλλην νόσον.
 28 Mon. θίλεις. Vind. εἰ θίλεις δὲ, omisso ἄς. 29 Vind.
 ὁ Φίλ. 30 Mon. οὐδ'. tum Vind. ἔδωκα ἂν τῶν τυχόντων.

μήτι ³¹ γε Δημοσθένην. τὰ δὲ ἑκατὸν τάλαντα ἐκ τοῦ
 μειζονος, οὐδὲ εἰ μυρία διδοίη τάλαντα, οὐδ' ἂν πόλεις,
 οὐδ' ἂν ἔθνη, ἀντὶ Δημοσθένους λήψομαι. ἀλλ' ἵνα μὴ
 προσκορὲς ἦ ³² τὸ ἐξ ὑποδαιρέσεως αἰετῶ αὐτῷ σχή-
 ματι εἰσαγόμενον, ἀλλαττέσθω τὰ σχήματα· ποτὲ μὲν ⁵
 οὕτω λεγόντων, εἰ γὰρ τόδε ἐποίησας, οὐκ ἔδει σε δοῦναι
 τιμωρίαν. ποτὲ δὲ οὕτως· ἐγὼ μὲν γὰρ καὶ ἐπ' ἐκείνῳ ³³
 σε τιμωρίαν ἀπήτησα ἂν· καίτοι μικρὸν ³⁴ ἦν καὶ μετρι-
 ώτερον. ποτὲ δὲ οὕτως· ἄλλος μὲν οὖν τις ἐμίσησεν ἂν
 καὶ διὰ ³⁵ τόδε. ἔστι δὲ τούτων καλλίων ἢ ³⁶ μεταχεί- ¹⁰
 ρις, εἰ ἀναστρέφοι τις καὶ ὅλον τὸ πρᾶγμα, οὐκ ἀπὸ
 τοῦ πράγματος εἰς τιμωρίαν ἔλκων, ἀλλ' ³⁷ ἀναστρέ-
 φων τὴν τιμωρίαν. οἷον, εἰ καὶ τι τούτου μετριώτερον
 ἐποίησας. ³⁸ ἵνα ποτὲ μὲν ἀπὸ ³⁹ τοῦ πράγματος ἀρ-
 χόμενοι εἰς τὴν ⁴⁰ ἀξίωσιν καταβαίνωμεν· ποτὲ δὲ ἀπὸ ¹⁵
 τῆς ἀξιώσεως ἀρχόμενοι ⁴¹ εἰς τὸ πρᾶγμα ἀνερχώμεθα. ⁴²
 ὅταν δὲ αἱ ὑποδαιρέσεις ἄλογοι γίνωνται, ⁴³ φασκόν-
 των ἡμῶν, εἰ γὰρ τόδε ἐποίησας, οὐκ ἂν ἔκρινόν σε; διὰ
 τὸ μὴ ⁴⁴ ἀλόγως ἂν κρῖναι δόξαι, οὕτω σχηματίζεις·
 εἰ τόδε ἐποίεις, οὐκ ἂν ἔκρινον. ὥς ὁ συνθάψας τὴν χλα- ²⁰
 μύδα τῷ ἐρωμένῳ, καὶ μὴ κομίσας ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς
 ἐντεῖλαμένου ἐκείνου. ἐνταῦθα γὰρ, ἐπεὶ μωρόν ἐστι τὸ

Par. ad marg. γρ. τῶν ἐπιτυχόντων ἢ παρατυχόντων. 31 Ald.
 Port. μήτοι. Vind. Mon. μήτι. 32 Ald. Port. Mon. εἴη. Vind. ἦ. 33
 Vind. ἐκεῖνο. 34 Mon. Anonym. T. VII. p. 775. v. 21. μι-
 κρότερον ἦν καὶ μετριώτερον ἦν. 35 διὰ Vind. om. 36 ἢ
 Vind. Mon. om., tum Ald. Port. Mon. μεταχειρήσεις. Vind. με-
 ταχείρισις. Par. ad marg. γρ. ἔστι δὲ τούτου καλλίων μεταχειρή-
 σις. 37 Vind. ἀλλά. 38 Vind. addit: ἔδει σε δοῦναι δίκην.
 39 ἀπὸ Mon. om. 40 τὴν Mon. om. 41 Ald. ἀρχόμενοι.
 42 Par. ἐπανερχώμεθα. ad marg. γρ. ἐρχώμεθα. ita Mon. 43
 Vind. γίνονται. 44 μὴ Par. Mon. om. Par. ad marg. μὴ
 ἂν ἀλόγως.

λέγειν, ἔκρινα ἂν σε, εἰ καὶ ἰδάκρυες συνεχῶς, ἑρεῖς,
 ὅτι εἰ ἰδάκρυες, οὐκ ἂν ἐφρόντισα· ⁴⁵ εἰ παρκαθέξου
 τῷ τάφῳ, οὐκ ἂν ἐμῆνιον. ⁴⁶ καὶ τοι καὶ τότε εἰ δύ-
 νασαι, βίαςαι ἀνελεῖν ⁴⁷ ὃ δέδωκας. καὶ καθόλου πα-
 5 σαν ὑποδιαίρεισιν ἂν πειραθεῖης συγχωρήσας ἀνελεῖν, εἴ-
 τα ἀνελὼν ἐπενέγκοις, ⁴⁸ πολλαπλασιάσεις τὸν λόγον
 δριμύως λέγων οὕτως. εἰ μὲν τότε ἐποίησας, συγγνώμης
 61 ἄξιος· ἐπεὶ δὲ τότε, οὐκ ἔτι· καίτοι οὐδὲ τότε. ⁴⁹ οὕτω
 γὰρ καὶ αἱ προσωποποιταὶ χώραν ἔξουσι μυρίαν· ἵνα δὲ
 10 μὴ προσκορῆς εἶναι δόξης ⁵⁰ διὰ τῶν προσωποποιῶν,
 πληρῶν λόγους θαυμαστὸς φανήσῃ ῥήτωρ, τὸ γνῶρισμα
 αὐτῆς ἀφαιρῶν καὶ χρώμενος αὐτῇ. εἰ γὰρ μὴ λέγοις,
 εἶπον ἂν ἄλλο τι φαίνεται πρότερον, ἢ προσωποποιτα.

C a p. XI.

ΠΕΡΙ ΠΛΑΣΤΟΤ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΟΣ. ¹

15 Πρόσκειται ² τοῖς ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους ὥσπερ ἴδι-
 ὄν τι ἐπὶ ³ τῷ τέλει καὶ τὸ πλαστὸν ἐπιχειρήμα καλού-
 μενον. τινὲς δὲ οὕτως αὐτὸ ἐκάλεσαν πλαστὸν, οὐκ εἰ-
 δότες, ὅτι καὶ πᾶσα ὑποδιαίρεισι πλαστή ἐστι. τὸ γὰρ
 μὴ γενόμενον, πλαττόμενον δὲ, ὥς καὶ γενέσθαι δυνά-
 20 μενον, τῆς αὐτῆς ἂν εἴῃ δῆπουθεν εὐρέσεως. τὸ ⁴ μὲν γὰρ

45 Ald. ἐφρότισα. 46 Vind. ἐμηνίων. 47 Mon. ἀναι-
 ρεῖν. tum Ald. οὐ δέδωκας. Vind. Mon. Port. ὃ δίδ. Par. ἀν-
 ε λ
 αῖρεῖν ὃ δίδ. 48 Mon. εἰ ὑπενέγκοις, πολλαπλασιάσεις δριμύως
 πολλάκις τὸν λόγον. Vind. δριμύως τὸν λόγον. 49 Ald. Port.
 Mon. τότε. Vind. τότε. 50 Vind. δοκῆς.

1 Titulum hunc posuit Portus: abest ab Ald. et codd.
 2 Vind. πρόσκ. δέ. 3 Mon. ἐν. 4 Par. καὶ τὸ μὲν κυρίως.
 ad marg. γρ. τὸ μὲν κυρίως.

κυρίως πλαττόμενον, ἐπιφερόμενον δὲ πᾶσι τοῖς ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους, οὕτως εὐρίσκεται καθολικῶς.⁵ εἰ μὲν ἐπ' ἀγαθῷ τινι πραχθέντι δωρεὰν αἰτεῖς,⁶ καὶ πλάττεις οὕτως· εἰ⁷ δὲ πρὶν ποιῆσαι τὸ ἀγαθὸν ἤτουν τὴν⁸ δωρεὰν, οὐκ ἂν μοι ἔδοτε;⁹ οὐκ ἂν ἐψηφίσασθε ἐπ-
αγγελομένῳ ποιήσιν; καὶ ἐπὶ τούτῳ ἐρεῖς, δεινὸν δὲ
ἐπαγγελομένῳ μὲν ποιήσιν ψηφίσασθαι, μὴ δοῦναι δὲ
πεποιηκότι. εἰ δὲ ἐπὶ¹⁰ κακῷ τινι πραχθέντι, πάλιν¹¹
τιμωρίαν ἀπαιτεῖς καὶ πλόττεις ὁμοίως· εἰ δὲ πρὶν ἢ γε-
νέσθαι¹² τὸ κακὸν ἐγνωμεν ὅτι ἔσται, οὐκ ἂν ἐφιλο-
τιμησάμεθα κωλύσαι; δεινὸν δὲ μέλλον μὲν γενέσθαι
κωλύειν, γενόμενον δὲ¹³ μὴ τιμωρεῖσθαι. καὶ ἐφεξῆς
τούτῳ τῷ σχήματι τῆς ζητήσεως χρώμενος πολυτρόπως
εὐρήσεις τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους καταστήσαι.

Τὰ δὲ πλαστὰ χώραν ἔχει μετὰ τὴν ἀθρόαν ἐσβο-
λὴν¹⁴ τῶν ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους. χώραν δὲ ἔχει καὶ
ἐν ταῖς ἐργασίαις ταῖς ἀπὸ παραδείγματος, εἰ λέγοιμεν
ἐπὶ τῷ παραδείγματι τῷ καλῶς πραχθέντι¹⁵ ἢ κα-
κῶς, τὸ¹⁶ πλαστὸν ἐπιφέροντες. οἷον, οὐ δεῖ ἐχθρῷ ἐπι-
τάττοντι πείθεσθαι. τοῦτο τὸ ἐπιχειρήμα ἐστίν. ἢ ἐρ-
γασία ἐκ παραδείγματος.¹⁷ οὐδὲ γὰρ οἱ¹⁸ πατέρες ἡ-
μῶν ἐπείσθησαν τῷ Ξέρξῃ, γῆν αἰτοῦντι¹⁹ καὶ ὕδωρ,
ἀλλ' ἐξελθόντες πολλὰ καὶ καλὰ ἐπραξαν, εἴτα πλαστὸν

5 Vind. καὶ καθολ. 6 Par. γρ. αἰτοίης. 7 Ald. εἴτα
δὲ, εἰ πρὶν ἢ. receptam lect. habet Port. Vind. Mon. 8 τὴν
ex Vind. Mon. recepi, Ald. Port. om. 9 Ald. ἔδωτε. 10
ἐπὶ Mon. om. 11 πάλιν Mon. om. 12 Vind. Mon. ποιῆ-
σαι, in Mon. manu rec. supra lin. scriptum: γρ. γενέσθαι. idem
ἢ post πρὶν om. eadem manus inseruit. 13 δὲ Mon. om. 14
Mon. marg. Vict. ἐισβολήν. 15 marg. Vict. πράγματι. 16
τὸ Vind. Mon. om. 17 Par. ad marg. ἐν ἄλλοις οὐκ ἔστι τὸ
ἐκ παραδείγματος. Mon. om. Vind. ἢ ἐργ. ἐκ παραδ. om. 18
οἱ Ald. Mon. om., est in Port. Vind. 19 Par. γρ. ἀπαιτοῦντι.

- φέρε· εἰ δὲ τότε συνεβούλευέ τις δοῦναι γῆν καὶ ὕδωρ, οὐκ ἂν κατελεύσθη; ἐγὼ μὲν οἶμαι. ἐπὶ ²⁰ δὲ τῷ κακῶς· οἶον, οὐ δεῖ πιστεύειν Φιλίππῳ χαριζομένῳ, ἀπατεῶν γάρ ἐστιν. εἴτα ἐργασία ²¹ ἐκ παραδείγματος· οὐδὲ γάρ
 5 τοῖς Ὀλυνθίοις συνήνεγκε πεισθεῖσιν αὐτῷ· ἀλλὰ Ποτί-
 δαιαν λαβόντες ἅπαντα προσαπώλεσαν. εἴτα πλαστὸν
 φέρε· εἰ δὲ τότε ὅτε τὴν Ποτίδαιαν ἐλάμβανον, εἶπέ
 τις αὐτοῖς θεόθεν, ὅτι προσαπολοῦσι καὶ τὴν Ὀλυνθον,
 ἄρα ²² ἂν ἐδέξαντο; οὐκ ἔστιν εἰπεῖν.
- 10 Ἔτι παραπειρᾶσθαι ²³ δεῖ τὰ πλαστὰ καὶ ἀπὸ τῶν
 ἐναντίων ζητεῖν πλάττειν. καὶ τοῦτο μυριάκις εὐρίσκει-
 ται, οἶον, εἰ μὲν ἐπ' ἀγαθῷ αἰτοίης ²⁴ γέρας, λέγε· εἰ
 δὲ κακόν τι ἐπεποιήκειν, οὐκ ἂν τιμωρίαν ἔδωκα; ὡς ὁ
 Δημοσθένης ἐν τῷ πρὸς Λεπτίνην. διεξιελθὼν γὰρ τὰς
 15 πράξεις τοῦ Χαβρίου ²⁵ λέγει ἐκ τοῦ ἐναντίου πλάττων·
 ἀλλ' εἰ μὲν μίαν ἀπώλεσεν ²⁶ ναῦν, περὶ θά-
 νάτου ²⁷ ἂν ἐκινδύνευε. τοῦτο μὲν τοι ²⁸ καὶ δι-
 πλὴν ἔχει τὴν τῆς πλάσεως θεωρίαν. ἀπὸ γὰρ τοῦ ἐν-
 αντίου γενόμενον τῷ μικροτέρῳ συμπλέκεται, ἢ ἐάν τι-
 20 να κελεύης δοῦναι τιμωρίαν ἐπ' ἀδικήματι. ἔνεστι γὰρ
 λέγειν, εἰ ἂ ἐβλαψεν εὐηργέτησε, ²⁹ δωρεὰς ἂν ἔλαβε.
 δράσας δὲ κακῶς οὐ κολασθήσεται; παντὸς δὲ τοῦ λε-
 γομένου ζητεῖ τὸ ἐναντίον, καὶ πολλάκις εὐρήσεις τοῦτο
 παρ' ὅλον τοῦ πλαστοῦ τὸν ³⁰ λόγον μεμνημένος, ὅτι

20 Vind. Mon. ἢ ἐπὶ τῷ κακῶς. In Mon. ad marg. eadem manu adiectum est: πραχθέντι. 21 Vind. ἐκ παραδ. ἐργασία.
 22 Ald. ἄρα. 23 Mon. πειρᾶσθαι. 24 Vind. ἀγαθῷ, καὶ αἰτ. 25 Mon. Χαυρίου. 26 Ald. ἀπώλεσεν. Port. ἀπώλεσε.
 27 Ald. Mon. θάνατον. Port. Vind. θανάτου. in animo habet locum p. 481. μίαν μὲν πόλιν εἰ ἀπώλεσεν ἢ ναῦς δέκα μόνας, περὶ προδοσίας ἂν αὐτὸν εἰσήγγελον οὔτοι. 28 τοι Vind. om.
 29 Vind. Mon. εὐεργέτησε. 30 Mon. τὸν τοῦ πλ. λόγον.

ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ³¹ ἢ ἀθρόον τὸ πραχθὲν ὡς οὐ γενόμενον πλάττεται, ἢ τὸ ἐναντίον αὐτοῦ. οἷον ἐπὶ τυραννοκτόνου. ³² εἰ δὲ πρὶν ἀποκτεῖναι ἐπηγγελλόμεν, ³³ τοῦτο τοῦ ἀθρόου πλάσμα, ³⁴ ὥς μὴ γενομένου. καὶ ἄλλο ἐκ ³⁵ τοῦ ἐναντίου. εἰ δὲ μὴ κατώρθωσα, ἀλλὰ ἐλήφθην, τίς ⁵ ἂν ἐπαῖον; καὶ εἰ Δημοσθένην αἰτοίῃ Φίλιππος, ἢ τι τοιοῦτο, ³⁶ διάπλασσον ἐκ τοῦ ἐναντίου. ³⁷ εἰ γὰρ ὑμεῖς ἐβούλεσθε λαβεῖν τι τῶν τοῦ ³⁸ Φιλίππου, πότερον ³⁹ ἂν συνεχώρησεν ὑμῖν; εἰ δὲ καὶ εὐτελέστερόν τι συνεχώρει ⁴⁰ ἢ φύσις, οὐκ ἂν ὤκνησα διὰ τὸ σαφέστερον. Σὺ ¹⁰ δὲ παράπεμπε τῷ νῶ τὰς θεωρίας τῷ ῥητορικῷ σου λόγῳ κοσμῶν τὴν τέχνην. ἴσθι μέντοι, ὡς τοῖς ἀρχαίοις ⁶² ἐντυγχάνοντες καὶ μάλιστα ⁴¹ τῷ καθηγεμόνι μυρία καλὰ εὐρίσκομεν. ὅσα δὲ πρὸς τὸ κατεπεῖγον τῆς ὑπαγορεύσεως ἐπιτρέχει τῇ ψυχῇ, δίδωμι.

15

C a p. XII.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΠ' ΑΡΧΗΣ ΑΧΡΙ ΤΕΛΟΥΣ ΤΗΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗΣ. ¹

Δυσχερῇ λύσιν ἔχει τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους τῆς ² πραγματικῆς. εὐρηται οὖν καὶ ³ μέθοδος πρὸς ταῦτα, ὡς-

31 Vind. ὡς ἐπιπολύ. 32 Vind. Mon. οἷον οἱ τυραννοκτόνοι. εἰ δέ. 33 Ald. ἐπαγγελλόμεν. marg. Vict. Port, ἐπηγελλόμεν. Vind. ἐπηγγελλόμεν. Mon. ἐπηγγελλόμεν. 34 Vind, πλάσις. 35 Vind. ἀπό. 36 Vind. τοιοῦτον. 37 Ald. ἐκ τοῦ ἐναντίου. 38 τοῦ Vind. Mon. om. 39 Ald. Mon. Vind, πότε. Port. πότερον. tum Ald, ἂν συνεχώρησεν. Port. Mon. Vind. συνεχ. ἂν. Mon. Vind. ὑμῖν om. 40 Vind. συνέχει. 41 Vind. μάλιστα γε.

1 Titulus abest a Vind. Mon. 2 Par. γρ. τὰ τῆς πραγματ. 3 καὶ Mon. om. Vind. καὶ πρὸς ταῦτα.

τε τῷ λύνοντι ⁴ τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους εὐπορίαν εἶ-
 ναι, καὶ τοῦτο μάθημα σαφέστατα ἐκθήσομαι. ἐὰν μὲν ⁵
 τὸ πρᾶγμα παρ' ἡμῶν εἴη γεγονὸς, καὶ ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν
 εἰς τὴν ἡμετέραν βλάβην εἰσαγόμενον, οὕτως αὐτὸ λύσο-
 5 μεν. ζητοῦντες τῶν ἀντιθετικῶν στάσεων τὰ λυσιτε-
 λούντα ἡμῖν θήσομεν, ὥσπερ ⁶ ποιοῦμεν καὶ ἐν τῇ ἀν-
 τιλήψει, πολλάκις δὲ θήσομεν καὶ τῶν ἄλλων στάσεων
 τὰ συντελοῦντα εἰς τὴν ἡμετέραν ὠφέλειαν. καὶ ⁷ μετα-
 ληπτικά δὲ ἂν ἔχη τὸ κεφάλαιον τοῦ πλαττομένου, θή-
 10 σομεν ἔσθ' ὅτε, καὶ οὕτω λύσομεν· ὅτι οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς
 τὸ γεγόμενον, καὶ μάλιστα ἐὰν ἐκ φύσεως ᾖ τι ⁸ γενό-
 μενον, καὶ διὰ τοῦτο ἀξιῶμέν τι ⁹ γενέσθαι. ὁ ἐνιστά-
 μενος ἔρει, ὅτι οὐ δι' ἡμᾶς γίνεται, ἀλλὰ διὰ τὴν αὐ-
 τοῦ ¹⁰ φύσιν. οἷον, ῥεῖ ἀπὸ τῆς Αἰτνῆς ἐπὶ τὴν Κατά-
 15 νην τὸ πῦρ συνεχῶς, ¹¹ καὶ συμβουλεύει τις αὐτοὺς μετ-
 οικίξεσθαι. τοῦτο λέξει ¹² ὁ φεύγειν συμβουλεύων, ὅτι
 κινδυνεύομεν ἐπιόντος ἡμῖν τοῦ πυρὸς καὶ ἀπαίρωμεν ¹³
 ἐνθίνδε. ἀπαντήσομεν οὕτως· οὐ δι' ἡμᾶς ῥεῖ τὸ πῦρ,
 ἀλλὰ διὰ τὴν αὐτοῦ φύσιν.

C a p. XIII.

20

ΠΕΡΙ ΤΑΞΕΩΣ Τ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΩΝ.

Ἡ τάξις τῶν ἐπιχειρημάτων διπλῇ. εἰ γὰρ τύχοι τὰ

- 4 Par. γρ. τὸ λύνειν τὰ ἀπ' ἀ. 5 μὲν Vind. om. 6
 Vind. ὥσπερ καὶ ποιοῦμεν ἐν τῇ ἀντ. 7 καὶ Vind. om. 8
 Mon. τὸ, supra lin. τι. Vind. τὸ γιγνόμενον. 9 Ald. καὶ τι.
 Port. Vind. Mon. καὶ om. tum Port. γίνεσθαι. 10 Vind.
 ἑαυτοῦ. Mon. ἀλλὰ διὰ τὴν α. φύσιν om. 11 Mon. Vind. συν-
 εχῶς τὸ πυρ. 12 Ald. τοῦτο τοῖνον λέξει. Port. τοῦτο εἰ λέξει.
 Vind. Mon. τοῦτο λέξει. 13 Mon. Vind. ἀπαίρουμεν.
 1 Vind. τάξεως om.

μὲν αὐτῶν ἀποδεικτικὰ ² εἶναι, πολιτικῆς ἐρμηνείας δέο-
μενα, τὰ δὲ πανηγυρικὰ, τηρήσεις τὰ πανηγυρικὰ τελευ-
ταῖα, πρὸς τὸ δοκεῖν ³ αὖξιν προχωροῦντα τὸν λόγον
ἐπὶ τὸ ἀκμαιότερον, ἵνα τὰ τῆς τέχνης κατ' οἰκείαν τά-
ξιν προχωροῦντα δόξαν ἀκμῆς τῷ λέγοντι παράσχη, ὥς ⁵
ὑπὸ τῆς ἐν τῷ λέγειν θερμότητος ἐπὶ τὸ ἀκμαιότερον
προαγομένῳ· ἄλλως ⁴ τε δὲ καὶ ἡδίων τοῖς ἀκούουσιν ὁ
ἀπὸ τῶν ἀποδεικτικῶν ἐπὶ τὰ πανηγυρικώτερα ⁵ χωρῶν,
οὐχ ὁ ἀπὸ τῶν πανηγυρικῶν ἐπὶ τὰ ἀποδεικτικά· αὕτη
μὲν ἰδέα πρώτη. ⁶

10

Δευτέρα δὲ ἐκείνη ⁷ σοφωτέρα, ἰδόντα τὰ ἐπιχει-
ρήματα ὅποσα ἐστὶ καὶ οἷα, τὸ προκλητικώτερον τοῦ ἐξῆς
κεφαλαίου τελευταῖον τιθέναι, ἵνα ἐκ τῆς ἀνάγκης τοῦ
ἐπιχειρήματος ἀνισταμένου ⁸ τοῦ κεφαλαίου, κατὰ τὸ
ἐξεξῆς ὕψος ⁹ ἐν ὃ λόγος γένηται καὶ σῶμα, μὴ δια- ¹⁵
σπώμενος ἐν ταῖς ὑποφοραῖς, ἀλλὰ αὐτὸς αὐτοῦ δοκῶν
ἔχεσθαι καὶ ἀνίστασθαι δι' αὐτοῦ· ¹⁰ ὥσπερ οἷον ἴσμεν
καὶ ἐπὶ ¹¹ ταῖς ἀντιλήψεσι τὸ ἀντιπαραστατικὸν μετὰ
τὴν ἔνστασιν τελευταῖον τιθέμενον, ἐπειδὴ ἐγερτικόν ἐστὶ
τοῦ ὅρου· οἷον, ἐξῆν ἀποκτεῖναι ¹² τὸν υἱόν· ἢ ἐνστα- ²⁰
σις, ¹³ οὐκ ἐξῆν· εἰ δὲ καὶ ἐξῆν, οὐκ ἐπὶ τὸ αἷτιον γε-
νέσθαι σὲ τῇ μητρὶ ¹⁴ θανάτου· ἵνα εὐθέως ὁ ὅρος ἀπ-
αντήσῃ, τί τὸ αἷτιόν ἐστι θανάτου γενέσθαι· εἰ γὰρ
καὶ ἀντιπαραστάσις ἐστὶν ἡ ἀπαντήσασα, οἷκ ἐπιχειρή-
μα, ὅμως εἰς παραδείγματος λόγον ἐθήκαμεν, ὅτι χρή ²⁵

2 Vind. ἀποδεικτά. Post ἐρμηνείας addit: μόνης. 3 Ald.
Vind. δοκοῦν. Port. Mon. δοκεῖν. 4 Par. ad marg. γρ. ἄλλως δέ.
5 Vind. πανηγυρικώτατα. 6 Par. γρ. μία. ita Vind. Mon.
7 Ald. Port. Mon. ἐκείνη. Vind. ἐκείνης. 8 Ald. ἀνασταμένον.
9 Mon. Vind. ὑφ' ἐν ὃ λόγ. γένηται σῶμα. 10 Port. ἐαυτοῦ.
11 Mon. ἐν. 12 Mon. ἀποκτινύναι. 13 ἢ ἐνστασις Mon.
om., supra lin. εἶτα. 14 Ald. Mon. μητρί. Vind. per comp.
μφί. Port. μητρί.

καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιχειρημάτων οὕτω τιθέναι τελευταῖον τὸ τοῦ μέλλοντος κεφαλαίου προκλητικόν· ἐπεὶ καὶ ἡ ἐνστασις καὶ ἀντιπαράστασις ¹⁵ τὸν αὐτὸν ἔχουσι λόγον, οὐκ αἰεὶ τῆς ἐνστάσεως ἢ τῆς ¹⁶ ἀντιπαράστασεως πρώτης τι-
 5 θεμένης, ἀλλ' ἐναλλάξ τοῦτο πασχούσης ἐκάστης· ὃν τρόπον, φαμέν, δεῖ ¹⁷ ἀνασκοπεῖν καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιχειρημάτων· καὶ γὰρ τούτων ἐκάστη ¹⁸ ἢ διὰ τὸ ἀχμαιότερον δευτέρα τεθήσεται, ἢ διὰ τὴν τοῦ μέλλοντος κεφαλαίου προσδοκίαν.

C a p. XIV.

10 ΠΕΡΙ ΟΡΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΞΗΣ.

‘Ο ὅρος καὶ ἀνθορισμός καὶ συλλογισμός καὶ λύσις
 63 τοῦ συλλογισμοῦ τέσσαρα μὲν ἐστὶν ὀνόματα, τῇ δὲ δυνάμει δύο. ὁ τε γὰρ τὸν ὅρον ἔχων καὶ τὸν συλλογισμόν τοῖς αὐτοῖς ἐπιχειρήμασι κατασκευάζειν ² ἐκάτερα δύνα-
 15 ται· ὁ τε τὸν ἀνθορισμόν καὶ τὴν λύσιν τοῦ συλλογισμοῦ, τοῖς αὐτοῖς ἐπιχειρήμασι κατασκευάζειν ἐκάτερα δύναται. τέχνη δὲ θαυμασία παρ’ ἡμῖν εὑρηται πρὸς τὸ μῆτε πεφυρθαι τὸν λόγον, μῆτε ἄπορον εἶναι διηρημένης τῆς ³ διανοίας· ὥσπερ καὶ ⁴ ἐπὶ τῶν ἐπιχειρημά-
 20 των· ἵνα ⁵ ὁ τε τὸν ὅρον μελετῶν καὶ ὁ τὸν ἀνθορισμόν ἀντιτιθεὶς τούτῳ τὰ πρὸ τοῦ πράγματος εἰωθότα συμ-

15 Port. καὶ ἡ ἀντ. 16 τῆς Mon. om. 17 Port. δεῖν.

18 Ald. Vind. ἕκαστον. Port. Mon. ἐκάστη.

1 καὶ τῶν ἐξῆς Ald. Vind. Mon. om., posuit Portus. In Mon. manu rec. adiectum: καὶ ἀνθορισμοῦ καὶ συλλογισμοῦ καὶ λύσεως τοῦ συλλογισμοῦ. 2 Mon. Vind. κατασκευάσαι. 3 τῆς Mon. Vind. om. 4 καὶ Mon. Vind. om. 5 Ald. Mon. ἵν'. Port. Vind. ἵνα.

βαίνειν λέγωσι. καὶ ὁ μὲν τὸν ὄρον κατασκευάζων οὕτω
 ζητεῖ· ⁶ τόδε πρὸ τοῦ πράγματος ἔδει γενέσθαι, οὐ γέ-
 γονεν. ⁷ ὁ δὲ τὸν ἀνθορισμὸν κατασκευάζων, ἵνα ⁸ οὐ-
 τω λέγῃ· ἔδει τόδε γενέσθαι πρὸ τοῦ πράγματος, γέγο-
 νεν. ⁹ ταῦτα μὲν ἀπὸ τῶν ¹⁰ πρὸ τοῦ πράγματος. οἶον, ⁵
 μαινόμενος ἀπέκτεινε τύραννον. σωφρονήσας αἰτεῖ τὸ
 γέρας. ἐνίσταται τις αὐτῷ· οὐ τοῦτό ἐστι τυραννοκτονία.
 ὁ δὲ φησι. τοῦτό ἐστι τυραννοκτονία, ἔδει ὀνελθεῖν εἰς
 τὴν ¹¹ ἀκρόπολιν; ἀνῆλθον. ἔδει ἀποκτεῖναι; πεφόνευκα·
 ταῦτα πρὸ τοῦ πράγματος. ὁ δὲ τὸν ἀνθορισμὸν ¹² κα- ¹⁰
 τασκευάζων ἔρεῖ οὕτως. ἔδει βουλευέσθαι πρῶτον τὸν ¹³
 μέλλοντα τυραννοκτονεῖν. σὺ μαινόμενος οὐκ ἐβουλεύσω.
 σωφρονούντων γὰρ ἔργον ἐστίν. ὥστε τῶν ὀφειλόντων ¹⁴
 τι πρὸ τοῦ πράγματος γενέσθαι παρὰ τοῦ τυραννοκτό-
 νου λείπει. ἔδει εἰδέναι τὸν τυραννοκτόνον τί ποιεῖ, σὺ ¹⁵
 δὲ οὐκ ᾔδεις. ὁ δὲ συλλογισμὸς ἀπὸ τῶν ἐπισυμβαινόν-
 των τῷ πράγματι ἐπικατασκευασθήσεται. οἶον, οὐδὲν
 διαφέρει, εἴτε ἐμαινόμην, εἴτε ἐσωφρόνουν. ἃ γὰρ ὡς
 σωφρονούντος ¹⁵ ἐμοῦ καὶ ἀποκτείναντος ἐπισυνέβη ἂν
 ἀγαθὰ, ταῦτα καὶ νῦν γέγονεν. ἔδει τὸν τύραννον ἀνῆ- ²⁰
 ρῆσθαι; ἀνῆρηται. ἔδει ἐλευθερίαν γενέσθαι; γέγονεν.
 ἔδει μηδένα εἶναι ἐπὶ τῆς ἀκροπόλεως; οὐδεὶς ἐστίν. Ὁ-
 μοίως καὶ ὁ τὴν λύσιν τοῦ συλλογισμοῦ ἔχων, ἐκ τῶν
 μετὰ ταῦτα συμβαινόντων ¹⁶ εἴτι μὴ ἐπιγέγονε λαμβά-

6 Vind. ζητῇ. 7 Mon. καὶ γέγονεν. manu rec. supra lin.
 ἀλλ' οὐ γέγονεν. Vind. simpliciter: γέγονεν. 8 Ald. Vind.
 ἵν'. Port. Mon. ἵνα. 9 Mon. οὐ δὲ γέγονεν. manu rec. supra
 lin. γέγονε. 10 ἀπὸ Mon. Vind. om. 11 τὴν Vind. om.
 12 Ald. Port. ὄρον. Vind. Mon. ἀνθορισμόν. In Mon. manu
 rec. supra lin. γρ. ὄρον. 13 τὸν Mon. om. Vind. δεῖ βου-
 λεύσασθαι πρότερον τὸν μέλλ. τυρ. σμαινόμενος. 14 Ald. ὀφι-
 λόντων. 15 Mon. Vind. σωφρ. καὶ [Vind. καὶ om.] ἀποκτεί-
 ναντος ἐμοῦ. 16 Vind. συμβάντων. supra lin. συμβαινόντων.

νων, ὡς ἐπιχείρημα φήσει, ὅτι πολὺ διαφέρει. ἃ γὰρ
 ἂν ¹⁷ ἐπισυνέβη σωφρονοῦντός σου ἀποκτείναντος, ¹⁸
 ταῦτα οὐ γέγονε νῦν σου ¹⁸ μαινομένου ἀποκτείναντος.
 οἶον, ὁ σωφροῶν ἀποκτείνας εὐθὺς τιμᾶται. σὺ δὲ με-
 5 τὰ τὸν φόνον ἐθεραπεύου ἰατροῖς ὑποκείμενος καὶ μά-
 γοις. ὥστε τῇ μὲν δυνάμει τὰ αὐτὰ εἶναι κακείνα, οἷα
 τὰ ἐνθάδε· μόνη δὲ τῇ διαστάσει τῶν χρόνων ²⁰ διαφέ-
 ρειν. ἐξ οὗ συμβαίνει μὴ διαμαρτεῖν τὰς δριμύτητας
 πρὸς τε εὐπορίαν τοῦ ἐπιχειροῦντος καὶ πρὸς διάκρισιν
 10 τῶν τε ἄνω κεφαλαίων καὶ τῶν ἐφεξῆς, ὡς ἂν μὴ τοῖς
 αὐτοῖς περιπίπτωμεν τῷ τὰς αὐτὰς δυνάμεις ἔχιν ἐκάτερα.

C a p. XV.

Π Ε Ρ Ι Δ Ι Α Σ Κ Ε Τ Η Σ.

Διασκευὴ δὲ τοῦ ¹ προβλήματος ἡ διατύπωσις ² ἐστὶ
 τοῦ πράγματος, ὥσπερ ³ ἐν ποιητικῇ ἡ καθ' ἕκαστον
 15 τῶν γινομένων ⁴ ἀφήγησίς τε ⁵ καὶ διατύπωσις. διὰ μὲν
 τῶν πεπραγμένων τοῦ διασκευάζοντος ὀφείλοντος πλατυ-
 ναι τὸ πρᾶγμα μόνον, οὐ μέντοι γε οὔτε αἰτίαις, οὔτε
 λογισμοῖς τοσοῦτον, οὔτε ἄλλῳ τινὶ ἐπιχειρήματι, ἀλλὰ
 μόνῳ τῷ τρόπῳ. ⁶ διασκευάζεται μὲν γὰρ πάντως ἐν τι

17 Mon. ἂν om. Vind. ἐπισυνέβη ἂν. 18 Vind. Mon.
 κτείναντος. 19 σου Vind. Mon. om. 20 Vind. Mon. τοῦ
 χρόνου μὴ διαμαρτεῖν, omittis διαφέρειν — συμβαίνει. In Mon.
 ad marg. inseritur: ἐξ οὗ συμβαίνει.

1 Par. ad marg. γρ. καὶ οὕτως. ἡ διασκευὴ τοῦ πράγματος
 ἡ διατύπωσις ἐστὶ. καὶ οὕτως γρ. ἡ διασκευὴ ἐστὶν ἐν προβλή-
 ματι ἡ διατύπωσις τοῦ πράγματος. ita Port. omisso articulo an-
 te διασκευή. Vind. διασκευὴ δὲ ἐστὶν ἐν προβλήματι. 2 Ald.
 διατύποισις. sq. ἐστὶ Mon. om. 3 Port. καθάπερ. 4 Vind.
 γενομένων. 5 Mon. Vind. τις. 6 In Mon. man. rec. supra

τῶν τῆς περιστάσεως. καὶ ὃ τι δ' ἂν ἐκείνων ⁷ ἢ, τῷ
τρόπῳ ⁸ πλατύνεται, καὶ μετὰ τοῦ τρόπου καὶ προσω-
ποποιίας, ⁹ οἷα εἰκὸς ἦν τελεῖσθαι ¹⁰ ἐφ' ἐκάστου τῶν
πραττομένων καὶ λεχθῆναι δυναμένων ¹¹ παρὰ τῶν ἐμ-
φαινομένων προσώπων ἐν τῇ διατυπώσει. ἔξεστι δὲ τὸν ¹² ⁵
διασκευάζοντα πιθανῶς τολμᾶν καὶ λέγειν, καὶ ὅσα εἰ-
κὸς ἐπισυμβαίνειν εἴωθε τοῖς πράγμασι παράδοξα ἢ θαν-
μαστά, καὶ ταῦτα λαμβάνοντα ¹³ ἐκ τοῦ εἰκότος. ὁ γὰρ
ἂν δυνήθῃ ποτε ἐπισυμβῆναι τοιούτῳ πράγματι, λέγειν
ἔξεστιν, ὥς ἐπισυνέβη καὶ τότε. πᾶν δὲ τὸ παρὰ τὸ εἰκὸς ¹⁰
ἢ λεχθῆναι ¹⁴ ἢ πραχθῆναι λεγόμενον εἰς κακόζηλον ἐξ-
άγει τὴν διασκευὴν. γίνεται δὲ ἡ διατύπωσις ¹⁵ τοῦ πρά-
γματος ἢ ἐκ τῶν παρελθόντων ἢ ἐκ τῶν παρόντων, ἢ
ἀπὸ τῶν μελλόντων, ἢ οἷα πάλαί ἐγένετο, ἢ οἷα ¹⁶ νυνὶ ⁶⁴
γίνεται, ἢ ὅποια κατὰ τὸ μέλλον γενήσεται, ἡμῶν καὶ ¹⁵
ταῦτα διατυπούντων. συνελόντι δὲ εἰπεῖν ἡ διασκευὴ
ποιητικῆς ἔχει φιλοτιμίαν. οὐδὲν γὰρ ἕτερον ἢ ποιητικὴ
ἔχει, πλὴν ἐκάστου τῶν γενομένων ἀφήγησίν τινα καὶ
διατύπωσιν.

Χρὴ δὲ τὸν μέλλοντα μελετᾶν οἰκονομεῖν εἰδέναι. ²⁰
εἰ μὲν γὰρ εἰρίσκοιτο διήγησις ¹⁷ καὶ ἐκ τῶν παρελθόν-

lin. scriptum: πλατύνεται. 7 Ald. Mon. ἐκεῖνο. Port. Vind.
ἐκείνων. 8 Par. γρ. τῷ τρόπῳ πάντως πλατύνεται. ita Mon.
9 Ald. προσωποποιῖαις. Port. Vind. Mon. προσωποποιῖας. in Mon.
supra lin. — αἰς. 10 τελεῖσθαι in Mon. manu rec. supra lin.
scriptum. 11 Mon. δυναμένων ἔξει περὶ τῶν ἐμφαιν. manu rec.
supra lin. παρὰ. Par. γρ. καὶ οἷα εἰκὸς ἦν ἐφ' ἐκάστῳ τῶν πρατ-
τομένων καὶ λεχθῆναι δυναμένων ἔξει παρὰ τῶν ἐμφαινομένων προσ-
ώπων ἐν τῇ διατυπώσει. 12 τὸν et sq. καὶ Vind. om. 13
Vind. λαμβάνοντας. 14 Mon. ἢ λεχθῆν ἢ πραχθῆν πεπραχθαι
λεγόμενον. Vind. παρὰ τὸ εἰκὸς πεπραχθαι λεγόμεν. 15 ἡ δια-
τύπ. τοῦ πράγμ. post μελλόντων ponit Vind. 16 Mon. Vind.
ποῖα. 17 Mon. ἡ διήγ. Vind. διήγησις ponit post μελλόντων.

των καὶ ἐκ τῶν μελλόντων· ἢ ἀπὸ τῶν παρόντων μόνον,
 ἢ καὶ ¹⁸ τῶν δύο καιρῶν, ἢ καὶ τῶν τριῶν, ἔξεστι τὸν
 παρελθόντα ἀπολαβόντα ἐν τῇ διηγῆσει ἐνδιασκεύως ἀπο-
 πληρῶσαι τὸ ἄνω μέρος, οὐ μέλλοντα ἐνοχλήσειν τοῖς
 5 κάτω μέρεσι τοῖς αὐτοῖς διὰ τὴν τῶν μελλόντων διατύ-
 πωσιν. ¹⁹ εἰ δὲ εἴη τὸ πρᾶγμα ὀφείλον διασκευασθῆναι
 καὶ ἄνω καὶ κάτω ἐν ταῖς διηγῆσεσιν, μνήμην ²⁰ αὐτοῦ
 ποιησόμεθα, κατασκευάζοντες ταῖς ²¹ αἰτίαις, αἷς ἔφα-
 μεν τὴν διήγησιν κατασκευάζεσθαι. τοὺς δὲ τρόπους αὐ-
 10 τοὺς ²² τῇ διασκευῇ φυλάξομεν· ἐὰν δὲ παντάπασιν ἢ
 ἄπορρον εἰς διατύπωσιν τὸ πρᾶγμα, τότε μεταχειρίσις ²³
 ἐστὶν οἰκονομίας ἀρίστη ²⁴ τὸ μηδὲ ἐν τοῖς ἀπ' ἀρχῆς
 ἄχρι τέλους γενομένους ἀποχρήσασθαι ταῖς ὑποδιαιρέ-
 σεσιν, ἀλλ' ²⁵ ἀθρόως εἰπόντες τὸ πρᾶγμα ἐκεῖ καὶ
 15 πλάσαντές τινα ²⁶ πλαστὰ καὶ ἐπὶ ἀθρόῳ τῷ πράγματι
 ἐπειπόντες τὰς καθ' ἕκαστον ὑποδιαιρέσεις τοῖς ἐπιού-
 σι ²⁷ φυλάξομεν, τῇ κατασκευῇ χρώμενοι ἐνταῦθα ἀντὶ
 τῆς διασκευῆς· καὶ τοὺς ὑπομερισμοὺς, οὓς ἐυέλλομεν
 ἐν ²⁸ τοῖς ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους ποιεῖν, ὡς κατασκευά-
 20 ζοντες, τούτους φυλάξομεν τῇ διασκευῇ ὡς διατυπώ-
 ντες, μόνῃ τῇ τῶν κῶλων ἁρμονίᾳ χρώμενοι ²⁹ διαφερού-
 ση· (ἄλλα γὰρ ἐστὶ κατασκευαζόντων κῶλα, ³⁰ καὶ ἄλλα
 διασκευαζόντων) προσέτι δὲ καὶ τὰς περὶ τὴν κατασκευ-
 ῇν περιόδους ἀφαιροῦντες· ³¹ ἀλλότριον γὰρ περίοδος δια-

δια
 18 Vind. ἢ ἐκ τῶν δύο καιρῶν ἢ τριῶν. 19 Vind. ἀποτύ-
 πωσιν. 20 Vind. Mon. αὐτοῦ μνήμην. 21 Vind. τοῖς τρό-
 ποις οἷς. 22 Vind. τούτους. 23 Ald. Port. Codd. μεταχει-
 ρησις. 24 Mon. ἀρίστης. 25 Vind. ἀλλά. 26 Mon. τινὰ
 ἢ πλεῖστα ἐπὶ ἀθρόῳ. 27 Ald. Vind. ποιούσι. Port. Mon. marg.
 Vind. ἐπιούσι. 28 ἐν Vind. om. 29 Vind. χρησόμενοι. 30
 κῶλα Vind. post διασκευαζόντων ponit. 31 Ald. ἀφεροῦντες.

σκευῆς, ³² ὅθεν γίνεται καὶ ἡ τῶν προσωποποιῶν εὐ-
πορία· εἰ γὰρ καὶ ἀποροίη τὸ πρᾶγμα διασκευῆς ἀθρό-
ως, ὁ ³³ ὑπομερισμὸς προσωποποιίας οὐκ ἀπορεῖ· χρὴ δὲ
εἰδέναι, ὅτι καὶ πᾶς ὑπομερισμὸς τὰ αὐτὰ λέγει τῇ δια-
σκευῇ ἀνεμποδίστως. δεῖ γὰρ πάντως ἐκ τῆς ὑποδιαίρε- ⁵
σεως εἰς τὸ πρᾶγμα αὐτὸ ἐπανελθεῖν· ἀλλὰ καὶ καθ'
ἐκάστην ὑποδιαίρεσιν τοῦτο ποιεῖν ³⁴ ἀνεπαχθὲς ἐστὶν
αἰεὶ.

Ταυτολογεῖ δὲ διασκευῆς ³⁵ καὶ ἡ τῶν καλουμένων χω-
ρίων ἀγωγῇ, καὶ ἐκείνη ἀνεπιλήπτως. ³⁶ ἀνάγκη γὰρ ἀπὸ 10
τοῦ παραδείγματος ἢ τοῦ μυθικοῦ ἢ τοῦ ἱστορικοῦ με-
ταβαίνοντα ³⁷ εἰς τὸ ἴδιον πρᾶγμα τὸ αὐτὸ λέγειν
πολλάκις. οἷον, ὡς ἐπὶ παραδείγματος τοῦτο ἐπιθεῖν τι-
να σαφέστερον· ἐπίπρασκεν Ἀλέξανδρος τοὺς Θηβαίων
αἰχμαλώτους. πριάμενοι Λακεδαιμόνιοι τριακοσίους κατ- 15
έσφαξαν ἐπὶ τὸ ἐν Λεύκτροις τρόπαιον, καὶ κρίνονται
τῶν εἰς τοὺς Ἑλλήνας ἀδικημάτων. ἐὰν γὰρ διασκευά-
ζοντες λέγωμεν, τριακοσίους ἐθύσατε, ὡς ἱερεῖα, ὡμῶς ³⁸
καὶ ἀνηλεῶς τοῖς βωμοῖς, ὡς σφάγια, ³⁹ ταῦτα πάλιν
διασκευάσομεν. καὶ ⁴⁰ ἐν ταῖς διατυπώσειςιν αὐταῖς, 20
ὡς ἔφαμεν, λέγοντες, ὡς προσῆκον, ⁴¹ δεδακρυμένους,
θρηνοῦντας, ἐστεφανωμένους, καὶ οἷα ἐποιοῦν περιπτυσ-
σόμενοι ⁴² ἀλλήλους, καὶ οἷα ἔλεγον ἰκετεύοντες καὶ ὀδυ-
ρόμενοι. μέχρι τούτων ἡ διατύπωσις ἢ ἀπὸ τοῦ πρᾶγμα-
τος. ἐὰν δὲ ἐπιεσάγειν ἐθέλῃς ⁴³ χωρίον ἀπὸ ἐνὸς ὀνό- 25

δια

32 Vind. κατασκευῆς. 33 ὁ Mon. om. 34 Vind. ποι-
ουντες. supra lin. ποιεῖν. 35 Port. τῇ διασκευῇ. Vind. διασκευῇ.
36 Ald. ἀνεπιλήπτῳ. Port. Mon. Vind. ἀνεπιλήπτως. 37 Vind.
ἐπαναβαίνοντα. 38 Ald. Mon. Vind. ὁμῶς. Port. ὡμῶς. 39
Port. σφαγία. tum Ald. Port. πάλιν καὶ διασκ. Mon. Vind. καὶ
om. 40 καὶ Mon. om. 41 Ald. προσῆκε. Port. Vind. Mon.
προσῆκον. 42 Vind. περιπτύσσοντες. 43 Vind. θέλῃς. Mon.

ματρς, λήψη πρόφασιν ιστοριῶν· ὡς ἐνταῦθα, τριακο-
 σίους ἐθύσατε, διεφθείρατε τὸν ἀριθμὸν ὑμῶν τὸν ἐπαι-
 νούμενον τῶν τριακοσίων τῇ τούτων τελευτῇ· μετὰ γὰρ
 τὸ εἰπεῖν, ὡς ⁴⁴ ἀνηλεῶς ἀπέκτεινάτε, καὶ διασκευάσαι,
 5 δὴ δύνασαι εἰπεῖν, ὅτι ἀπέθανον ἡμῶν καὶ ἐν Θυρέα ⁴⁵
 τριακόσιοι, ἀλλὰ πολέμου νόμῳ. ὑμεῖς δὲ ἱερείων νόμῳ
 τούτους κατεσφάξατε. καὶ πάλιν ἄλλο χωρίον, ἀπέκτεινεν
 ὑμῶν καὶ ⁴⁶ βασιλεὺς τριακοσίους ἐν Πύλαις, ἀλλ' οὐκ
 ἔθυσεν· ὑμεῖς δὲ παρεστήσασθε τριακοσίους ἱερεῖα τοῖς
 10 βωμοῖς. ⁴⁷ καὶ πάλιν ἐπὶ τὴν διασκευὴν χωρήσωμεν, εἰ
 τύχοι παράδειγμα, ⁴⁸ καὶ Κλέωνος μνημονεύσης, τὸ πε-
 ρὶ Πίλον καὶ Σφακτηρίαν χωρίον ἐπείσάγων, κάκεῖθεν
 ἐπαναδραμεῖν εἰς τὴν διασκευὴν δύνασαι ⁴⁹ πάλιν ἀνεμ-
 ποδίστως.

ΕΡ-

θέλεις. 44 ὡς Vind. om. tum legit: δύνασαι εἰπεῖν πάλιν.
 45 Vind. Θυρέα, ut Thuc. II. 27. IV. 56. — Herod. I. 82.
 Θυραῖαι. Ald. Port. Mon. Θυραία. apud Diod. Sic. XII. 44. codd.
 nonnulli Θυραῖαι. tum Ald. ἀλλ' ἀπολέμον. 46 καὶ Vind.
 Mon. om. 47 Vind. θεοῖς. sq. καὶ Ald. Vind. om., est in
 Port. Mon. tum Mon. πρὸς τὴν διασκ. Port. χωρήσομεν. 48
 Ald. παράδειγμα. 49 δύνασαι πάλιν ἀνεμπ. Vind. om.

ΕΡΜΟΓΕΝΟΥΣ :

ΠΕΡΙ ΕΥΡΕΣΕΩΝ ΤΟΜΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ. 65

C a p. I.

ΠΕΡΙ ΛΟΓΟΥ ΣΧΗΜΑΤΩΝ.

Ἐπειδὴ οὖν καὶ περὶ τῶν ἐπιχειρημάτων καὶ περὶ τῶν ἐργασιῶν καὶ περὶ τῶν ἐνθυμημάτων τῆς εὐρίσεως ⁵ πάντα εἰς τέλος πεπλήρωται, ἀναγκαῖον εἰπεῖν καὶ περὶ τῶν τοῦ λόγου σχημάτων, καθὰ προσήκει ἕκαστον αὐτῶν ἐκφέρεσθαι. ὅσα μὲν γὰρ τῶν ἐπιχειρημάτων ἢ τῶν ἐργασιῶν πολιτικά ἐστι τῷ νῷ καὶ ἀποδεικτικά, προσήκει ταῦτα στρογγύλως καὶ κατὰ ² ἀντίθετα καὶ κατὰ περίο- ¹⁰ δον ³ ἐκφέρεσθαι. ὅσα δὲ πανηγυρικά τῷ νῷ, ἥτοι ⁴ παραδειγματικά, ἢ ἐκ παραβολῆς λαμβανόμενα, ταῦτα δεῖ πνευματικῶς ἀποτείνεσθαι ⁵ καὶ ἀκμαίως· τὰ γὰρ ἐνθυμήματα πάντα στρογγύλως τε ⁶ καὶ κατὰ σύγκρισιν ἐκφερόμενα δριμύτητος δόξαν πλείονα ἀποφέρεται, ἢ εἴ ¹⁵ τις αὐτὰ ἀπλῶσαι θελήσειε ⁷ τῷ λόγῳ. καὶ τοι καὶ τούτῳ τῷ σχήματι ὁ Δημοσθένης ἐκαλλωπίσατο πολλάκις, ὡς ἐν τοῖς βιβλίοις ⁸ εὐρίσκομεν· ὡς ἐκεῖνο ⁹ ἐν τῷ περὶ

1 Ald. περὶ εὐρίσεως τόμ. τέτ. Mon. τόμος δ'. περὶ σχημάτων. περὶ εὐρίσεως. 2 Vind. κατὰ τὰ ἀντ. 3 Mon. περιόδους. 4 Vind. Mon. ἦ. 5 Par. γρ. ταῦτα δεῖ πνευμ. ἀποτείνειν καὶ ἀκμαίως ἐκφέρειν. γρ. καὶ οὕτως· ταῦτα δεῖ πνευμ. ἀποτείναντας καὶ ἀκμαίως ἐκφέρειν. ita Vind. Mon. [Vind. ἀποτείνοντας. Mon. ἀποτείνοντα.] 6 Vind. Mon. στρογγύλως κατὰ τὴν σύγκρ. 7 Vind. ἐθέλησειε. Sq. καὶ τοι καὶ Vind. om. 8 Mon. τοῖς βιβλίοις. 9 Vind. ὡς ἐν ἐκείνῳ ἐν τῷ. — pro cor. p. 258.

τοῦ στεφάνου· ὑμεῖς τοῖνυν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 Λακεδαιμονίων γῆς καὶ θαλάττης ἀρχόντων
 καὶ τὰ κύκλω τῆς Ἀττικῆς κατεχόντων ἁρμο-
 σταῖς καὶ φρουραῖς, Εὐβοίαν, Τάναγραν, τὴν
 5 Βοιωτίαν πᾶσαν, ¹⁰ Μέγαρον, Αἰγίναν, Κλεω-
 νᾶς, τὰς ἄλλας νήσους, οὐ ναῦς, οὐ τείχη τῆς
 πόλεως τότε κεκτημένης, ἐξήλθετε εἰς Ἀλίαρ-
 τον, καὶ πάλιν οὐ πολλαῖς ἡμέραις ὕστερον ¹²
 εἰς Κόρινθον, τῶν τότε ¹² Ἀθηναίων πολλὰ
 10 ἂν ἐχόντων μνησικακῆσαι καὶ Κορινθίοις καὶ
 Θηβαίοις τῶν περὶ τὸν Δεκελεικὸν ¹³ πόλεμον
 πεπραγμένων. ¹⁴ ἀλλ' οὐκ ἐποιοῦν ταῦτα, οὐδὲ
 ἐγγύς. ¹⁵ καὶ τοι τότε ¹⁶ ταῦτα ἀμφοτέρω, Αἰ-
 σχίνῃ, οὐθ' ¹⁶ ὑπὲρ εὐεργετῶν ἐποιοῦν, οὐτ' ¹⁸
 15 ἀκίνδυνα ἰώρων, ἀλλ' οὐ διὰ ταῦτα προτείντο
 τοὺς καταφεύγοντας ἐπ' αὐτούς, ¹⁹ ἀλλ' ὑπὲρ
 εὐδοξίας καὶ τιμῆς ἧθελον τοῖς δεινοῖς ἑαυ-
 τοὺς ἐκδιδόναι, ²⁰ ὁρθῶς καὶ καλῶς βουλευό-
 μενοι. καὶ γὰρ ἐνταῦθα τὸ μὲν ἐπιχείρημα ἦν καλόν,
 20 τὸ μὴ μνησικακεῖν τοῖς ἀδικήσασιν, ἔὰν κινδυνεύωσιν.
 ἡ ἐργασία δὲ αὐτοῦ· οὐδὲ γὰρ Κορινθίοις, ²¹ οὐδὲ Θη-
 βαίοις ἐμνησικακήσατε, ἀλλὰ κακείνοις ἐβοηθήσατε. ²²
 τὸ δὲ ἐνθύμημα, καὶ τοι Λακεδαιμονίων γῆς καὶ θα-
 λάττης ἀρχόντων καὶ φοβερῶν ὑμῖν ²³ ὄντων πραγμάτων.

10 Port. ἅπασαν. Vind. τὴν Βοιωτ. πᾶσαν, Μέγ. Αἰγ. om.

11 Vind. ὕστερον ἡμέραις. 12 Mon. τῶν τε Ἀθ. 13 Ald.
 Δεκελεικόν. 14 Port. πρᾶχθέντων. 15 Ald. Mon. ἐγγύς τού-
 των. Vind. Port. τούτων om. Port. τοῦτο οὐδ' ἐγγύς. 16 τό-
 τε Ald. om., est in Port. Mon. Vind. [Vind. ταῦτα τότε]. 17
 Ald. οὔτε. Port. Mon. Vind. οὐθ'. 18 Ald. Port. Mon. οὔτε.
 Vind. οὐτ'. 19 Mon. ἐφ' ἑαυτούς. 20 Mon. αἰτούς διδόναι.
 21 Mon. οὐδὲ γὰρ Θηβαίοις, οὐδὲ Κορινθ. Vind. ἐμνησικακίσαστε.
 22 Ald. ἐβοηθήσατε. 23 Ald. ὑμῖν. Port. Mon. Vind. ὑμῖν.

ἔλαθε δὲ ἀπλώσας αὐτὸ ἀπὸ τοῦ καὶ τὴν τάξιν ὑπαλλά-
 ξαι. δεινὸς γὰρ αἰεὶ σοφίσασθαι ²⁴ τὰς τέχνας καὶ ἀπο-
 κρύπτειν ὁ ῥήτωρ, καὶ ἄλλοτε μὲν ἄλλως ἐποίει, ²⁵ τῇ
 τάξει δὲ ἐνταῦθα. ὅθεν καὶ τολμήσας ἀπλῶσαι τὸν λό-
 γον ²⁶ τοῦ ἐνθυμήματος, εἴτα προσελθὼν ²⁷ τῇ ἐργασίᾳ, ⁵
 καὶ πάλιν ἀναγκασθεὶς ἐκ τῆς τέχνης μνησθῆναι τοῦ ἐν-
 θυμήματος τῷ νῷ συνέστρεψεν αὐτὸ ²⁸ ἐν τῷ εἰπεῖν, καί-
 τοι τότε ταῦτα ἀμφοτέρω οὐδ' ²⁹ ὑπὲρ εὐεργετῶν ἐποί-
 ουν, οὔτ' ἀκίνδυνα ἰώρων, ³⁰ καὶ προσήγαγε τὴν ἐπίτα-
 σιν τῷ ἐπιχειρήματι· τὸ δὲ εἰπεῖν, ³¹ οὐδὲ ἀκίνδυνα ἰώ- 10
 ρων, τὸ ἐνθυμημά ἐστιν, ὃ φθάσας ἤπλωσεν ἡδη.

C a p. II.

Π Ε Ρ Ι Α Ν Τ Ι Θ Ε Τ Ο Τ.

Ἀντίθετόν ἐστι σχῆμα λόγος ¹ διπλασιάζων πάντα
 τὸν ὑποκείμενον νοῦν τοῦτον τὸν τρόπον, εἴ τις τοῦ κα-
 τὰ φύσιν ζητουμένου τὸ ἐναντίον λαμβάνων καταβαίνει 15
 εἰς τὸ ὑποκείμενον. οἶον, ἐπειδὴ ἡμέρα ἐστὶ, δεῖ ποιῆσαι
 τόδε. τοῦτο τὸ ζητούμενον. τὸ δὲ ἀντίθετον αὐτοῦ, εἰ μὲν
 γὰρ μὴ ἦν ἡμέρα, ἀλλὰ νύξ, ἴσως ἐχρῆν μὴ ποιεῖν· ²
 εἴτα καταβαίνει εἰς τὸ ἴδιον. ἐπειδὴ ³ δὲ ἐστὶν ἡμέρα,
 ποιῆσαι προσῆκεν. ⁴ οἶον καὶ ⁵ ἐν τοῖς προβλήμασι, δεῖ 20
 καινοτομεῖν· πόλεμος γάρ ἐστι· τοῦτο τὸ κατὰ φύσιν·

[Vind. ὄντων ὑμῖν τῶν πραγμάτων]. 24 Ald. σοφίσασθαι 25
 Port. ποιῆ. 26 Vind. τὸν λόγον τολμήσας ἀπλῶσαι. 27 Vind.
 προσελθὼν. 28 Port. αὐτῷ. 29 Vind. οὔτε. 30 οὔτ' ἀκίνδ.
 ἰώρων Vind. Mon. om. 31 εἰπεῖν Mon. Vind. om.

1 Par. γρ. ἀντ. ἐστὶ σχῆμα λόγου διπλασιάζον. ita Schol.
 T. VII. p. 807. 2 Vind. ποιῆσαι. 3 Mon. ἐπεὶ δέ. 4
 Port. προσήκει. 5 καὶ Ald. om., est in Port. Mon. Vind.

10..

τὸ δὲ ⁶ ἀντικείμενον αὐτοῦ, εἰ μὲν γὰρ μὴ ἦν πόλεμος,
 66 ἀλλὰ εἰρήνη καὶ ἡσυχία, ἔδει μὴ καινοτομεῖν. ἀρετὴ δὲ
 τοῦ ἀντιθέτου, ὅτι καὶ ἀπλούμενον τῷ πλήθει τῶν κώ-
 λων πνεῦμα γίνεται, καὶ συστρεφόμενον τῇ ἐρμηνείᾳ πε-
 5 ριόδου τάξιν ἐπέχει· οἷον, εἰ μὲν γὰρ ἦν ἐν ἡσυχίᾳ τὰ
 καθεστηκότα, καὶ ἀπραγμοσύνη κατεῖχεν ἡμᾶς, καὶ μή-
 τε ⁷ φοβερὸν μῆτε ἄτοπον ἐφειστήκει παρὰ τῶν πολεμίων
 μηδὲν, ἀδείας ⁸ δὲ ἤμεν ἐπειλημμένοι καὶ ἐξουσίας τοῦ
 πράττειν ὅσα βουλομένοις ἡμῖν ἐτύγγανεν, ἔδει φυλάττειν
 10 τὰ καθεστηκότα καὶ παρακινεῖν μηδὲν, ⁹ μὴδὲ καινοτο-
 μεῖν, ἀλλὰ τοῖς ἀρχαίοις ἐμμένειν ἔθελί τε καὶ ψηφίσμα-
 σι καὶ νόμοις· ἐπεὶ δὲ πόλεμος κεκίνηται καὶ πλησίον οἱ
 πολέμοι, καὶ ἐφίστηκε ¹⁰ τὰ δεινὰ καὶ ταραχὴ τοσαύτη
 τῶν πραγμάτων, τίνας ἔνεκεν οὐ καινοτομήσομεν; αὐτοῖ
 15 τοῦ πολέμου ταύτην ἔχοντος τὴν φύσιν, ἀφ' ἑαυτοῦ τε-
 χναῖσθαι τὰ πολλὰ καὶ τὸν τῶν ἀνθρώπων μεταποιεῖν
 ἐπὶ τὸ καινότερον βίον· τοῦτο ἔκταθ' ἐν τοῖς κώλοις ἐγέ-
 νετο πνεῦμα. δύναται δὲ συστραφὲν εὐρύθμως γενέσθαι
 περιόδος. ¹¹ οἷον, ἃ γὰρ ἐφυλαξάμεθα ἂν ¹² ποιεῖν εἰ-
 20 κότεως εἰρήνης ὑπαρχούσης, ταῦτα βέλτιον ἐργάσασθαι
 πολέμου καθεστηκότος· καὶ οὔτε ἰσχυρότερον οὔτε ἀναγ-
 καιότερον εὐρίσκεται σχῆμα τοῦ ἀντιθέτου παρὰ τοῖς
 ἀρχαίοις ῥαδίως οὐδέν. καὶ τοι γε πάντως ¹³ τῆς μιᾶς
 προτάσεως τοῦ ἀντιθέτου περιττῆς οὔσης τῇ ἀληθείᾳ
 25 τοῖς ἀκούουσιν, ὅμως τὸ λεγόμενον οὐκ ἔξω τοῦ εἰκότος
 δοκεῖ λέγεσθαι· ποιεῖ δὲ αὐτὸ δοκεῖν ἀναγκαῖον εἶναι ¹⁴

6 Par. γρ. τὸ ἀντίθετον αὐτῶν. 7 Vind. μῆτε ἄτοπον μῆ-
 τε πονηρόν. Mon. μῆτε ἄτοπον μῆτε φοβερὸν. 8 Mon. ἐπ' ἀ-
 δείας δὲ ἤμεν, ἐπειλημμ. ἐξουσίας. 9 Mon. μὴδὲ ἔν. 10 Vind.
 ἀφίστηκε. 11 Mon. γεν. καὶ περίοδος. 12 Vind. ἂν om.
 Mon. ποιεῖν ἂν. 13 Mon. παντὸς τοῦ ἀντιθέτου τῆς προτάσεως
 περιττῆς οὔσης. 14 Mon. εἶναι ἀναγκαῖον.

ἡ τοῦ κατὰ φύσιν προσδοκία. ἐν ᾧ γὰρ τὴν πρότασιν ὁ
 ῥήτωρ λέγει τοῦ ἀντιθέτου, ἐν τούτῳ τὸ ¹⁵ κατὰ φύσιν
 ἤδη τοῖς ἀκούουσι νοῆται τῷ τῆς ἀποδόσεως νοήματι.
 τὸ δὲ σχῆμα οὕτως ἐστὶν ἀξιέραστον, ὥς μὴ περίοδον
 ποιεῖν μόνον ¹⁶ καὶ πνεῦμα, ἀλλὰ καὶ ¹⁷ καθάπαξ πάν- 5
 τα νοῦν κοσμεῖν. κοσμεῖ δὲ καὶ προοίμιον πολλάκις, εἰς
 τοιοῦτον σχήματι τὸ προοίμιον ἐξενέγκοι, ὥς ὁ Δημοσθέ-
 νης. ¹⁸ εἰ μὲν περὶ καινοῦ τινος πράγματος
 προϋτίθετο ¹⁹ λέγειν, ὥς Ἀθηναῖοι. καὶ γὰρ ἐν-
 ταῦθα τὸ κατὰ φύσιν ἐστίν. ἐπειδὴ ^{19*} δὲ περὶ ὧν 10
 πολλάκις ἤδη πρότερον εἰρήκασιν οὗτοι, συμ-
 βαίνει καὶ νυνὶ ²⁰ σκοπεῖν, ἡγοῦμαι καὶ πρῶ-
 τος ἀναστὰς εἰκότως ἂν συγγνώμης ²¹ τυγχά-
 νειν. τὸ δὲ ἀντίθετον, εἰ μὲν περὶ καινοῦ τινος
 πράγματος ²² προϋτίθετο λέγειν, ἐπισχεῖν ἔδει 15
 με ²³ τοῖς πρεσβυτέροις παραχωροῦντα πρῶ-
 τον εἰπεῖν.

Ἰστίον δὲ, ὅτι περὶ ῥητορικοῦ ἀντιθέτου διελέχθη-
 μεν, ἐπεὶ οἱ φιλόσοφοι ἐναντίον καὶ ἀντίθετον οὐ διαι-
 ροῦσι. παρ' ἡμῖν δὲ τὸ ἀντίθετον σχῆμά ἐστι τοῦ λόγου. 20
 τὸ δὲ ἐναντίον δριμύτης νοήματος ἀπὸ τῆς ἐργασίας λαμ-
 βανομένη. οἷον, οὐ δὴ θαυμαστόν ἐστιν, εἰ
 στρατευόμενος ἐκεῖνος ²⁴ καὶ παρὼν ἐφ' ἅπα-
 σι καὶ μηδένα καιρὸν μηδ' ὥραν παραλείπων ²⁵
 ἡμῶν μελλόντων καὶ ψηφιζομένων καὶ πυνθα- 25

15 Mon. τῷ. 16 Vind. μόνον ποιεῖν. 17 καὶ Mon. om.
 18 Phil. I. 19 Ald. προϋτίθετο πράγματος. Mon. πράγμ. προϋ-
 τίθ. Vind. πράγμ. προὔκειτο. Port. πράγμ. προϋτίθ. ὃ ἄνδρες
 Ἀθ. λέγειν. 19* Vind. ἐπεὶ. 20 Vind. νῦν. 21 Vind.
 συγγνώμην. 22 Vind. addit: καὶ τὰ ἑξῆς, omissis sqq. προϋ-
 τίθετο — — πρῶτον εἰπεῖν. 23 με Mon. qm. 24 Port.
 ἐκ. αὐτός. Vind. σιγάτ. ἐκεῖνος καὶ πονῶν ἐκεῖνος αὐτός. — Ol. II.
 p. 24. 25 Vind. παραλείπων. tum Port. ὑμῶν μελλ.

νομένων ²⁶ περιγίγνεται. τοῦτο γὰρ εἰ μὲν ²⁷ ἀντί-
 θετον ἐβούλετο ποιῆσαι, οὕτως ἂν μετεχειρίσατο. εἰ μὲν
 γὰρ μήτε πονῶν μήτε παρῶν τοῖς πράγμασι περιεγίνετο
 ὑμῶν, θαυμαστὸν ἦν. τὸ γὰρ ἀντίθετον ταύτην ἔχει τὴν
 5 δύναμιν τοῦ λέγειν, εἰ γὰρ μὴ ἐγίνετο, ὃ ἐγένετο. ²⁸ τὸ
 δὲ ἐναντίον ἀναστρέφει τὸ πρᾶγμα ἀπὸ τῶν δρώντων εἰς
 τοὺς πάσχοντας, καὶ ἀπὸ τῶν πασχόντων εἰς τοὺς δρών-
 τας· ὃ πεποίηκεν ἐνταῦθα ὁ ῥήτωρ. τοῦναντίον γὰρ ἂν ²⁹
 ἦν θαυμαστὸν, εἰ μὴδὲν ³⁰ ποιοῦντες ἡμεῖς ὦν τοῖς πο-
 10 λεμοῦσι προσήκει, τοῦ πάντα ἃ δεῖ ποιοῦντος ³¹ περιῆ-
 μεν. πολὺ γὰρ διενήνοχε λέγειν, ὅτι θαυμαστὸν ἦν, εἰ
 Φίλιππος μὴ πονῶν ἡμῶν περιῆν· ὃ τοῦ ἀντιθέτου ἐστὶν
 ἰσχύς. ἢ λέγειν πάλιν, εἰ μὴδὲν ποιοῦντες ἡμεῖς Φιλίππου
 περιῆμεν· ὃ ἐστὶν ἐνάργεια τοῦ ἐναντίου. καὶ περὶ μὲν
 15 ἀντιθέτου τοσαῦτα εἰρήσθω.

C a p. III.

Π Ε Ρ Ι Π Ε Ρ Ι Ο Δ Ο Τ.

Ἡ δὲ περίοδος οὐχ ἐνὶ ὑποπίπτει σχήματι, ὥστε ἀν-
 τὸ παραδοῦναι, ἀλλὰ πολλοῖς καὶ ποικίλοις, ἃ παρὰ τῶν
 ἀρχαίων λαμβάνοντες ἐν τηρήσει πεποιήκαμεν. ἐστὶν ¹
 20 μὲν οὖν περίοδος κυρίως ἡ τοῦ ὅλου ἐπιχειρήματος ἀναγ-
 67 καστική σύνοδος καὶ κλείς τρόπον τινὰ καὶ ἀληθινὴ πε-
 ρίοδος· τοῦτό ἐστιν ἡ ἀπαρτίζουσα τὸ ἐπιχείρημα καὶ

26 καὶ πυνθανομ. Ald. Vind. om., est in Port. Mon. 27
 Vind. τοῦτο μὲν γὰρ εἰ ἀντ. 28 Vind. ὃ ἐγίγνετο. Mon. ἐγί-
 γνετο, ὃ ἐγίγνετο. 29 ἂν Ald. Mon. om., est in Port. Vind.
 30 Vind. Mon. μὴδὲν ὦν δεῖ ποιοῦντες ἡμεῖς. 31 Port. ποιοῦν-
 τος ἃ δεῖ. Vind. ἃ προσῆκε ποιοῦντος. Par. γρ. τοῦ πάντα ἃ δὴ
 προῦντες ποιοῦντος.

1 Port. ἔστι.

συνάγουσα. ὥς τό γε ἑτέρως² λέγειν περιοδικῶς ἐστὶ λέ-
γειν, οὐ περίοδον ποιεῖν,³ ἀλλ' ἐρμηνεύειν περιοδικῶς
καὶ σχῆμα περιόδου λαμβάνειν. ἡ δὲ ἀληθινὴ περίοδος
οὐ τῷ σχήματι μόνον, ἀλλὰ καὶ τῷ νῷ συνάγει τὸ ἐπι-
χειρήμα, ὃ⁴ τινες καὶ ἐνθύμημα καλοῦσιν, οὐ πᾶσα δὲ⁵
δύναται⁶ ἂν ἐνθυμηματικὴ περίοδος εἶναι, εἰ μὴ καὶ γνω-
μική, τὸ καθόλου εἰς τὸ ἴδιον καταάγουσα, καὶ τὸ ἴδιον
εἰς τὸ καθόλου ἀνάγουσα. τηρήσαντες οὖν εὖρομεν παρὰ
τοῖς ἀρχαίοις τὰς μεταβολὰς τῶν πτώσεων, ὀνομαστι-
κῆς καὶ γενικῆς καὶ δοτικῆς καὶ αἰτιατικῆς ποιούσας πε- 10
ρίόδους. οἶον, ὃ γὰρ οἷς ἂν ἐγὼ ληφθεῖην ταῦτα
πράττων καὶ κατασκευαζόμενος, οὗτος ἐμοὶ
πολεμεῖ, κἂν μήπω βάλλῃ μηδὲ⁶ τοξεύῃ. τοῦτο
κατὰ τὴν ὀνομαστικὴν. κατὰ δὲ τὴν γενικὴν, ὧν οὖν
ἐκεῖνος μὲν ὀφείλει τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ πεπολιτευ- 15
μένοις χάριν, ὑμῖν⁷ δὲ δίκην προσήκει λαβεῖν,
τούτων οὐχὶ νῦν ὁρῶ τὸν καιρὸν τοῦ λέγειν.
κατὰ δὲ τὴν δοτικὴν, οἷς γὰρ οὔσιν ἡμετέροις ἔχει
χρῆσθαι, τούτοις τᾶλλα⁸ πάντα ἀσφαλῶς κέ-
κτῃται. κατὰ δὲ τὴν αἰτιατικὴν, εἴθ' ⁹ ὃν ἡ τύχη 20
καὶ τὸ δαιμόνιον φίλον μὲν ἀλυσιτελῇ, συμφέ-
ροντα δ' ἐχθρὸν¹⁰ ἐμφανίζει, τοῦτον ἡμεῖς¹¹
φοβοῦμεθα; τὸ γὰρ κλητικὸν σχῆμα πνεύματος ἐστὶ
μέρος, ἀπόστροφὴν ἐργαζόμενον καὶ καταφοράν.¹² εἰ-

2 Par. γρ. ὥς [Mon. Vind. marg. Vict. qui consentiunt, ὥστε] τὸ ἑτέρωθι πως λέγειν. 3 Mon. Vind. ἐστὶ ποιεῖν 4 Vind. ὅπερ. sq. καὶ Mon. om. 5 Vind. δύναται ἂν. 6 Ald. καὶ τὸ ξεύρ. (sic) Port. Mon. Vind. μηδὲ τοξ. ut Dem. Phil. III. p. 115. 7 Ald. Port. Mon. ἡμῖν, Vind. ὑμῖν, ut Ol. II. p. 19. 8 Ald. Port. πάντα τὰ ἄλλα. Vind. Mon. τᾶλλα πάντα. Phil. IV. p. 134. 9 Vind. εἶτα. 10 Vind. ἐχθρὸν δὲ συμφέρ. — de Symmor. p. 188. 11 Ald. ἡμῶς. 12 Mon. ad marg. manu rec. καταφορὴν. ita Par. ad cujus marg. γρ. καταφοράν.

τα, ¹³ ὃ τί ἂν εἰπὼν σέ τις ὀρθῶς προσείποι;
καὶ πάλιν, ἀποκρίναι γὰρ ¹⁴ δεῦρο ἀναστάς μοι.
οὐ γὰρ δὴ ¹⁵ δι' ἀπειρίαν γε ¹⁶ οὐ φήσεις ἔχειν
ὅ τι εἰποῖς. Εἰσὶ δὲ καὶ ἀποδεικτικαὶ τοῖς σχήμασιν.
¹⁷ οἶον, ἐν μὲν γὰρ τῷ γράψαι μηδένα εἶναι ἀτε-
λῇ τοὺς ἔχοντας ἀφείλετο τὴν ἀτέλειαν, ἐν δὲ
τῷ προσγράψαι μηδὲ τὸ λοιπὸν ἐξεῖναι δοῦναι
ὑμᾶς ¹⁸ τὸ δοῦναι ὑμῖν ἐξεῖναι. ταύτης ¹⁹ τὸ σχή-
μα καλὸν μὲν ζηλοῦν καὶ ἀπὸ τῆς ἐρμηνείας· κρεῖττον
²⁰ δὲ, ²⁰ εἰ τὸ ἐλλείπον ἀπὸ κοινοῦ ποιοῖ ²¹ τις ἐν ταῖς με-
ταποιήσεσιν· ἵνα τὸ ἐν τῇ προτάσει εἰρημένον ἐν τῇ
ἀποδόσει λείπῃ μὲν ²² μὴ λεγόμενον, φαίνεται δὲ ὡς λε-
γόμενον· ὡς καὶ ἐνταῦθα τὸ ἀφείλετο ἐν τῇ ²³ προ-
τάσει λείλεκται, ἐν δὲ τῇ ἀποδόσει συνυπακούεται.
²⁴ Ἔστι δὲ καὶ ἐπιτιμητικὴ περίοδος τῷ σχήματι, ὅταν
λέγωμεν· εἴτα ἃ Φίλιππος ἂν εὐξαιτο τοῖς θε-
οῖς, ²⁵ ταῦτα ὑμῶν τινες ἐνθάδε ποιοῦσιν; κα-
κεῖ ²⁶ πάλιν, εἴτ' οὐκ αἰσχύνησθε, εἰ μὴδ' ἃ πά-
θοιτ' ἂν, εἰ δύναιτ' ²⁷ ἐκεῖνος, ταῦτα ποιῆσαι

¹³ Mon. Vind. οἶον, ὃ τί εἰπὼν. in Mon. manu rec. supra
lin εἴτα. — pro cor. p. 232. ¹⁴ γὰρ Vind. om. ¹⁵ δὴ

¹⁶ Ald. om., est in Port. Mon. Vind. Tum Mon. ἀπορίαν. ¹⁷
γε Ald. Mon. om., est in Port. Vind., sed Vind. sq. οὐ om.
— de fals. leg. p. 378. ¹⁸ γὰρ Mon. om. — in Lept. initio.
¹⁹ Mon. ὑμῖν τὸ δοῦναι ὑμᾶς ἐξεῖναι. manus rec. ὑμᾶς mutavit
in ὑμῖν. ²⁰ Vind. ταύτης μὲν τὸ σχ. καλὸν καὶ ζηλοῦν. ²¹
Vind. κρεῖττον δὲ ἀπὸ τοῦ κοινοῦ εἰς τὸ ἐλλείπον ποιεῖ τις. ²²
Mon. ποιεῖ. ²³ Vind. μὲν λείπῃ. ²⁴ Mon. ἐν μὲν τῇ πρ.
²⁵ Vind. τῷ θεῷ, ταῦτα ὑμῶν ἐνθάδε ποιοῦσιν. ²⁶ Ol. I.
p. 16. sed praecedens locus in illa oratione non legitur. For-
tasse in animo habuit locum de fals. leg. p. 362. πολλὰ τοίνυν
ἂν τις, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Φίλιππον εὐδαιμονίσαι τῆς τύχης κ.
τ. λ. ²⁷ Mon. δύναιτο.

καιρὸν ἔχοντες οὐ τολμήσετε; γίνεται δὲ καὶ ἐκ
 συμπλοκῆς δύο ἀδικημάτων. οἷον, νῦν δὲ ἃ μὲν πλεύ-
 σασιν ἣν σῶσαι, βαδίζειν κελεύων ἀπολώλεκεν
 οὗτος. ἃ δ' ²⁷ εἰποῦσι τᾶληθῇ, ψευδόμενος.
 Καθόλου δὲ περὶ σχήματος περιόδου λεκτέον. περίοδος ⁵
 ἐστὶ σχῆμα αὐτοτελὲς ὅλου τοῦ ἐπιχειρήματος ἐν ἐρμηνείας
 ῥυθμῷ συντόμως ἀπηρτισμένον. ²⁸ τὰ δὲ ἐν αὐτῇ συν-
 τόμως ὑπερβατὰ καλῶς σχηματίζει τὰς περιόδους, οἷον ²⁹
 ὁ γὰρ οἷς ἂν ἐγὼ ληφθεῖην. ἐστὶ ³⁰ γὰρ τὸ ἐξῆς,
 ὁ γὰρ ταῦτα πράττων καὶ συσκευαζόμενος οἷς ¹⁰
 ἂν ληφθεῖην ἐγώ.

Ἰστίον δὲ, ὡς τὴν περίοδον ἦτοι ἰσοσκαλῇ καὶ ἰσό-
 πλευρον ἀπὸ τῶν κώλων εἶναι δεῖ κατὰ τὴν ἐρμηνείαν, ἣ
 συντομωτέραν ἐν τῇ ἀποδόσει. ἀτονία δὲ ῥήτορος τὴν
 ἀπόδοσιν τῆς περιόδου μακροτέραν ποιῆσθαι ³¹ τῆς προ- ¹⁵
 τάσεως. καὶ καθάπαξ εἴ τις ἐκλεξάμενος τὰ παρὰ τῶν
 ἀρχαίων σχήματα ³² τῶν περιόδων μιμοῖτο, ἐν ταῖς με-
 ταποιήσεσι πλήθος ἂν εὗροι περιόδων· καὶ γὰρ τὸ ἐκ
 παραβολῆς σχῆμα ἄριστον. ὥσπερ γὰρ εἴ τις ἐκεί-
 νων προήλω, ³³ σὺ τὰ δε οὐκ ἔγραψας ἂν, οὐ· ²⁰
 τως ἂν σὺ νῦν δίκην δῶς, ἄλλος οὐ γράψει. καὶ
 διαπορητικῶς ³⁴ ἐστὶ περιοδεῦσαι, ἂν ἄρξηται ³⁵ τις, ὡς
 ὁ Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Τιμοκράτους. διὰ τί ³⁶ ἄρα

27 Vind. ἃ δὲ εἰποῦσι τᾶληθῆς ἦ, ψευδ. — de fals. leg. p.
 398. 28 Ald. ἀπηρτισμένοι. marg. Vict. Mon. Vind. ἀπηρ-
 τισμένον. 29 οἷον ex Mon. recepi, Ald. Port. Vind. om. —
 Phil. III. p. 115. 30 Mon. ad marg. habet: ἐστὶν γὰρ τὸ ἐξῆς
 — ληφθεῖην ἐγώ. vv. καὶ συσκευαζόμ. Mon. Vind. om. 31 Vind.
 ποιῆσαι. 23 Ald. σχημάτων. Port. Mon. Vind. σχήματα. [Vind.
 τὰ om.] — v. 18. Port. καὶ γὰρ καί. 33 Ald. προήλω. Mon. Vind.
 προήλω. — c. Androt. p. 595. 34 Mon. διαπορητικῶς. 35 Par. γρ.
 ἐὰν ἀπ' ἀρχῆς ἄρξηται τις διαπορεῖν. 36 Mon. τί γε ἄρα, verbo-
 tenus hic locus in oratione laudata non invenitur.

νὴ Δία, διὰ τί τοῦτο οὐχὶ καλῶς ἔχειν τὸ ψή-
φισμα ἔδοξε³⁷ τισι; πότερον, ὅτι παρὰ³⁸ τοὺς
νόμους; καὶ μὴν μόνον ἐστὶ κατὰ τοὺς νόμους.
ἀλλ' ὅτι³⁹ τάξεως λύσις; καὶ μὴν καὶ⁴⁰ τοῦτο,
ὡς οὐκ ἄλλο, θεμέλιος εὐταξίας. ἀλλ' ὅτι τό-
δε;⁴¹ καὶ ἀποδώσεις αὐτό. γίνεται δὲ ὅταν καὶ δύο καὶ
τρία νοήματα ἔχῃς. οἶον, εἴ τις ἐκείνην ἐθελήσῃ με-
68 ποιῆσαι τὴν περιόδον, περιοδικὴν⁴² μᾶλλον οὖσαν, ἢ πε-
ρίοδον· νῦν δὲ ἂ⁴³ μὲν πλεύσασιν ἢ ν σῶσαι, βα-
10 διζεῖν κελεύων ἀπολώλεκεν οὗτος, ἂ δὲ εἰποῦσι
τάληθ' ἢ, ψευδόμενος. καὶ πάλιν, διὰ τί γὰρ⁴⁴ ἂν
νὴ Δία, διὰ τί φέσταιτό τις Διοχίνου; πότερον ὅτι τὴν
ἐξοδὸν ἐπετάχυνε; καὶ μὴν πλεῖν ἔδει, καὶ μὴ βαδίζειν.
ἀλλ' ὅτι⁴⁵ τάληθ' ἢ πρὸς ὑμᾶς ἔφησε; καὶ μὴν ψευδάμε-
15 νος πάντα ἀπολώλεκεν· ἢ δὲ τῆς ματαποιήσεως ἀρετὴ
τοῦ ὑποτεθέντος⁴⁶ νοήματος, πᾶν σχῆμα οὕτως ἐφαρμό-
σαι δύναται. ὁ μᾶλλον ἐκπλήττει⁴⁷ γινόμενον ἐξ αὐτο-
σχεδίου, ἢ γραφῇ παραδιδόμενον.

Γίνεται δὲ καὶ μονόκωλος περίοδος, γίνεται δὲ⁴⁸ καὶ
20 δίκωλος καὶ τρίκωλος, ἢ ἐκ τριῶν κώλων συνεστηκυῖα,
καὶ τετράκωλος, ἢ ἐκ⁴⁹ τεττάρων. κώλων δὲ ἐστὶν ἀπηρ-
τισμένη⁵⁰ διάνοια. ἢ γὰρ⁵¹ μονόκωλος ἐκείνη, ἐπειδὴ
κρέματα⁵² ἢ διάνοια αὐτῆς μέχρι τοῦ⁵³ τέλους τῷ ὑπερ-

37 Vind. Mon. δόξαι. 38 Vind. κατά. supra lin. παρὰ.
39 Mon. ὡς. 40 καὶ Vind. om. 41 ἀλλ' ὅτι τότε in Mon.
manu rec. ad marg. adjectum. 42 περιοδικὴν μ. οὖσ. ἢ περ.
Vind. om. 43 de fals. leg. p. 398. 44 Vind. διὰ τί γε
ἄρα, νὴ Δία, φέσταιτό τις. 45 Mon. ὡς, 46 Ald. ὑποθέν-
τος. Port. Vind. Mon. ὑποτεθέντος. 47 Ald. ἐκπλείττει. 48
δὲ Vind. om. tum Vind. Mon. τρίκωλος δέ. 49 Ald. ἢ τεττά-
ρων. marg. Vict. ἢ τεττ. Port. Mon. Vind. ἢ ἐκ τεττ. 50 Ald.
Port. ἢ ἀπηρτ. Mon. Vind. ἢ om. 51 Vind. ἢ μὲν γάρ. 52
Vind. κρέματα. 53 τοῦ Vind. om.

βατῶ, οὕτω σχηματισθεῖσα ⁵⁴ σχοινοτενῶς διαιλῆπται· εἶτα οὐκ αἰσχύνηςθε, εἰ μηδ' ἂ πάθοιτ' ἂν εἰ δύναιτ' ⁵⁵ ἐκεῖνος, ταῦτα ποιῆσαι καιρὸν ἔχοντες οὐ τολμήσετε; ⁵⁶ Δίκωλος δὲ ἐκείνη, ἥ προτάσεως μονοκώλου καιμένης ἀπόδοσιν ἀπαιτοῦσα μονόκωλον. τοῦ- 5 το δὲ μάλιστα πάσχουσιν αἱ γνωμικαί· ἔστι δὲ γνωμικὴ περίοδος αὕτη, τὸ γὰρ ⁵⁷ εὖ πρᾶττειν παρὰ τὴν ἀξίαν ἀφορμὴ τοῦ κακῶς φρονεῖν τοῖς ἀνοήτοις γίνεται. Τρίκωλος δὲ ἐκείνη, ὅταν δύο κώλων διαφόρων προτεθέντων ⁵⁸ ἀρκεῖ μονόκωλος ἑκατέροις ¹⁰ ἀπόδοσις. ⁵⁹ οἶον, ὧν οὖν ἐκεῖνος ⁶⁰ μὲν ὀφείλει τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ πεπολιτευμένοις χάριν, ὑμῖν δὲ δίκην προσήκει λαβεῖν, ἄχρι τούτου ἡ πρότασις. εἶτα ⁶¹ ἐπήρκεσεν ἑκατέροις τοῖς κώλοις ἡ ἀπόδοσις μονόκωλος. τούτων οὐχὶ νῦν ὁρῶ τὸν καιρὸν τοῦ ¹⁵ λέγειν. τετράκωλος δὲ ⁶² ἡ ἐν ἑκατέρᾳ προτάσει ἀπόδοσιν ⁶³ ἰδίαν ἔχουσα. οἶον, ἐν μὲν γὰρ τῷ γράψαι μηδένα εἶναι ἀτελῆ, τοὺς ἔχοντας ἀφείλετο τὴν ἀτέλειαν, ἐν δὲ τῷ προσγράψαι μηδὲ τὸ λοιπὸν ἐξεῖναι δοῦναι ὑμᾶς, ⁶⁴ τὸ δοῦναι ὑμῖν ⁶⁵ ²⁰

54 Ald. Mon. σχηματισθείσης. Port. Vind. σχηματισθεῖσα.

55 Mon. δύναιτο. — Ol. I. p. 16. 56 Par. ^{αι}τολμήσετε. 57

Ol. I. p. 16. 58 Mon. Vind. προταθέντων ἀρκεῖ. Ald. Port. ^{αι}δο

ἀρκεῖ. 59 Par. ὑπόθεσις. sq. οἶον Ald. Port. om., recepi ex Vind. Mon. 60 Ol. II. p. 19. 61 Vind. πρότασις ἐπήρκε-

σεν ἐκ. τοῖς κώλοις. εἶτα ἀπόδοσις μον. τοῦτό ἐστιν· τοῦτον. [etiam Ald. τοῦτον. Port. Mon. marg. Vict. τούτων.] 62 Mon. τετρ.

δὲ ἐκείνη, ἡ. tum Mon. Vind. ἐν τῇ πρώτῃ προτάσει. 63 Ald. inserit: καὶ ἐν τῇ ἀποδόσει πρότασιν. Port. Mon. Vind. om. Par.

ad marg. γρ. τετρ. δὲ ἐκείνη, ἡ ἐν τῇ πρώτῃ προτάσει ἀπόδοσιν ἰδίαν ἔχουσα, καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ προτάσει ἀπόδοσιν ἰδίαν ἔχουσα.

64 Ald. ὑμᾶς om. Vind. Mon. ὑμῖν. Port. ὑμᾶς ut Dem. in Lept. initio. 65 Vind. ἡμῖν. Mon. ὑμᾶς.

66 δὲ ταύτης ἡ χρεία καλλίστη
 ὅτι καὶ δύναται στρέφεσθαι. τε-
 κατιζομένη ἐκ τῶν προτάσεων καὶ
 δύναται λεχθῆναι τετράκις· εἰ
 67 αὐτήν, τότε δὴ τότε δύναιτό 68
 τῶν νοημάτων ἀνάγκης καὶ πλεονάκις
 δὲ χιασθῆναι δύναται περίοδος τετρά-
 δε πρῶτον αὕτη ἡ τετράκις μὲν στρεφο-
 καὶ δὲ χιαζομένη. οἶον, ἐν μὲν γὰρ τῷ
 εἶναι ἀτελῇ, τοὺς ἔχοντας ἀφείλετο τὴν
 δὲ τῷ προσγράψαι μηδὲ τὸ λοιπὸν ἐξεῖναι
 70 τὸ δοῦναι ὑμῖν 71 ἐξεῖναι· δύναται
 ἀθρόως ἀναστραφεῖσα καὶ ἄλλως γενέσθαι·
 τέτρα πρότασις καὶ ἀπόδοσις γίνονται πρῶται.
 ἐν γὰρ τῷ προσγράψαι, μηδὲ τὸ λοιπὸν ἐξεῖναι
 ἡμᾶς 73 τὸ δοῦναι ὑμῖν ἐξεῖναι ἀφείλετο· ἐν δὲ τῷ
 μηδένα εἶναι ἀτελῇ, τὴν 74 ἀτέλειαν τοὺς ἔχον-
 τας δύο προτάσεις ἐκλαβὼν 75 συντίθημι. ἐν
 γὰρ τῷ γράψαι μηδένα εἶναι ἀτελῇ, καὶ ἐν τῷ 77
 γράψαι μηδὲ τὸ λοιπὸν ἐξεῖναι δοῦναι, 78 καὶ τοὺς
 ἀφείλετο τὴν ἀτέλειαν, καὶ ἡμᾶς τὸ δοῦναι ὑμῖν

66 Vind. τετραγώνου. sq. δὲ Ald. om., est in Mon. Vind. Port.
 tum Ald. καὶ ἡ χρεία. Port. Mon. Vind. καὶ om. 67 In Mon.
 manu rec. supra lin. ἡ κατὰ τὸ σχῆμα τοῦ X. 68 Vind. δύν. ἄν τις.
 69 Mon. Vind. τετράγωνος περίοδος. mox Port. ἡ πολλάκις μὲν.
 70 Ald. ἡμῖν. Port. ὑμᾶς. Mon. Vind. ὑμῖν. 71 Ald. Mon. Vind.
 ὑμᾶς. Port. ὑμῖν. 72 Vind. γὰρ. tum Ald. ἀναστρεφεῖσα. 73
 Ald. ἡμᾶς ἀφείλετο, omissis τὸ δοῦναι ὑμῖν ἐξεῖναι. Port. ὑμᾶς τὸ
 δοῦναι, ὑμῖν ἐξεῖναι. omissio ἀφείλετο. Marg. Vict. Vind. ὑμᾶς
 [Vind. ὑμῖν] τὸ δοῦναι ὑμῖν ἐξεῖναι ἀφείλετο. Mon. ὑμῖν τὸ δοῦ-
 ναι ὑμᾶς ἐξεῖναι sine ἀφείλετο. 74 Port. Mon. τοὺς ἔχοντας
 ἀφείλετο τὴν ἀτέλειαν. 75 Vind. ἐκβαλὼν. 76 μὲν Vind. om.
 77 καὶ τῷ Vind. om. 78 δοῦναι Port. om.

ἐξεῖναι. ἢ τὰς ⁷⁹ ἀποδόσεις ποιῶ προτάσεις, καὶ τοῖς ἔχοντας ἀφείλετο τὴν ἀτέλειαν, καὶ ὑμᾶς τὸ δοῦναι ὑμῖν ἐξεῖναι, ἐν τῷ γράψαι μηδὲν εἶναι ἀτελῆ, καὶ ἐν τῷ προσγράψαι μηδὲ τὸ λοιπὸν ἐξεῖναι δοῦναι ὑμῖν. ⁸⁰ καὶ αὕτη ἐστὶ, καὶ οὕτω γίνεται ἡ πολλάκις μὲν ἀναστρεφο- ⁵ μένη, μηδὲ ἅπαξ δὲ χιαζομένη. ἐκείνη δὲ ⁸¹ ἡ παρὰ τῷ Δημοσθένει καὶ χιασθῆναι δύναται, ὁ μὲν γὰρ Φίλιππος ὅσῳ πλείονα ὑπὲρ τὴν ἀξίαν πεποίηκε τὴν αὐτοῦ, ⁸² τοσοῦτῳ θαυμαστότερος παρὰ πᾶ- ⁸³ σιν νομίζεται. ὑμεῖς δὲ, ὡς ἄνδρες ⁸⁴ Ἀθηναῖοι, ¹⁰ ὅσῳ χεῖρον ἢ προσῆκε κέχρησθε τοῖς πράγμασι, τοσοῦτῳ πλείονα αἰσχύνην ὠφλήκατε. καὶ μυριάκις ἐστὶ μεταποιεῖν ⁸⁵ τὴν ἀναδεχομένην τοῦτο τὸ σχῆμα. πῶς δὲ ἀναδέχεται τὸν χιασμόν; ὅταν ἐν ἀμφοτέραις ταῖς προτάσεσιν ἀμφοτέραι ἀρμόζωσιν ⁸⁶ αἱ ἀπο- ¹⁵ δόσεις, καὶ ἐναλλάξ· οἷον, ὁ μὲν γὰρ Φίλιππος ⁸⁷ ὅσῳ πλείονα ὑπὲρ τὴν ἀξίαν πεποίηκε τὴν ἑαυτοῦ, τοῦτο ἡ ⁶⁹ πρότασις· ἀρμόσει ⁸⁸ δὲ αὐτῇ ἑκατέρω ἀπόδοσις, εἴτε ⁸⁹ βούλοιτό τις λέγειν, τοσοῦτῳ θαυμαστότερος ἐκεῖνος παρὰ πᾶσι νομίζεται, εἴτε βούλοιτο λέγειν, τοσοῦτῳ πλείο- ²⁰ να ὑμεῖς αἰσχύνην ὠφλήκατε. καὶ πάλιν, ὑμεῖς δὲ, ὡς Ἀθηναῖοι, ⁹⁰ ὅσῳ χεῖρον ἢ προσῆκε ⁹¹ κέχρησθε τοῖς πράγμασιν· ἡ πρότασις ἡ δευτέρα πρὸς ἀμφοτέρω ἀρμό-

79 Par. γρ. ἢ ἰπάλιν τὰς ἀπ. Vind. ἢ πάλιν τὰς δύο ἀπ. 80 ὑμῖν Vind. om. 81 Vind. Mon. ἐκ. δὲ καὶ χιασθῆναι δύναται παρὰ τῷ Δημ. 82 Mon. ἑαυτοῦ. 83 Ald. Port. Mon. πᾶσιν. Vind. πᾶσι. — Ol. II. p. 18. 84 ὡς ἄνδρ. Ἀθην. Vind. om. 85 Ald. Vind. ποιεῖν. Port. Mon. marg. Vict. μεταποιεῖν. 86 Mon. ἀρμόζουσιν. Vind. ἀρμόζωσιν. 87 Φίλιππος Vind. om. 88 Ald. ἀρμόζει. Vind. Mon. Port. ἀρμόσει. 89 εἴτε βούλοιτό τις λ. — — ὠφλήκατε Mon. om., manu rec. ad marg. adjecta sunt. 90 Mon. ὡς ἄνδρες Ἀθ. 91 Ald. Mon. προσῆκεν χρῆσθε [Mon. χρῆσθαι.] Port. Vind. προσῆκε κέχρησθε.

σει, εἴτε βούλοίτο τις λέγειν, τοσούτῳ πλείονα ⁹² αἰσχύνην ὠφλήκατε, εἴτε βούλοιτο λέγειν, τοσούτῳ θαυμαστότερος ἐκείνος παρὰ πᾶσι νομίζεται. καὶ ὅλως ἄπειρος ὁ περὶ τούτων ⁹³ λόγος.

C a p. IV.

5

Π Ε Ρ Ι Π Ν Ε Τ Μ Α Τ Ο Σ.

Δεῖ τοίνυν τὸν μέλλοντα λέγειν τὰ ποῖα τῶν νοημάτων κατὰ πνεῦμα ἐξηγεθήσεται, πρῶτον εἰπεῖν τί ἐστι πνεῦμα, καὶ πόσα εἶδη αὐτοῦ, καὶ πόθεν ¹ γίνεται, καὶ πῶς συντίθεται. πνεῦμα μὲν οὖν ἐστι σύνθεσις λόγου,
 10 διάνοιαν ἀπαρτίζον ἐν κώλοις καὶ κόμμασι μετρούμενον πρὸς τὴν διάρκειαν ² τοῦ πνεύματος κατὰ τὴν φωνὴν τοῦ λέγοντος. ἐπεὶ δὲ καὶ περὶ κώλου καὶ κόμματος ἔφαμεν, ἰστέον ἐν συντόμῳ, ὥς ³ δεῖ καὶ κόμμα καὶ κῶλον ἀπαρτίζειν τὴν ⁴ διάνοιαν. διαφέρουσι ⁵ δὲ ἀλλήλων τοῖς μέ-
 15 τροις. τὸ μὲν γὰρ ἀπὸ τεττάρων ⁶ καὶ πέντε συλλαβῶν καὶ μέχρι τῶν ἑξ κόμμα ἐστὶν ἐπωδῶ μετρούμενον· τὸ δὲ ὑπὲρ τὰς ἑπτὰ καὶ ὀκτὼ ⁷ καὶ δέκα καὶ ἐγγίζον ἤδη τῷ τριμέτρῳ καὶ μέχρι τοῦ ἡρωϊκοῦ προχωροῦν κῶλον γίνε-
 20 τα ὀρθὸν καὶ τεταμένον· ὁ δὲ τῶν συλλαβῶν ἀριθμὸς περιγενόηται· τὸ δὲ ὑπὲρ τὸ ἡρωϊκὸν σχοινοτενὲς κέκληται, χρήσιμον προοιμίῳις μάλιστα, καὶ ταῖς τῶν προοιμίων περιβολαῖς. οἱ δὲ φασὶ καὶ τὸν ἐπωδὸν κῶλον εἶναι,

92 Ald. πλείονα. Vind. om. 93 Vind. Ald. τούτου.

1 Par. γρ. πῶς γίνεται. ita Vind. 2 in Par. primum scriptum fuit διάνοιαν, tum correctum in διάρκειαν. 3 Port. ὅτι. tum Ald. Vind. πνεῦμα. Port. Mon. κόμμα. 4 τὴν Mon. om. 5 Mon. Vind. διαφέρουσι. Ald. Port. διαφέρει. 6 Vind. τεσσάρων. 7 Ald. Mon. ὀκτωκαίδεκα. marg. Vict. Vind. ὀκτὼ καὶ δέκα.

τὸ δὲ ὑποκάτω ⁸ κόμμα. ταῦτα μὲν οὖν κωλά ἐστιν. ἀλλ' ὁ τὴν ⁹ Εὐβοίαν ἐκεῖνος σφετεριζόμενος, καὶ κατασκευάζων ἐπιτείχισμα ἐπὶ τὴν Ἀττικήν. εἴτα ἐπιφέρει κόμματα, καὶ καταλαμβάνων Ὠρεὸν, καὶ κατασκάπτων Πορθμόν· εἴτα διαδέ- 5 χεται καὶ ¹⁰ κῶλον πάλιν, καὶ καθιστὰς ἐν μὲν Ὠρεῶ Φιλιστιδὴν τύραννον· εἴτα κόμμα πάλιν, ἐν δ' Ἐρετρίᾳ ¹¹ Κλείταρχον, ἣ κῶλον ἐπωδῶ ἴσον. καὶ καθόλου τὸ πνεῦμα τούτοις συνέχεται. οὔτε γὰρ ἀριθμῶ οὔτε ἔξει ¹² ὑποπίπτει τὸ πνεῦμα, ἀλλὰ τὸ πα- 10 ρατυχὸν γίνεται. ¹³ δι' ἄλλων μέντοι οὐ γίνεται. ἰστίον δέ, ὅτι καὶ ἀπὸ τῶν πέντε συλλαβῶν, ὡς ¹⁴ ἔφαμεν, καὶ τεττάρων δέ γε καὶ ἡσσόνων τὸ κόμμα συνίσταται. εἰ γὰρ ἀπαρτίζοιτο δάνοια, καὶ ἐν δύο ¹⁵ συλλαβαῖς κόμμα ἐστί.

15

Κόμμα δέ ἐστι σύνθεσις διανοίας μικροτέρα κώλου. ἐπεὶ τὸ πνεῦμα αὐτὸ μετ' ὀλίγον καὶ εἰς τοιαῦτα καταλήξει κόμματα, ὅταν λέγῃ· πότερον ταῦτα ¹⁶ ποιῶν ἡδίκηει καὶ παρεσπόνδει καὶ ἔλυε ¹⁷ τὴν εἰρήνην, ἢ οὐ; καὶ γὰρ αἱ ¹⁸ ἐπὶ τέλει δύο συλλαβαί, ἢ οὐ, 20 κόμμα ἐστὶν ἐρωτῶντος ὁλοκλήρως ἀνθρώπου τὴν ¹⁹ διάνοιαν. Εἰδὼ δὲ πνευμάτων δύο· ἥτοι γὰρ ἓν νόημα λαβόντες ²⁰ καὶ τοῦτο ἐργαζόμενοι τῇ ἐρμηνείᾳ πλείοσι κώλοις, ὡς ἔφην, διαρκούμεν, τὸ ἓν ἐπεκτείνοντες· οἷον, ὅτε γὰρ περιϋῶν ²¹ ὁ Φίλιππος Ἰλλυριούς καὶ 25

8 Ald. Port. Mon. ὑπὸ κάτω. Vind. ὑποκάτω. 9 pro cor. p. 248. 10 καὶ Port. om. 11 Vind. Ἐρετρία. 12 Vind. λέξει. 13 Vind. Mon. λέγεται. Mon. ad marg. manu rec. γίνεται. 14 ὡς Vind. om. et συνίστασθαι scribit. 15 marg. Vict. δυσί. 16 Port. ταῦτα πάντα, ex Dem. pro cor. p. 248. 17 Ald. Mon. τὴν εἰρήνην ἔλυεν. Port. Vind. ἔλυε τὴν εἰρ. 18 αἱ Vind. om. 19 τὴν Mon. Vind. om. 20 Vind. λαμβάνοντες. 21 Vind. ὅτι γὰρ Φίλιππος περιϋῶν. — pro cor. p. 240.

Τριβαλλοὺς, τινὰς δὲ καὶ τῶν Ἑλλήνων κατε-
στρέφετο, καὶ δυνάμεις πολλὰς καὶ μεγάλας
ἐποιεῖτο ὑφ' ἑαυτὸν, καὶ τινες τῶν ²² ἐκ τῶν
πόλεων ἐπὶ τῇ τῆς εἰρήνης ἐξουσίᾳ βαδίζοντες
ἐκεῖσε διεφθεύοντο, ὧν εἷς οὗτος ἦν, ²³ τότε
δὴ τότε πάντες ἐφ' οὓς ταῦτα παρεσκεύαζεν
ἐκεῖνος, ἐπολεμοῦντο. εἰ δὲ μὴ ἡσθάνοντο, ἔτε-
ρος λόγος οὗτος, ²⁴ οὐ πρὸς ἐμέ. τοῦτο γὰρ σύμ-
παν ἑνός ἐστι νοήματος ἐρμηνεία, τοῦ ὅτι ²⁵ πάλαι Φί-
10 λιππος τοῖς Ἑλλήσιν ἐπεβούλευεν. ἢ ὅταν πολλὰ πράγμα-
τα ἀθρόως ἔχοντες εἰπεῖν καθ' ἕκαστον κῶλον πρᾶγμα
ἀπαρτίζωμεν, ὡς ἐν ἐκείνῳ· ἀλλ' ὁ τὴν Εὐβοίαν
ἐκεῖνος σφετεριζόμενος, καὶ κατασκευάζων ἐπι-
τείχισμα ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν, ²⁶ καὶ καταλαμβά-
15 νων Ὀρεὸν, καὶ κατασκάπτων Πορθμὸν, καὶ
70 διόλου τοῦτο τὸ πνεῦμα συναπαρτίζει ²⁷ τῷ πράγματι καὶ
τὸ κῶλον, ²⁸ καὶ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἄλλο εἶδος πνεύ-
ματος. ἐλέγχεται δὲ τὸ πνεῦμα καὶ γίνεται ²⁹ τῇ ἐπιμο-
νῇ τοῦ ³⁰ σχήματος. δεῖ γὰρ ἐπιμείναντα τῷ σχήματι τῇ
20 ὁμοιότητι ³¹ δεῖξαι τὴν τέχνην. συνδεῖται δὲ τὸ πνεῦμα
καὶ συντίθεται μάλιστα καὶ εὐτονον γίνεται τοῖς συνέ-
χουσι ³² συνδέσμοις, τοῖς συμπλεκτικοῖς· καὶ πάσχει δὲ
78

22 Ald. τινές τῶν πόλεων. Par. γρ. τῶν πολέμων. Port. Mon.
marg. Vict. τινές τῶν ἐκ τῶν πόλεων. Vind. τῶν ἐκ τῆς πόλεως.
23 Vind. Tzetz. addunt: Αἰσχίνης. v. 6. Port. παρεσκευάζετο. 24
Mon. οὗτος λόγος. 25 Vind. ὅτι εἰ πάλαι. 26 Mon. marg. Vict.
addit: καὶ Μεγάροις ἐπιχειρῶν, ex Dem. p. 248. 27 Ald. Vind.
συναπαρτίζεται τῷ πρ. καὶ τοῖς κώλοις. 28 Ald. Port. τῷ κώλῳ.
marg. Vict. Mon. τὸ κῶλον. [Mon. τὸ om.] tum Par. γρ. καὶ παρὰ
ταῦτα. 29 καὶ γίνεται Mon. om. 30 τοῦ Port. om. 31
Ald. Mon. addit: τοῦ σχήματος. Port. Vind. om. 32 Vind.
συναχίσι.

γε κοσμοῦμενον ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους. καὶ παράδειγμα οὐκ ἔθηκα. οὐδὲν γάρ ἐστιν ὅ τι ³³ μὴ οὕτως ἔχει.

Σχήματα δὲ πνευμάτων, ὅσα καὶ λόγων. ἔξεστι γὰρ ὅθεν βούλει σοι τὸ πνεῦμα λαβόντι, καὶ λέγοντι μόνον ἐπιμεῖναι, ὅτῳ ³⁴ δ' ἂν ἐπιμείνης, πνεῦμα ποιεῖς. μετρίως ³⁵ δὲ ἀπὸ τῶν παραδειγμάτων τὰς τηρήσεις ἐκθεῖναι ἀναγκαῖον. ³⁵ ἔστι γὰρ αὐτῶν τὸ μὲν ἀποφαντικόν, κατὰ τὴν ὁρθὴν πᾶσιν· οἶον, ³⁶ ἀλλ' ὁ τὴν Εὐβοίαν ἐκεῖνος σφετεριζόμενος. ἀπὸ γὰρ τοῦ σφετεριζόμενος ἢ ἐπιμονὴ γενομένη τὸ σχῆμα προήγαγεν. ³⁷ ἔστι δὲ καὶ ¹⁰ κατ' ἐρώτησιν, ἐάν τις ³⁸ λέγῃ, τίς γὰρ ὁ τὴν Εὐβοίαν ἐκεῖνος σφετεριζόμενος; τίς ὁ καταλαμβάνων Ὠρεὸν; τίς ὁ κατασκάπτων Πορθμόν; τίς ὁ κατασκευάζων ἐπιτείχισμα ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν; καὶ διόλου ἀλλάξας τὸ σχῆμα σῶσον ἐποίησας τὸ πνεῦμα, καὶ αὐτὰ λέγῃς τὰ ῥήματα ¹⁵ μόνον ἀντὶ τοῦ ἄρθρου τοῦ ὁ, ³⁹ τὸ τίς μόριον ⁴⁰ παραλαβὼν διὰ τὸ σχῆμα. ἔστι δὲ καὶ ἐλεγκτικόν, ⁴¹ ἐάν λέγῃς, ⁴² οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τὴν Εὐβοίαν σφετεριζόμενος; οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ κατασκευάζων ἐπιτείχισμα ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν; καὶ τὰ ἐξῆς ὁμοίως. καὶ δεικτικόν ⁴³ πάλιν γίνεται ²⁰ τοῦ οὐχὶ ἀφαιρεθέντος· οἶον, οὗτός ἐστιν ὁ τὴν Εὐβοίαν σφετεριζόμενος, οὗτος ὁ κατασκευάζων ἐπιτείχισμα ἐπὶ

33 Vind. τι om. 34 Ald. καὶ ὅτῳ δ' ἂν ἐπιμεῖναι. Port. Vind. Mon. ὅτῳ δ' ἂν ἐπιμείνης. 35 Vind. ἀναγκ. ἐκθεῖναι. [Ald. ἐκθῆναι.] 36 οἶον Vind. om. 37 Vind. πεποίηκεν. 38 Vind. ἐάν λέγῃς. 39 Vind. Mon. ἀντὶ τοῦ ὁ ἄρθρου. 40 Ald. Port. τὸ τίς μόνον. Mon. marg. Vict. Vind. τὸ τίς μόριον. Par. τὸ τίς παραλαβὼν διὰ τὸ σχῆμα μόριον. ad marg. γε. καὶ σχῆμα καὶ μόριον. 41 Ald. ἐλεγκτ. μόνον. Port. Vind. Mon. μόνον om. 42 Ald. Mon. λέγῃ. Port. Vind. λέγῃς. 43 Ald. καὶ δεικτ. δὲ γίνεται. καὶ πάλιν τοῦ οὐχὶ ἀφ. Mon. Port. καὶ δεικτ. δὲ [Port. δὲ om.] πάλιν γίνεται. Vind. καὶ δεικτ. γίνεται πολλάκις, τοῦ οὐχὶ ἀφ.

τὴν Ἀττικὴν. καὶ ἡ ἔνστασις μέντοι τοῦ πνεύματος ποιεῖ
 σχῆμα κάλλιστον, εἴαν λέγωμεν, οὐ τὴν Εὐβοίαν ἐσφετε-
 ρίζου; οὐ κατασκευάζεις ἐπιτείχισμα ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν;
 καὶ καθόλου ἀποστρέφῃ πᾶσα εἰς πρόσωπον ἐπιμείναςα
 5 πνεῦμα ἐγένετο, καὶ εἰς ἐμμαντὸν ἐπιστρέψας ⁴⁴ λέγω,
 ἐγὼ μὲν ἤμην ὁ τὴν Εὐβοίαν σφετεριζόμενος, ἐγὼ δὲ ὁ
 κατασκευάζων ἐπιτείχισμα ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν, ἐγὼ δὲ ὁ κα-
 ταλαμβάνων Ὠρεὸν, ἐγὼ ⁴⁵ δὲ ὁ κατασκάπτων Πορθμόν·
 δύναται γάρ που ἐν προβλήματί καὶ Φίλιππος λέγειν ταῦ-
 10 τα. Ἡ ἀρνητικὸν πάλιν πνεῦμα, εἴαν τις λέγῃ, οὐκ ἐγὼ
 τὴν Εὐβοίαν ἐσφετεριζόμεν, οὐκ ἐγὼ κατασκευάσας ἐπιτεί-
 χισμα ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν.

Ἔστι καὶ ἀπαγορευτικὸν ⁴⁶ σχῆμα, ὃ ἐπιμείναν πνεῦ-
 μα γίνεται, ⁴⁷ ὅταν λέγῃ, μή μοι μυρίους μηδὲ δις-
 15 μυρίους ξένους, ⁴⁸ μηδὲ τὰς ἐπιστολιμαίους. ⁴⁹
 ταύτας δυνάμεις πρόφερε. ⁵⁰ Ἰστίον δὲ, ὅτι ἐπὶ
 πάντων τούτων ⁵¹ αἱ τε τῶν ἀριθμῶν ἀλλαγαὶ ἐνικῶν
 καὶ πληθυντικῶν ἀλλάσσουν καὶ μετασχηματίζουσιν, αἱ
 τε τῶν γενῶν καὶ τῶν πτώσεων ⁵² καὶ τῶν ἐγκλίσεων.
 20 ἀριθμῶν μὲν, ὅποταν ⁵³ τις λέγῃ, οὗτός ἐστιν ὁ τόδε
 ποιῶν, ποτὲ δὲ λέγῃ, οὗτοί εἰσιν οἱ καταλαμβάνοντες Ὠ-
 ρεὸν, οὗτοί εἰσιν οἱ κατασκάψαντες Πορθμόν. γενῶν δὲ,

44 Mon. ἐπιστρέψας λέγω, ἐγὼ ἤμην. Vind. ἀποστρέψας. 45
 ἐγὼ δὲ ὁ κατ. Πορθμόν Mon. Vind. om. 46 marg. Vict. ἀπο-
 τρεπτικόν. idem ad marg. Mon. manu rec. 47 Vind. ἐγένετο.
 tum Ald. ὅταν λέγει. Mon. Port. λέγῃ. marg. Vict. λέγῃς. 48
 Ald. Mon. λόγους. Vind. λέγῃς. Port. ξένους ex Phil. I. p. 45.
 49 Ald. Mon. Vind. ἐπιστολιμαίας. Par. Port. ἐπιστολιμαίους.
 50 Ald. Mon. Vind. πρόσφερε. Par. πρόφερε. Port. om. 51
 Mon. ἐπὶ τούτων πάντων. 52 τῶν ante πτώσεων et ἐγκλίσεων
 Vind. om. Mon. καὶ αἱ τῶν πτώσεων καὶ αἱ τῶν ἐγκλίσεων. 53
 Mon. ὅποταν λέγῃς. Vind. ὅποταν λέγωμεν τὸ οὗτός ἐστιν ὁ τόδε
 ποιῶν, καὶ ὅποτε δὲ λέγοις.

ἐὰν ⁵⁴ ποτὲ μὲν ἀρσενικὸν προῤῥῃς, ποτὲ δὲ θηλυκὸν, ποτὲ δὲ οὐδέτερον, εἴτα ἐπιμείνης. γένους γὰρ ἀλλαγὴ σχήματός ἐστιν ἀλλαγὴ. πτώσεων δὲ, ⁵⁵ ἐὰν ποτὲ μὲν ὀνομαστικῶς, ποτὲ δὲ γενικῶς, ποτὲ δὲ κατὰ δοτικὴν, ποτὲ δὲ κατὰ αἰτιατικὴν ἐξενέγκῃς ⁵⁶ τὰ σχήματα καὶ τὰς 5 πτώσεις· καὶ ⁵⁷ ἐνικῶς μὲν ἐκφέρων ἄλλο πνεῦμα ποι-εῖς, πληθυντικῶς δὲ ἄλλο· καὶ κατὰ τὰς ἐγκλίσεις ὁμοίως.

Ταῦτα μὲν οὖν φύσιν ἔχει ⁵⁸ τοιαύτην, καὶ πάντα, ἵνα μὴ καθ' ἕκαστον λέγωμεν. πᾶσα γὰρ πτώσις, πᾶσα 10 ἐγκλίσις, πᾶς ἀριθμὸς, πᾶν γένος, πᾶσα μετοχή, πᾶσα ἀντωνυμία, μεταποιούμεναι καὶ μεταλασσόμεναι τὰ σχήματα ἀλλάσσουν· ἐκεῖνο δὲ ἄξιον εἰδέναι, ὅτι προχωροῦν τὸ πνεῦμα ἐν ⁵⁹ τῷ σχήματι εἰς συχνὰ κῶλα ὀφείλει καὶ μεταπεσεῖν εἰς ἄλλο σχῆμα λόγου προχωροῦν, ⁶⁰ 15 καὶ τῷ δευτέρῳ πάλιν εἰ τύχοι ἐπιπίπτειν ⁶¹ τὸ τρίτον. ἡ γὰρ κοινωνία ἡ τοιαύτη καὶ ἡ διαδοχὴ ὥραϊον ποιεῖ τὸν λόγον ⁶² ἐν τῷ πνεύματι· οἷον, ἐὰν ἀπὸ τῆς ἀποφάσεως εἰς τὴν πεῦσιν καταστής, ⁶³ ὥς ὁ Δημοσθένης τὰ πρῶτα κῶλα ἀπεφήνατο, ἀλλ' ὁ τὴν Εὐβοίαν ²⁰ 71 ἐκεῖνος σφετεριζόμενος· εἴτα κατέβη εἰς τὴν πεῦσιν, πότερον ταῦτα ποιῶν ἠδίκηει καὶ παρεσπόνδει; ἢ τὸ ἔμπαλιν, ἂν ⁶⁴ ἐρωτήσας εἰς τὸ δεικτικὸν μεταβάλλῃς, ⁶⁵ ἢ εἰς ἄλλο τι. πλὴν ἴστέον, ὅτι καλὸν ἐπιμείναντα

54 Vind. ἂν ποτὲ μὲν ἀρσενικὸν ὄνομα. 55 Mon. μὲν in loco raso. 56 Ald. ἐξαγάγκης. sqq. τὰ σχήματα καὶ Vind. om. Port. ita interpungit. ὀχήματα καὶ τὰς πτώσεις ἐνικῶς μ. ἐ. ἀ. πν. ποιῇς. 57 καὶ ex Vind. recepi. Ald. Mon. om. 58 Vind. Mon. ἔχει φύσιν. 59 ἐν Vind. om. 60 Ald. προχωροῦν λόγου. Port. Vind. Mon. λόγου προχωροῦν. 61 Ald. Mon. ἐπιπίπτει. Port. ἐπιπίπτειν. Vind. ἐπιπίπτειν τῷ τρίτῳ, ἡ γὰρ τοιαύτη κοιν. 62 Mon. τὸν ἐν πνεύματι λόγον. 63 marg. Vict. καταβῆς. 64 Mon. Vind. ἐάν. 65 Vind. μεταβάλλῃς.

νὴ Δία, διὰ τί τοῦτο οὐχὶ καλῶς ἔχειν τὸ ψή-
φισμα ἔδοξε³⁷ τισι; πότερον, ὅτι παρὰ³⁸ τοὺς
νόμους; καὶ μὴν μόνον ἐστὶ κατὰ τοὺς νόμους.
ἀλλ' ὅτι³⁹ τάξεως λύσις; καὶ μὴν καὶ⁴⁰ τοῦτο,
ὡς οὐκ ἄλλο, θεμέλιος εὐταξίας. ἀλλ' ὅτι τό-
δε; ⁴¹ καὶ ἀποδώσεις αὐτό. γίνεται δὲ ὅταν καὶ δύο καὶ
τρία νοήματα ἔχῃς. οἶον, εἴ τις ἐκείνην ἐθελήσειε μετα-
68 ποιῆσαι τὴν περίοδον, περιοδικὴν ⁴² μᾶλλον οὖσαν, ἢ πε-
ρίοδον· νῦν δὲ ἂ ⁴³ μὲν πλεύσασιν ἢν σῶσαι, βα-
10 διῆσειν κελεύων ἀπολώλεκεν οὗτος, ἃ δὲ εἰποῦσι
τάληθ' ἢ, ψευδόμενος. καὶ πάλιν, διὰ τί γὰρ ⁴⁴ ἂν
νὴ Δία, διὰ τί φέσταιτό τις Διοχίνου; πότερον ὅτι τὴν
ἐξοδὸν ἐπετάχυνε; καὶ μὴν πλεῖν ἔδει, καὶ μὴ βαδίζειν.
ἀλλ' ὅτι ⁴⁵ τάληθ' ἢ πρὸς ὑμᾶς ἔφησε; καὶ μὴν ψευδάμε-
15 νος πάντα ἀπολώλεκεν· ἢ δὲ τῆς ματαποιήσεως ἀρετὴ
τοῦ ὑποτεθέντος ⁴⁶ νοήματος, πᾶν σχῆμα οὕτως ἐφαρμό-
σαι δύναται. ὁ μᾶλλον ἐκπλήττει ⁴⁷ γινόμενον ἐξ αὐτο-
σχεδίου, ἢ γραφῇ παραδιδόμενον.

Γίνεται δὲ καὶ μονόκωλος περίοδος, γίνεται δὲ ⁴⁸ καὶ
20 δίκωλος καὶ τρίκωλος, ἢ ἐκ τριῶν κώλων συνεστηκυῖα,
καὶ τετράκωλος, ἢ ἐκ ⁴⁹ τεττάρων. κῶλον δὲ ἐστὶν ἀπηρ-
τισμένη ⁵⁰ διάνοια. ἢ γὰρ ⁵¹ μονόκωλος ἐκείνη, ἐπειδὴ
κρέμαται ⁵² ἢ διάνοια αὐτῆς μέχρι τοῦ ⁵³ τέλους τῷ ὑπερ-

37 Vind. Mon. δόξαι. 38 Vind. κατὰ. supra lin. παρὰ.
39 Mon. ὡς. 40 καὶ Vind. om. 41 ἀλλ' ὅτι τόδε in Mon.
manu rec. ad marg. adjectum. 42 περιοδικὴν μ. οὖσ. ἢ περ.
Vind. om. 43 de fals. leg. p. 398. 44 Vind. διὰ τί γε
ἄρα, νὴ Δία, φέσταιτό τις. 45 Mon. ὡς, 46 Ald. ὑποθέν-
τος. Port. Vind. Mon. ὑποτεθέντος. 47 Ald. ἐκπλείττει. 48
δὲ Vind. om. tum Vind. Mon. τρίκωλος δέ. 49 Ald. ἢ τεττά-
ρων. marg. Vict. ἢ τεττ. Port. Mon. Vind. ἢ ἐκ τεττ. 50 Ald.
Port. ἢ ἀπηρτ. Mon. Vind. ἢ om. 51 Vind. ἢ μὲν γάρ. 52
Vind. κρέμαται. 53 τοῦ Vind. om.

βατῶ, οὕτω σχηματισθεῖσα ⁵⁴ σχοινοτενῶς διαιλῆπται·
 εἶτα οὐκ αἰσχύνεσθε, εἰ μηδ' ἂ πάθοιτ' ἄν εἰ
 δύναιτ' ⁵⁵ ἐκεῖνος, ταῦτα ποιῆσαι καιρὸν ἔχον-
 τες οὐ τολμήσετε; ⁵⁶ Δίκωλος δὲ ἐκείνη, ἡ προτάσεως
 μονοκώλου κειμένης ἀπόδοσιν ἀπαιτοῦσα μονόκωλον. τοῦ- 5
 το δὲ μάλιστα πάσχουσιν αἱ γνωμικαί· ἔστι δὲ γνωμικὴ
 περίοδος αἴτη, τὸ γὰρ ⁵⁷ εὖ πρᾶττειν παρὰ τὴν
 ἀξίαν ἀφορμὴ τοῦ κακῶς φρονεῖν τοῖς ἀνοή-
 τοις γίνεται. Τρίκωλος δὲ ἐκείνη, ὅταν δύο κώλων
 διαφόρων προτεθέντων ⁵⁸ ἀρκεῖ μονόκωλος ἑκατέροις 10
 ἀπόδοσις. ⁵⁹ οἶον, ὧν οὖν ἐκεῖνος ⁶⁰ μὲν ὀφείλει
 τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ πεπολιτευμένοις χάριν, ὑμῖν
 δὲ δίκην προσήκει λαβεῖν, ἄχρι τούτου ἡ πρότα-
 σις. εἶτα ⁶¹ ἐπήρκεσεν ἑκατέροις τοῖς κώλοις ἡ ἀπόδοσις
 μονόκωλος. τούτων οὐχὶ νῦν ὁρῶ τὸν καιρὸν τοῦ 15
 λέγειν. τετράκωλος δὲ ⁶² ἡ ἐν ἑκατέρᾳ προτάσει ἀπό-
 δοσιν ⁶³ ἰδίαν ἔχουσα. οἶον, ἐν μὲν γὰρ τῷ γράψαι
 μηδένα εἶναι ἀτελῆ, τοὺς ἔχοντας ἀφείλετο
 τὴν ἀτέλειαν, ἐν δὲ τῷ προσγράψαι μηδὲ τὸ
 λοιπὸν ἐξεῖναι δοῦναι ὑμᾶς, ⁶⁴ τὸ δοῦναι ὑμῖν ⁶⁵ 20

54 Ald. Mon. σχηματισθείσης. Port. Vind. σχηματισθεῖσα.

55 Mon. δύναιτο. — Ol. I. p. 16. 56 Par. ^{αι}τολμήσετε. 57

Ol. I. p. 16. 58 Mon. Vind. προταθέντων ἀρκῇ. Ald. Port.

^αδο ἀρκεῖ. 59 Par. ὑπόθεσις. sq. οἶον Ald. Port. om., recepi ex Vind. Mon. 60 Ol. II. p. 19. 61 Vind. πρότασις ἐπήρκε-

σεν ἐκ. τοῖς κώλοις. εἶτα ἀπόδοσις μον. τοῦτό ἐστιν· τούτον. [etiam Ald. τοῦτον. Port. Mon. marg. Vict. τούτων.] 62 Mon. τετρ.

δὲ ἐκείνη, ἡ. tum Mon. Vind. ἐν τῇ πρώτῃ προτάσει. 63 Ald. inserit: καὶ ἐν τῇ ἀποδόσει πρότασιν. Port. Mon. Vind. om. Par.

ad marg. γρ. τετρ. δὲ ἐκείνη, ἡ ἐν τῇ πρώτῃ προτάσει ἀπόδοσιν ἰδίαν ἔχουσα, καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ προτάσει ἀπόδοσιν ἰδίαν ἔχουσα.

64 Ald. ὑμᾶς om. Vind. Mon. ὑμῖν. Port. ὑμᾶς ut Dem. in Lept. initio. 65 Vind. ἡμῖν. Mon. ὑμᾶς.

ἔξεῖναι. τῆς τετρακώλου ⁶⁶ δὲ ταύτης ἡ χρεῖα καλλίστη
 ἐν ταῖς μεταποιήσεσιν, ὅτι καὶ δύναται στρέφεσθαι. τε-
 τράκις γὰρ μετασχηματιζομένη ἐκ τῶν προτάσεων καὶ
 τῶν ἀποδόσεων ἀλύπως δύναται λεχθῆναι τετράκις· εἰ
 5 δὲ δεῖ καὶ χιασθῆναι ⁶⁷ αὐτήν, τότε δὴ τότε δύναιτό ⁶⁸
 τις αὐτήν ἐκ τῆς τῶν νοημάτων ἀνάγκης καὶ πλεονάκις
 στρέφειν. οὐ πᾶσα δὲ χιασθῆναι δύναται περίοδος τετρά-
 κωλος. ⁶⁹ ἔστω δὲ πρῶτον αὕτη ἡ τετράκις μὲν στρεφο-
 μένη, μηδὲ ἅπαξ δὲ χιαζομένη. οἶον, ἐν μὲν γὰρ τῷ
 10 γράψαι μηδένα εἶναι ἀτελῆ, τοὺς ἔχοντας ἀφείλετο τὴν
 ἀτέλειαν, ἐν δὲ τῷ προσγράψαι μηδὲ τὸ λοιπὸν ἐξεῖναι
 δοῦναι ὑμᾶς, ⁷⁰ τὸ δοῦναι ὑμῖν ⁷¹ ἐξεῖναι· δύναται
 δὲ ⁷² αὕτη ἀθρόως ἀναστραφεῖσα καὶ ἄλλως γενέσθαι·
 ἡ γὰρ δευτέρα πρότασις καὶ ἀπόδοσις γίνονται πρῶται.
 15 οἶον, ἐν μὲν γὰρ τῷ προσγράψαι, μηδὲ τὸ λοιπὸν ἐξεῖναι
 δοῦναι ὑμᾶς ⁷³ τὸ δοῦναι ὑμῖν ἐξεῖναι ἀφείλετο· ἐν δὲ τῷ
 γράψαι μηδένα εἶναι ἀτελῆ, τὴν ⁷⁴ ἀτέλειαν τοὺς ἔχον-
 τας. ἢ τὰς δύο προτάσεις ἐκλαβὼν ⁷⁵ συντίθημι. ἐν
 μὲν ⁷⁶ γὰρ τῷ γράψαι μηδένα εἶναι ἀτελῆ, καὶ ἐν τῷ ⁷⁷
 20 προσγράψαι μηδὲ τὸ λοιπὸν ἐξεῖναι δοῦναι, ⁷⁸ καὶ τοὺς
 ἔχοντας ἀφείλετο τὴν ἀτέλειαν, καὶ ὑμᾶς τὸ δοῦναι ὑμῖν

66 Vind. τετραγώνου. sq. δὲ Ald. om., est in Mon. Vind. Port.
 Tum Ald. καὶ ἡ χρεῖα. Port. Mon. Vind. καὶ om. 67 In Mon.
 manu rec. supra lin. ἡ κατὰ τὸ σχῆμα τοῦ X. 68 Vind. δύν. ἄν τις.
 69 Mon. Vind. τετράγωνος περίοδος. mox Port. ἡ πολλάκις μὲν.
 70 Ald. ἡμῖν. Port. ὑμᾶς. Mon. Vind. ὑμῖν. 71 Ald. Mon. Vind.
 ὑμᾶς. Port. ὑμῖν. 72 Vind. γάρ. tum Ald. ἀναστρεφεῖσα. 73
 Ald. ἡμᾶς ἀφείλετο, omissis τὸ δοῦναι ὑμῖν ἐξεῖναι. Port. ὑμᾶς τὸ
 δοῦναι, ὑμῖν ἐξεῖναι. omissio ἀφείλετο. Marg. Vict. Vind. ὑμᾶς
 [Vind. ὑμῖν] τὸ δοῦναι ὑμῖν ἐξεῖναι ἀφείλετο. Mon. ὑμῖν τὸ δοῦ-
 ναι ὑμᾶς ἐξεῖναι sine ἀφείλετο. 74 Port. Mon. τοὺς ἔχοντας
 ἀφείλετο τὴν ἀτέλειαν. 75 Vind. ἐκβαλὼν. 76 μὲν Vind. om.
 77 καὶ τῷ Vind. om. 78 δοῦναι Port. om.

ἐξεῖναι. ἢ τὰς ⁷⁹ ἀποδόσεις ποιῶ προτάσεις, καὶ τοῖς ἔχοντας ἀφείλετο τὴν ἀτέλειαν, καὶ ὑμᾶς τὸ δοῦναι ὑμῖν ἐξεῖναι, ἐν τῷ γράψαι μηδὲν εἶναι ἀτελῆ, καὶ ἐν τῷ προσγράψαι μηδὲ τὸ λοιπὸν ἐξεῖναι δοῦναι ὑμῖν. ⁸⁰ καὶ αὕτη ἐστὶ, καὶ οὕτω γίνεται ἡ πολλάκις μὲν ἀναστρεφο- ⁵ μένη, μηδὲ ἅπαξ δὲ χιαζομένη. ἐκείνη δὲ ⁸¹ ἡ παρὰ τῷ Δημοσθένει καὶ χιασθῆναι δύναται, ὁ μὲν γὰρ Φίλιππος ὅσῳ πλείονα ὑπὲρ τὴν ἀξίαν πεποίηκε τὴν αὐτοῦ, ⁸² τοσοῦτῳ θαυμαστότερος παρὰ πᾶσι ⁸³ νομίζεται. ὑμεῖς δὲ, ὧ ἄνδρες ⁸⁴ Ἀθηναῖοι, ¹⁰ ὅσῳ χεῖρον ἢ προσῆκε κέχρησθε τοῖς πράγμασι, τοσοῦτῳ πλείονα αἰσχύνην ὠφλήκατε. καὶ μυριάκις ἐστὶ μεταποιεῖν ⁸⁵ τὴν ἀναδεχομένην τοῦτο τὸ σχῆμα. πῶς δὲ ἀναδέχεται τὸν χιασμόν; ὅταν ἐν ἀμφοτέραις ταῖς προτάσεσιν ἀμφοτέραι ἀρμόζωσιν ⁸⁶ αἱ ἀπο- ¹⁵ δόσεις, καὶ ἐναλλάξ· οἷον, ὁ μὲν γὰρ Φίλιππος ⁸⁷ ὅσῳ πλείονα ὑπὲρ τὴν ἀξίαν πεποίηκε τὴν ἑαυτοῦ, τοῦτο ἡ ⁶⁹ πρότασις· ἀρμόσει ⁸⁸ δὲ αὐτῇ ἑκατέρα ἀπόδοσις, εἴτε ⁸⁹ βούλοιστο τις λέγειν, τοσοῦτῳ θαυμαστότερος ἐκεῖνος παρὰ πᾶσι νομίζεται, εἴτε βούλοιστο λέγειν, τοσοῦτῳ πλείο- ²⁰ να ὑμεῖς αἰσχύνην ὠφλήκατε. καὶ πάλιν, ὑμεῖς δὲ, ὧ Ἀθηναῖοι, ⁹⁰ ὅσῳ χεῖρον ἢ προσῆκε ⁹¹ κέχρησθε τοῖς πράγμασιν· ἡ πρότασις ἡ δευτέρα πρὸς ἀμφοτέρα ἀρμό-

79 Par. γρ. ἢ πάλιν τὰς ἀπ. Vind. ἢ πάλιν τὰς δύο ἀπ. 80 ὑμῖν Vind. om. 81 Vind. Mon. ἐκ. δὲ καὶ χιασθῆναι δύναται παρὰ τῷ Δημ. 82 Mon. ἑαυτοῦ. 83 Ald. Port. Mon. πᾶσιν. Vind. πᾶσι. — Ol. II. p. 18. 84 ὧ ἄνδρ. Ἀθην. Vind. om. 85 Ald. Vind. ποιεῖν. Port. Mon. marg. Vict. μεταποιεῖν. 86 Mon. ἀρμόζουσιν. Vind. ἀρμόσωσιν. 87 Φίλιππος Vind. om. 88 Ald. ἀρμόζει. Vind. Mon. Port. ἀρμόσει. 89 εἴτε βούλοιστο τις λ. — ὠφλήκατε Mon. om., manu rec. ad marg. adjecta sunt. 90 Mon. ὧ ἄνδρες Ἀθ. 91 Ald. Mon. προσῆκεν χρῆσθαι [Mon. χρῆσθαι.] Port. Vind. προσῆκε κέχρησθε.

σει, εἴτε βούλοιτό τις λέγειν, τοσούτῳ πλείονα ⁹² αἰσχύνῃν ὠφλήκατε, εἴτε βούλοιτο λέγειν, τοσούτῳ θαυμαστότερος ἐκείνος παρὰ πᾶσι νομίζεται. καὶ ὅλως ἄπειρος ὁ περὶ τούτων ⁹³ λόγος.

C a p. IV.

5

Π Ε Ρ Ι Π Ν Ε Υ Μ Α Τ Ο Σ.

Δεῖ τοίνυν τὸν μέλλοντα λέγειν τὰ ποῖα τῶν νοημάτων κατὰ πνεῦμα ἐξενεχθήσεται, πρῶτον εἰπεῖν τί ἐστι πνεῦμα, καὶ πόσα εἶδη αὐτοῦ, καὶ πόθεν ¹ γίνεται, καὶ πῶς συντίθεται. πνεῦμα μὲν οὖν ἐστι σύνθεσις λόγου,
 10 διάνοιαν ἀπαρτίζον ἐν κώλοις καὶ κόμμασι μετρούμενον πρὸς τὴν διάρκειαν ² τοῦ πνεύματος κατὰ τὴν φωνὴν τοῦ λέγοντος. ἐπεὶ δὲ καὶ περὶ κώλου καὶ κόματος ἔφαμεν, ἱστίον ἐν συντόμῳ, ὥς ³ δεῖ καὶ κόμμα καὶ κῶλον ἀπαρτίζειν τὴν ⁴ διάνοιαν. διαφέρουσι ⁵ δὲ ἀλλήλων τοῖς μέ-
 15 τροις. τὸ μὲν γὰρ ἀπὸ τεττάρων ⁶ καὶ πέντε συλλαβῶν καὶ μέχρι τῶν ἑξ κόμμα ἐστὶν ἐπωδῶ μετρούμενον· τὸ δὲ ὑπὲρ τὰς ἑπτὰ καὶ ὀκτὼ ⁷ καὶ δέκα καὶ ἐγγίζον ἤδη τῷ τριμέτρῳ καὶ μέχρι τοῦ ἡρωϊκοῦ προχωροῦν κῶλον γίνε-
 20 τα ὀρθὸν καὶ τεταμένον· ὁ δὲ τῶν συλλαβῶν ἀριθμὸς περιενόηται· τὸ δὲ ὑπὲρ τὸ ἡρωϊκὸν σχοινοτενὲς κέκληται, χρήσιμον προοιμίῳις μάλιστα, καὶ ταῖς τῶν προοιμίων περιβολαῖς. οἱ δὲ φασὶ καὶ τὸν ἐπωδὸν κῶλον εἶναι,

92 Ald. πλείονα. Vind. om. 93 Vind. Ald. τούτου.

1 Par. γρ. πῶς γίνεται. ita Vind. 2 in Par. primum scriptum fuit διάνοιαν, tum correctum in διάρκειαν. 3 Port. ὅτι. tum Ald. Vind. πνεῦμα. Port. Mon. κόμμα. 4 τὴν Mon. om. 5 Mon. Vind. διαφέρουσ. Ald. Port. διαφέρει. 6 Vind. τεσσάρων. 7 Ald. Mon. ὀκτωκαίδεκα. marg. Vict. Vind. ὀκτὼ καὶ δέκα.

τὸ δὲ ὑποκάτω ⁸ κόμμα. ταῦτα μὲν οὖν κωλά ἐστιν. ἀλλ' ὁ τὴν ⁹ Εὐβοίαν ἐκείνος σφετεριζόμενος, καὶ κατασκευάζων ἐπιτείχισμα ἐπὶ τὴν Ἀττικήν. εἶτα ἐπιφέρει κόμματα, καὶ καταλαμβάνων Ὠρεὸν, καὶ κατασκάπτων Πορθμόν· εἶτα διαδέ- 5 χεται καὶ ¹⁰ κῶλον πάλιν, καὶ καθιστὰς ἐν μὲν Ὠρεῶ Φιλιστιδὴν τύραννον· εἶτα κόμμα πάλιν, ἐν δ' Ἐρετρίᾳ ¹¹ Κλείταρχον, ἢ κῶλον ἐπωδῶ ἴσον. καὶ καθόλου τὸ πνεῦμα τούτοις συνέχεται. οὔτε γὰρ ἀριθμῶ οὔτε ἔξει ¹² ὑποπίπτει τὸ πνεῦμα, ἀλλὰ τὸ πα- 10 ρατυχὸν γίνεται. ¹³ δι' ἄλλων μέντοι οὐ γίνεται. ἰστίον δέ, ὅτι καὶ ἀπὸ τῶν πέντε συλλαβῶν, ὡς ¹⁴ ἔφαμεν, καὶ τεττάρων δέ γε καὶ ἡσσόνων τὸ κόμμα συνίσταται. εἰ γὰρ ἀπαρτίζοιτο διάνοια, καὶ ἐν δύο ¹⁵ συλλαβαῖς κόμμα ἐστί. 15

Κόμμα δὲ ἐστὶ σύνθεσις διανοίας μικροτέρα κώλου. ἐπεὶ τὸ πνεῦμα αὐτὸ μετ' ὀλίγον καὶ εἰς τοιαῦτα κατα- λήξει κόμματα, ὅταν λέγῃ· πρότερον ταῦτα ¹⁶ ποιῶν ἡδίκηει καὶ παρεσπόνδει καὶ ἔλυε ¹⁷ τὴν εἰρή- νην, ἢ οὐ; καὶ γὰρ αἱ ¹⁸ ἐπὶ τέλει δύο συλλαβαί, ἢ οὐ, 20 κόμμα ἐστὶν ἐρωτῶντος ὁλοκλήρως ἀνθρώπου τὴν ¹⁹ διάνοιαν. Εἶδη δὲ πνευμάτων δύο· ἥτοι γὰρ ἐν νόημα λαβόντες ²⁰ καὶ τοῦτο ἐργαζόμενοι τῇ ἐρμηνείᾳ πλείοσι κώλοις, ὡς ἔφην, διαρκοῦμεν, τὸ ἐν ἐπεκτείνοντες· οἷον, ὅτε γὰρ περιϋῶν ²¹ ὁ Φίλιππος Ἰλλυριοῦς καὶ 25

8 Ald. Port. Mon. ὑπὸ κάτω. Vind. ὑποκάτω. 9 pro cor. p. 248. 10 καὶ Port. om. 11 Vind. Ἐρετρία. 12 Vind. λέξει. 13 Vind. Mon. λέγεται. Mon. ad marg. manu rec. γίνεται. 14 ὡς Vind. om. et συνίστασθαι scribit. 15 marg. Vict. δυσί. 16 Port. ταῦτα πάντα, ex Dem. pro cor. p. 248. 17 Ald. Mon. τὴν εἰρήνην ἔλυεν. Port. Vind. ἔλυε τὴν εἰρ. 18 αἱ Vind. om. 19 τὴν Mon. Vind. om. 20 Vind. λαμβάνοντες. 21 Vind. ὅτι γὰρ Φίλιππος περιϋῶν. — pro cor. p. 240.

Τριβαλλοὺς, τινὰς δὲ καὶ τῶν Ἑλλήνων κατε-
στρέφετο, καὶ δυνάμεις πολλὰς καὶ μεγάλας
ἐποιεῖτο ὑφ' ἑαυτὸν, καὶ τινες τῶν ²² ἐκ τῶν
πόλεων ἐπὶ τῇ τῆς εἰρήνης ἐξουσίᾳ βαδίζοντες
ἐκεῖσε διεφθείροντο, ὧν εἷς οὗτος ἦν, ²³ τότε
δὴ τότε πάντες ἐφ' οὓς ταῦτα παρεσκεύαζεν
ἐκεῖνος, ἐπολεμοῦντο. εἰ δὲ μὴ ἦσθ' ἄνοντο, ἕτε-
ρος λόγος οὗτος, ²⁴ οὐ πρὸς ἐμέ. τοῦτο γὰρ σύμ-
παν ἑνός ἐστι νοήματος ἰρμηνεία, τοῦ ὅτι ²⁵ πάλαι Φί-
15 λιππος τοῖς Ἑλλησιν ἐπεβούλευεν. ἢ ὅταν πολλὰ πράγμα-
τα ἀθρόως ἔχοντες εἰπεῖν καθ' ἕκαστον κῶλον πρᾶγμα
ἀπαρτίζωμεν, ὡς ἐν ἐκείνῳ· ἀλλ' ὁ τὴν Εὐβοίαν
ἐκεῖνος σφετεριζόμενος, καὶ κατασκευάζων ἐπι-
τείχισμα ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν, ²⁶ καὶ καταλαμβά-
15 νων Ὠρεὸν, καὶ κατασκάπτων Πορθμόν, καὶ
70 διόλου τοῦτο τὸ πνεῦμα συναπαρτίζει ²⁷ τῷ πράγματι καὶ
τὸ κῶλον, ²⁸ καὶ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἄλλο εἶδος πνεύ-
ματος. ἐλέγχεται δὲ τὸ πνεῦμα καὶ γίνεται ²⁹ τῇ ἐπιμο-
νῇ τοῦ ³⁰ σχήματος. δεῖ γὰρ ἐπιμείναντα τῷ σχήματι τῇ
20 ὁμοιότητι ³¹ δεῖξαι τὴν τέχνην. συνδεῖται δὲ τὸ πνεῦμα
καὶ συντίθεται μάλιστα καὶ εὐτονον γίνεται τοῖς συνέ-
χουσι ³² συνδέσμοις, τοῖς συμπλεκτικοῖς· καὶ πάσχει δέ
γε

22 Ald. τινές τῶν πόλεων. Par. γρ. τῶν πολεμίων. Port. Mon.
marg. Vict. τινές τῶν ἐκ τῶν πόλεων. Vind. τῶν ἐκ τῆς πόλεως.
23 Vind. Tzetz. addunt: Αἰσχίνης. v. 6. Port. παρεσκεύαζετο. 24
Mon. οὗτος λόγος. 25 Vind. ὅτι εἰ πάλαι. 26 Mon. marg. Vict.
addit: καὶ Μεγάροις ἐπιχειρῶν, ex Dem. p. 248. 27 Ald. Vind.
συναπαρτίζεται τῷ πρ. καὶ τοῖς κώλοις. 28 Ald. Port. τῷ κώλῳ.
marg. Vict. Mon. τὸ κῶλον. [Mon. τὸ om.] tum Par. γρ. καὶ παρὰ
ταῦτα. 29 καὶ γίνεται Mon. om. 30 τοῦ Port. om. 31
Ald. Mon. addit: τοῦ σχήματος. Port. Vind. om. 32 Vind.
συνεχίσει.

γε κοσμούμενον ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους. καὶ παράδειγμα οὐκ ἔδθηκα. οὐδὲν γάρ ἐστιν ὅ τι ³³ μὴ οὕτως ἔχει.

Σχήματα δὲ πνευμάτων, ὅσα καὶ λόγων. ἔστι γὰρ ὅθεν βούλει σοι τὸ πνεῦμα λαβόντι, καὶ λέγοντι μόνον ἐπιμεῖναι, ὅτω ³⁴ δ' ἂν ἐπιμείνης, πνεῦμα ποιῆς. μετρίως δὲ ἀπὸ τῶν παραδειγμάτων τὰς τηρήσεις ἐκθεῖναι ἀναγκαῖον. ³⁵ ἔστι γὰρ αὐτῶν τὸ μὲν ἀποφαντικόν, κατὰ τὴν ὁρθὴν πτωσιν· οἷον, ³⁶ ἀλλ' ὁ τὴν Εὐβοίαν ἐκεῖνος σφετεριζόμενος. ἀπὸ γὰρ τοῦ σφετεριζόμενος ἡ ἐπιμονὴ γενομένη τὸ σχῆμα προήγαγεν. ³⁷ ἔστι δὲ καὶ ¹⁰ κατ' ἐρώτησιν, ἐὰν τις ³⁸ λέγῃ, τίς γὰρ ὁ τὴν Εὐβοίαν ἐκεῖνος σφετεριζόμενος; τίς ὁ καταλαμβάνων Ὠρεὸν; τίς ὁ κατασκάπτων Πορθμόν; τίς ὁ κατασκευάζων ἐπιτείχισμα ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν; καὶ διόλου ἀλλάξας τὸ σχῆμα σῶον ἐποίησας τὸ πνεῦμα, καὶ αὐτὰ λέγῃς τὰ ῥήματα ¹⁵ μόνον ἀντὶ τοῦ ἄρθρου τοῦ ὁ, ³⁹ τὸ τίς μόριον ⁴⁰ παραλαβὼν διὰ τὸ σχῆμα. ἔστι δὲ καὶ ἐλεγκτικόν, ⁴¹ ἐὰν λέγῃς, ⁴² οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τὴν Εὐβοίαν σφετεριζόμενος; οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ κατασκευάζων ἐπιτείχισμα ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν; καὶ τὰ ἐξῆς ὁμοίως. καὶ δεικτικόν ⁴³ πάλιν γίνεται ²⁰ τοῦ οὐχὶ ἀφαιρεθέντος· οἷον, οὗτός ἐστιν ὁ τὴν Εὐβοίαν σφετεριζόμενος, οὗτος ὁ κατασκευάζων ἐπιτείχισμα ἐπὶ

33 Vind. τι om. 34 Ald. καὶ ὅτω δ' ἂν ἐπιμεῖναι. Port. Vind. Mon. ὅτω δ' ἂν ἐπιμείνης. 35 Vind. ἀναγκ. ἐκθεῖναι. [Ald. ἐκθῆναι.] 36 οἷον Vind. om. 37 Vind. πεποίηκεν. 38 Vind. ἐὰν λέγῃς. 39 Vind. Mon. ἀντὶ τοῦ ὁ ἄρθρου. 40 Ald. Port. τὸ τίς μόνον. Mon. marg. Vict. Vind. τὸ τίς μόριον. Par. τὸ τίς παραλαβὼν διὰ τὸ σχῆμα μόριον. ad marg. γρ. καὶ σχῆμα καὶ μόριον. 41 Ald. ἐλεγκτ. μόνον. Port. Vind. Mon. μόνον om. 42 Ald. Mon. λέγῃ. Port. Vind. λέγῃς. 43 Ald. καὶ δεικτ. δὲ γίνεται. καὶ πάλιν τοῦ οὐχὶ ἀφ. Mon. Port. καὶ δεικτ. δὲ [Port. δὲ om.] πάλιν γίνεται. Vind. καὶ δεικτ. γίνεται πολλάκις, τοῦ οὐχὶ ἀφ.

τὴν Ἀττικὴν. καὶ ἡ ἔνστασις μέντοι τοῦ πνεύματος ποιεῖ
 σχῆμα κάλλιστον, ἂν λέγωμεν, οὐ τὴν Εὐβοίαν ἐσφετε-
 ρίζου; οὐ κατεσκεύαζες ἐπιτείχισμα ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν;
 καὶ καθόλου ἀποστρεφὴ πᾶσα εἰς πρόσωπον ἐπιμείνασα
 5 πνεῦμα ἐγένετο, κἂν εἰς ἑμᾶντὸν ἐπιστρέψας ⁴⁴ λέγω,
 ἐγὼ μὲν ἤμην ὁ τὴν Εὐβοίαν σφετεριζόμενος, ἐγὼ δὲ ὁ
 κατασκευάζων ἐπιτείχισμα ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν, ἐγὼ δὲ ὁ κα-
 ταλαμβάνων Ὠρεὸν, ἐγὼ ⁴⁵ δὲ ὁ κατασκάπτων Πορθμόν·
 δύναται γάρ που ἐν προβλήματί καὶ Φίλιππος λέγειν ταῦ-
 10 τα. Ἡ ἀρνητικὸν πάλιν πνεῦμα, ἂν τις λέγῃ, οὐκ ἐγὼ
 τὴν Εὐβοίαν ἐσφετεριζόμεν, οὐκ ἐγὼ κατεσκεύασα ἐπιτεί-
 χισμα ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν.

Ἔστι καὶ ἀπαγορευτικὸν ⁴⁶ σχῆμα, ὃ ἐπιμείναν πνεῦ-
 μα γίνεται, ⁴⁷ ὅταν λέγῃ, μή μοι μυρίους μηδὲ δις-
 15 μυρίους ξένους, ⁴⁸ μηδὲ τὰς ἐπιστολιμαίους. ⁴⁹
 ταύτας δυνάμεις πρόφερε. ⁵⁰ Ἰστίον δὲ, ὅτι ἐπὶ
 πάντων τούτων ⁵¹ αἱ τε τῶν ἀριθμῶν ἀλλαγὰι ἐνικῶν
 καὶ πληθυντικῶν ἀλλάσσουσι καὶ μετασχηματίζουσιν, αἱ
 τε τῶν γενῶν καὶ τῶν πτώσεων ⁵² καὶ τῶν ἐγκλίσεων.
 20 ἀριθμῶν μὲν, ὅποταν ⁵³ τις λέγῃ, οὗτός ἐστιν ὁ τόδε
 ποιῶν, ποτὲ δὲ λέγῃ, οὗτοί εἰσιν οἱ καταλαμβάνοντες Ὠ-
 ρεὸν, οὗτοί εἰσιν οἱ κατασκάψαντες Πορθμόν. γενῶν δὲ,

44 Mon. ἐπιστρέψας λέγω, ἐγὼ ἤμην. Vind. ἀποστρέψας. 45
 ἐγὼ δὲ ὁ κατ. Πορθμόν Mon. Vind. om. 46 marg. Vict. ἀπο-
 τρεπτικόν. idem ad marg. Mon. manu rec. 47 Vind. ἐγένετο.
 tum Ald. ὅταν λέγει. Mon. Port. λέγῃ. marg. Vict. λέγῃς. 48
 Ald. Mon. λόγους. Vind. λέγῃς. Port. ξένους ex Phil. I. p. 45.
 49 Ald. Mon. Vind. ἐπιστολιμαίας. Par. Port. ἐπιστολιμαίους.
 50 Ald. Mon. Vind. πρόφερε. Par. πρόφιρε. Port. om. 51
 Mon. ἐπὶ τούτων πάντων. 52 τῶν ante πτώσεων et ἐγκλίσεων
 Vind. om. Mon. καὶ αἱ τῶν πτώσεων καὶ αἱ τῶν ἐγκλίσεων. 53
 Mon. ὅποταν λέγῃς. Vind. ὅποταν λέγωμεν τὸ οὗτός ἐστιν ὁ τόδε
 ποιῶν, καὶ ὅποτε δὲ λέγοις.

ἐὰν ⁵⁴ ποτὲ μὲν ἀρσενικὸν προθῆς, ποτὲ δὲ θηλυκὸν, ποτὲ δὲ οὐδέτερον, εἴτα ἐπιμείνης. γένους γὰρ ἀλλαγὴ σχήματός ἐστιν ἀλλαγὴ. πτώσεων δὲ, ⁵⁵ ἐὰν ποτὲ μὲν ὀνομαστικῶς, ποτὲ δὲ γενικῶς, ποτὲ δὲ κατὰ δοτικὴν, ποτὲ δὲ κατὰ αἰτιατικὴν ἐξενέγκης ⁵⁶ τὰ σχήματα καὶ τὰς πτώσεις· καὶ ⁵⁷ ἐνικῶς μὲν ἐκφέρων ἄλλο πνεῦμα ποι- εῖς, πληθυντικῶς δὲ ἄλλο· καὶ κατὰ τὰς ἐγκλίσεις ὁ- μοίως.

Ταῦτα μὲν οὖν φύσιν ἔχει ⁵⁸ τοιαύτην, καὶ πάντα, ἵνα μὴ καθ' ἕκαστον λέγωμεν. πᾶσα γὰρ πτώσις, πᾶσα ¹⁰ ἐγκλισις, πᾶς ἀριθμὸς, πᾶν γένος, πᾶσα μετοχή, πᾶσα ἀντωνυμία, μεταποιούμεναι καὶ μεταλλασσόμεναι τὰ σχή- ματα ἀλλάσσουν· ἐκεῖνο δὲ ἄξιον εἰδέναι, ὅτι προχω- ροῦν τὸ πνεῦμα ἐν ⁵⁹ τῷ σχήματι εἰς συχνὰ κῶλα ὀφεί- λει καὶ μεταπεσεῖν εἰς ἄλλο σχῆμα λόγου προχωροῦν, ⁶⁰ ¹⁵ καὶ τῷ δευτέρῳ πάλιν εἰ τύχοι ἐπιπίπτειν ⁶¹ τὸ τρίτον. ἡ γὰρ κοινωνία ἡ τοιαύτη καὶ ἡ διαδοχὴ ὥρατον ποιεῖ τὸν λόγον ⁶² ἐν τῷ πνεύματι· οἷον, ἐὰν ἀπὸ τῆς ἀπο- φάσεως εἰς τὴν πνεῦσιν καταστῆς, ⁶³ ὥς ὁ Δημοσθένης τὰ πρῶτα κῶλα ἀπεφήνατο, ἀλλ' ὁ τὴν Εὐβοίαν ²⁰ ⁷¹ ἐκεῖνος σφετεριζόμενος· εἴτα κατέβη εἰς τὴν πνεῦσιν, πότερον ταῦτα ποιῶν ἠδίκηι καὶ παρεσπόνδει; ἢ τὸ ἔμπαλιν, ἂν ⁶⁴ ἐρωτήσας εἰς τὸ δεικτικὸν μεταβάλ- λης, ⁶⁵ ἢ εἰς ἄλλο τι. πλήν ἰστέον, ὅτι καλὸν ἐπιμείναντα

54 Vind. ἂν ποτὲ μὲν ἀρσενικὸν ὄνομα. 55 Mon. μὲν in loco raso. 56 Ald. ἐξαγάγης. sqq. τὰ σχήματα καὶ Vind. om. Port. ita interpungit. ὀχήματα καὶ τὰς πτώσεις ἐνικῶς μ. ε. ἀ. πν. ποιῆς. 57 καὶ ex Vind. recepi. Ald. Mon. om. 58 Vind. Mon. ἔχει φύσιν. 59 ἐν Vind. om. 60 Ald. προχω- ροῦν λόγου. Port. Vind. Mon. λόγον προχωροῦν. 61 Ald. Mon. ἐπιπίπτει. Port. ἐμπίπτειν. Vind. ἐπιπίπτειν τῷ τρίτῳ, ἡ γὰρ τοι- αύτη κοιν. 62 Mon. τὸν ἐν πνεύματι λόγον. 63 marg. Vict. καταβῆς. 64 Mon. Vind. ἐάν. 65 Vind. μεταβάλης.

τῷ πνεύματι ἐν τῷ ἐνὶ σχήματι καὶ εἰς διαδοχὴν ἄλλου
 προχωρῆσαι. πολλάκις γὰρ τοῦτο οὕτω περικαλλῇ τὸν
 λόγον ἐποίησεν, ὥστε ⁶⁶ καὶ εἰς τρίτον σχῆμα μεταβαί-
 νοντας ἀναστῆσαι τοὺς ἀκούοντας, ὥσπερ ἀκμαζούσης
 5 τῆς τοῦ λέγοντος φορᾶς, ἣν παρίστησι τοῖς ἀκούουσιν
 ἡ τοῦ σχήματος μεταβολή. τοὺς πολλοὺς δὲ καὶ ἡπάτη-
 σεν ἡ θεωρία ὡς ἀκμή οὐσα. ὁ δὲ ἀκμαῖος λόγος ⁶⁷ οὐχ
 ὁ αὐτός ἐστιν ἐν λόγῳ καὶ νοήματι· ἀκμή δὲ ἄλλο τι
 διανοίας ἐστὶ, καὶ ἄλλο λόγου. ⁶⁸ ἀκμή γὰρ ἐστὶ λόγου
 10 τῶν κατὰ πνεῦμα σχημάτων μεταβολή. νοημάτων δὲ, ὅταν
 πληρώσας τις ἐν νόημα ἐν πνεύματι εἰς ἄλλο νόημα λαθῶν
 μεταβῇ, κάκεινο ποιῇ ⁶⁹ πνεῦμα. εἴτα ἀπ' ἐκείνου εἰς ἄλ-
 λο πνεῦμα, καὶ οὕτως ἐκ τῶν ἀδῆλων ⁷⁰ εἰς ἄλληλα δια-
 δεχομένη ἀκμή γίνεται. ὡς δὲ ἐπὶ παραδείγματος τὸ Δη-
 15 μοσθενικὸν ῥητέον, ὅπως εἰδείημεν, ὅτι ἡ τῶν πνευμάτων
 συνθήκη ἀκμή ἐστιν. ὅτε γὰρ περιεῖων ⁷¹ ὁ Φίλιπ-
 πος Ἰλλυριοὺς καὶ Τριβαλλοὺς, τινὰς δὲ καὶ
 τῶν Ἑλλήνων κατεστρέφετο, καὶ δυνάμεις πολ-
 λὰς καὶ μεγάλας ἐποιεῖτο ὑφ' ἑαυτὸν, καὶ τι-
 20 νες τῶν ἐκ τῶν πόλεων ἐπὶ τῇ τῆς εἰρήνης ἐξου-
 σία βαδίζοντες ἐκείσε ⁷² διεφθείροντο, ὧν εἷς
 οὗτος ἦν, τότε δὴ τότε πάντες ἐφ' οὓς ταῦτα
 παρεσκευάζετο ⁷³ ἐκεῖνος, ἐπολεμοῦντο. εἰ δὲ
 μὴ ᾗσθάνοντο, ἕτερος λόγος οὗτος, ⁷⁴ οὐ πρὸς
 25 ἐμέ. μέχρι τούτου τὸ πνεῦμα. εἴτα τὸ οὐ πρὸς ἐμέ, θελή-
 σας ἐργάσασθαι ἄλλο πνεῦμα ἐποίησεν· ἐγὼ μὲν γὰρ ⁷⁵

66 Vind. Mon. ὡς. 67 Vind. λόγος ἐν λόγῳ καὶ ἐν πρά-
 γματι οὐχ ὁ αὐτός. 68 Vind. τοῦ λόγου. 69 Ald. ποιῇ.
 Port. Vind. Mon. ποιῇ. 70 marg. Vict. ἀδῆλως. Mon. Vind.
 ἐκ τῶν ἀλλήλων εἰς ἄλληλα διαδεχομένων. [Vind. εἰς om.] 71
 Vind. περιών. pro cor. p. 240. 72 Vind. ἐκείσαι. 73
 Vind. παρεσκεύαζεν. 74 Mon. οὗτος λόγος. 75 γὰρ Vind.
 om.

προὔλεγον καὶ διεμαρτυρόμενην καὶ παρ' ὑμῖν
 αἰεὶ καὶ ὅποι ⁷⁶ πεμφθεῖσιν· αἱ δὲ πόλεις ἐνό-
 σουν. καὶ τοῦτο μέχρι τῶν προδοτῶν προχωροῦν ἐν
 πνευμᾷ ἐστιν· εἶτα λέγει, καὶ τὰ ἄλλα, πλὴν ⁷⁷ ἐαυ-
 τοὺς οἰομένοις πωλεῖν, πρώτους ἑαυτοὺς πε- ⁵
 πρακόσιν ἡσθῆσθαι. ἀπὸ γὰρ ⁷⁸ τούτου καταλιπὼν
 πάλιν τὸ, ἐγὼ οὐκ ⁷⁹ αἷτιος, ἐργάζεται πνευμᾷ τι ἄλ-
 λο, ὅτι οἱ προδότες πρὸ τῶν ἄλλων ἑαυτοὺς πιπράσκου-
 σιν. ἀντὶ γὰρ φίλων καὶ ξένων, ἃ τότε ὠνομά-
 ζοντο, νῦν κόλακες καὶ θεοῖς ἐχθροὶ καὶ πάν- ¹⁰
 τα ἃ προσῆκεν ἀκούουσι. καὶ τὰ παραδείγματα λη-
 φθέντα εἰς κατασκευὴν ἐστὶ τούτου, καὶ ἔστι ⁸⁰ ἐνταῦ-
 θα· ἐπεὶ διὰ γε ὑμᾶς πάσαι ⁸¹ ἂν ἀπολώλειτουργ-
 ῶσιν· ὥστε ἡ τῶν τριῶν πνευμάτων σύνθεσις ἀκμή γέγονεν
 ἐντελής, ἐκ νοημάτων οὐσα. 15

Ἐπὶ τούτοις ⁸² προσθετέον ἐκεῖνο, ὅπερ ἐστὶ λαμ-
 πρὸν πάνυ καὶ ⁸³ ποιεῖν καὶ εἰδέναι· ὅτι ἀκμῆς γενομέ-
 νης ἀπὸ τῶν νοημάτων, δεῖ τελευταῖον τηρεῖν ⁸⁴ τὸ πο-
 ριμώτερον. δεῖ γὰρ αἰεὶ τὸν λόγον αὔξειν. ποριμώτερον

76 Mon. Vind. ὅποι. Ald. Port. ὅπη. 77 Ald. πλὴν ἐκείνους
 ὅπως οἰομένους ἄλλους πωλεῖν, πρώτους ἑαυτοὺς πεπρακότας ἡσθ.
 Mon. πλὴν ἐκείνους, ὅπως ἄλλους οἰομένους πωλεῖν π. ἐ. πεπρακό-
 τας ἡ. Vind. πλὴν ἄλλους οἰόμενοι πωλεῖν πρώτους ἑαυτοὺς πεπρα-
 κότας ἡσθεσθε. Par. ad marg. γρ. τοῖς δὲ προεστηκόσι καὶ τὰλλα,
 πλὴν ἑαυτοὺς οἰομένους πωλεῖν. receptam lectionem ex Dem. p.
 241. adscivit Portus. 78 γὰρ Port. om. 79—Mon. Vind.
 οὐκ ἐγὼ αἷτιος. 80 Ald. Par. ἔστι. Port. ἔστιν. Par. ad marg.
 γρ. καὶ οὕτως. καὶ ἔστι ἐνταῦθα πληρώσας. [ita Vind. Mon. marg.
 Vict.] γρ. καὶ οὕτως· καὶ οὕτως καὶ τὰ παραδείγματα ληφθέντα
 εἰς κατασκευὴν ἐστὶ τοῦ· ἀλλ' οὐκ ἔστι ταῦτα, οὐκ ἔστιν. 81
 Ald. καὶ πάσαι. Vind. Mon. Port. καὶ om. — pro cor. p. 242.
 82 Vind. τούτω. 83 Mon. καὶ τὸ εἰδέναι καὶ τὸ ποιεῖν. Vind.
 λαμπρὸν πάνυ τὸ εἰδέναι, ὅτι ἀκμῆς. 84 Ald. τηρεῖ.

δὲ ἐστὶ τὸ ἐκ παραδειγμάτων τὴν σύστασιν λαβεῖν δυνά-
 μενον ἢ παραβολῶν. οὕτω γὰρ τῆς ⁸⁵ τέχνης τὴν τάξιν
 σε διδασκούσης καὶ ἐπὶ τὸ κρεῖττον κατ' ὀλίγον προαγο-
 μένης καὶ ἐναγούσης, ⁸⁶ εὐδοκιμεῖν ἢ ψυχὴ δοκεῖ, τῆς
 5 τέχνης δι' ὧν προσῆκεν εὐοδοιμένης· ³⁷ καὶ γὰρ ὁ
 Δημοσθένης τὰ περὶ τοὺς προδότας παραδείγματα τελευ-
 ταῖα ἐφύλαξε. καὶ Ὅμηρος τὸ κατὰ κῶλον πνεῦμα ἐν
 πράγμασι πληρώσας, ἐπὶ τὴν παραβολὴν ἤλθεν,
 Ἄσπις ἄρ' ⁸⁸ ἀσπίδ' ἔρειδε, κόρυς κόρυν, ἀνέρα δ' ἀνῆρ·
 10 Ψαῦον δ' ἐπτόκομοι κόρυθες λαμπροῖσι φάλοισι
 Νευόντων· ὥς πυκνοὶ ἐφίστασαν ἀλλήλοισιν.
 εἶθ' ἡ παραβολή,
 Ὡς δ' ὅτε τοῖχον ἀνὴρ ἀράρη πυκνοῖσι λίθοις
 Δώματος ὑψηλοῦ, βίας ἀνέμων ὑλείνων·
 15 Ὡς ἄραρον ⁸⁹ κόρυθές τε καὶ ἀσπίδες ὁμφαλόεσσαι.

C a p. V.

ΠΕΡΙ ΤΑΣΕΩΣ. ¹

Τάσις δὲ ² ἐστὶ λόγου, ὅταν ὑπεραίρῃ τῷ μέτρῳ τοῦ
 λόγου ³ τὸ πνεῦμα μακρότερον γενόμενον τοῦ δύνασθαι
 ἐν ἰδίῳ ληφθῆναι τοῦ λέγοντος πνεύματι. τοῦτο γὰρ ⁴
 20 ἐστὶν ἡ τάσις, τὸ ἀποτετάσθαι ἐπὶ μακρότερον ⁵ ἢ χρῆ
 72 τὸ πνεῦμα. καταφορὰ δὲ ἐστὶν ἡ ἐν τῇ ⁶ κατηγορίᾳ τά-

85 τῆς Vind. om. 86 Vind. ἀναγούσης. 87 Ald. Vind.
 ὁδουούσης. Port. Mon. εὐοδοιμένης. 88 Mon. δ' ἄρ. — Il.
 ν. 131. 89 Ald. Mon. Vind. ἄρα Port. ἄραρον — Il. π. 212.

¹ Mon. περὶ τάσεως λόγου. Port. περὶ τ. λόγου τῆς ἐν πνεύ-
 ματι. [² Tzetz. τάσις ἐστὶν, ὅταν. etiam Vind. δὲ om. ³
 τοῦ λόγου Mon. Vind. Tzetz. om. ⁴ Tzetz. γοῦν. ⁵ Mon.
 Vind. Tzetz. μίχιστον. ⁶ τῇ Vind. Tzetz. om.]

σις, τίνι δὲ διαλλάττει; ὅτι ἡ τάσις καὶ ἐν ἀπολογίαις εἶναι δύναται, ἢ καταφορὰ δὲ οὐκ ἂν γένοιτο ἐν ἀπολογία.

C a p. VI.

ΠΕΡΙ ΔΙΔΗΜΜΑΤΟΣ.

Τὸ δὲ διλήμματόν ἐστι σχῆμα μὲν ¹ λόγου, δριμύτητος δὲ δόξαν ἔχον καὶ ἀληθείας. ² ἔστι δὲ τοιοῦτον· ὅτ- 5
αν δύο ἐρωτήσεις ἐρωτῶντες τὸν ἀντίδικον πρὸς ἑκατέραν ³ ὦμεν εἰς λύσιν παρεσκευασμένοι. δεῖ δὲ τὰς ἐρωτήσεις ἐναντίας ἀλλήλαις εἶναι, ὡς πάντως ἢ ταύτην ἢ ἐκείνην ἀποκριθῆσομένου ⁴ τοῦ ἐχθροῦ. εἰ ⁵ μὲν οὖν ἔχοιμεν ἀμφοτέρας λῦσαι, δεῖ ἐρωτᾶν κατὰ διλήμματος, 10
εἰ δὲ μὴ, μὴ προτείνειν τὸ σχῆμα. ἐὰν γὰρ ⁶ τῶν ἐρωτήσεων ἢ ἑτέρα ῥαδία ἢ τᾷ ἐχθρῷ πρὸς ἀπάκρισιν, σοὶ δὲ δύσλυτος, πάντως ἡττηθήσῃ. ⁷ ἐρωτᾶς γὰρ ἢ ὡς οὐκ ἀποκριθῆσομένου τοῦ ἐχθροῦ, ⁸ ἢ ὡς, εἰ καὶ ἀποκρίνοιτο, λῦσαι. εἰ δὲ ἀποκρινόμενός σε νικήσειε, ⁹ σαυτῷ αἴτιος 15
ἐγένου τῆς ἡττης, οὐδὲ γὰρ ἐν ταῖς ἀπλατῇς ἐρωτήσεις,

1 Vind, μὲν σχῆμα δριμύτητος δόξαν ἔ. omisso λόγου. 2 Ald. Port. Par. Vind. Mon. ἀλήθειαν. Sch. min. ἐχρῆν ἀληθείας εἰπεῖν, οὐχὶ ἀλήθειαν, ὡς εἶναι δριμύτητος καὶ ἀληθείας δόξαν ἔχον καὶ ὑπόνοιαν· οὐ γὰρ πάντως ἀληθείᾳ ἐστίν, ἐπειδὴ σεσόφισται, ἀλλὰ δόξαν ἀληθείας ἔχει. 3 Mon. πρὸς ἑκατέρας ὦμεν λύσιν. 4 Ald. Vind. ἀποκριγομένου. Port. Mon, ἀποκριθῆσα-
μένου. 5 Mon. Vind, καὶ εἰ μὲν ἔχοιμεν. 6 Mon. Vind. ἐὰν γὰρ ἢ τῶν ἐρωτήσ., ἢ ἑ. ῥαδία μὲν [Vind. μὲν om.] τῷ ἑ. 7 Mon. Vind. ἡττησαι. Mon. πάντως om., ad marg. man. rec. γρ, ἡττήσῃ πάντως. Par. ἡττήσῃ. ad marg. γρ. ἡττηθήσῃ. 8 τοῦ ἐχθροῦ Ald. om., est in Port. Vind. Mon. 9 Vind. Mon, νικήσειεν, ἐαυτοῦ.

μήτιγε κατὰ διλήμματα ἐρωτᾷν δεῖ, εἰ μὴ τότε, ὅταν ἡ μὴ
 ἔχη, ¹⁰ τί ἀποκρίνηται, ἢ ὅταν μέλλῃ ¹¹ τοῦτο ἀποκρι-
 σθαι, ὃ σοι συμφέρει. ¹² καθόλου γὰρ ὁ ἐρωτῶν ὡς εἰς ¹³
 νίκην τῇ ἐρωτήσῃ θαρρόων ἐρωτᾷ. τὸ δὲ διλήμματόν ἐστι
 5 τοιοῦτον, οἷον, πότερον παρῆς τοῦτοις γινομέ-
 νοις καὶ συνευφραίνου, ¹⁴ ἢ οὐ παρῆς; ἐάν τε
 γὰρ ¹⁵ εἴπῃ, παρήμην ¹⁶ καὶ συνευφραυνόμην, παρεσκέυ-
 ασται ὁ ῥήτωρ εἰπεῖν, πῶς οὖν κατηγορεῖς τοιῶν οἷς
 συνευφραίνου; ἐάν τε λέγῃ, οὐ παρήμην, ἀπαντήσεται
 10 αὐτῷ, ὅτι δίκης ἄξιός τοις ἀγαθοῖς τῆς πόλεως μὴ συμ-
 παρών. καὶ πάλιν, ¹⁷ ἥδεις τὰ μέλλοντα, ¹⁸ ἢ οὐκ
 ἥδεις; ἐάν τε γὰρ εἴπῃ ἥδειν, ἀπαντᾷ, τί οὖν οὐ
 προέλεγες; ἐάν τε εἴπῃ οὐκ ἥδειν, τί οὖν ¹⁹ ἡμῶν
 ὡς εἰδότην κατηγορεῖς; εἰ μὲν γὰρ ἥδεις, προ-
 15 εἰπεῖν ὥφειλες. ²⁰ εἰ δὲ οὐκ ἥδεις, τί τῶν ἄλ-
 λων ὡς μὴ ²¹ εἰδότην κατηγορεῖς; τῆς ἀγνοί-
 ας ²² τῶν μελλόντων κοινῆς οὔσης πρὸς πάντας ἀνθρώ-
 πους. γίνεται δὲ τὰ διλήμματα, ἥτοι τῶν δύο ἐρωτή-
 σιων δι' ἐν πέρας ἐρωτωμένων. οἷον, εἴτε ²³ καλὴν ἐγῆ-
 20 μας, εἴτε αἰσχρὰν, οὐκ ἔδει γῆμαι. ἐν γὰρ πέρας ²⁴ συν-
 ἀγεται ἐξ ἀμφοτέρων, τὸ μὴ δεῖν γῆμαι. διὰ μὲν τοῦ ²⁵
 καλὴν, κοινήν, διὰ δὲ τοῦ ²⁶ αἰσχρὰν, ποινήν. καὶ τὰ ²⁷

10 Mon. ἔχει. 11 Mon. Vind. ἢ μέλλει. omisso ὅταν et
 sq. σοι. 12 Ald. Port. συμφέροι. Mon. Vind. συμφέρει. 13
 Par. εἰς om., superscripsit man. rec. 14 Ald. συνευφραίνου.
 marg. Vict. συνηυφρ. Mon. Vind. Port. συνευφρ. — pro cor.
 p. 300. 15 γὰρ Vind. om. 16 Vind. παρήμην. 17 pro
 cor. p. 293. 18 Vind. μέλλοντα ἔσεσθαι ἢ οὐκ εἶδης. 19
 Vind. τί οὖν ὡς ἡμῶν μὴ εἶδ. 20 Ald. ὄφειλες. 21 μὴ Mon.
 om. tum Ald. καταγορεῖς. 22 Ald. Port. ἀνοίας. Vind. Mon.
 ἀγνοίας, quam lectionem iam Schaef. ad Dem. pro cor. p. 293.
 v. 28. Hermogoni vindicavit. 23 Vind. εἰ. 24 Par. ad
 marg. ἐν ἄλλοις οὐκ ἐστι τὸ πέρας. 25 Vind. τό. 26 Mon.

μὲν κοινὰ διλήμματα ταῦτά ἐστιν. ἢ ὅταν τῶν ἐρωτη-
σεων ἐκάστη ἰδίας ἀποδόσεως ²⁸ δέηται. τοῦτο δὲ τὸ
διλήμματον σεσόφισται, καὶ Δημοσθενικόν ἐστι σχῆμα, ²⁹
ὅπερ καὶ παρ' ἡμῶν ἐν τῇ διαιρετικῇ ³⁰ τέχνῃ ὡς πα-
ραγραφικόν ἀντιληπτικόν μεμελέτηται. 5

C a p. VII.

Π Ε Ρ Ι Π Α Ρ Η Χ Η Σ Ε Ω Σ.

Παρήχησις δὲ ¹ ἐστὶ κάλλος ὁμοίων ὀνομάτων ἐν
διαφόρῳ γνώσει ταῦτόν ἡχούντων. ² γίνεται δὲ, ὅταν
δύο ἢ τρεῖς ἢ τέσσαρας λέξεις ἢ ὀνόματα εἴπῃ τις ὅμοια
μὲν ἡχοῦντα, διάφορον δὲ τὴν δῆλωσιν ἔχοντα, ὡς πα- 10
ρὰ τῷ Ξενοφῶντι, πείθει τὸν Πειθίαν. ³ καὶ παρὰ
τῷ Ὀμήρῳ, ⁴

— — — ἀλλ' Εὐπίθει

Πείθοιτο. —

Κάκει μάλιστα ἐνεργῶς;

15

Vind. τό. in Mon. manu rec. supra lin. τοῦ. Alludit ad notum
apophthegma, quod Pittaco tribuit Stob. T. 67. 7. Bianti Aul.
Gell. V. 11. ²⁷ καὶ τὰ μὲν κοινὰ διλ. ταῦτά ἐστιν Vind. h. l.
om. et post δέηται ponit, sed sine ἐστίν. ²⁸ Vind. ἀποδώ-
σεως. ²⁹ Mon. σχῆμά ἐστιν. Σηρ. ὅπερ — μεμελέτηται Vind.
om. ³⁰ διαιρετικῇ et ἀντιληπτικόν Par. om., ad marg. γρ.
καὶ παρ' ἡμῶν ἐν τῇ διαιρετικῇ τέχνῃ ὡς παρ. ἀντιληπτικῶς μεμε-
λέτηται.

¹ δὲ Mon. Vind. om. ² Vind. ^{ἡχ} δηλούντων. tum Ald. Mon.
οἶον ὅταν. Port. Vind. γίνεται δὲ, ὅταν. ³ Ald. Port. Codd.
etiam Planud. T. V. p. 430. Πειθίαν. Xen. Hellen. VII. 1, 41.
Πεισίαν. ⁴ Mon. Vind. παρ' Ὀμήρῳ. tum Ald. Mon. ἀλλ'
οὐκ Εὐπίθει. Vind. ἀλλ' Εὐπειθεῖ πεπίθοιτο. Port. ἀλλ' Εὐ-
πίθει πείθ. ut Od. ω, 465.

⁵ "Πτοι ὁ καππεδίων ⁵ τὸ Ἀλήϊον οἶος ἀλᾶτο

⁶ "Ον θυμὸν κατίδων, πάτον ἀνθρώπων ἀλεείνων.

ἐνταῦθα γὰρ ὅμοια μὲν ἀλλήλοις ἤχει τὸ Ἀλήϊον ⁶ καὶ
τὸ ἀλᾶτο καὶ τὸ ἀλεείνων. ἀλλὰ τὸ μὲν ἐστὶ τόπου
ὄνομα ⁷ τὸ Ἀλήϊον· τὸ δὲ ἀλᾶτο πρᾶγμα· τὸ δὲ
⁵ ἀλεείνων πρᾶγμα μὲν καὶ αὐτὸ, ἄλλο δὲ παρὰ τὸ προ-
σεσημασμένον ⁸ καὶ ὁ Θουκυδίδης, καὶ μὴν ⁹ τότε Αἴ-
γυπτος ὑπὸ τῷ Ξέρξῃ ¹⁰ βασιλεῖ ἐγένετο, πλὴν
Ἀμυρταίου τοῦ ἐν τοῖς ἔλεσι βασιλέως· τοῦ-
τον δὲ διὰ μέγεθός τε ¹¹ τοῦ ἔλους οὐκ ἡδύ-
¹⁰ ναντο ἐλεῖν. καὶ ἅμα μαχιμώτατοί εἰσι τῶν
Αἰγυπτίων οἱ Ἑλαιοί. ¹² Ἑλος μὲν γὰρ ὁ τόπος,
ἐλεῖν δὲ τὸ πρᾶγμα· Ἑλαιοὶ δὲ οἱ ἐνοικοῦντες.

C a p. VIII.

73

Π Ε Ρ Ι Κ Τ Κ Λ Ο Τ,

Κύκλος ἐστὶ σχῆμα καὶ αὐτὸ ἐρμηνείας ἴδιον, κάλ-
¹⁵ λος ἐμπεριέχον λόγου. γίνεται δὲ, ὅταν ἀφ' οὗ ἄρξη-
ται ¹ τις ὀνόματος ἢ ῥήματος, εἰς τὸ αὐτὸ καταλήξῃ ²

⁵ Ald. Vind. Mon. ἦτοι ὅγ' ἐς πεδίων ἀλήϊον οἶος ἀλᾶτο.

[Mon. τὸ ἀλ.] Port. restituit ex II, ζ, 201. ⁶ Vind. ἀλήϊον

πεδίων. ⁷ Mon. ὄνομα τόπου. ⁸ Mon. Vind. σεσημασμένον.

⁹ Port. Αἴγυπτος δὲ πάλιν ὑπὸ βασιλέως ἐγ. — Thuc. I, 110.

¹⁰ Ξέρξῃ Vind. Mon. om. ¹¹ τε Ald. Vind. om., est in Mon.

Port. Tum Ald. Mon. ἔλλους. Port. Vind. ἔλους. ¹² Mon. οὗ

Ἑλλεῖοι εἰσιν. Vind. οἱ Ἑλαιοὶ εἰσιν.

¹ Ald. ἄρξαιτο. Mon. ἄρξεται. Port. Vind. ἄρξεται. Gene-
ralis enuntiatio solo coniunctivo, omissa particula ἀν, signifi-
catur. Schaeff. Appar. ad Dem. T. I. p. 657. ² Vind. κατα-

ῆ-
λέξει.

πάλιν, μήτε πτωσιν ἀλλάξας ³ μήτε σχῆμα μήτε χρόνον, μήτε ἀριθμὸν μήτε ἄλλο τι· οἷον, σοὶ ⁴ μὲν γὰρ ἦν κλέπτῃς ὁ πατήρ, εἴπερ ἦν ὁμοιός σοι. ἀπὸ γὰρ οὗ ἤρξατο μορίου τῆς ἀντωνυμίας, εἰς αὐτὸ ἐληξεν. ⁵ ἐγχωρεῖ δὲ καὶ περιοδικῶς αὐτὸ λεχθῆναι δύνασθαι. καὶ μὴν καὶ διηγηματικῶς, ὥς ὁ Δημοσθένης ἐν τῷ πρὸς Λεπτίνην· λέγεται τοίνυν ἐκεῖνος τειχιζειν ⁶ εἰπὼν ⁷ οἴχεσθαι πρεσβεύων ⁸ εἰς Λακεδαιμόνα. καὶ διελθὼν τὰ κατὰ Θεμιστοκλέα ⁹ πάλιν ὁμοίως ἐπαύσατο· καὶ πάντες ἴστε ὃν τρόπον ¹⁰ ἐξαπατηῆσαι λέγεται. τὸν γὰρ τοι κύκλον οὐχ ὁ ῥυθμὸς ἐλέγχει, ἀλλὰ ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ ¹⁰ τελευτή. εἴρηται δὲ κύκλος ἀπὸ τῶν ἐν τῇ γῇ γραφομένων κύκλων. ὥσπερ γὰρ ἐκείνων ¹¹ διὰ τὸ ἐξ ἴσου πανταχόθεν περιφερὲς ἡ ἀρχὴ· ἄδηλος, ὅθεν ἂν ἐθελήσωμεν τεκμήρασθαι ¹⁵ οὐ δυναμένων τὴν ἀρχὴν, ¹² οὕτω δὴ καὶ τούτων ἐκ τῆς ὁμοιότητος τῶν ὀνομάτων ἀμφιβόλου τῆς ἀρχῆς καθισταμένης, ὅθεν εἶναι δύναται. ¹³ διόπερ εἰ θίλομεν αὐτὸ τοῦτο ἀφοριζόμενοι, τὸ τί ἐστὶ ¹⁴ κύκλος, ποιῆσαι

³ Mon. ἐναλλάξας. ⁴ γὰρ Vind. om. — Phil. IV. p. 151. — Mox insolentiores constructionem ἀπὸ γὰρ οὗ pro ἀφ' οὗ γὰρ notat Schaef. l. l. ⁵ Mon. κατέληξεν. Vind. καὶ κατέληξεν. ⁶ Ald. τειχιζειν ἐκεῖνος. Port. Mon. Vind. ἐκ. τειχιζειν. ⁷ Port. addit: τοῖς πολίταις ex or. in Lept. p. 478. ⁸ Ald. Port. Mon. πρεσβεύων. Vind. πρεσβεύων. ⁹ Ald. Port. κατὰ Θεμιστοκλέους. Mon. κατὰ Θεμιστοκλέα. Vind. τὸ κατὰ τὸν Θεμιστοκλέα καὶ πάλιν. ¹⁰ Mon. Vind. καὶ τὸ τέλος. ¹¹ Vind. ἢ ἐκείνων διὰ τὸ ἐξ ἴσου πανταχόθεν λαμβάνεσθαι, ὅθεν ἂν ἐθελήσωμεν, τεκμήρασθαι οὐ δυναμένων τὴν ἀρχὴν εὐρεῖν, οὕτω καὶ ἐπὶ τούτου. ¹² Mon. ἀρχὴν εὐρεῖν. Par. ad marg. τὸ ἐξῆς οὕτως· ὅθεν ἂν ἐθελήσωμεν τεκμήρασθαι τὴν ἀρχὴν οὐ δυναμένων, αἱ οἱ ἡμῶν δηλαδὴ. ¹³ Par. δύναται. — tum Vind. διὸ καὶ εἰ. ¹⁴

τὸ σχῆμα τοῦ λόγου ἐν τῷ περὶ αὐτοῦ λέγειν τοῦ κύκλου, λελέχθω ¹⁵ οὕτω· κύκλος ἐστὶ τὸ ἀφ' ὧν ἂν ἄρξῃται τις ὀνομάτων ¹⁶ εἰς τὰ αὐτὰ καταλήγειν δύνασθαι πάλιν. τοῦτο γάρ ἐστιν ὁ κύκλος.

C a p. IX.

5

Π Ε Ρ Ι Ε Π Ι Φ Ω Ν Η Μ Α Τ Ο Σ.

Τὸ ¹ ἐπιφώνημα λόγος ἐστὶν ἔξωθεν ἐπὶ τῷ πράγματι παρ' ἡμῶν ³ λεγόμενος. δεῖ δὲ αὐτὸν καὶ προσέχεσθαι τῷ ὑποκειμένῳ, ὡς ἐκείνου μέρος ὄντα, ἵνα μὴ ἀπάδη, καὶ ⁴ ἔξωθεν τι προσειληφέναι, ἵνα ἡ ⁵ καὶ ἡ
 10 τοῦ ἐπιφωνήματος φύσις φανερά. τὸ δὲ προσλαμβάνόμενον ἔξωθεν τετολμῆσθαι δεῖ ἀσφαλῶς. διὰ τοῦτο γάρ τοι ⁶ καὶ ἐπιφώνημα λέγεται, οὐχ ὅτι αὐτὸ τὸ πεπραγμένον λέγεται, ἀλλ' ὅτι τῷ γινομένῳ ⁷ ἐπιφωνεῖται. μέχρι μὲν γὰρ ἂν τις ⁸ κατὰ κῶλον μεμετρημένως δια-
 15 τυποῦν ἐθέλῃ τὸ γινόμενον, τὸ πρᾶγμα ⁹ λέγει. ἐὰν δὲ παυσάμενος ἐπενέγκῃ τι ¹⁰ τῷ παντὶ, ὡς παρ' αὐτοῦ ἔξωθεν, τοῦτο ἐπιφώνημα λοιπὸν ἐστίν, οἶον,

Σὺν δ' Εὐρύς τε Νότος τ' ἔπεισε, ¹¹ Ζέφυρός τε δυσαις,

Vind. Mon. ἐστὶν ὁ κύκλος. 15 Ald. Par. ἔσται δὴ οὕτω. Port. ἔσται οὕτω. Par. ad marg. γρ. λελέχθω οὕτως. ita Mon. Vind. 16 Vind. addit: ἡ ῥημάτων.

1 τὸ Vind. Tzetz. om. 2 Port. ἐστὶ λόγος. 3 Mon. παρ' ἡμῶν ἐπὶ τῷ πρ. 4 Ald. Tzetz. δεῖ [Ald. δὴ] δὲ αὐτὸν καὶ ἔξ. 5 Mon. Vind. Tzetz. ἡ φανερά. 6 τοι Mon. Tzetz. om. 7 Tzetz. ἐπιγενομένῳ. 8 Mon. Vind. Tzetz. τις post μεμετρημ. ponunt. 9 Tzetz. τὸ πρᾶγμα ἔχουν τὴν διήγησιν. 10 Tzetz. ἐπενέγκῃ τι καὶ παρ' αὐτοῦ ἔξωθεν, τοῦτο ἐπιφώνημά ἐστιν, οἶον σὺν δ' Εὐρύς, Νότος καὶ τὰ ἑξῆς, μέχρι τοῦ καὶ πόντον. τὸ δὲ ὀρώρει κ. τ. λ. 11 Ald. Par. Mon. τε ὄρωρ' ἐπάϊξας, ζέφ. et αἰθριγι-

Καὶ Βορέης αἰθρηγενέτης μέγα κύμα κυλίνδων. ¹²

καὶ

— — — σὺν δὲ νεφέσαι ¹³ κάλυψε

Γαῖαν ὁμοῦ καὶ πότον.

μέχρι τούτων ἢ διατύπωσις. τὸ δέ, 5

— — — ὁρώει δ' οὐρανόθεν νύξ·

ἐπιφάνημα λοιπὸν ἐστίν. ἢ ¹⁴ μὲν γὰρ ἐκ τῶν νεφῶν σκότος γίνεται, ¹⁵ προσέχεται ¹⁶ τῇ ἀληθείᾳ, καὶ ἴδιον τοῦ πράγματος γίνεται. ¹⁷ ἢ δὲ ἐξ οὐρανοῦ λέγει ¹⁸ τὴν νύκτα γεγονέναι, δις ἐτόλμησε, καὶ νύκτα εἰπὼν τὸ ἄλ- 10
λο σκότος, καὶ ἐξ οὐρανοῦ γεγονέναι, ὅθεν οὐδέποτε γίνεται σκότος οὐδὲ νύξ. καὶ ¹⁹ τὸ μὲν ἀληθινὸν ἐπιφάνημα τοῦτό ἐστιν.

Ἔστι δὲ ²⁰ καὶ ἄλλο ἐπιφωνήματος εἶδος τρόπον τι-
νὰ γινόμενον, ὃ καὶ ἀκμήν ἐκάλεσαν τινες, οὐκ ὀρθῶς 15
ὀρίζοντες ἐν ἐνὶ κώλῳ ἀκμήν, ἐπεὶ μηδὲ ὅθεν γίνεται, δύναται τις εἰδέναι. ἔστι ²¹ δὲ τοῦτο τοιοῦτον, ὅταν πνεύματος κατὰ μέρος ἀποταθέντος ἐν πολλοῖς κώλοις, ²²

νέτης. corrigit Port. Vind. — Od. ε, 295. 12 Vind. καλίνδων.
13 Vind. νέφεισι. et δὲ οὐρανόθεν. Od. ε, 293. 14 Tzetz. εἰ.
15 Tzetz. γίνεται σκότος. 16 Ald. Mon. προσέχεσθαι. Port.
Vind. Tzetz. προσέχεται. 17 Ald. Mon. ἐγένετο. Port. Vind.
γίνεται. 18 Vind. λέγεις τὴν ν. γεγ. δεῖ σε τολμήσαντα καὶ
νύκτα εἰπόντα τὸ σκότος καὶ τὸ ἐξ οὐρανοῦ γεγονέναι εἰπεῖν. Par.
ad marg. γρ. ἢ δὲ ἐξ οὐρανοῦ λέγοι τὸ τὴν νύκτα γεγονέναι, δις
ἐτόλμησε, καὶ νύκτα εἰπὼν τὸ ἄλλο σκότος καὶ τῷ ἐξ οὐρανοῦ γε-
γονέναι εἰπεῖν, ὅθεν οὐδέποτε γίνεται σκότος οὐδὲ νύξ. γρ. καὶ οὐ-
τως· ἢ μὲν γὰρ ἐκ τῶν νεφῶν σκότος γίνεται, προσέχεται τῇ ἀλη-
θείᾳ, καὶ ἴδιον τοῦ πράγματος ἐγένετο, ἢ δὲ ἐξ οὐρανοῦ λέγοιτο
τὴν νύκτα γεγονέναι, δεῖ σε τολμήσαντα καὶ νύκτα εἰπόντα τὸ σκό-
τος τὸ καὶ ἄλλὰ καὶ ἐξ οὐρανοῦ γέγονεν εἰπεῖν, ὅθεν οὐ γίνεται
σκότος οὐδὲ νύξ. 19 καὶ et μὲν Vind. om. 20 Tzetz. ἔστι
δὲ καὶ ἕτερον. ἐπιφάνημα τοιοῦτον, ὅταν πνεύματος κατὰ μέρος —
κ. τ. λ. 21 Mon. ἔστιν γὰρ τὸ τοιοῦτον. 22 Tzetz. ἐπὶ κώ-

ἐπὶ τέλει πάλιν ἐν κῶλον τεθῆ, συλλήβδην, ὡς εἰπεῖν, πᾶν τὸ ²³ πνεῦμα δυνάμενον ἀφορίσασθαι καὶ ἔχειν ἐν ἑαυτῷ· οἶον,

Αἴας δ' οὐκ ἔτ' ²⁴ ἔμμενι, βιάζεται γὰρ βελέεσσι.

5 καὶ ὅλον τὸ παρ' Ὀμήρῳ πνεῦμα. ²⁵ κατὰ μέρος γὰρ εἰπὼν τὰ συμβάντα ²⁶ τῷ Αἴαντι καὶ ἐπισυμβαίνοντα ²⁷ ἐπὶ τέλει πάλιν ὥσπερ ἐν ἐνὶ κῶλῳ πάντα ἐπαλλιλόγησεν ²⁸ εἰπὼν,

— — — πάντῃ δὲ κακὸν κακῷ ἐστήρικτο.

10 Ἔστι ²⁹ δὲ ἐπιφωνηματικά καὶ τὰ ἀπὸ τῶν τροπῶν ὀνόματα ἐκλαμβανόμενα ³⁰ λοιπὸν εἰς τὸ πρᾶγμα, τολμηρῶς ἡμῶν βιαζομένων τὰ ³¹ ἐκ τοῦ ἀλλοτρίου πράγματα
74 τος εἰς τὸ ἡμέτερον μεταφέρειν, ὡς ³² τὸ ἀσφαλὲς ἐχόντων διὰ τὸ καὶ εἰς τὴν παραβολὴν αὐτὰ προειρηκέναι·
15 οἶον, ἐάν τις ναυάγιον ἐκ παραβολῆς εἰπὼν ἐν λόγῳ, εἴτα μεταβαίνων εἰς τὰ πράγματα ἐθέλησειε κατ' ὄνομα λέγειν ³³ ἕκαστον τῶν ἐκ τῆς ναυαγίας σημαίνων τὸ ὑποκείμενον· οἶον, ἐν χειμῶνι καὶ ³⁴ νῦν ἐστι τὰ τῆς πόλεως πράγματα καὶ κλύδωνι, καὶ σαλεύεται τὰ καθε-
20 στηκότα, καὶ δεῖται ³⁵ τοῦ κυβερνήσοντος αὐτά ³⁶ καὶ πάλιν αὐτοῦ μεμνησόμεθα τούτου ³⁷ ἐξῆς ἐν τῷ περὶ τροπῆς λόγῳ.

λοις πολλοῖς. 23 Mon. πᾶν τὸ αὐτὸ πν. 24 Tzetz. οὐκέτι μίμνε. II. π, 102. et 110. 25 Vind. πνεῦμα λέγεται. 26

Tzetz. σύμπαντα. 27 Mon. συμβαίνοντα. — Vind. Tzetz. om.

28 Ald. Mon. ἐπαλλιλόγησεν. Vind. ἐπαλλιλόγ. Tzetz. ἐπαλλιλόγ. Port. ἐπαλλιλόγ. 29 Ald. ἔστιν δέ. Port. Tzetz. ἔστι sine δέ. Mon. Vind. ἔστι δὲ καί. 30 Tzetz. λαμβανόμενα. 31 Vind. Tzetz. αὐτά. 32 Tzetz. τὸ δὲ ἀσφαλὲς ἐχ. διὰ καὶ τὸ εἰς τὴν παραβ. αὐτὰ εἴρηται. 33 Mon. Vind. Tzetz. λέγειν κατ' ὄνομα. 34 καὶ Vind. om. 35 Tzetz. δεῖ. 36 Sq. καὶ πάλιν — λόγῳ Tzetz. om. 37 Vind. τούτου μεμνησόμε. ἐξῆς.

C a p. X.

Π Ε Ρ Ι Τ Ρ Ο Π Η Σ.

Τροπή δέ ἐστι τὸ μὴ ἐξ ὑποκειμένου πράγματος ἄλλοτρίον δὲ σημαντικόν ¹ ὄνομα θεῖναι, κοινὸν εἶναι δυνάμενον καὶ τοῦ ὑποκειμένου καὶ τοῦ ἔξωθεν ἐμφαινόμενου. ὃ καλεῖται καὶ μεταφορὰ παρὰ τοῖς γραμματικοῖς, οὐχ ὡς ἐκεῖνοι λέγουσι, τὸ ἀπὸ τῶν ἀψύχων ² ἐπὶ τὰ ἐμψυχα, καὶ τὸ ἀνάπαλιν, ἀλλὰ ³ καθόλου ἢ ῥητορικὴ πολυπραγμονοῦσα μηδὲν μῆτε ἐμψύχων μῆτε ἀψύχων οὕτω χρῆται τοῖς ἄλλοτρίοις ὀνόμασιν· οἷον, προπέπεται ⁴ τὰ τῆς πόλεως πράγματα, ἀντὶ τοῦ ⁵ 10 προδέδοται. καὶ τιθασσεύουσιν, ⁶ ἀντὶ τοῦ κολλακεύουσιν. ἐμφαίνεται γὰρ ἐκείνῳ τε τῷ ὀνόματι τὸ συμπόσιον μὴ ὑποκείμενον, ⁷ καὶ τούτῳ τὰ θηρία τιθασσεύμενα, τῷ λόγῳ μὴ ὑποκείμενα. τούτου δὲ τοῦ εἶδους εἴ τις ἐφαιψάμενος πληρώσειε καὶ τὸ ἐφεξῆς τῆς 15 τροπῆς ὄνομα, ὡς πᾶσαν ἐνθεῖναι τὴν παραβολὴν, ἀρετὴν ἐποίησεν. εἰ δὲ ἐλλείψειε, κακοζηλοτέρόν ἐστιν· οἷον, ἐχθρὸν ἐφ' ⁸ ἡμᾶς αὐτοὺς τηλικοῦτον ἡσκήκαμεν. εἰπὼν ⁹ ὄνομα καὶ λαβὼν ἀπὸ τοῦ ἀγῶνος εὐθώς ἀπέδωκεν· ἢ φρασάτω τις ἐμοῖ, πόθεν ἄλ- 20 λοθεν ἰσχυρὸς, ¹⁰ ἢ παρ' ἡμῶν αὐτῶν γέγονε Φίλιππος, καὶ τὰ ἐξῆς ὁμοίως. δεῖ μέντοι εἰδέναι,

1 Ald. σημαντικόν. 2 Vind. ἀπὸ τῶν ἐμψύχων ἐπὶ τὰ ἄψυχα. 3 Par. γρ. καθόλου γάρ. ita Mon. Vind. 4 Ol. III. p. 34. 5 Mon. τῆς. 6 Ol. III. p. 37. Σηγ. ἀντὶ τοῦ κολλακεύουσιν. Mon. Vind. om. 7 Par. ad marg. ἐν ἅλλοις οὐχ εὔρηται τὸ μὴ ὑποκείμενον. 8 Ald. ἐφ' ἡμᾶς ἐχθρὸν αὐτοῦς. Vind. Mon. ἐχθρ. ἐφ' ἡμᾶς. Port. ἐχθ. δ' ἐφ' ἡμᾶς αὐτοῦς. — Ol. III. p. 36. 9 Mon. εἰπὼν γάρ. 10 Mon. Vind. ἰσχ. γέγονε Φίλ. ἢ παρ' ἡμῶν αὐτῶν.

ὅτι ὅσα μὲν ἐστὶ συνταλικά τῆς τροπῆς, εὐθύς ¹¹ ἀποδοθήσεται. ὅσα δὲ γελοιότερα, διὰ πολλοῦ τῷ χρόνῳ λανθάνονται ¹² καὶ τῷ μὲν ¹³ τεχνίτῃ κατάδηλα ὄντα, τοῖς ἀτέχνοις δὲ μὴδὲ ¹⁴ φαινόμενα. τοῦτο μὲν οὖν σε-
 5 μνὸν ὃν ¹⁵ εὐθείως ἀπεδόθη. τὸ δὲ, προπέπεται ¹⁶ τὰ τῆς πόλεως πράγματα, εἰ μὲν εἶχεν ἐγγὺς ¹⁷ παρακειμένην τὴν ἀπόδοσιν, γελοιότερον ἂν ἦν. ¹⁸ διὰ πολλοῦ δὲ τεθῆν ¹⁹ λανθάνον οὐδὲ φαίνεται. ὑποβαίνων γὰρ ἐρεῖ ὥδε ²⁰ που, μεθύει τῷ μεγέθει τῶν πεπραγμέ-
 10 νων Φίλιππος. ὥρμηται ²¹ δὲ τὸ τοῦ μεθύειν ὄνομα ἀπ' ἀρχῆς τοῦ προπέπεται. ἰδόκει γὰρ εἶναι γελοιότερον εὐθύς παρακείμενον τῷ προπέπεται τὸ μεθύειν. ²² τῷ μέντοι μεθύειν παρακείμενον τὸ ὄνειροπολεῖν, σεμνὸν ὄν, ἐκόσμησε τὸν λόγον. κοινὸν γάρ ἐστι τῶν μεθύον-
 15 των ²³ τὸ ὄνειροπολεῖν.

C a p. XI.

ΠΕΡΙ ΣΕΜΝΟΥ ΛΟΓΟΥ.

Σεμνὸν δὲ εἴ ¹ τί πού ἐστιν ἐν τοῖς οὖσι, τί ² ἄλλο μᾶλ-

11 Mon. εὐθείως. 12 Vind. λανθάνοντα. 13 μὲν Mon. om. 14 Vind. μή. 15 Vind. ὃν σεμνόν. 16 Ald. Mon. προπέποιε. Port. Vind. προπέπεται. 17 Mon. Vind. εὐθύς. in Mon. man. rec. supra lin. γρ. ἐγγύς. 18 Ald. Mon. ἦν ἂν. Port. Vind. ἂν ἦν. 19 τεθῆν Par. om., ad marg. γρ. διὰ πολλοῦ δὲ τεθῆν λανθάνον οὐ φαίνεται. 20 ὥδε Vind. om. — Phil. I. p. 51. 21 Mon. ὥρμητο [sic] τοῖνον τὸ τοῦ μ. 22 Mon. Vind. μεθύει. et in sqq. τῷ μ. μεθύει παρ. τὸ ὄνειροπολεῖ. 23 Ald. Vind. τῆς μέθης. Port. Mon. τῶν μεθύοντων.

1 Par. Vind. Tzetz. ἦν. Vind. supra lin. εἰ. Par. ad marg. γρ. σεμνὸν δὲ τι ἢ νοῦ ἐστιν ἢ λόγου. καὶ τὸ μὲν σεμνὸν τοῦ νοῦ.

μᾶλλον ἔστιν ἢ λόγος; καὶ τὸ μὲν σεμνὸν τοῦ νοῦ σε-
 μνῶς οὐχ ἑρμηνεύεται ὑπὸ τῆς τοῦ ῥήτορος δυνάμεως,
 ἀλλ' ὑπὸ τῆς ἀνάγκης αὐτοῦ τοῦ πράγματος· οἷον, ὁ
 μὲν δὴ μέγας ³ ἐν οὐρανῷ Ζεὺς πτηνὸν ἄρμα
 ἐλαύνων· καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα, ὅπου δ' ⁴ ἂν ὁ νοῦς ⁵
 αἰσχροὺς ᾖ, τότε χρεῖα τῆς σεμνότητος τοῦ λόγου, ἵνα
 τὸ νοούμενον αἰσχροῶς οὕτως ἐξενέγκῃ ⁵ τις τῷ λόγῳ
 εὐφυνῶς, ὄνομα ἀντ' ὀνόματος ⁶ ἀμείβων, ὥς μὴ δόξαι
 τισὶν αἰσχρὸν εἶναι τὸ πρᾶγμα διὰ τὴν τοῦ λόγου σε-
 μνότητα. ὥς παρὰ τῷ ⁷ Μενάνδρῳ. πυθομένου γάρ τι-
 νος κόρης, πῶς εἴη διεφθαρμένη, σεμνῶς ἀφηγήσατο
 πρᾶγμα αἰσχρὸν ὀνόμασι βελτίστοις. Διονυσίων ἦν πομ-
 πή. οἱ δέ μοι ⁸ ἠκαλούθησε μέχρι τοῦ ⁹ πρὸς τὴν θύ-
 ραν· ἔπειτα φοιτῶν καὶ κολακεύων τὴν μητέρα ἔγνω με.
 τὸ γὰρ διεφθάρθαι ¹⁰ καὶ ὑβρίσθαι σεμνῶς ἔγνω ¹¹
 με εἰπὼν ἐκόσμησε πρᾶγμα αἰσχρὸν σεμνοτέρῳ λόγῳ
 συνθέσει. ¹² γίνεται μὲν ¹³ οὖν ἢ ὀνόματι ἡμῶν ἀντ'
 ὀνόματος χρωμένων, ἢ πολλάκις οὐδὲ λέγεται τὸ πρᾶ-
 γμα, ἐὰν αἰσχρὸν ᾖ πάνυ. ἀλλὰ τὰ πρὸ τοῦ πράγμα-
 τος εἰωθότα γίνεσθαι ¹⁴ καὶ λέγεσθαι καὶ τὰ ἐπισυμ-
 βαίνοντα τῷ αἰσχροῦ πράγματι, ἅπερ ἐξ ἀνάγκης ἐν-
 αργῶς καὶ σεμνῶς δηλοῖ ¹⁵ καὶ αὐτὰ τὰ σιγώμενα. σε-

ib. γρ. σεμνὸν δὲ ἢ νοῦ ἔστιν ἢ λόγου. 2 Vind. Mon. Tzetz.
 τι ἂν ἄλλο. omisso μᾶλλον. 3 Port. inserit ἡγεμών. post ἐ-
 λαύνων Tzetz. inserit φέρεται. Plat. Phaedr. p. 246. e. 4
 Vind. ὅπου δὲ ὁ νοῦς αἰσχροὺς ἂν ᾖ, ἐκεῖ χρεῖα. etiam Mon. ἐκεῖ.
 Tzetz. ὅπου δ' ἂν ὁ νοῦς αἰσχροὺς εἴη, τότε ἐκεῖ χρεῖα. 5 Mon.
 Vind. ἐξενέγκῃ. Ald. Port. ἐξενέγκοι. 6 Mon. Vind. ὄνομα ὀ-
 νόματι. 7 τῷ Mon. om. 8 Vind. με. 9 Ald. Vind. τιά.
 Port. Mon. τοῦ. 10 Vind. Mon. ἐφθάρθαι. 11 Vind. συν-
 θέκη. Mon. προσθήκη. 12 Par. γρ. γίνεται οὖν οὕτως. ita Vind.,
 omisso sq. ἦ. 13 Vind. Mon. γίνεσθαι λέγονται. 14 Mon.
 μηνίει. man. rec. supra lin. δηλοῖ.

Rhetor. III.

μνῶς μὲν, ὅτι μὴ λέγεται· ἐναργῶς δὲ, ὅτι τοῖς ἐκατέ-
ρωθεν ¹⁵ νοεῖται. ὡς καὶ παρ' Ὀμήρῳ,

Λῦσαι δὲ παρθενικὴν ¹⁶ ζώνην, κατὰ ¹⁷ δ' ὕπνον ἔχουσ.

Ἡ δὲ ὑποκυσσαμένη ¹⁸ τέκετο ¹⁹ ὃν ἔφη τεκεῖν. ἐνταῦθα
5 γὰρ τὴν ²⁰ συνουσίαν ἐδήλωσε τῷ καὶ τὰ γενόμενα πρὸ
τῆς συνουσίας εἰπεῖν,

Λῦσαι ²¹ δὲ παρθενικὴν ζώνην,

καὶ τῇ ἐπενεγκεῖν, ἃ μετὰ τὴν συνουσίαν γίνεται, Ἡ δ'
ὑποκυσσαμένη τέκετο ²² ὃν ἔφη τεκεῖν.

C a p. XII.

10

Π Ε Ρ Ι Κ Α Κ Ο Ζ Η Λ Ο Υ .

Τὸ δὲ κακόζηλον γίνεται, ἢ κατὰ τὸ ¹ ἀδύνατον,
ἢ κατὰ τὸ ἀνακόλουθον, ὃ καὶ ἐναντιώμα ἐστίν, ἢ κα-
τὰ τὸ αἰσχρὸν, ἢ κατὰ τὸ ἀσεβές, ἢ κατὰ τὸ ἄδικον,
ἢ κατὰ τὸ τῇ φύσει πολέμιον. καθ' οὓς τρόπους καὶ ἀνα-
15 σκευάζομεν μάλιστα τὰ διηγήματα, ἐκβάλλοντες ² ὡς ἄ-

15 Vind. ἐκατέρωθε. 16 Mon. Vind. λῦσαι δὲ [Mon. δὲ
om.] παρθενίην. — Od. λ, 245. 17 Ald. Vind. ἐπὶ. Port. Mon.
κατά. 18 Ald. ὑποκισσαμένη. Port. ὑποκυσσαμ. Vind. Mon. ὑπο-
κυσσ. h. l. et infra. 19 Ald. Mon. Vind. τέκετο. Port. τέκην.
tum Mon. ὃν ἔφατο, h. l. et infra. 20 Vind. καὶ τὴν. 21
Vind. λῦσαι δὲ παρθενίην ζώνην καὶ ἐπενεγκεῖν. — Ad hunc lo-
cum respicere videtur Eustathius ad Odys. K. p. 1653. καὶ
ἔστι τοιαύτη μέθοδος καὶ ἀλλαχοῦ παρ' Ὀμήρῳ, ἣν καὶ ὁ Ἑρμο-
γένης ἐπισημαίνεται, διδύσκων εἶναι ποτε καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν μὴ
σεμνῶν, σιγᾶσθαι μὲν τὸ πρᾶγμα, δηλοῦσθαι δὲ ὅμως ἐκ τῶν πρὸ
αὐτοῦ καὶ τῶν μετ' αὐτό. 22 Port. τέκεν.

1 Mon. κατὰ ἀδύνατον ἢ κατὰ ἀνακ. 2 τῇ Mon. om. 3
Ald. ἐκβαλόντες. Port. Mon. Vind. ἐκβάλλοντες. Tzetz. διαβάλ-

πιστά· διὰ τοι ⁴ τοῦτο φάμεν καὶ τὰς διασκευὰς μέχρι
 τοῦ εἰκότος προχωρεῖν· ⁵ ὥς εἰ παρὰ τὸ εἶκος εὐρεθίη
 τι, πάντως κακόζηλον ἐσόμενον καὶ ἐμπεσούμενον τῇ
 ἀνασκευῇ· ⁶ καὶ γὰρ ἐκεῖ λέγομεν οὐκ εἶκος τότε πρα-
 χθῆναι, ἢ ὅτι ἀδύνατον, ἢ ὅτι αἰσχρὸν, καὶ τὰ ἐξῆς. ⁵
 γίνεται δὲ τὸ ⁷ κακόζηλον ὁμῶς καὶ τροπικῇ λέξει μιᾷ
 χρησαμένων, ⁸ εἴτα τὸ πλήρες τῆς τροπῆς ἀποδοῦναι μὴ
 δυναμένων· ἰστίον μέντοι, ὅτι τὰ κακόζηλά ἐστι πολλά-
 κισ ἰᾶσθαι τῇ προκατασκευῇ τῇ καὶ προθεραπείᾳ καλου-
 μένῃ. ⁹ τὰ γὰρ προμαλαχθέντα τῇ ἐρμηνείᾳ νοῦν εἰσά- ¹⁰
 γει. ὅθεν καὶ τὸ τόλμημα προσδοκᾶται τοῖς ἀκούουσιν,
 ὃ ¹⁰ καὶ πρὶν λεχθῆναι ἀσφαλές εἶναι δοκεῖ. γυμνὸν δ'
 ἂν ¹¹ τεθῇ πρὸ τῆς κατασκευῆς τοῦ λόγου, κακόζηλον
 ἔδοξεν ἢ τῷ νῷ, ἢ τῷ λόγῳ. καὶ ¹² σκόπει πῶς καὶ Ὀ-
 μηρος ἐποίησεν. ὥς γὰρ ἔμελλε λέγειν, 15

¹² Ἡκε δ' ἀποφύξας κορυφὴν ὄρεος ¹³ μεγάλῳ,
 φοβούμενος τούτου τὸ ἀδύνατον, προκατασκευάζει τοιοῦ-
 τον ἄνδρα τῷ λοιπῷ διηγήματι, ὥς μηδὲ τὸν περὶ τούτου
 λόγον ἄπιστον καταστῆναι λεχθέντα· τῷ τε τροπᾷ αὐ-
 τῷ παραθεῖναι ¹⁴ μείζονας ἢ κατὰ ἄνθρωπον, τῷ τε ¹⁵ ἀπο- ²⁰
 δοῦναι αὐτῷ ῥόπαλον· βαστάζειν, οἷον οὐκ ἄνθρωπον,
 καὶ λίθον· καὶ τῷ τὴν ιδέαν αὐτοῦ διελθεῖν, ὥς μεγά-

λοντες. ⁴ Vind. διὰ τοῦτο γὰρ φάμεν. ⁵ προχωρεῖν Mon.
 om., manu rec. ad marg. adiectum est. — Schol. T. VII. p. 852.
 ἐν τισιν εὐρίσκεται μέχρι τοῦ εἰκότος προχωρεῖν. ⁶ Mon. Vind.
 τῇ ἀνασκ. ἐμπεσούμενον. ⁷ τὸ Vind. om. ⁸ Mon. χρησ. ἡ-
 μῶν. ⁹ καλουμένη in Par. man. rec. supra lin. scriptum: ad
 marg. τῇ προθεραπείᾳ καλουμένη. ¹⁰ Vind. Mon. διότι καί.
 Par. ad marg. γρ. ὅτι καὶ πρ. ¹¹ Mon. δι' ἂν. Vind. ἐάν.
¹² Vind. λόγῳ, ὥς καὶ Ὀμ. ἐποίησεν. tum Vind. Mon. ὥς γὰρ
 λέγειν ἔμελλεν. ¹³ Ald. οὔρεος. — Od. ι, 481. Post μεγάλῳ
 in Mon. eadem manu scriptum est: περὶ Κύκλωπος. ¹⁴ Mon.
 περιθεῖναι. ¹⁵ Vind. τῷ τε ῥόπουλον αὐτῷ δοῦναι βαστ.

λην καὶ φοβερὰν· καὶ τῷ εἰπεῖν,

— — — οὐδὲ ἐφύκει ¹⁶

Ἄνδρὶ γε σιτοφάγῳ, ἀλλὰ φίλῳ βλήνenti.

πάντες γὰρ οἱ περὶ τούτου προγυμνασθέντες λόγοι πῶς
5 στὸν ἐποίησαν εἶναι δοκεῖν τὸ παράδοξον τὸ περὶ τοῦ
Κύκλωπος ῥηθὲν, ¹⁷ τὸ,

Ἦκε δ' ἀπορήξας κορυφὴν ὄρεος μεγάλοιο.

εἰ γὰρ καὶ τοιοῦτος ἦν, οἷον αὐτὸν προκατεσκεύαζεν,
οὐδὲν ἦν τὸ καὶ τοιοῦτον αὐτὸν ποιῆσαι δυνηθῆναι. Γί-
10 νεται δὲ τὸ κακόζηλον καὶ κατὰ τὸ εὐτελὲς πολλάκις,
ὡς ἐκεῖνο· ¹⁸

οἴμοι, δράκων μου γίνεται τὸ ἥμισυ.

θεραπεύεται δὲ τὰ κακόζηλα οὐ τῇ προδιορθώσει ¹⁹ μό-
νη, ἢ τῇ προκατασκευῇ, ὡς ἐδείξαμεν, ἀλλὰ καὶ τῇ ἐπι-
15 διορθώσει ²⁰ καλουμένῃ· δεῖ δὲ εἰδέναι, ὅτι τὰ εὐτελῶς
εἰρημένα ἢ σεμνότης διορθοῦται· ὡς παρὰ τῷ Εὐρι-
πίδῃ,

οἴμοι δράκων μου γίνεται τὸ ἥμισυ.

τοῦτο γὰρ κοινῶς καὶ εὐτελῶς εἰπὼν ἐθεράπευσε τῇ ἐπι-
20 φορᾷ·

τέκνον περιπλάκηθι τῷ λοιπῷ πατρί.

τοῦτο ²¹ δὲ οὐ μόνον σεμνῶς εἴρηται, ἀλλὰ καὶ ἐπιφω-

16 Od. ι, 190. 17 Mon. Vind. τὸ ῥηθὲν παράδοξον περὶ
τοῦ Κύκ. 18 Eur. Fr. inc. CLXVI. Barnes. Schol. T. VII.
p, 853. περὶ Κέκροπος ὁ λόγος εἰς δράκοντα μεταβαλλομένου.
ibid. Sch. min. εὐτελὲς λέγει οὐ τὸ μικρὸν, ἀλλ' ἐγγὺς ἀσυνέτου·
ἀσυνεσία γάρ τις τὸ λέγειν τὸν Κέκροπα, ὅτι δράκων μου γέγο-
νε τὸ ἥμισυ. Scholiasta Cecropem cum Cadmo confudisse vi-
detur: de hoc enim Hermog. de Id. II. 10. p. 141. Ald. Κά-
δμος δράκων ἐγένετο ἐξ ἀνθρώπου. coll. Apollod. III. 5. 4. Ver-
sus nostri igitur ad Cadmum pertinere videntur, si quidem
huius nominis fabulam Euripides scripsit. vid. Valck. Diatr.
p. 12. a. 19 Vind. προσδιορθ. 20 Vind. ἐπιδιορθώσει.
21 Mon. Vind. καὶ τοῦτο οὐ μ.

νηματικῶς διὰ τὸ τετολμῆσθαι· οὗ τὸ ἐναντίον ἐὰν συμβῇ τινι, μετὰ σεμνότητα εἰς αἰσχρὸν κατενεχθῆναι, κακοζηλάτερον ²² ἐγένετο. ὥς ἐτέρωθι ὁ αὐτός·

Ἡ δὲ καὶ θνήσκουσ' ²³ ὅμως

Πολλὴν πρόνοιαν εἶχεν εὐσχήμως ²⁴ πεσεῖν.

5

τοῦτο σεμνῶς εἰπὼν ἐπήνεγκεν εὐτελές καὶ κοινὸν καὶ κακόζηλον,

Κρύπτουσι ἃ κρύπτειν ἄμμι· ἀρσένων χρεῶν.

C a p. XIII.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΣΧΗΜΑΤΙΣΜΕΝΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ.

Τῶν ἐσχηματισμένων προβλημάτων τὰ μὲν ἐστὶ ¹ ¹⁰ κατὰ τὸ ἐναντίον, τὰ δὲ κατὰ τὸ πλάγιον, τὰ δὲ κατὰ ἔμφασιν. ἐναντίον ² μὲν οὖν ἐστίν, ὅταν τὸ ἐναντίον κατασκευάζωμεν οὗ λέγομεν. οἶον, ᾗτησαν οἱ ³ Ἀθηναῖοι παρὰ Λακεδαιμονίων εἰρήνην. οἱ δὲ ἀντήτησαν Περικλέα. βουλευομένων τῶν Ἀθηναίων, αὐτὸς ὁ Περικλῆς ¹⁵ ὑβριοπαθῶν ἐπὶ τῇ βουλῇ ἀξιοῖ ἀπέρχεσθαι. ὁμολογουμένως ⁴ γὰρ ὁ Περικλῆς, εἰ καὶ λέγει πέμψατέ με, σχή-

²² Vind. Mon. κακόζηλον. ²³ Ald. Port. Mon. πίπτουσ'. Vind. θνήσκουσ', ut Eur. Hec. 566. Versum a veteribus celebratum bene expressit Ovidius Fast. II. 833. de Lucretia:

Tum quoque jam moriens ne non procumbat, honesta

Respicit: haec etiam cura cadentis erat.

Vide Jacobs. Exercitatt. critt. in scriptores veteres T. I. p. 21. sq. Porson. ad Eurip. I. I. Lucian. Dem. Encom. c. 47. ²⁴ Mon. εὐσχημόνως.

¹ Vind. Mon. τὰ μὲν ἐστίν [Vind. εἰσιν] ἐναντία, τὰ δὲ πλάγια. Tzetz. ἐστὶ om. ² Mon. Vind. ἐναντία. ³ οἱ Mon. om. v. 15, Tzetz. βουλομένων. ⁴ Vind. ὁμολογουμένως. Tzetz.

ματι μόνον λόγου λέγει. ἐπεὶ καὶ μεταχειρίσει⁵ χρήται
ταῖς κατασκευαζούσαις, ὅτι οὐ χρή πεμφθῆναι αὐτόν.
Πλάγιον δέ ἐστιν,⁶ ὅταν μετὰ τοῦ κατασκευάζειν τὸ
ἐναντίον καὶ ἄλλο τι περαίνει⁷ ὁ λόγος. οἷον, πλούσιος
5 ἐν λιμῷ ὑπέσχετο θρέψειν τὴν πόλιν, εἰ λάβῃ τὸν πέ-
νητα πρὸς σφαγὴν· οὐκ ἔδωκεν ὁ δῆμος. ὁ πένης ἑαυτὸν
προσαγγέλλει. ἐνταῦθα γὰρ τὸ⁸ ἐναντίον βούλεται ὁ πέ-
νης οὐπὲρ λέγει. ἀποθανεῖν γὰρ οὐ βούλεται. κατασκευ-
άζει δὲ ἐκ πλαγίου καὶ τὸ μὴ εἶναι παρὰ τῷ πλουσίῳ⁹
10 τὸν σῖτον, καὶ τὸ εἰ ἔστιν ἀπλῶς λαβεῖν. Κατὰ ἔμφα-
σιν δέ ἐστιν, ὅταν τι¹⁰ λέγειν μὴ δυνάμενοι διὰ τὸ κε-
κωλύσθαι καὶ παρῴρῃσιαν μὴ ἔχειν, ἐπὶ σχήματι ἄλλης
ἀξιώσεως ἐμφαινόμεν¹¹ τι κατὰ τὴν σύνθεσιν τοῦ λό-
γου, καὶ τὸ οὐκ ἐξὸν εἰρησθαι ὡς εἶναι τε νοῆσαι τοῖς
15 ἀκούουσι, καὶ μὴ ἐπιλήψιμον¹² εἶναι τῷ λέγοντι. οἷον,
τὸν μαινόμενον φεύγειν ὁ¹³ νόμος ἐκέλευε. φήμης οὐ-
σης, ὅτι σύνεστιν ὁ πατὴρ τῇ τοῦ υἱοῦ γυναικί, ἀξιοῖ ὁ
παῖς ὡς μαινόμενος φεύγειν. ἐνταῦθα γὰρ τὸ¹⁴ μὲν
δοκεῖν περὶ τῆς φυγῆς διαλέγεται, καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ
20 ἐπερείδεται· διόλου δὲ ἐμφαίνει τὴν μοιχείαν τοῦ πατρὸς
κατὰ¹⁵ τῆς γυναικός. τὰ μὲν οὖν πλάγια καὶ τὰ ἐναντία
ἐν¹⁶ τούτῳ διαλλάττει μόνον, ὅτι τὰ μὲν ἐναντία ἐν με-
λειᾷ, τὰ δὲ πλάγια καὶ διπλοῦν ἐκφέρει¹⁷ τὸν νοῦν
πολλάκις καὶ πλείονα· ἢ μέντοι μεταχειρίσις¹⁸ ἢ αὐτή,

ὁμολ. οὖν. 5 Ald. Port. Codd. Tzetz. μεταχειρήσει. tum
Vind. Mon. χρήσεται. 6 ἐστιν Vind. om. 7 Vind. περαι-
νι. Tzetz. περαίνει. 8 Mon. Vind. Tzetz. καὶ τό. Port. τὸ
om. 9 παρὰ τῷ πλουσίῳ Mon. Vind. Tzetz. om. 10 τι
Vind. om. 11 Ald. ἐμφένωμεν omisso sq. τι. etiam Tzetz. τι
om. Port. Mon. Vind. ἐμφαίνωμεν τι. 12 Ald. ἐπιλήψιμον,
13 ὁ Vind. om. 14 Port. Tzetz. τῷ. 15 Tzetz. καί. 16
ἐν Vind. om. — tum Mon. Vind. μόνον. 17 Mon. ἐμφαίνει.
18 Edd. Codd. constanter in hoc capite μεταχειρίσις.

ἀφ' ἧς τὸ μελετᾶν εἰδέναι γίνεται. ¹⁹ μελετῶνται γὰρ τῶν τοιούτων προβλημάτων αἱ ὑποφοραὶ ἀπὸ τῆς κατασκευῆς ἐκφερόμεναι· καὶ κεῖθεν πάλιν ²⁰ τῶν ἐπιχειρημάτων ὅσα ἂν εὐρίσκηται. ὁ γὰρ παρὰ τῶν ἐχθρῶν λόγος ἰσχυροποιούμενος, ἀσθενεστέρας ἀναγκάζων εἶναι τὰς λύσεις, ⁵ ἐκεῖ δείκνυσι βούλεσθαι πλέον ²¹ τὸν σοφιστήν, ἢ κατὰ τὸ δοκεῖν εἰσάγεσθαι. οἷον, ὁ Περικλῆς ἐν τῷ αὐτὸς ²² ἀξιοῦν ἀπελθεῖν εἰς Λακεδαιμόνα. ὁ γὰρ ὑπὲρ αὐτοῦ ²³ λέγων ταῦτα ἐκ τῆς ὑπόφορᾶς κατασκευασθῆναι ποιήσει, ἅπερ ἂν ²⁴ αὐτὸς ὁ Περικλῆς εἶπεν ὑπὲρ ἑαυτοῦ ²⁵ 10 πάντως, εἴ ²⁶ τις αὐτὸν ἄλλος διδόναι Λακεδαιμονίοις ἡξίου. φήσει τοίνυν ἰσως παρελθὼν, ὡς οὐ δεῖ τοῖς ἐχθροῖς ἐπιτάττουσι ²⁷ πείθεσθαι. δεινὸν γὰρ εἶναι τὸ πρᾶγμα καὶ ἡλίθιον, εἴ τις χαριεῖται κελεύουσιν ἐχθροῖς· φίλοις γὰρ ἐπιτάττουσι δεῖ πείθεσθαι, καὶ οὐ πολεμί- ¹⁵ οῖς. καὶ ὅτι οὐδὲ ²⁸ οἱ πατέρες ἡμῶν ὑπήκουσαν οὐδενί, ²⁹ μήτε Ξέρξῃ, μήτε Μαρδονίῳ, μήτε Δαρείῳ, μήτε ἄλλῳ τινί· καὶ ὅτι μηδὲ ὑμεῖς ³⁰ μήτε Λακεδαιμονίοις πολλὰ ἐπιτάττουσι περὶ Ποτιδαίας καὶ περὶ Αἰγινήτων

19 Vind. γίγνεται. μελετῶνται δέ. 20 Ald. Mon. ἐκ τῶν. Vind. Port. ἐκ om. 21 Ald. Mon. πλέον εἶναι, Port. Vind. εἶναι om. Par. ad marg. γρ. δείκνυσι τὸ ἐκεῖ βούλεσθαι πλέον εἶναι τὸν σοφιστήν, ἢ κατὰ τὸ δοκοῦν εἰσάγεσθαι, 22 Ald. Port. ἑαυτὸν. Vind. αὐτός. Mon. αὐτόν. 23 Ald. αὐτοῦ. 24 Ald. Port. ἃ ὁ [Ald. ὁ om.] Περ. εἶπεν ἂν αὐτός. secutus sum Vind. Mon. 25 Ald. αὐτοῦ. Port. Mon. ἑαυτοῦ. Vind. αὐτοῦ πάντων. 26 Ald. Port. Mon. ἢ εἴ τις αὐτὸν ἃ. μὴ διδ. Vind. ἢ ^{ττ} et μὴ om. 27 Par. ἐπιτάσσουν. Mon. et Gregor. Cor. [qui hunc locum affert T. VII. p. 1289.] ἐπιτάττ. τοῖς ἐχθροῖς. Vind. ἐπιτάττουσιν ἐχθροῖς. tum Vind. Mon. Gregor. Cor. δεινὸν τε γάρ. 28 Vind. Mon. μηδέ. 29 Vind. μηδενί. 30 Port. ἡμεῖς.

καὶ περὶ Μεγαρέων. καὶ καθάπαξ μία μεταχειρίσις ἐν
 τοῖς ἐσχηματισμένοις, ἡ τῶν ὑποφορῶν ³¹ κατασκευή.
 Ἔστι καὶ ἄλλη μεταχειρίσις, τὸ περιτιθέντα ἐτέρῳ τὸν
 λόγον εἰσάγειν τὰ νοήματα. οἶον, ἄλλος μὲν οὖν ³² ἂν
 5 εἰπέ τις μὴ πέμπεσθαι κελεύων αὐτὸν Λακεδαιμονίοις,
 ὥς οὐ χρή πολεμίοις ἐπιτάττουσι πείθεσθαι. δεινὸν τε
 γὰρ εἶναι ³³ τὸ πρᾶγμα καὶ ἡλίθιον, καὶ μήτε τοῖς πα-
 τέρας, μήτε ἡμᾶς ποτε τοιοῦτόν τι ³⁴ πεπραχέναι, καὶ
 τοιαῦτα ³⁵ νοήματα. ἐγὼ δὲ οὐ φημι ταῦτα. ³⁶ Ἔστι
 10 δὲ καὶ ἐν ἄλλῳ μεταβάλλειν ³⁷ σχήματι, ἐάν τις λέγῃ·
 ἐγὼ δὲ εἰ μὲν ἄκοντά μέ τις ἡξίου βιαζόμενος ἀπελθεῖν
 πρὸς Λακεδαιμονίους, εἶπον ἂν τάδε καὶ τάδε, καὶ τὰ
 αὐτὰ νοήματα, ἅπερ εἰ καὶ μὴ ἐσχηματισμένως ἐμελετῶ-
 μεν, ἐλέγομεν ³⁸ ἂν. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ἐσχηματισμένα
 15 καλεῖται τὰ τοιαῦτα προβλήματα, ἐπειδὴ τὰ αὐτὰ δεῖ
 λέγεσθαι νοήματα, ἅπερ εἰ καὶ μὴ ἐσχηματισμένως ἐμε-
 λετῶμεν, εἵπομεν ἂν. δεῖ δὲ μεταχειρίσεως ³⁹ καὶ τοιού-
 του σχήματος ἀσφαλοῦς εὐπορεῖσθαι, ἵνα μὴ λύοντες τὰς
 ἐμφάσεις γυμνοὺς εἰσάγωμεν τοὺς λόγους, ὥς ἄντικρυς
 20 μὴ θέλοντες. καὶ ταυτὶ μὲν περὶ ⁴⁰ πλαγίων καὶ ἐναν-
 τίων.

Τὸ δὲ κατὰ ἔμφασιν σχῆμα τοιοῦτόν ἐστιν, οἶον,
 77 καὶ ⁴¹ προειρήκαμεν. μελετᾶται δὲ ⁴² ἐνίοτε μὲν σχήμα-
 τος εὐρέσει κάκεινο τοιούτου, ἵνα τις ἄντικρυς λέγων τὸ
 πρᾶγμα μὴ δοκῇ ⁴³ λέγειν. ὃ δὲ καὶ εὐρημά ἐστιν ἐμὸν

31 Vind. ἀνθυποφορῶν. 32 Mon. οὖν εἶπεν ἂν τις. Vind.
 ἄλλος μὲν ἂν εἶπεν ἂν τις μήτε πέμπ. 33 Vind. Mon. εἶναι
 καὶ τὸ [Mon. τὸ om.] πρ. ἡλίθιον. 34 τι Vind. om. 35
 Mon. Vind. τὰ αὐτά. 36 Mon. τά. Vind. τὰ αὐτά. 37
 Vind. μεταβαλεῖν. 38 Vind. εἵπομεν ἂν. 39 Mon. h.l. με-
 ταχειρίσεως. 40 Mon. παρὰ. 41 καὶ Vind. om. 42 Vind.
 δεῖ ἐνίοτε μὲν καὶ αὐτὸ σχ. εὐρ. τ. Mon. δὲ καὶ αὐτὸ ἐνίοτε μὲν
 σχ. εὐρ. τ. 43 Vind. δοξῇ. — v. sq. γενόμενον ἐμῇ Port. om.

ἐν μελέτῃ γενόμενον ἐμῇ καὶ ἐκδέδοται. οἶον, ⁴⁴ φήμη ἦν, ὅτι σύνεστιν ὁ πατήρ τῇ τοῦ υἱοῦ γυναικί. ἔγκυος ⁴⁵ ἐγένετο ἡ γυνή. ἔχρησεν ὁ θεὸς τὸ γεννηθῆσόμενον ⁴⁶ φονέα ἔσεσθαι τοῦ πατρὸς. οὐ βούλεται ἐκτιθέναι τὸ γεννηθὲν ὁ παῖς, καὶ ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἀποκηρύττεται. ⁴⁷ ἐνταῦθα γὰρ ⁵ ὁ παῖς πρὸς τὴν ἀποκήρυξιν ἀπολογούμενος ὀφείλει τὴν ⁴⁸ ἐντρέχουσαν φήμην τῆς μοιχείας κατὰ ἔμφασιν δηλοῦν ὡς λίαν ⁴⁹ ἀνεπιλήπτως, καὶ ἐλέγχειν τὸν πατέρα εὐσχημόνως, φανερώς δὲ ⁵⁰ μὴ λέγειν, ὅτι μοιχεύει τὴν γυναῖκα τὴν ἐμὴν, καὶ δηλοῦν ὅτι τοῦτο γίνεται. οὕτως οὖν ¹⁰ ὑποπόρῃσαμεν ⁵¹ σχήματος τοιούτου, καὶ ἄντικρυς εἰπόντες αὐτὸ λέγειν οὐκ ἐδόξαμεν. ἔστι δὲ τόδε· σὸν εἶναι, πάτερ, λόγισαι τὸ παιδίον, οὐκ ἐμόν. ἐκτίθης ὁ ἐγέννησας· ῥίπτεις τὸ ⁵² παιδίον, οὗ γέγονας πατήρ. δεῖ δὲ ἐν τοῖς τοιούτοις, τοῖς κατ' ἔμφασιν λέγω, καὶ ὀνομά- ¹⁵ των εὐπορῆσαι διττὰ δηλῶσαι δυναμένων, καὶ τὸ ἀνένθυνον καὶ τὸ σεσημασμένον. οἶον, φήμη ἦν ὅτι σύνεστιν ⁵³ ὁ πατήρ τῇ θυγατρὶ τῇ ἰδίᾳ. ἀπόρρητόν τι ἡ μήτηρ εἰποῦσα τῷ υἱῷ ἀπήγξατο. πυνθάνεται ὁ πατήρ τὸ ἀπόρρητον, καὶ οὐ λέγοντα τὸν υἱὸν ἀποκηρύσσει. ²⁰ οἶον ἡμῖν ἐξηγήνεται καὶ περὶ τοῦδε προοίμιον δεύτερον τόδε. ⁵⁴ τῆς μὲν οὖν ἀποκηρύξεως ταύτης ἔλαττον ἐμοὶ μέλει. ⁵⁵ λυποῦμαι δὲ ὑπὲρ τοῦ πατρὸς, εἰ μὲν τὸ σαύτην εὐθηνίαν γένους μόνη συνέσται τῇ θυγατρὶ καὶ συζήσεται. κοινὰ μὲν γάρ ἐστι καὶ τοῦ ἄλλου βίου τὰ τοι- ²⁵

44 οἶον Vind. om. 45 Mon. ἔγκυος. 46 Mon. γεννηθῆσόμε. tum Vind. ἔσεσθαι φονέα. 47 Vind. ἀποκηρύσσεται. 48 Vind. Mon. καὶ τήν. 49 λίαν Vind. om. 50 Vind. Mon. τε. 51 Vind. εὐπορήσαμεν. 52 τὸ Vind. om. 53 Mon. Vind. σύνεστιν [Vind. σύνοστι] τῇ ἰδίᾳ θυγ. ὁ πατήρ. 54 λ 55 Vind. μέλλει. Mon. δεύτερον. ἔστι δὲ τόδε. τῆς μὲν ἀποκηρ.

αὐτα ⁵⁶ ὀνόματα τοῖς ἀνθρώποις. δοκαῖ δὲ μάλιστα
 ἴδια εἶναι τῇ ὑποκειμένη ἐμφάσει, ὡς δηλῶσαι δυνάμενα
 τό τε ⁵⁷ ἀνεύθυνον καὶ τὸ σεσημασμένον, τό τε συν-
 ἔσται φημι καὶ τὸ ⁵⁸ συζήσεται. ἀλλὰ καὶ ἡ τῆς συν-
 5 θέσεως πάλιν ἀκολουθία συγκειμένη μὲν ἄλλο δηλοῖ,
 διαιρουμένη δὲ ἄλλο ἐμφαίνει. οἶον, φήμη ἦν, ὅτι σύν-
 εστιν ὁ πατήρ τῇ τοῦ υἱοῦ γυναικί, μοιχὸν καταλαβὼν
 ἐγκεκαλυμμένον ὁ υἱὸς ἀφῆκε, καὶ ⁵⁹ ἀποκηρύσσεται ὑπὸ
 τοῦ πατρὸς. ἐρεῖ γάρ, ὅπου καὶ τοῦ μοιχοῦ λαβόμενος
 10 ἐβόων, ὡ ⁶⁰ πάτερ. τὸ γὰρ ὄνομα τοῦ πατρὸς εὐθύς ⁶¹
 τῷ μοιχῷ παρακείμενον ἐν τῇ συνθέσει ἐποίησε τὴν ἐμ-
 φασιν. καὶ τὸ ἐπενηγεμένον δὲ ὁμοίως ἔχει· καὶ τοῦ μοι-
 χοῦ λαβόμενος ἐβόων, πάτερ· σὺ δὲ ἧς οὐδαμοῦ. ⁶² τῷ
 γὰρ μοιχῷ καὶ τῷ πατρὶ προστεθὲν εὐθέως τὸ, σὺ δὲ
 15 ἧς, τῇ ⁶³ συνθέσει τὴν ἐμφασιν ἐδήλωσε· τὴν ἀσφάλει-
 αν δὲ ἔχει ἐκάτερον ἀπὸ τοῦ οὐδαμοῦ.

C a p. XIV.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΣΤΙΓΚΡΙΤΙΚΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ.

Τὰ συγκριτικά ¹ προβλήματα εἰ μὲν στοχασμῷ περι-
 πέσοι ἢ ὄρφ, ῥαδίαν ἔχει καὶ ² τὴν διαίρεσιν. διπλοῖς

56 Mon. Vind. τοῖς ἀνθρώπ. τὰ τοιαῦτα ὄν. 57 Vind.
 Mon. καὶ τὸ ἀνεύθ. 58 τὸ Vind. om. 59 καὶ Vind. om.
 tum Port. ὑπὸ τοῦ πατρὸς, ὡς εἴρηται. Ald. Vind. Mon. ὑπὸ
 τοῦ πατρὸς, εἴρηται. Par. ad marg. γρ. ἐρεῖ γάρ. 60 ὡ Mon.
 om. 61 Mon. εὐθέως. 62 Eustath. ad II. K. p. 809. ὅτι
 δὲ πολλὰ καὶ οὕτω σχηματίζονται πρὸς λειθυῖαν ἐμφασιν, δηλοῖ
 καὶ Ἑρμογένους ἐν τῷ, καὶ τοῦ μοιχοῦ λαβόμενος ἐβόων,
 ὡ πάτερ, σὺ δὲ ἧς οὐδαμοῦ. μίχρι γὰρ ὧδε ὁ λέγων τὸν
 μοιχὸν τὸν πατέρα δηλοῖ φανερώς· ἡ δὲ προσθήκη τοῦ οὐδαμοῦ
 ἐν τῷ, σὺ δὲ ἧς οὐδαμοῦ ἐνκίασε τὸ τῆς σαφηνείας φῶς. 63
 Mon. Vind. ἐν τῇ συνθ. 1 Vind. τὰ δὲ συγχ. 2 καὶ

γὰρ τοῖς κεφαλαίοις καθ' ἕκαστον χρώμεθα. ἐν μὲν τοῖς στοχασμοῖς ταῖς βουλήσεσι καὶ ταῖς δυνάμεσι, λέγοντες· ἐμὲ μὲν οὐκ εἰκὸς βουλευθῆναι τόδε ποιῆσαι διὰ τόδε· σὲ δὲ εἰκὸς βουλευθῆναι τόδε ποιῆσαι διὰ τόδε· καὶ πάντα ἐκφέρειν ³ εἰς δέον τὰ ἐπιχειρήματα. εἶτα πάλιν, ^{4 5} ἐμὲ μὲν οὐκ εἰκὸς δυνηθῆναι τόδε ποιῆσαι διὰ τόδε· σὲ δὲ εἰκὸς ⁵ τόδε ποιῆσαι δυνηθῆναι διὰ τόδε. καὶ τοῦτο κατασκευάζοντες καὶ τὸ χρῶμα τὸ μὲν ἡμέτερον τιθέντες καὶ κατασκευάζοντες, τὸ δὲ παρὰ τοῦ ἐχθροῦ ⁶. τεθὲν λίνοντες τοῖς ἐπιχειρήμασι, καὶ τὴν πιθανὴν ἀπο- ¹⁰ λογίαν τὴν ἐκείνου· μὲν λύνοντες, κρατύνοντες δὲ τὴν ἡμέτεραν. καὶ μὴν καὶ τὰ ἐν τοῖς ὅροις ὁμοίως διπλῶς μελετῶντες λέγομεν. οἷον, τοῦτό ἐστιν τὸ ἐργάσασθαι ⁷ τι, ὃ πεποίηκα ἐγώ, καὶ εἰπεῖν ἄπερ εἰργάσατο. ⁸ εἶτα ἐπενεγεῖν, σὺ δὲ τούτων ἐποίησας οὐδέν. εἶτα ἀνθυπενεγκεῖν ¹⁵ ἐκεῖθεν τὰ αὐτῷ πεπραγμένα καὶ λέγειν, ὡς ταῦτα οὐδέν ἐστι. χρησόμεθα δὲ τοῖς ἐπιχειρήμασι καὶ ταῖς μελετητικαῖς ἐφόδοις, ⁹ αἷς ἐδιδάξαμεν δεῖν χρῆσθαι καὶ ἐν τοῖς διπλοῖς καὶ ἐν τοῖς ἀπλοῖς, ἀπὸ τε τῶν πρὸ τοῦ πράγματος καὶ ἀπὸ τῶν μετὰ τὸ πρᾶγμα συμβαινόντων. ²⁰ ⁷⁸ ἐκεῖθεν γὰρ ἡ ἀπλὴ εἰπορία ἐνταῦθα διπλῇ γίνεται. εἰ

Vind. om. ³ Ald. ἐκφέρων. Port. Vind. ἐκφέρειν. Mon. εἰσφέρειν. ⁴ Par. ad marg. γρ. εἶτα ἀνάπαλιν ⁵ Mon. εἰκὸς δυνηθῆναι τόδε ποιῆσαι. Vind. εἰκὸς ποιῆσαι τόδε διὰ τόδε sine δυνηθῆναι. ⁶ Par. ἐν ἄλλοις· παρ' ἐκείνου. ⁷ Mon. ἐργά-
σαι. Par. ἐργάσθαι Vind. τοῦτό ἐστι τὸ ἐργάσασθαι τι, ὅπερ
ἐποίησα ἐγώ. εἶτα ἐνεγκεῖν ἄπερ εἰργάσατο. εἶτα ἀπενεγκεῖν. ⁸
Mon. ᾧ. ⁹ Ald. ταῖς ἐφόδοις ταῖς μελετηκαῖς. Par. Vind. με-
λετητικαῖς. Mon. ταῖς μελετικαῖς ἐφόδοις. Port. ταῖς μελετητικαῖς
ἐφ. Tum Ald. Port. Mon. καὶ ἐν τοῖς διπλοῖς ὅροις, αἷς ἐδιδά-
ξαμεν δεῖν χρῆσθαι, καὶ ἐν τοῖς ἀπλοῖς. transponit Vind., omis-
so καὶ ante ἐν τοῖς διπλ.

δὲ πραγματικὴ ἀμφισβήτησις παρεμπέσοι, ¹⁰ τότε δεῖ
ζητεῖν, τίνα ἐστὶ τὰ συγκρινόμενα, δύο ἢ καὶ πλείονα.
καὶ οὕτως ἐκ τῶν παρακολουθούντων ἐκάστῳ τὰς συγκρί-
σεις ποιήσεις· ¹¹ μάλιστα δὲ εἰ πρόσωπον ¹² συγκρίνοι-
5 το, τότε ἔχειν δεῖ τὴν ἀπὸ τῶν ἐγκωμίων καὶ ψόγων σύγ-
κρισιν καὶ γένη καὶ ἐπιτηδεύματα καὶ πράξεις καὶ τύχας
καὶ ¹³ ἅπαντα τὰ συγκρινόμενα. ὁμοίως δὲ ¹⁴ ἔχει καὶ
τὰ ἐκ τῆς ἄλλης περιστάσεως. ὃ τι ¹⁵ ἂν εἰς σύγκρισιν
ἐμπέσοι, τὰ ¹⁶ παρακολουθούντα ἐκάστοις συγκρινόμεν.
10 παρακολουθεῖ δὲ ἄλλα μὲν τόποις, ἄλλα δὲ χρόνοις, ἄλ-
λα δὲ ἐκάσταις ¹⁷ τῶν ἄλλων περιστάσεων. ¹⁸

10 Vind. περιπέσοι. 11 Vind. ποιῆσθαι. 12 Par. ad
marg. γρ. εἰ πρόσωπον συγκρίνοιτο, ἔχον τὴν ἀπὸ τῶν ἐγκωμίων
καὶ ψόγων σύγκρισιν. 13 καὶ Vind. om. Sq. τὰ Mon. Vind.
om. 14 Mon. ὁμοίως δὲ καὶ τὰ ἐκ περιουσίας. Respicit ad
hanc lectionem scholion in Par. καὶ εἰ γράψει περιουσίας,
οὕτω νοήσεις ὅτι φόνον κατηγορῶν καὶ ἀσεβείας φήσεις δύνασθαι
κατηγορεῖν· εἰ δὲ περιστάσεως, ὅτι καὶ ἀπὸ τόπου καὶ χρό-
νου καὶ τῶν λοιπῶν περιστατικῶν, ὃ καὶ ἄμεινον. 15 Par. γρ.
ὅτε γὰρ εἰς σύγκρισιν ἐμπέσοι τὰ παρακ. ἐκάστοις συγκρινόμεν. 16
Vind. καὶ τὰ. 17 Vind. ἐκάστοις. 18 Vind. ad finem ad-
dit: τέλος τοῦ τετάρτου τόμου καὶ ἐπομένως καὶ τοῦ περὶ εὐρέσεως
τοῦ βιβλίου τοῦ Ἑρμογένους.

ΕΡΜΟΓΕΝΟΥΣ

ΠΕΡΙ ΙΔΕΩΝ ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

Cap. I.

Εἶπερ ἄλλο τι τῷ ῥήτορι, καὶ τὰς ιδέας οἶμαι τοῦ λόγου τῶν ἀναγκαιοτάτων εἶναι γινώσκειν, ὅπη ποτὲ ¹ ἔχουσι, καὶ ὅπως γίνονται. καὶ γὰρ τὸ τὰ τῶν ἄλλων εἶ- ⁵ δέναι κρίνειν καθ' ὃ τι τε καλῶς ἂν ἔχοι ² καὶ ἀκριβῶς, καὶ καθ' ὃ τι μὴ, εἴτ' οὖν τῶν ἀρχαίων εἴη τινὸς, εἴτε καὶ τῶν νεωτέρων, οὐκ ἄνευ τῆς περὶ ταῦτα ἐπιστήμης γένοιτ' ἂν· εἴτε καὶ αὐτός τις γενέσθαι βούλοιο λόγων ἐργάτης καλῶν τε καὶ γενναίων καὶ παραπλησίων τοῖς ¹⁰ τῶν ἀρχαίων, τό γε τῆς ἐπιστήμης ταύτης ἀναγκαιοτάτον, εἰ μὴ μέλλοι ³ σφόδρα τὰκριβοῦς τις πόρῳ ⁴ ἀπενεχθή- σεισθαι. ἡ γὰρ τοι μίμησις καὶ ὁ ζῆλος ὁ πρὸς ἐκείνους μετὰ μὲν ἐμπειρίας ψιλῆς καὶ τινος ἀλόγου τριβῆς γινόμενος οὐκ ἂν, οἶμαι, δύναιτο τυγχάνειν τοῦ ὀρθοῦ, ἂν ¹⁵ πάνυ τις ἔχη φύσεως εὖ. τοῦναντίον γὰρ ἴσως ἂν αὐτὸν καὶ σφάλλοι μᾶλλον τὰ τῆς φύσεως πλεονεκτήματα χω- ρὶς τέχνης τινὸς ἀλόγως ἄττοντα ⁵ πρὸς ὃ τι καὶ τύχοι. μετὰ μὲν τοι τῆς περὶ ταῦτα ἐπιστήμης καὶ γνώσεως ὅτε τις τοὺς ἀρχαίους ἐθέλη ζηλοῦν, καὶ μετρίως ἔχη ⁶ φύ- ²⁰

¹ Vind. Mon. τε.

² Ald. ἔχη. Port. Mon. Vind. ἔχοι.

³ Vind. Mon. εἰ μέλλοι μὴ σφόδρα.

⁴ Vind. πόρῳ τὰκρι-
βοῦς.

⁵ In Mon. manu rec. supra lin. πιδῶντα [lege πηδῶν-
τα].

⁶ Ald. Port. Mon. ἔχοι. Vind. ἔχη.

σεως, οὐκ ἂν ἁμαρτάνοι ⁷ τοῦ σκοποῦ. κράτιστον μὲν γὰρ, εἰ καὶ τὰ τῆς φύσεως συλλαμβάνοιτο· πλείον ⁸ γὰρ ἂν οὕτως ἀγαθόν τις ἐργάσαιτο· εἰ γὰρ μὴ, ἀλλ' ὅγε μαθητόν ⁹ ἐστὶ καὶ διδασκόν, οὐκ ἐν ἄλλοις· ἐφ' ἡμῖν δὲ ⁵ ὄν, πειρατέον κτᾶσθαι. τάχα γὰρ ἂν ¹⁰ οὕτω καὶ τοὺς εὖ πεφυκότας οἱ μὴ τοιοῦτοι μελέτη καὶ τῇ κατ' ὀρθὸν ἀσκήσει παρέλθοιεν. οὕτω ¹¹ δὲ ὄντος μεγάλου τε καὶ ἀναγκαίου τοῦ περὶ τῶν ιδεῶν λόγου καὶ τοῖς ἐργάζεσθαι ταῦτα καὶ τοῖς εἰδέναι κρίνειν βουλομένοις, τοῖς δὲ ἄμ- ¹⁰ φω καὶ πολὺ μᾶλλον, οὐ χρεὶ θαναμάζειν, εἰ μὴ ῥάδιον αὐτόν, ¹² μηδ' οἷον ἀπλῆς τινος δεῖσθαι πραγματείας ὄντα εὐρίσκειμεν, ἐπεὶ ¹³ μηδὲ ἄλλο τι τῶν χρηστῶν ἐκ τοῦ ῥάστου παραγίνεσθαι πέφυκε. λόγων δὲ καλῶν τε καὶ γενναίων καὶ πάσης ἀπλῶς ιδέας αὐτῶν εἰ μέλλοι ¹⁵ τι χρηστότερον ἀνθρώποις οὖσι καὶ ζώοις λογικοῖς γενήσεσθαι, θαναμάζοιμ' ἂν.

Μέλλων δὲ ¹⁴ ἐπ' αὐτὸ χωρεῖν ἤδη τὸ διδάσκειν ¹⁵ περὶ ἐκάστου τούτων, τοσοῦτον προδιορισάμενος ¹⁶ αὐτὸ ποιήσω, ὅτι νῦν ἐστὶν ἡμῖν οὐ περὶ τῆς Πλάτωνος ἢ ²⁰ Δημοσθένους ἢ τοῦ δεινός ιδέας ὁ λόγος· λελέξεται μὲν γὰρ ἐν ὑστέρω καὶ περὶ τούτων. τὸ δὲ νῦν οὐ περὶ ¹⁷ τούτων, ἀλλ' αὐτὸ ἕκαστον καθ' αὐτὸ πρόκειται, ὁποῖόν τι ἐστὶ σεμνότης, δεῖξαι, καὶ ὅπως γίνεται, ὁποῖόν τι ἐστὶ τραχύτης ἢ ἀφέλεια καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων εἶδη. ἐπειδὴ ²⁵ δὲ ¹⁸ ἐκείνων δῆπουθεν ἔνεκα, λέγω τῶν κατ' ἀνδρα εὐ-

7 Mon. ἁμάρτοι. 8 Vind. πλείονι. 9 Vind. μαθηματικόν, supra lin. γρ. μαθητόν. 10 Vind. Mon. ἂν om., tum Vind. οὕτως. 11 Vind. οὕτως. 12 αὐτόν Mon. om. 13 Mon. ἐπειδὴ οὐδέ. Vind. ἐπεὶ μηδ' ἄλλο — ἐκ τοῦ ῥάστου. 14 Vind. δ' ἐπ'. 15 Vind. δικάζειν. 16 Ald. Port. Par. Mon. προδιορισάμενος. Par. γρ. προδιορ. ita Vind. 17 Mon. παρὰ. Par. ad marg. τὸ δὲ οὐ περὶ τούτων ἐν ἄλλοις οὐκ ἔνι. 18 Mon. Vind. δ' ἐκείνων. tum Mon. ἔνεκα δῆπουθεν.

δοκιμούντων, καὶ ταύτης δεόμεθα τῆς πραγματείας, ἀνάγκη προχειρισάμενους ἡμᾶς τὸν μάλιστα τῶν ἄλλων ποικίλως χρησάμενον τῷ λόγῳ καὶ σχεδὸν ἐξ ἀπάσης ιδέας συμμιγεῖ, ¹⁹ διὰ τούτου περὶ ἀπασῶν εἰπεῖν τῶν **79** ιδεῶν· ἀνάγκη γὰρ τὰ τε μέρη καθ' ἕκαστον καὶ τὸ ὅλον **5** εἶδος τοῦ τοιοῦτου δεικνύντας, ὅθεν τε καὶ ἐξ ὧν συνέστηκεν, ὁποῖόν τε ἐστὶ καὶ δι' οὗ τὸ ²⁰ τοιοῦτον, περὶ πάσης τε ιδέας λόγων ἀκριβῶς εἰπεῖν, καὶ τίς ἢ μίξις αὐτῶν, καὶ πῶς μιγνυμένων αὐτῶν ²¹ τοτὲ μὲν ποιητικὸς, τοτὲ δὲ οὐ ²² ποιητικὸς, καὶ τοτὲ μὲν συμβουλευτικὸς, **10** τοτὲ δὲ πανηγυρικὸς ἢ δικανικὸς ἢ ὅλως τοιόσδε ἢ τοιόσδε ὁ λόγος γίνεται.

Ἔστιν οὖν ὁ μάλιστα παρὰ τοὺς ἄλλους τοῦτον μεταχειρισάμενος τὸν τρόπον τὰ περὶ τοὺς ²³ λόγους καὶ καταποικίλας τὸν αὐτοῦ διηνεκῶς οὐκ ἄλλος τις κατ' **15** ἐμὴν δόξαν, ἢ Δημοσθένης. διὰ τοίνυν τούτου ²⁴ καὶ τῶν παρὰ τούτῳ λεκτέον ἂν εἴη δῆπουθεν καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἀπασῶν ιδεῶν ²⁵ τοῦ λόγου. ἐπιτιμήσῃ ²⁶ δὲ μηδεὶς μήτε τῇ μεθόδῳ ταύτῃ μήτε τῇ κρίσει, πρὶν ἅπασι νομῆσαι τοῖς ῥηθησομένοις. οἶμαι γὰρ θαναμάσσεσθαι **20** ἂν εἰκότως μᾶλλον τινὰς ἡμᾶς διὰ ταῦτα, καὶ τὸ μέγιστον ἐπ' εὐκρινείᾳ, ἢ τινος ἐπιτιμήσεως ἕνεκα τούτων ἀξίους νομῆσιν, μόνον εἰ προσέχειν τοῖς ἐφεξῆς ἐθελήσαιεν. ²⁷ Ὁ τοίνυν Δημοσθένης, ὅτι περ κεφάλαιον ἦν, τὸν πολιτικὸν ²⁸ ἠκριβωκῶς, τὸ μὲν ὡς διὰ πάντων ἤκει παντα- **25**

19 Ald. Vind. συμμιγῇ. Port. Mon. συμμιγεῖ. 20 τὸ Mon.

om. 21 Vind. Mon. τῶν αὐτῶν. 22 Par. τοτὲ δὲ ὡς ποιητικὸς. manu rec. οὐ supra lin. ad marg. γρ. τοτὲ δ' αὖ οὐ ποιητ.

23 τοὺς Vind. om. 24 Jo. Sicel. litt. κς'. p. 104. τούτου διχῶς ἐκφέρεται ἡ γραφή· ἡ μὲν γὰρ ἔχει τοῦτο, οἷον διὰ τοίνυν τοῦτο· ἡ δὲ διὰ τούτου γενικῶς. 25 Vind. Mon. ιδεῶν ἀπασῶν.

26 Ald. ἐπιτιμήσει. Vind. ἐπιτιμήσει. Port. Mon. ἐπιτιμήσῃ. 27 Ald. Port. ἐθελήσαιεν. Vind. Mon. ἐθελήσαιεν. 28 Port. τὸν

χοῦ ταῖς μίξεσι, μήθ' ὅτε συμβουλευέει πάντη χωρίζων
 τοῦ δικανικοῦ τε καὶ πανηγυρικοῦ τὸν λόγον αὐτοῦ, μήθ'
 ὅτε τι τῶν ἄλλων ποιεῖ, τὰ λοιπὰ ἀφίεις, τάχα ἂν οὐ
 τῶν σφόδρα γένοιτο χαλεπῶν εὔρεϊν τοῖς οὐχ ἁπλῶς αὐ-
 5 τὸν μετιοῦσιν. οἷς μὲν τοι καθάπερ εἰ στοιχείοις τισὶ χρη-
 σάμενος εἶδеси λόγου τοιοῦτον εἰργασταὶ τὸν ἑαυτοῦ, ἃ δὴ
 καὶ τὸν πανηγυρικὸν αὐτὸν καὶ τὰλλα πάντα ²⁹ τῶν λό-
 γων εἶδη ποιεῖ ³⁰ συνιστάμενα πρὸς ἄλληλα, τοῦτο δὴ ³¹
 παγγάλεπον εὔρεϊν ἔμοιγε εἶναι δοκεῖ. χαλεπὸν δὲ οὐδὲν
 10 ἦττον καὶ τὸν ³² εὐρόντα εἰπεῖν, καὶ δεῖξαι τι σαφὲς περὶ
 αὐτῶν. οὐδὲ γὰρ ἔστιν ὅστις πρὸ ἡμῶν, ὅσα ἐμὲ γι-
 νώσκειν, εἰς τήνδε τὴν ἡμέραν ἀκριβὲς τι περὶ τούτων
 πραγματευσάμενος φαίνεται. ὅσοι δὲ καὶ ³³ ἦψαντο, τε-
 ταραγμένως καὶ λίαν ἀπιστοῦντες σφίσιν αὐτοῖς περὶ
 15 ὧν εἶπον εἰρήκασιν. ὥστε αὐτοῖς συγκεχύσθαι ³⁴ τὰ πάν-
 τα. πρὸς γὰρ αὐ τοῖς ³⁵ ἄλλοις, καὶ οἱ δόξαντές τι λέ-
 γειν περὶ τὰνδρὸς, τὸ κατὰ μέρος θεωρήσαντες, καὶ τοῦθ'
 ὅπως ἐδύναντο, ³⁶ τῶν δ' ἐν τῷ καθόλου βραχεία ἢ οὐ-
 δὲν φροντίσαντες, λέγω περὶ αὐτῆς σεμνότητος, ³⁷ περὶ
 20 αὐτῆς ἀφελείας, τῶν ἄλλων ἰδεῶν, περὶ ³⁸ μὲν Δημοσθέ-
 νους τάχα ἂν τι διδάσκειεν ἡμᾶς, καὶ τούτου νῆ Δία τῶν
 μερῶν, ὧν τὰς θεωρίας συγγράψαι φασί. περὶ μὲν τοι
 παντὸς τοῦ λόγου ³⁹ καὶ πάσης ἰδέας, εἴτε ἐν μέτροις,
 εἴτε ἐν ποιήσει, εἴτε ἐν τῷ καταλογάδην εἶδει, παντάπα-
 25 σιν ἡμᾶς ἀδιδάκτους εἶσαν, ὅσον τὸ ⁴⁰ ἐπ' αὐτοῖς. χα-
 λε-

πολιτικόν. Ald. Mon. Vind. τῶν πολιτικῶν. 29 πάντα Mon.
 om. Vind. sq. τῶν om. 30 Vind. ποιεῖν. 31 Ald. Port.
 δέ. Vind. δὴ. Mon. δέ et sq. εἶναι om. 32 Vind. τό. Port.
 om. 33 καὶ Mon. om. 34 Ald. συγκεχῆσθαι. Port. Mon.
 Vind. συγκεχύσθαι. 35 Ald. Mon. αὐτοῖς. Port. Vind. αὐ τοῖς.
 36 Port. Vind. ἡδύναντο. Mon. τοῦτο ὅπως. 37 Vind. αὐτῆς
 τῆς σεμν. 38 Mon. τάχα ἂν περὶ Δημ. τι διδάσκειεν [Ald. δι-
 δάσκειν.] 39 τοῦ Mon. om. 40 Mon. τὸ ὅσον.

λεπὸν μὲν οὖν, ὅπερ ἔφην, ταῦτα καὶ εὐρεῖν, καὶ εὐρόν-
 τα διδάξαι σαφῶς ⁴¹ μετ' εὐκρινείας. ἀλλὰ μὴ κατ' ἐκεί-
 νους, πειρατέον δὲ ὅμως ⁴² καθ' ἣν προϋθέμεθα ὁδόν.
 τὰ γὰρ τοι τοῦ Δημοσθενικοῦ λόγου καθάπερ εἰ στοιχεῖα
 καὶ ἀρχὰς εἰ δυνηθείημεν ἀκριβῶς αὐτὰ ἕκαστα ἐφ' ἑαυ- ⁵
 τῶν πόσα τέ ἐστι δεῖξαι καὶ ὁποῖα, καὶ ὅπως γίνεται, τίς
 τε ἡ πρὸς ἀλλήλα μίξις αὐτῶν, καὶ τί δύνανται τόνδε ἢ
 τόνδε μιγνύμενα τὸν τρόπον, τάχα ⁴³ ἂν περὶ ἀπάντων
 τῶν λόγων εἰρηκότες εἴημεν. ἡ μὲν οὖν ὑπόσχεσις, ⁴⁴ κατ'
 αὐτὸν φάναι ⁴⁵ τὸν ῥήτορα, οὕτω μεγάλη, τὸ δὲ πρᾶ- ¹⁰
 γμα ἤδη τὸν ἔλεγχον κάνταυθα δώσει, κριτῆς δὲ ⁴⁶ ἡμῖν
 ὁ βουλούμενος ἔστω.

Φημὶ ⁴⁷ τοίνυν, ὅτι τὸν Δημοσθενικὸν λόγον τὰ
 ποιοῦντά ἐστιν, εἰ μέλλοι τις ὡς ἐν ἅπαν ⁴⁸ ἀκούσεσθαι,
 τάδε· σαφήνεια, μέγεθος, κάλλος, γοργότης, ἡθος, ἀλή- ¹⁵
 θεια, δεινότης. λέγω δὲ ὡς ἐν ταῦτα ⁴⁹ πάντα, οἷον ⁵⁰
 συμπεπλεγμένα καὶ δι' ἀλλήλων ἦκοντα. τοιοῦτος γὰρ
 ὁ λόγος ὁ Δημοσθενικός. τούτων δὲ τῶν ἰδεῶν αἱ μὲν
 ἐφ' ἑαυτῶν ⁵¹ εἰσι καὶ καθ' ἑαυτὰς συνιστάμεναι· αἱ δὲ
 ἔχουσιν ὑφ' ἑαυτὰς ⁵² τινὰς ἄλλας ἰδέας ὑποβεβηκυίας, ²⁰
 δι' ὧν δὴ γίνονται· αἱ δὲ κοινωνοῦσιν ἀλλήλαις μέρει τινὶ
 ἢ καὶ μέρεσιν. ὅλως τε αἱ μὲν γένη εἰσὶν εἰδῶν· αἱ δὲ ὡς-
 περ κατὰ διαφοράν τινα κοινωνοῦσιν ἐτέραις ἰδέαις, τοῖς
 ἄλλοις κεχωρισμέναι πᾶσιν. αἱ δὲ, ὅπερ ἔφην, μένουσιν ⁵³ ⁸⁰
 ἐφ' ἑαυτῶν, οὐδενὸς ἄλλου ⁵⁴ προσδεόμεναι. προϊοῦσι ²⁵
 δὲ ⁵⁵ ἔσται φανερώτερον ὃ λέγω, ὅτε καὶ καθ' ἑκάστην

41 Vind. σαφῶς διδάξαι. 42 Mon. δ' ὅμως. 43 Vind.
 τάχ' ἂν. 44 Ald. Mon. Vind. ὑπόθεσις. Port. ὑπόσχεσις ex
 Phil. I. p. 44. 45 Vind. φαίνεται. 46 Vind. δ' ἡμῖν. 47
 Ald. φημί. 48 Mon. ἅπαντα. 49 Mon. τὰ πάντα. 50 Vind.
 οἷον. 51 Vind. αὐτῶν. 52 Vind. αὐτάς. 53 Vind. δ' ὅ-
 περ ἔφην μένουσαι. 54 Mon. ἑτέρου. 55 Vind. δ' ἴσαι.
 Mon. δ' ἴστιν.

αὐτῶν προχειρισόμεθα. ⁵⁶ πρῶτον δὲ ἐξ ὧν ἅπας ⁵⁷ λό-
 γος πέφυκε γίνεσθαι, καὶ ὧν ἄνευ οὐκ ἂν ⁵⁸ ποτε συ-
 σταίη τι λόγων εἶδος, ῥητέον· ἵνα ἐκ τούτων εὐμαθέστε-
 ρον ἔχοντες μᾶλλον παρακολουθοίημεν. ⁵⁹ ὅτε καὶ τὰς
 8 ὑποβεβηκυίας τινὰς τῶν προειρημένων ἰδεῶν ⁶⁰ προτιθέν-
 τες, ἐξ ὧν πεφύκασι γίνεσθαι, λέγωμεν. ⁶¹

Ἄπας τοίνυν λόγος ἔννοιάν τ' ἔχει πάντως τινὰ, ἣ
 ἐννοίας καὶ μέθοδον περὶ τὴν ἔννοιαν καὶ λέξιν, ἣ τού-
 τοις ἐφήρμοσται. τῆς δ' αὖ λέξεως ἐχούσης πάντως τινὰ
 10 καὶ αἰτῆς ιδιότητα, πάλιν αὖ σχήματά τε ἐστὶ τινὰ καὶ
 κῶλα, συνθέσεις τε καὶ ἀναπαύσεις, καὶ τὸ ἐξ ἀμφοῖν
 τούτοις συνιστάμενον, ὁ ῥυθμός· ἣ γὰρ ποιά σύνθεσις
 τῶν τοῦ λόγου μερῶν, καὶ τὸ ὡδί πως ἀναπεπαῦσθαι τὸν
 λόγον, ἀλλὰ μὴ ὡδί, ποιεῖ τὸ τοιόνδε, ἀλλὰ μὴ τοιόνδε
 15 εἶναι τὸν ῥυθμόν. ἐπεὶ δὲ ⁶² ἴσως ἐστὶν ἀσαφές τὸ προ-
 ειρημένον, παραδείγματι αὐτὸ σαφηνιοῦμεν. ἔστω γὰρ
 βούλεσθαι ἡμᾶς ποιῆσαι γλυκύτητα. οὐκοῦν ἔννοιαί μὲν
 γλυκύτητος αἱ τε ⁶³ μυθικαὶ καὶ αἱ ταύταις ⁶⁴ ὁμοιαὶ καὶ
 τινες ἕτεραι, περὶ ὧν ὕστερον λέξομεν ἐν τῷ περὶ αὐτῆς
 20 τῆς γλυκύτητος λόγῳ. ἀλλ' ἔννοιαί μὲν αὗται, μέθοδοι
 δὲ τὸ προηγουμένως καὶ σὺν ἀφηγήσει αὐτὰς διεξιέναι,
 ἀλλὰ μὴ ἐξ ὑποβολῆς, ἢ πως ⁶⁵ ἑτέρως. λέξις δὲ ἡ διὰ
 ἐπιθέτων καὶ ὅση δριμύεια, καὶ τῆς ποιητικῆς ἢ μὴ διηρη-
 μένη μὴδὲ πλατεῖα τῇ ⁶⁶ φύσει, αἱ τε τῆς καθαρότητος
 25 ἅπασαι. τῆς δ' αὖ λέξεως σχήματα μὲν τὰ κατ' ὀρθό-

56 Port. προχειρισόμεθα. Ald. Mon. Vind. προχειριζόμεθα.

57 Ald. ἅπαξ. Port. Mon. Vind. ἅπας. 58 Ald. Port. Codd.

ὧν οὐκ ἄνευ ποτε. Recepi emendationem Toupilii ad Longin.

Sect. IX. §. 2. p. 303. ed. Weisk. 59 Ald. παρακολουθεῖμεν.

60 Vind. εἰδεῶν. 61 Mon. λέγομεν. 62 Mon. Vind. ἐπειδὴ

δὲ ἴστιν ἴσως ἔτι ἀσαφές. [Vind. ἀσαφές ἔτι]. 63 τε Vind. Mon.

om. 64 Ald. Port. ταύτη. Mon. Vind. ταύταις. 65 Ald.

πῶς. — v. 23. Port. διηρμένη. 66 τῇ Mon. Vind. om.

τητα, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, καὶ τὰ χωρὶς ἐπεμβολῆς· κῶλα δὲ τὰ ὀλίγα τῶν κομματικῶν μείζονα, ἣ καὶ τὰ κομματικά αὐτά. συνθήκη δὲ κατὰ μὲν τὰ τοῦ λόγου μέρος μᾶλλον ἢ ἀνειμένη διὰ τὴν τοιαύτην λέξιν, οὐ μὲν ἢ γε διεστηκυῖα πάντα. ⁶⁷ δεῖ γάρ τι ⁶⁸ καὶ κατὰ τὸν ῥυθμὸν ⁵ ἔχειν τὴν γλυκύτητα ἡδονῆς. κατὰ δὲ τὰς βάσεις ὅση ⁶⁹ δακτυλική τε καὶ ἀναπαιστική. τὸν δὲ περὶ ῥυθμοῦ τι λέγοντα καὶ συνθήκης ἀνάγκη καὶ ⁷⁰ περὶ συλλαβῶν καὶ στοιχείων διαλαβεῖν. ἐκ γὰρ τούτων καὶ τῆς ἀναπαύσεως ὁ ῥυθμός· δῆλον δὲ ἔσται μᾶλλον ἐκ τῶν μετὰ ταῦτα ¹⁰ ῥηθησομένων. ἀλλὰ συνθήκη μὲν αὕτη γλυκύτητος· ἀνάπαυσις δὲ ἢ βεβηκυῖα μᾶλλον. ὁ δὲ ῥυθμός ὥσπερ εἰδός τι ἐπακολουθεῖ τῇ τε ⁷¹ συνθήκῃ τῇ ποιᾷ καὶ τῇ ἀναπαύσει, ἄλλο τι ὃν ⁷² παρὰ ταῦτα, καθάπερ οἰκίας ἢ πλοίου ἢ τῶν τοιῶνδε, λίθων ἢ ξύλων, τόνδε πως ἡ τόνδε ¹⁵ τὸν τρόπον συντεθέντων καὶ μέχρι τοῦδε παυσαμένων, τοιόνδε τὸ εἶδος ἢ τοιόνδε γίνεται, ἄλλο τι παρὰ τὴν συνθήκην καὶ τὴν ἀνάπαυσιν ὄν.

Πάντα μὲν οὖν εἶδη ⁷³ λόγων ἐν τούτοις τεθεάρεται καὶ διὰ τούτων γίνεται, ἐννοίας, μεθόδου, λέξεως, σχή- ²⁰ ματος, κώλου, συνθήκης, ἀναπαύσεως, ῥυθμοῦ. ἐγὼ δ' ⁷⁴ ὅτι μὲν καὶ τούτοις καὶ τοῖς προειρημένοις δεῖ σαφηνείας τιγός, οὐκ ἄγνωῶ· οὐδ' ὥς οἴονται τινες, γενέσθαι ἂν ἴσως ταῦτα ⁷⁵ σαφῇ διὰ τῶν παραδειγμάτων, εἰ προτεθῇ· ⁷⁶ οὐ μὲν ἀλλὰ τὸ μὲν δεῖν παραδειγμάτων αὐ- ²⁵ τοῖς ὁμολογῶ, τὸ δὲ εἰ τεθεῖεν ⁷⁷ νυνὶ παραδείγματα, γε-

67 Mon. Vind. πάντα διεστηκυῖα. 68 Ald. Mon. τοι. Port. Vind. τι. 69 Ald. ὅσοι δακτυλικοί τε καὶ ἀναπαιστικοί. Vind. Mon. Port. ὅση [Port. ὅλη] δακτυλική τε καὶ ἀναπαιστική. 70 καὶ recepi ex Mon. Vind., Ald. Port. om. 71 Vind. γε. 72 Mon. ὢν. 73 Ald. ἡδη. corrigit marg. Vict. Port. Codd. 74 Port. δέ. — v. 22. Par. γρ. τούτοις ἐπὶ τοῖς προειρημένοις. ita Mon. Vind. 75 Vind. αὐτά. 76 Par. γρ. εἰ πυρατεθείη. 77 Ald. εἴτε θεῖεν,

νέσθαι ἂν σαφές περὶ οὗ λόγος, οὐκ ἔτ' ἂν συγχωρήσαι-
 μι· ἐπεὶ τούναντίον, εἰ νῦν καὶ ἐνταῦθα καὶ καθ' ἑκα-
 στον τῶν προειρημένων τεθείη παραδείγματα, ⁷⁸ μηχύν-
 νοιτό τε ἂν δι' αὐτὸ μᾶλλον ὁ λόγος, καὶ ταραχὴ τις ἂν
 5 πλείων εἰκότως γένοιτο. ⁷⁹ ἔπειτα μὲν τοι καὶ τὸ παρὸν
 οἱ περὶ γλυκύτητος προῦκειται ⁸⁰ λέγειν· (ὑστερον γὰρ ὀκρι-
 βέστερον καὶ περὶ ταύτης ἐροῦμεν) ἀλλ' ὅσον ἐμφῆναι
 διὰ τίνων γένοιτ' ⁸¹ ἂν ἀκριβές ἐν αὐτῷ ἑαστον λόγων
 εἶδος· ἵνα ἀπὸ τούτων, ὅπερ ἔφην, εὐμαθέστερον ἔχον-
 10 τες ῥαδίως ἐποίμεθα τοῖς ἐφεξῆς. Οὐκοῦν ἐκεῖσε ἐπάνει-
 μι. ἔχόντων γὰρ τούτων ταύτη καὶ πάσης ιδέας λόγων
 συνισταμένης διὰ τῶν προειρημένων, ἀκριβῶς μὲν διὰ
 πάντων τῶν ἐνὸς εἶδους οἰκείων ⁸² εἰργασμένον λόγον,
 οἷον ἐννοίας, μεθόδου, ⁸³ λέξεως καὶ τῶν λοιπῶν, σφό-
 15 δρα χαλεπὸν, μᾶλλον δὲ ἀδύνατον εὑρεῖν παρὰ τινι τῶν
 81 ἀρχαίων· τῷ ⁸⁴ δὲ πλεονάζειν τοῖς οἰκείοις ⁸⁵ ἑκάστης ιδέας
 τὸ τοιόνδε ἢ τοιόνδε ἑαστον αὐτῶν εἶναι συμβέβηκεν. ἔξαι-
 ρω μέντοι τοῦ λόγου τὸν ῥήτορα. οὐ γὰρ κατὰ ταῦτά
 ἐκείνοις μιᾷ τινι τῶν προειρημένων πλεονάσας ιδέα καὶ
 20 αὐτὸς, ἀλλὰ μέρει μὲν τινι, μᾶλλον δὲ εἶδει μιᾶς πλεί-
 ονι ⁸⁶ χρησάμενος τῶν λοιπῶν, λέγω δὴ ⁸⁷ τῇ περιβολῇ·
 διότι ⁸⁸ δὲ τοῦτο πεποίηκεν, ἐν τῷ περὶ μεγέθους ἡμῖν
 καὶ τῆς περιβολῆς αὐτῆς ἀκριβῶς λελέγεται· ἀλλ' ὅπερ
 ἔλεγον, τούτῳ ⁸⁹ γὰρ, ὃ δὴ πολλοστόν ἐστι μέρος ἢ εἶδος
 25 ιδέας μιᾶς, πλείονι χρησάμενος τῶν λοιπῶν, τοῖς δὲ ἄλ-
 λους ἅπασιν ἑκάστῳ τὸ κατ' ⁹⁰ ἀξίαν νείμας, καὶ τὰ
 μὲν ⁹⁰ ὑψηλὰ σφόδρα καὶ λαμπρὰ τῶν νοημάτων μεθό-

78 Vind. τὰ παραδείγματα. 79 Vind. γένοιτο. 80 Vind.
 πρόκειται. 81 Ald. οἰκείων. Vind. Mon. οἰκείων. Port. οἰκείων.
 82 Vind. μεθόδων, λέξεων. 83 Ald. Mon. τό. Port. Vind. τῷ.
 84 Mon. ἰδίους. 85 Vind. πλείονι. 86 Port. δέ. Mon. om.
 87 Vind. διατί. 88 Vind. τοῦτο. 89 Mon. πρὸς. 90 μὲν
 Vind. om.

δοις τισὶν ἢ σχήμασιν ἢ τινι τῶν ἄλλων καθαιρῶν, τὰ δ' αὖ λεπτὰ καὶ μικρὰ διὰ τῶν αὐτῶν τούτων ἐγείρων ⁹¹ τε καὶ ὀρθῶν, καὶ ⁹² ἕκαστα τῶν ἄλλων κατὰ ⁹³ ταῦτα μὲν τοῖς οὐκ οἰκείοις οὐδὲ ἰδίοις αὐτῶν μέρεσι, καὶ καταποικίλλων οὕτω τὸν λόγον αὐτοῦ πάντα πεποίηκεν ⁵ ἀρμόττειν αὐτοῖς, καὶ τὸ ὅλον ἐν εἶναι, πασῶν αὐτῷ ⁹⁴ δι' ἀλλήλων ἡκουσῶν τῶν ιδεῶν· ὥστ' ἐξ ἀπάντων τῶν καλῶν ἐν τούτῳ κάλλιστον ἀπειργάσθαι εἶδος ⁹⁵ λόγων, τὸ Δημοσθενικόν.

Ἀκριβῶς μὲν οὖν, ὅπερ εἶπον, οὐκ ἦν εὐρεῖν παρ' ¹⁰ οὐδενὶ τῶν ἀρχαίων τὸ τοιοῦτον, ὃ τι καὶ φύσει δῆπου-θεν ἀμάρτημά ἐστι, τὸ μονοειδῆ καὶ μὴ ποικίλον ἐργά-ζεσθαι τὸν ⁹⁷ λόγον· πλεονάζειν δὲ ἔφην ἄλλον κατ' ἄλ-λο τι, καὶ ταύτῃ συμβαίνει ⁹⁸ τὸ τοιόνδε ἢ τοιόνδε αὐ-τῶν ἐκάστω τὸν λόγον γίνεσθαι. τό γε μὴν πλεονάζειν ¹⁵ λέγω οὐ τὸ τοῖς πλείοσι χρῆσθαι τῶν ἐμποιούντων ⁹⁹ ιδέαν ἐκάστην, οἷον μεθόδῳ, σχήματι, συνθήκῃ, ἀνα-παύσει καὶ τοῖς τοιούτοις. ¹ (τάχα μὲν γὰρ καὶ τοῦτο ἂν εἴη τι) ἀλλ' ὅγε λέγω τοιοῦτόν ἐστι, τὸ τοῖς κυριωτά-τοις ² ιδέας ἐκάστης μάλιστα χρῆσθαι. τοῦτο γὰρ καὶ ²⁰ τὴν ιδέαν ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον ποιεῖ· καὶ τὸ πλεονάζειν

ταῦτα
91 Vind. ἐγείρων καὶ διορθῶν, ἕκαστα τῶν ἄλλων κατὰ πάντα μὲν τοῖς οὐκ οἰκείοις οἱδὲ οἰκείοις αὐτῶν μ. 92 καὶ Mon. om. 93 Ald. Port. Mon. καὶ ταῦτα. Par. ad marg. γρ. καὶ ταῦτα μὲν τοῖς οὐκ οἰκείοις οἱδὲ οἰκείοις αὐτῶν μ. 94 Ald. Port. αὐτῷ. Vind. αὐτῶν. 95 Mon. Vind. εἶδος ἀπ-ειργάσθαι λ. [Mon. λόγον τὸν Δημοσθενικόν.] sed rasurae et correctionis signa apparent. 96 τὸ Vind. om. 97 Vind. τὸν om. Tum habet πλ. δ' ἔφη. 98 Ald. Port. συμβαίνειν. Vind. Mon. συμβαίνει. 99 Vind. εἰ ποιούντων.

1 Mon. λοιποῖς. Vind. ἀναπαύσει, τοῖς τοι. 2 Mon. τῇ κυριωτάτης, nota dativi pluralis manu rec. superducta. Tum Vind. ἐκάστης ιδέας.

τοῦτ' ἦν, τὸ τοῖς κρατίστοις³ χρῆσθαι τοῦ εἶδους. ἔστι δ' ὅτε εἰ ταῦτα παραλείποι⁴ τις, τοῖς ἄλλοις χρώμενος ἅπασιν, εἰ καὶ πλεονάζει⁵ κατ' ἐκεῖνα· ἀλλὰ γοῦν ἦττον ἂν τυγχάνοι⁶ τοῦ εἶδους ὁ λόγος ἐκείνου οὐπὲρ ἦν οἰ-
 5 κεία οἷς ἐχρήσατο.⁷ περὶ τοίνυν τῆς δυνάμεως λεκτέον ἂν εἴη τῶν ποιοούντων, ὡς ἔφαμεν, τὰ εἶδη τοῦ λόγου.

Ἔστιν οὖν πρῶτον μὲν καὶ ἰσχυρότατον⁸ ἀπαντα-
 χοῦ ἡ ἔννοια, μετὰ δὲ ταύτην ἡ λέξις. τὸ σχῆμα δὲ τρί-
 τον, λέγω τὸ τῆς λέξεως· ἐπεὶ τό γε τῆς ἐννοίας, ὅπερ
 10 ἦν ἡ⁹ μέθοδος, τέταρτον λέγω, οὐ κατὰ δύναμιν τῶν ἐν
 δεινότητι. ἐκεῖ γὰρ κινδυνεύει τὰ πρῶτα ἀποφέρεσθαι,
 ὡς ἐν τῷ¹⁰ περὶ δεινότητος ἔσται φανερώτερον. συνθήκη
 δὲ καὶ ἀνάπαυσις ἔστω τελευταῖα. γένοιτο δ' ἂν ἴσως
 ποτὲ καὶ οὐ τελευταῖα, καὶ μάλιστα ἐν τῇ ποιήσει. χω-
 15 ρὶς μὲν γὰρ θατέρου θατέρον μικρὰ ἂν ἢ οὐδὲν πρὸς
 εἶδος λόγου συμβάλλοιτο.¹¹ μετ' ἀλλήλων μέντοι καὶ
 τοῦ ῥυθμοῦ πολλὰ καὶ οὐ μικρά. καὶ τάχα ἂν ἡμῖν παῖ-
 δες μουσικῶν ἀμφισβητήσειαν, εἰ μὴ καὶ πρὸ τῆς ἐννοί-
 ας θετέον¹² αὐτά. δύνασθαι γὰρ φήσουσι τὸν ῥυθμὸν
 20 καὶ καθ' ἑαυτὸν χωρὶς ὅλως ἐνάρθρου φωνῆς, ἡλίκα¹³
 οὐδεμία λόγων ἰδέα· καὶ γὰρ ἡδίους¹⁴ ποιῆσαι τὰς ψυ-
 χὰς ὑπὲρ ἅπαντα πανηγυρικὸν λόγον εἶναι φασί¹⁵ τοὺς

οἱ
 3 Vind. κυριωτάτοις. 4 Par. παραλείπει. 5 Vind. πλεί-
 ονα. 6 Mon. τυγχάνει. Vind. τυγχάνη. tum Ald. ἴδους. 7
 Ald. οὐπὲρ οὐκ ἦν ἴδια οἷς ἐχρ. Port. Mon. Vind. οὐπὲρ ἦν οἰ-
 κεία οἷς ἐχρ. [Vind. οἷς οὐκ ἐχρήσ.] 8 Mon. ἰσχυρότερον. tum
 Vind. τῶν ἀπανταχοῦ. 9 ἡ Ald. Mon. om., est in Port. Vind.
 Locus sq. οὐ κατὰ δύναμιν — ἀποφέρεσθαι legitur in Bekkeri
 Anecd. p. 151. ubi κινδυνεύει explicatur per προτιμήνται, προκί-
 κρται. 10 Vind. τοῖς. 11 Vind. Mon. συμβάλλοιτο. 12
 θετέον Vind. om. 13 Ald. Mon. ἡλίκα. Port. Vind. ἡλίκα.
 14 Ald. ἡδίας. sq. τὰς ex Vind. recepi, Ald. Port. Mon. om.
 15 Mon. φασὶν ἐπιτηδείους τοὺς ῥυθμ.

ῥυθμούς ἐπιτηδείους· καὶ τὸναντίον αὐτὸν λυπηρὰς, ὡς οὐ-
 δεμία ἐλευνολογία. δύνασθαι δὲ καὶ θυμὸν κινῆσαι μει-
 ζώντας ἢ πάντα σφοδρὸν καὶ καταφορικὸν λόγον· ὅλως δὲ
 περὶ πάντων ἐφεξῆς οὕτως ἡμῖν ἴσως ἂν ἐρσεχελίσω-
 σιν. ¹⁶ ἡμεῖς δὲ οὐ διοισόμεθα πρὸς αὐτούς· ἀλλ' ἔστω 5
 μὲν, εἰ βούλοιτό τις, πρῶτον, εἰ δὲ βούλοιο τελευταῖον
 ἢ μέσον τῇ δυνάμει τῶν προειρημένων ὁ ῥυθμός. ἐγὼ δὲ
 ὁποῖοι τινὲς εἰσιν ἐκάστης ἰδέας οἰκαιοί, καθ' ὅσον ἐγγω-
 ρεῖ λέξει περὶ χωρὶς τοῦ περιάδειν προσαρμόσαι τινὰ
 ῥυθμόν, τοῦτο δεῖξιν φημί· καὶ εἴ γε δύναιντο ἀνταυ- 10
 θὰ οἱ ῥυθμοὶ, ὅσα καὶ τῇ ἄλλῃ μουσικῇ, κείσθωσαν
 πρῶτοι. εἰ δὲ μὴ τοσοῦτον δύναιντο, τετάσσονται ἡμῖν ὅ-
 πως ἂν, οἶμαι, καὶ δυνάμεως ἔχωσι. φημί γάρ, ἔστι ¹⁷
 μὲν οὗ καὶ ὁ ῥυθμός πολὺ συνεισήνεγκε τῷ ¹⁸ τοιόνδε
 γίνεσθαι τὸν λόγον, ἀλλὰ μὴ τοιόνδε, οὐ μὴν τοσοῦτόν 15
 γε ὅπόσον ¹⁹ ἐκεῖνοί φασι. μικρὰ δὲ ἀναλαμβάνοντες περὶ
 ἀπάντων τῶν προειρημένων, ὡς ²⁰ ἐν κεφαλαίῳ, ἐπ' αὐ- 82
 τὸν ἤδη τὸν ²¹ περὶ τῶν ἰδεῶν λόγον χωρήσομεν. τίνα
 μὲν γάρ ἐστι τὰ τὰς ἰδέας ποιῶντα τοῦ λόγου, καὶ ποῖα
 τις ἢ τούτων δυνάμεις, ²² καὶ τίνων ²³ ὁ Δημοσθενικός 20
 λόγος συνέστηκε, καὶ δι' ἣν αἰτίαν τοῦτον προχειρίσα-
 σθαι δεῖν τὸν ἄνδρα κρίνομεν, εἴρηται. ἐπεὶ δὲ χωρὶς
 μὲν αὐτὴν καθ' αὐτήν ²⁴ οὐκ ἔστιν εὐρεῖν οὐδεμίαν ²⁵
 ἐξεργασμένην ἰδέαν διαρκῶς, πλὴν εἰ ²⁶ τὸ ἐκάστου ἔρ-
 γον ἰδέαν λέγοι τις, οἷον Πλατωνικὴν ἢ ²⁷ Δημοσθε- 25
 νικήν. ἀλλ' ἐπειδὴ αὐτὴν μὲν καθ' ἑαυτήν, ὅπερ ἔφην,
 σεμνότητα, ἢ τι τῶν ἄλλων ἀδύνατον παρὰ τινι τῶν ἀρ-

16 Mon. Vind. ἐρσεχελίσωσιν. Ald. Port. ἐρσεχελίσωσιν. 17
 Vind. ὡς ἔστι. 18 Vind. τὸ γίνεσθαι τοιόνδε. 19 Vind.
 ὅσον. 20 ὡς Vind. om. 21 Vind. τὸν λόγον τὸν περὶ τῶν
 ἰδ. 22 Mon. δυνάμεις τούτων. 23 Vind. τίνος. 24 Mon.
 καθ' ἑαυτήν. Vind. καὶ καθ' ἑαυτήν. 25 Mon. οὐδὲ μίαν. 26
 Mon. πλὴν εἰ μή. 27 Ald. Port. ἢ καί. Mon. Vind. καὶ om.

χαίων εὐρεῖν ἦν ²⁸ διηνεκῶς, μίξιν δὲ οὔτε λόγου οὔτε
 ἄλλου τινὸς τῶν πάντων οἷόν τέ ἐστι γνῶναι καλῶς ἢ τοι
 ποιήσασθαι, μὴ πρότερον αὐτὰ ἕκαστα ἐξ ὧν ἡ κραῖσις
 γέγονεν ἢ γένοιτο ἂν, ἐπιγνόντα, οἷον λευκοῦ καὶ μέλα-
 5 ρος φύσιν, ἐξ ὧν τὸ φαιὸν, εἰ κραθεῖη, γίνεσθαι πέφυ-
 κεν· ἐπειδὴ οὖν ταῦθ' οὕτως ἔχει, ²⁹ ἀνάγκη πάντων
 τούτων ἀπαλλαγέντας, τῶν κατ' ἄνδρα λέγω, Πλάτωνος,
 Δημοσθένους, Ξενοφώντος, τῶν ἄλλων ἀπάντων, ἐπὶ τὰ
 ἐξ ἀρχῆς ἵεναι, οἷονεῖ ³⁰ στοιχεῖα λόγου, καὶ περὶ ἑκάστου
 10 χωρὶς διαλαβεῖν. ῥᾶδιον γὰρ τοῖς γε ἐντεῦθεν ὁρμωμένοις
 καὶ περὶ τῶν ³¹ κατ' ἓνα γνῶναι, καὶ εἰπεῖν, τὰς ἀκρι-
 βεστάτας μίξεις αὐτῶν καταθεωμένοις, ἔάν τις τοὺς
 ἀρχαίους, ἔάν τε καὶ τῶν νεωτέρων τινὰς ἐξετάζειν καὶ
 ζηλοῦν βούληται. οὐκοῦν ἐφ' ᾧ προϋθέμεθα ἐξ ἀρχῆς.
 15 ἐλθόντες λέγομεν τὰς ιδέας, ἐξ ὧν ἔφην τὸν Δημοσθε-
 νὸν συγκεῖσθαι λόγον. τὰς δὲ ὑποβεβηκυίας αὐταῖς ἢ καὶ
 συμπληρούσας ³³ αὐτὰς ιδέας ἰδόντες εὐκρινές τι ἂν περὶ
 ἑκάστης λέγοιμεν. ἦσαν δὲ δήπουθεν αἶδε, σαφήνεια, μέ-
 γεθος, κάλλος, γοργότης, ἦθος, ἀλήθεια, δεινότης. περὶ
 20 τοίνυν ³⁴ τούτων λεκτέον, καὶ πρῶτόν γε σαφηνείας καὶ
 τῶν ιδεῶν, αἱ ποιοῦσιν αὐτήν. θαυμάζειν δὲ οὐ χρή, ἔάν
 τινες ιδέαι κοινωνοῦσαι κατὰ τι ἐτέραις ³⁵ εὐρίσκωνται,
 οἷον ἢ κατ' ἐννοίαν ἢ κατὰ λέξιν ἢ τι ἕτερον, ὥσπερ ἡ
 καθαρότης τῇ ἀφελείᾳ, κατὰ τε ἄλλα τινὰ, καὶ κατὰ τὸ
 25 τῆς ὁρθότητος σχῆμα κεκοινώνηκεν. ³⁶ οἷον, Σαννίων
 ἐστὶ δὴ πού τις ὁ τοὺς τραγικούς χορούς δι-

28 ἦν Mon. om. 29 ἔχει Ald. Par. Mon. Vind. om. Par.
 γρ. οὕτως ἔχει. ita Port. — Par. τοῦτ' οὕτως. 30 Vind. οἷον.
 31 τῶν Ald. om., est in Mon. Vind. Port. 32 Vind. προϋθέ-
 μεθα. 33 Ald. συμπληρούσας. 34 Vind. τούτων τοίνυν. mox
 ante σαφηνείας in Par. manus rec. inseruit περὶ. 35 Mon.
 Par. ἕτερον. in Par. manu rec. supra lin. αἷς. Vind. κατὰ ἔτε-
 ρον. 36 οἷον Mon. om. — in Mid. p. 533.

δάσκων. καὶ γὰρ καθαρὸν τοῦτο καὶ ἀφελές. καὶ πάλιν ἡ τραχύτης καὶ ἡ ἀκμὴ κοινὰς ἔχουσι τὰς ἐννοίας. αἱ γὰρ ἐπιτιμήσεις οὐσαι τραχύτητος ἰδίαί ποιοῦσι τὴν ἀκμὴν, ὅτε κώλῳ καὶ σχήματι μακρῷ ἐξαγγελθεῖεν. ³⁷ οὕτω δὲ δῆπουθεν καὶ λαμπρότητι ἡ ἀκμὴ κοινωνοῦσα εὐρίσκεται. ³⁸ ἀλλ' οὐ χρὴ τοῦτο θαυμάζειν. τῷ μὲν γὰρ ὕλῳ ἐκάστη ἰδέα ἐτέρα τῶν ἄλλων εὐρίσκεται. μέρη δέ τινα, οἷον διαφορὰς οὐσίας τινὸς ἔχειν ἐτέραις τὰ αὐτὰ ³⁹ ἰδέαν ἡντιναοῦν οὐ κεκώλνται. ὥσπερ ὁ ἄνθρωπος τῷ μὲν ὄλῳ ἑτερόν ³⁹ ἐστὶ τῶν ἄλλων ζώων, τῷ ⁴⁰ δὲ εἶναι θνητὸν ⁴⁰ πολλοῖς κοινωνεῖ, καὶ τῇ τοῦ λογικοῦ δὲ διαφορᾷ κοινωνεῖ δῆπου τοῖς θεοῖς. ⁴¹

Καὶ τοῦτο κατ' ἀρχὰς εὐθύς διωρίσαμεν, ὥς εἰσι τῶν ἰδεῶν τινες, αἱ κατὰ τι κεκοινωνήκασιν ἐτέραις. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἄλλῃς. ἐπὶ δὲ τὸν περὶ ⁴² σαφηνείας ⁴² ἤδη λόγον ἰτέον, ἣν δὴ καὶ πρώτην ἐθέμεθα, διότι καὶ παντὶ λόγῳ τούτου δεῖ μάλιστα, τῆς σαφηνείας, ἥπερ ἐναντίον ἐστὶ δῆπουθεν ἡ ἀσάφεια, ἣ ὑποβέβηκε τὸ καθαρόν καὶ εὐκρινές.

37 Vind. εὐρεθείη. supra lin. ἐξαγγελθείη. 38 Mon. τὰς αὐτὰς. Vind. διαφ. οὐσας τινὰς ἔχειν ἐτέραις τὰς αὐτὰς. Par. ad marg. γρ. διαφ. οὐσας τινὰς ἔχειν τὰς αὐτὰς ἰδέαν ἡντινα οὐ κεκώλνται. ib. γρ. διαφ. οὐσίας τινὸς ἔχειν ἐτέρας τὰς αὐτὰς ἰδέαν ἡντιναοῦν οὐ κεκώλ. Par. 2918. διαφ. οὐσας τινὰς ἔχειν ἐτέραις τὰ αὐτὰ. Planud. p. 460. v. 12. γράφεται καὶ οὕτως· οἷον διαφορὰς οὐσίας τινός. τὰ γὰρ μέρη ἐκάστης ἰδέας ὥσπερ ουστατικαὶ διαφοραὶ τινος εἶδους εἰσὶν. 39 Vind. ἑτερόν τι. 40 Ald. τό. Port. Mon. Vind. τῷ. tum Vind. δ' εἶναι. 41 Mon. τῷ θεῷ. 42 Ald. τὸν τῆς σαφ. Vind. Mon. τὸν περὶ σαφ. Port. τὸν περὶ τῆς σαφ.

C a p. II.

ΠΕΡΙ ΣΑΦΗΝΕΙΑΣ,¹ ἢ ΤΠΟΒΕΒΗΚΕ ΤΟ ΚΑΘΑΡΟΝ
ΚΑΙ ΕΤΚΡΙΝΕΣ.

Σαφήνειαν τοίνυν λόγου ποιεῖ εὐκρίνεια καὶ καθα-
ρότης. γίνεται δὲ καθαρὸς μὲν λόγος ἅπασι σχεδὸν τοῖς
5 προειρημένοις, ἐννοίᾳ, μεθόδῳ, λέξει καὶ τοῖς λοιποῖς.
εὐκρίνεια δὲ τὸ μὲν πλεῖστον ἔχει περὶ τὴν μέθοδον· τά-
χα δ' ἂν τι καὶ τῶν ἄλλων εὐκρίνειαν ποιοίη·² ἀλλὰ
πρῶτόν γε περὶ καθαρότητος λεκτέον, ἧ πάλιν ἐναντίον
ἐστὶν ἡ περιβολὴ κατὰ τι, οὐ γὰρ κατὰ πάντα· περὶ ἧς
10 ἐν τῷ περὶ μεγέθους καὶ ἀξιώματος λόγῳ λέξομεν.

C a p. III.

ΠΕΡΙ ΚΑΘΑΡΟΤΗΤΟΣ.¹

Ἐννοιαὶ τοίνυν εἰσὶ καθαραὶ αἱ κοιναὶ πάντων καὶ
εἰς ἅπαντας ἀνελθοῦσαι ἢ δόξασαι ἀνελθεῖν, σαφεῖς ἀφ'
ἑαυτῶν οὔσαι καὶ γνώριμοι καὶ μηδὲν ἔχουσαι βαδύ μη-
15 δὲ περινενοημένον, ὅποια ἦν καὶ ἡ προειρημένη· οἷον,
83 Σαννίων² ἐστὶ δὴ πού τις ὁ τοὺς τραγικοὺς χο-
ροὺς διδάσκων. καὶ πάλιν· λέγονται οἱ τριάκον-
τα χρήματα δανείσασθαι παρὰ Λακεδαιμονί-
ων³ ἐπὶ τοὺς ἐν Πειραιεῖ· καὶ οὔσαι τοιαῦται. χρὴ
20 δὲ αὐτὰς καθ' ἑαυτὰς⁴ ὁρᾶν τὰς ἐννοίας ταύτας, ἀλλὰ
μὴ ὧν ἔνεκα παρελήφθησαν·⁵ ἐπεὶ ἄλλο τι ὑπονοήσομεν

1 Vind. περὶ σαφ. λόγου. nihil ultra. 2 Ald. Vind.
ποιεῖ. Port. Mon. ποιοίη.

1 Ald. titulum om. Mon. Jo. Sicel. περὶ καθαρότητος ἢ
καθαρῶν ἐννοιῶν. Vind. περὶ ἐννοιῶν καθαρῶν. Port. περὶ καθαρῶν.

2 In Mid. p. 533. 3 Vind. Λακεδαιμονίων. — in Lept. p. 460.

4 Vind. αὐτὰς. 5 Ald. παρελίσφθ. Port. Mon. Vind. παρελίσφθ.

εἶναι αὐτάς, καὶ οὐ καθαρὰς, καὶ τοι ὅτι μάλιστα καθαρωτάτας οὔσας, εἰ καθ' ἑαυτάς⁶ θεωροῖντο. αὐταὶ γε μὴν σχεδὸν καὶ πάντα εἰσὶν ἕνεκά γε τῆς ἐπιβολῆς καθαραί. οἶον,⁷ ἀδελφὰς ἔχομεν γυναῖκας ἐγὼ τε καὶ Σπουδίας οὐτοσί. καὶ πάλιν, κοινωνός εἰμι τοῦ δανείσματος τούτου, ὧ ἄνδρες⁸ Ἀθηναῖοι. καὶ ὅλως πολλὰ ἐν ιδιωτικοῖς καθαρῶν ἐννοιῶν ἐστι παραδείγματα.⁹ οὐκ ὀλίγα δὲ καὶ¹⁰ ἐν τοῖς δημοσίοις.

Μέθοδος δὲ καθαρότητος σχεδὸν μία. γίνεται γὰρ μάλιστα καθαρὸς ὁ¹¹ λόγος, ὅταν ψιλὸν τὸ πρᾶγμά τις¹² ἀφηγητῇ ἢ ἄρχηται γε ἀπ' αὐτοῦ ψιλοῦ¹³ τοῦ πράγματος καὶ μηδὲν ἔξωθεν συνεφέλκηται. οἶον¹⁴ γένος εἶδει προσλαβὼν ἢ ὅλον μέρος ἢ ἀόριστον ὠρισιμένῳ ἢ κρίσιν δικαστῶν ἢ ποιότητα πράγματος ἢ τὴν πρὸς ἕτερον διαφορὰν ἢ τι τοιοῦτον. περιβάλλει γὰρ ἅπαντα ταῦτα. καὶ¹⁵ εἰσὶν ἐννοιαὶ¹⁶ περιβολῆς αὐταί, ἢ ἐστὶν ἐναντία καθαρότητι. περιβάλλει δὲ καὶ ὅσα φύσει παρακολουθεῖ τοῖς πράγμασιν, εἰ προσλαμβάνονται· οἶον, τόπος ἢ¹⁷ πρόσωπον ἢ χρόνος ἢ τρόπος ἢ αἰτία ἢ τι τοιοῦτον. ἀπηλλάχθαι οὖν δεῖ¹⁸ τούτων ἀπάντων τὸν καθαρὸν λόγον κατὰ τὴν μέθοδον, ἢ τοι παντάπασιν γε, ἢ οὕτως ὥστε μηδὲν τούτων πρὸ αὐτοῦ τοῦ πράγματος τετάχθαι, ἐπεὶ καὶ ταῦτά τις προσλαμβάνων¹⁹ ἢ τινὰ

6 Ald. Mon. αὐτάς. Port. Vind. ἑαυτάς. 7 in Spud. initio. 8 ἄνδρες Vind. om. — in Dionysodor. init. 9 Ald. καὶ ὅλως καθαρὰ ἐν ιδιωτικοῖς πολλὰ εἰσι παραδείγματα, lectio-nem receptam habent Port. Vind. Mon. 10 Mon. δὲ οὐδέ. Post δημοσίοις in Mon. titulus: περὶ μεθόδου καθαρότητα ἐργα-ζομένης. Vind. περὶ μεθόδου καθαρότητος. 11 ὁ Mon. Vind. om. 12 Ald. τοῦ ψιλοῦ τοῦ πρ. Port. Mon. Vind. primum τοῦ om. 13 Vind. ἢ. 14 Vind. ἐνοιαί. 15 Vind. ἢ χρό-νος, ἢ πρόσωπον. 16 Mon. τούτων ἀπάντων δεῖ. 17 Ald. Mon. προλαμβ. Port. Vind. προσλαμβ.

τούτων ὁμως δύναται ποιεῖν φαίνεσθαι καθαρὸν τὸν ¹⁸
 λόγον διὰ τῶν ἄλλων, ἃ δὴ τὴν καθαρότητα ποιεῖ· οἶον
 σχημάτων, λέξεων καὶ τῶν λοιπῶν· καὶ τις τοιαύτη ἐστὶ
 μέθοδος καθαρότητος. δοῖται μὲν γὰρ λέγειν καθαρῶς,
 5 οὐ μὴν ὡς ¹⁹ ἀληθῶς γε ἔρεῖ· περιβάλλει δὲ οὐδὲν ἥτ-
 τον· καὶ τοῦτο ἰδεῖν ἐστὶ παρὰ τῷ ῥήτορι μάλιστα. ἐπεὶ
 καὶ τὸ, ὑβρισθεῖς, ὃ δικάσται ²⁰ καὶ παθῶν ὑπὸ
 Κόνωνος τουτουῖ τοιαῦτα, καὶ τὰ ἐφεξῆς· τὰ τε
 προειρημένα παραδείγματα σχεδὸν πάντα ἕνεκα μὲν τῆς
 10 ἐπιβολῆς καθαρῶς εἰσῆκται· ἀπὸ γὰρ αὐτῶν ἤρχεται ψε-
 λῶν τῶν πραγμάτων, καὶ φαντασίαν ἔχει καθαρότητος
 καὶ ἰδιωτισμοῦ, τὰ δὲ μετὰ ταῦτα ἐφ' ἐκάστῳ ῥηθέντα
 περιβολὴν ἐποίησε λεληθυῖαν. δῆλον οὖν ἐκ τούτων, ὅτι
 καὶ φαινόμενός ²¹ τις λόγος ἐστὶ καθαρὸς, οὐ μὴν ὡς
 15 ὄντως γε ²² τοιοῦτος· μεθόδου καθαρᾶς καὶ τὸ ἀφηγη-
 ματικῶς, ἀλλὰ μὴ ἄλλως πως εἰσάγειν τὰ πράγματα.
 μέθοδος γὰρ τις, οἶμαι, καὶ ἡ ἀφήγησις, ἀλλ' οὐ σχή-
 μα, ὡς οἰοῦνται τινες, ἐπεὶ καὶ ²³ ἐν πολλοῖς σχήμασιν
 ἀφηγησάιο ἄν. καὶ γὰρ ὀρθώσας καὶ πλαγιάσας καὶ με-
 20 ρίσας καὶ συμπλέξας καὶ ὅλως πολλοῖς σχήμασιν ἀφήγη-
 σις γίνεται. οὐ μὴν ἃ γε ὄντως ἐστὶ σχήματα, σχήμα-
 σιν ἄλλοις τισὶ γίνεσθαι πέφυκεν. εἴη ἂν οὖν ἴσως με-
 θοδὺς τις καὶ ἡ ἀφήγησις. εἴτε δὲ μέθοδος, εἴτε σχῆμα,
 εἰδέναι δεῖ, ὡς χρησίμον τοῦτο τῇ καθαρότητι. ἀλλ' ἐν-
 25 νοίας μὲν καὶ μεθόδους τῆς ²⁴ καθαρότητος ταύτας εὐ-
 ρίσκομεν. ²⁵

18 τὸν Mon. Vind. om. 19 AId. Vind. Mon. ὥστε. Port.
 ὡς. sq. γε Vind. om. 20 Port. ὃ ἄνδρες δικάσται. ex Dem. in
 Con. init. Mon. ὃ Ἀθηναῖοι. 21 Vind. φαινόμενός ἐστιν λό-
 γος καθ. 22 ὡς ὄντως γε Par. om. ad marg. γρ. οὐ μὴν ὄν-
 τως γε ὁ τοιοῦτος μεθόδου καθαρᾶς. Vind. ὡς ὄντως γε τοιοῦτος
 om. Mon. ὄντος. Port. ὡς ὄντως γε ὦν τοιοῦτος. 23 καὶ Vind.
 om. 24 τῆς Mon. Vind. om. 25 Sequitur in Vind. Mon.

Λέξεις δὲ καθαρὰ ἡ κοινὴ καὶ εἰς πάντα ²⁶ ἤκουσα
καὶ μὴ τέτραμμένη ²⁷ μηδ' ἄφ' ἑαυτῆς οὐσα σκληρὰ,
ὥς τὸ ἀταρπὸς οἶον, ²⁸

Προσέβη τρηχεῖαν ἀταρπόν.

καὶ τὸ ἐσθίων κατέφαγε, ²⁹ καὶ τὸ ἐκνενευρισμέ- 5
νοι, ³⁰ καὶ τὸ πεπρακὼς ἑαυτὸν, ³¹ καὶ τὸ περικό-
πτων ³⁷ καὶ λωποδυτῶν τὴν Ἑλλάδα καὶ ἀρπά-
ζων. ταῦτα γάρ, ³³ καὶ τὰ τοιαῦτα ἐναργῆ μὲν ἐστὶ καὶ
μέγεθος ἔχοντά πως, οὐ μὴν καθαρὰ. διὸ τοῖς πολλοῖς
αὐτῶν καὶ σάφηνισμοῦ τινος δεῖ, ὥς τῷ ἐκνενευρισμέ- 10
νοι ἐδέησε ³⁴ τοῦ, περιηρημένοι χρήματα, συμ-
μάχους, εἰς σαφήνειαν. πολὺ δὲ τὸ καθαρόν τῆς λέξεως
παρ' Ἰσοκράτει. ³⁵ Σχῆμα δὲ καθαρότητος ἡ ὀρθότης.
οἶον, ³⁶ ἐγὼ γάρ, ὧ Ἀθηναῖοι, προσέκρουσα ἀν-
θρώπῳ πονηρῷ καὶ φιλαπεχθήμονι. δεῖ δὲ, ὅπερ 15
ἔφην καὶ μικρῷ πρότερον, αὐτὰ ἕκαστα ἐφ' ἑαυτῶν ὀρᾶν
περὶ ὧν ὁ λόγος, ὥσπερ κἀνταῦθα ὀρᾶν τὸ σχῆμα δεῖ
μόνον εἰ ³⁷ καθαρὸν, ἀλλὰ μὴ τὰ ἐξεξῆς εἰρημένα. οὐ 83
γὰρ εἶασεν ἐκείνα μείναι τὸν λόγον ἄφ' ³⁸ ἑαυτοῦ κα-
θαρόν. τοιαῦτα δ' ³⁹ ἐστὶ καὶ τὰ προειρημένα, τὸ Σαν- 20

titulus: περὶ λέξεως καθαρᾶς. 26 Mon. Vind. ἅπαντας. 27
Ald. etiam in Schol. T. V. p. 468. τετραμμένους. tum Vind. μη-
δὲ ἄφ'. 28 Od. ξ, 1. 29 apud Demosthenem non invenio.
In scholiis T. V. p. 468. not. 58. legitur; τὸ κατεσθίων ἐπὶ ζώων,
quod retuli ad Or. II. in Aristog. p. 782. Etiam sq. locus ex
Phil. III. minus accurate ex memoria laudatur. 30 Ol. III.
p. 37. 31 de fals. leg. p. 345. 373. 32 Phil. III. p. 116.
33 Vind. Mon. ταῦτα γὰρ πάντα. Par. γρ. ταῦτα πάντα καὶ τὰ τ.
34 Ald. Port. ἐκνενευρισμένοι ἐδέησε γάρ. Vind. Mon. γὰρ om.
— Ἐκνενευρ. de exsectis reip. nervis interpretatur Valck. vide
Gregor. Cor. p. 53. Schaef. 35 In Mon. sequitur tit. περὶ
σχήματος. in Vind. περὶ σχήματος καθαρότητος. 36 in Timocr.
p. 701. 37 Vind. ὥς. 38 Ald. Port. Mon. ἄφ'. Vind. ἐφ'.
39 Mon. δὲ ἐστὶ.

νίων ἐστὶ, καὶ τὸ, ἀδελφὰς ἔχομεν γυναῖκας, καὶ
 τὰ λοιπά. ἡ οὖν ὀρθότης τὸ σχῆμα ὅσον ἐφ' ἐαυτῷ κα-
 θαρὸν· τεκμήριον δὲ, εἰ γὰρ πλαγιάσαις, καὶ ἀφηγηῇ,
 πάντως περιβαλεῖς· ⁴⁰ ἐννοίας γὰρ ἄλλας ἐφέλκονται οἱ
⁵ πλαγιασμοί. ὥσπερ δὲ ὁ πλαγιασμός τῇ ὀρθότητι σχῆμα
 ἐναντίον, οὕτως ἡ περιβολὴ τῇ καθαρότητι, εἶδος ὅλον
 εἶδει ὅλῳ ⁴¹ ἐναντίον. ἐκεῖθεν δὲ ἔσται δῆλον ὃ λέγω. τὸ
 γὰρ, ἣν Κανδαύλης, ⁴² καὶ τὸ, Κροῖσος ἦν, καὶ
 τὰ τοιαῦτα, οὕτω μὲν εἰσφερόμενα κατ' ὀρθότητα καὶ
¹⁰ καθαρὸν ποιεῖ τὸν λόγον καὶ σαφεῇ. εἰ δὲ πλαγιάσαις, οὐ
 τοιαῦτα ἔσται· οἷον, Κροίσου ὄντος, καὶ Κανδαύλου ὄν-
 τος, εἰ λέγοις. ⁴³ ταραχὴ γὰρ τις εὐθύς ἐγγίνεται, διὰ τὸ
 δεῖν πάντως ἐπακολουθεῖν τι ἕτερον νόημα. καὶ ἡ περι-
 γραφὴ τῆς ὅλης ἐννοίας μακρὰ καὶ οὐ πάνυ ἔσται ⁴⁴ σα-
¹⁵ φής. οἷον, Κροίσου ὄντος Αὐδοῦ μὲν γένος, παιδὸς δ'
 Ἀλυάττεω, ⁴⁵ τυράννου δὲ ἐθνέων ⁴⁶ τῶν ἐντὸς Ἄλνους
 ποταμοῦ· ὅρῳ πῶς ἔτι κρέμαται ἡ διάνοια; καὶ μᾶλλον
 γε οἶμαι τοῦτο ⁴⁷ γενήσεσθαι, εἰ καὶ τὰ ⁴⁸ ἐφεξῆς τις
 τῷ αὐτῷ σχήματι ἐξαγγεῖλειεν. ⁴⁹ οὐ μὲν ἔν γε τῇ ὀρθό-
²⁰ τητι τοῦτο ἦν, ἀλλὰ κατὰ ⁵⁰ βραχὺ αἱ ἐννοιαὶ διανεπαύ-
 οντο ἐφ' ἐαυτῶν περιγραφόμεναι· οἷον, Κροῖσος ἦν Αὐ-
 δὸς μὲν γένος, παῖς δὲ Ἀλυάττεω, ⁵¹ τύραννος δὲ ἐθνέων.
 ὅλως οὖν πᾶν ὅπερ ἀπήλλακται περιβολῆς σχῆμα, ⁵² κα-
 θαρὸν ποιεῖ τὸν λόγον. Ἀντίκα τὸ, ⁵³ ἐπειδὴ γὰρ οὐ

40 Mon. περιβολεῖς.

41 Mon. ὅλῳ λόγου. Par. γρ. λόγων.

42 Herod. I. 7. et 6.

43 Ald. Port. Mon. λέγεις. Vind. λέ-
 γοις. tum Ald. διὰ τὸ δεῖ.

44 Vind. τις ἔσται. Par. ἔσται
 om., ad marg. γρ. καὶ οὐ πάνυ τι ἔσται σαφής.

45 Ald. Port.

Mon. Ἀλυάττεω. Vind. Ἀλυάττεω. tum Ald. Port. Ἄλνους.

46 Mon. Vind. ἐθνέων.

47 Vind. τοῦτο οἶμαι.

48 τὰ Vind.

om.

49 Vind. ἐξαγγεῖλει. Par. ad marg. γρ. ἐξαγγεῖλαι.

50 Par. ad marg. γρ. ἀλλὰ καὶ κατὰ βραχία. ita Vind. [Ald. δια-
 νεπαύαντο.]

51 Edd. codd. Ἀλυάττεω.

52 Vind. τὸ σχῆμα.

53 In Mid. p. 518.

καθεστηκός χορηγού, καὶ τῇ ἐννοίᾳ καὶ τῷ σχήματι περιβεβλημένον, ἔαν⁵⁴ θελήσῃς τοῖς σχήμασι τῆς⁵⁵ καθαρότητος μεταβαλεῖν, τὸ μὲν κατ' ἐννοιαν αὐτοῦ περιβεβλημένον οὐκ ἀφαιρήσεις,⁵⁶ τὸ μέντοι κατὰ τὰ ἐπόμενα καὶ πάντ' οἶον, τρίτον ἔτος τουτὶ ἡ Πανδιονίς φυλὴ⁵⁷ χορηγὸν οὐκ εἶχε. παρῇν δὲ ἡ ἐκκλησία. ὁ δὲ ἄρχων ἐπεκλήρου τοὺς ἀνλητάς. λόγοι οὖν ἐγίγνοντο⁵⁸ καὶ λοιδορίαι. καὶ ὅλως πάντα ὁμοίως περιγράφων, εἰ λέγοι τις τὰ ἐννοήματα σαφέστερόν τε καὶ οὐ περιβεβλημένον οὐδὲ ἔχοντά τι μέγεθος¹⁰ καὶ τόνον, ὅσον⁵⁹ ἐπὶ τῇ λέξει καὶ τοῖς περὶ ταύτην, ποιήσῃ τὸν λόγον. θαυμάζειν δὲ οὐ χρὴ τὸν τρόπον τῆς διδασκαλίας τοῦτον, εἰ πρὶν διδάξαι τι περὶ τῆς περιβολῆς⁶⁰ ὡς πρὸς εἰδότας περὶ αὐτῆς διαλέγομαι.⁶¹ οὐ γάρ ἐστιν ἑτέρως διδάξαι τι περὶ τούτων, οὐδὲ εἰ ἑτέρωθεν¹⁵ ποθεν ἠρξάμεθα, ἀλλὰ μὴ καθάπερ νῦν ἀπὸ τῆς σαφηνείας. σχεδὸν γὰρ ἅπασαι⁶² αἱ ἰδέαι τῶν λόγων δι' ἀλλήλων εὐρίσκονται τε καὶ γίνονται καταφανεῖς, ἢ τοι⁶³ κατὰ ἀφαιρέσιν καὶ χωρισμὸν, ὥσπερ ἐνταῦθα πεποιήκαμεν· οἶον ὅτε⁶⁴ ἐλέγομεν, ὅτι σχήματά ἐστι καθαρὰ,²⁰ ὅσα τῶν τῆς περιβολῆς ἐστὶν ἀπηλλαγμένα· ἢ κατὰ πρόσθεσιν, ὥσπερ ὅτε ἔφαμεν σαφηνεῖαν ὑπ' εὐκρινείας γίνεσθαι καὶ καθαρότητος, καὶ τοι μηδὲν εἰρηκότες πω⁶⁵ περὶ τούτων. λελέγεται δὲ ἡμῖν⁶⁶ ἐν τῷ δέοντι καὶ περὶ τῆς περιβολῆς. ἀλλὰ νῦν ἡμῖν⁶⁷ ἐκείσε ἐπανιτέον. ἐναν-²⁵

54 Vind. ἄν. 55 Vind. τοῖς. 56 Vind. Mon. ἀφαιρή-
ση. 57 φυλὴ Vind. om. 58 Ald. Port. Mon. ἐγίγοντο. Vind.
ἐγίγνοντο. 59 Mon. καὶ ὅσον. 60 Par. παραβολῆς. 61
Vind. διαλέγομαι. tum Ald. ἑτέρως. 62 Mon. πᾶσαι. 63 Ald.
Mon. εἴτοι. Port. Vind. ἦτοι. 64 Vind. ὅτ' ἐλ. 65 Vind.
πω om. 66 Mon. ἡμῖν δηλαδή. Par. γρ. λελέγεται ἡμῖν δη-
λαδή. 67 ἡμῖν Mon. om.

τίον γὰρ καθαρότης καὶ τὸ ὑπερβατόν. ⁶⁸ φεύγειν οὖν ἐν αὐτῇ καὶ τοῦτο δεῖ. ⁶⁹

Μετὰ δὲ τὸν περὶ σχημάτων ⁷⁰ λόγον τῆς καθαρό-
 τητος ὁ περὶ τῶν κώλων εἶη ἄν. δῆλον δὲ ἀπὸ τῶν προ-
 5 ειρημένων, ὅποια εἶναι καὶ ταῦτα δεῖ, ὅτι μικρὰ καὶ κομ-
 ματικά καὶ καθ' ἑαυτὰ ἀπαρτίζοντα τὰς ἐννοίας. τὰ γὰρ
 μικρὰ τῶν κώλων καὶ αἱ περίοδοι οὐ καθαροῦ λόγου. ⁷¹
 Συνθήκη δὲ καθαρὰ πρῶτον μὲν ἡ ἀπλὴ καὶ μὴδὲν περὶ
 συγκρούσεως τῶν φωνηέντων μικρολογουμένη· ἐπιμελὲς
 10 γὰρ ⁷² τοῦτό γε καὶ λόγου κεκαλλωπισμένου μᾶλλον ἢ
 ἀπλοῦ τε καὶ καθαροῦ· ἔπειτα ἡ λογουειδεστέρα· ⁷³ οἶον,
 ἱαμβική τις ἢ τροχαϊκή· ἦττον γὰρ ἡ τοιαύτη διήρται· ⁷⁴
 ὥσπερ τὸ, ἐγὼ γὰρ, ὦ Ἀθηναῖοι, προσέκρουσα
 ἀνθρώπων πονηρῶ καὶ φιλαπεχθίμονι. ⁷⁴ οὐ δεῖ
 15 δὲ τὸ ἀκριβὲς ἀπαιτεῖν ἐνταῦθα, οὐδὲ γὰρ οἶόν τε. ἀλλ'
 ἔφαρκε τὸ ⁷⁶ τέως μάλιστα καὶ κατ' ἀρχὰς τῶν κώλων
 τοιούτους εἶναι τοὺς πόδας, καὶ τὸ πλείους κατὰ τὴν ὅλην
 συνθήκην τοῦ λόγου τοὺς τροχαίους καὶ ἱάμβους τῶν
 85 δακτύλων τε καὶ ἀναπαιστων, ἢ τῶν τοιούτων ἦττους
 20 εὐρίσκεσθαι. καὶ γὰρ ὅλως δεῖ μεμίχθαι τινὰς αὐτοῖς
 καὶ ἑτέροισι πόδας, ἵνα μὴ τελέως ἑμμετρος ὁ λόγος γέ-
 νηται· ⁷⁷ ἀλλ' ἔχη μὲν τι ⁷⁸ καὶ μέτρου, λέγω ^{78*} δὴ τοῦ
 φυ-

68 Ald. Vind. ὑπέρβατον. Port. Mon. ὑπερβατόν. 69 Se-
 quitur in Mon. tit. περὶ κώλων in Vind. περὶ κώλων καθαρῶν.
 70 Vind. σχήματος. 71 Sequitur tit. in Mon. περὶ συνθήκης,
 in Vind. περὶ συνθ. καθαρῶς. 72 Vind. γὰρ ἡδη. 73 Ald.
 λογοδιωτέρα. corr. Port. Vind. Mon. In Mon. supra lin. πιζο-
 φανειστέρα. 74 Par. γρ. διήρται. 75 καὶ φιλαπεχθίμονι
 Vind. Mon. om. — in Timocr. p. 701. 76 Par. γρ. ἐφαρκεῖτω.
 77 Vind. γίνηται. tum Ald. ἔχει. Mon. Vind. ἔχη. 78 Vind.
 μὲν τοι. 78* Ald. καὶ λέγω δῆ. Port. Mon. Vind. λέγω δέ.
 scripsi λέγω δῆ.

φυσικοῦ, μὴ μέντοι παντάπασιν μέτρον ἦ. τὸν γὰρ τοι
 ῥυθμὸν τὸν ἐν τῷ λόγῳ τῷ πεζῷ, ὃν ἡ ποιὰ συνθήκη
 ποιεῖ μετὰ τῆς ἀναπαύσεως, οὐδὲν ἄλλ' ἢ μέτρον τε καὶ
 μὴ μέτρον εἶναι δεῖ, καὶ μέτρον δηλαδὴ τοιόνδε μὲν κα-
 τὰ τόδε τὸ ⁷⁹ εἶδος τοῦ λόγου, τοιόνδε δὲ κατὰ τόδε· ὡς- 5
 περ ἐνθάδε ἱαμβικὸν ἢ τροχαϊκὸν εἶναι δεῖ· τὸ γοῦν,
 οὗτος ⁸⁰ ἀστρατείας ἐάλω καὶ κέχρηται συμ-
 φορᾷ, βραχεῖαν μὲν ἔχει σύγχυσιν ⁸¹ τοῦ μέτρον, ἐν τῷ
 ἀστρατείας τῆς ας συλλαβῆς μακρᾶς οὔσης· τοῦτο δὲ
 εἴ τις παρεμυθίσαιτο, ⁸² καθαρὸν εὐρίσκει τὸ μέτρον τρο- 10
 χαϊκὸν τετράμετρον καταληκτικόν· ἀλλὰ περὶ μὲν συν-
 θήκης τοσαῦτα ⁸³ τῆς ἐν καθαρότητι.

Ἡ δὲ ἀνάπαυσις δῆλον ⁸⁴ καὶ τῶν προειρημένων ὡς
 οἰκεία τις εἶναι τῇ συνθήκῃ κατὰ ⁸⁵ ἀνάγκην ὀφείλει,
 ἰσταῖσα τὸν λόγον ἐν ἱαμβικῷ τινι ἢ τροχαϊκῷ μέρει τοῦ ⁸⁶ 15
 λόγον, καὶ καταλήξει τινὶ ἢ ⁸⁷ τροχαϊκῇ, ἢ ἱαμβικῇ, ὅσαι
 εἰσὶ καταλήξεις τροχαϊκῶν τε ⁸⁸ καὶ ἱαμβικῶν μέτρων, ἵνα
 δὴ καὶ ῥυθμὸς τοιοῦτος γένηται· μεταξὺ γὰρ (ὅπερ ἔφην)
 εἶναι ⁸⁹ δεῖ τὸν ἐν πεζῷ λόγῳ ῥυθμὸν μέτρον τε τοῦ ⁹⁰
 φύσει καὶ μὴ μέτρον. ἀλλ' ἀκριβεῖ μὲν, ὅπερ ἔφην, λό- 20
 γῳ τοιαύτην εἶναι δεῖ ⁹¹ τὴν ἀνάπαυσιν τῆς καθαρότητος.
 εἰδέναι μέντοι χρή, ὅτι πάντα ταῦτα, ⁹² ἢ συνθήκη ἢ
 κατὰ τοὺς πόδας, (οὐ γὰρ ἢ γε ἑτέρα) καὶ ἔτι ἡ ἀνά-
 παυσις, τό τε ἐξ ἀμφοῖν τούτων ἀποτελούμενον ⁹³ ὁ

79 τὸ Ald. Mon. om., est in Port. Vind. 80 in Mid.
 p. 533. 81 Par. ad marg. γρ. βραχεῖαν μὲν ἔχει τὴν σύνθεσιν
 τοῦ λόγου. 82 Par. γρ. παρεμυθίσαιτο. 83 Vind. ταῦτα.
 Post καθαρότητι in Mon. Vind. tit.: περὶ ἀναπαύσεως. 84
 Mon. δῆλη. 85 Vind. Mon. κατ' ἀνάγκην. Mon. ὀφείλει om.
 86 τοῦ Vind. om. 87 ἢ Mon. Vind. om. 88 Mon. Vind.
 τε μέτρων καὶ ἱαμβ. 89 Ald. Mon. εἶναι. Port. Vind. εἰδέναι.
 90 τοῦ Ald. Vind. om., est in Port. Mon. 91 δεῖ Mon. om.
 92 Vind. ταῦτα πάντα. 93 Ald. ἐν τελούμενον. Port. Mon. ἀπο-
 Rhetor. III.

ῥυθμός, καὶ περ οὕτως ὄντα δυσχερῇ καὶ εἰς τοσοῦτον
 ἀκριβολογηθέντα ἡμῖν, ὅμως βραχεία σφόδρα συλλαμ-
 βάνει πρὸς καθαρότητα· συλλαμβάνει γε μὴν τι εἰ καὶ
 βραχύ. ταῦτόν δὲ συμβαίνει σχεδὸν ⁹⁴ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων
 5 ἰδεῶν, λέγω τῶν πλείστων, εἰ καὶ μὴ πασῶν. ὃ καὶ κατ'
 ὄρχας εὐθύς, ὅπου καὶ τῶν μουσικῶν ἐμνήσθην, διεμαρ-
 τυράμην, ὅτι ἔλαττον ⁹⁵ τῶν ἄλλων, ἃ δὴ ποιεῖ τὰ τῶν
 λόγων εἶδη, ἰσχύουσιν ἐν αὐτοῖς ⁹⁶ αἱ τε ἀναπαύσεις καὶ
 οἱ ῥυθμοὶ καὶ νῆ Δία γε καὶ αἱ κατὰ τοὺς πόδας συν-
 10 θῆκαι. τὴν γὰρ ὅλην δύναμιν τῶν ἰδεῶν αἱ τε ἐννοιαὶ
 ἔχουσι καὶ αἱ λέξεις μέθοδοι τε καὶ κῶλα καὶ σχήματα.
 δύναται μέντοι τι ⁹⁷ ποιῆσαι καὶ ῥυθμός καὶ ἀνάπαυσις
 καὶ συνθήκη. ἐν δὲ ἐνίαις τῶν ἰδεῶν καὶ πολὺ δύναται
 ταῦτα· ὥσπερ ἀμέλει ἐν τῷ κάλλει καὶ τῷ κεκαλλωπι-
 15 σμένφ λόγφ. δῆλον ⁹⁸ δὲ ἔσται τοῦτο ἀκριβῶς, ὅτε περὶ
 κάλλους λέγοιμεν. ἐν μὲν τοι ποιήσῃ καὶ πάννυ ⁹⁹ πολὺ
 ἰσχύει ταῦτα, συνθήκη καὶ ῥυθμός καὶ ἀνάπαυσις, καὶ πε-
 ρὶ τούτου ¹⁰⁰ γε οὐδὲν πλέον ἡμᾶς δεῖ ζητεῖν. δῆλον γὰρ
 αὐτὸ νομίζω πᾶσιν εἶναι. περὶ μὲν οὖν ¹⁰¹ καθαρότητος
 20 ἀρκεῖ τοσαῦτα.

C a p. IV.

Π Ε Ρ Ι Ε Τ Κ Ρ Ι Ν Ε Ι Α Σ.

Ἡ δὲ εὐκρίνεια ἔχει μὲν τινα καὶ φύσει σαφηνείας

τελούμ. Vind. τελούμενον. 94 Vind. σχεδὸν συμβαίνει. 95
 Ald. ἔλαττον. 96 Mon. αὐταῖς. 97 τ. Ald. om., est in
 Port. Mon. Vind. 98 Vind. καὶ δῆλον δέ. 99 πάννυ Vind.
 om. 100 Mon. παρὰ τοῦτό γε οὐδὲν ἡμᾶς δεῖ πλέον ζ. Vind.
 ἡμᾶς πλέον δεῖ ζ. — Post πᾶσιν εἶναι sequitur in Mon. σύννομις
 καθαρότητος, quam vide T. VII. p. 81. Ultima verba: περὶ
 μὲν οὖν καθαρ. ἀρκεῖ τοσαῦτα ad frontem capitis IV. habet.
 101 οὖν Ald. Codd. om., habet Port.

ἐργαστικά· τὸ γε μὴν πλεῖστον σχεδὸν ἐπίκουρός ἐστι
 τῆς καθαρότητος πρὸς ὅπερ ἐκείνη ποιεῖν βούλεται. ἡ ¹
 μὲν γὰρ βούλεται ποιεῖν ² σαφῇ τὸν λόγον, ἡ καθαρό-
 της· ἡ δὲ εἴ τι πάσχοι ὑπεναντίον αὐτῇ ³ κατ' ἀνάγκην
 τινὰ, αἱ δὲ πολλαὶ ⁴ περὶ τοὺς λόγους εἰσὶ διαμαρτίαι, ⁵
 διορθοῦνται ἡ εὐκρίνεια. καὶ τὸ πλεῖστόν γε, ὅπερ ἔφην,
 ἔχει περὶ τὴν μέθοδον. τὸ τε ⁶ γὰρ τάξει τί πρῶτον καὶ
 τί δεύτερον ἀπαιτεῖν χρή τοὺς δικάζοντας, εὐκρινείας ὄν,
 μέθοδος οἶμαί τις ἐστίν. οὐ γὰρ εἰ καὶ δεινῶς τι ποιεῖ,
 ὅταν λέγῃ, τίνων ⁷ προσήκει τῇ πόλει λόγον πα- ¹⁰
 ρὰ πρεσβευτοῦ λαβεῖν, καὶ ὅτι πρῶτον μὲν ὦν
 ἀπήγγειλεν, εἶτα ὦν ἐπεισε, καὶ τὰ ⁸ ἑξῆς, οὐ τοῦ-
 το νυνὶ σκεπτέον, ἀλλ' ὅτι διὰ δεινότητα συγγεῖν ⁹ μέλ-
 λων τὰ πράγματα καὶ ἀναστρέφειν τὴν ¹⁰ τάξιν τὴν ἐν
 αὐτοῖς ὁμῶς τῷ γε ὡς αὐτὸς εἰπεῖν ἐβούλετο, προσήγα- ¹⁵
 γε σαφήνειαν διὰ τῆς μεθόδου. τῷ ¹¹ δὲ μὴ τόδε τοῦ-
 δε πρῶτον εἰπεῖν, εἰ καὶ τῇ τάξει πρῶτον ἦν, ἀλλὰ τό-
 δε, πολλάκις καὶ ¹² σαφέστερον ὁμοῦ καὶ δεινότερον ἐποί-
 ησε ¹³ τὸν λόγον. ὥσπερ τὸ, δεῖ δὲ ἡμᾶς ¹⁴ πρῶτον

1 Ald. Vind. Mon. εἰ. Port. ἡ. 2 Ald. σαφῇ ποιῆσαι.
 Port. Vind. ποιεῖν σαφῇ. Mon. σαφῇ ποιεῖν. 3 Port. ad marg.
 γρ. αὐτῇ. 4 Vind. αἱ δὲ περὶ τοὺς λ. πολλαὶ εἰσιν α. Mon.
 αἱ δὲ π. περὶ λόγους εἰσὶν ἁμαρτίαις. 5 Jo. Sicel. litt. λθ'.
 p. 178. τινὲς παρέλκειν εἶπον ἐνταῦθα τὸν τε σύνδεσμον. ἐν δὲ
 ἐνίοις τῶν βιβλίων ἀντὶ τοῦ τε συμπλεκτικοῦ τὸν δὲ παραπληρω-
 ματικὸν εὖρον. — v. sq. Ald. διακάζοντας. 6 de fals. leg.
 p. 342. 7 Ald. Mon. τῶν. Port. Vind. τά. 8 Mon. μέλ-
 λων συγγεῖν. 9 τὴν Ald. om., est in Port. Vind. Mon. — tum
 Vind. τὴν ἑαυτοῖς, ὁμῶς τόγος, ὡς αὐτ. 10 Vind. τόδε μὴ τό-
 δε τοῦδε πρῶτόν ἐστι, εἰ κ. τ. τ. πρῶτον ἦν τὸ ἀπήγγειλεν, ἀλλά.
 11 Vind. καὶ om. 12 Mon. τὸν λόγον ἐποίησεν. 13 Ald.
 ἡμᾶς. Mon. Vind. ἡμᾶς. Port. ex Dem. c. Aristocr. p. 623.
 ἀνάγκη δ' ἐστὶ πρῶτον ἀπάντων εἰπεῖν καὶ δεῖξαι.

86 ἀπάντων ἀκοῦσαι καὶ μαθεῖν, τί πότ' ἐστι τὸ
 Χερρόνησον ¹⁴ ὑμᾶς ἀσφαλῶς ἔχειν πεποιη-
 κός· καὶ ὅτι ἡ πρὸς ἀλλήλους τῶν Θρακῶν διαφορά.
 ἡ γὰρ ἂν ἀσφές αὐτῷ τὸ κατασκευαζόμενον ἔμεινεν,
 5 εἰ Χαρίδημον πρῶτον διέβαλλεν, ¹⁵ ὅτι κατασκευάζει
 Κερσοβλέπτη τὴν ἀρχήν· εἴθ' οὕτως ἐπήγαγε τὸ, ¹⁶ τί
 πότ' ἐστι τὸ Χερρόνησον ὑμᾶς ἔχειν ἀσφαλῶς
 πεποιηκός· νῦν δὲ τοῦτο ἐκείνου προθεῖς εὐθύς καὶ ἐν
 προοιμίῳ, ὅτι ἐστὶν αὐτῷ ἡ σπουδὴ ¹⁷ ὑπὲρ τοῦ Χερ-
 10 ρόνησον ἔχειν αὐτοὺς ἀσφαλῶς καὶ μὴ παρακρουσθέντας
 ἀποστερηθῆναι πάλιν αὐτῆς, καὶ μετὰ ταῦτα πάλιν ¹⁹
 εὐθύς κατ' ἀρχὰς τοῦτο σαφηνίσας, διὰ τοῦ κατασκευ-
 άσαι τὴν ἀσφάλειαν εἶναι τῆς κτήσεως ²⁰ ἐν τῇ τῶν
 Θρακῶν διαφορᾷ, εὐκρινῇ τε καὶ σαφῇ πεποίηκε τὸν λό-
 15 γον. εἰ δ' ὅτι καὶ δεινόν, ²¹ ἐτίρου λόγου. ὅπερ μὲν οὖν
 ἔφην, εὐκρίνεια τὸ πλεῖστον ἐν τοίτοις ἐστίν. οὐ μὴν
 ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν ἄλλων γίνεται λόγος εὐκρινῆς. ²² Καὶ
 εἰσὶν ἔννοιαι μὲν εὐκρινεῖς, αἱ καταστατικαὶ πᾶσαι καὶ
 εἰς ἀρχὴν ἀνάγουσαι τὸν λόγον, οἷον, ἔστι δ' ἀναγ-
 20 καῖον, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ προσῆκον ἴσως
 ὥς κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους εἶχε ²³ τὰ πρά-
 γματα ὑμᾶς ὑπομνήσαι, ²⁴ ἵνα πρὸς τὸν ὑπάρ-
 χοντα καιρὸν ἕκαστα θεωρῇτε· ²⁵ καὶ αἱ διατυποῦ-
 σαι ²⁶ τὰ μέλλοντα ῥηθῆσθαι καὶ τὴν ἐν αὐτοῖς τά-

14 Edd. Codd. Χερρόνησον. h. l. et infra. Tum Ald. Vind.
 ἡμᾶς. Port. Vind. ὑμᾶς. 15 Vind. διέβαλεν. 16 Vind. ὃ
 τί ποτέ ἐστι. 17 Ald. Mon. ἡμᾶς. Port. ὑμᾶς. Vind. om. 18
 Mon. Vind. ἡ σπουδὴ αὐτῷ. 19 πάλιν Vind. om. 20 Ald.
 Mon. κτήσεως. Port. Vind. κτήσεως. tum Ald. διαφορᾷ. 21
 Vind. δεινότερον, ἄλλου λόγου. 22 Sequitur in Mon. titulus:
 περὶ ἐννοιῶν. 23 Mon. εἶχε τοὺς χρόνους. — pro cor. p. 230.
 24 Vind. ὑπομν. ὑμᾶς. 25 Ald. θεωρεῖται. corrigit marg. Vict.
 Mon. Vind. 26 Par. ad marg. γρ. καὶ οὕτω· καὶ γὰρ διατυ-

ξιν· οἷον, δίκαιον δέ ἐστιν ἴσως ἐμὲ τρία ὑπε-
 σχημένον ὑμῖν ἐπιδείξειν, ²⁷ ἐν μὲν, ὡς παρὰ
 τοὺς νόμους τὸ ψήφισμα εἴρηται, δεύτερον δέ,
 ὡς ἀσύμφορόν ἐστι τῇ πόλει, τρίτον δέ, ὡς
 ἀνάξιός ἐστι Χαρίδημος, τούτου ²⁸ τυχεῖν, ὅ-
 τι βούλεσθε, ²⁹ τοῦτο πρῶτον διδάσκειν ὑμᾶς.
 εἰτ' ἐπήγαγεν, ὅτι περὶ τοῦ παρὰ νόμου βούλεσθε
 πρῶτον; τοῦτο τοίνυν ἐροῦμεν. πολλάκις δὲ διε-
 μαρτυράμην τοῦτο, ὡς οὐδὲν δεῖ κατηγορεῖν τῶν λεγο-
 μένων, εἰ καὶ ἄλλο τί ἐστιν ἅμα τῇ εὐκρινείᾳ· καὶ γὰρ ¹⁰
 ἐνταῦθα πολὺ τὸ τῆς δεινότητος. ἀλλ' οὐ περὶ ταύτης
 νῦν. καὶ μὴν καὶ αἱ συμπληρώσεις ταῖς ³⁰ ἐννοίαις καὶ
 ταῖς μεθόδοις εὐκρινῇ ποιῶσι τὸν λόγον, τὰ μὲν ἀνα-
 παύουσαι τὰ παρελθόντα, τῶν δὲ ῥηθησαμένων πάν-
 τως ἔχουσαι κατασκευάς τινας, ἀφ' ὧν εἰς ἀρχὴν ὁ λό- ¹⁵
 γος ἀνάγεται. οἷον, ἐν μὲν τοίνυν πολίτευμα τοῦ-
 το ³¹ τοιοῦτον τοῦ νεανίου τούτου· ἕτερον δὲ
 ἀναμιμνήσκεισθε· εἰτα ³² ἀρχὴν ἔλαβεν ὁ λόγος·
 οἷον, ὅτε γὰρ Πύθωνα ³³ Φίλιππος ἐπεμψε τὸν
 Βυζάντιον, καὶ τὰ ἐξῆς. καὶ πάλιν, οὐ τοίνυν ³⁴ ²⁰
 μόνον μὴ Λεύκων ἀδικηθῇ δεῖ σκοπεῖν, ἀλλὰ
 καὶ εἴ τις ἄλλος εὖ μὲν ἐποίησεν ὑμᾶς, ³⁵ καὶ
 τὰ ἐξῆς· καὶ πολλὰ τούτου παραδείγματα. ἐννοιαὶ μὲν
 οὖν εἰσιν ³⁵ εὐκρινείας αὗται.

ποῦσι τὰ μέλλοντα ῥηθήσεσθαι. ita Mon. Vind. ²⁷ Mon. δεῖ-
 ἐπι

ξιν. Vind. ὑποδείξειν. c. Aristocr. p. 626. ²⁸ τούτου τυχεῖν
 Mon. om. ²⁹ Ald. βούλεσθαι. h. k. et paullo post. Port.
 Mon. Vind. βούλεσθε. tum Mon. πρῶτον τοῦτο. Vind. τούτων πρῶ-
 τον. ³⁰ Mon. κατὰ τε τὰς ἐννοίας, κατὰ τε τὰς μεθόδους. —
 v. 15. Port. παρασκευάς. ³¹ Mon. πολ. τοιοῦτο. omisso τοῦ-
 το. pro cor. p. 272. ³² Mon. εἰτ' ἀρχ. ³³ Ald. Πύθωνα
 — Βιζάντιον. Vind. τὸ Βυζ. ³⁴ In Lept. p. 469. ³⁵ εἰσιν
 Mon. om. Post αὗται in eodem sequitur tit. περὶ μεθόδου.

Μέθοδοι δὲ ³⁶ εὐκρινείας αἱ τε προειρημέναι, καὶ
 ἔτι τὸ κατὰ φύσιν τῶν ³⁷ πραγμάτων χρῆσθαι τῷ λόγῳ,
 τὰ πρῶτα τιθέντας ³⁸ πρῶτα, καὶ τὰ δεύτερα δεύτερα,
 καὶ τὰ ἄλλα ὁμοίως, ὅπερ ἐστὶ πολὺ παρὰ τῷ Ἰσοκρά-
 5 τει, οὐ μὴν δεινοῦ γε τύπου ταῦτα, οὐδὲ Δημοσθενικοῦ.
 διόπερ ὡς ἑτέρως ὁ ῥήτωρ ποιῶν τὰ γε εὐκρινουῦντα τὴν
 σύγχυσιν αὐτῶν παραλαμβάνει· καθάπερ ὀλίγῳ πρότε-
 ρον ἔδειξαμεν. συμβαίη δ' ἂν ἴσως ποτὲ καὶ τὸ τὴν οὐ-
 σαν τάξιν τοῖς πράγμασι φυλάττειν δεινότητος εἶναι.
 10 φανερόν δὲ ποιήσομεν ἀκριβῶς ³⁹ τοῦτο ἐν τῷ περὶ με-
 θόδου δεινότητος.

Ἔτι κατὰ φύσιν τῶν πραγμάτων ἐστὶν εὐκρινὲς τὸ
 τὰς ἀντιθέσεις πρώτας τῶν λύσεων τιθέναι. καὶ τοῦτο
 ὁ μὲν Ἰσοκράτης σχεδὸν ἀεὶ ποιεῖ, οὐ μὴν ὁ γε ῥήτωρ
 15 αἰὶ, ἀλλ' ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον τῇ τάξει τίθη-
 σιν, ὅπως ἂν αὐτῷ λυσιτελῇ, πρῶτον ἢ τελευταῖον ἢ μέ-
 σον, οὕτω καὶ τὰς ἀντιθέσεις λύει, τοτὲ μὲν προτιθείς
 τὰς λύσεις αὐτῶν, τοτὲ δὲ ἐπάγων, ἔστι δ' ὅτε μέσας
 τῶν λύσεων ἐκείνας τιθείς. ὁ δὲ περὶ ἀντιθέσεων εἰς-
 20 αγωγῆς ⁴⁰ λόγος ἐν τῷ περὶ μεθόδου δεινότητος ἡμῖν
 ἀκριβῶς ῥηθήσεται. ἀλλὰ μέθοδοι μὲν εὐκρινείας αὐταί.

Λέξεις δὲ εὐκρινῆς ἤπερ καὶ καθαρὰ. ⁴¹ Σχήματα
 μὴν εὐκρινείας τὸ κατ' ἄθροισιν ὠρισμένον. οἶον, ἐνταῦ-
 52 θα ⁴² δύο εἴρηκε, τόδε καὶ τόδε. οὔτε γὰρ ἀπήτησεν ὁ
 87 θησόμενον· ὥστε ἀφ' οὗπερ κατ' ἄθροισιν ἔλεγε, προ-
 διηυκρίνει· ⁴⁴ τοιαῦτα δὲ σχήματα καὶ ⁴⁵ ὁ μερισμὸς

36 Mon. Vind. μέθοδοι δ' αἱ τε προειρ. sine εὐκρινείας. 37
 Vind. Mon. τὴν τῶν. 38 Vind. τιθέντα. 39 ἀκριβῶς Vind.
 om. 40 Ald. Codd. ἀντιθέσεως εἰσαγωγῶν. Port. ἀντιθέσεων
 εἰσαγωγῆς. 41 Sequitur in Mon. tit. περὶ σχημάτων. 42
 Vind. ἐνταυθοῖ. 43 Mon. προοῖδε. Vind. προοῖδε. 44 Ald.
 Vind. προδιευκρίνει, et paullo inferius προδιαυκρίνηται. Port.

καὶ ἡ ἀπαρίθμησις. τὸ ⁴⁶ μὲν γὰρ ἐφέλκεσθαι ἄλλα νο-
ήματα περιβάλλει τὸν λόγον· τὸ δ' εὐθύς ἀρχομένου τοῦ
λέγοντος ἐμφαίνεσθαι τοῖς ἀκούουσιν, ὅτι ἔπεται καὶ ἄλ-
λο τι νόημα, προδιηυκρίνηται τὸ πᾶν· ἂν τε γὰρ εἴπη
πρῶτον ⁴⁷ μὲν τόδε, ὅτι καὶ δευτέρον τι ἐρεῖ, προσέπι- 5
στανται· ⁴⁸ ἔάν τε τὸ, ἔδει μὲν, ὧ ἄνδρες ⁴⁹ Ἀθη-
ναῖοι, τοὺς λέγοντας, καὶ τὰ ἐξῆς, ἀναμενοῦσιν ⁵⁰
ὁμοίως, ἕως ἂν ἀνταποδῶ τὸν δὲ ⁵¹ σύνδεσμον. εὐκρι-
νείας οὖν καὶ ταῦτα.

Ἔτι κατὰ ⁵² σχῆμα εὐκρινῆς γίνεται ὁ λόγος, ὅταν ¹⁰
ὁ λέγων οἷον ἑαυτὸν ἐρωτῶν εἴτα ἀποκρίνηται κατὰ διά-
στασιν τινα· ὥσπερ ἐν τοῖς τοιοῖςδε· τίς οὖν ἐνε-
κα ταῦτα λέγω; καὶ πάλιν, ⁵⁴ πῶς οὖν; καὶ πάλιν
διὰ τί δέ; ⁵⁵ καὶ τὰ τοιαῦτα. πολλοῖς τοιούτοις ἐν τῷ
κατὰ Ἀριστοκράτους τὸ παράνομον ἐξετάζων κέχρηται ¹⁵
ἀναγκαίως. σαφηνείας γὰρ μάλιστα κατ' ἐκεῖνο τὸ χω-
ρίον δεῖ τῷ λόγῳ. καὶ μὴν καὶ αἱ ἐπαναλήψεις μάλα
χρήσιμοι πρὸς εὐκρίνειαν καὶ σαφήνειαν. ἐπειδὴν γάρ τι
προσθῆς ⁵⁶ σχῆμα τῶν ἐφελομένων ἕτερον νόημα, εἴτ'
ἀναγκασθῆς ⁵⁷ ἐπεμβαλεῖν ἄλλα τινὰ νοήματα πρὶν ἀπο- ²⁰
δοῦναι τὸ ἀκόλουθον, ἀνάγκη ἐπαναλαβεῖν καὶ διευκρι-
νῆσαι, ἵνα μὴ σοι ἀσαφὲς καὶ συγκεχυμένος γένηται ὁ
λόγος, ⁵⁸ ὥσπερ εἴωθε ποιεῖν καὶ ὁ Δημοσοθένης· οἷον,

Mon. προδιηυκρ. 45 καὶ Vind. om. 46 Port. τῷ μὲν —
τῷ δ' εὐθύς. 47 Mon. ὅτι πρῶτον. 48 Vind. Mon. προσ-
επίστανται. 49 ἄνδρες abest ab Ald. Vind., est in Port. Mon.
— de Cherson. initio. 50 Mon. Vind. ἀναμενοῦσιν. 51
δὲ Ald. om., est in Port. Mon. Vind. 52 Ald. Vind. ἔτι καὶ
κατὰ τὸ σχ. Mon. καὶ om. Port. ἔτι κατὰ σχ. 53 Phil. I.
p. 10. infra. 54 καὶ πάλιν πῶς οὖν Mon. om. 55 δὲ Vind.
om. 56 Ald. Port. Mon. προσθῆς. Vind. προσθῆς. 57 Ald.
ἀναγκασθῆς (sic) ἐπιβαλεῖν. Port. Mon. Vind. ἀναγκ. ἐπιμβ. 58
Mon. ὁ λόγος γένηται.

τὸ μὲν ⁵⁹ οὖν τὴν Φιλίππου ῥώμην διεξιέναι;
καὶ διὰ τούτων τῶν λόγων προτρέπειν τὰ δέ-
οντα ποιεῖν ὑμᾶς, οὐχὶ καλῶς ἔχειν ἡγοῦμαι.
διὰ τί; φησὶν, ⁶⁰ ὅτι διὰ ⁶¹ τὸ καὶ τὸ· καὶ ⁶² πολλὰ
⁵ εἰπὼν κατασκευαστικὰ τῆς προτάσεως οὐκ ἐπήγαγεν
εὐθύς τὸ ἐξῆς νόημα, τὸ ⁶³ ἃ δὲ καὶ χωρὶς τού-
των ἐνι, ἀσαφὲς γὰρ ἂν οὕτως ὁ λόγος, τῆς ἀκολου-
θίας μὴ φαινομένης, ἐγένετο. ἐπαναλαβὼν οὖν καὶ πρῶ-
τον εἰπὼν τὸ, ταῦτα μὲν οὖν παραλείψω, εἰθ' οὐ-
¹⁰ τως ἐπαγαγὼν τὸ, ἃ δὲ καὶ χωρὶς τούτων ἐνι, ἐν-
κρινῇ καὶ σαφῇ πεποίηκε τὸν λόγον. πάλιν ⁶⁴ ἐν τῷ
κατ' Αἰσχίνου, τίνος ⁶⁵ οὖν, φησὶν, ἔνεκα ταῦτα
λέγω; ἐνὸς μὲν, ὧ Ἀθηναῖοι, μάλιστα καὶ πρῶ-
του, ἵνα μηδεὶς ὑμῶν, ἐπειδὴν τι λέγοντος
¹⁵ ἀκούῃ μου, θαυμάξῃ. εἶτα πολλὰ ἐπεμβαλὼν καὶ
μεστῶσας τὸν λόγον ἀναγκαίως τῇ ἐπαναλήψει κέχρηται,
ἵνα διευκρινήσῃ. πρῶτου μὲν οὖν τούτου, καὶ μά-
λιστα οὐπερ εἶπον ἔνεκα, ταῦτα διεξῆλθον·
δευτέρου δὲ τίνος ⁶⁶ καὶ οὐδὲν ἐλάττωνος ἢ
²⁰ τούτου. πολλὰ ⁶⁷ τούτου παραδείγματα ἔχεις παρὰ
τὰνδρί. ⁷⁸ ταῦτα καὶ περὶ σχημάτων ἐνκρινείας. ⁶⁹

Κῶλα μὲν τοι καὶ συνθῆκαι ἀναπαύσεις ⁷⁰ τε καὶ

⁵⁹ Ol. II. p. 18. ⁶⁰ φησὶν Vind. om. ⁶¹ διὰ Vind.
Mon. om. ⁶² καὶ Vind. om. ⁶³ τὸ Vind. om. ⁶⁴
Mon. καὶ πάλιν. ⁶⁵ Port. ex Dem. de fals. leg. p. 348. τοῦ
χάριν δὴ ταῦθ' ἐπέμνησα πρῶτα νῦν ὑμᾶς καὶ διεξῆλθον τούτοις
τοὺς λόγους; ἐνὸς μὲν ὧ ἄνδρες Ἀθ. [etiam Mon. ὧ ἄνδρες Ἀθ.]
⁶⁶ Ald. Port. Mon. Vind. δὲ τίνος. Par. ad marg. εὔρηται καὶ
δευτέρου δὲ τίνος, ut Dem. p. 349. Tum Ald. Mon. οὐδενός.
Port. Vind. οὐδέν. ⁶⁷ Vind. καὶ πολλὰ. ⁶⁸ Vind. τῷ ἰαν-
δρί. ⁶⁹ In Mon. sequitur tit. περὶ κώλων καὶ συνθήκης καὶ
ἀναπαύσεως καὶ ῥυθμοῦ. ⁷⁰ Vind. καὶ ἀναπ.

ῥυθμοὶ εὐκρινείας οἱ αὐτοὶ εἰσι ⁷¹ καὶ καθαρότητος. καὶ περὶ μὲν σαφηνείας τοσαῦτα. καὶ γινώσκειν γε ⁷² χρῆ, (διῆσχυρησαίμην ⁷³ γὰρ ἂν) ὅτι λόγος σαφῆς μὴ ταῦτα ἢ τούτων τι ἔχων οὐκ ἂν γένοιτο, ⁷⁴ λέγω τῶν ἦτοι τὴν καθαρότητα ποιούντων ἢ τὴν εὐκρίνειαν. ἐ- ⁵ ναντίον δὲ εὐκρινείας σύγχυσις, ἢ δὴ γίνεται, ὅταν χω- ρὶς τῶν ποιούντων ⁷⁵ εὐκρίνειαν περιβάλλῃ τις καὶ με- στὸν ποιῇ τὸν λόγον, ἢ περ ⁷⁶ καὶ κακία ἐστὶ λόγου. οὐ γὰρ ἢ γε ἀπλῶς ⁷⁷ ἀσάφεια κακία ἂν εἴη λόγου, ἐπεὶ αἱ γε ἑμφάσεις, οἷον, ⁷⁸ οἱ δὲ συνειπόντες ὅτου δὴ πο- ¹⁰ τε ἔνεκα (ἐῷ γὰρ τοῦτό γε) καὶ τὰ ἐσχηματισμένα τῶν ζητημάτων, οὐ σαφῶς λέγει τὰ πράγματα, καὶ οὐ κατὰ κακίαν φήσομεν προάγεσθαι δήπου, οὐδὲ ⁷⁹ εἶναι τοῦ λόγου κακίαν. λεκτέον δ' ἂν εἴη μετὰ ταύτην περὶ μεγέθους λόγου· δεῖ γὰρ. τῷ σαφεῖ μεγέθους τινὸς καὶ ¹⁵ ὄγκου. παράκειται γὰρ τῷ σφόδρα σαφεῖ τὸ εὐτελές καὶ τὸ ⁸⁰ ταπεινόν, ὃ δὴ ἐναντίον ἐστὶ τῷ μεγέθει.

C a p. V.

ΠΕΡΙ ΑΞΙΩΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΜΕΓΕΘΟΥΣ. ¹

Μετὰ δὲ ² τὸν περὶ σαφηνείας λόγον ἀκόλουθον ἂν εἴη περὶ μεγέθους εἰπεῖν λόγου, διότι καὶ ἀναγκαῖον ἐστὶ ²⁰ τῷ σαφεῖ μέγεθός τε ³ προσεῖναι πάντως καὶ ὄγκον τι- νὰ καὶ ἀξίωμα. παράκειται γὰρ τῷ σφόδρα σαφεῖ τὸ

71 Vind. Mon. εἰσι. καθαρότητι. 72 γε Vind. om. 73 Mon. διῆσχυρησαίμην. 74 Mon. γένοιται. 75 Port. τοιού- των. 76 Port. ὅπερ. 77 Vind. ἀπλῆ. 78 pro cor. p. 232. 79 Vind. οὐδὲ γὰρ εἶναι. 80 τὸ Vind. om.

1 Mon. περὶ μεγέθους καὶ ἀξιώματος τοῦ λόγου. 2 δὲ Vind. om. 3 Port. τι.

88 εὐτελές, ὃ δὴ καὶ ἐναντίον ἐστὶ τῷ μεγέθει. ὅπερ, οἶ-
 μαι, καὶ ὁ ῥήτωρ ἐπιγνοὺς διὰ μὲν τὸ πάντως δεῖν σα-
 φῇ τὸν πολιτικὸν εἶναι λόγον διόλου κέχρηται τοῖς ποι-
 οῦσι τὴν σαφήνειαν· διὰ δὲ τὸ κινδυνεύειν ἔνεκα ταύτης
 5 ἐκπίπτειν αὐτῷ τὸν λόγον εἰς τὸ εὐζωνότερον κατέμιξεν ⁴
 αὐτῇ τὰ ποιοῦντα τὸ μέγεθος, καὶ διαφερόντως πεπλεό-
 νακε τῇ περιβολῇ. ἀλλὰ διότι μὲν ταύτῃ πεπλεόνακεν,
 αὐτίκα ἐν τῷ λόγῳ τῷ περὶ αὐτῆς εἰρήσεται· νυνὶ δὲ ἀναγ-
 καίον ἐστὶ δῆπουθεν πρῶτον περὶ τε αὐτοῦ τοῦ ⁵ μεγέ-
 10 θους καὶ τῶν ποιουσῶν ἰδεῶν τὸ μέγεθος εἰπεῖν, ὧν δὴ
 μία ἐστὶ καὶ ἡ περιβολή, ἵνα μὴ συγχέηται ἡμῖν ὁ λόγος.
 μέγεθος τοίνυν καὶ ὄγκον λόγου καὶ ἀξίωμα ποιοῦσιν
 ἰδέαι αἰδέ· σεμνότης, περιβολή, ⁶ τραχύτης, λαμπρότης,
 ἀκμὴ, καὶ ἔτι ἡ σφοδρότης, βραχεῖ τῷ διαλλάττουσα τῆς
 15 τραχύτητος, ὡς ἐν τῷ λόγῳ τῷ περὶ αὐτῆς ἔσται φα-
 νερόν. τούτων δὲ ἡ μὲν σεμνότης ἐφ' ἑαυτῆς ἐστὶ καὶ ἡ
 περιβολή· αἱ δὲ ἄλλαι πᾶσαι συμπλέκονται τε, καὶ πάλιν
 οὐ συμπλέκονται κατὰ τι πρὸς ἀλλήλας, μέρεισι τισι
 κοινωνοῦσαι, καὶ πάλιν ἑτέροις κεχωρισμέναι· διὸ περὶ
 20 μὲν τῆς σεμνότητος ἤδη λελέξεται, περὶ δὲ τῶν λοιπῶν
 μετὰ τὰ περὶ ταύτης, ἡ δὲ περιβολή ἐφ' ἑαυτῆς μὲν ἐ-
 στιν, ὥσπερ ἔφην, ἐν ὑστέρῳ δὲ ὁ περὶ αὐτῆς εἰρήσε-
 ται λόγος, διὰ τὸ πλειονάζειν μὲν ἐν ⁷ αὐτῇ τὸν ῥήτορα,
 τὴν δὲ αἰτίαν ἡμᾶς, δι' ἣν ταύτῃ πλείονι χρῆται κατὰ
 25 τὸν ὄγκον, ἄλλως μὴ δύνασθαι γινῶναι, πρὶν ἂν ⁸ περὶ
 τραχύτητός τι μαθεῖν καὶ λαμπρότητος, ἀκμῆς τε καὶ
 σφοδρότητος· ⁹ ἀλλὰ πρῶτόν γε περὶ σεμνότητος, ἥ τά-
 χα ¹⁰ ἂν ἐναντίον εἴη ἀφέλεια, περὶ ἧς ἐν τῷ περὶ ἡθους
 λέξομεν.

4 Vind. κατέμιξε τῇ σαφηνείᾳ αὐτῇ. Par. γρ. αὐτῇ τῇ σαφη-
 νείᾳ. 5 τοῦ Mon. om. 6 Ald. Mon. καὶ περιβ. Port. Vind.
 καὶ om. 7 ἐν Port. om. 8 ἂν Mon. om. 9 καὶ σφο-
 δρότητος Mon. om. 10 Mon. τάχ' ἂν. Vind. ἂν om.

C a p. VI.

Π Ε Ρ Ι Σ Ε Μ Ν Ο Τ Η Τ Ο Σ . ¹

Ἐννοιαὶ τοίνυν εἰσι ² σεμναὶ μάλιστα μὲν αἱ περὶ θεῶν, ὡς περὶ θεῶν λεγόμεναι. ³ ἐπεὶ τὸ

⁴ Ἡ ὅα, καὶ ἀγκὰς ἔμαρπτε Κρόνου παῖς ἦν παράκοιτιν καὶ ὅσα τοιαῦτα, οὐχ ὡς περὶ θεῶν εἴρηται· διὸ πόρρω 5 μοι δοκεῖ σεμνότητος εἶναι καὶ ⁵ κατὰ τὴν ἔννοιαν· πλέον δὲ μετέχειν ἡδονῆς καὶ γλυκύτητος. ἀνθρωποπαθῶς γὰρ, καὶ τὸ ὅλον εἰπεῖν, ποιητικῶς λέλεκται. τὸ πλεῖστον ⁶ δὲ ἡδονῆς ἢ ποιήσις, οἶμαι, στοχάζεται. περὶ θεῶν δὲ ὡς περὶ θεῶν τὰ τοιαῦτα λέγεσθαι φημί. οἶον, ¹⁰ ἀγαθὸς ⁷ ἦν. ἀγαθῷ δὲ οὐδεὶς περὶ οὐδενὸς ἐγγίνεται φθόνος· καὶ πάλιν, βουλευθεὶς γὰρ ⁸ ὁ θεὸς ἀγαθὰ μὲν πάντα, φαῦλον ⁹ δὲ μηδὲν εἶναι κατὰ δύναμιν. καὶ πάλιν, παραλαβὼν γὰρ ὁ θεὸς πᾶν ὅσον ἦν ὁρατὸν, οὐχ ἡσυχίαν ¹⁵ αἶγον, ¹⁰ ἀλλὰ κινούμενον πλημμελῶς, καὶ ἀτάκτως. καὶ ὅλως πολλὰς αἶν εὐροὺς τοιαύτας ἐννοίας παρὰ τῷ Πλάτῳ. καὶ γὰρ αὐταὶ εἰσιν ἐκ τοῦ Τιμαίου. παρὰ μέντοι τοῖς ῥήτορσιν ἥκιστα. ἐπεὶ καὶ τὰ ἐν ²⁰ Δηλιακῷ Ὑπερίδου ¹¹ ποιητικῶς μᾶλλον καὶ μυθικῶς εἴρηται. τὸ δὲ αἷτιον οὐχὶ νῦν ἀνάγκη λέγειν.

Τὰς μὲν τοι μετὰ γε τὰς τοιαύτας, οἶον δευτέραν ἢ τρίτην σεμνότητος ἐχοίσας τάξιν ἐννοίας, καὶ μάλα αἶν εὐροὺς παρὰ τῷ Δημοσθένει καὶ τινὰς αὐτῶν παρὰ

1 Vind. περὶ ἐννοιῶν σεμνῶν. 2 Par. ad marg. ἐν ἄλλοις οὐκ ἔστι τὸ εἰσι. 3 Vind. λεγόμεναι ὡς περὶ ἰδεῶν. 4 Il. ξ., 346. 5 καὶ Port. om. 6 Mon. τὸ δὲ πλεῖστον δέ. 7 Plat. Tim. p. 29. loci sqq. ibidem p. 30. 8 Vind. μὲν γύρ.
9 Mon. φλαῦρον. 10 Vind. ἄγων. 11 Vind. τοῦ Ἑπ. marg. Vict. Harpocrat. in Lex. citat Hyperiden ἐν Δηλιακῷ.

τοῖς ἄλλοις· ἀλλὰ πρῶται μὲν, ὅπερ ἔφην, ¹² καὶ μάλιστά εἰσιν ἔννοιαι σεμναὶ ¹³ αἱ περὶ θεῶν ὡς περὶ θεῶν λεγόμεναι, καθάπερ εἴρηται· δεύτεραι δὲ μετ' ἐκείνας σεμναὶ αἱ περὶ τῶν θείων ὡς ὄντως ¹⁴ πραγμάτων. οἷον ὥρων φύσεις εἰ ἐξετάζοι τις, ὅπως τε καὶ καθ' ἃς αἰτίας ¹⁵ γίνονται, καὶ τὴν τοῦ παντός περιφορὰν καὶ φύσιν ἢ κινήσεις γῆς ἢ θαλάττης, εἰ ζητοῖη τις ὅπως γίνονται, ἢ σκηπτῶν φορὰς ἢ ὅλως τὰ τοιαῦτα. ταῦτα δὲ εἰ μὲν οὕτως ἐξετάζοιτο κατὰ τὰς αἰτίας, σεμνὸν μόνον, οὐ μὴν καὶ πολιτικὸν δύναται ποιεῖν τὸν λόγον· ποῦ γὰρ ἂν εἴη πολιτικὸν τὸ, ὃ ἥλιος ¹⁶ ἀπελαυνόμενος τὴν χειμερινὴν ὥραν, καὶ τὰ ἐξῆς εἰρημένα παρὰ τῷ Ἡροδότῃ; ἢ πάλιν ¹⁷ παρὰ τῷ Ἰλάτῳ τὸδε, οἶον, ἢ γε τοῦ παντός περίοδος κυκλωτορῆς οὐσα ⁸⁹ καὶ τὰ γένη πάντα συμπεριεληφύῃα ¹⁸ σφίγγει ¹⁵ πάντῃ καὶ κενὴν χώραν οὐδεμίαν ἐᾷ λείπεσθαι. διὸ δὴ πῦρ μὲν εἰς πᾶν διελέλυθεν, ἀῆρ δὲ δεύτερον, ²⁰ ὡς λεπτότητι δεύτερος ²¹ ἔφν· καὶ τὰ ἄλλα ²² ταύτῃ, καὶ τὰ ἐξῆς· ποῦ δ' αὖ λόγου πολιτικοῦ τὸ ζητεῖν ὅπως κινεῖται γῆ, καὶ ὅτι ἐπικλύσει ²³ ἢ ὑπονοστήσει ὕδατος, ἢ πάλιν περὶ σκηπτῶν φορὰς, ἢ τὰ τοιαῦτα. ταῦτ' ²⁴ οὖν, ὅπερ ἔφην, εἰ μὲν οὕτως ἐξετάζοιτο, σεμνὸν μόνον, οὐ

vide in ἀγοράσαι, 12 Ald. ἔφην, 13 σεμναὶ Ald. Mon. om., est in Port. Vind. 14 Ald. Mon. ὄντων, Port. Vind. ὄντως. 15 αἰτίας Mon. om. 16 Herod. II. 97, 17 Par. γρ. ἢ πάλιν τὸ παρὰ τῷ Πλ. ita Vind. — v. 14. γε Port. om. 18 Ald. συμπεριεληφύῃα, Port. ex Plat. Tim. p. 58 recepit: ἢ τοῦ παντός περ., ἐπειδὴ συμπεριέλαβε τὰ γένη, κυκλωτορῆς οὐσα, καὶ πρὸς αὐτὴν πεφυκυῖα βούλεσθαι ξυνιέναι, σφίγγει πάντα. 19 Port. εἰς πάντα διελέλυθε μάλιστα, 20 Port. δευτέρως. 21 Ald. Vind. Mon. δεύτερον. Port. δεύτερος, 22 Mon. Vind. ταῖα. 23 Ald. ἐπὶ κλύσει et mox σκεπτῶν. 24 Vind. ταῦτα. v. 25. Port. οὕτως μετὰ τοῦ αἰτίου.

μὴν καὶ ²⁵ πολιτικὸν ποιεῖ τὸν λόγον. διὸ καὶ μετὰ τὰς πρώτας σεμνότητος ἐννοίας εὐθύς εἰσιν αὐταὶ δευτεραι. εἰ μὲν τοι κατὰ ἔκφρασιν αὐτῶν τῶν λεγομένων λέγοι τις αὐτὰ, ἀλλὰ μὴ τὰς αἰτίας ζητῶν, καθ' ἃς γίνεται, πολιτικὸν ὁμοῦ καὶ σεμνὸν ποιεῖ τὸν λόγον. ὥς ὁ ⁵ Ἀριστείδης ἀντιλέγων τῷ ²⁶ Καλλιξένῳ συμβουλευόντι μὴ θάπτειν τοὺς δέκα στρατηγοὺς, ἐπειδὴ ἀνηρέθησαν μιᾷ ²⁷ ψήφῳ. χεμῶνος γὰρ ἔκφρασιν πεποίηται εἰς ἀπολογίαν τὴν ὑπὲρ αὐτῶν. οἶον, σκηπτὸς ἦν, ὃ Καλλιξένε, σκηπτὸς ὁ ταῦτα κωλύσας, οὔτε λόγῳ ¹⁰ ῥητὸς, οὔτε ²⁸ ἔργῳ φορητός. ἄρτι μὲν γὰρ συνιούσης τῆς ναυμαχίας ὥδινεν ἡ θάλασσα καὶ κατέβαινεν Ἑλλησποντίας λαμπρός, ²⁹ καὶ τὰ ἐξῆς.

Τρίτη δὲ σεμνότητος ἐννοιῶν τάξις ἡ ³⁰ περὶ πραγμάτων, ἃ δὴ φύσει μὲν ἔστι θεῖα, τὸ πλεῖστον δὲ ³¹ ἐν ἀνθρώποις θεωρεῖται. οἶον, εἰ λέγοι τις περὶ ψυχῆς, ὅτι ἀθάνατος, ἢ ³² περὶ δικαιοσύνης ἢ σωφροσύνης ἢ τῶν τοιούτων διεξιόμεν, ἢ περὶ τοῦ βίου παντός, ἢ τί νόμος, ἢ τί φύσις, ἢ τὰ τοιαῦτα· οἶον, ὅτι νόμος ³³ ²⁰

25 καὶ Vind. om. 26 Vind. Mon. ἐν τῷ Καλλ. — Vide T. IV. p. 737. 27 Vind. Mon. τῇ μιᾷ. 28 Vind. οὐτ' ἔργῳ. Mox pro ὥδινεν, in quo edd. et codd. consentiunt, Wernsdorf. ad Himer. Ecl. XXXVI. p. 308. parturienti mari obstetricantem manum criticam praestitutus scribit: ὥδηνεν, intumuit, ab οἰδάνομαι [οἰδαίνω potius], oblitus, formam οἰδήσω solam in usu esse, vide Buttm. Grammat. amplior. T. II. p. 194. 29 Jo. Sicel. T. VI. p. 215. τὸ δὲ λαμπρός ἢ ἀντὶ τοῦ σφοδρός ἢ ἀντὶ τοῦ μέγας· καὶ τάχα σφοδρός θέλει ἢ γραφή. 30 Par. ad marg. γρ. καὶ οὕτως· εἰ [ita Mon. Vind.] περὶ πραγμάτων, ἃ δὴ φύσει μὲν ἔστι θεῖα, τὸ πλεῖστον δὲ ἐν ἀνθρώποις θεωρεῖται, λέγοι τις, οἶον εἰ περὶ ψυχῆς. consentit Vind. 31 Port. δ' ἐν. 32 Mon. εἰ. 33 c. Aristog. I. p. 774. §. 16. — οἶον ὅτι Vind.

ἐστὶν εὖρημα μὲν καὶ δῶρον θεῶν, καὶ τὰ ἐξῆς.
καὶ πάλιν, ὅτι ἐστὶν ³⁴ ὁ μὲν νόμος κοινὸν καὶ
τεταγμένον καὶ ταῦτόν ἐν ³⁵ πᾶσιν ἢ φύσις ὃ ἐ
ἄτακτον ³⁶ καὶ κατ' ἄνδρα ἴδιον τοῦ ἔχοντος.
5 καὶ, πέρας μὲν γὰρ ἅπασιν ἀνθρώποις ἐστὶ
βίου ὁ ³⁷ θάνατος. καὶ, πᾶς ³⁸ ὁ τῶν ἀνθρώ-
πων βίος φύσει καὶ νόμοις διοικεῖται. Ἀπλῶς
δὲ εἰπεῖν πάντα ὅσα ἐκ τῶν καθόλου καὶ γενικῶς λέγε-
ται, σεμνὰς ἔχει πως τὰς ἐννοίας, καὶ μάλιστα εἰ μέ-
10 νων ³⁹ ἐπὶ τοῦ καθόλου τις διὰ παντός αὐτὰ ἐργάζοιτο.
εἰ γὰρ προσλάβαι τὸ κατ' εἶδος, ἄλλο τι ποιεῖ. οἶον,
πονηρὸν, ὧ ἄνδρες ⁴⁰ Ἀθηναῖοι, πονηρὸν ὁ
συκοφάντης αἰεὶ καὶ πανταχόθεν βάσκανον καὶ
φιλαίτιόν ἐστι, ⁴¹ τοῦτο δὲ καὶ φύσει κίναδος ⁴²
15 τὰνθρώπιόν ἐστιν. ἕτερον γάρ τι ⁴³ πεποίηκε προσλα-
βὰν τὸ κατ' εἶδος. ἐκ γὰρ τῶν ⁴⁴ καθόλου καὶ τοῦ ἐπὶ μέ-
ρους συντεθέντων ⁴⁵ ὁ τε πολιτικὸς καὶ ὁ περιβεβλημέ-
νος λόγος, οὐ μὴν αὐτὸ ⁴⁶ τοῦτο εἰπεῖν ὁ σεμνὸς γί-
νεται.

20 Τετάρτην γε μὴν σεμνότητος ἔχουσι ⁴⁷ δύναμιν ἔν-
νοιαί, αἱ περὶ ἀνθρώπινων μὲν κατὰ μόνας πραγμάτων,

Mon. om. 34 ἐστὶν Mon. om. Vind. ὅτι ὁ μὲν νόμος ἐστὶ κοι-
νόν. — ibid. §. 15. 35 Ald. ἐν πασιν. Port. Mon. Vind. ἐν
om. 36 Port. addit: καὶ ἀνώμαλον. — Mox Port. ἄνδρα ἑκα-
στον. Mon. ἄνδρα τοῦ ἴδιον ἔχοντος. 37 ὁ Ald. Codd. om.,
habet Port. — pro cor. p. 258. 38 Port. ἅπας ex Dem. in
Aristog. p. 774. 39 Vind. Mon. μόνον. 40 Ald. Vind. ἄν-
δρες om., est in Port. Mon. — pro cor. p. 307. 41 Ald.
Codd. φιλαίτιόν ἐστι. Port. ἐστι om. 42 Ald. κίναδος. Port.
Codd. κίναδος. Corrigit etiam Paul. Leopardus. Emendat. L.
XX. c. 10. Tum Mon. τὰνθρώπειον. 43 Ald. τοι. Port. Mon.
Vind. τι. 44 Vind. τοῦ. 45 Vind. συνθέτων. 46 Vind.
αὐτός. 47 Mon. ἔχουσιν ἔννοιαί δύναμιν.

μεγάλων δὲ καὶ ἐνδόξων· οἷον, τὸ περὶ τῆς ἐν Μαραθῶ-
 νι μάχης ἢ τῆς ἐν ⁴⁸ Πλαταιᾶσιν ἢ τῆς ἐν Σαλαμῖνι
 ναυμαχίας εἴτις λέγοι, καὶ τοῦ Ἄθω καὶ τοῦ Ἑλλησπόν-
 του καὶ τῶν τοιούτων. εἰ δέ τι ταύταις καὶ μυθικόν, ὡς
 παρὰ τῷ Ἡροδότῳ, σεμνὸν ἅμα ἡδονῇ ἔποιτο, οἷον, ὁ ⁵
 Ἰακχος, καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐτέρου λόγου. ἀλλ' ἐννοιαὶ
 μὲν αὗται σεμνότητος.

Μέθοδοι δὲ σεμναὶ αἱ κατὰ ἀπόφανσιν καὶ χωρὶς
 ἐνδοιασμοῦ ἐξ ἀφηγησεως λεγόμεναι. ὡς γὰρ εἰδότας
 ἀκριβῶς δεῖ λέγειν καὶ μετ' ⁵⁰ ἀξιώματος, ἀλλ' οὐκ ἐν- 10
 δοιάζοντας, ὅτε τούτου φροντίζοιμεν, τῆς διαρκοῦς λέγω ⁵¹
 σεμνότητος, ἀλλὰ μὴ ἄλλου τινός. τὸ γὰρ, εἴτε ⁵² ἡ-
 ρωες ἦσαν, εἴτε θεοὶ, σεμνὸν ὄν, πλέον ἔχει τοῦ πο-
 λιτικοῦ τε καὶ πιθανοῦ κατὰ τὴν ἐνδοίαν. καὶ μὴν καὶ
 αἱ ἀλληγορικαὶ μέθοδοι, ὅτε διαρκοῖεν, σεμνὸν ποιοῦσι 15
 τὸν λόγον, ὡς ἐν τῷ, ὁ μὲν δὴ μέγας ἡγεμὼν ⁵³ ἐν
 οὐρανῷ Ζεὺς πτηνὸν ἄρμα ἐλαύνων φέρεται, ⁵⁴
 καὶ τὰ ἐξῆς. λέγω δὲ τοῦτο, εἰ μὴ ἐκὼν τις διὰ τῶν εὐ-
 ζώνων καὶ εὐτελῶν τινος ἀλληγοροῖ. τότε γὰρ οὐκέτι
 σεμνὸν, ἄλλης δὲ τινος ἐννοίας ποιεῖ τὸν λόγον, καὶ σχε- 20
 δὸν τῆς εὐτελοῦς. καὶ μὴν καὶ τὸ δι' ἐμφάσεων μυστικῶς
 τι καὶ τελεστικῶς ἐν ταῖς σεμναῖς ⁵⁵ τῶν ἐννοιῶν ὑπο-
 σημαίνειν, μεθόδου σεμνῆς· ὡς γὰρ αὐτοὶ μὲν εἰδότες,
 οὐκ ὄντες δὲ οἷοί τε λέγειν εἰς τοῦμφανές αὐτὰ, ἐνδεικνύ-
 μεθα διὰ τῆς μεθόδου ταύτης μέγεθός τι ⁵⁶ καὶ σεμνό- 25
 τητα ἐννοίας. ὥσπερ ὁ Πλάτων ὅταν λέγῃ, τὸ ὄντως
 ὄν, καὶ ἀγαθὸς ἦν, ⁵⁷ καὶ τὰ τοιαῦτα. ἥδη δὲ που 90

48 Vind. ἐν om.

49 Vind. Mon. ὁ om. Herod. VIII. 65.

50 Vind. μετὰ αὖ.

51 Mon. Vind. λέγω τῆς διαρκοῦς σεμν.

In Mon. sequitur tit. περὶ μεθόδου.

52 Vind. εἴθ' ἡρωες. —

in Aristocr. p. 643.

53 ἡγεμὼν Vind. om. — Plat. Phaedr.

p. 246. e.

54 Port. ex Platone πρῶτος πορεύεται.

55 Vind.

σεμ

κοινᾶς.

56 Vind. τε.

57 Plat. Tim. p. 29.

καὶ ἀνέπτυξε τὴν μέθοδον ταύτην εἰπὼν, ⁵⁸ ὅτι τόδε τι εὐρεῖν τε χαλεπὸν, καὶ εὐρόντα εἰς πάντας λέγειν ἀδύνατον. ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῶν φήσει σεμνῶν ἐννοιῶν χρήσιμοι πρὸς αὕξησιν σεμνότητος καὶ αἱ τοιαῦται μέθοδοι. ⁵⁹ ἐν δὲ ταῖς πολιτικωτέραις οὐκέτι αἱ ἐμφάσεις σεμνότητος, ἑτέρου δὲ τινος ἐργαστικά. μέθοδοι μὲν οὖν ⁶⁰ αὗται σεμνότητος καὶ ἔννοιαι.

Λέξις δὲ σεμνὴ πᾶσα μὲν ἡ πλατεῖα καὶ διογκοῦσα κατὰ τὴν προφορὰν τὸ στόμα, ὥστε ⁶¹ στομφάζειν, καὶ ⁶² ὅπερ ἐπιτηδεύουσι τινες, τοῦτο ἀναγκάζεσθαι ποιεῖν τῇ φύσει τῶν λέξεων αὐτῶν. τοιαῦται δὲ καὶ ἄλλαι μὲν τινες, ἑξαιρέτως δὲ αἱ τε τῷ ᾧ καὶ τῷ ὦ πλείστω ⁶³ χρώμεναι, ὥς που καὶ ὁ Πλάτων τὴν οἰωνιστικὴν φησιν ⁶⁴ ὡνιστικὴν ἀπονομάσαι ⁶⁵ τινὰς ἀποσεμνύνοντας τὸ ὦ. ⁶⁶ καὶ περὶ τοῦ ᾧ λέγοιτ' ἂν τι τοιοῦτον. ὁ γὰρ Θεόκριτος ἀχθόμενόν τινα πεποίηκε δωριζούσαις ⁶⁷ γυναιξί, διὰ τὸ πλατύνειν τὴν φωνήν ⁶⁸ τῷ ᾧ τὰ πλείστα χρωμέναις. μάλιστα δὲ τὰ στοιχεῖα ⁶⁹ ταῦτα τὸ ὦ καὶ τὸ ᾧ διαίρει τε καὶ διογκοῖ ⁷⁰ τὸν λόγον, εἰ κατὰ τὰς τελευταίας συλλαβάς

58 Port. ex Tim. p. 28. τὸν μὲν οὖν ποιητὴν καὶ πατέρα τοῦδε τοῦ παντὸς εὐρεῖν τε ἔργον, καὶ εὐρ. 59 οὖν Vind. om. Post ἔννοια Mon. habet titulum: περὶ λέξεως. Vind. περὶ λέξεως σεμνῆς.

60 Mon. Vind. ὥστε οἶον. 61 Ald. Mon. πλείστον. Port. Vind. πλείστω. 62 Ald. φησι. Mon. post ὡνιστικὴν ponit. — Phaedr. p. 241. d.

63 Port. ὀνομάσαι. 64 Port. Vind. Dresd. collatus ad hunc locum a Naekio, Addit. ad Chöril. Sam. p. 273. δωριζούσαις. — Theocr. Id. XV. 88. 65 τὴν φωνήν h. l. ponit Mon. Port. — Par. 1983. διὰ τὸ πλατύνειν, τῷ ᾧ τὸ

^{II} ^{III} πλείστον χρωμέναις, τὴν φωνήν (sic). Vid. Bast. ad Gregor. Cor. p. 330. Ald. Vind. Dresd. διὰ τὸ πλατύνειν, τῷ ᾧ τὰ πλείστα (Dresd.

⁰ πλείστων sic) χρωμέναις, τὴν φωνήν. 66 Vind. στοιχεῖα τὸ ὦ καὶ τὸ ᾧ ταῦτα. 67 Ald. Mon. διογκοῖ h. l. et infra p. 225. v. 9.

λαβὰς εἴη ⁶⁸ τῶν λέξεων. οἶον, ὁ μὲν δὴ μέγας ἡγε-
μῶν ἐν οὐρανῷ Ζεὺς. ⁶⁹

Δεύτεραι δὲ σεμνότητος λέξεις καὶ ⁷⁰ αἱ διὰ τοῦ ὁ στοι-
χείου κατὰ μόνας εἰς τι μακρὸν καταλήγουσαι, οἶον,
Ὁρόντης, καὶ αἱ ταῖς μακραῖς τε καὶ διφθόγοις πλεο- 5
νάζουσαι, καὶ αἱ τὰ τελευταῖα ἐν ταύταις ἔχουσαι, πλὴν
τῆς εἰ διφθόγου. καὶ εἰ καθ' αὐτὸ δὲ τὸ ἔτιθοιτο,
ἥκιστα σεμνὴν ποιεῖ τὴν λέξιν πλεονάσαν. ⁷¹ συστέλλει
γὰρ μᾶλλον καὶ σεσηρῆναι ποιεῖ, διογκοῖ δὲ οὐδαμῶς τὸ
στόμα. καὶ μὴν καὶ αἱ τροπικαὶ λέξεις σεμναὶ καὶ διωγ- 10
κωμέναι. ⁷² κίνδυνος δὲ ἐν ⁷³ ταύταις οὐ μικρὸς περὶ τὴν
χρῆσιν. αἱ μὲν γὰρ μετρίως ἔχουσαι ποιοῦσι τὸν λόγον
σεμνόν, οἶον, τὴν ⁷⁴ ἀγαθὴν προβαλλομένους ἐλ-
πίδα, ἀντὶ τοῦ τὰ ⁷⁵ ἀγαθὰ ἐλπίζοντας, ὁρᾷς ὅτι διὰ
τὸ σφόδρα ἔχειν μετρίως τὸ προβαλλομένους οὐδὲ ἐμ- 15
φαίνεται ἡ τροπή; αἱ μετρίως ⁷⁶ μὲν οὖν ἔχουσαι τοιαῦ-
ται εἰσιν. εἰ δὲ ὑπερβαῖν τι τοῦ μετρίου, τραχύνουσι
τὸν λόγον. οἶον, αἱ δὲ πόλεις ⁷⁷ ἐνόσουν. διὸ καὶ
ἐξηγήσεως αὐτῷ ἐδέησε. τὸ γὰρ, τῶν μὲν ἐν τῷ πο-
λιτεύεσθαι καὶ πράττειν δωροδοκούντων, καὶ 20
τὰ ἐξῆς τοῦ ἐνόσουν ἐστὶν ⁷⁸ ἐξηγητικά. εἰ δὲ ἐπὶ
πλέον ⁷⁹ ὑπερβαῖν αἱ τροπαί, σκληρότερον ποιοῦσι τὸν

68 Mon. Vind. Dresd. εἴη συλλαβάς. 69 Mon. addit:
πιτηνὸν ἄρμα. — Plat. Phaedr. p. 246. e. 70 καὶ Mon. om.
71 Ald. πλεονάζουσιν. Vind. πλεονάσασαν. Mon. Port. πλεονάσαν.
72 Ald. Codd. διογκωμέναι. Port. Tzetz. διωγκ. 73 Mon. δ' ἐν.
74 pro cor. p. 258. 75 τὰ Mon. Vind. om. Tzetz. ἀντὶ τὰ
ἀγ. 76 Mon. μετρίως γοῦν ἔχ. Tzetz. μετρίως μὲν ἔχ. Artic-
ulum Tzetz. et Dresd. om. — mox Tzetz. τοῦ μετρίου τι. 77 pro
cor. p. 241. — v. 20. pro πράττειν Dresd. προστάττειν, de qua con-
fusione vide Schaef. App. ad Dem. T. I. p. 876. 78 Mon.
Vind. εἰσίν. 79 Mon. Dresd. ἐπὶ πλέον ὑπερβαῖν. Ald. Port.
ὑπερβαῖν ἐπὶ πλέον.

λόγον. ὥσπερ καὶ ⁸⁰ τὸ ἐκνενευρισμένοι, καὶ τὸ ⁸¹ πεπρακὼς ἑαυτὸν, καὶ τὸ λωποδυτῶν ⁸² τὴν Ἑλλάδα. περαιτέρω δὲ τούτων εἰ προέλθοιεν, καὶ παχύτερον καὶ σχεδὸν εὐτελέστερον ⁸³ αὐτὸν ποιοῦσι. παρὰ δὲ τοῖς ⁸⁴ ὑποξύλοις τουτοισὶ σοφισταῖς πάμπόλλα εὐροῖς ἄν. τάφους ⁸⁵ τε γὰρ ἐμψύχους τοὺς γύπας λέγουσιν, ὥνπερ εἰσὶ μάλιστα ἄξιοι, καὶ ἄλλα τοιαῦτα ⁸⁶ ψυχρεῦνται πάμπόλλα. ἐτραχηλίζουσι δ' ⁸⁷ αὐτοὺς αἱ ¹⁰ τε τραγωδίαι, πολλὰ τούτου ἔχουσαι ⁸⁸ παραδείγματα, καὶ ὅσοι τῶν ποιητῶν τραγικώτερόν πως προαιροῦνται, ὥσπερ ὁ ⁸⁹ Πινδαρος. ἀλλ' ὑπὲρ μὲν τούτων ⁹⁰ οὕτω χρωμένων τῷ λόγῳ, τῶν τραγωδοποιῶν λέγω ⁹¹ καὶ Πινδαρου, τάχ' ⁹² ἂν ἔχοιμέν τι λέγειν· οὐ τοῦ παρόντος δὲ ¹⁵ ὃν καιροῦ εἰς τὸ δέον ἀναβεβλήσθω. ὑπὲρ μέντοι τῶν ⁹³ ἐν πολιτικῷ λόγῳ τοιαύταις χρωμένων τραχύτησιν ⁹⁴ οὐδεμίαν ἀπολογίαν εὐρίσκω. ⁹⁵

Ἔτι δὲ σεμνὴ λέξις ἥ τε ὀνομαστικὴ καὶ αὐτὰ τὰ ὀνόματα. ὀνομαστικὴν ⁹⁶ δὲ λέγω τὴν τε ⁹⁷ ἀπὸ τῶν ῥη-

80 Vind. καὶ om. — Ol. III. p. 37. 81 de fals. leg. p. 345. 82 Port. λωποδυτεῖν. Phil. III. p. 116. 83 Ald. εὐτελέστερον. Mon. αὐτὸν εὐτελέστερον. Schol. in Par. τὸ δὲ εὐτελέστερον ἀντὶ τοῦ ἰδιωτικόν, ἄμεινον δὲ ἀσαφίστερον. 84 Vind. τοῖς om. tum Mon. τούτοις. 85 Longin. Sect. III. §. 2. ταύτη καὶ τὰ τοῦ Λεοντίνου Γοργίου γελᾶται, γράφοντος, „Ἐφῆξ; ὁ τῶν Περσῶν Ζεὺς,“ καὶ, „Γύπες ἔμψυχοι τάφοι.“ Fragmentum hoc ad Gorgiae epitaphium pertinere statuunt Weberus in ephemerid. scholasticis a. 1827. p. 589. not. 29. Foss. de Gorg. Leont. p. 68. 86 Mon. τινά. 87 Mon. δέ. 88 Vind. ἔχουσαι τούτου. 89 ὁ Vind. om. 90 Ald. τοῦ τῶν. Port. τοῦ om. Mon. Vind. marg. Vict. τούτων. 91 Ald. Mon. δὲ λέγω. Port. Vind. δέ om. 92 Vind. τάχα. 93 Ald. τὸν τῶν. Vind. Port. τὸν om. 94 Mon. παχύτησιν. 95 Vind. εὐρήσεις. 96 Ald. ὀνομαστικὴ. 97 τε Vind. om.

μάτων εἰς ὀνόματα πεποιημένην, καὶ τὴν διὰ μετοχῶν καὶ ⁹⁸ ἀντωνυμιῶν καὶ τῶν τοιούτων. ὥς ἐλάχιστα γὰρ ἐν σεμνότητι δεῖ χρησθῆναι τοῖς ῥήμασιν, ὥσπερ ὁ Θουκυδίδης. σχεδὸν μὲν γὰρ ⁹⁹ διόλου βούλεται ποιεῖν τοῦτο, καταφανῶς δὲ αὐτὸ ἐν τῇ τῆς στάσεως ἐκφράσει τῶν 5 Κερκυραίων πεποίηκε. πλὴν γὰρ τοῦ ἐνομίσθῃ ¹ τᾶλλα πάντα σχεδὸν ἐστὶν ὀνόματά τε καὶ ὀνομαστικά. οἶον, τόλμα μὲν γὰρ ἀλόγιστος ἀνδρεία ² φιλέταίρος ἐνομίσθῃ, μέλλησις δὲ προμηθῆς δειλία εὐπρεπής, ³ τὸ δὲ σῶφρον τοῦ ἀνάνδρου πρό- 10 σχημα, καὶ τὰ ἐξῆς. εἰ δέ τι ἐν τούτοις καὶ σκληρότητος ἢ τραχύτητος ὑπεστὶν, ἑτέρου λόγου. τοιοῦτόν ἐστι 91 καὶ τὸ παρὰ τῷ Δημοσθένει ῥηθέν τε ὁμοῦ καὶ θεωρηθέν ὑπ' αὐτοῦ. λέγω τὸ, οὐ γὰρ τὰ ῥήματα τὰς ⁴ οἰκειότητος ἔφη βεβαιοῦν, εἴτα ⁵ ἡ θεωρία, μά- 15 λα σεμνῶς ὀνομάζων. λέξεις μὲν οὖν αὗται σεμναί.⁶

Σχήματα δὲ σεμνὰ ἄπερ καὶ καθαρά, ἡ ὀρθότης λέγω καὶ εἴ τι τοιουτότροπον. καὶ μὴν καὶ αἱ ἐπικρίσεις, εἴτε ἐννοιαὶ τινες, εἴτε σχήματα εἶναι, σεμναί.⁷ οἶον, λόγῳ ⁸ δὲ δὴ τὸν λειπόμενον κόσμον ὃ τε νόμος 20 προστάττει ἀποδοῦναι, καὶ χρή. καὶ ὁ ῥήτωρ, ⁹ ὀρθῶς καὶ καλῶς βουλευόμενοι πάντα γὰρ τὰ τοιαῦτα ἀξιωματικὰ καὶ σεμνά. αἱ δὲ μετ' ἐνδοιάσεως ἐπικρίσεις ἡθικαὶ, ἀλλ' οὐ σεμναί. οἶον, δεῖ ¹⁰ δέ με, ὥς ἔοικε, καίπερ οὐ φιλολοίδορον ὄντα. καὶ ὅλως 25

98 Vind. τε καί. 99 γὰρ Vind. Mon. om. tum Mon. δι' ὅλου.

1 Thuc. III. 82. 2 Mon. Vind. ἀνδρεία. Ald. Port. ἀνδρία. tum Mon. φιλεταίρος. 3 Edd. Codd. ὑπρεπής. Thuc. εὐπρεπής. 4 Vind. τά. — pro cor. p. 237. 5 Mon. Vind. εἰθ' ἢ. 6 Vind. σεμναὶ αὗται. — In Mon. sequitur titulus: περὶ σχημάτων. Vind. περὶ σχημ. σεμνῶν. 7 Vind. σεμνά. 8 Ald. Vind. λέγω. Port. Mon. λόγῳ. tum Vind. δεῖ δεῖ. — Plat. Menex. c. 5. 9 pro cor. p. 258. 10 pro cor. p. 269.

πᾶσα ἐνδοίασις ἡθικώτερον ποιεῖ τὸν λόγον. δεῖ γὰρ ἀπο-
 φαίνεσθαι τὸν μέλλοντα ἀξίωμα τι τῷ¹¹ λόγῳ προστι-
 θέναι καὶ σεμνότητα. οἶον, οὐκ ἦν τοῦ¹² πρὸς ἡμᾶς
 πολέμου πέρας οὐδ' ¹³ ἀπαλλαγὴ Φιλίππῳ. ἐὰν
 5 γὰρ εἴπῃς, ¹⁴ οὐκ ἦν, οἶμαι, πέρας, καὶ τὰ ἐξῆς, ἡθος
 ποιεῖς. καὶ μὴν καὶ τὸ εἰς τὴν αὐτοῦ γνώμην ἀναφέρειν
 τι τῶν ῥηθησομένων ἀξιωματικὸν καὶ σεμνόν. οἶον, βού-
 λομαι τόδε εἰπεῖν. καὶ ὁ Θούκυδίδης, ¹⁵ Ἀγαμέμνων
 τέ μοι δοκεῖ τῶν τότε δυνάμει προὔχων. ἥκιστα
 10 δὲ αἱ ἀποστροφαὶ τε καὶ ὑποστροφαὶ λόγου σεμνοῦ ἢ
 καθαρῷ. τὸναντίον γὰρ καὶ διαφθείρουσι ¹⁶ καὶ κα-
 θαιροῦσιν αὐτοῦ τὸ σεμνὸν αὐται, καὶ πάλιν αὐτὸ κα-
 θαρὸν, διακόπτουσαι ¹⁷ τε ὡσαύτως κατὰ τὰς ἐπεμβο-
 λὰς, καὶ ἀναχαιτίζουσαι τὸ ἄφετον αὐτοῦ καὶ ἐλεύθερον,
 15 καὶ πρὸς τὸ κοινότερον καὶ πολιτικώτερον ἄγουσαι. ¹⁸
 καθάπερ τὸ, καὶν μεγάλην ¹⁹ πόλιν οἰκῶσι καὶν
 μικράν, μεταξὺ τοῦ, ἅπας ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος
 φύσει καὶ νόμοις διοικεῖται, πεποίηκε τεθέν. ²⁰ οὐ
 γὰρ ὅμοιον ἦν, εἰ οὕτως εἶπεν, ὡς προείρηται, ἢ κατὰ
 20 τὴν ὑποστροφὴν διακόψας· οἶον, ἅπας ὁ τῶν ἀνθρώ-
 πων βίος, καὶν μεγάλην πόλιν οἰκῶσι καὶν μι-
 κράν, φύσει καὶ νόμοις διοικεῖται. ἀλλὰ τοῦτο
 μὲν γοργὸν ἅμα τῷ πολιτικῷ καὶ σεμνόν ἐστιν, ἐκεῖνο δὲ
 25 καθαρῶς σεμνὸν ἂν ἦν, καὶ ἀμυγές. δεῖ οὖν, εἰ μὲν διό-
 λου μέλλει σεμνὸς ἡμῖν ὁ λόγος μένειν, ἐκείνως, ἀλλὰ

προς

11 τῷ Mon. om. Par. περιτιθέναι.

12 Vind. τοῦτο πρὸς.

13 Vind. οὐδέ. 14 Vind. εἴποις. 15 I. 9. 16 Mon. Vind.
 καὶ καθαιροῦσιν αὐτοῦ καὶ διαφθ. 17 Ald. διαφθείρουσι. Mon.
 διακόπτουσαι γε. Port. διακόπτουσαι τε. Vind. τὸ καθαρὸν ὡσαύ-
 τως διακόπτουσαι τε. 18 Mon. ἄγουσαι. 19 Vind. καὶν πόλιν
 οἰκῶσι μεγάλην. c. Aristog. I. p. 774. 20 Vind. τὸ τεθέν.
 tum Vind. Mon. οὐ γὰρ ὅμ. ἦν οὕτως εἶπεῖν — διακόπαντα. etiam
 Ald. διακόπαντα. Port. διακόψας.

μὴ οὕτως αὐτὸν ἐργάζεσθαι. εἰ δὲ τοῦναντίον, ὥς ἐτέρως δηλαδὴ.²¹

Κῶλὰ γε μὴν σεμνὰ, ἅπερ καὶ καθαρὰ, λέγω τὰ βραχύτερα. ὥσπερ γὰρ ἀφορισμοὺς αὐτὰ εἶναι δεῖ. οἶον, ψυχὴ πᾶσα²² ἀθάνατος, τὸ γὰρ²³ ἀεικίνητον⁵ ἀθάνατον. καὶ,²⁴ νόμος ἐστὶν εὖρημα μὲν καὶ δῶρον θεῶν, δόγμα δὲ ἀνθρώπων φρονίμων, καὶ τὰ ἐξῆς. γένοιτο δ' ἂν πον καὶ μακρότερον ἐν σεμνότητι κῶλον κατ' ἀνάγκην τινά.²⁵

Συνθῆκαί γε μὴν σεμναὶ αἱ τῆς μὲν συγκρούσεως¹⁰ ἕνεκα τῶν φωνηέντων μὴ μικρολογούμεναι,²⁶ τῷ δὲ ὅλῳ δακτυλικαὶ τε οὔσαι καὶ ἀναπαιστικά, παιωνικά²⁷ τε καὶ ἔστιν ὅτε λαμβικά, σπονδειακαὶ τε καὶ²⁸ μᾶλλον. διὸ καὶ αἱ ἐξ ἐπιτρίτων ἀρμόττουσι²⁹ τῷ σεμνῷ. τροχαϊκαὶ μὲν τοι καὶ ἰωνικά ἐναντία σεμνότητι.³⁰ τεκμή-¹⁵ ριον δὲ τούτου πεποίηκεν ἑναργὲς ὁ διαφθεύρας τόδε³¹ τὸ ἔπος,

Σείων Πηλιάδα³² μέλιν κατὰ δεξιὸν ὦμον.

21 Sequitur tit. in Mon. περὶ κῶλων. in Vind. περὶ κῶλων σεμνῶν. Vind. incipit: κῶλα δὲ σεμνὰ. 22 Port. πᾶσα ψυχὴ. Plat. Phaedr. p. 245. c. 23 γὰρ Vind. om. 24 c. Aristog. I. p. 774. 25 In Mon. sequitur tit.: περὶ συνθήκης. in Vind. περὶ συνθηκῶν σεμνῶν. 26 Ald. Port. Mon. μικρολογούμεναι. Vind. μακρολ. 27 Mon. παιονικά. 28 καὶ Vind. om. tum Mon. διὸ καὶ οἱ ἐξ. ε. Vind. αἱ om. 29 Port. ἀρμόζουσι. 30

Par. σεμνότητι. 31 Vind. τοῦτο τὸ ἔπος. Innuitur Sotades in Iliade, cfr. Hephaest. p. 21. Gaisf. Eustath. ad Il. A. p. 10. μόνου δὲ τοῦ τῆς δύο βραχείας ἀντὶ μιᾶς νοιεῖσθαι ὀλίγα εἰσὶ τὰ παραδείγματα. προφέρεται γοῦν ἐν τοῦ Σωτάδα ἐν τῷ· σείων μελ. Πηλ. δ. κ. ὦμον, ὃ καὶ παρὰ Ἑρμογένει κεῖται. τὸ γὰρ λι καὶ τὸ α ὡς μία λογίζονται βραχεῖα συλλαβὴ πρὸς ἀπαρτισμὸν παδὸς τοῦ ἀπὸ μείζονος Ἰωνικοῦ. 32 Ald. Port. constanter Πηλειάδα. Mon. Vind. Πηλιάδα. p. 230. v. 4. Ald. πηλειάδα. — Il. χ, 133.

καὶ διὰ τῆς ἐναλλαγῆς τῶν λέξεων ἀπὸ τοῦ δακτυλικοῦ ἐπὶ τὸ ἰωνικόν τε ³³ καὶ τὸ συγγενές τῷ ἰωνικῷ τροχαϊκὸν μεταρμόσας αὐτὸ οὕτως·

Σίων μάλιν Πηλιάδα δεξιὸν κατ' ὤμον.

5 δύο γάρ εἰσιν ἐνταῦθα ἰωνικαὶ συζυγίαι, καὶ μετὰ ταῦτα τὸ ἰθυφαλλικὸν καλούμενον μέτρον, ἐκ τριῶν συγκαίμενον τροχαίων, ³⁴ δι' ὧν ἐκλάσθη πᾶς ὁ ῥυθμὸς βιασθεὶς πρὸς τὸ ἐναντίον ἔλθειν δακτυλικοῦ ³⁵ καὶ σεμνότητος. καὶ ἐπ' ἄλλων δ' ἂν ἴδοις οὐκ ὀλίγων ὁμοίως ταῦτόν γε-
10 νόμενον, ³⁶ μόνων τῶν λέξεων καὶ τοῦ ῥυθμοῦ μετα-
γόντων αὐτὰ εἰς πολὺ τούναντίον. οἶον,

Ὡς ὁ ³⁷ πρόσθ' ἔππων καὶ δίφρου κῆτο τανυσθεὶς,

Βεβρυχῶς, κόνιος διδραγμένος αἵματοέσης.

εἰ γὰρ μεταθείης τὰς λέξεις, ποιήσεις αὐτὸ τροχαϊκόν
15 ἐπίμικτον κατὰ ταῦτα·

Ὡς ὁ πρόσθ' ἔππων τανυσθεὶς ³⁸ κῆτο καὶ δίφρου,

Αἵματοέσης κόνιος διδραγμένος βεβρυχῶς.

ὁμοιον γὰρ τούτῳ ³⁹ ἐκεῖνο·

Ἐνθ' ⁴⁰ οἱ μὲν ἐπ' ἄκραισι ⁴¹ πυραῖς νέκυνες ἔκειντο·

20 92 ἔειπες ⁴² ἐπὶ γαίης, ὀρφανὰ τέλεια προλιπόντες,

33 τε Vind. om. 34 Ald. Vind. τροχαϊκῶν. Port. Mon. τροχαίων. 35 Mon. δακτύλου. — tum Vind. καὶ ἐπὶ ἄλλων δὲ ἄν. 36 Vind. γιγνόμενον. 37 Ald. Port. ὡς ὁ. Il. γ, 392. cfr. Dionys. de comp. p. 50. Schaef. 38 Ald. Port. Mon. ἔππων καὶ δίφρου κῆτο ταν. Vind. ἔππων ἔκειτο καὶ δίφ. ταν. Schol. T. VII. litt. ξά. ἰστίον, ὅτι καθὸ μὲν ἐπίμικτον τροχαϊκὸν εἶπεν, ἤμαρτεν Ἐρμωγένης. οὐ γὰρ ἐνδέχεται τοῦτο γενέσθαι. καθὸ δὲ τροχαϊκόν, ὡς γραφικὸν γέγονε πταῖσμα· συγκέχεται γὰρ τὸ μέτρον. δεῖ οὖν ἄνευ προσθήκης καὶ ἀφαιρέσεως μεταρμόσαι τὰ ἔπη οὕτως·

ὡς ὁ πρόσθ' ἔππων τανυσθεὶς κῆτο καὶ δίφρου.

ita disponit etiam Sicel. litt. ξς'. 39 Ald. Port. Mon. τοῦτο ἐκεῖνο. Mon. γὰρ om. Vind. γὰρ τούτῳ ἐκεῖνο. 40 ἔνθ' Mon. ai om. 41 Mon. ἄκραις. Vind. ἄκροισι. 42 Vind. Mon. γῆς

Ἑλλάδος ἱερῆς, καὶ μυχὸν ἱστίης πατροφῆς,

Ἦβην τ' ἐρατεινὴν, ⁴³ καὶ καλὸν ἡλίου πρόσωπον.

καὶ πάλιν,

Ἄλλ' ἔχον ὥστε τάλαντα γυνὴ χειρῆτις ἀληθῆς, ⁴⁴

Ἦτε σταθμὸν ἔχουσα καὶ εἰρὸν ἀμφὶς ἀνέλκει, 5

Ἰσάζουσ', ἵνα παισὶν ἀεικία μισθὸν ἄροιο.

εἰ γὰρ μεταμειφθεῖεν κἀνταῦθα αἱ λέξεις, ἔσται τετρά-
μετρον. ⁴⁵

Περὶ δὲ ἀναπαύσεως σεμνῆς ὁ αὐτὸς λόγος, ὅσπερ ⁴⁶
ἦν ἡμῖν καὶ περὶ καθαρότητος. δὲ γὰρ ἴστασθαι τὸν ¹⁰
λόγον ἐπὶ τινος τῶν οἰκείων ποδῶν τῇ σεμνότητι. χωρὶς
μὲν τοι καταλήξεως, ἵνα μὴ εἰς τροχαῖον ⁴⁷ ἐμπέσῃ ἡ
βάσις, μηδ' ἀρπασθῇ ὁ ῥυθμὸς, ἀλλὰ βεβηκὼς ἡ ⁴⁸
μάλιστα δ' ἂν βεβήκοι, εἰ πρῶτον μὲν εἰς ὄνομα κατα-
λήγοι ἡ ⁴⁹ ὀνομαστικὸν τι, μὴ ἔλαττον ὃν τριῶν συλλα- ¹⁵
βῶν, οἶον, εἰς τουτονὶ τὸν ἄγῶνα. ⁵⁰ ἔπειτα εἰ ⁵¹
πλείους εἴεν κατὰ τὴν ἀνάπαυσιν αἱ μακραι τῶν συλλα-
βῶν, ἵνα δισπόνδειος ⁵² ἢ τις τῶν ἐπιτρίτων, πλὴν τοῦ
τετάρτου, τὴν βάσιν ποιῇ. οἶον, ἅπας ⁵³ ὁ τῶν ἀν-
θρώπων βίος φύσει καὶ νόμοις διοικεῖται. δια- ²⁰
φερόντως δὲ σεμνὴν ἔχει τὴν βάσιν ὁ ῥυθμὸς, εἰ ἡ ἀνά-
παυσις καταλήγοι ⁵⁴ ἢ παραλήγοι τότε ⁵⁵ στοιχείῳ τινὲ
πλατεῖ καὶ διογκοῦντι κατὰ τὴν προφορὰν τὸ στόμα,

ἐπὶ ξήτης, ὁρφανὰν αἴαν προλιπ.[Ald. προλειπόντες sic] versum sq. Ald.
Mon. Vind. om., recepit Port. vide Dion. de comp. p. 52. ⁴³ Mon.
ἐρατεινάν. Ald. ἐρατινήν. ⁴⁴ Ald. ἀλήτις. Il. μ, 433. ⁴⁵ Mon.
τετραμμένον. Vind. τετριμμένον. vide Dion. l. 1. p. 48. — Sequi-
tur in Mon. tit. περὶ ἀναπαύσεως, in Vind. περὶ ἀναπ. σεμνῆς.
⁴⁶ Ald. ὅπερ. ⁴⁷ in Mon. supra lin. τρομβον. ⁴⁸ Vind.
εἴη. ⁴⁹ Vind. ἡ εἰς ὃν. ⁵⁰ pro cor. initio. ⁵¹ Mon.
δ' εἰ. ⁵² Ald. σπονδείος. Port. Mon. Vind. δισπώνδειος. tum
Vind. ἡ τις. ⁵³ c. Aristog. I. p. 774. ⁵⁴ Vind. κατα-
οι οἱ
λήγει ἢ παραλήγει. ⁵⁵ Port. Vind. τό γε.

καθάπερ ἔφην ὀλίγω πρότερον ἐν τῷ περὶ λέξεως σεμνῆς.
ἐκ δὲ τῶν προειρημένων δηλὸς ἂν εἴη καὶ ὁ ῥυθμὸς ὁποῖος. ⁵⁶

Εἰδέναι μέντοι χρὴ, ὅτι εἰ καὶ δι' ὅλων ἐξ ⁵⁷ ἐπι-
τρίτων ἢ δακτυλικῶν ἢ τινῶν τοιούτων ὁ λόγος συντε-
5 θεῖη, αἱ δὲ ἀναπαύσεις μὴ καταλήγοιεν ⁵⁸ οὕτως, ὥστε
καὶ τὰ ἐφεξῆς ἔχειν τοὺς οἰκείους πόδας τῇ σεμνότητι, οἱ
ῥυθμοὶ οὐκέτι γίνονται σεμνοί. ταὐτὸ δὲ ⁵⁹ τοῦτό φημι
καὶ περὶ πάσης ἰδέας. εἰ γὰρ καὶ συντεθείη τις λόγος δι'
ὠντινωνοῦν ποδῶν, οἱ δὴ ποιοῦσιν εἶδος ὁτιοῦν λόγου, ⁶⁰
10 αἱ δὲ ἀναπαύσεις μὴ δι' αὐτῶν πληρουμένων γίνονται, λέ-
γω τῶν ποδῶν ἄρμοττόντων ⁶¹ τῇ ἰδέᾳ, ἀλλὰ μεταξὺ
διακόπτοιτο οἱ πόδες, μεθίστανται οἱ ῥυθμοί, καὶ μάλ-
λον ἑτέρου τινὸς εἶδους οἰκείοι εὐρίσκονται, ἢ οὔπερ οἱ
πόδες ἦσαν, δι' ὧν ὁ πᾶς ⁶² λόγος συνέκειτο.

Cap. VII.

15

ΠΕΡΙ ΤΡΑΧΥΤΗΤΟΣ.

Τῶν ποιουσῶν ¹ μέγεθος λόγου καὶ ὄγκον ἔφην με-
τὰ ² σεμνότητα ποιεῖν τὴν τραχύτητα. μετ' ³ οὖν τὸν
περὶ σεμνότητος λόγον ἔποιτ' ἂν λέγειν περὶ τραχύτητος.
ἡ τραχύτης τοίνυν καὶ νῆ Δία γε ἡ λαμπρότης ⁴ θεω-
ροῦνται μὲν καὶ καθ' ἑαυτὰς ἑκατέρα, ὥσπερ καὶ ἡ σεμ-
20 νότης· εἰσὶ δὲ καὶ τῆς ἀκμῆς ἐργαστικάι, ὥσπερ ὑποβε-
βηκυῖαι αὐτῇ. οὐ μὲν ⁵ ἐν ἅπασί γε αὐτῇ δι' ὧν γίνον-

56 Sequitur in Mon. tit. περὶ ῥυθμοῦ. 57 ἐξ Port. om.
58 Ald. καταλήγειεν. 59 δι Port. om. Mon. ταὐτὸν δὲ φημι
τούτῳ. 60 Ald. Vind. λόγων. Port. Mon. λόγου. 61 Port.
τῶν ἄρμ. Mon. Vind. ἄρμ. τῇ ἰδέᾳ om. 62 Mon. ὁ πᾶς ὁ λόγος.

1 Par. γρ. τῶν ποιούντων. ita Mon. Vind. 2 Mon. μετὰ τήν.
3 Vind. μετὰ οὖν. 4 Ald. λαμπρότης. 5 οὐ μὲν ἐν ἅπασί γε αὐτῇ
Ald. om., recepi ex Port. Mon. — Vind. οὐ μὲν δι' ἅπασί γε αὐτήν.

ται ὑποβεβήκασιν· οἷον, ἐννοίᾳ, μεθόδῳ, λέξει, καὶ τοῖς λοιποῖς. ἀλλὰ τινα μὲν αὐτῶν ἐστὶν ἴδια, τινὰ δὲ καὶ τῆς ἀκμῆς συνεργά· ^{5*} οἷον, ἐννοιαὶ μὲν καὶ λέξεις τραχεῖαι γένοιντ' ⁶ ἂν καὶ ἀκμαῖαι. κῶλα δὲ τραχέα οὐκ εἶ ⁷ ἀκμαῖα. πάλιν σχήματα μὲν καὶ κῶλα λαμπρὰ ποιεῖ ⁸ καὶ ⁸ ἀκμὴν, οὐ μὴν ἐννοιαὶ γε λαμπραὶ ποιοῦσιν ἀκμὴν. διὰ τοῦτο τοίνυν οὐχὶ προτάξαντες τὴν ἀκμὴν, εἶτα ὡς διὰ τῆς λαμπρότητος καὶ τραχύτητος γινομένην δείκνυμεν, καθάπερ τὴν σαφήνειαν ἐδείκνυμεν, ὅτι εὐκρίνειά τε ποιεῖ καὶ καθαρότης, ἀλλ' ἰδίᾳ περὶ ἐκάστης λέγομεν ¹⁰ αὐτῶν τὰ τε ἄλλα, ⁹ καὶ ὅτι οὐ μόνον διὰ τούτων ἡ ἀκμὴ, ἀλλὰ καὶ διὰ τινων σφοδρότητος ἰδίων γίνεται· ὡς ἐν τῷ περὶ αὐτῆς λόγῳ φανεῖται. ὥστε ἀναγκαῖον χωρὶς περὶ ἐκάστης εἰπεῖν, καὶ πρῶτόν γε περὶ τῆς τραχύτητος, ἥ δὴ ἐναντίον ἐστὶ γλυκύτης· ὁ γὰρ τραχὺς ¹⁵ λόγος πικρὸς τε καὶ ἄγαν ἐπιτιμητικός ¹⁰ ἐστίν. ἀλλὰ περὶ μὲν γλυκύτητος καὶ ἡδονῆς ἐν τῷ περὶ ἀφελείας ἡμῖν λελέξεται, νυνὶ δὲ λέγοιμεν ἂν περὶ τῆς τραχύτητος. ¹¹

Ἐννοιαὶ τοίνυν εἰσὶ τραχεῖαι ¹² πᾶσαι αἱ τῶν μειζόνων ¹³ προσώπων ἐπιτίμησιν ἔχουσαι ἀπὸ τινος τῶν ²⁰ ἐλαττόνων προσώπων ἀπαρακαλύπτως· ὥσπερ τὸ, εἴπερ τὸν ἐγκέφαλον ἐν τοῖς χροτάφοις, ἀλλὰ ¹⁴ μὴ ἐν ταῖς πτέρναις καταπεπατημένον φορεῖτε· καὶ τὸ, ἀλλὰ μανδραγόραν πεπωκόσιν ἢ τι φάρ-

5* Mon. ἐργαστικά. 6 Vind. γένοιντο. 7 Vind. οὐκ εἶ ἀκμ. 8 καὶ Mon. om. 9 Mon. ἄλλα γὰρ οὐ μόνον, sine καὶ ὅτι. Vind. τὰ τε γὰρ ἄλλα γὰρ καὶ οὐ μόνον. 10 Par. ^{τε} ἐπιτιμητικός. ad marg. γρ. πικρὸς τε ἄμα καὶ ἄγαν ἐπιτιμητικός ἐστίν. 11 In Mon. sequitur tit. περὶ τραχύτητος ἐννοιῶν. in Vind. περὶ ἐννοιῶν τραχύτητος. 12 Vind. τραχύτητος. 13 Ald. μειζόνων. 14 Mon. καὶ μή. Vind. καὶ τοῖς. omisso μή. — de Halon. p. 88.

μακον ἄλλο τοιοῦτον ἐοίκαμεν ¹⁵ ἀνθρώποις.
 93 καὶ πάλιν ἐν ¹⁶ ταῖς ἐπιστολαῖς, εἰ δὲ τὸ περιφανὲς
 ἀξίωμα τῆς βουλῆς ἢ τὸν Ἄρειον πάγον προσ-
 βλέπετε, τῆς Ἀριστογείτονος ¹⁷ κρίσεως ἀνα-
 δμνησθέντες ἐγκαλύψασθε. ¹⁸ καὶ, ὑμεῖς δὲ ¹⁹ ἐκ-
 νευρισμένοι καὶ περιηρημένοι ²⁰ χρήματα,
 συμμάχους, ἐν ὑπηρέτου καὶ προσθήκης μέρει
 γεγέννησθε, ἀγαπῶντες, φησὶν, εἰ θεωρικὰ ἢ βοῦ-
 δια πέμπουσιν ὑμῖν εἰς τὰς ἐορτάς. καὶ πάλιν,
 10 παντάπασιν ²¹ γὰρ ἐκκελεύσθαι μοι δοκεῖτε καὶ
 παθεῖν ἀναμένειν τὰ δεινὰ. ἐτέρους δὲ πάσχον-
 τας ὀρῶντες οὐ φυλάττεσθε. καὶ τὸ, οὔτοι ²²
 σωφρόνων, οὐδὲ γενναίων ἐστὶν ἀνθρώπων,
 ἐλλείποντάς τι δι' ἔνδειαν χρημάτων τῶν τοῦ
 15 πολέμου, εὐχερῶς τὰ τοιαῦτα ὀνειδὴ φέρειν.
 τουτὶ δὲ ἤδη τῇ μεθόδῳ καὶ λειότερον ²³ γέγονεν. ἐν γὰρ
 τῷ καθόλου εἴρηται, καὶ οὐχ ἀπλῶς ἐπετίμησε· ²⁴ πλήν
 ἢ γε ἔννοια τραχεῖα. τοῖς δὲ κώλοις ἄμφω τὰ ²⁵ τελει-
 οτάτα ταυτὶ παραδείγματα καὶ ἀκμῆς οὐ πόρρω· ὥς ἐν
 20 τῷ περὶ ἀκμῆς ἔσται φανερόν· οὐ μὴν τὰ γε πρῶτα τοι-
 αῦτα ἦν παραδείγματα, ἀλλὰ καθαρῶς τραχεῖα. δυσχερὲς
 δὲ παρὰ τῷ Δημοσθένει καθαρὰν εὐρεῖν τραχύτητα. διὸ
 καὶ ἐφιλοτιμήθημεν τῶν φανεισῶν μηδεμίαν παραλι-

15 Ald. ἐοίκατε μὲν, lectio ex duabus conflata, altera ἐοίκα-
 μεν, altera ἐοίκατε. vid. Reisk. ad h. l. Mon. Vind. μὲν om.
 Port. ἐοίκαμεν. — Phil. IV. p. 133. 16 Ald. Mon. εἰς ἐπι-
 στολάς. Port. ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς. Vind. ἐν ἐπιστολαῖς. 17 Ald.
 Ἀριστογείτονος. — Ep. III. p. 1485. 18 Vind. ἐγκαλύψατε.
 19 Port. ὑμεῖς δὲ ὁ δῆμος. ex Ol. III. p. 37. 20 Ald. περι-
 ειρημένοι. 21 de fals. leg. p. 411. 22 Ald. οὔτοι. Port.
 Codd. οὔτοι. — Ol. III. p. 34. 23 Ald. τελειότερον. Port.
 Codd. λειότερον. ita infra: λειότερόν πως γέγονε. 24 Vind.
 ἐπετίμησεν, πλήν ἢ γ' ἔνν. 25 Vind. Mon. ἄμφω ταυτὶ τὰ τελ.

πεῖν. ²⁶ δυσχερὲς δὲ εὐρεῖν, διότι πανταχοῦ αὐτὰς ὁ
 ἄνθρωπος τῷ ²⁷ συμπλέκειν τισὶ καὶ ταῖς μεθόδοις λειοῖ.
 ἔπει καὶ τοῦτο, ὃ καὶ αὐτό ²⁸ ἐστὶν ἐν ἐπιστολαῖς, τὸ
 γὰρ τοιοῦτῳ τοῦτον κεχρησθαι τὸν τρόπον ἐμοὶ
 μὲν ἂν εὖ οἶδ' ὅτι συμφορὰ φανείη, κακία δὲ ⁵
 οὐδεμία, ὑμετέρᾳ δὲ ἀγνωμοσύνῃ, ²⁹ τραχὺ μὲν
 ἐστὶ τῇ ἐννοίᾳ, μεθοδευθὲν δὲ οὕτω καὶ συμπλακὲν τῷ
 πρὸ αὐτοῦ τε καὶ μετ' αὐτό ³⁰ λειότερόν πως γέγονε.
 καὶ τοι καὶ τὸ ἐπαγόμενον ἔχει τι τραχύτης· ἐστὶ δὲ
 τὸ, ἦν τῷ μεταγνῶναι λύσατε. ³¹ καὶ μὴν καὶ ¹⁰
 τὸ, ὧ (τί ἂν εἰπὼν μήτε ἀμαρτάνειν ³² δοκοί-
 ην, μήτε ψευσαίμην;) λίαν ὀλίγωροι, οὔτε
 τοὺς ἄλλους οὔτε ὑμᾶς αὐτοὺς αἰσχύνηςθε,
 ἐφ' οἷς Ἀριστογείτονα ἀφήκατε, ἐπὶ τοῦ-
 τοις Δημοσθένην ἐκβεβληκότες; τοιοῦτόν ἐστιν, ¹⁵
 οἷον ἔχειν τινὰ τε ³³ διόρθωσιν καὶ μετρίαν λειότητα
 κατὰ τὴν διαπόρησιν· ὅλως τε τοιούτων μὲν ³⁴ παρα-
 δειγμάτων οὐκ ἀπορήσεις, λέγω τῶν ἐχόντων τινὰ διόρ-
 θωσιν· πολλὰ γάρ ἐστι τοιαῦτα καὶ παρὰ τῷ ῥήτορι ³⁵
 καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις. καθαρῶς ³⁶ δὲ τραχύτητα πα- ²⁰
 ρά γε τούτῳ δυσχερὲς εὐρεῖν. πάνν γὰρ τῷ τοιούτῳ σπα-
 νίως χρῆται, πλὴν εἰ μὴ ³⁷ τις οἶοιτο ταῦτόν εἶναι σφο-
 δρότητά τε ³⁸ καὶ τραχύτητα. ἀλλ' ὅπη μὲν ἀλλήλων ταῦ-
 τα διαφέρει, μικρόν ὕστερον φανεῖται. παραδείγματα δὲ

26 Ald. παραλείπειν. 27 Vind. Mon. τῷ τε συμπλ. 28 Vind.
 ὁ

αὐτῷ. — Ep. II. p. 1469. 29 Ald. ἀγνωμοσύνη. 30 Ald.

Port. Mon. μεθ' αὐτό. Vind. μετ' αὐτό. 31 Mon. λύσετε.

32 Mon. ἀμαρτεῖν. Ep. III. p. 1483. 33 Ald. Port. τέ τινα.

Mon. Vind. τινὰ τε διόρθ. Sq. καὶ μετρίαν — διόρθωσιν Vind.

om. 34 μὲν Mon. om. 35 marg. Vict. „ut illud in τῷ

περὶ στεφ. [p. 281.] πλὴν πολὺ τι σκότος, ὡς ἔοικεν, ἐστὶ παρ'

ὑμῖν πρὸ τῆς ἀληθείας. 36 Mon. καθαρὰν. 37 Par. γρ.

πλὴν εἴ γε τις. Mon. πλὴν εἴ τις. 38 Ald. Mon. Vind. γε. Port. τε.

τῆς ἀπαραμυθίτου τραχύτητος παρὰ μὲν τῷ ῥήτορι
 καὶ πάνυ, ὡς ἔφην, ἐστὶ ³⁸* σπάνια· ὁ δὲ Ἀριστογείτων
 σοι ἄφθονα παρέξεται νῆ Δία, εἰ βούλοιο καὶ παρ' ἐκεί-
 νου λαβεῖν παραδείγματα. ³⁹ πολλὰ δὲ τοιαῦτα ⁴⁰ καὶ
 5 παρὰ τῷ Δεινάρῳ. ἀλλὰ περὶ μὲν ἐννοιῶν τῶν ποιου-
 σῶν ⁴¹ τὸν τοιοῦτον λόγον τοσαῦτα.

Μέθοδος δὲ τραχύτητος μία, τὸ ἀπαρακαλίπτως
 καὶ ψιλῶς κατ' ἐπιτίμησιν, ἀλλὰ μὴ ἄλλως πως μηδὲ
 συμπλέκοντα τοῖς λειαινουσι τὴν τραχύτητα εἰσάγειν τὰς
 10 τοιαύτας τῶν ἐννοιῶν. παραδείγματα δὲ αὐτῆς αἱ μικρῶ
 πρότερον ῥηθεῖσαι καθαρῶς εἶναι τραχύτητες. τραχεῖαι
 γὰρ ἐννοιαὶ τραχείως ἐκεῖ καὶ μεθωδεύθησαν. ⁴² λέξεις δὲ
 τραχεῖα ἢ τετραμμένη καὶ ἀφ' ⁴³ ἑαυτῆς σκληρά· οἷον
 ἐστὶ καὶ τὸ καταπεπατημένον ⁴⁴ φορεῖτε, καὶ τὸ,
 15 ἐκλέλυσθε, ὧ Ἀθηναῖοι, ⁴⁵ καὶ ἀναπεπτωκό-
 τες κάθησθε. καὶ τὸ ἐκνενευρισμένοι ⁴⁶ καὶ τὸ,
 κατεσθίῳν ⁴⁷ κατέφαγε· καὶ τὸ, διορωρυγμέ-
 νοι ⁴⁸ κατὰ πόλεις· καὶ τὸ, περικόπτων ⁴⁹ καὶ
 λωποδυτῶν τὴν Ἑλλάδα, καὶ ὅσα τοιαῦτα. αὗται
 20 μὲν οὖν διὰ τὸ τετράφθαι εἰς τραχεῖαι· ἀφ' ἑαυτῶν δὲ
 σκληραὶ αἱ τοιαῦται· οἷον, ἀταρπὸς, ἔμαρπτεν, ἔγναμ-

38 Vind. ἐστὶν, ὡς ἔφην, σπάνια. Mon. ἐστὶν, ὅπερ ἔφην, σπ.
 39 Mon. τὰ παραδ. 40 Vind. ταῦτα. 41 Vind. ποιησῶν τοιοῦτον τὸν λ. Post τοσαῦτα Mon. habet titulum: περὶ μεθύδου. Vind. περὶ μεθ. τραχύτητος. 42 Ald. μεθοδεύθησαν. Sequitur tit. in Mon. περὶ λέξεως. in Vind. περὶ τραχείως λέξεως. 43 Vind. καὶ ἡ ἀφ'. 44 de Halon. p. 88. 45 Mon. ὧ ἄνδρες Ἀθ. καὶ τὸ ἀναπεπτ. Port. ex or. de fals. leg. p. 411. recepit: παντιάπασι μὲν γὰρ, ὧ ἄνδρες Ἀθ., ἐκλελῦσθαι μοι δοκεῖτε καὶ παθεῖν ἀναμένειν τὰ δεινὰ. 46 Ol. III. p. 37. 47 Port. ἐσθίον. fort. ex or. c. Aristog. p. 782. 48 Vind. διωρυγμένοι. Phil. III. p. 119. διορωρύγεσθαι. 49 Port. περικόπτειν καὶ λωποδυτεῖν. — Phil. III. p. 116.

ψε, ⁵⁰ καὶ ὅσα τοιαῦτα. ἔχει δὲ τι τοιοῦτον καὶ τὸ περικόπτων καὶ τὸ ἐκνενευρισμένοι, εἰ καὶ ⁵¹ μὴ τοσοῦτον, ὅσον αἱ προειρημέναι. ἀλλὰ λέξεις μὲν αὐταὶ τραχεῖαι. ⁵²

Σχήματα δὲ τραχεῖα μάλιστα μὲν τὰ προστακτικά· ⁵³ οἶον, τῆς Ἀριστογείτονος κρίσεως ἀναμνησθέντες ἐγκαλύψασθε. ἔπειτα δὲ ⁵⁴ τὰ κατ' ἐρώτησιν ἐλεγκτικά. οἶον, εἴτα Ὀλύμπιοι μὲν ἴσασιν τὸ μέλλον προορᾶν, ὑμεῖς δ' ὄντες Ἀθηναῖοι ταῦτό τοῦτο ⁵⁵ οὐχὶ φυλάξεσθε; καὶ πάλιν, οὐχ ¹⁰ ὁρᾶτε, ⁵⁶ ὡς ἐναργὲς καὶ σαφὲς τούτων παρὰδειγμα οἱ ταλαίπωροι γεγόνασιν Ὀλύμπιοι; καὶ πάλιν, βουλευέσθε, ὦ Ἀθηναῖοι, ⁵⁷ Θηβαίους ἔχοντες ἐν νήσῳ; ⁵⁸ καὶ τὰ ἐξῆς. εἰ γὰρ ἀφέλαι ⁵⁹ τις τῆς ἐννοίας ταύτης τὴν μέθοδον καὶ ¹⁵ τὸ παράδειγμα εἶναι, προηγουμένως δὲ λέγειν αὐτό τις θεῖη τὸν Δημοσθένην ἢ τινα ἕτερον, καὶ καθ' ὑποκειμένου, ἀλλὰ μὴ ὡς εἰπόντος τινὸς ἀναμνησκοντα, σφόδρα ἔσται τραχεῖα ⁶⁰ καὶ διαφερόντως γε κατὰ τὰ σχήματα. δέχεται μέντοι ἡ τραχύτης κατὰ δεύτερον καὶ τρίτον ²⁰ λόγον σχεδὸν ἅπαντα τὰ σχήματα, ὥσπερ, οἶμαι, καὶ ἄλλαι ⁶¹ ἰδέαι. ἀλλὰ τὰ γε οἰκεῖα αὐτῆς ταῦτα. ⁶²

Κῶλα δὲ τραχεῖα τὰ βραχύτερα ⁶³ καὶ ἂ μηδὲ κῶ-

50 Vind. ἔγναψεν. — v. 2. Port. περικόπτειν. 51 Mon. εἰ μὴ καὶ τοσοῦτον. 52 Sequitur tit. in Mon. περὶ σχημάτων. in Vind. περὶ τραχείων σχημ. 53 Dem. Ep. III. p. 1485. 54 δὲ Mon. om. 55 ^{αι} Mon. τοῦτο αὐτό. tum Par. φυλάξασθε. — c. Aristocrat. p. 656. 56 de fals. leg. p. 425. 57 Port. βουλευέσθε, ἔφη, Θηβ. — de Chers. p. 108. 58 Mon. ἐννήσων. 59 Vind. ἀφέλαιτό τις. 60 Vind. τραχεῖα. 61 Port. αἱ ἄλλαι. 62 Sequitur in Mon. tit. περὶ κώλων. in Vind. περὶ κώλων τραχείων. 63 Mon. βαρύνερα. Vind. κῶλα δὲ βραχεῖα τὰ βραχύτι. tum Par. ad marg.

λα, κόμματα δὲ καλεῖν ἄμεινον. οἶον, οὐκ ἐμβησό-
μεθα; οὐκ ἔξιμεν; ⁶⁴ οὐκ ἐπὶ τὴν ἐκείνου πλε-
σούμεθα; ⁶⁵ καὶ πάλιν, πότε οὖν, ὧ ἄνδρες ⁶⁶
Ἀθηναῖοι, πότε ἂν χρὴ πράξομεν, ⁶⁷ ἐπειδὴν τί
5 γένηται; ἐπειδὴν νῆ Δία ⁶⁸ ἀνάγκη τις ᾗ; ⁶⁹
νυνὶ δὲ τί χρὴ τὰ γινόμενα ἡγεῖσθαι; ⁷⁰

Συνθήκη δὲ τραχεῖα ἢ συγκρούσεις τε φωνηέντων ⁷¹
ἔχουσα, καὶ ἐξ ⁷² ἀνοικείων ἑαυτοῖς ⁷³ καὶ ἀνακολού-
θων ποδῶν συγκειμένη, ὡς μηδαμῇ προσβάλλειν ⁷⁴ τινὰ
10 ἦχον μέτρου, μηδ' ἔχειν τινὰ ἡδονὴν κατ' αὐτὴν τὴν
συνθήκην, μηδ' ὅλως εὐρυθμίας ἔμφασιν, ἀλλ' εἶναι
μᾶλλον οἶον ἄρρυθμόν ⁷⁵ τινα καὶ δύσηχον, τραχύ-
νουσαν τὴν ἀκοήν. ποιῇ ⁷⁶ δὲ μάλιστα τοῦτο ἢ ἀνάπαυ-
σις ἢ ποιά, ⁷⁷ ὥσπερ καὶ ταῖς ἄλλαις ἰδέαις ἔφαμεν,
15 ὅτι ἢ ἀνάπαυσις ἢ ποιά μετὰ τῆς συνθήκης τῆς ποι-
ᾶς τὸν ῥυθμόν ἀπεργάζεται. ⁷⁸

Ἡ οὖν ἀνάπαυσις ἢ ἐν τῇ τραχύτητι κατὰ τοὺς πόδας,

γρ. ἂ μὴδὲ κῶλα καλεῖν ἄμεινον. ⁶⁴ Ald. ἔξιμεν. Vind. ἔμιξεν.
Port. Mon. ἔξιμεν. ⁶⁵ Ald. πλευσκούμεθα. Port. Mon. πλε-
σούμεθα. Vind. πλενσοίμεθα. hunc locum apud Demosthenem
non invenio. ⁶⁶ ἄνδρες Ald. Vind. om., est in Port. Mon.
— Phil. I. p. 43. ⁶⁷ Port. marg. Vict. πράξετε. ⁶⁸ Ald.
Mon. νῆ Δι' Port. Vind. νῆ Δία. ⁶⁹ Ald. Codd. ἦν. Port.
ἦ. tum Mon. Vind. νῦν δέ. ⁷⁰ Vind. ἡγεῖσθε. Sequitur in
Mon. tit. περὶ συνθήκης. in Vind. περὶ συνθήκης τραχείας. ⁷¹
Vind. τῶν φωνηέντων [Ald. φονηέντων]. ⁷² ἐξ Ald. om., ha-
bet Port. marg. Vict. Mon. Vind. ⁷³ Ald. Port. Vind. ἑαυ-
τῆς. Mon. marg. Vict. ἑαυτοῖς. ⁷⁴ Port. προσβάλλειν. ⁷⁵
Vind. Mon. ἄρρυθμον. ⁷⁶ Ald. ποιῇν. Port. Mon. Vind. ποι-
εῖ. tum Mon. δὲ τοῦτο μάλιστα. ⁷⁷ Par. ἐν ἄλλοις οὐκ ἔστιν
ἢ ποιά. ⁷⁸ Ald. ἀπεργάζεσθαι. In Mon. sequitur tit. περὶ
ἀναπαύσεως.

ὥσπερ καὶ ἡ συνθήκη, ἀνακόλουθος ἔστω, νῦν μὲν ἐπὶ τοῦδε, νῦν δὲ ⁷⁹ ἐπὶ τοῦδε τοῦ ποδὸς ἀναπανομένου τοῦ κώλου. καὶ γίνεται οὕτω τραχύς καὶ ὁ ῥυθμός, καὶ δύσηχός τις ὁ λόγος, ⁸⁰ καὶ οἷον μηδὲ ῥυθμός τις ὢν. ταῦτα δὲ ποιεῖ καὶ τὸν ἐν σφοδρότητι ῥυθμόν· ἀλλ' ⁸¹ ἤδη γε περὶ πάσης σφοδρότητος λεκτέον, ἵνα καὶ ὅπη ⁸² διαφέρει τῆς τραχύτητος ἐπιγνώμεν. ἀντίκειται δὲ ταύτῃ πάντως μὲν καὶ ἡ γλυκύτης, καθάπερ καὶ τῇ τραχύτητι· ἰδίως δὲ καὶ τῇ ⁸³ σφοδρότητι ἐναντίον ἡ ἐπείκεια, περὶ ἧς καὶ αὐτῆς ἐν τῷ περὶ ἡθους λελέξεται. 10

C a p. VIII.

ΠΕΡΙ ΣΦΟΔΡΟΤΗΤΟΣ.

Ἡ δὲ σφοδρότης ἐννοίας μὲν ¹ ἔχει καὶ αὐτὴ τῆς ἐπιτιμητικᾶς, καὶ ἐλεγκτικᾶς, καθάπερ ἡ τραχύτης. ἀλλ' ἡ μὲν τραχύτης κατὰ μειζόνων προσώπων, καὶ αὐτῶν δὲ ² τῶν δικαστῶν ἢ ἐκκλησιαστῶν γίνεται, ὡς ἐδείξα- 15 μεν. ἡ δὲ σφοδρότης κατὰ ἐλαττόνων ³ προσώπων, οἷον κατὰ τῶν ἀντιδίκων, ἢ καθ' ὧν ἂν ⁴ καὶ οἱ ἀκούοντες δέξαιτο ἡδέως. ἦτοι ⁵ καὶ μειζόνων μὲν προσώπων, ἐχθρικῶν δὲ καὶ πολεμίων, οἷον, εἰ κατὰ Φιλίππου ⁶ λέγοι ὁ Δημοσθένης, ὅτι βάρβαρος, ὁ λεῖθρος Μακε- 20

79 Port. δ' ἐπὶ. 80 Vind. τις ὅλος. 81 Vind. καὶ περὶ πάσης. Par. γρ. αὐτῆς. 82 Mon. ὅπη γε. Vind. διαφέρει. 83 καὶ τῇ Mon. om. καὶ Vind. om.

1 μὲν Mon. om. 2 τε Mon. om. tum Tzetz. ἢ τῶν ἐκκλ. 3 Vind. ἐλασσόνων. 4 ἂν Ald. om, est in Port. Mon. Vind. Tzetz. 5 ἦτοι καὶ μειζόνων — — πολεμίων ex Tzetz. recepi, abest ab edd. et codd. 6 Mon. Vind. οἷον κατὰ Φιλ. εἰ λέγοι. Tzetz. οἷον κατὰ Φιλ. λέγει.

δὼν,⁷ καὶ τῶν τοιούτων. καὶ ταύτη γε πρῶτον διαφέρει
 τραχύτητος ἢ σφοδρότης κατ' ἐννοιαν. διὸ καὶ φανερω-
 τέρας⁸ ἔχει τὰς κατηγορίας αὐτὴ,⁹ σχεδὸν λοιδορίας
 οὐσας, ὥσπερ ἐν τῷ λεγομένῳ κοινῷ τόπῳ. ἐπιδίχεται
 5 γὰρ τὰ πρόσωπα ταῦτα τὸ ¹⁰ τοιοῦτον εἶδος, ἐκείνα δὲ
 οὐκέτι, λέγω τὰ τῆς τραχύτητος. παράδειγμα ¹¹ σφοδρότη-
 τος σχεδὸν μὲν ἅπας ὁ κατὰ Ἀριστογείτονος τοῦ Δημοσθέ-
 νους λόγος, ἐπιφανέστερον δ' αὐτοῦ ¹² τοῦτο, οὗτος οὖν
 αὐτὸν ἐξαιτήσεται ὁ φαρμακὸς, ὁ λοιμὸς, ὃν
 10 οἰωνίσαιτ ¹³ ἄν τις μᾶλλον ἰδὼν, ἢ προσειπεῖν
 βούλοιο; πολλὰ δ' ἄν τις καὶ ἀπὸ τῶν ἄλλων αὐ-
 τοῦ λόγων λάβοι τοιαῦτα. οἶον, ἔπειτα ὧ κατάρρατε¹⁴
 καὶ γραμματοκύφων. καὶ πάλιν, ¹⁵ ἀλλὰ μὴ
 σπερμολόγος, περιτριμμα ἄγορᾶς, ὀλεθρος
 15 γραμματεῦς· καὶ πάλιν, ¹⁶ τί οὖν, ὧ ταλαίπωρε,
 συκοφαντεῖς; τί λόγους πλάττεις; τί σπαντὸν
 οὐκ ἐλλεβορίζεις; καὶ, σοὶ μὲν γὰρ ¹⁷ ἦν ὁ πα-
 τὴρ κλέπτης, εἴπερ ἦν ὁμοίός σοι. καὶ ὅλως, ὅ-
 περ ἔφην, μυρία τούτου καὶ ἐν δικανικοῖς καὶ ἐν συμ-
 20 βουλευτικοῖς ἐστὶ παραδείγματα. ἀλλ' ἐννοιαὶ μὲν αὗται
 95 σφοδρότητος. εἰ δὲ τις αὐτὰς καὶ τραχείας ὀνομάζειν
 βούλοιο, ἢ πάλιν τὰς τραχείας σφοδρὰς, οὐδὲν ἐμοὶ γε
 διοίσει· πλὴν, ὅτι ¹⁸ γε διαφέρουσιν ἀλλήλων, καὶ ὅτι
 πλέον ἔχει τι ἢ ¹⁹ σφοδρότης τῆς τραχύτητος. καὶ ὥς
 οὐκ

7 Phil. III. p. 119. 8 Par. γρ. σφοδροτέρας. 9 Tzetz.
 αὐτῇ. εἰρη. λοιδορίας οὐσας — κοινῷ τόπῳ om. 10 τὸ Mon.
 om. 11 Vind. παραδείγματα. 12 Mon. δ' αὐ. Vind. δι' αὐ.
 13 Vind. οἰωνίσαιτ' ἄν. tum Vind. Mon. τις ἰδὼν μᾶλλον. c. Ari-
 stot. I. p. 794. 14 pro cor. p. 297. 15 ibid. p. 269. 16
 ib. p. 268. 17 γὰρ Vind. om., tum Vind. Mon. κλέπτης ο
 πατήρ. — Phil. IV. p. 151. 18 Vind. ὅγε. 19 ἢ Ald. om.,
 est in Port. Mon. Vind.

οὐκ ἂν δύναιο σφοδρότητι χρησθαι ἐπὶ τοῦ μείζονος ἢ κατὰ σὲ προσώπου, πλὴν εἰ οἱ ἀκούοντες ἡδέως δέχονται, δῆλον ἐκ τούτων, καὶ ὅτ' μικρὸν αἰσθήσεως τῆς περὶ τοὺς ²⁰ λόγους μέτεστι.

Μέθοδος δὲ σφοδρότητος σχεδὸν ἡ αὐτὴ, ἥπερ καὶ ⁵ τραχύτητος. τὸ γὰρ ἀπαρακαλύπτως καὶ φανερώς, ἔτι τε ψιλῶς, ἀλλὰ μὴ συμπλέκοντά τισι ²¹ τῶν ἀνειμένων ἐννοιῶν λέγειν τὰς τοιαύτας ἐννοίας, ²² μὴδ' ἄλλως πως, σφοδροῦ λόγου. παραδείγματα δὲ αὐτοῦ τὰ προειρημένα πάντα. ²³

10

Καὶ μὴν καὶ λέξις σφοδρὰ, ἥπερ ἦν καὶ τραχεῖα· ἐνταῦθα δὲ καὶ ποιεῖν ὀνόματα ἴσως ἐγχωρεῖ τραχεία, ὥσπερ ὁ ῥήτωρ ἐποίησε ²⁴ τὸ ἱαμβειοφάγος, καὶ τὸ γραμματοχύφων, καὶ εἴ τι τοιοῦτον· ἐν τραχύτητι δὲ οὐχ εὖρον ὄνομα οὕτω πεποιημένον. καὶ ταύτη ἂν ¹⁵ οὖν ²⁵ ἴσως διαφέρει ²⁶ ἡ σφοδρότης τῆς τραχύτητος. ²⁷ Σχῆμα δὲ σφοδρὸν τὸ κατὰ ἀποστροφὴν. οἶον, παρὰ σοι κατέλυον, Αἰσχίνη, καὶ σὺ προὔξενεις αὐτῶν. ²⁸ καὶ ἡ ἐρώτησις δὲ ἡ τοῦ ὑποκειμένου προσώπου ἀποστροφὴ ἐστὶ, καὶ ἔχει πρὸς τῇ σφοδρότητι καὶ ἔλεγ- ²⁰ πικόν τι· διὸ καὶ τὰ τοιαῦτα σχήματα ἐπὶ τῶν οὐκ ἐπι-

20 τοὺς Ald. Mon. om.; est in Port. Vind. Post μέτεστι Mon. habet titulum: περὶ μεθόδου. Vind. περὶ μεθόδου σφοδρότητος. 21 Vind. τι. 22 Par. ad marg. ἐν ἄλλοις τὸ ἐννοίας οὐ πρόκειται. 23 In Mon. sequitur titulus: περὶ λέξεως. in Vind. περὶ λέξ. σφοδρᾶς. 24 Vind. ἐποίησεν. tum Ald. Par. Mon. ἱαμβιοφάγος. Par. ad marg. γρ. δὲ καὶ ἱαμβοφάγος. ita Vind. — Port. ἱαμβιοφάγος, ut Dem. pro cor. p. 274. 25 οὖν Vind. om. 26 Ald. Vind. διαφέρει. Port. Mon. διαφέρει. sq. τῆς Mon. om. 27 In Mon. sequitur tit. περὶ σχήματος. in Vind. περὶ σχήματος σφοδροῦ. 28 Ald. Par. αὐτόν. Par. ad marg. ἄλλοι, καὶ σὺ προὔξενεις αὐτῶν, δηλονότι ὁ πρόξενος ἦς. ita Port. marg. Vict. Mon. Vind. — pro cor. p. 252.

δεχομένων ²⁹ ἀντίρρησην παραλαμβάνεται. οἶον, ἀλλὰ
τί ἐχρήν, Αἰσχίνη, ποιεῖν τὴν πόλιν, ἀρχὴν
καὶ τυραννίδα τῶν Ἑλλήνων ὀρώσαν αὐτῷ κα-
τασκευαζόμενον Φίλιππον; πότερον ἐχρήν αὐ-
5 τήν, ³⁰ Αἰσχίνη, τὸ φρόνημα ἀφείσαν καὶ τὴν
ἀξίαν τὴν ἐαυτῆς ἐν τῇ Θετταλῶν καὶ Δολό-
πων τάξει, καὶ τὰ ἐξῆς. σφοδρὸν σχῆμα καὶ τὸ δει-
κτικόν οἶον, ὁ βᾶσκανος οὗτος ἰαμβειοφάγος.³¹
καὶ πάλιν, ὁ γὰρ τὰ ψευδῇ δεῦρ' ἀπαγγεῖλας,
10 καὶ τάδε, φησὶ, καὶ τάδε ποιήσας, εἴτ' ἐπήγαγε
τὴν δεῖξιν, οὗτός ἐστιν ὁ τὰ Θηβαίων νῦν ὀδυ-
ρόμενος πάθῃ. φανερόν δὲ ἐκ τούτων, ὅτι καὶ κα-
τὰ τὰ σχήματα ἢ σφοδρότης διαφέρει τῆς τραχύτητος,
οὐ ³² μόνον κατὰ τὰς ἐννοίας καὶ κατὰ ³³ τὰς λέξεις,
15 ὡς προεῖρηται. καὶ μὴν ἴσως καὶ κατὰ τὰ κῶλα διαφέ-
ρει. σφοδρὰ μὲν γὰρ καὶ τὰ ³⁴ μηδὲ κῶλα, κόμματα
δὲ, ἃ καὶ ἡ τραχύτης ἔχει. πλέον γε μὴν γίνεται τὸ
σφοδρὸν ἐν ἐκείνοις, ἃ μηδὲ κόμματα ἐστιν, ἀλλ' ὡς
ἐπὶ τὸ πλεῖστον ³⁵ καὶ κατ' ὄνομα ἀναπαύει τὸν λόγον
20 οἶον, ὁ φαρμακὸς, ³⁶ ὁ λοιμὸς; καὶ πάλιν, ³⁷ ἀλλὰ

29 Vind. οὐ δεχομένων ἃ. προσλαμβάνεται. 30 Mon. αὐ-
τήν ἐχρήν. Vind. αὐτήν, Αἰσχίνη, ἐχρήν. — Hermogenes e me-
moriam recitans consarcinavit duos locos diversos, quorum al-
ter τί ἐχρήν, Αἰσχίνη, ποιεῖν pro cor. p. 246. fine, alter: πό-
τερον ἐχρήν αὐτήν ibid. initio legitur. — Vict. marg. „accommo-
datum quoque exemplum in Dem. περὶ στεφ. [p. 382.] οὐκ ἂν
ὀκνήσαιμι ἔγωγε κοινὸν ἀλιτήριον τῶν μετὰ ταῦτα ἀπολωλότων ἁ-
πάντων εἰπεῖν, ἀνθρώπων, τόπων, πόλεων. 31 pro cor. p. 274.
Locus sq. ibid. p. 239. 32 Mon. Vind. καὶ οὐ. 33 κατὰ
Mon. Vind. om. Post προεῖρηται Mon. habet titulum: περὶ κώ-
λων. 34 Vind. τὰ οἶον μηδέ. Par. ad marg. γρ. οἶον. 35
Vind. ὡς ἐπὶ πλεῖστον κατὰ ὀνόματα. 36 c. Aristog. I. p. 794.
37 pro cor. p. 269.

μη σπερμολόγος, περίτριμμα ἀγορᾶς, ὅλεθρος γραμματεὺς, καὶ ὅσα τοιαῦτα. ³⁸

Περὶ δὲ συνθήκης σφοδρᾶς ἢ ἀναπαύσεως ἢ ῥυθμοῦ οὐδὲν δεῖ πάλιν διεξέμεναι. δῆλα γὰρ τὰ τοιαῦτα πάντως μὲν πού καὶ ἀπὸ τῶν προειρημένων, σὺ μὲν ⁵ ἀλλὰ καὶ τῷ περὶ τραχύτητος ἱκανῶς εἴρηται. τὰ αὐτὰ γὰρ περὶ τούτων κἀνταῦθα καθεῖ.

Ἔπεται τῷ περὶ τραχύτητος καὶ σφοδρότητος ὁ περὶ λαμπρότητος λόγος, ἥ πάλιν ἀντίκειται τρόπον μὲν ¹⁰ τινα καὶ πᾶς ὁ κατὰ γοργότητα προῖων λόγος, ἰδίως δὲ εἰπεῖν λαμπρότητος ³⁹ ἐναντίον ἐστὶ τὸ κομματικὸν καὶ διαλεκτικὸν καὶ ὅλως τὸ ἀγωνιστικὸν εἶδος τῶν λόγων. ἀλλὰ ⁴⁰ περὶ γε τῆς λαμπρότητος ἤδη λεχτέον.

C a p. IX.

Π Ε Ρ Ι Λ Α Μ Π Ρ Ο Τ Η Τ Ο Σ .

Μετὰ τὸν περὶ σεμνότητός τε καὶ τραχύτητος λόγον, ¹⁵ ἔτι τε σφοδρότητος, ἀναγκαῖον εἰπεῖν περὶ λαμπρότητος. τῶν γὰρ ποιουσῶν τὸ μέγεθός τε καὶ τὸ ἀξίωμα τοῦ λόγου ¹ ἰδεῶν ἐν τοῖς μάλιστα ἐστὶν ἡ λαμπρότης. τὰ τε γὰρ ἄλλα ἀναγκαῖα ἢ ἰδέα τῷ ἀξιωματικῷ λόγῳ, καὶ ὅτι δεῖ τῷ σεμνῷ τε καὶ τραχεῖ καὶ σφοδρῷ προσεῖναι ²⁰ τι πάντως καὶ φαιδρότητος, ἵνα μὴ πάντως ² αὐστηρὸς ἢ φαιδρότητος ³ δὲ οὐ τῆς ἐν ὠραῖσι μῶ, ἢ δὴ ⁴ γλυκύ-

³⁸ Sequitur titulus in Mon. περὶ συνθήκης καὶ ἀναπαύσεως καὶ ῥυθμοῦ. in Vind. περὶ συνθήκης σφοδρᾶς καὶ τῶν ἄλλων.

³⁹ Vind. λαμπρότητι. ⁴⁰ Mon. Vind. ἀλλὰ γε περὶ τῆς.

¹ Mon. Vind. τῷ λόγῳ. ² Vind. πάντη. ³ Par. Plannud. p. 499. ἡ φαιδρότης δέ. Schol. φαιδρότης πάλιν ὤφειλεν εἰπεῖν, ἀλλὰ διὰ τὴν παλιλλογίαν οὐκ ἔφη. Man. rec. correxit φαιδρότητος. ⁴ δὴ Mon. om.

τητός τε καὶ ἀφελείας ἐστὶν, οὐδὲ τῆς κατ' ἐπιμέλειαν
 συνθήκης κάλλος ἐχούσης τι. καίπερ γὰρ ⁵ ὃν κομνωτι-
 κὸν τοῦτο καὶ πλεονάζον ⁶ παρὰ τῷ ῥήτορι, ὅμως λε-
 96 πτόν. ἐστὶ καὶ οὐκ ἔχει διάγραμμα οὐδὲ μέγεθος. οὐκουν
⁵ ταύτης δει τῆς φαιδρότητος τῷ μεγέθει, ὡς καθ' αὐτό,
 ἀλλὰ τῆς ἀξιωματικῆς. ταύτην δὲ ποιεῖ ἢ λαμπρότης,
 περὶ ἧς ῥητέον. περὶ γὰρ τοῦ ἐναντίου εἶδους τῇ λαμ-
 πρότητι κὰν τῷ περὶ σφοδρότητος εἰρήκαμεν, ὅτι ἐστὶ
 τὸ κομματικὸν ⁷ καὶ διαλεκτικὸν καὶ ὄντως ἀγωνιστικὸν
 10 εἶδος τοῦ λόγου, καὶ ὅλως τὸ γοργόν. ⁸

Γίνεται τοίνυν λόγος λαμπρὸς κατὰ ἔννοιαν μὲν,
 ὅταν πεποίθησιν ἔχη τινὰ ὁ λέγων ἐφ' οἷς ἂν λέγη,
 διὰ ⁹ τὸ ἐνδοξα εἶναι, ἢ διὰ τὸ καλῶς πεπρωχθαι αὐ-
 τῷ, ἢ διὰ τὸ χαίρειν τοῖς λεγομένοις τοὺς ἀκούοντας,
 15 ἢ καὶ διὰ πάντα ταῦτα. ὅλως τε ἐπὶ τοῖς διαπρεπέσι
 τῶν ἔργων, καὶ ἐφ' οἷς ἐστὶ λαμπρύνεσθαι ὡς ἀληθῶς,
 ὅπερ φησὶ Ἡρόδοτος ἐλλάμψασθαι, ¹⁰ ἐπὶ τούτοις ἐστὶ
 καὶ ¹¹ ἢ λαμπρότης. οἷον, ¹² οὐ λίθους ἐτείχισα τὴν
 πόλιν, οὐδὲ πλίνθοις ἐγὼ, οὐδ' ἐπὶ τούτοις
 20 μέγιστον τῶν ἐμαυτοῦ φρονῶ, ἀλλ' ἐὰν βού-
 λῃ τὸν ἐμὸν τειχισμὸν, καὶ τὰ ἐξῆς. καὶ πάλιν,
 αὕτη τῶν περὶ Θήβας ἐγένετο πραγμά-
 των ἀρχὴ καὶ κατὰστασις πρώτη. τὰ πρὸ
 τούτων εἰς ἔχθραν καὶ μῖσος καὶ ἀπιστίαν ¹³
 25 τῶν πόλεων ὑπηγμένων ὑπὸ τούτων, τοῦτο τὸ
 ψήφισμα τὸν τότε ¹⁴ ἐπιστάντα τῇ πόλει κίν-

⁵ γὰρ Mon. om. ⁶ Vind. πλεονάζων. ⁷ Ald. κομματικόν. Port. Vind. Mon. κομματικόν. ⁸ Sequitur in Mon. tit. περὶ ἐννοι-
 ῶν. ⁹ Port. ἢ διὰ. tum Vind. ἐνδοξον. ¹⁰ Herod. I. 32. ¹¹ Ald. Mon. ἐστὶ μὲν. Vind. ἐστὶ καί. Port. ἐστὶν ἢ λαμπ. ¹²
 pro cor. p. 325. ¹³ καὶ ἀπιστίαν Mon. om. — pro cor. p. 291. ¹⁴ Ald. τὸν τότε ἐπιστ. Mon. Vind. τὸν τότε ἐπ. Port.

δυνον παρελθεῖν ἐποιήσεν ὥσπερ νέφος. καὶ
 πάλιν, ταῦτα ¹⁵ ἐποιοῦν οἱ ὑμέτεροι πρέστονοι.
 ταῦθ' ὑμῶν ¹⁶ οἱ πρεσβύτεροι, οἱ Λακεδαιμο-
 νίους, ¹⁷ καὶ τὰ ἐξῆς. καὶ πάλιν, ὑμεῖς τοίνυν, ὧ ἄν-
 δρες ¹⁸ Ἀθηναῖοι, Λακεδαιμονίων γῆς καὶ θα-
 λάττης ἀρχόντων, καὶ τὰ κύκλῳ τῆς Ἀττικῆς
 κατεχόντων ἄρμασταῖς καὶ φρουραῖς, Εὐ-
 βοιαν, Τάναργαν, τὴν Βοιωτίαν ἅπασαν, καὶ
 τὰ ἐξῆς, μέχρι τοῦ, ἐξήλθετε εἰς Ἀλίαρτον. πολ-
 λὰ καὶ ¹⁹ τοῦ τοιούτου λόγου παραδείγματα ἐν τῷ πε-
 ρὶ ²⁰ τοῦ στεφάνου, διὰ τὸ φύσει ἀξίωματικόν τοῦ λό-
 γου ²¹ καὶ λαμπρόν· ἀλλ' ἔννομαι μὲν αὐταὶ καὶ αἱ τοι-
 αῦται λαμπραί. ²²

Μεθοδεύσεις δὲ λαμπρῶς, ὅταν προηγουμένως εἰς-
 ἄγῃς τὰς ἐννοίας, ὅταν ὡς θαρρύων μετὰ ἀξιώματος, ²³
 ἀλλὰ μὴ ἐνδοιάζων· ὅταν ὡς ²⁴ ἀφηγοίμενος καὶ μὴ
 διακόπτων τὰς ἀφηγήσεις, εἴ σοι τούτου μέλει, τῆς δι-
 αρκοῦς λέγω λαμπρότητος. ἐπεὶ τὸ, αὕτη τῶν περὶ
 Θήβας ἐγένετο πρᾶγμα τῶν ἀρχῇ καὶ κατὰ-
 στασις πρώτη, τοῦτο τὸ ψήφισμα τὸν τότε τῇ ²⁵
 πόλει περιστάντα ²⁶ κίνδυνον παρελθεῖν ἐ-
 ποιήσεν ὥσπερ νέφος· τοῦτο λαμπρόν ἅπαν ὄν, ²⁷
 εἴτα διακοπὴν καὶ μεταξὺ τῶν δύο κώλων προσλαβὼν, ²⁸

τὸν τότε τῇ πόλει περιστάντα. ²⁵ Vind. ταῦτ' ἐποιοῦν. tum

Port. Vind. ἡμέτεροι. — pro cor. p. 258. ²⁶ Port. ἡμῶν.

²⁷ Mon. Λακεδαιμονίοις. ²⁸ ἄνδρες Vind. om. — pro cor. p.

258. ²⁹ Ald. Mon. δι καὶ. Port. Vind. δι om. ³⁰ Mon.

ἐπέρ. ³¹ Vind. τὰν λόγον, sq. καὶ Ald. Mon. om., est in

Port. Vind. ³² Sequitur in Mon. tit. περὶ μεθύδου. ³³

ὡς Vind. Mon. om. ³⁴ Mon. περιστάντα τῇ πόλει. ³⁵

Mon. ὃν ἅπαν. [Ald. λαλῶν], ³⁶ Mon. προσλαβὼν. Vind.

προσλαβὼν τὸ, τὰ,

τὰ πρὸ τούτων εἰς ἔχθραν καὶ μῖσος καὶ ἀπιστίαν τῶν πόλεων ὑπηγμένων ὑπὸ τούτων, ἐνεποδίσθη κατὰ τὴν μέθοδον πρὸς τὸ ἄγαν εἶναι λαμπρὸν, οὐ γὰρ ὅμοιον δήπουθεν ἦν ²⁷ ἀπολελυμένως εἰ-
 5 πεῖν, ὥσπερ καὶ τὸ παράδειγμα ἐθήκαμεν, ἥ διακόψαν-
 τα ἐκείνως· οἷον, αὕτη τῶν περὶ Θήβας ἐγένετο
 πραγμάτων ἀρχὴ καὶ κατὰστασις πρώτη. τὰ
 πρὸ τούτων εἰς ἔχθραν καὶ ἀπιστίαν καὶ μῖ-
 σος τῶν πόλεων ὑπηγμένων ὑπὸ τούτων, τοῦ-
 10 το τὸ ψήφισμα, καὶ τὰ ἐξῆς. τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ,
 πλεονέκτημα, ὃ ἄνδρες ²⁸ Ἀθηναῖοι, μέγα
 ὑπῆρξε Φιλίππῳ. παρὰ γὰρ ²⁹ τοῖς Ἑλλήσιν,
 οὐ τισὶν, ἀλλὰ πᾶσι. διέκοψε γὰρ καὶ οὐκ εἶασε φρα-
 νῆναι τοῦ λόγου τὸ ἄγαν λαμπρὸν τῇ διακοπῇ καὶ ὑπο-
 15 στροφῇ.

Ἔτι ³⁰ μεθόδου λαμπρᾶς καὶ τὸ τὰ ἐνδοξα ἐνδοξο-
 τέρως λέγειν, ὥσπερ ἐκείνο εἴρηται ³¹ τὸ, οὐ μὰ τοὺς
 ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας τῶν προγό-
 νων, καὶ τὰ ἐξῆς. τοῦτο γὰρ παράδειγμα μὲν ἐνδοξον
 20 οἷον, ὀρθῶς οὖν συνεβούλευσα ³² ὑπὲρ ἐλευθερίας τῶν
 Ἑλλήνων κινδυνεύειν, οὕτω γὰρ ἐποιοῦν καὶ οἱ ἐν Μα-
 ραθῶνι προκινδυνεύσαντες· ὁ δὲ εἰς ὄρκον αὐτὸ ἀναγα-
 γὼν ἐνδοξότερρον αὐτὸ ³³ ἐποίησε καὶ λαμπρὸν· οὐκ ³⁴

27 Par. ad marg. γρ. ἥ ἀπολελυμένως. 28 ἄνδρες Ald. Vind. om., est in Port. Mon. — pro cor. p. 245. 29 γὰρ et punctum post Φιλίππῳ Ald. Port. Mon. om., habet Vind. 30 Vind. ἔστι δὲ μεθ. 31 Ald. Port. ἐκείνος τό. Mon. Vind. ἐκείνο εἴρηται τό. — pro cor. p. 297. Vix alius oratoris locus magis, quam hic celebratus est. vide Taylor. Praef. ad Or. pro cor. 32 Edd. Codd. ἐβούλευσα. Reisk. ad Dem. p. 297. v. 11. corr. συνεβούλευσα. — Sq. καὶ Vind. om. Par. γρ. οἱ ἐν Μαρ. τῶν Ἑλλήνων προκινδυνεύσαντες. 33 αὐτὸ Mon. om. 34 Ald. οὐκ.

ἡμαρτον ταῦτα συμβουλευσας, οὐ μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι
προκινδυνεύσαντας ³⁵ καὶ τὰ ἐξῆς.

Λέξεις δὲ λαμπραὶ, αἵπερ ἐλέγοντο εἶναι καὶ σε-
μναί. Σχήματα δὲ λαμπρά, ὅσα καὶ εὐειδῇ· οἷον αἱ
ἀναιρέσεις· ὡς τὸ, οὐ λίθοις ἐτείχισα τὴν πόλιν, ⁵
οὐδὲ πλίνθοις ἐγῶ, οὐδ' ³⁶ ἐπὶ τούτοις, καὶ τὰ
ἐξῆς. καὶ πάλιν αἱ ἀποστάσεις. οἷον ³⁷ αὕτη τῶν πε-
ρὶ Θήβας ἐγένετο πραγμάτων ἀρχὴ καὶ ³⁸ κα-
τάστασις πρώτη, καὶ τὰ ἐξῆς. ὅλως δὲ τὰ ἀσυνδέ-
τως εἰσαγόμενα, εἰ μακρὰ εἴη τὰ κῶλα, ποιεῖ λαμπρὸν ⁹⁷
τὸν λόγον, κἂν ἀκμαῖος ᾖ ταῖς ἐννοίαις. ³⁹ καὶ γὰρ ἡ ¹⁰
ἀκμή, περὶ ἧς αὐτίκα λέξομεν, τοῖς τῆς λαμπρότητος
σχήμασί τε καὶ κῶλοις γίνεται μεθ' ὅσων ἄλλων πέφυ-
κε γίνεσθαι. εἰδέναι μέντοι χρή, ὅτι ἐὰν μετὰ κατὰστά-
σεως εἰς ἀρχὴν ἀναγάγῃς ⁴⁰ τὸν λόγον ὀρθώσας, κἂν ¹⁵
ἀποστήσῃς, ἥττον γίνεται λαμπρὸς, εἰ μὴ πλαγιάσεις εὐ-
θὺς, ἢ τι ἕτερον ⁴¹ σχῆμα περιβλητικὸν ἐπαγαγὼν κατ'
ἀνάγκην ⁴² μακρὰν ἀποτείνῃς ῥῆσιν, οὐκ ἐχούσης ἀνά-
παυσιν τῆς ἐννοίας, καὶ κατὰ τοῦτο γινομένου ⁴³ πῶς
τοῦ λόγου λαμπροῦ· οἷον, ὑμεῖς τοῖνυν, Λακεδαι- ²⁰
μονίων γῆς καὶ θαλάττης ἀρχόντων, καὶ τὰ ἐ-
ξῆς. εἰ γὰρ μὴ ἐπλαγίασεν εὐθὺς ἐν τῷ, Λακεδαιμο-
νίων γῆς καὶ θαλάττης ἀρχόντων, καὶ κατ' ἀ-
νάγκην περιέβαλεν ἀπὸ τοῦ πλαγιασμοῦ, ἐπέμεινε δὲ τῇ
ὀρθώσει, καθαρὸς ἂν μᾶλλον ἐγένετο ὁ λόγος, καὶ οὐ ²⁵

35 προκινδυνεύσαντας Vind. om. Post ἐξῆς in Mon. sequi-
tur tit. περὶ λέξεως, et post σεμναὶ tit. περὶ σχημάτων. 36 Ald.
Vind. οὐδέ. Port. Mon. οὐδ'. 37 οἷον Vind. om. 38 καὶ
κατάστ. πρώτη Mon. Vind. om. 39 ταῖς ἐννοίαις Vind. om.
Port. transponit: ταῖς ἐννοίαις, κἂν ἀκμαῖος ᾖ. 40 Vind. ἀνά-
γη. 41 Vind. ἕτερον. 42 Mon. ἀνάγκην τινά. 43 Vind.
γίνεσθαι.

λαμπρός. τεκμήριον δὲ τούτου, τὸ, λέγονται χρήμα-
 44 τα οἱ τριάκοντα δανείσασθαι παρὰ Λακε-
 δαιμονίων ἐπὶ τοὺς ἐν Πειραιεῖ. 45 καίπερ γὰρ
 ἀσυνδέτως εἰσαχθὲν ὅμως διὰ τὸ ἐπιμῖναι τῇ ὀρθότη-
 5 τι καθαρὸν μὲν καὶ ἀπλοῦν ἔμεινε, λαμπρὸν δὲ οὐδα-
 μῶς. Ἔτι καὶ ταύτῃ διαφέρει 46 τὰ τοιαῦτα τῶν λαμ-
 πρῶν, ὅτι αἱ μὲν λαμπρότητες οὐ μᾶλλον πραγμάτων
 εἰσὶν ἀφηγήσεις, ἢ ποιότητές τε πραγμάτων καὶ αὐξή-
 σεις. ὁ δὲ καθαρὸς λόγος σχεδὸν ἐναντίος ὢν τῷ λαμ-
 10 πρῷ ὅμως ταῖς μὲν ἀποστάσεσι καθάπερ ἐκείνος εἰσάγε-
 ται, μετὰ μὲν τοι ὀρθότητος διαρκούς, 47 καὶ πραγμά-
 των τινῶν ἀφήγησιν ἔχει, ἀλλ' οὐκ αὐξησὶν τινα τούτων,
 οὐδὲ ποιότητα, ὅπερ ἐστὶ τῆς λαμπρότητος. τοιοῦτόν
 ἐστὶ καὶ τὸ, 48 Σαννίων ἐστὶ δῆπου τις ὁ τοὺς
 15 τραγικοὺς χοροὺς διδάσκων. καὶ τὸ, 49 λέγεται
 ποτε ἐπὶ τῆς παλαιᾶς ἐκείνης εὐδαιμονίας
 Ἀλκιβιάδης. 50 καὶ τὸ, 51 λέγονται χρήματα οἱ
 τριάκοντα δανείσασθαι, καὶ ὅσα τοιαῦτα. ἀλλὰ
 σχήματα μὲν ταῦτα λαμπρότητος. 52

20 Κῶλα δὲ τὰ μέλλοντα ποιήσιν τὸν λόγον λαμπρὸν
 μακρότερα εἶναι δεῖ, καὶ τούτου παραδείγματα πάντα ὅ-
 σα καὶ τῷ περὶ ἐννοιῶν λαμπρότητος εἰρήκαμεν. Συν-
 25 θῆται 53 δὲ λαμπραὶ, μάλιστα μὲν αἱ σεμναί, περὶ ὧν
 εἴρηται· χρῆσθαι μὴν ἔστιν ὅτε οἷόν τε καὶ τροχαῖκαῖς
 30 συνθήκαις. 54 καὶ οὐδὲν γε βλάπτεται ὁ λαμπρὸς λό-

44 Mon. χρήματα om. — in Lept. p. 460. 45 Par. γρ.
 ἐν Πειραιεῖ καὶ τὰ ἐξῆς. ita Vind. 46 Ald. διαφέρει. 47
 Vind. διαρκεῖ. 48 In Mid. p. 533. 49 ibid. p. 561. 50
 Mon. Ἀλκ. γενέσθαι. 51 In Lept. p. 460. 52 Sequitur
 tit. in Mon. περὶ κώλων. in Vind. περὶ λαμπρῶν κώλων. 53
 συνθῆκαι δὲ — — εἴρηται Mon. om. Titulum ponit: περὶ ἀνα-
 παύσεως. 54 Mon. Vind. ἀναπαύσει.

γος τῇ συνθήκῃ ταύτῃ, μόνον εἰ ἡ ἀνάπαυσις γένοιτο
 σεμνή.⁵⁵ τὸν γὰρ ῥυθμὸν αἱ τοιαῦται ἀναπαύσεις, μα-
 κρῶν τῶν λόγων⁵⁶ γινομένων, ποιοῦσι σεμνόν τε καὶ
 λαμπρόν, καὶ ἐκ τροχαϊκῶν συγκείμενος ἦ. ἀλλὰ περὶ μὲν
 λαμπρότητος τοσαῦτα. Περὶ δὲ ἀκμῆς λέγειν ἂν εἴη⁵⁷ 5
 ἐπόμενον, ἢ πάλιν ἐναντιῶν ἐστὶν εἶδος⁵⁸ δηλαδὴ κατὰ
 μὲν τὰς ἐννοίας, ὅσαι σφοδρότητι τε καὶ τραχύτητι⁵⁹
 ἐναντιοῦνται, κατὰ δὲ τὰ λοιπὰ, ὅσα τῇ λαμπρότητι.

C a p. X.

Π Ε Ρ Ι Α Κ Μ Η Σ.

Ὅπως μὲν ἡ σεμνότης καὶ μετ' ἐκείνην ἡ τραχύτης 10
 ἢ τε σφοδρότης καὶ ἔτι ἡ¹ λαμπρότης αὐταὶ καθ' ἑαυ-
 τὰς γίνονται καὶ τῷ λόγῳ μέγεθος σὺν ἀξιώματι καὶ
 ὄγκῳ προστιθέασιν, ἱκανῶς ἡμῖν ἐν τοῖς² ἔμπροσθεν
 εἰρημένοις μετὰ τὸν περὶ σαφηνείας δέδεικται λόγον·
 ἔποιτο δ' ἂν τῷ περὶ τραχύτητος τε καὶ σφοδρότητος 15
 καὶ ἔτι τῷ τῆς λαμπρότητος ἀναγκαίως ὁ περὶ ἀκμῆς
 λόγος, ἢ κατὰ μὲν τὰς ἐννοίας ἐναντιοῦται πάλιν ὅσα
 τῇ³ σφοδρότητι καὶ τῇ τραχύτητι· κατὰ δὲ τὰ λοιπὰ,
 ὅσα⁴ τῇ λαμπρότητι. λέγειν δὲ περὶ ἀκμῆς ἔπεται μετὰ
 τὰ προειρημένα ἀναγκαίως τὰ τε ἄλλα, καὶ ὅτι διὰ τού- 20
 των πως γίνεσθαι πέφυκεν ἡ ἀκμή, ὡς ἐνεδειξάμεθα καὶ

55 Sequitur in Mon. tit. περὶ συνθήκης, subjunctis iis, quae
 not. 53. omissa sunt: post haec tit. περὶ ῥυθμοῦ. 56 Vind.
 τῶν κώλων γενομένων. 57 Vind. Mon. ἂν εἴη λέγειν. 58
 Vind. Mon. εἶδος ἐστὶ. Mon. δηλαδὴ om. 59 Par. τραχύτη-
 τιοῦνται. manu rec. supra lin. ἐναντι.

1 ἢ Ald. Mon. Vind. om., est in Port. 2 Mon. τοῖς
 λεγομένοις ἔμπροσθεν. 3 Mon. Vind. τῇ τε σφ. 4 Par. ὅ-
 σαι· Vind. Mon. ὅσα καὶ λαμπρ.

τοῦτο κατ' ὀλίγον μὲν πως καὶ ἐν τῷ περὶ τραχύτητος, δείξομεν δὲ καταφανέστερον ἐνταῦθα ἀναγκαιῶς ἐν τῷ περὶ αὐτῆς λόγῳ τῆς ἀκμῆς. μᾶλλον δὲ ⁵ εὐθύς ἐξ ἀρχῆς φανερόν ἐσται. Ἐννοιαὶ μὲν γὰρ ἀκμῆς καὶ ἔτι μέ-
 5 ⁵θοδοὶ αἱ αὐταί, αἵπερ ἦσαν τῆς τε τραχύτητος καὶ τῆς ⁶
 98 σφοδρότητος. Λέξεις δὲ αἱ τε αὐτῶν τούτων τῶν ἰδεῶν καὶ ἔτι αἱ τῆς λαμπρότητος μεμιγμέναι. οἶον, νόσημα γὰρ, ὧ ἄνδρες ⁷ Ἀθηναῖοι, δεινὸν ἐμπέπτωκεν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ χαλεπὸν καὶ πολλῆς τινος
 10 εὐτυχίας καὶ τῆς παρ' ἡμῶν ⁸ ἐπιμελείας δεό-
 μενον. ἡ γὰρ τροπὴ τραχέος οὐσα καὶ σφοδροῦ λόγου, ἢ, νόσημα γὰρ, ἐτέρως πως διῆρται, ⁹ ὡς ἐν λαμ-
 πρότητι. καὶ οὐ μᾶλλον τραχύτητα ἐνταῦθα ἐμφαίνει, ἢ λαμπρότητα. περὶ δὲ τῶν τοιούτων ὀνομάτων ἱκανῶς
 15 οἶμαι ἐν τῷ περὶ σεμνότητος ἡμῖν εἰρησθαι. ¹⁰

Καὶ μὴν καὶ σχήματα ἀκμαστικά, ὅσα καὶ ἐν λαμ-
 πρότητι καὶ σφοδρότητι. κατὰ μὲν γὰρ λαμπρότητος σχῆμα ἀκμὴ γέγονεν, ὡς ἐν τῷ, ἐξέστητε, ὧ ἄν-
 20 οἱ πρόγονοι κατέλιπον. καὶ πάλιν, ¹¹ πλεονέκτη-
 μα, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μέγα ὑπῆρξε Φιλίπ-

5 Vind. δ' εὐθύς. Post ἔσται in Mon. sequitur tit. περὶ ἐν-
 νοιῶν καὶ μεθόδων. in Vind. περὶ ἐννοιῶν ἀκμῆς. 6 τῆς Mon.
 om. Sequitur tit. περὶ λέξεως. 7 Ald. Vind. ἄνδρες om., est
 in Port. Mon. de fals. leg. p. 424. 8 Vind. ὑμῶν. 9 Ven.
 433. ἐτέρως πως διῆρηται ἐν λαμπρότητι, ἢ διῆρηται. T. VII. p.
 1008. ἢ. εἰ μὲν διῆρηται ἔχει, ἀντὶ τοῦ οὐχ ὡς ἐν τραχύτητι κομ-
 ματικὴ ἐστὶν ἡ φράσις, ἀλλὰ κατὰ μείζονα κῶλα διῆρηται, ἅπερ
 ἔγνωμεν λαμπρότητος οἰκεῖα. εἰ δὲ διῆρηται ἔχοι, ὅτι διάγραμμα καὶ
 ὄγκον ὁ λόγος εἶχε διὰ μακροτέρων τῶν κῶλων ἐξενεχθεῖς. 10
 Sequitur tit. in Mon. περὶ σχημάτων. 11 ἄνδρες Ald. Vind.
 om. h. l. et v. 21., est in Port. Mon. — Phil. IV. p. 143.
 12 Ald. Mon. ἡμᾶς. Port. Vind. ὑμᾶς. 13 pro. cor. p. 245.

πω. ἐξ ἀποστάσεως γὰρ εἰσῆκται. καὶ αἶνα δὲ τοιαῦτα,
 μὴ ¹⁴ μοι σωζέσθω, μὴδ' ἀπολλύσθω μηδεὶς ὃν
 ἂν ὁ δεῖνα ἢ ὁ δεῖνα βούληται. καὶ τὸ, ¹⁵ πολλὰ
 ἂν ἔχοιεν εἰπεῖν Ὀλύμπιοι ¹⁶ νῦν, ἃ τότε εἰ
 προσείδοντο, οὐκ ἂν ἀπώλονται. καὶ ἕως ἂν σώζη-
 ται τὸ σκάφος, ἂν τε μείζον ἂν ε' ἔλαττον ἦ,
 τότε χρή καὶ ναίτην καὶ κυβερνήτην καὶ πάντα
 ἄνδρα ἐξῆς ¹⁷ προθύμους εἶναι· ἐπειδὴν δὲ ἡ
 θάλαττα ὑπέρσχη, μάταιος ἡ σπουδή. ταῦτα δὲ
 καὶ πλέον ἔχει τι. οὐδὲ γὰρ ἐξ ἀποστάσεως εἰσῆκται, ὥς-
 περ τὸ, πλεονέκτημα, ὃ ἄνδρες ¹⁸ Ἀθηναῖοι,
 μέγα ὑπῆρξε Φιλίππῳ, καὶ τὸ, ἐξέστητε, ὃ ἄν-
 δρες Ἀθηναῖοι, τῆς τάξεως, ἀλλ' ἀπροςδοκῆτως
 ἐξ ἐπεμβολῆς. διὸ καὶ μειζόνως ἐκλάμπει, καὶ πλέον ἔχει
 τὸ φαιδρὸν ἢ ἀκμή. κυρίως γὰρ τοῦτ' ἂν ἀπόστασις εἴη. ¹⁵
 ἐὰν δὲ καταστήσας εἰς ἀρχὴν ἀναγάγῃς ¹⁹ τὸν λόγον, ἦτ-
 τον ἐμφαίνεται τὸ ἀποστατικόν. οἷον, τοσοῦτον ὑπεί-
 πων, ²⁰ πλεονέκτημα, ὃ ἄνδρες ²¹ Ἀθηναῖοι, καὶ
 τὰ ἐξῆς. προσδοκήσας γὰρ ²² ἐνταῦθα ἡ ἀπόστασις
 ὤφθη· ἐκεῖ δὲ οὐ ²³ πάνυ τι τὸ ἀποστατικόν. οἷον, ²⁰
 νῆ Δία, ²⁴ ἔδει γὰρ τὸ καὶ τὸ γίνεσθαι, καὶ τὸ
 μὴ γενέσθαι, πολλὰ ²⁵ ἂν εἰπεῖν ἔχοιεν Ὀλύμ-
 πιοι, καὶ τὰ ἐξῆς. ἀλλ' ὅπερ ἐλέγομεν, κατὰ μὲν λαμ-
 πρότητος σχήματα οὕτως ἀκμὴ γίνεται. κατὰ δ' αὖ σφο-
 δρότητα ²⁶ αἱ ἀποστροφαὶ δηλονότι καὶ οἱ ἔλεγχοι ποι- ²⁵

14 de fals. leg. p. 436. 15 Phil. III. p. 128. 16 Vind.
 Ὀλ. εἰπεῖν. tum Port. τότε εἰ προῖδοντο. 17 Vind. εὐθύς. — ibid.
 p. 128. 18 Ald. Mon. Vind. ἄνδρες h. l. et v. sq. om., est
 in Port. 19 Mon. Vind. ἀνάγῃς. 20 Ald. εἰπειπών. Port.
 Vind. ὑπειπών. 21 ἄνδρες. Ald. Mon. Vind. om., est in Port.
 22 Mon. γὰρ ἡμῖν. 23 οὐ Vind. om. 24 Port. νῆ τὸν Δία,
 et τὸ ποιῆσαι καὶ τὸ μὴ ποιῆσαι ex Phil. III. p. 128. 25 Vind.
 κολλ' ἂν. 26 Mon. σφοδρότητος.

οἷον²⁷ ἂν τὴν ἀκμήν. οἷον τὸ, πότιρον ἐχρῆν αὐ-
 τήν, Αἰσχίνην, τὸ φρόνημα ἀφείσαν καὶ τὴν²⁸
 ἀξίαν τὴν ἑαυτῆς ἐν τῇ Θετταλῶν, καὶ τὰ ἐξῆς.
 καὶ πάλιν, οὐ λέγειν εἴσω τὴν χειρὰ ἔχοντα,²⁹
 Αἰσχίνην, δεῖ, οὐ, ἀλλὰ πρὸς βεῦειν εἴσω τὴν
 χειρὰ ἔχοντα. οὐ δεῖ δὲ θαυμάζειν, εἴ ποὺ τις ἀπο-
 στροφή, καὶ τοὶ λεγόντων ἡμῶν σφοδρότητος εἶναι σχῆ-
 μα,³⁰ ὅμως καὶ ἥθος ἔχει τι, ὥσπερ καὶ³¹ τὸ, καὶ μοι
 μηδὲν ὀργισθῆς, οὐδὲν γὰρ ἐρῶ σε φλαυρον.³²
 10 μεθωδεύθη γὰρ οὕτως,³³ ὥστε μὴ δόξαι πικρῶς λέγεσθαι
 διὰ τὴν ὑπόληψιν τοῦ προσώπου τοῦ Λεπτίνου καὶ μη-
 δὲν τε ἥτιον ἔχειν³⁴ τὴν σφοδρότητα. ἐμφαίνεται γὰρ
 καὶ ἐν τῷ ἥθει. ὅτι δὲ καὶ ἥθος ποιεῖν σφοδρότητα οὐ-
 δὲν κωλύει, αἱ εἰρωνεῖαι δηλοῦσι πᾶσαι. οἷον, πῶς ὑμῖν
 15 ὑπὸ τῶν χρηστῶν τούτων³⁵ τὰ πράγματα ἔχει;
 καὶ πάλιν, τὸν καλὸν ἀνδριάντα καὶ τριταγωνι-
 στήν ἄκρον ἐξέθρεψε, ³⁶ καὶ μυρὶ³⁷ ἄλλα. κά-
 κεῖνα μέντοι ἡθικῶς ἅμα καὶ σφοδρῶς εἴρηται· τὸ, σὺ
 δὲ³⁸ ὅμοιος, Αἰσχίνην; ὁ δὲ ἀδελφὸς ὁ σός; ἀλ-
 20 λά πρὸς τοὺς ζῶντας, ὃ χρηστὲ, καὶ τὰ ἐξῆς. ἀλλὰ
 σχήματα μὲν ἀκμῆς ταῦτα, τὰ δὲ ἄλλα πάντα ἀπλῶς
 τὰ αὐτὰ ἔχει τῇ λαμπρότητι, οἷον κῶλα, συνθήκας, ἀνα-
 παύσεις, ῥυθμούς. καὶ περὶ μὲν ἀκμῆς τοσαῦτα.

Ἀπορήσεις δ' ἂν τις ἐκ τούτων εἰκότως, ποῖόν τί ἐστι
 25 τὸ, μέχρι³⁹ τούτου Λασθένης φίλος ὠνομάζε-

27 Ald. ποιεῖν. Vind. ἂν om. 28 Vind. τὴν ἑαυτῆς ἀξίαν,
 — pro cor. p. 246. 29 Mon. ἔχοντα om. Vind, Αἰσχίνην om.
 — de fals. leg. p. 421. 30 Vind, τὸ σχῆμα, 31 καὶ Vind,
 om. 32 Vind. φαῦλον. — in Lept, p. 488. 33 Mon. οὐ-
 τος. 34 Mon. ἔχει. 35 Dem. Ol. III. p. 55. τῶν νῦν, etiam
 Tiberius p. 19, Boiss, τούτων. 36 Ald, addit; ἡ μήτηρ. Port.
 Mon. Vind. om. — pro cor. p. 270. 37 Mon, μυρία, 38
 Port. δ' ὅμοιος. Vind, δὲ ὅμως. — pro cor, p. 248. 39 pro

το Φιλίππου, καὶ τὰ ἐξῆς· καὶ τὸ, ἀλλ' ὁ τὴν Εὐ-
 βριαν ἐκείνος ⁴⁰ σφετεριζόμενος καὶ κατασκευ-
 άζων ἐπιτείχισμα ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν, καὶ τὰ ἐξῆς.
 καὶ ὅσα τοιαῦτα, πότερον ἀκμαστικά, ἢ λαμπρά, ἢ τὸ συν-
 αμφοτέρον ἐστίν, ὃ καὶ μᾶλλον. φαίη μὲν ⁴¹ οὖν ἂν ὅτι, 5
 καθάπερ ἐδιδάξαμεν ἐν τῷ περὶ λαμπρότητος, καὶ ἐνταῦ-
 ῥα πάλιν ἐν τῷ περὶ ἀκμῆς, πάντως τῇ ἀκμῇ λαμπρότη-
 τος ἴδια πολλὰ πρόσεστιν, ⁴² οἷον τὰ κῶλα μακρὰ ὄν-
 τα, ⁴³ καὶ οἱ ῥυθμοὶ καὶ τὰ ἐξῆς τούτων. πολλαχοῦ δὲ
 καὶ τὴν λέξιν ἔφαμεν, καὶ τὸ μέγιστον, τὰ ἀποστατικά ¹⁰
 τῶν σχημάτων· ὥστε ⁴⁴ εἰ λέγοιμεν ταῦτα μεμίχθαι ἐξ 99
 ἀμφοῖν, ἔκ τε λαμπρότητος καὶ ἀκμῆς, τὸ, μέχρι τού-
 του Λασθένους, καὶ τὰ τοιαῦτα, εἰς ταῦτόν ἐμπίπτειν,
 καὶ μηδὲν ἦττον ἀποφαίνεσθαι ⁴⁵ αὐτὰ ἀκμαστικά, εἴ γε
 ἡ ἀκμὴ πάντως ἔχει ⁴⁶ πολλὰ τῶν ἰδίων λαμπρότητος. αἰ ¹⁵
 τε γὰρ ἐννοιαὶ τούτων, οἷον τὸ, μέχρι τούτου Λα-
 σθένους φίλος ὠνομάζετο Φιλίππου, καὶ πάλιν
 τὸ, ἀλλ' ὁ τὴν Εὐβριαν ἐκείνος σφετεριζόμενος,
 καὶ κατασκευάζων ⁴⁷ ἐπιτείχισμα ἐπὶ τὴν Ἀτ-
 τικὴν, καὶ ὅσα τοιαῦτα, σφοδρὰ ⁴⁸ πῶς εἶναι δοκεῖ, κα- ²⁰
 τὰ προσώπων λεγόμενα, ὅπερ ἴδιον ἀκμῆς, τὰ τε σχήμα-
 τα αὐτὰ καὶ τὰ κῶλα ὄντα λαμπρὰ μετ' ἐκείνων ⁴⁹ τῶν

cor. p. 241. 40 Ald. ἐκείνος. — pro cor. p. 248. 41 Par.
 γρ. φαίη μὲν οὖν ἂν τις. ita Mon. Vind. 42 Ald. πρόσεστι.
 43 μακρὰ ὄντα Ald. om., est in Port. Mon. Vind. Post ῥυθμοὶ
 in Ald. Mon. Vind. additur: λαμπρὰ ὄντα, Port. om. 44
 Mon. ὥστ' εἰ. 45 Ald. ἐμφαίνεσθαι. Port. Mon. Vind. ἀποφ.
 46 Ald. πάντως ἔχει ἡ ἀκμὴ. Port. Vind. ἡ ἀκμὴ π. ἔχει. Mon.
 ἡ ἀ. ἔχει π. 47 καὶ κατασκευάζων ἐπ. ἐπὶ τὴν Ἀττ. Vind. om.
 48 Ald. Mon. Vind. σφοδρὰ. Port. σφοδρὰ. tum Vind. Mon. δοκοῦσι.
 49 Par. ἐν ἄλλοις οὕτως· μετ' ἐκείνων τῶν ἐννοιῶν τὴν ἀκμὴν ποιεῖ·
 τὸ δὲ τῆς τραχύτητος οἱ πρόσκειται. ita Vind. Mon. In Mon.
 manu rec. ad marg. τῶν τῆς τραχύτητος.

τῆς τραχύτητος ἐννοιῶν τὴν ἀκμὴν ποιεῖ. ὥστε καὶ φαίη
 τις ἂν τί χρὴ λέγειν, ὅτι μέμικται λαμπρότης ἐνταῦθα
 καὶ ἀκμή, φύσει ⁵⁰ δέον αἰ ταῦτα μεμίχθαι, ὅτε ἀκ-
 μαῖος λόγος εἴη; ἀλλ' εἰδέναι χρὴ, ὅτι πρῶτον μὲν ἐν-
 5 ταῦθά φαμεν ἀκμὴν καὶ λαμπρότητα συνεληλυθέναι, οὐ-
 χί γε τραχύτητα ⁵¹ ἢ σφοδρότητα ὁμοῦ λαμπρότητι γεγε-
 νῆσθαι, ⁵² ἃ ποιεῖ τὴν ἀκμὴν. οὐ γὰρ ἀκμή καὶ λαμ-
 πρότης συνελθούσαι ἀκμὴν ποιοῦσιν, ἀλλ' ἐννοιαὶ τρα-
 χεῖαι καὶ σφοδραὶ καὶ μέθοδοι τοιαῦται, λέξει καὶ κώλοις
 10 λαμπρότητος καὶ εἴ τιτι ἐτέρω κραθεῖσαι, ποιοῦσι τὴν
 ἀκμὴν. διὸ οὐδὲ ⁵³ ἀντακολουθοῦσιν ἀλλήλαις· ἀλλ' ἡ μὲν
 ἀκμή πάντως ἔχει τι καὶ λαμπρότητος, οὐ μὴν ἡ γε λαμ-
 πρότης ἔχει τι ἀκμῆς· ⁵⁴ εἰ μὴ τις ἐρίζων βιαίως λέγοι ⁵⁵
 ταῦτα, ἃ ἦν ἴδια λαμπρότητος, τὴν μακροκωλίαν λέγω
 15 καὶ τὰ ἀποστατικὰ σχήματα, καὶ εἴ τι ἕτερον, διὰ τὸ
 ἐπ' ἀμφοῖν εὐρίσκεισθαι ἰσάζειν, καὶ μηδὲν μᾶλλον ἐν-
 τεῦθεν ἐκείσε, ⁵⁶ ἢ ἐκείθεν ἐνθάδε μετενηνέχθαι. ⁵⁷ ἀλ-
 λὰ ταῦτα μὲν ἐστι σαφὴς λῆρος· ^{57*} φανερὰ γὰρ ταῦτά
 γε καὶ τῇ αἰσθήσει ψιλῇ, ὥς ἴδια ⁵⁸ μὲν ἐστι λαμπρό-
 20 τητος· ἀκμή δὲ οὐδ' ⁵⁹ ἔχει γενέσεως ὑπόστασιν καδ' ἐαυ-
 τήν, ἀλλ' ἡ μίξις τῶν ἀπὸ τῆς τραχύτητος ἢ σφοδρότη-
 τος καὶ τῶν ἀπὸ τῆς λαμπρότητος ποιεῖ τὴν ἀκμὴν· διὸ,
 καθάπερ ἔφην, ⁶⁰ οὐδὲ ἀντακολουθοῦσιν. ὅπερ μὲν γὰρ
 ἀκμαῖον ἦ, πάντως ⁶¹ καὶ λαμπρόν ἐστι, καὶ εἴ τι σφο-

50 Vind. φύσει δέον ὅν ταῦτα μεμίχθαι, ὅτε ἀκμ. ὁ λόγος.
 Mon. φύσει δὲ δέον ταῦτα αἰεὶ μεμ. 51 Par. τραχύτητα καὶ
 α σφοδρότητι ὁμοῦ λαμπρότητα. 52 Mon. γενέσθαι. 53 Vind.
 οὐδ' ἀντακ. 54 Vind. καὶ ἀκμῆς. 55 Ald. λέγει. Port. Mon.
 Vind. λέγοι. tum Mon. ταῦτα δ' ἦν ἴδια. 56 Vind. ἐκεί.
 57 Ald. Port. Mon. μετενηνέχθαι. Vind. μετετην. 57* Mon.
 λῆρος σαφής. 58 Ald. Port. Par. ὥς ἴδια μὲν ἐστιν ἡ λαμπρό-
 τητος. Par. γρ. ὥς ἴδια μὲν ἐστι τῆς λαμπρότητος. ita Vind. Mon.
 omissio τῆς. 59 Vind. οὐδέ. Mon. οὐκ. 60 Mon. ἔφαμεν. 61 Mon.

δρόν γε ἢ τραχὺ ἢ συναμφοτέρον. οὐ μὴν ὁ τι ἂν ἢ τρα-
 χύ γε ⁶² ἢ σφοδρὸν ἢ λαμπρὸν, ἀνάγκη τὸ ⁶³ αὐτὸ καὶ
 ἀκμαῖον εἶναι· ἔχει γὰρ ταῦτα καθ' ⁶⁴ ἑαυτὰ ὑπόστασιν
 καὶ χωρὶς τῶν ἐτέρων. δύναται μέντοι τις οὕτω λέγειν,
 ὅτι οἷον τέ ἐστιν ἀπὸ ταύτης τῆς ἐννοίας, οἷον τῆς τρα- ⁵
 χείας ἢ σφοδρᾶς ἀκμὴν ποιῆσαι, ἢ πάλιν ἀπὸ τούτου τοῦ
 κώλου, οἷον τοῦ λαμπροῦ, ὁμοίως ⁶⁵ ἀκμὴν ποιῆσαι· οὐ
 μὴν ἰδιά γε ταῦτα ἀκμῆς. πρὸς οὖν τοὺς ταῦτα τιθεμέ-
 νους ἀκμὴν εἶναι, ἐπεὶ περ ἔφην ταῦτα ⁶⁶ συνεληλυθέναι,
 ἀκμὴν καὶ λαμπρότητα, πρῶτον μὲν, ὅπερ εἶπον, ὑπο- ¹⁰
 ληπτέον, ὅτι οὐκ ἐξ ἀκμῆς καὶ λαμπρότητος ἡ ἀκμὴ γί-
 νεται, ἀλλ' ἐξ ὧν εἴρηται· ἔπειτα, ὅτι ταῦτα, τὸ μέχρι
 τούτου Λασθένους λέγω, καὶ τὸ, ἀλλ' ὁ τὴν Εὐ-
 βοϊαν ἐκαῖνος σφετεριζόμενος, καὶ τὰ τούτων ⁶⁷
 ἐξῆς, ὅσα τε αὐτοῖς ἐστιν ὅμοια, μεμίσχθαι λέγω ⁶⁸ διό- ¹⁵
 λου ἀρξάμενα ἀπὸ τῶν ἐννοιῶν. καὶ γὰρ λαμπραὶ εἰσι
 καὶ σφοδραὶ ἐννοιαὶ ⁶⁹ καὶ μᾶλλον γε λαμπραὶ, εἴ τις
 σὺν ἐπιστήμῃ αὐτὰς θεωροίη. σκεψάμεθα δὲ ποίας ⁷⁰
 ἐννοίας ἔφαμεν εἶναι λαμπράς· αἷς πέποιθεν ὁ λέγων
 δηλονότι· οὐκοῦν ἐνταῦθα βουλόμενος συστήσαι ὁ ῥήτωρ, ²⁰
 ὅτι εἰ τῆς Φιλίππου μερίδος ἡ πόλις ἐγένετο, οὐκ ἂν συν-
 ἦνεγκεν, ἐπιστώσατο μὲν αὐτὸ καὶ κατὰ πόλεις, ἐκ Θετ-
 τάλων τετραδαρχουμένων, καὶ ἐκ τῶν ἄλλων· οἷον, καὶ
 γὰρ εἰ μὲν ὥς ἐκράτησε Φίλιππος, ὥχετο ⁷¹ εὐ-
 θέως ἀπιδὼν καὶ μετὰ ταῦτα ἤγεν ἡσυχίαν, μη- ²⁵
 δένα μήτε τῶν ἑαυτοῦ συμμάχων μήτε τῶν ἄλ-
 λων Ἑλλήνων ἀδικῶν, ὅμως ἦν ἂν τις κατὰ

παντελῶς. tum Vind. καὶ ἦτοι σφοδρ. 62 Mon. τε. 63 τὸ
 Mon. Vind. om. 64 Mon. καὶ καθ'. 65 ὁμοίως Vind. om.
 66 Mon. Vind. ἄμφω. 67 τούτων Port. om. Mon. τούτοις.
 68 Par. γρ. μεμ. λέγουσι διόλου. 69 Mon. αἱ ἐννοιαί. 70
 ποίας γάρ. 71 Vind. ὥχετ' εὐθέως ἂ. καὶ μετὰ ταῦτ' ἤγεν ἡσ. μ.
 μ. τῶν ἑαυτῶν συμμ. — pro cor. p. 246.

τῶν οὐκ ⁷² ἐναντιωθέντων οἷς ἐπραττεν ἐκεῖ-
 νος, μέμψις καὶ κατηγορία, εἰ δὲ ὁμοίως ἀ-
 πάντων τὸ ἀξίωμα, τὴν ἡγεμονίαν, καὶ τὰ ἐξῆς.
 συνέστησε μὲν οὖν αὐτὸ καὶ κατὰ πόλεις, ὥσπερ ἔφην,
 5 καὶ κατὰ ἔθνη. συνιστὰς ⁷³ δὲ αὐτὸ καὶ ἀπὸ τῶν κατ'
 ἄνδρα, οὐδείς, φησὶ, τὸ τοῦ προδιδόντος συμφέ-
 100 ρον ζητῶν χρήματα ὀναλίσκει. εἴτ' αὖ πάλιν συ-
 στησαι ⁷⁴ θέλων ἔχει παραδείγματα σαφῇ καὶ πολλὰ
 καὶ γνώριμα πᾶσι· διὸ καὶ πεποιθήσει λέγων ἑλλαμπρύ-
 10 νεται τῷ λόγῳ. καὶ οὐκ οἶδά γε, εἴ τι ⁷⁵ τοῦ λόγου πα-
 ράδειγμα τούτου λαμπρότερον ἔχομεν, τοῦ, μέχρι τού-
 του Λασθένης φίλος ὠνομάζετο Φιλίππου, καὶ
 τὰ ἐξῆς, εἰς τοσοῦτον ⁷⁶ μῆκος τῶν κώλων προελθόντων,
 ἅτε τῇ ἐννοίᾳ ⁷⁷ πεποιθότως χρωμένον τοῦ ῥήτορος, καὶ
 15 τῶν ἐπαναφορῶν διὰ τὸ κατὰ συζυγίαν ἐξενεχθῆναι θαυ-
 μαστὸν κάλλος ἐργασαμένων. ἀκριβέστερον δὲ ⁷⁸ καὶ περὶ
 τούτου ἐν τῷ περὶ κάλλους ἡμῖν λελέξεται· ἀλλ' ἐπὶ τὸ ἐξ
 ἀρχῆς ἐπανιτέον, ὅτι λαμπρὰ μὲν διὰ ταῦτα ἡ ἐννοία.
 οὐ γὰρ Εὐθυκράτους καὶ Λασθένους καὶ τῶν ἄλλων προ-
 20 δοτῶν προὔκειτο δῆθεν ⁷⁹ αὐτῷ κατηγορεῖν, ἀλλὰ συ-
 στησαι τὸ προκαίμενον. ⁸⁰ λαμπρὰ μὲν οὖν διὰ ταῦτα,
 σφοδρὰ γε μὴν δηλονότι διὰ τοῦτο, ὅτι κατὰ προσώπων
 δοκεῖ λέγεσθαι τῶν προδοτῶν. καὶ τοι οὐχὶ τοιοῦτον ἀ-
 πλῶς

72 οὐκ inserui iubente Victorio Varr. Lectt. L. XI. c. 13. p. 165. Uncis inclusit Bekker. in Demosth. 73 Mon. συνιστᾷ. — pro cor. p. 241. 74 Vind. τοῦτο συστήσαι. 75 Vind. εἴ τι τούτου παρὰ δ. λαμπρ. 76 Mon. Vind. τοσοῦτόν τι μῆκος. tum Vind. λόγων. supra lin. κώλων. 77 Par. γρ. τῇ ἐννοίᾳ πεποιθότως χρωμένον τοῦ ῥήτορος καὶ ταῖς ἐπαναφοραῖς, διὰ τὸ κατὰ συζυγίαν ἐξενεχθῆναι θαυμαστὸν κάλλος ἐργασαμένου. 78 Mon. Vind. δὲ περὶ τούτων. 79 Vind. δῆπουθεν. 80 Mon. Vind. τὸ προειρημένον. — v. 22. Ald. σφόδρα.

πλῶς εἶναι δεῖ τὸν κατὰ προδότου λόγον, ἀφηγηματικὸν καὶ ἤττον ἔχοντα τὸ σφοδρόν. ὅμως γε μὴν ἔχει τι τῆς ⁸¹ σφοδρότητος καὶ οὗτος. ⁸²

Καὶ αἱ μὲν ἐννοιαὶ τοιαῦται, καθ' ἃς καὶ μόνας ⁸³ τάχα ἂν τις ἐνταῦθα φαίη μεμίσχθαι τὴν λαμπρότητα ⁵ καὶ τὴν ἀκμὴν. τὰ δ' ἐξῆς δῆλα μὲν ὡς ⁸⁴ πάντως ἐστὶν ἴδια λαμπρότητος. καὶ ὡς, εἴπερ λαμπρὰ ἡ ἐννοια, (ὥσπερ καὶ ἐστὶ λαμπρὰ, καθάπερ καὶ ⁸⁵ ἐδείκνυμεν) ἐκείνης ⁸⁶ ἂν εἴη καὶ ταῦτα, μέθοδος λέγω καὶ σχῆμα καὶ ἄλλα πάντα. διὰ δὲ καὶ τὸ τὴν ἀκμὴν ἀπὸ ⁸⁷ τούτων συνί- ¹⁰ στασθαι ἀνάγκη φάσκειν ἐνταῦθα κοινὰ αὐτῶν γεγενῆσθαι καὶ τὰ τοιαῦτα. ⁸⁸ τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ, ἀλλ' ὁ τὴν Εὐβοίαν ἐκεῖνος. ⁸⁹ τοῦ γάρ, ὅτι τὴν εἰρήνην λέλυκε Φίλιππος, τὰ λεγόμενα πάντα συστάσεις εἰσὶ ⁹⁰ καὶ πίστεις, αἷς πεποιθὼς ὡς γνωρίμοις καὶ φανεραῖς ἐλλα- ¹⁵ πρύνεται. ἀλλ' ὅμως ἐνταῦθα πλεον τὸ ἀκμαῖόν ἐστιν, ὥσπερ ἐκεῖ πλεον ἦν τὸ λαμπρόν. φανερώς γάρ ⁹¹ ἐνταῦθα λέγει κατὰ προσώπου, καὶ οὐχ ὡς ἐκεῖ ἀφηγεῖται, καὶ οὐ κατηγορεῖ· ἔτι μέντοι καὶ διὰ τοῦτο πλεονάζειν τῇ ἀκμῇ δοκεῖ, ὅτι σχήματι κέχρηται ἐλεγκτικῶ ⁹² πρὸς τὸν ²⁰ Αἰσχίνην, λέγω τῇ ἐρωτήσει, ὅπερ ὃν σφοδρότητος ἡ μὲν ἀκμὴ δέχεται, ἡ λαμπρότης δὲ οὐ. καὶ μὴν καὶ τὸ μὴ ἀπλῶς εἰς μῆκος ἀπολελεύσθαι τὰ κῶλα, ἀλλ' εἶναι μὲν τὸ ὅλον ἐν, δοκεῖν δὲ κεκόφθαι ταῖς συμπλοκαῖς καὶ γεγενῆσθαι κομματικόν, οὔτε λαμπρότητος ὃν οὔτε ἀκμῆς, ²⁵

81 τῆς Mon. Vind. om.

82 Mon. οὕτω. Vind. οὕτως.

83 Mon. μόνος τάχ. ἂν τις. Vind. τάχ' ἂν τις ἐνταῦθα φαίη τὴν λαμπρότητα μεμίσχθαι.

84 ὡς Mon. Vind. om. 85 καὶ Mon. Vind. om.

86 Vind. ἐκείνης μὲν οὖν καὶ ταῦτα, μέθοδον λέγω. Mon. μέθοδον δὲ λέγω.

87 Mon. καὶ ἀπό. 88 Mon. Vind. καὶ ταῦτα.

89 Vind. addit: σφετεριζόμενος. 90 εἰσὶ καὶ πίστεις Port. om.

91 Vind. δὲ ἐντ. λέγει κατὰ τοῦ προσ. 92 Mon. ἐλεγκτ. κέχρηται.

σφοδρότητος δὲ μᾶλλον, τῷ τὴν σφοδρότητα τῆς μὲν
λαμπρότητος ἀπηλλάχθαι πάντη, τῇ δὲ ἀκμῇ κατὰ τι κοι-
νωνεῖν, ἀκμαιότερον μᾶλλον ἢ λαμπρότερον ⁹³ πεποιήκα
φαίνεσθαι τὸν λόγον. εἰ δὲ καὶ περιβεβλημένως, μᾶλλον
⁵ δὲ μεσιῶς ⁹⁴ προήχθη, τοῦτο πάλιν ἑτέρου λόγου. ταῦτα
περὶ ἀκμῆς. Ἐποίτο δ' ἂν εἰπεῖν ἤδη καὶ περὶ τῆς περι-
βολῆς. αὕτη γὰρ λοιπὴ τῶν ποιοουσῶν τὸ μέγεθος ἰδέα
καταλείπεται, ⁹⁵ ἥπερ ὅτι ἐναντία ἦν ἡ καθαρότης, ἐν
τῷ περὶ σαφηνείας εἰρήκαμεν.

C a p. XL.

10 ΠΕΡΙ ΠΕΡΙΒΟΛΗΣ ΕΝ ΤΑΥΤῷ ¹ ΚΑΙ ΜΕΣΤΟΤΗΤΟΣ.

Μετὰ τὸν περὶ σαφηνείας λόγον ὑποθέμενοι περὶ
μεγέθους εἰπεῖν καὶ ὄγκου καὶ ἀξιώματος τοῦ ἐν λόγῳ
ἔφαμεν τοῦτο ποιεῖν σεμνότητά τε καὶ τραχύτητα καὶ ἐτι
αὐτὸ σφοδρότητα, λαμπρότητα τε καὶ ἀκμὴν καὶ τελευταῖον
¹⁵ ἐπὶ πᾶσι ² τὴν περιβολήν. οὐκοῦν περὶ τῶν ἄλλων ἀπα-
σῶν εἰπόντες ἰδεῶν, αἱ τὸ μέγεθος ἐποιοῦν, ἀναγκαιῶς
ἂν ἤδη λέγοιμεν καὶ περὶ τῆς περιβολῆς. τὰ τε γὰρ ἄλλα
ἀξία σπουδῆς ἢ περὶ αὐτῆς ἐπιστήμη, ὅτι τε ³ ἐξαίρει
τὴν ὑπτιότητα, καὶ ὅτι πλείονι ⁴ ταύτῃ τῶν ἄλλων ἰδεῶν
²⁰ ἀπασῶν, καθ' ἃς λόγου ⁵ μέγεθος γένοιτ' ἂν, ὁ ῥήτωρ
κέχρηται. ἀλλὰ τὴν μὲν αἰτίαν, δι' ἣν οὕτω πεποιήκεν
ἐκεῖνος, ὕστερον λέξομεν. οὐ γὰρ ἐγχωρεῖ νυνὶ λέγειν πρὶν

93 Ald. Port. λαμπρόν. Mon. Vind. λαμπρότερον. 94
Vind. μεσιός. 95 Mon. Vind. καταλείπεται.

1 ἐν ταύτῳ καὶ μεσιότη. Vind. om. 2 Ald. πᾶσιν. sq. τὴν
Mon. om. 3 ὅτι τε ἐξ. τὴν ὑπτιότητα Par. Vind. om. Par. ad
marg. γρ. ὅτε τε ἐξαίρει τὴν ὑπτιότητα, καὶ ὅτι πλείονι ταύτῃ τῶν ἄλλ.
ἰδεῶν. 4 Ald. Par. πλείστον. Port. Mon. Vind. Par. ad marg.
πλείονι. 5 Vind. μέγεθος λόγου.

περὶ αὐτῆς τι λέγειν ⁶ τῆς περιβολῆς. περὶ αὐτῆς δ' ἂν ἤδη ταύτης εἴη λεκτέον· ὅτι δ' ἐναντίον αὐτῇ ἡ καθαρότης, ἐν τῷ περὶ σαφηνείας εἴρηται λόγῳ. ⁷ 101

Γίνεται τοίνυν περιβολή κατ' ἐννοιαν μὲν, ὅταν ἦτοι ἔξωθεν τι προσλαμβάνῃς τούτῳ, ⁸ περὶ οὗ ὁ λόγος, οἶον, ⁹ γένος εἶδει, πονηρὸν, ὃ ἄνδρες ⁹ Ἀθηναῖοι, πονηρὸν ὁ συκοφάντης ἀεὶ, τοῦτο δὲ καὶ φύσει κίναδος ¹⁰ τάνθρωπὸν ἐστίν· ἢ ἀόριστον ὠρισμένῳ· οἶον, πολλὰ μὲν οὖν ἔγωγ' ¹¹ ἐλαττοῦμαι κατὰ τουτονὶ τὸν ἁγῶνα Αἰσχίνου, δύο ¹² δὲ, ὃ ¹⁰ Ἀθηναῖοι, καὶ μεγάλα· ἢ ὅλον μέρει. οἶον, ἀλλ' ὅλης ¹³ οὔσης ἱερᾶς τῆς ἀκροπόλεως ταυτησὶ καὶ πολλὴν εὐρυχωρίαν ἐχούσης, παρὰ τὴν χαλκῆν τὴν μεγάλην Ἀθηναῶν ἐκ δεξιᾶς ἔστηκεν. οὐ γὰρ ἡ ἀκρόπολις γένος, οὐδ' ὁ ἐκ δεξιᾶς τῆς ¹⁵ Ἀθηναῆς τόπος εἶδος τῆς ἀκροπόλεως ἐστίν, οὐδὲ ¹⁴ ἀόριστόν τι καὶ ὠρισμένον, ἀλλ' ὅλον καὶ μέρος, καὶ προσεῖληπται τῷ μέρει τὸ ὅλον. ποιεῖ δὲ καὶ τὸ κατ' ἄθροισιν προσλαμβανόμενον ἔξωθεν, εἰ καὶ μὴ προσληφθῇ τὸ ἀόριστον, ὅμως περιβολὴν τινα. οἶον, δύο καὶ ¹⁵ ²⁰ μεγάλα, ἐν μὲν τόδε, ἕτερον δὲ τόδε. καὶ πάλιν, ¹⁶ τρία γὰρ τὰ μέγιστα ὀνειδέη κτᾶται, φθονερούς, ἀχαρίστους, ἀπίστους εἶναι δοκεῖν. καὶ πάλιν ἐνταῦθα δύο εἴρηκεν, ἐν μὲν τόδε, ἕτερον δὲ τόδε. πολλὰ ¹⁷ παρὰ τῷ ῥήτορι καὶ τούτου καὶ τῶν ἐμπροσθεν ²⁵ εἰρημένων τὰ παραδείγματα.

6 Vind. προδιδάξει. 7 λόγῳ Vind. om. 8 Vind. τούτον. 9 ἄνδρες Ald. Vind. om., est in Port. Mon. — pro cor. p. 307. 10 Ald. Mon. κίναδος. Port. Vind. κίναδος. 11 Ald. ἔγωγα. Port. Mon. Vind. ἔγωγ'. — pro cor. init. 12 Vind. δ' ὃ. Port. δι' ὃ ἄνδρες Ἀθ. 13 de fals. leg. p. 428. 14 Vind. οὐδ' ἀόρ. 15 Vind. δι' καί. 16 in Lept. p. 460. 17 Vind. πολλὰ παραδείγματα καὶ τούτου παρὰ τῷ ῥήτ. omissis

Εἰδέναι δὲ χρή, ὥς αἱ τοιαῦται προσλήψεις καὶ εὐκρινείας εἰσὶν, οὐ περιβολῆς μόνον ποιητικαί. κατὰ μὲν γὰρ τὸ προειδέναι τοὺς ἀκούοντας περὶ ὧν ἀκούσονται, ποιεῖ τὴν εὐκρίνειαν. καθὼ δὲ ἐξωθεν ¹⁸ προσεῖληπται, περι-
 5 βάλλει. θαυμαζῶν δὲ οὐ χρή, εἰ δοκοῦσά ¹⁹ πως ἡ εὐκρί-
 νεια τῇ περιβολῇ ἐναντιοῦσθαι διὰ τοῦ αὐτοῦ ²⁰ πράγμα-
 τος δύναται γίνεσθαι, οἷον διὰ τῆς τοῦ κατ' ἄθροισιν
 προσλήψεως. οὐ γὰρ οὕτως ἐστὶν ἐναντία τὰ τῶν λόγων
 αἰδη, καθάπερ ἄλλα τινὰ, ὥς μὴ δύνασθαι συννάρχειν,
 10 οἷον, ὥσπερ τὸ θερμὸν τῷ ψυχρῷ, ἢ ὁ θάνατος τῇ ζωῇ,
 ἢ ἡ ²¹ νύξ τῇ ἡμέρᾳ, ἢ ὅσα τοιαῦτα· ἀλλὰ τὸναντίον ²²
 πέφυκε δύνασθαι συννάρχειν τὰ ἐναντία ταῦτα. καὶ τό-
 τε μᾶλλον θαυμαστός ὁ λόγος γίνεται, ὅταν διὰ τῶν
 ἐναντίων ἰδεῶν εὖ κεκραμένος περαίνεται. ²³ δυσχερὲς δὲ
 15 ἡ μίξις, καὶ σχεδὸν οὐδεὶς οὕτω καλῶς οὐδὲ τῶν ἀρχαίων
 αὐτῇ κέχρηται, ὥς ὁ ῥήτωρ μετὰ γε Ὀμηρον. πῶς γὰρ
 οὐ δυσχερὲς μῖξαι καθαρότητα μὲν περιβολῇ, καὶ τῷ
 περιττῷ καὶ μεστῷ τὴν σαφήνειαν, σεμνότητι δὲ τὸ λε-
 πτόν, καὶ τὴν χάριν τῷ διηρημένῳ ²⁴ πρὸς μέγεθος, σφο-
 20 δρότητι δὲ τὴν ἀφέλειαν, καὶ τῇ τραχύτητι τὸ μεθ' ἡδο-
 νῆς; ἔνθα δὲ τόλμης ²⁵ δεῖ, κάλλος καὶ τὸ κεκοσμημένον
 ἅμα πιθανότητι, λαμπρότητι δὲ τὸ γοργόν τε καὶ ἀγωνι-
 στικὸν καὶ οἷον εὐζωνον χωρὶς εὐτελείας καὶ ταπεινότητος;
 τῷ δὲ ²⁶ ἀκμαίῳ πάλιν τὸ πιθανόν, καὶ τὸ τοῦ ἀληθοῦς

καὶ τῶν ἔμ. εἰρ. 18 Ald. ἐξοθεν. 19 Mon. ἡ δοκοῦσά πως
 εὐκρ. 20 Mon. Vind. ταῦτοῦ. 21 Ald. Mon. ἡ om., est
 in Port. Vind. 22 Vind. τοῦν. μὲν. sq. δύνασθαι Mon. om.
 τὰ ἐναντία Vind. om. 23 Mon. περαίνεται. 24 Vind. διη-
 ρημένῳ. 25 Schol. T. VII. p. 1022. δοκεῖ πταῖσμα εἶναι γρα-
 φικόν· ἔδει γὰρ εἰπεῖν, ἔνθα δὲ δεῖ του ἀμελοῦς· ἐναντίον γὰρ
 κάλλει, ὥς αὐτῷ δοκεῖ, τὸ ἀμελές. ἴσως δὲ τόλμαν ἂν λίγοι πάλιν
 τραχύτητα καὶ σφοδρότητα, τολμηρὸν γὰρ τὸ κατὰ μειζόνων λέγειν
 προσώπων. cf. Jo, Sicel. p. 303. 26 δὲ Mon. om.

καὶ ἐνδιαθέτου ἐμφαντικόν, ὅσα τε ἄλλα τῶν εἰδῶν τοῦ λόγου τῆς ἐναντίας ἀλλήλοις δοκεῖ πως εἶναι φύσεως; τούτου γὰρ οὐκ οἶδ' ²⁷ εἴ τι γένοιτ' ἂν ἐν λόγῳ χαλεπώτερον· ἄλλως ²⁸ τε καὶ τοῖτοις ἅπασιν, αὐτοῖς τε ἐκάστοις καὶ ταῖς μίξεσιν αὐτῶν εἰ μέλλοι τις εἰς δέον χρῆσθαι. ²⁹ 5 ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἀκριβῶς δεῖξαι καὶ διὰ παραδειγμάτων, ἑτέρου δέεται καιροῦ, τοῦ ³⁰ περὶ μεθόδου δεινότητος, ὅτε λέγοιμεν. νῦν δὲ εἰς τοσοῦτον εἰρήσθω, τοῦ μηδένα θαυμάζειν, ὃ δὴ σμικρότατόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς, εἰ ³¹ περιβολὴ δύναται διὰ τοῦ αὐτοῦ γίνεσθαι καὶ εὐκρίνεια. σχεδὸν ¹⁰ γὰρ ταῦτα οὐδὲ ³² ἐναντία ἐστίν, ἀλλὰ καὶ ἀναγκαῖον αἰ τοῖς περιβλητικοῖς ἅπασιν ὅτε αὐξηθῇ ³³ καὶ μεστὸν ποιῇ τὸν λόγον, παρεῖναι τι τῶν εὐκρινούντων, ὡς ἂν μὴ συγχέοιτο μὴδ' ἀσαφὴς ὁ λόγος γίνοιτο, ³⁴ ὅπερ καὶ ἐν τῷ περὶ εὐκρινείας ἐδείξαμεν. 15

Ἐπάνειμι δὴ πάλιν ³⁵ ἐξ ἀρχῆς ἐπὶ τὸν τῆς περιβολῆς λόγον. ἦτοι γὰρ (ὅπερ ἔφην) ὅταν προσλάβῃ τις τῶν ἔξωθέν τι, περιβολὴν ποιῇ ³⁶ κατ' ἔννοιαν, ὡς ἐδείξαμεν, ἢ ὅταν μὴ ψιλὰ λέγῃ τὰ πράγματα, μὴδὲ κατ' ἑαυτὰ, ἀλλὰ μετὰ τῶν παρακολουθούντων, οἷον, τόπου, χρόνου· ²⁰ αἰτίας, τρόπου, προσώπου, καὶ ἔτι ³⁷ γνώμης τοῦ προσώπου, πάντων τε ἀπλῶς ³⁸ τῶν τοιούτων. οἷον, ὑπεσκόμην χορηγήσειν. πότε; τρίτον ἔτος ³⁹ τουτί. ποῦ;

27 Vind. οἶδα. tum Ald. ἔτι. Port. Vind. Mon. εἴ τι. 28 Par. φ. ἄλλοις οὐκ ἔστι τὸ ἄλλως. 29 Vind. χρῆσεσθαι. Par.

χρήσασθαι. 30 Mon. τοῦ τὰ περί. 31 Mon. Vind. εἰ ἡ περιβολὴ δύναται διὰ ταυτοῦ καὶ εὐκρίνεια γίνεσθαι. Par. ad marg. γρ. ἡ περιβολὴ εἰ δύναται διὰ ταυτοῦ γίνεσθαι. 32 Mon. οὐδ' ἐναντ. 33 Port. αὐξηθῇ. 34 Vind. γένοιτο. 35 Vind. λοιπόν. 36 Vind. ποιῇ κατ' ἔννοιαν μὲν περιβολήν. 37 καὶ ἔτι γνώμης τοῦ προσ. Ald. Mon. om., est in Port. Vind. 38 Mon. ἀπλῶς τε πάντων. 39 Mon. ἔτος τουτὶ τὸ τρίτον. — in Mid. p. 519.

ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, διὰ τί; οὐ καθιεστηκότος χορη-
 102 γοῦ καὶ διὰ τοῦτο λόγων καὶ λοιδοριῶν γινομέ-
 νων. ⁴⁰ πῶς ὑπέσχου; ἐθελοντής. τίς ἄν; οὐ ⁴¹ πά-
 νυ πλούσιος. μανία γὰρ ἴσως ἐστίν, ἔφη, τὸ πα-
 5 ρὰ ⁴² δύναμιν τι ποιεῖν· τοῦτο δὲ ⁴³ ἐστὶ τῆς τοῦ
 προσώπου προσλήψεως ⁴⁴ ἰδίων· τίνι γνώμη; διὰ φιλοτι-
 μίαν. προηγουμένως μὲν οὖν κατ' ⁴⁵ ἔννοιαν ἀπὸ τού-
 των γίνεται περιβολή. δύναται δὲ καὶ αὐξεσθαι ἕκαστα ⁴⁶
 τούτων καὶ μᾶλλον ποιεῖν ἐμπερίβολον ⁴⁷ τὸν λόγον κατ'
 10 ἔννοιαν, ⁴⁸ καὶ ἐξ ἐτέρων. οἶον, ὑπεσχόμεν χορηγήσειν
 πένης ἄν. τοῦτο μὲν ἦν τοῦ προσώπου ψιλόν. ἤϋξεται
 δὲ πῶς; ⁴⁹ πρῶτον μὲν ἀπὸ τῆς πρὸς ἕτερον διαφορᾶς,
 οἶον, μηδενὸς ὑπισχνουμένου. εἴτα ἄλλη αὐξησης, μηδὲ
 τῶν πλουσίων. εἴτα ἑτέρα, μηδὲ ⁵⁰ τῶν ἄλλων λειτουρ-
 15 γιῶν ἀτελὲς μεμενηκώς, ἀλλὰ πολλὰ λειτουργηκώς, καὶ
 ἐν ἐπιδόσεισι ⁵¹ καὶ ἐν τριηραρχίαις. καὶ ὅλως ⁵² καθ'
 ἕκαστον ἐθέλων αὐξέειν εὖροις ἂν πολλὰ καὶ ἐνθυμήμα-
 τα καὶ παραδείγματα, καὶ ὠρισμένα καὶ ἀόριστα· οὐ γὰρ
 μόνον ἀπὸ τῶν προειρημένων περιβάλλοι ⁵³ τις ἂν, ἀλλὰ
 20 καὶ ἐπιχειρῶν πανταχόθεν· οἶον, ἀπὸ τοῦ ὁμοίου, ἀπὸ
 τοῦ ἐναντίου, τοῦ γένους, τοῦ εἶδους, τοῦ ὅλου· ἔτι ἀπὸ
 τοῦ μείζονος, ἴσου, ἐλάττονος. ταῦτα δὲ ἴσως οὐδὲ προς-
 λήψεις εἰσὶν, ἀλλὰ πίστεις μᾶλλον, τὰ διὰ τούτων ἐν-

40 Vind. marg. Vict. γινομένης. 41 οὐ Port. om. 42
 Mon. παρὰ τὴν δύν. — in Mid. p. 536. 43 Vind. δ' ἐστὶ.
 44 Vind. λήψεως. 45 Vind. κατὰ ἔνν. 46 Mon. ἕκαστον.
 47 Par. Vind. καὶ μᾶλλον ποιεῖν ἐν τῇ περιβολῇ κατ' ἔννοιαν τὸν
 λόγον. Par. ad marg. γρ. ἐμπερίβολον ποιεῖν κατ' ἔννοιαν τὸν λό-
 γον. 48 Mon. κατ' ἔννοιαν τὸν λόγον. 49 Par. ad marg.
 σιζέται καὶ, ἤϋξεται δὲ πῶς. Vind. αὐξεται. 50 Vind. καὶ
 οὐδέ. [Ald. λειτουργιῶν.] 51 Mon. Vind. ἐπιδόσει. 52 Vind.
 ὅλ
 ἄλλως. 53 Mon. περιβάλλει.

θυμήματα λέγω καὶ παραδείγματα γινόμενα, καὶ δεῖται λόγου τοῦ περὶ πίστεως.

Ἔτι περιβάλλει κατ' ἔννοιαν καὶ τὸ μὴ αὐτὰ τιθέ-
ναι μόνα τὰ πραχθέντα, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐκβάντα ἂν, εἰ
μὴ τοῦτο ἐγένετο, καὶ ἃ ⁵⁴ δέον τινὰ πράξαι παρήκεν. ⁵⁵ 5
ὥς εἰ λέγοιμεν ὅτι πάντα τὰ ἄλλα ⁵⁶ ἀφείδης καὶ
ὑπεριδὼν ⁵⁷ ἐπέραινεν ἐφ' οἷς ἐμισθώθη. ἀλλὰ
κατ' ἔννοιαν μὲν οὕτω γίνεται περιβολή. ⁵⁸

Μέθοδοι δὲ ποιοῦσι περιβολὴν αἰδεῖ τὸ ἀναστρέφειν
τὰ πράγματα καὶ τὰ δεύτερα ⁵⁹ πρῶτα λέγειν, εἰτα ἃ- 10
ναγκάζεσθαι ἐπιβάλλειν ⁶⁰ τὰ πρῶτα, καὶ τῷ σχήματι χρῆ-
σθαι τῷ κατ' ἐπεμβολήν· οἶον, ἀλλ' ἐπειδὴ πάλιν
ἤκομεν ἐκ τῆς πρεσβείας ταύτης τῆς ἐπὶ τοὺς
ὄρκους, ἧς πέρ εἰσιν αἱ νῦν εὐθύναί· εἴτ' ἐπενέ-
βαλε τὰ πρῶτα, οὔτε μικρὸν οὔτε μέγα οὐδοτι- 15
οῦν εὐρημένοι ⁶¹ τῶν ὑπὸ τούτου, ὅτε τὴν εἰ-
ρήνην ἐποιεῖσθε, λεχθέντων καὶ προσδοκη-
θέντων, καὶ τὰ ἐξῆς, μέχρι τοῦ, προσῆμεν ⁶² τῇ
βουλῇ. τὸ γοῦν ἀναστρέφειν τὰ πράγματα περιβάλλει
κατὰ μέθοδον. ἴν', ὅπερ ἔφην, ἦτοι ⁶³ ἀναγκάζεται ἐ- 20
πεμβάλλειν, ὡς ἐνταῦθα, ἣ ἐπισυνάπτειν ἀναγκαίως τὰ
πρῶτα. οἶον, ἀλλ' ἐν τῷ πανδοκείῳ τῷ πρὸ τοῦ

54 ἃ Ald. Par. Mon. om., est in Port. Vind. — Par. ad
marg. γρ. καὶ ἃ δέον τινὰ πράξαι, ὅτι παρήκεν. 55 Ald. Mon.
Vind. ὅτι παρήκεν. Port. ὅτι om. Sq. ὡς Mon. Vind. om. 56
Vind. ἅλλα πάντα. — pro cor. p. 277. 57 Vind. Mon. πα-
ριδῶν. 58 In Mon. sequitur tit. περὶ μεθόδων. 59 Par.
καὶ τὰ πρῶτα δεύτερα λέγειν, εἴτ' ἀναγκάζ. ad marg. γρ. καὶ τὰ
δεύτερα πρῶτα. 60 Vind. ἐπεμβάλλειν. 61 Vind. εὐράμενοι
τῶν ὑπὸ τούτου λεχθέντων, ὅτε τ. εἰρ. ἐποιεῖσθε, λεχθέντων. —
de fals. leg. p. 346. 62 Ald. Port. Par. Mon. προσῆμεν. Par.
γρ. πρόσμιεν. ita Vind. scr. προσῆμεν. 63 Mon. Vind. ἀναγ-
κάζεται ἦτοι.

Διοσκουρείου ⁶⁴ (εἴ τις ὑμῶν εἰς Φερὰς ἀφί-
 κται, οἶδεν ὃ λέγω) ἐνταῦθα ἐγίνοντο ⁶⁵ οἱ
 ὄρκοι· καὶ μέχρι μὲν δὴ τούτου ἐπεμβολή τις γέγονεν
 ἢ τοῦ, εἴ τις ὑμῶν εἰς Φερὰς ἀφίκται, οἶδεν ὃ
 λέγω· τὸ δὲ ⁶⁶ ἐξῆς ἐπισυνῆπται, καὶ κατὰ τοῦτο δὲ ⁶⁷
 πεποίηκε τὴν περιβολήν. οἶον, ὅτε δεῦρ' ἦδη τὸ
 στράτευμ' ἄγων ἐβάδιζε Φίλιππος. εἰδ' ὕστερον
 ἢ ποιότης καὶ αὐτὴ περιβάλλουσα μετὰ αὐξήσεως· οἶον,
 αἰσχυρῶς, ὧ ἄνδρες ⁶⁸ Ἀθηναῖοι, καὶ ἀναξίως
 ὑμῶν. εἰ δέ τι καὶ τῷ δι' ἐπικρίσεως εἰπεῖν τὴν ποιότη-
 10 τα πεποίηκεν ὁ ῥήτωρ ἕτερον, ἄλλου λόγου, ἐπεὶ καὶ τὸ
 ἐπεμβληθὲν ἐν ἀρχῇ, τὸ, εἴ τις ὑμῶν εἰς Φερὰς ἀ-
 φίκται, οἶδεν ὃ λέγω, οὐ μόνον περιβολήν ἐ-
 ποίησεν, ἀλλὰ καὶ γοργότητα ὁμοῦ διακόψαν τὸν λόγον,
 15 καὶ ἀληθινοῦ πως τύπου δοκαῖ ⁶⁹ εἶναι. ἀλλ' οὐ νῦν πε-
 ρὶ τούτου. τό τε οὖν ⁷⁰ ἀναστρέφειν τῶν πραγμάτων
 τὴν τάξιν, μέθοδος περιβολῆς, ὡς εἴρηται, καὶ τὸ τὰς
 κατασκευὰς τῶν προτάσεων καὶ τὰς πίστεις τὰς τε τού-
 των αὐξήσεις πρῶτας τιθέναι τῶν προτάσεων αὐτῶν,
 20 ὡς ἐν τῷ περὶ τοῦ στεφάνου· μερικῆς γὰρ οὐσης ἐν αὐ-
 τῷ προτάσεως, ⁷¹ τῆς, ὅτι συμφέροντα ἔθηκα νόμον
 τὸν περὶ τριηραρχιῶν, καὶ κατασκευαζομένης ταύτης ἐκ
 τε τοῦ παῦσαι τοὺς πένητας ἀδικουμένους, καὶ τοῦ κω-
 λῦσαι τοὺς πλουσίους ἀπὸ μικρῶν ἀναλωμάτων ἀτελεῖς
 25 γινομένους, καὶ τὴν πόλιν ὑστερίζουσιν τῶν καιρῶν,
 σκόπει πῶς εἰσάγει τὰς κατασκευὰς, καὶ τὰς αὐξήσεις

64 Ald. διοσκουρίον. Vind. Port. διοσκουρείου. Mon. διοσ-
 κουρίον. 65 Vind. ἐγίνοντο. idem sq. καὶ om. — de fals. leg.
 p. 390. 66 Vind. δ' ἐξῆς. 67 δὲ Vind. om. 68 Ald.
 Vind. ἄνδρες om., est in Port. Mon. 69 Vind. δοκαῖ τύπου
 εἶναι. 70 οὖν Ald. om., est in Port. Mon. Vind. 71 Vind.
 τῆς προτάσεως.

τῆς προτάσεως, πρώτας αὐτῆς ἐκείνης. ὁ ῥῶν γὰρ, ῥη-
σὶ, ⁷² τὸ ναυτικὸν ὑμῶν καταλυόμενον, καὶ τοὺς
μὲν πλουσίους ἀτελεῖς ἀπὸ μικρῶν ἀναλωμά-
των γινομένους, τοὺς δὲ μέτρια ἢ μικρὰ κε- 103
κτημένους τῶν πολιτῶν τὰ ὄντα ἀπολλύντας, ὅ-
στι δ' ὑστερίζουσιν ἐκ τούτων τὴν πόλιν τῶν
καιρῶν, ἔθηκα νόμον, καὶ τὰ ἐξῆς. πολὺ δὲ ⁷³ ἐν-
ταῦθα καὶ τὸ τῆς δεινότητος, ὥς ἐν τῷ περὶ αὐτῆς λόγῳ
δειξομεν. ⁷⁴ ὁμοιον δὲ τούτῳ καὶ τὸ, εἰ μὲν περὶ και-
νοῦ τινος πράγματος προὔτίθετο, ὧ ἄνδρες ⁷⁵ 10
Ἀθηναῖοι, λέγειν· τοῦ γὰρ προοιμίου ἢ μὲν πρό-
τασις, ὅτι ὁ καὶ νεωτέρου ὄντος καὶ πρώτου λέγοντος
ἀνέχεσθαι· αἱ δὲ ταύτης κατασκευαί, ὅτι μηδὲν οἱ πρε-
σβύτεροι τῶν δεόντων εἰρήκασιν ἐπὶ πολλῶν ἐκκλησιῶν,
καὶ εἴ τινες ἄλλαι· αἱ δὲ κατὰσκευαὶ προὔταξε τῆς προ- 15
τάσεως. οὗ τούναντίον Ἰσοκράτης ἐν τῷ Ἀρχιδάμῳ ποι-
ήσας ἡττόν τε ⁷⁶ ἐμπερίβολον καὶ πόρρω δεινότητος πε-
ποίηκε τὸν λόγον. οἷον, ἴσως ⁷⁷ ὑμῶν τινες θαυ-
μίζουσιν, ὅτι τὸν ἄλλον ἅπαντα χρόνον τοῖς
τῆς πόλεως νόμοις ἐμμεμενηκῶς, καὶ τὰ ἐξῆς. 20
ἀλλὰ μέθοδοι μὲν αὗται, καθ' αἷς περιβάλλεται λόγος. ⁷⁸
Λέξεις δὲ καθ' ἑαυτὴν ἰδίᾳ περιβολῆς, ὥσπερ ἦσαν
ἄλλαι τινὲς ἰδίαι τῶν ἄλλων ἰδεῶν, ⁷⁹ οὐκ ἔστι κατὰ γὰρ
ἐμὲ, εἰ ⁸⁰ μή τις τὰς ἰσοδυναμούσας ἐτέραις λέξεσι διὰ
τὸ ἐκ παραλλήλου δύνασθαι τίθεσθαι περιβολῆς ἰδίας 25
λέγοι· οἷον ἔστι καὶ τὸ, τί ἐροῦμεν; καὶ ⁸¹ τὸ, τί

δεῖ

72 pro cor. p. 260. 73 Mon. Vind. δῆ. 74 Par. λέ-
ξομεν. 75 Ald. Vind. ἄνδρες om., est in Port. Mon. tum Ald.
Mon. σκοπεῖν. Port. Vind. λέγειν. — Phil. I. init. 76 Vind.
τ' ἐμπερ. 77 Is. Archid. init. 78 Vind. ὁ λόγος. In Mon.
sequitur tit. περὶ λέξεως. 79 ἰδεῶν Vind. om. 80 Par. γρ.
πλὴν εἰ μή τις. Mon. consentit. Vind. πλὴν εἰ τις. 81 Port.

φήσομεν; καὶ τὸ, ἃ ἐγὼ προορώμενος, ὧ ⁸² Ἀ-
θηναῖοι, καὶ λογιζόμενος γράφω ψήφισμα. ⁸³
καὶ τὸ εἰσὶ κρίσεις καὶ ἀγῶνες, πικρά ⁸⁴ καὶ
μεγάλα ἔχοντες ⁸⁵ τὰ ἐπιτίμια. καὶ τὸ, ὅτι ⁸⁶
τότε μὲν ὁ δῆμος δεσπότης καὶ κύριος ἦν ἀ-
πάντων τῶν ἀγαθῶν, καὶ ὅλως μυρία ἐστὶ τού-
του γε ⁸⁷ παρὰ τῷ ῥήτορι τὰ παραδείγματα· ἃ καὶ ἐξ-
ετάζοντες τινες, ὡς ἂν ἐξετάσαιεν αὐτοὶ ⁸⁸ τοὺς λόγους,
εἰρήκασι περιβολῆς εἶναι ἴδια, ἀλλ' ἡμεῖς τό γε ἡμῖν δο-
10 κοῦν περὶ τούτων ⁸⁹ εἰρήκαμεν, πλεονασμὸν μὲν γὰρ
ἴσως ἔχει τινὰ καὶ ἦτοι ἔλεγχον ἢ αὖξησιν ἢ σαφήνειαν
ἢ τι τῶν τοιούτων. περιβολὴν δὲ εἰ καὶ ἐμφαίνει, ἀλλ'
οὐν οὐ κατὰ τὴν λέξιν, οὐδεμίᾳ μὲν γὰρ λέξις αὐτῇ
καθ' ἑαυτὴν ἔχει περιβολήν· τῇ δὲ πρὸς ἀλλήλας οἶμαι
15 συμπλοκῇ καὶ τὴν ἐμφασιν τοῦ περιβεβλησθαι ποιοῦ-
σιν· ⁹⁰ οὐκ οὐν περιβλητικὸν τὸ, τί ἐροῦμεν, οὐδὲ τὸ, ⁹¹
τί φήσομεν, οὐδὲ τῶν ἄλλων τῶν εἰρημένων αὐτὸ
καθ' αὐτό ⁹² οὐδὲν, ἀλλ' ἢ ἐκ παραλλήλου θέσις αὐτῶν
πεποιήκεν ἴσως τινὰ ἐμφασιν περιβολῆς, τοῦτο δὲ ⁹³ οὐ-
20 χὶ λέξεως δῆπουθεν, ἀλλ' ἴσως μεθόδου, ἐπεὶ καὶ ἐννοίας
ὅλας ἐκ παραλλήλου τίθεμεν, ὅταν ἐπιμένωμεν. ἀλλ' οὐκ
οἶμαι τοῦτο ⁹⁴ εἶναι περιβολῆς ἴδιον, δεινότητος δὲ μάλ-
λον τῆς κατὰ μέθοδον. ταῖς γὰρ ἐπιμοναῖς ἐφ' ὧν ἰ-
σχύομεν πραγμάτων χρώμεθα, ὡς ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ περὶ

ἢ, τί φήσομεν; 82 Port. ὧ ἄνδρες Ἀθ. pro cor, p. 234. 83
Vind. τὸ ψήφισμα. 84 Ald. Mon. Vind. μικρά. marg. Vict.
Port. πικρά. — pro cor. p. 229, 85 Port. ἔχουσαι. 86
Port. ὅτι om. Mon. τότε om. — Ol. III. p. 36. 87 γε Vind.
om. Par. ad marg. ἐν ἄλλοις οὐκ ἔστι τό γε. tum Ald. ῥήτωρι.
88 Ald. αὐτό. tum Vind. Mon. εἰρήκασιν εἶναι περ. ἴδ. 89 Port.
τούτου. — Sq. μὲν Mon. Vind. om. 90 Ald. ποιοῦσι. tum Vind.
οὐκοῦν. 91 Port. ἢ sine τό. 92 Mon. ἑαυτό. 93 Vind. δ' οὐχί.
94 Ald. τούτων. Port. Vind. τοῦτο. Mon. τοῦτο περιβολῆς εἶναι.

τοῦ ⁹⁵ στεφάνου, πότερον, φησὶ, τὴν πόλιν ἐχρήν, Αἰσχίνην, τὸ φρόνημα ἀφείσαν καὶ τὴν ⁹⁶ ἀξίαν τὴν αὐτῆς, καὶ τὰ ἐξῆς. ταύτη γὰρ τῇ ἐννοίᾳ πλέον ἢ τετράκις ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ κέχρηται, καὶ τὸ μέγιστον διὰ τοῦ αὐτοῦ ⁹⁷ σχήματος, λέγω δὲ ⁹⁸ τοῦ ⁵ κατ' ἐρώτησιν ἐξ ἀποστροφῆς. διὰ γὰρ τὸ ἐνδοξον τῆς ἐννοίας ἐπιμένει καὶ δεινῶς ἐπικάuitαι τῷ ἐχθρῷ, ταῖς συνεχέουσιν ἐρωτήσεσιν οὐδὲ ⁹⁹ ἀναπνεῖν ἔων. ἐν οἷς μὲν οὖν ¹ ἂν ἰσχυρίζεσθαι δύνηται, τοῦτο ποιεῖ· ἐν οἷς δ' ἂν ἀσθενῆς ὁ λόγος ἦ, ὥς ἐτέρως. ἅπαξ γὰρ καὶ δι' ¹⁰ ἐλαχίστων εἰπὼν ἀπαλλάσσεται, φανεῖται δὲ τοῦτο ἐν τῷ περὶ δεινότητος. ταῖς οὖν ² ἐπιμοναῖς, ἐφ' ὧν ἰσχύομεν πραγμάτων χρώμεθα, καὶ τοῦτο ἦν μεθόδου δῆπουθεν· ὥστε εἴη ³ ἂν καὶ τὸ, τί ἐροῦμεν, καὶ τὸ, ⁴ τί φήσομεν, μεθόδός τις, ἣν οὐ φανῶλον συγχωρῆσαι ποιεῖν ¹⁵ περιβολήν. ⁵ καὶ ἔστω ἐν τῷ περὶ μεθόδου περιβολῆς, καὶ ⁶ ἡ ἐπιμονή. καίτοι οὐ πανταχοῦ, ἔνθα ἂν εὐρεθῇ, περιβολήν ποιεῖ· ⁷ ἀλλ' οὖν συγχωρεῖσθω ⁸ διὰ τε τὰ προειρημένα, καὶ ⁹ τὸ, τί ἐροῦμεν, ἢ τί φήσομεν, λέγω, καὶ ἔτι τὰ τοιαῦτα. οἶον, καίτοι ὁ πηνίκα ἐφαί- ²⁰ νετο ταῦτα πεποιηκῶς, καὶ τοῦτον τὸν τρόπον κεχρημένος τοῖς πρὸς ἐμέ. καὶ γὰρ ἐνταῦθα ὁμοίως ¹⁰ περιττεύει τὸ ἕτερον κῶλον ἐκ παραλλήλου τεθέν, ὥσπερ ἐκεῖ ἡ λέξις. ¹¹

95 τοῦ Mon, om. tum Vind. πότερον, φησὶν, ἐχρήν. 96 καὶ τὴν ἀξίαν Port, om. — — tum Ald. Vind. τὴν αὐτῆς. Port. Mon, τὴν αὐτῆς, — pro cor. p. 246. 97 Vind. Mon. ταυτοῦ. 98 Port, Vind, δὴ om. 99 Vind. οὐδ' ἂν.

1 οὖν Ald, Mon, om., habet Port. Vind. 2 Ald. ταῖς δι, Vind. Mon, ταῖς τε. Port. ταῖς, 3 Mon. ἂν εἴη. 4 Port. ἢ τί φησ. Vind, καὶ τί φήσ. 5 Vind, τὴν περιβ. 6 καὶ Vind. om. 7 Mon, ποιεῖ περιβ. Vind, ποιεῖ τὴν περιβ. 8 Mon. Vind, συγχωρήσθω. 9 καὶ Vind. om. 10 Par. ὁμοῦ. ad marg. γρ. ὁμοίως περιττεύει τὸ ἢ τί φήσομεν. 11 Se-

Σχήματα δὲ περιβλητικὰ πρῶτα μὲν εἰς ¹² καθό-
 104 λον πάντα τὰ ἐφελκόμενα δευτέρας ἢ καὶ τρίτας ἐννοίας,
 πρὸς δὲ τούτοις ἕτερα ἄλλα, ¹³ περὶ ὧν καθ' ἕκαστον
 ἐροῦμεν. καὶ πρῶτον μὲν περὶ τῶν οὐ δυναμένων στηῆσαι
 5 τὰς ἐννοίας αὐτὰς ἐφ' ἑαυτῶν, ὅπερ δὲ ¹⁴ ἔφην, ἐφελκο-
 μένων ἑτέρας ταῖς πρώταις, λέξομεν. ἔστι τοίνυν ἢ τε
 ἀπαρίθμησις τοιαύτη, οἷον, πρῶτον μὲν τόδε, δεύτερον δὲ
 τόδε. τοῦτο δὲ καὶ εὐκρινείας καὶ ἀφελείας ἐστίν, εἰ σύν-
 εγγυς λάβοι τὴν ἀνταπόδοσιν. τὸ γὰρ διὰ μακροῦ περι-
 10 βλητικόν. εἰ δὲ καὶ ἐξ ἐπαναλήψεως γίνοιτο, ἔνεκα μὲν
 τῆς ἐπαναλήψεως εὐκρινῇ ποιῇ τὸν λόγον· τὴν δὲ περι-
 βολὴν διὰ τὸ διὰ μακροῦ ἀποδεδόσθαι πάντως ἔχει. οἷ-
 15 ον, ¹⁵ πρῶτον μὲν, ὧ Ἀθηναῖοι, ¹⁶ ἵνα μὴ δαίς
 ὑμῶν, ἐπειδάν τι λέγοντος ἀκούῃ ¹⁷ μου, θαν-
 15 μάξῃ· εἶτα πολλὰ εἰπὼν ἐξ ἐπεμβολῆς ἐπανελάβε πάλιν,
 πρῶτου μὲν τούτου καὶ μάλιστα οὐπερ εἶπον
 ἔνεκα, ταῦτα διεξῆλθον. εἰθ' οὕτως ἀπέδωκε τὸ
 ἀναγκαῖον ὡς ¹⁸ ἐπόμενον τῷ σχήματι· οἷον, δευτέρου
 δὲ τίνος, καὶ τὰ ἐξῆς. ἢ τε οὖν ἀπαρίθμησις ἐστι
 20 σχῆμα περιβλητικόν καὶ τὰ τοιαύτη, τό τε ¹⁹ ἀπ-
 αριθμητικόν λέγω, οἷον, πρῶτον μὲν, ὧ ²⁰ Ἀθηναῖ-
 οί, τοῖς θεοῖς εὐχομαι πᾶσι καὶ πάσαις ὅσων
 εὐνοιαν, καὶ τὰ ἐξῆς, ἐπειθ' ὅπερ ἐστὶν ὑπὲρ ὑ-
 μῶν· ²¹ καὶ τὸ κατὰ προτίμησιν λεγόμενον, οἷον, μᾶ-
 25 λιστα μὲν ²² εἵνεκα τοῦ νομίζειν συμφέρειν

quitur in Mon. tit. περὶ σχήματος. 12 Mon. Vind. ἐστὶ. 13
 Ald. Port. ἄλλα. Vind. ἑτεράτα sine accentu. scr. ἄλλα. 14
 δὲ Ald. Mon. om., habet Port. Vind. 15 Vind. οἷον om. Tum
 Port. ἐπὶ μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μάλιστα καὶ πρῶτου ex or,
 de fals. leg. p. 348. 16 Mon. ὧ ἄνδρες Ἀθ. 17 Mon.
 ἀκούοι. 18 ὡς Vind. om. 19 Ald. τότε. 20 Port. ὧ
 ἄνδρες Ἀθ. — pro cor. init. 21 Tzetz. ἡμῶν. 22 Ald.
 Mon. μὲν οὖν. Port. Vind. οὖν om. — in Lept. init. — tum

τῇ πόλει λελύσθαι τὸν νόμον, εἴτα καὶ τοῦ παιδὸς εἵνεκα τοῦ Χαβρίου. Ἐφέλκεται ἐννοίας καὶ τὰ καθ' ὑπόθεσιν σχήματα, καὶ μάλιστα, εἰ ²³ μετὰ μερισμοῦ τις ὑποτίθοιτο. οἷον, εἰ μὲν γὰρ ἐνταῦθα ²⁴ ἦν ἡδη τὰ πράγματα, Αἰσχίνῃ, ὥστε ⁵ μηδ' αἰσθανομένοις τοῖς Θηβαίοις πλέον εἶναι μηδὲν, τί οὐ γέγονεν; εἴτ' ἐξ ἀνάγκης ἐπηκολοίθησε τὸ, εἰ δὲ παρὰ τὸ προαισθῆσθαι ²⁵ κωλύεται, τίς ὁ ἐκκαλήσας; οὐχ οὗτος; ὅτε ²⁶ μέντοι τις ἄνευ μερισμοῦ ὑποθετικῶν σχήματι ²⁷ χρή- ¹⁰σαιτο, πάντως μὲν ἔρεῖ τι κατ' ²⁸ ἀνάγκην ἐπεπόμενον ἕτερον νόημα, οὐ μὴν ὁμοίως ποιήσει περιβολήν. οὐ γὰρ ὡσαύτως ἐμφαίνεται, ὅτι κατ' ἀνάγκην ἠκολούθησεν, ὥσπερ ἐν τῷδε· εἰ γὰρ τὸ κωλύσαι τὴν πόλιν μετὰ τοῦ ²⁹ κοινοῦ συνεδρίου τῶν Ἑλλήνων ποι- ¹⁵ήσασθαι τὴν εἰρήνην ἐπεπράκειν ἐγὼ Φιλίππῳ· εἴτα τὸ ἐπόμενον ἐξ ἀνάγκης, σοὶ τὸ μὴ ³⁰ σιγῆσαι λοιπὸν ἂν ἦν. Ἐφέλκονται νοήματα ³¹ καὶ οἱ πλαγιασμοί· οἷον τοῦ γὰρ Φωκικοῦ συστάντος πολέμου κατὰ ³² τὸδε καὶ τὸδε· εἴτα τὸ ἐφελκόμενον, ²⁰ ὑμεῖς μὲν οὕτω διέκκειςθε. περιβέβληται δὲ τοῦτο μειζόνως οὐ μόνον κατὰ τὸδε τὸ σχῆμα, ἀλλὰ καὶ κατ' ³³ ἐννοιαν καὶ κατὰ μέθοδον καὶ κατ' ἄλλα σχήματα πλεί-

Vind. Tzetz. τῇ πόλει om. — Tzetz. Χαυρίου. 23 Tzetz. ὅτι. lege ὅτι. tum Ald. Port. ὑποτίθοιτο. Mon. Tzetz. ὑποτίθοιτο. Vind. ὑπόθοιτο. 24 Mon. Tzetz. ἐνταῦθα. — de fals. leg. p. αἰσθ

354. 25 Par. προίσθαι. 26 Ald. Mon. Vind. ὅτι. Port. ὅτε. 27 Ald. τῷ σχήμ. Port. Mon. Vind. τῷ om. 28 Ald. Tzetz. κατὰ. Port. Mon. Vind. κατ'. 29 τοῦ Vind. om. — pro cor. p. 232. sed Hermogenes e memoria scribens mutavit. 30 Ald. Port. Vind. μὴ τό. Mon. τὸ μή. sq. ἂν Port. om. 31 Vind. τὰ νοήματα. 32 Port. πολέμου οὐ δι' ἐμὲ, καὶ τὰ ἑξῆς. — pro cor. p. 230. 33 Vind. κατὰ ἐνν.

ονα, οἶον, τὸ ἐξ ἐπεμβολῆς, τὸ, οὐ δι' ἐμὲ, οὐ γὰρ
 ἔγωγε. ^{33*} καὶ τὸ ἀπαριθμητικόν, οἶον, πρῶτον μὲν
 ὑμεῖς οὕτω διέκεισθε, καὶ ἄλλα συχνά. ἀλλ' οὖν ὁ
 γε πλαγιασμός πλείστον ἔχει τῆς περιβολῆς, ὥσπερ κἀν
 5 τῷδε· πολλῶν, ³⁴ ὃ Ἀθηναῖοι, λόγων γινομένων
 ὀλίγου δεῖν ³⁵ καθ' ἐκάστην ἐκκλησίαν, καὶ τὰ
 ἐξῆς, καὶ πάλιν, ἐπειδὴ γὰρ οὐ καθεστηκότος χο-
 ρηγοῦ τῇ Πανδιονίδι ³⁶ φυλῇ καὶ τὰ ἐξῆς· ὅλως
 τε μυρία τούτου παραδείγματα παρὰ τῷ ῥήτορι, καὶ
 10 καθόλου τῆς περιβολῆς· οὐ γὰρ ἐστὶν ὅτι ³⁷ μὴ περι-
 βέβληται τῶν τούτου. λέγω δὲ εἰ μὴ κομματικόν τις
 ἀπολαβὼν λέγοι, ὥς ³⁸ ἀπερίβλητόν τε καὶ καθαρὸν εἶη.
 ὥσπερ τὸ, Σαννίων ³⁹ ἐστὶ δῆπου τις ὁ τοὺς τρα-
 γικούς χορούς διδάσκων. οὗτος ἀστρατείας ἐά-
 15 λω. ἀλλὰ τὸ διαρκὲς εἰ θεωροίη, ἐπεὶ εὐθύς ἐνταῦθα
 τὸ κέχρηται συμφορᾷ, ποῦ ἐστὶ ⁴⁰ καθαρὸν, πλὴν
 τοῦ κώλου; καὶ ὅλως τὰ γ' ⁴¹ ἐφεξῆς ἅπαντα πῶς οὐ πε-
 ριβεβλημένα; μυρία τοίνυν (ὅπερ ἔφην) παρὰ τῷ ῥήτορι
 τὰ παραδείγματα τῆς περιβολῆς· ὅπου γε καὶ ἐν ἰδιωτι-
 20 κοῖς οὐδὲν ἥττον πλεονάζει τῇ ἰδέᾳ ταύτῃ, ἔνθα καὶ
 μᾶλλον οἶμαι δεῖ τῆς καθαρότητος, διὰ τὸ ἐν ἥθει τὸ
 πλείστον αὐτῶν εἶναι· τὸ δ' αἴτιον τοῦ πλεονάζειν αὐ-
 τὸν τῇ περιβολῇ (καὶ γὰρ ἐπηγγειλάμην ἔρειν ἐν τῷ πε-
 ρὶ αὐτῆς λόγῳ) ὅτι μεγέθους μὲν αὐτῷ μέλει καὶ ἀξιῶ-
 25 ματος. τῶν δὲ ἄλλων ἰδεῶν, αἱ ποιοῦσι τὸ μέγεθος τῶν
 τοῦ ῥήτορος λόγων, ἐν μὲν ἰδιωτικοῖς σχεδὸν οὐδεμία
 105 πλὴν σφοδρότητος ἀρμόττει, καὶ ταύτης οὐ καθαρᾶς,
 ἀλλὰ μετὰ τινος παραμυθίας, τῶν δὲ ἄλλων οὐδεμία.
 οὔτε ⁴² γὰρ τραχύτητι οὔτε σεμνότητι οὔτε λαμπρότη-

33* Port. δὴ ἔγωγε. 34 Port. ὃ ἄνδρες Ἀθ. — Phil. III. init. 35
 Port. δεῖ. 36 Mon. Πανδιονίδη. — in Mid. p. 518. 37 τι Mon. om.
 38 ὥς ἀπερίβλ. — εἶη Mon. om. 39 In Mid. p. 533. 40
 Vind. εἶτι. 41 Ald. Port. Mon. τὰ τ'. Vind. τὰ γε. 42

τι οὔτε ἀκμῇ χρήσαιοτο ⁴³ ἂν τις ἀκριβῶς ἐν ιδιωτικοῖς
 σφοδρότητι μὲν τοι ἔστιν ὅπου, καὶ ταύτῃ μετὰ ⁴⁴ ἡ-
 θους τινός, ὡς ἐν τῷ, ἀλλ' ὧ χαλεπώτατα Βοιω-
 τῇ, ⁴⁵ δύναται ⁴⁶ χρῆσθαι. καὶ εὖροις ἂν τούτου πολ-
 λὰ παραδείγματα. ἡ μὲν τοι περιβολὴ ἡδυνήθη ἀρμόσαι
 σχεδὸν διόλου καὶ τοῖς ιδιωτικοῖς, ὡς αὐτὸ δῆπου δεί-
 κνυσι τὸ ἔργον, ἐν δὲ τοῖς δημοσίοις τῶν ἀγώνων δύ-
 νανται μὲν πως καὶ αἱ λοιπαὶ τῶν ποιουσῶν τὸ μέγε-
 θος ἰδεῖν διὰ τὸ μέγεθος τῶν πραγμάτων συμπαρα-
 λαμβάνεσθαι, καὶ μάλιστα εἰ τὸ λέγον πρόσωπον ἀξι- 10
 ωμα ἔχει, ⁴⁷ ὡς ἐν τῷ ὑπὲρ τοῦ στεφάνου· καὶ εἰ κα-
 θόλου λέγοιτο, καὶ ⁴⁸ εἰ ἐνδέχοιτο ἐπιφοράν· ἀκμὰς γὰρ
 τότε μάλιστα ἐγχερεῖ ποιεῖν, ὡς ἐν τοῖς κατὰ Φίλιπ-
 πον. οὐ μὴν οὐδὲ ⁴⁹ ἐνταῦθα ἐκείναις μᾶλλον ἔστι πλε-
 ονάσαι· οἷον, σεμνότητι ἢ τραχύτητι ἢ σφοδρότητι ἢ 15
 λαμπρότητι ἢ ἀκμῇ, ὥσπερ τῇ περιβολῇ. τοῦτ' οὖν τὸ
 αἴτιον τοῦ πλεονάζειν τὸν ῥήτορα ταύτῃ παρὰ τὰς ἄλ-
 λας, ἅτε τὴν ἄκραν ἐπιστήμην ἔχοντα περὶ τοὺς λόγους.
 ἀλλ' ὅθεν ἐξέβημεν, πάλιν ἐπανιτέον, ἐπὶ τὰ σχήματα
 τῆς περιβολῆς. Ἐφέλκεται γὰρ νοήματα καὶ τὸ ἐπιτρέ- 20
 χον καλούμενον σχῆμα ἐκ τοῦ παρασυναπτικοῦ· οἷον,
 ἐπειδὴ γὰρ ἐκκλησία μὲν οὐκ ἔτ' ἦν ὑπόλοι-
 πος ⁵⁰ οὐδεμία, διὰ τὸ προκατακεχρησθαι,
 καὶ τὰ ἐξῆς. ἔτι ἐφέλκονται νοήματα καὶ αἱ ὑποστάσεις·
 οἷον, ἐξήλεγξα ⁵¹ τὸν Φίλιππον φανερώς οὔτως, 25
 ὥστε τοὺς ἐκείνου συμμάχους αὐτοὺς ἀνιστα-

Vind. οὐδέ. 43 Vind. χρήσαιτ' ἂν. 44 Ald. Port. Vind.
 καὶ ταῦτα κατὰ. Port. ad marg. γρ. καὶ ταύτῃ μετά. ita Mon.

— tum Ald. τοινός. 45 Ald. Βιωτέ. Vind. Βοιωτών. — ο.
 Boeot. περὶ τοῦ ὀνόμ. p. 1004. 46 Port. δύνασθαι omissio
 χρῆσθαι. 47 Vind. ἔχοι 48 Mon. λέγοιτο ἢ ἐνδ. Par. καὶ
 om. ad marg. γρ. εἰ ἐνδέχοιτο. γρ. καὶ εἰ ἐνδέχοιτο. 49 Vind.
 οὐδ' ἐντ. 50 Ald. ὑπόλοιπος. — de fals. leg. p. 389. 51

μένους ὁμολογεῖν. καὶ πάλιν, ὅσῃν ⁵² εὐνοίαν
 ἔχων ἐγὼ διατελῶ, τοσαύτην ὑπάρξαι μοι,
 καὶ τὰ τοιαῦτα· ἔτι ἐφέλκονται νοήματα καὶ οἱ μερισμοί·
 οἷον, ἃ μὲν οὖν ⁵³ πρὸ τοῦ πολιτεύεσθαι καὶ
 5 δημηγορεῖν ἐμὲ προὔλαβε καὶ κατέσχε Φίλιπ-
 πος, ἐάσω· ἃ δ' ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐπὶ ταῦτα ἐπέ-
 στην ἐγὼ, διεκωλύθη, ταῦτα ἐρῶ. ἐπεὶ δὲ πολὺν
 τὸ σχῆμά ἐστι τὸ τοῦ μερισμοῦ σχεδὸν ἐν παντί ⁵⁴ λό-
 γῳ, οὐ μόνον ἐν τῷ Δημοσθένει, ἀξιόν τι καὶ ⁵⁵ πλεῖ-
 10 ον εἰπεῖν περὶ αὐτοῦ. Μερισμὸς γὰρ πᾶς ἔμφασιν μὲν
 πάντως ἔχει περιβολῆς διὰ τὸ ἐφέλκεσθαι τι, ἦτοι δὲ φρα-
 νερὰν ἔχει ⁵⁶ τὴν περιβολήν, ἥ μέχρι μὲν ἐμφάσεως πε-
 ριέβαλεν, ⁵⁷ ἕτερον δὲ τι ἐποίησε. διὰ μακροῦ μὲν γὰρ
 ὅτε ἀπολαμβάνοι ⁵⁸ τὴν ἀνταπόδοσιν, περιβάλλει πάντως·
 15 οἷον, τὸ ⁵⁹ μὲν οὖν τὴν Φιλίππου ῥώμην διεξ-
 εἶναι καὶ διὰ τούτων τῶν λόγων προτρέπειν
 τὰ δέοντα ποιεῖν ὑμᾶς, μέχρι τοῦ, ⁶⁰ ἃ δὲ καὶ
 χωρὶς τούτων ἐνι· ἐνταῦθα γὰρ ἡ ἀνταπόδοσις. τοῦ-
 το δὲ τὸ παράδειγμα καὶ μεστὸν, οὐ μόνον περιβεβλη-
 20 μένον ἐστίν. ἐστὶ γὰρ ἡ μεστότης οὐδὲν ἄλλ' ἢ περιβο-
 λῇ πλεονάσασα ἐν ἑαυτῇ, ⁶¹ ὥσπερ ἂν εἴ τις λέγοι περι-
 βολῇ περιβεβλημένη· μικρὸν δὲ ὕστερον σαφέστερον περὶ
 αὐτῆς ἑρῶμεν, καὶ μετ' ἐναργεστέρων παραδειγμάτων·
 ἀλλ' οὖν ὅ γε μερισμὸς διὰ μακροῦ μὲν ἔχων τὴν ἀντα-
 25 πόδοσιν περιβάλλει τὸν λόγον, ὡς ἐλέγομεν· δι' ἐλαχί-
 στου δὲ γοργὸν ποιεῖ. οἷον, ἐσπέρα μὲν γὰρ ἦν· ἥ κε
 δ' ἀγγέλλων ⁶² τις ὡς τοὺς πρυτάνεις, ὡς ⁶³
 Ἐλά-

pro cor. p. 272. 52 ibid. init. 53 ibid. p. 245. 54
 Vind. παντὶ τῷ λόγῳ. 55 καὶ Vind. om. 56 Mon. ἔχοι.

57 Vind. περιέλαβεν. 58 Mon. ἀπολαμβάνει. 59 Ol. II. p.
 18. 60 Mon. τούτου. 61 Vind. αὐτῇ et mox μικρὸν δ'
 ὕστ. 62 Edd. codd. ἀγγέλων. — pro cor. p. 284. 63 ὡς

Ἐλάτεια κατείληπται. καὶ πάλιν, εἴτα ⁶⁴ κατ-
 ηγοραῖ μὲν ἐμοῦ, κρίνει δὲ τουτονί. εἰ μέντοι κα-
 τὰ συζυγίαν παραληφθεῖη, καὶ καλὸν ὁμοῦ καὶ ἐπιμελῇ
 τὸν λόγον ἐποίησεν. οἷον, παρὰ μὲν γὰρ τὰς τῶν ⁶⁵
 χορηγιῶν δαπάνας μικρὸν ἡμέρας μέρος ἢ 5
 χάρις τοῖς θεωρένοισι γίνεται. παρὰ δὲ τὰς
 τῶν εἰς τὸν πόλεμον παρασκευῶν ἀφθονίας
 πάντα τὸν χρόνον ἢ σωτηρία τῇ πόλει. δύο γὰρ
 κῶλα συντεθέντα δύο κώλοις ἑτέροις συνεζευγμένοις, ὡς-
 περ ἐν στροφῇ καὶ ἀντιστροφῇ, ⁶⁶ τὴν ἀνταπόδοσιν ἔ- 10
 χει. ἐνταῦθα δὲ τὸ κάλλος καὶ αἱ παρισώσεις ἐποίησαν,
 οὐ μόνον ὁ κατὰ συζυγίαν μερισμός. Ἔτι δὲ ⁶⁷ οἱ με-
 ρισμοὶ ποιοῦσι μεστὸν τὸν ⁶⁸ λόγον, ὅταν ⁶⁹ αὐτοὶ αὐ-
 τοῖς ἐπεμβάλλωνται. ⁷⁰ οἷον, εἰ μὲν περὶ καινοῦ τι-
 νος πράγματος, ὡ ⁷¹ Ἀθηναῖοι, καὶ τὰ ἐξῆς. πρὶν 15
 γὰρ ἀνταποδοῦναι, ἐπενέβαλεν ⁷² ἔτερον μερισμόν· εἰ
 μὲν ἤρεσκε τί μοι τῶν ὑπὸ τούτων ῥηθέντων,
 ἡσυχίαν ἂν ⁷³ ἦγον· εἰ δὲ μὴ, τότε ἂν καὶ αὐτὸς 106
 ἐπειρώμην ἃ γινώσκω λέγειν. εἰθ' ὕστερον ἢ ἀν-
 ταπόδοσις· ⁷⁴ ἐπειδὴ δὲ ὑπὲρ ὧν πολλάκις εἰρή- 20
 κασιν οὗτοι, συμβαίνει καὶ νυνὶ σκοπεῖν. με-
 στός οὖν ἐγένετο διὰ τοῦτο ὁ λόγος. ὅταν τε οὖν αὐτοὶ
 ἑαυτοῖς ἐπεμβάλλωνται ⁷⁵ οἱ μερισμοὶ, μεστότητα ποι-
 οῦσι, καὶ ὅταν ἀλλήλων ἐξηρητημένοι ὦσιν. οἷον, τοῦ-
 το ⁷⁶ τοίνυν τὸ ψήφισμα τῷ μὲν ἐνὶ τῷ Κερσο- 25

Ἐλ. κατείληπται Mon. Vind. om. 64 pro cor. p. 230. 65
 Port. ἐπὶ τῶν. — in Lept. p. 465. 66 Par. ad marg. γρ. ὡς-
 περ ἐν στροφῇ καὶ ἀντιστροφῇ. 67 Vind. δ' οἱ. 68 τον
 Mon. om. 69 Ald. Port. Mon. ὅταν τε. Vind. τε om. 70
 Ald. ἐπιβάλλονται. Port. ἐπιβάλλωνται Mon. Vind. ἐπεμβάλλων-
 ται. 71 Port. ὡ ἄνδρες Ἀθ. — Phil. I. init. 72 Vind.
 ἐπενέβαλεν. 73 ἂν Mon. om. 74 Par. γρ. ἢ ἀπόδοσις.
 75 Ald. ἐπεμβάλλωνται. praec. ἑαυτοῖς Mon. Vind. om. 76
 Rhetor. III.

βλέπτῃ συμπράττοντι τὴν ἀρχὴν Χαριδήμῳ
 ἀσφάλειαν διδόν, ⁷⁷ τοῖς δὲ τῶν ἐτέρων βασι-
 λέων στρατηγοῖς φόβον καὶ δέος, μὴ τινα αἰ-
 τίαν ἔχωσι, παριστάν. ⁷⁸ εἶτα πρὶν ἀπολῦσαι τὴν
 5 διάνοιαν ἐπισυνῆψεν, ἐξαρθήσας τοῦ προτέρου ἄλλον με-
 ρισμὸν, τοὺς μὲν ἀσθενεῖς, τὸν δ' ἕνα ⁷⁹ ὄντα
 ἰσχυρὸν καθίστησι. μεστὸν οὖν ἐποίησε τὸν λόγον.
 ὅλως οὖν ἡ μεστότης γίνεται, ὅταν σχήματα περιβλητι-
 κά δι' ἀλλήλων πλεονάσῃ κατὰ ⁸⁰ ἐπεμβολήν, ἢ κατὰ ἐξ-
 10 ἀρτησιν, ὡς προεῖρηται. ἢ εἰ ⁸¹ καὶ ἐτέροις περιβλητικοῖς
 ἕτερα τοιαῦτα οὕτως πῶς συμπλακείη, ⁸² οἷον μερισμῷ
 τῷ κατ' ὑπόστασιν, ἢ ἄλλῳ ⁸³ τῷ ἄλλο τοιοῦτον ἐπεμ-
 βληθὲν ἢ ἐξαρθηθὲν, ὡς ἐδείξαμεν ὀλίγῳ ἔμπροσθεν.
 ἔστι γὰρ ἡ μεστότης οὐδὲν ἄλλ' ⁸⁴ ἢ πλεονάσασα περι-
 15 βολή. τὰ γὰρ ποιοῦντα τὴν περιβολήν, εἰ πλείονα παρα-
 ληφθεῖη κατὰ ⁸⁵ ταῖτόν, οἷον ἐπεμβολαὶ καὶ τὰ τοιαῦ-
 τα, μεστὸν ποιοῦσι τὸν λόγον. μεγάλης δὲ εὐτονίας καὶ
 δυνάμεως ἐν τοῖς τοιούτοις ἐστὶ τὸ σαφῶς καὶ μὴ συγκε-
 χυμένως εἰπεῖν. τῷ ῥήτορι δὲ πολὺ τούτου ⁸⁶ τὸ περιόν.
 20 ταῦτα περὶ τε μερισμοῦ καὶ μεστότητος.

Ποιῖν δὲ ἔραμεν περιβολήν σχήματα οὐ μόνον τὰ
 ἐφελκόμενα ἕτερα νοήματα, ⁸⁷ ἀλλὰ καὶ ἄλλα ἅττα, ⁸⁸

Port. τὸ τοῖνιν ψήφ. τουτὶ τῷ μὲν ἡγουμένῳ τῶν Κερσοβλέπτου
 πραγμάτων ἀσφ. — c. Aristocr. p. 654. 77 Ald. διδόναι.
 Port. διδοῦν. Mon. Vind. διδόν. 78 Ald. Port. Codd. παρι-
 στάν. 79 Par. γρ. τὸν δὲ ἕνα ὄντα. 80 Vind. κατ' ἐπ.
 81 εἰ Ald. Port. om., est in Mon. Vind. — Par. ad marg.
 γρ. εἰ καὶ ἐτ. περιβλ. 82 Ald. Port. Mon. συμπλακῇ. Vind.
 συμπλακείη. 83 Mon. ἄλλο τε ἄλλῳ τοιούτῳ. Vind. ἄλλο τε
 ἄλλῳ τοιούτον. 84 Par. ἄλλ' om., ad marg. γρ. ἄλλ' ἢ πλεον.
 85 Ald. μετά. Port. περὶ. Mon. Vind. Par. κατά. Par. ad marg.
 παραληφθεῖη τὰ κατ' αὐτόν. 86 Vind. τούτου πολὺ. 87 Par.
 γρ. ἐνοήματα. 88 Vind. ἄλλάττα [sic]. Ald. ἄλλα ἅττα.

περὶ ὧν ἀνάγκη καὶ αὐτῶν εἰπεῖν. τό τε οὖν κατὰ ⁸⁹
 ἄρσιν καὶ θέσιν περιβάλλει, τέλειον ποιοῦν τὸν λόγον.
 οἶον, οὐχ ὥς τῶν ἀποδωσομένων τὰ ὑμέτερα· ⁹⁰
 εἶτα ἡ θέσις, ἀλλ' ὥς τῶν φυλαξόντων τοὺς ἄλ-
 λους. τοῦτο τὸ σχῆμα οὐκ ἔθεμεν ἐν τοῖς ἐφελκομένοις ⁵
 ἄλλα νοήματα, ὅτι καὶ ⁹¹ καθ' ἑαυτὴν ἡ ἀναιρέσις δύ-
 νηται τίθεσθαι, καὶ οὐκ ἀναγκαιῶς αὐτῇ ἔπεται ἡ θέ-
 σις· οἶον, οὐ δι' ἐμὲ, οὐ γὰρ δὴ ⁹² ἔγωγ' ἐπολι-
 τευόμην πω τότε, πρῶτον μὲν ὑμεῖς οὕτω διέ-
 κεισθε· οὐδὲν γὰρ ἐπηκολούθησε θετικὸν τῇ ἀναιρέσει. ¹⁰
 τό τε οὖν κατ' ἄρσιν καὶ θέσιν περιβάλλει σχῆμα, τέλειον
 ποιοῦν τὸν λόγον, καὶ τὸ ἐξ ἀναιρέσεως συμπλεκτικόν.
 περιουσιαστικά γὰρ τὰ οὕτω προφερόμενα ⁹³ νοήματα
 δοκεῖ πως εἶναι· οἶον, οὐ μόνον τόδε, ⁹⁴ ἀλλὰ καὶ τόδε.
 οὐ γὰρ μόνον εἴ τι χρήσιμον ἐσκεμμένος ἦκοι ¹⁵
 τις, τοῦτο ἂν ἀκούσαντες λάβοιτε, ἀλλὰ καὶ
 τῆς ὑμετέρας τύχης ὑπολαμβάνω. ⁹⁵ καὶ μὴν καὶ
 τὸ κατὰ συστροφὴν λεγόμενον σχῆμα σφόδρα ἐμπερίβο-
 λον· οἶον, εἰ γὰρ ⁹⁶ ὅθ' ἤκομεν Εὐβοεῦσι βεβοη-
 θηκότες, καὶ τὰ ἐξῆς. καὶ πάλιν, ὁ γὰρ οἷς ⁹⁷ ἂν ²⁰
 ἐγὼ ληφθεῖην, ταῦτα πράττων, καὶ τὰ ἐξῆς. ἡ δὲ
 ἐπεμβολὴ καὶ ὅλως τὸ πρὶν ἀναπαῦσαι τὴν ἔννοιαν ὑπο-
 στρέφειν καὶ ἐπεμβάλλειν ἑτέρας ἐννοίας, ὅτι περιβολῆς
 ἴδιον, ἱκανῶς καὶ ὀλίγῳ ἔμπροσθεν ἐν τῷ περὶ μεστότη-
 τος καὶ ἐν τῷ περὶ καθαροῦ λόγου, καὶ ὅλως ἐν πλείοσιν ²⁵
 εἰρήκαμεν. καὶ παραδείγματα δὲ αὐτοῦ τεθείκαμεν οὐκ
 ὀλίγα. εἰδέναι μέντοι χρή, ὅτι ⁹⁸ αἱ τοιαῦται ἐπεμβολαὶ

89 Vind. Mon. κατ' ἄρσιν. 90 Ald. Vind. ἡμέτερα. Port.
 Mon. ὑμέτερα. — de fals. leg. p. 344. 91 καὶ Mon. om. 92
 δὴ Ald. Mon. om., habet Port. Vind. tum Vind. ἔγωγ. — pro
 cor. p. 230. 93 Vind. περιφερόμενα. 94 Vind. τάδε. 95
 Mon. ὑπολαμβάνων. — Ol. I. init. 96 Ol. I. p. 77. 97
 Phil. III. p. 115. 98 Mon. Vind. ὅτι αὐται αἱ ἐπεμβολαί.

καὶ ὑπτιότητα ἐξαιροῦνται τὴν ἐν ταῖς ἀφηγήσει, δια-
κόπτουσαι τὸν λόγον καὶ ποιοῦσαι κατ' αὐτὸ τὸ διακό-
ψαι γοργότερον· οἷον, τοῦ⁹⁹ γὰρ Φωκικοῦ συστάν-
τος πολέμου· εἶτα διέκοψε τὴν ἀφήγησιν ἐπεμβολῶν
8 τὸ, οὐ δὲ ἐμὲ, οὐ¹ γὰρ ἔγωγ' ἐπολιτευόμην
πῶ τότε. εἶτα ἤκε πάλιν ἐπὶ τὴν ἀφήγησιν· πρῶτον
μὲν ὑμεῖς οὕτω διέκεισθε, καὶ τὰ ἐξῆς· τοιοῦτόν
ἔστι καὶ τὸ, ἔστι τοίνυν² οὗτος ὁ πρῶτος Ἀθηναί-
ων αἰσθόμενος Φίλιππον, ὡς τότε δημηγορῶν
10 ἔφη, ἐπιβουλεύοντα τοῖς Ἕλλησι. καὶ ὅλως, εἴ γε
βραχεῖαι εἰν αἱ ἐπεμβολαί, ἀλλὰ μὴ μακραί, μᾶλλον
γοργόν, ἢ περιβεβλημένον ποιοῦσι τὸν λόγον. οἷον, τοῦτ'
ἐκεῖνον, ³ ὅπερ καὶ ἀληθὲς ὑπάρχει, φανῶλον
φαίνεσθαι. ὁρᾷς πῶς⁴ εὐκίνητος καὶ γοργὸς ὁ λόγος
15 ἔστιν; ἐγένετο δὲ διὰ τὴν ἐπεμβολὴν τὴν⁵ οὖσαν βραχεῖαν,
ὅπερ καὶ ἀληθὲς ὑπάρχει· οὐ μὴν ἀπηλλάχται γε πάντη
107 περιβολῆς· οὐδὲ ⁶ αὐτὸς οὕτως, ὥσπερ οἶδ' ⁷ ὅτε μακραί
εἰν αἱ ἐπεμβολαί, ἀπηλλάχθαι γε ἔωσι τὸν λόγον γορ-
γότητος· καὶ τοι μᾶλλον τότε ποιοῦσαι περιβολὴν, ἢ
20 γοργότητα. καὶ τὰ ⁸ μὲν κατὰ τὰς ἐννοίας καὶ μεθόδους
καὶ σχήματα, καὶ εἴπερ ἄρα λέξεις⁹ γένοιντ' ἄν, ὡς ἐδεί-
ξαμεν, περιβολῆς, διαρκῶς ἀποδέδεικται.

Κῶλὰ γε μὴν ἢ συνθήκας ἢ ἀναπαύσεις ἢ ῥυθμούς
οὐκ ἔχομεν ἴδια περιβολῆς εἰπεῖν. πάντα τε γὰρ¹⁰ κῶλᾳ,
25 ὡς ἔπος εἰπεῖν, καὶ πάντας δέχεται ῥυθμούς τοὺς¹¹ ἐν
πάσαις ἰδέαις καὶ πάσας συνθήκας καὶ πάσας ἀναπαύ-
σεις. διότι καὶ τὴν περιβολὴν ἐκεῖναι δέχονται πᾶσαι,

99 pro cor. p. 230. 1 Vind. οὐδὲ γὰρ ἔγωγε. Port. δὲ ἔγωγ'.
2 de fals. leg. p. 344. 3 Ol. II. p. 19. 4 Ald. Mon.
πῶς. Port. Vind. πῶς. 5 τὴν Mon. Vind. om. 6 Mon.
Vind. οὐδ' οὕτως. 7 Vind. οὐδέ. 8 Par. γρ. καὶ τὰς μὲν
ἐννοίας. 9 Ald. λέξεις γένοιντ' ἄν. Port. λέξεις γένοιντ' ἄν.
Vind. λέξεις γένοιντ' ἄν. 10 Mon. καί. 11 τοὺς Vind. om.

πλὴν ἴσως τῆς καθαρότητος· ἐξίσταται γὰρ αὐτῆς ἡ καθαρότης εἰ περιβληθεῖη. καὶ ὅλως, ὅπερ ἔλεγον καὶ τῷ περὶ αὐτῆς, ἐναντία ἐστὶ τῇ περιβολῇ· διὸ καὶ κατὰ πολλὰ ἀπὸ τῶν ἐναντίων ἀλλήλαις γίνονται ἢ τε περιβολὴ καὶ ἡ καθαρότης, εἰ καὶ μὴ κατὰ ¹² πάντα. εἰ δὲ ¹³ 5 ἐγχωρεῖ κατ' ἐννοιαν περιβάλλοντα τοῖς ἄλλοις καθαρὸν ποιεῖν τὸν λόγον, ἢ τὸ ἀνάπαλιν, οὐ δεῖ θαυμάζειν. ἐστὶ γὰρ καὶ καθαρῶς δοκοῦντα λέγειν περιβάλλειν ταῖς ἐννοίαις, τὰ παρακολουθοῦντα πάντα ἐξετάζοντα· καὶ τούναντίον αὐτὴ περιβεβλημένως δοκοῦντα λέγειν καθαρὸν ἐκ- 10 φέρειν τὸ νόημα ¹⁴ καὶ ψιλόν. καὶ τοῦτο οἶμαι σαφῶς ἐν τῷ περὶ καθαρότητος ἡμῶν δεδιχθαι.

C a p. XII.

ΠΕΡΙ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΛΛΟΥΣ.

Μετὰ τὸν περὶ σαφηνείας τε καὶ ἀξιώματος τοῦ κατὰ μέγεθος λόγον ἀκόλουθον ἂν εἴη λέγειν περὶ ἐπιμε- 15 λείας τε καὶ κάλλους τοῦ κατ' αὐτόν. δεῖ γὰρ τῷ ¹ σαφεῖ τε καὶ ὄγκον ἔχοντι καὶ ἀξίωμα λόγῳ πάντως καὶ κάλλους τινὸς καὶ εὐρυθμίας, εἴπερ μὴ ὡς ἀγλευκῆς τις γενήσεσθαι μέλλοι. τούτῳ δ' ὅτι μὲν ἐναντίον ἐστὶ τὸ ἀμελὲς καὶ ἄρρυθμον ² καὶ κατὰ σύνταξιν εὐτελές, δῆ- 20 λον. εἰ δὲ που καὶ τὸ τοιοῦτον χρήσιμον, ὥσπερ ἐν τραχύτητι τε καὶ σφοδρότητι, ἐτέρου λόγου. ἀλλὰ περὶ κάλλους ³ λεκτέον καὶ τῆς ἐπιμελείας. Κάλλος μὲν ⁴ τοίνυν τὸ ἐν λόγῳ κυρίως μὲν εἶη ⁵ ἂν τὸ ἐκ πάντων τῶν ποι-

12 κατὰ Vind. om. 13 Mon. Vind. δ' ἐγχ. 14 Vind. Mon. ἐννόημα.

1 Ald. τό. 2 Edd. Codd. ἄρυθμος. 3 Vind. Mon. κάλλους τε. 4 μὲν Vind. om. 5 Ald. οἷη.

ούντων τὰς ἰδέας αὐτοῦ πάσας, οἷον, ἐννοιῶν, μεθόδων,
 λέξεων καὶ τῶν λοιπῶν, εὐάρμοστον καὶ σύμμετρον μετὰ
 τινος ἐμφαινομένης δι' ὅλου τοῦ λόγου ποιότητος ἥθους
 μιᾶς προποιήσεως τῇ ἰδέᾳ, καθάπερ ἐν ⁶ σώματι χρωμα-
 5 λέγω δὲ ταῦτόν εἶτε κατὰ μίαν αὐτῶν ἐκάστην ἐργάζε-
 σθαι τις προαιροῖτο, ⁷ εἴτε καὶ πάσας μὴν, ὡς πεφυ-
 κασι μίγνυσθαι, τὸν ποικίλον τε καὶ Δημοσθενικὸν καὶ
 ὄντως ⁸ πολιτικὸν μετιῶν λόγον, εἴτε καὶ τινὰς αὐτῶν
 τισι συναρμόττειν. ἐπειδὴ γὰρ ⁹ καθόλου τὸ κάλλος ἐστὶ
 10 συμμετρία μελῶν καὶ μερῶν μετ' εὐχρωίας, δι' ὧν λόγος ¹⁰
 τις γίνεται, εἴτε ἰδεῶν ὅλων μίγνυμένων εἰς ταῦτόν, εἴτε
 καὶ τῶν συμπληρούντων ἐκάστην ἰδέαν (ταῦτα γὰρ οἷον
 μέλη καὶ μέρη ἐστὶν αὐτοῦ), δεῖ δὴ πρὸς τὴν, εἰ μέλλοι ¹¹
 καλὸς εἶσθαι, ἂν τε ποικίλος, ἂν τε μονοειδὴς ἢ, συμ-
 15 μετρίαν ἔχειν τούτων, ὅ ἐστιν εὐαρμοσίαν, καὶ τινὰ ἐπαν-
 θεῖν αὐτῷ οἷον εὐχροίαν, τὴν ἐμφαινομένην διόλου μί-
 αν τοῦ ἥθους ποιότητα, ἣν δὴ καὶ φύσει τινὲς χρωμα-
 λόγου ὀνομάζουσι. καὶ ¹² τοῦτό ἐστι τὸ κάλλος, ὃ μοι
 δοκεῖ καὶ ὁ Πλάτων ¹³ εἰπεῖν, φάσκων δεῖν ἔχειν τὸν λό-
 20 γον κεφαλὴν τε καὶ ἄκρα καὶ μέσα πρόποντα ἀλλήλοις
 τε καὶ τῷ ὅλῳ σώματι, ἀλλὰ μὴ χύδην ἕκαστα βεβλη-
 σθαι, εἰ καὶ καλὰ εἴη καθ' ἑαυτά· ¹⁴ οὐ γὰρ δύνασθαι

6 ἐν Mon. om. 7 Ald. προαιρεῖτο. Port. προαιροῖ. Vind.
 προαιροῖτο. 8 Mon. Vind. ὡς ὄντως. 9 Tzetz. δέ. — Ad
 rem cfr. Schol. Theocrit. VIII. 72. κάλλος γὰρ ἐστὶ συμμετρία
 μελῶν καὶ μερῶν μετ' εὐχρωίας. Clem. Al. Paedag. III. 11. p. 291.
 29. συμμετρία μελῶν καὶ μερῶν μετ' εὐχρωίας. Strom. IV. 26. p.
 638, 20. τὰ δὲ μέλη καὶ μέρη πρὸς τὸ καλὸν οὐ πρὸς ἡδονὴν εὐ-
 θετα. Protrept. p. 8. 12. εἴ πως οἷόν τε καὶ παρὰ μέρος ἢ μέ-
 λος τὸν ἄνθρωπον ὑγιᾶναι. Alia vide apud Boisson, ad Aristaen.
 p. 211. sq. 10 Vind. δι' λόγος. Tzetz. δι' λόγ. 11 Ald.
 Port. Vind. μέλοι. Mon. marg. Vict. Tzetz. μέλλοι. 12 Ald.
 ὀνομάζουσιν. εἰ καὶ. Port. Mon. Vind. Tzetz. εἰ om. 13
 Phaedr. p. 261. a. 14 Vind. αὐτά.

ποτε οὕτω γενέθαι καλὸν λόγον.¹⁵ καὶ τοῦτο αἰτιᾶται
 γε τοῦ Λυσίου ἔρωτικου, ὥς ταῖς ἐννοίαις οὐκ εὐαρμόστως
 αὐτοῦ χρησαμένον, οὐδὲ τῇ τάξει. οὐ μὴν τὰς ἐννοίας γε
 αὐτὰς αἰτιᾶται, οὐδὲ τὴν λέξιν, ἐπεὶ ταῖς γε ἐννοίαις καὶ
 αὐτὸς χρῆται¹⁶ ταῖς αὐταῖς. τὴν δ' αὖ λέξιν καὶ πάνυ 5
 ἐπαινεῖ, σφόδρα¹⁷ εὖ φάσκων, τοῖς τε ὀνόμασι καὶ τοῖς
 ῥήμασι τὸν λόγον ἀποτετορνεῦσθαι, καὶ οὐκ ἀγενῶς¹⁸
 εἰρησθαι τὸ ἐπιὸν τῷ ῥήτορι· ἀλλὰ περὶ μὲν Λυσίου καὶ 108
 τοῦ Λυσίου λόγον, εἴτ' οὖν παντὸς, εἴτε καὶ αὐτοῦ μό-
 νοῦ τοῦ ἔρωτικου, τανῦν ἀναβεβλήσθω, ἐπὶ δὲ τὸ προ- 10
 τεθὲν ἐπανιτέον. κάλλος γὰρ λόγου κυρίως μὲν ὁ προ-
 εἴρηται εἶναι λέγοιτ' ἄν. ἐπεὶ δὲ ἐστὶ τινα¹⁹ ἃ δὴ²⁰ σα-
 φῶς ἐκπρέπει²¹ τῶν, ἄλλων πολλάκις ἐν τῷ λόγῳ, οἷον
 κόσμος τις ἐπικείμενος ἐξωθεν κομμωτικός,²² ᾧ μόνῳ καὶ
 τὸ²³ τοῦ κάλλους τινὲς τοῦ ἐν λόγῳ ἀπέδωσαν ὄνομα, 15
 καὶ περὶ οὗ καὶ Ἰσοκράτης φησὶν, ἅτι τοὺς ἀκούοντας
 ἐπισημαίνεσθαι καὶ θορυβεῖν ποιεῖ. περὶ παρισώσεων

15 Tzetz. τὸν λόγον. τὴν Vind. καὶ τοῦτο γε αἰτ. τοῦ, 16
 Vind. χρῆται γε. 17 Vind. πάνυ ἐπαινεῖ σφόδρα· εὖ φάσκ.

18 Ald. Mon. ἀγενῶς. Port. Vind. ἀγενῶς. Mox Vind. ἐπιων.
 Male interpres reddit τὸ ἐπιὸν, sequentia: est potius: quid-
 quid primum in buccam venit: Koen. ad Greg. Cor.
 p. 198. Schaef, 19 Sicel. p. 325. ἐπεὶ δ' ἐστὶ τινα μέχρις
 ἐνταῦθα ἢ ἀπόδοσις τοῦ μὲν ἐκταθέντος ταῖς ἐπεμβολαῖς καὶ μεστοῦ
 γενομένου λόγου. τὸ ἐπεὶ δὲ ἀπόδοσις ἐστίν. Ad hunc Hermo-
 genis locum spectare censeo Eustathium ad Il. Σ. 101. sqq.
 ἣ τοίνυν ἀπλήρωτος μεμνήκεν, ὡς ἐρῆσθαι, ὁ ἐπεὶ σύνδεσμος, καὶ
 οὕτω χωλεύει ὡς ἀναπόδοτος ὁ λόγος, ὁποῖόν τι καὶ ὁ Κίλις ῥήτωρ
 ἐν τῷ περὶ ἰδεῶν παρασημειοῦται κ. τ. λ. 20 Vind. δεῖ. 21
 Ald. ἐκπρέπει. Port. Mon. Vind. ἐκπρέπει. 22 Ald. Vind.
 κομμωτικῶς. Port. κομμωτικός. Mon. κομματικός, ὃ μόνως. cfr,
 Hemsterh. ad Aristoph. Plut. p. 398. sq. ed. Lips. 23 Port,
 τῷ. Vind. τὸ τοῦ καλλ. τοῦ ἐν λόγῳ τινός.

καὶ τοιούτων τινῶν λέγων ταῦτ' εἶρηκεν ἐν Παναθηναϊ-
κῷ. ²⁴ Φαίνεται δὲ οὐκ ὀλίγῳ καὶ τούτῳ χρησάμενος ὁ
Δημοσθένης, καὶ ἀναγκαῖον ὃν οὐδενὸς ἦττον τῶν τε
προειρημένων ἰδεῶν τοῦ λόγου καὶ τῶν ῥηθῆσεσθαι μελ-
5 λουσῶν. ἐπειδὴ ²⁵ ταῦτα οὕτως ἔχει, δεῖ δὴ καὶ περὶ
τούτου τοῦ κάλλους εἰπεῖν.

Εἰδέναι οὖν χρὴ πρῶτον, ὅτι τὸ τοιοῦτον κάλλος πε-
ρὶ τὴν λέξιν μόνην ἐστὶ καὶ τὰ ἐπόμενα τῇ λέξει, σχή-
ματα λέγω καὶ κῶλα, συνθήκας τε καὶ ἀναπαύσεις, καὶ
10 τὸ ἐκ τούτων γινόμενον, τοὺς ῥυθμούς. Ἐννοιοι δὲ αὐταὶ
καθ' ἑαυτάς, ἣ μέθοδοί τινες τοῦ τοιοῦτου κάλλους οὐκ
εἰσὶ, πλὴν εἴ τις ²⁶ λέγοι τὴν δριμύτητα, περὶ ἧς ὀλίγῳ ²⁷
ὑστερον ἐροῦμεν, ὅτε περὶ ἀφελείας τε καὶ γλυκύτητος λέ-
γομεν. ἀλλὰ πρῶτόν γε περὶ τῶν λέξεων. περὶ γὰρ ²⁸ τῶν
15 ὁμολογουμένων πρῶτον ²⁹ λεκτέον.

Λέξεις τοίνυν καλὴ πᾶσα, ἥπερ καὶ καθαρά. αἱ γὰρ
τραχεῖαι καὶ τροπικαὶ ἐναργεῖς μὲν εἶναι ἄν, καὶ ἴσως καὶ
ἄλλο τι, ὥσπερ καὶ τὸ, ³⁰ ἐμὲ γοῦν, ὧ ἄνδρες ³¹ Ἀθη-
ναῖοι, διεφθαρμένος καὶ πεπρακὼς ἑαυτόν ἐλάν-
20 θανε· καὶ τὸ, ³² ἐκνενευρισμένοι, καὶ ὅσαι τοιαῦ-
ται. καλαὶ δὲ, ὡς ἐν τοιούτῳ κάλλει οὐκ εἰσὶ. ταῦτά τοι
καὶ ὁ ³³ Ἰσοκράτης μάλιστα κάλλους πεφροντικῶς ἥκιστα
ἐχρήσατο ταῖς τροπικαῖς. πλεῖον δὲ τὸ ³⁴ τῆς ἐπιμελείας
καὶ τοῦ κάλλους ἔχουσιν αἱ μικραὶ τῶν λέξεων, καὶ δι'

24 Panath. init. — tum Vind. καὶ τούτῳ δὲ οὐκ ὀλίγῳ χρη-
σάμενος ὁ Δημ. φαίνεται. 25 Vind. ἐπεὶ δὲ ταῦθ' οὕτως ἔχει.
26 Par. ad marg. γρ. πλὴν εἰ μὴ τις λέγοι. 27 Mon. ὀλίγον.
28 γὰρ et sq. πρῶτον Mon. om. 29 Vind. πρώτως. In Mon.
sequitur tit. περὶ λέξεων. 30 Vind. ὥσπερ καὶ με γοῦν. Mon.
ὥσπερ τὸ, καὶ με γοῦν. 31 ἄνδρες Ald. Vind. om., habet
Port. Mon. — de fals. leg. p. 345. 32 Vind. τὸ om. Mon.
καὶ ἡ. Ol. III. p. 37. 33 ὁ Vind. om. 34 Mon. πλεῖον δὲ
τοῦ κάλλους καὶ τῆς ἐπιμελείας.

ὀλίγων συγκείμεναι συλλαβῶν· οἷον, περὶ τοῦ πῶς
ἀκούειν ὑμᾶς ³⁵ ἐμοῦ δεῖ.

Σχήματα δὲ καλὰ καὶ ³⁶ ἐκπρεπῇ ποιεῖ τὸν κόσμον,
καὶ σαφῶς τὸ κακαλλωπίσθαι ἐνδείκνυται, αἱ τε παρισώ-
σεις, αἵπερ καὶ πλεονάζουσι παρὰ τῷ Ἰσοκράτει· εἰσὶ δὲ 5
καὶ παρὰ τῷ ῥήτορι, οὐ μὴν τοσαῦταί γε οὐδὲ τοιαῦται.
μάλιστα δ' ἐκεῖναι παρ' αὐτῷ σπάνιαι, ὅσαι τὸ καθ'
αὐτὰς ἀκριβὲς ἔχουσιν. οἷόν ἐστι καὶ τὸ, τῇ τε ³⁷ πόλει
βοηθεῖν οὔεται δεῖν καὶ δίκην ὑπὲρ αὐτοῦ λα-
βεῖν, τοῦτο κἀγὼ πειράσομαι ³⁸ ποιεῖν. τοιαύτην 10
γὰρ παρίσωσιν καὶ οὕτως ἐπιτετηδευμένην οὐδεμίαν εὐρεῖν
ἐτέραν ³⁹ ἔχομεν παρὰ γε τῷ ῥήτορι. ἀλλὰ τὴν μὲν αἰ-
τίαν, δι' ἣν ἐνταῦθα ἐπετήδευσεν οὕτω κακοσμημένον
προσκόρως τὸν λόγον εὐθύς ἐν ⁴⁰ προκαταρκτικοῖς παρα-
σχέσθαι, θεωροῦντες τὸν λόγον αὐτὸν τὸν κατ' Ἄνδρο- 15
τίωνος εἰρήκαμεν. ὅτι δ' οὖν σπανίως χρῆται τῷ τοιούτῳ,
φανερὸν. οὐ μὴν ταῖς γε παρισώσεσιν αὐταῖς σπανίως·
ἀλλὰ χρῆται μὲν αὐταῖς μετρίως, μετὰ μέντοι τινὸς πα-
ραμυθίας. ἥτοι ⁴¹ γὰρ διακόπτων αὐτὰς ἐξ ἐπεμβολῆς
τινος τῷ λόγῳ καταμίγνυσιν, ⁴² ἢ ἐναλλάττων τὰς συλ- 20
λαβὰς τὰς κατὰ τὸ τέλος παρισούσας ⁴³ τὰ κῶλα, ἢ ταῖς
κατὰ τὸ ⁴⁴ κῶλον ἅπαν ⁴⁵ παρισώσεσιν, οὐχὶ ταῖς κατὰ
τὸ τέλος συλλαβαῖς ἴσαις χρώμενος, ὥσπερ ἐχρήσατο ἴσαις
ταῖς ⁴⁶ κατὰ τὸ τέλος συλλαβαῖς, ἐν τῷ ἅμα τῇ τε πό-
λει βοηθεῖν ὧς το ⁴⁷ δεῖν. καὶ οἷα μυρία τις ἂν λά- 25

35 Ald. Vind. ἡμᾶς. Port. Mon. ὑμᾶς. — pro cor. init.
Sequitur in Mon. tit. περὶ σχημάτων. 36 Port. α καὶ. 37
τε Mon. Vind. om. 38 Vind. πειράσομαι κἀγώ. — c. Androt.
init. 39 Mon. ἐτέραν εὐρεῖν. 40 Vind. ἐν τοῖς προκ. 41
Ald. Mon. εἴτοι. Port. Vind. ἥτοι. 42 Mon. Vind. καταμί-
γνυσι τῷ λόγῳ. 43 Ald. Vind. παρισούσας. Port. marg. Vict.
Mon. παρισούσας. 44 τὸ Mon. Vind. om. 45 Vind. ὅλως.
46 Vind. Mon. ταῖς γε κατὰ. sq. τὸ Mon. om. 47 Mon. οὔεται.

βοι παρ' Ἰσρακράτους. αὖκουν ὁ Δημοσθένης οὕτως, ἀλλὰ κατ' ἐκείνους τοὺς τρεῖς τρόπους, ἢ διακόπτων, ὡς ἐλέγομεν, ἢ ἐναλλάττων τὰς παρισούσας συλλαβὰς, ἢ κατὰ κῶλον παρισῶν ἅπαν. διακόπτει ⁴⁸ μὲν οὖν τὰς παρι-
 5 σώσεις κατ' ⁴⁹ ἐπεμβολὰς οὕτως· τὸ μὲν γὰρ πολλὰ ⁵⁰ ἀπολωλεκέναι κατὰ τὸν ⁵¹ πόλεμον τῆς ἡμετέρας ⁵² ἄν τις ἀμελείας θείη δικαίως· τὸ δὲ μήτε ⁵³ πάλαι τοῦτο πεπονθέναι (καὶ ἡ ἐπεμβολὴ) πεφηνέναι τέ τινα ἡμῖν ⁵⁴ συμμαχίαν τούτων
 10 ἀντίρροπον, ἂν βουλώμεθα ⁵⁵ χρῆσθαι· εἴθ' οὕτως ἀπέδωκε τὸ ἴσον κῶλον τῷ ἐξ ἀρχῆς, τῆς παρ' ἐκείνων εὐνοίας ⁵⁶ εὐεργέτημ' ἂν ἔγωγε ⁵⁷ θείην.
 109 διακόπτει μὲν οὖν οὕτως κατ' ἐπεμβολήν. ἐναλλάττει δὲ τὰς συλλαβὰς τὰς κατὰ τὸ τέλος ποιούσας ⁵⁸ τὰς παρι-
 15 σώσεις οὕτως. οἷον ⁵⁹ τὸ μὲν τοίνυν ἐν τῇ πρεσβείᾳ πρῶτον κλέμμα μὲν Φιλίππου, δωροδόκημα δὲ τῶν ἀδίκων τούτων ⁶⁰ τοιοῦτον ἐγένετο. εἰ γὰρ ἐκείνως εἶπε, τὸ μὲν τοίνυν Φιλίππου μὲν ἐν τῇ πρεσβείᾳ κλέμμα, τουτωνὶ δὲ ⁶¹ δωροδόκημα, σαφὲς ἂν
 20 ἡ πρὸς κάλλος ἐγένετο ἐπιβουλὴ τοῦ λόγου. διὰ ⁶² τοῦτα οὖν ἐνήλλαξεν. ὅμοιον τούτῳ κακεῖνο, τὸ καὶ μηδὲν ἀληθὲς ἀπηγγελκότα καὶ κεκωλυκότα ἐμοῦ τὸν δῆμον ἀκοῦσαι ⁶⁴ τάληθῃ, καὶ μηδὲν ὧν πρᾶσ-

48 Vind. διασκόπει. 49 Vind. κατὰ ἐπεμβολὰς. 50 Mon. πολλ' ἀπολ. — Ol. I. p. 12. 51 τὸν Vind. om. 52 Port. Vind. ἔμετ. tum Mon. ἄν τις θείη. 53 Vind. τὰ μηδὲ μήτε πάλαι. sqq. καὶ ἡ ἐπεμβολὴ Vind. om. 54 Port. ἡμῖν. 55 Ald. βούλομεθα [sic]. 56 Ald. εὐνείας. tum Vind. εὐεργέτημα ἂν. 57 Mon. ἐγώ. 58 Mon. παρισούσας. 59 οἷον Port. om. — pro cor. p. 236, 60 Port. addit: ἀνθρώπων καὶ θεοῖς ἐχθρῶν. 61 Ald. Mon. δέ. Port. Vind. τό. 62 ἐγένετο Vind. om. 63 διὰ τοῦτο οὖν ἐνήλλαξεν Mon. om. Vind. διὰ τοῦτ' οὖν. 64 Ald. ἀκοῦσθαι. — de fals. leg. p. 343.

ετάξατε ὑμεῖς πεποιηκότα καὶ ἀνηλωκίτα τοὺς
 χρόνους. τὰ γὰρ παρισϋντα εἰ κατὰ τὸ τέλος ἔθηκεν,
 ἐκπρεπῶς ἂν ⁶⁵ ἐκεκαλλώπιστο αὐτῷ ὁ λόγος, πόρρω δὲ
 ἂν ἦν τοῦ πιθανοῦ· οἷον εἰ οὕτως εἶπε, μηδὲν ⁶⁶ ἀλη-
 θές ἀπηγγελκότα καὶ τὸν δῆμον ἀκοῦσαί μου 5
 τὰ ληθῆ κεκωλυκότα καὶ τοὺς χρόνους κατανη-
 λωκότα, ⁶⁷ καὶ μηδὲν ὧν προσετάξατε ⁶⁸ πεποιη-
 κότα. ἔφυγεν οὖν τὸ τοιοῦτον. πολλὰ δὲ ἔστιν ⁶⁹ αὐτοῦ
 παραδείγματα, εἴ τις ἐθέλοι ⁷⁰ ζητεῖν. ἔπει καὶ τὸ, ταῦ-
 τα γράψαντος ἐμοῦ τότε, καὶ τὸ τῇ πόλει συμ- 10
 φέρον, οὐ τὸ τοῦ ⁷¹ Φιλίππου ζητοῦντος, τοιοῦ-
 τόν ἐστιν. ἀλλ' οὗτος μὲν ἔφυγε τὴν τοιαύτην παρίσωσιν,
 ἅτε τὴν τελείαν περὶ τοὺς ⁷² λόγους ἐπιστήμην ἔχων· ὁ
 δὲ Ἰσοκράτης οὐκ ἂν ἔφυγεν, ἀλλὰ καὶ ⁷³ μὴ οὔσαν φύσει
 παρίσωσιν ἐβιάσατο ἂν γενέσθαι, διὰ τὸ μέλειν ⁷⁴ αὐτῷ 15
 κάλλους μᾶλλον καὶ ἐπιμελείας, ἢ πιθανότητος καὶ ἀλη-
 θείας. ταῖς μέντοι καθ' ὅλον κῶλον ⁷⁵ παρισώσεσι καὶ
 πάνυ χρῆται ὁ Δημοσθένης. τὰ γὰρ τοιαῦτα τοῦ κάλ-
 λους οὐκ ἀπηλλαγμένα τὸ γοργόν οὐδὲν ἥττον ἔχει καὶ
 ἀληθές. οἷον, τὸ λαβεῖν ⁷⁶ οὖν τὰ διδόμενα ὁμο- 20
 λογῶν ἔννομον εἶναι, τὸ χάριν τούτων ἀποδοῦ-
 ναι παρὰ νόμων γράφῃ· τρισὶ γὰρ κώλοις, καὶ δι'
 ὅλων ἴσοις, κομμάτιον ⁷⁷ ἐν ἐπήγαγε, τὸ παρὰ νόμων
 γράφῃ. καὶ πεποίηκε κάλλος δαιμόνιον ὁμοῦ τῷ γοργῷ
 καὶ σφοδρῷ κατὰ τὴν ἀποστροφὴν. πολλαῖς καὶ τοιαύ- 25

65 Vind. μὲν ἂν. 66 Port. καὶ μηδὲν. 67 Port. κατη-
 γαλωκότα. 68 Mon. προσετάξατε ὑμεῖς. 69 Vind. δ' ἔστιν.
 70 Ald. Mon. ἐθέλει. Port. Vind. ἐθέλοι. 71 τοῦ Vind. om.
 — pro cor. p. 235. 72 τοὺς Mon. Vind. om, 73 καὶ
 λ
 Mon. om. 74 Ald. μέλλειν. Vind. μέλλειν. Port. marg. Vict.
 Mon. μέλειν. 75 Vind. λόγον. supra lin. γρ. κῶλον. 76
 pro cor. p. 267. 77 Vind. κόμμα τι ἐν.

ταῖς Ἰσοκράτης κέχρηται παρισώσεσι, πλὴν οὐ κατὰ ⁷⁸ ἀποστροφὴν. σχεδὸν γὰρ οὐδ' ὅλως ἐστὶ παρ' αὐτῷ τὸ σχῆμα τοῦτο. ⁷⁹ γίνονται δὲ αἱ παρισώσεις καὶ κατ' ἀρχὰς καὶ κατὰ τέλος. καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν· οἶον, προσήκει προθύμως. ⁸⁰ καὶ ὁ Πλάτων, ⁸¹ Πανσανίου δὲ πανσαμένου, διδάσκουσι γὰρ μεῖσα λέγειν οἱ σοφοί. κατὰ τέλος δὲ ὅπως αἱ παρισώσεις γίνονται, δίδυται ἔμπροσθεν· οἶον, τῇ ⁸² τέ πόλει βοηθεῖν ᾗδετο δεῖν καὶ δίκην ἱπὲρ αὐτοῦ λαβεῖν, καὶ τὰ ¹⁰ ἐξῆς. αἱ τε οὖν παρισώσεις καλλωπίζουσιν, ὥσπερ ⁸³ ἐλέγομεν, καὶ αἱ κατὰ κῶλον ἐπαναφοραί· οἶον, μέχρι τούτου ⁸⁴ Λασθένης φίλος ὠνομάζετο Φιλίππου, ἕως προὔδωκεν Ὀλυνθον. μέχρι τούτου Τιμόλαος, ἕως ἀπώλεσε Θήβας. ἐπαναφέρει γὰρ ¹⁵ ἐπὶ τὸ αὐτὸ ⁸⁵ μέρος τοῦ λόγου. διαφέρει δὲ παρισώσεως τῆς κατ' ἀρχὰς τὸ σχῆμα τοῦτο, ἥ ἐκαὶ μὲν συλλαβὴ ἐστὶν ἢ αὐτὴ ⁸⁶ ἐπ' ἀμφοῖν τοῖν κώλοιν· εἰ δὲ καὶ πλείους, ἀλλ' οὐ λόγου γίνεται ⁸⁷ μέρος ὀλόκληρον. ἐνταυθοῖ δὲ ὅλη τις λέξις. καὶ ὁ μὲν ἂν ἢ ἐπαναφορὰ, καὶ παρίσωσις ἐστὶν ἢ ²⁰ κατ' ἀρχὰς. ὁ δ' ἂν παρίσωσις ἢ κατ' ἀρχὰς, οὐκέτι καὶ ⁸⁸ ἐπαναφορὰ. οὐδὲν δὲ θαναμαστόν, εἴ τι καὶ λαμπρόν ἢ ἀκμαῖον ἔχει τὸ προειρημένον παράδειγμα. συγγένεια γὰρ ⁸⁹ κάλλει πρὸς λαμπρότητα ἐν ἅπαντι σχεδὸν πράγματι, ⁹⁰ διὰ δὲ τοῦτο καὶ πρὸς ἀκμὴν. τὰ γὰρ ἀκμαῖά ²⁵ τε ⁹¹ καὶ ὠραῖα, καὶ σώματα, καὶ ὅ, τι βούλει, πάντως λαμπρὰ ⁹² καὶ καλὰ. οὐ μὴν τὸ ἀνάπαλιν. καλὸν γὰρ ⁹³

78 Vind. κατ' ἀποστρ. 79 Vind. τοῦτο τὸ σχῆμα. 80 Ol. I. init. 81 Symp. p. 185. c. 82 c. Androt. init. 83 Mon. Vind. ὅπερ. 84 pro cor. p. 241. 85 Mon. Vind. ταυτοῖ. 86 ἢ αὐτὴ Mon. om. — Sq. καὶ Port. om. 87 γίνεται Vind. om. 88 καὶ Mon. Vind. om. 89 Vind. γὰρ λαμπρότητι πρὸς κάλλος. 90 Par. γρ. παραδείγματι. 91 τε Vind. om. 92 Mon. καὶ λαμπρὰ καὶ καλὰ. Vind. καὶ καλὰ καὶ λαμπρὰ. 93 Mon. γὰρ τι.

δύναται τι καὶ μὴ ἀκμαῖον εἶναι μηδὲ λαμπρόν. αἱ μέν-
τοι ἐπαναφοραὶ εἰ κατὰ κόμματα ⁹⁴ γίνονται, γοργὸν
ποιοῦσι τὸν λόγον, ἀλλ' οὐ καλόν· οἷον, προσιῶν ⁹⁵ μὲν
τῇ βουλῇ, προσιῶν δὲ τῷ δῆμῳ. ἐνταῦθα δὲ καὶ ἡ
ταχεῖα τοῦ μερισμοῦ ἀπόδοσις τὸ γοργὸν ἐποίησεν. ἔτι δ'
κάλλους ποιητικὸν τὸ τοιοῦτον ⁹⁶ σχῆμα, ἢ ἀντιστροφῇ.
ἔστι δὲ τοῦτο ἐναντίον πως τῇ ἐπαναφορᾷ, κατὰ τὸ τέ-
λος ἔχοντων τῶν κώλων τὴν αὐτὴν λέξιν. καὶ διαφέρει γὰρ
πάλιν καὶ τοῦτο τῆς παρισώσεως τῷ αὐτῷ, ὥπερ ⁹⁷ καὶ
ἡ ἐπαναφορά. παράδειγμα τοῦ σχήματος· οἷον, ⁹⁸ ἂν ¹⁰
μὲν γὰρ ὅσα ἂν τις λάβῃ καὶ σώσῃ, μεγάλην ¹¹⁰
ἔχει τῇ τύχῃ τὴν χάριν· ἂν δ' ἀναλώσας λάθῃ,
συνανάλωσεν καὶ τὸ μεμνησθαι τῇ τύχῃ τὴν χά-
ριν. καὶ πάλιν, πράττεται τι τῶν ὑμῖν ⁹⁹ δοκούν-
των συμφέρειν; ἄφρονος Αἰσχίνης. ἀντίκρου- ¹⁵
σέ τι καὶ γέγονεν οἷον ¹ οὐκ ἔδει; πάρεστιν
Αἰσχίνης. καὶ πάλιν, ² πρὸς μὲν τὸ τὰ τοῦ πολέ-
μου ταχὺ καὶ κατὰ καιρὸν πράττεσθαι πολλῶς
προέχει. πρὸς δὲ τὰς καταλλαγὰς, ἃς ἂν ἐκεῖ-
νος ποιήσαιτο ἄσμενος πρὸς Ὀλυνθίους, ἐναν- ²⁰
τίως ἔχει. σπάνιον δὲ καὶ τοῦτο παρὰ τῷ ῥήτορι τὸ
σχῆμα. καὶ αὐτὸ μέντοι, εἰ κατὰ κόμμα λέγοιτο, ³ γορ-
γὸν ποιεῖ τὸν λόγον, ἀλλ' οὐ καλλωπίζει· οἷον, ταξιάρ-
χους ⁴ παρ' ὑμῶν, ἱπάρχους παρ' ὑμῶν. εἰ δὲ ⁵
ἔχει τι καὶ ἐναργείας κἀνταῦθα κἀν τῇ ἐπαναφορᾷ, ἐτί- ²⁵
ρου λόγου.

94 Mon. κόμμα. 95 de fals. leg. p. 344. 96 Vind.
τοιοῦτο. 97 Vind. ὥπερ. 98 Vind. οἷον om. — Ol. I.
p. 12. 99 Ald. Port. ἡμῖν. Vind. Mon. ὑμῖν. — pro cor. p. 294.

1 Ald. Port. ὁ. Mon. Vind. οἷον. 2 Ol. I. p. 10. 3
Vind. γένοιτο. 4 Phil. I. p. 47. 5 Vind. δ' ἔχει τι καὶ
ἐν. κἀν τῇ ἐπαναφορᾷ κἀνταῦθα. Par. ad marg. γρ. καὶ ἐναρ-
γείας κάλλος.

Καὶ μὴν καὶ ἡ ἐπαναστροφή τὸ σχῆμα τῶν καλλω-
πιζόντων. γίνεται δέ, ὅταν τὸ τέλος τοῦ κώλου ἑτέρου
κώλου τις ἀρχὴν ποιήσῃται. οἶον, οὐ γὰρ δήπου Κτη-
σιφῶντα μὲν δύναται ⁶ διώκειν δι' ἐμέ, ἐμέ δέ
⁵ εἴπερ ἐξελέγχειν ἐνόμιζεν αὐτὸν, οὐκ ἂν ἐγρά-
ψατο. ἐμφανὲς δὲ τὸ ⁷ τῆς ἐπιβουλῆς γίνεται καὶ τὸ τοῦ
ἐπιτηδεύματος, ὅταν τις μίαν λέξιν μερίσας τὰς τελευ-
ταίας αὐτῆς ⁸ συλλαβὰς ἀρχὴν τοῦ ἐπιφερομένου ποιήσῃ-
ται κώλου. ὡς ὁ Θουκυδίδης, Σαμία μία ναῦς. ⁹ καὶ,
¹⁰ αὐτίκα ¹⁰ βόη ἦν. καὶ παρὰ τῷ ποιητῇ,

Πρόθοος ¹¹ θοὸς ἡγεμόνι.

τὸ οὖν ¹²

Τοῦδ' ἐγὼ ¹³ ἀντίος εἶμι καὶ εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικεν,

Εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικε, μένος ¹⁴ δ' αἰθωνι σιδήρῳ.

¹⁵ ἐπαναστροφή ὃν, οὐκ ἔσθ' ὅμοιον τοῖς προειρημένοις,
οὐδ' ὁμοίως ἐπιβεβουλευσθαι δοκεῖ, διότι μὴ συλλαβαῖς,
ἀλλὰ μὴδὲ λέξει, κόμματι δὲ ὅλῳ ἀντίστραπτai. ¹⁵

Ἔτι τῶν ἐπιφανῶς καλλώπιζόντων ἐστὶ μετὰ ἐναρ-
γείας καὶ τὸ κλιμακωτὸν καλούμενον σχῆμα, ὃ δὴ σπά-
²⁰ νιον παρὰ τῷ ῥήτορι, μᾶλλον δὲ οὐδὲ σπάνιον, ἀλλ' ¹⁶
ἅπαξ ἢ δις εἰρημένον. ἐστὶ δὲ οὐδὲν ἄλλ' ¹⁷ ἢ πλεονά-

⁶ Ald. Mon. δύναιτ' ἄν. Port. Vind. δύναται. pro cor.
p. 229. ⁷ Vind. καὶ τό. ⁸ Vind. αὐτῇ. ⁹ Port. Σαμί-
αν μίαν. ex Thuc. III. 16. Eustath. ad Il. E. p. 436. ὅρα δὲ καὶ
τὸ, τοῖον οἶον, σχῆμα ὃν κύλλους ποιητικόν, ὁμοίως τῷ, Σαμία
μία ναῦς, καὶ, ταμία μία, καὶ τοῖς τοιοῦτοις, ὅπερ ἐπανα-
στροφήν καλοῦσιν οἱ ῥήτορες. Marg. Vict. conferre iubet Iso-
cratis locum ex arte ipsius sumtum apud Planud. p. 469. ¹⁰
Thuc. III. 22. ¹¹ Il. β. 758. ¹² τὸ οὖν Vind. om. ¹³
Ald. ἐγὼν, — Il. v, 371. ¹⁴ Ald. Mon. δίμας, Port. Vind.
μένος. ¹⁵ Ald. Port. ἀνίστρεψεν. Mon. Vind. ἀντίστραπτai.
¹⁶ Vind. ἀλλὰ ἅπ. ¹⁷ Mon. Sicel. p. 349. ἄλλο. tum Sicel.
legens ἐπαναστροφήν notat: τὴν ἐπαναστροφήν λέγει ἀναστροφήν,

ζουσα ἀναστροφή· οἷον, οὐκ εἶπον μὲν ταῦτα, οὐκ
 ἔγραψα δὲ, οὐδ' ἔγραψα μὲν, οὐκ ἐπρέσβευσα
 δέ. οὐδ' ¹⁸ ἐπρέσβευσα μὲν, οὐκ ἔπεισα δέ. αἱ δὲ
 ταχεῖαι τῶν μερισμῶν ἀποδόσεις καὶ αἱ βραχυκωλῖαι πε-
 ποιήκασιν εἶναι καὶ γοργὸν τὸν λόγον, ἢ εἰ ²⁰ διὰ τὰς πολ- 5
 λὰς ἀναιρέσεις γέγονέ πως καὶ εὐειδής, ἐτέρου λόγου· καί-
 τοι πως καὶ τὸ εὐειδές ἐστι τοῦ κάλλους ἴδιον καὶ αἱ ἀναι-
 ρέσεις ²¹ αὐταί. ἀλλ' εἰ καὶ μὴ ἦν ἴδιον, πολλάκις ἐμαρ-
 τυράμην ὡς τῶν χαλεπωτάτων ἐστὶν εὐρεῖν ὅτιοῦν παρὰ τῇ
 ῥήτορι τοιοῦτον, οἷον, ἐπιπολὺ μιᾶς ιδέας εἶναι. ποικιλώ- 10
 τατος γὰρ ὁ ἀνὴρ ἀπάντων, καὶ σχεδὸν ἐν ἅπαντι μέρει
 τῶν ἐκείνου πάντ' ¹⁹ ἂν εὔροις. οὕτω τῇ κράσει καὶ τῇ μί-
 ξει τῶν ιδεῶν κάλλιστα κέχρηται. διήκουσι γὰρ δι' ἀλ-
 λήλων σχεδὸν ἅπασαι παρὰ γε τούτῳ, ²³ καὶ καθάπερ
 ἐκ συμφυάρεως ἐν τι λόγου πεποιήκασιν εἶδος, τὸ κάλ- 15
 λιστον δὴ τοῦτο καὶ πολιτικὸν ὡς ἀληθῶς καὶ Δημοσθε-
 νικόν. περὶ δὲ τοῦ πολιτικοῦ λόγου πληρώσαντες τὸν πε-
 ρὶ ιδεῶν τῶν γενικῶν λόγον ἀκριβέστερον λέξομεν.

Ἔτι κάλλους ποιητικοὶ καὶ οἱ κατὰ συζυγίαν μερι-
 σμοὶ διὰ τὰς ἰσοκωλίας, ὡς ἐν τῷ περὶ τῆς περιβολῆς 20
 ἐδείκνυμεν. καὶ τὸ ὑπερβατὸν δὲ, εἰ μὴ κατὰ παρένθε-
 σιν γίνοιτο, ἀλλὰ καθ' ὑπέρθεσιν, κάλλος ποιεῖ· ἐστὶ δὲ
 τὸ μὲν ²⁴ καθ' ὑπέρθεσιν ὑπερβατὸν τοιοῦτον· οἷον τὴν
 τοῦ διαπράξασθαι ταῦθ' ἃ μὴδεῖς, πώποτε
 ἄλλος Μακεδόνων βασιλεὺς, ²⁵ δόξαν ἀντὶ 25
 τοῦ ζῆν ἀσφαλῶς ἡρημένος. τὸ δὲ κατὰ παρένθε-

εἰ μὴ σφάλμα γραφικόν ἐστι,· διόμενον εἶναι ἀπαναστροφή. ἐπανα-
 στρέφει γὰρ καὶ τὸ τέλος τῶν προτέρων κώλων ἀρχὴν ποιεῖται τῶν
 δευτέρων. 18 Mon. οὐκ. — pro cor. p. 288. 19 Ald. Port.
 αἱ δέ. Mon. Vind. εἰ δ' αἱ. 20 Port. εἰ δέ. Ald. Mon. Vind.
 ἢ εἰ. 21 Mon. Vind. ἀναιρέσεις γε αἱ αὐταί. 22 Vind. πάν-
 τα ἂν εὔροις. οὕτω καὶ κράσει καὶ μίξει. 23 Mon. τούτου. 24
 μὲν Mon. om. 25 Vind. βασ. ἄλλος Μακεδ. — Ol. II. p. 23.

σιν ἐξ ἐπεμβολῆς ²⁶ γίνεται· οἶον, τοῦτ' ἐκείνον, ὅ-
περ καὶ ἀληθὲς ²⁷ ὑπάρχει, φαῦλον ²⁸ φαίνε-
σθαι· τί δὲ ἐργάζεται ἡ ἐπεμβολή, εἰρήκαμεν ἐν τῷ
περὶ περιβολῆς. ὅτι βραχεῖα μὲν εἴπερ εἴη, γοργότητα
5 μακροτέρα δὲ εἰ γένοιτο, περιβολήν· εἰ δὲ πλεονάσεις,
μειστότητα.

Ἐτι σχήματα καλλωπίζει πως καὶ τὰ καινοπρεπῆ.
οἶον, ὑμεῖς ²⁹ δ' ὁ δῆμος. καὶ πάλιν, καὶ εἰ μὴ δὲ
δι' ἐν ἄλλο, ἀντὶ τοῦ, εἰ καὶ διὰ μὴδὲν ἄλλο. καὶ πά-
10 λιν, Θετταλοὶ ³⁰ δὲ οὐδένα πώποτε ὄντινα οὔ.
καὶ μὴν καὶ αἱ διὰ δύο ἀποφάσεων γινόμεναι καταφά-
σεις κάλλους ἴδιον σχῆμα. οἶον,
οὐδ' οὐκ ἐθέλοντα μάχεσθαι ³¹

III ἀντὶ ³² τοῦ θέλοντα. καὶ ὁ ῥήτωρ, ἔστι δὲ ³³ οὐκ ἄ-
15 δηλον τοῦθ', ὅτι Λεπτίνης. ἀντὶ γὰρ τοῦ εἰπεῖν,
ὅτι δηλόν ἐστιν, ὁ δὲ, οὐκ ἄδηλον ἔφη. Ἐτι κάλλους
ἴδιον καὶ τὸ πολύπτωτον καλούμενον σχῆμα, εἰ κατὰ
κῶλον ἐκφέροιο. οἶον, αὕτη ³⁴ τῶν περὶ Θήβας
ἐγένετο πραγμάτων ἀρχὴ καὶ κατάστασις πρῶ-
20 τη. Τοῦτο τὸ ψήφισμα τὸν τότε ἐπιστάντα
τῇ πόλει κίνδυνον παρελθεῖν ἐποίησεν, ὥσπερ
νέφος, καὶ τὰ ἐξῆς. κατὰ μέντοι κόμμα, εἰ γένοιτο,
πλέον ἔχει τὸ γοργόν· οὐ μὴν οὐδ' οὕτως ἀπήλλαχται
τοῦ κάλλους. οἶον, οὔτοι γὰρ ἡγοῦνται, τούτοις
25 πεῖθεσθε· ὑπὸ ³⁵ τούτων δέος ἐστὶ μὴ παρα-
κρουσθῇτε. καὶ σχήματα μὲν καλλωπίζει τὸν ³⁶ λόγον
τοσαῦτα.

Kw-

ἐπεμ

26 Vind. ἐπεμβολῆς. 27 Vind. ἀληθῶς. — Ol. II. p. 19.
28 Mon. φλαῦρον. — v. 3. Port. τί γάρ. 29 Ol. III. p. 37. 30 c.
Aristocr. p. 658. 31 Il. δ. 224. 32 Ald. αὐτό. 33 In Lept. init.
34 pro cor. p. 291. 35 Mon. Vind. ὑπὸ δὲ τούτ. — de fals. leg.
p. 436. 36 Vind. τὸν om. Mon. καλλ. τοσαῦτα τὸν λόγον.

Κῶλα δὲ κεκαλλωπισμένα φύσει μὲν τὰ μετρίως μακρότερα, εἰ τῇ συνθήκῃ μὴ διεστήκοι ³⁷ μηδ' εἴη σύγκρουσίς τις ἐν αὐτοῖς φωνηέντων, ἀλλὰ συνέχοιτο πάντοθεν τοῖς συμφώνοις, οἷά ἐστι καὶ τὰ Ἰσοκράτους, οὗ γε οὐ μόνον τὰ κῶλα συνέχεται τοῖς συμφώνοις, ἀλλὰ καὶ πᾶς ὁ λόγος· τοσοῦτον αὐτῷ τῆς εὐφωνίας καὶ τοῦ κάλλους μετέλκε. ταυτὶ μὲν οὖν, ὅπερ ἔφην, ὄντως καλλωπίζει τὰ κῶλα. ^{37*} Δοκεῖ δὲ πως κακεῖνα τὰ κῶλα ἐπιμέλειαν ἔχειν καὶ τινα κόσμον ὑφειμένον μὲν καὶ οὐ μάλα τοι ³⁸ κομμητικόν. ὅμως γοῦν κοσμεῖ τὰ ἐξ ¹⁰ ἐπιπλοκῆς βραχείας, ὅταν δι' ἀλλήλων ὥσπερ ἐξ ἐπεμβολῆς ³⁹ λέγεται πεπληγμένα, τῆς ὅλης διανοίας μὴ καθ' ἕκαστον αὐτῶν πληρουμένης ⁴⁰, δι' ὅλων δὲ ὡς μιᾶς. οἷον, οὐ τοίνυν μόνον ⁴¹ μὴ Λεύκων ἀδικηθῇ, δεῖ σκοπεῖν, ᾧ φιλοτιμίας ἔνεκα ἢ ⁴² περὶ τῆς ¹⁵ δωρεᾶς σπουδὴ γένοιτ' ἄν, οὐ χρείας, ἀλλὰ καὶ εἴ τις ἄλλος εὖ μὲν ἐποίησεν ὑμᾶς ⁴³ εὖ πράττων, εἰς δέον δὲ νῦν γέγονεν αὐτῷ τὸ παρ' ὑμῶν λαβεῖν τότε τὴν ἀτέλειαν. καὶ πάλιν, ἔστι, δ' ⁴⁴ οὐκ ἄδηλον, ᾧ Ἀθηναῖοι, τοῦθ' ὅ- ²⁰ τι Λεπτίνης, καὶ τις ἄλλος ὑπὲρ τοῦ νόμου λέγῃ, δίκαιον μὲν οὐδὲν ἐρεῖ περὶ αὐτοῦ, φήσκει δ' ἀναξίους ⁴⁵ ἀνθρώπους εὐραμένους ἀτέλειαν ἐκδεδυκέναι τὰς λειτουργίας, καὶ τούτῳ πλείστῳ χρήσεται τῷ λόγῳ. ὁρᾷς γὰρ ὅπως ²⁵

37 Ald. Vind. διεστήκει Port. διεστήκη. Mon. διεστήκοι. 37* Mon. οὕτως. 38 Vind. τι. tum Port. κομμητικόν. 39 Vind. ἐμβολῆς. 40 Ald. γινουμένης πληρουμένης. Port. Mon. γινομένης om. 41 Vind. μόνον om. — in Lept. p. 469. 42 Mon. ἢ om. — tum Vind. περὶ τὰς δωρεάς. 43 Ald. Port. Vind. ἡμᾶς. Mon. ὑμᾶς. 44 Vind. ἔστι γὰρ οὐκ ἄν. tum Port. ᾧ ἄνδρες Ἀθ. — in Lept. init. 45 Mon. ἀναξ. τινάς. Vind. δὲ ἀναξ.

βραχεία ἐστὶν ἅπαντα, πλὴν τῶν τελευταίων, ἐπ' ἀμφοῖν τοῖν παραδειγματοῖν τὰ κῶλα· καὶ ὡς αἱ ἐπεμβολαὶ οὐδ' ἐπεμβολαὶ δοκοῦσί πως εἶναι, καὶ ὥσπερ ἐξ ἀκολουθίας τινὸς ἐπεμβεβλημένοι, ἀλλ' οὐ κατακόρως ἐκφερόμεναι;⁴⁶
 οὐ γὰρ ὅμοιον ἦν οὕτως εἰπεῖν, τοῦ⁴⁷ τ' ἐκεῖνον, ὅπερ καὶ ἀληθὲς ὑπάρχει, φαῦλον φαίνεσθαι· ἢ ὡς ταῦτ' ἔχει τὰ προειρημένα παραδείγματα. διόπερ ἐν ἐκείνῳ μὲν τὸ τῆς γοργότητος πλέον ἐστίν, εἰ καὶ ἐπιμελείας ἔχει τι· ἐνταῦθα δὲ ἀνάπαλιν τὸ τῆς ἐπιμελείας
 10 πλέον, εἰ καὶ γοργότητος⁴⁸ ἔχει τι. τοῦ δὲ τοιούτου κάλους καὶ τῆς ἐπιμελείας ταύτης πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα ἐστὶ Δημοσθενικὰ παραδείγματα ἐν ἅπασιν αὐτοῦ τοῖς λόγοις, ὃ γε μὴν περὶ τῆς ἀτελείας σχεδὸν ἅπας ἐστὶ τοιοῦτος. πολὺ γὰρ ἐν τούτῳ τὸ ἐπιμελὲς καὶ κεκοσμη-
 15 μένον. τὴν δὲ αἰτίαν, δι' ἣν τοιοῦτος, αὐτὸν ἐξηγούμενοι τὸν λόγον εἰρήκαμεν.

Ἐκ μέντοι τῶν προειρημένων δῆλον δὴ⁴⁹ καὶ συνθήκης ὅποιας δεῖ τῷ περικαλλεῖ λόγῳ, καὶ, ὅτι μάλιστα μὲν τῆς⁵⁰ ἄνευ συγκρούσεως τῶν φωνηέντων, ἔπειτα τῆς
 20 μὴ πόρῳ μέτρου τινὸς οὔσης, καὶ μέτρου γε τοῦ οἰκείου κατὰ τοὺς πόδας τῷ λόγῳ καὶ εἶδει τοῦ λόγου δηλονότι, ὅτι⁵¹ ἂν ἐργαζώμεθα. ἄλλο μὲν γὰρ σεμνοῦ λόγου μέτρον οἰκεῖον, ὡς ἐν τῷ περὶ σεμνότητος ἐλέγομεν, ἄλλο δὲ ἄλλης ιδέας, ὡς καθ' ἑκάστην εἰρήκαμεν· εἴπερ δὲ τι-
 25 νος ἄλλου, ὁ περικαλλὲς λόγος τῆς συνθήκης δεῖται. κατὰ γὰρ ταύτην τὸ πλεῖστον αὐτοῦ ἐκφαίνεται. καὶ ἡ ἐπιμέλεια καὶ ὁ κόσμος ἐνταῦθα ἐκπρεπής.⁵² διόπερ δεῖ

46 Ald. Vind. ἐμφερόμεναι. Port. Mon. ἐκφερ. 47 Ol. II. p. 19. 48 Vind. γοργότης. 49 Vind. ἡδη. 50 τῆς Vind. om. 51 τς Vind. om. 52 Ald. Mon. εὐπρεπής. Port. Par. Vind. ἐκπρεπής. Par. ad marg. γρ. ἐκπρεπῆ.

μάλιστα, καλὸν ὅτε ποιοῦμεν ⁵³ λόγον, μέτρον πλησίον εἶναι τὸν ῥυθμὸν, μὴ μέντοι μέτρον ἄντικρυς, κακία γὰρ τοῦτό γε· διὰ πλειόνων δὲ μέλλων ἀκριβολογεῖσθαι περὶ τούτων παραιτοῦμαι μηδὲνα δυσχερᾶναι τῇ λεπτολογίᾳ. τὸν γὰρ περὶ ῥυθμῶν τι λέγοντα, καὶ ταῦτα τῶν κεκαλ- 5 λωπισμένων, ἀνάγκη πλείονι τῇ ἀκριβείᾳ τε καὶ λεπτότητι χρήσασθαι. ἀλλ' ὅθεν ἐξέβην, ἐπανιτέον. Ἰίνεται γὰρ (ὥς ἐλέγομεν) τοιοῦτος ὁ ῥυθμὸς κατὰ τὴν συνθή- 112 κην, οἷον ἐγγὺς εἶναι τοῦ καὶ ἑμμετροῦν πως τὸν λόγον φαίνεσθαι, καὶ ἡχόν τινα τοιοῦτον ⁵⁴ ἀποτελεῖν, εἰ 10 πρῶτον μὲν (ὑπερ ἔφην) μὴ συγκρούοι ⁵⁵ τὰ φωνήεντα, ἔπειτα, εἰ οἱ πόδες, ἐξ ὧν σύγκειται ὁ ῥυθμὸς, οἰκείως ἔχοιεν πρὸς ἀλλήλους, καὶ μὴ ἀναρμοστούντες τραχύτητα ποιοῖεν. τρίτον, ὃ καὶ μέγιστον, εἰ τὰ μέρη τοῦ λόγου, δι' ὧν σύγκειται ὁ ῥυθμὸς, μὴ ἰσοσύλλαβα μηδὲ 15 ἰσόχρονα μηδὲ ἰσότονα εἶη, ἀλλὰ τὰ μὲν ἐλαττόνων, τὰ δὲ πλειόνων, ⁵⁶ καὶ συλλαβῶν καὶ χρόνων, καὶ τὰ μὲν ὀξύτρνα, τὰ δὲ μὴ τοιαῦτα. καὶ εἰ δι' ἀλλήλων ποικίλως συντίθεται ⁵⁷ ταῦτα, ὥστε μεταξὺ τῶν μακρῶν λέξεων τὰς μικρὰς, καὶ τῶν μικρῶν τὰς μεγάλας κεῖσθαι. αὐ- 20 τη γὰρ μάλιστα ἐπιμελής τε καὶ κεκοσμημένου λόγου συνθήκη. Ἀναπαύσεις δὲ λόγῳ περικαλλεῖ πρέπουσιν οὐχ αἰ βεβηκυῖαι· σεμνότερον γὰρ τοῦτό γε, καὶ σεμνῶ κάλλει ἀρμόττει. οἷον, ἐκδεδυκέναι ⁵⁸ τὰς λειτουργίας. σεμνή γὰρ ἡ ἀνάπαυσις καὶ βεβηκυῖα. ἐμέλησε γὰρ τῷ 25 ῥήτορι τοῦ μὴ διόλου καλλωπίζειν δοκεῖν, τό γε μὴν ἐπιφερόμενον ἔχει τι τοῦ περικαλλοῦς, εἰ καὶ αὐτό πως βεβηκέναι δοκεῖ, καὶ τούτῳ πλείστῳ χρήσεται τῷ λόγῳ. εἰς

οὐ

53 Par. ποιοῖμεν. 54 Ald. Mon. Vind. τοῦτον. Port. τοιοῦτον. 55 Ald. Port. συγκρούη. Mon. συγκρούοι. Vind. συγκρούοιτο. 56 Vind. πλειόνων. 57 Ald. Port. Mon. συντίθεται. Vind. συντίθεται. 58 In Lept. init.

γὰρ βραχύτερόν τι μέρος τοῦ ⁵⁹ λόγου κατέληξε. καὶ ἐνε-
 κα μὲν τῆς ἐννοίας ἔστηκεν ὁ ῥυθμός. πεπληρῶται γὰρ
 πως ἡ ἐννοια καὶ βέβηκε. κατὰ δὲ τὴν λέξιν οὐχ ὡσαύτως,
 καὶ τοι εἰς φωνῆεν τὸ ὦ καταλήγων, ⁶⁰ ὅπερ καὶ αὐτὸ
 5 σεμνοῦ ἦν ῥυθμοῦ. βεβηκώς μὲν ⁶¹ γὰρ τελέως γίνεται
 ῥυθμός, εἰ ἅμα τῇ ἐννοίᾳ πληρουμένη καὶ μέρος λόγου
 τι μακρόν, καὶ εἰς μακράν τὴν τελευταίαν καταλήγει
 συλλαβὴν. οἶον, ὥστ' ἐξ ⁶² ἀπάντων ῥαδίαν τὴν
 τοῦ συμφέροντος ὑμῖν αἵρεσιν γενέσθαι· οὐ
 10 βεβηκώς ⁶³ δὲ ῥυθμός, ἀλλ' οἶον κρεμάμενος καὶ ἀ-
 νηρημένος, ἐξ ἐναντίας τῶν προειρημένων, ὅτε ⁶⁴ τῆς
 ἐννοίας μὴ πεπληρωμένης πω, μεταξὺ δὲ πως διαναπαυ-
 ομένης, ἡ κατὰληξις εἰς βραχὺ ⁶⁵ μέρος γίνοιτο λόγου
 καὶ ἦτοι ⁶⁶ γε βραχεῖαν ἔχει τὴν τελευταίαν, ἢ πάντως
 15 βραχεῖα παραληγομένην. οἶον, ἐγὼ δ' ὅτι μὲν τινων
 κατηγοροῦντα πάντα ἀφαιρεῖσθαι τὴν δω-
 ρεῖαν τῶν ἀτοπωτάτων ⁶⁷ ἐστίν, ἐάσω. ⁶⁸ καὶ πάλιν,
 ἐστι δ' οὐκ ἄδηλον τοῦθ' ὅτι Λεπτίνης. καὶ πάλιν,
 20 δίκαιον μὲν οὐδὲν ἐρεῖ. ταῦτα γὰρ πάντα ῥυθμοί
 τινές εἰσιν οὐ βεβηκότες, ἀλλ' ἀνηρημένοι, ὡς εἴρηται,
 καὶ χρήσιμοι γε οὗτοι τῷ κεκοσμημένῳ λόγῳ. κατ' αἰ-
 τὸ γὰρ τὸ μὴ βεβηκέναι καὶ εὐειδῇ ποιοῦσι τὴν ἀνάπαυ-

59 τοῦ Vind. om. Par. γρ. μέρος λόγου κατέληξεν. 60
 Vind. καταλήγον. 61 μὲν Vind. om. — Βεβηκώς ῥυθμός, ry-
 thmus firme insistens, qualis est stabilium spondeorum. Schaeff.
 Appar. ad Dem. T. I. p. 183. 62 Ol. I. init. 63 Vind.
 οὐκ ἐκβεβηκώς. 64 Vind. ὅταν τῆς ἐν. μὴ πεπληρ. μεταξὺ πως
 διαναπ. 65 Vind. βραχὺ τι μέρος γίνοιτο. 66 Ald. εἶτοι.
 Ald. Vind. Mon. ἦτοι. tum Mon. ἔχοι. 67 Mon. Vind. ἀδί-
 κων. In Lept. initio, unde etiam sqq. exempla sumta sunt.
 68 Marg. Vict. „Interpres [T. V. p. 521. v. 5.] falli hic docet
 Hermogenem, ἐάσω enim penultimam habet productam.“

σιν. τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ, ὡμολόγησα τούτοις, ὥς
 ἂν οἷός τε ᾧ συννεῖν. ἡ μὲν γὰρ ἔννοια βέβηκεν, ὁ
 ῥυθμός δὲ οὐ. ⁶⁹ οὐδὲ γὰρ τοῦτο ὁ ῥήτωρ ἐβούλετο,
 ἐπεὶ τοῦ χάριν οὐκ εἶπεν, ὡμολόγησα τούτοις, ὥς ἂν οἷ-
 ός τε ᾧ συννεῖν. ⁷⁰ ἐγὼ μὲν γὰρ ἡγοῦμαι ὅτι ⁷¹ διὰ 5
 τὸ μὴ ὅμοιον ἂν γενέσθαι τὸν ἥχον, εἰς μακρὰς πάσας
 εἰ ⁷² κατέλθεν, ὅ ἐστι τοῦ βεβηκότος ῥυθμοῦ. οὐ μὲν,
 ἀλλ' εἴτε βεβηκώς εἴτε μὴ ὁ τοιοῦτος εἴη ῥυθμός, ἵνα μὴ
 πάντῃ τῷ Διονυσίῳ, ὃς ⁷³ δοκεῖ περὶ λέξεώς τι πεπρα-
 γματεῦσθαι, ἀντιλέγωμεν, δῆλον ὡς τοῦ κάλλους ἐστὶν 10
 ἴδιος. Ἐτι δὲ μαιζόνως τὸ ἐκπρεπὲς τῆς τοιαύτης ἀνα-
 παύσεως τοῦ ῥυθμοῦ φανερόν γίνεται, εἰ μονοσύλλαβον
 εἴη τὸ τελευταῖον μέρος τοῦ λόγου. οἷον, περὶ τοῦ ⁷⁴
 πῶς ἀκούειν ὑμᾶς ἐμοῦ δεῖ. καὶ Θετταλοὶ ⁷⁵ δὲ
 οὐδένα πώποτε ὄντινα οὐ. τεκμήριον δὲ ἐναργέστερον 15
 τούτου τὰ μέτρα καὶ τὰ ποιήματα. καὶ γὰρ τῶν ἐπῶν
 τὰ εἰς μονοσύλλαβόν τι μέρος τοῦ λόγου ἰστάμενα εὐει-
 δέστερά πως καὶ κρουστικώτερα ⁷⁶ εἰσιν, ἀλλ' οὐ σεμνό-
 τερα, οἷον,

ἐπὶ τ' ⁷⁷ ἤλυθεν ἀμβροσίη νύξ.

30

καὶ

ἦ κάρη ⁷⁸ τάμοι ἀλλότριος φῶς.

καὶ

Ἀπόλλων ⁷⁹ Ἀρτέμιδι ξύν.

καὶ ὅσα τοιαῦτα· ταῦτα περὶ τοῦ ⁸⁰ ἐπιθέτου κάλλους 25

69 Vind. δ' οὐ. 70 Marg. Vict. „Dissentit interpres
 [ibid. v. 15.] ab Hermogene, deceptumque hic esse ostendit,
 neque potuisse Demosthenem dicere συννεῖν.“ 71 Mon. ὅτι
 om. 72 Port. εἰ εἰς μακράς. 73 Ald. ὥς. 74 pro cor.
 init. 75 c. Aristocr. p. 658. 76 Port. κρουστικώτερα. 77
 Ald. Mon. Vind. ἔτι δ' ἀμβρ. [Ald. νήξ.] Port. ἐπὶ τ' ἤλυθεν
 ἀμβρ. v. Od. δ. 429. 78 Il. ε, 214. 79 Od. ο, 410. 80
 τοῦ Ald. Port, Mon. om., recepi ex Vind.

ἐν λόγῳ. ὁ δὲ λεγόμενος ὡραῖος λόγος καὶ ἡ ἀβροτης οὗ
 τούτου τοῦ κάλλους, τοῦ δ' ἐν γλυκύτητι μᾶλλον, ἢ ἐν
 ἀφελείᾳ γινομένου ἐστίν· ἐν δὲ τῷ περὶ ἐκείνων φανεῖται
 σαφέστερον. νυνὶ δὲ ⁸¹ ἤδη μετὰ τὸν περὶ κάλλους περὶ
 5 γοργότητος ἂν εἴη λέγειν.

81 Vind. νυνὶ δὲ ἤδη λέγειν εἴη ἂν περὶ γοργ. μετὰ τὸν περὶ
 κάλλ. λόγον.

ΕΡΜΟΓΕΝΟΥΣ¹

ΠΕΡΙ ΙΔΕΩΝ ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ. 113

ΠΕΡΙ ΓΟΡΓΟΤΗΤΟΣ.

C a p. I.

Καλὸς μὲν οὖν ἅμα ὄγκῳ καὶ ἀξιώματι λόγος, καὶ
 ἔτι σαφὴς ὅπως γίνεται, ἐν τοῖς πρὸ τούτων εἰρήκαμεν. δεῖ⁵
 δὲ καὶ τῷ τοιούτῳ λόγῳ πάντως καὶ γοργότητος, ἵνα μὴ
 ἄργον αὐτῷ καὶ σαφεὲς μόνον τὸ μέγεθος εἴη² ἢ καὶ τὸ
 κάλλος, ἀλλὰ καὶ γοργόν. γοργότητι γὰρ ἐναντίον τὸ ἀ-
 νειμένον καὶ ὑπτιον. ἢ τοίνυν γοργότης θεωρεῖται μὲν
 καὶ ἐν λέξει καὶ ἐν μεθόδῳ καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς, πλὴν ἐν-
 νοίας· εἰ μὴ τις ἄρα τὰ ὀξεία τῶν νοημάτων γοργὰ λέγοι.
 περὶ δὲ ὀξύτητος ἐν τῷ περὶ ἀφελείας τε³ καὶ δριμύτητος
 λέξομεν, καὶ ἔτι ἐν τῷ περὶ δεινότητος. Ἀλλ' ἢ γε λέξις,
 ὅποια ποτ' ἂν ᾖ, βραχεία συντελεῖ πρὸς γοργότητα, ἢ τὸ
 ἀνάπαλιν ἐναντιοῦται. ἢ τ'⁴ αὐτὴ μέθοδος ἢ ποιοῦσα τὴν¹⁵
 γοργότητα σχεδὸν ἔστι μία ὥς ἐπὶ⁵ τὸ πλεῖστον, ἐπειδὴ
 διὰ τοῦ τμητικοῦ γίνεται τύπον· οὗτος δ'⁶ ἐν σχήμασιν
 ἔστι καὶ κώλοις, ἐν οἷς θεωρεῖται. ἔτι μέντοι⁷ καὶ συν-
 θήκη καὶ ἀναπαύσει, νῆ Δία, καὶ τοῖς ῥυθμοῖς. ἔννοια
 δὲ (ὑπερ ἔφην) οὐκ ἔστιν οὐδεμία, ἥτις καθ' ἑαυτὴν ποι-²⁰

¹ Titulus in Ald. Mon. Vind. περὶ γοργότητος τόμος δεύ-
 τερος. recepi titulum ex Port. ² Vind. ἢ omisso sq. ἢ. ³
 Vind. τε om. ⁴ Vind. ἥτις οὖν. Sicel. ἢ τ' οὖν. ⁵ ὥς ἐπὶ
 Vind. om. ⁶ Vind. δὲ ἐν. ⁷ Vind. μέντοι, νῆ Δία, καὶ
 συνθ. Ald. Mon. νῆ Δία om., secutus sum Portum.

εἰ τὸν λόγον γοργόν, πλὴν ⁸ εἰ τὴν ὀξύτητα τε καὶ δριμύτητα, ὡς ἔλεγον, γοργότητος ἰδίαν ⁹ θήσεται τις. περὶ δὲ ταύτης, ὅπερ ἔφην, ἐν τε ¹⁰ τῷ περὶ ἀφειλείας, ἐν τε τῷ περὶ δεινότητος ἡμῖν λελέξεται· νυνὶ δὲ περὶ ⁵ μεθόδου τῆς ποιούσης γοργόν τὸν λόγον λέξομεν πρῶτον, ¹¹ σχεδὸν οὐ πόρρω τινὸς ὀξύτητός τε καὶ δριμύτητος οὐδὲ ταύτης οὔσης.

Μέθοδος τοίνυν, ὅπερ ἔλεγον, γοργότητος μία, τὸ ταῖς ἀπαντήσεσι ταχείαις χρῆσθαι καὶ βραχείαις, ταῖς ¹⁰ τε ἀντιθέσεσιν ὡσαύτως. οἷον, τί γὰρ καὶ βουλόμενοι μετεπέμπεσθε ἂν ¹² αὐτούς ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ; ἐπὶ τὴν εἰρήνην; ἀλλ' ὑπῆρχεν ἅπασιν. ἀλλ' ἐπὶ τὸν πόλεμον; ἀλλ' αὐτοὶ περὶ εἰρήνης ἐβουλεύεσθε. καὶ πάλιν, ναὶ ¹³ φησὶν, ἀλλὰ τὸ ¹⁵ τοῦ Κεφάλου καλὸν, τὸ μηδεμίαν γραφὴν φυγεῖν. καὶ νῆ Δία, εὐδαιμόν γε. ἀλλὰ τί μᾶλλον, ὁ πολλακίς μὲν φυγὼν, καὶ τὰ ἐξῆς. καὶ πάλιν, κακοδαιμονοῦσι γὰρ Βυζάντιοι· ¹⁴ σφόδρα γε, ἀλλ' ὅμως δεῖ σῶς ¹⁵ αἰτούς εἶναι· συμφέρει γὰρ τῇ ²⁰ πόλει. ταῦτα γὰρ πῶς εἰσι ¹⁶ καὶ ὀξέα. περὶ δὲ συνδρουῆς, εἴτε ¹⁷ συγχωρήσεως, καὶ ὅσα εἶδη αὐτῆς, καὶ ὡς δεῖ παραλαμβάνειν ἕκαστον, ἐν τῷ περὶ δεινότητος ¹⁸

8 Par. ad marg. γρ. πλὴν εἰ μὴ τὴν ὀξ. ita Vind. 9 Vind. ἰδίαν. tum Par. θήσεται τις. ad marg. γρ. θήσεται τις. 10 τε Vind. om. 11 Vind. πρῶτον ponit post μεθόδου. 12 ἂν Vind. om. — pro cor. p. 233. 13 ναὶ Ald. Mon. Vind. om., habet Port. ex Dem. pro cor. p. 310. 14 Ald. Βιζάντιοι, omisso γὰρ, quod recepi ex Vind. — Port. ex Dem. de Chers. p. 93. Νῆ Δία, κακοδ. γὰρ ἄνθρωποι καὶ ὑπερβάλλουσιν ἐννοία, [sic] πάνυ γε. 15 Port. σώους. sq. αὐτούς Vind. om. 16 Vind. ἐστί. 17 Par. γρ. ἦτοι συγχ. 18 Marg. Vict. „quod tamen facere oblitus est, ut interpres [T. V. p. 524. v. 5.] testatur.

ἡμῖν ἀκριβῶς λελέξεται. ἡ δὲ ἀποστροφὴ οἶον, παρὰ σοὶ κατέλυνον, Δίσχινη, καὶ σὺ προῦξένεις αὐτῶν, ¹⁹ δοκεῖ μὲν πως εἶναι μέθοδός τις, οὐ μὴν ἔμοιγε φαίνεται, ἀλλ' εἶναι μᾶλλον σχῆμα. εἴτε δὲ σχῆμα εἴτε ²⁰ μέθοδός τις ἐστὶν ἡ ἀποστροφή, τῶν ποιούντων ⁵ ἐστὶ καὶ αὐτὸ γοργὸν τὸν λόγον, καὶ μάλιστα εἰ συνεχῶς γίνοιτο. ἡ γὰρ μετάβασις, ἡ νῦν μὲν ἐπὶ τοὺς δικαστάς, νῦν δὲ ἐπὶ τὸν ἀντίδικον ἢ ὄντιναοῦν, ²² κινεῖ πως καὶ γοργὸν ποιεῖ τὸν λόγον. ἀλλὰ μέθοδος μὲν αὕτη γοργότητος ἢ καὶ μέθοδοι. Σχήματα δὲ τὰ μὲν ὁμιλογοιμένως ἐστὶ ¹⁰ φύσει γοργὰ καὶ τμητικά, καὶ αὐτῆς γε ἕνεκα τῆς γοργότητος παραλαμβάνεται. τὰ δὲ τὴν συμβαίνουσαν τῷ λόγῳ πολλάκις διὰ τινας ἀνάγκας ὑπτιότητα ἐξαιρεῖσθαι πέφυκε. καὶ πρῶτόν γε περὶ τούτων λέξομεν.

Ἐξαιρεῖται τοίνυν ὑπτιότητα λόγου σχῆμα τὸ καθ' ¹⁵ ὑποστροφήν. καὶ ἐστὶ ²² σφόδρα χρησίμον τοῦτο. ἐν ταῖς ἀφηγήσεσιν. οἶον, ἐστὶ ²³ τοίνυν οὗτος ὁ πρῶτος Ἀθηναίων αἰσθόμενος Φίλιππον. εἰθ' ὑποστροφήν ²⁴ ὑπέστρεψεν ἐξ ἐπεμβολῆς, ὡς τότε δημηγορῶν ἔφη. εἴτα πάλιν ἦλθεν ἐπὶ ²⁵ τὴν ἀφήγησιν, ἐπιβουλεύοντα τοῖς Ἑλλήσι. τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ, τοῦ ²⁶ γὰρ Φωκικοῦ συστάντος πολέμου. εἰθ' ἡ ²⁷ ὑποστροφή. οὐ δι' ἐμέ· οὐ γὰρ ²⁸ ἔγωγ' ἐπολιτευόμην πω τότε. εἴτα πάλιν ἡ ἀφήγησις, πρῶτον μὲν ὑμεῖς οὕτω διέχεισθε. καὶ τὰ ἐξῆς δὲ τοιαυτὰ ἐστὶ. τοῦτο τὸ σχῆ- ²⁵ μα καταπλοκὴν τινες ὠνόμασαν. ἔτι ἐξαιρεῖται τῶν ἀφηγήσεων τὴν ὑπτιότητα καὶ τὸ ἐπιτρέχον λεγόμενον σχῆμα. οἶον,

19 Ald. αὐτόν. marg. Vict. Vind. Mon. αὐτῶν. — pro cor. p. 252. 20 Mon. εἴτε δέ. Sq. τις Mon. Vind. om. 21 Vind. ὄντινοῦν. 22 Mon. ἔτι. 23 de fals. leg. p. 344. 24 ὑποστροφήν Mon. Vind. om. 25 Port. ad marg. γρ. εἰς. 26 pro cor. p. 230. 27 ἢ Vind. om. 28 Port. γὰρ δή. tum Vind. ἔγωγε.

ΕΡΜΟΓΕΝΟΥΣ

οὐ καθ'εστηκότος χορηγοῦ, καὶ τὰ
 καὶ δὲ τοῦτο καὶ περιβάλλει. αἱ δὲ ὑποστροφαί,
 μακραι, ἦττον περιβάλλουσι, καὶ εἰρήκαμεν
 καὶ τῷ περὶ ³⁰ περιβολῆς· ἀλλὰ ταυτὶ μὲν ὥσπερ
 κατὰ ἐστὶν ὑπτιότητος, καὶ δύνανται ³¹ ταυτόν ὅπερ
 εὐκρινεῖα ἐν σαφηνείᾳ. ἐκείνη τε γὰρ τὰ συγκεχυμένα δι-
 ευκρινεῖ πρὸς σαφηνείαν, ὡς ἐδείκνυμεν ἐν τῷ περὶ σα-
 φηνείας. ταῦτά τε τὰ σχήματα τὸν ὑπτιάζοντα λόγον ὀρ-
 θοῖ καὶ γοργὸν ποιεῖ. κατὰ τὰ αὐτὰ δὲ τοῖς περὶ τῆς ³²
 10 σαφηνείας ἔχει καὶ τὰ μέλλοντα ῥηθήσευσθαι. ὥσπερ γὰρ
 ἐκεῖ ἢ μὲν καθαρότης καθ' ἑαυτήν ³³ ἐποίει τὴν σαφῆ
 λόγον, προσεδεῖτο δὲ τῆς εὐκρινείας, εἶπον συγγέοιτο ὁ
 λόγος, εἰς ἐπανόρθωσιν, οὕτω κἀνταῦθα πάλιν ἐστὶ μὲν
 τὸ ³⁴ ποιοῦν τὴν γοργότητα μάλιστα εἶδος λόγου τὸ τμη-
 15 τικόν. εἰ δὲ ποτε ἐκπίπτει ³⁵ κατ' ἀνάγκην τινὰ εἰς ὑπτι-
 ότητα, δεῖ τῶν προειρημένων σχημάτων, ἃ δὴ πέφυκεν
 ὀρθοῦν καὶ διεγείρειν τὸν λόγον ἀπὸ τῆς ὑπτιότητος.
 τμητικὸς δὲ λόγος καὶ γοργὸς μάλιστα ἐν τοῖς σχήμασι
 καὶ τοῖς ῥυθμοῖς θεωρεῖται. εἰδέναι ³⁶ δὲ χρὴ, ὅτι ὁ λό-
 20 γος ὁ τμητικὸς ποτὲ μὲν ἐστίν, οὐ μὴν δοκεῖ γὰρ εἶναι
 τμητικός· ποτὲ δὲ δοκεῖ μὲν εἶναι τοιοῦτος, οὐ μὴν τέμνει
 γὰρ ὡς ἀληθῶς τὰ πράγματα· ποτὲ δὲ ἀμφοτέρω καὶ
 τέμνει καὶ δοκεῖ τέμνειν. κείσεται δὲ αὐτοῦ καὶ παρα-
 δείγματα καθ' ἕκαστον τούτων ὀλίγω ³⁷ ὕστερον, ἐνθα
 25 καὶ σαφέστερόν τι περὶ τούτων ἐροῦμεν, νῦν δὲ πρῶ-
 τον περὶ τῶν σχημάτων λέξομεν, ἃ δὴ τμητικὰ ὄντα κατ'
 ἀνάγκην ἐστὶ καὶ γοργά. Σχήματα μὲν οὖν τοῦ εἶδους
 τάδε. τὸ ἀσύνδετον κομματικόν. οἷον, προσῆλθε ³⁸

29 in Mid. p. 518. 30 Vind. περὶ τῆς περιβ. 31 Vind.
 δύνανται ταυτό. 32 τῆς Vind. om. 33 Vind. αὐτήν. 34
 τὸ Port. om. 35 Ald. Port. ἐκπίπτει. Vind. Mon. ἐκπίπτει.
 Mon. ποτ' ἐκπ. Vind. κατὰ ἀν. 36 εἰδέναι δὲ χρὴ — ποτὲ μὲν
 ἐστίν Vind. om. 37 Vind. ὀλίγον. — v. sq. δι Port. om. 38

τῇ βουλῇ, προβούλευμα ἰγράφη. τὸ κατ' ὄνομα
κομματικόν. οἷον, Ἀμφίπολιν, ³⁹ Πύδναν, Ποτί-
δαιαν, Μεθώνην, Παγασάς, καὶ αἱ πυκναὶ καὶ ⁴⁰
δι' ἐλαχίστου ἐξαλλαγαί· οἷον, τὸ πρῶτον Ἀμφίπο-
λιν λαβὼν, μετὰ ταῦτα Πύδναν, πάλιν Ποτί-
δαιαν, Μεθώνην αὐτίς, εἴτα Θετταλίας ἐπέβη,
καὶ τὰ ἐξῆς. οἳ τε δι' ἐλαχίστου ⁴¹ μερισμοὶ τὴν ἀνταπό-
δοσιν ἔχοντες. οἷον, ἐσπέρα μὲν ⁴² γὰρ ἦν, ἥκε δ'
ἁγγέλλων ⁴³ τις ὡς τοὺς πρυτάνεις, ὡς Ἐλά-
τεια ⁴⁴ κατείλληπται. τὸ κατ' ἐπαναφορὰν κομματι-
κόν. οἷον, ἐπὶ ⁴⁵ τοὺς νόμους καλεῖς; ἐπὶ σεαυ-
τὸν καλεῖς. τὸ κατὰ ⁴⁶ ἀντιστροφὴν κομματικόν. τα-
ξιάρχους παρ' ὑμῶν, ἱππάρχους ⁴⁷ παρ' ὑμῶν.
αἱ ταχῆαι καὶ δι' ἐλαχίστου συμπλοκαί. οἷον, καὶ σπου-
δαῖα νομίζων, ⁴⁸ ὧς Ἀθηναῖοι, καὶ ἀναγκαῖα τῇ ⁴⁹
πόλει, περὶ ὧν βουλευέσθε, ἐφ' ᾧ παρελήλυθα.
καὶ ὁ Θουκυδίδης, καὶ οἱ πατέρες ὑμῶν, ὧς Λακεδαι-
μόνιοι, ⁵⁰ καὶ ὑμῶν οἱ πρεσβύτεροι, εἰ δὲ πολλὰ
γένοντο αἱ συμπλοκαί, μὴ ⁵¹ καθ' ἐκάστην πληρουμένης τε
καὶ ἱσταμένης τῆς διανοίας, ἀλλ' εἰς μίαν ὡς ⁵² περιόδον
τινα πασῶν περιλαμβανομένων, ⁵³ τοῦ μὲν τμητικοῦ οὐδὲν
ἦττον ⁵⁴ ἔμφασις ἔσται, τοῦ δ' αὖ γοργοῦ καὶ αὐτοῦ μὲν

in Timocr. p. 703, 39 Ol. I. p. 12. 40 Ald. Mon. καὶ
αἱ δι' ἑλ. Port. Vind. αἱ om. 41 Ald. Mon. ἐλαχ. λόγου.
Port. Vind. λόγου om. 42 μὲν Ald. Mon. om., est in Port.
Vind. — pro cor. p. 284. 43 Ald. Port. Mon. ἁγγέλλων,
Vind. ἁγγέλλων. 44 Mon. Ἐλάτειαν. 45 Aesch. c. Ctesiph.
§. 202, p. 452, Bekk. 46 Mon. κατ' ἀντ. 47 Ald. Codd. ἄρ-
χοντας. Port. ἱππάρχ. Phil. I. p. 47. 48 Vind. νομίζω, tum
Port. ὧς ἄνδρες Ἀθ. περὶ ὧν βουλευέσθε, καὶ ἀναγκαῖα τῇ πόλει.
omissis ἐφ' ᾧ παρελ. — Phil. IV. init. 49 ὧς Λακεδαιμ. Port.
om. — Thuc. II, 11. 50 Ald. Port. καὶ μὴ. Mon. Vind. καὶ
om. 51 Mon. ὡς om. 52 Mon. ἐμπεριλαμβ. 53 ἦττον
Vind. om.

ἐμφασίς τις, μετρία δὲ πως. περιβολὴ δὲ μᾶλλον γνήσεται, ἢ γοργότης. οἶον, ἀλλ' ὁ⁵⁴ τὴν Εὐβοίαν ἐκεῖνος σφετεριζόμενος, καὶ κατασκευάζων ἐπιτελίσμα ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν, καὶ καταλαμβάνων δ' Ὠρεὸν, καὶ⁵⁵ κατασκάπτων Πορθμὸν, καὶ τὰ ἐξῆς, μέχρι τοῦ πότερα⁵⁶ ἡδίκηαι καὶ παρεσπόνδει καὶ ἔλυε τὴν εἰρήνην, ἢ οὐ; ἀλλ' ἐπὶ τὸ ἐξαρχῆς ἐπανιτέον.⁵⁷

Σχήματα μὲν γοργότητος ταῦτα, καὶ νῆ Δία τοῦ τε
 10 φαινομένου μὲν τμητικοῦ, μὴ ὄντος δὲ τοιούτου λόγου, καὶ τοῦ ἀμφοτέρω, φαινομένου τε καὶ τέμνοντός γε ὡς ἀληθῶς ἐν βραχείᾳ τὰ πράγματα. τοῦ μέντοι τέμνοντος μὲν, μὴ μέντοι γε⁵⁸ δοκοῦντος τέμνειν, οὐ ταῦτα, ἀλλ' οἱ τε πλαγιασμοὶ καὶ τὰ κατὰ συστροφὴν καὶ ὅσα τοι-
 15 αῦτα. πολλὰ γὰρ δι' ἐλαχίστων ἐν ἐκείνοις λέγεται τοῖς σχήμασιν, οὐ παραδηλούντων ἡμῶν, ὅτι τέμνομεν τὰ πράγματα. παραδείγματα δὲ αὐτῶν θήσομεν ἐκάστου, ἵνα καὶ σαφὴς ὁ λόγος ᾖ. τοῦ μὲν οὖν τέμνοντος τὰ πράγματα λόγου, οὐ μὴν δοκοῦντος τέμνειν παράδειγμα.
 20 οἶον,⁵⁹ πολλῶν, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λόγων γνομένων, ὀλίγου δεῖν καθ' ἐκάστην ἐκκλησίαν, καὶ τὰ ἐξῆς. τοῦτο μὲν οὖν ἐκ πλαγιασμοῦ τοιούτον ἐγένετο. τοῦ δ' αὖ κατὰ συστροφὴν σχήματος ἐν τούτῳ τῷ εἶδει παράδειγμα τόδε. ὁ γὰρ Μεσσήνην⁶⁰ Λακε-
 25 δαιμονίοις ἀφείναι κελεύων, πῶς ἂν Ὀρχομενὸν καὶ Κορώνειαν τότε Θηβαίοις παραδούς,⁶¹ τῷ δίκαια νομίζειν ταῦτα εἶναι πεποιηκέναι

54 pro cor. p. 248. 55 καὶ κατασκ. Πορθμὸν Mon. om.
 56 Port. πότερον ταῦτα πάντα ποιῶν. 57 Vind. ἱτέον. 58 γε Mon. om. 59 Vind. οἶον om. — Phil. III. init. 60 Edd. Codd. Μεσσην. tum Vind. ἀφείναι. — Phil. II. p. 69. 61 Ald. Port. Vind. παραδιδούς. Mon. παραδούς. tum Ald. Mon. τὸ Port. τῷ. Vind. τὸ ταῦτα δίκ. νομίζειν εἶναι.

σκήψαιτο; πολλά γὰρ δι' ὀλίγων ἐν ἀμφοτέροις εἴρη-
ται, οὐ μὴν ἐμφαίνεται γε τὸ τέμνεσθαι. παραδείγματα
δὲ τοιαῦτα μυρία ἐστὶ παρὰ τῷ ῥήτορι· τοῦ δ' αὖ δο-
κοῦντος μὲν τέμνειν τὰ πράγματα, οὐ μὴν τέμνοντός γε
ὡς ⁶² ἀληθῶς, ἀλλὰ τούναντίον καὶ περιβάλλοντος λό- 5
γου, ⁶³ παράδειγμα τόδε. ⁶⁴ ἀλλ' ὁ τὴν Εὐβοίαν ἐ-
κεῖνος σφασσεριζόμενος, καὶ κατασκευάζων ἐπι-
τείχισμα ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν, καὶ τὰ ἐξῆς, μέχρι τοῦ,
πότερον ⁶⁵ ταῦτα ποιῶν. ἐνταῦθα γὰρ δοκεῖ μὲν
πολλὰ λέγειν, καὶ νῆ Δία ταχέως ἀφ' ἐκάστου αὐτῶν 10
ἀπαλλάττεσθαι. διὸ καὶ γοργότητά τινα ἔχει ⁶⁶ ὁ λόγος
καὶ τομὴν ἐμφαίνει, οὐ μὴν πολλά γε ὡς ἀληθῶς λέγει
πράγματα, οὐδὲ ταχέως ἀφ' ἐκάστου αὐτῶν ἀπαλλάττε-
ται, ἀλλὰ τούναντίον καὶ ἐπιμένει περιβάλλον. γένη γὰρ
εἴδεσι, καὶ ὅλα μέρεσι, καὶ ἀόριστα ὠρισμένοις, καὶ ἔτα- 15
ρα ἅττα περιβλητικὰ προσλαμβάνων, περὶ ἐκάστου ὡς
ἰδίαν ἔχοντος ὑπόστασιν ἐμφαίνει, παραδηλῶν ταῖς συμ-
πλοκαῖς, καὶ μεταβάσεις ποιούμενος ἀπὸ ⁶⁷ πραγμάτων
ἐπὶ ἕτερα πράγματα. διὸ πολλά ἔδοξεν εἶναι, δύο ὄντα
σχεδὸν τὰ πάντα. ἔστι γὰρ ἢ τε Εὐβοία καὶ τὸ Βυζάν- 20
τιον· εἰ δὲ βούλει, ἔστω καὶ πλείονα. ⁶⁸ οὐ μὴν ἡσοῦ-
τά γε ἐστίν, ὅσα ἐμφαίνεται εἶναι διὰ τὰς συμπλοκάς.
παραδείγματα δὲ ⁶⁹ καὶ τούτου τοῦ μὴ τέμνοντος μὲν τὰ
πράγματα λόγου, δοκοῦντος δὲ λέγεσθαι τμητικῶς, μυ-
ρία ἐστὶ παρὰ τῷ ῥήτορι· τοῦ δ' αὖ καὶ ὄντος τμητικοῦ 25
λόγου, καὶ δοκοῦντος εἶναι, παράδειγμα ⁷⁰ τὸ, καὶ
σπουδαῖα νομίζων, ⁷¹ ὡς Ἀθηναῖοι, καὶ ἀναγ-

62 ὡς Vind. om. 63 λόγου Mon. om. 64 Vind. τό.
pro cor. p. 248. 65 Ald. Port. πρότερον. marg. Vict. Mon.
πότερον. Vind. om. Tum Port. ταῦτα πάντα. 66 Mon. Vind.
ἔχει τινά. 67 Port. ἰπό. 68 Par. γρ. ἔστω πλείονα. ita
Vind. 69 δι Vind. om. 70 Mon. παράδειγμα om. 71
Vind. νομίζω. tum Port. eandem, quam nota 48. lectionem ha-
bet, h. l. repetit.

καῖα τῇ πόλει, περὶ ὧν βουλευέσθε. ⁷² σπάνιον δὲ τὸ τοιοῦτον παρὰ γε τῷ Δημοσθένει. τὰς μὲν τοι αἰτίας, δι' ἃς νῦν μὲν οὕτως, νῦν δὲ ἐκείνως χρῆται τῷ λόγῳ τῷ τμητικῷ, καὶ ὡς δεῖ καὶ ἡμᾶς αὐτῷ χρῆσθαι, ⁷³ ἐν τῷ περὶ μεθόδου δεινότητος ἐροῦμεν. ἐκείνης γὰρ ἴδιον τὸ εἰδέναι καὶ τούτοις καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν εἶ-
⁷⁴ δεσι, πότε, καὶ ποῦ, καὶ πρὸς ὄντινα, καὶ πῶς προσή-
 κει χρῆσθαι. ἀλλὰ ⁷⁵ ἐπὶ τὸν περὶ γοργότητος λόγον
 πάλιν ἐπανιτέον. μέθοδον ⁷⁶ μὲν γὰρ καὶ σχήματα, δι'
¹⁰ ὧν γοργὸς ὁ λόγος γίνεται, ⁷⁷ εἰρήκαμεν. ἀπὸ δὲ τῶν
 σχημάτων δηλὰ πως καὶ τὰ ἐξῆς.

Λίξεις μὲν γὰρ, ὅπερ ἔφη, βραχεῖα ⁷⁸ ἦτις ἂν εἴη,
 τοιάδε ἢ τοιάδε συντελεῖ πρὸς γοργότητα. οὐ μὴν, ἀλλ'
 αἱ βραχεῖαι γε ἐπιτηδειότεραι. Κῶλα μὴν τοῦ λόγου τοῦ
¹⁵ γοργοῦ πάντως εἶναι ⁷⁹ βραχεῖα δεῖ. Συνθήκη δὲ γορ-
 γότητος ἢ ὀλιγάκις, ἢ μηδ' ὅλως ἔχουσα σύγκρουσιν ἰω-
 νήεντων. οὐ γὰρ δὴ κεχηνέναι δεῖ τὸν ⁸⁰ ὡς ἀληθῶς
 γοργὸν λόγον πλὴν εἰ τραχύνεσθαι δέοι. πλεονάζειν μὲν-
 τοι πάντως ἐνταῦθα τοὺς τροχαίους καὶ τὰς τροχαϊκὰς
²⁰ συζυγίας προσήκει. καὶ τούτου γε τεκμήρια ἐναργῆ πολλὰ
 καὶ τῆς τραγωδίας, ἐνθα ἐπείγεσθαι ὁ λέγων δοκεῖ, τρο-
 χαϊκῶς συντεθέντα καὶ παρὰ τῷ Μενάνδρῳ. ὁ δὲ Ἀρ-
 χίλοχος αὐτὸ καὶ σαφέστερον ἐποίησε καὶ γοργότερον. οἱ
 γὰρ τετράμετροι αὐτῷ διὰ τοῦτ' (οἶμαι) καὶ γοργότεροι
²⁵ καὶ λογοειδέστεροι τῶν ἄλλων εἶναι δοκοῦσι, ⁸¹ διότι τρο-
 χαϊκῶς σύγκεινται. τρέχει γὰρ ὡς ὄντως ἐν τούτοις ὁ

72 Par. γρ. βουλευέσθε σκοπεῖσθαι. ita Vind. 73 Mon.
 δεινότητος μεθόδου. 74 Mon. εἶδεν ἅπασιν. 75 Vind. ἀλλ'
 ἐπὶ. 76 Ald. Mon. μέθοδοι. Vind. μέθοδον. Port. μέθοδοι
 μὲν γὰρ καὶ σχ. — γίνεται, ταῦτά ἐστι περὶ ὧν εἰρήκαμεν.
 77 Mon. γίνεται γοργὸς ὁ λόγος. 78 Mon. βραχεῖα. 79 Ald.
 Vind. οἶμαι. Port. Mon. εἶναι. 80 Ald. Mon. τὸν γε ἄλ.
 Port. τὸν ὡς ἄλ. Vind. τὸν γε ὡς ἄλ. 81 Vind. δοκοῦσιν.

ῥυθμός. εἰ δὲ μὴ ἀκριβεῖς οἱ τροχαῖοι παρὰ τῷ ῥήτορι ἐν ταῖς γοργότησιν εὐρίσκονται, πολλάκις διεμαρτυράμην, ὅτι ἐν ⁸² οὐδὲν μονοειδές ἐστιν εὐρεῖν παρ' αὐτῷ, ἀλλὰ ποικίλλει νῦν μὲν ἐννοίαις σεμναῖς γοργὸν ἢ τινα ἄλλον ἐπιθεῖς ⁸³ ῥυθμὸν ἢ μέθοδον ἢ τι τῶν ἄλλων, νῦν δὲ ⁵ τὸ ἀνάπαλιν. καίτοι τὸ, ἐσπέρα μὲν γὰρ ἦν, ἤκε δ' ἀγγέλλων ⁸⁴ τις ὡς τοὺς πρυτάνεις, ὡς Ἐλᾶτεια κατεῖληπται, τάχ' ⁸⁵ ἂν ἔχοι τι πλέον εἰς γοργότητα, καὶ διὰ τὴν ἐπιβολὴν τοῦ ῥυθμοῦ, τροχαϊκὴν οὖσαν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς. Ἀνάπαυσις δὲ γοργή ἢ εἰς τρο- ¹⁰ χαῖον φέσει καταλήγουσα καὶ μὴ βεβηκυῖα· οὐ γὰρ δύναται ὁ ῥυθμός γοργὸς εἶναι ⁸⁶ βεβηκώς. περὶ δὲ βεβηκώτων ῥυθμῶν καὶ τῶν οἷονεὶ κρεμαμένων καὶ ἀνηρτημένων ἐν τῷ περὶ κάλλους ἀκριβέστερον εἴρηται.

C a p. II.

Π Ε Ρ Ι Η Θ Ο Τ Σ.

15

Σαφὴς μὲν δὴ καὶ ἀξιωματικὸς καὶ ἔτι αὖ καλὸς τε ¹¹⁶ καὶ γοργὸς ὅπως γίνεται λόγος, ἐν τοῖς πρὸ τούτων ἡμῖν δεδηλωται· ἐποίτο δ' ἂν ἐκείνοις ὁ περὶ ἡθους ἀναγκαίως. χρησιμώτατον γὰρ, εἴπερ ¹ ἄλλο τι, καὶ τοῦτο δὴ τὸ ἡθικὸν εἶδος τοῦ λόγου εἰδέναι τε ὅπως γίνεται, καὶ ποιεῖν ²⁰ δυνάμενον τοτὲ μὲν ὅλῳ τῷ ² λόγῳ ἀποδιδόναι τὸ τοιόνδε ἡθος, εἰ τοῦτο ³ δέοι, τοτὲ δ' αὖ καταμιγνύναι τοῖς προειρημένοις εἵδεσιν ἅπασιν, οἷον σφοδρότητι ἢ σεμνό-

82 ἐν Vind. om. 83 Vind. ἐπιτιθεῖς. 84 Ald. Port. Mon. ἀγγέλλων. Vind. alterum λ supra lin. ponit. — pro cor. p. 284. 85 Ald. Mon. τάχα δ' ἂν ἔχει. Vind. τάχ' ἂν ἔχη. Port. τάχ' ἂν ἔχοι. 86 Mon. εἶναι καὶ βεβ.

1 Ald. ὑπέρ. Port. marg. Vict. Mon. Vind. εἴπερ. 2 τῷ Port. om. 3 Vind. τούτου. tum τοτὲ δὲ αὖ.

τητι ἢ κάλλει καὶ τοῖς λοιποῖς. λέγω γὰρ ἡθὺς νῦν οὐχ
 ἀπλῶς τοῦτο μόνον τὸ δι' ὅλου τοῦ λόγου ἀναγκαιῶς
 ἔχον ἐμφαινέσθαι, καθάπερὶ σώματος χρῶμα, ἀλλὰ καὶ
 τὸ ἐγκαταμίγνυσθαι πεφυκὸς πανταχοῦ, καὶ ἐν σφοδρό-
 5 τητι καὶ ἐν τραχύτητι καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἅπασιν. ἐκεῖνο ⁴
 μὲν γὰρ γένοιτο ἂν, εἰ τοῖς ὑποκειμένοις προσώποις οἰ-
 κείους καὶ πρέποντας τοὺς λόγους περιάπτει τις· οἷον,
 στρατηγοῖς ἢ ῥήτορσιν ἢ τοῖς ἰδίως ὀνομασθεῖσιν ἡθι-
 κοῖς, οἷον λίχνοις ἢ δειλοῖς ἢ φιλαργύροις ἢ τοῖς τοιού-
 10 τοις. καὶ μαθησόμεθ' ⁵ γε τοῦτο, ποιά ⁶ τινα εἶδη τί-
 σιν ἀρμόττει προσώποις, ἐν τῷ περὶ δεινότητος. τοῦτο δὲ
 περὶ οὗ νυνὶ λέγομεν, αὐτό γε ⁷ καὶ τὰ εἶδη αὐτοῦ τε,
 δύναται μὲν καὶ δι' ὅλου ποτὲ λόγου παραλαμβάνεσθαι,
 ὥσπερ καὶ ταῦτα· οἷον σεμνότης, τραχύτης, καὶ τὰ λοι-
 15 πά. δύναται δὲ ⁸ κατὰ τὰ αὐτὰ, καθάπερ καὶ κεῖναι, καὶ
 μερικῶς που γίνεσθαι χρήσιμα, ὥσπερ ἐστὶ πολλάκις εὐ-
 ρεῖν παρὰ τῷ ῥήτορι. σαφές δὲ ὁ λέγω μᾶλλον γενήσε-
 ται ἐπισκεψαμένοις τὸν λόγον τὸν περὶ αὐτοῦ. ἡθὺς τοί-
 νυν ἐν λόγῳ ποιεῖ ἐπιεικεία καὶ ἀφέλεια. καὶ πρὸς τού-
 20 τοις τὸ κατ' αὐτῶν ἐμφαινόμενον ἀληθές καὶ ἐνδιάθετον.
 ἡ δὲ βαρύτης ὑπόκειται μὲν ὑπὸ τὸν ⁹ ἡθικὸν λόγον, οὐ
 μὴν συμπληροῦ γε αὐτόν, ὥσπερ ἡ τε ἀφέλεια καὶ ἡ ἐπι-
 εικεία, τό τε ἀληθές καὶ τὸ ἐνδιάθετον· οὐδὲ γε καθ'
 ἑαυτὴν δύναται θεωρεῖσθαι, ὥσπερ ἐκείνων τῶν ἰδεῶν
 25 ἐκάστη, ἀλλὰ δεῖ αὐτῇ ἀφελείας ἢ ἐπιεικειάς, ἢ τινος
 τῶν ἄλλων ἡθικῶν τι πάντως προσεῖναι. σαφέστερον δὲ
 καὶ τοῦτο περὶ ἐκάστης αὐτῶν λέγοντες ἐνδειξόμεθα. καὶ
 πρῶτόν γε περὶ ἀφελείας. Cap.

4 Ald. Vind. ἐκεῖνος. Port. Mon. ἐκεῖνο. tum Mon. γένοιτ'
 ἂν. 5 Ald. Vind. μαθησώμεθα. Port. Mon. μαθησόμεθα. 6
 Vind. οἷα. Ald. sq. τινα om. 7 Mon. τε. 8 Vind. δὲ καὶ κατὰ
 ταῦτά. 9 Mon. (in quo καὶ πρὸς τούτοις — — καὶ ἡ ἐπιεικεία
 manu rec. ad marg. adjecta sunt,) ὑπὸ τῶν ἡθικῶν λόγων.

C a p. III.

Π Ε Ρ Ι Α Φ Ε Λ Ε Ι Α Σ.

Ἔννοιαι τοίνυν εἰσὶν ἀφελεῖς ¹ ἀπλῶς μὲν εἰπεῖν αἱ καθαραί. αἱ γὰρ ἀπάντων ἐνθρώπων κοιναί καὶ εἰς πάντας ² ἀνθρώπους ἀνελθούσαι ἢ δόξασαι ἀνελθεῖν καὶ μηδὲν ἔχουσαι βαθὺ μηδὲ περινενοημένον, δῆλον ὡς ἀ- ³φελεῖς ἂν εἴησαν ἡμῖν καὶ ³ καθαραί· οἶον, ἐμὲ ⁴ μὲν φαῦλον ἡγεῖσθε, τουτονὶ δὲ ἄφετε. καὶ τοῦτό γε ὁμολογούμενον, ὡς αἱ γε ⁵ καθαραὶ ἔννοιαι πάντως ἂν εἴεν καὶ ἀφελεῖς· ⁶ αἱ τε αὖ ἀφελεῖς καὶ καθαραί. ἰδίως δ' ἂν λέγοιντο ἀφελεῖς αἱ τῶν ἀπλάστων ἡθῶν καὶ ὑπὸ ¹⁰τι νηπίων, ἵνα μὴ ἀβελτέρων λέγῃ τις. οἶον τὸ περὶ πραγμάτων διεξίεναι τινῶν, καὶ λέγειν αὐτὰ, μηδεμιᾶς ἀνάγκης οὐσης, μηδὲ ἐπερωτῶντός ⁷ τινος, ὡς τὰ πολλὰ ἔχει τῶν Ἀνακρέοντος· καὶ πάλιν τὰ Θεοκρίτου ἐν τοῖς βουκολικοῖς καὶ ἄλλων οὐκ ὀλίγων· οἶον, 15.

Κωμάσθω ⁸ ποτὶ τὴν Ἀμαρυλλίδα· ταὶ δέ μοι αἶγες

Βόσκονται κατ' ὄρος.

καὶ τὰ ἐξῆς. ἐπεὶ δ' ἐν τῷ περὶ καθαρότητος ἡμῖν τὰ παραδείγματα ἦν πολιτικώτερα καὶ ἀγωνιστικώτερα, ὥσπερ ἴσως καὶ τὸ προκείμενον, τὸ, ἐμὲ μὲν ²⁰φαῦλον ἡγεῖσθε, τουτονὶ δὲ ἄφετε, τῶν δὲ, ὡς ἐν τῇ ἄλλῃ λογογραφίᾳ, καθαρῶν τε καὶ ἀφελῶν ἔννοιῶν οὐκ ἐπεμνήσθημεν, ἀνάγκη τι πλέον εἰπεῖν ἐνταῦθα περὶ αὐτῶν. χωρίζομεν γὰρ οὐδαμῇ, ὡς ἑτέρας τὰς καθαράς

1 Ald. Mon. ἀφελείας. Port. Vind. ἀφελεῖς. 2 Vind. εἰς ἀπαντας ἀνελθ. 3 καὶ Vind. om. Par. γρ. δῆλον ὡς ἀφελεῖς ἂν εἴεν καὶ καθαραί. 4 de fals. leg. p. 343. 5 Vind. τε. 6 Ald. ἰφελεῖς. 7 marg. Vict. „Hujuscemodi videtur illud Euripidis, cum in Phōnissis induxit Antigonem metum ingentem indicantem: ἄρα πύλαι κλειθροῖς [v. 114.] 8 Ald. κωμάσθω. Vind. κωμάζω. — Theocr. Id. III, 1.

εἰ τὸν λόγον γοργόν, πλὴν ⁸ εἰ τὴν ὀξύτητά τε καὶ δριμύτητα, ὡς ἔλεγον, γοργότητος ἰδίαν ⁹ θήσεται τις. περὶ δὲ ταύτης, ὅπερ ἔφην, ἐν τε ¹⁰ τῷ περὶ ἀφελείας, ἐν τε τῷ περὶ δεινότητος ἡμῖν λελέξεται· νυνὶ δὲ περὶ ⁵ μεθόδου τῆς ποιούσης γοργόν τὸν λόγον λέξομεν πρῶτον, ¹¹ σχεδὸν οὐ πόρρω τινὸς ὀξύτητός τε καὶ δριμύτητος οὐδὲ ταύτης οὔσης.

Μέθοδος τοίνυν, ὅπερ ἔλεγον, γοργότητος μία, τὸ ταῖς ἀπαντήσεσι ταχείαις χρῆσθαι καὶ βραχείαις, ταῖς ¹⁰ τε ἀντιθέσεσιν ὡσαύτως. οἷον, τί γὰρ καὶ βουλόμενοι μετεπέμπεσθε ἂν ¹² αὐτοὺς ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ; ἐπὶ τὴν εἰρήνην; ἀλλ' ὑπῆρχεν ἅπασιν. ἀλλ' ἐπὶ τὸν πόλεμον; ἀλλ' αὐτοὶ περὶ εἰρήνης ἐβουλεύεσθε. καὶ πάλιν, ναὶ ¹³ φησὶν, ἀλλὰ τὸ ¹⁵ τοῦ Κεφάλου καλὸν, τὸ μηδεμίαν γραφὴν φυγεῖν. καὶ νῆ Δία, εὐδαιμόν γε. ἀλλὰ τί μᾶλλον, ὁ πολλακίς μὲν φυγῶν, καὶ τὰ ἐξῆς. καὶ πάλιν, κακοδαιμονοῦσι γὰρ Βυζάντιοι· ¹⁴ σφόδρα γε, ἀλλ' ὅμως δεῖ σῶς ¹⁵ αἰτοὺς εἶναι· συμφέρει γὰρ τῇ ²⁰ πόλει. ταῦτα γὰρ πῶς εἰσι ¹⁶ καὶ ὅξεια. περὶ δὲ συνδρομῆς, εἴτε ¹⁷ συγχωρήσεως, καὶ ὅσα εἶδη αὐτῆς, καὶ ὡς δεῖ παραλαμβάνειν ἕκαστον, ἐν τῷ περὶ δεινότητος ¹⁸

8 Par. ad marg. γρ. πλὴν εἰ μὴ τὴν ὀξ. ita Vind. 9 Vind. ἰδίαν. tum Par. θήσαιτό τις. ad marg. γρ. θήσεται τις. 10 τε Vind. om. 11 Vind. πρῶτον ponit post μεθόδου. 12 ἂν Vind. om. — pro cor. p. 233. 13 ναὶ Ald. Mon. Vind. om., habet Port. ex Dem. pro cor. p. 310. 14 Ald. Βιζάντιοι, omissio γὰρ, quod recepi ex Vind. — Port. ex Dem. de Chers. p. 93. Νῆ Δία, κακοδ. γὰρ ἄνθρωποι καὶ ὑπερβάλλουσιν ἐννοία, [sic] πάντ γε. 15 Port. σώους. sq. αὐτοὺς Vind. om. 16 Vind. ἐστί. 17 Par. γρ. ἦτοι συγχ. 18 Marg. Vict. „quod tamen facere oblitus est, ut interpres [T. V. p. 524. v. 8.] testatur.

ἡμῖν ἀκριβῶς λελέγεται. ἡ δὲ ἀποστροφὴ οἶον, παρὰ σοὶ κατέλυνον, Αἰσχίνην, καὶ σὺ προῦξένεις αὐτῶν, ¹⁹ δοκεῖ μὲν πως εἶναι μέθοδός τις, οὐ μὴν ἔμοιγε φαίνεται, ἀλλ' εἶναι μᾶλλον σχῆμα. εἴτε δὲ σχῆμα εἴτε ²⁰ μέθοδός τις ἐστὶν ἡ ἀποστροφή, τῶν ποιούντων ⁵ ἐστὶ καὶ αὐτὸ γοργὸν τὸν λόγον, καὶ μάλιστα εἰ συνεχῶς γίνοιτο. ἡ γὰρ μετάβασις, ἡ νῦν μὲν ἐπὶ τοὺς δικαστάς, νῦν δὲ ἐπὶ τὸν ἀντίδικον ἢ ὄντιναοῦν, ²¹ κινεῖ πως καὶ γοργὸν ποιεῖ τὸν λόγον. ἀλλὰ μέθοδος μὲν αὕτη γοργότητος ἢ καὶ μέθοδοι. Σχήματα δὲ τὰ μὲν ὁμολογουμένως ἐστὶ ¹⁰ φύσει γοργὰ καὶ τημητικά, καὶ αὐτῆς γε ἕνεκα τῆς γοργότητος παραλαμβάνεται. τὰ δὲ τὴν συμβαίνουσαν τῷ λόγῳ πολλάκις διὰ τινὰς ἀνάγκας ὑπτιότητα ἐξαιρεῖσθαι πέφυκε. καὶ πρῶτόν γε περὶ τούτων λέξομεν.

Ἐξαιρεῖται τοίνυν ὑπτιότητα λόγου σχῆμα τὸ καθ' ¹⁵ ὑποστροφὴν. καὶ ἐστὶ ²² σφόδρα χρήσιμον τοῦτο. ἐν ταῖς ἀφηγήσεσιν. οἶον, ἐστὶ ²³ τοίνυν οὗτος ὁ πρῶτος Ἀθηναίων αἰσθόμενος Φίλιππον. εἶθ' ὑποστροφὴν ²⁴ ὑπέστρεψεν ἐξ ἐπεμβολῆς, ὥς τότε δημηγορῶν ἔφη. εἴτα πάλιν ἦλθεν ἐπὶ ²⁵ τὴν ἀφήγησιν, ἐπιβουλεύοντα τοῖς Ἕλλησι. τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ, τοῦ ²⁶ γὰρ Φωκικοῦ συστάντος πολέμου. εἶθ' ἡ ²⁷ ὑποστροφή. οὐ δι' ἐμέ· οὐ γὰρ ²⁸ ἔγωγ' ἐπολιτευόμην πω τότε. εἴτα πάλιν ἡ ἀφήγησις, πρῶτον μὲν ὑμεῖς οὕτω διέκλεισθε. καὶ τὰ ἐξῆς δὲ τοιαῦτά ἐστι. τοῦτο τὸ σχῆ- ²⁵ μα καταπλοκὴν τινες ὠνόμασαν. ἐτι ἐξαιρεῖται τῶν ἀφηγήσεων τὴν ὑπτιότητα καὶ τὸ ἐπιτρέχον λεγόμενον σχῆμα. οἶον,

19 Ald. αὐτόν. marg. Viet. Vind. Mon. αὐτῶν. — pro cor. p. 252. 20 Mon. εἴτε δέ. Sq. τις Mon. Vind. om. 21 Vind. ὄντινοῦν. 22 Mon. ἐτι. 23 de fals. leg. p. 344. 24 ὑποστροφὴν Mon. Vind. om. 25 Port. ad marg. γρ. εἰς. 26 pro cor. p. 230. 27 ἢ Vind. om. 28 Port. γὰρ δὲ. tum Vind. ἔγωγε.

ἐπειδὴ²⁹ γὰρ οὐ καθ'εστηκότος χορηγοῦ, καὶ τὰ
 ἐξῆς. ταῦτό δὲ τοῦτο καὶ περιβάλλει. αἱ δὲ ὑποστροφαι,
 114 ἂν μὴ ὥσι μακραι, ἦττον περιβάλλουσι, καὶ εἰρήκαμεν
 τοῦτο καὶ τῷ περὶ³⁰ περιβολῆς· ἀλλὰ ταυτὶ μὲν ὥσπερ
 5 ἰάματά ἐστιν ὑπτιότητος, καὶ δύνανται³¹ ταῦτόν ὅπερ
 εὐκρίνεια ἐν σαφηνείᾳ. ἐκείνη τε γὰρ τὰ συγκεχυμένα δι-
 ευκρινεῖ πρὸς σαφηνείαν, ὡς ἐδείκνυμεν ἐν τῷ περὶ σα-
 φηνείας. ταῦτά τε τὰ σχήματα τὸν ὑπτιάζοντα λόγον ὀρ-
 θοῖ καὶ γοργὸν ποιεῖ. κατὰ τὰ αὐτὰ δὲ τοῖς περὶ τῆς³²
 10 σαφηνείας ἔχει καὶ τὰ μέλλοντα ῥηθῆσθαι. ὥσπερ γὰρ
 ἐκεῖ ἢ μὲν καθαρότης καθ' αὐτήν³³ ἐποίει τὴν σαφῆ
 λόγον, προσεδεῖτο δὲ τῆς εὐκρινείας, εἶπου συγγέοιτο ὁ
 λόγος, εἰς ἐπανόρθωσιν, οὕτω κἀνταῦθα πάλιν ἐστὶ μὲν
 τὸ³⁴ ποιοῦν τὴν γοργότητα μάλιστα εἶδος λόγου τὸ τμη-
 15 τικόν. εἰ δὲ ποτε ἐκπίπτοι³⁵ κατ' ἀνάγκην τινὰ εἰς ὑπτι-
 ότητα, δεῖ τῶν προειρημένων σχημάτων, ἃ δὴ πέφυκεν
 ὀρθοῦν καὶ διεγείρειν τὸν λόγον ἀπὸ τῆς ὑπτιότητος.
 τμητικὸς δὲ λόγος καὶ γοργὸς μάλιστα ἐν τοῖς σχήμασι
 καὶ τοῖς ῥυθμοῖς θεωρεῖται. εἰδέναι³⁶ δὲ χρὴ, ὅτι ὁ λό-
 20 γος ὁ τμητικὸς ποτὲ μὲν ἐστίν, οὐ μὴν δοκεῖ γε εἶναι
 τμητικός· ποτὲ δὲ δοκεῖ μὲν εἶναι τοιοῦτος, οὐ μὴν τέμνει
 γε ὡς ἀληθῶς τὰ πράγματα· ποτὲ δὲ ἀμφοτέρω καὶ
 τέμνει καὶ δοκεῖ τέμνειν. κείσεται δὲ αὐτοῦ καὶ παρα-
 δείγματα καθ' ἕκαστον τούτων ὀλίγω³⁷ ὕστερον, ἔνθα
 25 καὶ σαφέστερόν τι περὶ τούτων ἐροῦμεν, νῦν δὲ πρῶ-
 τον περὶ τῶν σχημάτων λίσσομεν, ἃ δὴ τμητικὰ ὄντα κατ'
 ἀνάγκην ἐστὶ καὶ γοργά. Σχήματα μὲν οὖν τοῦ εἶδους
 τάδε. τὸ ἀσύνδετον κομματικόν. οἷον, προσῆλθε³⁸

29 in Mid. p. 518. 30 Vind. περὶ τῆς περιβ. 31 Vind.
 δύναται ταυτό. 32 τῆς Vind. om. 33 Vind. αὐτήν. 34
 τὸ Port. om. 35 Ald. Port. ἐκπίπτει. Vind. Mon. ἐκπίπτοι.
 Mon. ποτ' ἐκπ. Vind. κατὰ αὐν. 36 εἰδέναι δὲ χρὴ — ποτὲ μὲν
 ἐστίν Vind. om. 37 Vind. ὀλίγον. — v. sq. διη Port. om. 38

τῇ βουλῇ, προβούλευμα ἰγράφη. τὸ κατ' ὄνομα κομματικόν. οἶον, Ἀμφίπολιν,³⁹ Πύδναν, Ποτί-
 δαιαν, Μεθώνην, Παγασάς. καὶ αἱ πυκναὶ καὶ⁴⁰
 δι' ἐλαχίστου ἐξαλλαγαί· οἶον, τὸ πρῶτον Ἀμφίπο-
 λιν λαβὼν, μετὰ ταῦτα Πύδναν, πάλιν Ποτί-
 δαιαν, Μεθώνην αὐτίς, εἴτα Θετταλίας ἐπέβη,
 καὶ τὰ ἐξῆς. οἷ τε δι' ἐλαχίστου⁴¹ μερισμοὶ τὴν ἀνταπό-
 δοσιν ἔχοντες. οἶον, ἐσπέρα μὲν⁴² γὰρ ἦν, ἥ κε δ'
 ἀγγέλλων⁴³ τις ὡς τοὺς πρυτάνεις, ὡς Ἐλά-
 τεια⁴⁴ κατελήπται. τὸ κατ' ἐπαναφορὰν κομματι-
 κόν. οἶον, ἐπὶ⁴⁵ τοὺς νόμους καλεῖς; ἐπὶ σεαυ-
 τὸν καλεῖς. τὸ κατὰ⁴⁶ ἀντιστροφὴν κομματικόν. τα-
 ξιάρχους παρ' ὑμῶν, ἱππάρχους⁴⁷ παρ' ὑμῶν.
 αἱ ταχῆαι καὶ δι' ἐλαχίστου συμπλοκαί. οἶον, καὶ σπου-
 δαῖα νομίζων,⁴⁸ ὧς Ἀθηναῖοι, καὶ ἀναγκαῖα τῇ¹⁵
 πόλει, περὶ ὧν βουλευέσθε, ἐφ' ᾧ παρελήλυθα.
 καὶ ὁ Θουκυδίδης, καὶ οἱ πατέρες ὑμῶν, ὧς Λακεδαι-
 μόνιοι,⁴⁹ καὶ ὑμῶν οἱ πρεσβύτεροι. εἰ δὲ πολλὰ
 γένοιτο αἱ συμπλοκαί, μὴ⁵⁰ καθ' ἑκάστην πληρουμένης τε
 καὶ ἰσταμένης τῆς διανοίας, ἀλλ' εἰς μίαν ὡς⁵¹ περιόδον²⁰
 τινα πασῶν περιλαμβανομένων,⁵² τοῦ μὲν τμητικοῦ οὐδὲν
 ἦττον⁵³ ἔμφρασις ἔσται, τοῦ δ' αὖ γοργοῦ καὶ αὐτοῦ μὲν

in Timocr. p. 703. 39 Ol. I. p. 12. 40 Ald. Mon. καὶ
 αἱ δι' ἑλ. Port. Vind, αἱ om. 41 Ald. Mon, ἐλαχ. λόγου.
 Port. Vind, λόγου om. 42 μὲν Ald. Mon. om., est in Port.
 Vind. — pro cor. p. 284. 43 Ald. Port. Mon, ἀγγέλλων,
 Vind, ἀγγέλλων. 44 Mon, Ἐλάτεια. 45 Aesch. c. Ctesiph.
 §. 202. p. 452, Bekk. 46 Mon. κατ' ἀντ. 47 Ald. Codd. ἄρ-
 χοντας. Port. ἱππάρχ. Phil. I. p. 47. 48 Vind, νομίζω, tum
 Port. ὧς ἄνδρες Ἀθ, περὶ ὧν βουλευέσθε, καὶ ἀναγκαῖα τῇ πόλει.
 omissis ἐφ' ᾧ παρελ. — Phil. IV. init. 49 ὧς Λακεδαιμ. Port,
 om, — Thuc, II, 11. 50 Ald. Port. καὶ μὴ. Mon. Vind, καὶ
 om. 51 Mon. ὡς om. 52 Mon. ἐμπεριλαμβ. 53 ἦττον
 Vind, om.

ἐμφασίς τις, μετρία δὲ πως. περιβολὴ δὲ μᾶλλον γενήσεται, ἢ γοργότης. οἶον, ἀλλ' ὁ⁵⁴ τὴν Εὐβοίαν ἐκείνος σφετεριζόμενος, καὶ κατασκευάζων ἐπετείχισμα ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν, καὶ καταλαμβάνων Ὠρεόν, καὶ⁵⁵ κατασκάπτων Πορθμόν, καὶ τὰ ἐξῆς, μέχρι τοῦ πότερα⁵⁶ ἡδίκηει καὶ παρεσπόνδει καὶ ἔλυε τὴν εἰρήνην, ἢ οὐ; ἀλλ' ἐπὶ τὸ ἐξαρχῆς ἐπανιτίον.⁵⁷

Σχήματα μὲν γοργότητος ταῦτα, καὶ νῆ Δία τοῦ τε
 10 φαινομένου μὲν τμητικοῦ, μὴ ὄντος δὲ τοιούτου λόγου, καὶ τοῦ ἀμφοτέρω, φαινομένου τε καὶ τέμνοντός γε ὡς ἀληθῶς ἐν βραχέσι τὰ πράγματα. τοῦ μέντοι τέμνοντος μὲν, μὴ μέντοι γε⁵⁸ δοκοῦντος τέμνειν, οὐ ταῦτα, ἀλλ' οἱ τε πλαγιασμοὶ καὶ τὰ κατὰ συστροφὴν καὶ ὅσα τοι-
 15 αῦτα. πολλὰ γὰρ δι' ἐλαχίστων ἐν ἐκείνοις λέγεται τοῖς σχήμασιν, οὐ παραδηλούντων ἡμῶν, ὅτι τέμνομεν τὰ πράγματα. παραδείγματα δὲ αὐτῶν θήσομεν ἐκάστου, ἵνα καὶ σαφὴς ὁ λόγος ᾖ. τοῦ μὲν οὖν τέμνοντος τὰ πράγματα λόγου, οὐ μὴν δοκοῦντος τέμνειν παράδειγμα.
 20 οἶον,⁵⁹ πολλῶν, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λόγων γενομένων, ὀλίγου δεῖν καθ' ἐκάστην ἐκκλησίαν, καὶ τὰ ἐξῆς. τοῦτο μὲν οὖν ἐκ πλαγιασμοῦ τοιούτου ἐγένετο. τοῦ δ' αὖ κατὰ συστροφὴν σχήματος ἐν τούτῳ τῷ εἶδει παράδειγμα τόδε. ὁ γὰρ Μεσσήνην⁶⁰ Λακε-
 25 δαιμονίοις ἀφεῖναι κελεύων, πῶς ἂν Ὀρχομε-
 113 νὸν καὶ Κορώνειαν τότε Θηβαίοις παραδούς,⁶¹ τῷ δίκαια νομίζειν ταῦτα εἶναι πεποιηκέναι

54 pro cor. p. 248. 55 καὶ κατασχ. Πορθμόν Mon. om.
 56 Port. πότιρον ταῦτα πάντα ποιῶν. 57 Vind. ἰτίον. 58 γε Mon. om. 59 Vind. οἶον om. — Phil. III. init. 60 Edd. Codd. Μεσσην. tm Mon. Vind. ἀφίεναι. — Phil. II. p. 69. 61 Ald. Port. Vind. παραδιδούς. Mon. παραδούς. tum Ald. Mon. τὸ Port. τῷ. Vind. τὸ ταῦτα δίκ. νομίζειν εἶναι.

σκήψαιτο; πολλὰ γὰρ δι' ὀλίγων ἐν ἀμφοτέροις εἴρη-
 ται, οὐ μὴν ἐμφαίνεται γε τὸ τέμνεσθαι. παραδείγματα
 δὲ τοιαῦτα μυρία ἐστὶ παρὰ τῷ ῥήτορι· τοῦ δ' αὖ δο-
 κοῦντος μὲν τέμνειν τὰ πράγματα, οὐ μὴν τέμνοντός γε
 ὡς ⁶² ἀληθῶς, ἀλλὰ τούναντίον καὶ περιβάλλοντος λό- 5
 γου, ⁶³ παράδειγμα τόδε. ⁶⁴ ἀλλ' ὁ τὴν Εὐβοίαν ἐ-
 κεῖνος σφετεριζόμενος, καὶ κατασκευάζων ἐπι-
 τείχισμα ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν, καὶ τὰ ἐξῆς, μέχρι τοῦ,
 πότερον ⁶⁵ ταῦτα ποιῶν. ἐνταῦθα γὰρ δοκεῖ μὲν
 πολλὰ λέγειν, καὶ νῆ Δία ταχέως ἀφ' ἐκάστου αὐτῶν 10
 ἀπαλλάττεσθαι. διὸ καὶ γοργότητά τινα ἔχει ⁶⁶ ὁ λόγος
 καὶ τομὴν ἐμφαίνει, οὐ μὴν πολλὰ γε ὡς ἀληθῶς λέγει
 πράγματα, οὐδὲ ταχέως ἀφ' ἐκάστου αὐτῶν ἀπαλλάττε-
 ται, ἀλλὰ τούναντίον καὶ ἐπιμένει περιβάλλων. γένη γὰρ
 εἶδεσι, καὶ ὅλα μέρεσι, καὶ ἀόριστα ὠρισμένοις, καὶ ἐτι- 15
 ρα ἅττα περιβλητικὰ προσλαμβάνων, περὶ ἐκάστου ὡς
 ἰδίαν ἔχοντος ὑπόστασιν ἐμφαίνει, παραδηλῶν ταῖς συμ-
 πλοκαῖς, καὶ μεταβάσεις ποιούμενος ἀπὸ ⁶⁷ πραγμάτων
 ἐπὶ ἕτερα πράγματα. διὸ πολλὰ ἔδοξεν εἶναι, δύο ὄντα
 σχεδὸν τὰ πάντα. ἔστι γὰρ ἢ τε Εὐβοία καὶ τὸ Βυζάν- 20
 τιον· εἰ δὲ βούλει, ἔστω καὶ πλείονα. ⁶⁸ οὐ μὴν ἡσοαῦ-
 τά γέ ἐστιν, ὅσα ἐμφαίνεται εἶναι διὰ τὰς συμπλοκάς.
 παραδείγματα δὲ ⁶⁹ καὶ τούτου τοῦ μὴ τέμνοντος μὲν τὰ
 πράγματα λόγου, δοκοῦντος δὲ λέγεσθαι τμητικῶς, μυ-
 ρία ἐστὶ παρὰ τῷ ῥήτορι· τοῦ δ' αὖ καὶ ὄντος τμητικοῦ 25
 λόγου, καὶ δοκοῦντος εἶναι, παράδειγμα ⁷⁰ τὸ, καὶ
 σπουδαῖα νομίζων, ⁷¹ ὃ Ἀθηναῖοι, καὶ ἀναγ-

62 ὡς Vind. om. 63 λόγου Mon. om. 64 Vind. τό.
 pro cor. p. 248. 65 Ald. Port. πρότερον. marg. Vict. Mon.
 πότερον. Vind. om. Tum Port. ταῦτα πάντα. 66 Mon. Vind.
 ἔχει τινά. 67 Port. ἰπό. 68 Par. γρ. ἔστω πλείονα. ita
 Vind. 69 δι Vind. om. 70 Mon. παράδειγμα om. 71
 Vind. νομίζω. tum Port. eandem, quam nota 48. lectionem ha-
 bet, h. l. repetit.

καῖα τῇ πόλει, περὶ ὧν βουλευέσθαι. ⁷² σπάνιον δὲ τὸ τοιοῦτον παρὰ γε τῷ Δημοσθένει. τὰς μὲν τοι αἰτίας, δι' ἧς νῦν μὲν οὕτως, νῦν δὲ ἐκείνως χρῆται τῷ λόγῳ τῷ τμητικῷ, καὶ ὡς δεῖ καὶ ἡμᾶς αὐτῷ χρῆσθαι, ⁷³ ἐν τῷ περὶ μεθόδου δεινότητος ⁷⁴ ἐροῦμεν. ἐκείνης γὰρ ἴδιον τὸ εἰδέναι καὶ τούτοις καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν εἶδεσι, ⁷⁵ πότε, καὶ ποῦ, καὶ πρὸς ὄντινα, καὶ πῶς προσήκει χρῆσθαι. ἀλλὰ ⁷⁶ ἐπὶ τὸν περὶ γοργότητος λόγον πάλιν ἐπανιτέον. μέθοδον ⁷⁷ μὲν γὰρ καὶ σχήματα, δι' ⁷⁸ ὧν γοργὸς ὁ λόγος γίνεται, ⁷⁹ εἰρήκαμεν. ἀπὸ δὲ τῶν σχημάτων δηλὰ πως καὶ τὰ ἐξῆς.

Λίξις μὲν γὰρ, ὅπερ ἔφη, βραχεῖα ⁸⁰ ἥτις ἂν εἴη, τοιάδε ἢ τοιάδε συντελεῖ πρὸς γοργότητα. οὐ μὴν, ἀλλ' αἱ βραχεῖαι γε ἐπιτηδειότεραι. Κῶλα μὴν τοῦ λόγου τοῦ ⁸¹ γοργοῦ πάντως εἶναι ⁸² βραχεῖα δεῖ. Συνθήκη δὲ γοργότητος ἢ ὀλιγάκις, ἢ μὴδ' ὅλως ἔχουσα σύγκρουσιν φωνήντων. οὐ γὰρ δὴ κεκηνέναι δεῖ τὸν ⁸³ ὡς ἀληθῶς γοργὸν λόγον πλὴν εἰ τραχύνεσθαι δεῖ. πλεονάζειν μὲν τοι πάντως ἐνταῦθα τοὺς τροχαίους καὶ τὰς τροχαϊκὰς ⁸⁴ συζυγίας προσήκει. καὶ τούτου γε τεκμήρια ἐναργῆ πολλὰ καὶ τῆς τραγωδίας, ἐνθα ἐπείγεσθαι ὁ λέγων δοκεῖ, τροχαϊκῶς συντεθέντα καὶ παρὰ τῷ Μενάνδρῳ. ὁ δὲ Ἀρχίλοχος αὐτὸ καὶ σαφέστερον ἐποίησε καὶ γοργότερον. οἱ γὰρ τετράμετροι αὐτῷ διὰ τούτ' (οἶμαι) καὶ γοργότεροι ⁸⁵ καὶ λογοειδέστεροι τῶν ἄλλων εἶναι δοκοῦσι, ⁸⁶ διότι τροχαϊκῶς σύγκεινται. τρέχει γὰρ ὡς ὄντως ἐν τούτοις ὁ

72 Par. γρ. βουλευέσθαι σκοπεῖσθαι. ita Vind. 73 Mon. δεινότητος μεθόδου. 74 Mon. εἶδεσιν ἅπασιν. 75 Vind. ἀλλ' ἐπὶ. 76 Ald. Mon. μέθοδοι. Vind. μέθοδον. Port. μέθοδοι μὲν γὰρ καὶ σχ. — γίνεται, ταῦτά ἐστι περὶ ὧν εἰρήκαμεν. 77 Mon. γίνεται γοργὸς ὁ λόγος. 78 Mon. βραχεῖα. 79 Ald. Vind. οἶμαι. Port. Mon. εἶναι. 80 Ald. Mon. τὸν γε ἄλ. Port. τὸν ὡς ἄλ. Vind. τὸν γε ὡς ἄλ. 81 Vind. δοκοῦσιν.

ῥυθμός. εἰ δὲ μὴ ἀκριβεῖς οἱ τροχαῖοι παρὰ τῷ ῥήτορι ἐν ταῖς γοργότησιν εὐρίσκονται, πολλάκις διεμαρτυράμην, ὅτι ἐν ⁸² οὐδὲν μονοειδές ἐστιν εὐρεῖν παρ' αὐτῷ, ἀλλὰ ποικίλλει νῦν μὲν ἐννοίαις σεμναῖς γοργὸν ἢ τινα ἄλλον ἐπιθεις ⁸³ ῥυθμὸν ἢ μέθοδον ἢ τι τῶν ἄλλων, νῦν δὲ ⁵ τὸ ἀνάπαλιν. καίτοι τὸ, ἐσπέρα μὲν γὰρ ἦν, ἦκε δ' ἀγγέλλων ⁸⁴ τις ὡς τοὺς πρυτάνεις, ὡς Ἑλάντεια κατεῖληπται, τάχ' ⁸⁵ ἂν ἔχοι τι πλέον εἰς γοργότητα, καὶ διὰ τὴν ἐπιβολὴν τοῦ ῥυθμοῦ, τροχαϊκὴν οὖσαν εὐθύς ἐξ ἀρχῆς. Ἀνάπαυσις δὲ γοργή ἢ εἰς τρο- ¹⁰ χαῖον φέσει καταλήγουσα καὶ μὴ βεβηκυῖα· οὐ γὰρ δύναται ὁ ῥυθμός γοργὸς εἶναι ⁸⁶ βεβηκώς. περὶ δὲ βεβηκώτων ῥυθμῶν καὶ τῶν οἰονεὶ κρεμαμένων καὶ ἀνηρημένων ἐν τῷ περὶ κάλλους ἀκριβέστερον εἴρηται.

C a p. II.

Π Ε Ρ Ι Η Θ Ο Τ Σ.

15

Σαφὴς μὲν δὴ καὶ ἀξιωματικὸς καὶ ἔτι αὖ καλὸς τε ¹¹⁶ καὶ γοργὸς ὅπως γίνεται λόγος, ἐν τοῖς πρὸ τούτων ἡμῖν δεδήλωται· ἐποίτο δ' ἂν ἐκείνοις ὁ περὶ ἡθους ἀναγκαιῶς. χρησιμώτατον γὰρ, εἴπερ ¹ ἄλλο τι, καὶ τοῦτο δὴ τὸ ἡθικὸν εἶδος τοῦ λόγου εἰδέναι τε ὅπως γίνεται, καὶ ποιεῖν ²⁰ δυνάμενον τοτὲ μὲν ὅλῳ τῷ ² λόγῳ ἀποδιδόναι τὸ τοιόνδε ἡθος, εἰ τοῦτο ³ δέοι, τοτὲ δ' αὖ καταμειγνύναι τοῖς προειρημένοις εἵδεσιν ἅπασιν, οἷον σφοδρότητι ἢ σεμνό-

82 ἐν Vind. om. 83 Vind. ἐπιτιθεῖς. 84 Ald. Port. Mon. ἀγγέλλων. Vind. alterum λ supra lin. ponit. — pro cor. p. 284. 85 Ald. Mon. τάχα δ' ἂν ἔχει. Vind. τάχ' ἂν ἔχη. Port. τάχ' ἂν ἔχοι. 86 Mon. εἶναι καὶ βεβ.

1 Ald. ὑπέρ. Port. marg. Vict. Mon. Vind. εἴπερ. 2 τῷ Port. om. 3 Vind. τούτου. tum τοτὲ δὲ αὖ.

τητι ἢ κάλλει καὶ τοῖς λοιποῖς. λέγω γάρ ἡθους νῦν οὐχ
 ἀπλῶς τοῦτο μόνον τὸ δι' ὅλου τοῦ λόγου ἀναγκαίως
 ἔχον ἐμφαίνεσθαι, καθάπερὶ σώματος χρῶμα, ἀλλὰ καὶ
 τὸ ἐγκαταμίγνυσθαι πεφυκὸς πανταχοῦ, καὶ ἐν σφοδρό-
 5 τητι καὶ ἐν τραχύτητι καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἅπασιν. ἐκεῖνο ⁴
 μὲν γὰρ γένοιτο ἂν, εἰ τοῖς ὑποκειμένοις προσώποις οὐ-
 κείους καὶ πρέποντας τοὺς λόγους περιάπτει τις· οἶον,
 στρατηγοῖς ἢ ῥήτορσιν ἢ τοῖς ἰδίως ὀνομασθεῖσιν ἡθι-
 κοῖς, οἶον λίγνοις ἢ δειλοῖς ἢ φιλαργύροις ἢ τοῖς τοιού-
 10 τοις. καὶ μαθησόμεθ' ⁵ γε τοῦτο, ποιά ⁶ τινα εἶδη τί-
 σιν ἀρμόττει προσώποις, ἐν τῷ περὶ δεινότητος. τοῦτο δὲ
 περὶ οὗ νυνὶ λέγομεν, αὐτό γε ⁷ καὶ τὰ εἶδη αὐτοῦ τε,
 δύναται μὲν καὶ δι' ὅλου ποτὲ λόγου παραλαμβάνεσθαι,
 ὥσπερ καὶ ταῦτα· οἶον σεμνότης, τραχύτης, καὶ τὰ λοι-
 15 πά. δύναται δὲ ⁸ κατὰ τὰ αὐτὰ, καθάπερ κἀκεῖναι, καὶ
 μερικῶς πού γίνεσθαι χρήσιμα, ὥσπερ ἐστὶ πολλάκις εὐ-
 ρεῖν παρὰ τῷ ῥήτορι. σαφές δὲ ὃ λέγω μᾶλλον γενήσε-
 ται ἐπισκεψαμένοις τὸν λόγον τὸν περὶ αὐτοῦ. ἡθους τοί-
 νυν ἐν λόγῳ ποιεῖ ἐπιείκεια καὶ ἀφέλεια. καὶ πρὸς τού-
 20 τοις τὸ κατ' αὐτῶν ἐμφαινόμενον ἀληθές καὶ ἐνδιάθετον.
 ἡ δὲ βαρύτης ὑπόκειται μὲν ὑπὸ τὸν ⁹ ἡθικὸν λόγον, οὐ
 μὴν συμπληροῖ γε αὐτὸν, ὥσπερ ἡ τε ἀφέλεια καὶ ἡ ἐπι-
 εῖκεια, τό τε ἀληθές καὶ τὸ ἐνδιάθετον· οὐδὲ γε καθ'
 ἑαυτὴν δύναται θεωρεῖσθαι, ὥσπερ ἐκείνων τῶν ἰδεῶν
 25 ἐκάστη, ἀλλὰ δεῖ αὐτῇ ἀφελείας ἢ ἐπιεικειᾶς, ἢ τινος
 τῶν ἄλλων ἡθικῶν τι πάντως προσεῖναι. σαφέστερον δὲ
 καὶ τοῦτο περὶ ἐκάστης αὐτῶν λέγοντες ἐνδειξόμεθα. καὶ
 πρῶτόν γε περὶ ἀφελείας.

Cap.

⁴ Ald. Vind. ἐκεῖνος. Port. Mon. ἐκεῖνο. tum Mon. γένοιτ' ἂν.

⁵ Ald. Vind. μαθησώμεθα. Port. Mon. μαθησόμεθα. ⁶ Vind. οἷα. Ald. sq. τινὰ om. ⁷ Mon. τε. ⁸ Vind. δὲ καὶ κατὰ ταῦτά. ⁹ Mon. (in quo καὶ πρὸς τούτοις — — καὶ ἡ ἐπιείκεια manu rec. ad marg. adjecta sunt,) ὑπὸ τῶν ἡθικῶν λόγων.

C a p. III.

Π Ε Ρ Ι Α Φ Ε Λ Ε Ι Α Σ.

Ἐννοιαί τοίνυν εἰσὶν ἀφελεῖς¹ ἀπλῶς μὲν εἰπεῖν αἱ καθαραί. αἱ γὰρ ἀπάντων ἐνθρώπων κοιναὶ καὶ εἰς πάντας² ἀνθρώπους ἀνελθοῦσαι ἢ δόξασαι ἀνελθεῖν καὶ μηδὲν ἔχουσαι βαθὺ μηδὲ περινενοημένον, δῆλον ὡς ἀφελεῖς ἂν εἴησαν ἡμῖν καὶ³ καθαραί. οἶον, ἐμὲ⁴ μὲν φαῦλον ἡγεῖσθαι, τουτονὶ δὲ ἄφετε. καὶ τοῦτό γε ὁμολογοῦμενον, ὡς αἱ γε⁵ καθαραὶ ἔννοιαί πάντως ἂν εἴεν καὶ ἀφελεῖς.⁶ αἱ τε αὖ ἀφελεῖς καὶ καθαραί. ἰδίως δ' ἂν λέγοιντο ἀφελεῖς αἱ τῶν ἀπλάστων ἡθῶν καὶ ὑπὸ¹⁰ τι νηπίων, ἵνα μὴ ἀβελτέρων λέγη τις. οἶον τὸ περὶ πραγμάτων διεξιέναι τινῶν, καὶ λέγειν αὐτὰ, μηδεμιᾶς ἀνάγκης οὔσης, μηδὲ ἐπερωτῶντός⁷ τινος, ὡς τὰ πολλὰ ἔχει τῶν Ἀνακρέοντος⁸ καὶ πάλιν τὰ Θεοκρίτου ἐν τοῖς βουκολικοῖς καὶ ἄλλων οὐκ ὀλίγων. οἶον,

Κωμάσθω⁹ ποτὶ τὰν Ἀμαρυλλίδα· ταὶ δέ μοι αἶγες

Βόσκονται κατ' ὄρος.

καὶ τὰ ἐξῆς. ἐπεὶ δ' ἐν τῷ περὶ καθαρότητος ἡμῖν τὰ παραδείγματα ἦν πολιτικώτερα καὶ ἀγωνιστικώτερα, ὥσπερ ἴσως καὶ τὸ προκείμενον, τὸ, ἐμὲ μὲν²⁰ φαῦλον ἡγεῖσθαι, τουτονὶ δὲ ἄφετε, τῶν δὲ, ὡς ἐν τῇ ἄλλῃ λογογραφίᾳ, καθαρῶν τε καὶ ἀφελῶν ἐννοιῶν οὐκ ἐπεμνήσθημεν, ἀνάγκη τι πλέον εἰπεῖν ἐνταῦθα περὶ αὐτῶν. χωρίζομεν γὰρ οὐδαμῇ, ὡς ἐτέρας τὰς καθαράς

1 Ald. Mon. ἀφελείας. Port. Vind. ἀφελεῖς. 2 Vind. εἰς ἅπαντας ἀνελθ. 3 καὶ Vind. om. Par. γρ. δῆλον ὡς ἀφελεῖς ἂν εἴεν καὶ καθαραί. 4 de fals. leg. p. 343. 5 Vind. τε. 6 Ald. ἐφελεῖς. 7 marg. Vict. „Hujuscemodi videtur illud Euripidis, cum in Phōnissis induxit Antigonem metum ingentem indicantem: ἄρα πύλαι κλειθροῖς [v. 114.] 8 Ald. κομάσθω. Vind. κωμάζω. — Theocr. Id. III, 1.

οὔσας ἐννοίας παρὰ τὰς ἀφελεῖς, οὐδ' αὖ τὰς ἀφελεῖς
 παρὰ τὰς καθαρὰς. λέγω δὲ ὅτι τῶν καθαρῶν τούτων
 καὶ ἀφελῶν ἐννοιῶν αἱ μὲν μᾶλλον ἀρμόττουσι τῷ πολι-
 117 τικῷ λόγῳ, αἱ δὲ ἤττον, αἱ δὲ οὐδ' ⁹ ὅλως· ἅς καὶ μᾶλ-
 5 λον εἴποι τις ἂν ἰδίας εἶναι τῆς ἀφελείας, ὡς προεῖρηται,
 καίπερ οὐδὲν ἤττον οὔσας καθαρὰς. λέγω δὲ ταύτας, αἱ
 καὶ παίδων γένοιοντο ¹⁰ ἂν νηπίων, ὡς ἔλεγον, καὶ ὀν-
 δρῶν ἐγγὺς ἡκόντων φρενῶν γε ἕνεκα τοῦ νηπίου, καὶ
 γυναικῶν ὡσαύτως καὶ γεωργῶν ἀγροίκων, καὶ ὅλως ¹¹ ἀλη-
 10 θές εἰπεῖν, ἀφελῶν τε ¹² καὶ ἀκάκων ἀνθρώπων· οἷον,
 ὡς ¹³ καλὸς μοι ὁ πάππος, ὃ μῆτερ. καὶ πάλιν, αὐ-
 τοί ¹⁴ τε πονηροὶ εἰσι, λέγων τοὺς Ἀσσυρίους ὁ Κυ-
 ρος, καὶ ἐπὶ πονηρῶν ἵππων ¹⁵ ὀχοῦνται. ὁρᾷς
 ὅσον τὸ ἀφελές τῆς γνώμης; καὶ μὴν καὶ τὸ, ¹⁶
 15 Ἄδύ τι τὸ ψιθύρισμα καὶ ἃ πίτες, αἰπόλε, τήνα.
 καὶ τὰ πολλὰ τῶν βουκολικῶν (ἵνα μὴ τὰ πάντα λέγω)
 τοιαῦτά ἐστι. καὶ παρὰ τῷ Ἀνακρέοντι δὲ ὡσαύτως, πα-
 ρά τε αὖ τῷ Μενάνδρῳ μυρία ἂν εὐροις τοιαῦτα, καὶ
 γυναικῶν λεγούσας καὶ νεανίσκους ἐρῶντας ¹⁷ καὶ μαγεί-
 20 ρους καὶ παρθένους θρυπτομένας καὶ τινὰς ἄλλους. ὅλως
 τε διὰ τὸ ὑποπίπτειν τῷ ἡθικῷ λόγῳ πάντα τὰ τῶν τοι-
 ούτων προσώπων ἡθῆ, οἷον λίχνων, γεωργῶν καὶ ¹⁸ τῶν
 ὁμοίων, ταῦτά γε πάντα ἢ τὰ γε πλεῖστα αὐτῶν ὑπο-
 κεῖσθαι τῇ ἀφελείᾳ δεῖ, ἃ ¹⁹ καὶ ἰδίως ἡθικὰ καλεῖται. ²⁰
 25 δεῖ δὲ τοῦτο ἐπισκίεσθαι, ὅτι αἱ οὕτω λεγόμεναι καθα-
 ραὶ ἐννοιαί, οὔσαι ἀφελεῖς; εἰ μὲν τις ²¹ ἡθός τι ὑποκρί-

9 Vind. οὐδέ. 10 Vind. γένοιτ' ἂν. 11 Port. ὡς.
 12 τε Vind. om. 13 Xen. Cyrop. I, 3, 2. 14 Port. ex Cy-
 rop. I, 4, 19. ἀλλ' οὖν πονηροὶ γε φαινόμενοι. 15 Port. ἵππα-
 ρων. 16 Theocr. Id. I, 1. 17 Vind. ἐρωτῶντας. tum Par.
 ad marg. γρ. οἷον καὶ παρθ. θρυπτομένας. 18 Ald. Mon. Vind.
 om., habet Port. 19 ἃ Vind. om. 20 Vind. καλεῖσθαι.
 mox Ald. ἐπισκίεσθαι. 21 Vind. τοι.

νοίτο τῶν λεγομένων ἰδίως ἡθικῶν προσώπων, ἀναγκαῖαι παραλαμβάνεσθαι καὶ χρήσιμοι. αἱ δὲ ἄλλως ²² οὐκ ἐπι-
 τήδαιοι τῷ λόγῳ τῷ πολιτικῷ· ἔτι ἀφελεῖς ἐννοιαὶ καὶ αἱ
 πλησιάζειν πως δοκοῦσαι τῷ εὐτελεῖ· γίνονται ²³ δὲ αὐ-
 ται, ὅταν περὶ εὐτελῶν καὶ τῶν τυχόντων πραγμάτων λέγῃ ⁵
 τις, ὡς ἐν τῷ κατὰ Στεφάνου ψευδομαρτυριῶν. ἢ τὰ ²⁴
 καταχύσματα, φησὶν, κατέχευε. ²⁵ καὶ πάλιν ἐτέρωθι·
 τὴν ῥοδωνιαν ²⁶ ἐκτίλλειν. καὶ ἐν τῇ πρὸς Εὐβου-
 λιδην ²⁷ ἐφέσει τὸ λέγειν, ὅτι ταινίας ἐπίπρασκεν
 ἐν τῇ ἀγορᾷ ἢ μήτηρ. ὅλως τε πολλὰ τοιαῦτά ἐστιν ²⁸ ¹⁰
 ἐν ἰδιωτικοῖς, παρὰ δὲ τῷ Λυσίᾳ καὶ μᾶλλον. ἐν δὲ τοῖς
 δημοσίοις σπάνιά γε τὰ τοιαῦτα, καὶ μετὰ τινος παρα-
 μυθίας εἰσάγεται. ὥσπερ τὸ, ἄνευ τοῦ προσώπου κωμά-
 ζειν, ²⁹ προσλαβὼν τὸ ἐνδιάθετον· οἷον, τοῦ καταρά-
 του Κυρηβίωνος, καὶ τὸ, ὃς ³⁰ ἐν ταῖς πομπαῖς ¹⁵
 ἤρθη πως ἀπὸ τοῦ ἄγαν εὐτελοῦς. καὶ τοῦτο δὲ
 τὸ, ἀλλ' ὡς ἡ μήτηρ σου τοῖς μεθήμερινοῖς γά-
 μοις ἐν τῷ κλισίῳ ³¹ τῷ πρὸς τῷ Καλαμίτῃ ἤρωϊ
 χρωμένη τὸν καλὸν ἀνδριάντα καὶ τριταγωνι-
 στήν ἄκρον ἐξέτρεψέ σε. καὶ τοῦτό ἐστι μὲν τοῦ αὐ· ²⁰
 τοῦ τύπου, εἰ καὶ σφοδρῶς εἰσῆχθη. εὐτελες γὰρ τὸ πρᾶ-
 γμα, ἀλλὰ καὶ τῷ τοῖς μεθήμερινοῖς εἰπεῖν γάμοις, καὶ

22 Vind. αἱ ἄλλως δέ. 23 Vind. γίνονται. 24 Edd.
 Codd. etiam Sicel. ἢ, scr. ἢ ex or. c. Steph. p. 1123. 25 Ald.
 κατὰχευε. — Port. αὐτοῦ κατέχ. 26 c. Nicostr. p. 1251. 27 p. 1309.
 — marg. Vict. „Accommodatum exemplum et illud est in oratio-
 ne περὶ τοῦ ἐπιτηρηραρχήματος. [in Polycl. p. 1225.] ἢ δὲ γῇ οὐχ
 ὅπως καρπὸν τινα ἤνεγκεν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὕδωρ ἐν ἐκείνῃ τῷ ἐνιαυ-
 τῷ, ὡς πάντες ἴστε, ἐκ τῶν φρεάτων ἀπέλιπεν, ὥστε μηδὲ λόχανον
 γινίσθαι ἐν τῷ κήπῳ. 28 Port. ἐστὶ. 29 Port. κωμάζει. ex
 or. de fals. leg. p. 433. τοῦ καταράτου Κυρηβίωνος, ὃς ἐν ταῖς
 πομπαῖς ἄνευ τοῦ προσώπου κωμάζει. 30 Ald. Mon. ὡς. Port.
 Vind. ὃς. 31 marg. Vict. κλισίῳ. — pro cor. p. 270.

αὐτῇ τῇ σφοδρότητι καὶ τῇ εἰρωνείᾳ καὶ πᾶσι τοῖς λοι-
 ποῖς παραμυθίαν³² ἔλαβε. καὶ μὴν καὶ τὸ, τοὺς ὄφεις³³
 τοὺς παρείας θλίβων, καὶ τὰ ἐξῆς, μέχρι τοῦ ὑπὸ
 τῶν γραϊδίων οὕτω προσαγορευόμενος, τοιοῦτόν
 5 ἔστι. παραμεμύθηται δὲ τῷ καὶ αὐτὸν ὥσπερ καταγι-
 νώσκοντα τῶν εἰρημένων εἰπεῖν, ὅτι ὑπὸ τῶν γραϊδίων
 οὕτω προσηγορεύετο· ἐκεῖνα μέντοι διὰ τὸ ἄγαν εὐτελές
 καὶ ὠβέλυσάν³⁴ τινες καὶ ὑπεξείλοντο, ἵσως ὀρθῶς ποι-
 οῦντες. λέγω τὸ, κυάμους ἐφ' θοὺς βοῶσα³⁵ κατὰ
 10 πᾶν τὸ θ' ἔρος ἐπλανᾶτο, καὶ τὰ ἐξῆς, ταῦτα γὰρ
 καὶ τὰ τοιαῦτα ἐν μὲν ιδιωτικοῖς λόγοις ἴσως ἂν ἀρμό-
 σιεν, ἐν δημοσίῳ³⁶ δὲ καὶ τηλικούτον ἔχοντι ἀξίωμα λό-
 γῳ ἢ προσώπῳ ἢ πράγματι πῶς ἂν ἀρμόττοι;³⁷ τοιοῦ-
 τόν ἐστι καὶ τὸ ἐν τῷ³⁸ κατὰ Νεαίρας ὠβελισμένον ὑπὸ
 15 τινων, τὸ ἀπὸ τριῶν³⁹ τρυπημάτων τὴν ἐργασίαν
 πεποιήσθαι λέγειν. λίαν γὰρ εὐτελές ἐστι, καὶ εἰ σφο-
 δρὸν εἶναι δοκεῖ. ἔτι ἀφελεῖς ἐννοιαὶ καὶ αἱ⁴⁰ ἐν τοῖς
 ἐπιχειρήμασιν ἀπὸ τῶν ἀλόγων ζώων λαμβανόμενα· οἶον,
 ὁ βοῦς κέρατι παίζει, ὁ⁴¹ ἵππος ὀπλῇ, ὁ κύων στό-
 20 ματι, ὁ κάπρος ὀδόντι. καὶ εἰ ἀπὸ τῶν φυτῶν δέ τις ἐπι-

32 Ald. παραμύθιον. Port. Mon. Vind. παραμυθίαν. 33
 pro cor. p. 313. 34 Port. ὀβελίσαντες τινες ὑπεξ. — Ad rem
 cfr. Taylor. ad Dem. pro cor. p. 229. 35 Edd. et Codd.
 βοῶσα καὶ κατὰ, delevi καὶ, ut natum e sq. κατὰ, auctoritate
 Schaeferi Appar. ad Dem. T. II. p. 198. — Par. γρ. κατὰ τὴν
 ἀγοράν Locum hunc olim in or. pro cor. p. 270. post vv.
 πόθεν γὰρ ἄλλοθεν lectum esse suspicatur Reisk. in commen-
 tar. ad l. l. et in ind. in Dem. s. v. κύαμος. 36 Ald. δημο-

σίῳ. 37 Vind. ἀρμόττει. 38 ἐν τῷ Mon. om. 39 in Par.
 prima manu scriptum fuisse videtur ἀποιεύων, correctum ἀπὸ
 τριῶν. ad marg. ἐν τισιν ἀπὸ τριῶν τρυπημάτων. vide Reisk. ind.
 in Dem. s. v. τρύπημα. 40 Ald. Vind. αἱ om., est in Port.
 Mon. 41 Vind. ἢ ὁ ἵππος. — Xen. Cyrop. II. 3, 9.

χειροίη, παραπλησίως ταυτὸν ποιήσει. ταῦτα δὲ καὶ ⁴² πλέον ἔχει τι κατ' ἐννοιαν τοῦ ἀφελοῦς. ἐγγὺς γάρ ⁴³ ἐστὶ γλυκύτητος. διὸ καὶ πλεονάζει παρὰ τῷ ποιηταῖς. εἰ δὲ ⁴⁴ ἔχει παρ' ἐκείνοις ταῦτα καὶ μέγεθος, οὐ δεῖ θανάμῃσιν. μάλιστα μὲν γὰρ οὐ κατὰ πλήθος, ὥσπερ ἐν- ⁵ ταῦθα, τοῖς τοιούτοις χρῶνται παραδείγμασιν. ἐν ⁴⁵ δὲ ¹¹⁸ τι ἀπολαβόντες λέγουσι. τοῦτο δὲ οὐκέτι ἔξ γενέσθαι ⁴⁶ πάντη τὸν λόγον ἀφελῇ. ἔπειτα δὲ καὶ φύσει μέλει τοῖς ποιηταῖς ἀμφοτέρων, τοῦ ⁴⁷ τε μεγέθους καὶ τοῦ ἡδέος. διὸ ἢ λέξις ἢ σχήμασιν αὐτὸ ἐξαίρουσι, καίπερ ἴσως ὅν ¹⁰ κατ' ἰδίαν φύσιν ἀφελὲς καὶ ἡδύ. καὶ ⁴⁸ περὶ μὲν γλυκύτητος αὐτίκα λέξομεν. τὸ δὲ προειρημένον παραδειγμα καὶ μᾶλλον ἐγένετο ἀφελὲς διὰ τὸ πλεονάσαι τοῖς κατὰ μέρος, ὡς καὶ ⁴⁹ μικρῷ πρότερον ἐλέγομεν.

Μέθοδος δὲ τις αὕτη ἀφελείας, ἀλλ' οὐκ ἐννοία, ¹⁵ τὸ πλεονάζειν τοῖς κατὰ μέρος ἐπεξιόντας. ἐπεὶ καὶ τὸ, εἰ μὴ καὶ ⁵⁰ τοὺς θειριστάς καὶ τοὺς ἄλλο τι μισθοῦ πράττοντας, εἰ ἀφέλῃ τις τὸ ἀόριστον, ⁵¹ ἐπιμεῖναι δὲ τοῖς κατὰ μέρος, ἀφελῇ ποιήσῃ τὸν λόγον· οἶον εἰ οὕτω λέγοι· εἰ μὴ καὶ τοὺς θειριστάς καὶ τοὺς σκα- ²⁰ πανέας καὶ τοὺς ἀμαλλοδέτας ⁵² καὶ τοὺς ποιμένας καὶ τοὺς νομέας. εἰ γὰρ οὕτως ἐπιμεῖναι τις τοῖς κατὰ μέρος, πάνυ ἂν ἐργάσαιτο ἀφελῇ τὸν λόγον. ἔτι ἀφελὲς τε καὶ ἡθικὸν κατ' ἐννοιαν καὶ τὸ δι' ὅρκων πιστοῦσθαι ὁτιοῦν, ἀλλὰ μὴ διὰ τῶν πραγμάτων. οἶον, καλῶ δὲ ²⁵ τοὺς θεοὺς πάντας καὶ πάσας, ὅσοι ⁵³ τὴν χώ-

⁴² καὶ et sq. τε Vind. om.

τός ἐστι.

⁴⁴ Vind. δ' ἔχει.

λαύοντες.

⁴⁶ Vind. γίνεσθαι.

καὶ τοῦ ἡθους.

⁴⁷ Mon. Vind. τοῦ τε ἡδέος

⁴⁹ Vind. καὶ ὡς.

⁵⁰ pro cor. p. 242.

⁵¹ Reisk. ad Dem.

p. 242. explicat: aliud quodcunque. tum Mon. ἐπιμεινοί.

⁵²

Ald. Port. Mon. ἀμαλλοδέτας. Par. Vind. ἀμαλλοδέτας.

⁵³

ραν ἔχουσι τὴν Ἀττικὴν, καὶ τὸν Ἀπόλλω τὸν
 Πύθιον, καὶ τὰ ἐξῆς, καὶ πάλιν, πρῶτον μὲν, ὧ⁵⁴
 Ἀθηναῖοι, τοῖς θεοῖς εὐχομαι πᾶσι καὶ πᾶ-
 σαις· καὶ μυρία τοιαῦτα ἔχεις παρὰ τάνδρῃ. πάντα δὲ
 5 ταῦτα ἡθικὰ καὶ ἀφελῇ τὰ τῶν ὄρκων. καὶ εἰ τοὺς ἀκού-
 οντας δὲ ὀρκίζοι⁵⁵ ἢ τὸν ἀντίδικον, ὡσαύτως. οὐ γάρ
 ἀγωνιστικὰ⁵⁶ ταῦτά γε· οἶον, πρὸς Διὸς⁵⁷ καὶ θε-
 ῶν μὴ ἀποδέξῃσθαι, καὶ ὅσα τοιαῦτα, ἀλλὰ⁵⁸ ἡθι-
 κὰ τῇ πίστει καὶ πιθανά· εἰ μέντοι μεθωδεύοις⁵⁹ τινὰ
 10 πίστιν ἀγωνιστικὴν ἢ καὶ ὅτιοῦν ἕτερον, ὥστε μεταπε-
 σεῖν εἰς ὄρκου σχῆμα τὸ τοιοῦτον, ἄλλο τι λέγω, καὶ οὐκ
 ἀφελές οὐδὲ ἡθικόν. οὐδὲ γὰρ ὄρκος ἐτι ἐκείνός⁶⁰ γε ἂν
 εἶη, ἀλλὰ μεθωδεύθη μὲν πως ἄλλο τι ὄν, ὥστε εἰς τοῦ-
 το ἀφικέσθαι, φυλάττον δὲ τὴν οἰκίαν δύναμιν προς-
 15 λαμβάνει τι καὶ ἕτερον διὰ τῆς μεθόδου. οἶον, οὐ μὰ⁶¹
 τοὺς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας τῶν
 προγόνων, καὶ τὰ ἐξῆς. τοῦτο καὶ⁶² ἐνδοξον ὄν παρά-
 δεγμα, καὶ πίστις τοῦ ὅτι σύνηθες τῇ πόλει ὑπὲρ τῆς
 τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας ἀγωνίζεσθαι καὶ κινδυνεύειν,
 20 μεθωδεύθην οὕτως, ὥστε μεταπεσεῖν εἰς⁶³ ὄρκον, πεποι-
 ῆκε λαμπρότητα καὶ μέγεθος, ἀλλ' οὐκ ἀφέλειαν οὐδὲ
 ἡθος. ταῦτα μὲν οὖν ταύτῃ ἐπανιτέον δὲ ἐπὶ τὸ ἐξαρ-
 χῆς.

Ἐννοιαὶ μὲν γὰρ ἀφελεῖς⁶⁴ αὗται καὶ αἱ τοιαῦται.
 Μέθοδοι δὲ ἀφελείας, αἵπερ καὶ καθαρότητος. καὶ
 ὅσα γε ἐκεῖ εἰρήκαμεν, ταῦτα ὁμοίως κἀνταῦθα δοκεῖτω

ὅσοι τὴν χώραν ἔχ. τὴν Ἀττ. Vind. om. — pro cor. p. 274. 54
 Port. ὧ ἄνδρες Ἀθ. — pro cor. init. 55 Vind. ὀρκίζει. 56
 Vind. οὐ γὰρ ἀγωνιστικὸν τοῦτό γε. 57 de fals. leg. p. 365.
 58 Vind. ἀλλὰ καὶ ἡθ. 59 Vind. μεθωδεύει. 60 Vind. ἐκεί-
 νο. 61 pro cor. p. 297. 62 Mon. γάρ. 63 Vind. εἰς
 τὸν ὄρκον. 64 Par. γρ. ἀφελείας ita Vind. Sq. καὶ αἱ τοι-

λέγεσθαι, ὅτι δύναται τις καὶ μὴ ὄντα τινὰ ὅσον γε τῶν ἐννοιῶν ἕνεκα ἀφελῇ ⁶⁵ λόγον ὁμῶς ⁶⁶ καὶ διὰ γε. τῶν ἄλλων ποιεῖν εἶναι δοκεῖν ἀφελῇ· οἶον, σχημάτων, λέξεων καὶ τῶν λοιπῶν. αὐτίκα ἢ ὀξύτης, καὶ τὸ ὀξύως τι εἰπεῖν ἤτοι ἀπαντῶντα λόγῳ τινὶ ἢ ὅπως οὖν, ὅπερ τι-
 νές εἶδος δριμύτητος ὠνομάκασιν, ⁶⁷ οὐ μόνον οὐκ ἀφελές, ἀλλὰ καὶ ἐναντίον ἐστὶ τῷ ἀφελεῖ. δεινότητος γὰρ ἴδιον τὸ τοιοῦτον. οὐδὲν γὰρ ἄλλο ⁶⁸ ἢ ἐπιπόλαιός ἐστι βαθύτης ἢ ὀξύτης αὕτη, εἴτε καὶ δριμύτης. διαφέ-
 ρει δὲ ὀνόματος ἕνεκα ἡμῖν οὐδὲν, ἀλλὰ ⁶⁹ τὸ ψιλόν, καὶ ⁷⁰ ὥσπερ ἔφη, ἐξ ἐπιπολῆς ⁷¹ εἰσάγεσθαι τὸ νόημα, καί-
 περ βαθὺ ὄν, ⁷² ἀφελές ἔδοξεν εἶναι. πολὺ δὲ τοῦτο πα-
 ρὰ τῷ Ξενοφῶντι. σαφέστερον δὲ περὶ αὐτῆς μικρὸν ὕ-
 στερον ⁷³ ἐν τῷ περὶ γλυκύτητος λέξομεν.

Λέξις γε μὴν ἀφελῆς τὸ μὲν πλεῖστον ἢ αὕτη ἐστὶ ⁷⁴ 15
 τῇ καθαρᾷ. εἰσὶ δὲ τινες καὶ ὥσπερ ἴδιαι τῆς ἀφελείας,
 ὡς τὸ ἀδελφίζειν παρὰ τῷ Ἰσοκράτει ⁷⁵ καὶ ὁ
 κλαυσίγελως παρὰ τῷ Ξενοφῶντι· καὶ ἄλλαι τινές

αὗται et ἀφελείας Vind. om. 65 Ald. τὸν ἀφελῇ. Port. Vind. Par. τὸν om. Mon. τὸν σαφῇ. manu rec. supra lin. ἀφελῇ. 66 Ald. ὁμοίως. Port. Mon. Vind. ὁμῶς. 67 Vind. ὀνομάκασιν. 68 Vind. ἀλλ' ἦ. tum Ald. ἐπιπόλαιος. Par. γρ. ἀλλ' ἢ ἐπιπόλαιός ἐστι. 69 Vind. ἀλλ' ἢ τὸ ψ. 70 Mon. ἐπιβολῆς. ad marg. γρ. ἐξ ἐπιπολῆς. cfr. Sch. T. VII. p. 1012. ἐξ ἐπιβου-
 λῆς δὲ εἶπε κατ' ἐπίους etc. 71 Vind. Mon. ὃν βαθύ. 72 Vind. ὕστερον λέξομεν ἐν τῷ π. γλ. 73 Vind. ἐστὶν ἢ καὶ κα-
 θαρά. 74 Aeginet. §. 30. p. 466. Bekk. — Locus Xenoph. est Hellen. VII, 2, 9. cfr. Demetr. Phal. XXVIII. cum nota Schneid. Fons dictionis est Il. ζ. 484. δακρυόεν γελάσασα. Long. Pastor. p. 26 Villos. ἐξελθὼν δὲ καὶ τὴν Χλόην ἐπὶ τῆς γῆς γελῶσαν ἅμα καὶ δακρυόουσαν εὐρών. Heliod. II, 8. ἐγέλα-
 σεν πρὸς ταῦτα βραχύ τι καὶ βεβιασμένον οὐδὲ τοῦτο ὑδάκρυτον,
 ἀλλ' ὡς ἂν ἐν τσαούτῃ τῇ συμφορᾷ πλέον τῷ θρήνῳ κειρασμένον.

τοιαῦται. ⁷⁵ ἡθικαὶ γὰρ αὐται καὶ ἄγαν ἀφελεῖς. καὶ μὴν καὶ αἱ δριμεῖαι περὶ ὧν καὶ ἐν τῷ περὶ δριμύτητος καὶ ὀξύτητος αὐτίκα λέξομεν, ὡς ἔφην. αὐται δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον γλυκύτητα ποιοῦσιν ἐν ἀφελείᾳ. ἡ δὲ γλυκύτης οἶον ⁷⁶ κάλλος τι τῆς ἀφελείας ἐστί· περὶ ἧς καὶ αὐτῆς μετ' οὐ πολὺ λέξομεν. καὶ πρῶτόν γε περὶ ταύτης, ⁷⁷ εἴθ' ὕστερον περὶ τῆς δριμύτητος εἴτε ὀξύτητος. ἀλλὰ πάλιν ἐπὶ τὸν περὶ ἀφελείας λόγον ἵτιον. ⁷⁸ λέξις μὲν γὰρ ἡ τοιαύτη ἰδία ἀφελείας.

¹⁰ Σχήματα δὲ ἀφελῇ ⁷⁹ καὶ κῶλα ταῦτ' ἄπερ ἦν καὶ καθαρὰ, συνθῆκαί τε ὡσαύτως. ἀφελέστεραι δὲ αἱ μᾶλλον λελυμέναι. οἶον, ἀκούσατέ μου ἀπολογουμένου δικαίως, καὶ οἵαί εἰσιν αἱ πλείσται παρά τε τῷ Ξενοφῶντι καὶ τῷ ⁸⁰ Σωκρατικῷ Λισχίνῃ καὶ μέντοι καὶ τῷ Νικοστράτῳ. ἀπὸ δὲ τούτων δηλὸς ⁸¹ ὁποῖός τις ἐστὶ καὶ ὁ ῥυθμὸς ἐν ἀφελείᾳ. ἡ γὰρ ποία συνθήκη κἀνταῦθα τὸν ῥυθμὸν ⁸² ποιεῖ.

Ἀνάπανσις δὲ καὶ βάσις ἀφελῆς ἡ βεβηκυῖα. καίπερ γὰρ ⁸³ οὐσα σεμνὴ αὕτη ἡ ἀνάπανσις ὅμως μᾶλλον ²⁰ ἀρμόττει τῆς οἶον ἀρπαζομένης καὶ ἐκκρεμοῦς. κεκαλλωπισμένη γὰρ μᾶλλον ἐκείνη. ἀφελῆς οὖν ἡ ἐδραῖα μᾶλλον βάσις τοῦ εὐρύθμου καὶ ἡ βεβηκυῖα ἀνάπανσις. ἔρηται δὲ ἀκριβῶς περὶ τούτων ἡμῖν ἐν τῷ περὶ κάλλους. ἐπηγγειλάμην ⁸⁴ δὲ εἰρεῖν τι καὶ περὶ ⁸⁵ γλυκύτητος ²⁵ καὶ ὥρας, ἃ δὴ ὡσπερ ἐπίτασιν τινα τῆς ἀφελείας ἐλέγουμεν εἶναι. λεκτέον οὖν ἂν ⁸⁶ εἴη τι περὶ αὐτῶν. ἐφε-

⁷⁵ καὶ ἄλλαι τινὲς τοιαῦται Vind. om.

⁷⁷ Vind. αὐτῆς.

⁷⁸ Vind. ἵτιον λόγον.

⁷⁶ Vind. οἶόν τι

om. tum Mon. Vind. ταῦτα. Port. τὰ αὐτά.

⁷⁹ Vind. ἀφελῇ

τῷ Ἰσοκράτει καὶ τῷ Λισχ.

⁸⁰ Vind. καὶ

Mon. τις om. ⁸¹ Vind. δηλὸν ὁποῖός ἐστιν. etiam

⁸² Vind. τὸ εὐρυθμον.

⁸³ Vind. γὰρ om.

⁸⁴ Vind. ἐπηγγειλάμην.

⁸⁵ Port. πρό.

⁸⁶ Mon. ἂν οὖν

εἴη.

ξῆς δὲ ταύτης ⁸⁷ λέξομεν καὶ περὶ ⁸⁸ δριμύτητος, εἴτε
ὀξύτητος.

C a p. IV.

Π Ε Ρ Ι Γ Λ Υ Κ Τ Η Τ Ο Σ.

Ἐννοιαὶ δὲ γλυκεῖαί τε ¹ καὶ ἡδονὴν ἔχουσai μάλι-
στα μὲν πᾶσαι αἱ μυθικαί· οἷον, ὅτε γὰρ ἐγένετο ἡ ² 5
Ἀφροδίτη, εἰσιτῶντο οἱ τε ἄλλοι θεοὶ καὶ ὁ τῆς Μήτι-
δος ³ υἱὸς Πόρος, καὶ τὰ ἐξῆς. ἔστι δὲ ἀπὸ τοῦ συμπο-
σίου ταῦτα Πλάτωνος. καὶ πάλιν τὸ περὶ τῶν τεττίγων
ῥηθὲν ἐν Φαίδρῳ, ⁴ ὥς ποτε οὗτοι ἦσαν ⁵ ἄνθρωποι,
πρὶν Μούσας γεγενῆσθαι, καὶ τὰ ἐξῆς. καὶ παρὰ τῷ ῥή-
τορι τὰ ἐν τῷ κατὰ Ἀριστοκράτους εἰρημένα· ⁶ οἷον,
ἐν τούτῳ μόνῳ τῷ δικαστηρίῳ θεοὶ δίκας δοῦ-
ναι καὶ λαβεῖν ἠξίωσαν παρ' ἀλλήλων. καὶ τὰ
ἐξῆς, μέχρι τοῦ, δικάσαι δὲ Εὐμένισι καὶ Ὀρέστη
τούς δώδεκα θεούς. ἀλλ' ἐνταῦθα μὲν, ἐπεὶ περ ἐν ¹⁵
τῷ πολιτικῷ λόγῳ τὰ μυθικὰ ὑπτιότητα ποιεῖ, διὰ τῶν
τῆς γοργότητος ιδίων τὸ λίαν ὑπτιον ὁ ῥήτωρ παρεμυ-
θήσατο, τεμὼν τὰ πράγματα. ὅσαι δὲ καὶ ἄλλαι εἰσὶ
μέθοδοι, καθ' ἃς δεῖ χρῆσθαι τοῖς μυθικοῖς, ἀκριβέ-
στερον ἐν τῷ περὶ δεινότητος ἡμῖν λελέγεται. ἀλλ' ἐκεῖ- ²⁰
σε ἐπ' ἀνείμι. πρῶτον μὲν γὰρ (ὅπερ εἶπην) καὶ μάλιστα
γλυκύτητα ⁷ καὶ ἡδονὴν ἐν λόγῳ αἱ μυθικαὶ τῶν ἐννοι-

87 Vind. ταύτη. 88 Vind. περὶ τῆς δριμ.

¹ τε Mon. om. tum Vind. ἔχουσai εἰσι. ² Ald. Mon. ἡ
om., habet Port. Vind. ³ Ald. Μήνιδος. — Plat. Sympos.
p. 203. B. ⁴ p. 259. b. ⁵ Vind. ἦσαν οὗτοι ἄνθρ. πρὶν
Μούσας γενέσθαι. Mon. ἦσαν ἄνθρ. οὗτοι. ⁶ p. 641. ⁷
Vind. γλυκύτητα ποιεῖ καὶ ἡδ.

ὧν ποιούσι. κατὰ δεύτερον δὲ λόγον τὰ διηγήματα, ὅσα
 ἐγγὺς μύθων ἐστίν, οἷον. τὰ περὶ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέ-
 μου εἰ διεξίοι ⁸ τις, ἢ εἴ τι τοιουτότροπον. τρίτην δὲ ⁹
 ἔχει τάξιν τὰ κατ' ὀλίγον μὲν πως τοῦ μυθικοῦ κοινω-
 5 νοῦντα διηγήματα, μᾶλλον δὲ ἢ κατὰ τοὺς μύθους πι-
 στευόμενα. οἷά ἐστιν ἅπαντα τὰ Ἡροδότου· μυθιώδη
 γὰρ ὀλίγα ἔχει· οἷον, τὰ περὶ τοῦ Πανὸς ^{9*} ῥηθέντα καὶ
 τοῦ Ἰάχχου, ¹⁰ καὶ ἴσως ἄλλα τινὰ σφόδρα γε ¹¹ ὀλίγα.
 τὰ μὲν τοι ἄλλα καὶ πιστεύεται γεγονέναι καὶ ἀπήλλα-
 10 κται τοῦ μυθικοῦ· διόπερ οὐδὲ ὁμοίως τοῖς φύσει μυθι-
 κοῖς μετέχει τῆς γλυκύτητος· ἕτερον δὲ παρὰ ταῦτα εἰ-
 δός ἐστιν ἡδονὴν ἔχον καὶ γλυκύτητα ἐννοιῶν, ὅπερ ἄλ-
 λοτε ἄλλην ἔχει δύναμιν. τοῦτο γὰρ πολλάκις μὲν καὶ τὰ
 μυθικὰ αὐτὰ ὑπερβάλλει τῇ ἡδονῇ, πολλάκις δὲ καὶ τῶν ¹²
 15 τρίτην ἐχόντων τάξιν ἐλαττοῦται. ἔστι δὲ τοῦτο τοιοῦ-
 τον. πάντα ὅσα ταῖς αἰσθήσεσιν ἡμῶν ἐστὶν ἡδέα, λέγω ¹³
 δὲ τῇ ὕψει ἢ ἀφῇ ἢ γεύσει ἢ τινι ἄλλῃ ¹⁴ ἀπολαύσει.
 ταῦτα καὶ λεγόμενα ἡδονὴν ποιεῖ. ἀλλ' αἱ μὲν εἰσιν αἰ-
 σχραὶ τῶν κατὰ ¹⁵ ἀπόλαυσιν ἡδονῶν, αἱ δ' οὐ τοιαῦ-
 20 ται. καὶ τὰς μὲν οὐκ αἰσχροῦς ἔστιν ἀπλῶς ἐκφράζειν·
 οἷον κάλλος χωρίου καὶ φυτείας διαφόρους ¹⁶ καὶ ῥευ-
 μάτων ποικιλίας καὶ ὅσα τοιαῦτα. ταῦτα γὰρ καὶ τῇ ὀ-
 ψει προσβάλλει ἡδονὴν ¹⁷ ὁρώμενα, καὶ τῇ ἀκοῇ, ¹⁸ ὅτε
 ἐξαγγέλλει τις. ὥσπερ ἡ Σαπφώ·

8 Ald. Vind. διεξίει. Port. Mon. διεξίοι. Tum Ald. εἰκοι
 τοιουτότρ. Vind. εἴ τι. Port. Mon. ἢ εἴ τι. 9 Vind. δ' ἔχει.
 tum Ald. Port. ὀλίγων. Mon. Vind. ὀλίγων. 9* VI. 105. 10
 VIII. 65. 11 Vind. δέ. 12 Tzetz. τῶν ἐχόντων τὴν τρίτην
 τάξιν. 13 Vind. λέγω ὕψει, ἀφῇ ἢ γεύσει. 14 ἄλλῃ Tzetz.
 om. 15 Tzetz. κατ' ἀπ. 16 Tzetz. διαφορὰν καὶ ῥεῖμ.
 ποικιλίαν. Vind. ποικιλίας ῥεῖμ. 17 Tzetz. ἡδονὴν προσβάλλει.
 18 Tzetz. ἀκοῇ, οἷον ἔστι τὸ παράδειγμα Πλάτωνος ἐν Φαίδωνι.
 omissis iis, quae interiecta sunt.

ἀμφὶ δὲ ὕδωρ 19

— — ψυχρὸν κηλαδεῖ δὲ ὕδωρ

Μαλίνων

καὶ

αἰθυσσομένων 20 δὲ φύλλον

5

Κῶμα καταφύει

καὶ ὅσα πρὸ τούτων γε καὶ μετὰ ταῦτα εἰρηται. τοιοῦ-
 τὸν ἐστι καὶ τὸ 21 παρὰ τῷ Πλάτῳ ἐν Φαίδρῳ· οἶον,
 νῆ τὴν Ἥραν καλή γε ἡ καταγωγὴ. ἢ τε γὰρ
 πλάτανος αὕτη μάλα 22 ἀμφιλαφῆς τε καὶ ὑ- 10
 ψηλὴ, καὶ τὰ ἐξῆς. ταῦτα 23 μὲν οὕτως ἄν τις ἐκφρά- 120
 ζων ἡδονὴν ποιῶν καὶ γλυκύτητα. ὅσαι δὲ εἰσιν αἰσχροὶ
 τῶν κατὰ τὰς ἀπολαύσεις ἡδονῶν, ἰοικυῖαν ἔχουσιν αὐ-
 ταῖς καὶ τὴν διὰ τῆς ἀκοῆς τέρεψιν καὶ γλυκύτητα. οἷς
 γὰρ ἕκαστος χαίρει πραττομένοις, τούτοις 24 καὶ λεγο- 15
 μένοις ἡσθήσεται. ὁ μὲν ἀκόλαστος ἀκολάστοις, ὁ δὲ
 σώφρων δηλαδὴ σώφροσι, 25 καὶ ὁ ποιῶν δὲ ὡσαύτως
 ποιήσει. ἐπεὶ καὶ τὸ, 26

ἢ ῥα καὶ ἀγκὰς ἔμαρπτε Κρόνου παῖς ἦν παράκοιτιν,
 ἡδονὴν 27 μὲν ἔχει, καὶ οὐκ ὀλίγην γε, σώφρονα μὲν 20
 ταύτην, καὶ μέχρι τοῦ μετρίου ἤκουσαν· τῇ δὲ λίξει καὶ
 πολὺ τῆς ἡδονῆς ἀφέστηκεν. οὐδὲ 28 γὰρ τραχέως μόνον,

19 Vind. Port. ὅσων. marg. Vict. ἢ κλάδων. tum Port.
 μηλίνων. Sapph. Fr. IV. ed. Gaisf. 20 Vind. supra lin. ἡ
 κινουμένων, et supra κῶμα habet: ἡ ὑπνος. Par. ad marg. ἐν
 ἄλλοις οὐκ ἔστι τὸ κῶμα, ἀλλὰ οὕτως. αἰθυσσομένων δὲ φύλλον
 καταφύει. 21 Vind. τὸ om. — Phaedr. p. 230. a. 22 Ald.
 Port. Mon. καὶ μάλα. Vind. Tzetz. καὶ om. 23 ταῦτα μὲν —
 — καὶ γλυκύτητα Tzetz. om. Vind. ταῦτα μὲν οὖν οὕτως. 24
 Ald. Port. Mon. Vind. ἐκείνοις οὗτος καί. Tzetz. τούτου καί.

οἷ

25 Vind. σωφρονισαῖς. Par. γρ. ὁ δὲ σώφρων δηλαδὴ σωφρο-
 νικοῖς. Tzetz. ὁ δὲ σωφρονῶν δηλαδὴ σωφρονικοῖς. 26 Il. ξ. 346.
 27 Vind. οὐκ ὀλίγην ἔχει τὴν ἡδονήν. 28 Mon. οὐ. Vind. τρα-

ἀλλὰ καὶ σκληρῶς εἴρηται τὸ ξυμπαρπτε. καὶ τὸ ἀγκᾶς
 δὲ αὐτῇ τῇ προφορᾷ καὶ τῷ φθόγγῳ οὐχ ²⁹ ἡδὺ, καὶ εἰ
 τὸ τῆς ἐννοίας τις ἀφέλοι, ὀρᾶς, ὡς μεγέθους μᾶλλον
 ἐστίν, ἀλλ' οὐχ ἡδονῆς; ὅ γε μὴν ἀκόλαστος πάντως τε
 5 καὶ πλέον ἀκοῦσαι βούλοιτ' ἂν ἢ καὶ ³⁰ εἰπεῖν, ὅ τι ποι-
 οίη, ὡς ἐν κωμωδίᾳ. οὐ μὴν ὅ γε σώφρων. τὸ μέντοι,
 τοῖσι δ' ὑπο χθῶν δια φύεν ³¹ νοσηλίᾳ ποιήν,
 καὶ τὰ ἐξῆς, μείζονα ἔχει τὴν ἡδονήν, διότι καὶ μυθικόν
 καὶ φύσει ἡδὺ τῇ ἄλλῃ ἀπολαύσει τὸ πρᾶγμα. καὶ οὐκ
 10 αἰσχροὺς ἦν ἐργάσασθαι τὰς τοιαύτας ἐννοίας τε ³² καὶ
 ἡδονάς. Τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ,

Πορφύρεον δ' ἄρα κύμα περισταῖθῃ, οὐρεῖ ἴσον

Κυρτωθῆν· κρύψεν ³³ δὲ θεὸν θνητὴν τε γυναῖκα.

καὶ ὅλως ³⁴ μυρία τούτων παρὰ τοῖς ποιηταῖς ἐστὶ πα-
 15 ραδείγματα. καθόλου τε πᾶσαι αἱ ἐρωτικαὶ ἐννοιαὶ γλυ-
 κεῖαί εἰσιν. ἐμπίπτουσι δὲ αὐταὶ σχεδὸν ἐν ἅπασι τοῖς
 προσηρημένοις κατ' ἐννοίαν γλυκύτητος εἵδεσι, καὶ εἰσὶν
 αὐτῶν ὥσπερ μέρη. διὸ οὐδὲ ἀπεδώκαμεν τάξιν ἰδίαν ταῖς
 τοιαύταις τῶν ἐννοιῶν, ἀλλ' ἐπὶ τοσοῦτον αὐτῶν ἐμνή-
 20 σθημεν. καὶ οἷς ἐχαίρομεν ³⁵ δὲ λόγοις εἴ τις χρῶτο, οἷ-
 ον ἐγκωμίους τοῖς εἰς ἡμᾶς αὐτοὺς ἢ εἰς τοὺς προγόνους
 τοὺς ἡμετέρους ³⁶ ἢ εἰς τὰ παιδικὰ τὰ ἡμέτερα, δηλόν,
 ὡς ἡδονὴν ποιεῖ. ³⁷ πολιτικὴ δὲ ἡ τοιαύτη ἡδονή, καὶ
 διαχεῖ γε πολλάκις τοὺς ἀκούοντας μᾶλλον ταῦτα τῶν
 25 φύσει ἡδέων. ἔστι δὲ καὶ ταῦτα ἐκείνης τῆς δυνάμεως,
 ἧς ἦν ³⁸ καὶ τὰ ἐξαγγελλόμενα πάντα, ὅσα ταῖς αἰσθη-
 σεσιν ἡμῶν τέρψιν φέρει.

χίων. 29 Ald. οὐκ. Mon. οὐχ. Port. Vind. οὐχ ἡδὺ, καὶ om.

30 Vind. καὶ om. 31 Vind. φῶε. — Il. ξ. 347. 32 Vind.

τε om. 33 Vind. κρύψε. — Od. λ. 243. 34 Vind. καὶ ἄλ-

λα μυρία πολλὰ τούτων π. τ. π. ἐστὶ τὰ παραδ. 35 Vind. καὶ

οἷς δὲ [λέγομεν expunctum est] χαίρομεν. 36 Vind. ἡμετέρους,

εἰς τὰ ἡμέτερα παιδικά. 37 Ald. ποιεῖν. 38 Vind. ἧς ἦν ἐξ-

Ἔτι ποιεῖ γλυκύτητα καὶ τὸ τοῖς ἀπροαιρέτοις προ-
αιρετικόν τι περιτιθέναι· οἶον, τὰ μὲν οὖν χωρία καὶ
τὰ δένδρα οὐδὲν ἐθέλει ³⁹ με διδάσκειν, οἱ δὲ
ἐν τῇ πόλει ἄνθρωποι· ἀμφισβητήσῃ δ' ἂν τις,
πότερον κατὰ λέξιν ἢ κατὰ ἔννοιαν ἐνταῦθα γέγονεν ⁴⁰ 5
ἡ γλυκύτης. καὶ ἴσως μᾶλλον κατ' ἔννοιαν. τροπὴ μὲν
γάρ τις ἐστὶν ἐνταῦθα ἐν τῷ, οὐδὲν με ⁴¹ ἐθέλει. ἐκ
μεταφορᾶς δὲ γέγονεν ἡ περὶ τὴν λέξιν τροπὴ, καὶ οὐχ
ὥς ἐν τῷ,

— μέλιτος ⁴² γλυκίων ῥέειν εὐδῆ.

10

ἐνταῦθα γὰρ τὸ ῥέει τέτραπται μᾶλλον, ἢ ἐκεῖ τὸ θέ-
λει· ⁴³ καὶ ἰδιόν τι σημαινόμενον ἔχει ἡ ⁴⁴ λέξις ἡ ἐθέ-
λει. τάχα οὖν εἴποι τις ἂν ἡλληγορηθῆσθαι ⁴⁵ αὐτὸ, ἀντὶ
τοῦ οὐδὲν με δύναται διδάσκειν τοῦ οὐδὲν μ'
ἐθέλει ῥηθέντος· ἡμεῖς μέντοι τοῦτο ὃ τί ποτ' ἂν ἢ ¹⁵
συγχωροῦντες εἶναι, τοσοῦτον διοριζόμεθα, ὅτι καθόλου
τὸ περιτιθέναι τοῖς ἀπροαιρέτοις προαιρετικόν τι γλυκύ-
τητα ποιεῖ, ὥσπερ ἐν τε ⁴⁶ τῷ προειρημένῳ δηλοῦται,
καὶ ὅταν τὴν λύραν ἐρωτᾷ ἡ Σαπφώ, καὶ ὅταν αὕτη ⁴⁷
ἀποκρίνηται· οἶον

20

ἄγε χίλυ διὰ μοι λέγε. φωνάσσω δὲ ⁴⁸ γίγνο,
καὶ τὰ ἐξῆς. ὃ δὲ Ἡρόδοτος καὶ μᾶλλον τοῦτο συνίστησι
τὸ παρ' ἡμῶν λεγόμενον. σχεδὸν γὰρ δι' ὅλου τοῦ λό-
γου ἡδονὰς ἐργαζόμενος ἐν τοῖς εἰς τὸν Ἑλλήσποντον ὑπὸ
Ξέρξου παραχθῆσιν ὑπερεβάλλετο ⁴⁹ τῇ ἡδονῇ καὶ τῇ γλυ- ²⁵
κύτητι· οἶον, ἐνετέλλετο δὲ ⁵⁰ λέγειν ῥαπίζον-

αγγελόμενα ἅπαντα. ³⁹ Mon. με θέλει. Vind. με ἐθέλει, διδ.
οἱ δ' ἐν τῇ π. — Plat. Phaed. p. 230. δ. ⁴⁰ Vind. γέγονεν
ἡ γλυκ. ἐνταῦθα. ⁴¹ Vind. μ' ἐθέλει. Mon. με θέλει. ⁴²
Il. α, 249. ⁴³ Vind. ἐθέλει. ⁴⁴ Par. γρ. ἔχει ἡ λέξις τοῦ
ῥέειν ἥτοι ἐθέλει. ⁴⁵ Vind. Par. 1983. 2977. ἡλληγορηθῆσθαι.
vid. Bast. ad Greg. Cor. p. 135. Ald. Port. Mon. ἡλληγορεῖσθαι.
⁴⁶ τε Vind. om. ⁴⁷ Vind. αὕτη. ⁴⁸ δὲ Vind. om. — Fr. XVII. ed.
Gaisf. ⁴⁹ Vind. Mon. ὑπερεβάλλετο. ⁵⁰ Port. δὲ ὦν. ex Herod.
VII. 35.

τας τάδε ⁵² βάρβαρά τε καὶ ἀτάσθαλα. ὦ πικρὸν ὕδωρ, ⁵³ δεσπότης τοι δίκην ἐπιτιθεῖ τήνδε, ὅτι μιν ἡδίκησας οὐδὲν πρὸς ἐκείνου ἄδικον παθόν, καὶ βασιλεὺς μὲν Ξέρξης διαβήσεται ⁵⁴ σε, ἦν τε ⁵⁵ βούλῃ, ἦν τε μή. σοὶ δὲ κατὰ δίκην ἄρα οὐδεὶς ἀνθρώπων θύει, ὡς ὄντι ⁵⁶ δολερῶ τε καὶ ἀλμυρῶ ποταμῶ. ἐνταῦθα γὰρ πρὸς τὸ ὕδωρ ὡς αἰσθησὶν τινα ἔχον καὶ προαίρεσιν διαλεγόμενον ποιήσας τὸν Ξέρξην, ὑπερέβαλεν ἡδονῇ, καθ' ὃ ⁵⁷ ἐλέγομεν θεώρημα. ⁵⁸ τὰ μέντοι παρὰ τοῖς ποιηταῖς ἐξουσία λέγεται ποιητικῇ, ἀλλ' οὐχ ὥσπερ εἰρήκαμεν· οἶον, Ἄμφι δ' ἐσάπιγξεν ⁵⁹ μέγας οὐρανός·

καὶ

αὐτόμαται δὲ πύλαι μῦκον ⁶⁰ οὐρανοῦ;

⁶¹ καὶ

121 γηθοσύνη δὲ θάλασσα διότατο, ⁶²

καὶ ὅσα τοιαῦτα· οὐχ ὡς κατ' ἀπροαίρετων γὰρ ⁶³ λέγεται, ἀλλ' ὡς καὶ δυναμένων τὸ πρακτέον εἰδέναι. δέδοται γὰρ καὶ τὰ τοιαῦτα τοῖς ποιηταῖς. ἀπήλλακται μέντοι ⁶⁴ γε οὐδ' οὕτω γλυκύτητος, ἀλλὰ ποιῶ μὲν κἀνταῦθα οὐδὲν ἦττον τὴν ἡδονὴν τὰ τοιαῦτα νοήματα, μετριοτέραν δὲ ἢ ἐν τοῖς ἄλλοις. ταῦτόν δὲ συμβαίνει καὶ εἴ τις τοῖς ἀλόγοις ζώοις τὰ ἀνθρώπου ἴδια περιθῇ. ὥσπερ ὁ ⁶⁵ Ξενοφῶν λέγων τὰς κύνας ἐπισκυθρῶνάζειν καὶ ⁶⁶ πάλιν μειδιᾶν καὶ ἀπιστεῖν τοῖς ἔχνεσιν, ἢ μὴ ⁶⁷

51 τάδε Port. om. 52 Port. addit: καὶ ἀλμυρόν. 53 Port. ἦν τε σύ γε βούλῃ. Mon. βούλει. 54 Port. ὄντι. 55 Par. ad marg. ἐν ἄλλοις οὕτως. θεωρήματα μέντοι παρὰ τοῖς ποιηταῖς. 56 Ald. ἐσάπιγξε. Mon. δὲ σάπιγξε. — Il. φ, 388. 57 Mon. Vind. οὐρανοῦ μῦκον. Vind. add. ὡς ἔχον ὦραι. Il. ε, 749. 58 Il. ν, 29. 59 Vind. μίν. 60 Ald. Port. ὁ om., recepi ex Mon. Vind. — Cyneget. III. 5. et 7. 61 Vind. μὴ om.

πιστεύειν. καὶ ὅταν εἴπῃ, θρασείαι δὲ αἱ οὐκ ἐ-
 σαι τῶν συνεργῶν τὰς σοφὰς εἰς τὸ πρόσθεν ⁶²
 ἔναι, ἀλλὰ ἀνείργουσι ⁶³ θορυβοῦσαι· καὶ γὰρ
 τὸ τῶν συνεργῶν καὶ τὰς σοφὰς καὶ ⁶⁴ σχεδὸν ἅ-
 παντα τὰ εἰρημένα ἀνθρώπων ἴδια, καὶ οὐ κυνῶν. καὶ ⁵
 ὅλως πολλὰ τοιαῦτα ⁶⁵ λάβοις ἂν ἐκ τοῦ Κυνηγετικοῦ
 παραδείγματα· ἐν ᾧ δὴ καὶ φύσει τὸ κατ' ἐννοίαν ἔχον
 τὴν ἡδονὴν πολὺ. ⁶⁶ καὶ κατ' ἄλλα μὲν γὰρ, κατὰ δὲ
 τὴν ἐννοίαν, καὶ μᾶλλον, ὅτι φύσει τὸ πρᾶγμα ἡδὺ τὸ
 τῆς ⁶⁷ θήρας καὶ τῇ ὄψει. ὥς που καὶ τοῦτο αὐτὸς ἐπε- ¹⁰
 σημύνατο ὁ Ξενοφῶν εἰπὼν, ⁶⁸ ἥδιστον εἶναι θεαμάτων,
 ἰδεῖν τὸν λαγὼν ἐξανιστάμενον, φεύγοντα, μεταδιωκό-
 μενον, ἀλίσκόμενον. ἀλλὰ περὶ μὲν ἐννοιῶν γλυκύτητος
 καὶ ἡδονῆς τοσαῦτα.

Μέθοδοι δὲ αὐτὴν ποιοῦσιν, αἵπερ καὶ τὴν καθα- ¹⁵
 ρότητα, καὶ τὴν ἀφέλειαν, περὶ ὧν εἴρηται.

Λέξις δὲ γλυκεῖα ἢ τε τῆς ἀφελείας ⁶⁹ ἴδια παρὰ τὴν
 καθαράν ῥηθεῖσα εἶναι, καὶ ἔτι ἢ ποιητική. ταύτη τοι
 καὶ Ἡρόδοτος τῆς γλυκύτητος μάλιστα πετρωντικῶς ἐ-
 χρήσατο μὲν καὶ μεθύδοις καὶ ἐννοίαις, αἵσπερ καὶ ἡμεῖς ²⁰
 ἐχαρακτηρίζομεν τὴν γλυκύτητα, λέξει ⁷⁰ τε ἐκάστη ἰδίᾳ
 μὲν τῆς ἀφελείας πολλαχοῦ, ὥσπερ ἐλέγομεν, ἐκεῖθεν δὲ
 μάλιστα διαρκῇ ⁷¹ ἔχει τὴν γλυκύτητα, ὅτι καὶ αὐτὴν εὐ-
 θὺς τὴν διάλεκτον ποιητικῶς προεῖλετο εἰπεῖν· ἢ γὰρ Ἰᾶς
 οὔσα ποιητικὴ φύσει ἐστὶν ἡδεῖα. εἰ δὲ καὶ ἄλλων δια- ²⁵

62 Port. τοῦπροσθεν.

63 Ald. ἀνείργουσαι θορυβοῦσαι.

Port. Vind. ἀνείργουσι θορυβοῦσαι. Mon. ἀνείργουσαι θορυβοῦ-
 σι.

64 Vind. καὶ om. 65 Vind. τοιαῦτα πολλά. 66 Vind.
 πολὺ om.

67 Vind. τῆς om. 68 Respicit ad v. 33., sed
 ut supra laudat ex memoria.

69 Ald. ἀφελείας. ἴδια δὲ πα-
 ρὰ τ. Port. Mon. Vind. punctum et δὲ om.

70 Mon. Vind.
 λέξει ἐκάστη καὶ ἰδίᾳ μὲν τῆς ἀφελείας.

71 Ald. Mon. διαρκῇ
 αἵς καὶ τὴν γλυκύτητα. Port. Vind. διαρκῇ ἔσχε τὴν γλυκ.

λέκτων ἐχρήσατό τισι λέξεσιν, οὐδὲν τοῦτο, ἐπεὶ καὶ Ὀμηρος καὶ Ἡσίοδος καὶ ἄλλοι οὐκ ὀλίγοι τῶν ποιητῶν ἐχρήσαντο μὲν καὶ ἄλλαις τισὶ λέξεσιν ἑτέρων διαλέκτων, τὸ πλεῖστον ⁷² μὴν ἰάξουσι. καὶ ἔστιν ἡ ἰὰς (ὅπερ ἔφη) ποιητική πως, διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἡδεῖα. τὸ δ' αὐτὸ αἰτι-
 5 οῦμαι τοῦ καὶ τὰς παραπλοκάς τῶν ποιημάτων ἐν λό-
 γῳ ἡδονὴν ἔχειν· οἷον, ⁷³ σύν τε δὴ ἐρχομένῳ βου-
 λευσόμεθα ⁷⁴ ὃ τι ἐροῦμεν. καὶ πάλιν ἐν πολιτείας
 πέμπτῃ, ⁷⁵ ἀλλὰ μὴν καὶ καθ' Ὀμηρον τοὺς ⁷⁶
 10 τοιούτους δίκαιον τιμᾶν τῶν νέων, ὅσοι ἀγα-
 θοί. καὶ γὰρ Ὀμηρος τὸν εὐδοκίμησαντα ἐν τῷ πολέ-
 μῳ νῶτοισιν ἔφη διηνεκέεσσι γεραίρεσθαι Αἴαντα, ⁷⁷ ὡς
 ταύτην οὖσαν οἰκείαν τιμὴν τῷ ἡβῶντι τε καὶ ἀνδρείῳ,
 ἐξ ἧς ⁷⁸ ἅμα τῷ τιμᾶσθαι καὶ τὴν ἰσχὺν αἰξήσει. καὶ
 15 πάλιν τοῦτο, ⁷⁹ ἀλλ' οὐ πεισόμεθα Ἡσιόδῳ, ἐπει-
 δ' ἂν τινες τοιούτου γένους τελευτήσωσιν, ὡς
 ἄρα

οἱ μὲν δαίμονες ἄγνοϊ ἐπιχθόνιοι τελέθουσιν, ⁸⁰

ἰοθλοὶ, ἀλεξίκακοι, φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων.

20 πεισόμεθα ⁸¹ μὲν οὐν. ἔστι δὲ πολλὰ καὶ παρὰ τῷ ⁸²
 Ξενοφῶντι τοιαῦτα, καὶ παρ' ⁸³ ἄλλοις συγχοῖς. καὶ
 ἀφθονία παραδειγμάτων ἔστιν, εἴ τις ἐκλέγειν παρ' ἑκά-
 στου βούλοιο. ὁ δὲ Πλάτων καὶ ἀφειδέστερον ἐν τῷ συμ-

πο-

72 Par. γρ. πλεῖστόν γε μὴν. ut Mon. 73 Plat. Symp.
 p. 174. D. alludens ad Hom. Il. κ. 224. 74 Ald. Port. βου-
 λευσόμεθα ὃ τι. Mon. βουλευσόμεθ' ὅτι unde versus integer
 efficitur. Vind. βουλευσώμεθα, ὃ τι. 75 p. 468. c. 76
 Vind. τὸ τοὺς τοιούτους. 77 Mon. γεραίρειν, sine Αἴαντα. —
 Il. η, 321. Tum Vind. ὡς τοιαύτην οὖσαν. 78 Vind. ἐξῆς.
 79 Vind. πάλιν ἐν τούτῳ. ibid. p. 468. E. 80 Vind. καλίστα-
 ται. — Hes. ἔργ. 121. 81 Vind. πειθόμεθα. 82 Vind. τῷ
 om. 83 Vind. παρὰ.

ποσίῳ καταχρησάμενος τῷ τοῦ Ἀγάθωνος προσώπῳ ὡς ποιητοῦ τῇ παραπλοκῇ ταύτῃ ἐχρήσατο. οὐ γὰρ ἀπ' ⁸⁴ ἄλλοτριῶν ποιημάτων τινὰ, ἀλλ' αὐτὸς ποιήσας παρέπλεξε, προδιορθωσάμενος ⁸⁵ μέντοι, ἵνα μὴ πάντῃ αὐτεξούσιον ⁸⁶ εἶναι δοκῇ τὸ λεγόμενον. οἶον, ἐπερχε- ⁸⁷ ται δέ μοί τι καὶ ἐμμέτρως εἶπεῖν, ὅτι οὗτος ἐστίν ὁ ποιῶν, εἴτα τὸ μέτρον ἐπήγαγεν,

Εἰρήνην μὲν ἐν ἀνθρώποις, πελάγει δὲ γαλήνην,

Νηγεμίαν δ' ἀνέμοις, κοίτην ὕπνον τ' ἐνὶ κήδει. ⁸⁸

καὶ ἐν τῷ Φαίδρῳ ⁸⁹ δὲ παραπλησίως πρόσωπόν τι ὑπο- ¹⁰ βαλὼν, ἀόριστον μὲν, ἀλλ' οὖν ὡς ἐτέρου λέγοντος ἐνθουσιῶν δὴ μέτρον ἐφθέγγετο,

Ὡς λύκοι ἄρνα φιλοῦσ', ὡς παῖδα φιλοῦσιν ἑρασταί.

οὐ μέντοι οὐδὲ τοῦτο εἶασεν ἀπαραμύθητον, ἀλλ' ἐπήγα- γέ τι ἐπιδιορθωτικὸν ⁹⁰ καὶ τοίτῳ. εἰδέναι μέντοι χρὴ ¹⁵ ὅτι αὐταὶ αἱ παραπλοκαί, ⁹¹ εἴτε ἰδίων, εἴτε ἄλλοτριῶν ¹²² εἶεν ποιημάτων, εἰ μὴ οὕτω παραπλέκοντο, ὥστε ἐν δοκεῖν ⁹² εἶναι ἰσῶμα αὐτῶν τε καὶ τοῦ πεζοῦ λόγου, ἀλλ' ἐκ διαστάσεως λέγοντο, ὥσπερ οἱ νόμοι καὶ τὰ ψηφίσματα ἐν τοῖς λόγοις, ὅτε ἀναγινώσκοντο, οὐ ποι- ²⁰ οῦσιν ἀκριβῆ τὴν γλυκύτητα, ἀλλ' ἄλλο τι· οἶον, παρὰ νάγνωθι ^{92*} δὴ μοι καὶ σὺ τὰς ῥήσεις, ἅς ἐλ- μήνω· καὶ,

ἦκα ⁹³ νεκρῶν κευθμῶνα καὶ σκότου πύλας.

καὶ

καί· ἀγγελεῖν ⁹⁴ μὲν ἴσθι μὴ θείλοντά με.

25

καὶ πάλιν τὰ ἐξ Ἀντιγόνης Σοφοκλέους ἐν τῷ περὶ τῆς

84 Vind. ἐπ'. 85 Vind. προδιορθωσ. 86 Ald. ἀντεξούσιον. 87 Symp. p. 197. C. 88 Par. γρ. διὲ καὶ οὕτως· ὕπνον τε νηκεδῆ. Ald. ἐνὶ κήδει. 89 p. 241. D. 90 Vind.

ἐπιδιορθωτικόν. 91 Vind. πλοκαί. 92 Vind. δοκεῖ αὐτῶν τε εἶναι ἰσῶμα. 92* pro cor. p. 315. 93 Eur. Hecub. init.

94 Ald. Port. ἀγγέλλειν. Mon. Vind. ἀγγελεῖν.

παραπρεσβείας ⁹⁵ εἰρημένα, οἶον,

ἀμύχανον δὲ παντὸς ἀνδρὸς ἐκμαθεῖν

καὶ τὰ ἐξῆς. τάχα μὲν γὰρ φαίη τις ἂν καὶ ταῦτα ἔχειν, εἰ καὶ βραχὺ, ἀλλ' οὖν ἔχειν τι καὶ γλυκύτητος, δηλὸν γε μὴν (ὅπερ ἔφην) ὅτι ἦτοι πάντα τὰ τῆς ἡδονῆς διαφθείρεται τῷ λόγῳ, εἰ ἐκ διαστάσεως παραπλέκοιτο ⁹⁶ αὐτῷ τὰ ποιήματα, ἢ οὐκ ἀκριβῆ γε αὐτὴν ὥχει. ἀλλ' ἐπανιτέον ⁹⁷ πάλιν ἐπὶ τὸν περὶ λέξεως γλυκειᾶς λόγον. γλυκεῖα γὰρ λέξεις καὶ ἡ διὰ τῶν ἐπιθέτων ὀνομάτων.

10 οἶον, ἄγετε δὴ ὦ Μοῦσαι ⁹⁸ λίγειαί. καὶ κατ' αὐτὴν δὲ τὴν ποιήσιν φύσει οὔσαν γλυκεῖαν παρὰ τὸν ἄλλον λόγον ἐκφαίνεται τὰ ἐπίθετα καὶ γλυκύτερά πως ὄντα, καὶ πλείονα ποιοῦντα τὴν ἡδονήν· ταῦτά τοι καὶ ὁ Στησίχορος σφόδρα ἡδὺς εἶναι δοκεῖ διὰ τὸ πολλοῖς χρησθαι τοῖς ἐπιθέτοις. καὶ ἡ δριμεῖα δὲ ⁹⁹ λέξις τῶν γλυκύτητα ποιοουσῶν ἐστίν, ¹ περὶ ἧς αἰτίκα εἰρήσεται. Σχήματα δὲ γλυκύτητος, ² ἅπερ καὶ ἀφελείας ἐλέγομεν εἶναι, καὶ ἔτι καθαρότητος. πρὸς δὲ τούτοις καὶ τὰ τοῦ κάλους καὶ τοῦ λόγου τοῦ κεκαλλωπισμένου.

20 Συνθήκη δὲ ἡδεῖα, ἥπερ καὶ καλὴ δηλονότι, ἡ σφόδρα ἐγγὺς ἄγουσα τὸν λόγον τοῦ καὶ ἔμμετρον εἶναι. δεῖ γὰρ καὶ ⁴ κατὰ τὴν συνθήκην προσβάλλειν τινὰ ἡδονὴν τῇ αἰσθήσει τὴν γλυκύτητα. πόδες μέντοι πλεονάζειν ἐν αὐτῇ ὀφείλουσιν οἱ τῆς σεμνότητος οἰκεῖοι. καὶ 25 αἱ ἀναπαύσεις δὲ ὡσαύτως ἐν ἡδονῇ ἔχοντι λόγῳ σεμναὶ ἔστωσαν καὶ βεβηκυῖαι. βεβηκέναι ⁵ γὰρ δεῖ τὸν ῥυθμὸν ἐνταῦθα, ὥσπερ ἐλέγομεν καὶ ἐν ἀφελείᾳ.

95 Ald. παρασβείας. Vind. ἐν τῷ παρὰ τῆς πρεσβείας. — p. 418. Sq. οἶον Mon. om. 96 Vind. διαπλέκοιτο. 97 Vind. ἐπανιτέον ἐπὶ τὸν περὶ λέξ. πάλιν γλυκ. 98 Port. addit: εἴτε δι' ὥδης εἶδος, ex Plat. Phaedr. p. 237 a. 99 δὲ Vind. om. 1 Vind. ἐστί. 2 Vind. addit: καὶ κῶλα. 3 Mon. δ' ἡδεῖα. Vind. δὲ ἡ ἡδεῖα. 4 καὶ Ald. Port. Mon. om., recepi ex Vind. 5 Par. γρ. ὑποβεβηκέναι.

C a p. V.

ΠΕΡΙ¹ ΔΡΙΜΥΤΗΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΟΞΕΩΣ ΛΕΓΕΙΝ, ΩΡΑΙΟΤ
ΚΑΙ² ΑΒΡΟΤ ΚΑΙ ΗΔΟΝΗΝ ΕΧΟΝΤΟΣ ΛΟΓΟΤ.

Ἐφην ἔρεῖν τι καὶ περὶ δριμύτητος καὶ ὀξύτητος, ὡς
προσηκούσης τῷ ἀφελεῖ τε καὶ ἡδονῇν ἔχοντι λόγῳ, ἧς
ὅποῖαι μὲν εἰσιν αἱ ἔννοιαι, καὶ ὀλίγῳ πρότερον εἰρήκα-⁵
μεν ἐν τῷ περὶ ἀφελείας, ὅτι³ εἰσὶν αἱ ἐξ ἐπιπολῆς⁴
βαθεῖαι· ἵσως οὖν τοῦτο οὐδὲ ἔννοια, μέθοδος δέ τις
ἔστι τὸ μὴ περινενοημένως λέγειν, ἀπλῶς δὲ καὶ ἀνειμένως
τὰ περινενοημένα. διὸ καὶ ἴδιον τοῦτο ἀφελείας λέγω, τὸ
τῆς τοιαύτης μεθόδου. καὶ πολλὰ γε ἔφην τούτου τὰ¹⁰
παραδείγματα εἶναι παρὰ τῷ Ξενοφῶντι ἀναγκαί-
ως διὰ τὸ ἀφελές τῆς συγγραφῆς. ἕτερον δὲ παρὰ
ταύτην τὴν⁵ δριμύτητα, εἴτε καὶ ὀξύτητα, δριμύτητός
ἔστιν εἶδος, περὶ οὗ δυσχερὲς ἀποφήνασθαι, ὅτι περὶ
λέξιν ἢ περὶ ἔννοιαν γίνεται, οὔτε γὰρ ὡς ἔστιν ἔννοια,¹⁵
οὔθ' ὡς οὐκ ἔστιν, ἀσφαλὲς εἰπεῖν· κατὰ λέξιν μὲν γὰρ
θεωρεῖται. ἢ δὲ⁶ λέξις αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἢ ποιούσα
τὴν δριμύτητα οὐδὲν ἔχει δριμύτητος, εἰ τῆς ἐννοίας αὐ-
τὴν χωρίσειέ τις, περὶ ἣν γίνεται, ἢ τῶν πρὸ αὐτῆς ῥη-
θέντων. ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις ἰδέαις τοῦτο⁷ οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ²⁰
καὶ ἡ καθαρὰ λέξις καθαρὰ δήπουθ' ἐστίν, εἰ καὶ σεμ-
νήν τις ἔννοιαν δι' αὐτῆς ἐξαγγέλλοι, καὶ εἰ μηδὲν πρὸ
αὐτῆς εἴη λελεγμένον, καὶ ἡ σεμνὴ λέξις σεμνὴ, καὶ εἰ
μὴ σεμνήν τις ἔννοιαν δι' αὐτῆς φράζοι, καὶ εἰ μηδὲν
προειρήκοι, καὶ αἱ τῶν ἄλλων ἰδεῶν ὡσαύτως. ἢ δὲ τῆς²⁵
δριμύτητος λέξις οὐ τοιαύτη, ἀλλ' αὐτὴ μὲν καθ' ἑαυτὴν

¹ In Vind. tit. περὶ δριμύτητος καὶ ὀξύτητος. ² Port. τε
καὶ, ut Planud. T. V. p. 535. — v. 3. τι Port. om. ³ Vind.
ὅτι οἷόν εἰσιν. ⁴ Ald. ἐπιβολῆς. Port. Mon. Vind. ἐπιπολῆς.
⁵ τὴν Ald. om., est in Port. Mon. Vind. ⁶ Mon. Vind. ἢ
λέξις δέ. ⁷ οὐκ ἔστι τοῦτο.

οὐδὲν ἔχει τοιοῦτον, ἔννοιαν δὲ τινα σημαίνουσα, ἣς οὐκ ἔστι κυρία, ἣ τιςιν ἄλλοις ἐφεπομένη κατὰ τινα οἰονεὶ χαριεντισμὸν γίνεται δριμεῖα καὶ ποιεῖ τὴν δριμύτητα.

- 123** σαφέστερον δὲ ἔσται τοῦτο διὰ τῶν παραδειγμάτων. κυ-
⁵ρίως μὲν οὖν ἔννοιαν σημαίνει λέξις, οὐ κυρίως ἐκείνης
οὔσα, ἣ τοιαύτη. οἷον, ὁ Ξενοφῶν λέγων ⁸ τὰς αἰτίας,
δι' αἷς πρὸ τοῦ δέοντος ἀναχωροῦσιν αἱ κύνες ἐκ τῶν
διωγμῶν, φησὶν ὅτι αἱ μὲν διὰ μαλακίαν, αἱ δὲ διὰ ⁹
ἀήθειαν, αἱ δὲ διὰ τὸ καὶ τὸ, αἱ δὲ διὰ φιλανθρωπίαν
¹⁰ ἀναχωροῦσι, φησί. τὴν γὰρ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους συνή-
θειαν καὶ τὸ συνεῖναι ἀνθρώποις ἀσπάζεσθαι φιλαν-
θρωπίαν ὠνόμασεν, οὐ κυρίως μὲν ἐπὶ ¹⁰ τούτου τοῦ
πράγματος οὔσης τῆς λέξεως, ἐπ' ἄλλου γὰρ τάττειν εἰώ-
θαμεν τὴν φιλανθρωπίαν, κυρίως μέντοι πως σημαίνων ¹¹
¹⁵ τὸ πρᾶγμα. καὶ γὰρ ¹² τάχα τούτου ¹³ μᾶλλον ἂν εἴη
κυριωτέρα ἢ ¹⁴ λέξις, ἣ ἐπὶ τοῦ ἐλλεῖν καὶ οἰκτεῖρειν ὅτε
τίθοιτο, ¹⁵ ἐφ' οὐπερ καὶ γύσει τάττομεν τὸ τῆς φιλαν-
θρωπίας ¹⁶ ὄνομα· καὶ ὁ Σοφοκλῆς δὲ φιλανδρόν που
τὴν Ἀταλάντην εἶπε διὰ τὸ ἀσπάζεσθαι σὺν ἀνδράσιν
²⁰ εἶναι, ἡμῶν πάλιν ἐπ' ἄλλου πράγματος ταττόντων τοῦ-
νομα τοῦτο, ὥπερ καὶ τὸ τῆς φιλανθρωπίας. καὶ τὸ
παρὰ τῷ Εὐριπίδῃ ¹⁷ δὲ τοιοῦτόν ἐστι·

Μὴ τὴν τεκοῦσαν τῇ φιλανδρίᾳ, ¹⁸ γύναι,

Ἐπερβάλῃς, — — —

8 Vind. λέγει. — Cynaget. III, 8.

9 Vind. δι' ἀήθειαν.

10 Vind. ἐπὶ om.

11 Vind. σημαῖνον.

12 Port. γὰρ om.

13 Vind. τοῦτο.

14 Ald. εἰ ἢ λέξις.

15 Ald. Port. Mon.

τιθοῖτο. Vind. τίθοιτο. 16 Par. φιλάνιας. [tenendum, φιλα-
νίας eodem compendio scribi pro φιλανθρωπίας, ut ἀνός pro
ἀνθρώπος.] 17 Androm. p. 228. 18 Vict. marg. laudat
Plat. Symp. p. 191. E. καὶ ὅσαι ἂν γυναῖκες φιλάνδροι τε καὶ μοι-
χεύτριαι, ἐκ τούτου τοῦ γένους γίνονται. — mox Vind. ὑπερβάλ-
λη. Eurip. ζῆτει παρελθεῖν.

φησί. σχεδὸν γὰρ τὸνναντίον νῦν ἡ λέξις αὕτη σημαίνει ἡ τῆς φιλανδρίας, ἥ ἥπερ ἡμεῖς εἰώθαμεν χρῆσθαι. τὴν γὰρ ἀκολασίαν βούλεται νῦν δήπου ¹⁹ σημαίνειν καὶ τὸ μοιχεύεσθαι. καὶ λόγον μέντοι τινὰ εὖνουν λέγουσι τὸν εὐνόητον καὶ σαφῆ. καὶ ὁ Εὐφορίων, ἀτρέα δῆμον Ἀθη- 5 νῶν, ²⁰ ἀντὶ τοῦ ἀτρεστον καὶ ἄφοβον. ὅλως ²¹ τε πολὺς ὁ κίνδυνος ἐν ταῖς τοιαύταις δριμύτησιν ἐμπεισεῖν εἰς ψυχρότητα, ἐπεὶ καὶ οἱ τὰ σπουδαῖα ²² γελοῖα ταυτὶ συντιθέντες τοῦ γελοίου γε ἔνεκα οὐδὲν ἄλλ' ἢ ταῖς τοιαύταις χρώμενοι δριμύτησιν εὐδοκιμοῦσιν. εὐλαβεῖσθαι οὖν 10 χρῆ, καὶ πρῶτον μὲν τοῦτο εἶδος δριμύτητος, παράδειγμα δὲ αὐτοῦ παρὰ τῷ ῥήτορι οὐκ ἔστιν. ἕτερα δὲ αὐτῆς εἰδη τρία, οἷς ὁ ῥήτωρ κέχρηται· ἃ δὴ πάντα κατ' ἀκολουθίαν τινῶν προῤῥηθέντων ²³ ἀπὸ τινων λέξεων ²⁴ γίνεται. διαφέρει δὲ πως ἀλλήλων· τὸ μὲν γὰρ καθ' ὅμοι- 15 ότητα λέξεως ἐμφαίνει τινὰ δριμύτητα. οἷον, μέλλει ²⁵ πολιορκεῖν, τοὺς Ἕλληνας ἐκδίδωσιν. μέλει γάρ τινι τούτων τῶν τὴν Ἀσίαν οἰκούντων Ἑλλήνων; τοῦτο ἐγὼ μὲν σφόδρα εὐλαβῶς εἶχον θεῖναι ὡς παράδειγμά τινος δριμύτητος. ἐπεὶ δὲ τῶν σφόδρα εὐδο- 20 κιμησάντων τινὲς κατὰ τοὺς πρὸ ἡμῶν ἀνθρώπους, καὶ νῦν δὲ ²⁶ εὐδοκιμούντων ἐπὶ θεωρίᾳ λόγων ἐν οἷς ἀπολελοίπασι βιβλίοις, οὕτως ²⁷ τεθεωρήκασι καὶ τοῦτο, καὶ

19 Vind. δήπου νῦν. 20 MS. Cajo Gonvil. Ἀθηναίων. lege Ἀθηναίων. Blomf. ad Aesch. Prom. 424. 21 Mon. ἄλλως. 22 σπουδαῖα ab aliis omitti, intelligitur ex Jo. Sicel. p. 408. v. 29. cui omissio placet. 23 Vind. προσρηθέντων. 24 Vind. Mon. τινος λέξεως. 25 de Chers. p. 96. — Hermogenis iudicio de frigido in vocabulis μέλλει et μέλει lusu adsentitur Reisk. ad h. l. et Bremius ad Dem. Ol. I. p. 11. — Hermogenis, signum interrogationis post Ἑλλήνων ponentis, interpunctio probatur ab Augero, Seagero, Schaefero. 26 Vind. δὲ ἔτι. 27 Vind. οὕτω.

τεθείκασί γε ὡς παράδειγμα δριμύτητος τοιαύτης, ²⁸
 εἰρήσθω καὶ ἡμῖν καίτοι τάχ' ἴσως οὐδ' ἡ τοιαύτη δρι-
 μύτης εἴπερ οὕτω γίνοιτο, ἐκφεύγει τὴν ψυχρότητα, ἀλλ'
 οὖν εἰρήσθω. καὶ τοῦτο μὲν οὖν ²⁹ οὕτω καθ' ὁμοιότη-
 5 τα λέξεως γίνεται, ὡς προεῖρηται. ἕτερον δὲ εἶδος δριμύ-
 τητος τὸ ἐκ παρωνομασίας, ³⁰ οὐκ ἐξ ὁμοιότητος, ὅταν
 κυρίῳ τινὶ ὀνόματι ἢ ῥήματι χρησάμενοι εἴτ' εὐθύς ἐπό-
 μενοι τούτῳ χρησώμεθα, ³¹ καὶ ἐφ' οὗ μὴ κύριόν ἐστι
 πράγματος. οἷον, εἰ μὴ καὶ τοὺς τὰ μηχανήματα
 10 ἐφιστάντας εἰρήνην ἄγειν φήσετε, ἕως ἂν ³²
 αὐτὰ τοῖς τείχεσιν ἤδη προσαγάγωσιν. εἴτ' ³³
 εἰπὼν δι' ὧν ἡγεῖται Φίλιππον πολεμεῖν τῇ πόλει, καὶ ὅτι
 πάνθ' ³⁴ ὅσα νῦν πράττει καὶ κατασκευάζεται, ἐπ' αὐ-
 τοὺς κατασκευάζεται, ἐπάγει δριμύως. εἴτα τὸν τοῦτο
 15 τὸ μηχανήμα ἐπὶ τὴν πόλιν ἐφιστάντα εἰρήνην
 ἄγειν ἐγὼ φῶ πρὸς ὑμᾶς; πολλοῦ γε καὶ δεῖ· καὶ
 πάλιν, ἐγὼ ³⁵ δὲ οὐ τοῦτο δέδοικα, εἰ Φίλιππος
 ζῇ, ἢ τέθνηκεν, ἀλλ' εἰ τῆς πόλεως τέθνηκε τὸ
 τοὺς ἀδικοῦντας μισεῖν καὶ τιμωρεῖσθαι. τοῦτο
 20 δὲ καὶ ἐναργῇ ποιῇ τὸν λόγον, οὐ μόνον δριμύν. τροπῆς
 γάρ ἐστιν ἐγγύς, οὐ μὴν τροπὴ γέ ἐστιν ἄντικρυς διὰ τὸ
 παρωνομάσθαι. ἐπεὶ καὶ καθ' ἑαυτὸ εἰ λέγοι τις τὸ,
 τέθνηκε τῆς πόλεως τὸ τοὺς ἀδικοῦντας μισεῖν, πάνν ποι-
 ῆσει σκληρὸν κατὰ τὴν τροπὴν τὸν λόγον. ἐκ παρωνομα-
 25 σίας ³⁶ δὲ εἰσαχθὲν ἅμα τῇ ἐνεργείᾳ καὶ τὴν δριμύτητα
 ἔχει.

28 Vind. τοιαύτης δριμύτ. Par. ad marg. γρ. καὶ τεθείκασι
 παράδειγμα τοιαύτης. 29 Vind. οὖν om. 30 Ald. Port.
 Mon. παρωνομασίας. Vind. παρωνομ. 31 Ald. Port. χρησό-
 μεθα. Mon. Vind. χρησώμεθα. — Vind. ἐπομένῳ τούτῳ. 32 ἂν
 Vind. om. — Phil. III. p. 115. 33 Vind. εἴτα. 34 Vind.
 ὅσα πάντα νυνὶ πρ. 35 de fals. leg. p. 434. 36 Ald. Port.
 παρωνομασίας.

Λοιπὸν εἶδος δριμύτητος τρίτον ἐστίν, ὃ καὶ αὐτῷ ὁ ῥήτωρ κέχρηται. γίνεται δὲ, ὅταν τροπῇ τινι χρησάμενοι μὴ σφόδρα αὐστηρᾷ³⁷ μηδὲ σκληρᾷ κατ' ἀκόλου-¹²⁴ θίαν ἐκείνης ἐτέραν ἐπενέγκωμεν τροπὴν σκληροτέραν μὲν, οὐ μὴν δοκοῦσάν γε εἶναι τοιαύτην διὰ τὸ ἀκόλου-⁵ θον τοῦ προειρημένου. οἶον, ἀλλὰ³⁸ τὰ τοιαῦτα εἰς μὲν ἅπαξ καὶ βραχὺν χρόνον ἀντέχει, καὶ σφόδρα γε ἤνθισεν ἐπὶ ταῖς ἐλπίσιν ἂν τύχῃ, τῷ χρόνῳ δὲ φωρᾶται καὶ περὶ αὐτὰ³⁹ καταρ-
ρεῖ. τὸ γὰρ ἤνθισεν τροπικὸν μὲν, οὐ μὴν αὐστηρὸν¹⁰ οὐδὲ σκληρὸν, τὸ δὲ καταρρεῖ σκληρὸν ἰσχυρῶς, οὐ μὴν τοιοῦτον⁴⁰ ἐφάνη διὰ τὸ ἐξ ἀκολουθίας εἰρησθαι. ἐπὶ γὰρ τῶν ἀνθέων τῶν μαραινομένων τὸ καταρρεῖν σχεδὸν κυρίως λέγεται. ἤδη δὲ αὐτοῦ⁴¹ τὴν ἄγαν σκλη-
ρότητα καὶ τὸ παρακείμενον αὐτῷ ἀφεῖλε. λέγω⁴² τὸ,¹⁵ τῷ χρόνῳ δὲ φωρᾶται. ὅμοιον τούτῳ καὶ τὸ Εὐρι-
πίδου ἐν Πολυίδῳ,⁴³

Εἰ μὲν γὰρ ἐκ γῆς εἰς θάλασσαν ἵπτατο

Ὁ κύματ' οἰκῶν ὄρνις, ἡρμήνευσεν ἂν

Τὸν παῖδ' ἐν ὑγροῖς κύμασι τεθνηκέναι.

τῷ γὰρ οἰκῶν παράκειται τὸ ἡρμήνευσεν ἅν.⁴⁴ καθ'²⁰ αὐτὸ⁴⁵ δ' ἂν ἦν σκληρὸν πῶς. τοσαῦτα καὶ περὶ τῆς⁴⁶ δριμύτητός τε καὶ ὀξύτητος, ὡς προσηκουσῶν τῇ τε ἀφε-
λείᾳ καὶ τῇ γλυκύτητι.

Ὁ δὲ περὶ ἡδονῆς⁴⁷ καὶ γλυκύτητος ἡμῶν ῥηθεις²⁵

37 Vind. et Josephus Rhacend. in συνόψει ῥητορικῆς c. I. ἀτηρᾷ, et paullo inferius v. 10. Vind. οὐ μὴν ἀτηρόν. 38 Ol. II. p. 21. 39 Ald. Port. et Jos. Rhacend. αὐτά. 40 τοιοῦτον ἐφάνη Vind. ponit post εἰρησθαι. 41 Port. αὐτῶν. Ald. Mon. Vind. αὐτοῦ, quod etiam Reisk. ad nostrum locum conjicit. 42 Vind. λέγω om. 43 Vind. Πολυεῖδῳ. vide Eur. Fragm. T. IX. p. 309. Matth. 44 Vind. ἂν om. 45 Vind. ἱαντό. 46 Vind. τῆς om. 47 Mon. Vind. add. οὗτος.

λόγος ὁ αὐτὸς ἂν εἴη δῆπου τῷ περὶ ἀβρότητας καὶ περὶ
τοῦ ὠραίου λεγομένου λόγου, καὶ εἴ τι τοιοῦτότροπον.
ταῦτα γὰρ οἶμαι πάντα καὶ τὰ τοιαῦτα ὀνόματι διαλ-
λάττει μόνῳ, ἔστι δὲ τὰ αὐτά. ὅταν γὰρ ᾗτοι ἐρωτικόν
8 τι ἐννόημα⁴⁸ λέγωμεν, ἢ καὶ τῶν ἄλλων τι τῶν ἰδίων
γλυκύτητος, μεθοδεύωμεν τε οὕτως καὶ ἐρμηνεύωμεν δι'
ἐπιθέτων καὶ ποιητικῶν ὀνομάτων, παρισῶμεν τε τοῖς
σχήμασιν ἢ τοῖς κώλοις ἢ καὶ ἄλλῃ τινὶ κάλλους ἰδίῳ
σχήματι ἐξαγγέλλωμεν, συντιθῶμεν τε οὕτως, καὶ τοὺς
10 μὲν ῥυθμούς ποιοῦμεν σεμνοὺς ἅμα καὶ καλοὺς, τὰς δὲ
ἀναπαύσεις σεμνὰς ὁμοῦ καὶ ἀφειλεῖς, ὠραῖος καὶ ἀβρός
κατ' ἀνάγκην ἡμῖν ὁ λόγος γίνεται· ὥστε οὐκ οἶδα, εἴ
τι⁴⁹ διαλλάττει ἡδονὴ καὶ ὥρα ἢ ἐν λόγῳ ἀβρότητας ἢ
γλυκύτητος ἢ τινος ἄλλου τοιουτοτρόπου.⁵⁰ ἀλλὰ περὶ
15 μὲν ἀφειλείας καὶ γλυκύτητος τοσαῦτα. ἐξῆς δ' εἴη
λέγειν περὶ ἐπιεικείας.

C a p. VI.

Π Ε Ρ Ι Ε Π Ι Ε Ι Κ Ε Ι Α Σ .¹

Ἐπιεικὴς καὶ ἡθικὸς λόγος γίνεται κατ' ἔννοιαν μὲν,
ἵτοι ὅταν ἐκόντα τις ἑαυτὸν² μειονεκτοῦντα δεικνύῃ.³
20 ὡς ἐν τῇ κατὰ Κόνωνος, ὅτι παρὸν αὐτῇ καὶ λωποδυ-
σίου καὶ ὕβρεως δίκας λαβεῖν, ὅμως αἰκίας δικάζεται. ἢ
ὅταν εἰς ἴσον ἑαυτὸν τις ἄγῃ⁴ τοῖς πολλοῖς, καίπερ οὐκ

48 Port. νόημα. 49 Mon. εἴ τι καὶ διαλ. 50 Ald. τοι-
οῦτου τρόπου. Port. Mon. Vind. τοιουτοτρόπου. 51 Ald.
Port. δι λέγειν εἴη. Mon. Vind. δ' ἂν εἴη λέγειν.

1 Vind. περὶ ἐπιεικοῦς καὶ ἡθικοῦ λόγον. 2 Ald. Mon.
Vind. αὐτόν. Port. ἑαυτόν. 3 Vind. δεικνύει. 4 Ald. Port.
Mon. ἄγει. Vind. ἄγῃ.

ὦν τῶν πολλῶν⁵ εἰς. σχεδὸν δὲ καὶ τοῦτο ταῦτόν ἐστι τῷ προειρημένῳ. καθόλου γὰρ ἡ ἐπιεικεία παρατεθραυσμένον ἔχει τὸ δίκαιον διὰ φιλανθρωπίαν, ὡς ἔφη⁶ Πλάτων. καὶ τὸ μὴ ὄντα οὖν τῶν πολλῶν ἕνα ἑαυτὸν ἐν τοῖς πολλοῖς ἀριθμεῖν οὐδὲν ἄλλ'⁷ ἢ ἐκόντα μειονεκτεῖν ἐστίν.⁵ ὅμως δὲ κείσθω καὶ κατ' εἶδος ἕκαστον. δεύτερον οὖν εἶδος τῆς ἐπιεικείας τὸ τοῖς πολλοῖς ἑαυτὸν συναριθμεῖν. πολὺ τὸ τοιοῦτον⁸ ἐν τῷ κατὰ Μειδίου. καὶ πρῶτόν γε τὸ, ἐγὼ⁹ δ' ὅπερ ἂν καὶ ἡμῶν ἕκαστος ὑβρισθεὶς προείλετο πρᾶξαι, τοῦτο καὶ αὐτὸς ἐποί- 10 ησα. εἰ δὲ καὶ δεινῶς ἐνταῦθα, ἐτέρου λόγου. τοῦτο γὰρ φύσει¹⁰ δεινότητος ἴδιον, τὸ εἰς δέον εἰδέναι¹¹ χρησθαι τοῖς τε ἄλλοις καὶ τοῖς εἰδεσι τοῦ λόγου. ὥσπερ ἐνταῦθα εἰς δέον κέχρηται τῇ ἐπιεικείᾳ καὶ τῷ ἡθελ. ἐπεὶ καὶ τὸ δίδόναι τι πλεον τῷ ἐχθρῷ ἐκόντα ἐπιεικές. ἀλλ' 15 ὅρα μεθ' ὅσης δεινότητος ὁ ῥήτωρ τοῦτο ποιεῖ. τῷ γοῦν Χαριδήμῳ δίδωσι τὸ ὡς πολίτῃ ἐξετάζεσθαι,¹² ἵνα μᾶλλον οὕτω παράνομον ἐξελέγξῃ τὸ ψήφισμα. τὰ γὰρ κατὰ τοὺς νόμους τοῖς πολίταις διώρισται. καὶ σκόπει πῶς ἐπισημαίνεται τὸ τῆς ἐπιεικείας ἐν τῷ,¹³ καὶ θεά- 20 σασθε, ὦ Ἀθηναῖοι, ὡς ἐπιεικῶς καὶ ἀπλῶς χρήσομαι τῷ λόγῳ, ὃς εἰς μὲν ταύτην τίθεμαι τὴν τάξιν αὐτόν, ἐν ᾗ πλείστης ἂν τυγχάνοι¹⁴ τιμῆς, καὶ τὰ ἐξῆς.

Ἔτι ἐπιεικοῦς λόγου καὶ τὸ λέγειν, ὡς παρὰ γνώμην 25 δικάζεται, καὶ ὡς ἀναγκάσαντος τοῦ ἐχθροῦ εἰς δικαστή- 125

5 Mon. τοῖς πολλοῖς. manu rec. supra lin. τῶν πολλῶν. 6 Vind. φησί. 7 Par. γρ. οὐδὲν ἄλλο ἢ. 8 Vind. τοιοῦτο. 9 initio. — Vind. ἐγὼ γὰρ ὅπερ. 10 Vind. καὶ φύσει. tum Mon. τῆς δεινότητος. 11 εἰδέναι Mon. om. 12 Ald. Mon. ἐξετάζεται. Port. Vind. ἐξετάζεσθαι. — Port. πολίτην. 13 Port. ἐν τῷ, θεάσασθε δὴ πρὸς Διός, ὡς ἀπλῶς καὶ δικαίως χρήσομαι τῷ λ. ex or. c. Aristocr. p. 628. Vind. καὶ θεάσεσθί φησι. 14 Ald. τυγχάνει. Port. Mon. Vind. τυγχάνοι.

ριον ἦκει, ¹⁵ δέον ἐπὶ τῶν φίλων καὶ τῶν ἐπιτηδείων δια-
 κεκρίσθαι. οἶον, εἰ ¹⁶ μὲν ἐβούλετο Ἀφροβος τὰ
 δίκαια ποιεῖν, καὶ τὰ ἐξῆς, ἐπιεικείας συστατικά· καὶ
 τὸ, οὐδένα πώποτε τῶν πολιτῶν ¹⁷ οὔτε γραφὴν
 5 γραψάμενος οὔτ' ¹⁸ ἐν εὐθύναις λυπήσας, καὶ
 τὰ ἐξῆς· καὶ τὸ, ἐπειδὴ ¹⁹ γὰρ οὐχὶ τῶν πολιτενο-
 μένων, οὐδὲ τῶν ἐνοχλούντων ὑμᾶς, ²⁰ ὦν πρᾶ-
 γμα τηλικοῦτον φημὶ δεῖξιν ²¹ πεπραγμένον,
 καὶ τὰ ἐξῆς. καὶ τὸ, φάσκειν δὲ ἀπείρως ἔχοντα
 10 λόγων εἰς δικαστήριον εἰσιέναι. ²² δύνатаι μὲν
 τοι ²³ καὶ ἄλλο ἐμφαίνειν, καὶ μὴν ²⁴ καὶ τὸ ἐπιεικὲς,
 ἢ ὅλως τὸ γε· ἡθικόν, τῷ ἠναγκάσθαι ²⁵ λέγειν. τὸ γὰρ
 μὴ βουλόμενον ἦκειν ὅμα συνεμφαίνεται. καθόλου τε, ὅπερ
 ἔφην ἀρχόμενος τοῦ περὶ ἐπιεικείας λόγου, πάντα ὅσα
 15 ἐστὶ προσώπου συστατικά ὡς ἐκόντος μειονεκτοῦντος ἡθι-
 κὸν ποιεῖ τὸν λόγον καὶ ἐπιεικῇ κατὰ τὴν ἔννοιαν. τοῦ-
 τοις δὲ ἅπασι τοῖς προειρημένοις ²⁶ καὶ ὅτε φεύγοι τις,
 δύνатаι ²⁷ χρῆσθαι ἀναστρέψας. οἶον, ὡς παρὸν αὐτῷ
 διώκειν, ὁ δὲ φεύγει· καὶ ὅτι διὰ τοῦτο καταφρονηθεῖη,
 20 ὅτι χρηστός ἐστιν, ἢ τῶν πολλῶν ²⁸ εἰς· καὶ ὡς οὐδένα
 μέντοι πώποτε ἐδίωξεν αὐτός. καὶ ὡς ἄκων ἦκοι. ²⁹ καὶ
 ὅλως, ὅπερ ἔφην, ἅπασι τοῖς προειρημένοις, καὶ εἰ φεύ-

15 Vind. ἦκειν. 16 c. Aphob. I. init. 17 Vind. πο-
 λιτενομένων. — Aesch. c. Timarch. init. 18 Vind. οὔτε. 19
 Port. ἐπειδὴ γὰρ οὐχὶ τῶν ἐνοχλούντων ὑμᾶς οὐδὲ τῶν πολιτενομέ-
 νων καὶ πιστενομένων παρ' ὑμῖν ὦν πρᾶγμα τηλ. ex or. c. Aristocr.
 p. 622. 20 Vind. ἡμᾶς. 21 Ald. δείξαν. Port. Mon. Vind.
 δείξιν. Sq. πεπραγμένον Vind. om. 22 Vind. Mon. εἰσιέναι
 εἰς δικαστήριον. Spectat ad Or. in Spud. init. 23 Vind. τι.
 24 Ald. μή. Port. Mon. Vind. μὴν. 25 Mon. ἀναγκάσθαι.
 Vind. τὸ ἠναγκ. 26 Vind. εἰρημένοις. 27 Vind. χρῆσθαι
 δύνασθαι. 28 Mon. πολιτῶν. ad marg. man. rec. πολλῶν.
 29 Mon. ἦκει.

γοι ³⁰ τις, χρῆσθαι δύναται· πολλὰ τῶν τοιοῦτων ἐν ἰδιωτικοῖς τὰ παραδείγματα, καὶ πλείονά γε παρὰ τὸ Λυσία καὶ τῷ Ὑπερίδῃ. φύσει γὰρ οἱ ἄνδρες ἠθικώτεροι, ταῖς δὲ μεθόδοις καὶ μᾶλλον.

Μέθοδος δὲ ἐπιεικείας πρῶτον μὲν ἡ σφόδρα ἰοικυῖα ⁵ ταῖς ἐννοίαις ταῖς ἐπιεικέσι, τὸ ἐκόντα ἑλαττοῦν ³¹ τὰ ἑαυτοῦ χρηστὰ, ἢ ὅσα ἔχει κατὰ τοῦ ἐχθροῦ σφοδρὰ, ταῦτα ἐκόντα μειοῦν καὶ μὴ λέγειν σφοδρῶς· καὶ τὰ μὲν ἑαυτοῦ ἑλαττοῖ ὁ Δημοσθένης κατὰ μέθοδον οὕτως. ³² εἰ παρὸν αὐτῷ λέγειν ἀξιοματικῶς, οἷον, μετὰ ταῦτα ¹⁰ δὲ τοὺς ἀποστόλους ἀπέστειλα ἅπαντας, καθ' οὓς Χερρόνησος ³³ ἐσώθη καὶ τὸ Βυζάντιον καὶ πάντες οἱ σύμμαχοι· ὁ δὲ εἶπεν ὥς ³⁴ ἐτέρως· οἷον, τῆς μέντοι διακονίας τῆς ἐφ' ἐκάστῳ τῶν πεπραγμένων καὶ ἑμαυτῷ μετεῖναι φημι. ὁρᾷς ὥς ἐν ἀμφοτέροις μὲν ¹⁵ ταυτόν ἐστι πρᾶγμα δηλούμενον, ὅτι ἐγὼ συμβεβούλευκα, καὶ ἐγὼ ἔγραψα, ὅσον δὲ τοῦτο ³⁵ ἐκείνου ἐπιεικέστερον εἴρηται καὶ ταπεινότερον; ἀλλ' οὗτος μὲν εἰς δέον ἐκατέρῳ χρῆται, ³⁶ οὐ κατ' ἐπιεικειαν, ἀλλὰ δεινότητα, ἐκεῖνο μὲν ἑλαττώσας, τουτὶ ³⁷ δὲ αὐξήσας. βουλόμενος μέντοι ²⁰ τις ἐπιεικῇ ποιεῖν τὸν λόγον καὶ ἠθικόν, οὕτως ἂν οἶμαι μεθοδεύσεις. σπάνια δὲ τῆς τοιαύδε ³⁸ μεθόδου τὰ παραδείγματα. οὐκ οὖν ἔγωγε ἠδυνήθην ἐκ τοῦ παραχρῆμα λαβεῖν τι παρὰ τοῦ ῥήτορος ἢ ἄλλου του τοιαύτης μεθόδου παράδειγμα. ³⁹ αἱ γὰρ εἰρωνεῖαι οὐκ εἰσὶν ἐπιεικῆαι, ἀλλ' ἠθικὸς μὲν ὁ λόγος, βαρὺς δὲ καὶ οὐκ ἐπιεικῆς. οἷον, μανία ⁴⁰ γὰρ ἴσως ἐστὶν τὸ ὑπὲρ δύνα-

30 Mon. φεύγει. 31 Ald. Port. ἑλαττοῦντα τὰ. Vind. ἑλαττοῦν τὰ. Mon. ἑλαττοῦν ἐκόντα τὰ. 32 Vind. οὕτως. 33 Ald. Χερρόνησος. Vind. Χερρόνησος. Port. Mon. Χερρόνησος. — pro cor. p. 252. 34 ὥς Vind. om. 35 Vind. τούτου ἐκεῖνο. 36 Vind. κέρχεται. 37 Vind. τοῦτο. 38 τοιαύτης. 39 Mon. παραδείγματα. 40 in Mid. p. 536.

μὴν τι ποιεῖν· καὶ πάλιν, βούλει ⁴¹ ἐμαυτὸν μὲν, ὃν ἂν σὺ λοιδορούμενος καὶ διασύρων καλέσαις Βάταλον. καὶ πολλά ἐστι τοιαῦτα. ⁴² ταῦτα δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα βαρέα μὲν, καὶ διὰ τοῦτο ἡθικά, ⁴³ οὐ μὴν ἐπι-
⁵ εικῇ γε, οὐδὲ ⁴⁴ ἐπεικῆς τὸ ἡθὸς ἔχει. σπάνια οὖν, ὅπερ ἔφην, τῆς τοιαύτης μεθόδου τὰ παραδείγματα. καὶ πα-
 ρασχέσθαι μὲν τι ⁴⁵ τοιοῦτον ἐγὼ σοι νῦν, ὅπερ ἔφην, οὐ δεδύνημαι, ἐπεὶ πόνος ἄλλος ἤπειγεν ὡς ἀληθῶς. ἐν-
 δεῖξασθαι μέντοι σαφῶς τὴν φύσιν αὐτοῦ δεδυνῆσθαι
¹⁰ νομίζω. ὥστε τάχα ⁴⁶ οὐ χαλεπῶς καὶ παραδείγματα ἴδια τοῦ εἵδους εὗροι τις ἂν ζητῶν, εἰ φροντίσειεν. εἴη δ' ἂν οὐκ ὀλίγα παρὰ τῷ Πλάτῳ, ἐνθα ⁴⁷ ἂν ὁ Σωκράτης ἔχη τι λέγειν περὶ αὐτοῦ. καὶ οἶμαι γε εἶναι τι τοιοῦτον ἐν τῷ Χαρμίδῃ, καὶ ἐν τῷ συμποσίῳ μετὰ τοὺς Ἀλκι-
¹⁵ βιάδου λόγους, καὶ πολλαχοῦ μέντοι. ἀλλὰ τὰ μὲν καθ' ἑαυτὸν οὕτως ἂν τις ἐλάττω ποιοίῃ τῷ ἐπεικεῖ κατὰ μέ-
 θοδον λόγῳ. τῶν δὲ δεόντων ῥηθῆναι κατὰ τοῦ ἐχθροῦ σφοδρῶς ἐλάττωσις ἐκ μεθόδου κατὰ δύο γίνεται τρό-
 πους. ἡ γὰρ ἐνδείκνυται ὁ ποιῶν τοῦτο, ὅτι ἐκὼν ἐπι-
²⁰ εικέστερον λέγει, ἢ ἄνευ ἐνδείξεως αὐτὸ ⁴⁸ ποιεῖ. καὶ ὅτε
¹²⁶ μὲν ἐνδείκνυται, ⁴⁹ ἔχει τι τῆς σφοδρότητος, εἰ καὶ βρα-
 χύ, ἀλλ' οὖν ἔχει γε ὁ λόγος· ⁵⁰ οἷον, καὶ μοι μὴδὲν ὀργισθῆς, οὐδὲν γὰρ ἐρῶ σε φλαυρον. ⁵¹ καὶ πά-

41 pro cor. p. 288. 42 Vind. τὰ τοιαῦτα. Ad sqq. Par. ad marg. εὔρηται καὶ οὕτω· ταῦτα δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα, τὸ τὰ ἀξιωμα-
 τικὰ τῶν νοημάτων ἐτέρως καὶ ἐπεικέστερον λέγειν, βαρέα καὶ διὰ
 τοῦτο ἡθικά. 43 Vind. καὶ ἡθικά. 44 Ald. Port. οὐδ' ὡς
 ἐπεικῆς. Mon. Vind. οὐδὲ ἐπεικῆς. 45 Ald. Port. Vind. μὲν
 τοι. Mon. μὲν τι. 46 Vind. τάχ' ἂν οὐ. 47 Vind. ἐνθ' ἂν
 ὁ Σ. ἔχει. 48 Ald. Codd. αὐτῷ. Port. αὐτό. 49 Vind. ἐν-
 δεικνύοιτο. 50 Par. ad marg. γρ. ὅλως. ita Port. 51 Vind.
 φαῦλον. — in Lept. p. 488.

λιν, τὸ δὲ⁵² τοῦ θέντος τὸν⁵³ νόμον τὰ μὲν ἄλ-
 λὰ ἔγωγε οὐκ οἶδα, οὐδὲ λέγω φλαυῖρον οὐδὲν,
 οὐδὲ σύνοιδα, ἐκ δὲ τοῦ νόμου σκοπῶν εὐρίσκω
 τοῦτου πολὺ⁵⁴ κεχωρισμένον, καὶ τὰ ἐξῆς. ὅτε δὲ
 μηδὲν ἐνδείκνυται,⁵⁵ παντάπασιν ἐπιεικὴς κατὰ γε τοῦτο 5
 ὁ λόγος δείκνυται.⁵⁶ οἶον, τίνος οὖν⁵⁷ ἕνεκα εἰ τὰ
 μάλιστα μὴ τινες,⁵⁸ ἀλλὰ πάντες ἦσαν ἀνάξιοι,
 τῶν αὐτῶν ἡξίωσεν ὑμᾶς⁵⁹ τε καὶ κείνους; ⁶⁰
 ὁρᾷς πῶς ἔχων, εἶπερ ἐβούλετο, εἰπεῖν σφοδρῶς, οἶον,
 τίνος ἕνεκα, εἰ τὰ μάλιστα μὴ τινες, ἀλλὰ πάντες ἦσαν 10
 ἀνάξιοι, τὴν αὐτὴν ἀτιμίαν ὑμῶν⁶¹ τε καὶ κείνων κατέγνω;
 ὁμοίως γὰρ ἀμφοῖν ἀφαιρεῖται, τὴν μὲν ἀτίλειαν ἐκεί-
 νων, ὑμῶν δὲ τὴν ἐξουσίαν τοῦ διδόναι ὅτῳ ἂν βού-
 λησθε. ⁶² ὁ δ' ἐπιεικῶς σφόδρα καὶ ἡθικῶς ἔφη, τῶν
 αὐτῶν ἡξίωσεν ὑμᾶς τε καὶ κείνους· τοιοῦτο ⁶³ δ' ἐστὶ κατ' 15
 τὸ ἐν συμβουλευτικοῖς· δοκοῦσι⁶⁴ δέ μοι Λακεδαι-
 μόνιοι δεινῶν ἔργον ἀνθρώπων ποιεῖν· τό τε
 γὰρ ἐνδοιάσαι καὶ μὴ ἀποφήνασθαι, ὅτι δεινοὶ Λακεδαι-
 μόνιοι, ἀλλὰ δοκοῦσί μοι εἰπεῖν, τό τε μὴ καθάπαξ
 δοκεῖν αὐτοὺς εἶναι δεινοὺς εἰπεῖν αὐτὸν, ἀλλὰ ⁶⁵ δεινοῖς 20

52 Ald. Codd. καὶ πάλιν τόδε· τοῦ τεθέντος. Port. καὶ πά-
 λιν, τὸ δὲ τοῦ τεθέντος, sc. ἡθος. ser. θέντος ex or. in Lept.
 p. 461. 53 τὸ Ald. Vind. om., est in Port. Mon. 54
 Vind. πολὺ τοῦτου. 55 Vind. ἐνδεικνύοιτο. 56 Vind. γίνεται.
 57 in Lept. init. 58 Ald. Mon. Vind. h. l. et v. 10. μὴ τινες,
 ἀλλὰ πάντες. Port. μὴ πάντες, ἀλλὰ τινες. 59 Ald. Mon. ἡμᾶς.
 Port. Vind. ὑμᾶς. 60 Port. καὶ τούτους ex Dem. 61 Vind.
 Mon. ἡμῶν [Mon. ἡμῶν] τε κατέγνω καὶ κείνων. 62 Ald. Mon.
 Port. βούλοισθε. Par. βούλησθε. ad marg. γρ. ἂν τῷ βούλεισθε.
 ita Vind. 63 Vind. τοιοῦτον δὲ ἐστὶ. Mon. τοιοῦτόν ἐστι. 64
 pro Megalop. p. 206. — Hermogenem sua commenta Oratori
 ingessisse censet Schaefer. in Appar. ad Dem. T. I. p. 848.
 65 Port. ἀλλὰ μηδὲ δεινοῖς.

λοικότητας ἀπλῶς, ἔργον δὲ τι δεινῶν ἀνθρώπων διαπραττέσθαι, σφόδρα ὑφιέντος ἦν τὸ ἐπιφορικὸν καὶ σφοδρὸν, ἡθικὸν δὲ καὶ ἐπιεικῇ λόγον παρεχομένον. δῆλον δ' ἐστὶ ⁶⁶ τοῦτο ἐκ τῶν κατὰ Φιλίππου ῥηθέντων ἐναντίως τῇ ιδέᾳ
⁵ ταύτῃ λέγοντος ἐκεῖ τοῦ ῥήτορος, οἶον, μὴ ⁶⁷ πανοῦργος ὢν καὶ δεινὸς ἄνθρωπος. πρῶτον μὲν γὰρ πανοῦργός φησιν, ἀλλ' οὐχ ἀπλῶς δεινός. σφοδρότερον δὲ τὸ πανοῦργος ὄνομα τοῦ δεινός δηπουθέν. ἔπειτα οὐδὲ δοκεῖν αὐτῷ πανοῦργον ⁶⁸ τὸν Φίλιππον εἶναι
¹⁰ ἔφη, οὐδὲ ἐνεδοίασεν, ὥσπερ ἐκεῖ, ἀλλ' ἀπεφήνατο. ἔπειτα οὐκ ἰοικέναι πανούργοις ἢ δεινοῖς, ὥσπερ τοὺς Λακεδαιμονίους ἔλεγεν, ἀλλ' αὐτὸν εἶναι τὸν Φίλιππον καὶ δεινὸν καὶ πανοῦργον. οὐκοῦν ταῦτα μὲν καὶ σφοδρὰ καὶ τραχέα, ἐκεῖνα δὲ ἡθικὰ καὶ ἐπιεικῇ, καὶ σαφῶς ὑφιέν-
¹⁵ τος τὴν σφοδρότητα ⁶⁹ τοῦ ῥήτορος. εὗροις δ' ἂν οὐκ ὀλίγα παραδείγματα τῆς τοιαύτης μεθόδου. καθ' ἣν τὰ κατὰ ⁷⁰ τῶν ὑποκειμένων προσώπων ῥηθέντα ἂν ἐλαττώσειέ τις. οὐ γὰρ τῆς ἐτέρας ⁷¹ λέγω, καθ' ἣν τὰ ἰδιά-
²⁰ τισι ἂν ⁷² ἀγαθὰ μειώσειεν, ὡς ἐν τε τοῖς ⁷³ συμβουλευτι-
²⁵ κοῖς καὶ ἐν ⁷⁴ τῷ πρὸς Λεπτίνην. καίπερ γὰρ ὧν ἀγωνιστικὸς οὗτος ὁ λόγος, ὅμως πολὺ τὸ ἡθος ἐν τοῖς περὶ τὸ πρόσωπον ἔχει, καὶ κατὰ τὴν μέθοδον, καὶ ἴσως καὶ τὰ λοιπὰ, ὥσπερ καὶ οἱ συμβουλευτικοί. ἀλλ' ἐκεῖσε ἐπανιτέον. μέθοδος γὰρ ἐπιεικειάς πρῶτῃ μὲν ἢ πρόειρημένη.
²⁵ μετὰ ⁷⁵ ταύτην δὲ ⁷⁶ ἢ ἐκ παραλείψεως. δοκεῖ γὰρ πως ἐπιεικὲς εἶναι τὸ ἐκόντα παραλείπειν ὅσα τις εἰπεῖν

66 Vind. ἐστὶ δῆπου. 67 Ol. I. p. 10. 68 Mon. Vind. πανοῦργον εἶναι τὸν Φ. 69 Mon. Vind. τῆς σφοδρότητος. 70 Ald. Port. καὶ τὰ τῶν. Mon. Vind. τὰ κατὰ τῶν. 71 Vind. ἐτέρας γε. 72 ἂν edd. om., est in Mon. Vind. 73 τοῖς Edd. Mon. om., est in Vind. 74 Mon. Vind. καὶ. 75 Ald. Mon. κατὰ. Port. Vind. μετὰ. 76 Ald. Mon. δὲ om. Vind. μετὰ δὲ ταύτην. Port. μετὰ ταύτην δέ.

ἔχει ⁷⁷ κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, ἥ καὶ ὑπὲρ ἑαυτοῦ. ⁷⁸ καὶ πολ-
 λὴ γε τὸ ἀξιοπίστον διὰ τὴν ἐμφαινομένην ἐπιείκειαν αἱ
 παραλείψεις ἔχουσι, γίνονται δέ, ὡς ἔφη, ἐπ' ἀμφοῖν,
 καὶ ἐν τοῖς καθ' ἡμῶν, καὶ ἐν τοῖς ὑπὲρ ἡμῶν. καὶ γί-
 νονται γε διχῶς, καθάπερ καὶ τὴν μείωσιν τὴν ⁷⁹ κατὰ 5
 τοῦ ἐχθροῦ ἐλέγομεν γίνεσθαι διχῶς· ἥ γὰρ ἀντικρὺς
 παραλείπει, ἥ εἰπὼν οὐδὲν προστίθῃσιν, ἐνδείκνυται δὲ
 μόνον καὶ ὥσπερ τινὰ πρόσληψιν ἀορίστου ποιῆται. οἶον,
 καὶ ⁸⁰ περὶ ὧν μὲν ἐστὶ τις ἀμφισβήτησις, ὡς
 ἄρα ὑπὲρ τῆς πόλεως εἴρηκεν, ἐάσω. καὶ πάλιν, 10
 παραλείπω ⁸¹ τὰ πολλὰ διὰ τόδε, φησὶ, καὶ τό-
 δε. ἦτοι οὖν οὕτως, ἥ τῇ μεθόδῳ ⁸² χρῆται παραλείπτι-
 κῇ, τὰ πράγματα δὲ οὐδὲν ἥτιον λέγει. οἶον, καὶ οὐ-
 δὲν ἂν εἴποιμι ⁸³ τούτων, οὔτε εἴ τινας ἐκ ⁸⁴ τῶν
 πολεμίων ἐλυσάμην, οὔτ' εἴ τισι πενομένοις ⁸⁵ 15
 θυγατέρας συνεξέδωκα. ⁸⁶ καὶ πάλιν, Ὀλυνθον ⁸⁷
 μέν δ' ἡ καὶ Μεθώνην καὶ Ἀπολλωνίαν καὶ δύο καὶ
 τριάκοντα πόλεις ἐπὶ Θράκης ἐῷ, καὶ τὰ ἐξῆς. τού-
 των τοίνυν ἡ μὲν καὶ ⁸⁸ λέγουσα τὰ πράγματα παράλειψις,
 οἶον, Ὀλυνθον μὲν δ' ἡ, καὶ τὰ ἐξῆς, ἀξιοπιστίαν μό- 20
 νον μετὰ τοῦ ἡθους ποιεῖ. ἥ δὲ οὐδὲν ἔχουσα τοιοῦτον,
 οἶον, καὶ περὶ ὧν μὲν ἐστὶ τις ἀμφισβήτησις,
 ὡς ἄρα ὑπὲρ τῆς πόλεως εἴρηκεν, ἐάσω, μετὰ 127

77 Ald. Port. ἔχοι. Mon. Vind. ἔχει. 78 Ald. Mon.
 Vind. αὐτοῦ. Port. ἑαυτοῦ. 79 Mon. τῶν κατὰ ἐχθροῦ. 80
 pro cor. p. 271. 81 Vind. καὶ παραλείπω. 82 Mon. Vind.
 addit: μόνη. 83 Port. addit: οὐδέ παρασχοίμην ἂν περὶ τού-
 των μαρτυρίαν, οὔτ' εἴ τινας, ex Dem. pro cor. p. 316. 84
 ἐκ Mon. om. 85 πενομένοις Port. om. ut Dem. 86 Vind.
 συνεκίδωκα. tum Port. addit: οὔτε τῶν τοιούτων οὐδέν. 87
 Ald. Mon. καὶ Ὀλυνθον. Port. Vind. καὶ om. — Phil. III.
 p. 117. 88 Par. γρ. μὲν λέγουσα. Mon. ἥ μὲν λέγουσα καί.

τῆς ἀξιοπιστίας καὶ τοῦ ἡθους ἔτι καὶ περιβολὴν ποιεῖ,
διὰ τὴν τοῦ ἀορίστου πρόσληψιν. τὰ γὰρ τοιαῦτα οὐδὲν
ἄλλ' ἢ ἀορίστου ἢ ⁸⁹ τινος τοιούτου προσλήψεις εἰσὶ κα-
τὰ παράλειψιν μεθοδευθεῖσαι.

- 5 Τρίτη δὲ ἐπιεικείας μέθοδος ἡ τὸν καθαρὸν ποιού-
σα λόγον, διότι ἡ αὐτὴ καὶ τὸν ἀφελῇ. ὅτι γὰρ τὸν ⁹⁰
ἐπιεικῇ δόξαντα ἂν εἶναι λέγειν πολὺ τὸ ἀφελές ἐμφαι-
νόμενον ἔχειν δεῖ, καὶ ὁ κατὰ μικρὸν λόγου ⁹¹ θεωρίας
ἐπαίων συναίσθοιτ' ἄν. καὶ μὴν καὶ ἡ λέξις τοῦ ἐπιει-
10 κοῦς λόγου ἡ καθαρὰ καὶ ἀφελῆς, σχήματά τε καὶ κῶ-
λα καὶ συνθήκη κατὰ ταῦτά. αἱ τε ἀναπαύσεις καὶ οἱ
ῥυθμοὶ ὡσαύτως, εἰ δὴ ⁹² τι καὶ ταῦτα δύναται συλ-
λαμβάνειν πρὸς ἐπιεικοῦς λόγου ἔμφασιν.

Cap. VII.

ΠΕΡΙ ΑΛΗΘΙΝΟΥ¹ ΛΟΓΟΥ.

- 15 Ὁ ἐνδιάθετος καὶ ἀληθὴς καὶ οἷον ἐμψυχος λόγος
τὸ μὲν πλεῖστον ἔχει περὶ τὴν μέθοδον καὶ τὰ σχήματα
τὴν τε λέξιν καὶ ὅσα τούτοις ἐπεται, γίνεται μὴν καὶ
κατ' ἔννοιαν. αἱ γὰρ ἀφελεῖς πᾶσαι πάντως εἶεν ἂν τοῦ
ἐνδιαθέτου λόγου, ἢ πῶς ἂν ἔτι τὸ ἡθος ἔχειν δύναιντ'
20 ἂν ἀκριβῶς; ² τάχα δ' ἂν καὶ αἱ ἐπιεικεῖς τούτου τοῦ
εἶδους εἶεν. ἰδιαί γε μὴν εἰσιν ἔννοιαι παρὰ τὰς προει-
ρημένας τοῦ οἷον ἐμψύχου λόγου αἱ σχετλιαστικάι. οἷον,
αὐτὸς ³ ὢν, οἶμαι, θαυμάσιος στρατιώτης, ὦ
Zeῦ,

80 ἢ Vind. om. 90 Mon. τά. 91 Ald. Port. λόγον.
Mon. Vind. λόγου. tum Vind. θεωρίαν. 92 Par. δεῖ.

1 Vind. περὶ τοῦ ἐνδιαθέτου λόγου. 2 Vind. ἀκριβές.
Tzetz. δύναιτ' ἂν ἀκριβές. sq. αἱ id. om. Tum v. 21. μὴν ἔννοι-
αί εἰσι. 3 de fals. leg. p. 375. — Sqq. μετὰ γὰρ τὴν γενομ.

Ζεῦ. μετὰ γὰρ τὴν γενομένην κατὰ τὴν εἰρωνεῖαν βαρύ-
τητα, ἐπήγαγε τὸ, ὦ Ζεῦ. ἑτέρα δέ τις αὕτη δῆπουθεν
παρὰ τὴν προειρημένην ⁴ ἐστὶν ἔννοια, τὸ, ὦ Ζεῦ, σχε-
τλιαστική. τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ, ἀλλ' ⁵ Ἀνδροτίων
ὑμῖν ⁶ πομπεῖων ἐπισκευαστής, Ἀνδροτίων, ὦ ³
γῆ καὶ θεοί. ἀλλ' ἴσως τοῦτο κατὰ τὴν μέθοδον, οὐ
κατὰ τὴν ἔννοιαν. τὸ μέντοι, καὶ Χαρίδημον εἰ χρή
φροτρεῖν, βουλεύεται, ⁷ Χαρίδημον, οἴμοι, ἔχει
τινὰ καὶ ἰδίαν ἐν τῷ οἴμοι ἔννοιαν. καὶ μυρία τού-
του παρὰ Δημοσθένους λάβοις ἂν παραδείγματα. ἀλλ' ¹⁰
ἔννοιαί μὲν αὗται λόγου ἐνδιαθέτου, ⁹ γνώριμοι τινες
οἶμαι καὶ σαφεῖς ὀφθῆναι. ⁸ εἰ δὲ καὶ μέθοδος εἴη τις
ὁ σχετλιασμός περὶ ἔννοιαν οὐ τοιαύτην, οἶον, οὐ φύ-
σει σχετλιαστικὴν, ὡς τὸ, ἀλλ' Ἀνδροτίων ὑμῖν
πομπείων ἐπισκευαστής, Ἀνδροτίων, ὦ γῆ καὶ ¹⁵
θεοί, σαφὴς δῆπου ἡ μέθοδος, καὶ οὐδὲν ἔχουσα δυσ-
χερεῖς πρὸς καταμάθησιν. αἱ μέντοι λοιπαὶ μέθοδοι
τοῦ ¹⁰ ἀληθινοῦ λόγου σχεδὸν ἄρρητοί εἰσιν. εἴτε γὰρ
εὐχὰς ποιῇ τις, εἴτε ἄλλο τι τοιοῦτον, οὐχ ἀπλῶς διὰ
τῶν εὐχῶν ἢ διὰ τῶν ὁμοίων ταύταις ἐνδιάθετος ¹¹ ὁ ²⁰
λόγος γίνεται. ἀλλ' ἐστὶ ταῦτα μὲν ἀπλῶς κατὰ ἀφέ-
λειαν ἡθικά. ἕτερα δὲ παρὰ ταῦτά ἐστιν, οἶμαι, τὰ
ποιοῦντα οἶον ἔμψυχον εἶναι δοκεῖν τὸν λόγον. αὐτίκα
τὸ πρῶτον μὲν, ὦ Ἀθηναῖοι, ¹² τοῖς θεοῖς
εὐχομαι πᾶσι καὶ πάσαις, εὐχὴ τις ἐστὶ δῆ- 25

— ἐπήγαγε τὸ, ὦ Ζεῦ Tzetz. om. 4 Vind. εἰρημένην ἐστὶν ἔν-
νοιαν. 5 Vind. οἶον ἀλλ' Ἀνδρ.— c. Androt. p. 618. 6
Tzetz. Ald. h. l. et infra v. 14. ἡμῖν. Port. Mon. Vind. ὑμῖν. 7
Ald. Mon. βουλεύεσθαι. Port. βουλεύεται. ex Dem. c. Aristocr.
p. 690. — Vind. τὸ μέντοι ἐφρούρει Χαρίδημον, οἴμοι. 8 ἐν-
διαθέτου abest ab Ald., est in Port. Mon. Vind. 9 Ald. ὀφθεῖ-
ναι. 10 Mon. τοῦ ἐνδιαθέτου λόγου καὶ ἀληθινοῦ. 11 Vind.
ὁ ἐνδιάθ. λόγος. 12 pro cor. init. — Port. ὦ ἄνδρες Ἀθ.

πουθεν. ἀλλὰ τι παραπλήσιον ἔχει τῷ, ἀλλὰ γὰρ ἐν-
 ταῦθα τῶν φόβων εἶημεν, ἐν Σικελικοῖς ὑπὸ Ἀρι-
 στείδου εἰρημένῳ· ¹³ λέγω δὲ οὐχ ὡς τούτου βελτίονος
 ὄντος, ὧν ὁ ¹⁴ Δημοσθένης εἶπε. μαινοίμην γὰρ ἂν, εἰ
 5 τοῦτο λέγοιμι· ἀλλ' ὅτι τοῦτο ἐκείνου ἀληθέστερόν ¹⁵
 ἐστίν. οὐ γὰρ ἀπῆται τὸν Δημοσθένην ὁ καιρὸς εὐθὺς
 κατ' ἀρχὰς ἀληθινόν πως, ἀλλ' ἄλλως ¹⁶ ἡθικόν πως
 τὸν λόγον παρασχέσθαι. καὶ ἐδείκνυμεν τοῦτο ¹⁷ καὶ ἔτε-
 ρα πλείονα ἐπόμενα τούτοις, ὅτε τὸν λόγον ἐθεωροῦμεν.
 10 εὐροῖς δ' ἂν οὐκ ὀλίγα τοιαῦτα οὕτως ἀληθινῶς εἰρη-
 μένα καὶ παρὰ τῷ ῥήτορι. καὶ μὴν καὶ τὸ, ¹⁸ καλῶ δὲ
 τοὺς θεοὺς πάντας καὶ πάσας, ὅσοι τὴν χώραν
 ἔχουσι τὴν Ἀττικὴν, καὶ τὸν Ἀπόλλω τὸν Πύ-
 θιον, καὶ τὰ ἑξῆς, ὅρκος ἐστὶ δῆπουθεν. ἀλλὰ σκόπει,
 15 εἰ ¹⁹ ὁμοιον τοῦτ' ²⁰ ἐκείνῳ τῷ, ἐπεὶ εἰ μὴ διὰ τὸ
 τούτους βούλεσθαι σῶσαι, ἐξώλης ἀπολοίμην
 καὶ προώλης, εἰ ²¹ προσλαβὼν ἀργύριον πάνυ
 πολὺ μετὰ τούτων ἐπρέσβευσα. ἐνταῦθα μέντοι
 καὶ ἡ ἐπιμονὴ τῆς ἀφελείας πεποιήκα πλεον τὸ ἐνδιάθε-
 20 τον, τὸ ²² πάνυ πολὺ. ἀλλ' ἐπὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς ἐπανιτέ-
 ον, ὅτι αἱ μέθοδοι τοῦ ἐνδιαθέτου λόγου σχεδὸν μὲν ἄρ-
 ῥητοὶ εἰσιν, ὅμως δὲ ἡμῖν τι τολμητέον εἶπεῖν καὶ περὶ
 τούτων, εἴ πως αὐτὰς ἐνδείξασθαι δυνηθείημεν. λέγω
 128 τοίνυν, ὅτι σχεδὸν μία μέθοδος ἐστὶν ἅπαντος ἐνδιαθέ-
 25 του λόγου, τὸ μὴ προλέγειν μήθ' ὡς ὁμνυσί τις, ἀλλ'

13 Ald. Vind. εἰρημένων. Port. Mon. εἰρημένῳ. ortum v ex
 i adscripto., vid. ep. crit. p. 28. marg. Vict. fort. εἰρημένον.

14 ὁ Mon. om. 15 Ald. ἀλειθέστερον. Mon. Vind. ἀληθινώ-
 τερον. Port. ἀληθέστ. 16 Vind. ὅλως. 17 Mon. Vind. τοῦ-

τό τε καί. 18 pro cor. p. 274. 19 Ald. εἰ μή. Port. Mon.
 Vind. μή om. 20 Port. τοῦτο. 21 Port. εἰ καὶ προσλ. γ'

ἂν ἀργύριον. de fals. leg. p. 395. 22 Par. γρ. τὸ ἐνδιάθετον
 πάνυ πολὺ. ita Mon.

ἀπλῶς, οἷον ἐμπίπτειν εἰς τὸν ὄρκον, μήθ' ὥς εἴζεται
 τις, ἀλλ' ἀπλῶς παραπεσόν, ²³ εὐχεσθαι. οἷόν ἐστι καὶ
 τὸ, ὥς μηδὲ νῦν ὥφελον. ²⁴ οἷον, ἡνίκα τὰς δί-
 κας ²⁵ τοῖς ἐπιτρόποις ἐλάγχανον, μειρακύλ-
 λιον ²⁶ ὦν κομιδῇ, καὶ τοῦτον οὐδ' εἰ γέγονεν 5
 εἰδὼς οὐδὲ γινώσκων, ὥς μηδὲ νῦν ὥφελον. Καὶ
 μὴν καὶ τὸ θαυμάζειν τι πρᾶγμα ἡθικὸν ποιεῖ τὸν λό-
 γον καὶ ἐνδιάθετον. ἀλλ' ἐὰν μὲν προείπης, ²⁷ ὅτι θαυ-
 μάξεις, οὐκ ἔθ' ὁμοίως τὸ ἐνδιάθετον τοῦ λόγου σώζεται,
 ἀλλ' ἀπλῶς μέντοι ἡθικὸς καὶ οἷον ²⁸ ἀφελὴς οὕτως ²⁹ 10
 ὁ λόγος γένοιτ' ἂν, καὶ κατὰ τοῦτο μόνον ἔχων ³⁰ τι
 τοῦ ἀληθοῦς. οὐ μὴν ἀκριβὲς γε τοῦτο. ἂν δ' ἀφείλῃς ³¹
 μὲν τὸ λέγειν, ὅτι θαυμάξεις, ψιλὰ δὲ καὶ καθ' ἑαυτὰ
 λέγῃς ³² ἃ θαυμάξεις πράγματα, ἐνδεικνύμενος τοῦτο
 αὐτὸ τὸ θαυμάζειν, πλεῖον ποιήσεις τὸ ἐνδιάθετον, καὶ 15
 ὥς ἀληθῶς ἐμψυχον. οἷον, καὶ τοιαῦτα συνειδὼς
 βεβιωμένα ³³ ἐαυτῷ ³⁴ ὁ ἀκάθαρτος οὐτοσί τολ-
 μήσει βλέπειν ³⁵ εἰς ὑμᾶς, καὶ τὸν βεβιωμένον
 αὐτῷ βίον αὐτίκα δὴ μάλα ἐρεῖ μακρᾷ ³⁶ τῇ φω-
 νῇ, ἐφ' οἷς ἔγωγε ἀποπνίγομαι. οὐκ ἴσασιν οὐ- 20

23 Mon. Tzetz. παραπεσών. 24 Vind. h. l. et paullo
 post: ὄφελον. 25 Port. τὰς δίκας ἔλαχον τῶν πατρῶων τοῖς ἐ.
 ex or. in Mid. p. 539. Tzetz. τὰς δίκας τῆς ἐπιτροπῆς ἐτύχα-
 νον. 26 Ald. Mon. μειράκιον. Par. γρ. μειρακύμον. Port. Vind.
 μειρακύλλιον. Tzetz. μειρακύλλιον. 27 Mon. προείποις. 28
 Port. Tzetz. ἴσως. 29 Vind. οὗτος ὁ λόγος γένοιτο ἂν. 30
 Ald. ἔχοντι. Vind. Tzetz. ἔχον τι. Port. Mon. ἔχων τι. 31
 Ald. ἀφείλῃς. Port. Mon. Tzetz. ἀφείλῃς. tum Tzetz. τὸ λέγειν
 μὲν. 32 Ald. Vind. λέγεις. Port. Mon. λέγῃς. Tzetz. λέγεις
 τὰ πράγματα, ἐνδεικνύμενος, ἃ θαυμάξεις. 33 Port. ἐαυτῷ πε-
 πραγμένα, ex or. de fals. leg. p. 403. 34 Vind. αὐτῷ. 35
 Mon. βλέπειν ἡμᾶς. Tzetz. βλ. εἰς ἡμᾶς. 36 Vind. λαμπρῇ,
 ut Dem.

τοι σέ; καὶ τὰ ἐξῆς. τὸ γὰρ, ἐφ' οἷς ἔγωγε ἀπο-
 πνίγομαι· οὐκ ἴσασιν οὗτοι σέ; σφόδρα πολὺ ³⁷
 τὸ ἐνδιάθετον ἔχει, ὥς δὴ θαυμάζοντας τὸν λέγειν τολ-
 μῶντα τὰ τοιαῦτα. καὶ πάλιν, βουλευέσθε, ³⁸ ὦ Ἀθη-
 5 ναῖοι, Θηβαίους ἔχοντες ἐν νήσῳ τί χρή ³⁹ ποι-
 εῖν; οὐκ ἀναστήσεσθε; καὶ τὰ ἐξῆς· ἀπλῶς τε, ὅ-
 περ ἔφην καὶ τοῖς προειρημένοις, αὕτη μία μέθοδος λό-
 γου τοῦ μέλλοντος ὥς ἀληθῶς ἐμψύχου φανεῖσθαι, τὸ
 μὴ προλέγειν μὲν, ὥς ἔχει ⁴⁰ τι πάθος ἐν τῇ ψυχῇ, οἷ-
 10 ον θαῦμα ἢ λύπην ⁴¹ ἢ φόβον ἢ ὀργὴν ἢ ἔλεον ἢ πε-
 ποιθήσιν ἢ ἀπιστίαν ἢ ἀγανάκτησιν ἢ τι ⁴² τῶν τοιού-
 των, πεποιθότως γε μὴν προάγειν τὸν λόγον, ὥς ἂν ὁ
 καιρὸς ἀπαιτῇ. οἷον, μετ' ὀργῆς ἢ θαυμασμοῦ ἢ τινος ⁴³
 τῶν προειρημένων. μετ' ὀργῆς μὲν, ὥς ἐν τῷ, ἔπειτα ⁴⁴
 15 ὦ κατάρατε καὶ γραμματοκύφων. καὶ πάλιν,
 καὶ τὰ ⁴⁵ τοιαῦτα συνειδῶς ἑαυτῷ ὁ ἀκάθαρ-
 τος οὐτοσί, καὶ τὰ τοιαῦτα. ἐλέου δέ, ὅταν λέγῃ, ⁴⁶
 τοὺς ταλαιπώρους Φωκέας. καὶ πάλιν, ⁴⁷ ἀλλ' ὁ
 μὲν ἄθλιος ἄνθρωπος ἡτίμωταί τε καὶ ὕβρι-
 20 σται. θαυμασμοῦ δὲ παράδειγμα. οἷον, ⁴⁸ ἐγὼ σοι ξε-
 νίαν Ἀλεξάνδρου; καὶ τὰ ἐξῆς. καὶ τὸ προειρημένον
 δὲ τοιοῦτόν ἐστιν. οἷον, βουλευέσθε, ⁴⁹ ὦ Ἀθηναῖ-

37 Vind. πολὺ om. 38 Port. βουλευέσθε, ἔφη, Θηβ. ἔχ.
 ἐν νήσῳ τί χρήσεσθε καὶ τί δεῖ ποιεῖν; ex or. de Cherson. p. 108.
 39 Vind. δεῖ ποιεῖν; οὐκ ἀναστήσετε; 40 Ald. ἔχοι. Port. Mon.
 ἔχει. Vind. ἔχεις. 41 ἢ λύπην Mon. Vind. ponit post ὀργήν.
 42 Vind. ἢ τι τοιοῦτον. 43 Vind. τινὸς ἄλλου. 44 pro cor.
 p. 297. 45 de fals. leg. p. 403. 46 de fals. leg. p. 380.
 47 Vind. ἀλλ' ὁ μὲν ἄνθρ. ἄθλιος ἡτίμωται καὶ ὕβρ. respicit,
 credo, ad or. de fals. lege p. 432. ἀλλ' ὁ μὲν ταλαιπώρος ἄν-
 θρωπος ἡτίμωσεται. al. ἡτίμωται. 48 pro cor. p. 242. 49
 Port. βουλευέσθε, ἔφη, Θηβ. ἔχ. ἐν νήσῳ, τί χρήσεσθε, καὶ τί δεῖ
 ποιεῖν.

οι, τί χρὴ ποιεῖν, Θηβαίους ἔχοντες ἐν νήσῳ; τοῦ ⁵⁰ δὲ σὺν φόβῳ λόγου προϊόντος παρὰ μὲν τοῖς ῥήτορσιν οὐκ ἂν ἴσως εἴη παράδειγμα, ⁵¹ αἱ μέντοι κωμωδίαι καὶ αἱ τραγωδίαι μυρία ἔχουσιν ⁵² τοιαῦτα. ἀγανάκτησιν δὲ ἐμφαίνει τὰ τοιαῦτα, ⁵³ Χαρίδημον οὔ μοι. καὶ πάλιν, ⁵⁴ Ἀνδροτίων, ὦ γῆ καὶ θεοί. πεποιθότως δὲ ἐρεῖς, ὅταν λέγῃς, ἐγὼ ⁵⁵ συμπλέων ἐθελοντῆς πάσχειν ὀτιοῦν ἔτοιμος, ἐὰν μὴ ταῦτα οὕτως ἔχῃ. τοῦ δ' αὖ ⁵⁶ κατὰ πεποιθήσιν ἐνδιαθέτου λόγου τὸ καὶ ταῖς ἀπαντήσεσι ταῖς πρὸς 10 τὰς ἀντιθέσεις, ἢ καὶ ἄλλως, χωρὶς καταστάσεως ταχέαις χρῆσθαι· οἷον, πῇ ⁵⁷ δὴ προσορμιούμεθα, ἤρετό ⁵⁸ τις· εἰτα ἢ ἀπάντησις χωρὶς καταστάσεως, εὐρήσει τὰ σαθρὰ, ⁵⁹ ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τὰ ἐξῆς. καὶ πάλιν, κακοδαιμονοῦσι Βυζάντιοι, ⁶⁰ 15 σφόδρα γε, ἀλλ' ὅμως αὐτοὺς δεῖ σῶς εἶναι. συμφέρει γὰρ τῇ πόλει. αὕτη μέντοι ἡ μέθοδος καὶ γοργότητός ἐστιν ἰδία.

Περὶ δὲ συνδρομῆς, εἴτε συγχωρήσεως ὥς ⁶¹ δεῖ λέγειν, κὰν τῷ περὶ γοργότητος ἔφην ἐρεῖν ἀκριβέστερον, 20 ὅτε περὶ μεθόδου ⁶² δεινότητος λέγοιμι. ἐκείνης γὰρ ἰδία ταῦτα. ἐπανιτέον δ' ἐφ' ὅπερ ⁶³ ἐλέγομεν. καθόλου γὰρ τὰ χωρὶς καταστάσεως εἰς ἀρχὴν ἀσυνδέτως ἀνάγειν ⁶⁴ τὸν λόγον ἐνδιάθετον καὶ ἀληθινόν· οἷον, νῆ Δία, ⁶⁵

50 Ald. Mon. τό. Port. Vind. τοῦ. 51 Vind. παραδείγματα. 52 Port. ἔχουσι. 53 c. Aristocr. p. 690. 54 c. Androt. p. 618. 55 Port. καγώ. — Phil. I. p. 48. 56 Vind. δ' οὖν. 57 Ald. Port. Vind. πῇ. Mon. ποῖ ut Phil. I. p. 52. 58 Ald. Mon. Vind. εἶρετο. Port. ἤρετο. 59 Port. addit: τῶν ἐκείνου πραγμάτων. 60 Vind. γὰρ ἄνθρωποι, ut Dem. de Chers. p. 93. 61 Vind. ὥς om. 62 Vind. μεθόδων. tum Mon. λέγοιμεν. 63 Vind. ὑπερ. 64 Vind. ἄγειν. tum Ald. Mon. Vind. τὸν ἐνδιάθετον λόγον. Port. τὸν λόγον ἐνδιάθετον. 65

ἔδει γὰρ τὸ καὶ τὸ γενέσθαι, ⁶⁶ καὶ τὸ μὴ γε-
 νέσθαι· εἶτα ἐξ ἐπιμβολῆς οὐ καταστήσας ἐπήγαγεν
 ἀσυνδέτως καὶ σφόδρα ἐνδιαθέτως. πολλὰ ἂν ἔχοιεν
 εἰπεῖν Ὀλύμπιοι νῦν, ἃ τότε εἰ προείδοντο, ⁶⁷
 5 οὐκ ἂν ἀπώλονται· ⁶⁸ πολλὰ Φωκεῖς, πολλὰ τῶν
 ἀπολωλότων ἔκαστοι. καὶ τὸ ἐφεξῆς ⁶⁹ δὲ τοιοῦτόν
 ἐστιν. οἶον, ⁷⁰ ἀλλὰ τί τούτων ⁷¹ ὄφελος; εἴτ' ἐπή-
 γαγεν ὁμοίως ἐξ ἀσυνδέτου, μὴ καταστήσας, σφόδρα ἐν-
 129 διαθέτως, ἕως ἂν σώζηται τὸ σκάφος, τότε χρῆ
 10 καὶ ναύτην καὶ κυβερνήτην καὶ πάντα ἄνδρα
 ἐξῆς πρόθυμον εἶναι. ἐπειδὴν δὲ ἡ θάλαττα ⁷²
 ὑπέρσχη, μάταιος ἡ σπουδὴ. τοῦτο δ' ἂν οἰηθῇ τις
 ἴσως σχῆμα, καὶ οὐ μέθοδον εἶναι. ἔστι δὲ οὐ τοιοῦτον,
 ἀλλὰ καθαρῶς μέθοδος. οὐ γὰρ ἀπλῶς τὰ ἀσύνδετα λέ-
 15 γω ποιεῖν τὸν ἐνδιάθετον λόγον, ἀλλὰ τὰ χωρὶς τε κα-
 ταστάσεως, καὶ τὰ ὡς ἀπαντήσεις. αἱ δὲ ἀπαντήσεις οὐ
 σχήματα, ἀλλὰ μέθοδοι τινές εἰσι δήπουθεν, ἢ πάντως
 γε ἔννοιαι. Ἔστι δὲ παρὰ τὰς προειρημένους ἑτέρα τις
 μέθοδος ἐνδιαθέτου λόγου, καὶ μάλιστα τοῦ δοκοῦντος
 20 σὺν ὀργῇ προῖναι, τὸ μὴδὲ τὰς ἀκολουθίας σώζειν τῶν
 τοῦ λόγου σχημάτων, ἀλλ' οἶον ἐξίστασθαι δοκεῖν ὑπὸ
 τοῦ πάθους. οἷόν ἐστι καὶ τὸ, ⁷³ ἐπειδὴ τοίνυν ἡ
 μὲν εὐσεβὴς καὶ δικαία ψῆφος ἅπασι δέδει-
 κται, δεῖ δέ με, ὥς ἔοικε, καίπερ ⁷⁴ οὐ φιλολοί-
 35 δορον ὄντα, καὶ τὰ ἐξῆς πάντα, μέχρι τοῦ, οὐκ ἀ-
 πορῶν δ' ὅτι ⁷⁵ χρῆ περὶ σοῦ καὶ τῶν σῶν εἰ-

Port. γῆ τὸν Δία, — Phil, III, p. 128. 66 Port, ποιῆσαι
 h, l. et paullo post, ut de id. I, 10. Par, γε, ἔδει γὰρ τὸ γενέ-
 σθαι. 67 Ald, προείδοντο, Mon, Vind, προείδοντο, ut Dem.
 68 Port, addit.; πολλ' ἂν ὠρεῖται, 69 Vind, ἐξῆς, 70 οἶ-
 on Mon. om, 71 Vind, τοῦτ' ὄφελος. 72 Vind, θάλασσα.
 tum Ald, Mon, ὑπέρσχη. Port, Vind, ὑπέρσχη. 73 pro cor.
 p. 269, 74 καίπερ οὐ φιλολόδορον ὄντα Vind, om. 75 Ald.

πειν, ἀπορῶ, τοῦ πρώτου μνησθῶ. οὐδαμοῦ γὰρ ἀποδέδοται ⁷⁶ τῷ σχήματι τὸ ἀκόλουθον, ἀλλ' ἐπιπολὺ τὸ οἶον ἀκρόχολον. οὖν καὶ μᾶλλον ἐμψυχος καὶ ἀληθῆς ὁ λόγος εἶναι δοκεῖ. δῆλον δὲ ἐκ τοῦ αὐτοῦ παραδείγματος, ὅτι καὶ τὰς λοιδορίας ἄνευ τοῦ ἐπισημαίνεσθαι χρῆσθαι λόγῳ ἀληθοῦς καὶ ἐνδιαθέτον· οἶον, εἰ γὰρ ⁷⁷ Αἰακὸς ἢ Ραδάμανθυς ἢ Μίνως ἦν ὁ κατηγορῶν, ἀλλὰ μὴ σπερμολόγος, περὶ τριμμά ἀγορᾶς, ὅλεθρος γραμματεὺς, μέθοδος δὲ τις οἶμαι καὶ αὕτη, δι' ἣν οὐτ' ⁷⁸ ἐπαχθῆς εἶναι δοκεῖ ὁ λοιδορούμενος, σαφῶς ἐνδεικνύμενος αὐτῷ τῷ μὴ ἐπισημαίνεσθαι, ὡς ὑπ' ὀργῆς προήχθη, καὶ οὐκ ἐσκεμμένος ἦκει πρὸς ⁷⁹ τὰς λοιδορίας, ἀλλ' αὐτόθεν ἐπελθὼν ⁸⁰ αὐτῷ δι' ὀργὴν ταῦτα εἶρηκεν, ὃ τε λόγος τὸ πιθανὸν πλέον ἐκ τῶν τοιούτων μεθόδων ἔχει διὰ τὴν διάθεσιν ⁸¹ καὶ τὸ ἐμψύχως προήχθαι. ἐὰν δὲ ἐπισημήνῃ, ⁸² ὥσπερ ὁ Αἰσχίνης· οἶον, ⁸³ δότε μοι εἰπεῖν κίναιδον ⁸⁴ αὐτὸν, οὔτε ὁμοίως ἔση πιθανός, δόξεις τε ὡς ἀληθῶς εἶναι φιλολοίδορος. οὐ γὰρ πεπονθότος ἐστὶ τὴν ψυχὴν οὐδ' ⁸⁵ ἐμπαθῶς ἔχοντος τὸ ἐπισημαίνεσθαι, οὐδ' οἶον ⁸⁶ ἐξαισθητότος ὑπὸ τοῦ πάθους, οὐδ' ἀγνοοῦντος ἃ λέγει, ἀλλὰ νήφοντος καὶ γινώσκοντος ταῦτα καὶ ἐπεσκεμμένου καὶ τοῦτο ἐσπονδακός λοιδορήσασθαι τῷ ἐχθρῷ. καὶ οὐκ ἔτι οὐδὲ πιθανός ἐστι τῷ μηδὲ ⁸⁷ ἐνδιαθέτως

Mon. Vind. οἶν. 76 Ald. Port. ἀποδεδεικται. Mon. Vind. ἀποδέδοται τὸ ἀκόλουθον τῷ σχήματι. Mox pro ἐπιπολὺ Reisk. ad DeJ. p. 269. legere iubet: ἐστὶ πολὺ, aut ἐπὶ πολὺ διαταίνει, aut ἐπιπολάζει. 77 pro cor. p. 269. 78 Vind. οὔτε. 79 πρὸς Vind. Par. om. In Par. manus rec. inseruit Sch. προσυπακουστέον τὸ πρὸς. 80 Vind. ἐπελθάν. 81 Ald. Vind. ἐπισημήνῃ. Mon. ἐπισημαίνῃ. Port. ἐπισημήνης. 82 οἶον Vind. om. 83 marg. Vict. κίναδος. 84 Vind. οὐδέ. 85 Mon. μηδ'.

μηδὲ ἐμψύχως λέγειν. ὁ γὰρ ἐνδιακειμένως ⁸⁶ τι λέγων σφόδρα ⁸⁷ γ' ἑαυτὸν γοῦν πιπικέναι δοκεῖ, διὸ καὶ πιθανός ἐστιν· ὁ δ' ὥς ἐτέρως οὐκ ἔχει τὴν πιθανότητα ὁμοίαν.

5 Ἔτι μέθοδος ἀληθινοῦ καὶ οἷον ἐμψύχου λόγου σχεδὸν μὲν ἢ αὐτὴ οὔσα τῇ προειρημένῃ, ἔχουσα μέντοι διαφοράν τινα. ἔστι δὲ τὸ καὶ τοῖς ἄλλοις, καὶ μὴ μόνον ἐν ταῖς λοιδορίαις, δοκεῖν αὐτόθεν πως κινούμενον λέγειν, ἀλλὰ μὴ ἐσκεμμένον. οἷον, ἀλλὰ γὰρ ⁸⁸ μικροῦ
10 με παρῆλθε. καὶ πάλιν, ἀλλὰ γὰρ ἐμπέπτωκα εἰς λόγους, οὓς αὐτίκα μάλα ⁸⁹ ὕστερον ἀρμόσει λέγειν. πολλὰ καὶ τῆς τοιαύτης μεθόδου τὰ παραδείγματα παρὰ τῷ ῥήτορι. ἀλλὰ περὶ μὲν ἐννοιῶν καὶ μεθόδου ⁹⁰ τοῦ ἐνδιαθέτου λόγου τοσαῦτα.

15 Λίξις δὲ πᾶσα μὲν ἢ τραχεῖα καὶ σφοδρά καὶ ⁹¹ πεποιημένη διάθεσιν ἔχει τὴν μετ' ὀργῆς, καὶ μάλιστα ἐν ταῖς ἐπιφοραῖς, ἐν αἷς καὶ αἰ μὴ συνήθεις, αὐτόθεν δὲ ποιηθεῖσαι, καιρὸν ἔχουσιν, ὥσπερ καὶ τὸ, ἰαμβειοφάγος, ⁹² καὶ τὸ, ἔπειτ' ⁹³ ὃ κατάρατε καὶ ὃ γραμματοκύφω
20 ν, καὶ πᾶσαι αἱ τοιαῦται καιρὸν ἔσχον αὐτόθεν δόξασαι ἀπὸ τινος διαθέσεως λέγεσθαι. ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῶν ἐπιφωρῶν ἰσχύουσιν, ὅπερ ἔφην, αἱ τραχεῖαι καὶ σφοδραὶ καὶ ποιουσί γε τὸν ἀληθῆ καὶ οἷον ἐμψυχον λόγον, οὐ

86 In Med. LVII. 5. Schol. ad marg. Io. Siceliotae: γρ. ὁ γὰρ ἐνδιαθέτως τι λέγων, ὃ ἄνευ τοῦ ἐπισημαίνεσθαι λοιδορῶν διακειμένως κατὰ διάθεσιν καὶ πάθος ψυχῆς. 87 Ald. Mon. σφύδρα γε αὐτόν. Port. σφ. γ' ἑαυτόν, Vind. σφύδρα αὐτόν, omisso sq. γοῦν. 88 Port. τουτὶ γὰρ αὐτὸ μικροῦ παρῆλθέ μοι εἰπεῖν ex or. in Mid. p. 550. 89 Vind. μᾶλλον ἀρμόσει. — pro cor. p. 240. 90 Vind. μεθόδων. 91 Vind. καὶ om. 92 pro cor. p. 274. 93 ἔπειτ' ὃ κατάρατε Port. om. Vind. τὸ ἰαμβ. καὶ τὸ γραμματοκύφων, οἷον ἔπειτα ὃ κατάρατε καὶ γραμματοκ. — pro cor. p. 297.

μήν ἔνθα γε ⁹⁴ ἄλλο τι πάθος ψυχῆς παραδηλοῦμεν, ⁹⁵ ὁμοίως ἔτι χρησίμον ἂν εἴη τὸ τοιοῦτον. ἐν δὲ γε ⁹⁶ ἐλε-
 γνολογία, καὶ παντάπασιν ἥκιστα ἐπιτήδειον. ἐνταῦθα
 γὰρ, ἐν τοῖς πάθεσι λέγω, καθαρότητος μᾶλλον δεῖ καὶ
 ἀφελείας καὶ γλυκύτητός τε καὶ ἡδονῆς. παράκειται γὰρ ⁹⁷
 τῷ πάθει ταῦτα. ὥσπερ ὁ Ξενοφῶν πεποίηκεν ἐν τῷ περὶ
 Ἀβραδάτην πάθει καὶ τὴν Πάνθειαν, ⁹⁸ ἔνθα ἔφη πρὸς
 τοῖς ἄλλοις καὶ τὸ, ἡ χεὶρ τοῦ νεκροῦ ⁹⁹ ἐπηκολού- 130
 θησεν. ἀπροαιρέτῳ γὰρ προαιρετικὸν περιθεῖς τῇ ἡδο-
 νῇ τὸ πάθος ἠΰξησε. ποῦ δὲ καὶ τίσι πράγμασι τίνα ἀρ- 10
 μόττει λόγων εἶδη, πολλάκις διεμαρτυράμην, ὅτι ἐν τῷ
 περὶ μεθόδου δεινότητος ⁹⁹ λέγειν χρή, καὶ ὅτι ἀκριβέ-
 στερον ¹ ἐκεῖ λέξομεν.

Σχήματά γε μὴν ἐνδιαθέτου κατ' ἐπιφοράν λόγου,
 ἅπερ ἦν, καὶ τοῦ σφοδροῦ, αἱ τε ἀποστροφαί. οἷον, 15
 παρὰ σοὶ κατέλυνον, Αἰσχίνη, καὶ σὺ προῦξέ-
 νεις αὐτῶν. ² καὶ αἱ μετ' ἐρωτήσεως ἀποστροφαί, τά
 τε ἄλλα, καὶ διὰ τὸ ἐλεγκτικὸν ἔχουσαι πλεον τὸ ἐνδιά-
 θετον· οἷον, τί γὰρ δή ποτ' ³ Εὐβουλε, Ἥγησίλεω
 μὲν κρινομένῳ, ὃς ἀνέψιός ἐστί σοι καὶ πάλιν 20
 Θρασυβούλῳ πρώην τῷ ⁴ Νικηράτου θείῳ, καὶ
 τὰ ἑξῆς. καὶ μυρία δὲ τοῦ σχήματος τούτου παραδείγμα-
 τα. τὸ μέντοι, καὶ σὺ ⁵ δὲ ὅμοιος, Αἰσχίνη; ὁ δὲ

94 γε Port. om. 95 Vind. παραδηλοῖμεν. 96 γε Vind.
 om. 97 Vind. Πάνθειαν. Ald. Port. Mon. Πανθίαν. 98
 Ald. τῷ νεκρῷ. Port. marg. Vict. τοῦ νεκροῦ, ut Cyrop. VII. 3,
 8. Mon. Vind. om. 99 Ald. Port. δεινότη. μεθόδου. Mon. με-
 θόδου δειν. Vind. δεινότητος om.

1 Vind. ἀκριβέστερόν γε. 2 Ald. Vind. αὐτόν. Port. Mon.
 αὐτῶν. — pro cor. p. 252. 3 Vind. δή ποτε, Εὐβουλε, Ἥγι-
 σίλεω. [sic] — de fals. leg. p. 434. 4 Ald. Port. τῷ τοῦ.
 Mon. Vind. τοῦ om. 5 Vind. σοὶ δ' ὅμοιος, Α. ὁ δ' ἀδελ-
 φός. — pro cor. p. 330.

ἀδελφός ὁ σός; ἄλλος δέ τις τῶν νῦν ῥητόρων;
καὶ τὰ ἱξῆς, μετὰ βαρύτητος διὰ τὴν εἰρωνεῖαν εἰσα-
χθὲν ἔχει μὲν οὐκ ὀλίγον ⁶ τοῦ ἐνδιαθέτου κατὰ τὸ τῆς
λέξεως σχῆμα· τὸ δὲ ὅλον ⁷ ἔστιν ἡθικόν, βαρύτητος τῷ
⁸ ἐνδιαθέτῳ μιχθείσης κατὰ τὴν μέθοδον τὴν περὶ τὴν
ἐννοίαν. καὶ ⁹ ἐνδιάθετον μέντοι σχῆμα τὸ δεικτικόν, διό-
τι καὶ σφοδρόν. οἷον, οὗτός ⁹ ἐστὶν ὁ τὰ Θηβαίων
νῦν ὀδυρόμενος πάθῃ.

Ἔτι ἐνδιάθετον ἔχει σχῆμα καὶ ἡ τοιαύτη διαπόρη-
¹⁰ σις· οἷον, ¹⁰ εἴτα ὦ — τί ἂν εἰπὼν σέ τις ὀρθῶς
προσεῖποι; γέγονε δὲ τοιοῦτον ¹¹ διὰ τὸ, ὡς κὰν τοῖς
περὶ μεθόδου τῆς ἰδέας ταύτης εἰρήκαμεν, λέγω τὸ ¹² μὴ
προσημῆναι μὲν, ὡς ἀπορεῖ, ἐνδείξασθαι δὲ ὅ ¹³ ἔχει πά-
θος, αὐτῷ τῷ λόγῳ. τοῦτο δὲ εἴτε σχῆμα, εἴτε μεθόδός
¹⁵ ἐστὶν, ὡς ἐλέγομεν, ἀλλ' οὖν ἐν τῷ περὶ τῶν ἐνδιαθέ-
των σχημάτων κείσθω.

Καὶ ἡ ἀποσιώπησις δὲ ἐνδιαθέτου λόγου καὶ ὡς ἀ-
ληθῶς οἷον ¹⁴ ἐμπύχου. παράδειγμα ¹⁵ ταύτης· ἀλλ'
ἐμοὶ μὲν, οὐ βούλομαι δὲ δυσχερεῖς οὐδὲν ¹⁶ εἰ-
²⁰ πεῖν ἀρχόμενος τοῦ λόγου. καὶ ἐν τῷ ὑπὲρ Μεγα-
λοπολιτῶν, ¹⁷ οὐ γὰρ περὶ τούτων· ἀλλ' ἐάσω τόγ'
ἐπελθὼν εἰπεῖν μοι καὶ μὴν καὶ αἱ ἐπικρίσεις ¹⁸ τοι-
αῦται· οἷον, πόθεν; πολλοῦ γε καὶ δεῖ. καὶ πάλιν
σχετλιάσας, εἴτα ᾗξῃσε τὸ ἐνδιάθετον τῇ ἐπικρίσει· οἷον,
²⁵ δεινὸν ¹⁹ μὲν, ὦ γῆ καὶ θεοί. πῶς γὰρ οὐ; κατὰ
τῆς πατρίδος.

6 Vind. οὐκ ὀλίγην τὴν ἐνθ. 7 Vind. δ' ὅλον. 8 Mon.
Vind. καὶ om. tum Vind. ἐνδιαθέτου μέντοι σχ. καὶ τὸ δεικτ.
9 pro cor. p. 239. 10 Vind. οἷον om. — pro cor. p. 232.
11 Vind. τοιοῦτο. 12 Ald. Vind. τῷ. Port. Mon. τό. 13
Vind. δ' ὅ. 14 Vind. οἷον om. 15 Mon. παραδείγματα.
16 οὐδὲν Mon. om. — pro cor. initio. 17 p. 206. 18
Mon. ἀποκρίσεις, omissio sq. οἷον. 19 pro cor. p. 273. fin.

Αἱ δὲ ἐνδρασιαστικαὶ ἐπικρίσεις ἥττον ἔχουσι τὸ ἐνδιά-
 θετον, ἡθικαὶ μέντοι οὐδὲν ἥττον εἰσι, καὶ μᾶλλον πρὸς-
 ἤκουσι τῇ βαρύτητι· οἷον, ²⁰ μέλλων δὲ τοῦ τε ιδίου
 βίου παντὸς, ὡς εἰκοι, λόγον διδόναι τήμερον,
 καὶ τὰ ἐξῆς. Ὅ δὲ λέγω, αὐτίκα ἔσται φανερόν ἐν τῷ ²¹ 5
 περὶ βαρύτητος· τὴν δὲ ἐπικρίσιν ἴσως οὐδὲ σχῆμα, ἀλλ'
 ἐννοιάν τινα θετέον, ὃ μέντοι πέφυκε ποιεῖν, εἰρήκαμεν.
 Ἔτι ἐνδιάθετον σχῆμα καὶ ἡ τοιαύτη ἐπιδιόρθωσις, ἡ αὐ-
 ξήσεως ἕνεκα παραλαμβανομένη· οἷον, ²² ὁ ψὲ γὰρ πο-
 τε, ὁ ψὲ λέγω, χθὲς μὲν οὖν καὶ πρῶην. καὶ πά- 10
 λιν, ²³ ὡς ἔστι τῶν ἀλσχωρῶν, μᾶλλον δὲ τῶν αἰσχι-
 στῶν, πολὺ καὶ τοῦτο παρὰ τῷ ῥήτορι ²⁴ ἐνδιαθέτου
 λόγου σχῆμα καὶ ὁ ἀπόλυτος καλούμενος μερισμός. ἔστι
 δὲ σχεδὸν ταῦτόν τῇ ἐπικρίσει· οἷον, εἰ δὲ ²⁵ δὴ καὶ ἐν
 αὐτοῖς οἷς ἐτιμαῖσθαι ἡδίκηκε τις ὑμῶν, καὶ ²⁶ 15
 ταῦτα τοιαῦτα, πόσῳ μᾶλλον μισοῖσθαι ἂν ²⁷ διὰ
 ταῦτα δικαίως, ἢ σώζοισθαι; εἰτά ²⁸ ἔστιν ὁ ἀπό-
 λυτος μερισμός, οὐδὲν ἄλλ' ἢ ἐπικρίσις ὦν. οἷον, ἐγὼ
 μὲν οἶμαι πολλῷ, μὴ λύσας γὰρ τὸν μὲν σύνδεσμον,
 ἐπήγαγεν εὐθύς, βιάσονται τοίνυν ἴσως ²⁹ μεγα- 20
 λόφωνοι καὶ ἀναιδεῖς ὄντες, καὶ τὰ ἐξῆς, καὶ πολ-
 λὰ αἰτοῦ παρὰ τῷ ῥήτορι ἔστι ³⁰ τὰ παραδείγματα.
 λαμβάνεται ³¹ μέντοι ἐπὶ τῶν φύσει ὁμολογουμένων πρα-
 γμάτων, ἢ ἀποδεδειγμένων, ³² ἢ ἔμφασίν γε τοῦ ὁμολο-
 γεῖσθαι ³³ ἢ ἀποδεδείχθαι ἐχόντων, καὶ ποιεῖ ἅμα τῷ 25

20 pro cor. p. 227, 21 Vind. τοῖς, 22 pro cor. p.
 270, 23 Ol. II. init. 24 Ald. Port. Mon. ῥήτορι ἐνδιαθέ-
 του λόγου σχῆμα καὶ ὁ ἀπ. recepi interpunctionem Vind. 25
 Mon. δὲ om. — de fals. leg. p. 415. 26 Ald. καὶ τότε ταῦ-
 τα. Port, Mon, τότε om. Vind. καὶ τὰ τοιαῦτα. 27 Vind. ἂν
 καὶ διὰ. 28 Vind. εἰτ' ἔστιν ὁ ἀπόλ. μερισμός γενόμενος. 29
 ἴσως Ald, Port, om., est in Mon. Vind. et Dem. 30 ἔστι
 Vind. om. 31 Vind, λαμβάνονται, 32 Mon. προαποδεδειγμ.
 33 Mon. ὁμολογῆσθαι.

ἐνδιαθέτω πλέον τὸ ἦθος διὰ τὴν ἔμφασιν. τοιοῦτον δ' ἂν εἴη καὶ τὸ ἐν τῷ κατὰ Τιμοκράτους προοίμιον, τὰ τοῦ μὲν ἀγῶνος, ὃ ἄνδρες δικασταί, ³⁴ τοῦ παρόντος οὐδ' ἂν αὐτὸν οἶμαι Τιμοκράτην εἰπεῖν·
 5 καὶ τὰ ἐξῆς σύμπαντα τοῦ προοιμίου. οὐδαμοῦ γὰρ ὁ σύνδεσμος οὗτος ἐλύθη. καὶ παρέσχε μυρία τοιαῦτα πράγματα ζητοῦσι περὶ αὐτοῦ τοῖς ἱαλέμοις ³⁵ τούτοις, οἱ φασιν ³⁶ ἐξηγεῖσθαι τὸν ῥήτορα· καὶ δὴ καὶ βιβλία κα-
 131 ταλιπεῖν ἐτόλμησαν τῶν εἰς αὐτὸν ἐξηγήσεων, ἃ καὶ νῦν
 10 ἐξελίττοντες οἱ πολλοὶ τῶν διδασκάλων οἴονται τινες εἶναι καὶ τοὺς συνόντας πείθουσιν, ὅμοιοί φασιν ὁμοίους. ποῦ γὰρ αὐτοῖς ἰδεῖν τι τοιοῦτον, ὅτι ἔλαβεν, ὡς ὁμολογούμενον ὁ ῥήτωρ, βουλόμενος τοῦτο ἐνδείξασθαι τὸ, αὐτὸν αὐτῷ Τιμοκράτην αἴτιον εἶναι τοῦ ἀγῶνος, καὶ μὴ
 15 δι' ἔχθραν ἰδίαν εἰσεῖναι τὸν εἰσάγοντα αὐτὸν Διόδωρον; ὅπερ γὰρ ³⁷ εἶωθεν ὡς τὰ πολλὰ ποιεῖν ἐν προοιμίοις, τὸ τὰ ζητούμενα ὡς ὁμολογούμενα εἰσάγειν, τοῦτο κάνταῦθα πεποίηκε διὰ τοῦ ἀπολύτου μερισμοῦ. ἔστι γὰρ τοῦ σχήματος ³⁸ ἡ χρῆσις αὕτη πολλή καὶ ἐν τῇ κοινῇ καλου-
 20 μένῃ καὶ ἀνὰ χεῖρας ³⁹ ὁμιλίᾳ. διὸ δὲ τοῦτο καὶ πολιτικὸν τὸ σχῆμα· οἷον, τούτου μὲν χάριν οὐδ' ἂν αὐτὸς ἀντεῖποι. ⁴⁰ ἀλλὰ σχήματα μὲν ταῦτα τοῦ ἐνδιαθέτου λόγου.
 Κῶλα δὲ καὶ συνθήκη ⁴¹ ἀνάπαυσις τε καὶ τὸ ἐκ τούτων, οἱ ῥυθμοὶ καὶ πάντα ταῦτα παραπλήσια τοῖς
 25 ἐν σφοδρότητι, πλὴν ὅτε οἶκτον κινοίῃ τις ἐλεεινολο-

34 δικασταί Vind. om. Idem sqq. οὐδ' ἂν αὐτὸν οἶμαι Τίμ. εἰπεῖν om. — v. 6. Port. πράγμ. τοιαῦτα. 35 Schol. in Vind. ἱαλέμος ὁ ἐπὶ τοῖς ἀποβολόσιν ἄνταν φέρων· καὶ παροιμία, ἱαλέμου ψυχρότερος. Λέγουσι δὲ αὐτὸν νῖδον Καλλιόπης κακοδαίμονα καὶ ἱστερούμενον καὶ ὄρφανόν. καὶ ἱαλεμώδῃ δὲ φασὶ τὰ ψυχρὰ καὶ οὐδενὸς ἄξια. 36 Ald. φασι, ἐξηγ. 37 Vind. ὅπερ εἰώθαμεν. 38 Vind. ἡ χρῆσις τοῦ σχήμ. 39 Ald. Port. Vind. χεῖρα. Mon. χεῖρας. 40 Ald. Mon. ἀντεῖ-
 πη. Port. Vind. ἀντεῖποι. 41 Vind. συνθῆκαι καὶ ἀνάπαυσις τε.

γούμενος, τότε γὰρ ἀφελεστέρων δεῖ τούτων ἀπάντων. καὶ χρὴ γε τοῖς περὶ ἀφελείας ῥηθεῖσιν ἐπεσθαι ἐν τοῖς τοιούτοις. ἀκριβέστερον δὲ καὶ περὶ τούτων, ὅπερ ἐπηγυεῖλάμην πολλάκις, ἐν τῷ περὶ μεθόδου δεινότητος, ἡμῖν λελέγεται.

5

C a p. VIII.

ΠΕΡΙ ΒΑΡΥΤΗΤΟΣ.

Ἡ βαρύτης ἐννοίας μὲν ἔχει τὰς ὀνειδιστικὰς ἀπάσας, ὅταν εὐεργεσίας τις ἑαυτοῦ λέγων τὸ μηδενὸς ἢ ἐλαττόνων ἡξιῶσθαι, ἢ καὶ ¹ τὸνναντίον, ὅτι καὶ ² τιμωρίας ἀντὶ τιμῆς ἡξιώται, ὀνειδίῃ. οὕτω γὰρ καὶ μάλι- 10 στα βαρὺς ὁ λόγος γίνεται, εἰ παρατιθεῖται τις τοὺς οὐδὲν ἢ μικρὰ εὐεργετήσαντας ἢ καὶ τὸνναντίον ἡδικηκότας, εἴτα τυχόντας ὧν αὐτὸς ³ οὐκ ἡξιῶθῃ. ταῦτόν δὲ συμβαίνει καὶν εἰ λέγοι τις, ὅτι τὸν δεῖνα μὲν φαῦλον ὄντα τούτων ἡξιῶσατε, ἐμὲ δὲ, ὡς ἑτέρως προαιρούμενον, 15 τῶν ἐναντίων. παραδείγματα δὲ ⁴ τῶν ἐννοιῶν τούτων πολλὰ ἐν τε τῇ ὑπὲρ τῶν Λυκούργου ⁵ παίδων ἐπιστολῇ, καὶ ἐν τῇ ὑπὲρ τῆς ἑαυτοῦ καθόδου. ἐν μέντοι ταύτῃ καὶ τὸ προοίμιον εὐθὺς τοιοῦτόν ἐστιν ἅπαν· οἶον, Ἐνόμιζον μὲν ἅφ' ὧν ἐπολιτεύομην, οὐχ ὅπως μη- 20 δὲν ὑμᾶς ἀδικῶν, τοιαῦτα πείσεσθαι, καὶ τὰ ἐξῆς. γίνονται μέντοι βαρύτητες καὶ τῶν ἐπεικῶν πως εἶναι δοκουσῶν ἐννοιῶν, μεθοδευθεῖσαι πως· ὅταν δῆθεν μειονεκτῇ τις ἐκῶν, ἢ συγχωρῇ πλεονεκτεῖν τῷ ἐχθρῷ, ἢ καὶ τῶν ἐναντίων ἀπὸ τοῦ λόγου φαίνεται ἢ ἑαυτὸν ⁶ ἢ 25

¹ καὶ Vind. om. ² καὶ Vind. om. ³ Mon. post αὐτὸ ad marg. manu rec. inserit: καλῶν. ⁴ δὲ Vind. om. ⁵ Ald. Λυκούργου. ⁶ Vind. αὐτὸν omissio praec. ἢ.

τὸν ἐχθρὸν ἀξιῶν καὶ ὀνομάτων καὶ πραγμάτων. τοιαῦ-
 ται δὲ ⁷ αἱ εἰρωνεῖαι, μέθοδοι τινες οὔσαι δῆπουθεν·
 οἶον, ἐμοὶ δὲ ὅς, ⁸ εἴτε τις, ὃ Ἀθηναῖοι, βού-
 λεται νομίσαι μανίαν, μανία γὰρ ἴσως ἐστὶ
 5 τὸ ⁹ ὑπὲρ δύνάμιν τι ποιεῖν. πάνυ γὰρ βαρέως ἐν-
 ταῦθα τὴν φιλοτιμίαν ἑαυτοῦ μανίαν ὠνόμασε. καὶ κεῖνο
 δὲ τὸ, ¹⁰ πῶς ὑμῖν ὑπὸ τῶν χρηστῶν τούτων τὰ
 πρᾶγματα ἔχει; τοιοῦτόν ἐστι. καὶ πολλὰ ἔχομεν τοι-
 αῦτα παραδείγματα. τὸ δὲ τοιοῦτον ἅπαν ¹¹ εἶδος, ὡς
 10 ἔφην, μεθόδου μᾶλλον ἐστίν. αἱ γὰρ εἰρωνεῖαι μέθοδοι
 τινές εἰσιν δηλαδὴ, αἱ δὲ ποιοῦσιν ἐνταῦθα τὴν βαρύ-
 τητα, ἀλλ' οὐκ αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἔχει τι βαρὺ ἢ ἔννοια.
 καὶ ποιοῦσί γε τὴν βαρύτητα, ὡς ἔφην, ἐν τῷ τούναντιον
 αὐτῷ ἢ λέγει ὁ τῇ εἰρωνείᾳ χρώμενος, ἐνδείκνυσθαι διὰ
 15 τῆς μεθόδου· οἶον, ¹² τότε τοίνυν ὁ Παιανιεὺς
 ἐγὼ Βάταλος Οἶνομάου τοῦ Κοθωκίδου σοῦ
 πλείονος ἄξιος ὢν ἐφάνην τῇ πόλει. διὰ γὰρ ἀμ-
 φοτέρων τῶν ὀνομάτων, τοῦ τε Βατάλου καὶ τοῦ Οἶνο-
 μάου τὰ ἐναντία τοῖς ὀνόμασιν αὐτοῖς δηλοῦται. τό τε
 20 γὰρ Βάταλος ὄνομα ἐπὶ μαλακίᾳ λεγόμενον, ἐφ' οἷς
 ἀνδρείως προὔστη τῶν κοινῶν, τέθεικε. δι' ὧν τὸ μηδὲ
 Βάταλος, ἀλλ' εἴ τι τούτῳ ἐναντιώτατόν ἐστιν ὄνομα,
 καλεῖσθαι ἂν ¹³ δικαίως αὐτόν οἶμαι δεικνυσι. τό τε Οἶ-
 νόματος ἔχον τι ¹⁴ μέγα καὶ τραγικόν, ἐφ' οἷς ταπεινὸς
 25 καὶ ἄνανδρος ὁ Αἰσχίνης ὤφθη τεθὲν, σαφῶς τῶν ἐναν-

7 Vind. δ' αἱ. 8 Ald. ὡς εἴ τις. Port. Vind. ὅς, εἴτε
 τις. Mon. ἐμοὶ μὲν ὡς εἴτε τις. Par. ἐμοὶ δῖος, εἴτε τις. ad marg.
 ἐμοὶ δὲ, ὡς εἴτε τις, ὃ Ἀθηναῖοι, βούλεται νομίσαι μανίαν· καὶ
 οὕτως· ἐμοὶ δὲ ὅς εἴτε τις, ὃ Ἀθηναῖοι, βούλεται νομίσαι μανίαν.
 — in Mid. p. 536. mox Port. ὃ ἄνδρες Ἀθ. Vind. ὃ om. 9
 Vind. ἐστὶν ὑπέρ. 10 Ol. III. p. 35. 11 Vind. πᾶν. 12
 pro cor. p. 288. 13 Vind. ἂν οἶμαι δικαίως αὐτόν. 14 Ald.
 ἔχοντι.

τίων αὐτον ὀνομάτων ¹⁵ ἄξιον ἀποφαίνει. εἰ δέ τι τοῦτο
 καὶ σκώμματος ἔχει, ἐτέρου λόγου. ἀλλὰ μέθοδος μὲν ¹³²
 τοι ¹⁶ βαρύτητος αὕτη, ἰδία ¹⁷ τῆς εἰρωνείας. εἰδέναι
 μέντοι χρὴ, ὅτι μὴ ¹⁸ πᾶσα εἰρωνεῖα ὁμοίαν ἔχει τὴν
 βαρύτητα. δῆλον δὲ τοῦτο καὶ τῶν προειρημένων γε- ⁵
 γενῆσθαι νομίζω. ὅτε μὲν γὰρ ἐφ' ἑαυτοῦ τις χρῶτο τῇ
 εἰρωνείᾳ, καὶ μάλιστα εἰ πρὸς τοὺς δικαστάς, ἀλλὰ μὴ
 πρὸς τὸν ἐχθρὸν λέγοι, ¹⁹ καθαρὰν ποιᾷ τὴν βαρύτητα,
 οἷόν ἐστι καὶ τὸ, ἐμοὶ δὲ ὅς, ²⁰ εἴτε τις, ὧ Ἀθη-
 ναῖοι, βούλεται νομίσαι μανίαν, μανία γὰρ ¹⁰
 ἔσως ἐστὶ ²¹ τὸ ὑπὲρ δύναμιν τι ποιεῖν. ἐν ταύτῃ
 γὰρ ἐκπρεπὴς ἡ ²² βαρύτης. ὅτε μέντοι κατὰ τῶν ἐχθρῶν
 τις χρῶτο τῇ εἰρωνείᾳ, τὸ μὲν ἥθος ἴσχει πάντως ὁ λό-
 γος, σφόδρα δὲ ὀλίγον τι τὸ τῆς βαρύτητος καὶ ἀμαν-
 ρὸν ὑποφαίνεται. οἷον, πῶς ὑμῖν ὑπὸ τῶν χρηστῶν ¹⁵
 τούτων τὰ πράγματα ἔχει; ἐν μέντοι τοῖς ἐσχημα-
 τισμένοις ἐπὶ βαρύτητι φύσει ζητήμασι δύναται κατὰ
 τὴν τοιαύτην μέθοδον ἐπ' ἀμφοῖν ἐκπρεπὴς εἶναι ἡ βα-
 ρύτης, ἵαν τε ἐφ' ἑαυτοῦ, ἵαν τε ἐπὶ τοῦ ἐχθροῦ τις
 ἐθέλῃ χρῆσθαι τῇ εἰρωνείᾳ· οἷον, ὁ Θεμιστοκλῆς δόξαν ²⁰
 τοῖς Ἀθηναίοις εἰς τὸν ἀνοικισμὸν ²³ πιπράσκειν τὰς ναῦς,
 ἐπεὶ περ ἡττητο ἀντιλέγων, ἑαυτὸν προσαγγέλλει. αὐτός
 τε γὰρ πάντα ἐφ' οἷς θαυμάζεται φήσιν θανάτου ἄξια
 ἑαυτῷ πεπραχθαι· καὶ γὰρ ὅτι τὸ χρῆσθ' ἐν μόνος οἶδεν, ²⁴
 οὐ τιμῆς, ἀλλὰ ἀτιμίας ἄξιον εἶναι· διότι μηδὲν ἐστὶ ²⁵
 τῶν νεῶν ὄφελος· καὶ ὅτι κράτιστος ἐν ταῖς ναυμαχίαις

15 Mon. ὀνομάτων αὐτόν. 16 Mon. Vind. μὲν αὕτη βα-
 ρύτητος. 17 Port. ἡ διὰ. 18 μὴ Ald. Port. om., est in
 Vind. et ad marg. manu rec. in Mon. 19 Ald. Port. Vind.
 λέγει. Mon. λέγοι. 20 Ald. Mon. Vind. ὡς. Port. ὅς εἴτε τις,
 ὧ ἄνδρες Ἀθ. 21 Vind. ἐστὶν, omissis sqq. τὸ ὑπὲρ δύν. τι
 ποιεῖν. 22 Port. ἡ om. 23 Ald. Codd. ἐνοικισμὸν. Port.
 ἀνοικ. 24 Port. εἶδεν. — v. 25 Vind. ἀλλ'.

ᾠφθῃ, καὶ τοῦτο ὁμοίως, τὰ τε ἄλλα ²⁵ παραπλησίως. τοὺς τε πεπεικότας νυνὶ πιπράσκειν τὰς ναῦς θαυμαστούς εἶναι πολίτας, καὶ μόνους τὸ συμφέρον εἰδέναι. ἡμαρτησθαι μέντοι φήσει ²⁶ καὶ τῇ τύχῃ, τὸ μὴ ²⁷ ἐξ ἀρχῆς αὐτοῦ κεκρατηκέναι ἀντιλέγοντος, ὅτε ἐπειθεν ἐκεῖνα, ἐφ' οἷς νῦν ²⁸ θάνατον αὐτοῦ καταγινώσκει. οὔτε γὰρ ἐκλιπεῖν ἔδει τὴν πόλιν, οὔτε ὅσα ἄλλα εἰπεῖν ἔχει. προσθήσει δὲ βαρύτητα, καὶ τὸν Κυρσίλον ὅτι στεφανοῦν, ἀλλ' οὐ καταλιθοῦν ἔδει. καὶ ὡς ἀσφαλέστερον νῦν οἰκήσουσιν ἀποδόμενοι τὰς ναῦς. οὐ γὰρ ἐπιβουλεύσειν αὐτοῖς διὰ τοῦτό γε αὐτὸ, διότι τῶν νεῶν στέρονται, οὔτε βασιλέα, οὔτε ἄλλον οὐδένα. διὰ γὰρ τοῦ πεζοῦ σεσῶσθαι τὴν Ἑλλάδα, καὶ τῷ ²⁹ μηδὲν ᾠφθαι τὰς ναῦς παρὰ τὴν χρείαν. καὶ ὅλως τὰ ἐναντία διὰ τῶν ἐναντίων ἐν-
 10 σιν ἀποδόμενοι τὰς ναῦς. οὐ γὰρ ἐπιβουλεύσειν αὐτοῖς διὰ τοῦτό γε αὐτὸ, διότι τῶν νεῶν στέρονται, οὔτε βασιλέα, οὔτε ἄλλον οὐδένα. διὰ γὰρ τοῦ πεζοῦ σεσῶσθαι τὴν Ἑλλάδα, καὶ τῷ ²⁹ μηδὲν ᾠφθαι τὰς ναῦς παρὰ τὴν χρείαν. καὶ ὅλως τὰ ἐναντία διὰ τῶν ἐναντίων ἐν-
 15 δείξεται πανταχοῦ, ὅπερ ἴδιον μὲν τῆς εἰρωνείας, ἐργαστικὸν δὲ τῆς βαρύτητος.

Καὶ μὴν καὶ τὸ περὶ τῶν ὁμολογουμένων ὡς ἀμφισβητουμένων εἰς ἐρώτησιν ἐκ διαπορήσεως καθίστασθαι βαρύτητος ἴδιον. οὐκ ἀπήλλακται δὲ οὐδὲ τοῦτο
 20 εἰρωνείας· οἶον, ἄρα μικρὰ βοηθῆσαι τοῖς πένησιν ὑμῶν ³⁰ δοκῶ; καὶ τὰ ἐξῆς. καὶ ὁ Θουκυδίδης, ³¹ ἄρα ἄξιοι δοκοῦμεν ὑμῖν, ὧς Λακεδαιμόνιοι; τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ ἐνδοιάζειν περὶ τῶν ὁμολογουμένων, ὃ δὴ καὶ τοῦ ἐνδιαθέτου ³² ἔφαμέν πως εἶναι λόγου·
 25 οἶον, ³³ εἰ δὲ καὶ ἐν αὐτοῖς οἷς ἐτιμᾶσθε, ἡδίκηκέ τις ὑμῶν, πόσῳ ³⁴ μᾶλλον μισοῖσθ' ἂν ἢ σώ-
 ζοι-

25 Vind. ἄλλα πάντα. 26 Vind. φησί. 27 μὴ Mon. om. 28 νῦν Mon. om. Vind. νυνὶ θάνατον ἑαυτοῦ. 29 Ald. Mon. Vind. τό. Port. τῷ. 30 Par. ὑμῖν. ad marg. γρ. ὑμῶν. — pro cor. p. 262. 31 I. 75. 32 Vind. ἐνδοιαθέτου. 33 οἶον Ald. Port. Mon. om., recepi ex Vind. — de fals. leg. p. 415. 34 Vind. πολλῷ.

ζοισθε δικαίως; εἴτα ³⁵ ἡ ἐνδοιάσις μετ' ἐπικρίσεως· ἐγὼ μὲν οἶμαι πολλῶ. καὶ τοῦτο δὲ εἰρωνεία τις, τὸ ἐνδοιάσαι περὶ τοῦ ὁμολογουμένου. ³⁶ παραπλήσιον δὲ τούτῳ καὶ τὸ ἐπικρίνειν τι ὡς δέον γενέσθαι, ὃ βούλει ἐνδείκνυσθαι ὅτι οὐ δέον. οἶον, ³⁷ μέλλων δὲ τοῦ τε ὁ ἰδίου βίου παντός, ὡς ἔοικε, λόγον διδόναι τήμερον, καὶ τῶν κοινῇ πεπολιτευμένων. διὰ τοῦτο δὲ καὶ τῇ ἐπικρίσει ἐνδοιαστικῇ κέχρηται, τῇ, ὡς ἔοικεν· ἵνα τὸ ἅκων αὐτὸ ποιεῖν ἐνδείξῃται καὶ ὡς ἀναγκάσαντος ³⁸ τοῦ Αἰσχίνου. εἰ δὲ καὶ δεινῶς μεθοδεύεται τὸ νόημα, ὅπερ ἐβούλετο ποιῆσαι ἐνδείξαμένου τοῦ ῥήτορος, ὅτι κατ' ἀνάγκην καὶ τοῦ ἐχθροῦ βιασαμένου οὕτω ποιεῖ, μὴ θαυμάσης. σχεδὸν γὰρ οὐδὲν τῶν τοῦ ῥήτορος, ὃ δὴ πολλάκις εἶπον, ἀπήλλακται δεινότητος· ἀλλὰ νῦν εἶπερ βαρὺ ἐστὶ ³⁹ τὸ εἰρημένον ἐπισκεπτέον. περὶ γὰρ ταύτης νῦν ἡμῖν ⁴⁰ πρόκειται λέγειν τῆς ιδέας. περὶ δὲ δεινότητος, ὡς πολλάκις ἐπηγγειλάμεθα, ⁴¹ ἐροῦμεν αὐτίκα. καὶ γὰρ τὴν τάξιν ἔχει μετὰ ⁴² πάσας τὰς προειρημένας ιδέας, εἰ καὶ τῇ δυνάμει πρῶτον ⁴³ ἀπασῶν ἡμῖν αὐτὴν κατατακτέον. ἀλλ' ἐννοιαὶ μὲν αὗται καὶ μέθοδοι βα- ⁴⁴ 20 ρύτητος.

Λέξις δὲ τις ἢ τι ἕτερον τῶν ἐπομένων ταύτῃ, ὡς ⁴⁵ 133 εἶναι βαρύτητος ἴδιον, οὐδὲν ἐστὶ. φαίην δ' ἂν ὅτι καὶ μᾶλλον ἑτέρων ἀρμόττοι ἂν αὐτῇ ὅσα ⁴⁶ ταῖς ἡθικαῖς ιδέαις ἡρμοστο, ⁴⁷ λέγω δὲ ἀφελεία καὶ τῇ ἐπιεικείᾳ καὶ ⁴⁸ 25 ἔτι τῷ ἐνδιαθέτῳ καὶ οἶον ἐμψύχῳ λόγῳ.

35 Mon. Vind. εἴθ' ἢ. 36 Mon. τῶν ὁμολογουμένων. 37 pro cor. p. 227. 38 Vind. ἀναγκάζοντος. 39 Vind. τὸ εἰρημ. ἐστίν. 40 Vind. ἡμῖν. 41 Vind. ἐπηγγειλάμεθα. 42 Vind. μετ' ἀπασας ἔχει. 43 Vind. πρὸ τῶν. 44 Ald. Mon. καὶ ὅσα. Vind. Port. καὶ om. 45 Vind. ἡρμοσε. idem sq. δὲ om.

C a p. IX.

ΠΕΡΙ ΔΕΙΝΟΤΗΤΟΣ.

Ἡ δεινότης ἡ περὶ τὸν λόγον ἔστι μὲν κατ' ἐμὴν
 γνῶμην οὐδὲν ἄλλ' ἢ χρῆσις ὁρθή πάντων τῶν τε ¹ προ-
 ειρημένων εἰδῶν τοῦ λόγου καὶ τῶν ἐναντίων αὐτοῖς. καὶ
 5 ἔτι δι' ὧν ἑτέρων σῶμα λόγου γίνεσθαι πέφυκε. τὸ ² γὰρ
 εἰς δέον καὶ κατὰ καιρὸν καὶ τὸ οὕτως ἢ ἐκείνως εἰδέναι
 τε καὶ δύνασθαι χρῆσθαι πᾶσι τε λόγων εἶδεσι καὶ πά-
 σαις ἀντιθέσεσι καὶ πίστεσιν, ἐννοίαις τε προκαταρкти-
 καῖς ἢ καταστατικαῖς ἢ καὶ ἐπιλογικαῖς, ἀπλῶς τε ὅπερ
 10 ἔφην, τὸ πᾶσι τοῖς πεφυκόσι σῶμα λόγου ποιεῖν χρῆσθαι
 δύνασθαι. δεόντως καὶ κατὰ καιρὸν, ἢ ὄντως οὕσα δεινό-
 της ἐμοί γε εἶναι δοκεῖ. ὥσπερ γὰρ δεινός ³ χρῆσθαι
 πράγμασι λέγεται δήπουθεν ὁ εἰς δέον τοῖς παραπεσοῦ-
 σι πράγμασι χρώμενος, οἷον ὕλη τινὶ οὐσί ⁴ τῆς ὥσπερ
 15 τέχνης αὐτοῦ, καὶ δεινὸς στρατηγὸς ὁ τοῖς ὑπὸ τὴν στρα-
 τηγίαν ⁵ πράγμασιν εἰδὼς εἰς δέον χρῆσασθαι, ὕλη δὲ
 δήπουθεν καὶ ταῦτα τοῦ στρατηγοῦ πάντως, ⁶ οὕτω καὶ
 ῥήτωρ ἂν εἴη δεινὸς ὁ τοῖς τῆς ῥητορικῆς πράγμασι καὶ
 ταῖς ὕλαις αὐτῆς εἰς δέον χρώμενος. πράγματα δ' ἂν εἴη
 20 καὶ ὕλη δήπουθεν ⁷ ταύτης τὰ προειρημένα, λέγω τὰ τε
 εἶδη τοῦ λόγου καὶ τὰ λοιπά. τούτων γὰρ ἕκαστον εἴ τις
 εἰδείη πότε μὲν δεῖ, πότε δὲ μὴ δεῖ λέγειν, καὶ ποῦ, καὶ
 μέχρι πόσου, καὶ πρὸς ὅν τινα, καὶ πῶς, καὶ διότι, καὶ
 εἰ μὴ εἰδείη μόνον, ἀλλὰ καὶ δύναίτο, πάντως ⁸ ἂν εἴη
 25 δεινότατος ῥητόρων, καὶ οἷος ἅπαντας παρελθύνειν,

1 Vind. τε τῶν. 2 Vind. τό τε γάρ. 3 Ald. Mon. δει-
 νῶς. Port. Vind. δεινός. tum Vind. χρῆσασθαι. 4 Vind. οὐ-
 ση. 5 Ald. στρατηγίαν. Port. Mon. στρατηγίαν. Vind. στρα-
 τηγίαν. 6 Port. ad marg. γρ. πάντα. Vind. δήπου καὶ πάντα
 τοῦ στρατ. πάντως. 7 Vind. δήπουθεν καὶ ὕλη. 8 Vind.
 Mon. πάντως ἂν δεινότατος ῥήτωρ.

ὥσπερ καὶ ὁ ⁹ Δημοσθένης παρελήλυθεν. ἐπεὶ καὶ ¹⁰ δει-
νὸν εἶποι τις ποιητὴν, ὥσπερ ὁ Θεόκριτος εἶπεν ἐν Χά-
ρισιν ἢ Ἰέρωνι τὸν Σιμωνίδην.

Εἰ μὴ δεινὸς ἀοιδὸς ὁ Κῆϊος, ¹¹ αἶολα φωνέων

Βάρβυτον ¹² ἐς πολέχορδον, ἐν ἀνδράσι θῆκ' ὀνομαστούς· 5
οὐδὲν ἄλλ' ἢ τοῦτο δῆπουθεν ¹³ λέγει, ὅτι τοῖς τῆς ποι-
ητικῆς ἰδίοις εἵδεσιν οἶδέ τε καὶ δύναται χρῆσθαι· οὐ
γὰρ δεινὸν ἀοιδὸν οὕτω λέγοι ἂν τὸν Σιμωνίδην, ὥσπερ
οἱ πολλοὶ λέγουσι δεινὸν ῥήτορα τὸν ταῖς βαθείαις ἢ πε-
ρινενοημέναις ἐννοίαις ἢ μεθόδοις χρώμενον ἢ καὶ ¹⁴ λέ- 10
ξεις μέγεθος ἐχούσαις, ἢ τι τοιοῦτον ποιοῦντα. εἰ δέ τις
ἡμῖν περὶ τοῦ ὀνόματος διοίσεται, δεινὸν εἶναι ῥήτορα
λέγων τὸν φοβερὸν ἢ μέγαν ἢ ἰσχυρὸν ἢ πάντα ταῦτα,
τοῦνομα γὰρ ¹⁵ τὸ τῆς δεινότητος οὔδαμεν ¹⁶ τάττειν τοὺς
ἀρχαίους ἐπὶ τούτων, ἐπὶ μὲν τοῦ φοβεροῦ. οἶον, ¹⁷ 15

Αἰδοῖός τέ μοι ἔσσι, φίλε ἑκυρέ, δεινός τε,

καὶ

Δεινὴ τε ¹⁸ σμερδνὴ τε·

ἐπὶ δὲ ¹⁹ τοῦ μεγάλου καὶ ἰσχυροῦ,

Δινῶς ἀθανάτησι ²⁰ θεῆς εἰς ὅπα ἔοικε.

προστιθεῖν ²¹ δὲ καὶ τὰ περὶ τοῦ Ὀδυσσέως ῥηθέντα, 20

9 καὶ ὁ Vind. om. 10 Vind. καὶ. Mon. καὶ δεινὸν, εἰ εἴ-
ποι τις. 11 Ald. Mon. Κῆϊος, ὅς. Port. Vind. ὅς om. —
Theocr. XVI. 44. 12 Ald. Mon. βάρβυτον. Port. Vind. βάρ-
βυτον. 13 Vind. δῆπουθεν τοῦτο. 14 καὶ Vind. om. 15
Mon. γὰρ δὴ τό. 16 Ald. οἶδα μὲν. Port. οὔδαμεν. Mon. Vind.
om. 17 Vind. οἶον om. — Il. γ. 172. 18 Ald. δεινὴ τε
καὶ σμερδνὴ τε. Port. Vind. Mon. καὶ om. — Il. ε. 742. 19
δὲ Ald. om., est in Port. Mon. Vind. 20 Ald. ἀθανάτοις
θεοῖς. Vind. ἀθανάτησι θεοῖς. Mon. Port. ἀθανάτησι θεῆς. Il.
γ. 158. Vict. laudat Eustathium ad Il. A. p. 148. αἰνότητος δὲ
ὁ δεινότητος ἀποβολὴ τοῦ δ καὶ τροπὴ Δωρικῇ τῆς εἰ διφθόγγου
εἰς τὴν αἰ, καθὰ καὶ Ἑρμογίνης ὑποδηλοῖ, ἐνθα λέγω τὰ τῆς
δεινότητος σημαίνόμενα προήνεγκέ που εἰς μαρτυρίαν τό· αἰνῶς κ.
τ. λ. Cfr. eundem ad Od. Σ. p. 1834. 21 Ald. προστιθεῖν. Port.

τεκμαιρόμενος, ὅτι δεινὸν αὐτὸν ῥήτορα βουλόμενος δεῖ-
 ξαι ²² ὁ ποιητὴς φοβερὸν τε καὶ μέγαν κατὰ τοὺς λόγους ²³
 πεποίηκεν, οἷον τὸ νιφάδεσσιν ²⁴ ἐοικότα χειμε-
 ρίησιν ἔπεα φθέγγεσθαι· εἰ ταῦτά τις ἡμῖν λέγων
 5 περὶ τοῦ ὀνόματος τῆς δεινότητος διοίσεται, πρῶτον μὲν
 ἄγνοεῖ, ὅτι τὸν ὡς ἐγὼ λέγω δεινὸν ²⁵ ῥήτορα ὁ ποιη-
 τὴς δείκνυσιν. εἰς δέον ²⁶ γὰρ καὶ κατὰ καιρὸν τῷ μεγέ-
 θει καὶ τῇ τραχύτητι καὶ τῇ σφοδρότητι κέχρηται ὁ ²⁷
 Ὀδυσσεὺς αὐτῷ, ἅτε τοῦ λόγου κατὰ τε Ἀλεξάνδρου καὶ
 10 κατὰ τῶν Τρώων ἐπιφοραῶς δεομένου· ἔπειτα τί φήσῃ ²⁸
 περὶ τοῦ, αἰδοῖ μειλιχίῃ ἀγορεύοντος; καὶ τοῦδε,
 θεὸς μορφὴν ἔπεσι. ²⁹ στέφει; εἰ γὰρ μὴ δεινότη-
 τος εἶναί τινος ἐρεῖ τοῦτο, ἀλλ' ἄλλου τινός, τί φήσῃ ³⁰
 περὶ τε τοῦ ἐν Φαίαιξιν Ὀδυσσέως, καὶ ὧν αὐτόθι δη-
 15 μγορεῖ; ³¹ ὁ γὰρ αὐτὸς δῆπουθέν ἐστι κἀνταῦθα κἀκεῖ.
 ἀλλ' οὐχ ὡσαύτως τῷ λόγῳ χρῆται, ³² δεινὸς ὧν ὡς ἀλη-
 θῶς καὶ ταῖς ἰδέαις τοῦ λόγου εἰς δέον τε καὶ κατὰ και-
 ρὸν χρῆσθαι δυνάμενος. ἂν μὲν γὰρ κατηγορῇ ³³ βίας,
 ἀρπαγῆς, μοιχείας, παρανομίας, ἀσεβείας τῆς εἰς τὸν ξέ-
 20 νιον Δία, τῶν ἄλλων, ἃ ἂν τις εἴποι ³⁴ κατὰ τοῦ Ἀλε-
 ξάνδρου, καὶ τῶν Τρώων εἰκότως, τό τε ³⁵ ὅπα τε με-
 γάλην ἐκ στήθεος ³⁶ ἵησι, ³⁷ καὶ, ἔπεα νιφά-
 134 δεσσιν ἐοικότα χειμερίησι, καὶ ὅλως ἐστὶ μέγας τῷ

Mon. Vind. προστιθείη. 22 Vind. ὁ ποιητὴς δεῖξαι. 23 Vind.
 μύθους. 24 Vind. νιφάσιν. tum Ald. χειμερίοισιν. Il. γ. 222.
 25 Mon. ῥήτορα δεινόν. 26 Vind. εἰς γὰρ δέον. 27 ὁ Vind.
 om. 28 Vind. φησί. — Od. θ. 172. 29 Ald. Mon. Vind.
 ἔπεσι. Port. ἔπεσι. — Od. θ. 170. 30 Vind. τί φησι περὶ
 τοῦ. 31 Vind. δημγορεῖ. 32 Vind. χρῆσθαι. 33 Ald.
 Mon. Vind. κατηγορεῖ. Port. κατηγορεῖ. 34 Mon. εἴπη. Vind.
 ἂν om. 35 τό τε Vind. om. — Il. γ. 221 et 222. 36 Mon.
 στήθους. 37 Vind. εἶη τό τε.

λόγῳ καὶ σφοδρὸς καὶ διηρμένος. ἐὰν ὁ δὲ ἐπαῖραι καὶ διαχέαι τρυφῶντας ἀνθρώπους ἕνεκα τῆς εἰς αὐτὸν φιλανθρωπίας βούληται, οὐκέτι ³⁸ ὡσαύτως. ἀλλ'

Οὐ γὰρ ἔγωγε τί φημι τέλος χαρίστερον ³⁹ εἶναι,

ἥ ὅταν εὐφροσύνη μὲν ἔχῃ κατὰ ἄνθρωπον ἅπαντα, 5

καὶ τὰ ἐξῆς. οὕτω καὶ ὁ τοῖς προσώποις τὸ δέον ἀποδιδούς ⁴⁰ οἶμαι ποιήσει ῥήτωρ,

Ἄλλον μιλίχτις, ἄλλον στερροῖς ἐπίσει ⁴¹

παροξύνων. τί οὖν ὁ περὶ τοῦ τῆς δεινότητος ὀνόματος ⁴²

ἡμῖν διαφερόμενος φήσῃ περὶ τούτων; ἢ ὁ αὐτὸς νῦν μὲν ¹⁰

δεινός, νῦν δὲ οὐ δεινός ἦν; ἐγὼ μὲν γὰρ κἀνταῦθα κἀ-

κεῖ τὸν αὐτὸν εἶναι φημι, καὶ τῇ αὐτῇ χρῆσθαι δεινό-

τητι καὶ τέχνῃ, τοῖς εἶδεσι τοῦ λόγου γινώσκοντά τε ὡς

δεῖ χρῆσθαι καὶ δυνάμενον. καὶ τί δεῖ παραδειγμάτων

ἄλλων, ἐξὸν ἀπ' αὐτοῦ γε τοῦτο ἰδεῖν τοῦ ῥήτορος; καὶ ¹⁵

γὰρ οὗτος δεινός μὲν ⁴³ ἐστι, καὶ ὁ αὐτὸς πανταχοῦ ⁴⁴

μᾶλλον χρώμενος ἐπιστήμῃ καὶ δυνάμει ἐν πᾶσιν, ⁴⁵ εἰς δέον

δὲ καὶ ἐκάστη χρώμενος ἰδέα, ⁴⁶ καὶ ταῖς ὑποθέσεσι καὶ

τοῖς καιροῖς καὶ τοῖς ⁴⁷ προσώποις τὸ δέον ⁴⁸ ἀποδιδούς

ἄλλος μὲν ἐστὶν ἐν ἰδιωτικοῖς, ἄλλος δὲ ἐν ⁴⁹ δημοσίοις. ²⁰

καὶ τῶν δημοσίων δ' ⁵⁰ αὖ ἕτερος μὲν ἐν Φιλιππικοῖς,

ἕτερος δὲ ἐν συμβουλευτικοῖς. δεινός γε μὴν ἀπανταχοῦ.

εἰ δὲ νῦν μὲν καὶ εἶναι δοκεῖ δεινός, νῦν δὲ οὐ δοκεῖ,

καὶ τοῦτο αὐτὸ κομιδῇ δεινόν ἐστι καὶ τῆς οὔσης δεινό-

τητος ὡς ἀληθῶς, τὸ δύνασθαι σὺν ἐπιστήμῃ τούτων ²⁵

ἕκαστα ποιεῖν ἐν ⁵¹ δέοντι. ἀλλ' ἤδη γε περὶ αὐτῶν τού-

των λακτέον.

38 Vind. οὐκέθ' ὅς. 39 Vind. χαρίστατον. — Od. I. 5, ερον

40 Mon. ἀποδιδούς τὸ δέον. tum Vind. ῥήτωρ ποιήσει. ⁴¹

II, μ. 267. 42 ὀνόματος Vind. om. 43 μὲν Vind. om.

44 Vind. ἀπανταχοῦ. 45 Vind. ἅπασιν. sq. καὶ Vind. om.

46 Ald. Port. ἐννοία. Mon. Vind. ἰδέα. 47 τοῖς Vind. om.

48 Vind. πρόπον. 49 Mon. δ' ἐν. 50 δ' Vind. om. 51 Vind.

Δεινὸς τοίνυν λόγος ὁ μὲν καὶ ἔστι καὶ εἶναι δοκεῖ,
 ὄνπερ καὶ μόνον οἱ πολλοὶ καὶ τάχ' ἂν ἡμῖν ἀμφισβητή-
 σαντες περὶ τοῦ ὀνόματος τῆς δεινότητος λέγουσιν εἶναι
 δεινόν. φανερόν δὲ ⁵² ἔσται τοῦτο αὐτίκα ἐκ τῶν ῥηθη-
 5 σομένων. ἀλλ' ὅπερ ἐλέγομεν, δεινὸς λόγος ὁ μὲν καὶ ἔ-
 στι καὶ εἶναι δοκεῖ, ὁ δὲ ἔστι μὲν, οὐ μὴν δοκεῖ. ὁ δὲ
 οὐκ ἔστι μὲν, δοκεῖ δὲ εἶναι. περὶ δὲ τοῦ μήτε ὄντος μή-
 τε δοκοῦντος εἶναι τοιούτου ⁵³ περιττὸν διαλαβεῖν. γίνε-
 ται δὲ ὁ μὲν εἶναι τε δοκῶν καὶ ὡς ὄντως δεινός ⁵⁴ κατὰ
 10 τε ἔννοϊαν καὶ κατὰ τὰ ἄλλα πάντα, καθ' ἃ καὶ τὰ λοι-
 πὰ εἶδη τοῦ λόγου. ὁ δὲ ὦν μὲν δεινός, οὐχὶ ⁵⁵ δοκῶν
 δὲ εἶναι, τὸ πλεῖστον ἔχει περὶ τὴν μέθοδον. ὁ δ' αὖ δο-
 κῶν μὲν εἶναι δεινός, οὐ μὴν τοιούτός γε ὦν ὡς ἀλη-
 θῶς, διὰ τῆς λέξεως τὸ πλεῖστον γίνεται. τούτων δὲ τοῦ
 15 μὲν καὶ ὄντος δεινοῦ καὶ δοκοῦντος εἶναι τοιούτου πα-
 ραδείγματα οἱ τε κατὰ Φιλίππου λόγοι, καὶ σχεδὸν ἅ-
 παντες οἱ Φιλιππικοὶ, καὶ τῶν δημοσίων οἱ πολλοί, καὶ
 γὰρ βούλεται δοκεῖν δεινός εἶναι λέγειν ἐνταῦθα, ὅς γε
 καὶ ὁμολογεῖ ζηλοῦν τὸν περιφανῶς δεινότατον γεγονό-
 20 τα ⁵⁶ λέγειν, τὸν Περικλέα. καὶ οὐ μόνον φαίνεται τοι-
 οῦτος ἐνταῦθα, ἀλλὰ καὶ ἔστι. καὶ ἔστι μὲν οὕτως ⁵⁷
 ἐνταῦθα δεινός, ὥσπερ καὶ ἐν ἅπασιν αὐτοῦ τοῖς ⁵⁸ λό-
 γοις εἰς δέον, καὶ κατὰ καιρὸν εἶδει τινὲ λόγον χρησά-
 μενος. κέχρηται μὲν γὰρ ἐνταῦθα τῇ φανερᾷ δεινότητι,
 25 τοῦτο αὐτοῦ ⁵⁹ ἀπαιτοῦντος τοῦ λόγου. διότι δὲ, οὐχὶ
 νῦν καιρὸς εἰπεῖν. ἀλλ' ἐκεῖσε ἐπανιτέον. ἔστι μὲν γὰρ
 οὕτως ⁶⁰ ἐνταῦθα δεινός. δοκεῖ δὲ εἶναι καὶ φαίνεται

ἐν τῇ δέοντι. 52 Vind. δ' ἔσται, εἴ. αὐτίκα Mon. om. 53
 εἶναι τοιούτου Vind. om. 54 Port. δεινός ὦν. 55 Vind.
 οὐ δοκῶν δ' εἶναι. 56 γεγονότα Vind. om. 57 Vind. οὔτος.
 58 τοῖς Mon. om. 59 Mon. αὐτοῦ. Ald. Port. Vind. αὐτόν.
 de confusione harum terminationum vid. T. I. p. 250. 60
 Vind. οὔτος.

δεινὸς τῷ λέγειν οὕτως καὶ τὰ τοιαῦτα, οἷα πάντας αἰσθάνεσθαι, ⁶² ὥς οὐ κατὰ τοὺς πολλοὺς ἐστι τὰ λεγόμενα, οὔτε ταῖς ἐννοίαις, οὔτε τοῖς λοιποῖς.

Τοιγαροῦν ἐννοιαὶ μὲν τῆς τοιαύτης δεινότητος αἱ παράδοξοι καὶ βαθεῖαι καὶ βίαιοι καὶ ὅλως αἱ περινε-
νοημένοι. οἷον, οὐ μὴν ἀλλ' ἐπεικῶς, ὡς Ἀθηναῖ-
οι, ⁶³ τοῦθ' ὃ ⁶⁴ δυσμαχώτατόν ἐστι τῶν Φι-
λίππου πραγμάτων, καὶ βέλτιστον ὑμῖν. καὶ πάλιν ⁶⁵ ὃ γάρ ἐστι χεῖριστον ἐκ τοῦ παρεληλυθό-
τος χρόνου, τοῦτο πρὸς τὰ μέλλοντα βέλτιστον ¹⁰
ὑπάρχει. καὶ πάλιν, ὃ δὴ καὶ βιαιὸν ἐστι διαφερόντως
ἐν τῷ περὶ τῆς παραπρεσβείας· ⁶⁶ οἷον, ἐγὼ δὲ οὐδὲ
συμπεπρεσβευκέναι φημί σοι. πρεσβεύειν μέν-
τοι σὲ μὲν πολλὰ καὶ δεινὰ· ἐμαυτὸν δὲ ὑπὲρ
τούτων τὰ βέλτιστα. καὶ πάλιν, τὸ ἐν τῷ περὶ στε- ¹⁵
φάνου ⁶⁶ περινενοημένως εἰρημένον· οἷον, οἷς γὰρ
οὐκ ἐγράψατο τοῦ προβουλεύματος, τούτοις,
ἃ διώκει, συκοφαντῶν φανήσεται, καὶ τὰ ἐξῆς.
οἷον. οὐκοῦν ἃ μὲν ἐπέδωκα ταῦτά ἐστιν, ὧν οὐ-
δὲν σὺ γέγραψαι. ἃ δὲ φησιν ἡ βουλή δεῖν ἀν- ¹³⁵
τὶ τούτων μοι γενέσθαι, ταῦτ' ἐσθ' ⁶⁷ ἃ διώ- ²⁰
ξεις. καὶ τὸ ἐνθύμημα δὲ τοιοῦτον τὸ ἐφεξῆς. οἷον,
τὸ λαβεῖν οὖν τὰ διδόμενα ὁμολογῶν ἐννομον
εἶναι, τὸ χάριν τούτων ἀποδοῦναι παρανό-
μων γράφῃ; πάννυ γὰρ περινενοημένως διόλου ἐνταῦ-
θα τῷ λόγῳ κέχρηται. ἐπειδὴ οὐκ ἡτιάσω, φησὶ, τὸ ἐπι- ²⁵
δοῦναι, ὁμολογεῖς καὶ τὸ ἐπ' αὐτῷ τι ἀντιλαβεῖν ⁶⁸ ἐν-
νομον εἶναι. εἰ γὰρ μὴ ἐκεῖνο παράνομον, οὐδὲ τοῦτο.
ἀλλ' ἢ μὲν ἐννοια τοιαύτη. οὐ μὴν οὔτε ἢ ⁶⁹ μέθο-

61 Mon. αἰσθάνεσθαι. 62 Port. ὡς ἄνδρες Ἀθ. — Ol. I. p. 10. 63 Port. ὅπερ. Ios. Rhacend. τοῦτο, ὃ. 64 Phil. I. p. 40. 65 p. 400. 66 Port. τοῦ σισφ. — pro cor. p. 266. 267. 67 Vind. ἔσται. 68 Mon. λαβεῖν. 69 ἢ Ald. Mon. Vind. om., est in Port.

δος, οὔτε ἡ ἑξαγγελία ⁷⁰ δοκεῖ πως φαίνεσθαι δεινὴν, εἰ
καὶ ἔστι τοιαύτη ἑκατέρα, ἀληθινὴ ⁷¹ δὲ μᾶλλον καὶ
ἡθικὴ μετὰ κάλλους καὶ σφοδρότητος φαίνεται. δῆλον
δὲ τοῦτο καὶ ἐκ ⁷² τῶν ἐφεξῆς εἰρημένων ἐστίν, ὅτι σφο-
δρὰ ⁷³ ταῦτα καὶ ἡθικὰ ἦν, ἐν δέοντι δὲ οὕτως εἰσῆχθη-
οῦκοῦν ἔννοιαι μὲν αὐταὶ καὶ αἱ τοιαῦται λόγου τοῦ καὶ
ὄντος ⁷⁴ ἀληθῶς δαινοῦ καὶ δοκοῦντος εἶναι. καὶ ἔτι
πρὸς ταύταις αἱ τὸ μέγεθος ποιοῦσαι σχεδὸν ἅπασαι,
οἷον, ἀκμή, σεμνότης, αἱ λοιπαί.

10 Μέθοδοί τε ⁷⁵ ὡσαύτως ὁπόσαι τε ἑοίκασι ταῖς προ-
εξημέναις ἐννοίαις, λέγω ταῖς περινηνοημέναις καὶ βα-
θείαις, καὶ ἔτι πᾶσαι αἱ ἴδιαι ⁷⁶ τῶν τὸ μέγεθος ποιου-
σῶν ἰδεῶν. ὅθεν καὶ νομίζουσιν οἱ πολλοὶ ταῦτ' εἶναι
μόνον δαινότητα. ⁷⁷ καὶ γὰρ καὶ ἡ λέξις τούτων τῶν ἰδε-
15 ῶν ἀρμόττει τῇ οὔσῃ καὶ φαινομένη δαινότητι. αἱ γὰρ
σεμναὶ καὶ τραχεῖαι καὶ σφοδραὶ καὶ ὅλως αἱ τετραμμέ-
ναι δειναὶ τέ εἰσιν ὡς ὄντως δι' ἐνάργειαν, ὅτε τι πρᾶ-
γμα δι' ἐναργείας σημαίνειν εἰς δέον παραλαμβανόμε-
ναι, καὶ φαίνονται τοιαῦται διὰ τὸ αὐτό.

20 Σχήματα δὲ καὶ συνθήκη τὰ τε λοιπὰ ἐφεξῆς ἅπαν-
τα, οὐχ ὅσα δὴ πασῶν ἦν τῶν ποιοουσῶν τὸ μέγεθος ἰδε-
ῶν, ταῦτά ἐστι καὶ τῆς δαινότητος, ἀλλ' ἅπερ τῆς σε-
μνότητος ἦν καὶ ἀκμῆς, λαμπρότητός τε καὶ περιβολῆς.
μάλιστα δὲ τῆς ἰδέας ταύτης καὶ τὸ κατὰ συστροφὴν σχῆ-
25 μα οἰκεῖον. δυνάμει γὰρ μεγάλη φύσει τε κέχρηται καὶ
φαίνεται χρώμενον. οἷον, ὁ γὰρ Μεσσὴν ἦν ⁷⁸ Λα-

70 Ald. Port. ἑξαγγελία. Med. LVII, 5. ad marg. Siceliotae: ἑξαγγελίαν τὴν φράσιν λέγει, αὕτη γὰρ τοῦ κάλλους ἐστὶ. τε-
τρακῶλος γὰρ ἐστὶν ἐν αὐτῇ περίοδος· διὰ δὲ τὴν ἀποστροφὴν ἐστὶ
τῆς σφοδρότητος. 71 Vind. ἀληθινή. 72 Mon. Vind. κάκ.
73 Ald. σφόδρα. Port. marg. Vict. Mon. Vind. σφοδρά. 74
Ald. Port. ὄντως. Mon. Vind. ὄντος, 75 Vind. δι. 76 Vind.
ἴδιαι om. 77 Vind. δαινότητος καὶ γὰρ ἡ λέξις ἡ τούτων. 78

κεδαιμονίοις ἀφιέναι κελεύων, πῶς ἂν ⁷⁹ Ὁρ-
χομενὸν καὶ Κορώνειαν τότε Θηβαίοις παρα-
δοὺς τᾷ ⁸⁰ δίκαια νομίζειν ταῦτ' εἶναι πεποι-
ηκέναι σκήψαιτο; καὶ πάλιν, ⁸¹ ὁ γὰρ οἷς ἂν ἐγὼ
ληφθείην, ταῦτα πράττων καὶ κατασκευαζόμε- ⁵
μενος, καὶ τὰ ἐξῆς. καὶ τὸ, ⁸² εἰ γὰρ ὁδ' ἤχομεν
Εὐβοεῦσι βεβροηθηκότες, καὶ τὰ τοιαῦτα. ⁸³ ἀλλ'
ὁ μὲν καὶ ὦν καὶ δοκῶν εἶναι ⁸⁴ δεινὸς λόγος οὕτω γί-
νεται. Τοῦ δ' αὖ μὴ δοκοῦντος μὲν εἶναι δεινοῦ, ὄν-
τος δὲ ὡς ἀληθῶς τοιούτου, παραδείγματα εἰσι σχεδὸν ¹⁰
ἅπαντες οἱ ιδιωτικοὶ τοῦ Δημοσθένους λόγοι, καὶ τῶν
δημοσίων δὲ οὐκ ⁸⁵ ὀλίγα μέρη. τὰ γε μὴν τοῦ Λυσίου
Θαρρόων ἴσως εἴποι τις ἂν ὅτι πάντα. γίνεται δὲ κατ' ἐν-
νοιαν μὲν οὐδαμῶς, ἐν δὲ τῇ μεθόδῳ, καθάπερ ἔφθην ⁸⁶
εἰπὼν, τὴν πλείστην, μᾶλλον δὲ τὴν πᾶσαν ἔχει δύνα- ¹⁵
μιν ἢ τοιαύτη δεινότης· καὶ τοῦτο δηλὸν ἐξ αὐτῶν τῶν
παραδειγμάτων. τὸ γὰρ σφόδρα ἠθικαῖς καὶ ἀνειμέναις
καὶ ⁸⁷ ταῖς ἐννοίαις καὶ τῇ λέξει καὶ πᾶσι τοῖς ἐπομένοις
τῇ λέξει, οἷον σχήμασι, κώλοις, συνθήκαις, ἀναπαύσεσι,
ῥυθμοῖς, τὸ πᾶσι δὴ τούτοις ἠθικῶς καὶ ἀφελῶς ⁸⁸ καὶ ²⁰
ἀνειμένως δοκοῦντα λέγειν ὑπορύττει ⁸⁹ πον, καὶ κατα-
σκευάζει ἃ βούλεται τις μᾶλλον, ἢ εἰ μὴ ἀνειμένως μὴδ' ⁹⁰
ἀφελῶς ἐδόκει λέγειν· καὶ τοῦτο καὶ ἐν προσιμίαις καὶ ἐν
καταστάσεσι καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἅπασι ποιεῖν σφόδρα οἶ-
μαι δεινοῦ λόγου, οὐ μὴν δοκοῦντός γε εἶναι τοιούτου. ²⁵

Edd. Codd. Μεσσην. — Phil. II. p. 69. 79 ἂν Ald. Mon.
om., est in Port. Vind. 80 Ald. Mon. τὰ. Port. Vind. τῷ.
81 Phil. III. p. 115. 82 Ol. I. p. 11. 83 Vind. τὰ ἐξῆς.
84 εἶναι δεινός Vind. om. 85 Port. οὐχ. 86 Ald. ἔφην.
Port. Mon. Vind. ἔφθην. vide epist. crit. p. 40. 87 Vind.
καὶ om. 88 καὶ ἀφελῶς Mon. om. 89 Ald. Mon. Vind.
ὑπορύττειν ποι [Vind. πως] καὶ κατασκευάζειν. correxit Portus.
90 Vind. μὴδέ. 91 Vind. εἶναι δεινοῦ, τοιοῦτον δ' αὖ.

τοῦτο δ' αὖ καὶ τῆς ⁹² ὄντως δεινότητός ἐστι, τὸ δοκεῖν
 ἀφελῇ τινα, καὶ ἀπλοῖκόν παρέχεσθαι λόγον, καὶ αὐτὸν
 πως εἶναι δοκεῖν τοιοῦτον, πᾶν τὸναντίον ὄντα τε καὶ
 ποιοῦντα κατὰ τὸν λόγον. οὐ μὴν διαρμὰ τι ⁹³ οὐδὲ
 5 ἀξίωμα δύναται ἂν ἔχειν ὁ τοιοῦτος λόγος, οὐδὲ τοῖς ὁ-
 λοις εἶναι δεινός, εἰ δι' ὅλου τοιοῦτον ⁹⁴ ἐργάζεται τις
 αὐτὸν τὸν τρόπον· ἐπεὶ καὶ βίας πολλάκις καὶ βαθυτή-
 τος δεῖ καὶ μεγέθους τινός, οἷς ὁ μὲν ῥήτωρ χρῆται, κάν-
 ταῦθα λέγω καὶ ἐν ιδιωτικοῖς. Λυσίας δὲ καὶ οἱ κατὰ
 10 Λυσίαν ἦττον, ἔν' ⁹⁵ ἀσφαλῶς ἀποφαίνεται τις. ἐπεὶ
 τάχ' ἂν περὶ τούτων εἰ δεῖ λέγειν, ἢ βραχεία ἢ οὐδ' ⁹⁶
 ἄλλως τούτοις ἐκεῖνοί γε χρησάμενοι φαίνονται, δύο μὲν
 δὴ ⁹⁷ ταῦτα δεινότητος εἶδη. Φαίνεται δὲ λόγος δεινός,
 136 οὐκ ὢν τοιοῦτος, ὃ δὴ καὶ τρίτον ἔφην ⁹⁸ δεινότητος εἶ-
 15 δος εἶναι, ὁ τῶν σοφιστῶν, λέγω τῶν περὶ Πῶλον καὶ
 Γοργίαν καὶ Μένωνα καὶ τῶν καθ' ἡμᾶς ⁹⁹ οὐκ ὀλίγων,
 ἵνα μὴ ¹ πάντων λέγω. γίνεται γὰρ τὸ πλεῖστον περὶ τὴν
 λέξιν, ὅταν τραχείας καὶ σφοδράς ² τις ἢ καὶ σεμνάς
 συμφορήσας λέξεις, ³ εἴτ' ἐξαγγέλλῃ ταύταις ἐννοίας ἐπι-
 20 πολαίους καὶ κοινὰς ⁴ καὶ μάλιστα εἰ καὶ σχήμασι χρῶ-

92 post τῆς in Mon. inseritur ὥς. Vind. τὸ τῆς ὄντως. 93
 Vind. Mon. διαρμὰ γε οὐδὲ ἀξίωμα τι. Ald. διαρμὰ τι οὐδὲ
 ἀξίωμα τι. Port. posterius τι om. 94 Vind. τοῦτον. tum
 Ald. ἐργάζεται. 95 Vind. ἵνα. tum Par. ad ἀποφαίνεται τις
 habet ad marg. γε. ἀποφήνομαι. 96 Ald. Mon. Vind. οὐδέ.
 Port. οὐδ'. 97 Vind. δὴ καί. 98 Vind. ἔφην εἶναι δεινόν.
 99 Vind. ἡμᾶς δι. 1 Mon. ἵνα μὴ λέγω πάντας. 2
 Vind. τραχ. καὶ σεμνάς τις ἢ καὶ σφοδράς. 3 λέξεις Ald. Vind.
 om., est in Port. Mon. — tum Vind. εἴτα. 4 Ald. Port.
 Vind. κοινὰς. Mon. Par. κοινὰς. Sch. in Par. καινοπρεπεῖς εἰ και-
 νὰς γράφεις, ὥς τάφοι πιστόμενοι ἐπὶ γιγνῶν εἰ τις λέγοι. Sicel.
 p. 458. καινὰς, διχῶς φέρεται ἡ γραφή. ἀλλ' εἰ μὲν καινὰς εἴη,
 δημοτὶ τὰς καινοπρεπεῖς καὶ καινευρέτους. εἰ δὲ κοινὰς, τὰς πᾶσι
 κοινὰς, τὰς πᾶσι ληπτὰς καὶ προχείρους.

το, κώλοις τε καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσιν ⁵ ἢ τισι κεκαλλω-
 πισμένοις, ἀκμαίοις τε καὶ σεμνοῖς. καὶ μὴν καὶ τὸ πρὸ
 τῶν ἀποδείξεων λοιδορίαις ἢ σφοδρότησιν εἰκῇ κεχρη-
 σθαι, ⁶ ἢ ἔνθα ὅλως μηδενὸς τοιούτου δεῖ, καθάπερ
 εἴωθεν Ἀριστογείτων ποιεῖν, φαινομένη τις ἐστίν, οἱ ⁸
 μὴν οὔσα δεινότης, ὑπόκενον γὰρ καὶ ψυχρὸν μᾶλλον
 τὸ τοιοῦτον, ἐπεὶ καὶ ἐννοαῖς χρήσται ⁷ τις ἢ καὶ μεθό-
 δοις ἐχούσαις μέγεθος, οἷον σεμναῖς ἢ σφοδραῖς ἢ τρα-
 χεῖαις ἢ λαμπραῖς ἢ ἀκμαίαις ἢ καὶ ταῖς περιβαλλούσαις
 τὸν λόγον, μὴ κατὰ καιρὸν δὲ ποιῇ τοῦτο, μηδὲ ἔνθα ¹⁰
 δεῖ, φανεῖται μὲν δεινός, οὐ μὴν ὡς ἀληθῶς γε ἔσται ⁹
 τοιοῦτος. τὸ μὲν οὖν δὴ τῇ λέξει χρῆσθαι μεγάλη ποτὲ
 ἐπὶ μικρᾷς ² τινοῦ καὶ λιτῆς ¹⁰ ἐννοίας, χρήσιμον εἶ-
 ναι, καὶ μὴ μόνον τῇ λέξει, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐπομένοις αὐ-
 τῇ, συγχωρῶ. ἐπειδὴ καὶ ¹¹ Ἰσοκράτης φησὶ ῥήτορος εἶ- ¹⁵
 ναι τὸ τὰ μικρὰ μεγάλως εἰπεῖν δύνασθαι, καὶ τὰ με-
 γάλα μικρῶς, οὐ μὴν ἀπλῶς ἐστὶ χρήσιμον, ὥσπερ σχε-
 δὸν οὐδὲ ἄλλο οὐδέν. ¹² εἶδος λόγου, ἀλλ' ὅτε εἰς δέον
 παραλαμβάνοιτο. ἐστὶ δὲ τοῦτο μεγάλης καὶ ¹³ τελεω-
 τάτης ἐπιστήμης οἶμαι, τὸ χρῆσθαι τοῖς καιροῖς εἰδέ- ²⁰
 ναι τε καὶ δύνασθαι. ἢ γὰρ ὡς ὄντως ¹⁴ δεινότης αὐ-
 τῇ ἐστὶ, καθάπερ ἔλεγον εὐθύς ἐν ἀρχῇ τοῦ περὶ δεινό-

5 Vind. ἅπασιν. 6 Mon. Vind. χρῆσθαι. 7 Ald. χρή-
 σητο. Vind. χρήσαιτο. Port. Mon. χρήσεται. 8 Vind. ἐστί. 9
 Vind. μικρῶς. 10 Ald. λοιτῆς. 11 Vind. καὶ ὁ Ἰσ. — Vict.
 laudat Plut. vita Isocr. [T. XII. p. 242. Hutten.] πάλιν δ' ἐρο-
 μένου τινὸς αὐτὸν, τί ῥητορικὴ, εἶπε· τὰ μὲν μικρὰ μεγάλα, τὰ δὲ
 μεγάλα μικρὰ ποιεῖν. Idem apophthegma plenius servavit Pla-
 nudes T. V. p. 455. v. 10. Io. Sicel. T. VI. p. 132. v. 17. p. 133.
 v. 13. 12 οὐδέν Vind. om. 13 Vind. καὶ τῆς. 14 Ald.
 Vind. οὕτως. Port. Mon. marg. Vict. et Spengel. συναγ. τεχν.
 p. 81, ὄντως. Mon. ὡς om. Ad rem cfr. Isocr. contr. soph.
 p. 331. Bekk.

τητος λόγου, τὸ τοῖς εἶδαισι ἅπασι τοῦ λόγου καὶ πα-
σαις ἐννοίαις εἰδέναι, πότε δεῖ, καὶ ποῦ, καὶ πρὸς ὅν τι-
να, καὶ πῶς, καὶ ἐφ' οἷς χρῆσθαι, καὶ μὴ μόνον εἰδέ-
ναι, ἀλλὰ καὶ δύνασθαι. τοῦτο δὲ ἰδίας ἐστὶ πραγμα-
15 τείας ἐπομένης μὲν τῷ περὶ ¹⁵ ἰδεῶν λόγῳ, καθάπερ ὁ
περὶ τῶν ἰδεῶν τῷ περὶ εὐρέσεως, χωρὶς δὲ ταττομένης
καὶ καθ' ἑαυτήν. ἀγαπητὸν γὰρ, εἰ καὶ μὴ πάρεργον
ἐτέρας τις τὸ τοιοῦτον πραγματείας ποιησάμενος, μηδὲ
ἐν προσθήκης ἀποδοῦς μέρει, καθάπερ νῦν ἂν γένοιτο,
10 ἰδίαν δὲ ἀποδοῦς σπουδὴν ἣν προσήκει τῷ τοιούτῳ, μὴ
πάντη σφαλεῖν τοῦ λόγου τοῦ περὶ αὐτῆς. ἐπεὶ καὶ ὅσα
τὸν περὶ τῶν ἰδεῶν γράφοντες λόγον τοῦτον αὐτὸν ¹⁶ ἐν
ἐνίαις αὐτῶν ἐνεπηγγελάμεθα ἐν τῷ περὶ δεινότητος ἐ-
ρεῖν, ταύτης ἐστὶ τῆς πραγματείας. καὶ ὁποῖον γε τοῦ-
15 το καὶ ὁπόσον ἔργον, ¹⁷ ὁ πειραθεὶς γνώσεται. σχεδὸν
γὰρ οὐδὲ ἀνθρωπίνης ἐστὶ δυνάμεως, θείας δὲ τινος ἰ-
σχύος, τέχνη πάντα ὑπολαβεῖν ¹⁸ ταῦτα, καιροὺς, πρόσ-
ωπα, τόπους, αἰτίας, τρόπους, τᾶλλα ¹⁹ ὅσα τοιαῦτα·
καὶ δεῖξαι περὶ πάντων μὲν προβλημάτων, πάντων δ' ²⁰
20 αὐτῶν ἐν τοιούτοις εἰδῶν ²¹ καὶ τρόπων, πάντων δ' αὐ-
τῶν κατὰ μέρος νοημάτων, εἴτ' οὖν εἴη προκαταρκτικά ²²
εἴτε πιστωτικά τε καὶ συστατικά, εἴτε ἀντιθέσεων λυτι-
κὰ, εἴτε ἐπιλογικά πασῶν τε ἰδεῶν λόγον· ποῖον μέντοι
προσῆκει τὸ ὅλον εἶδος εἶναι τοῦ λόγου κατὰ τόδε τὸ
25 ζήτημα, ἐπὶ τῶνδε τῶν ἀνδρῶν, κατὰ τοῦδε τοῦ προσώ-
που λεγόντων, κατὰ τόνδε τὸν καιρὸν, ποῖα δὲ αὐτῶν ²³ τὰ

15 Vind. περὶ τῶν ἰδ. 16 αὐτὸν ἐν in Par. supra lin. ascribitur. 17 ἔργον Vind. om. 18 Vind. ὑποβαλεῖν. 19 Vind. τὰ ἄλλα. 20 δ' Ald. Mon. om., est in Port. Vind. 21 Med. LVII. 5. ad marg. εἶδη λέγει τὸ δικανικόν, τὸ πανηγυρι-
κόν, τὸ συμβουλευτικόν. τρόπους δὲ τὸ ἐνδοξον, τὸ ἄδοξον καὶ τὸ ἁμφίδοξον. 22 In Med. supra lin. scriptum: προοιμιαστικά. 23 Ald. Port. Mon. ποῖα δὲ αὐτῶν τὰ κατὰ μ. Vind. ποῖα δὲ

κατὰ μέρος νοήματα. καὶ τίνα μὲν εἰπεῖν τῶν εὐρεθέν-
των, τίνα δὲ ἄρρητα ἔξιν ²⁴ ἐνταῦθα βέλτιον· (ἐτέρωθε
γάρ, ἂν οὕτω τύχη καὶ τοῦναντίον ἔσται) καὶ τίς τοῖς
κριθεῖσι ²⁵ ῥηθῆναι τάξις ἀρίστη νῦν, καὶ ἐπὶ τῶνδε·
(πάλιν γὰρ καὶ τοῦτο ἐφ' ἐτέρων, καὶ κατ' ἄλλον και- ⁵
ρὸν τάχα ἴσως ἐτέρως ἔσται,) καὶ πῶς μὲν τοῦτο, πῶς
δ' ἐκεῖνο εἰσακτέον· καὶ τίσι μὲν πλεονάσαι τῶν ἐννοιῶν
καὶ τίνα τρόπον βέλτιον, τίνων δὲ τὴν ταχίστην ἀπαλ-
λάττεσθαι, καὶ δι' ἐλαχίστου πως αὐτῶν ἐπιμνησθέντα·
ταῦτα δὲ ²⁶ πάντα καὶ τὰ τοιαῦτα τέχνη διαλαβεῖν, καὶ ¹⁰
ταῦτα μὴ διὰ σφόδρα μακρῶν, θεῖον οἶμαι τι πρᾶγμα
ἐστὶ, καὶ οὐκ ἀνθρωπίνης δυνάμεως. οὐ μὲν ἄλλ' ὅσον
γε ἀνθρώπου φύσις ἐξαρκεῖν τοῖς τοιούτοις ἱκανή, καὶ ἡ-
μᾶς ἐξαρκέσειν οἶομαι, καὶ διαλήψεσθαι γε περὶ τούτων
ἀπάντων ἐν τῷ περὶ μεθόδου δεινότητος ἱκανῶς, εὐθύς ¹⁵
μετὰ ταῦτα. πρότερον δὲ εἰπεῖν ἀνάγκη περὶ τε πολιτι-
κοῦ λόγου καὶ τῶν κατ' ἄνδρα εὐδοκιμούντων ἐπὶ λόγοις,
οὐχ ἀπάντων, ἀλλὰ τῶν γε κρατίστων, καὶ ἀφ' ὧν οὐ
χαλεπὸν ἂν γένοιτο τοῖς τε τὰ προειρημένα πάντα καὶ
τὰς γενικὰς ἰδέας ἐπεγνωκόσι τοῦ λόγου, καὶ περὶ τῶν ¹³⁷
ἄλλων ἐκάστου γινώσκειν ἃ δεῖ, καὶ νέων ἤδη καὶ πα- ²⁰
λαιῶν. ἀλλὰ λεκτέον γε ἤδη περὶ τοῦ λόγου τοῦ πολι-
τικοῦ.

αὐτὰ των κατὰ μ. Med. ὅποια δὲ αὐτὰ τὰ κατὰ μ. ad marg. γρ.
ὅποια δ' αὐτῶν τὰ κατὰ μέρος νοήματα. Κατὰ μέρος οἶμαι νο-
ήματα λέγειν καὶ τὰ ἐνὸς ἐκάστου κεφάλαια ἀποδεικτικά καὶ συ-
στατικά ἐπιχειρήματα, λέγω ἐργασίας, ἐνθυμήματα καὶ τὰ καλού-
μενα πλαστικά. ²⁴ Ald. ἐάν. ²⁵ Med. ad marg. τοῖς ἐκλε-
γεῖσι δικασταῖς ἢ ἀκροαταῖς ἢ βουλευταῖς. ²⁶ Ald. Mon. δὴ
γάρ. Port. Vind. γὰρ om.

C a p. X.

ΠΕΡΙ ΤΟΥΤ¹ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ.

Ὁ πολιτικὸς τοίνυν καλούμενος λόγος γίνεται μὲν
 διὰ πασῶν τῶν προειρημένων ἰδεῶν, οὐ μὴν ἀπλῶς γε,
 κραθισῶν ² δὲ πως πρὸς ἀλλήλας, ὥς ἐλέγομεν. καὶ ὁ
 5 μὲν τῇ ἀρίστῃ μίξει χρησάμενος τούτων τὸν ἄριστον δη-
 λαδὴ ³ τῶν πολιτικῶν λόγων ἐργάσεται· ὁ δὲ μετ' ἐκεῖ-
 νον, τὸν κατὰ δεύτερον λόγον γινόμενον τῶν πολιτικῶν
 ἄριστον· ὁ δὲ καὶ μετὰ τοῦτον, τὸν κατὰ τρίτον δηλαδὴ
 λόγον τοιοῦτον. καὶ περὶ τῶν ἄλλων δὲ ὡσαύτως· εἰρή-
 10 σθω. τίς δὲ ⁴ ἡ ἀρίστη μίξις αὐτῶν, καὶ τίς ὁ κράτιστος
 τῶν λόγων τῶν πολιτικῶν, ὅτι μὲν ὁ Δημοσθενικὸς, οὐ-
 δεὶς ἀμφιβάλλει δῆπουθεν· οὐ μὴν ἀπλῶς γε ἡμῖν περὶ
 Δημοσθένους νῦν πρόκειται λέγειν, ἀλλὰ περὶ τοῦ καλ-
 λίστου τῶν πολιτικῶν, ἵνα ἀπὸ τούτου καὶ περὶ τῶν ἄλ-
 15 λων τῶν κατ' ἄνδρα εὐδοκμοούντων ἐπὶ τοῖς πολιτικοῖς
 λόγοις χαρακτηρίζειν ἡμῖν μὴ ἢ χαλεπόν. συμβαίνει γε
 μὴν ἀναγκαιῶς περὶ τούτου λέγουσι, καὶ περὶ Δημοσθέ-
 νους λέγειν δοκεῖν· ἐπεὶ καὶ ἀντιστρέφει. ⁵ ἄριστός τε
 γὰρ πολιτικῶν λόγων ὁ Δημοσθενικὸς, ὅ τε αὖ ⁶ Δημο-
 20 σθενικὸς λόγος τῶν πολιτικῶν ἄριστος. φημὶ τοίνυν δεῖν
 ἐν τῷ ταιούτῳ λόγῳ πλεονάζειν μὲν αἰεὶ τὸν τε τὴν σα-
 φήνειαν ποιοῦντα τύπον, καὶ τὸν ἡθικὸν τε καὶ ἀληθῆ,
 καὶ μετὰ τούτους τὸν γοργόν. τῶν δ' αὖ τὸ μέγεθος ποιου-
 σῶν ἰδεῶν τὴν μὲν περιβολὴν διόλου πλεονάζειν, καὶ οὐχ
 25 ἥττον γε ἢ τὸν καθαρότητα τε καὶ εὐκρίνειαν. τὴν μὲν-
 τοι τραχύτητα τε ⁷ καὶ σφοδρότητα παρισυσθῆναι μὲν
 πως τοῖς εἰρημένοις, κατὰ δεύτερον δὲ καὶ τρίτον λόγον.

1 Vind. τοῦ. om. 2 Mon. συγκραθισῶν. 3 Vind. δῆ.

4 Vind. τίς δὲ ἡ ἀρίστη. Ald. Port. Mon. ἥτις δὲ ἀρίστη. 5

Vind. ἀναστρέφει. 6 αὖ Vind. om. 7 τε Mon. Vind. om.

ἀκμή δὲ καὶ σεμνότης ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἔτι λαμπρότης εἶ-
 ναι μὲν ὀφείλει, οὐ μὴν οὕτως, οὐδὲ ἐπὶ τοσοῦτον, ἐφ'
 ὅσον καὶ αἱ προειρημέναι τῶν ἰδεῶν, ἀλλ' ἐπ' ἑλαττον·
 ὅπου γε τὴν σεμνότητα καὶ διακόπτειν ἐν τῷ πολιτικῷ
 χρή λόγῳ, καὶ καθαιρεῖν⁸, ἀπὸ τοῦ μεγέθους. οἷον,⁹ ἅ-
 πας ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος, καὶ μεγάλην πό-
 λιν οἰκῶσι, καὶ μικρὰν, φύσει καὶ νόμοις διοι-
 κεῖται. παρεντεθὲν γὰρ τὸ, καὶ μεγάλην πόλιν
 οἰκῶσι, καὶ μικρὰν, καὶ διακόψαν τὸν λόγον, κα-
 θεῖλεν ἀπὸ τοῦ μεγέθους, καὶ ἦττον ἐποίησε φανῆναι¹⁰
 σεμνόν. ¹⁰ ἤδη δὲ που καὶ ἡ λαμπρότης ταῦτό πέπονθε
 τοῦτο, ὥς καὶ παρὰ τῷ Δημοσθένει. οἷον,¹¹ αἴττη
 τῶν περὶ Θήβας ἐγένετο πραγμάτων ἀρχὴ καὶ
 κατάστασις πρώτη. εἴτα πρὶν ἐπαγαγεῖν, ὃ σφόδρα
 ἂν ἐποίησεν αὐτῷ ¹² τὸν λόγον λαμπρὸν καὶ σοφιστικόν,¹³
 λέγω τὸ, τοῦτο τὸ ψήφισμα τὸν τότε ἐπιστάντα
 τῇ πόλει κίνδυνον παρελθεῖν ἐποίησεν ὥσπερ
 νέφος, διέκοψε καὶ ἦττον ἐποίησεν αὐτὸν φανῆναι λαμ-
 πρόν, παρενθεῖς τὸ, τὰ πρὸ τούτων εἰς ἑχθραν καὶ
 μῖσος καὶ ἀπιστίαν τῶν πόλεων ὑπηγμένων¹⁴
 ὑπὸ τούτων. μεγέθους μὲν οὖν μέχρι τοσοῦτου καὶ
 τοῦτον τὸν τρόπον προσεῖναι δεῖ τῷ λόγῳ τῷ ἀρίστῳ τῶν
 πολιτικῶν. δεινότητος δὲ τῆς μὲν καὶ ¹⁵ οὔσης καὶ φαι-
 νομένης ὡς ἐλάχιστον, τῆς δὲ ἐν μεθόδῳ κειμένης πάμ-
 πολυ. περὶ ταύτης δὲ ἔφην ἰδίᾳ πραγματεύεσθαι. τῆς¹⁶
 δὲ φαινομένης μόνον ¹⁶ δεινότητος, οὐδὲν, πλὴν εἰ τὰ
 λαμπρὰ καὶ ἀκμαῖα εἰς τοῦτο ἀναφέρουσι ¹⁷ τις. τούτων
 δὲ ὅποσον ¹⁸ δεῖ μετεῖναι τῷ πολιτικῷ λόγῳ, προείρηται.

8 Vind. καθαρῆν. 9 c. Aristog. p. 774. 10 Vind.
 σεμνὸν φανῆναι. mox id. ταῦτόν πέπ. 11 pro cor. p. 291.
 12 Vind. αὐτῷ om. 13 καὶ Mon. om. 14 Ald. Mon. μὲν.
 Port. Vind. μόνον. 15 Ald. ἀναφέρει. Port. Mon. Vind. ἀνα-
 φέροι. 16 Ald. Mon. Vind. ὅποσον. Port. ὅποσον. tum Ald.

- κάλλος δὲ, ὅπερ ἔφαμεν εἶναι καθάπερ¹⁷ κομμητικόν,
 διόλου μὲν ἔχειν ὁ πολιτικὸς ὀφείλει, ἥττον δὲ ἐμφαινό-
 μενον, οἷόν ἐστι καὶ παρὰ Δημοσθένει, καθάπερ ἐδεί-
 ξαμεν ἐν τῷ περὶ κάλλους. ἐνθα μέντοι λογισμῶν δεῖ
 5 καὶ λεπτότητος, ἐνταῦθα καὶ πλεονάζειν¹⁸ προσήκει τοῖς
 τοῦ κάλλους ῥυθμοῖς καὶ ταῖς συνθήκαις καὶ ἀναπαύσε-
 σιν· αἱ γὰρ ἐπιμέλειαι τῆς λέξεως ταῖς πυκνότησι τῶν ἐν-
 νοιῶν ἐπιτήδευοι. καὶ τὸ καθαρὸν αὖ τὸ¹⁹ τῆς συνθή-
 κης τε καὶ ἀναπαύσεως ἀφαιρεῖται τῶν τοιούτων νοη-
 138 μάτων ἢ καὶ ζητημάτων τὸ ἄγαν αὐστηρὸν, χάριν τινὰ
 10 προσβάλλον ἄφ' ἑαυτοῦ καὶ διεγείρον τὸν ἀκροατὴν, καὶ
 οὐκ ἔῳν ἄχθεσθαι τῇ πυκνότητι τῶν νοημάτων καὶ τῇ
 συνεχείᾳ. τοιαῦτα γὰρ τὰ ἐν τοῖς λογισμοῖς κείμενα καὶ
 δυνάμειος λόγου δεόμενα. ἐπεὶ γὰρ ἐστὶν ἡ τοῦ λόγου δι-
 15 ναμῖς, τὸ τὰ πολλὰ ἢ τὰ δυσχερῆ καὶ σχολιὰ τῶν νοη-
 μάτων, ἢ τὸ συναμφοτέρων δι' ἐλαχίστων σαφῶς εἰπεῖν
 ἄνευ τοῦ προσπεσεῖν εἰς τινὰ κακίαν λόγου, οἷον,²⁰ εὐ-
 τέλειαν ἢ σκληρότητα, δεῖ τινος κάλλους τῇ βραχύτητι,
 ὃ δὴ ποιεῖ ἡ²¹ ἐπιμέλεια.
 20 Πρὸς δὲ τούτοις μάχεται πῶς τῷ εὐτελεῖ τὸ ἐπιμε-
 λές καὶ μὴ διερρόμιμένον.²² ὥστε, εἰ καὶ συμβαίνει διὰ λε-
 πτότητα νοημάτων, (ὃ δὴ πολλάκις πέφυκεν ἐν τοῖς τοι-
 οῦτοις γίνεσθαι) καταφύγεσθαι τὸν λόγον εἰς εὐτέλειαν,
 ὁρθώσεως ἂν οὕτως αὐτὸν τοῖς τοῦ κάλλους σχήμασι καὶ
 25 τοῖς ῥυθμοῖς, ταῖς τε συνθήκαις καὶ ταῖς²³ ἀναπαύσεσιν.
 ἀλλὰ ταυτὶ τὴν ἀκριβῶς ἐν τῷ περὶ μεθόδου δεινότητος
 ἡμῶν

πολικῷ. 17 Vind. καθάπερ τι. In Mon. καθάπερ manu rec.
 insertum est. 18 Ald. Mon. πλεονάζων. Port. Vind. πλεονά-
 ζειν. 19 Ald. Port. αὐτό. Mon. Vind. αὖ τό. 20 Mon. ἡ.
 21 ἡ Ald. Port. Mon. om., recepi ex Vind. 22 Ald. Mon.
 διερρόμιμένον. Port. διερρόμιμένον. Vind. ἐρρόμιμένον. 23 Mon. ταῖς
 om.

ἡμῖν λελέγεται, τὸ πότε καὶ πῶς δεῖ πλεονάζειν ἐν τίσιν
 τῶν ἰδεῶν. νυνὶ δὲ ἀπλῶς περὶ πολιτικοῦ λέγομεν ²⁴ λό-
 γου καὶ Δημοσθενικοῦ ἐν τῷ καθόλου, καὶ οὐ περὶ τι-
 νος Δημοσθενικοῦ ἢ πολιτικοῦ. διαφέρει δὲ ἡ ²⁵ κα-
 θόλου τι λέγειν ἢ ἐπὶ μέρους. ἐπεὶ καὶ οἱ δημόσιοι λό- 5
 γοι τοῦ ῥήτορος καὶ οἱ ἰδιωτικοί, καὶ πάλιν τῶν δημο-
 σίων ὁ πρὸς Λεπτίνην καὶ ὁ κατ' Αἰσχίνου Δημοσθε-
 νικοὶ δῆπουθέν εἰσιν ἅπαντες, διαφέρουσι δὲ ἀλλήλων πάμ-
 πολυ, τῷ ²⁶ μὴ περὶ ταῦτόν εἶδος πλεονάσαι· εἰ γὰρ καὶ
 ἄλλοις τισὶ πολλάκις εἶδουσιν, οἷον τραχύτητι ἢ ἐπιεικείᾳ 10
 ἢ ὅλως ἤθι ἢ τινι τῶν λοιπῶν δι' αἰτίας τινὰς ²⁷ ἐπὶ
 πλεῖον δεῖ χρῆσθαι, ἀλλ' ὅ γε ἀπλῶς Δημοσθενικὸς καὶ
 πολιτικῶν κάλλιστος λόγος ἐκείνως καὶ δι' ἧς ἐλέγομεν
 κράσεώς τε καὶ μίξεως γίνεται. πλεονάζοντος μὲν κατ'
 αὐτόν ²⁸ τοῦ τύπου τοῦ τὴν σαφήνειαν ποιοῦντος, καὶ 15
 τοῦ ἡθικοῦ τε καὶ ἀληθινοῦ, καὶ μετὰ τούτους τοῦ γορ-
 γοῦ, τῆς τε περιβολῆς παραπλησίως τούτοις, τραχύτη-
 τός τε καὶ σφοδρότητος οὐ παραπλησίως τῇ περιβολῇ,
 κατὰ δεύτερον δὲ καὶ τρίτον λόγον. σεμνότητος δὲ καὶ
 λαμπρότητος καὶ ἀκμῆς ἔτι ἐνδεδέστερον ἢ κατ' ἐκείνας ²⁰
 δεινότητος δὲ τῆς μὲν ἐν μεθόδῳ μάλιστα, τῆς δὲ ἄλλης
 ἥκιστα, ἢ ὡς ἐλάχιστα. κάλλους δὲ τοῦ κομμηωτικοῦ πλεο-
 νάζοντος μὲν ὁμοίως τοῖς πρώτοις, καὶ μάλιστα ὅτε δυ-
 νατῶς ἐξαγγεῖλαι τι δέοι, ἀνεμφάτως δὲ καὶ ἥττον ἔχον-
 τος φανεράν τὴν ἐπιτήδευσιν. διὰ γὰρ τούτων ἀπάντων 25
 οὕτω μιγνυμένων ὁ κάλλιστός τε ²⁹ πολιτικὸς καὶ Δημο-
 σθενικὸς γίνεται λόγος. ³⁰ τούτου δὲ τοῦ λόγου τοῦ πο-

24 Port. λέγομεν. 25 ἡ Mon. om. 26 Ald. τό. Port.
 Mon. Vind. τῷ. 27 Mon. τινός. 28 Ald. Mon. κατὰ ταύ-
 τόν. Port. Vind. κατ' αὐτόν. sq. τοῦ Ald. Mon. Vind. om., est
 in Port. 29 Port. τε καὶ πολ. 30 Ald. Mon. Par. λόγος
 om. Par. ad marg. γρ. Δημοσθ. λόγος γίνεται. ita Vind. — Port.

λιτικοῦ ὁ μὲν ἐστὶ συμβουλευτικός, ὁ δὲ δικανικός, ὁ δὲ πανηγυρικός. καὶ ὁ μὲν συμβουλευτικός δηλόν, ὡς ἐν ³¹ τοῖς μέγεθος ποιοῦσι μᾶλλον πλεονάζει τύποις μετὰ τῆς καὶ ³² οὔσης καὶ φαινομένης ³³ δεινότητος. δεῖ γὰρ καὶ
 5 φαίνεσθαι τοιοῦτον τὸν ³⁴ συμβουλευτικὸν διὰ τὸ ἀξιωματικὸν ὀφείλειν εἶναι, ἅμα ἔχοντα δηλαδὴ καὶ τὰ ἄλλα πάντα, ἃ τὸν κάλλιστον τῶν πολιτικῶν δεῖν ἔφαμεν ἔχειν λόγον· ἡθους δὲ πλὴν ὅσον ἐπὶ βαρύτητι καὶ τοῦ ³⁵ κατ' εἰρωνεῖαν σφοδροῦ μετρίως μεθέξει. εἰ δὲ τινες τῶν συμ-
 10 βουλευτικῶν, οἷον οἱ φύσει τοῦ ῥήτορος οὕτως ἐπιγραφόμενοι συμβουλευτικοὶ, πολὺ τὸ ἡθικὸν ἔχουσι καὶ τὸ ³⁶ ἐπεικὲς, οὐ δεῖ θαυμάζειν τὸ εἰρημένον. νυνὶ γὰρ οὐ περὶ τῶν κατὰ μέρος λόγων χαρακτηρίζομεν, ὃ δὴ πολλάκις διεμαρτυράμεν, ἀλλὰ περὶ τοῦ καθόλου διαφέρον-
 15 τος εἶδους ἐν λόγῳ συμβουλευτικῷ· ὁποῖόν ἐστι τὸ ἐν Φιλιππικοῖς. ὥστε εἰ προσώπων τις ιδιότης, ³⁷ ἢ τι τοιοῦτον ἕτερον ἠνάγκασε κατελθεῖν ἀπὸ τοῦ οἰκείου ἀξιωματος τὸν συμβουλευτικὸν λόγον εἰς τὸ ἡθικώτερον, ὡς ἐν τῷ ὑπὲρ Μεγαλοπολιτῶν ἢ καὶ τῷ ³⁸ ἄλλῳ, μὴδὲν
 20 τοῦτο ἐμποδῶν ³⁹ εἶναι νομίζομεν πρὸς τὸ δεῖν τοιοῦτον εἶναι τὸν ἄριστον τῶν συμβουλευτικῶν, ὁποῖον ἐχαρακτηρίζομεν, ἀξιωματικὸν λέγω, καὶ οἷς εἵπομεν πλεονάζοντα, ἐκεῖνος γὰρ οὐκ ἔτ' ἂν ἄριστος εἴη τῶν συμβουλευτικῶν. ὅγε τῇ οἰκείᾳ φύσει διὰ τι χρῆσασθαι ἐμ-
 139 25 ποδισθεῖς. εἰ δὲ τις καὶ τοὺς Φιλιππικοὺς φήσῃ, ⁴⁰ διὰ τὸ τοῦ Φιλίππου πρόσωπον μέγεθος ⁴¹ λαβεῖν, ὅτι ἐκεῖνο ⁴² ἐπιφορὰν ἐνεδέχετο καὶ σφοδρότητα, ἐννοεῖτω,

Δημ. γίνεται λόγος.

31 Vind. ἐν om.

32 καὶ Vind. om.

33 Mon. ἐμφαινομένης.

34 Ald. τό. Port. Mon. Vind. τόν.

35 In Mon. ad marg. manu rec. adiectum: καὶ τῷ κατ' εἰρ. σφοδρῶ. 36 τὸ Vind. om. 37 Vind. ιδιότης. 38 Ald.

τῷ. 39 Edd. Codd. ἐμποδῶν. tum Vind. νομίζωμεν. 40 Ald.

φήσεις. Port. φήσεις. 41 Ald. μέγετος. 42 Ald. Port. ἐκεί-

ὅσῃ καὶ χωρὶς ἐκείνου τραχύτητα καὶ ἄλλως ἀκμὴν κατὰ τῶν Ἀθηναίων ἔχουσιν οἱ λόγοι οὗτοι καὶ παρῥησίαν καὶ μέγεθος· πρὸς ἅπερ συλλαμβάνειν ⁴³ μὲν καὶ τὸ τοῦ Φιλίππου πρόσωπον ἀνάγκη συγχωρεῖν, οὐ μὴν τοσοῦτον γε ὅσον αὐτὸ τὸ τῆς συμβουλῆς ἴδιον. περὶ δὲ προσώπων καὶ καιρῶν ὁ περὶ μεθόδου δεινότητος ἀκριβέστερον ἐπιδείξει λόγος· ἀλλ' ὁ μὲν κάλλιστος συμβουλευτικῶν, ὅπερ ἔφημεν, λόγων τοιοῦτος.

Ὁ μέντοι δικανικῶν κάλλιστος ἀνάπαλιν ἔχει τούτῳ, εἰ μὴ περὶ δημοσίων εἴη καὶ μεγάλων πραγμάτων, καὶ ¹⁰ συμβουλῆς ⁴⁴ ἐγγὺς, ὥς ὁ κατὰ Ἀριστοκράτους ἔχει καὶ ὁ ὑπὲρ τοῦ στεφάνου καὶ ὅσοι τοιοῦτοι. οὗτοι γὰρ σχεδὸν ὡσαύτως τῷ συμβουλευτικῷ τύπῳ χαρακτηρίζονται· ⁴⁵ τάχα δ' ἂν οὐδ' εἶναι τούτους δικανικοὺς φύσει ⁴⁶ νομίσειέ τις. ὁ μέντοι μὴ τοιοῦτος, ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο δικανικὸς, ὅπερ ἔφην, ἐναντίως ἔχει τῷ προειρημένῳ. ἥθους τε γὰρ καὶ τοῦ κατ' ἐπιείκειαν καὶ ἀφέλειαν πλεῖστον αὐτῷ μετεῖναι δεῖ. βαρύτητος δὲ ἢ τινος τῶν τοιούτων ἤχιστα μετέχει, ἢ ὅτι βραχύτατα. μέγεθος δὲ τὸ μὲν κατὰ τὴν ⁴⁷ περιβολὴν ἀπὸ ἐννοιῶν δέχεται, οὐ γὰρ ἀπὸ γε ²⁰ τῆς λέξεως ἢ τῶν περὶ τὴν λέξιν ἢ καὶ τὴν μέθοδον τῆς ἐννοίας, πλην ὅσον ἐπ' ἐλάχιστον· τὸ δὲ κατὰ τὰς ἄλλας τοῦ μεγέθους ιδέας οὐκ ἔτι, ⁴⁸ πλην εἰ μὴ που τὴν κατ' ἐννοιαν σφοδρότητα, ἢ ⁴⁹ που καὶ τὴν κατὰ λέξιν, μετὰ σχημάτων τῶν περὶ αὐτήν. τοῖς δὲ λοιποῖς μέρεσι τοῦ ²⁵ πολιτικοῦ χρῆται, καθάπερ καὶ ὁ συμβουλευτικός. καὶ τοιοῦτοί γε οἱ Δημοσθενικοὶ δικανικοί, τουτέστιν οἱ ἰδιωτικοί.

νος. Mon. Vind. ἐκεῖνο. tum Par. ad marg. γρ. σφοδρότητα καὶ ἄλλως ἀκμὴν, ἐννοεῖτω. ⁴³ Ald. συλλαμβάνει. ⁴⁴ Ald. Vind. συμβολῆς. Port. Mon. συμβουλῆς. dixi de hac confusione in ep. crit. p. 30. ⁴⁵ Mon. χαρακτηρίζεται. ⁴⁶ Vind. φήσει. ⁴⁷ τὴν Mon. Vind. om. Tum Port. ὑπὸ ἐνν. ⁴⁸ Vind. οὐκέτι ἐστὶ. ⁴⁹

Ὁ δὲ πανηγυρικῶν λόγων κάλλιστος ἐν λέξει πεζῇ, οὐχ ⁵⁰ ὡς ἐν ζητήμασι πολιτικοῖς, ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο πανηγυρικός, ὃς οὐδὲ πολιτικός ἴσως ἂν κληθεῖν, πάντως ἂν ⁵¹ εἴη δῆπουθεν ὁ Πλατωνικός, ὥστε πάλιν, ὃ περὶ τοῦ καλλίστου τῶν πολιτικῶν λόγων λέγοντες ἔφαμεν, τὸν αὐτὸν τῷ Δημοσθενικῷ τοῦτον ἀποφαίνοντες, τοῦτο καὶ νῦν περὶ τοῦ καλλίστου τῶν πανηγυρικῶν λόγων φαίμεν ἂν, τὸν αὐτὸν καὶ τοῦτον εἶναι τῷ Πλατωνικῷ. καὶ γὰρ ἐνταῦθα ὁμοίως ἀναστρέφει, καθάπερ κάκεϊ. ὃ τε γὰρ κάλλιστος πανηγυρικῶν λόγων ἐστὶν ὁ Πλατωνικός, ὃ τε αὖ Πλατωνικός λόγος τῶν πανηγυρικῶν ἐστὶν ὁ κάλλιστος, ὡς ἐν λέξει πεζῇ· περὶ οὗ λεκτέον. περὶ γὰρ τοῦ πολιτικοῦ πανηγυρικοῦ, ⁵² περὶ οὗ μετὰ τὸν περὶ συμβουλευτικοῦ καὶ δικανικοῦ λόγον φαίη τις ἂν εἰπεῖν προσήκειν, ⁵³
 15 μικρὸν ὕστερον λέξομεν. οὐ γὰρ ἄλλως ἐγχωρεῖ.

Ὁ τοίνυν κάλλιστος πανηγυρικός, καί, ὅπερ ἔφαμεν, ὁ ⁵⁴ Πλατωνικός, ταῖς μὲν τὸ μέγεθος ποιούσαις ιδέαις, πλὴν τραχύτητος καὶ σφοδρότητος, γίνεται πάσαις. διήκειν ⁵⁵ δὲ πως χρὴ διὰ τούτων τὴν ἀφέλειαν, μὴ ἐλαττουμένην αὐτῶν ποσότητος ἔνεκα, πλὴν ὅπου καθαρῶς ⁵⁶ ἐξαίρειν τὸν λόγον εἰς σεμνότητα δεῖ. αἱ δὲ γλυκύτητες, εἴπερ ἄλλοθι που, καιρὸν ἐνταῦθα ἔχουσι μάλιστα, καὶ αἱ ἐπιμέλειαι αἱ τὸν ἄβρὸν καὶ ὠραῖον ποιοῦσαι λόγον, δεινότης ⁵⁷ δὲ ἡ μὲν κατὰ μέθοδον, ἥπερ ἥκιστα ἐστὶ
 25 φανερά, πάντως ὕπesci καὶ τῷ πανηγυρικῷ. ἡ δὲ ⁵⁸ ἄλλη ἐν τούτῳ γε οὐδαμῶς, πλὴν ὅπου τοῦτό γε ⁵⁹ αὐτὸ ἐνδείξασθαι βούλεται πρόσωπόν τι τῶν παρ' αὐτῷ ποιούντων τὸν λόγον πανηγυρικόν, ὥσπερ ⁶⁰ τῷ Πλάτῳ

Vind. καὶ εἶπον καὶ τὴν. 50 Ald. οὐκ. 51 Vind. δ' ἂν.

— v. 5 et 7. τῶν Ald. Codd. om., est in Port. 52 Par.

ἐν ἄλλοις οὐκ ἐστὶ τὸ πανηγυρικοῦ. 53 Vind. προσήκει. 54

ὁ Vind. om. 55 Ald. διήκην. 56 Vind. καθαρός. 57

Ald. δεινότητος δὲ εἰ μὲν. emendat Vind. Mon. Port. 58 Vind.

ἡ δ' ἄλλη οὐδαμῶς. 59 γε Vind. om. 60 in Mon. manu

πεποιήται ὁ Σωκράτης ἐνδείξασθαι δεινότητα λόγων τῷ
 Φαίδρῳ βουλόμενος, καθὼ ἀντιπαρατίθησι τὸν αὐτοῦ ⁶¹
 τῷ Λυσίου. ἤδη δὲ καὶ ἐν ἄλλοις πρὸς ἄλλους κατὰ τὸ
 μιμητικὸν εἶδος τοῦ πανηγυρικοῦ λόγου φαίνεται τοῦτο
 πεποιοηκώς. γοργός ⁶² γε μὴν ὡς ἐλάχιστον ἐν πανηγυ- 5
 ρικῷ λόγῳ ὁ λόγος εἶναι ὀφείλει· ἀφήγησις γάρ ἐστι
 σχεδὸν ἅπας. τοῖς δὲ ἄλλοις εἶδεσιν ἢ καὶ ⁶³ μέρεσι τοῦ
 πολιτικοῦ παραπλησίως χρῆται ὁ πανηγυρικός λόγος, κα-
 θάπερ ὃ τε συμβουλευτικός καὶ ὁ δικανικός. ἐν δὲ τοῖς
 ἀμοιβαίοις τῶν πανηγυρικῶν, ὃ δὴ καὶ αὐτὸ πολὺ παρὰ ⁶⁴ 10
 τῷ Πλάτωνι ἐστίν, ἤδη καὶ αἱ τραχύτητες καὶ αἱ σφο- 140
 δρότητες ἔσχον καιρὸν οὐκ ἐλάχιστον, ὥσπερ καὶ τὰ τῆς
 δεινότητος εἶδη πάντα, καὶ τῶν γε τοῦ Πῶλου λόγων ἐν
 Γοργίᾳ τινὲς τῆς φαινομένης εἰσὶ καὶ οὐκ οὔσης δεινότη-
 τος. καὶ οὐ μόνον ταῦτά γε τὰ εἶδη τὰ ἀμοιβαῖα, ἀλλὰ 15
 καὶ πάντα εἶδη ⁶⁵ δέχεται διὰ τὸ μιμητικόν τε καὶ δραμα-
 τικόν. καὶ οὕτως, ὥστε κεχωρίσθαι πως ἀπ' ἀλλήλων
 αὐτὰ, καὶ μὴ κεκραῖσθαι, ⁶⁶ ἀλλ' ἰδίᾳ μὲν ἔχειν εὐρεῖν
 ἀφέλειαν, ἰδίᾳ δὲ σεμνότητα, ἰδίᾳ δὲ ἕκαστον τῶν λοιπῶν.
 ἔστι δ' οὐ καὶ τὸ εὐζῶνον καὶ οἶον εὐτελὲς εἶδος τοῦ λό- 20
 γου. αἱ γὰρ μιμήσεις τῶν προσώπων καὶ τούτῳ χώραν
 ἤδη ⁶⁷ δεδώκασιν, καὶ ὡς μὲν ἐν λογογραφίᾳ, τοιοῦτον
 εἶδος εἶναι δεῖ τὸ πανηγυρικόν, ὡς δὲ ἐν ζητήμασι πολι-
 τικοῖς, ἐνθα τοῦ πολιτικοῦ πανηγυρικοῦ εἶδους δεῖ, περὶ
 οὗ μικρῷ πρότερον ἐπηγγειλάμην ἐρεῖν· ἔστι γὰρ τινα 25
 καὶ πολιτικὰ ζητήματα καὶ πανηγυρικά· οἷον, εἰ περὶ
 τῆς προπομπείας ⁶⁸ ἀμφισβητοῖεν Ἀθηναῖοι καὶ Λακε-

rec. insertum est: παρὰ τῷ. 61 Ald. Port. Mon. τὸν αὐτοῦ.
 Vind. τῶν αἰτοῦ. 62 Ald. ὁ γοργός γε. Port. Mon. Vind.

ὁ om. Vind. γοργός μιν. 63 καὶ Vind. om. 64 Par. παρὰ
 om. Ad marg. γρ. παρὰ τῷ Πλάτωνι. 65 Mon. ἤδη. 66

Mon. κεκραῖσθαι. 67 Vind. χώραν ἔχειν δεδ. 68 Vind. πομπείας. — Ald. ἀμφισβητεῖεν.

δαιμόνιοι μετὰ τὰ Μηδικὰ, ⁶⁹ ἢ ὅσα τοιαῦτα, ὡς ἐν τοῖς ⁷⁰ τοιούτοις ζητήμασιν οὐκέθ' ⁷¹ ὁμοίως ὁ πανηγυρικός, ἀλλὰ πολιτικώτερος γίνεται, ἢ καὶ ⁷² σχεδὸν δι' ὧνπερ καὶ ὁ συμβουλευτικός· μᾶλλον γε μὴν ἐνταῦθα ἢ ⁵ ἐκεῖ ἢ τε λαμπρότης καὶ ἡ σεμνότης πλεονάζειν ὀφείλουσιν. ἐπανιτέον δὲ πάλιν ὅθεν ἐπὶ τοῦτο ἐξέβημεν. ὁ μὲν γὰρ πολιτικός πανηγυρικός τοιοῦτος. τῶν δὲ κατὰ λογογραφίαν πανηγυρικῶν οὗτος κάλλιστος ὁ Πλατωνικός· καὶ τοῦτον ⁷³ παραδειγμα φαίμεν ἂν ἡμεῖς εἶναι τὸ ¹⁰ ἄριστον τοῖς βουλομένοις τε καὶ δυναμένοις πανηγυρικὸν λόγον ἐργάζεσθαι. ὡς δ' ἐν ποιήσει, (πανηγυρικὸν γὰρ πρᾶγμα δῆπουθέν ἐστι ποιήσεις ἅπασα, καὶ πάντων τε λόγων πανηγυρικώτατον) ὡς οὖν ἐν ταύτῃ, καὶ τί τὸ κράτιστον κατὰ ταύτην εἶδος· τοῦτο γὰρ δὴ χαρακτη- ¹⁵ ριστέον ἡμῖν κἀνταῦθα πρῶτον, ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα ⁷⁴ πάντα τῶν γενικῶν εἰδῶν ἐχαρακτηρίζομεν, ἀπὸ τῶν καλλίστων χαρακτηρίζοντες, οὐχ ὁμοία ἢ διοίκησις, ⁷⁵ ἀλλὰ προσεῖναι δεῖ πολλὰ καὶ ἄλλα τοῖς περὶ λόγου πανηγυρικοῦ προειρημένοις ἅπασιν, ἃ δὴ καὶ ἰδιά τις ἂν εἶναι ²⁰ φαίῃ ποιήσεως· περὶ ὧν λεκτέον. ἀνάγκη δὲ πάλιν ταῦτον εἰπεῖν, ⁷⁶ καὶ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν σῶσαι κἀνταῦθα τοῖς ἔμπροσθεν κατὰ τοὺς γεωμέτρους. ὅπερ γὰρ ἦν ὁ Δημοσθένης ἡμῖν κατὰ τὸν πολιτικὸν λόγον ἐν τε τῷ συμβουλευτικῷ καὶ ⁷⁷ δικανικῷ, καὶ ὁ Πλάτων ἐν τῷ ²⁵ πεζῷ πανηγυρικῷ, τοῦτ' ἂν Ὅμηρος εἴη κατὰ τὴν ποιήσιν, ἣν δὴ πανηγυρικὸν λόγον ἐν μέτρῳ λέγων εἶναι τις οὐκ οἶδα ⁷⁸ εἰ διαμαρτήσεται· ἐπεὶ κἀνταῦθα ὁμοίως ἀναστρέφει τὸ πρᾶγμα, καθάπερ ἀνίστρεφεν ἐπ' ἀμφοῖν

μηδικά

- 69 Vind. πολιτικά. 70 τοῖς Mon. Vind. om. 71 οὐκ
ἔσθ'. 72 Ald. Vind. ἢ καί. Port. Mon. ἢ om. 73 Vind.
τοῦτο. 74 Vind. τᾶλλα. 75 Mon. ἀδίκησις. 76 Vind.
προειπεῖν. 77 Vind. καὶ τῷ. 78 Vind. οἶμαι.

καῖκεϊ. ἀρίστη τε γὰρ ποιήσεων ἢ Ὅμηρου, καὶ Ὅμηρος ποιητῶν ἄριστος. φαίην δ' ἂν ὅτι καὶ ῥητόρων καὶ λογογράφων, λέγω δ' 79 ἴσως ταυτόν. ἐπεὶ γὰρ ἐστὶν ἡ ποίησις μίμησις ἀπάντων, ὁ 80 μετὰ τῆς περὶ τὴν λέξιν κατασκευῆς ἄριστα μιμούμενος καὶ ῥήτορας δημηγοροῦν- 5 τας καὶ κιθαρωδοὺς πανηγυρίζοντας, ὥσπερ τὸν Φήμιον καὶ τὸν Δημόδοκον, καὶ τὰ ἄλλα 81 πρόσωπά τε καὶ πάντα πράγματα, οὗτος ἄριστός ἐστι ποιητής· ἐπειδὴ οὖν ταῦθ' οὕτως ἔχει, τάχ' ἂν ταυτόν εἰρηκῶς εἶην, εἰπὼν εἶναι ποιητῶν ἄριστον, ὡς 82 εἰ καὶ ῥητόρων ἄρι- 10 στον καὶ λογογράφων ἔλεγον. στρατηγῶν 83 μὲν γὰρ ἡ τεκτόνων ἢ τῶν τοιούτων ἴσως 84 οὐκ ἄριστος, καίτοι καὶ τὰ τοιαῦτα ἄριστα μιμούμενος· ἀλλ' οὐ λόγος ἐκείνοις ἢ τέχνη, οὐδὲ ἐν λόγοις. οἷς δὲ ἐστὶν ἐν λόγῳ τὸ ἔργον, οἷον ῥήτοραί λέγω καὶ λογογράφοις, ὁ τούτους ἄριστα 15 μιμούμενος καὶ λέγων, ὥσπερ ἂν ὁ ἐκείνων ἄριστος εἴποι, πάντως ἂν εἶη καὶ αὐτὸς 85 ἐκείνων ἄριστος. ἄριστος οὖν κατὰ πάντα λόγων εἶδη καὶ ποιητῶν ἀπάντων καὶ ῥητόρων καὶ λογογράφων Ὅμηρος. καὶ γὰρ μεγέθη καὶ ἡδονὰς καὶ ἐπιμελείας καὶ δεινότητας καὶ τὸ μέγιστον ποιή- 20 σεως, μίμησιν ἐναργῇ καὶ πρέπουσαν τοῖς ὑποκειμένοις καὶ τοῖς κατὰ λέξιν καὶ ταῖς εἰσαγωγαῖς τῶν προσώπων, καὶ μύθων διατυπώσεις καὶ μέτρων διαφόρους τομὰς, ἐξ

79 Vind. δέ. — Ad rem cfr. Quintil. Inst. Orat. X. 1. Hic enim [sc. Homerus] — omnibus eloquentiae partibus exemplum et ortum dedit. Hunc nemo in magnis sublimitate, in parvis proprietate superaverit. Idem laetus ac pressus, jucundus et gravis, tum copia, tum brevitate mirabilis: nec poetica modo, sed oratoria virtute eminentissimus. 80 Ald. Port. Mon. ὁ δέ. Vind. δέ om. 81 Vind. τὰλλα. 82 Vind. ὡσεὶ καὶ ῥητόρων καὶ λογογράφων ἄριστον. 83 Ald. Vind. στρατηγόν. marg. Vict. Port. Mon. στρατηγῶν. 84 Vind. ἴσως om. 85 Vind. αὐτῶν.

141 ὧν καὶ διάφορά πως συμβαίνει γίνεσθαι τὰ μέτρα, καὶ
ταῦτα ἐν δέοντι καὶ κατὰ ⁸⁶ λόγον μεταβαλλόμενα πρὸς
τῷ ⁸⁷ καὶ τὸ ⁸⁸ φύσει πάντων ἄριστον μέτρον προηρη-
σθαι, καὶ ὅλως ⁸⁹ τὸ ποικίλον καὶ ἐξ ἀπάντων ἐν ὅτι
5 κάλλιστον ὁ μάλιστα ἐργασάμενος παρὰ πάντας ποιητὰς
οὗτός ἐστιν. ἱκανὰ μὲν οὖν καὶ ταῦτα τὴν τε ἀρίστην
ποίησιν καὶ αὐτὸν Ὅμηρον χαρακτηρίσαι· ἵνα δὲ ἐντελέ-
στερον ἢ τὸ λεγόμενον, ἐπὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς ἐπανέλθωμεν.

Ὁ τοίνυν ὡς ἐν ποιήσει λόγων ἄριστος πανηγυρικῶν
10 γίνεται διὰ τε τῶν προειρημένων περὶ πανηγυρικοῦ λό-
γου, πάντων τε ὡσαύτως, καὶ ἔτι διὰ τῶν ἰδίων ποιή-
σεως παρὰ τὰ προειρημένα οἷς ὁ μὲν δεικανικός καὶ ⁹⁰
συμβουλευτικός ἥκιστα χρῆται, ἢ ὅτι σπανιώτατα, καὶ ⁹¹
οὕτω δὲ οὐχ ἅπασιν, ἀλλὰ τισιν· ὁ δὲ ἐν ⁹² τῷ κατα-
15 λογάδην πανηγυρικός χρῆται μὲν σχεδὸν ⁹³ ἅπασιν, ἀλλὰ
μετὰ τινος παραμυθίας, καὶ οὐχ ἀπλῶς. ἔστι δὲ ἴδια
ποιήσεως παρὰ τὸν ἄλλον λόγον πάντως μὲν που καὶ τὰ
μέτρα τὰ τε ὁμολογούμενα καὶ ὑπ' αὐτῆς ψιλῆς τῆς ἀκοῆς
κρινόμενα, μάλιστα δὲ ποιήσεως ἴδια αἱ τε μυθικαὶ ἐν-
20 νοιαὶ πᾶσαι, οἷον τὰ περὶ Κρόνου καὶ Τιτάνων καὶ ἔτι ⁹⁴
Γιγάντων καὶ Διὸς αὐτοῦ καὶ τῶν ἄλλων θεῶν ἀνθρω-
ποπαθῶς λεγόμενα, ὡς ἐγένετο, καὶ ὅσα ἔπραξαν ἢ πράτ-
τουσιν αὐτοὶ τε πρὸς ἑαυτοὺς καὶ πρὸς ἀνθρώπους, καὶ
ἔρωτες αὐτῶν καὶ πόλεμοι καὶ φιλίας καὶ γοναὶ καὶ τρο-
25 φαὶ καὶ ὅσα τοιαῦτα. πρὸς δὲ τούτοις ⁹⁵ ὅσα περὶ ἀν-
θρώπων ἢ τινων ἄλλων ζώων παραδοξολογοῦσιν· οἷον,
ὡς Κάδμος δράκων ἐγένετο ἐξ ἀνθρώπου, καὶ ὡς Ἀλ-

86 Vind. μετὰ λόγον. 87 Ald. τό. Port. Mon. Vind. τῷ.

88 Vind. τῇ φύσει, sine τό. 89 Ald. ὅλος. Port. marg. Vict.

Mon. Vind. ὅλως. 90 Vind. τε καί. 91 Ald. καὶ οὕτω δὲ

οὐχ ἅπασιν. Port. καὶ om. 92 Vind. δ' ἐν. 93 Mon. σχε-

δὸν om. 94 Vind. ἔτι om. 95 Ald. Mon. Vind. Par. ταύ-

ταις. Par. ad marg. πρὸς δὲ τούτοις, ita Port.

κυὼν ὄρνις, καὶ ὅσα περὶ ἀηδόνων ⁹⁶ ἢ χελιδόνων λέγου-
 σι. ταύτης δὲ τῆς ιδέας καὶ τὸ γυναικας ἐξ ἀνδρῶν ποι-
 εῖν, ὡς τὸν Τειρεσίαν, καὶ ἄνδρας ἐκ γυναικῶν, ὥσπερ
 τὸν Καινέα. τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ περρωτοὺς ἀνθρώπους ⁹⁷
 λέγειν, ὡς ἔφυσαν· καὶ ὅλως σύνθετά τινα ζῶα ἢ ἐκτρά- ⁵
 πελα· οἷον Πήγασοι καὶ Γοργόνες καὶ Κένταυροι καὶ
 Σειρῆνες καὶ Τρίτωνες ⁹⁸ καὶ Λαιστρυγόνες καὶ Κύκλω-
 πες καὶ Περσεὺς ⁹⁹ καὶ ὅσα τοιαῦτα. μυθικὰ δὲ κάκει-
 να καὶ ποιητικὰ τὰ ὑπερβάλλοντα μὲν ἀνθρώπου φύσιν,
 ὑπ' ἐκείνων δὲ τερατολογούμενα, ὡς γεγονότα καὶ πι- ¹⁰
 στεύεσθαι ἄξια. οἷον, ὅτι Ἀχιλλεὺς τοσόνδε ἐπήδα, ¹ καὶ
 ὅτι Ὁ Αἴας ² ἢ ὁ Ἐκτωρ τηλικούτον ῥαδίως ἐρρίπτει λίθον,
 καὶ ὅτι τηλικοῖδε ἦσαν, καὶ ὅλως τὰ τοιουτότροπα ποι-
 ητικά. καὶ τὸ τὰ ἄψυχα τοῖς θεοῖς μετ' αἰσθήσεώς τινος
 ὑπουργεῖν φάσκειν· οἷον, 15

Αὐτόματοι δὲ πύλαι μύκον οὐρανοῦ. ³

καὶ τὸ, ⁴

Τοῖσι δ' ὑπὸ χθὼν διὰ φύεν ⁵ νεοθηλία ποιήη.

καὶ ὅλως τὸ τὰ ἀδύνατα καὶ ἄπιστα τερατεύεσθαι. τὸ
 μέντοι, 20

— ἄταλλε ⁶ δὲ κῆτε' ὑπ' αὐτοῦ,

καὶ ὅσα τοιαῦτα, ποιητικὰ μὲν καὶ ἡδέα, ὡς ἐν τῷ περὶ
 γλυκύτητος ἡμῖν εἴρηται, ἦττον δὲ ἔχει τερατολογίας·
 πλὴν εἰ τοὺς ἵππους ⁷ αὐτοῖς ἢ τινα ἄλλα ζῶα φωνὰς
 ἀνθρωπίνας προῖκασθαι ὡς λίαν μυθικά τις καὶ ποιητικὰ ²⁵
 εἶναι λέγοι. ⁸ Ἀφελές δὲ καὶ ποιητικὸν ὁμοῦ καὶ τὸ λεπτῶς
 εἰς τὰ κατὰ μέρος ἰέναι· οἷον

96 Vind. ἀηδόνας καὶ χελιδόνος.

97 Vind. ἀνθρ. τινός.

98 Ald. Mon. Τρίτονες. Port. Vind. Τρίτωνες. 99 Vind. καὶ

Περσεὺς δέ. 1 Il. φ, 246 sqq. 2 Il. μ, 380 sqq. 3

Il. ε, 749. 4 Vind. τὸ om. — Il. ξ, 347. 5 Ald. Port.

φύε, omissis νεοθ. ποιήη. Mon. Vind. φύεν [Vind. φῦεν] νεοθ.

ποιήη. 6 Ald. ἄταλε. — Il. ν, 27. 7 Il. τ, 403. 8 Vind.

Κτίσις δ' οὐρανὸν ἤκεν ἱλισσομένη περὶ καπνῷ.⁹

καὶ ὅτι ὁ δεῖνα τὸν δεῖνα οὕτωςι ἀπέκτεινε· καὶ ὅτι κύμ-
βαχος ἐν κονίῃ¹⁰ πέσε· καὶ ὅτι ἀσθμαίνων·¹¹
καὶ ὅσα τοιαῦτα. ἐν μὲν γὰρ ποιήσῃ χρήσιμα, ἐν ἱστο-
ρίᾳ δὲ εὐτέλειαν¹² ποιεῖ. πλὴν ἔνθα ἂν¹³ ἀφελῶς τις
πάνυ βούλοιτο τὴν¹⁴ ἱστορίαν γράφειν. ἀφελῇ γὰρ καὶ ἡ-
δέα ὁμοῦ τὰ κατὰ μέρος. ἴδιαι μὲν οὖν ἔννοιαι ποιήσεως
αὐται παρὰ τὰς ἄλλας ἐννοίας τοῦ λόγου τοῦ πανηγυρι-
κοῦ, αἵπερ εἰσὶ καὶ αὐταὶ¹⁵ ποιήσεως οἰκῆται.

10 Μέθοδος δ' ¹⁶ αὐτὴ ποιήσεως ἰδία παρὰ τὰς τοῦ
πανηγυρικοῦ λόγου μεθόδους μία, τὸ μὴ παρ' ἐαυτῶν¹⁷
δοκεῖν λέγειν, ἅττ' ἂν λέγωσι, τὰς Μούσας δὲ παρακα-
λεῖν ἢ τὸν Ἀπόλλωνα ἢ τινα ἄλλον θεὸν, κακείνου ποιεῖν
δοκεῖν¹⁸ εἶναι τὸν λόγον ἴδιον. πάλιν δ' αὐτὴ αὐτῇ ὁ μὲν
15 συμβουλευτικὸς καὶ δικανικὸς ἥκιστα χρησεται, ὁ δὲ
πανηγυρικὸς μετὰ τινος παραμυθίας. λέξεις γε μὴν¹⁹
φανερά πᾶσιν, ἥτις ἐστὶν ἡ ποιητικὴ, καὶ ὡς τῶν κατὰ
142 ποιήσιν καλλίστη λέξεων ἡ Ὀμήρου. καθαρὸς γὰρ ὡς²⁰
ἐν ποιήσῃ κινδυνεύει μόνος, ἢ σὺν γε Ἡσιόδῳ²¹ κατ'
20 αὐτὴν εἶναι. σχήματα δὲ ἴδια ποιήσεως οὐκ ἔστιν, ὥσπερ
ἦν²² νοήματα καὶ μεθόδός τις καὶ λέξεις· ἀλλὰ τὰ αὐτὰ
ἔχει ταῦτα τῷ πανηγυρικῷ. κατὰ δὲ τὸ μιμητικόν,²³
ὡς ἂν τὰ εἶδη τῶν λόγων ἀπαιτῇ.

Κῶλά γε μὴν ἴδια ποιήσεως καὶ συνθῆκαι, ῥυθμοί
25 τε καὶ ἀναπαύσεις, ῥάδιον μὲν εἰπεῖν ὅτι τὰ μέτρα, καὶ

⁹ λέγει. 9 Il. α, 317. 10 Mon. κονίησι. Vind. κύμβ. ἔπεισεν, sine ἐν κονίῃ. — Il. ε, 586. 11 ib. 585. 12 Ald. εὐτέλειαν. 13 Mon. ἂν om. 14 τὴν Mon. om. 15 Ald. Mon. Vind. αὐται. Port. αὐταί. 16 Ald. δι αὐτ. Port. δ' αὐτὴ πάλιν. Mon. Vind. δ' αὐτ. tum Vind. ποιήσεων, omisso ἴδια. 17 Vind. ἐαυτῶν, omisso sq. δοκεῖν. 18 Vind. εἶναι δοκεῖν. 19 Vind. λέξεις δὲ φαν. 20 Vind. ὡς om. 21 Vind. τῷ Ἡσιόδῳ. 22 Par. ἐν ἄλλοις τὸ ἦν οὐκ ἔστιν. 23 Vind. μικτόν.

ὥς ²⁴ ἀληθές γε τοῦτο κατιδεῖν, ἕως ἔφ' ἑαυτῆς ἡ ποιή-
 σις μένη ²⁵ ψιλῇ· ὅταν δὲ περὶ Ὀμήρου λέγωμεν, ἀνάγκη
 προστιθέναι, ὅτι τόδε τὸ μέτρον· καὶ τοῦτο δὲ οὐχ ἀπλῶς,
 ὅτι ἑξάμετρον δακτυλικὸν καταληκτικόν, ²⁶ οὐδὲ ὅτι ²⁷
 ἦδε ἡ Ὀμηρικὴ ἀνάπαυσις, ἣ ὅδε ὁ ῥυθμὸς, ἣ ἦδε ἡ
 συνθήκη. ἀλλ' ὥσπερ καὶ περὶ τῶν σχημάτων ἐν τοῖς
 κατὰ μίμησιν ἐλέγομεν, οὕτω συμβαίνει τοῦτο κἀνταῦθα
 γίνεσθαι· ὅταν γὰρ ἡ διάθεσις ἐμπαθῇ τοῦ λέγοντος
 προσλάβῃ ὁ ποιητῆς, ἣ τι ἄλλο ²⁸ προσώπου ἥθους μι-
 μῆται, ²⁹ ἣ καὶ αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ τοιόνδε τι ἣ τοιόνδε ¹⁰
 πράγμα ἐξαγγέλλῃ, ἀνάγκη τὰς προσηκούσας ἐνταῦθα
 καθ' ἕκαστον γίνεσθαι κατὰ τὰ εἶδη τῶν λόγων ἀνα-
 παύσεις καὶ βάσεις καὶ συνθήκας καὶ ῥυθμοὺς, οἷον
 σεμνοὺς ἢ τραχεῖς ³⁰ ἢ ἀφελεῖς ἢ περικαλλεῖς καὶ ἐπιμε-
 λεῖς, ἣ ὅσα εἶδη ῥυθμῶν τε καὶ λόγων ἐλέγομεν. τοῦτο ¹⁵
 δὲ συμβαίνει μάλιστα μὲν καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν τοῦ
 ἑξαμέτρου σχημάτων· (ἔστι γὰρ αὐτοῦ σχήματα δύο καὶ
 τριάκοντα, ³¹ ὥς διδάσκουσιν ἡμᾶς οἱ γραμματικοί·) ἔπει-
 τα καὶ διὰ τὴν ποιὰν ἀνάπαυσιν, ὃ καὶ μέγιστον ἐν τοῖς
 τοιούτοις· ἐξίσταται γὰρ καὶ τοῦ οἰκείου πολλάκις ³² τὸ ²⁰
 μέτρον ῥυθμοῦ κατὰ ³³ τὰς ποιὰς τῶν στίχων τομὰς καὶ
 ἀναπαύσεις ἐννοιῶν κατὰ τὰ ³⁴ κῶλα. τὸ γοῦν, αὐτοῦς ³⁵
 δ' ἐλώρια τεῦχε κύνεσσιν, ἀναπαιστικόν πῶς ἐστι,
 γενομένης ἀναπαύσεως ἐν τῷ ἡρώων· διότι δὲ ἡ ³⁶ τού-

24 ὥς Mon. Vind. om. 25 Mon. μένει. 26 Vind. κα-
 ταληκτικόν. 27 Par. ad marg. γρ. ὅτι οὐδὲ ἦδε ἡ Ὀμηρ. ἀνά-
 παυσις. 28 Vind. ἄλλου. 29 Ald. Vind. μιμῆται. Port.
 Mon. μιμῆται. 30 ἡ τραχεῖς Vind. om. 31 Triginta no-
 vem enumerantur apud Planudam, p. 556—560. 32 Vind.
 πολλάκις καὶ τοῦ οἰκείου ῥυθμοῦ τὸ μέτρον. 33 Ald. καί. Port.
 Mon. Vind. κατὰ. 34 Ald. κατὰ κῶλα. Port. Vind. κατὰ τὰ
 κῶλα. Mon. καὶ τὰ κῶλα. 35 Ald. αὐτός. tum Mon. ἐλλώρια.
 Mon. Vind. κύνεσιν. Il. α, 4. 36 ἡ Mon. om.

του ἐδέησεν αὐτῷ ἐνταῦθα, ἣ ἐτέρωθί που ἄλλων τινῶν
 ρυθμῶν, οὐ χαλεπῶς ἐπιγνοίη ἂν ὁ τὰ προειρημένα πάντα
 περὶ τῶν ἰδεῶν ἀπασῶν τοῦ λόγου ὀρθῶς ἐπισκεμμένος,
 καὶ ἔτι τὸν ³⁷ περὶ δεινότητος μεθόδου, ὃς μετὰ τήνδε
 ὁ ἡμῖν τὴν πραγματείαν τέτακται.

Νυνὶ δὲ ἤδη περὶ τῶν μετὰ τούτους τοὺς προειρη-
 μένους ἀνδρας τρεῖς ὑφ' ἐκάστῳ τούτων ³⁸ τεταγμένων,
 καὶ οἷον τὰ δεύτερα καὶ τρίτα φερομένων καθ' ἕκαστον
 ἐκείνων ἐν τοῖς κατ' αὐτοὺς εἵδεσι, λεχτέον· καὶ πρῶτόν
 10 γε περὶ τῶν πολιτικῶν. δεῖ δὲ ἀναγκαιῶς πρότερον εἰπόν-
 τα διὰ βραχείων τίς ὁ ἀπλῶς πολιτικὸς λόγος, οὐχ ὁ Δη-
 μοσθενικὸς, ἢ του ἄλλου, ἀλλ' ἀπλῶς ὁ πολιτικὸς, καὶ
 τίς ὁ ἀπλῶς πανηγυρικὸς, ἀλλ' οὐχ ὁ κάλλιστος πανηγυ-
 ρικὸς, ³⁹ ἢ Πλατωνικὸς, ἢ Ὀμηρικὸς, οὕτω καὶ περὶ τῶν
 15 καθ' ἓνα λόγου ἀξίων ἀνδρῶν διὰ βραχείων χαρακτηρίσαι.
 περὶ γὰρ τοῦ δικανικοῦ ἱκανῶς εἴρηται. ἀλλὰ πρότερόν
 γε περὶ τοῦ ἀπλῶς πολιτικοῦ, ὅπερ ἐλέγομεν, ῥητέον.

Cap. XI.

ΠΕΡΙ ΤΟΥΤΟΥ ΑΠΛΩΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ.

Ὁ τοίνυν ἀπλῶς ² εἰπεῖν λόγος πολιτικὸς γίνεται
 20 μὲν διὰ τε τῶν τὴν σαφήνειαν ποιοουσῶν κατὰ τὸν λό-
 γον ἰδεῶν, ³ καὶ τοῦ κατ' ἐπιείκειαν καὶ ἀφέλειαν ἦθους,
 καὶ ἔτι τῆς τὸν ἀληθινὸν ποιούσης λόγον ἰδέας, ὃ δὴ
 ἐστὶ τοῦ πιθανοῦ· δεῖ δὲ ταῦτα ὡς ἐν ἀκούειν πάντα. ἐκ ⁴

37 Mon. τά. 38 Vind. τούτων om. tum scribit τεταγμέ-
 νους. 39 Vind. πανηγυρικῶν.

1 Ab Ald. et Mon. titulus abest. Est in Port. Vind. et
 Lipsiensi 1245, cujus collationem ad Cap. XI. XII. pertinentem
 communicavit mecum Westermannus. 2 Vind. ὡς ἀπλῶς.
 3 Lips. ἰδεῶν κατὰ τὸν λόγον. 4 Lips. ἐκ μὲν γάρ.

γὰρ τῆς μίξεως τούτων καὶ οἷον ἐνώσεως ὁ ἀπλῶς πολι-
 τικὸς γίνεται λόγος, οὗ δὴ καὶ πάντες μετέχουσιν, οὗς
 ὀνομάζομεν πολιτικούς, πλὴν ἴσως τοῦ Ἰσοκράτους κατὰ
 τι. πλεῖστόν⁵ γε μὴν αὐτοῦ μέτεστι Λυσία τε καὶ Ἰσαίφ
 καὶ Ὑπερίδῃ· διὸ δὴ καὶ μάλιστα εἰσι πιθανοί. 5

1. Περὶ Λυσίου. 6

Διαφέρουσι δὲ οὗτοι⁷ ἀλλήλων, ὅτι τῷ μὲν Λυσίᾳ
 μετὰ τούτων καὶ τὰ⁸ τῆς ἐπιμελείας μετρίως ὕπεστι,
 καὶ τὸ τοῦ κόσμου σφόδρα ἀνεμφάτως,⁹ γοργότητος δὲ
 ὥς ἐλάχιστον. περιβολῆς δὲ τῆς μὲν κατ' ἔννοιαν μετρίως¹⁰
 πως, τῆς δὲ κατὰ μέθοδον ἢ λέξιν ἢ τὰ ἰπόμενα ταύ-
 τη¹⁰ σχεδὸν οὐδ' ὅλως· καὶ τῶν ἄλλων δὲ, ἃ τὸν ἀξιω-
 ματικὸν ποιῇ λόγον, ὥς ἐλάχιστον αὐτῷ μέτεστι, πλεῖ-
 στόν γε μὴν δεινότητος ἔχει τῆς κατὰ μέθοδον.

2. Περὶ Ἰσαίου. 15

Τῷ δὲ Ἰσαίῳ πρὸς ἐκείνοις, ἃ τὸν ἀπλῶς ποιῇ πο-
 λιτικὸν λόγον, πολὺν τὸ τῆς γοργότητος, ὥς ἐγγὺς εἶναι
 τοῦ καλλίστου λόγου τῶν πολιτικῶν,¹¹ καὶ τὸ ἐπιμελὲς
 περιττότερον ἢ κατὰ Λυσίαν, περιβολή τε ὡσαύτως, καὶ 143
 τὰ λοιπὰ τοῦ μεγέθους εἶδη, καὶ πού καὶ ἀκμῆς ἔμφρα- 20
 σις· ὥς ἀπολείπεσθαι μὲν τοῦ Δημοσθενικοῦ κατὰ ταῦτα
 οὐκ ὀλίγω, ὑπερβάλλειν δὲ καὶ πολλῷ τὸν Λυσίαν. δει-
 νότης δὲ ἢ κατὰ μέθοδον πολλὴ μὲν καὶ παρὰ τούτῳ,
 δεινότερος δὲ ὁ Λυσίας.

5 Vind. πλεῖον. 6 Hunc et duos seqq. titulos Port. om.
 Sunt in Lips. Ad Ald. Mon. Vind. omnes tituli usque ad fi-
 nem libri absunt. 7 Vind. οὗτοι om. 8 Vind. τὰ ἐπὶ
 τῆς ἐπ. μετρ. ὑπέστη. 9 Lips. ἀνεμφάντως. 10 Lips. ταύ-
 ταις. 11 Lips. addit: τοῦ Δημοσθενικοῦ. Par. ἐν ἄλλοις· ὥς
 ἐγγὺς εἶναι τοῦ Δημοσθενικοῦ. [omissis τοῦ καλλ. λ. τῶν πολιτ.]
 ita Vind.

3. Περὶ Ὑπερίδου.

Ὁ δ' Ὑπερίδης τὸ μὲν ἐπιμελὲς ἥκιστα ἔχει, διὸ καὶ ἦντον δυνατὸς εἶναι πως δοκεῖ, μέγεθος δὲ αὐτῷ¹² ἐστὶν ὑπέρογκον, σκληρὸν δὲ τοῦτο καὶ οὐ κεκραμένον,¹³ ὥστε
 5 μὴ¹⁴ σφόδρα εὖ τῷ καθαρῷ τε¹⁵ καὶ ἡθικῷ κεκρᾶσθαι. κίνησις δὲ καὶ γοργότης σχημάτων πάννυ ὀλίγη παρὰ τούτῳ. δεινότης δὲ ἡ κατὰ μέθοδον ἔστι μὲν καὶ παρὰ πᾶσι τοῖς ἄλλοις ῥήτορσι, καὶ παρὰ τούτῳ, ἔλαττον δὲ ἢ κατὰ τὴν παρὰ τῷ Λυσίᾳ δὲ καὶ Ἰσαίῳ, καὶ ἔτι
 10 τῷ κορυφαίῳ αὐτῶν, λέγω τῷ Δημοσθένει. παρὰ δὲ¹⁶ Ὑπερίδῃ κακείνην εὖροι τις ἂν τὴν δεινότητα, ἢ καὶ φαίνεται καὶ ἔστιν, οὐχὶ τὴν κατὰ μέθοδον μόνην, σπανίως μέντοι, ὅπου γε καὶ¹⁷ παρὰ τῷ Δημοσθένει σπάνιον τοῦτο. ἴδιον δὲ Ὑπερίδου τὸ καὶ ταῖς λέξεσιν¹⁸ ἀφειδέ-
 15 στερόν¹⁹ πως καὶ ἀμελέστερον χρῆσθαι. ὥσπερ ὅταν μωνώτατος λέγῃ, καὶ γαλεάγρα, καὶ ἐκκοκύνειν, καὶ ἐστηλοκόπηται, καὶ ἐπήβολος,²⁰ καὶ ὅσα τοιαῦτα. ἀλλ' οὗτοι μὲν ταύτῃ διαφέρουσιν ἀλλήλων.

Λέγοιμεν²¹ δ' ἂν ἤδη καὶ περὶ τῶν λοιπῶν, ἥπερ²²
 20 ἕκαστος αὐτῶν ὁ αὐτὸς ὢν τοῖς ἄλλοις κατὰ τὸν πολιτικόν, ἕτερος αὐτῶν ἰδίῳις τισὶν ἑτέροις γίνεται, δηλαδὴ τῷ πλεονάζειν περὶ τι λόγων εἶδος, ἢ τοῦναντίον ἐλάττονι χρῆσθαι τούτῳ, ἢ καὶ μέσως πως.²³ καὶ πρῶτόν γε περὶ τοῦ²⁴ Ἰσοκράτους λεκτέον.

12 Vind. δ' αὐτοῦ. 13 Edd. Codd. κεκραμένον. 14 Mon. καί. 15 τε Mon. om. Lips. τῷ ἡθικῷ τε καὶ καθαρῷ. 16 Vind. δὲ τῷ ῥπ. 17 καὶ Ald. Mon. om., est in Port. Vind. 18 Vind. λέξεσι πως ἀφειδ. καὶ ὑμ. κεκρῆσθαι. 19 Par. γρ. ἀμελέστερόν πως. 20 Lips. ἐπίβολος. 21 Lips. λέγομεν. 22 Lips. ὅπερ. 23 In Mon. ad marg. man. rec. adjectum: ἔχειν περὶ αὐτῷ. 24 Lips. τοῦ om.

4. Περὶ τοῦ Ἰσοκράτους.

Ὁ τοίνυν Ἰσοκράτης ἔνεκα μὲν καθαρότητος καὶ εὐ-
 κρινείας, αἱ δὲ τὸν σαφῆ ποιοῦσι λόγον ²⁵ ἰδέαι, πολι-
 τικώτατός ἐστι πάντων. ²⁶ ἥθους δὲ καὶ ἀληθείας ἀμοι-
 ρῶν ἡττόν ἐστι πιθανός. ἐπιμελεία ²⁷ μέντοι καὶ κόσμῳ ⁵
 περιττεύει, μεγέθει τε ὡσαύτως, πλὴν ὅτι τὴν σφοδρό-
 τητα ἢ τραχύτητα, εἰ ²⁸ πού καὶ χρῶτο ταύταις, τῇ ἐπι-
 μελείᾳ ἐκλύει. καὶ ²⁹ τὴν περιβολὴν δὲ ἡττον ἐν τοῖς πε-
 ρὶ τὴν λέξιν ποιεῖ καὶ τὴν μέθοδον. τοῖς κατ' ἔννοιαν
 δὲ μάλιστα περιβάλλει. γοργότητος δὲ οὐδὲν ὅλως παρὰ ¹⁰
 τούτῳ. πλέον δὲ, εἰ καὶ δυσχερὲς εἰπεῖν, τὸ ὑπτιόν τε καὶ
 ἀναβεβλημένον παρ' αὐτῷ, καὶ ὅλως τὸ πρεσβυτικὸν καὶ
 διδασκαλικόν. τῷ δὲ φύσει ἀληθείας ἀμοιρεῖν καὶ ταῖς
 ἐργασίαις περιττός ἐστιν, ὥσπερ ἐπίδειξιν εὐρέσεως ἐν-
 νοιῶν ποιούμενος, καὶ πολλὰ οὐ χρησίμως λέγων. δῆλον ¹⁵
 δὲ ³⁰ ἐξ ὧν εἰς τὰς αὐτὰς ὁ ῥήτωρ ἐμπεσὼν ἐννοίας αὐ-
 τῷ, οὐχ ³¹ ὁμοίως ἐχρήσατο ταῖς ἐργασίαις καὶ πίστεσι.
 πολλὰ δὲ τούτου τὰ ³² παραδείγματα. καταφανέστερον
 μέντοι, ὃ λέγω, γίνεται ἔκ τε τοῦ προοιμίου τοῦ τετάρ-
 του ³³ τῶν Φιλιππικῶν· οἷον, εἰ μὲν περὶ καινοῦ ³⁴ ²⁰
 τινος πράγματος προὔτίθετο, καὶ τὰ ἐξῆς· καὶ
 τοῦ Ἀρχιδάμου· τῆς αὐτῆς γὰρ οὔσης προτάσεως, ὅτι
 δεῖ καὶ νεωτέρων πρὸ τῶν πρεσβυτέρων ἀνισταμένων ἀν-
 ἔχεσθαι, ὁ μὲν, ὥσπερ θέσιν τινὰ, ὁ Ἰσοκράτης, διὰ
 πλειόνων κατεσκεύασεν, ὁ δὲ μιᾷ ἡρκέσθη κατασκευῇ. ²⁵

25 Vind. λόγον ποιοῦσιν. 26 Port. ad marg. γρ. πάντως.

27 Mon. καὶ ἐπιμλ. 28 Ald. Port. Mon. ἦν. Vind. Lips. εἰ.

29 καὶ Lips. om. 30 Vind. δ' ἐξ. 31 Lips. καὶ οὐχ. 32

τὰ Vind. om. 33 Ald. Mon. Vind. τετάρτου. Lips. τε πρώ-

του. Port. πρώτου. Marg. Vict. „Prima nunc vocatur in Phi-
 lippum: tres enim, quae praecedunt, Olynthiacae dicuntur.“

34 Ald. κenoῦ.

εἰ δέ τι καὶ ἄλλο ἔχει τὸ προοίμιον τοῦ λόγου τούτου
ὑπαίτιον, ἑτέρου καιροῦ ἐξετάζειν. ἡ μέντοι κατὰ μέθο-
δον δεινότης ἐστὶν οὐκ ὀλίγη καὶ ³⁵ παρὰ τούτῳ. ταῦτα
καὶ ³⁶ περὶ Ἰσοκράτους.

5. Περὶ Δεινάρχου. ¹

Ὁ δὲ Δειναρχος πολιτικός ὢν, ὥς οἶα ² σαφῆς καὶ
ἀληθῆς καὶ πιθανός, πολὺ τὸ σφοδρὸν ἔχει καὶ τὸ τρα-
χὺ κατὰ τε τὴν ἔννοιαν καὶ τὴν μέθοδον. κατὰ δὲ αὐ-
τὴν τὴν λέξιν ἥττον ἐστὶ σφοδρός. κατὰ μέντοι τὰ περὶ ³
¹⁰ τὴν λέξιν, οἷον σχήματα, κῶλα, συνθήκας, ἀναπαύσεις,
ῥυθμούς, καὶ πάνυ σφοδρός τε καὶ τραχύς ἐστι. διὸ καὶ
ἥττον ἐπιμελής ὁ λόγος αὐτῷ. γοργὸς μέντοι καὶ δεινός
οὐ μετρίως. μᾶλλον δὲ εἶναι δοκεῖ, ἢ ἐστὶ δεινός, διὰ
τὸ τῆς τοιαύτης μετέχειν δεινότητος μᾶλλον. ⁴ καθόλου
¹⁵ τε ὁ ἀνὴρ ἐμφαινόμενον ἔχει πολὺ τὸ Δημοσθενικὸν διὰ
τὸ τραχὺ καὶ γοργόν ⁵ καὶ σφοδρόν. ὥστ' ⁶ ἤδη τινὲς
καὶ προσπαιζοντες αὐτὸν οὐκ ἀχαρίτως ⁷ κριθίνον Δη-
μοσθένην εἰρήκασιν. ταῦτα καὶ περὶ Δεινάρχου.

6. Περὶ Αἰσχίνου.

²⁰ Ὁ δ' Αἰσχίνης πολιτικός μὲν ἐστίν, ⁸ εἴπερ ἕτερός τις,
¹⁴⁴ σοφιστικός δὲ καὶ γαῦρος, καὶ τῷ μεγέθει μετὰ τοῦ κα-
τὰ σχῆμα κάλλους πλεονάζων· οὐ γὰρ δὴ ⁹ τοῦ μετὰ
παντὸς ἐπιμελοῦς, ἐπεὶ τούτου γε αὐτῷ τοῦ κόσμου βρα-
χύ

³⁵ καὶ Ald. Port. om., est in Mon. Vind. Lips. ³⁶ καὶ
Lips. om. ¹ Lips. Sicel. addit: τοῦ λεγομένου κριθο Δη-
μοσθένους. Vide de hoc cognomine Rubnk. ad Rutil. Lup. p. 88.
² Lips. οἶον. ³ Lips. μετά. ⁴ Vind. μᾶλλον δεινότητος.
Lips. μᾶλλον om. ⁵ Lips. τὸ σφοδρὸν καὶ γοργόν. ⁶ Lips.
ὥστε. ⁷ Vind. ἀχαρίτως. ⁸ Port. ἐστίν. ⁹ Ald. Mon.
Vind. Lips. διά. Port. δῆ.

χὺ τι μέτεστι. καὶ ¹⁰ δι' ὀλίγου μὲν ἐστὶ ἐπιμελής, ἀ-
 μελέστερος δὲ καὶ ἀτονώτερός πως. τῷ δὲ ἡθικῷ τῷ κατ'
 ἐπιεικειαν χρώμενος οὐκ ὀλίγω τοῦ τύπου τοῦ ἀληθοῦς
 ἦττον μετέχει. διὸ καὶ τοι ¹¹ πολλῇ τῇ σφοδρότητι τε
 καὶ τραχύτητι χρώμενος ἔστιν οὗ τόνον οὐδένα ἔχει, διὰ ⁵
 τὸ μὴ πεποιθότως ¹² μηδὲ ἀληθινῶς προφέρεσθαι τὸν
 λόγον. ταῦτό ¹³ δὲ αἷτιον καὶ τοῦ μὴ πάνυ γοργὸν μη-
 δὲ εὐκίνητον εἶναι. δεινότης δὲ ἡ κατὰ μέθοδον μὲν ἐστὶν
 οὐκ ὀλίγη παρ' αὐτῷ, ἡ δὲ φαινομένη τε ὁμοῦ καὶ οὐ-
 σα ἀναγκαιῶς ἐκ τῶν προειρημένων. ¹⁴

10

7. Περὶ Ἀντιφῶντος.

Περὶ δὲ Ἀντιφῶντος λέγοντας ἀνάγκη προειπεῖν, ὅτι
 καθάπερ ἄλλοι τέ φασιν οὐκ ὀλίγοι καὶ Δίδυμος ὁ γραμ-
 ματικός, πρὸς δὲ καὶ ἀπὸ τῆς ¹⁵ ἱστορίας φαίνεται, πλεί-
 οους μὲν γεγόνασιν ¹⁶ Ἀντιφῶντες, δύο δὲ οἱ σοφιστεύ- ¹⁵
 σαντες, ὧν καὶ λόγον ἀνάγκη ποιήσασθαι. ὧν εἷς μὲν
 ἐστὶν ὁ ῥήτωρ, οὗπερ οἱ φωνικοὶ ¹⁷ φέρονται λόγοι ¹⁸

10 καὶ Vind. om. Par. γρ. καὶ δι' ὀλίγου μὲν ἐστὶν ἀμελής.
 11 Vind. τοι οὐδὲ πολλῇ. 12 Ald. Port. Mon. πεπονθότως.
 Vind. πεποιθότως. — tum Lips. μηδ' ἄλ. 13 Lips. ταυτόν.
 14 Lips. εἰρημένων. 15 τῆς Ald. Port. Mon. Lips. om., re-
 cepi ex Vind. 16 Ald. γεγόνασι μὲν. Port. Mon. Vind. Lips.
 μὲν γεγόνασιν. 17 Lips. φωνικοὶ φαίρονται [sic]. 18 Con-
 fusio est in Codd. et edd. Omnes enim legunt ita: οὗπερ οἱ
 φων. φέρονται λόγοι καὶ δημηγορικοὶ καὶ ὅσοι τούτοις ὅμοιοι· ἔτε-
 ρος δὲ — οὗπερ οἱ τε περὶ τῆς ἀληθείας λέγονται λόγοι καὶ ὁ πε-
 ρὶ ὁμονοίας καὶ οἱ δημηγορικοὶ καὶ ὁ πολιτικός. Taylor. Lect. Ly-
 siac. c. VH. eumque secutus Petr. van Spaan in disputatione
 de Antiphonte, oratore Attico [inter Ruhnkenii Orat. et Dis-
 sert. p. 149. ed. Friedem.] teratoscopio λόγους δημηγορι-
 κούς et πολιτικὸν auferunt, et oratori attribuunt, sed Spen-
 gelii praeter δημηγορικούς et πολιτικούς etiam λόγον περὶ ὁμο-
 Rhetor. III.

καὶ ὁ περὶ ὁμονοίας καὶ οἱ δημηγορικοὶ καὶ ὁ πολιτικὸς
καὶ ὅσοι τούτοις ὅμοιοι. ἕτερος δὲ ¹⁹ ὁ καὶ τερατοσκό-
πος καὶ ὄνειροκρίτης ²⁰ λεγόμενος γενέσθαι, οὐπερ οἱ
περὶ τῆς ἀληθείας λέγονται ²¹ λόγοι. ἐγὼ δὲ ἔνεκα μὲν
5 τοῦ διαφόρου τῶν ἐν τοῖς λόγοις τούτοις ἰδεῶν πείθο-
μαι δύο τοὺς Ἀντιφῶντας γενέσθαι· (πολὺ γὰρ ὥς ὄντως
τὸ παραλλάττον τῶν ἐπιγραφομένων τῆς ἀληθείας λόγων
πρὸς τοὺς λοιπούς.) ἔνεκα δὲ τοῦ καὶ παρὰ Πλάτῳ καὶ
παρ' ²² ἄλλοις ἱστορουμένου πάλιν οὐ πείθομαι. Θου-
10 κυδίδην γὰρ Ἀντιφῶντος εἶναι τοῦ Ῥαμνουσίου μαθητὴν
ἀκούω πολλῶν ²³ λεγόντων. καὶ τὸν μὲν Ῥαμνούσιον εἰ-
δὼς ἐκείνον, οὐπερ εἰσὶν οἱ φονικοὶ, τὸν Θουκυδίδην δὲ
πολλῷ κεχωρισμένον καὶ κεκοινωνηκότα τῷ εἶδει τῶν τῆς
ἀληθείας λόγων, πάλιν οὐ πείθομαι. οὐ μὴν ἀλλ', εἴτε

volas ad oratorem referentis emendationem, in συναγ. τεχν.
p. 114. sq. propositam, eo fidentius recipiendam censui, quo-
niam ipsius Hermogenis auctoritate firmatur: nam paullo post,
ubi discrimen utriusque exponit, solas orationes περὶ τῆς ἀλη-
θείας, teratoscopio adiudicatas, reliquis omnibus orato-
ri adiudicandis opponit. „πολὺ γὰρ ὥς ὄντως τὸ παραλλάττον
τῶν ἐπιγραφομένων τῆς ἀληθείας λόγων παρὰ τοὺς λοιπούς. — Ve-
terum auctorum locos ad orationes laudatas spectantes vide
apud Westermannum hist. eloqu. Gr. T. I. p. 276. sqq. 19
δὲ Ald. om., est in Port. Mon. Vind. Lips. — Sq. καὶ Mon.
om. 20 De Antiphonte teratoscopio eiusque λόγοις περὶ ἀλη-
θείας vide disputationem laudatam p. 169. sqq. Cic. de divin.
I. 20. II. 70. et Schuezer. Lex. Cicer. s. v. 21 Lips. εἶναι λέ-
γονται. In Mon. εἶναι eadem manu insertum est. 22 Vind.
παρὰ τοῖς ἄλλοις. 23 Auctoritatem huius relationis nuper
infirmavit Krüger. Quaest. de vita Thucydidis p. 34. Scilicet
auctore Plutarcho [Vit. X. Orat. T. PII. p. 221. Hutt.] Caeci-
lius Calactites, Dionysii Halic. aequalis et amicus primum con-
iecit, [τεκμαίρεται] Antiphontem Thucydidis praeceptorem fuis-
se, eamque coniecturam insequentibus auctores, a Kruegero

εἷς ὁ Ἀντιφῶν ἐγένετο, δύο λόγων εἶδεσι ²⁴ τοσοῦτον ἀλλήλων διεστηκότων χρησάμενος, εἴτε καὶ δύο, χωρὶς ἑκάτερος, ὁ μὲν τοῦτο, ὁ δὲ ἐκεῖνο μετελθὼν, ἀνάγκη χωρὶς περὶ ἑκατέρου διαλθεῖν· πλείστον γάρ, ὡς ἔφαμεν, τὸ μεταξύ.

8. Περὶ τοῦ Ῥαμνουσίου Ἀντιφῶντος. ²

Ὁ τοίνυν Ῥαμνούσιος ¹ Ἀντιφῶν, οὐπερ οἱ φονικοὶ ³ φέρονται, πολιτικὸς μὲν καὶ κατὰ τὸ σαφές καὶ κατὰ τὸ ἀληθινόν, καὶ ἄλλως ⁴ ἡθικὸς, ὥστε καὶ πιθανός· ἦττον δὲ ἅπαντα ταῦτα, ἢ κατὰ τοὺς ἄλλους. ⁵ ἐπεὶ καὶ 10 πρῶτος λέγεται τοῦτο μετελθεῖν τὸ εἶδος, καὶ ὅλως εἰρετῆς καὶ ἀρχηγὸς ⁶ γενέσθαι τοῦ τύπου τοῦ πολιτικοῦ. καὶ γὰρ ἐστὶ τοῖς χρόνοις τῶν δέκα ῥητόρων τούτων πρεσβύτατος ἀπάντων. μεγέθει δὲ χρῆται μὲν οὐκ ὀλίγῳ, καλῶς δὲ πῶς ⁷ συννησασμένῳ, καὶ οὐ κατὰ τὸν Ὑ- 15 περίδην διεστηκότι τῶν ἄλλων, ⁸ οὐδ' αὖ κατὰ τὸν Αἰσχίνην σοφιστικῶς. καίτοι τῆς λέξεως αὐτῷ πολλαχοῦ διηρημένης ⁹ ἐπιμελὴς γε μὴν οὕτως, ὡς μὴ εἶναι προσκορῆς. γοργὸς δὲ μετρίως ἐστὶ καὶ δεινὸς ὡσαύτως.

9. Περὶ τοῦ ἑτέρου Ἀντιφῶντος.

20

Ὁ δ' ἕτερος Ἀντιφῶν, οὐπερ οἱ τῆς ἀληθείας εἰσι λεγόμενοι ¹⁰ λόγοι, πολιτικὸς μὲν ἥκιστα ἐστὶ, σεμνὸς δὲ καὶ ὑπερογκὸς τοῖς τε ἄλλοις καὶ τῷ δι' ἀποφάνσεων ¹¹

1. 1. enumerati pro certo testimonio adoptaverunt. 24 Lips. εἶδισιν. 1 Lips. περὶ Ἀντιφ. τοῦ Ῥαμνουσίου. 2 Ald. Ῥαμνούσιος. 3 Lips. φονικοί. In Mon. post λέγονται inseritur λόγοι. 4 Lips. τὸ ἄλλως. tum Ald. Mon. Vind. Lips. ἡθικόν. Port. ἡθικός. 5 Port. addit: ἔχει. 6 καὶ ἀρχηγός. Mon. om. 7 Mon. πῶς καὶ συννηφ. 8 Vind. ἀλλήλων. 9 Io. Sicel. p. 501. γφ. καὶ διαιρουμένης. ita Vind. 10 Lips. λόγοι λεγόμενοι. 11 Mon. ad marg. γφ. ἐμφάσεων.

περαίνειν τὸ πᾶν, ὃ δὴ τοῦ ἀξιωματικοῦ ¹² λόγου ἐστὶ καὶ πρὸς μέγεθος ὀρῶντος, ὑψηλὸς δὲ τῇ λέξει καὶ τραχὺς, ὥστε καὶ ¹³ μὴ πόρρῳ σκληρότητος εἶναι. καὶ περιβάλλει δὲ χωρὶς εὐκρινείας· διὸ καὶ συγχεῖ ¹⁴ τὸν λόγον, καὶ ἐστὶν ἀσαφὴς τὰ πολλὰ. καὶ ἐπιμελὴς δὲ κατὰ τὴν συνθήκην καὶ ταῖς παρισώσεσι χαίρων. οὐ μὲν ἡ-
 θους γέ τι οὐδ' ἀληθινοῦ τύπου μέτεστι τῷ ἀνδρὶ. φαί-
 ην δ' ἂν ὡς οὐδὲ δεινότητος, πλήν τῆς φαινομένης μὲν,
 οὐ μὲν οὕσης γε ¹⁵ ὡς ἀληθῶς. Ἐγγὺς δὲ τῆς ἰδέας ¹⁶
 10 ἐστὶ ταύτης καὶ ὁ Κριτίας. διὸ καὶ μετὰ τοῦτον εὐθὺς
 περὶ Κριτίου λέξομεν.

10. Περὶ Κριτίου.

Ἔστι γὰρ καὶ οὗτος σεμνὸς μὲν ¹⁷ παραπλησίως τῷ
 Ἀντιφῶντι, καὶ διηρημένος πρὸς ὄγκον, καὶ τὰ πολλὰ λέ-
 15 γων ἀποφαντικῶς, ¹⁸ καθαρώτερος δὲ τὴν λέξιν, καὶ ὅ-
 τε ¹⁹ περιβάλλει, διευκρινῶν, ὥστε ²⁰ εἶναι καὶ σαφὴς
 ἅμα τῷ μεγέθει καὶ εὐκρινείᾳ. ἔχει δὲ πολλαχοῦ, καὶ μά-
 145 λιστα ἐν τοῖς δημηγορικοῖς προοιμίοις, καὶ τὸ ἀληθι-
 νόν ²¹ τε καὶ πιθανόν. ἐπιμελὴς δὲ ὢν οὐ μετριῶς, ὅ-
 20 μως οὐχ ἀπλῶς χρῆται τῷ τοιούτῳ κόσμῳ, οὐδὲ κατὰ
 τὸν Ἀντιφῶντα προσκόρως καὶ σαφῇ τὴν ἐπιτήδευσιν ἔ-
 χοντι, ἀλλ' ὥστε μετέχειν καὶ κατὰ τοῦτο τοῦ ἀληθοῦς.
 τοῖς δ' ²² ἄλλοις τοῦ ἡθους ²³ εἶδουσιν οὐ σφόδρα τι
 χρῆται, οἷον ἐπιεικείᾳ καὶ ²⁴ ἀφελείᾳ ἢ ὅσα τοιαῦτα.

12 Vind. Lips. ἀξιωμ. τε λόγου. 13 Vind. Lips. καὶ om.
 14 Ald. Vind. συγχεῖν. Port. Mon. Lips. συγχεῖ. 15 γε Vind.
 om. Post ἀληθῶς Lips. ponit inscriptionem: περὶ Κριτίου. 16
 Lips. ἰδίας [sic] ταύτης γὰρ. 17 Mon. σεμνὸς μὲν, οὐ μὲν πα-
 ραπλ. 18 Vind. ἀποφαντικῶς. 19 Spengel. συναγ. τεχν. p.
 121. conjicit: ἔστιν ὅτε. — Lips. Vind. περιβάλλοι. 20 Vind.
 Lips. ὥστ'. 21 Lips. ἀληθινόν. 22 Ald. Port. Mon. δέ.
 Vind. Lips. δ'. 23 Vind. εἶδους. 24 Lips. ἡ.

ταῦτα καὶ περὶ Κριτίου. Ἐπεται δὲ τῷ περὶ Ἀντιφῶντος τοῦ Ῥαμνουσίου λόγῳ ὁ περὶ Λυκούργου, τοῦ καὶ ὀνομασθέντος οὕτω ῥήτορος.

11. Περὶ Λυκούργου.

Ὁ τοίνυν Λυκούργος πολιτικὸς μὲν ἐστίν, ¹ εἶπερ ⁵ τις ἕτερος, πλὴν ἴσως τοῦ κατὰ τὴν ἀφείλιαν ἡθους ἔνεκα. πολὺ δὲ τὸ τραχὺ καὶ σκληρόν ² ἔχει χωρὶς ἐπιμελείας. ἥ γὰρ ἂν ὁ αὐτὸς ἦν πως τῷ Δεινάρχῳ. τῇ δὲ λέξει καὶ πολὺ τραχύτερός ἐστιν, ὅθεν φημὶ καὶ τοῦτον τὴν φαινομένην, οὐ μὴν οὔσαν ³ ὥς ὄντως δεινότητα ⁸ 10 χεῖν. τροπικώτεροι ⁴ γάρ εἰσιν οἱ λόγοι μᾶλλον αὐτοῦ, καὶ καταδρομὴν ἔχοντες ἐστίν οὐ κατὰ τῶν ἀποδεδειγμένων πραγμάτων. χρήται δὲ πολλαῖς πολλάκις ⁵ καὶ ταῖς παρεκβάσειν ⁶ ἐπὶ μύθους καὶ ἱστορίας καὶ ποιήματα φερόμενος ⁷ αἰ δὴ τῆς φαινομένης ἐστὶ καὶ αὐτὰ δεινό- ¹⁵ τητος.

12. Περὶ Ἀνδοκίδου.

Ὁ δὲ ⁷ Ἀνδοκίδης πολιτικὸς μὲν εἶναι προαιρεῖται, ⁸ αὐ μὴν πάνυ ⁹ γε ἐπιτυχάνει τούτου, ¹⁰ ἀδιάρθρωτος γάρ ἐστιν ἐν τοῖς σχήμασι καὶ ἀδιευκρίνητος, καὶ τὰ ²⁰ πολλὰ ἐπισυνάπτει τε καὶ περιβάλλει ἀτάκτως, διὰ τὸ ταῖς ἐπιβολαῖς ¹¹ χωρὶς εὐκρινείας χρησθαι. ¹² ὅθεν ἔ-

¹ ἐστίν Vind. Lips. om. ² Lips. σφοδρόν. ³ Vind. οὔσαν τραχύτητα ἔχειν. — Ald. ἔχει. Port. Mon. Lips. ἔχειν. ⁴ Planudes T. V. p. 561. v. 7. ἐν ἄλλοις βιβλίοις τοπικώτεροι εὐρίσκεται, θέλει δὲ ἡ λέξις δηλοῦν τὸ αὐξητικώτερον, ὥσπερ καὶ κοινὸν τόπον τὴν καταδρομὴν λέγομεν. Sicel., qui eadem habet, addit: ὥστε οὐχ ἁμαρτήσεις τροπικώτερον [scr. τροπικώτεροι] γράφων. ⁵ πολλάκις Vind. om. Sq. καὶ Lips. om. ⁶ Lips. παρεβάσειν ἐπὶ μύθον. ⁷ Lips. δ'. ⁸ Lips. προαίρεται. ⁹ Vind. Lips. πάντη, sine γε. ¹⁰ Mon. αὐτοῦ. ¹¹ Vind. ἐπεμβο-

δοξέ τισι ¹³ φλύαρος καὶ ἄλλως ἀσαφὲς εἶναι, ἐπιμελεί-
 ας δὲ αὐτῷ καὶ κόσμον πάννυ βραχὺ μέτεστι, γοργότητός
 τε ὡσαύτως. καὶ μέντοι καὶ τῆς κατὰ μέθοδον δεινότη-
 τος ὀλίγον, ἀλλὰ καὶ ¹⁴ σφόδρα ὀλίγον ἔχει· τῆς δ' ἄλ-
 λης ¹⁵ σχεδὸν οὐδ' ὅλως.

Τῷ μὲν οὖν Δημοσθένει οἱ λοιποὶ τῶν δέκα, μεθ' ὧν καὶ ὁ Κριτίας, ὑποτεταγμένοι οὕτωςί πως τὰ δευτέρα καὶ τὰ ¹⁶ τρίτα τοῦ δικανικοῦ τε καὶ συμβουλευτικοῦ τῶν λόγων εἶδους ἀποφέρονται. ¹⁷ τοῦτω δ' ¹⁸ ἐπιταί μὲν
 10 περὶ τοῦ ἀπλῶς πανηγυρικοῦ λόγου εἰπόντας περὶ τῶν κατὰ τοῦτο μετὰ Πλάτωνα εὐδοκιμούντων λέγειν, ὥσπερ ἐκεῖ περὶ τῶν μετὰ τὸν Δημοσθένην εἰρήκαμεν.

Ο α ρ. XII.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΠΛΩΣ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΥ.

Ἔστι δὲ σχεδὸν οἱ ῥᾶδιον περὶ τοῦ ἀπλῶς πανηγυ-
 51 ρικοῦ ἀποφάνασθαί τι, πλὴν τοσοῦτον, ὅτι πάντ' ἐκεῖνα
 τὰ εἶδη, ἐξ ὧν ἔφαμεν τὸν κάλλιστον πανηγυρικὸν ¹ καὶ
 Πλατωνικὸν γίνεσθαι λόγον, δύναται καὶ καθ' ἑαυτὰ
 ἕκαστα πλεονάσαντα ποιῆσαί τινα τύπον ² πανηγυρικόν·
 οἷον σεμνότης μόνη ἢ ³ ἀφέλεια· πάλιν γλυκύτης, κα-
 20 θαρρότης, ἐπιμέλεια, ἅπανθ' ⁴ ἀπλῶς τὰ προειρημένα,

λαῖς. 12 Vind, Lips, κεχρησθαι, 13 Ald, Port. τις, Mon, Vind, Lips, τισί. 14 καὶ Vind, om, 15 Ald, ἄλλας. Port, Mon. Vind. ἄλλης. Lips. ἄλλοις, 16 τὰ Vind, Lips, om, 17 Lips, ἀποφαίρονται. Tum sequitur titulus περὶ τοῦ ἀπλῶς πανηγ, 18 Vind, Lips. δ' ἔπ. Ald. Port. Mon. δὲ ἔπ.

1 Vind, πανηγυρικῶν, 2 Vind, τύπον om, 3 ἢ po-
 suit Port. Abest ab Ald, Mon, Vind. Lips., absorptum a vo-
 cali pracc, 4 Vind, πανθ',

καὶ φαίνονται γε οὕτω ⁵ καὶ οἱ εὐδοκιμοῦντες ⁶ τῶν ἀρ-
 χαιῶν κατὰ τὸ πανηγυρικὸν χρησάμενοι τῷ λόγῳ, περὶ
 ὧν ῥητέον. ἀνάγκη δὲ πρῶτον ⁷ τοσοῦτον προειπεῖν, ὅτι
 τοῦ καλλίστου τῶν ⁸ πανηγυρικῶν ὀφειλοντος ἔχειν μέ-
 γεθος μεθ' ἡδονῆς καὶ ἔτι κόσμον καὶ σαφήνειαν, ἥδη ⁹
 δὲ καὶ προσώπων μιμήσεις καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα ἐν τῷ
 περὶ πανηγυρικοῦ εἶδους ¹⁰ ἡμῖν λέλεκται, ἃ δὴ καὶ ¹¹
 οὐχ ἡ ποιήσεις μόνη, οὐδὲ μὴν ἡ λογογραφία, ἀλλὰ καὶ
 ἡ ἱστορία ἔχει πλεονάζοντα πάντα, πάντως δεῖ ¹² καὶ
 τοὺς ἱστοριογράφους ἐν τοῖς πανηγυρικοῖς τετάχθαι, ὥσ- ¹³
 περ οἶμαι καὶ εἰσιν, ἐπεὶ καὶ μεγέθους καὶ ἡδονῶν στο-
 χάζονται καὶ τῶν ἄλλων, οἶμαι, σχεδὸν ¹⁴ ἀπάντων, εἰ
 καὶ μὴ παραπλησίως ἐκείνῳ τυγχάνουσι, λέγω τῷ Πλά-
 τῳ. ὥστε ἀνάγκη καὶ περὶ τούτων ἐνταῦθα εἰπεῖν. ἀλλ'
 ἐπ' ἐκείνους γε ¹⁵ ἰτέον πρῶτον τοὺς μετὰ τὸν ¹⁶ Πλά- ¹⁷
 τῶνα κατὰ τὸ πανηγυρικὸν εὐδοκιμοῦντας. ἄλλως τε ἐπει-
 δὴ τινες αὐτῶν καὶ ἀμφοῖν μετέχουσιν, ¹⁸ ἱστορίας τε
 καὶ τῆς ἄλλης λογογραφίας, ὥσπερ ὁ ¹⁹ Ξενοφῶν. περὶ
 οὗ δὴ καὶ πρῶτον λεκτέον.

1. Περὶ Ξενοφῶντος.

20

Ἔστι τοίνυν ¹ οὗτος ἀφελὴς μὲν ὥς ὅτι μάλιστα,
 καὶ τούτῳ πλεονάζων τῷ εἶδει παρὰ τὰ ἄλλα εἶδη πάν-
 τα ² τοῦ πανηγυρικοῦ· ταῖς μὲν ἀπὸ τῆς ἀφελείας αὐ-
 τῆς ἡδοναῖς πολλὰς χρώμενος, γλυκύτησι δὲ ταῖς ἀπὸ

5 Lips. οὕτως. 6 Vind. δοκοῦντες. 7 Vind. πρότερον.
 8 Vind. τῶν om. 9 Mon. Lips. ἡμῖν εἶδους. 10 δὴ Vind.
 Lips. om. 11 Lips. δε δεῖ. Eodem modo locus hic lauda-
 tur in Bekkeri Anecd. p. 172. s. v. στοχάζομαι. 12 οἶμαι σχε-
 δόν Bekk. om. 13 γε ex Vind. recepi, abest ab Ald. Port.
 Mon. Lips. 14 τὸν Lips. om. 15 Lips. μετέχουσι. 16
 Vind. ὥσπερ καὶ Ξεν. Lips. ὥσπερ οἷν ὁ Ξεν.

1 Vind. δι. 2 Vind. πάντα εἶδη.

τούτων, οἷον ταῖς ἀπὸ τῶν μύθων καὶ τῶν τοιούτων
 μανώτερον. ³ ἐπεὶ καὶ ὅτε περὶ τῶν κυνῶν διέξεισιν ⁴
 ἡδονὰς ποιῶν, κατὰ τὴν τῆς ἀφελείας αἰτῆς ἐπίτασιν
 146 τοῦτο ποιεῖ, καὶ οὐ ⁵ κατ' ἄλλο τι τῶν φύσει γλυκύτη-
 5 τος ἰδίων. τὸ μέντοι περὶ τὸν Ἀβραδάτην καὶ τὴν Πάν-
 θειαν ⁶ πᾶν ἡθὺς τε καὶ πάθος πολλὰς ἔχει ⁷ τὰς ἡδο-
 νὰς μυθικῶς πλασθέν. καὶ τὰ περὶ τὸν Τιγράνην ⁸ δὲ
 ὡσαύτως καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τὴν Ἀρμενίαν. ἔφαμεν
 δὲ ὅτι μανῶς μὲν χρῆται ταῖς τοιαύταις γλυκύτησι· χρῆ-
 10 ται μέντοι καὶ ταύταις. μεγέθους δὲ κατὰ μὲν ἐννοίαν
 ἄπτεται πολλαχοῦ. καθαιρεῖ δὲ καὶ τοῦτο, καὶ βιάζεται
 πρὸς τὸ ἀφελῆς ταῖς μεθόδοις καὶ τῇ λέξει καὶ τοῖς πε-
 ρὶ τὴν λέξιν ἅπασιν. καθαρὸς δὲ καὶ εὐκρινής, εἴπερ τις
 ἕτερος, ὁ Ξενοφῶν, δριμύτησί τε ⁹ καὶ ὀξύτησι χαίρων,
 15 ὧν τὴν φύσιν ἐν τῷ περὶ γλυκύτητός τε καὶ ἀφελείας
 εἰρήκαμεν. ¹⁰ ἐπιμελεία δὲ, ὡς ἐν ἀφελείᾳ τε καὶ ἀπλά-
 στῳ λόγῳ, χρῆται πολλῇ. τῆς δὲ παρὰ τῷ Πλάτῳ ὁ-
 φελείας πολλῷ ἢ παρὰ τούτῳ ἀφελεστέρα ἐστὶ, κατ' αὐ-
 τὰς τὰς ὑποθέσεις τῶν πραγμάτων τοιαύτη γινομένη, ¹¹
 20 οὐ μόνον κατὰ τὴν λέξιν καὶ τὰ ἐπόμενα τῇ λέξει. συμ-
 πόσια γοῦν ἀμφοτέροις ἐστὶ γεγραμμένα, ¹² ἀλλ' ὁ μὲν
 καὶ ὀρχηστρίδων ¹³ εἰσόδους καὶ ὀρχημάτων εἶδη τινὰ
 καὶ φιλήματα καὶ πολλὰ τοιαῦτα λέγειν ¹⁴ μεθ' ἡδονῆς
 οὐ παραιτεῖται. ὁ δὲ ταῦτα, ὡς αὐτός φησιν, ἀφείς ¹⁵
 25 ταῖς γυναῖξιν, ἐπὶ τὸ σεμνότερον ἄγει τὴν ἀφέλειαν τῶν
 πραγμάτων. τοιοῦτος δὲ ὁ Ξενοφῶν καὶ τοῖς ἱστορικοῖς,

3 Lips. μανώτερον. 4 Cynaget. III. 9. 5 Vind. οὐκ
 ἄλλο τι. Lips. τι om. 6 Ald. Port. Mon. Lips. Πανθίαν. Vind.
 Πάνθειαν. — Cyrop. VII. 3, 8. 7 Ald. Port. Mon. ἔχε.
 Vind. Lips. ἔχει. 8 Cyrop. III. 1, 36. sqq. 9 Lips. δέ.
 10 Lips. εἴπομεν. 11 Vind. γιγνομένη. 12 Vind. συγγε-
 γραμμένα. 13 Ald. ὀρχιστρίδων. 14 Lips. λέγειν τινά. 15
 Vind. Mon. Lips. ἀφείς ταῖς γυν. ὡς αὐτός φησιν.

οἷος κὰν τοῖς ἄλλοις. οἷον, ὅτι χιλὸν ἐστέψαντο, ¹⁶ ὅ-
 ταν λέγη, καὶ ὅτι τοῖς παισὶν ὡς ἐνεοῖς διελέγοντο, ¹⁷
 καὶ ὅτι πίνειν ¹⁸ ἀπὸ τοῦ κράτῃρος ἐπικύψαντας ἔδει κα-
 θάπερ βοῦν. ταῦτα γὰρ καὶ τὰ τοιαῦτα καθ' ὑπερβάλ-
 λουσιν ἀφέλειαν ἔχει τὴν ἡδονήν, ἥπερ οὐχ ὁμοίως ὁ 5
 Πλάτων χρῆται. κὰν ταῖς μιμήσεσι δὲ τῶν προσώπων
 μᾶλλον εὐδοκίμει, ὅτε ἀφελῇ καὶ ὡς ὄντως ἄπλαστα καὶ
 ἀπλᾶ ¹⁹ καὶ ἡδέα ἦθῃ ψυχῶν μιμοῖτο. ὥσπερ καὶ τὸ
 τοῦ Κύρου παιδὸς ἔτι ὄντος, καὶ ὅσα τοιαῦτα. παρὰ δὲ
 τῷ Πλάτωνι τοιοῦτον οὐδὲν ἐστίν, ²⁰ πλὴν ὅσον ἐν ²¹ 10
 ταῖς κατὰ μειρακίων ἡλικίαν. ²² οἷον, ὅτε τὸν ²³ Θεαί-
 τητον, ἢ τι ²⁴ τοιοῦτον πρόσωπον εἰσάγει ²⁵ πάντως οὐ
 κατὰ τὸ τοῦ ²⁶ Κύρου δῆπουθεν ὃν ²⁷ λέγω παιδὸς ἔτι
 ὄντος, ἢ κατὰ τὸ τῆς Ἀρμενίας γυναικὸς, ²⁸ ἢ ὅσα τοι-
 αῦτα. ἴδιον δὲ Ξενοφῶντος καὶ τὸ κατὰ ποσὰ διαστή- 15
 ματα χρῆσθαι ποιητικαῖς πως λέξεσι, πολὺ τῶν ἄλλων
 τῇ φύσει διεστηκυσταῖς λέξεων, ὥσπερ ὅταν λέγη πορσύν-
 νειν, ²⁹ καὶ ὅσα τοιαῦτα. Μετὰ δὲ ³⁰ Ξενοφῶντα τάτ-
 τοιτ' ἂν ὁ Αἰσχίνης ἡμῖν. ³¹ λέγω δὲ τὸν Σωκρατικόν.

16 Anab. IV. 5, 33. 17 Ald. Port. Mon. διαλέγονται.
 Vind. Lips. διελέγοντο. — Anab. I. 1. 18 Lips. ἔδει πίνον. —
 Anab. IV. 5. 32. 19 Ald. Port. Mon. Vind. ἀπαλά. Lips.
 ἀπλᾶ. vide de hac confusione Boisson. ad Aristaeon. p. 235.
 Jacobs ad Callistr. p. 710. 20 Lips. ἐστίν. 21 Lips. ἐν om.
 22 Vind. ἡλικιώναις. 23 τὸν Vind. om. 24 Ald. toi. Port.
 Mon. Vind. τι. Lips. om. 25 Lips. Mon. εἰσάγοι. 26 τοῦ
 Lips. om. 27 Ald. Port. Vind. Κύρου δῆπουθεν, ὃν λέγω,
 παιδὸς ἔτι ὄντος. Lips. ὃν om. Mon. ὃν, quem secutus sum mu-
 tata interpunctione. 28 Cyrop. III. 1, 36. sqq. 29 Ald.
 πορσύνην. — Cyrop. I. 6, 17. IV. 2, 47. Vind. ad marg. ἦτοι
 ἐτοιμάζειν. 30 Vind. δὲ τὸν Ξεν. 31 ἡμῖν Mon. om.

2. Περὶ Αἰσχίνου Σωκρατικοῦ.¹

Οὗτος τοίνυν ἔστι μὲν ἀφελὴς καὶ αὐτός, εἵπερ τις ἕτερος, πλείονι δὲ τῷ καθαρῷ καὶ εὐκρινεῖ, ἢ τῷ ἀφελεῖ χρῆται, ταῦτά τοι καὶ λεπτότερός ἐστι κατὰ τὴν λέξιν τοῦ Ξενοφώντος.² ἐννοίαις γὰρ οὐκ ὀλίγαις καὶ αὐτὸς σεμνοτέραις χρῆται. ἡδοναῖς δὲ ταῖς ἀπὸ τῶν μύθων τε καὶ τῶν³ μυθικῶν μετριώτερον. ὅσον δὲ ὁ Ξενοφῶν ἀφελείᾳ τῇ κατ' αὐτὸν ὑπερβέβληκε⁴ τὴν Πλάτωνος ἀφείλειαν, φαίης⁵ ἂν, ὅτι⁶ τοσοῦτον πάλιν αὐτὸν τὸν Ξενοφῶντα ὑπερβέβληκεν ὁ Αἰσχίνης τῇ λεπτότητι, διὸ καὶ πολλῷ καθαρώτερός ἐστιν, ἐπιμελὴς τε, ὡς ἐν ἀφελείᾳ, σφόδρα, καὶ μᾶλλον⁷ γε ἢ Ξενοφῶν.

3. Περὶ Νικοστράτου.

Ὁ δὲ Νικόστρατος (ἄξιον γὰρ οἶμαι, τάχ' ἢ ἴσως δὲ⁸ καὶ ἀναγκαῖον, μετ' ἐκείνους καὶ τούτου ποιήσασθαι μνήμην) ἀφελὴς μὲν οὐδενὸς ἥτιόν⁹ ἐστι τῶν προειρημένων, λεπτότερος δὲ καὶ πολλῷ¹⁰ καθαρώτερος σχεδὸν ἀπάντων. ὑπέρισχον γὰρ¹¹ αὐτῷ τὸ εἶδος, καὶ οὐδαμοῦ μέγεθος ἔχον, πλὴν εἴ που κατ' ἐννοιαν μόνην. μὲντοι¹² χαίρων καὶ ταῖς ἀπὸ τούτων ἡδοναῖς, ὅς γε καὶ μύθους αὐτὸς πολλοὺς ἐπλασεν, οὐκ Αἰσωπείους μόνον, ἀλλ' οἷους εἶναι πως καὶ δραματικούς. ἐπιμελὴς δὲ κατὰ¹³ τὴν σύνταξιν ἀλλ' ὅτι¹⁴ μάλιστα μετὰ μέντοι

1 Titulus abest a Lips. 2 Lips. Vind. τοῦ Ξεν. κατὰ τὴν λέξιν. 3 τῶν Ald. Port. Mon. Vind. om., recepi ex Lips.

4 Lips. ὑπερβέβληκεν, h. l. et paullo post. vide de hac confusione ep. crit. p. 42. 5 Vind. φαίην. 6 Lips. ἔτι τοσοῦτον.

7 Lips. μᾶλλον ἢ ὁ Ξεν. 8 Vind. τάχα. 9 Vind. ἥτιόν γε.

10 Port. πολλῶν. Lips. λεπτ. δὲ πολλῷ καὶ καθ. 11 Vind. δι.

12 Lips. καὶ κατὰ. 13 Ald. Port. Mon. Lips. ἀλλ' ὅτι. Vind.

ὡς ὅτι. Similiter p. 397. v. 23. de Thucydide: ἀξιωματικός δὲ ὁ

τοῦ μὴ λυμαίνεσθαι τῇ ἀφελείᾳ. ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν κα-
τὰ τὸ τοιοῦτο ¹⁴ τῶν πανηγυρικῶν εἶδος λόγων εὐδοχι-
μοῦντων ἀνδρῶν, μεθ' ὧν καὶ τὸν Νικόστρατον ἐτάξα-
μεν, τοσαῦτα εἰρήσθω, ἐξῆς δ' ἂν λέγοιμεν περὶ τῶν κα-
τὰ τὸ ἱστορικὸν εἶδος ἐλλογίμων. οἱ γὰρ ¹⁵ Ἰσοκράτους 5
τε καὶ Λυσίου Ὀλυμπικοὶ τε καὶ Παναθηναῖκοι καὶ αὐ-
τὸ τοῦτο πανηγυρικοὶ, κἂν ἐπιγράφωνται οὕτω ¹⁶ Πα- 147
νηγυρικοὶ, δηλὸν ἐστίν ὡς ἄλλο τι βούλονται· μετρίως
γὰρ πως ἔχουσι τὸ πανηγυρικόν, καὶ ὅσον τάχα ¹⁷ ἂν
καὶ συμβουλὴ τις ἢ δικανικὸς λόγος δέξαιτο. εἰ δὲ ἄρα 10
καὶ ταύτης εἶεν τῆς ἰδέας τὰ τε ἄλλα, καὶ διὰ τὸν κό-
σμον τὸν ¹⁸ περὶ τὴν συνθήκην τοῦ Ἰσοκράτους, ἀρ-
κεῖ τὰ λεχθέντα περὶ αὐτῶν ἐν τοῖς περὶ τῶν δικανικῶν
τε καὶ συμβουλευτικῶν ἀνδρῶν εἰρημένοις. ἀλλὰ λεκτέον
γε ¹⁹ ἤδη καὶ περὶ τῶν ἱστορικῶν, πλὴν Ξενοφῶντος· ὁ- 15
ποῖος γὰρ εἰς τοὺς λόγους ὁ ἀνὴρ, ὀλίγῳ πρότερον εἰ-
ρήκαμεν.

4. Περὶ Ἡροδότου.

Ἐν τοίνυν τοῖς καθ' ἱστορίαν πανηγυρικοῖς πανηγυ-
ρικώτατός ἐστιν ὁ Ἡρόδοτος. τὸ δ' αἷτιον, ὅτι μετὰ τοῦ 20
καθαροῦ καὶ εὐκρινοῦς πολὺς ἐστὶ ταῖς ἡδοναῖς. καὶ γὰρ
ταῖς ἐννοίαις μυθικαῖς σχεδὸν ἀπάσαις καὶ τῇ λέξει ποι-
ητικῇ κέχρηται διόλου. μέγεθος δὲ πολλαχοῦ μὲν ἔχει καὶ
τὸ κατ' ἐννοιαν, κατὰ μέντοι ἐπιμέλειαν ²⁰ καὶ τὸ πολὺ
τοῦ κόσμου τὸ συναμφότερον, καὶ τὴν ἡδονὴν ἔχει καὶ 25
τὸ μέγεθος, οἱ γὰρ πλεῖστοι τῶν ῥυθμῶν αὐτῷ κατὰ τε
τὰς συνθήκας καὶ τὰς ²¹ βάσεις δακτυλικοὶ τέ εἰσι καὶ ἀνα-
παιστικοὶ, σπονδειακοὶ τε καὶ ὅλως σεμνοί, ἥθη δὲ καὶ

μῆρη ἄλλ' ὅτι μάλιστα. 14 Mon. τοιοῦτον. 15 Vind. εἰ.
16 Vind. οὕτως, 17 Lips. τάχ' ἂν. 18 τὸν Lips. om. 19
γε Lips. om. 20 Lips. ἐννοιαν. Mon. τὴν ἐπιμέλ. 21 Lips.
καὶ κατὰ τὰς,

πάθη προσώπων, ἔπερ τις ἄλλος, κάλλιστα καὶ ποιητικώτατα μεμίμηται. διὰ δὲ τούτων καὶ πλείονι τῷ μεγέθει πολλαχοῦ κέχρηται, ²² ὥς ἐν τε ἄλλοις' καὶ ἐν τῇ ἐβδόμῃ τῶν ἱστοριῶν κατὰ τοὺς Ξέρξου πρὸς Ἀρτάβαζον, ²³ καὶ κείνου πρὸς Ξέρξην περὶ ²⁴ τῶν ἀνθρωπίνων ²⁵ πραγμάτων λόγους. τοσαῦτα καὶ περὶ Ἡροδότου.

5. Περὶ Θουκυδίδου.

Περὶ δὲ Θουκυδίδου μέλλων λέγειν προδιορίσομαι ¹ τοσαῦτον, ὥς οὐκ, ² ἐπειδὴ μετ' Ἡρόδοτον ἐμνήσθημεν αὐτοῦ καὶ μετ' ἄλλους, διὰ τοῦτο χρή νομίζειν, ὥς καὶ ³ τῇ κατὰ λόγους ἔξει τε καὶ δυνάμει μετ' ἐκείνους ἡμῶν τέτακται, ἐπεὶ οὐδὲ Ἡρόδοτον μετὰ ⁴ Νικόστρατον δῆπουθεν ἢ μετ' Αἰσχίνην, ἀλλ' οὐδὲ μετὰ Ξενοφῶντα ⁵ ἡμεῖς τάττοιμεν ἂν, λόγων τε δυνάμειος ἕνεκα, καὶ τῆς ¹⁵ κατ' αὐτοὺς ἔξεως, ἄλλως τε καὶ ἐν εἶδει πανηγυρικῷ· τῇ δὲ ἀκολουθίᾳ τοῦ ⁶ περὶ τῆς ⁷ ἰδέας ἐκείνης λόγου ἐπόμενοι ταύτῃ τῇ τάξει κεκρήμεθα, ἰδίᾳ μὲν τοὺς ἄλλους πανηγυρικοὺς, ἰδίᾳ δὲ καὶ ⁸ τοὺς ἱστορικοὺς τιθέντες. καὶ τῶν ἱστορικῶν δὲ ἐν πρώτοις Ἡροδότου διὰ τοῦτο ²⁰ ἐμνήσθημεν, ὅτι πανηγυρικώτερος καὶ ἡδίων οὐ Θουκυδίδου ⁹ μόνον, ἀλλ' ἴσως ἀπάντων ἐστὶ τῶν οὕτω γρά-

²² Lips. κέχρηται πολλαχοῦ. ²³ Confundit Hermogenes Artabazum cum Artabano. Eundem lapsum Philostrati de Vit. Soph. II. 5. 4. notat Valok. ad Herod. VII. 45. ²⁴ περὶ Mon. om. ²⁵ Lips. ἀνθρωπείων.

¹ Ald. Port. Mon. Vind. προδιορίσομαι. Lips. προδιορ. ² οὐκ Lips. om. ³ καὶ Mon. Lips. om. — tum Lips. κατὰ τοὺς λόγους. ⁴ μετὰ Νικόστρ. — — ἀλλ' οὐδὲ Vind. om. ⁵ In Lips. sequitur lacuna sex fere litterarum capax, sed in marg. annotatum: οὐδὲν λείπει. ⁶ Lips. τῇ. ⁷ Vind. τὰς. ⁸ καὶ Vind. Mon. Lips. om. ⁹ Edd. μόνον Θουκυδ. Vind. Mon. Lips. Θουκυδ. μόνον.

φρην λόγους προελομένων. ἐπεὶ Θουκυδίδης γε καὶν ¹⁰ ἀμ-
φισβήτησιν τῷ παράσχοι, μετ' ὧν ἐξετάζοιτ' ἂν δικαίως.
οὐχ ἦττον γὰρ δικανικός ἐστι ¹¹ καὶ συμβουλευτικός, ἢ
πανηγυρικός· λέγω καὶ κατὰ τὰς ἐννοίας καὶ τὸ μηδὲν
ἀκατασκεύως εἰσάγειν. ἀλλὰ τετάχθω μὲν, ἔνθα αὐτῷ ⁵
καὶ προσήκει τετάχθαι καθ' ἑκάτερον, κατὰ τε ¹² τὸ
τῶν λόγων εἶδος καὶ κατὰ τὸ προκεκρίσθαι τινῶν. ἐτέ-
ρων δέ, εἰ καὶ τοῦτο συμβαίνοι, ¹³ τὰ δεύτερα φερέσθω ¹⁴
τῆς περὶ τοὺς λόγους ἕξεως ἕνεκα. ἡμεῖς δὲ ὁποῖός τις
ἐστι, χαρακτηρίσωμεν. ¹⁵

Ὁ τοίνυν Θουκυδίδης μάλιστα μεγέθους ἐφιέμενος
τυγχάνει μὲν τοῦ μεγέθους, οὐ μὴν οὐπερ ἐφίσθαι μοι
δοκεῖ μεγέθους τυγχάνει· ¹⁶ βούλεται μὲν γὰρ, ὥς ἔγωγε
οἶμαι, ¹⁷ σεμνὸν εἶναι τὸν λόγον αὐτῷ, ὅπερ ἴδιον μεγέ-
θους ¹⁸ πανηγυρικοῦ· φαίνεται δὲ ὑπερβαίνων τοῦτο, καὶ ¹⁵
μάλιστα κατὰ τὴν λέξιν, ἐπὶ τὸ ¹⁹ τραχύτερον μᾶλλον,
καὶ τὸ σκληρότερον, καὶ διὰ τοῦτο ἐπὶ τὸ ἀσαφέστερον,
καὶ ἔτι κατὰ ²⁰ συνθήκην τῶν λέξεων. ἐπιμελεῖται μὲν
γὰρ κόσμου ὅτι ²¹ μάλιστα· βουλόμενος δὲ εἶναι καὶ
τοῦτο ²² ὑψηλὸν αὐτῷ καὶ ὑπέρογκον, πάλιν ὑπερεκπίπτει ²⁰
κατὰ τε τὰς ὑπερβολὰς ²³ καὶ τὰς καινότητας τῶν συν-
θηκῶν, ὥστε ἐπὶ τὸ σκληρότερον, καὶ δι' αὐτὸ ἐπὶ τὸ
ἀσαφέστερον ²⁴ φέρεσθαι. ἀξιωματικός δὲ ὁ ἀνὴρ ἀλλ'

10 Vind. γε καὶν. Lips. καὶν. Edd. Mon. γε καὶ. 11 Lips.
ἐστι δικανικός. 12 Vind. γε. 13 Ald. Port. Mon. συμβαί-
νει. Port. Vind. συμβαίνοι. 14 Lips. φέρεσθαι. 15 Vind.
Mon. Lips. χαρακτηρίσωμεν. 16 Mon. τυγχάνει μεγέθους. id.
εἰ. μὲν om. 17 Lips. οἶμαι. 18 Mon. μεγέθους om. Vind.
Lips. μεγέθους λόγον πανηγ. 19 τὸ Lips. om. 20 Vind.
Lips. κατὰ τὴν σύνθεσιν. Permutatio orta ex communi compen-
dio scribendi συν. Bast. ad Gregor. Cor. p. 161. 844. 21 Lips.
ἀλλ' ὅτι. 22 Vind. τοῦτο εἶναι αὐτῷ ὑψ. 23 Vind. Lips. περιβολάς.
tum Ald. Mon. κοινότηας. Port. Lips. καιν. 24 Lips. σαφέστερον.

ὅτι μάλιστα. ταῖς δὲ ἐννοίαις, εἴπερ τις ἄλλος, πολιτι-
 κὸς ὁμοῦ καὶ σεμνός. οὐδὲν γὰρ ἀκατάσκευον ²⁵ οὐδὲ ἐν
 ταῖς ἱστορίαις ἀπολείπει. ²⁶ ταῖς μέντοι μεθόδοις οὐ τοι-
 οῦτος. μετὰ γὰρ μεγέθους τινὸς γνωρίμου ἢ τινος ἐτέρου
 5 τοιούτου καὶ τὰς κατασκευὰς εἰσάγει. ²⁷ διὸ καὶ ἀγλευ-
 κῆς ἐστι σχεδὸν διόλου. εἰ δέ που καὶ γλυκύτητα ἔχει,
 148 μάλιστα μὲν ὥσπερ ἀλλότριόν τι τῆς ἰδέας αὐτοῦ ἐκφαί-
 νεται ²⁸ τὸ μέρος ἐκείνο. οἷόν ἐστι καὶ τὸ, ²⁹ Τηρεῖ δὲ
 τῷ Πρὸκλῳ τὴν Πανδίωνος ἀπὸ Ἀθηνῶν σχόον-
 10 τι γυναικα, καὶ τὰ ἐξῆς, καὶ ὅσα τοιαῦτα. θαυμάζειν
 δέ, εἰ καὶ μὴ τοιοῦτον ἦν, τοῦτο οὐκ ἐχρῆν, ὅτι καὶ ἡδο-
 νήν που ³⁰ ἔσχεν ὁ λόγος αὐτῷ. σχεδὸν γὰρ οὐδ' ἄλλος
 τις τῶν κατ' ἄνδρα λόγων ³¹ ὅτιοῦν εἶδος προελόμενός
 τε καὶ ἐργασάμενος δύναται ³² ἂν καθαρὸς ὁφθῆναι, καὶ
 15 μὴ ³³ οὐχὶ καὶ ³⁴ τῶν ἄλλων ἀπάντων ἀμνηστέη ³⁵ προσα-
 ψάμενος εἰδῶν τοῦ λόγου. ἔτι ὡς ἱστορικὸς ὁ Θουκυδίδης
 κέχρηται μὲν καὶ μιμήσει κατὰ τε ³⁶ τὰς δημηγορίας,
 καὶ ἐν τισι διαλόγοις· ὁ αὐτὸς δὲ ἐστι καὶ τούτοις, μάλ-
 λον δὲ μειζύνως ἐστὶν ³⁷ ἐν τούτοις τοιοῦτος, οἷον αὐτὸν
 20 ἐχαρακτηρίζομεν. ἐπεὶ ἐν γε τῇ ἱστορίᾳ ἥττον ἐστι σκλη-
 ρὸς καὶ τραχύς. ἔχει γὰρ πολλὰ ἐνταῦθα καθαρὰ τε καὶ
 εὐκρινῆ. καὶ τὸν γε διδάσκαλον αὐτοῦ τὸν Ἀντιφῶνα

25 Vind. ἀκατασκευάστον οὐδ' ἐν. 26 Mon. ὁ ἀνὴρ κατα-
 λείπει. 27 εἰσάγει Lips. om. — Sqq. διὸ καὶ ἀγλευκῆς ἐστι
 σχεδὸν Vind. om. 28 Lips. ἐμφαίνεται. tum Mon. ἐκείνου.
 29 L. II. 29. 30 Vind. πως. 31 Ald. λόγων. tum Vind.
 Lips. ὅτιοῦν ἐν. Ald. Mon. εἶδος om. 32 Ald. δύναται ἂν.
 33 Vind. καὶ οὐ μὴ οὐχί. 34 Lips. καὶ om. 35 Ald. Mon.
 Vind. ἀμνηστέη, ut plures Codd. apud Plat. Protag. p. 323. C.
 Phaedr. p. 228. C. 36 Vind. γε. tum Ald. δημηγορίας. 37
 Ald. ἐστὶ τοιοῦτος. Mon. ἐν τούτοις ἐστὶ τοιοῦτος. Port. Vind.
 Lips. ἐστὶν ἐν τούτοις τοιοῦτος.

πολλοῖς μὲν καὶ ἄλλοις, τούτοις δὲ οἶμαι καὶ μᾶλλον
παρελήλυθε. τσαῦτα καὶ περὶ τοῦ ³⁸ Θουκυδίδου.

6. Περὶ Ἑκαταίου.

Ἑκαταῖος δὲ ὁ Μιλήσιος, παρ' οὗ δὴ μάλιστα ὠφέ-
ληται ὁ ¹ Ἡρόδοτος, καθαρὸς μὲν ἐστὶ καὶ σαφής, ἐν ⁵
δὲ τισι καὶ ἡδὺς οὐ ² μετρίως. τῇ διαλέκτῳ δὲ ἀκράτῳ
Ἰάδι, καὶ οὐ μεμιγμένῃ χρησάμενος, οὐδὲ κατὰ τὸν ³
Ἡρόδοτον ποικίλῃ, ἥττον ἐστὶν ἔνεκά γε τῆς λέξεως ποι-
ητικός. καὶ ἡ ἐπιμέλεια δὲ αὐτῷ οὐ τοιαύτη, οὐδ' ⁴ Ὀ-
μοιος ὁ κόσμος ὁ περὶ αὐτήν. διὸ καὶ ταῖς ἡδοναῖς ἐλατ- 10
τοῦται πολλῶ τοῦ Ἡροδότου· ἀλλὰ πάνυ πολλῶ, καίτοι
γε μύθους ⁵ τὰ πάντα σχεδὸν καὶ τοιαύτην τινὰ ἱστορί-
αν συγγραψάμενος. ἀλλ' οὐ μόνον ἡ ἔννοια ἱκανὴ λό-
γων εἶδος ὅτιοῦν ⁶ ἐξεργάσασθαι, πολὺ δὲ ἔχει καὶ ⁷ ἡ
λέξις καὶ τὰ περὶ τὴν λέξιν, οἶον, σχήματα, κῶλα, συν- 15
θῆκαι, ῥυθμοὶ, ἀναπαίσεις, πρὸς τὸ ⁸ ἡδονὰς ποιῆσαι
καὶ γλυκύτητας, οἳαί εἰσιν αἱ παρὰ ⁹ Ἡροδότῳ, καὶ νῆ
Δία γε ἄλλο τι λόγων εἶδος, ὥς ἕκασται ¹⁰ πεφύκασιν
ἐργάζεσθαι λόγων ἰδέαι. εἰκότως οὖν τοῦτο ὁ Ἑκαταῖος
πέπονθε, τῆς ἐπιμελείας καὶ τοῦ περὶ ¹¹ τὴν λέξιν κόσμου 20
μὴ ὁμοίως φροντίσας· τσαῦτα καὶ περὶ Ἑκαταίου.

38 τοῦ Vind. Lips. om. 1 Lips. ὁ om. 2 οὐ Vind.
om. 3 Vind. τὸν om. — cfr. Excerpta ex cod. Par. ad cal-
cem Gregorii Cor. p. 679. Ἰπποκράτης — — ἀκράτῳ τῇ Ἰάδι
χρηταί· ὁ γὰρ Ἡρόδοτος συμμίσγει αὐτήν τῇ ποιητικῇ. *ibid.* p. 910.
ἀλλ' ἀναμφίβολον πάλιν τοῦτο ποιεῖ, τὸ μὴ τὸν Ἡρόδοτον ἀκράτῳ
τῇ Ἰάδι χρῆσθαι, ἀλλὰ μεμιγμένῃ τῇ ποιητικῇ. 4 Ald. Port.
οὐδέ. Mon. Vind. Lips. οὐδ'. 5 Ald. Vind. καίτοι γε μύθους
γε. Port. Mon. καὶ τοι γε μύθους. Lips. καίτοι μύθους γε. 6
Lips. ὅτιοῦν. 7 Lips. καὶ om. 8 Vind. Mon. τὸ καὶ ἡδ.
9 Lips. παρὰ τῷ Ἡρ. 10 Mon. ἕκαστα. *tum* Lips. πεφύκασι.
11 Lips. παρὰ.

Περὶ ¹² δὲ Θεοπόμπου καὶ Ἐφόρου καὶ Ἑλλανίκου
καὶ Φιλίστου καὶ τῶν ὁμοίων τούτοις περιττὸν ἔδοξεν εἶ-
ναι μοι γράφειν, μάλιστα μὲν καὶ διὰ ¹³ τὸ ἀπὸ τε τοῦ
περὶ τῶν ¹⁴ ἰδεῶν λόγου καὶ τῶν κατ' ἄνδρα εἰρημένων
⁵ μὴ χαλεπῶς ἡγεῖσθαι δύνασθαι τινα καὶ ¹⁵ περὶ ἐκείνων
χαρακτηρίσαι. πρὸς δὲ τούτῳ ¹⁶ καὶ ὅτι ζήλου καὶ μι-
μήσεως τὰ εἶδη τῶν λόγων αὐτῶν οὐ πάνυ τι, ¹⁷ μάλ-
λον δὲ οὐδ' ὅλως, ὅσα γε ἐμὲ ¹⁸ γινώσκειν, ἡξίωται πα-
ρὰ τοῖς Ἑλλήσι, ¹⁹ καθάπερ τὰ τῶν ἄλλων, οἷον Θου-
¹⁰ κυδίδου, Ἡροδότου, Ἐκαταίου, Ξενοφῶντος, τῶν ²⁰
λοιπῶν.

Τούτοις ἐπόμενόν ἐστι τοὺς μεθ' Ὅμηρον ποιητὰς
χαρακτηρίσαι, ὥσπερ τοὺς μετὰ Δημοσθένην ῥήτορας
ἐχαρακτηρίζομεν, καὶ τοὺς μετὰ Πλάτωνα ²¹ λογογρά-
¹⁵ φους, πρότερον περὶ αὐτῶν ἐκείνων ²² εἰπόντες, Πλά-
τωνος καὶ Δημοσθένους, ὥσπερ καὶ περὶ Ὁμήρου. ἴσως
δὲ καὶ περὶ τούτων οὐκ ²³ ἀναγκαίως εἰρήκαμεν, δυνα-
μένων ²⁴ ῥαδίως χαρακτηρίζειν καὶ πάνθ' ὄντιναοῦν ²⁵
καὶ νέον καὶ παλαιὸν καὶ ποιητὴν καὶ λογογράφον καὶ
²⁰ ῥήτορα, τῶν τὰ γενικά δὴ ταῦτα εἶδη τοῦ λόγου καὶ οἷον
στοιχεῖα πάσης ιδέας ἐπεσκευμένων, περὶ ὧν τὴν πᾶσαν
πραγματείαν ²⁶ ταύτην συνεστησάμεθα. ὥστε περιττῶς
ἂν

12 In Lips. est nova inscriptio: περὶ Θεοπόμπου καὶ Ἐφόρου
καὶ Ἑλλανίκου καὶ Φιλίστου καὶ τῶν ὁμοίων. 13 Ald. διὰ τὸ περὶ
ἀπὸ τε. Port. Codd. περὶ om. 14 τῶν Lips. om. 15 Lips. καὶ
τῶν. 16 Lips. τούτοις. 17 Ald. Port. τοι. Mon. Vind. Lips. τι.
tum Lips. δ' οὐδόλως. 18 Lips. ἐμοί. 19 Lips. ἄλλοις. 20 Vind.
καὶ τῶν ἄλλων. 21 Port. inserit δῆ. — v. 15. Ald. Port. Mon. πρῶ-
τον. Lips. πρότερον. Vind. πρότερον καὶ. 22 ἐκείνων ex Mon.
Lips. recepi, abest ab Ald. Port. Vind. 23 Lips. οὐκ om.
24 Lips. δύναμιν. 25 Mon. ὄντινοῦν. tum Ald. παλαιόν. 26
Ald. Vind. γραμματείαν. Port. Mon. Lips. πραγματείαν. tum Mon.
ἐνεστησάμεθα; quae lectio commendatur usu Demosthenis. vide

ἂν πλεονάζοιμεν καὶ περὶ τῶν ποιητῶν καθ' ἕκαστον διε-
 ξιώντες, ἄλλως τε καὶ πάνυ πολλοῦ γεννησομένου τοῦ λό-
 γου, μὴ μόνον περιττοῦ. δεῖ γὰρ δὴ πον πρότερον, εἰ
 μέλλει τις ταῦτα ὀρθῶς διευκρινήσκειν, ἰδίᾳ μὲν περὶ ἐπο-
 ποιῶν εἰπεῖν τι καὶ τῶν κατ' αὐτὴν δευτέρων τε καὶ τρί- 5
 των μεθ' Ὅμηρον, ἰδίᾳ δ' αὖ ²⁷ περὶ τραγωδίας καὶ κω-
 μωδίας ὡσαύτως, τῶν τε λυρικῶν ποιημάτων καὶ τῶν ἄλ-
 λων εἰδῶν τῆς ποιήσεως ἀπάντων καθ' ²⁸ ἕκαστον γε ²⁹
 αὐτῶν εἰπεῖν, τίς ὁ πρῶτος καὶ διὰ τί, καὶ τίς ³⁰ ὁ δεύ-
 τερος καὶ διὰ τί· ὥστα σχεδὸν εἰς ἀπέραντόν τι ³ τὸν λό- 10
 γον προελθεῖν. ἀπόχρη οὖν τὰ προειρημένα, καὶ τέλος
 ἡμῖν ὁ περὶ τῶν ³² ἰδεῶν λόγος τοῦτο ἔχέτω. μεθ' ὃν ὁ
 περὶ τῆς κατὰ μέθοδον δεινότητος γεγραπται, ὅς ἐστιν
 ἔλλειμμα ³³ τι τῆς πραγματείας ταύτης· καίτοι πολλῶ καὶ
 ταύτην παρεληλυθώς, ³⁴ ὥς καὶ μικρῶ πρότερον διωρι- 15
 σάμεν, καὶ αὐτὸ δηλώσειν τὸ πρᾶγμα φημί. ³⁵

Reisk. Ind. s. v. ἐνίστασθαι. 27 Lips. δὲ περὶ. 28 Mon.
 καὶ καθ' ἕκ. 29 Vind. Lips. τε. 30 καὶ τίς ὁ δεύτ. καὶ
 διατί Vind. om. 31 Lips. τε. tum Port. προελθεῖν τὸν λόγον.
 32 τῶν Vind. Lips. om. 33 Ald. ἔλλιμμα. marg. Vict. ἔλλιμ-
 μα. Port. Codd. ἔλλειμμα. 34 Ald. προσεληλυθώς. Port. Mon.
 Vind. Lips. παρεληλ. 35 Sequitur in Vind. τέλος τοῦ δευτέ-
 ρου λόγου τοῦ περὶ ἰδεῶν καὶ ἐπομένων παντὸς τοῦ περὶ ἰδεῶν
 λόγου.

C a p. I.

Πᾶν μέρος λόγου εὔρηται μὲν ἐπὶ μνηύσει πράγμα-
 τος, καιροῦ δὲ ἰδίου τυχόν. ὁ δὲ καιρὸς κατὰ ἡθους
 προσθήκην γινόμενος ἰδίαν διάνοιαν ¹ ἀπεργάζεται. οὐ
 μόνον ἰδίαν, ἀλλὰ καὶ διάφορον· καὶ οὐ μόνον διάφορον,
 ἀλλὰ καὶ διαφόρους· καὶ ² οὐ μόνον διαφόρους, ἀλλὰ καὶ
 ἐναντίας. οἷον, κακοῦργος πᾶς ὁ κακὸν τι ἐργαζόμενος,
 ἰδίως δὲ ὁ κλέπτης. διάφορον δὲ, οἷον δημηγορεῖν, τὸ ἐν
 10 δῆμῳ ἀγορεύειν, ἰδίως δὲ τὸ κεχαρισμένα λέγειν, καὶ τὸ
 ἀπαίδευτα λέγειν. διαφόρους δὲ, οἷον ἄνθρωπος γένους
 ὄνομα καὶ ἡθους ἡμέρου καὶ τύχης ὄνομα, καὶ πανουρ-
 γίας. ἐναντίας δὲ, ὡς τὸ, ³ μείναι ἐπὶ χρόνον, τὸν πο-
 λὺν, τὸν ὀλίγον. καὶ παρὰ Πλάτωνι χρόνον δὴ τὸν πο-
 15 λὺν δηλοῖ. καὶ τὸ, ⁴ αὐτὸς, ὡς Φαίδων, παρεγένου;
 αὐτὸς, ὡς Ἐχέκρατες· ὁ μὲν γὰρ ἤρετο ⁵ ὡς θανμά-
 ζων καὶ μακαρίζων τὸν παραγενόμενον, ὁ δὲ ἀπεκρίνα-
 το ⁶ σεμνυνόμενος καὶ μεγαφρονῶν.

1 Ald. Port. Mon. διαφορὰν. Port. ad marg. γρ. διάνοιαν.
 ita Par. Vind. tum Par. γρ. ἐργάζεται. 2 Vind. καὶ om.
 3 Il. β. 299. 4 Phaedone init. 5 Vind. εἰρετο. 6 Vind.
 ἀποκρίνεται.

C a p. II.

ΠΕΡΙ ΛΕΞΕΩΣ ΑΓΝΟΥΤΜΕΝΗΣ ΕΝ ΠΕΖΩ ΛΟΓΩ. ⁷

Πάσης λέξεως τῆς ἀγνοουμένης ἐν πεζῷ λόγῳ τρεῖς μέθοδοι τῆς εὐρέσεως. ἥ γὰρ ἐθνική ἐστίν ἡ λέξις ἡ τεχνική ἡ νομική. ὁ γοῦν παρασάγγης ⁸ οὐκ οἶδα τί ἐστίν. ἐθνικὸν γάρ ἐστι καὶ Περσικὸν ὁδοῦ μέτρον, οἱ τριάκον- ⁵ τα στάδιοι· σχοῖνος δὲ Αἰγύπτιον οἱ ἐξήκοντα στάδιοι. νομικὸν δὲ ὄνομα τὸ τοιοῦτον· πομπεύειν ⁹ ἀντὶ τοῦ κατηγορεῖν εἴλετο. ἐν Ἀθήναις τοῖς Διονυσίοις ἐπομπέον, καὶ ἀλλήλοις διελουδοροῦντο, καὶ τοῦτο ¹⁰ ἐκαλεῖτο πομπεύειν. καὶ ἡ ¹¹ εἰσαγγελία δὲ καὶ ἡ φάσις καὶ ἄλλα ¹⁰ τοιαῦτα ὀνόματα νομικά ἐστι. τεχνικά δὲ ἐκεῖνα· ζεύξαντες τὰς παλαιὰς ναῦς. ¹² ναυπηγικὸν ὄνομα. καὶ δις διὰ τεσσάρων μουσικόν· καὶ μοσχεύειν ¹³ γεωργικόν. καὶ ὅσα τοιαῦτα.

C a p. III.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΛΕΞΙΝ ΑΜΑΡΤΗΜΑΤΩΝ. 15

Τὰ ἀμαρτήματα κατὰ ¹⁴ τὴν λέξιν κατὰ δύο τρό-

7 Tituli usque ad finem libri absunt ab Ald. Mon., sunt in Port. et plerisque, quos inspexi, Hermogenis codd., recentioribus praesertim. In Mon. distinctio capitum intervallo relicto notatur. Vind. titulos modo ponit, modo om. 8 Her. II. 6. Eustath. ad Od. I. p. 1854. καίται δὲ καὶ ἐν Ἡροδότῃ βύρβαρος λέξις ὁ βονρός· Λιβυκή γάρ· καὶ παρ' ἐτέροις, ὁ παρασάγγης, ὁ καὶ παρὰ Ἑρμογένει. 9 pro cor. p. 268. 10 Vind. τοῦτ' ἐκ. 11 Ald. ἡ om., est in Port. Mon. Vind. 12 Thuc. I. 29. 13 Marg. Vict. laudat Dem. c. Aristog. I. p. 785. οὐδὲ γὰρ τοὺς προγόνους ὑπολαμβάνω τὰ δικαστήρια ταῦθ' ὑμῖν οἰκοδομῆσαι, ἵνα τοὺς τοιούτους ἐν αὐτοῖς μοσχέυητε. 14 Vind. τὰ κατὰ.

πους γίνεται, ἀκυρίαν καὶ παραφθοράν. ἀκυρίαν μὲν, οἶον, ἐὰν εἴπῃ τις ἐρωτῶ καὶ παρακαλῶ ἀντὶ τοῦ δέομαι, ἀκύρως εἴρηκε. τὸ μὲν γὰρ παρακαλεῖν ἢ καλεῖν ἐστὶν ἢ προτρέπεσθαι. τὸ δὲ ἐρωτᾶν πυνθάνεσθαι. παραφθοράν δὲ, οἶον, ὃ καλοῦσι διάζωμα ἐὰν τις εἴπῃ διαζώστραν. ἢ ¹ τὸ αἰμωδεῖν ἀμωδεῖν, καὶ τὰ τοιαῦτα.

C a p. IV.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΟΤΕ ΤΑΥΤΟΤΗΤΙ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΟΜΕΘΑ
ΚΑΙ ΠΟΤΕ ΠΟΙΚΙΛΙΑ.

Πότε ταυτότητι ὀνομάτων χρησόμεθα, ¹ καὶ πότε
10 ποικιλίᾳ; ταυτότητι μὲν, ὅταν τοῦ πράγματος ἐν ὄνομα
ἢ τὸ ἐναργέστατον. τότε γὰρ οὐ δεῖ ² χορηγίαν ζητεῖν τὴν
ἀφανίζουσιν τὴν ἐναργεῖαν τοῦ πράγματος. ἐὰν δέ τις
παραλάβῃ, ἐπίδειξιν μὲν ἄκαιρον ἐποίησας· τὴν χρείαν
δὲ ἀπολώλεκε τῆς συγγραφῆς. "Ομηρος,

15 "Ὡς δὲ χιῶν καταιτῆκετ' ἐν ἀκροπόλοισιν ὄρεσιν, ³

"Ἦν τ' Εὐρος κατέτηξεν, ἐπὶ Ζεφύρος καταχεῖρ,

Τηκομένης δ' ἄρα τῆς ποταμοὶ πλήθουσι ῥέοντες·

"Ὡς τῆς τήκετο καλὰ παρήϊα δακρυχεύουσας.

οὔτε τὸ λείβεται οὔτε τὸ χεῖται οὔτε τὸ λύεται οὔ-
20 τως ἀρμόζει, ὥς τὸ τήκεται· ὅψις γάρ ἐστι χιόνος
ἀναλίσκομένης ἢ τηκεδών. ὅταν δὲ πολλὰ ὀνόματα ἔχῃ
τις ἰσότημα καὶ ὁμοίως ἔχοντα ἐναργεῖαν χρησίμον, ἢ
ποικιλία ἀρμόζει. οἶον, "Ομηρος,

"Ὡς δ' ὅταν ὠδίνουσιν ἔχῃ ⁴ βῆλος δὲ γυναικα

15 ἢ Mon. om. Vind. αἰμωδεῖν ἀμωδεῖν. 1 Vind. χρη-
σόμεθα ὀνομάτων. 2 Mon. οὐ δεῖ ζητεῖν χορ. Vind. οὐ ζητεῖν
χρη χορηγίαν ἀφανίζ. 3 Ald. ὄρεσιν. — Od. τ. 205. 4 Ald.
Port. Vind. ἔχει. Mon. ἔχη. ll. λ. 269.

Δρμὺν, τὸ τε προῖται μοχροστόχοι Εἰλείθυσαι, ⁵

Ἦρης θυγατέρες πικρὰς ὠδῖνας ⁶ ἔχουσαι.

ἔχομεν ὅξυν, δριμύν, πικρόν. ἔπει δ' οὐκ ἔχει ἄλλο ἰσότιμον, ἐπὶ τὸ πρῶτον ἐπανερχεται.

Ὡς ὅξει ⁷ ὀδύναι δύνον μίνος Ἀτρεΐδαο. 5

καὶ ὁ Θουκυδίδης ἐν τῷ προοιμίῳ, τεκμήριον, σημείον, παράδειγμα, μαρτύριον· καὶ ἀεὶ κύκλον ποιεῖται τῶν ὀνομάτων. ἐκ δὲ τεκμηρίων, ⁸ ὧν ἐπὶ μακρότατον σκοποῦντί μοι πιστεῦσαι ξυμβαίνει. καὶ μαρτύριον δέ· ⁹ Δήλου γὰρ καθαιρομέ- 10
νης ¹⁰ ὑπὸ Ἀθηναίων. καὶ ¹¹ σημείον δ' ἐστὶ ταῦτα τῆς Ἑλλάδος ἔτι οὕτω γινόμενα περὶ τε Λοκροὺς τοὺς Ὀζόλας καὶ ¹² Αἰτωλοὺς καὶ Ἀκαρναῖνας. καὶ ¹³ παράδειγμα τόδε τοῦ λόγου οὐκ ἐλάχιστόν ἐστι διὰ τὰς μετοικίας εἰς τὰ 15
ἄλλα μὴ ὁμοίως αὐξηθῆναι. ¹⁴

C a p. V.

ΠΕΡΙ ΠΕΡΙΤΤΟΤΗΤΟΣ.

Ἡ περιττότης ἐστὶ διπλῇ, καὶ κατὰ λέξιν καὶ κατὰ γνῶμην. ἑκατέρω δὲ διπλῇ, καὶ ἡ κατὰ λέξιν καὶ ἡ κατὰ 150
γνῶμην. καὶ ἡ μὲν κατὰ λέξιν γίνεται διατριβῇ καὶ πλή- 20

5 Port. Εἰλήθυσαι. 6 Ald. ὀδύνας. Vind. ὠδῖνας. Port. Mon. ὠδῖνας. 7 Ald. Mon. Vind. ὅξειαι ὀδύναι. etiam Port. ὀδύναι. Il. l. 272. 8 Thuc. I. 4. 9 I. 8. 10 Ald. Mon. Vind. καθαιρουμένης. Port. καθαιρομένης. tum Ald. Mon. ἀπό. Port. Vind. ὑπό. 11 Duos locos more suo consarcinavit in unum, primum σημείον δ' ἐστὶ — γινόμενα [Thuc. τεμόμενα] ex c. 6. init. alterum περὶ τε Λοκροὺς — Ἀκαρναῖνας ex c. 5. fine. 12 Ald. Mon. καὶ τοὺς Αἰτ. Port. Vind. τοὺς οἰκ. 13 Il. 13. 14 Vind. αὐξηθείην. ad marg. γρ. αὐξηθῆναι.

θει. ἡ δὲ κατὰ γνώμην κατὰ ἐπενθυμήσεις καὶ λόγων
 καθολικῶν τοῖς ἰδίους συμπλοκῇν· διατριβὴ ἐστὶ ¹ βρα-
 χέως διανοήματος ἡθικοῦ ἔκτασις, ἵνα ἐμμείνη τὸ ἡθος
 τοῦ λέγοντος ἐν τῇ γνώμῃ τοῦ ἀκούοντος. οἷον, τὴν μὲν
 5 ὕβριν Μειδίου πάντες ἴσσι. ἔξετεινε δ' αὐτὴν ² οὕτως·
 τὴν μὲν ἀσέλγειαν, ᾧ ἄνδρες δικασταί, ³ καὶ τὴν
 ὕβριν, ἥ πρὸς ἅπαντας ἀεὶ χρηται Μειδίας, οὐ-
 δένα οὐθ' ⁴ ὑμῶν οὔτε τῶν ἄλλων πολιτῶν
 ἀγνοεῖν οἶομαι. καὶ τὸ περὶ τοῦ στεφάνου προοί-
 10 μιον ὁμοίως ἔχει. πληθὺς δὲ ἐστὶ ποικίλων ὀνομάτων
 ἱστοίμων ⁵ ἐπίχυσις, εἰς κίνησιν ἡθους· οἷον, τοῦ δὲ
 παρόντος ἀγῶνος ἡ προαίρεσις αὕτη ⁶ ἐχθροῦ
 μὲν ἐπήρειαν ἔχει καὶ ὕβριν καὶ λοιδορίαν καὶ
 προπηλακισμόν ⁷ ὁμοῦ καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα·
 15 ὅπου καὶ τὸ πληθὺς ἔδειξεν εἰπὼν ὁμοῦ. ἡ δὲ ἐπενθύμησις
 ἐστὶ ἐνθύμημα ἐπιφερόμενον, ὃ μὴ προστεθὲν μὲν οὐ ποθεῖ-
 ται. ⁸ προστεθὲν δὲ τὸ πᾶν ὠφελεῖ. οἱ δὲ καθολικοὶ λό-
 γοι δῆλον ὅ τί ποτέ εἰσι. παραδείγματα καὶ τῶν ἐπεν-
 θυμήσεων καὶ τῶν καθολικῶν λόγων παραλλάξ ⁹ εἰσιν,
 20 ὡς ¹⁰ ἐν τῷ Θουκυδίδου ἐπιταφίῳ· ὧν ὁ καιρὸς οὗτος.
 πρὸς μὲν τὰ σκληρὰ καὶ αὐθάδη διανοήματα ¹¹ ἐπεν-
 θυμήσεις παραλαμβάνονται, ἵνα μαλάξωσι τὰ ἡθῆ, πρὸς
 δὲ τὴν πίστιν τῶν ἰδίων λόγων οἱ κοινοὶ λόγοι καὶ καθο-
 λικοί. ἀμφοτέρων δ' ἦν ἐν τῷ ἐπιταφίῳ χρεια. καὶ γὰρ αὐ-

1 Mon, δὲ ἐστὶ. 2 Vind, δὲ αὐτό. 3 ὧ ἄνδρες δικασταί
 Vind, om. — in Mid. init. 4 οὐθ' Vind, om. 5 ἱστοίμων
 Mon, om. 6 Ald, Port, Vind. αὐτή. Mon, αὕτη, ut Dem. p.
 229. 7 Ald, Port. καὶ προπηλ, καὶ λοιδορίαν, ordinem Demo-
 sthenis restituit Mon. Vind. 8 Vind, ζητεῖται. 9 Ald, πα-
 ραλλάξ. Par. παραλλάξεις ἐν τῷ. correctum εἰσίν. ad marg. γρ.
 παραλλάξ εἰσιν ἐν τῷ Θουκ, ἐπ. 10 ὡς Ald, Port, om., recepi
 δια
 ex Mon. Vind. 11 Vind, ὑπονοήματα.

θαδές ἐστι καὶ ἄπιστον τὸ λέγειν, οὐκ ἔδει γενέσθαι ¹²
ἐπιτάφιον τῶν πάλαι εὐδοκιμησάντων· ¹³ πρὸς μὲν γὰρ ¹⁴
τὸ αὐθαδὲς αἱ ἐπανθυμήσεις· πρὸς δὲ τὸ ἄπιστον οἱ κα-
θαλικοὶ λόγοι,

π. 11

C a p. VI.

ΠΕΡΙ ΑΤΘΑΛΩΝ ΚΑΙ ΤΟΛΜΗΡΩΝ ΔΙΑΝΟΗΜΑΤΩΝ. 5

Τῶν δὲ αὐθαδῶν καὶ τολμηρῶν διανοημάτων θερα-
πεῖαι καὶ παραμυθίαι δύο, ἥ βραχεῖα προσθήκη, ἡ ὁμο-
λογία τοῦ τολμήματος. βραχεῖα μὲν οὖν προσθήκη, οὐ-
τως. ὁ μὲν οὖν παρῶν καιρὸς, ὃ Ἀθηναῖοι, ¹
μονονουχὶ λέγει φωνὴν ἀφιεῖς, ὅτι τῶν πρα- ¹⁰
γμάτων ὑμῖν ² ἐκείνων αὐτοῖς ἀντιληπτέον
ἐστί, καὶ πάλιν ἀλλαχοῦ, ³ ὥσπερ ξωλοκρασίαν
τινὰ μου τῆς ἐαυτοῦ πονηρίας κατασκεδάσας.
καὶ Πλάτων· ⁴ οἷον ἄλμυρὰν ἀκοὴν ἀποκλύσα-
σθαι ποτίμῳ λόγῳ· αὐθαδὲς δὲ ⁵ τοῦτο, τίς οὖν ἡ ¹⁵
βραχεῖα προσθήκη; οἷον ἄλμυρὰν ἀκοήν. ὁμολογία δὲ
τοῦ τολμήματος, ὡς ἐν τῷ κατὰ Τιμοκράτους· ⁶ καὶ
γὰρ εἰ φορτικὸς ὁ λόγος εἶναι δοκεῖ, ὅμως ἐρῶ.
ἀποκτείνετε αὐτὸν, ἵνα τοῖς ἀσεβέσιν ἐν Αἰδου
θῇ τοῦτον τὸν νόμον.

20

12 Vind. λέγεσθαι. 13 Ald. Mon. Vind. πάλαι οὕτω δοκι-
μασάντων. Port. πάλαι εὐδοκιμησάντων. 14 γὰρ et sq. αἱ Vind. om.

1 Port. ὃ ἄνδρες Ἀθ. Vind. om. 2 Ald. Port. ἡμῖν. Mon.
Vind. ὑμῖν, ut Dem. Ol. I. p. 9. 3 pro cor. p. 242. 4
Phaedr. p. 343. c. — Vind. οἷον om. 5 Ald. δῆ. Mon. δέ.
Vind. om. Port. αὐθ. τὸ τοιοῦτο. 6 p. 732.

C a p. VII.

ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΛΕΙΨΕΩΣ.

Πότε παράλειψις καὶ ἀποσιώπησις γίνεται; ὅταν βουλευθῶμεν τὴν ὑπόνοιαν μείζονα καταστήσαι τοῦ πράγματος ἐν τῇ γνώμῃ τῶν ἀκούοντων, ἢ λέγομεν· ² οἷον, λάβωμεν πρῶτον ἐκ τοῦ λόγου παράδειγμα. πῶς οὗτος κίχρηται τῷ πατρὶ; λέγω ἴσως; ἢ ³ ἀντεῖπεν, ἢ οὐκ ἐπείσθη. ἢ δὲ ἀποσιώπησις μείζονα τὴν ὑπόνοιαν πεποιήκεν, ὥς ἐπιβουλεύων τῷ πατρὶ. Δημοσθένης δὲ τῇ ἀποσιώπῃσι τῇ τελείᾳ οὕτως κίχρηται ἐν τῷ περὶ τοῦ ³ στε-
 10 φάνου. ἀλλ' ἐμοὶ μὲν, οὐ βούλομαι δὲ δυσχερεῖς εἰπεῖν οὐδέν, ⁴ ἀρχόμενος τοῦ λόγου.

Ἐν προσποιήσει δὲ παραλείψεως ἢ ⁵ μνήμη τῶν πραγμάτων κατὰ τρεῖς τρόπους γίνεται ἥτοι ὅταν μικρὰ μὲν ⁶ ἢ τὰ πράγματα, χρήσιμα δὲ τῷ λέγοντι· ἢ ὅταν ἢ γνώ-
 15 ριμα, διὰ μὲν τὸ γνῶριμα εἶναι φησὶ παραλιπεῖν, διὰ δὲ τὸ χρήσιμα εἶναι λέγει αὐτά· ἢ ὅταν ἐπαχθῇ ἢ, χρήσιμα δὲ τῷ λέγοντι. διὰ μὲν τὸ ἐπαχθῇ εἶναι φησὶ παραλιπεῖν, διὰ δὲ τὸ χρήσιμα εἶναι λέγει αὐτά. παραδείγματα τούτων, τῶν μὲν μικρῶν ἐν τῷ κατὰ Μειδίου·
 20 ὅσα μὲν οὖν ἢ τοὺς χορευτάς ⁷ κωλύων ἀφεισθῆναι τῆς στρατείας ἠνώχλησεν, ἢ προβαλλόμενος καὶ κελεύων ἑαυτὸν εἰς Διονύσια χειροτονεῖν ἐπιμελητὴν, ἢ τὰ ἄλλα ⁸ ὅσα τοιαῦτα, ἐάσω· εἴτα τὴν αἰτίαν ἐπιφέρει τοῦ προσποιεῖσθαι παρα-
 25 λιπεῖν· οὐ γὰρ ἀγνοῶ τοῦθ', ὅτι τῷ μὲν ἐπηρε-αζομένῳ ⁹ τὴν αὐτὴν τούτων ἕκαστον ὀργὴν

1 Port. ἢ εἰ λέγομεν. 2 ἢ Vind. om. 3 τοῦ Vind. om. — pro cor. init. 4 Mon. Vind. οὐδέν εἰπεῖν. 5 ἢ Vind. om. 6 μὲν Mon. om. 7 Port. χορ. ἐναντιούμενος ἢ μῶν ἀφεισθῆναι τῆς χορείας. — in Mid. p. 519. 8 Vind. τὰλλα, 9 Port. addit: τότε ἐμοί.

ἦν περ ἄλλ' ὅτι οὖν τῶν δεινοτάτων παρίστη, ¹⁰
 ὑμῖν δὲ τοῖς ἔξω τοῦ πράγματος οὖσιν οὐκ ἂν ἴ-
 σως ¹¹ ἄξια αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ ¹² ἀγῶνος φα-
 νείη. τῶν δὲ γνωρίμων, ἐν τῷ περὶ ¹³ ἀταλείας· ἐγὼ **151**
 δ' ὅτι μὲν τινων κατηγοροῦντα πάντας ¹⁴ ἀ-
 φαιρεῖσθαι τὴν δωρεὰν τῶν ἀδίκων ἐστίν, ἐά-
 σω· εἴτα ¹⁵ τὴν αἰτίαν ἐπιφέρει τοῦ προσποιεῖσθαι πα-
 ραλιπεῖν· καὶ γὰρ εἴρηται τρόπον τινὰ καὶ ὑφ'
 ἡμῶν ἴσως διαγινώσκεται. ¹⁶ τῶν δὲ ἐπαχθῶν πα-
 ράδειγμα ἐν τῷ περὶ τοῦ ¹⁷ στεφάνου. ἐν μὲν δὲ ¹⁸ 10
 τοῖς ἰδίοις εἰ μὴ πάντες ἴστε ὅτι κοινὸς καὶ φι-
 λάνθρωπος καὶ ¹⁹ πᾶσι τοῖς δεομένοις ἐπαρκῶν,
 σιωπῶ καὶ οὐδὲν ἂν εἴποιμι περὶ αὐτῶν, ²⁰ οὔτε
 εἴ τινας ἐκ τῶν πολεμίων ἐλυσάμην, οὔτε εἴ τι-
 σι θυγατέρας ἀποροῦσι συνεξέδωκα. εἴτα τὴν αἰ- **15**
 τίαν τοῦ παραλιπεῖν ἐπιφέρει. ἐγὼ νομίζω τὸν μὲν
 εὖ παθόντα δεῖν, ²¹ μεμνησθαι παρὰ πάν-
 τα τὸν χρόνον, τὸν δὲ ²² εὖ ποιήσαντα εὐθύς
 ἐπιλελησθαι, εἰ δεῖ τὸν μὲν χρηστοῦ, τὸν δὲ
 μὴ μικροψύχου ποιεῖν ἔργον ἀνθρώπου. τὸ δὲ ²³ 20
 τὰς ἰδίας εὐεργεσίας ἀναμιμνήσκειν μικροῦ
 δεῖν ὁμοίον ἐστὶν τῷ ὀνειδίσειν.

10 Ald. Mon. παρίστησι. Port. Vind. παρίστη. Port. addit:
 τοῖς ἄλλοις. 11 ἴσως Mon. om. 12 Vind. αὐτά. 13 Vind.
 περὶ τῆς αἰ. — in Lept. init. 14 Vind. πάντως. 15 εἴτα
 τὴν αἰ. — — παραλιπεῖν Vind. om. 16 Vind. γινώσκεται.
 17 τοῦ Mon. om. — pro cor. p. 316. 18 Ald. Mon. μὲν.
 Port. δέ. Vind. μὲν δὲ. 19 καὶ Ald. Port. Mon. om., rece-
 pi ex Vind. 20 Vind. εἴποιμι περὶ τούτων. Port. addit ex
 Dem. οὐδὲ παρασχοίμην ἂν περὶ τούτων οὐδεμίαν μαρτυρίαν. 21
 Ald. δεῖ. Port. marg. Viet. Mon. δεῖν. Vind. om. 22 Vind.
 εὖ.

C a p. VIII.

ΠΕΡΙ ΠΕΡΙΠΛΟΚΗΣ. ¹

Τὸ περιπλέκειν διαβάλλεται μὲν ὡς κακία τοῦ λέγειν· εἰ δὲ ἐν καιρῷ γίνοιτο, ² ζηλωτὸν ἂν σχῆμα εὐρεθείη. καιρὸς οὖν τῆς περιπλοκῆς τῶν λόγων τριπλοῦς. ⁵ περιπλέκομεν γὰρ, ἥτοι ὅταν αἰσχροῦ ἢ τὰ λεγόμενα. φυλαττόμενοι γὰρ τὴν ἀπρέπειαν τοῦ λόγου αὐτῷ τῷ περιπλέκειν δηλοῦμεν ἃ θέλομεν εὐπρεπῶς, καὶ πικρότερον τὸν λόγον ποιούμεθα· ἢ ὅταν λυπηρὰ ἢ τοῖς ἀκούουσιν, ἢ ὅταν ³ ἐπαχθῇ τοῖς λέγουσι. παράδειγμα ⁴ τῶν ¹⁰ μὲν αἰσchrῶν ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου ⁵ φησὶν ⁶ Αἰσχίνης· εἰδὼς δ' αὐτὸν ἔνοχον ὄντα, θέλει μὲν εἰπεῖν τῇ πορνείᾳ, φυλαττόμενος δὲ τὸ αἰσχρὸν περιπλέκει λέγων, οἷς ὀλίγῳ πρότερον ἠκούσατ' ἀναγινώσκοντος ⁷ τοῦ γραμματέως. Τῶν δὲ λυπηρῶν ὁ Δημοσθένης, ⁸ ὡς ἐν τοῖς Φιλιππικοῖς φησιν· ⁹ ὁ μὲν οὖν παρὼν καιρὸς ¹⁰ ¹⁶ μονονουχὶ λέγει φωνὴν ἀφίεις, ὅτι τῶν πραγμάτων ὑμῖν ¹¹ ἐκείνων αὐτοῖς ἀντιληπτέον ἐστί. καὶ ¹² ἐπειδὴ λυπηρόν ἐστι τὸ λέγειν, εἰ δὲ μὴ ἀπολείται ¹³ τὰ πράγματα, ²⁰ περιέπλεξεν, εἶπερ ὑπὲρ σωτηρίας ὑμῶν ¹⁴ αὐτῶν

1 In Vind. titulus: περὶ τοῦ περιπλέκειν. 2 Vind. γίνοιτο. 3 ὅταν Mon. om. 4 Ald. Port. Mon. παράδειγματα. Vind. παράδειγμα. 5 Mon. Τιμοκράτους. ad marg. man. rec. Τιμάρχους. [sic] 6 Port. ad marg. γρ. φησὶ γάρ. — c. Timarch. init. 7 Mon. ἀναλίσκοντος. Vind. οὓς ὀλίγῳ πρ. ἠκούσατε. 8 Mon. Δημ. φησὶν ἐν τοῖς. 9 Vind. ἐστίν. 10 Vind. addit: ὃ Ἀθηναῖοι. — Ol. I. p. 9. 11 Ald. Port. Mon. ἡμῖν. Vind. ὑμῖν. 12 καὶ Vind. om. 13 Reisk. ad Dem. p. 9. v. 14. locum nostrum laudans scribit ὁπολεῖτε, nescio, ὅτρου consulto an casu. 14 ὑμῶν Port. Vind. om.

φροντίζετε. ¹⁵ καὶ πάλιν παρὰ πόδας ἔνεστί γε περι-
 πλοκὴ μετὰ συλλήψεως· ἡμεῖς ¹⁶ δέ, ὑπακούεται, ἀ-
 μελοῦμεν. ἀλλὰ τοῦτο λυπηρόν ἐστι τοῖς Ἀθηναίοις. πῶς
 οὖν ¹⁷ περιέπλεξεν; οὐκ οἶδ' ὄντινά μοι δοκοῦμεν
 ἔχειν τρόπον πρὸς αὐτά. Τῶν δὲ ἐπαχθῶν παρά- 5
 δεῖγμα ¹⁸ ἐν τῷ κατὰ Μειδίου· φησὶ ¹⁹ γὰρ ὁ Δημο-
 σθένης, πρῶτον μὲν, ὅτι ἐθελοντῆς χορηγεῖν ὑπ-
 ἔσται, ²⁰ ὅπερ ἐστὶ φιλοτιμίας. εἶτα δὲ κληρουμένων
 πάντων πρῶτος ²¹ αἰρεῖσθαι τὸν αὐλητὴν ἔλα-
 χον, ὅπερ ἐστὶν ²² εὐτυχίας. ἐπάγει γοῦν λέγων· ὑμεῖς 10
 μὲν οὖν, ὡς εἰκὸς, ἀμφοτέρω ἀπεδέξασθε, τὴν
 τε φιλοτιμίαν τὴν ἐμὴν καὶ ἐπειδὴ ἐπαχθὴς ἐστὶ τὸ
 λέγειν, καὶ ²³ τὴν εὐτυχίαν, περιέπλεξε, καὶ τὸ συμ-
 βὰν ἀπὸ τῆς τύχης. ὅτι δὲ τὸ ὄνομα τοῦ σχήματος ²⁴
 τοῦτό ἐστιν ἡ περιπλοκὴ, Αἰσχίνης φησὶν ἐν τῷ κατὰ 15
 Τιμάρχου οὕτως· φανήσεται οὖν ²⁵ οὐ μόνον ἡται-
 ρηκῶς, ἀλλὰ, μὰ τὸν Διόνυσον, οὐκ οἶδ' ²⁶ ὅ-
 πως δεῖ περιπλέκειν ὅλην ²⁷ τὴν ἡμέραν, καὶ
 πεπορνευμένος. ²⁸ ὡς δι' ὅλου τοῦ λόγου περιπλέ-
 ξας, διὰ τὸ αἰσχρὰ εἶναι τὰ ῥήματα, ²⁹ ἐπὶ τέλει δὲ νι- 20
 κηθῆς ³⁰ εἶπεν ὑπὸ τῆς χολῆς, καὶ πεπορνευμένος;

15 Vind. φροντίζεται. 16 Mon, ὑμεῖς δὲ ὑπακούετε. Vind.
 ὑμεῖς ὑπακούοντες. 17 Reisk. interpunxit; πῶς οὖν; περιέπλε-
 ξεν. improbat Schaeferus. 18 Vind. τὸ παρὰδ. 19 Vind.
 ὁ Δημοσθ. γὰρ ἐκείσε φησὶν, p. 519, 20 Ald. ὑπέστη. 21
 Ald. πρῶτον αἰρῆσθαι. 22 Vind. ἐστὶ τῆς εὐτ. 23 Vind.
 καὶ om., tum Ald. εὐτυχίαν. 24 Vind. τοῦ σχήμ. τὸ ὄνομα.
 25 Vind. δι. c. Tim. §. 52, p. 267, Bekk. 26 Vind. οἶδα ὅ-
 πως omisso δεῖ. 27 Vind, ὅλην πη. 28 Par. γρ. καὶ πε-
 πορν., ὅς δι' ὅλου — αἰσχρὰ εἶναι τὰ εἰρημένα. ibid. γρ. καὶ ὅς
 ἀντὶ τοῦ ὅστις, Αἰσχίνης. 29 Vind, τὰ εἰρημένα. 30 Vind.
 νικ. ὑπὸ τῆς χολῆς εἶπε,

C a p. XI.

ΠΕΡΙ ΕΠΑΝΑΛΗΨΕΩΣ.

Ἐπανάληψις γίνεται κατὰ τρόπους τρεῖς· ἐπὶ πρά-
γματος διδασκαλίᾳ, ἐπὶ προσώπου συστάσει ἢ διαβολῇ,
ἐπὶ ἡθους βεβαιώσει. ἐπὶ πράγματος διδασκαλίᾳ, ὡς
5 παρ' Ὀμήρῳ·¹

Ἄλλ' ὁ μὲν Αἰθίοπας μετεκλαθεὶς τηλόθ' ἔοντας,

Αἰθίοπας, τοὶ διχθὺ διδαισάται ἔσχατοι ἀνδρῶν.

ἐπανελάβε τὸ ὄνομα, ἵνα δείξῃ² δύο γένη Αἰθιόπων.

Ἐπὶ προσώπου συστάσει,

10 Νιρεὺς δ' αὖ⁴ Σύμηθεν ἄγε τρεῖς νῆας ἔϊσας,

Νιρεὺς Ἀγλαΐης υἱὸς, Χαρόποιό⁵ τ' ἄνακτας.

Νιρεὺς ὅς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἔλθεν.

ἐπανελάβεν ἵνα κοσμήσῃ τὸ πρόσωπον. Ἐπὶ διαβολῇ δέ,

Ἄρες, Ἄρες, βροτολογεῖ, μαιφόνε,⁶ τεχεσιπλήτα.

15 ἐπανελάβεν, ἵνα τὸ πρόσωπον διαβάλλῃ. Ἐπὶ ἡθους δὲ
βεβαιώσει,

Τοῦ δ' ἐγὼ⁷ ἀντίος εἰμι, καὶ εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικεν,

Εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικε, μένος⁸ δ' αἰθῶνι σιδήρῳ.

ἐπανελάβεν, ἵνα τὸ ἀνδρεῖον βεβαιώσῃ.

152 Παρὰ δὲ τοῖς πεζοῖς ἐπὶ μὲν πράγματος διδασκαλίᾳ,

20 ἔξνοφῶν ἐν Ἀπομνημονεύμασιν·⁹ ἀδικεῖ Σωκράτης

οὓς μὲν ἡ πόλις νομίζει θεοὺς οὐ νομίζων, ἔτε-

ρα δὲ καὶ νὰ δαιμόνια εἰσφέρων. ἀδικεῖ δὲ καὶ

τοὺς νέους διαφθείρων. καὶ Δημοσθένους ἐν Φιλιπ-

25 πικοῖς·¹⁰ πάντες ὅσοι πώποτε ἐκπεπλεύκασι παρ'

1 Port. καί.

2 Od. α, 22. 23. Vind. v. 22. om.

3

Ald. δείξει. 4 Ald. δ' αἰσόμεθεν. Vind. δὲ σύμηθεν. Marg.

Vict. Mon. δ' αὖ σύμηθεν. Il. β. 671. 5 Ald. Mon. χαροποι-

ος. Vind. hunc versum om. 6 μαιφόνε, τεχεσιπλήτα Mon.

om. Vind. τεχεσιπλήτα om. — Il. ε, 31. 7 Ald. Mon. ἐγών.

Port. Vind. ἐγώ. — Il. v, 371. 8 Mon. δέμας. Vind. μένος

δ' αἰθ. σιδ. om. 9 I. 1, 1. 10 De Cherson. p. 95.

ὁμῶν στρατηγοί, ἢ ἐγὼ πάσχειν ὀτιοῦν ἔτοι-
 μός ¹¹ εἰμι, παρὰ τούτων τῶν τὰς νήσους οἰ-
 κούντων χρήματα λαμβάνουσι. λαμβάνουσι δὲ
 οἱ μὲν πλείονας ἔχοντες ναῦς πλείονα. Ἐπὶ δὲ
 προσώπου συστάσει, ὡς Ξενοφῶν πολλάκις Κύρον ἐπ- 5
 αναλαμβάνων. Ἐπὶ δὲ διαβολῇ, ὡς ὁ Δημοσθένης ¹²
 ἀλλ' Ἀνδροτίων ἡμῖν πομπείων ἐπισκευαστῆς,
 Ἀνδροτίων, ὃ γῇ καὶ θεοί. καὶ ἀλλαχοῦ, ὑμεῖς
 δὲ Χαρίδημον, ¹³ εἰ χρὴ φρουρεῖν βουλευέσθαι,
 Χαρίδημον οἴμοι. Ἐπὶ ἡθους βεβαιώσει, ἔστιν ὅ- 10
 μιν, ὃ Ἀθηναῖοι, ¹⁴ χρήματα, ἔστιν ὅσα οὐδενὶ
 τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, στρατωτικά. καὶ πάλιν
 ἐν τῷ κατὰ Μειδίου· ἀλλ' ἵππον, ἵππον ¹⁵ οὐκ ἐ-
 τόλμησεν ὁ κατάρατος ¹⁶ οὕτοσὶ ¹⁷ πρίασθαι.
 καὶ Ἡρόδοτος, ¹⁸ φονεὺς μὲν τοῦ ἑωντοῦ ἀδελ- 15
 φου, φονεῖς δὲ τοῦ καθήραντος.

C a p. X.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΠΕΥΣΙΝ ΣΧΗΜΑΤΟΣ.

Τὸ κατὰ πεῦσιν σχῆμα ἀναντίρρητόν ἐστι. γίνεται
 δὲ ¹ ἢ περὶ τῶν φύσει ὁμολογουμένων, οἶον, ² ἄρ' οὐκ
 ἔστι ³ νῦν ἡμέρα; ἢ περὶ τῶν τῷ λόγῳ προαποδεδειγμέ-

11 Ald. ἔτιμος. 12 In Androt. p. 618. 13 Vind. ὅ-
 μεις δὲ, εἰ χρὴ φρουρεῖν Χαρίδημον βουλ. Ald. Mon. ἡμεῖς δὲ, Χαρ.
 Port. ex Dem. in Aristocr. p. 690. restituit: Χαρίδημον, εἰ χρὴ
 φρουρεῖν, βουλευέται. 14 Port. ὃ ἄνδρες Ἀθ. — Ol. I. p. 14.
 25 Mon. Vind. addit: μὲν. 16 Port. ὁ λαμπρός καὶ πλούσιος
 οὗτος ex or. in Mid. p. 571. 17 Vind. οὔτος. 18 I. 45.

1 Vind. γάρ. 2 Mon. habet ad marg. ἄρ' ἡλίου ὑπὲρ
 γῆν ὄντος. in textu: ἄρ' οὐκ ἔστιν ἐν ἡμέρᾳ. tum sequitur ad
 marg. ἐγὼ μὲν οἴμαι. 3 Ald. ἔστιν. Port. Vind. ἔστι.

νων· οἶον, εὐρέθης ἐπὶ τῆς οἰκίας, διορωρυγμένον ⁴ τοῦ τοίχου, ὑφαιρούμενος τὸ ἱμάτιον, ἄρ' οὐκ εἶ κλέπτῃς; καὶ γὰρ τὰ τῷ λόγῳ προαποδεδειγμένα ἴσα τοῖς ⁵ γυναιξὶ ὁμολογούμενοις τῇ δυνάμει ἐστίν. ἀναντιρρήτον δὲ ὅν πὸ σχῆμα τρεῖς ἔχει μορφὰς ἢ πρὸς τοὺς ἀκούοντας, ἢ πρὸς τοὺς ἀντιλέγοντας, ἢ αὐτοῦ πρὸς ἑαυτὸν τοῦ ῥήτορος. Ἡ πρὸς τοὺς ἀκούοντας πεῦσις ἐλεγχτική· οἶον, πότε οὖν, ὡ ⁶ Ἀθηναῖοι, πότε ἂ ⁷ χρή ⁸ πράξετε; ἐπειδάν τι γένηται; Ἡ πρὸς τοὺς ἀντιλέγοντας ἀνατρεπτική. οἶον, ⁹ τὸ λαβεῖν οὖν τὰ διδόμενα ¹⁰ να ὁμολογῶν ἔννομον εἶναι τὸ χάριν τούτων ἀποδοῦναι παρὰ νόμων γράφῃ; Ἡ αὐτοῦ πρὸς ἑαυτὸν τοῦ ῥήτορος πεῦσις διπλὴν ¹¹ ἀκοῆς ἐπιστροφὴν ἔχει· καὶ πίστῳσιν κατὰ πρόληψιν ὑπονοίας καὶ λύσιν. ὅταν γὰρ αὐτὸς ἑαυτοῦ πυνθάνηται ὁ ῥήτωρ, ἅμα καὶ ¹² ἐπέστρεψε τοὺς ἀκούοντας, καὶ τὴν πίστιν προκατέλαβε· πιστεύει γὰρ ἕκαστος τῶν ἀκουόντων, ἐννοῶν, ὅτι οὐκ ἂν ἠρώτησεν ἑαυτὸν ὁ ῥήτωρ, εἰ μὴ ἐπίστευεν ἀποδείξειν. καὶ εἴ τινα ἔχει ¹³ ὑπόνοιαν ὁ ἀκροατής, θεραπεύεται. ὥσπερ ἐπὶ ταύτης τῆς ἐρωτήσεως. ἔστιν ὑμῶν πόρος

⁴ Vind. τοῦ τοίχου διορωρυγμ. ⁵ Vind. τῇ. ⁶ Port. ω ἄνδρες Ἀθ. — Phil. I. p. 43. ⁷ Mon. Vind. δεῖ. ⁸ Ald. Port. Codd. ἐπειδάν τι. ⁹ pro cor. p. 267. ¹⁰ Ald. Port. Mon. Vind. διπλὴ ἀκοῆς ἐπιστροφὴν ἔχει καὶ πίστῳσιν καὶ [Port. κατὰ] πρόληψιν καὶ ὑπονοίας [Vind. ὑπονοίας καὶ] λύσιν. Gregor. Corinth. in commentario suo p. 1209. locum nostrum ita adducit: διπλὴν ἀκοῆς ἐπιστροφὴν ἔχει καὶ πίστῳσιν κατὰ πρόληψιν ὑπονοίας καὶ λύσιν. Γράφεται καὶ διπλὴ. πλὴν τοῦτο ἀσυνφύς ἔδοξε τις κατὰ τὸ ἐλλειπτικόν. Tum expositis aliorum dubiis ita pergit: ἐμοὶ δὲ μηδὲν ἐλλείπειν δοκί· χρή γὰρ στίζει τελείαν εἰς τὸ διπλὴν ἀκοῆς ἐπιστροφὴν ἔχει. τίνα ταύτην; πίστῳσιν κατὰ πρόληψιν ὑπονοίας, τουτέστι πιθανότητα καὶ ἀποδείξιν ὧν λέγει, καὶ λύσεις ὑπονοίας τινός, ἧτις τοὺς ἀκροατὰς ὑποτρέπει. ¹¹ Ald. ἔχειν.

ὅν ¹² ἂν μὲν ἤδη ζητῇτε οὐχ εὐρήσετε. ἐὰν δὲ περιμένητε, ¹³ εὐρήσετε. εἴτ' ἐπιφέρει· τίς οὖν ἐστίν, ¹⁴ οὗτος; ὁ νῦν μὲν οὐκ ὦν, αὐθις δὲ γενησόμενος· ¹⁵ αἰνίγματι γὰρ ὁμοιον τοῦτο ἐγὼ φράσω.

5

C a p. XI.

ΠΕΡΙ ΑΣΤΗΝΔΕΤΟΤ. ¹

Τὸ ἀσύνδετον σχῆμα καὶ τὸ μετὰ τῶν συνδέσμων λεγόμενον δοκεῖ τὸ μὲν δεδέσθαι, τὸ δὲ λελύσθαι. ταῦτο δὲ ἀμφοτέρω, δηλοῖ, καὶ ἐργάζεται ² καὶ μέγεθος ὁμοίως καὶ πληθος, ³ ὅταν ἑκατέρου καιρὸς ᾖ. ταῦτόν δὲ ¹⁰ ἐργαζόμενα οὐχ ὁμοίως ἐργάζεται. ἀλλὰ τὸ μὲν μετὰ συνδέσμων πραγματικὸν πληθος ἢ μέγεθος οἶον ⁴ Ὀλυνθον μὲν δὴ καὶ Μεθώνην καὶ Ἀπολλωνίαν καὶ δύο καὶ τριάκοντα πόλεις ἐπὶ Θράκης ἐῷ. Τὸ δὲ ἄνευ συνδέσμων ⁵ λεγόμενον ἡθικόν ἐστι. καὶ πάλιν, ἡνίκα ¹⁵ Πύδνα, Ποτίδαια, ⁶ Μεθώνη, Παγασαί, τᾶλλα, ἵνα μὴ καθ' ἑαστον λέγων διατρίβω, πολιορκούμενα ἀπηγγέλλετο.

12 Ald. Vind. ὅν μὲν ἂν. Port. Mon. ὅν ἂν μὲν. ex memoria laudat or. de Symmor. p. 184. 13 Vind. περιμένειν. 14 Vind. ἐστὶν οὗτος. 15 Port. ex Dem. οὐκ ὦν, ὑπάρξων δὲ τότε.

1 Vind. περὶ ἀσυνδ. σχήματος. 2 Vind. ἐργάζεσθαι, o-misso sq. καί. 3 Par. ἡθος. ad marg. γρ. καὶ πληθος. — Καὶ ποιότητα καὶ ποσότητα νόησον, ἐὰν γράψῃς πληθος. 4 Phil. III. p. 117. 5 Vind. συνδέσμων. 6 Ald. Μεθώνη, Ποτίδαια. Port. Mon. Vind. Ποτίδ. Μεθ. — Ol. I. p. 11.

C a p. XII.

ΠΕΡΙ ΠΡΟΕΚΘΕΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΕΩΣ. 7

Τὸ ἐν ἀρχῇ τι λέγειν ἐπὶ κεφαλαίων, περὶ ὧν τις μέλλει κατασκευάζειν ἢ διδάσκειν, οἱ τεχνικοὶ καλοῦσι προέκθεις· τὸ δὲ ἐπὶ τέλους ἀναμιμνήσκειν τὰ ἀποδε-
 5 δειγμένα ἢ λελεγμένα οἱ τεχνικοὶ καλοῦσιν ἀνακεφαλαί-
 ωσιν. οἱ δὲ παλαιοὶ τὴν μὲν προέκθεις καλοῦσιν ὑπό-
 σχειν· 8 τὴν δὲ ἀνακεφαλαίωσιν 9 ἐπάνοδον. ὡς Δημο-
 σθένης δηλοῖ λέγων οὕτως· δίκαιόν ἐστιν ἐμὲ τρία
 ὑμῖν 10 ὑπεσχημένον ἀποδείξειν, ἓν μὲν, ὡς
 10 παρὰ τοὺς νόμους. καὶ τὸ ἕτερον οὕτως· ἐπάνειμι
 δὴ πάλιν 11 ἐπὶ τὰς ἀποδείξεις, ὡς τὰ τούτων
 ἀδικήματα καὶ δωροδοκήματα τῶν νῦν πρα-
 γμάτων. καὶ Πλάτων 12 ἐν ἀρχῇ φησι προοίμια καὶ
 διηγήσεις, εἴτα πίστεις. τὸ δὲ δὴ τέλος τῶν λόγων ἔοικα
 153 πᾶσιν εἶναι κοινῇ συνδεδογμένον· ᾧ 13 τινες μὲν ἐπάνοδον
 15 ὄνομα τίθενται, τινὲς δὲ ἄλλο τι· καὶ ἄξιον 14 ζητῆσαι,
 τί ἐστὶ τὸ ἄλλο τι. συλλογίσασθαι δὴ 15 βούλο-
 μαι, Δημοσθένης φησὶ, 16 τὰ κατηγορημένα.

C a p.

7 Vind. περὶ τοῦ ἐν ἀρχῇ τι λέγειν ἐπὶ κεφαλαίων. 8
 Marg. Vict. laudat Eustath. ad Il. α. p. 18. ὡς εἶναι τὸ Ὀμη-
 ρικὸν ὄλον προοίμιον, καθὰ καὶ ἐρέσθη, προκατασκευήν τινα, ἣν
 οἱ μὲν φιλόσοφοι σκοπὸν λόγου καλοῦσιν, οἱ δὲ ῥήτορες καὶ προ-
 ἐκθεις καὶ ὑπόσχειν. 9 Ald. Port. addit: καλοῦσιν. Mon.
 Vind. om. 10 Ald. Vind. ἡμῖν, Port. Mon. ἱμῖν. — c. Ari-
 stocr. p. 626. 11 Vind. λοιπόν. — pro cor. p. 240. 12
 Phaedr. p. 266. d. 13 Ald. Codd. οὐ. Port. ᾧ. 14 Vind.
 ἄξιόν ἐστι. 15 Mon. δὴ om. — de fals. leg. p. 396. Port.
 ad marg. ἴσως περιτείνε. 16 φησὶ Ald. Vind. om., est in
 Lips. Port.

C a p. XIII.

ΠΕΡΙ ΙΣΩΝ ΣΧΗΜΑΤΩΝ.

Τὰ ἴσα σχήματα ταῦτά ὄντα ποτὲ μὲν ἐστὶν ἀγωνιστικά, ποτὲ δὲ ἐπιδεικτικά, ποτὲ δὲ σοφιστικά. ἀγωνιστικά μὲν ἐστὶν, ὅταν ² τῇ φύσει τῶν πραγμάτων συνδράμη ἐξώθην πάρεργον· ὅτε ³ καὶ χωρὶς τῶν ὀνομάτων ⁵ ἕκαστον αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ πράγμα μὴνύει, καὶ λεχθὲν λαμβάνει, πολλάκις δὲ ἀναγινωσκόμενον εὐρίσκεται· οἷον,

Νῦν δ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν ⁴ εἰς ἅλα διαν,

Ἐς δ' ἐρέτας ἐπιτηδες ἀγείρομεν, ἐς δ' ἑκατόμβην

Θείομεν, ⁵ ἐν δ' αὐτὴν Χρυσήϊδα καλλιπάρηον

10

Βήσομεν.

τέσσαρα ἴσα, ἐρύσσομεν, ἀγείρομεν, θείομεν, βήσομεν. καὶ Θουκυδίδης, αἵτιον ἦν ⁶ οὐχ ἡ ὀλιγανθρωπία, ὅσον ἡ ἀχρηματία· τῆς γὰρ τροφῆς ἀπορία τὸν τε στρατὸν ⁷ ἐλάσσω ἤγαγον. καὶ ¹⁵ Δημοσθένης, ἃν ⁸ τοίνυν ἐξελέγξω σαφῶς Αἰσχίνην τουτονί, καὶ μὴδὲν ἀληθὲς ἀπηγγελκότα, ⁹ καὶ κεκωλυκότα ἑμοῦ τὸν δῆμον ἀκοῦσαι τᾶληθῆ, καὶ ἀνηλωκότα ¹⁰ τοὺς χρόνους, καὶ πάντων τούτων δῶρα καὶ μισθοὺς εἰληφότα. Ἐπι- ²⁰ δεικτικά δὲ εἰσιν, ¹¹ ὅταν τὰ ἀγωνιστικά πολλὰ γένηται, καὶ ἐπιτηδευθῇ εἰδημόνως εἰς ¹² ἡδονὴν ἀκοῆς σώφρονα· ὥσπερ τὰ παρὰ ¹³ Ἰσοκράτει ἴσα, τὰ ἐν ταῖς παραινέ-

1 Vind. περὶ τῶν ἴσων σχ. 2 Mon. ὅτε. 3 Par. ὃ καὶ χωρὶς ὀνομάτων ἑκάστου. — tum Vind. αὐτῶν καθ' ἑαυτό. 4 Edd. Codd. ἐρύσσομεν. — Il. α, 141. 5 Ald. θύομεν h. l. et paullo post v. 12. 6 Mon. δ' ἦν. Vind. δι' ἦν. — Thuc. I, 11. 7 Mon. στρατηγόν. 8 Vind. ἃν om. — de fals. leg. p. 343. 9 Ald. Mon. Vind. ἀπηγγελκότα. Port. ἀπηγγέλκ. 10 Ald. ἀνηλωκότα. 11 Mon. ἐστίν. 12 Mon. εἰς ἀκοὴν σόφρονα. 13 Vind. παρὰ τῷ Ἰσ.

σει μάλιστα. Σοφιστικά δέ ἐστιν, ἃ νῦν μὲν ἐπαινέ-
ται, ὑπὸ δὲ τῶν παλαιῶν κωμωδεῖται, ὅσα αἰσχροῦς καὶ
κενώς κολακεύει τὴν ἀκοήν, ἃ Πλάτων διαβάλλει. ὦ
λῶστε Πῶλε, ἵνα¹⁴ προσεῖπω σε κατὰ σέ. καὶ,¹⁵
5 Πανσανίου δὲ πανσαμένου· διδάσκουσι γάρ με
ἴσα λέγειν οὕτως¹⁶ οἱ σοφοί. Δημοσθένης δὲ καὶ
"Ὅμηρος καὶ τὰ τοιαῦτα ἐποίησαν ἀγωνιστικά·

— — — Πρόθοος θεὸς ἡγεμόνευεν.¹⁷

ὄνομα καὶ ἀρετή. καὶ,¹⁸ ἐρῶσθαι πολλὰ φράσας
10 τῷ σοφῷ Σοφοκλεῖ.

Cap. XIV.

ΠΕΡΙ ΤΠΕΡΒΑΤΟΥ.

Οἱ νῦν οἴονται τὸ ὑπερβατὸν πλοκήν εἶναι¹ ἐρμη-
νείας καὶ περίοδον κεκαλλωπισμένην, οὐκ ἴσασι δὲ τί ἐστὶν
ὑπερβατόν. τὸ γὰρ ὑπερβατόν² οὐ μόνον³ ἐστὶ καλὸν
15 σχῆμα, ἀλλὰ καὶ ἀναγκαῖον. γίνεται δὲ, ὅταν τὴν αἰτίαν
τοῦ λεγομένου, ἣν μέλλει ποθεῖν ὁ ἀκροατής, μέσῃν ὁ
λέγων τάξῃ, καὶ οὕτως γίνεται σαφηνείας ὄργανον τὸ
ὑπερβατόν· οἷον,

ὦ φίλοι, οὐ γάρ τ'⁴ ἴδμεν ὅπῃ ζόφος, οὐδ' ὅπῃ ἡώς;
20 Οὐδ' ὅπῃ ἡέλιος φασίμβροτος εἶσ' ὑπὸ γαῖαν,
Οὐδ' ὅπῃ ἀνέιται· ἀλλὰ φραζώμεθα⁵ θᾶσσον.
εἰ γὰρ εἰρήκει, ὦ φίλοι, φραζώμεθα θᾶσσον, ἐτά-

14 Mon. ἵνα σέ προσεῖπω. Gorg. p. 467. B. 15 Symp.
p. 185. C. 16 Vind. οὕτως. 17 Il. β. 758. 18 de
fals. leg. p. 418. 1 εἶναι Mon. om. 2 Port. ὑπερβατόν
ἐστιν. 3 Ald. Mon. οὐ μόνον οὐκ ἐστι. Port. Vind. οὐκ ἐστι
om. Gregor. Cor. in cod. Vind. οὐ μόνον οὐκ ἐστι. in Med. 1.
οὐ μόνον ἐστὶ. 4 Vind. τ' om. — Od. κ. 190. 5 Ald.
Mon. φραζώμεθα. bis. Port. Vind. φραζώμεθα.

ραξεν ἂν αὐτοὺς, καὶ ἐποιήσε ⁶ τί γέγονεν ἐρωτῆσαι. διὰ τοῦτο διὰ μέσου τὰς αἰτίας ⁷ τοῦ φράζεσθαι θᾶσσον ἔταξε. καὶ ὁ ⁸ Θουκυδίδης· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ⁹ ἐφοβήθησαν μὴ πολέμιοι ᾗσαν ¹⁰ αἱ νῆες. διὰ τί, ὁ ¹¹ Θουκυδίδης ἔταξε διὰ μέσου ¹² τὴν αἰτίαν τοῦ φόβου; ἦν γὰρ νύξ. διὰ τοῦτο καὶ ὁ τὴν αἰτίαν σημαίνων σύνδεσμος προηγείται, ὁ γάρ. μακρὸν δὲ γίνεται ὑπερβατόν, ὅποταν ἡ αἰτία ¹³ ἐτέρας αἰτίας χρεῖαν ἔχη. οἷον, ἐπειδὴ δὲ οἱ ¹⁴ τε Ἀθηναίων τύραννοι καὶ οἱ ἐκ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος ἐπιπολὺ καὶ πρὶν τυ- ¹⁰ ραννευθεΐσης οἱ πλεῖστοι καὶ τελευταῖοι πλήν τῶν ἐν Σικελίᾳ ὑπὸ Λακεδαιμονίων κατελύθησαν. πῶς ᾧ Θουκυδίδη; ἡ γὰρ Λακεδαιμῶν μετὰ τὴν κτίσιν τῶν νῦν ἐνοικούντων ἐν αὐτῇ Δωριέων ἐπὶ πλεῖστον χρόνον στασιάσασα, ὅμως ¹⁵ ἐκ παλαιτάτου καὶ εὐνομήθη καὶ ἀεὶ ἀτυράννευτος ἦν, αἰτίαν τῆς αἰτίας ἀποδίδωσιν· ἔτη γὰρ ἔστι μάλιστα τετρακόσια, ἃ Λακεδαιμόνιοι τῇ αὐτῇ πολιτείᾳ χρῶνται, καὶ δι' αὐτὸ δυνάμενοι καὶ τὰ ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσι καθίστασαν· ¹⁵ εἴτα ²⁰ ἐπανερχεται ἐπὶ τὴν ἀρχὴν, μετὰ δὲ τὴν τῶν τυράννων κατάλυσιν. τὸ δὲ παρ' Ὀμήρῳ,

Αὐτὰρ ἐπεὶ ¹⁶ διὰ τε σκόλοπας, καὶ τάρφρον ἔβησαν

Φεύγοντες,

οὐκ ἔστιν, ὥς δοκεῖ τισιν, ὑπερβατόν. οὐδεμία γὰρ αἰτία

6 Vind. ἐποίησεν ἐρωτῆσαι, τί γέγονεν. 7 Vind. αἰτ. ἔταξε τοῦ φράζεσθαι. 8 Vind. ὁ om. 9 Thuc. I. 51. Gregor. Cor. T. VII. p. 1246. v. 5. σφάλμα ἐστὶ γραφικόν, οἱ γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι ἐφοβήθησαν, ἀλλ' οἱ Κερκυραῖοι. 10 Vind. οὐσαι. 11 Ald. διατί ὁ Θουκυδ. Port. διὰ τί; Mon. Vind. διατί; ὁ Θουκυδ. [Port. ὁ Θουκυδ. om.] 12 Vind. διὰ μέσου ἔταξε. 13 Vind. αἰτία αἰτία χρεῖαν. 14 Ald. ὅτε. — Thuc. I. 18. 15 Ald. Codd. καθιστῶν. Port. καθίστασαν. 16 Ald. ἐπειδὴ διὰ. — II. ο, 1.

μέση κεῖται, ἀλλ' ὡς ἐγένετο ἡ δυσκολία τῆς ὁδοῦ διὰ σχολόπων καὶ τάφρου, εἴτα ὁμαλὴ ἐξοδος ἐν τῇ φυγῇ, οὕτω καὶ ἡ ἐρμηνεία ἔχει, τὸ πάθος τῶν φευγόντων τῆς λέξεως μιμουμένης.

C a p. XV.

5

Π Ε Ρ Ι Α Ν Τ Ι Θ Ε Τ Ο Υ .

Τὸ ἀντίθετον σχῆμα ἀναντιρρόητόν ἐστι. γίνεται γὰρ διὰ τῶν ὁμολογουμένων. ἔστι δὲ διανοήματι διανόημα ἀντικείμενον. ἀπλούστατον δὲ ὃν ἰσχυρόν¹ ἐστίν· οἷον,
 154 ἐδίδασκες γράμματα, ἐγὼ δ' ἐφοίτων· ἐτέλεις,
 10 ἐγὼ δ' ἐτελούμην· ἐτριταγωνίστεις, ἐγὼ δ' ἐθεώρουν· ἐγραμμάτευες, ἐγὼ δ' ἐκκλησίαζον· ἐξέπιπτες, ἐγὼ δ' ἐσύριττον. τοῦτο δὲ τὸ^{1*} ἀντίθετον ὁ Δημοσθένης ἐποίησε κακότηδες, τὸ μὲν πρᾶγμα ἀληθές λαμβάνων, τὸ δὲ ἀντικείμενον ψευδές ὄν. ὡς ἐν τῷ περὶ²
 15 τῆς παραπρεσβείας εἰσάγει συμπόσιον Φιλίππου καὶ τῶν Ὀλύμπια³ νενικηκότων, καὶ διάλογον Σατύρου τοῦ κωμικοῦ ὑποκριτοῦ. οὕτω⁴ δὲ ψυχαγωγεῖ τοὺς ἀκούοντας, ὥστε οἷσθαι⁵ ἐν συμποσίῳ εἶναι. εἴτα ἀντιτίθῃσι συμπόσιον ἕτερον ὡς γενόμενον Αἰσχίνῃ,⁶ ψευδόμενος, μη-
 20 δέποτε γενόμενον, ἵνα ἐνψυχαγωγημένοι διὰ τῶν προτέρων λόγων οἱ δικασταὶ πιστεύωσι καὶ τοῖς ἐπιφερομένοις ὡς ὁμοίως ἀληθέσι. τοῦτο κακότηδες ἀντίθετον.

1 Mon. ἰσχυρότερον. — mox Vind. δὲ ἐτελ. δὲ ἐθεώρουν. δὲ ἐκκλησ. δὲ ἐούρ. — pro cor. p. 315. 1* τὸ Ald. Codd. om., habet Port. 2 περὶ Vind. om. 3 Par. ad marg. γρ. τῶν ἐν Ὀλυμπίᾳ. Non cogitandum de inclytis ludis Olympicis, sed de aliis Macedonicis, apud Pellam actis. vide Reisk. et Schaef. ad Dem. de fals. leg. p. 401. v. 12. 4 Vind. καὶ οὕτω ψυχαγ. 5 Vind. αἰσθῆναι. 6 Vind. Αἰσχίνου.

C a p. XVI.

Π Ε Ρ Ι Π Α Ρ Ι Σ Ο Τ.

Πάρισον σχῆμα ἔστι τε καὶ λέγεται, ὅταν τὸ αὐτὸ ὄνομα ἄλλην καὶ ἄλλην προσλαβὼν συλλαβὴν διαφόρους⁸ διανοίας ἔχη. πᾶρά μὲν Ἰσοκράτει οὕτως·⁹ Ἐὰν ᾗς φιλομαθῆς, ἔση πολυμαθῆς. τὸ γὰρ μανθάνειν⁵ ἐν ἀμφοτέροις ἐστίν· ἀλλ' ὅπου μὲν τὸ πολὺ πρόσκειται, καὶ σημαίνει τὸν πολλὰ εἰδότα· ὅπου δὲ τὸ φίλον¹⁰ πρόσκειται, καὶ ἔστιν ὁ ἡδέως μανθάνων. καὶ παρὰ τῷ Θουκυδίδῃ, καὶ ἐπιβουλεύειν¹¹ αὐτοῖς μᾶλλον, ἢ ἀντεπιβουλεύειν· τὸ γὰρ ἐπιβουλεύειν ἐν ἀμφοτέροις¹⁰ ἐστίν.¹² ἀλλ' ὅπου μὲν πρόσκειται τὸ πρό, καὶ σημαίνει τὸ φθάνειν ἐπιβουλεύοντα· ὅπου δὲ ἡ¹³ ἀντὶ πρό-θέσις, καὶ δηλοῖ τὸ ἀμύνεσθαι δεύτερον.

C a p. XVII.

ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΠΟΙΗΣΕΩΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΤ.¹

Πότε ρήτωρ προσποιήσεται σχεδιάζων; τριῶν οὐσῶν¹⁵ ἰδεῶν ρητορικῆς, ἐν τῇ συμβουλευτικῇ μάλιστα δεῖ καὶ ὁμολογεῖν ὅτι ἐβουλεύσατο. οὐ γὰρ ἀνέχεται ὁ συμβουλευόμενος, τὰ ἐπιόντα λέγοντος τοῦ συμβουλευόντος. τούναντίον δὲ χρὴ ἐσκέφθαι ὁμολογεῖν καὶ πεφροντικέαι,

7 Vind. περὶ παρίσου σχήματος. 8 Vind. διαφερούσας. 9 ad Dem. §. 18. p. 7. Bekk. — Ceterum orationem hanc ad alium Isocratem, qui Ciceronis temporibus floruit, refert Muret. Var. Lect. L. 1. c. 1. 10 Mon. τὸ φίλτρον. Vind. τὸ φιλῶ. 11 Vind. προσεπιβουλεύειν. — Thuc. I. 33. 12 Mon. Vind. εἴρηται. 13 ἡ Ald. om., est in Port. Mon. Vind. sed Vind. πρόθεσις om.

1 Vind. titulum habet: πότε προσποιήσεται σχεδιάζειν ὁ ρήτωρ.

ὡς ὁ Δημοσθένης. ἀλλ', ὡς ἔοικεν, ὁ καιρὸς ἐκαί-
 νος οὐ μόνον εὖνουν ὑμῖν καὶ πλούσιον ἄν-
 δρα² ἐκάλει, ἀλλὰ καὶ παρηκολουθηκότα ἐξ ἄρ-
 χῆς τοῖς πράγμασι μάλιστα. τοῦτο γὰρ δεῖ προσεῖ-
 5 ναι τῷ συμβούλῳ, ἐμπειρίαν πραγμάτων. ἐν δὲ τῇ δικα-
 νικῇ καὶ ἐσκεμμένος ἦκης, προσποιῶν αὐτόθεν λέγειν,
 ὅπερ ποιοῦσι πάντες οἱ παλαιοί.³ γράψαντες γὰρ πάν-
 τες ὑποκρίνονται σχεδιάζουσιν. διὰ τί; ὅτι ὁ δικαστὴς ὑπο-
 10 πτεῦει τὸν ῥήτορα καὶ δέδοικε μὴ ἐξαπατηθῇ τῇ δυνάμει
 τῆς ῥητορικῆς. αὐτὸ τοίνυν τοῦτο⁴ ἔστι τεχνίτου ῥήτο-
 ρος, τὸ δοκεῖν αὐτόθεν λέγειν, ἵνα καὶ οὕτως⁶ ὁ δικα-
 στὴς ταραχθῇ.⁷ καὶ προοίμια, ὡς αὐτόθεν εὐρίσκοντες,
 λέγουσι, πάλαι σκεπόμενοι, καὶ κεφάλαια, ὡς μεταξὺ
 ἀναμνησθέντες⁸ κατὰ πάσας τὰς δίκας. ἐν δέ γε⁹ ἐγκω-
 15 μιαστικῇ ἰδέα οὐ κωλύει ἀμφοτέροις χρῆσθαι ποτε, καὶ
 ὁμολογίᾳ γραφῆς, καὶ προσποιήσεσι σχεδίου.

C a p. XVIII,

ΠΕΡΙ ΑΤΕΝΣΕΩΣ ΕΝ ΔΙΚΑΙΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΠΟΔΕΙΞΕΩΝ.¹

Πότε ῥήτωρ αὐξήσει χρήσεται ἐν δίκαις, εἴτα πότε²
 ταῖς ἀποδείξεσι; δύο δὲ³ καιροὶ τῆς χρήσεως καὶ μέθο-

² Mon. ἄνδρα ἡμῖν. Greg. Cor. εὖνουν ἡμῖν. — pro cor. p.
 285, ³ Mon. ποιηταί, ad marg. γρ. ἀρχαῖοι, ⁴ Vind. καὶ
 τοῦτο, ⁵ Vind. τοῦ τεχνικοῦ ῥήτ, Par. ad marg. γρ. τεχνητοῦ
 ῥήτ. ⁶ Ald, Mon. οὕτως. Port. Vind. οὕτως. ⁷ Mon. παρ-
 αχθῇ. Gregor, Cor, p. 1273, v. 10, τινὰ δὲ τῶν βιβλίων παραχθῇ
 ἔχουσιν ἀντὶ τοῦ παρασυρῇ καὶ ἀπατηθῇ. ⁸ Mon. μνησθέντες.
⁹ γρ Vind, om.

¹ In Vind. tit. πότε ὁ ῥήτωρ αὐξήσει χρήσεται, ² Ald.
 Port, Mon, τότε. Vind. et Gregorii Cor. Cod.' Vind, πότε.
 3 Port, δὲ om.

δοι, ὅταν τὸ πρᾶγμα ἀμελῇται, ⁴ ἢ τὸ πρόσωπον τὸ κρινόμενον ἔνδοξον ᾗ. ταύτῃ τῇ τέχνῃ χρῆται Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου καὶ ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος. ἐν μὲν γὰρ ⁵ τῷ κατὰ Τιμάρχου καὶ τὸ πρᾶγμα ἀμελεῖται· λοιδορία γὰρ δοκεῖ ἡ ἐταίρησις εἶναι καὶ σκῶμμα ταπεινότε- 5 ρον, καὶ τὸ πρόσωπον τὸ κρινόμενον ἔνδοξόν ἐστιν. ὁ γὰρ Τιμαρχος τιμᾶται καὶ λελειτούργηκε καὶ ἀρχὰς ἤρξε καὶ ἐστὶ περὶ μέσῃν ἡλικίαν. καὶ ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος ἡ τῶν παρανόμων γραφή ἀμελεῖται διὰ τὰς συμφορὰς τῆς πόλεως, τό τε πρόσωπον τιμᾶται Δημοσθένους 10 καὶ ἀξίωμα ἔχει. διὰ τοῦτο πρότερον αὖξει, εἴτα τότε ἀποδείκνυσιν, ἵνα ἐπιστρέψῃ καὶ ἀναγκάσῃ προσέχειν τοὺς δικαστάς, ⁷ καὶ μήτε τιμῇ τοῦ προσώπου μήτε καταφρονήσῃ τοῦ πράγματος μὴ θέλωσιν ἀκούειν. αὕτη ἡ αἰτία τοῦ καὶ τῇ αὐτῇ ⁸ τάξει ἐν ἀμφοτέροις τοῖς βι- 15 βλίοις τὰ περὶ τῶν πολιτειῶν διεξελθεῖν.

C a p. XIX.

ΠΕΡΙ ΕΓΓΝΩΣΜΕΝΟΤ ΨΕΥΔΟΥΣ, ΚΑΙ ΠΟΤΕ ΧΡΗΣΤΕΟΝ
ΑΤΤΩ. 9

Πότε ῥήτωρ ψεύσεται συνειδόντων τῶν ἀκροατῶν ὅτι ψεύδεται; ὅταν τὸ ψεῦδος συμφέρῃ τοῖς ἀκούουσι. 20 διὰ γὰρ τὸ οἰκεῖον λυσίτελές οὐκ ἐλέγχουσι τὸν ῥήτορα. οὕτω Δημοσθένης ἐψεύσατο ἐν τῷ περὶ τοῦ στεφάνου. Αἰσχίνου γὰρ λέγοντος, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι ὑπὸ τὸν αὐτὸν καιρὸν πρέσβεις πρὸς Φίλιππον ἐπεμψαν περὶ εἰρήνης, 155 καὶ πρὸς τοὺς συμμάχους περὶ συμμαχίας κατὰ Φιλίπ- 25

4 Ald. ἀμελεῖται. 5 γὰρ Vind. om. 6 Vind. τὰς τῆς.

7 Mon. τοὺς δικ. προσέχειν. 8 Ald. Mon. αὐτῇ om., recepi

ex Port. Vind. 9 In Vind. tit. πότε ὁ ῥήτωρ ψεύσεται.

που, καὶ τοῦτο πεποιηκότων Ἀθηναίων, φησὶν, ὅτι καὶ διαβάλλει τὰ μέγιστα τὴν πόλιν ¹⁰ ἐν οἷς ψεύδεται· εἰ γὰρ ὑμεῖς ἅμα τοὺς μὲν ἄλλους Ἑλληνας εἰς πόλεμον παρεκαλεῖτε, αὐτοὶ δὲ περὶ εἰρήνης πρὸς Φίλιππον ¹¹ πρέσβεις ἐπέμπετε, Εὐρυβάτου ¹² πρᾶγμα, οὐ πόλεως ἔργον οὐδὲ χρηστῶν ἀνθρώπων ¹³ διεπράττεσθε.

C a p. XX.

ΠΕΡΙ ΟΡΚΟΥ ΠΟΙΟΝ ΟΜΕΙΤΑΙ ΚΑΙ ΠΟΙΟΝ ΟΥ. ¹

Οὐδέποτε ἐπὶ πράγματος ὁμεῖται. οἷον, ἐποίησεν οὗτος φόνον ἢ προδοσίαν ² ἢ τόδε τι, ἀλλ' ἐπὶ ἥθους ¹⁰ βεβαιώσει. ὡς ὁ Δημοσθένης· ὡς μὲν ἐμοὶ δοκεῖ, δι' ἀμφοτέρω, ³ ὧ Ἀθηναῖοι, νῆ τοὺς θεοὺς, κάμει νομίζοντες δεινὰ πεπονθέναι. καὶ πάλιν, πολλὰς δεήσεις, καὶ νῆ Δία ἀπειλὰς ὑπομείνας. ἐκ τούτου δηλοῦται, ὅτι ῥήτωρ ⁴ πραγματικὸν ὄρκον οὐκ ¹⁵ ὁμνύσιν, ἀλλ' ἡθικόν. πρῶτος ⁵ δὲ ὄρκον ἡθικόν Ὅμηρος ὤμοσεν, εἴτα Πλάτων ἐμιμήσατο; εἴτα Δημοσθένης ⁶ ἐκληρονόμησε πάντων. ἡθικὸν δ' ἕκαστος ὁμόσας,

¹⁰ Vind. τὴν πόλιν τὰ μέγιστα. v. 3. ἄλλους abest ab Ald. Codd., habet Port. — pro cor. p. 233. ¹¹ Vind. πρὸς Φίλ. περὶ εἰρήνης. ¹² Eustath. ad Od. I. [p. 1864. Εὐρυβάτης, πονηρὸς ἀνὴρ, ὁ καὶ Εὐρύβατος. — καὶ ἔστι τις αὐτοῦ μνήμη καὶ ἐν ἐξηγήσει τῶν εἰς τὸ τέλος τοῦ Ἑρμογένους. vide Gregor. Cor. T. VII. p. 1277. ¹³ Ald. Mon. ἀνδρῶν. Port. Vind. ἀνθρώπων. ¹ In Vind. tit. πότε ὁ ῥήτωρ ὁμόσει. ² Vind. ἢ προδίδωσιν. ³ Ald. Mon. Vind. δι' ἀμφοτέρω ὧ Ἀθην. Port. δι' ἀμφοτέρω, ὧ ἄνδρες Ἀθ. — in Mid. init. ⁴ Vind. ὁ ῥήτωρ. Mon. ῥήτορες — ὁμνύουσιν. ⁵ Vind. πρῶτον, δ' ὄρκ. ⁶ Quintil. XI. 3. quid denique Demosthenes? — Non illud jusjurandum per caesos in Marathone et Salamine propugnatores

καὶ ἰδίᾳ ἕκαστος τοῦ ἥθους ἰδέα⁷ ἐχρήσατο. Ὅμηρος μὲν τραγικόν·

Οὐ μὰ Ζῆν' Ἀγέλαε, καὶ ἄλγεα πατὴρὸς ἑμοῖο.⁸

τὰς συμφορὰς τοῦ πατὸς ὄρκον ἐποιήσατο. Πλάτων δὲ ἡθικόν μὲν ὁμοίως, ἡθικόν δὲ ἐκ⁹ τοῦ ἐναντίου ἥθους· οὐ μὰ⁵ τὸν Ζῆν'¹⁰ ὦ Καλλίκλεις. Δημοσθένης δὲ ἡθικόν πολιτικόν·¹¹ οὐ μὰ τοὺς ἐν Σαλαμῖνι παραταξαμένους καὶ τοὺς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας.

C a p. XXI.

ΠΟΤΕ ΡΗΤΩΡ ΔΩΣΕΙ ΣΤΗΝΗΓΟΡΟΣ, ΚΑΙ ΚΑΤΑ
ΠΟΣΟΣ ΤΡΟΠΟΣ.

10

Πότε ἐν τοῖς προβλήμασι¹² ῥήτωρ μέρεσσι τισι συνηγόρους δώσει, καὶ κατὰ πόσους τρόπους; τέσσαρας· ἢ διὰ φύσιν, εἰ γυνή τις ἐστίν, συνηγόρον δώσομεν· ἢ δι'¹³ ἡλικίαν, εἰ παιδίον ἐστίν, ἢ ὑπέργηρος καὶ ἀσθενής·¹⁴ ἢ διὰ τύχην, εἰ δοῦλός ἐστιν¹⁵ ἢ ἄτιμος, ὥσπερ ἐν τῷ¹⁵ κατὰ Μειδίου¹⁶ Δημοσθένης Στράτωνι συναγορεύει· ἢ εἰ δι' εὐπρέπειαν κατέγνωσται τις, καὶ τούτῳ δώσομεν συνηγόρον.

reip. satis manifesto docet, praeceptorem ejus Platonem fuisse.
7 Vind. ἰδίᾳ τοῦ ἥθους. 8 Ald. Port. Mon. ἑμεῖο. Vind. Jos. Rhacend. ἑμοῖο. Od. v. 339. 9 Mon. δ' ἐκ. 10 Port. πύνα. — Gorg. p. 489. E. Gregor. Cor. p. 1282. ἰστίον δὲ, ὡς σφάλμα ἐστὶ γραφικόν τὸ οὐ μὰ τὸν Ζῆνα, ἐν ἅπασιν γὰρ τοῖς Πλατωνικοῖς βιβλίοις τὸν Ζῆθον ἀπόμνησιν. 11 pro cor. p. 297. Mon. Vind. οὐ μὰ τοὺς ἐν Μαρ. προκινδ. καὶ τοὺς ἐν Σαλ. παραταξάμ. 12 Ald. προειλήμασι. marg. Vict. προειλλέμασι. Port. Mon. Vind. προβλήμασι. 13 Vind. διὰ ἡλικ. 14 Vind. addit: ἐστιν. 15 Vind. εἰ δοῦλός ἐστιν, εἰ ἄτιμός ἐστιν. 16 p. 541.

C a p. XXII.

ΜΕΘΟΔΟΣ¹ ΤΟΥ ΤΑ ΕΝΑΝΤΙΑ ΛΕΓΟΝΤΑ² ΟΙΣ ΒΟΥΛΕ-
ΤΑΙ ΓΕΝΕΣΘΑΙ, ΚΑΤΟΡΘΟΥΝ Ο ΒΟΥΛΕΤΑΙ, ΜΗ ΔΟ-
ΚΟΥΝΤΑ ΕΝΑΝΤΙΑ ΟΙΣ ΕΘΕΛΕΙ ΛΕΓΕΙΝ.

Τίς μέθοδος τοῦ τὰ³ ἐναντία λέγοντα οἷς βούλεται
γενέσθαι, κατορθοῦν ὃ βούλεται, μὴ δοκοῦντα ἐναντία
οἷς ἐθέλει⁴ λέγειν; ἡ κακία ἐν λόγοις ἐνταῦθα⁵ ἀρετὴ
φαίνεται. τίς δέ ἐστι κακία ἐν λόγοις; εὐδιάλυτα λέγειν
καὶ ἐναντία καὶ στρεφόμενα. ταῦτα ἐν τούτῳ τῷ σχήμα-
τι τῶν⁶ λόγων ἀρετὴ γίνεται. Ὅμηρος αὐτὸ πεποίηκεν.
10 ὁ⁷ Ἀγαμέμνων ἐστὶν ἀποπειρώμενος τοῦ Ἑλληνικοῦ καὶ
βουλόμενος αὐτοὺς μένειν, λέγων, δεῖν⁸ μὴ μένειν, ἀλλὰ
φεύγειν. καὶ δι' ὅλης τῆς δημηγορίας εὐδιάλυτα λέγει
καὶ στρεφόμενα, διδούς⁹ ἀντιλαβὰς τοῖς ἐναντιουμένοις,
ἐπὶ τέλει δὲ καὶ ἐναντιώματα λέγων· τὸ γὰρ φάναι,

15 Καὶ δὴ δοῦρα σφίσι νεῶν καὶ σπάρτα λείπονται,¹⁰
δῆλον ὅτι ἐναντίον ἐστὶ φανερώς τῷ φεύγωμεν. πῶς
γὰρ φεύξονται νεῦς οὐκ ἔχοντες; τοῦτο δ' ἂν εἶπε¹¹ καὶ
κωλύων τις αὐτοὺς ἀποπλεῖν, οὐ κελεύων δὲ μένειν¹² τοῖς
λόγοις. ἐν δὲ ταῖς σχολικαῖς ὑποθέσεσιν ἐστὶ καὶ ἄλλη
20 τις τέχνη μελετωμένη,¹³ ἥ βοηθεῖται.¹⁴ ταῖς τοῦ ἀντι-

1 In Vind. tit. περὶ τοῦ τὰ ἐναντία λέγοντα κατορθοῦν ἐναν-
τία. 2 Port. λέγοντος et μὴ δοκοῦντος. scripsi λέγοντα et μὴ
δοκοῦντα, ut initio capitis: Ald. Port. Vind. λέγοντος et μὴ
δοκοῦντος. Par. Mon. λέγοντα et μὴ δοκοῦντα, sed in Par. alte-
ra lectio per o supra syllabas τὰ positum innuitur. 3 Par.
Vind. Mon. τὰ om. 4 Vind. Mon. θέλει. 5 ἐνταῦθα Mon.
om. 6 τῶν Mon. om. 7 Ald. Port. Mon. Ἀγαμέμνων ἐστὶν
ὁ ἀποπειρ. Vind. Greg. Cor. ὁ Ἀγαμ. ἐστὶν ἀποπειρ. 8 Ald.
Port. Mon. δεῖν. Vind. δεῖν. 9 Ald. ὁ διδούς. Mon. καὶ δούς.
Port. Vind. διδούς. 10 Il. β. 135. Vind. νεῶν om. 11 Vind.
εἶπεν. 12 Mon. βαίνειν. 13 μελετωμένη Mon. Vind. om. 14
Mon. βοηθεῖ.

δίκου προτάσει, καὶ διὰ μακρῶν προβάλλεται, καὶ διὰ μαρτυριῶν¹⁵ ἐστ' ὅτε. ἀλλὰ ἀντιλέγειν προσποιοῦ, οὕτω γὰρ λέγων οὐχ ὑποπτευθήσῃ,¹⁶ καὶ ὃ βούλει σοὶ ἔσται. ἐν γὰρ τῷ τοιοῦτῳ σχήματι τῶν λόγων τὸ¹⁷ μὲν νικῆσαι λέγοντα ἡττηθῆναι ἔστι, τὸ δὲ ἡττηθῆναι λέγοντα, νικῆσαι ἔστι, γέγονε γὰρ ὃ βουλόμεθα.

C a p. XXIII,

ΠΩΣ ΔΕΙ ΠΡΟΤΕΙΝΕΙΝ ΤΑΣ ΤΟΤ ΑΝΤΙΔΙΚΟΤ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ. ¹

Ὁ κατηγορῶν τὰς τοῦ μέλλοντος ἀποκρίνεσθαι οὐχ ἀπλῶς προτίθῃσι² προτάσεις, ἀλλὰ κατὰ τρόπους τρεῖς, 10. ἐπιστήμην, δόξαν, ἀκοήν. ἐπιστήμην μὲν, οἶδα ὅπερ νῆ Δία ἔρεϊ, καὶ ὅσα τοιαῦτα· δόξαν δὲ, οἶον, τάχα τοίνυν ἔσως ἔρεϊ, ὡς ἀμφιβάλλων περὶ τῆς προτάσεως· ἀκοήν δὲ, ὡς ἀκούων περὶ τῆς προτάσεως, πυνθάνομαι τοίνυν μέλλειν αὐτὸν³ λέγειν. τὰ μὲν δὴ σχήματα τῆς προτάσεως 15 τῶν τοῦ⁴ ἀπολογουμένου κεφαλαίων ταῦτα, ὃ δὲ καιρὸς ἐκάστου τίς; δεῖ γὰρ εἶδέναι πότε τῇ ἐπιστήμῃ καὶ τῇ δόξῃ καὶ τῇ ἀκοῇ χρησόμεθα. ἡ γὰρ ἀκαιρία πολλὰκις καὶ ἐναντία ποιεῖ⁵ τῶν μελλόντων προτείνεσθαι ὑπὸ τοῦ ἀπολογουμένου. τοῦ οὖν ἀντιδίκου τὰ μὲν ἔστιν ἰσχυ- 20

15 Par. ad marg. γρ. καὶ διαμαρτυρίαις. 16 Vind. ὑποπτευθεῖσῃ. 17 Ald. Mon. τῷ. Port. Vind. τό.

1 In Vind. tit. περὶ τοῦ προτείνειν τὰς τοῦ ἐναντίου προτάσεις. 2 Mon. Vind. προτείνει. 3 Vind. αὐτὸν μέλλειν. 4 Ald. Port. τῶν ἀπολογουμένων κεφαλ. Mon. Vind. τῶν τοῦ ἀπολογουμένου κεφ. 5 Port. Mon. interpungunt: ποιεῖ. τῶν μελλόντων προτείν. ὑπὸ τοῦ ἀπολογουμένου τὰ μὲν. Ald. ποιεῖ τῶν μελλόντων προτ. ὑπὸ τοῦ ἀπολογουμένου. καὶ τὰ μὲν. Consentit Vind. sed post ἀπολογουμένου legit: τοῦ οὖν ἀντιδίκου τὰ μὲν.

ρότερα, ⁶ τὰ δὲ ἀσθενῆ, τὰ δὲ μέσα. τὰ μὲν οὖν ἀσθε-
 νῇ τοῦ ἀντιδίκου ὡς εἰδὼς τῇ ἐπιστήμῃ προβαλῇ· τὰ δὲ
 μέσα τῇ ἔξει ⁷ ὡς στοχαζόμενος, ὅπερ ἐστὶ τῇ δόξῃ. τὰ
 δὲ ἰσχυρὰ ὡς πυνθανόμενος, ἵνα δοκῇς ἀκούειν αὐτὰ,
 ἢ μὴ συνεδέναι δὲ ἰσχυρὰ ὄντα· ⁸ οὕτω μὲν δὴ δεῖ προ-
 156 τείνειν. Δημοσθένης δὲ τὰ ἄμικτα ἔμιξεν ἐν τῷ κατὰ
 Μειδίου, ἐπιστήμην ὁμοῦ καὶ ἀκοήν, λέγων οὕτως· ἔστι
 δὲ πρῶτον μὲν ἐκείνο ⁹ οὐκ ἄδηλος ἐρῶν, ἐξ ὧν
 ἰδίᾳ πρὸς τινὰς αὐτὸς διεξιὼν ἀπηγγέλλετο ¹⁰
 10 μοι. διὰ μὲν γὰρ τὴν φύσιν τοῦ πράγματος καὶ τὴν
 ἰσχὺν τοῦ κεφαλαίου τῇ ἀκοῇ κέχρηται, διὰ δὲ τὴν προς-
 ποιήσιν τῆς καταφρονήσεως τῇ ἐπιστήμῃ. ἀλλὰ καὶ ἐν
 τῷ περὶ τῆς ἀτελείας ἰσχυρότατον προτείνων τοῦ Λεπτί-
 νου κεφάλαιον, τὸ τῆς ἀξίας, τῇ ἐπιστήμῃ προέτεινεν
 15 οὕτως· ἔστι δ' οὐκ ἄδηλον, ¹¹ ὅτι Λεπτίνης, καὶ
 τις ἄλλος ὑπὲρ τοῦ νόμου λέγει, δίκαιον μὲν οὐ-
 δὲν ἐρεῖ περὶ αὐτοῦ, φήσει δ' ¹² ἀναξίους τινὰς
 ἀνθρώπους εὐραμένους ¹³ ἀτέλειαν ἐκδεδυκέναι
 τὰς λειτουργίας. λέγομεν οὖν, ὅτι ὁ ¹⁴ Δημοσθένης
 20 χρῆται τοῖς σχήμασι καὶ κατὰ φύσιν καὶ παρὰ φύσιν. ¹⁵
 καὶ ἐνταῦθα τῷ μὲν Λεπτίνῃ ἰσχυρότατόν ἐστι τοῦτο τὸ
 κεφάλαιον· τῷ δὲ Δημοσθένει εὐλυτον.

6 Port. ἰσχυρώτερα, et his infra v. 13. et 21. ἰσχυρώτατον, no-
 tatur a Schaefero ad Dem. p. 457. v. 3. 7 Vind. δόξῃ. 8 ἰσχυ-
 ρὰ ὄντα Vind. om. 9 Ald. ἐκεῖνος. — in Mid. p. 522. 10
 Ald. Port. ἀπηγγέλλετο. Mon. Vind. ἀπηγγ. ut Dem. 11 Mon.
 τοῦθ', ὅτι. — in Lept. init. 12 Ald. Mon. Vind. δέ. Port.

δ' ἄν. 13 Par. εὐρομένους. 14 ὁ Mon. om. 15 καὶ πα-
 ρὰ φύσιν Mon. Vind. Par. om. Par. ad marg. γρ. καὶ κατὰ φύ-
 σιν καὶ κατὰ τέχνην. ἢ οὕτως καὶ κατὰ φύσιν καὶ παρὰ φύσιν.

C a p. XXIV.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΕΛΗΘΟΥΣ ΤΑ ΑΥΤΑ ΛΕΓΕΙΝ Η ΕΛΤΩ.
Η ΑΛΛΟΙΣ, ΜΗ ¹ ΔΟΚΟΥΝΤΑ ΤΟΤΤΟ ΠΟΙΕΙΝ.

Τοῦ τὰ αὐτὰ λέγοντα ² ἢ ἑαυτῷ ἢ ἄλλῳ τινὶ μὴ
δοκεῖν τὰ αὐτὰ λέγειν διπλῇ μέθοδος, τάξεως μεταβολή,
καὶ μήκη καὶ βραχύτητες. ἡ δὲ αὐτὴ καὶ τοῦ παραφρά- 5
ζειν μέθοδος. ἡ γὰρ τὴν τάξιν μεταβάλλεις, ³ ἥπερ ἐκεῖ-
νος ἐχρήσατο, ἢ τὸ μέτρον. εἴπερ γὰρ διὰ μακρῶν ἐκεῖνος,
ταῦτα ἐν βραχείσιν συνελὼν λέγεις, ἢ τὸ ἐναντίον. τίς δὲ
ἐκατέρου τούτων ὁ καιρὸς; ἡ μὲν συμβουλευτικὴ μήκη
καὶ βραχύτητας ἐπιδέχεται. τῆς γὰρ τάξεως μεταβολὴν 10
οὐ δύναται ἔχειν, ὅτι ἐν μὲν ⁴ συμβουλῇ πάντως πρῶτον
τὸ κατεπεῖγον εἶναι δεῖ παρὰ παντὶ συμβουλευόντι. ἐν
δὲ τῇ πανηγυρικῇ νόμος ἐστὶ τῶν κεφαλαίων τῆς τάξεως
ἀμετάβλητος ἡ φύσις τῶν πραγμάτων. χρώμεθα οὖν τοῖς
μήκεσιν καὶ ταῖς βραχύτησιν, ὥσπερ ἐν συμβουλευτικῇ μὲν 15
ιδέα ἐποίησεν ὁ Δημοσθένης ἐν τε τοῖς Ὀλυνθιακοῖς καὶ
ἐν τοῖς περὶ τῶν ἐν τῇ Χερρόνῳ στρατιωτῶν. τὰ αὐτὰ
γὰρ λέγων ἑαυτῷ μάλιστα ἔλαθεν. ἐν δὲ πανηγυρικῇ ιδέα
Πλάτων τὰ αὐτὰ λέγων Θουκυδίδῃ ⁵ ἐν τῷ ἐπιταφίῳ οὐ
μόνον ἔλαθεν, ἀλλὰ καὶ ἄλλα λέγειν ἔδοξε. τὰ γοῦν πε- 20
ρὶ ⁶ τῶν πολεμίων Θουκυδίδης μὲν ἐπιμνησθεὶς παρήκεν,
ὁ Πλάτων δὲ ἐπεξεργάσατο. τοῖναντίον δὲ Πλάτων μὲν
παρήλθε ⁷ περὶ τῆς πολιτείας, Θουκυδίδης δὲ ἐπεξῆλθεν.
ἐν δὲ τῇ δικανικῇ ιδέα καὶ ἡ τῆς τάξεως μεταβολὴ χώραν
ἔχει· ὥσπερ Δημοσθένης ἐποίησεν ἐν τῷ περὶ τῆς ἀτε- 25
λείας. Φορμίωνος γὰρ προκατηγορήσαντος τοῦ νόμου

1 μὴ δοκοῦντα τ. ποιεῖν Vind. e titulo om. 2 Ald. Port.
λέγοντος Mon. Vind. ταῦτα λέγοντα. 3 Mon. μεταβαλεῖς. 4
μὲν Mon. om. 5 Vind. τῷ Θουκυδίδῃ. 6 Vind. ἐπὶ τῶν
πολέμων. 7 Vind. παρήκε. Port. ad marg. γρ. παρήκε.

καὶ χρησαμένον τοῖς κεφαλαίοις τῆς διαιρέσεως, τῷ δι-
καίῳ, τῷ συμφέροντι, τῷ καλῷ, τῷ τῆς ἀξίας, ἀνέστρε-
ψε τὴν τάξιν μεταβαλὼν· ⁸ πῶς δὲ τοῦτο ἐποίησεν, ἐν
τοῖς περὶ τούτου ⁹ λόγοις διεξηλθουμιν.

C a p. XXV.

¹ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΝΕΠΑΧΘΩΣ ΕΛΑΤΤΩΝ ΕΠΑΙΝΕΙΝ.

Τοῦ ἐαυτὸν ἐπαινεῖν ἐπαχθοῦς ὄντος καὶ εὐμισήτου.
ἀνεπαχθῶς ποιῆσαι μέθοδοι τρεῖς· κοινότης λόγου, ἀνάγ-
κης προσποιήσις, προσώπου ὑπαλλαγή. τούτων παράδα-
γμα ¹ ὁ Ἰσοκράτης ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ τῶν παραινέσεων
¹⁰ τὸ πρῶτον προοίμιον ² ἐαυτοῦ ἔπαινον κατεσκεύασε. ³
θέλει γὰρ εἰπεῖν, ὅτι ἐγὼ ἀνὴρ εἰμι σπουδαιότατος καὶ
μόνος φίλος ἀγαθὸς ἀποθανόντος τοῦ πατρὸς, ὃ Δι-
μόνικε, σοὶ εὐνοῶν· ⁴ πῶς οὖν αὐτὸ ποιεῖ; κοινῷ τῷ λό-
γῳ χρῆται, περὶ τε σπουδαίων ἀνδρῶν καὶ φαύλων λέ-
¹⁵ γων καὶ διακρίνων ἡθῆ ἀγαθῶν καὶ πονηρῶν φίλων. οὐ-
τω δὲ ⁵ φαίνεται αὐτὸς ὢν τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν. ὁ δὲ
Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τοῦ στεφάνου μέλλων ἐαυτὸν
ἐπαινεῖν καὶ τὴν ἐαυτοῦ πολιτείαν, πολλάκις χρῆται τῇ
ἀνάγκῃ ⁶ λέγων, ἐὰν δὲ ⁷ ἐφ' ᾧ καὶ πεποίηκα καὶ

8 Vind. μεταβαλλὼν [sic]. 9 Ald. Port. Mon. περὶ τοῦ λό-
γου. Vind. περὶ τούτου λόγοις. sc. ἐν τοῖς ὑπομνήμασι εἰς τὸν
Δημοσθένην, quorum mentionem facit Syrianus in Prolegom.
ad Ideas Tom. VII. p. 90. cfr. Westerm. hist. eloqu. Gr. p. 220.

1 Vind. παραδείγματα. 2 Ald. προοίμιον. 3 Ald. Port.
παρσκεύασε. Vind. Mon. κατεσκεύασε. 4 Vind. εὐνοῶ. 5
δὲ Vind. om. 6 Vind. τῇ ἀνάγκῃ χρῆται. Marg. Vict. laudat
Ciceronem pro Sulla c. 12. atque hoc vos iudices testor, mi-
hi de memet ipso tam multa dicendi necessitas quaedam im-
posita est ab illo. 7 pro cor. p. 226. fin.

πεπολίτευμαι βαδίζω, πολλάκις λέγειν ἀναγκα-
σθήσομαι περὶ ἑμαυτοῦ. ἐπεὶ ⁸ δὲ τῇ ἀνάγκῃ πολ-
λάκις χρώμενος ὑποπτός ἐστι, καὶ τῇ τοῦ προσώπου ὑπ-
αλλαγῇ χρῆται. ἐστι δὲ τοῦτο, ὅταν τι μέτριον λέγῃ,
τότε πρὸς τοὺς Ἀθηναίους λέγει. ὅταν δὲ ὑπερήφανον ⁵
καὶ ἐπαχθὲς, πρὸς Αἰσχίνην· οὐ λίθοις ⁹ ἐτείχισα
τὴν πόλιν οὐδὲ πλίνθοις ἐγὼ, ἀλλὰ τὸν ἐμὸν
τειχισμὸν εἰ βούλει σκοπεῖν, εὐρήσεις ὅπλα καὶ
πόλεις καὶ συμμαχοὺς. καὶ πάλιν ἀλλαχοῦ· ¹⁰ ὦν
μέντοι ἐκ τῆς ἰδίας οὐσίας ἐπέδωκα, οὐδὲ μίαν ¹⁵⁷
ἡμέραν ὑπεύθυνος εἶναί φημι. ἀκούεις Αἰσχί-
νη; ἀπέστρεψε ¹¹ τὸν λόγον, ἵνα δοκοίη τὸν ἐχθρὸν λυ-
πεῖν, καὶ μὴ Ἀθηναίους ὀνειδίζεν.

C a p. XXVI.

ΠΕΡΙ ΠΑΛΑΙΣΜΑΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ Α ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ
ΕΠΕΤΕΧΝΗΣΑΤΟ.

15

Δύο παλαίσματα δικαστηρίων Δημοσθένης ἐπετεχ-
νήσατο, τό τε οἰκείον ἰσχυρὸν, καὶ μὴ κρινόμενον ἢ, εἰς
κρίσιν ἀγαγεῖν, καὶ τὸ τοῦ ἀντιδίκου ἰσχυρὸν κρινόμε-
νον ἐκβαλεῖν. ταῦτα τοίνυν ἀμφοτέρωτα ποιεῖ Δημοσθένης
καὶ λανθάνει πράττων. ὅταν γὰρ τὸ οἰκείον εἰσάγῃ ³ ²⁰
χαριζόμενος ἑαυτῷ, ἀνάγκην προσποιεῖται. ὅταν δὲ τὸ
τοῦ ἀντιδίκου ἐκβάλλῃ πανουργῶν, ἀπλότητα ὑποκρίνε-
ται. τοῦτο ἐποίησεν ⁵ ἐν δυσὶ λόγοις, ἐν τε τῷ περὶ στε-

8 Vind. ἐπειδὴ δέ.

9 pro cor. p. 325.

10 p. 263.

11 Mon. ἐπίστρεψε.

1 In Vind. tit. περὶ παλαισμάτων τῶν δικαστηρίων. Par. ἐπι-
τεχνήματα Δημοσθένους. 2 Vind. ἐτεχνήσατο. 3 Ald. Mon.
Vind. εἰσάγει. Port. εἰσάγη. 4 Vind. καὶ ἀπλότητα. 5
Ald. Mon. ἐποίησε καὶ ἐν. Port. Vind. ἐποίησεν ἐν.

φάνου καὶ ἐν τῷ κατὰ Ἀριστοκράτους. ὅταν γὰρ τὸ
 τῆς πολιτείας καὶ ἀξίας ἐπάγη, ἀνάγκη ὑποκρίνεται·
 εἰάν ⁷ δὲ ἐφ' αὐτὴν καὶ πεποίηκα καὶ πεπολίτευμαι
 βαδίζω, πολλάκις λέγειν ἀναγκασθήσομαι πε-
 5 ρὶ ἑμαυτοῦ. ὅταν δὲ τοὺς νόμους κλέπτη, ἀπλότητα
 προσποιεῖται, λέγων οὕτως· ⁸ ἔτι μέντοι καὶ τοὺς
 νόμους δεικτέον εἶναι μοι δοκεῖ, ὡς παρέργου μνη-
 μονεύων τοῦ ἰσχυροῦ τῷ ἀντιδίκῳ. καὶ πάλιν ⁹ ἐν τῇ
 κατὰ Ἀριστοκράτους εἰσάγων τὸν περὶ Χερρόνησου λό-
 10 γον οὐδὲν προσήκοντα τῷ ἁγῶνι φησὶν, ἀνάγκη δὲ ¹⁰
 πρῶτον ἀπάντων δεῖξαι, τί ποτ' ¹¹ ἐστὶ τὸν
 Χερρόνηνησον ἀσφαλῶς ἔχειν ὑμᾶς ¹² πεπολη-
 κός. εἶτα πανουργῶν καὶ πολίτην ἐργαζόμενος τὸν Χα-
 ριδήμον, ἵνα αὐτῷ ἰσχύη ὁ περὶ τῶν νόμων λόγος, ἐπι-
 15 φέρει, Θεάσασθε ¹³ τοίνυν, ὡς δικαίως καὶ ἀ-
 πλῶς ποιήσομαι τοὺς λόγους, ὃς εἰς μὲν ταύ-
 την τίθεμαι τὴν τάξιν αὐτόν, ἐν ᾗ πλείστης
 ἂν τυγχάνοι ¹⁴ τιμῆς· ἃ δ' οὐδ' ἡμῖν ¹⁵ τοῖς
 γένει πολίταις ἐστὶν, οὐδ' ¹⁶ ἐκείνῳ δεῖν οἶμαι
 20 γενέσθαι παρὰ τοὺς νόμους.

C a p.

6 Vind. ἐπαγάγη. 7 pro cor. p. 226. fin. 8 pro cor.
 p. 244. 9 Vind. καὶ πάλιν λέγων, θεάσασθε τοίνυν, ὡς ἀ-
 πλῶς καὶ δικαίως ποιήσομαι τοὺς λόγους; καὶ πάλιν ἐν τῷ κατὰ
 Ἀριστοκρ. [p. 623.] 10 Vind. δὲ ἐστὶ. 11 Ald. Port. Mon.
 τί ποτὲ ἐστὶ. Vind. τί ποτ' ἐστὶ. 12 Ald. Mon. Vind. ἡμᾶς.
 Port. ὑμᾶς. 13 Port. θεάσ. δὴ πρὸς Διός, ὡς ἀπλῶς καὶ δι-
 καίως χρήσομαι τῷ λόγῳ, ex or. in Aristocr. p. 628. 14 Ald.
 Vind. τυγχάνει. Port. Vind. τυγχάνοι. 15 Vind. ὑμῖν. 16
 Vind. οὐδὲ ἐκείνῳ.

C a p. XXVII.

ΠΕΡΙ ΔΕΥΤΕΡΟΛΟΓΙΩΝ.

Δευτερολογιῶν εἶδη τάδε. ἤτοι γὰρ διὰ μέγεθος τοῦ ἀγῶνος μερίζεται ἡ κατηγορία ἢ ἡ ἀπολογία, ἢ προκατηγορήσαντός τινος καὶ προαγωνισαμένου, ὁ δεύτερος λέγων αὐξήσει χρηται, ὥσπερ οἱ κατὰ Ἀριστογείτονος λόγοι ἔχουσιν· ἢ τὰ αὐτὰ ¹ ὁ δεύτερος λέγων οὐκ αὖξει μὲν, προστίθῃσι δέ τι ² ἢ ἀφαιρεῖ, ὥσπερ κατορθῶν τὰ εἰρημένα, ὡς ἔχει ὁ τοῦ Νέστορος λόγος ἐν τῇ δευτέρᾳ ῥαψῳδίᾳ μετὰ τὴν Ὀδυσσεύς δημηγορίαν· ἢ προαγωνισαμένου ἑτέρου, ὁ δεύτερος λέγων τὰ μέλλοντα δεύτερα ¹⁰ λέγεσθαι ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου προκαταλαμβάνει λέγων, ὥσπερ ὁ κατ' Ἀνδροτίωνος ἔχει προκατηγορήσαντος γὰρ Εὐκτῆμονος ³ ἃ μέλλει λέγειν Ἀνδροτίων, ὁ Διόδωρος προκαταλαμβάνει. οὗτοι τέσσαρες τρόποι ⁴ δευτερολογίας.

15

C a p. XXVIII.

ΠΕΡΙ ΔΙΗΓΗΣΕΩΣ ⁵

Οἱ παλαιοὶ διηγούμενοι διπλῇ τινι μεθόδῳ χρῶνται, ἀναφορᾷ δι' ἀσφάλειαν, καὶ διὰ ⁶ πίστιν βεβαιώσει. οἷ-

¹ Vind. ταυτιά.² Vind. τινα.³ Vind. Εὐκτῆμωνος⁴ Vind. λόγοι ἢ τρόποι.⁵ In Vind. tit. περὶ διηγήσεως πα-λαιᾶς. ⁶ διὰ a codd. antiquis abfuisse apparet ex Gregor.

Corinth. p. 1311. τινες εἰς τὸ ἀσφάλειαν σιζουσιν, εἴτα τὸ ἐξῆς

ἀναγινώσκουσι· καὶ πίστιν βεβαιώσει, ἐξυπακούοντες τὴν διὰ ἐξ-

ωθεν. — Ἔτιοι δὲ „δι' ἀσφάλειαν καὶ πίστιν“ ἀναγινώ-

σκουσιν, εἴτα τὸ ἐξῆς· βεβαιώσει. ἐμοὶ δὲ τὸ πρῶτον δοκεῖ. —

Isocr. locus est ad Demoniac. §. 50. p. 15. Bekk.

ον Ἴσοκράτης, Ζεὺς γὰρ Ἡρακλέα καὶ Τάνταλον
γεννήσας, ὡς οἱ μῦθοι λέγουσι, καὶ πάντες πι-
στεύουσι· τὸ μὲν, ὡς οἱ ⁷ μῦθοι λέγουσιν, ἀνα-
5 φορά. τὸ δὲ καὶ πάντες πιστεύουσιν, ἡ βεβαίωσις.
καὶ Εὐριπίδης, ⁸ Ζεὺς, ὡς λέλεκται, ἀναφορά· τῆς
ἀληθείας ὑπο, βεβαίωσις. καὶ Ἡρόδοτος, οὕτω δὲ
λέγουσι Κορίνθιοι, ἀναφορά· ὁμολογέουσι ⁹ δέ
σφι Λέσβιοι, βεβαίωσις. καὶ Θουκυδίδης, λέγουσι
10 δὲ, ἀναφορά. καὶ οἱ τὰ σαφέστατα Πελοποννη-
σίων μνήμη παρὰ τῶν πρότερον ¹⁰ δεδεγμένοι,
βεβαίωσις. καὶ Δημοσθένης, ὡς δὲ ἐγὼ τῶν ἐν αὐ-
τῇ τῇ χώρᾳ γεγενημένων τινὸς ¹¹ ἤκουον, ἀν-
δρὸς οὐδαμῶς οἴου τε ψεύδεσθαι, οὐδένων
15 εἰσὶ βελτίους. καὶ τοῦτο παρὰ ¹² Πλάτωνος· Ἐλαβεν
ὡς ἐγὼ που παρὰ βασιλέως ἐλθόντος ἤκουσα
ἀνδρὸς ἀξιόπιστου.

C a p. XXIX.

ΠΩΣ ΚΟΙΝΑ ΔΙΑΝΟΗΜΑΤΑ ΙΔΙΩΣΟΜΕΝ ¹

Οἱ παλαιοὶ κοινὰ λέγοντες διανοήματα ὁμολογία τῆς

7 οἱ Vind. om. 8 Ald. Mon. Vind. Εὐριπίδου. Port.
Εὐριπίδης. — Greg. Cor. p. 1312. οὗτος ὁ στίχος ἐν δυοῖν εὐρη-
ται δράμασιν Εὐριπίδου, ἐν τε τῷ λεγομένῳ Πειρίθῳ καὶ ἐν τῇ σο-
φῇ Μελανίππῃ. vide Aristoph. Ran. 1244. Valck. Diatr. p. 37.
9 Ald. Port. ὁμολογοῦσι. Mon. Vind. ὁμολογέουσι. Mon. σφιν.
— Herod. I. 23. 10 Ald. Codd. προτέρων. Port. πρότερον.
L. I. 9. 11 Vind. ἤκουσά τινος ἀνδρός. — Ol. II. p. 23.
12 παρὰ Ald. Vind. om., est in Port. Mon. — Greg. Cor.
p. 1314. ἐν οἷῳ δὲ λόγῳ τὸ τοῦ Πλάτωνος κῆνται ζητὸν, καὶ περὶ
ποίου βασιλέως φησὶ, παρήκεν ὁ ἐξηγούμενος. Nominatur a
Syriano in recensione codicis Veneti T. IV. p. 118. not. Al-
cibiades I. c. 40. p. 123. ἐπεὶ ποτε ἐγὼ ἤκουσα ἀνδρὸς ἀξιο-
πίστου ἀναβεβηκότος παρὰ βασιλεία. 1 Vind. περὶ κοινῶν

κοινότητος ἴδια αὐτῶν ποιοῦσιν. Ἰσοκράτης· ² Ἀπαν-
τες μὲν εἰώθασιν οἱ παριόντες ἐνθάδε ταῦτα
μέγιστα φάσκειν εἶναι, περὶ ὧν ἂν αὐτοὶ
ποιῶνται τοὺς λόγους. οὐ μὴν ἀλλ' εὖ τῷ καὶ
ἄλλῳ ταῦτα ἤρμοσε λέγειν, καὶ ἐμοὶ προσή- 5
κει. καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Τιμοκράτους, ³ Εἰ-
ώθασι μὲν οὖν οἱ πολλοί. καὶ Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ
Τιμάρχου, ⁴ καὶ, ὡς ἔοικεν, οἱ εἰωθότες λόγοι
λέγεσθαι ἐπὶ τοῖς δημοσίοις ἀγῶσιν οὐκ εἰσὶ ⁵
ψευδεῖς. αἱ γὰρ ἴδιαι ἐχθραὶ πολλὰ πάνυ τῶν ¹⁰
κοινῶν ἐπανορθοῦσι. καὶ πάλιν Αἰσχίνης ἐν ⁶ τῷ
αὐτῷ. οὐκ ἀγνοῶ δὲ ὅτι ἂ μὲλλω ἐν πρώτοις λέ-
γειν. ἐν δὲ τοῖς Ὀλυνθιακοῖς Δημοσθένης, ἐν ⁷ τῷ ¹⁵⁸
πρώτῳ λόγῳ χρώμενος κοινῷ διανοήματι, τῷ ⁸ ἀντὶ πολ-
λῶν χρημάτων αὐτοὺς αἰρήσεσθαι τὸ κοινῇ συμφέρον, ¹⁵
οὐ χρῆται τῇ ὁμολογίᾳ τῆς κοινότητος, διότι πανουρ-
γῶν χρῆται, καὶ παραλείπει τὴν ὁμολογίαν. προκατα-
σκευάζει δὲ διὰ τοῦ προοιμίου, τὰ θεωρικὰ χρήματα
δεῖν ἀποδοῦναι τοῖς στρατιώταις. εἰ μὲν οὖν ὠμολόγει
τὴν κοινότητα, ἔφασκε δὲ λυσιτελεῖν καὶ αὐτῷ εἰπεῖν, ²⁰
ὑπωπτεύετο. νῦν δὲ κοινῷ χρησάμενος διανοήματι καὶ λα-
θὼν αὐτοὺς ὁμολογοῦντας ὕστερον αὐτοὺς ⁹ ἀναμιμνή-
σκει αἰρεῖσθαι, ¹⁰ αἰσχυνομένους περὶ τῶν θεωρικῶν
χρημάτων. διὰ τοῦτο καὶ ἐπεσφραγίσατο ἐν ἀρχῇ τὴν
διάνοιαν ¹¹ οὕτως, ὅτε τοίνυν τοῦθ' οὕτως ἔχει. ²⁵
ἔθος δὲ Δημοσθένους ¹² ἐστὶν, ὅταν τι διοικήσῃται ἐαυ-

διανόηματων. 2 de pac. init. 3 p. 701. 4 §. 2. — Vind.
sq. καὶ ὡς ἔοικεν — ἐν τῷ αὐτῷ om. 5 Ald. Mon. Vind. εἰ-
οῖν. Port. εἰσὶ. 6 Ald. ἐν om., Port. habet. Mon. καὶ πάλιν
Αἰσχ. ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου. [§. 4.] 7 Mon. Vind. ἐν om.
8 Port. τό. 6 Port. αὐτοὺς om. 10 Edd. Codd. ἀρνεῖσθαι.
Port. ad marg. γρ. αἰρεῖσθαι. 11 Mon. τὸ διανοήμα. 12
Vind. et Gregor. Cor. in cod. Vind. Δημοσθένει.

τῷ χρήσιμον, μὴ πρότερον ἀφίστασθαι, πρὶν ἢ ἐπισφραγισθαι. πεποίηκε τοῦτο ¹³ ἐν τέτρασι λόγοις· ἐν τῷ περὶ τοῦ στεφάνου, ἐν τῷ κατὰ Μειδίου, ἐν τῷ κατὰ Ἀριστοκράτους, ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Ὀλυμπιακῶν.

C a p. XXX.

5 ΠΕΡΙ ΧΡΗΣΕΩΣ ΕΠΩΝ ΕΝ ΠΕΖΩ ΛΟΓΩ. ¹

Κατὰ πόσους τρόπους ἐν ² πεζῷ λόγῳ χρήσις ἐπῶν γίνεται; κατὰ δύο, κόλλησιν καὶ παρωδιαν. καὶ ³ κόλλησις μὲν ἐστίν, ὅταν ὁλόκληρον τὸ ἔπος εὐφυνῶς κολλήσῃ τῷ λόγῳ, ὥστε συμφωνεῖν δοκεῖν. οἷον παρὰ τῷ Αἰσχύ-
 10 νῃ ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου ⁴ ἐπιστάσά που ἢ τοῦ Πατρόχλου ψυχὴ καθεύδοντι τῷ Ἀχιλλεῖ ἐπισκήπτει περὶ τοῦ ὁμότατος αὐτῷ γενέσθαι·

Οὐ γὰρ ἔτι ζωοί γε φίλων ἀπάνευθεν ἱταίρων

Βουλὰς ἐξόμενοι βουλευσομεν. ⁵

15 καὶ τὰ ἐξῆς. καὶ πάλιν ⁶ φησὶν Εὐριπίδης·

‘Ο-δ’ εἰς τὸ σῶφρον ἐπ’ ἀρετὴν τ’ ⁷ ἄγων ἔρως]

Ζηλωτὸς ἀνδρώποισιν, ὧν εἶην ἐγώ. ⁸

κατὰ παρωδιαν δέ, ὅταν μέρος εἰπῶν τοῦ ἔπους παρ’ αὐτοῦ τὸ λοιπὸν πεζῶς ἐρμηνεύσῃ· καὶ πάλιν τοῦ ἔπους
 20 εἰπῶν ἕτερον ἐκ τοῦ ἰδίου προσθῇ, ὥς μίαν γενέσθαι τὴν ἰδέαν· οἷον Δημοσθένους ἐν τῷ περὶ ⁹ παραπροσβείας,

13 Vind. δὲ τοῦτο. tum Ald. Vind. ἐν τοῖς τέτρασι. Port. Mon. τοῖς om.

1 In Vind. tit. κατὰ πόσους τρόπους χρήσις ἔπους ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ γίνεται. 2 Vind. ἐν τῷ. 3 καὶ Vind. om. 4 §. 149. p. 298. Bekk. 5 Il. ψ. 77. 6 Apud Aeschin. c. Timarch. §. 151. p. 299. Versus ex Steneboea esse, monet Gregor. Cor. p. 1321. 7 Vind. ἐπ’ ἀρετῇ. 8 Vind. καγώ. 9 περὶ Ald. Codd. om., est in Port. — p. 417.

ὅστις δ' ὁμιλῶν ἥδεται ταῦτα πρεσβέων Φιλοκράτει, οὐ
πώποτ' ἠρώτησα γινώσκων, ὅτι ἀργύριον εἴληφεν οὗτος,
ὥσπερ Φιλοκράτης ὁμολογῶν.

C a p. XXXI.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΚΕΚΡΑΤΗΚΟΤΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΑΚΡΟΑΤΑΙΣ

ΠΑΘΩΝ. ¹⁰

5

Πρὸς τὰ κεκρατηκότα πάθη οὐ δεῖ ἀντιτείνειν, ἀλλ' ¹¹
εἴκοντα παραμυθεῖσθαι. Ὀμηρος ἐποίησε, Θουκυδίδης
ἐμιμήσατο, Δημοσθένης διεδέξατο, Ἰσοκράτης παρέδω-
κεν. Ὀμηρος, ¹²

Ἦ μὴν καὶ πόνος ἐστὶν ἀνηθύντα νέεσθαι,

10

Καὶ γάρ τις θ' ἓνα μῆνα μένων ἀπὸ ἧς ἀλόχοιο ¹³

Ἀσχαλάα σὺν νῆϊ πολυζύγῳ.

Θουκυδίδης ἐν Περικλείους λόγῳ, ¹⁴ δουλοῖ γὰρ φρό-
νημα τὸ αἰφνίδιον καὶ ἀπροςδόκητον καὶ πλει-
στῷ παραλόγῳ ξυμβαῖνον. Δημοσθένης, εἰ δέ τις ¹⁵
ὑμῶν τὸν Φίλιππον εὐτυχοῦντα ὀρῶν ταύτη
φοβερὸν προσπολεμῆσαι νομίζει, ¹⁵ σώφρονος
μὲν ἀνδρὸς ¹⁶ λογισμῷ χρῆται. μεγάλη γὰρ ῥο-
πή. Ἰσοκράτης δὲ σαφῶς οὕτως αὐτὸ παραδίδωσι. ¹⁷
μηδὲ πρὸς τὰς τῶν παραπλησιαζόντων ὀργὰς ²⁰
τραχέως ἀπαντῶν, ἀλλὰ θυμουμένοις μὲν ἀν-
τοῖς εἴκων, πεπαυμένοις δὲ τῆς ὀργῆς ἐπιπλήτ-
των.

Alludit ad notos versus ex Eurip. Phoenice Fr. IX. ¹⁰ In

Vind. tit. περὶ τῶν κεκρατηκότων ἐν τοῖς ἀκούουσι παθῶν. ¹¹

Vind. ἀλλά. ¹² Il. β. 291. ¹³ Vind. ἀλόχου. ¹⁴ L. II.

61. ¹⁵ Ald. νομίζοι, Port. Mon. Vind. νομίζει. — Ol. II.

p. 24. ¹⁶ Port. ἀνθρώπου. ¹⁷ ad Demon. §. 31, p. 10,

Bekk.

C a p. XXXII.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΟΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΩΝ ΑΔΙΚΗΜΑΤΩΝ.

Τῶν ¹ ὁμολογουμένων ἀδικημάτων μία ² παραμυθία, ἡ ὁμολογία καὶ ἀπολογία. Ὅμηρος τοῦτο ἐδίδαξεν, Ἡρόδοτος ἐμμήσατο. οἷον, Ἑλένη τῶν κακῶν αἰτία πα-
 5 ραι καὶ Ἕλλησι καὶ βαρβάροις καὶ μάλιστα τοῖς Τρωσὶν ὁμολογουμένως κακῶς ἐλήλυθε, τί οὖν ποιεῖ; ὅταν ⁴ δια-
 λέγεται τῶν Τρώων τινι, ἑαυτῆς κατηγορεῖ καὶ ὁμολογεῖ τὴν ἀδικίαν. καὶ τοῦτο οὐ μόνον αὐτῇ ἀπολογίας, ἀλλὰ καὶ ἐλέου καὶ ⁵ παραμυθίας αἷτιον γίνεται. αὐτῷ γοῦν τῷ
 10 Πριάμῳ διαλεγομένη ἑαυτῆς κατηγορεῖ, ὥστε τὸν γέροντα, εἰ καὶ ἐμίσει αὐτήν, μεταβάλλεσθαι ⁶ καὶ ἐλεεῖν. ἀπο-
 κρίνεται οὖν,

Οὔτι μοι αἰτιή ἐσσι, θεοί νύ μοι αἰτιοί εἰσι.

καὶ παρ' Ἡροδότῳ ⁷ ὁ Ἄδραστός ἐστιν ὑπὸ Κροΐσου εὐ-
 15 εργετηθεὶς καὶ καθαρθεὶς καὶ φύλαξ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ ἐκπεμφθεὶς, εἶτα ⁹ ἀποκτείνας τὸν Ἄτυν ἐν τῇ θήρᾳ καὶ τοῦ Κροΐσου βοῶντος καὶ ἀγανακτοῦντος, ἑαυτὸν προτείνων κατηγορεῖ ἑαυτοῦ καὶ ἀποκτεῖναι κελεύει, ὥς-
 τε τὸν Κροῖσον παρ' Ἡροδότῳ τὴν τοῦ Πριάμου φωνήν
 20 ἀφιέναι πρὸς τὸν νεανίσκον, εἰς δέ μοι οὐ σὺ τούτων αἷτιος, ἀλλὰ θεῶν κού ¹⁰ τις ὅς μοι προ-
 εσήμαινεν ἐν τῷ ὀνειρώ.

1 Ald. Port. τῶν δι. Mon. Vind. δι om. 2 Vind. μία ἀπολογία [ἀπολογία expunctum et supra lin. παραμυθία] ἡ ἀπολογία καὶ ὁμολογία. 3 Mon. ἡ om. 4 Mon. ὅτε. 5 καὶ Edd. om., recepi ex Mon. Vind. 6 Mon. Vind. μεταβαλέσθαι. 7 Il. γ. 164. 8 Lib. I. 9 Vind. εἶτα αὐτὸς ἀποκτ. 10 Ald. Mon. Vind. κοῦτις. Par. κοῦτις. ad marg. γρ. καὶ οὔτις ἄλλος. Port. κου τίς.

C a p. XXXIII.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΤΡΑΓΙΚΩΣ ΛΕΓΕΙΝ.

Τὸ τραγικῶς λέγειν Ὅμηρος ¹ μὲν ἐδίδαξε, Δημο- 159
σθένης δὲ ἐμιμήσατο. ὅτι μὲν γὰρ τραγωδὸς καὶ πατὴρ
τραγωδίας Ὅμηρος, Πλάτων ² μαρτυρεῖ. ὅπως δὲ ἐτρα-
γώδησεν ἐν τῇ ἑαυτοῦ ποιήσει, θεωρητέον. Ἰλίου ³ ἄ- 5
λωσιν οὐκ εἶπε τέχνη παραλιπών, ⁴ οὐ γὰρ ἤρμοζεν αὐ-
τοῦ τῇ τῆς ποιήσεως τραγωδίᾳ ἐνὸς πολυχνίου πόρθησις.
τί οὖν ποιεῖ; πάσης πόλεως εἶπε πόρθησιν ἐν δυσὶν ἔπε-
σιν, ⁵

Ἄνδρας μὲν κτείνουσι, πόλιν δὲ τε πῦρ ἀμαθύνει, 10

Τίκνα δὲ τ' ἄλλοι ἄγουσι, βαθυζώνους τε γυναῖκας.

ἂν δ' Ἐκτωρ ἀποθάνῃ, Ἀνδρομάχῃ λέγει τι καὶ Ἑκάβῃ,
ἀλλὰ καὶ Ἑλένη καὶ χορὸς τῶν Τρωάδων, καὶ πολλὰ
δράματα, ὡς εἶπεν, ἀποπληροῦντα τὴν τραγωδίαν. τί
οὖν ἐκ τούτων τὸν χρηστὸν νομίσομεν Ὅμηρον λέγειν ἡ- 15
μῖν; ⁶ τὰ μεγάλα τῇ βραχύτητι τῆς ἐρμηνείας φυλάτ-
τει ⁷ μεγάλα, τῆς συντομίας τὸ μέγεθος αὐτοῖς διασω-
ζούσης· τὰ δὲ σμικρὰ ⁸ καὶ φαῦλα τῇ περιβολῇ τῶν λό-
γων μέγεθος προσλαμβάνει. ταῦτα ⁹ ποιεῖ Δημοσθένης,
καὶ οὕτω ¹⁰ τραγωδεῖ Φωκίων ἄλωσιν, ἔθνους ὅλου, ¹¹ 20
ἐν ὀλίγοις ῥήμασι λέγων· ἦν ἰδεῖν οἰκίας κατεσκαμ-
μένας, τείχῃ περιηρημένα, ¹² χώραν ἔρημον

¹ Vind. Homerus μὲν ἐδίδαξεν. Etiam alibi nomina pro-
pria latine expressa sunt. ² Polit. X. p. 598. D. ἐπισκεπτέ-
ον τὴν τε τραγωδίαν καὶ τὸν ἡγεμόνα αὐτῆς Ὅμηρον. ³ Vind.
Ἰλ. γὰρ ἄλωσιν. ⁴ Mon. καταλιπών. ⁵ Il. i, 593. ⁶ Vind.
τῶν om. Mon. Τρωάδων. ⁷ Vind. ἡμῖν Ὅμηρον λέγειν. ⁸
Vind. φυλάττειν. ⁹ Vind. μικρὰ. ¹⁰ Ald. Mon. Vind.
ταῦτα. Port. ταῦτά. ¹¹ Vind. οὕτως. ¹² Mon. ὀλίγου. ¹³
Ald. Vind. περιηρημένα. corrigit marg. Vict. Port. Mon. — de

τῶν ἐν ἡλικίᾳ, γυναῖα δὲ καὶ παιδάρια ὀλίγα¹⁴
καὶ πρεσβύτας ἀνθρώπους οἰκτρούς. μονονου-
χὶ παρέφρασε τὸ Ὀμηρικόν. ἐν δὲ τῷ κατὰ Κόνωνος αἰ-
κίας τῆς ὕβριως περιήγησιν ἐποίησεν ἀκριβῶς ἕκαστα δι-
6 ηγούμενος, δηλονότι τὴν φανλότητα τοῦ πράγματος αἰ-
ρων εἰς μέγεθος τῇ περιττοτέρᾳ ἐρμηνείᾳ, καὶ τὴν ὕβριν
τραγωδῶν. 15

C a p. XXXIV.

ΕΠΙ ΤΟΥΤ ΚΩΜΙΚΩΣ ΛΕΓΕΙΝ.

Τοῦ κωμικῶς λέγειν ἅμα¹ καὶ σκώπτειν ἀρχαίως
10 τρεῖς μέθοδοι, τὸ κατὰ παρωδίαν σχῆμα, τὸ παρὰ προσ-
δοκίαν, τὸ ἐναντίας ποιεῖσθαι τὰς εἰκόνας² τῇ φύσει τῶν
πραγμάτων. τούτων παραδείγματα λάβωμεν τὰ μὲν ἐκ
τοῦ κωμικοῦ, τὰ δὲ ἐκ τοῦ βιολόγου,³ τὰ δὲ ἐκ τοῦ ῥήτο-

fals. leg. p. 361. 14 ὀλίγα Ald. Mon. om. Par. ad marg.
γρ. γυναῖα δὲ καὶ παιδία ὀλίγα. Port. Vind. et Gregor. Cor.
ὀλίγα habent. 15 Vind. τραγωδεῖ.

1 Vind. ἅμα λέγειν. 2 Ald. εἰκότας. 3 Edd. et Codd.
βιον. In Vind. supra lin. τοῦ Μενάνδρου. quod cave pro le-
ctione variante sumas: est enim glossa, cui similis alia in
cod. Par. 2977. τοῦ Μενάνδρου δηλονότι. [vide T. V. p. 573.]
Scriptorem aliquem innui nexus verborum aperte docet, eum-
que Menandrum esse apparet ex nobili illo Aristophanis Gram-
matici dicto apud Syrianum T. IV. p. 101. Absurdas com-
mentatorum interpretationes refert Gregor. Cor. p. 1333. τὰ
δὲ ἐκ τοῦ βίου τινὲς μὲν ἐξηγήσαντο ἀντὶ τοῦ, ἐξ ὧν ἡμεῖς λέγο-
μεν καὶ ἐκ τῶν καθ' ἡμᾶς πραγμάτων, ἕτεροι δὲ λόγον ἐδέξαντο
τινα τοῦ Ἑρμογένους, ὃς βίος οὐκ οἶδ' ὅθεν ἀνόμασται. — His
scriptis G. H. Schaeferum Lipsiae salutavi, qui, qua est hu-
manitate, haec mecum communicavit: „βίου Hermogenis mu-
tandum censeo in βιολόγον. βιολόγος aptissime dicitur Menan-

ρος. τὰ μὲν κατὰ παρηρδίαν οὕτως ἔχει. ⁴

ὁλῆς; ⁵ Θέωλος τὴν κεφαλὴν κόλακος ἔχει.

Θέλων ⁶ γὰρ εἰπεῖν, τὴν κεφαλὴν κόρακος ἔχει, διὰ τὸ τραυλὸς εἶναι δῆθεν ἀμαρτῶν ⁷ τῇ φωνῇ διεκωμώδησε τὸν τρόπον. τὸ δὲ παρὰ προσδοκίαν οὕτω. ⁸ 5

βδελυρὸν μὲν οὖν τὸ πρᾶγμα, κοῦκ ⁹ ἂν ἐβουλόμην

λαχεῖν, ¹⁰ ἐπειδὴ δ' ¹¹ ἔλαχον,

προσδοκᾷ μὲν ὁ ἀκροατὴς ἀκοῦσαι, ὑπομενῶ φησὶ δὲ οὐκ ἂν ἐβουλόμην. τὸ δὲ ἐναντίως χρῆσθαι ταῖς ἐκόσι πρὸς τὰ μεγέθη τῶν πραγμάτων οὕτω γίνεται, ἐὰν με- ¹⁰ γάλῳ μικρὸν ἀντιτιθῶμεν, καὶ μικρῷ μέγα. ¹² οἷον, ἔμαχέσαντο οἱ ὄρνυγες ὥς ¹³ Αἴας καὶ Ἐκτωρ καὶ Ἐκτωρ καὶ Ἀχιλλεὺς ἔμαχέσαντο ὥς ¹⁴ ἀλεκτρυόνες. τούτοις δὲ ¹⁵ πᾶσι χρῆται Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τοῦ στεφάνου, ἐνθεν ¹⁶ δηλοῦται, ὅτι κωμῶδειν ἐπίσταται. τῇ μὲν παρωδίᾳ οὐ- ¹⁵ τως. ¹⁷ τὸν μὲν πατέρα ἀντὶ Τρόμητος ἐποίη-

der, cuius dramata vere fuerunt βιολογούμενα s. βιολογικά. Cave autem intelligas mimos posteriorum temporum. Fons mutationis vox est Aristophanis Grammatici: Ὡ Μένανδρε καὶ βίε, πότερος ἄρα [minus probo ἄρ'] ὑμῶν πότερον ἐμιμήσατο; ubi qui scripserunt ἀπεμιμήσατο, ne versus scilicet claudicaret, ut Hermannus apud Erfurdium ad Ammianum Marcell. XXX. 4. 21., non minus errarunt, quam qui Laconis prosam refinxerunt, ut versus claudicaret. De quo ioculari errore v. Plutarchea mea T. IV, p. 380." 4 Vind. ἔχει οὕτως. 5

Vind. ὁλῆς; Θεόδωλος τὴν κεφ. κόλακος. etiam Greg. in Cod.

Vind. ὁλῆς; Θεόδωλος. Mon. Θέολος. — Ar. Vesp. 45. 6 Θέλων γὰρ εἰπεῖν — ἔχει Vind. om. 7 Vind. τὴν φωνὴν ἀμαρτῶν. 8 Vind. τοῦτο. 9 Edd. Codd. καὶ οὐκ. scripsi κοῦκ. 10 Vind. λαχεῖν.

11 Edd. Codd. δέ. ser. δ'. 12 Vind. μέγαν. 13 Vind. οἱ ὄρνυγες ὁ Αἴας καὶ ὁ Ἐκτωρ. 14 Mon. τοὺς ἀλεκτρυόνας. 15 Mon. Vind. δέ om. 16 Vind. ὅθεν. 17 Vind. οὕτω. —

p. 270.

σεν Ἀτρώμητον. τῷ¹⁸ δὲ παρὰ προσδοκίαν οὕτω περὶ
Δισκίνου λέγων, οὐδὲ γὰρ ὧν ἔτυχεν ἦν, ἀλλ' οἷς
ἡ πόλις¹⁹ καταρᾶται. τῇ δ' ἐναντιώσει τῶν εἰκόνων
οὕτως· αὐτοτραγικός²⁰ πίθηκος, ἀρουραῖος Οἰ-
νόμαος.

C a p. XXXV.

5

ΠΕΡΙ ΑΜΦΙΒΟΛΙΑΣ.

Τοῖς μὲν πολλοῖς δοκεῖ πολλὰς ἐν τοῖς βιβλίοις ἀμ-
φιβολίας γίνεσθαι ὑπὸ τῶν παλαιῶν, ἡμεῖς δὲ φαμεν,
ὅτι οὐ δύναται ἐν τῷ παλαιῷ βιβλίῳ ἀμφιβολία εἶναι·
ἀνάγκη γὰρ τὴν διάνοιαν ἄτοπον εἶναι¹ τὴν ἑτέραν, ἢ
10 τὴν σύνταξιν τῆς λέξεως. τὸ γοῦν² παρ' Ὀμήρῳ,³

— — θιοῖσι δὲ θῦσαι ἀνώγει

Πάτροκλον ὃν ἑταῖρον·

τοῦτο λέγουσιν εἶναι ἀμφιβολίαν, πότερον Πάτροκλον⁴
κελεύει σφαγιασθῆναι, ἢ τῷ Πατρόκλῳ προσέταξε τοῖς θε-
15 οῖς θῦσαι. καὶ τό⁵

ὃ Ζεῦ γένοιτο καταβαλεῖν τὸν σὺν ἐμῇ,

ἀμφίβολόν φασιν εἶναι, λέγοντες καὶ τοῦτον εἶναι δύνα-
σθαι⁶ τὸν νοῦν, εὐχόμενον⁷ τῷ Διὶ ὑπὸ τοῦ σοῦς κα-
ταβληθῆναι. οὕτω μὲν δὴ ὁ νοῦς ἄτοπός ἐστιν. ἢ δὲ ἐρ-
20 μηνεῖα ἄλογος τὸν αὐτὸν⁸ τρόπον· στασιάζσαν-
τες δὲ ἔτη πολλὰ, ὡς λέγεται, ἀπὸ πολέ-

18 Vind. τό. 19 Vind. ὁ δῆμος, ut Dem. p. 270. 20
Ald. Port. αὐτοτράγικος. πίθηκος ἀρουραῖος. Οἰνόμαος. [Port.
commata habet].

1 Vind. Mon. εἶναι ἄτοπον. 2 Vind. δι. 3 Il. i, 220.
4 Vind. Πάτροκλον om. 5 Port. τῷ. Versus sumtus videtur ex
Eurip. Meleagro. 6 Vind. δύνασθαι καὶ τοῦτον εἶναι. 7 Vind.
εὐχόμενῳ Port. ad marg. γρ. εὐχόμενον. 8 Ald. Codd. ins. δι. Port.

μου τινὸς ⁹ τῶν προσοίκων βαρβάρων ἐφθάρησαν. ζητοῦσιν, ὑπὸ τίνος ¹⁰ ἐφθάρησαν, ὑπὸ τοῦ πολέμου εἶναι τὴν φθοράν. ὃ δὲ λέγει, ¹¹ τοιοῦτόν ἐστι. στασιάσαντες ἀπὸ πολέμου, ἐφθάρησαν· ἵνα ἡ μὲν στάσις ἢ γεγρονῖα ἐκ τοῦ πολέμου, ἡ δὲ φθορὰ ἐκ τῆς στάσεως· οὐδεὶς ¹² γὰρ λέγει ἀπὸ πολέμου ἐφθάρησαν. τοσαῦτα περὶ ἀμφιβολίας.

C a p. XXXVI.

ΠΕΡΙ ΔΗΜΗΓΟΡΙΑΣ, ΔΙΑΛΟΓΟΥ, ΚΩΜΩΔΙΑΣ, ΤΡΑΓΩΔΙΑΣ ΚΑΙ ΣΤΗΜΠΟΣΙΩΝ ΣΩΚΡΑΤΙΚΩΝ.

Δημηγορία, διάλογος, κωμωδία, τραγωδία, συμπό- 10
σια Σωκρατικά διὰ τίνος διπλῆς μεθόδου πάντα πλέκεται. ἡ μὲν δημηγορία ἐπιτιμήσιν ἔχει καὶ παραμυθίαν, 160
τῆς μὲν ἐπιτιμήσεως κολαζούσης καὶ παιδευνούσης τὰς γνώμας τῶν ἀκουόντων, τῆς δὲ παραμυθίας τὸ λυπηρὸν ἐκβαλλούσης ¹ ἐκ τῆς ἐπιτιμήσεως. παραδείγματα ταύτης 15
τῆς πλοκῆς πάντες οἱ Φιλιππικοὶ ἀναμιξ συγκείμενοι. Κωμωδίας δὲ πλοκὴ πικρὰ καὶ γελοῖα, τῶν μὲν πικρῶν
σωφρονιζόντων, τῶν δὲ γελοίων παραμυθουμένων· ὅπερ
καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν ποιημάτων ἐστὶ καταμαθεῖν. οὐχ ἥκι
στα δὲ ἐν τοῖς Ἀχαρνεῦσιν ὁ Ἀριστοφάνης δηλοῖ λέγων 20
οὕτως,

ὅσα δὴ δίδηγμαι τὴν ἑμαντοῦ καρδίαν
τὸ πικρόν·

ἦοσθην ² δὲ βαιὰ,

om. Idem v. 21. legit: ἐν ἀλλήλοις ἔτη. 9 Vind. τινές. —
Thuc. I. 24. 10 Ald. ὑπὸ τίνος. 11 Vind. ὃ λέγει δὲ, τοῦτο
ἐστιν. 12 Utique Thucydides ita dixit: vide exemplorum co-
piam apud Popp. ad I. 17. 1 Ald. Port. Mon. ἐκβαλού-
σης Vind. ἐκβαλλούσης. 2 Ald. Port. ἦοσθην. — Ach. 2.

λέγων γελοῖον ^{2*} πάθος. Τραγωδίας πλοκή οἶκτος καὶ
 θαῦμα. ὅπερ ἐστὶ καταμαθεῖν καὶ ἐκ τῶν τραγωδι-
 διῶν, οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ Ὀμήρου. τοῦτον γὰρ
 ἔφη ὁ ³ Πλάτων πατέρα τραγωδίας εἶναι ⁴ καὶ χορηγόν.
 5 εὐρήσομεν οὖν ἐν τοῖς προοιμίοις αὐτοῦ ἀναμιξ οἶκτον
 καὶ θαῦμα. Συμποσίου Σωκρατικοῦ πλοκή σπουδαία
 καὶ γελοία, καὶ πρόσωπα καὶ πράγματα. ὥσπερ καὶ ἐν
 τῷ Ξενοφῶντος καὶ ἐν τῷ Πλάτωνος συμποσίῳ, ἀλλὰ
 καὶ ἐν τῇ Κύρου παιδείᾳ φησὶ Ξενοφῶν· ἀεὶ μὲν οὖν ⁵
 10 ἐπεμελεῖτο ὁ Κῦρος ὁπότε συσκηνοῖεν, ὅπως
 εὐχάριτες ⁶ τε λόγοι ῥηθήσονται καὶ παρορ-
 μῶντες εἰς ἀρετὴν. Διαλόγου πλοκή ἡθικοὶ λόγοι καὶ
 ζητητικοί. ὅταν ἀναμιξῆς προσδιαλεγόμενος καὶ ⁷ ζητῶν,
 οἱ ⁸ ἡθικοὶ παρεμβληθέντες λόγοι ἀναπαύουσι τὴν ψυ-
 15 χήν. ὅταν δὲ ⁹ ἀναπαύσῃται, ἐπάγεται ἡ ζήτησις ὥσ-
 περ ἐν ὀργάνῳ ἡ τάσις καὶ ἄνεσις γίνεται.

C a p. XXXVII.

ΠΕΡΙ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ ¹

Ἡ ἀπόφασις ² τῇ καταφάσει ποτὲ μὲν τὸ ἴσον δύ-
 νεται, ποτὲ δὲ τὸ ἔλαττον, ποτὲ δὲ τὸ πλεόν. ἴσον μὲν,
 20 ὅταν δι' ἐγγύτητα τῆς λέξεως φεύγων τις τὴν ταυτότητα
 μεταβάλλῃ τὴν λέξιν. οἷον, ³ θύων τε γὰρ φανερός
 ἦν καὶ μαντικῇ χρώμενος οὐκ ἀφανὴς ἦν· ταύ-

ων
 2* Vind. γελοῖον. 3 ὁ Vind. om. — Polit. X. p. 598. D.
 4 εἶναι Vind. om. 5 οὖν Vind. om. 6 Mon. Vind. εὐχα-
 ριώτεροι τε. — Cyrop. II. 2, 1. 7 Vind. καὶ om. 8 Vind.
 οἱ om. 9 Mon. δ' αὖ. Vind. δ' οὖν.

1 Vind. addit: καὶ καταφάσεως. 2 Mon. ἡ ἀπόφασις καὶ
 ἡ κατάφασις — δύναται. 3 Xen. Memor. I. 1, 2.

τὸ ἐδήλωσεν. ἔλαττον δὲ, καὶ πλέον, ἦτοι ⁴ ὑποστελλομένων ἡμῶν δι' ἀσφάλειαν, ἢ ἐπιτεινόντων δι' αὐξήσιν κατὰ ἡθους προςθήκην.

Ξεῖν', ⁵ ἐπεὶ οὔτε κακῷ οὔτ' ἀφρονι φωτὶ ἔοικας.

ἐνταῦθα τὸ οὐ * κακῷ καὶ ἀφρονι ἔλαττόν ἐστι τοῦ ἀγα- ⁵
θοῦ καὶ φρονίμου. οὐ γὰρ δὴ οἶδεν αὐτὸν ἵνα αὐτῷ ταῦ-
τα ⁷ μαρτυρῇ, ἀλλ' ἱκανὴν φιλοφροσύνην εἶναι νομίζει,
κακίαν ἀφελεῖν, οὐχὶ ἀρετὴν προσθεῖναι. ⁸ ὅταν δὲ λέ-
γῃ. ⁹

— — ἐπεὶ οὗ μιν ἀφανρότατος βάλ' Ἀχαιῶν, 10
μεῖζον ἢ ἀπόφασις δηλοῖ τῆς καταφάσεως. τὸν γὰρ πά-
νυ ἰσχυρὸν δεῖξαι θέλει. ¹⁰ ὁμοίως δὲ ἔχει καὶ τὸ,

— — οἷδ' ἄρα τῷ γε ἰδὼν γήθησεν Ἀχιλλεύς. ¹¹
τὸ γὰρ λίαν λυπεῖσθαι ¹² τῇ ἀποφάσει δεδήλωκεν. ¹³

ΤΕΛΟΣ ΕΡΜΟΓΕΝΟΥΣ. ¹⁴

15

4 Ald. Port. εἴτε. Mon. Vind. ἦτοι. 5 Ald. Mon. ὃ ξεῖν'.
Vind. ὃ ξέν'. Port. ὃ om. — Od. ζ. 187. 6 οὐ Ald. Port. Mon. om.,
recepti ex Vind. 7 Mon. πάντα. ad marg. ταῦτα. 8 Ald.
Vind. προςθῆναι. Port. Mon. προσθεῖναι. 9 Il. ο, 11. 10 Vind.
θέλει δεῖξαι. 11 Il. α, 330. 12 Ald. λυπησθαι. 13 In Cod.
Ambr. Q. 47. [bombyc. fol. sec. 14.] et B. 101. [bombyc. fol. sec.
15.] additur: "Ὅμως οὖν τὸ λυπηρὸν τοῦ ἡρώος τῆς ἐτέρων γηθοσύνης
μᾶλλον ἀνέσιμον, καὶ οὕτως ἀμφοτέρωθεν αὐτῶν ἡ γηθοσύνη. Su-
per ὅμως οὖν, in cod. Q. 47. manu rec. scriptum est: τέλος
ᾧδε. In B. 101. post γηθοσύνη sequitur: Τέλος τῆς φηγορικῆς.

Ῥητορικὴ τελείω πολυδαίδαλος Ἑρμογενεῖη,

Ἀργώτην ἐσάγουσα ἀπὸ χθονὸς ἐς νόον ἐσθλόν.

14 Vind. τέλος τοῦ περὶ δεινότητος μεθόδου λόγου καὶ ἐπομένως
πάσης ῥητορικῆς Ἑρμογένους ῥήτορος.

ΡΟΥΦΟΥ
ΤΕΧΝΗ ΡΗΤΟΡΙΚΗ.

Libellum hunc sine nomine auctoris edidit Thom. Galeus inter Rhetores selectos Oxon. MDCLXXVI. typis repetivit Fischerus, Lips. MDCLXXIII. Rufi nomine in Cod. Par. 2918. invento una cum Tiberio edidit Boissonadius Lond. MDCCCXV.. Nos idem auctoris nomen in Codice Mutinensi 116. sec. 15, invenimus. Fortasse Rufus noster est sophista ille Perinthius, ἐσχηματισμέναις ὑποθέσεσι tractandis praecipue clarus, cuius vitam scripsit Philostratus Vit. Soph. II. 17.

Nostra de Rufo merita admodum exigua sunt. Cum Boissonadii editione contulimus Codicem Medic. 55. 10. in quo ad marginem Theonis ἀνώνυμος περὶ ῥητορικῆς allitus est ita, ut non raro longior verborum series interierit, et codex initio absorpto in litt. ε. a verbis ἀπὸ τῶν ἀντιδίκων incipiat. Lectionum bonarum seges admodum tenuis, non tamen nulla fuit. Quae quum ita sint, optimum factu censui, si Boissonadii commentarium, cui Galei notae insertae sunt, reciperem, mea autem utpote perpauca et vilissima uncis includerem.

ΡΟΥΦΟΥ

ΤΕΧΝΗ ΡΗΤΟΡΙΚΗ¹

α. Ἡ Ῥητορικὴ ἐστὶν ἐπιστῆμη² τοῦ καλῶς καὶ πειστικῶς πάντα τὸν προκείμενον διαθέσθαι λόγον.

Εἶδη τοῦ ῥητορικοῦ ἐστὶ τέσσαρα·³ δικανικόν, συμ-
βουλευτικόν, ἐγκωμιαστικόν, ἱστορικόν.

Δικανικόν μὲν οὖν ἐστὶν, ἐν ᾧ κατηγοροῦμενοι ἀπο-
λογούμεθα, ἢ ἄλλως ἐν δικαστηρίῳ⁴ ἀμφισβητοῦμεν.

Συμβουλευτικόν δὲ, ἐν ᾧ προτρέπομέν τινα ἢ ἀπο-
τρέπομεν.

Ἐγκωμιαστικόν δὲ, ἐν ᾧ ἐγκωμιάζομεν τινα ἢ ψέ- 10
γομεν.

1 Gal. Ἀναγνόντων περὶ Ῥητορικῆς. Titulum mutavi ex Cod.
2 „ Quintilianus ii. 14. Rhetorice est scientia bene
dicendi. Ceterum stricte loquendo, scientia non est, sed
ars aut potius facultas.“ — GALE. 3 „ Contra veteres
omnes, qui numero ternario contenti sunt. Aristoteles Rhet.
1, 3. τῆς ῥητορικῆς εἶδη τρία τὸν ἀριθμόν. Emporius rhetor
[p. 313.] ex Cicerone haec ipsa, praeter ἱστορικόν, allegat. “
GALE. Matthaeus Camariota initio Compendii Rhetoricae:
Ῥητορικοῦ λόγου τρία καθέστηκεν εἶδη, δικανικόν, συμβουλευτικόν,
καὶ πανηγυρικόν: cf. ibid. not. Scheff. 4 „ Bene addit ἢ ἄλ-
λως ἐν δικαστηρίῳ: nam ad hanc speciem pertinent querelae,
et, ut Cassiodorus, praemii petitio vel negatio.“
GALE. Cf. Cassiod. Compend. Rhet. p. 370. edit. Capper. Sed
editio Rotomag. T. 2. p. 563. non petitio habet, sed pensio.

Ἱστορικὸν δὲ, ἐν ᾧ διηγούμεθα πράξεις τινὰς μετὰ κόσμου ὡς γεγενημένας.⁵

γ'. Μέρη δὲ τοῦ δικανικοῦ λόγου τέσσαρα· προοίμιον, διήγησις, ἀπόδειξις, ἐπίλογος.⁶

8

ΠΕΡΙ ΠΡΟΟΙΜΙΟΥ.

δ'. Προοίμιόν ἐστι λόγος παρασκευάζων⁷ τὸν ἀκροατὴν εἰς τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν ἐπιτήδειον. Ἔργον δὲ αὐτοῦ τό τε προσεκτικὸς τοὺς ἀκροατὰς παρασκευάζειν πρὸς τὰ ῥηθισόμενα, καὶ τὸ εὖνοιαν ἢ μῖσος ἀπεργάζεσθαι.

ε'. Λαμβάνεται δὲ τὰ προοίμια ἀπὸ προσώπου, ἥτοι τοῦ

5 „Confundit cum narratione. Narratio duplex est: pars et membrum orationis; atque ita, omnium consensu, ad dispositionem pertinet: sin autem separata spectetur, erit alterius facultatis, nempe historicae. Non est ergo αἶδος, sed μέρος.“ GALE. Credo Galeum hic errare. Rufus ἱστορικὸν Rhetoricae specimen esse credebat et certe potuit credere. De narratione mox agit inter τοῦ δικανικοῦ partes. — Gal. γεγενημένας. Fischer. γενομένας. Cod. γεγενημένας. 6 „Exordium et epilogum non sunt absolute necessariae partes. Aristoteles Rhet. iii. 13. s. 4. Quod hic scriptor διήγησιν, Aristoteles vocat πρόθεσιν.“ Gale. — Statim addidi titulum II. IIP. quo carent Gal. et Cod. Nam reliquae Judicialis partes titulos praemissos ferunt, et satius visum fuit unum addere quam tres delere. 7 „Quod in fabulis est prologus, in canticis ἀναβολή, in tibiis προανλία, in odis προωδικά, id in oratione est προοίμιον, non a πρὸ et οἶμος semita, sed πρὸ et οἶμη h. e. ὥδῃ. V. Ger. Vossium Institt. Oratt. iii. 2. 1. et Cassiodorum in Compendio Rhetoricae. — παρασκευάζων. Vide Scholiastem Aphthonii in Prolegomenis.“ GALE.

τοῦ⁸ ἰδίου, ὅταν ἑαυτοὺς συνιστῶμεν· οἷον „Πρῶτον⁹
 „μὲν, ὃ Ἀθηναῖοι, θεοῖς εὐχομαι πᾶσι καὶ πάσαις, ὅσην
 „εὐνοίαν ἔχων ἐγὼ διατελῶ τῇ τε πόλει καὶ πᾶσιν ὑμῖν,
 „τοσαύτην ὑπάρξαι μοι καὶ παρ' ὑμῶν εἰς τουτονὶ τὸν
 ἄγωνά“ Ἡ ἀπὸ τῶν ἀντιδίκων τὰ προοίμια λαμβάνε-⁸
 ται, ὅταν αὐτοὺς διαβάλλωμεν·¹⁰ οἷον· „Τὴν¹¹ μὲν
 „ἀσέλγειαν, ὃ Ἀθηναῖοι, καὶ τὴν ὕβριν ἢ πρὸς ἅπαν-
 „τας ἀεὶ χρεῖται Μειδίας, οὐδένα ὑμῶν οὔτε τῶν ἄλλων
 πολιτῶν ἀγνοεῖν οἶομαι.“

στ'. Ἔστι δὲ προοίμια λαβεῖν καὶ ἀπὸ τῶν δικαστῶν,¹⁰
 ὅταν αὐτοὺς προσάγωμεν τῷ πράγματι· οἷον· „εἰδότες¹²
 „ὑμᾶς, ὃ Ἀθηναῖοι, καὶ τοῖς ἀδικουμένοις προθύμως
 „βοηθεῖν εἰθισμένους, καὶ τοῖς εὐεργέταις μεγίστην χά-
 „ριν ἀποδιδόντας, ἤκομεν ἱκετεύσοντες μὴ περιιδεῖν ἡμᾶς
 „ἀπὸ Θηβαίων ἀναστάτους γεγεννημένους.“¹⁵

ζ'. Ἔστι προοίμια λαβεῖν καὶ ἀπὸ τῶν συνηγορουμέ-
 νων, ὅταν, αὐτῶν ὡς ἀδυνάτων ὑπεραπολογεῖσθαι, λέ-

8 Addidi τοῦ e codice. — „A persona, iuxta Aristotelem, trifariam; secundum Quintilianum, quadrifariam: sed in genere iudiciali, quod nunc est prae manibus, Aristoteles exordia ducit a persona rei, adversarii, auditoris, et a re ipsa; a pluribus Anonymus [Rufus] noster.“ GALE. 9 Exord. Orat. de Corona. [in sq. ἀπὸ incipit Cod. Med.] 10 Gal. διαβάλλωμεν [Med. Vat. διαβάλλωμεν]. Simili modo, posito α pro ο, videor mihi restituere posse Plutarchi locum in De aud. Poet. p. 66. Krebs. καὶ τὸ „Χαῖρε δ' Ἀθηναίη πεπνυμένη ἀνδρὲς δικαίῳ“ τοιοῦτον ἐπιλογισμὸν δίδωσι, μήτε πλουσίῳ τινὲ, μήτε καλῷ .. τὴν θεὸν χαίρουσαν, ἀλλὰ φρονίμῳ καὶ δικαίῳ ποιήσας. Structurae rationem non perspicio, quae plana erit et facilis, reponendo καὶ τῷ pro καὶ τό. 11 Exordium Midianae. 12 Nescio unde petitum sit hoc exordium. Gal. ἀδίκως. Cod. ἀδίκως. Sed deest aliquid. Forte legendum: τοῖς ἀδικουμένοις. [ita Med. ex quo restitui.] Scribendi compendium non intellectum pepererit ἀδίκως.

γωμεν· οἶον· „ τὴν μὲν ¹³ ἀπειρίαν τοῦ λέγειν καὶ ὡς ἀ-
 „ δυνάτως ἔχει Φορμίων, πάντες ὁρᾶτε, ὧ δικασταί.“

ἦ. Ἐτι δ' ἐστὶ προοίμια λαβεῖν καὶ ἀπὸ τῶν θεῶν,
 ὅταν τὴν αὐτῶν εὐνοίαν ἐκφαίνωμεν· οἶον· „ ἐπὶ πολλῶν ¹⁴
 5 „ ἂν τις ἴδοι, ὧ δικασταί, τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὐνοίαν
 „ τῇ πόλει φανεράν γιγνομένην, οὐχ ἥκιστα δ' ἐν τοῖς
 „ παροῦσι πράγμασιν.“

Θ'. Ἀπὸ δὲ πραγμάτων λαμβάνεται τὰ προοίμια,
 προαγγελία, ¹⁵ συγκρίσει, μερισμῶ, ¹⁶ ἐφόδῳ, χρόνῳ,
 10 αἰτία, γνώμη.

ι. Προαγγελία ¹⁷ μὲν οὖν ἐστὶ δῆλωσις κεφαλαιώ-
 δης περὶ ὧν λέγειν μέλλομεν· οἶον· „ ἀλλ' εἴπερ ¹⁸ ἄρα
 „ ὀρθῶς ἐγὼ λογίζομαι καὶ σκοπῶ, περὶ τοῦ Χερρόννη-
 „ σον ἔχειν ἡμᾶς ἀσφαλῶς καὶ μὴ παρακρουσθέντας ἀπο-
 15 „ στερηθῆναι πάλιν αὐτῆς, περὶ τούτου μοι ἔστιν ἅπα-
 „ σα ἡ σπουδή.“

13 Exordium Orat. pro Phorm. — Gal. et Cod. ἀπειρίαν
 τούτου λέγειν: quod mutavi ex editione Demosth. 14 Exor-
 dium Olynth. ii. Sed editiones Demosth. paulo aliter locum
 exhibent [cfr. Schaef. Apparatus ad Dem. T. I. p. 231.] Scri-
 psi ἴδοι pro ἴδῃ, quod habent Gal. et Cod. Capperonnerius
 non aliter legebat. — Cod. οὐχ ἦστα. 15 Sic Cod. — Gal.
 παραγγελία. Statim Codex habebit παραγγελία, sed et hic re-
 ponam προαγγελία, quod definitioni aptior esse videtur. Cap-
 peronnerius quoque legi volebat quod edidi. 16 [μερισμῶ et
 sqq. usque ad litt. ια. πρὸς ἐχθραν Med. om.] 17 Gal. et
 Cod. παραγγελία: cf. not. 3. 18 Ex Exordio Orat. adv.
 Aristocrat. — Gal. χερρόνησον: praetuli scripturam Codicis.
 Cf. Schol. ad Philostr. Her. p. 541. Apud Aeschin. adv. Ctesiph.
 p. 475. R. pro Ἀλόννησον, Cod. Coislinianus 249. habet Ἀλόννη-
 σον. Reiskius (vide not. ad Orat. de Pace s. 4. p. 72. Beck.)
 curavit, ut ubique πελοποννήσιοι geminato γ exararetur: cur
 non simili modo exaravit omnia vocabula cum νῆσος compo-
 sita?

ια. Σύγκρισις δέ ἐστι προσώπων ἢ πραγμάτων ἐξ-
ετασις· προσώπων μὲν οὖν, οὕτως· „ἔδει μὲν, ¹⁹ ὧς Ἀ-
θηναῖοι, τοὺς λέγοντας ἅπαντας, μήτε πρὸς ἔχθραν ποι-
εῖσθαι τοὺς λόγους μηδένα, μηδὲ πρὸς χάριν, ἀλλ' ὃ
βέλτιστον ἕκαστος ἡγεῖτο, τοῦτο ἀποφαίνεσθαι“ πρα- 5
γμάτων δέ, ²⁰ οὕτως· „ἀντὶ πολλῶν, ὧς Ἀθηναῖοι“ ..
Συγκρίνει γὰρ συμφέρον καὶ χρήματα. ²¹

ιβ. Μερισμὸς δ' εἰς μέρη τῆς δικαιολογίας περιγρα-
φή· οἷον· „ἐξελέγξω, ²² πρῶτον μὲν ὡς αὐτὸς ὑβρίσθην,
ἔπειτα, ὑμεῖς ὅσα ἡδίκησθε, μετὰ ταῦτα δέ, καὶ τὸν 10
ἄλλον αὐτοῦ βίον ἐξετάσω, καὶ δεῖξω πολλῶν θανάτων,
οὐχ ἑνὸς, ὄντα ἄξιον.“

19 Exordium Orat. de Chersonneso. — Gal. μηδένα πρὸς χ.
Capperon. proponit μηδὲ πρ. χ. Exhibui codicis lectionem.
[20 Med. δ' οὕτως. Sq. ἀντὶ πολλῶν — χρήματα Med. om.]
21 Exord. Olynth. 1. Ἀντὶ πολλῶν ἂν, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χρη-
μάτων ὑμᾶς ἐλέσθαι νομίζω, εἰ φανερόν γένοιτο τὸ μέλλον συνοί-
σειν τῇ πόλει. Sic vulgo distinguunt. Sed Dupinus, vir do-
ctissimus, qui nuper Oratoris Olynthiacas fecit Gallicas,
commate posito post γένοιτο, non εἰ φανερόν γένοιτο, sed τὸ
μέλλον συνοίσειν a verbo ἐλέσθαι pendere notavit; quae senten-
tia omnino vera esse videtur, et commode firmari a Rufo qui
συμφέρον καὶ χρήματα συγκρίνεσθαι animadvertit, non χρήματα
et τὸ φανερόν. Demosthenes qui hic ἐλέσθαι τὸ μέλλον συνοί-
σειν scribit, paucis interiectis dicet ῥᾶδιαν τὴν τοῦ συμφέροντος
αἴρεσιν γενέσθαι: et hoc Dupinianam interpretationem tuctur.
Manuel Palaeologus in Notitiis Manuscriptorum T. 8. p. 345.
s. 10. Demosthenis verba forte respexit: πολλοῦ μὲν γὰρ, εὖ
ῖσθαι, πρὶς μὲν ἂν, εἴ τίς μοι παρῆχεν ἀμέσως σοι δύναισθαι δια-
λίγεσθαι. Ubi si quis et post παρῆχεν distinguere vellet, non
valde resisterem: nihil tamen mutare satius est. 22 Midian.
p. 521. 20. R.; c. 8. p. 13. Spald. — Gal. ὑμᾶς ὅσα ἡδίκησθαι.
Fischerus ausus est ἡδίκησθαι mutare in ἡδίκησθε. Cod. ὑμεῖς
ὅσα ἡδίκησθαι.

ιγ' Ἐφοδος δ' ἔστιν εὐλογος αἰτία διηγήσεως· οἷον
 „βούλομαι ²³ δ' ἕκαστα ὧν πέπονθα ἐπιδείξω καὶ περὶ
 „τῶν πληγῶν εἰπεῖν, ἅς τὸ τελευταῖον προσέτεινέ μοι·
 „οὐδὲν γάρ ἐστιν ἐγ' ἢ τῶν πεπραγμένων οὐ δίκαιος
 5 „ὧν ἀπολωλέναι φανήσεται.“

ιδ. Τὰ δ' ἀπὸ χρόνου λαμβανόμενα προοίμιά ἐστιν
 εὑρεῖν πανταχοῦ, καὶ ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ· „ὁ μὲν ²⁴ οὖν
 „παρὼν καιρὸς“...

ιε. Ἡ δ' αἰτία, δι' ἣν ἐπὶ τὸν ἀγῶνά τις ἀπήτη-
 10 κε, σύστασιν ἔχει τοῦ πράγματος· ὥς ἐν τῷ κατὰ Νεαί-
 ρας· „πολλὰ ²⁵ μὲν ἦν τὰ παρακαλοῦντα, ὡς Ἀθηναῖοι,
 „γράψασθαι Νέαιραν τὴν γραφὴν ταυτηνί.“ Ἡ γὰρ
 γνώμη ²⁶ σεμνοτέραν τὴν προκατάστασιν τοῦ λόγου
 ποιεῖ· ὥς ὁ Θουκυδίδης πανταχῇ.

ιστ'. Διήγησις ἔστι τῶν ἐν τῇ ὑποθέσει πραγμάτων
 δῖλωσις, περὶ τὸ τοῦ λέγοντος μέρος ῥέπουσα. Ἀρεταὶ
 δὲ διηγήσεως τρεῖς, σαφήνεια, συντομία, πιθανότης. ²⁷

ιζ. Σαφήνεια μὲν οὖν λέγεται, ὅταν μῆτε λέξει ξέ-
 20 ναις χρώμεθα, μῆτε διανοίαις, μῆτε ὑπερβατοῖς.

²³ Midian. p. 518., ²³. R. — c. 5. p. 9. Spald. ²⁴ Ex
 Exordio Olynth. I. [Med. λόγῳ sqq. usque ad litt. ιζ. om.] ²⁵
 Exordium Orat. Contra Neaeram. ²⁶ Vel excidit quod Ru-
 fus de sententia praemisera, vel pro γὰρ legendum δι;
 et hinc incipiet paragraphus περὶ γνώμης. Capperonnerius: „scri-
 be a linea, ἣ δὲ γνώμη.“ ²⁷ „Sit brevis, dilucida, veri-
 similis. Sic Theo in Progymn. 4.: sic Cic. de Invent. i. 20.
 Sed longa, si necessaria est, longa non debet censeri.“ GALE.

ιγ'. Συντομία δὲ, ὅταν αὐτὰ μόνα τὰ ἀναγκαῖα δι-
εξίωμεν, μήτε πόρρω ἀρχόμενοι, μήτε ἐπὶ μακρότατα
παυόμενοι.

ιδ'. Πιθανότης δὲ, ὅταν τὰ ἀληθῆ καὶ δυνάμενα
πιστευθῆναι δηλώμεν. 5

ιε'. Τρόποι δὲ τέσσαρες, ²⁸ διήγησις, παραδιήγη-
σις, προδιήγησις, καὶ ὑποδιήγησις.

κα'. Διήγησις μὲν οὖν ἐστίν, ὥσπερ ἔφημεν, ἀπλῆ
τῶν γεγενημένων φράσις· οἷον· „Ἐπεὶ ²⁹ γὰρ οὐ καθε-
„στηκότος χορηγοῦ τῇ Πανδιονίδι φυλῇ τρίτον ἔτος του- ⁴⁰
„τὶ, παρούσης δὲ τῆς ἐκκλησίας ἐν ἣ τὸν ἄρχοντα ἐπι-
„κληροῦν ὁ νόμος τοῖς χοροῖς τοὺς ἀνλητὰς κελεύει, λό-
„γου καὶ λοιδορίας γενομένης, καὶ κατηγοροῦντος τοῦ
„μὲν ἄρχοντος τῶν ἐπιμελητῶν τῆς φυλῆς, τῶν δ' ἐπι-
„μελητῶν τοῦ ἄρχοντος, παρελθὼν ὑπεσχάμην ἐγὼ χορη- ¹⁵
„γήσειν ἐθελοντῆς. ³⁰

κβ'. Παραδιήγησις ³¹ δὲ ἐστίν ἡ πρὸς τὸ χρήσιμον
τοῦ ὑποκειμένου λόγου ἔξωθεν προστιθεμένη καὶ παρα-
λαμβανομένη διήγησις ἐν τρόπῳ ἀφηγήσεως· οἷον· „ἐπεὶ ³²
„γὰρ εἶλεν Ὀλυμπιον Φίλιππος, Ὀλύμπια ἐποίει· εἰς ²⁰
„δὲ τὴν θυσίαν ταύτην καὶ τὴν πανηγυριν πάντας τοὺς
„τεχνίτας συνήγαγεν. Ἐστιῶν δ' αὐτοὺς καὶ στεφα-
„νῶν τοὺς νενικηκότας, Σάτυρον τουτονὶ τὸν κωμικὸν
„εἶδεν ὑποκριτὴν, ὃς οὐδὲν ἐπαγγέλλεται.“ Καὶ ὁ Ξενο-

28 Fortunatianus [p. 81.] genera facit quinque; deinde species octo, inter quas hae quatuor, excepta προδιήγει, continentur.“ GALE. 29 Midian. p. 518, 27. R. c. 6. p. 9. Spald. — Gal. et Cod. ἐπὶ pro ἐν ἧ, quod reposui ex Edit. Oratoris. — Gal. ἐθελοντῆς. [30 Boiss. ἐθελοντί. A Med. παρελθὼν — ἐθελοντῆς abest.] 31 „Victorinus in Ciceronis Rhet. 1, [p. 118.] aliud genus narrationis est, quod extra causam est, sed ad causam facit.“ GALE. 32 Orat. π. παραπρ. p. 401, 12. R.

φῶν· „Ἐνταῦθα ἦν παρὰ τὴν ³³ ὁδὸν κρήνη Μίδου
 „καλουμένη τῶν Φρυγῶν βασιλείως, ἐφ' ἣ λέγεται Μί-
 δας τὸν Σάτυρον θηράσαι οἶνω κεράσας αὐτόν.“ Καὶ
 πάλιν· „ἐνταῦθα λέγεται Ἀπόλλων ἐκδεῖραι Μαρσύαν
 5 „ἐρίζοντα οἱ περὶ σοφίας, καὶ τὸ δέρμα κρεμάσαι ἐν
 „τῷ ἄντρῳ, ὅθεν αἱ πηγαί· διὰ τοῦτο δὲ ³⁴ ὁ ποτα-
 „μὸς καλεῖται Μαρσύας.“

κγ'. Προδιήγησις ἐστὶν ἡ πρὸ τῆς εἰς τὸ πρᾶγμα
 τελοῦσης διηγήσεως αἰτία παραλαμβανομένη· δι' ἣν ἐπὶ
 10 τὸν ἀγῶνά τις ἀπήντηκεν· οἶον· „ἐγὼ γάρ, ³⁵ ὧ Ἀθη-
 „ναῖοι, προσέκρουσα ἀνθρώπῳ πονηρῷ καὶ φιλαπεχθῆ-
 „μονι καὶ θεῶν ἐχθρῷ, ὃν τελευτῶσα ὅλη προσέκρουσεν
 „ἡ πόλις, Ἀνδροτίωνι λέγω.“

κδ'. Ὑποδιήγησις ³⁶ δὲ, ὅταν μετὰ τῶν πραγμάτων
 15 καὶ τὰς γνώμας τῶν πραξάντων ἐκάστου καὶ τὰς αἰτίας
 λέγωμεν· οἶον· „οὐκ ἦν ³⁷ τοῦ πρὸς ἡμᾶς πολέμου πέ-
 „ρας οὐδ' ἀπαλλαγὴ Φιλίππῳ, εἰ μὴ Θηβαίους καὶ Θετ-
 „ταλοὺς ἐχθροὺς ποιήσειε τῇ πόλει· ἀλλὰ καίπερ ἀθλί-
 „ως καὶ κακῶς τῶν στρατηγῶν τῶν ἡμετέρων πολεμούν-
 20 „των αὐτῷ, ὅμως ὑπὸ τοῦ πολέμου καὶ τῶν ληστῶν
 „μυρία ἔπασχε κακά.“

35 Pflor locus est Anab. i. p. 14. Hutchins. posterior
 Anab. p. 11. Utroque loco libri Xenophontis et scripti et e-
 diti discrepant non semel a libris Anonymi [Rufi].“ Fischer.
 [34 δὲ Gal. Vat. om., recepi ex Med.] 35 „Ex oratione
 Demosthenis adversus Timocratem, p. 462. C. [Wolf. p. 701,
 23. R.] Ulpianus ad hunc locum notat παραδιήγησιν esse: sed
 vitiosam esse Ulpiani lectionem constat ex iis quae ibidem se-
 quuntur, si quis cum his conferre velit.“ GALE. Cod. λέγω:
 sic. Cf. not. ad Tiber. s. 27. 36 „Obscure satis definit For-
 tunatianus [p. 81.]: est et ὑποδιήγησις, quando quaestio-
 nem narrativo modo approbamus.“ GALE. 37
 De Corona p. 275, 28. R.

ΠΕΡΙ ΑΠΟΔΕΙΞΕΩΣ.

κβ. Ἀπόδειξις ἐστὶ ¹ τῶν ἀμφισβητούμενων ἐν τῇ ὑποθέσει πραγμάτων εἰς ὁμολογίαν ἀποκατάστασις. Ἀποδείκνυται δ' ἕκαστον πραγμάτων ² ἐξ ἐπιχειρημάτων.

κγ. Ἐπιχείρημα ³ δέ ἐστιν ἐπινόημα ὃ κατασκευάζει τὸ ζητούμενον. Τῶν δ' ἐπιχειρημάτων τρόποι τέσσαρες· τὰ μὲν γὰρ λαμβάνεται ἀπὸ προσώπων, τὰ δὲ ἀπὸ πραγμάτων, τὰ δὲ ἀπὸ παραδειγμάτων, τὰ δὲ ἀπὸ τῶν ἀτέχνων.

κδ. Τὰ μὲν οὖν ἐκ προσώπων λαμβανόμενα θεωρεῖται ἀπὸ τούτων, ἀφ' ὧν καὶ τὰ ἐγκώμια· γένους, φύσεως, ἀγωγῆς, τύχης, ἐπιτηδευμάτων, πράξεων, ⁴ διαθέσεων.

κη. Τὰ δὲ ἐκ τῶν πραγμάτων, ἀπὸ οὐσίας καὶ ιδιότητος. ⁵ Οὐσία ⁷ δὲ, τὸ κοινῶς καὶ γενικῶς θεωρούμε-

1 Hanc ab effectu Aristoteles vocat *πίστιν*; Cicero, orationis fidem; Quintilianus 5. 10. probationem. Est argumentorum locus." GALE. 2 Gal. et Cod. *ἐκ πραγμ.* Delevi *ἐκ*, monente etiam Capperonnerio. 3 „Plena huius vocis et rei cognitio ex logicis petenda est. Multa monet de ea Fabius loco iam citato. Fortunatianus [p. 87.]: Quid est *ἐπιχείρημα*? executio sive approbatio propositionis aut assumptionis. Cassiodorus in Compendio Rhetoricae, et, post eum, Isidorus 11. Orig. c. 9. voluere vim vocis explicare." GALE. [4 *πράξεων* usque ad v. sq. *οὐσίας* καὶ Med. om.] 5 De capitibus encomii cf. Aphthon. Progymn. p. 50. Commel. 6 „Theodori Gadaraei haec erat divisio. Vid. Aurelii Augustini Principia Rhetoricae [p. 322." GALE. „Sed ibi agitur de statibus, non de argumentationibus." CAPPER. 7 Scripsi hic et infra e codice *οὐσία* pro *οὐσίας* Galeanae. In argumento Ctesiphontaeae Aeschinis tria causae capita sunt, quorum *ἓν* μὲν περὶ οὐσίας. Cf. Liban.

- νον· οἷον· τί φόνος; τί ἱεροσυλία; τί μοιχεία; Οὐσία δὲ καὶ τὰ θετικά· οἷον· τί φύσει καλόν; ἡ εἰρήνη; τί φύσει φαῦλον; ὁ πόλεμος. Ἰδιότης δὲ, ὅταν τὸ ἴδιον τοῦ ὑποκειμένου πράγματος θεωρῶμεν, ἐκ μὲν τοῦ κατηγοροῦ, 5 κατὰ τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους, ἐκ δὲ τοῦ φεύγοντος, κατὰ τὰς εὐλόγους αἰτίας. Συνιστᾶσι δὲ αἱ ὑποθέσεις ἐξ αἰτίου, καὶ συνέχοντος, καὶ κρινομένου. Αἴτιον μὲν οὖν, δι' ὃ ἡ κατηγορία· συνέχον δὲ, δι' ὃ ἡ ἀπολογία· τὸ δὲ κρινόμενον τοῖς δικασταῖς καταλείπεται. 8
- 10 κθ'. Τὰ δὲ 9 ἐκ τῶν παραδειγμάτων λαμβανόμενα θεωρεῖται ἀπὸ τριῶν χρόνων. Ἡ γὰρ γεγενημένου τοῦ πράγματος μνημονεύομεν, καὶ τοῦτο καλεῖται παράδειγμα. ἡ γινομένου καὶ συμβαίνοντος, καὶ τοῦτο καλεῖται παραβολή· 10 ἢ οὔτε γεγενημένου οὔτε γινομένου, ἀλλ'

Argum. Orat. Dem. π. παραπρ.; Quintil. ix. 1. 8. cum nota Capperonn.; Ernesti Lexic. Technol. 8 „Resultat κρινόμενον et quasi efflorescit ex primaria defensoris ratione, quam αἴτιον appellant. et ex accusatoris firmamento, quod vulgo συνέχον, sive continens, vocatur. Vossius Institt. Orat. i. 6. 6. Hos terminos ex Hermagorae Schola fluxisse colligo ex Augustini Principiis Rhetoricae [p. 323.]. Fortunatianus [p. 54.]: Quid est Aetion? Causativum litis, propter quod res in iudicium devocatur.... Quid est Synechon? Quo continetur omnis defensio. Ex Aetio et Synechonte quid nascitur? Crinomenon. Quid est Crinomenon? Id de quo iudicandum est.“ GALE. Verba Fortunatiani quae paulo indiligentius descripserat Galeus, sinceriora adposui. [9 Med. δ' ἐκ.] 10 Differentiam innuit inter παράδειγμα et παραβολήν. Explicat Trypho libro περὶ τρόπων. Exemplum sumitur a rebus iam factis; Parabola ἐξ ὑποθέσεων καὶ ἐνδεχομένων γενέσθαι.“ GALE. Cfr. Tryphonem p. 52, 53. editionis quam Blomfieldius curavit, ubi inter alia: παράδειγμά ἐστι τοῦ προγεγονότος πράγματος παρὲν-θους, καθ' ὁμοιότητα τῶν ὑποκειμένων: lege, παράθεσις. In

ὑποτιθεμένου τοῦ ῥήτορος εἰ τὸ καὶ τὸ γένηται, τί ἂν συμβαίῃ, καὶ καλεῖται καθ' ὑπόθεσιν.

λ'. Παράδειγμα μὲν γάρ ἐστι γεγεννημένου πράγματος ἀπομνημόνευσις πρὸς ὁμοίωσιν τοῦ ζητουμένου· οἷον. „ἐκεῖνοι ¹¹ τοίνυν οἷς οὐκ ἐχαρίζονθ' οἱ λέγοντες, οὐδ' ⁵ „ἐφίλουν αὐτοὺς, ὥσπερ ὑμᾶς οὗτοι νῦν, πέντε μὲν καὶ „τεσσαράκοντα ἔτη τῶν Ἑλλήνων ἤρξαν ἐκόντων, πλείω „δὲ ἢ μύρια τάλαντα εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἀνήγαγον.“ καὶ τὰ ἐξῆς.

λἀ. Παραβολὴ δὲ ἐστὶν ὄντος καὶ γινομένου πράγματος ¹² ἀπομνημόνευσις πρὸς ὁμοίωσιν τοῦ ζητουμένου· „ὥσπερ ¹³ γὰρ οἰκίας, οἶμαι, καὶ πλοίου, καὶ τῶν „ἄλλων τῶν τοιούτων τὰ κάτωθεν ἰσχυρότερα εἶναι δεῖ, „οὕτω καὶ τῶν πράξεων τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ὑποθέσεις „ἀληθεῖς καὶ δικαίας.“

λβ. Τὸ δὲ καθ' ὑπόθεσιν οὔτε γεγεννημένου οὔτε ¹⁵ γινομένου πράγματος δῆλωσις, ἀλλ' ὑποτιθεμένου τοῦ ῥήτορος εἰ τὸ καὶ τὸ γένηται, τί ἂν συμβαίῃ· οἷον· „φέρε, ἂν δὲ δὴ ¹⁴ πέμψας πρὸς ἡμᾶς Λεύκων ἐρωτᾷ „τί ἔχοντες ἐγκαλέσαι καὶ τί μεμφόμενοι τὴν ἀτέλειαν „αὐτὸν ἀφηγήμεθα, τί, πρὸς θεῶν, ἐροῦμεν;“ ²⁰

λγ'. Τὰ δ' ἐκ τῶν ἀτέχνων θεωρεῖται ἐκ τῶν ἐγγράφων, νόμων, συμβολαίων, διαθηκῶν. Ἄτεχνα δὲ κα-

Tiberii libro s. 32. hae voces permutantur. Ipse Trypho ibid. Παραβολή ἐστι λόγος διὰ παραθέσεως ὁμοίου πράγματος τὸ ὑποκείμενον μετ' ἐνεργείας παριστάνων. forte, μετ' ἐναργείας. Cf. not. ad Tiber. s. 13. 11 Olynth. i. p. 35, 3. R. 12 „Est species ὁμοιώσεως. Sic Trypho; sic Rufinianus [s. 22. p. 213. Rubnk. p. 34. Capper.]. Ciceroni similitudo, vel collatio dicitur.“ GALE. [πράγματος — ὥσπερ γὰρ Med. om.] 13 Olynth. ii. p. 21, 4. R. — Gal. non οἶμαι quod obtulit Codex. 14 Leptin. p. 468. 20. R. — c. 30 Wolf.

λείται ¹⁵ ἐπεὶ μηδεμῆς ἐστὶ τέχνης ἀναγνῶναι τι ἔγγραφον ¹⁶ καὶ δι' αὐτοῦ δεῖξαι τὸ παραδείγμα. ¹⁷

λδ'. Ἐπεται δὲ τῷ ἐπιχειρήματι ἐνθύμημα τῇ γνώμῃ.

λέ. Ἐνθύμημα ¹⁸ μὲν οὖν ἐστὶ τὸ τοῦ προηγουμένου ἐπιχειρήματος συμπέρασμα, προσαγόμενον τῷ ζητήματι ἐν μιᾷ περιόδῳ· οἷον· „ὥσπερ οὖν ¹⁹ διὰ τούτων „ἦρθη μέγας, ἥνικα ἕκαστοι συμφέρον αὐτὸν ἑαυτοῖς ὧντό τι πράξιν· οὕτως ὀφείλει διὰ τῶν αὐτῶν τούτων „καθαιρεθῆναι πάλιν, ἐπεὶ πάνθ' ἕνεκα αὐτοῦ ποιῶν
10 „ἐξελήλεχται.“

15 De inartificialibus, vide Voss. Inst. Orat. I. 2. — Modo distinxi post ἔγγραφων. Galeus vertit „penes scriptas leges:“ immo „penes scripta, leges.“ Statim τὸ ἔγγραφον. [16 ἔγγραφον — ἔπεται δι Med. om.] 17 „Lego πρᾶγμα.“ Capper. Bene. Πρᾶγμα saepe cum aliis vocibus permutatur; exempli causa cum γράμμα (cf. notas ad Gregorium Corinthium Schaeferianum, et quae scripsi ad Eunapium. p. 421., et Vales. ad Euseb. Vit. Constant. ii. 72. Plurima ibi adferuntur exempla quibus firmari possunt coniecturae Boherelli ad Origen. in Cels. p. 367., Hasii, viri doctissimi, ad Timarion. p. 283.); cum τάγμα (Heliod. I. 3. ἐπὶ τῶν δύν τοῦ τάγματος ἡγουμένων. Cod. Venet. 409. τοῦ πρᾶγματος; male. Sic permutantur πρᾶξις et τάξις; cf. not. ad Eunap. p. 327.); cum πνεῦμα (Psell. de Daemon. p. 18. τοῖς ἀντικειμένοις πράγμασιν, ubi Gaulminus legere iubet πνεύμασιν, quod sensus postulat.); cum τραῖμα; cf. not. ad Gregor. Cor. Nondum vidi permutationem vocum πρᾶγμα et παράδειγμα: sed est tamen probabilis valde Capperonnerii coniectura. 18 „Definit illud enthymema quod Aristoteles ἐλεγκτικὸν vocat: et Cicero ex contrariis collectam sententiam sic dici observat Topic. 13. Ulpianus ad Demosthenis verba quae statim subiiciuntur ex Olynthiaca ii., notat esse quidem ἐνθύμημα, sed quod vocatur ἀκολουθία. Vide Demetrium s. 22.“ GALE. Cod. προηγουμένου, non προκειμένου, ut est in Galeana. 19 Olynth. ii. p. 20, 8. R.

λς'. Γνώμη δέ ἐστι ²⁰ κοινόν τι πρᾶγμα ὅπως δέον γίνεσθαι ἀποφαινόμενον· οἶον· „πέρας ²¹ μὲν ἅπασιν „ ἀνθρώποις ἐστὶ τοῦ βίου θάνατος, καὶ ἐν οἰκίσκῳ τις „ αὐτὸν καθείρξας τηρῇ. Δεῖ δὲ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας „ ἐγχειρεῖν μὲν ἅπασιν τοῖς καλοῖς, τὴν ἀγαθὴν προβαλ-⁵ „ λομένους δ' ἐλπίδα φέρειν ὅτι ἂν ὁ ²² θεὸς διδῶ γενναίως.“

λζ. Ταῦτα ἤρτηται ²³ ἐκ προτάσεων καὶ ἀνθυποφορῶν.

λή. Πρότασις μὲν οὖν ἐστίν, ἐν μὲν κατηγορίᾳ, ἡ ¹⁰ τοῦ ἐγκλήματος αἰτία, ἐν δὲ συμβουλῇ, ἡ ²⁴ τῆς ἀξιώσεως δῆλωσις.

λθ'. Ὑποφορὰ δέ ἐστι, τὸ ὑποβαλεῖν ἔννοιάν τινα, εἴτα ἀπαντῆσαι. Προσέοικε δὲ ἡ μὲν ²⁵ ὑποφορὰ τοῖς συμβουλευτικοῖς λόγοις, ἡ δὲ ἀνθυποφορὰ, ἥτοι τὸ ὑπ-¹⁵ ενεγκεῖν τὸν λόγον, ὃ χρῆται ὁ ἀντίδικος, τοῖς δικανικοῖς.

μ'. Διείληπται δὲ ὁ δικανικὸς λόγος καὶ ὁ συμβουλευτικὸς τοῖς κατὰ διάνοιαν καὶ κατὰ λέξιν σχήμασι.

20 „ Recte enthymemati subiungitur γνώμη: ea est affinitas ut haec saepe eius pars sit. Est oratio de vita sumpta, aut quid sit, aut quid esse oporteat in vita, docens. A. ad Her. iv. 17.“ GALE. 21 De Coron. p. 258, 19. R. 22 [Med. ὁ δὲ θεός.] 23 Gal. ἤρτεται, quod non mutavit Fisch. mutandum monuerat Capperonn. Cod. ἤρτηται recte. 24 Par. [et Med.] dedit ἡ, quo caret Galeana. 25 „Hypophora est intentio adversae partis; antypophora responsio eius. Fortunatianus [p. 86. cum nota Capperonn.]“ GALE. Scripsi ἡ μὲν pro ἡμῖν. Hanc lectionem, quam proposuerat Galeus, obtulit Codex. [etiam Med.] Mox Capperonnerius malit ἀνθυπενεγκεῖν. Monente Galeo, delevi ἐν post ἀντίδικος. — De figura cf. Ernesti Lexic. Technol. in voce; Matth. Camariot. p. 8.; Ulpian. ad Lept. p. 10. Ed. Wolf.

ΠΕΡΙ ΕΠΙΛΟΓΟΥ.

μά. Ἐπίλογός ἐστιν ¹ ὁ ἐπὶ τοῖς ἀποδεδειγμένοις
 λόγοις λεγόμενος πρὸς αὐξήσιν ² ἢ ὀργήν, ἢ περὶ τὸν δι-
 καστήν ἢ τὸν ἐναντίον, ἥτοι πρὸς ἀνάμνησιν, ³ ὅπερ
 5 ἀνακεφαλαίωσιν καλοῦμεν.

1 „Quatuor partes orationis [Juridicialis] supra [s. 3.]
 constituit. Probationem ideo sequitur Epilogus. Nec plures
 Fortunatianus.“ GALE. Mox e codice scripsi λόγοις. Gale λό-
 γος, quod mutavi. 2 „Haec videntur desumpta fuisse ex
 3. lib. Rhet. Aristotelis c. 19. s. 1.“ GALE. — Mox Galeana
 ἢ τοῦναντίον. Galeus volebat verba ἢ τοῦναντίον poni post ὀρ-
 γήν. Equidem e coniectura scripsi τὸν ἐναντίον pro τοῦναντίον.
 Galeus et Capperonnerius coniecerunt, ἢ τοῦναντίον περὶ τὸν
 δικαστήν. Praetuli meam emendationem. — De Epilogo cf.
 Ernesti Lexic. 3 „Ea est Aristotelis dictio; posteriores
 dixere ἀνακεφαλαίωσιν, quam Latinam Fortunatianus fecit,
 cuius ratio tradendae Rhetoricae cum ista qua utitur Anony-
 mus [Rufus] noster, magna ex parte consentit; utrumque ex
 Hermagora profecisse verisimile est.“ GALE. Vide Ernesti
 Lexicon in voce Ἀνάμνησις.

ΑΝΩΝΥΜΩΝ

ΣΥΝΟΨΕΙΣ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ.¹

I.

ΤΙΣ Ο ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΩΝ ΣΤΑΣΕΩΝ.

Σκοπός ἐστὶν ἐν ταῖς στάσεσιν Ἑρμογένει διελεῖν τὰ συννεσιῶτα ῥητορικὰ ζητήματα, ταῦτόν δ' εἰπεῖν πολιτικά, ⁵ εἰς κεφάλαια ὠρισμένα. Ἔστι δὲ πολιτικὸν ζήτημα ἀμφισβήτησις λογικὴ ἐπὶ μέρους ἐκ τῶν παρ' ἑκάστοις κειμένων νόμων ἢ ἐθῶν περὶ τοῦ νομισθέντος δικαίου ἢ καλοῦ ἢ συμφέροντος, ἢ καὶ πάντων ἅμα, ἢ τινῶν· τὸ γὰρ ὡς ἀληθῶς καὶ καθόλου καλὸν καὶ συμφέρον καὶ ¹⁰ τὰ τοιαῦτα ζητεῖν οὐ ῥητορικῆς. Στάσις τοίνυν ἐστὶν ἀμφισβήτησις λογικὴ, καθ' ἣν αἱ διαιρέσεις τῶν κεφαλαίων γίνονται, ἢ ζήτησις πολιτικῆ, ἐφ' ἣν αἱ κατὰ μέρος πίστεις ἀνάγονται. κ. τ. λ.

Sequitur: πῶς ἐπιγνωσόμεθα τὰς στάσεις. Διαιρε- ¹⁵ σεις πραγματικῆς, στοχασμοῦ, μεταλήψεως, κατὰ ῥητόν καὶ διάνοιαν, ἀντινομίας, συλλογισμοῦ, ἀμφιβολίας, περὶ τῶν συνιστάντων τὰς στάσεις κεφαλαίων. tum Fol. 184. b. Ὅρος ῥητορικῆς. Ῥητορικὴ ἐστὶ δύναμις τεχνικὴ πιθανοῦ λόγου, διὰ τὴν τεκτονικὴν καὶ τὰς ἄλλας πραγμα- ²⁰

1 Exilium horum opusculorum, quae silentio praeterire sine iniuria poteram, specimina dedisse satis esse censui.

Nro. I. continetur codice Vat. 1361. Fol. 181—206.

Nro. II. Codice Vat. 12. chartac. sec. XVI. 8.

τείας καὶ βαναύσους τέχνας, ἐν πράγματι πολιτικῶ δια-
τὴν γραμματικὴν καὶ διαλεκτικὴν, ὧν ἡ μὲν περὶ τὸν γε-
χρόνον, πνεύματα καὶ πάθη λόγων, ἡ δὲ περὶ πάντα,
τέλος ἔχουσα τὸ εὖ λέγειν κατὰ τὸ ἐνδεχόμενον. Τοῦτο
b ἐκ τοῦ τέλους παρείληπται, οὐ γὰρ πανταχοῦ πείθει ὁ
ῥήτωρ, ἀλλ' ἔσθ' ὅτε καὶ ἀποτυγχάνει. δεῖ μέντοι τοῦτον
τὰ πείθειν πεφυκότα διεξιέναι. Sequitur Epitome rhetori-
cae Hermogenis.

Explicit: Τρόποι δὲ λόγων τρεῖς, ἔνδοξος, παράδοξος,
10 ἀμφίδοξος· εἶδη δὲ λόγων, ἡθικόν, ἀξιωματικόν, δεινόν,
σαφές.

Ἡθικόν μὲν, ὡς ὁ συντακτήριος κατὰ βαρύτητα εἰς-
αχθεῖς· ἀξιωματικὸς δὲ, ὡς ὁ μέγας ἐπιτάγιος, ἡ καὶ
αὐτὸς ὁ συντακτήριος· εἰ γὰρ καὶ ἡθικὸς κατὰ βαρύτη-
15 τα ἐκφέρεται, ἀλλὰ διὰ τὸ μέγεθος τῶν πραγμάτων καὶ
τῶν πράξεων ἀξιωματικὸς ἐστι· σαφεῖς δὲ καὶ εὐκρινεῖς
κατὰ λέξιν καὶ τὰ ἐπόμενα ταύτῃ πάντες σχεδὸν, εἰ καὶ
ἀπὸ μέρους δεινότητος μετέχουσι, γοργὸς δὲ καὶ κεκαλ-
λωπισμένος ὁ τῶν ἐγκαινίων, δεινὸς δὲ, ὡς τὰ περὶ τρι-
20 ἄδος· οἷδεις δὲ οὕτως αὐτάρκης, ὡς εἰδέναι τοὺς αὐτοῦ
χαρακτῆρας ἀκριβῶς· ποῦ μὲν γὰρ κατὰ τὰ προοίμια
ἐμμένει καὶ ἐπεξεργάζεται, ὡς ἐν τῷ περὶ φιλοπτωχίας
πόρρωθεν δοκῶν ἀπὸ τῆς ἀπαριθμήσεως τοῦ πράγμα-
τος ἄρχεσθαι, τὸ δ' οὐχ οὕτως ἔχει, ὅτι καὶ αἰτιατικαὶ τῆς
25 ἀγάπης πᾶσαι αἱ ἀρεταί, καὶ οὐ κατὰ περιβολὴν, ἀλλ'
εὐκρίνειαν ἀμίμητον καὶ ὑψηλὴν· τὸ δὲ ἐνδιάθετον καὶ
οἰκτρὸν· οἷον θαυμάσειε δ' ἂν τις τοῦ Θεολόγου τὴν
ἐπιστήμην καὶ τὴν περὶ λόγους ² ἔξιν ἀπὸ πολλῶν μὲν,
δύο δὲ μάλιστα, τῆς τε μίξεως τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν δο-
30 γμάτων, μὴθ' ὅτε πανηγυρίζει τῶν θεολογικῶν καὶ τῶν
ἄλλων ἰδεῶν ἀπεχόμενος, μὴθ' ὅτε τι ποιῶν ἄλλο ταυ-

2 Cod. περιλογίαν.

τα παρωθῶν· δικανικὰς γὰρ καὶ συμβουλευτικὰς προ-
 τείνων ἀντιθέσεις πανηγυρικὰς ἐπάγει τὰς λύσεις, ὡς
 ἐν τῷ τῶν γενεθλίων, ὅταν λέγῃ, καλὸν μὲν τὸ φυτὸν,
 εὐκαίρως μεταλαμβανόμενον, οὐ καλὸν δέ, ἀκαίρως, καὶ
 οὔτε φυτευθὲν ἀπ' ἀρχῆς κακῶς, οὔτε ἀπαγορευθὲν 5
 φθονερῶς. διλημμάτων γάρ ἐστι ταῦτα λύσεις. Προκα-
 ταρκτικὰ μὲν οὖν τῶν αὐτοῦ λόγων ἐστὶν ἐν προοιμίαις,
 καὶ ταῖς τούτων οἰκονομίαις, πιστωτικὰ δὲ ἐν τοῖς ἀγῶ-
 σιν· ἀντιθέτων δὲ λυτικὰ ποτὲ μὲν πρὸ τῶν ἀντιθέσεων,
 ποτὲ δὲ μετὰ ταῦτα, ποτὲ δὲ καὶ τούτων χωρὶς· ἐν τοῖς 10
 ἐπιλόγοις δὲ οὐ χρονοτριβεῖ, ἀλλὰ καὶ ἐν τούτοις σύμ-
 μετρά ἐστι, νῦν μὲν συστρέφων τὰς ἀποδείξεις κατὰ διά-
 νοιαν καὶ καταδρομὴν ποιούμενος, ποτὲ δὲ τοῦ παθητι-
 κοῦ μερίζων τὰς διατυπώσεις οὐ μόνον ἐν ἐπιλόγοις, ἀλ-
 λά καὶ ἐν τοῖς ἀγῶσι θαυμαστός ἐστι καὶ παράδοξος καὶ 15
 πάντων τῶν ἐν λόγοις κρατῶν, ἥδη δὲ ποτὲ καὶ δι' ἐνὸς
 κεφαλαίου τοῖς ἄλλοις ἐπιφωνηματικῶς χρησάμενος πέλ-
 γος ἠνέωξε λόγου, ὡς ἐν τῷ ἀπολογητικῷ διὰ μόνου τοῦ
 χρώματος, καὶ τὸν συντακτῆριον διὰ τοῦ ἀντιστατικοῦ
 τῷ συντελεῖ τῶν καλῶν. Θεῶ χάρις.

20

Συνόψως Ἑρμογένους τέλος.
 τέλος τέλος
 τέλος.

II.

Μῦθος ἐστὶ λόγος ψευδῆς, εἰκονίζων ἀλήθειαν, καὶ
 διαιρεῖται εἰς ἡθικὸν, ὅταν ἄλογα πρὸς ἄλογα φθέγγων- 25
 ται, εἰς λογικὸν, ὅταν λογικοὶ πρὸς λογικοὺς, καὶ εἰς
 μικτὸν, ὅταν λογικοὶ πρὸς ἄλογα. Ἡ παραινέσις τού-
 του προταττομένη προμύθιον λέγεται, ἐπιταττομένη δὲ

ἐπιμύθιον. Sequuntur definitiones progymnasmatum ab iis, quae Cod. 1461. continentur, parum differentes. Transit inde ad ἐξέτασιν προσώπων et πραγμάτων et a Folio 69—86. Synopsis rhetoricae Hermogenis exhibet.

- 5 Explicit: Ὁ κάλλιστος πανηγυρικός ταῖς μὲν τὸ μέγεθος ποιούσαις ἰδέαις πλὴν σφοδρότητος καὶ τραχύτητος γίνεται πάσαις. ¹ Διήκειν δὲ πῶς χρὴ διὰ τούτων τὴν ἀφέλαιαν, μὴ ἐλαττουμένην αὐτῶν, ποσότητος ἔνεκα, πλὴν ὅπου καθαρῶς ἐξαίρειν τὸν λόγον εἰς σεμνότη-
- 10 τα δεῖ. Αἱ γλυκύτητες δὲ, εἴπερ καὶ ἄλλοθι πού, καιρὸν ἐνταῦθα ἔχουσι μάλιστα, αἱ τὸν ἄβρὸν καὶ ὥραϊον ποιῶσαι λόγον. Δεινότης δὲ ἡ μὲν κατὰ μέθοδον, ἥπερ ἡκιστὰ ἐστὶ φανερά, πάντως ὑπεστί καὶ τῷ πανηγυρικῷ· ἡ δ' ἄλλη ἐν τούτῳ οὐδαμῶς· γοργός γε μὴν ὡς
- 15 ἐλάχιστον ἐν πανηγυρικῷ λόγῳ ὁ λόγος εἶναι ὀφείλει· ἀφήγησις γάρ ἐστι σχεδὸν ἅπας, τοῖς δὲ ἄλλοις εἶδεν ἢ καὶ μέρεσι τοῦ πολιτικοῦ λόγου παραπλησίως χρῆται ὁ πανηγυρικός, καθάπερ ὁ συμβουλευτικός καὶ ὁ δικανικός.

1 Cod. πάσης.

ΙΩΣΗΦ ΤΟΥ ΡΑΚΕΝΔΥΤΟΥ ΣΥΝΟΨΙΣ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ.

Josephi Rhacendytæ nomen silentio prætereunt plurimi historiae litterariae scriptores. Solus Fabricius Bibl. Gr. T. XII. p. 639. de medicis Graecis disserens, Josephum Rhac. Actuarii [qui circa A. C. 1300 vixit] et Apocauchi, qui apud Joannem Cantacuzenum gratiosus fuit, præceptorem fuisse tradit. Quantum ex iis, quæ de vita sua ipse refert, intelligimus, in Ithaca insula natus fuit, sed vitæ contemplativæ dulcedine allectus patrium solum reliquit, habituque monachico sumto peregrinari coepit. Multis urbibus peragratîs Constantinopolem, omnis doctrinæ sedem, diu vehementerque desideratam, venit, ibique virorum summa doctrinæ laude florentium scholas adivit; sed quum propter ingenii imbecillitatem progressus satis mediocres faceret, compendio Rhetoricæ compilando sibi ipse satisfecit: medicæ artis, quam in titulo libri sui jactat, in prolegomenis nullam mentionem fieri, valde miror.

Epitome ejus exstat in Bibl. Vindobonensi, teste Nesselio IV .p. 41. n. LXX. Coll. Lambecio VI. p. 112. et Jo. Boivinio ad Nicephorum Gregoram p. 778. Equidem eam descripsi e codice Veneto, quo hæc editio tanquam funda-

Rhetor. III.

30

mento nititur. Passim contuli Codicem Vatic. 1361. fol. chart. sec. XVI. litteris minutissimis pessime scriptum, et tres Mediceos, chartaceos, sec. XV. Plut. 58. 2. [Med. 1.] Plut. 58. 21. [Med. 2.] Plut. 58. 1. [Med. 3.] Praeterea capita nonnulla in Ven. 444. et Par. 2918. diversis commentationibus rhetoricis inserta inveni, sine dubio ex eodem, quem Josephus noster expilavit, fonte desumta. Capita *περὶ σχημάτων* et *περὶ τρόπων* cum aliis de eadem re commentationibus ad verbum consentientia ad Volumen octavum rejeci.

Ι Α Τ Ρ Ο Υ

ΙΩΣΗΦ ΠΙΝΑΡΟΥ ΡΑΚΕΝΔΥΤΟΥ.

Ἐμοὶ δ' ἄρα καὶ λίαν ἐπέραστος ἔδοξεν ὁ κατὰ
 θεωρίαν βίος καὶ ἀπαθής, καὶ κρείττων πολλῶ μετασχεῖν
 ἀνθρώπῳ, ἥγουν ὁ πρακτικὸς, ὅσος γε ὁ πολιτικὸς τε 5
 καὶ μετριοπαθής, ὧν δὴ καὶ ὁ Σταγειρόθεν σοφὸς τὴν
 ἀνθρωπίνην δίαίταν ἐξαρτᾷ. Τὸ δὲ αἷτιον ἡ περὶ τοὺς
 βίους ἀρχῇθεν ἡμετέρα κρίσις, ὅτι ὁ μὲν θεωρητικὸς οὗ-
 τος μόνῳ τῷ λόγῳ διαφερόντως ἀποκεκλήρωται, καθ' ὃν
 τις ἀξιώθεις ζῆν, θεοῦ δηλαδὴ τυχὼν ἵλεω ὄρει μὲν ἐκεί- 10
 νῳ προσβαίνει Σιών, καὶ πρὸς τὰ ἄνω πτερούσσεται καὶ
 μετέωρος φέρεται, βλέπων ἐκεῖθεν καθαρῷ ὄμματι δια-
 νοίας τὸν τῶν ἀνθρώπων ταλαιπώρων βίον, ὅσου τε ἰλίγ-
 γου καὶ ζάλης πεπλήρωται, καὶ τὰς ἀχράντους ὅσον τὸ
 κατ' αὐτὰς ψυχὰς, ὅπως τῷ ὀστέινῳ ² δὴ κελύφει συν- 15
 δεδεμέναι τῷ σώματι, κατασπῶνται βιαίως τῆς ἀνέτου
 διαγωγῆς, καὶ ταῖς τοῦ σώματος ἀταξίαις συμφέρωνται,
 οὐκ ἐώμεναι βλέπειν αὐτὸ δὴ τὸ ὄντως ὤν, τὸ ὄντως κα-
 λὸν καὶ ἐπέραστον, ᾧ δὴ καὶ τὸ πτερόν ἐκείνων κουρί-
 ζεται, καὶ οὕτως τοὺς τῶν ἄλλων βλέπων κλυδωνισμούς 20
 καὶ τὸν τῶν ἀλλοκότων ³ πραγμάτων τάραχον, πολλῶν

1 Prolegomena haec solo Med. 3. continentur. 2 Med.
 στρεῖνῳ scripsi ὀστέινῳ. 3 Med. ἀλωκότων.

γε ὄντων καὶ διαφόρων καὶ δεινῶν ψυχῆς φθορὰν ἀπεργάσασθαι, ὧν ὁ παρὼν ἐμπέπλησται βίος. Μακαρίζει μὲν ἑαυτὸν τῆς ἀπαρχῆς τῶν τοσούτων κακῶν, οἰκτείρει δὲ τοὺς ἄνω καὶ κάτω στρεφόμενους καὶ μὴ δυναμένους ὅλως ἀνακύψαι τῶν δυσχερῶν, καὶ τὸ ὄντως ποθῆσαι καὶ ζητῆσαι καλὸν, διὰ συνεθισμόν τῶν κακῶν ἴδιον στέργοντας ὀλεθρον, καὶ τῆς μακαρίας ἀποπλανωμένους διαγωγῆς, λογιζόμενους ὡς ἰστώτα τὰ φεύγοντα, καὶ τὰ ρέοντα μόνιμα· μόνος γὰρ ἐκεῖνος λόγῳ ζῶν ἀσχέτως καὶ θεωρίας ἀκραιφνοῦς ἐπιβαίνων γεφύραις χρώμενος, ἔστιν, ὅτι καὶ τοῖς παθήμασι τὸ διανοητικὸν ἐξάπτουσι καὶ καθαιρουσιν· οἶδε μὲν ἀληθῶς τὸ καλὸν, οἶδε δὲ καὶ τὸ αἰσχρὸν, καὶ τῷ μὲν προστίθεται, τὸ δ' ἀποπέμπεται· ὁ δὲ γε μετριοπαθὴς τε καὶ πολιτικὸς τὰ πολλὰ τῷ χει-
 ρονί σύνεστι τῆς ψυχῆς μέρος, τὸν ἀκραιφνή λόγον μὴ φθάσας, καὶ τὸ κατ' ἐκεῖνον διοικεῖται, ὃς ἀκούει μὲν τοῦ λόγου, παρακούει δὲ κατὰ τοὺς ταχεῖς τῶν ὑπηκόων, οἱ πρὶν ἀκοῦσαι πᾶν τὸ λεγόμενον ἐκθιέουσιν· ὅθεν καὶ ὡς ἀνθρώπων λόγου καὶ τῶν ἐκεῖθεν εἰσηγήσεων ἑαυτοῦ
 ῥυθμίζει καὶ τοῖς καλοῖς προβαίνειν ἐθέλει, ἀλλ' ἀποδυσπετεῖ πρὸς τὰ κάλλιστα, δι' ἣν ἀνωτέρω αἰτίαν εἰρήκα-
 μεν, καὶ πολλῶν κατευστοχεῖ, πολλῶν δὲ καὶ ἀποτιγχνάνει, τοὺς τοῦ λόγου ῥυτῆρας δακῶν καὶ καθ' αὐτὸν ἀκαθέκτως φερόμενος. Ἐπαινετὸς μὲν οὖν διὰ ταῦτα
 καὶ οὗτος, εἰ καὶ μὴ πάντως μηδὲ τελέως προσέσχθηκε τῷ καλῷ. Τούτοις δὴ τὸν ἐμὸν βίον ἀρχῇθεν συστρέφων τοῖς λογισμοῖς, ἐξότου περ καὶ φρονεῖν ἠρξάμην, εἰ καὶ μὴ ὅσον ἔδει κατανενόηκα, ἀνὴρ παρὰ πατράσι μὲν καὶ γεννηθεῖς καὶ τραφεῖς, οἷς μέτριος μὲν ὁ βίος, μέτρια
 δὲ τὰ ἐπιτηδεύματα, ἐκ δὲ τῆς μικροτάτης καὶ κραναῆς Ἰθάκης ὀρμώμενος, καὶ παρήμι τὰ ἐκεῖνης, ὡς ἂν μὴ τοῖς οἰκείοις πλέκων τὸν ἔπαινον ἢ τὸν ψόγον ὑποπτευ-
 θείην. Τούτοις τοίνυν ἐνασχολήσας τὸν νοῦν ἀρχῇθεν,

ὥς οἷόν τε ἦν ἐμοὶ τῷ τότε διαιρεῖν καὶ διακρίνειν τὸ τε
 σύννοικον καὶ μὴ, καὶ τὸ μὲν ἄνω τιθεῖς, τὸ δὲ κάτω,
 τὸν ἀπολαυστικὸν βίον δηλαδὴ, καὶ τὸ λοιπὸν τρίτον
 τάττων ⁴ ἐν μέσοις, τὸ μὲν πρῶτον ὑλικῶς ἡσπασάμην
 καὶ ἐθέμην προὔργου τῶν ἄλλων, καὶ διαφερόντως ἐν- 5
 στερνύσασθαι πάσῃ σπουδῇ καὶ προθυμίᾳ κατένευσα, τὰ
 δὲ τοῖς βουλομένοις παρήκα· καὶ ἡ μὲν ῥοπή τῆς ψυχῆς
 καὶ τὸ ἐξ ἐμαυτοῦ τόσον· θεῶ δ' ἐπέτρεπον τὰ ἐμὰ, καὶ
 προσελιπάρουν, ἐκεῖθεν τῷ σκοπῷ γενέσθαι βοήθειαν·
 μέντοιγε καὶ συναίρεται μὲν τὸ θεῖον ἐμοὶ τῆς προθέ- 10
 σεως, καὶ τί γὰρ ἂν τις ἕτερον εἴποι;· ὁδηγεῖ δὲ κρεῖτ-
 τον ἢ ὥστε καμὲ ἰσχύειν ἀνακηρύττειν τὸν ἔλεον· καὶ
 πατρίδα μὲν ἐκείνην, πατέρας δὲ καὶ πᾶσαν ⁵ συγγένειαν
 καὶ συνήθειαν ἀφῆς ἐξενίτευσσα, καὶ ῥάκος ἐνδὺς πολλῶν
 μὲν ἀνθρώπων ἄστεα εἶδον, ὁμηρικῶς εἰπεῖν, ἀλλ' οὐ- 15
 τοιγε καὶ νόον ἔγνω· σκοπὸς δ' ἦν μοι, τάληθές εἰπεῖν,
 τὴν ἀρχῇθεν ἐπαύξειν πρόθεσιν, εἴ πη καὶ τινος ὁδη-
 γίας τύχοιμι σὺν θεῷ τῷ τῶν καλῶν ἀπάντων αἰτίῳ, ἐς
 ὅπερ καὶ κατὰ θυμὸν πράττειμι· τέλος ἐπιδημῶ καὶ τῷ
 τῶν λόγων ἐδάφει, τῇ Κωνσταντίνου, καὶ τοῖς ἐν ταύτῃ 20
 πνευματικοῖς καὶ σοφοῖς ἀνδράσι συγγίνομαι. Παρὰ
 τούτοις ¹ μὲν οὖν ἦν τελιοποιοῦν εἶδος διαφόρου παιδεύ-
 σεως· ἐμοῦ δὲ τὸ ἐνεργὸν τῆς ὕλης πάντως ἀπὴν· κα-
 κεῖνοι μὲν, ὡς ἡ κατ' αὐτοὺς ἕξις ἐδίδου, οὐδὲν ἦν ⁶ παι-
 δίας λόγου καὶ ἀρετῆς εἶδος, ὃ μὴ προὔφερον· καὶ μάλα 25
 καλῶς καὶ ἐντέχνως ἐπετίθουν· ἀλλ' ἀπούσης τῆς ἐπιτη-
 δειότητος, τὰ τῶν ἀγαθῶν εἶδη ἀρετῆς τε καὶ λόγου δη-
 λαδὴ οὐμενοῦν ἐντυποῦσθαι συνέβαινεν· ἐμοὶ μὲν οὖν
 ἱκανὸν ἐδόκει γοῦν σκοπὸς ἀγαθός, καὶ πρόθεσις ἑμμο-
 νος περὶ τὰ καλὰ, εἰ καὶ ἀμέτοχος μὲν παντὸς ἀγαθοῦ, 30
 ἄμοιρος δὲ ἀρετῆς, καὶ τῶν τοῦ λόγου καλῶν παντάπασι

4 Med. θᾶπτον.

5 Med. πάσας.

6 Med. ἐν.

ξένος ἦν· οὐδὲν δὲ πρὸ τούτων ἄλλο τι κρεῖττον καὶ
θαυμασιώτερον οὔτε πρεσβεύων ἦν, οὔθ' ἡγούμενος· τὸ
γὰρ ἐξ ἀρχῆς ποθητὸν ἐμοὶ, εἰ καὶ οὐδόλως ἀφῆγμαι εἰς
ἀ δι' ἐφέσεως εἶχον· ἀλλ' οὖν οὐδαμῶς τινι τῶν κατὰ
5 τὸν ⁷ βίον ἀνιερῶν τῶν πολλάκις προσπιπτόντων ἐκκέ-
κρουσται· ἀλλ' ὁ αὐτός εἰμι τῇ προθέσει, εἰ καὶ τοῦ
τέλους δι' ἀνεπιτηδειότητα φύσεως καὶ προαιρέσεως ῥα-
θυμίαν διήμαρτον. Δὴ δὲ θεός ποτε πρὸς τὸν σκοπὸν
καὶ τὸ τέλος ἀγαθὸν· τῷ γὰρ κρούοντι ἀνοιγέσεται, τὰ
10 θεῖα λέγουσι λόγια· ⁸ ὁ δὲ τέως ἐπῆλθέ μοι πράξαι,
ὥσάν ἐκκλίνοντι καὶ τὴν ἐν πολλαῖς βίβλοις ἀσχολίαν,
καί γε αὐτίς ἐχομένῃ τῶν ἐξ ἀρχῆς· οὐδὲ γὰρ ἀρετῆς καὶ
τῆς κατ' αὐτὸν ἐπιμελείας τὴν τοῦ λόγου προδήσομεν,
ἀλλ' ἐκείνη τὰ πρῶτα τούτου φερέτω, καὶ ταύτης ἀνα-
15 χάριν τὰ τῆς λογικῆς συστελλέσθω παιδεύσεως. Ὁ γοῦν
τέως κατεπράχθη μοι, τοῦτό ἐστιν· ἐνέκυψα βίβλοις σο-
φῶν διαφόροις πραγματείαις ἐσχολακώτων, καὶ ὁ μὲν τὴν
πυρίπνουν ῥητορικὴν συνεπτυγμένως ἀναφυσῶν οἷον τῷ
λόγῳ καὶ σπινθῆρα λαμπρὸν ἐξανάπτων συνήψεως, ἐπὶ
20 τοῖς λοιποῖς τῶν μαθημάτων οὐδ' ἔκταρ⁹ τὸν νοῦν ἐβαλ-
λεν· ⁹ ὁ δὲ τὰ τῆς λογικῆς φιλοσοφίας, καὶ μὴν καὶ τὰ
τῆς φυσικῆς φιλοσόφως καὶ γενναίως διήει, τὸ δὲ γε
κρεῖττον τῆς λογικῆς μέρος, λέγω δὴ τῆς πάσης ἐπιστή-
μης ἀρχὴν, τὴν περιάλητον ἀποδεικτικὴν, ἔτι δὲ μὴν
25 καὶ τὴν πολυθρύλλητον καὶ χαριεστάτην διαλεκτικὴν πα-
ρελίμπανεν ὕψος, καὶ τὸ κάλλιστον τῆς φιλοσοφίας ὄρ-
γανον· προσέτι δὲ καὶ τὴν τετρακτὴν τῶν μαθημάτων
ἀνακινῶν τῇ μὲν συνήψει τὰ τούτου ὄργια εὐπερίγραπτα
καθίστα, τὴν δ' ἐπὶ πλέον ἀνάπτυξιν παρ' οὐδὲν ἐτίθει,
30 ὡς πόρρῳ συνόψεως· ἕτερος τὰς τοῦ ἀνθρωπείου σώματος

⁷ Cod. τῶν βίου.
ἐβαλλεν.

⁸ Matth. VII. 8.

⁹ Cod. δ'

ἐκφάσεις¹ καὶ ἀλλοιώσεις, καὶ πάθη καὶ μέρη καὶ μόρια κατὰ λεπτὸν διαρθρώσας, περὶ ψυχῆς τι εἰπεῖν ἀπενάρκησεν· ἄλλος περὶ μόνης ψυχῆς ἀκριβῶς διελθὼν, περὶ τῶν τελειουσῶν αὐτὴν, πράξεώς φημι καὶ θεωρίας, αἰτι-
 νες εἰς ἀρετὴν καὶ πίστιν ἀνάγονται, οὐδ' ὅτιοῦν διὰ⁵
 φροντίδος πεποίηκεν· εὐφυῶς δὲ πάντες καὶ ἀναγκαίως
 περὶ τῶν κατεπειγόντων διεξερχόμενοι, ἀντιλογίας ἐκείνας
 καὶ δεινὰς ἀντιθέσεις καὶ ἀποδείξεις τοῦ Σταγειρίτου
 διὰ κόρον παρέλειψαν. Ταῦτα δὴ πάντα διελθὼν ἐγὼ
 μετὰ τὰς διεξοδικὰς ἀνελίξεις¹⁰ τῶν παθημάτων, θέλων¹⁰
 ἐκφυγεῖν τὸ κενόσπουδον, ἔνθεν μὲν τοῦτο, ἔνθεν δ'
 ἐκείνο, ἄλλοθεν δ' ἄλλο, καὶ αὖθις ἀλλαχόθεν ἕτερον
 συνερανισάμενος καὶ συνθεῖς ὅστέα εἴποι τις προφητῶν
 πρὸς ὅστέα καὶ ἁρμονίαν, ὁλομέλειάν τινα μίαν καὶ συνε-
 χῇ ἐκ πολλῶν καὶ διαφόρων πραγματειῶν μίαν ταύτην¹⁵
 συνεστησάμην, καὶ ὡς εἰκόνα φιλοσοφίας καὶ μαθημά-
 των τὴν παροῦσαν ἀνεβίβλωσα βιβλόν, ἣ δὴ καὶ τις ἐνα-
 τενίζων, ὅσάκις ἐθέλοι, οὐ μικρὰ ζητήσῃ, οὐδὲ περι-
 θρέξεται κύκλῳ, ἀλλ' αὐτόθεν ἔξει τὸ χρήσιμον· μιμή-
 σται δ' αὕτη τὴν παρ' Αἰγυπτίοις τοῦ Ἑρμοῦ διπρόσω-
 πον εἰκόνα, νεανικὰ μὲν καὶ γενναῖα ἀπανταχοῦ κεκτη-
 μένη τὰ θεωρήματα, πρεσβύτατα¹² δέ γε καὶ χρόνῳ καὶ
 τιμῇ καὶ ἔξει φέρουσα τὰ νοήματα· ἐπιβαλεῖ δ' αὖθις
 συντόμως καὶ ἀπαλλάξει τάχιον, ὥς μήτε τριβὴν καὶ ἀσ-
 χολίαν τὴν βραδύτητα ποιοῦσαν, τῶν ἄλλων ἀναγκαίων²⁵
 ὄντων ὡς εἰκὸς πόρρῳ ποιεῖν, μήτ' αὖθις τῶν καλῶν
 ἀνήκουον¹² μένειν τὸν τῶν καλλίστων φιλοθεάμονα, ἀλ-
 λά διὰ ῥαδίας καὶ ταχυτάτης τρίβου τὰ τίμια ἐκπορεύε-
 σθαι· οὗτος ὁ σκοπὸς, τοῦτο τὸ περὶ τὴν βιβλόν ταύτην
 μυστήριον· οὐδὲ ἦν γὰρ, οὐκ ἦν Ῥακενδύτην ὄντα καὶ³⁰

10 Med. ἀνελίξεις.
 νήκιον.

11 Med. πρεσβύτα.

12 Med. ἀ-

ψυχῆς δι' ἀρετῶν πρὸς τοῦ ἐπαγγέλματος ἀπαιτούμενον,
 τελειότητα, τῆς ἐμότητος καὶ πολυπόνου καταρξάσθαι
 τα πρακτικῆς, λόγοις διεξοδικωτέροις σχολάζειν καὶ κατα-
 τρίζειν τὸν βίον, οὓς ἀρχῇθεν ἠγάπησα, ἀλλ' ἀγαπητὸν,
 5 εἰ καὶ ποτέ τις κατ' ἄνεσιν ἀναγκαίαν ἀναπτύξας τὴν
 βίβλον, ἐκ τοῦ παραχρῆμα τὸ χρήσιμον λήψεται καὶ
 ἀναξωπυρήσει τὸν πόνον, καὶ τὸν κατὰ πόδας οὐ κατα-
 στήσεται· οὔτε γὰρ πυρὸς χρήσις ὑπὲρ τὸ μέτρον συνῆ-
 σεν, ἀλλὰ καὶ μῶμον τῷ πλησιάζοντι ἐλυμήνατο, οὔτε
 10 μαθημάτων ὑπὲρ τὸ δέον ἀνάπτυξις τοῖς ἄλλοις τὸ προη-
 γούμενον ἔχουσι καλῶς ἂν ἔχοι καὶ λίαν ἀσφαλῶς τε καὶ
 ἐπαινετῶς. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν οὖν οὕτως ἐμοὶ καὶ συνῆ-
 κται καὶ σεσαφηνίσται κατὰ δύναμιν· ἱκετεύω δὲ καὶ τοὺς
 ἐντυγχάνοντας τούτοις, εἰ μὲν εὐρίσχοιεν¹³ τινα καὶ αὐ-
 15 τοὶ ἐκ τούτων ὠφέλειαν, πολλὴν τὴν δοξολογίαν προσά-
 γειν τῷ τῶν ἀπάντων ἀγαθῶν δοτῇρι καὶ παροχεῖ θεῷ·
 ἡμῖν δὲ τοῖς ἐν τέλει ἀδελφικὴν καὶ μόνην ἀπονέμειν
 εὐχὴν· εἰ δ' οὖν ὥσπερ πᾶσα παθεῖν ἀνάγκη, ὥς ἐξ ἀμα-
 θουῶς διανοίας καὶ ἀσθενοῦς ὀργάνου προενηνεγμένων,
 20 συγγνωμονεῖτωσαν, δι' ὠφέλειαν καὶ μόνην ἐμὴν ταῦτα
 συνειληχότι καὶ συνεψίσαντι, καὶ διορθούτωσαν ἡπίως¹⁴
 τὸν οὐκ ἐθέλοντά τι τῶν συμφερόντων ἀγνοεῖν, καὶ χει-
 ραγωγείτωσαν συμπαθῶς καὶ ἀδελφικῶς τὸν ὀρθῶς βαί-
 νειν ἐπιθυμοῦντα.¹⁵ Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Θεῷ
 25 δὲ τῷ ἐν μονάδι φύσεως καὶ τριάδι ὑποστάσεων ὕμνου-
 μένῳ καὶ προσκυνουμένῳ, δόξα, τιμὴ, προσκύνησις, νῦν
 καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.

13 Med. εὐρίσκει ἔν.
 ἐπηράτως, posui ἡπίως.

14 Med. ἡπερα. fort. scribendum
 15 Med, ἐπιθυμοῦντι.

Τοῦ αὐτοῦ στίχοι λαμβικοὶ περιέχοντες
ἐν ἐπιτομῇ τὴν ἅπασαν ὑπόθεσιν καὶ δύνανιν
τῶν ἐγκειμένων τῇδε τῇ βίβλῳ εὐσυνάπτων
μαθημάτων.

Ὅρῶν θεατὰ βιβλὸν ἡὐτελισμένην 5
Μὴ παραδράμῃς τῶν γεγραμμένων λόγους,
Ἄλλ' εἶγε πολλαῖς μὴ προσανέχειν θέλεις
Βίβλοις τὰ πολλὰ καὶ δαπανᾶν τὸν χρόνον,
Κενὸν τιθεῖς σπούδασμα πάντα τὸν βίον·
Ποθεῖς δ' ἔχειν ἄριστον ἐν βραχεῖ τύπον 10
Ἡθῶν, ἔργων, λόγων τε καὶ θεωρίας,
Κόλπους ἔρευνῶν τοὺς ἐμοὺς πόθου τύχης.
Πηγὴ γάρ εἰμι παγκάλων σοφῶν λόγων,
Οἷς ἄρδεται νοῦς καὶ ποτίζονται φρένες,
Καὶ κόσμον ἦθη τὸν πρέποντα λαμβάνει. 15
Πάσας γὰρ ἔνδον τὰς ἐπιστήμας φέρω,
Κατὰ τρόπον πρέποντα συντεταγμένας,
Νοῦν γῆθεν ἀνυψούσας εἰς πόλου πλάτη.
Ἐγὼ γὰρ ἰδοὺ τὰς ἀπαρχὰς τῶν λόγων,
Τὴν ῥητορικὴν ἐν βραχεῖ συνηγμένην, 20
Γλῶσσαν παροτρύνουσαν ἀτρέστως λέγειν,
Πυρὸς μένει πνέουσαν ὅπου τις ἔφη,
Θεμεθλον ¹ ὥσπερ ἀκλόνητον τῶν λόγων.
Στεφάνους στάσεις φέρουσιν ἡδραιωμένας·
Μακρὰς τὰς εὐρέσεις τε καὶ πολυτρόπους, 25
Μεθ' ὧν χορείαν ² ἰδεῶν καλλιφραδῶν.
Ἔτι τε δεινотάτην τεχνιασιάν.
Ὅργανον εὐθύς τῆς λογικῆς τὸ κλέος,
Ἡ συλλογισμῶν πλεκτάνη καὶ σφενδύνη.
Ἀντιθέσεις τε καὶ στροφὰς τὰς ἐν λόγοις 30
Δυσσεξοδεύτους λαβυρινθώδεις ἄγαν
Δεινῶς ἀνατρέπουσα λίαν ἐντέχνως.
Νόθους ἀποπτύουσα, τοὺς δ' αὖ γνησίους

1 Med. θεμιθλον.

2 Med. χορείαν.

- Ποθοῦσα καὶ στήργουσα καὶ κολπουμένη.
 Κανὼν ἀκριβῶς τοῦ σοφοῦ τεχνογράφου,
 Λίθος δοκιμάζουσα Ἀνδία λόγους,
 Αὔχρημα τερπνὸν τῶν Σταγειρίτου βιβλίων.
 5 Βοή καταπλήττουσα τοὺς ἐναντίους.
 Φρικτὴ βελῶν φαρέτρα τοῖς ἀλλοτρίοις.
 Χρηστῶν ταμίον ὀργάνων τῶν ἐν μάχαις.
 Ἄθρει θεατὰ καὶ φυσικῶν τοὺς λόγους,
 Ἄνωθεν ἐκλύμποντας ἐκ τῶν ἀδύτων,
 10 Τῆς πανσθενουργοῦ καὶ σοφῆς πανταϊτίας,
 Καὶ μέχρι γῆς πυρὸς τε καὶ τῶν ἐν μέσῳ
 Ἰκνουμένους νεύματι τοῦ παντεργάτου,
 Πέρατα καὶ σχήματα καὶ διαστάσεις,
 Ὅρους, ἀριθμοὺς, ἰδίας διαφόρους,
 15 Ῥυθμοὺς, κινήσεις, ἡρεμίας καὶ στάσεις,
 Ποιὰ, ποσὰ, χρώματά τε ποικίλα,
 Διδόντας αὐτοῖς ποικιλοτρόπως ἄγαν,
 Καὶ τὴν ἀκαλλῇ τρύγα τῶν ὄντων τέως,
 Εἰς τάξιν ἀμείβοντας εἰδὼν κοσμίως,
 20 Ζώων φυτῶν τε καὶ βοτανῶν καὶ λίθων.
 Βροτῶν ὑπερβαίνοντα γινῶσιν καὶ λόγον.
 Φύσις γάρ ἐστιν ὄργανον τεχνουργίας,
 Τῆς παραγωγῆς τῶν ἀπάντων αἰτίας.
 Μὴ δὴ παρέλθῃς καὶ φύσιν τὴν ἰδίαν,
 25 Ἄνθρωπε, μαθεῖν αὖθις ἐκ τῶν κειμένων.
 Ἄλλ' εἶγε ταύτην ἀσφαλῶς γινῶναι θέλεις
 Πρόκυψιν, ἰδοὺ τὰ γεγραμμένα σκόπει.
 Περὶ ψυχῆς γὰρ οὐσίας ἀσωμάτου
 Καὶ πηλίνου σώματός εἰσιν οἱ λόγοι.
 30 Ἄμφω δὲ πράξεις, ἔργα, δυνάμεις, πάθη,
 Ἰδία καὶ κοινὰ τε καὶ κατὰ μέρος,
 Ἀριστα δεικνύοντες ἐντέχνως λίαν.
 Καὶ δοξάσεις μάλιστα τὸν κοσμεργάτην,
 Ἀρξέητον ἰδὼν δημιουργίας τρόπον,
 35 Καὶ κρῖσιν ἀσύγχυτον ἐξ ἐντεχνίας 3

3 Med. ἐντεχνίαις.

Εἶδους νοητοῦ καὶ παχυτάτης ὕλης.

Οἶμαι σε καὶ γὰρ αὐτόπῳ⁴ τεθηπότα

Δαυὶδ τὰ βῆτα κατὰ νοῦν ἀεὶ στρέφειν.

Ἐξῆς δὲ τούτων ἡ τετράς μαθημάτων

Δίκην κλίμακος ἐν μένῳ πως κειμένη

5

Τῶν φυσικῶν ὁμοῦ τε καὶ νοουμένων

Θαυμασιῶς ἀγει σε καὶ κατὰ λόγον,

Ἐκ τῶν ὑλικῶν εἰς αὐλὸν οὐσίαν.

Ὡς πού τις ἐφθέγγετο τῶν σοφῶν πάλαι·

Ἄνελθε λοιπὸν καὶ ταπεινὰ μὴ φρόνει,

10

Κτίσματα λιπῶν καὶ λόγους τούτων κάτω,

Τὸν νοῦν τὸν οὐράνιον ἐξάρas ἄνω,

Ζητοῦντα καλῶς τοὺς ψυχотρόφους λόγους

Τῆς ὑποποιοῦ πρακτικῆς καὶ δογμάτων.

Ἐξῆς μὲν ἡθῶν καὶ λόγων καὶ πρακτικῶν.

15

Χάριν ἀπαντλήσεις ἀφθονωτάτην.

Τέθριππον εὐρὼν ἀρετῶν ὑπερτάτων.

Ἄρμα φαεινὸν, σεμνόν, οὐρανοδρομίον,

Ἄρμα φλέγον κάκιστα δαιμόνων σίφη,

Κατάγων αὐτοὺς μέχρις Αἰδου πυθμένος,

20

Πιστοὺς δ' ἀνάγων τῶν ὀρωμένων ἄνω,

Ἐν ᾧ καθήσους καὶ κρατήσας ἡνίας,

Ὡς πρὶν Ἥλίας Θεσβίτης⁵ ὁ πυρίπνοος

Κούφως ἐπαρθεὶς γῆθεν ἀπτέρῳ τάχει.

Πόλου τὰ λαμπρὰ καταλάβης χωρία,

25

Ἐνθα κατιδὼν ἀγαθῶν εὐδενδρίαν,

Κήπου νοητοῦ, τοῦ παραδείσου λέγω,

Καρποὺς ἀρίστους καὶ τρυγήσεις καὶ φαγεῖς,

Καὶ τὸν φυτουργὸν εὐλογήσεις δεσπότην,

Ἀφ' ὧν δ' ἀμυδρὰς εἰκόνας τε καὶ τύπους

30

Ὡς ἐν κατόπτρῳ τῆς διανοίας βίβλῳ

Λάβης ἀληθῶς⁶ τῆς θεοῦ φαντασίας

Ἐκ τῶν ἀληθῶν πνευματολήκτων λόγων.

4 Med. αὐτόπῳ. 5 Med. Θεσβητής 1 Reg. XVII. 1. Θεσβίτης. 6 Med. ἀληθῆς.

- Εἰ δ' οὖν, πόνον σώματος ἀργίαν ἄγεις,
 Καὶ τὴν λήχον αἰσθησιν ἄγχεις ἐμφόνης,
 Ἐνθα κακείθει ἀλόγως στροβουμένην,
 Ἄγαν ἀκρατῶς ἐμμένῳς οἰστρουμένην,
 5 Καταχαλῶσαν καὶ κατασπῶσαν κατὰ
 Οὐράνιον νῦν αἰθεροδρόμον φύσιν.
 Τῆς δ' αὖ γε φαντασίας ὄγκους ἔ καὶ τύπους
 Χρώματα πάντα καὶ πάσας διαστάσεις
 Στεφρῶς καθέλξεις κατὰ χώραν ἐμμένειν.
 10 Τὸν νοῦν δ' ἀμιγῇ παντός ὄγκου καὶ τύπου
Καθαρόν, ἀσύγχυτον, ἀπλοῦν καὶ μόνον
Εἰς ὕψος ἀρεῖς τοῦ θεοῦ θεωρίας.
 Παντως μνηθῆς, ὡς ἐφικτόν σοι, φίλος.
 Ἐν ἡσυχίᾳ σοῦ τοῦ νοῦς καταστάσει.
 15 Ἀρρήτα μυστήρια τῶν ἀποκρύφων.
 Τῆς προσκυνήτου πανοθενουργοῦ τριῦδος,
 Τὰ δ' εἰσὶ ταῦτα, καὶ σκόπει μετὰ δίους
 Ἐν αὐτολαμπέσι παράγωγον τῶν ὅλων,
 Ὅν αὐτύγαθον, αὐτόφως, αὐτουσίαν,
 20 Ἀναρχον ἀρχὴν, αὐθεδραστον αἰτίαν,
 Ζωὴν προαιώνιον ἀεὶ ζῶσαν,
 Δύναμιν ἀκάματον, ἄτρυτον κράτος,
 Ἀπειρίαν ἄπειρον, αὐταπειρίαν,
 Νοῦν δημιουργὸν, τεχνίτην παντεργάτην,
 25 Σοφίαν ἀνείκαστον, αὐτογνωσίαν.
 Πέρας ἀπειρότατον ἐξ ἀπειρίας.
 Αἴγλην μίαν τρίφωτον ἀπείρου φάους,
 Φῶς τρίτον ἀπλοῦν τῆς μιᾶς θεαρχίας,
 Ἐνωσιν ἀσύγχυτον ἀφράστῳ τρόπῳ,
 30 Διαίρεσιν ἄτμητον ἀρρήτῳ λόγῳ,
 Ἄτμητον ἀσύγχυτον ἀπλὴν τριάδα.
 Τριῶν ἀπείρων ἄπλετον συμφυΐαν.
 Πατὴρ, λόγος καὶ πνεῦμα, ταῦτα τὰ τρία,
 Ἐν τρισὶ μία φύσις, Ἐν δὲ τὰ τρία,

Ὡς δόξα, τιμή καὶ κράτος πρέπει μόνῳ.

Ἄει τε καὶ νῦν καὶ τὸν ἅπαντα χρόνον.

Τούτοις ἰθὺνών σαυτὸν οὐχ ἔξεις ψόγον,

Κλεινὸς τρόποις ἔσῃ δὲ καὶ σοφὸς λόγοις.

Εἰδὼς ἀκριβῶς τοὺς λόγους τῶν κτισμάτων.

Ἔτι τε τὸν κτίσαντα ταῦτα δεσπότην.

Μίμησο δ' ὧ τὴν Ἰωσήφ Ῥακενδύτου,

Μετὰ πόνου πλείστου με συνεταχότος.

5

ΣΥΝΟΨΙΣ ΤΗΣ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ.¹

Μέλημα καὶ φρόντισμα καὶ γλυκὺς πόνος
Οἰκτροῦ ² Πιναροῦ Ἰωσήφ Ῥακενδύτου.

C a p. I.

Ἀπροοιμιάστως ἐπὶ τὴν τῶν προοιμιῶν καὶ λόγων
 5 μητέρα ἐρχόμεθα, ὅπως ἡ πάντα λόγον προοιμιάζουσα
 ἀπροοιμιάστος ³ εἰκότως εἴη. Λέγομεν τοίνυν, ὅτι ὁ πο-
 λιτικὸς λόγος, ὅς ἐστι συμβουλευτικὸς, δικανικὸς καὶ ⁴
 πανηγυρικὸς, ἐμψύχῳ ἔοικε σώματι ζῶον· εὗρηται γὰρ
 ἐν αὐτῷ στάσις, εἰς ἣν ἀναχθῆσεται, καὶ ἀναλογεῖ τη
 10 διαπλάσει τοῦ σώματος. Ὡς γὰρ μέρη ἔχει τὸ σῶμα,
 οὕτω τὰ κεφάλαια ἡ στάσις τὰ ἑαυτῆς, πλήν ἄψυχα,
 οἷον εἰσιν οὕτως ἀνεπιχειρήτα ⁵ καὶ ἀκατάσκευα κείμενα·
 ἀλλ' ἔχει καὶ ἐκ τῶν εὐρέσεων τὴν ἐμψύχωσιν· εὗρηνται
 γὰρ ἐν ταύταις τὰ ἐκ τῶν ἕξ περιστατικῶν ⁶ ἐπιχειρή-

1 Vat. τοῦ Ῥακενδύτου εἰς σύνοψιν τῆς τέχνης τῆς καλουμέ-
 νης ῥητορικῆς. Med. 1. 2. σύνοψις τῆς ῥητορικῆς. Ven. Med. 3.
 σύνοψις ῥητορικῆς. 2 Med. 3. οἰκτροῦ. reliqui ἱατροῦ. 3
 Med. 1. ἀπροοιμιάστως. 4 καὶ Vat. om. 5 Med. 1. Vat.
 ἀνεπιχειρήτα. Ven. ἀνεπιχείρωτα. 6 Ven. Vat. Τί διαφέρει
 περίστασις ὕλης, ὅτι [haec in Vat. praefixa Ven. omittit] περί-
 στασις λέγεται, ὅτι ἐν αὐτῇ περιῖσταται καὶ συνέχεται πᾶσα πρᾶξις
 καὶ πᾶσα ὑπόθεσις, κατὰ ἀκριβεστέραν ἐπιβολήν· ὕλην δὲ [Ven.
 δὲ om.] λέγει τὴν ἐπακολουθοῦσαν ποιότητα τοῖς περιστατικοῖς,
 οἷον τόπῳ τὸ ἐπιτήδειον ἢ ἀνεπιτήδειον, [ἢ ἀνεπιτήδειον Vat. om.]
 χρόνῳ τὸ πρόσφορον ἢ ἀπρόσφορον· τρόπῳ τὸ δικαίως ἢ ἀδίκως,

ματα, ἐξ ὧν κατασκευάζεται τὸ κεφάλαιον καὶ αἱ ἐξ ἐργασίαι, ἡ ἐκ τοῦ μείζονος, ἡ ἐκ τοῦ ἐλάττονος, ἡ ἐκ τοῦ ἴσου, ἡ ἐκ τοῦ ἐναντίου, ἡ ἐκ παραβολῆς, καὶ ἡ ἐκ παραδείγματος. Αἱ δὲ ἐργασίαι ἕκαστον ἐπιχείρημα κατασκευάζουσιν, ὥς γίνεσθαι ταύτας λς'. Εὗρηται ἐπὶ 5 ταῖς ἐργασίαις τὰ ἐνθυμήματα, ἐκ τῶν ἐξ περιστατικῶν καὶ αὐτὰ λαμβανόμενα, ἅπερ δόξαν δριμύτητος 7 ἀποφέρονται συγκριτικῶς μεταχειριζόμενα, καὶ ἐφ' ἑκάστη ἐργασίᾳ χωροῦσι καὶ τὰ ἐξ ἐνθυμήματα, ὥς γίνεσθαι ταῦτα σις'. Ἐπὶ τούτοις κεῖνται τὰ ἐπενθυμήματα, δι- 10 πλῆ δηλονότι συγκριτικὴ ἐπίτασις, καὶ τὰ πλαστὰ, ὥς τὸ δεινὸν ἀδικεῖν τὴν 8 πατρίδα· τοῦτο κεφάλαιον· καὶ ταῦτα πολίτην, τοῦτο ἐπιχείρημα· ἐχθρὸν γὰρ ἀνεπιφθόρον ἀδικεῖν, τοῦτο ἐργασία ἐκ τοῦ ἐναντίου· καὶ τοιγε οὐδ' ἐχθρὸς τοιαῦτα ἂν ἐτόλμησε, τοῦτο ἐνθύμημα 15 ἐκ τοῦ πράγματος συγκριτικῶς παρεισαχθέν· σὺ δὲ πολίτης ὢν καὶ ταῦτα ἐν τοῖς μάλιστα παρ' αὐτῇ λογιζόμενος τοιαῦτα κατ' αὐτῆς ἐβουλεύσω, ὃν ἔδει ὑπὲρ αὐτῆς ἀγωνίζεσθαι· τοῦτο ἐπενθύμημα· ἔχει δὲ διπλὴν 9 τῆς συγκρίσεως ἐπίτασιν, καὶ ἐκ τοῦ πολίτης εἶναι καὶ ἐκ τοῦ 20 τιμώμενος ἐν αὐτῇ, καὶ ἐπὶ τούτοις τὸ πλαστόν· εἴτα εἴπερ μόνον ἠκούσθη παρὰ τινων φημισθὲν, ὅτι τοιαῦτα τολμήσεις, κατεδέξατό τις τὸν λόγον· οὐκ εὐθὺς ἐπὶ σὲ πάντες ὠρμήσαμεν; δεινὸν τοίνυν, εἰ μέχρι μὲν λόγου καὶ φήμης τοσοῦτον ἂν τὸν ὑπὲρ τῆς πατρίδος ζῆλον 25 ἐνεδειξάμεθα, προβάντος δὲ τοῦ ἔργου καταφρονήσαιμεν· ταῦτα πάντα τὸ κεφάλαιον ἐνεψύχωσαν, καὶ καλῶς ἐλέ-

προσώπων τὸ πένης ἢ πλοῖσις, καὶ ὅσα τοῖς προσώποις ἐπακολουθεῖ, γένος, φύσις, ἀγωγή· ὕλην ἕτεροι τὰς τῶν προσώπων φασὶ ποιοτήτας, οἷον φήτορας, στρατηγούς, δημαγωγούς, τυράννους, μοιχοὺς, πατέρας, καὶ τὰ ὅμοια· ἄλλοι τὰ ὄργανα λέγουσι, δι' ὧν τινες ἀμύνονται, λίθους, ξύλα, σίδηρον. 7 Med. 1. δριμύτητος. 8 τὴν Vat. om. 9 Med. 3. inserit τὴν.

γομεν, ὅτι αἱ εὐρέσεις ἐμψυχούσι τὸ τοῦ λόγου σῶμα. οὕτω τοίνυν ἐμψυχωθὲν αἱ ἰδέαι κινουσιν αὐτὸ, πλὴν διαφόρως, ἄλλα γὰρ σφοδρυνομένων, καὶ ἄλλα ἐπιεικυνομένων κινήματα, ἄλλα ¹⁰ τῶν ἀφελῶν τε καὶ ἡθικῶν, καὶ ἄλλα τῶν δεινῶν τε καὶ ἀκμαζόντων· ἄλλα τῶν καθαρῶς ἐξαγγελλόντων καὶ ἄλλα τῶν περιβαλλόντων καὶ περινενοημένων τὰ ἐπιτηδεύματα. Ὁ γοῦν πολιτικός οὗτος λόγος, εἰ μὲν δικανικός ἐστι, στασιάζεται καὶ ποιεῖ τὰς δώδεκα στάσεις, στοχασμόν, ὄρον, ἀντίληψιν, ἀντίστασιν, ¹⁰ ἀντέγκλημα, μετástασιν, συγγνώμην, καὶ τὰς νομικάς τέσσaras, ῥήτὸν καὶ διάνοιαν, ἀντινομίαν, συλλογισμόν καὶ ¹² ἀμφιβολίαν, καὶ ἐπὶ τούτοις τὴν μετάληψιν, ἥτις ἐστὶν ἡ μὲν ἔγγραφος, ¹² ἡ ἀπὸ ῥητοῦ καὶ περὶ ῥήτὸν τὴν ζήτησιν ἔχουσα, οἷον δις περὶ τῶν αὐτῶν δίκας μὴ ¹⁵ εἶναι, κρινόμενός τις ¹³ φόνου ἀπέφυγεν, ὕστερον χρωμένῳ αὐτῷ ὁ θεὸς ἀνείλεν, ἀνδροφόνους οὐ χρωῶ, καὶ πάλιν ἔλκεται εἰς δικαστήριον. ἐνταῦθα γάρ ἐστιν ἀπαγωγὴ τῆς εὐθυδικίας, καὶ ἐστὶν ἡ ζήτησις καὶ ἀπὸ ῥητοῦ καὶ περὶ ῥήτὸν· ἀπὸ ῥητοῦ μὲν, ὅτι δις περὶ τῶν αὐτῶν ²⁰ δίκας μὴ εἶναι, περὶ ῥήτὸν δὲ, ὅτι περὶ τοῦτο γίνεται ἡ ζήτησις, τί ¹⁴ δηλοῖ, καὶ ὁ μὲν φεύγων φήσῃ, ὅτι δίκας τὰς κρίσεις λέγει, ὁ δὲ διώκων ¹⁵ ἑρεῖ, ὅτι δίκας τὰς τιμωρίας λέγει, καὶ ἐστὶν ἡ πρώτη ζήτησις κατὰ ἀμφιβολίαν, τούτῃ σημαίνει τὸ δίκας· ἡ δὲ δευτέρα κατὰ στο- ²⁵ χασμόν, εἰ ἐφόνευσε δήπου, πάλιν κρινόντων τῶν δικαστῶν, καὶ αὕτη μὲν ἡ ἔγγραφος μετάληψις, ἥτις οὐδὲ ἴδια κεφάλαια ἔχει, ἀλλὰ τὰ τῶν στάσεων ἐκείνων κεφάλαια, ἐξ ὧν καὶ συνίσταται· ἡ δὲ ἄγραφός ἐστιν, ἥτις ἀπὸ ῥητοῦ μὲν τὴν ζήτησιν ἔχει, οὐ μὴν δὴ ¹⁶ καὶ περὶ ῥη-

10 Vat. καὶ ἄλλα. 11 καὶ Vat. om. 12 Vat. ἔγγραφος, Ven. ἄγραφος. 13 τις Vat. om. 14 Vat. τί Ven. τοῦ. 15 Vat. ὁ δὲ διώκων, ὅτι τὰς τιμωρίας. 16 Vat. δι.

ῥητόν· δέχεται γὰρ τὸ ῥητόν ὁ ἀκούων, καὶ οὐδεμία ἀμ-
 φισβήτησις γίνεται περὶ τούτου· μεταλαμβάνει δὲ ἔξωθεν
 ἐν τι τῶν περιστατικῶν, οἷον ¹⁷ ἢ πρόσωπον ἢ πρά-
 γμα, ἢ χρόνον, ἢ τρόπον, ἢ τόπον, ἢ αἰτίαν· οἷον ἔξ-
 εστιν ἀποκτινύναι καὶ τὸν μοιχὸν καὶ τὴν μοιχευομένην· ⁵
 ἀπέκτεινέ ¹⁸ τις ἐπ' αὐτοφώρῳ τὸν μοιχὸν μόνον, καὶ
 τὴν μοιχευομένην εὐρὼν ὕστερον ἐπὶ τῷ τάφῳ δακρύου-
 σάν τοῦ μοιχοῦ ἀπέκτεινε καὶ αὐτήν, καὶ κρίνεται φόνου·
 ἐνταῦθα γὰρ τὸν ¹⁹ μὲν νόμον δέχεται ὁ διώκων, προ-
 βαλλομένου τοῦτον τοῦ φεύγοντος, καὶ τὴν κρίσιν παρα- ¹⁰
 κρουμένου· τὸν χρόνον δὲ ἢ τὸν τόπον αἰτιάται· ὁμοίως
 καὶ εἴπερ ἡ ἐρωμένη ²⁰ κατὰ νόμον ἀπέκτεινε, τὸ πρό-
 σωπον αἰτιάσεται· καὶ εἰ ἄλλο τι ποιοῦντα παρὰ τὴν
 μοιχείαν ἀπέκτεινε, ²¹ τὸν μὲν νόμον συγχωρήσει, τὸ δὲ
 πράγμα αἰτιάσεται, καὶ εἰ ἄλλως ἐτιμωρήσατο, καὶ οὐ ¹⁵
 κατὰ τὸν νόμον, τὸν τρόπον αἰτιάσεται· καὶ εἰ δι' ἐτέ-
 ραν αἰτίαν, τὴν αἰτίαν· τὸν δὲ νόμον ἐπὶ πᾶσι δέχεται,
 διὰ τοῦτο καὶ ἡ μετάληψις αὕτη ἄγραφος λέγεται, ὅτι
 ἀπὸ ῥητοῦ, οὐ μὴν δὲ καὶ περὶ ῥητόν τὴν ζήτησιν
 ἔχει. ²² Καὶ αὗται μὲν αἱ δώδεκα στάσεις τοῦ δικανι- ²⁰
 κοῦ εἰδους εἰσὶ, μόνη δὲ ἡ πραγματικὴ τοῦ συμβουλευτι-
 κοῦ εἰδους ἐστὶ, καὶ ἔχει τὰ τελικὰ κεφάλαια, τὸ νόμι-
 μον, τὸ ²³ δίκαιον, τὸ συμφέρον, τὸ δυνατόν, τὸ ἐν-
 δοξον, τὸ ἀποβησόμενον· ἐστὶ δὲ καὶ αὕτῃ ἡ μὲν ²⁴ ἔγ-
 γραφος, ἡ δὲ ἄγραφος· οἷον νόμος ἦν, ἐν τρισὶν ἡμέ- ²⁵
 ραις περὶ πολέμου βουλευέσθαι. Ἐλάτειαν καταλαβόν-
 τος Φιλίππου συμβουλεύει Δημοσθένης λελύσθαι τὸν νό-

17 οἷον ἢ πρόσωπον — αἰτίαν, οἷον Vat. om. 18 ἀπέκ-
 τεινέ τις — τὴν μοιχευομένην Vat. om. 19 Vat. τὸ μὲν μόνον.
 20 Vat. ἐρωμένοι. 21 ἀπέκτεινε Vat. om. 22 Vat. ἔχει
 τὴν ζήτησιν. 23 τὸ ante δίκαιον et sqq. quinques om. Vat.
 24 Vat. καὶ ἔγγραφος καὶ ἄγραφος, ἡ μὲν ἔγγραφος, νόμος ἦν.

μον· ἡ δὲ ἄγραφος νόμιμον μὲν οὐκ ἔχει κεφάλαιον, τῷ
 δὲ ἔθει ἀντὶ νόμου χρήσεται· οἷον Κλέων μετὰ τὰ κατὰ
 Πύλον Πύθιος ἀξιοῖ καλεῖσθαι, συμβουλευεῖ τις τοῦτο
 γίνεσθαι, ἐπεὶ καὶ Περικλῆς ἄλλοτε Ὀλύμπιος ἐκλήθη,
 5 τοῦτο δὲ ἔθος καὶ οὐ νόμος· καὶ οὕτω μὲν ὁ πολιτικός
 λόγος, εἴτε δικανικός ἐστιν,²⁵ εἴτε συμβουλευτικός, στα-
 σιασθήσεται· ὁ δὲ γε ²⁶ πανηγυρικός οὐ στασιάζεται
 ὀλοτελῶς· ἐπαινουμένου γάρ τινος ἐν πανηγύρει, τίς
 χρεῖα ἀντιλέγειν τινά; εἰ δέ γε πολλάκις ἐστὶ τὸ πανη-
 10 γυρικόν, ὥς μέρος τοῦ συμβουλευτικοῦ ἢ τοῦ δικανικοῦ
 στασιασθήσεται καὶ αὐτὸ, οἷον βουλευόνται Ἀθηναῖοι
 περὶ Νικίου, εἰ δὲ πεμφθῆναι αὐτὸν εἰς Σικελίαν στρα-
 τηγόν· ἐνταῦθα γὰρ τὸ συμβουλευτικόν πάντως στασιάζ-
 ζεται, πλὴν ἐπεὶ ὁ ἀξιῶν πεμφθῆναι αὐτὸν ²⁷ ἐκ τῶν
 15 ἐγκωμιαστικῶν τόπων αὐξήσει τὸ κλέος αὐτῷ, ἔχει ὁ ἀν-
 τιλέγων εἰς ψόγον θεῖναι κατ' ἐκείνου τοὺς ἐγκωμιαστι-
 κοὺς τόπους καὶ περᾶναι τὴν συμβουλὴν, ὥς οὐκ ἀξιόν
 ἐστιν ἀποσταλῆναι. Ὁ τοιοῦτος πολιτικός λόγος ἔχει προοί-
 μια, διηγῆσεις, ἀγῶνας, ἐπιλόγους, καὶ τὰ μὲν προοίμια
 20 λαμβάνονται ²⁸ ἐξ ὑπολήψεως, ἐξ ὑποδιαίρεσεως, ἐκ πε-
 ριουσίας, καὶ ²⁹ ἀπὸ καιροῦ. ταῦτα δὲ εἰσὶν ἰδικὰ προοί-
 μια ἐπὶ τοῖς πολιτικοῖς ³⁰ ζητήμασι καὶ οὐκ ἐπὶ πᾶσι τοῖς
 λόγοις ἀπλῶς, καὶ τὰ μὲν ἐξ ὑπολήψεως οὕτως εἰσὶν ³¹ ἢ
 ἀπὸ πράγματος ἢ ἀπὸ προσώπου, καὶ τὸ μὲν πρᾶγμα ὑπο-
 25 λαμβάνεται ἢ χρηστὸν ἢ φαῦλον, ὅθεν καὶ τὰ προοίμια
 λήψει, τὸ δὲ πρόσωπον ἢ οἱ δικάζοντές εἰσιν, ἢ οἱ κατη-
 γοροῦντες ἢ ἀπολογούμενοι, δηλονότι οἱ συνήγοροι, ἢ οἱ
 ἔχοντες τὰ ἐγκλήματα, ἢ οἱ ἔξωθεν ἐμφαινόμενοι, οἷον
 Φίλιππος, ἢ πολέμιοι. οἱ τοίνυν δικάζοντες οὐκ ἔχουσιν

25 ἐστιν Vat. om. 26 γε Vat. om. 27 πεμφθῆναι
 αὐτὸν Vat. om. 28 Vat. λαμβάνεται. 29 καὶ - Vat. om.
 30 Ven. πολικοῖς. 31 οὕτως εἰσὶν Vat. om.

ιδίας ὑπολήψεις. εἰ δ' ἐμφαίνεται δωροδοκία ἐν τούτοις, ἀλλ' ἄδοξόν ἐστι τὸ περὶ τούτου λέγειν, ὅθεν ἐμπλέκεται ³² τῇ ὑπολήψει τῶν δικαζόντων ἢ τοῦ πράγματος ὑπόληψις, ἢ τις εἰ μὲν χρηστή ἐστίν, εἰκὸς ἐστι γεγενῆσθαι τούτους καὶ ἀγάλλεσθαι, εἰ δὲ φαύλη, εἰκὸς ἐστι ⁵ τούτους ἢ μισεῖν ἢ ἐλεεῖν τὸν πράξαντα, ἢ ἀμφοτέρω πασχειν· ἐκ τούτων οὖν τὰ προοίμια ληφθήσεται, οἱ δὲ κατηγοροῦντες ἔχουσιν ὑπολήψεις, ὡς ἡ ἐχθρὰς χάριν ἢ φθόνου λέγοντες. Τὸν γοῦν φθόνον ἀποκρουστέον πανταχοῦ, τὴν δὲ ἐχθρὰν, εἰ μὲν πρὸς ὑπερέχον πρόσωπόν ¹⁰ ἐστίν ὁ ἀγὼν, οὐχ ὁμολογητέον, εἰ δὲ εἰς ἴσον, καὶ ὅτι φθάσας τις ἡδίκηθη παρ' ἐκείνου, ὁμολογητέον· ὁμοίως οἱ ἀπολογούμενοι ἔχουσιν ὑπολήψεις ἢ εὐνοίας χάριν ἢ κέρδους λέγοντες. Τὸ γοῦν κέρδος ἀποκρουστέον, εἰ μήπως πιθανῶς λέγεις, ³³ ὅτι κέρδος ὑμολογῶ λαμβάνειν ¹⁵ τῶν λόγων καὶ μισθὸν μέγαν τὴν σωτηρίαν τῆς πόλεως, τὴν δὲ εὐνοίαν ὁμολογητέον. Ὅμοίως οἱ ἔχοντες τὰ ἐγκλήματα ὑπολήψεις ἔχουσιν ἢ χρηστὰς ἢ φαύλας· ἐὰν μὲν οὖν κατηγορῶμεν, τὰς μὲν χρηστὰς διαλύσομεν, τὰς δὲ φαύλας βεβαιώσομεν· εἰ δὲ ἀπολογούμεθα, τὰς μὲν ²⁰ χρηστὰς βεβαιώσομεν, τὰς δὲ φαύλας διαλύσομεν· οἱ μέντοιγε ³⁴ ἔξωθεν ἐμφαινόμενοι ὑπολήψεις ἔχουσι τοῦ θέλειν ποιεῖν ἡμᾶς τὰ ἐκείνοις συνοίσοντα. Ἀξιώσομεν γοῦν προοιμιαζόμενοι μὴ τοιαῦτα ποιεῖν, ἃ οἱ πολέμιοι εὐζαιντ' ἂν γενέσθαι παρ' ἡμῶν, ³⁵ καὶ οὕτως πληροῦν- ²⁵ ται τὰ ἐξ ὑπολήψεως προοίμια· ³⁶ τὰ δὲ ἐξ ³⁷ ὑποδιαρρέσεως τριχῶς γίνονται, ἢ ὅταν δύο ἐγκλήματα ὥσι δυνάμενα κρίσιν ἀναδέξασθαι· καὶ ὑποδιαιροῦντες τὸ μὲν ἐν κατὰ παράληψιν λέγωμεν, θάτερον δὲ κρίνωμεν, ἢ ὅταν ἴδιαι παρακολουθῶσιν ³⁸ ὑπολήψεις τοῖς κρίνομε- ³⁰

32 Vat. πλέκεται.

33 Vat. λέγεις.

34 γε Vat. om.

35 γενέσθαι παρ' ἡμῶν Vat. om.

36 προοίμια Vat. om. per lacunam.

37 δ' ἐξ Vat. omisso sq. γίνονται.

38 Ven.

νοις προσώποις, καὶ ταύτας μὲν κατὰ παράληψιν λέγω-
 μεν· τὸ δὲ προκείμενον προβαλλώμεθα, ἢ ὅταν ὑποδια-
 ρῶμεν τὸ παρὸν ἐγκλημα πρὸς τὸ μέλλον· δίκαιον γάρ
 ἐστι, λέγοντες, δοῦναι δίκην τὸν τολμήσαντα καὶ διὰ
 5 τὴν πρᾶξιν αὐτοῦ καὶ ἵνα μὴ πάλιν εἰς τὸ μέλλον ἐνε-
 γηθῇ, τὰ δὲ ἐκ περιουσίας ἐν τε κατηγορίαις καὶ ἐν ἀ-
 πολογίαις εὐρίσκονται· ἔαν γὰρ φόνον κατηγοροῦντές
 τινος λέγωμεν, ἡδυνάμην καὶ δημοσίων κρίνειν ἀδικημά-
 των, τὸ ἐκ περιουσίας ποιούμεν προοίμιον· πλὴν μικρο-
 10 τέρου κρίνοντας δεῖ λέγειν, ὅτι καὶ μείζονος ἡδυνάμην,
 οὐ μὴν τὸ ὀνάπαλιν, ἄτεχνον γάρ. τῷ γὰρ μείζονος κα-
 τηγοροῦντι οὐ χρεία τοῦ ἐλάττονος μνημονεύειν· ἐν δὲ
 ταῖς ἀπολογίαις σαφέστερον εἴρηται,³⁹ λέγοντος τοῦ ἀπο-
 λογουμένου, ὅτι ἐγὼ μὲν καὶ στεφάνους ἐξεδεχόμεν, μή-
 15 τοι γε δὴ κρίσεις καὶ εὐθύνας. Τὸ δ' ἀπὸ καιροῦ προοί-
 μιον⁴⁰ ἐστὶν ὅτε τὴν ἀξίωσεν αὐτὴν, ἣν προβαλλόμεθα,
 τρόπον τινὰ δεικνύομεν πεποιηκότας τοὺς πρὸς οὓς ἡ
 ἀξίωσις· ἐγὼ μὲν οὖν νῦν ἀξιῶ περὶ τούτου, λέγοντες,
 ὑμεῖς δὲ εἰ σκέψοισθε, εὐρήσετε, καὶ πρὸ χρόνου πεποι-
 20 ημένην αὐτὴν παρ' ὑμῶν, καὶ οὕτω πεπληρωται ἡ χρεία
 τῶν προοιμίων. Τὸ δὲ τέλειον προοίμιον σύγκειται ἐκ
 προτάσεως, κατασκευῆς, ἀποδόσεως καὶ βάσεως, ἥτις
 ἐστὶ σύνδεσμος τῆς τε προτάσεως καὶ τῆς ἀποδόσεως,
 ὑπεξαιρουμένης τῆς κατασκευῆς· ὅτε δὲ καὶ ἐπιγωνημα-
 25 τικὴ εἰσάγεται, πανηγυρικὸν τὸ προοίμιον λέγεται· ἐπι-
 γώνημα δὲ ἐστὶ τολμηρὸν μὲν διανόημα, ὅμως δὲ ἔχεται
 τῶν προηγησαμένων· καὶ οὐκ ἀλλότριόν ἐστι τοῦ πρά-
 γματος· οἷον τὰ μὲν τούτῳ πεπραγμένα λέληθεν ὑμῶν
 οὐδένα· τοῦτο ἡ πρότασις· οὐδὲ γὰρ μικρὰ ἐστίν, ὥστε
 30 ἀφανῇ διαμεῖναι· τοῦτο ἡ κατασκευή· δεῖ δὲ ὑμᾶς μὴ

παρακολουθοῦσιν. Vat. παρακολουθῶσιν.

39 Vat. εἴρηται.

40 προοίμιον Vat. om.

ἀμβλείς φανῆναι πρὸς ⁴¹ τὸν ἀδικήσαντα, τοῦτο ἡ ἀξιό-
 σις, δι' ὃν ἄθισμοι πράξεις, δι' ὃν ἀσεβεῖς μυσταρίαι,
 δι' ὃν σατανικὰ ἔργα προέβησε· τοῦτο ἡ ἐπιφωνηματικὴ
 βάσις· τὸ γὰρ σατανικὸν καὶ ἀλλότριον τοῦ πράγματός
 ἐστι, καὶ αἰτίς τῶν πραγμάτων ἐξέρχεται, καὶ οὕτως ⁵
 πληροῦνται τὰ περὶ τῶν προοιμίων τοῦ πολιτικοῦ λόγου.
 αἱ δὲ διηγήσεις εὗρεσιν μὲν οὐκ ἔχουσι, τὰ πραχθέντα
 δὲ ⁴² λεγόμενα διηγήσεις γίνονται· εὐρίσκονται δὲ προ-
 διηγήσεις αὐτῶν ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων καὶ πρεσβυτέρων
 τῶν ὑποθέσεων αἵτι γέγονα, καὶ χρήσιμόν ἐστι πρὸς τὰ ¹⁰
 παρόντα· πλατυσμὸς δὲ διηγήσεως ἐκ τῆς τέχνης εὐρί-
 σκεται· πλατύνεται δὲ, ἥ ἐξ ὧν οὐκ εἶπεν, ἥ ἐξ ὧν εἶπεν,
 ἥ ἐξ ὧν οὐκ ἔπραξε καὶ ἐξ ὧν ἔπραξε· καὶ ἐκ τῶν λογι-
 σμῶν, οἷον ⁴³ ὁρῶν γὰρ καὶ λογιζόμενος, ὥς εἰ τόδε
 ποιήσῃ, ⁴⁴ γενήσεται τὸ, εἰ δὲ τὸ ποιήσῃεν, ἀποβήσεται ¹⁵
 τὸ, ταῦτα λογισάμενος ἐποίησε τοῦτο· ταῦτα δὲ διὰ
 πολλῶν καὶ ταυτοσήμων κώλων καὶ λέξεων πλατυνεῖς, καὶ
 ἡ μὲν ἀπλὴ διήγησις ἀπέριττός ἐστιν, ⁴⁵ ἡ δὲ ἐνδιάσκευος
 τρόποις πλατύνεται. Τρίτον μέρος τοῦ πολιτικοῦ λόγου
 αἱ ἀγῶνες εἰσὶ, καὶ οὗτοι δέχονται τὰ τῶν ἐιρημένων ²⁰
 στάσεων κεφάλαια, αἱ δὲ ἐπιχειρήμασιν, ὥς εἴρηται, καὶ
 ἐργασίαις καὶ ἐνθυμήμασι καὶ ἐπενθυμήμασι καὶ τοῖς
 πλαστοῖς πολλάκις κατασκευάζονται· πλὴν οὐ πᾶσι ταύ-
 τοις καθ' ἕκαστον κεφάλαιον, ἅπειρος γὰρ ὁ πλατυσμὸς
 γενήσεται· ἀλλ' ἀρκεῖ καὶ ἓν ἐπιχειρήμα ἢ καὶ δευτέρον, ²⁵
 καὶ μία ἐργασία ἢ καὶ δευτέρα, καὶ ἐνθύμημα ἓν ἢ καὶ
 πλείονα, καὶ οὕτω κατασκευασθήσεται τὸ κεφάλαιον, περὶ
 ὧν κεφαλαίων ἐκάστης στάσεως ἐν τοῖς ⁴⁶ ἐξῆς ἐροῦμεν.
 Τοὺς δὲ ἐπιλόγους οὐ χρεῖα ἐστὶ πλατύνειν εἰ πλασμα-
 τῶδές ἐστι τὸ ζήτημα· εἰ δ' ἀληθινόν, ἐπὶ τούτῳ ἐκ- ³⁰

41 Vat. περί. 42 Vat. τὰ γὰρ πραχθέντα λεγ. 43
 οἷον Vat. om. 44 Ven. ποιήσῃ. Vat. ποιήσῃ. 45 Vat.
 ὅτι. 46 ἐν τοῖς Vat. om.

τείνονται ὥστε καὶ δευτερολογίαν γίνεσθαι τούτους, ἀνα-
 κεφαλαιουμένων ἡμῶν ὅσα ἐν τοῖς ἀγῶσι προαπειδείσαμεν,
 καὶ ἐπιτρεχόντων, καὶ κοινὸν τόπον ποιούντων, κατὰ τε
 τοῦ ἐγκλήματος καὶ τοῦ πράξαντος. τῶν δ' αὖ ἀπολο-
 5 γουμένων καὶ αὐτῶν ἀνακεφαλαιούντων ὅσα ἐν τοῖς ἀγῶ-
 σιν ἐρρήθη, καὶ ἐλειυνολογουμένων, καθ' ὅσον οἶόν τε,
 καὶ ἐξαφρούντων ἢ μειούντων τὸ ἐγκλημα. Ὁ τοιοῦτος
 πολιτικός λόγος καὶ πρόσωπα ἔχει καὶ πράγματα, καὶ
 ἰσχυροτάτην 47 μὲν δύναμιν ἔχουσι τὰ ὠρισμένα καὶ κύ-
 10 ρια, οἶον 48 Περικλῆς, Δημοσθένης, δευτέραν τὰ πρόσ-
 τι, οἶον πατήρ, υἱός, δοῦλος, δεσπότης· τρίτην τὰ δια-
 βεβλημένα, οἶον ἄσωτοι, κόλακες· τετάρτην τὰ ἡθικά,
 οἶον γεωργοί, λίχνοι· πέμπτην τὰ κατὰ συμπλοχὴν δύο 49
 προσηγοριῶν, οἶον νέος πλούσιος· ἕκτην τὰ κατὰ συμ-
 15 πλοχὴν προσώπου καὶ πράγματος, οἶον μειράκιον καλλω-
 πιζόμενον· ἐβδόμην τὰ ἀπλᾶ προσηγορικά, οἶον ῥήτωρ,
 στρατηγός, πρεσβευτής. Ὅμοιως ἔχουσι καὶ τὰ πράγμα-
 τα· πρώτη τάξις αὐτῶν, εἰ ἐξ ὧν αὐτός τις ἐποίησε,
 κρίνεται· δευτέρα, εἰ ἐξ ὧν ἕτεροι πεποιήκασι καὶ ἄντι-
 20 κρυς εἰς αὐτὸν ἀναφέρεται· οἶον τρισαριστίως εἰκόνα ἔστη-
 σαν οἱ πολέμιοι, καὶ προδοσίας φεῦγει· τρίτη, εἰ ἐξ ὧν
 ἕτεροι πεποιήκασι, καὶ οὐκ ἄντικρυς εἰς αὐτὸν ἀναφέρε-
 ται· οἶον Περικλῆς ἔγραψεν ἐν τοῖς λογισμοῖς, ὅτι εἰς
 θεὸν ἀνήλωσε πεντήκοντα τάλαντα, καὶ Ἀρχίδαμος ἐν
 25 Λακεδαιμόνι δώρων φεύγει, διότι τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ οὐκ
 ἐδήλωσε· τὸ γὰρ τοιοῦτον οὐκ εἰς αὐτὸν ἄντικρυς ἀναφέ-
 ρεται τὸν Ἀρχίδαμον· ὅμως διὸ οὐκ ἐδήλωσε τοὺς ἀγροὺς
 ὑποπτεύεται. Εἰ γοῦν ἀφανὲς εἴη τὸ κρινόμενον, ζητού-
 μεν τὸ εἶ ἔστι, καὶ ἔστι στοχασμός· ἔστι γὰρ στοχασμός

47 Ven. Vat. ἰσχυρωτάτην. 48 Vat. ἔχει. 48* οἶον
 Vat. om. septics. δοῦλος, δεσπότης Vat. om. 49 δύο Ven.
 om., recepti ex Vat.

ἀδύλου πράγματος ἔλεγχος ἀπὸ τινος φανεροῦ σημείου,
 ἢ ἐκ τῆς περὶ τὸ πρόσωπον ὑποψίας, οἷον σκηπτοῦ κατε-
 νεχθέντος ἐν τῇ Περικλέους οἰκίᾳ, εὗρηται χίλιαι πανο-
 πλῖαι, καὶ τυραννίδος φεύγει· ἐνταῦθα γὰρ αἱ χίλιαι
 πανοπλῖαι τὸ σημεῖον, τὸ δὲ πρόσωπον ὁ Περικλῆς, εἰ⁵
 δὲ φανερόν εἴη τὸ χρινόμενον καὶ ἀτελές, τὸ τί ἐστι ζη-
 τοῦμεν, καὶ ποιεῖ ὄρον· ἔστι δὲ ὄρος ὀνόματος ζήτησις
 περὶ πράγματος, οὗ τὸ μὲν πέπρακται, τὸ δὲ λείπει πρὸς
 αὐτοτέλειαν τοῦ ὀνόματος, οἷον φιλόσοφος ἔπεισε τύραν-
 νον καταθέσθαι τὴν τυραννίδα, καὶ ζητεῖ τυραννοκτόνου¹⁰
 γέρας· ἐνταῦθα γὰρ λείπει τὸ ἀποκτεῖναι τὸν τύραννον.
 Εἰ δὲ ἐστι φανερόν καὶ τέλειον, τὸ ὁποῖόν τι ζητοῦμεν,
 καὶ ἢ περὶ μέλλοντός ἐστιν, ἢ περὶ τοῦ ἤδη γεγονότος·
 καὶ εἰ περὶ μέλλοντος, ποιεῖ πραγματικὴν· πραγματικὴ
 δὲ ἐστὶν ἀμφισβήτησις περὶ πράγματος μέλλοντος εἰ δεῖ¹⁵
 γενέσθαι τι ἢ μὴ γενέσθαι, δοῦναι, ἢ μὴ δοῦναι· οἷον
 βουλευόνται Ἀθηναῖοι, εἰ χρή θάπτειν τοὺς ἐν Μαρα-
 θῶνι πεσόντας τῶν βαρβάρων· ἂν μέντοιγε πεπραγμένον
 εἴη, περὶ οὗ ἡ κρίσις, ἢ ἐρεῖ ὁ φεύγων πεπονημέναι ὥς
 ἀδίκημα, ἢ οὐ· καὶ μὴ ὁμολογῇ τὸ πρᾶγμα ὥς ἀδίκημα,²⁰
 ποιεῖ ἀντίληψιν· ἔστι δὲ ἀνευθύνου πράγματος εἶναι δο-
 κοῦντος, ὥς ὑπευθύνου κατηγορία· οἷον πορνοβοσκός
 τις ἔθετο ταῖς ἑταίραις⁵⁰ τὰ τῶν Μουσῶν ὀνόματα· εἰ
 δὴ ὁμολογῇ ὥς ἀδίκημα, ἢ εἰς ἑαυτὸν ἀναδέχεται τοῦτο,
 ἀντιτίθῃσι δὲ εὐεργέτημα, δι' αὐτοῦ τοῦ ἀδικήματος πε-²⁵
 πραγμένον, καὶ ποιεῖ ἀντίστασιν, οἷον ἐν λιμῷ καὶ πο-
 λιουρκίᾳ στρατηγὸς ἔλαθε τὸ τεῖχος διακόψας ἐξελθεῖν καὶ
 νικῆσαι· ἢ εἰς αὐτὸν τὸν παθόντα τὴν αἰτίαν τίθῃσι, καὶ
 ποιεῖ ἀντέγκλημα, οἷον ἀριστεὺς πορνεύοντα τὸν υἱὸν
 ἀπέκτεινε καὶ φόνου φεύγει· ἢ μεθιστᾷ εἰς τι τῶν ἔξω-³⁰
 θεν, καὶ κείνῳ ἢ ὑπεύθυνόν ἐστι καὶ γίνεται μετὰστασις,
 οἷον πρεσβευτὴς μὴ λαβὼν τὰς χιλίας δραχμὰς τοῦ τα-

μίου μὴ δίδοντας ὑπερέθετο τὰ τῆς πρεσβείας· ἐνταῦθα
 γὰρ μεθίστησι τὸ ἀδίκημα εἰς τὸν ταμίαν· ἢ ἀνένθυ-
 νόν ἐστιν, εἰς ὃ μεθιστᾷ τὸ ἀδίκημα καὶ ποιεῖ συγγνώ-
 μην, οἷον χειμῶν ἢ βάσανοι ἢ ἀγριαίνουσα θάλασσα· εἰ-
 5 σὶ δὲ καὶ αἱ τέσσαρες νομικαί, οἷαν ῥητὸν καὶ διάνοια,
 οἷον, ξένος εἰ ἀνέλθοι ἐπὶ τὸ τέχος, τεθνάτω· οὗτος ὁ
 νόμος· ἀνελθὼν τις ἠρίστευσε⁵¹, καὶ ὑπάγεται τῷ νόμῳ.
 Ἀντινομία, οἷον ὁ ἀποκήρυκτος μὴ μετεχέτω τῶν πα-
 τρῶν, καὶ ὁ ἐπιμείνας χεῖμαζομένην νηὶ δεσπότης ἔστω
 10 τῆς νηὸς· ἀποκήρυκτος ἐπέμεινε πατρὸς νηϊ, καὶ εἰργε-
 ται αὐτῆς ὡς πατρὸς· ἐνταῦθα οὐκ εἰσὶν οἱ νόμοι φύ-
 σει ἐναντίοι, ἀλλὰ κατὰ περιστάσιν· προσώπου ὄντος
 τοῦ ἀποκηρύκτου· συλλογισμὸς, ἐν ᾧ συνάγεται τὸ ἄγρα-
 φον τῷ ἐγγράφῳ, οἷον τὸν ἐκ πόρνης μὴ λέγειν· ἐκ πόρ-
 15 νου τις γεγονὼς κωλύεται λέγειν· ἢ δὲ ἀμφιβολία ἢ περὶ
 προσωπιδίαν ἐστίν, ἢ περὶ διάστασιν συλλαβῶν· οἷον ἦσαν
 τῷ παῖδες Λέων καὶ Πανταλέων· καὶ διέθετο, ἐχέτω τὰ
 ἐμὰ πάντα Λέων· ἐκάτερος ἀντιποιεῖται πάντων, ὁ μὲν
 ὑφ' ἐν ἀναγινώσκων, ὁ δὲ τὰς συλλαβὰς διυστάς· ἐπὶ
 20 τούτοις ἐστὶ καὶ ἡ μετάληψις, ἢ τῆς εὐθυδικίας ἀπαγωγή,
 περὶ ἧς καὶ προείπομεν· ἀλλ' ἀναληπτέον μιᾶς ἐκάστης
 τὰ κεφάλαια. Ὁ στοχασμὸς διαιρεῖται παραγραφικῶ,
 ὅτε ἐξ ὧν ἕτεροι πεποιήκασιν κρίνεται τις· ἐλέγχων ἀπαι-
 τήσει, ὅτι, τίς ὁ ἰδὼν; ἢ τί ἰδὼν, πότε, καὶ τὰ ἕτερα
 25 περιστατικά· εἰσὶ δὲ ταῦτα τοῦ φεύγοντος, βουλήσει, δυ-
 νάμει, καὶ εἰσὶ ταῦτα κοινὰ καὶ τοῦ κατηγοροῦ· τοῖς
 ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους, ἅπερ εἰσὶ τοῦ κατηγοροῦ· αὐτὸ
 λέγω τὸ σημεῖον αἱ χίλιαι πανοπλῖαι· ἀντιλήψει τοῦ φεύ-
 γοντος· ὅτι ἐξῆν ἔχειν πανοπλίας, πρὸς γὰρ τὰ ἀπ' ἀρ-
 30 χῆς ἄχρι τέλους ἴσταται ἡ ἀντιλήψις· ἢ δὲ μετάληψις
 τοῦ διώκοντος πρὸς αὐτήν, κατὰ τε ἔνστασιν καὶ ἀντι-
 παράστασιν εἰσαγομένη· ὅτι οὐκ ἔξεστιν, εἰ δὲ καὶ ἔξε-

51 Ven. ἠρίστησι εἰ v. 8. ἀντινομία.

στιν, ἀλλ' οὐχ οὕτως κρυφίως· τῇ μεταθίσει τῆς αἰτίας, ὅτι δι' αἰτίαν τοιάνδε καὶ οὐ διὰ τυραννίδα εἶχον τὰς πανοπλίας· ἢ ὡς ὁ θάπτων τὸ νεοσφαγὲς σῶμα ἔρει, ὅτι ἐλεήσας ἔθαψα. Ἔστι δὲ τοῦ φεύγοντος τὸ κεφάλαιον· ὁμοίως καὶ ἡ ἐπὶ ταύτῃ πιθανὴ ἀπολογία· καὶ μὴν εἰ 5 ἐφόνευσα, οὐκ ἂν ἔθαπτον, καὶ περιήρουν ἐκεῖσε, ἵνα θεασθῶ· ἐπὶ τούτοις ἐστὶ καὶ τὸ ἐπιλογικὸν κεφάλαιον, ἡ κοινὴ ποιότης, ὅπερ ἐστὶ καὶ αὐτὸ κοινόν· ἐξετάζεται γὰρ ἡ ποιότης τοῦ πράγματος ἢ καὶ τοῦ προσώπου, εἰ ὠρισμένον μᾶλλον ἐστὶ· καὶ ταῦτα μὲν περὶ στοχασμοῦ. 10 Ὁ δὲ ὅρος καὶ αὐτὸς διαιρεῖται προβολῇ, δηλονότι αὐξήσει τινὶ μετρίᾳ τοῦ πράγματος· καὶ εἰ μὲν ἐστὶ κατὰ αἵτησιν δωρεᾶς ἢ προβολῇ, καὶ τὰ τοῦ διώκοντος κεφάλαια τῷ αἰτοῦντι ἀποκληρωθήσονται· εἰ δὲ κατὰ φυγὴν καὶ δίωξιν, τῷ διώκοντι, τὰ δὲ λοιπὰ ὥσπερ ἐκεῖ τῷ ἀν- 15 τιλέγοντι, οὕτως ἐνταῦθα τῷ φεύγοντι· ὅρῳ, ὅς ἐστιν ἐκ τῶν παρειμένων καὶ ἐστὶ τοῦ φεύγοντος· ἀνθορισμῷ καὶ συλλογισμῷ, καὶ εἰς ταῦτα τοῦ διώκοντος, ἐκ τῶν πεπραγμένων συνάγοντος τὰ παρειμένα τοῖς πεπραγμένοις· γνώμη νομοθέτου κοινὴ, πρὸς τὸ οἰκεῖον συμφέρον 20 ἐξηγουμένου ἑκατέρου τὸ ῥητόν· πηλικύτητι καὶ πρὸς τι, αἵτινά ἐστι τοῦ αἰτοῦντος τὴν δωρεάν, ἢ μὴν τοῦ κατηγοροῦ, ἐν μὲν τῇ πηλικύτητι αὖξοντος τὸ πραχθέν· καὶ ὅσα οὐκ εἶπεν ἐν τῇ προβολῇ, ἵνα μὴ αὐθάδη δόξῃ, ἐν ταύτῃ λέγοντος ἐν αὐξήσει τελείᾳ, ἐν δὲ τῷ πρὸς τι συγ- 25 κρίνοντος τοῦ φιλοσόφου τὸ τε παρειμένον, ἡγουν τὸν φόβον τοῦ τυράννου, καὶ τὸ πεπραγμένον, ὅπερ ἐστὶν ἡ τῆς τυραννίδος ἀπόθεσις, καὶ μείζον ἐκείνου τὸ τοιοῦτον δεικνύντος, μιᾷ τῶν ἀντιθετικῶν πολλάκις, ἥτις ἐμπέσοι, ἐπεὶ ἡ μετάληψις ποῦ μὲν τῇ ἀντιλήψει μάχεται, ποῦ δὲ 30 τῇ ἀντιτίσει· εὐρεθήσεται καὶ μετάληψις, ἡ ἐνστατικῶς ἢ παραστατικῶς· καὶ εἰθὺς πάλιν παρὰ τοῦ φεύγοντος ἢ ἀντιλήψις· εἴτα ποιότητι καὶ γνώμῃ, καὶ ἡ μὲν

γνώμη ἐστὶ προσωπική, ζητούντων ἡμῶν, μεθ' ἧς γνώ-
 μης διεπράξατο τὸ πραχθέν, καὶ ὁ μὲν κατηγορὸς ἐρεῖ,
 ὡς κακότροπος ὢν, ὁ δὲ φεύγων, ὅτι ἀναγκασθεὶς· ἡ δὲ
 ποιότης καὶ προσωπική, εἰ ὠρισμένον ἐστὶ τὸ πρόσωπον,
 5 καὶ πραγματική ὡς αὐξησάντων ἡμῶν, καὶ ἔστι ταῦτα
 κοινὰ τὰ κεφάλαια. Εὐθύς ἐστὶν ἀντίληψις, ἥτις ἔχει
 κεφάλαια προβολὴν τοῦ κατηγοροῦ, μῦθον δικαίου ἐκ
 τῶν τεσσάρων ἐνός, ἡγουν δικαιολογίας· ἡ γὰρ ἀπὸ τέχ-
 νης, ὡς ὁ ζωγράφος, ἡ ἀπὸ φύσεως, ὡς ὁ γελάσας παῖς
 10 ὀλισθήσαντος τοῦ πατρὸς, ἡ ἀπὸ νόμου, ἡ ἀπὸ τοῦ μὴ
 κεκωλύσθαι, ὡς ἐπὶ τοῦ πορνοβοσκοῦ τοῦ θίντος ταῖς
 ἑταίραις τὰ τῶν Μουσῶν ὀνόματα· τὸ γοῦν παρὸν μύ-
 θον καὶ τὸ ἐξῆς κεφάλαιον τὸ πρόσωπον ἐνίοτε ἐμπίπτει
 καὶ οὐ πάντοτε, ἐν παραγραφικοῦ μοίρα τέτακται, ὡς
 15 ὁ ζωγράφος ἐρεῖ, καὶ ὅτι ἐξῆν γράφειν, καὶ ὅτι οὐκ ἔστιν
 αὐτὸς πρόσωπον τοιοῦτον, οἷον ὑπολάβοι τις ἀδικεῖν δημο-
 σίαν· καὶ εὐθὺς εἰσάγεται ὁ ὅρος ἐκ τῶν παρειμένων, ὅτι
 πάντως οὐ προδίδωκα ναῦς, οὐ μυστήρια ἐξεῖπον τῆς
 πόλεως, πρὸς ὃν ὁ ἐκ τῶν πεπραγμένων ἀνθορισμὸς καὶ
 20 ὁ συλλογισμὸς καὶ τὰ ἐξῆς μέχρι τοῦ πρὸς τι· εἴτα ἔπε-
 ται ἡ ἀντίληψις, τὰ αὐτὰ λέγουσα τῷ τοῦ δικαίου μῦθῳ,
 πλὴν ἰσχυροτέρως ⁵² καὶ ἀστατικωτέρως, πρὸς ἣν ἡ με-
 τάληψις εἰσαχθήσεται παρὰ τοῦ κατηγοροῦ, καὶ εὐθὺς
 παρὰ τοῦ φεύγοντος ἀντίθεσις, ἐνταῦθα ἀντιστατικῶς
 25 λέγοντος τοῦ ζωγράφου, ὡς ὑπὲρ αὐτῶν τῶν πλεόντων
 πεποίηκα· εἴτα ἑτέρα μετάληψις πρὸς αὐτήν, ὅτι ἄλλως
 ἔδει τοῖς πλέουσι βοηθεῖν, παραινούντα, παρακαλοῦντα,
 καὶ εὐθύς ἡ θέσις κοινή· εἰ δεῖ ἐπιτρέπειν τοῖς θείλουσι
 τοιαῦτα τὴν πόλιν λυμαίνεσθαι, καὶ πάλιν εἰ δεῖ ἐπιτρέ-
 30 πειν τοῖς συκοφανταῖς τοιαῦτα τοὺς πολίτας διαβάλλειν·
 εἴτα ἐπιλογικὰ κεφάλαια, ποιότης καὶ γνώμη, ὡς ἐν τῷ
 ὅρῳ ἐδείξαμεν. Αἱ δὲ τέσσαρες ἀντιθετικαὶ μίαν καὶ τὴν

52 Ven. ἰσχυροτέρως.

αὐτὴν διαίρεσιν ἔχουσι πλὴν τοῦ ὁμωνύμου τῇ στάσει κεφα-
 λαίου, ἡγουν τοῦ ἀντιστατικοῦ ἐν τῇ ἀντιστάσει καὶ τοῦ
 ἀντεγκληματικοῦ ἐν τῷ ἀντεγκλήματι, καὶ τῶν λοιπῶν·
 ἐν ταῖς λοιπαῖς δυσὶν ἀντιθετικαῖς τοίνυν ἔχουσι καὶ αὐ-
 ται τὴν προβολὴν, πρῶτον τοῦ κατηγόρου κεφάλαιον, ἔστιν 5
 ὅτε καὶ ὄρον παρὰ τοῦ φεύγοντος, ἐκ τῶν παρειμένων καὶ
 τούτου κειμένου· εὐθύς ἐπόμενά εἰσι τὰ λοιπὰ μέχρι τοῦ
 πρὸς τι, καὶ τότε τίθεται ἡ διάνοια· ἔστι δὲ κοινὴ· ἐν
 ποίᾳ διανοίᾳ διέκοψεν ὁ στρατηγὸς τὸ τεῖχος; καὶ ἐκάτε-
 ρος ἕρεῖ πρὸς τὸ οἰκτεῖον συμφέρον· εἴτα τὸ ὁμώνυμον τῇ 10
 στάσει κεφάλαιον, οἷον ἀντιστατικὸν ἐν τῇ ἀντιστάσει,
 καὶ ταῖς λοιπαῖς τὸ ἐκάστη ὁμώνυμον, ὅτι ὑπὲρ τῶν πολι-
 τῶν τὸ τεῖχος διέκοψα· καὶ εὐθύς πρὸς αὐτὴν αἰεὶ εἰσά-
 γεται ἡ μετάληψις· εἴθ' οὕτως πρὸς τι κοινόν, πότερον
 μείζον τὸ ἀδίκημα ἢ τὸ εὐεργέτημα· εἴτα ὅρος βίαιος, 15
 καὶ αὐτὸ τὸ κοινὸν κεφάλαιον, καὶ ὁ μὲν διώκων ἕρεῖ, ὅτι
 εἰ μὴ κατασκαφὴ τοῦτο τῆς πόλεως, παρὸ νίκη, ὁ δὲ φεύ-
 γων, εἰ μὴ ἀνάστασις τοῦτο τοῦ τείχους, παρὸ διακοπή·
 ἡ θείσις καὶ εὐθύς ποιότης καὶ γνώμη ἀκόλουθοι. Ἡ
 μέντοι πραγματικὴ ὅπως διπλῇ ἐστίν, ἐρρήθη πρότερον, 20
 καὶ ποῖα ἔχει κεφάλαια. Τὸ γοῦν νόμιμον κατὰ μίαν
 τῶν νομικῶν διαιρεθῆσεται στάσεων, ἐκ τῶν κεφαλαίων
 ἐκείνης συγκροτούμενον, περὶ ὧν αὐτίκα λέξομεν· τὸ δι-
 καιον αὐτίς κατὰ μίαν τῶν δικαιολογικῶν, εἰς δὲ δι-
 καιολογικαὶ ἢ τε ἀντίληψις καὶ αἱ τέσσαρις ἀντιθετικαί, 25
 καὶ ἐκ τῶν κεφαλαίων τῆς ἀνηκούσης αὐτῷ διαιρεθῆσε-
 ται, ὥς ἐγχωρεῖ, τὸ συμφέρον τί ποιοῦσιν ἡμῖν ἀπαν-
 τήσει, καὶ αὐτίς τί μὴ ποιοῦσιν· ἐκάτερον δὲ τετραχῶς,
 οἷον εἰ προσλαβοίμεθα Ὀλυνθον, τὰ μὲν ὑπάρχοντα
 ἡμῖν ἀγαθὰ παραμενεῖ, τὰ δὲ μὴ ὑπάρχοντα προσίσται· 30
 καὶ τὰ μὲν ὑπάρχοντα κακὰ ἀπολεῖται, τὰ δὲ μὴ ὄντα
 καὶ προσδοκώμενα οὐ προσίσται· εἰ δ' οὐ προσλαβοίμε-
 θα Ὀλυνθον, τὰ μὲν ὑπάρχοντα ἀγαθὰ ἀπολεῖται, τὰ

δὲ μὴ ὄντα καὶ προσδοκώμενα οὐ προσέσται· καὶ τὰ μὲν
 ὑπάρχοντα κακὰ παραμενεῖ, τὰ δὲ μὴ ὄντα, προσδοκώ-
 μενα δὲ ἐπελεύσονται. τούτοις δὲ οὐ πᾶσι χρῆσόμεθα·
 ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἡ τέχνη ὑποβάλλει, ὁ δὲ ῥήτωρ κινεῖ
 5 τὰ ῥητέα, ὑπὸ τῆς ἱστορίας βοηθούμενος, ἐξ ἧς ἐρανί-
 σεται καὶ τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ κακὰ. Καὶ τὰ ἐνδοξον ὁ-
 μοίως ἀτακτῶς μεταχειρισόμεθα, πλὴν ἐπὶ δόξης μόνης
 καὶ ἀδοξίας· καὶ οὐχ ἀπλῶς ἐπὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν,
 ποία δόξα παραμενεῖ ἢ προσέσται καὶ ποία οὐ παραμενεῖ
 10 ἢ οὐ προσέσται· ὁμοίως καὶ ποία ἀδοξία ἢ προσέσται ἢ
 παραμενεῖ, καὶ ἢ οὐ προσέσται ἢ αὐ παραμενεῖ· τὸ μέντοι
 γε δυνατόν καὶ ἐκ τῶν ψυχικῶν καὶ ἐκ τῶν σωματικῶν
 καὶ ἐκ τῶν ἐξωθεν εἰσαχθήσεται· λοιπῷ τῷ ἐκβησομένῳ
 χρῆσόμεθα κατ' ὑπόθεσιν. Ψηφισώμεθα τὸν πόλεμον,
 15 καὶ νικήσωμεν, καὶ μὴ νικήσωμεν· συναίσει γὰρ ἐπ'
 ἀμφοτέρεα· ταῦτα δὲ λέξομεν ταῖς ἱστορίαις βοηθού-
 μενοι. Ὅμοιως καὶ ἡ μετάληψις ὅπως διπλῇ ἐρρήθη
 καὶ ὅτι ἡ μὲν ἔγγραφος ἴδια κεφάλαια οὐκ ἔχει, ἀλλ' ἐπεὶ
 ἐκ δύο ζητημάτων συνέστηκεν, ἐξ ἐκείνων καὶ διαιρεθῇ-
 20 σεται· ἡ δὲ ἄγραφος διαιρεῖται προβολῇ παρὰ τοῦ κατη-
 γόρου· παραγραφικῷ τῷ ἀπὸ ῥητοῦ, οἷον ἀριστεύσας τις
 ἦτησε πολίτου φόνον, καὶ ἔλαβεν· εὖρηται προαπεκτονῶς
 αὐτὸν, καὶ φόνου φεύγει· ἡ προβολή· ἀνδροφόνος εἶ·
 παραγραφικὸν τὸ ἀπὸ ῥητοῦ, ὅτι καὶ ὁ δῆμος ἔδωκε·
 25 μεθ' ἣν ἡ μετάληψις, ἀλλ' οὐκ ἦν παραδεδομένος, ὅτε
 ἐφονεύετο· τὸ γὰρ κατὰ τὸν χρόνον μεταλαμβάνει ἐνταῦ-
 ῥα συλλογισμῷ, ὅτι ἐν ἔστιν, εἴτε πρότερον, εἴτε ὕστε-
 ρον ἔδωκεν· ὁ ὅρος χωρίζει τὸ πρᾶγμα, ὅτι πᾶμπολυ δια-
 φέρει· ἡ ἀντίθεσις ἐνταῦθα ἀντεγκληματική, ὅτι ἄξιός
 30 ἦν, ὅπου γε καὶ ὁ δῆμος αὐτοῦ κατειψηφίσατο· πρὸς ἣν
 ἡ μετάληψις κείσεται κατὰ ἀντιπαράστασιν, ὅτι εἰ καὶ
 ἦν ἄξιός φόνου, ἔδει σε εἰπεῖν, ὡς ἀπέκτεινας, καὶ συγ-
 γνώμην αἰτεῖν· εἴτα εἰ συγχωροίη, καὶ κατ' ἐνστασιν·

τάξις, δὲ ἐνστάσεως καὶ ἀντιπαραστάσεως καὶ οὐκ αἰὲν ἡ αὐτή, ἀλλὰ καθὼς ὁ γράφων κρινεῖ· θέσις ἔπεται μετὰ ταῦτα, καὶ ποιότης καὶ γνώμη, καθὼς καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἐρρήθη. Τῶν δὲ νομικῶν στάσεων τὸ ῥητὸν καὶ ἡ διά-
νοια προβολῇ ῥητοῦ διαιρεῖται, ὅτι ξένος ὢν ἀνῆλθες,⁵
καὶ τῷ νόμῳ ὑπάγη· πρὸς ἣν ἡ διάνοια τοῦ ξένου, ἀ-
ξιοῦντος καὶ τὴν διάνοιαν σκοπεῖν μεθ' ἧς ἀνῆλθε, τῷ
μὴ προσδιορίσθαι· καὶ πῶς μὴ προδιωρίσατο τοῦτο ὁ
νομοθέτης πλὴν εἰ ἐπὶ καλῷ καὶ εὐνοίᾳ ἀνέλθοι; καὶ εὐ-
θὺς ἡ διάνοια τοῦ νομοθέτου· πῶς οὐ προδιωρίσατο¹⁰
τοῦτο; καὶ ἔστι κοινή, πρὸς τὸ οἰκεῖον συμφέρον ἑκατέ-
ρου ἐξηγουμένου· συλλογισμῷ, ὅτι ἐν ἔστι καὶ ἐγράφη,
καὶ μὴ ἐγράφη· ὁ ὅρος, ὅτι πάμπολυ διαφέρει γραφὴν,
καὶ πάλιν μὴ γραφὴν· καὶ τὰ λοιπὰ, ὡς ἐρρήθη ἐν τοῖς
ἄλλοις· οὐδὲ γὰρ ἀνάγκην ἔχομεν πάντα γράφειν, ἀλλ'¹⁵
ὅσα ἂν ὁ καιρὸς διδῷ καὶ ἐγχωρῇ· τρόπον τὸν αὐτὸν
στρατιώτῃ, ὃς ἐπιφέρεται μὲν τὰ ὄπλα πάντα, οὐ μὴν
ἐπὶ τῷ αὐτῷ πᾶσι χρῆται, ἀλλ' ἄλλοις ἐν ἄλλῳ· ἡ δὲ
ἀντινομία οἷόν ἐστι διπλοῦν ῥητὸν καὶ διάνοια· ὅθεν
καὶ πολλὰ μὲν κεφάλαια διὰ τὸ ἐξιςάζειν ἐλλείπουσιν. ἔχει²⁰
δὲ καὶ ἴδιον κεφάλαιον πρὸς τὰ τοῦ ῥητοῦ καὶ τῆς δια-
νοίας κεφάλαια, τὸ πότερον τῶν ῥητῶν περιέχει καὶ πό-
τερον περιέχεται, ὃ δὴ χρῆσι πάνταχού καὶ καθόλου·
τοῖς δὲ ἄλλοις διπλοῖς τὸ μὲν σὸν ῥητὸν συνιστῶν, τὸ
δὲ τοῦ ἀντιδίκου καταβάλλον. Ὁ συλλογισμὸς δὲ καὶ²⁵
αὐτὸς διαιρεῖται προβολῇ πράγματος, ὅτι παρὰ τὸν νό-
μον κωμωδεῖς τοὺς πολίτας, νόμου ὄντος μηδὲνα ὀνομα-
στὶ κωμωδεῖν, εἰσάγων αὐτοπροσώπως· τῷ ῥητῷ παρὰ
τοῦ φεύγοντος, καὶ μὴν οὐκ ὠνόμασεν οὐδένα· ὁ συλλο-
γισμὸς δ' ἐν τούτῳ, ὅτι ἐν ἔστι ταῦτα· ὁ ὅρος, ὅτι³⁰
πολὺ διαφέρουσι. γνώμη τοῦ νομοθέτου κοινή· ἡ πηλι-
κότης, ὅτι μέγα τι ποιεῖς καὶ ἀλλόκοτον οὕτω κωμωδῶν,
τὸ πρὸς τι συγκριτικῶς καὶ παρ' ἀμφοῖν· ποῖον χειρόν,

ὅπερ φησὶν ὁ νόμος, ἢ ὅπερ αὐτὸς ἐργάζεται· ὁ βίαιος
 ὄρος· τοῦτο τὸ αὐτοπροσώπως εἰσάγειν, αὐτό ἐστι κυρίως
 τὸ ὀνομαστί. ἐμπεισεῖται ἐνίοτε καὶ ἀντιθέσεις, ὡς ἐνταῦ-
 θα, ἀντεγκληματικῇ, πρὸς ἣν μετὰληψις ἔψεται. καὶ με-
 5 τὰ ταῦτα ἀντίληψις, εἴτα ποιότητι καὶ γνώμῃ. Ἡ δὲ
 ἀμφιβολία γλίσχρον τί ἐστι, καὶ ὑπόψυχρον, καὶ μᾶλλον
 ἐν τοῖς ἐπιλογικοῖς εὐρίσκεται, διαιρεῖται δὲ καὶ αὐτὴ
 προβολῇ ῥητοῦ, καὶ ἑτέρᾳ προβολῇ ῥητοῦ, κατὰ τὸ ἀμ-
 φιβολον τῆς ἀναγνώσεως· ἕκαστος γὰρ ὡς βούλεται τὸ
 10 ῥητὸν ἀναγνώσεται κατὰ τὸ συμφέρον ἑαυτῷ· διανοίᾳ
 τοῦ νομοθέτου κοινῇ, τῷ περιέχοντι καὶ περιεχομένῳ,
 οἷον ἑταῖρα, χρυσία εἰ φοροίῃ, δημοσία ἔστω· εἴπερ αὐτὴ
 γενήσεται δημοσία, καὶ τὰ χρυσία δημοσιευθήσεται, οὐ
 μὴν δὴ τὸ ἀνάπαλιν· εἴτα ἀντιθέσει, ὡς ἐνταῦθα, ἀν-
 15 τεγκληματικῇ, καὶ τόπον ἑρεῖς κατὰ τῆς πόρνης, πρὸς
 ἣν ἡ ⁵³ μετὰληψις, ὅτι εἰ καὶ ἑταῖρα καὶ ἄξια τιμωρίας,
 ἀλλ' ἔχει τὰ ἴδια ἐπιτίμια, καὶ εὐθὺς τὰ ἐπιλογικὰ κεφά-
 λαια, ἢ ποιότης κείσονται καὶ ἡ γνώμη. Αἱ δὲ κινουσαι
 τὸν λόγον ἰδέαι γενικαὶ μὲν εἰσιν ἑπτὰ, σαφήνεια, μέγε-
 20 θος, κάλλος, γοργότης, ἡθος, ἀλήθεια, δεινότης, ἀφ' ὧν
 ἡ μὲν σαφήνεια εἰς καθαρότητα καὶ εὐκρίνειαν διαιρεῖ-
 ται, τὸ δὲ μέγεθος, ὃ δὴ καὶ ἀξιώμα ἐστὶ λόγου, εἰς
 σεμνότητα, εἰς λαμπρότητα, εἰς σφοδρότητα, εἰς τραχύ-
 τητα, εἰς ἀκμήν καὶ εἰς περιβολήν· τὸ ἡθος εἰς ἐπιεί-
 25 κειαν, εἰς ἀφέλειαν, καὶ τὴν ἐπίτασιν ταύτης, γλυκύτη-
 τα, βαρύτητα καὶ ὀξύτητα. Ἡ δὲ ὀξύτης ἐστὶν ἐπιπό-
 λαιος ⁵⁴ δεινότης, ἡ δὲ δεινότης τριπλῇ ἐστίν· ἢ γὰρ καὶ
 ἔστι καὶ φαίνεται, ἢ ἔστι μὲν, οὐ φαίνεται δὲ, ἢ οὐκ
 ἔστι μὲν, φαίνεται δέ· καὶ κατὰ μὲν τὴν οὖσαν καὶ φαι-
 30 νομένην ⁵⁵ βαθείαις καὶ περινενοημέναις ἐννοίαις χρώ-

53 ἢ Ven. Med. 3. om., est in Med. 1.
 πόλειως. 55 Ven. φερομένην.

45 Ven. ἐπι-

μεθα, καὶ αἷς ἂν οὐ χρήσαιτο ὁ τυχών· καὶ ἔστιν αὕτη
 περὶ τὴν ἔννοιαν· ἡ δὲ οὐσα μὲν, μὴ φαινομένη δὲ, ἔστιν
 ὅτε ἀφελῶς μὲν τῷ δοκεῖν λέγομεν, ὑπορύσσομεν δὲ βα-
 ϑέα τινὰ, καὶ ἔστιν αὕτη περὶ τὴν μέθοδον· ἡ δὲ μὴ
 οὐσα μὲν, φαινομένη δὲ, ὅτε ἐννοίαις μὲν ταῖς τυχούσαις 5
 χρώμεθα, καὶ αἷς ἂν καὶ ὁ τυχὼν χρήσαιτο· δεινοποιού-
 μεν δὲ ταύταις διὰ τε λέξεων καὶ τῆς συνεστραμμένης
 καὶ δυσχεροῦς κατανοῆσαι γρασεως, καὶ ἔστιν αὕτη περὶ
 τὴν λῆξιν. Ἐκάστη δὲ ἰδέα ὅκτῳ τινὰ μέρη ἔχει· ἔννοιαν,
 μέθοδον, σχῆμα, λῆξιν, κῶλον, συνθήκην, ἀνάπαισιν 10
 καὶ ῥυθμόν, ὅς ἐκ τῆς ποιᾶς συνθήκης καὶ τῆς ποιᾶς
 ἀναπαύσεως ἀποτελεῖται. Ἐν δὲ τοῖς λόγοις οὐχ εὗρηται
 διαρκῶς, καὶ διόλου ἡ αὐτὴ καὶ κατὰ τὰ ὅκτῳ μέρη αὐτῆς,
 ἀλλ' ἀλλήλαις μέμικται, καὶ τοῦτο μάλιστα ἔστιν ἀρετὴ
 λόγου, τὸ ποικίλον ἐξ ἀπάντων καὶ μὴ ἀπλοῦν. Καλεῖ- 15
 ται δὲ ἐκ τοῦ πλεονάζοντος, ἢ μᾶλλον ἐκ τῶν χρειτόνων
 μερῶν, ἐννοίας λέγω καὶ μεθόδου, λέξεώς τε καὶ σχήμα-
 τος. Ἀλλὰ φέρε, μίαν ἐκάστην χαρακτηρίσωμεν, εἰδ' ὅ-
 τως λῆξομεν, ἐκ ποιῶν ὁ τοῖόςδε ἢ τοῖόςδε πολιτικός
 σύγκειται λόγος· οὕτω γὰρ εὐμαθέστερον τὸ μάθημα 20
 θήσομεν. Ἡ καθαρότης τοίνυν ἔχει μὲν ἐννοίας τὰς
 κοινὰς πᾶσιν καὶ εἰς πάντας ἀνερχομένας, καὶ ἀφ' ἐαν-
 τῶν γνωρίμους· μεθόδους, ὅταν ψιλὸν τις τὸ πρᾶγμα
 ἀφηγῇται, καὶ ἀπὸ τούτου ἄρχεται, μὴ προστιθεῖς ἢ
 γένος εἶδει ἢ ὅλον μέρει, ἢ ἀόριστον ὠρισμένῳ, ἀλλ' αὐτὸ 25
 ψιλὸν λέγει τὸ πρᾶγμα προηγουμένως· λέξεις αὐτῆς αἰ
 κοινὰ καὶ εἰς ἅπαντας ἤκουσαι, μηδὲ τετραμμένα, καὶ
 ἀφ' ἐαντῶν σκληραὶ, ὡς τὸ ἐκνευρισμένοι, καὶ τὸ πε-
 πρακῶς ἐαυτὸν, καὶ τὸ ἀταρπὸς καὶ τὸ ἔμαρπτε· τὰ γὰρ
 τοιαῦτα τὰ μὲν τροπικά, τὰ δὲ σκληρά. σχήματα τὰ 30
 κατ' ὀρθὸν καὶ μὴ κατὰ πλαγιασμόν· εἰ γὰρ πλαγια-
 σαις, κἂν ἀφηγῇ, ἐπεὶ καὶ ἡ ἀφήγησις μεθόδός ἐστι κα-
 θαρότητος, πάντως περιβαλεῖς. Ἡ δὲ περιβολὴ ἐναντία

τῇ καθαρότητι· κῶλα τὰ κομματικὰ καὶ κατ' αὐτὰς τὰς
 ἐννοίας ἀπαρτίζοντα. Ἐπεὶ δὲ αἱ κατὰ τοὺς λόγους
 συνθῆκαι διπλαῖ εἰσιν, ἡ μὲν γὰρ κατὰ τὰς λέξεις, ἡ δὲ
 κατὰ τὰς τῶν ποδῶν βάσεις συνθήκη καθαρότητος·
 5 κατὰ μὲν τὰς λέξεις ἡ μὴδὲν περὶ συγκρίσεως φωνηέντων
 σμικρολογουμένη· δηλονότι εἰ χασμωδία εἴη· ἡ δὲ κατὰ
 τὰς βάσεις, ἡ λογοειδεστέρα, οἷον ἱαμβική τις καὶ τρο-
 χαϊκή, πλὴν οὐδόλου, ἀλλ' ἱκανὸν, εἴπερ κατὰ τὴν ἀρ-
 χὴν καὶ τὸ τέλος αἱ τοιαῦται πλεονάζουσιν μᾶλλον τῶν
 10 ἀναπαίστων καὶ δακτύλων, οἱ δὲ τῆς σεμνότητός εἰσιν·
 ἡ δὲ ἀνάπανσις τῆς καθαρότητος οἰκεία τοῖς ῥηθῆϊσι
 ποσίν· ἱκανὴ γὰρ, εἴπερ εἰς ἱαμβὸν ἢ τροχαῖον καταλή-
 γοιτο· ἐξ ᾧ καὶ ὁ ποιὸς ῥυθμὸς ἀποτελεῖται· οὐ γὰρ
 ἐστὶν ὁ ῥυθμὸς ἄλλο ἢ ἀπήχημα τοιόνδε, ἔκ τε τῆς συν-
 15 θήκης καὶ τῆς ἀναπαύσεως. Καὶ ἡ μὲν καθαρότης οὐ-
 τως καὶ τοιαύτη τις οὐσα φαίνεται, ἡ δ' αὖ εὐκρίνεια ἐν-
 νοίας μὲν ἔχει τὰς καταστατικὰς, καὶ εἰς ἀρχὴν ἀνα-
 γούσας⁵⁶ τὸν λόγον, καὶ μὴν καὶ τὰς συμπληρωτικὰς· οἷον,
 ἀλλὰ ταῦτα μὲν οὕτως ἔχει· τὰ μὲν γὰρ ῥηθέντα ἀνα-
 20 παύουσι, τὰ δὲ ῥηθῆσόμενα προκατασκευάζουσι. Με-
 θοδοὶ δὲ τὸ κατὰ φύσιν τῶν πραγμάτων χρῆσθαι τῷ
 λόγῳ, τὰ πρῶτα τιθέντας καὶ τὰ δεύτερα· καὶ τὸ τὰς
 ἀντιθέσεις πρῶτας τιθέναι τῶν λύσεων, λέξεις δὲ εὐκρι-
 νῆς, ἥπερ καὶ καθαρὰ· σχήματα δὲ τὸ κατ' ἄθροισιν
 25 ὠρισμένον, οἷον ἐνταυθοῖ δύο εἴρηκε, τὸ καὶ τὸ, καὶ ὁ
 διὰ τοῦ μὲν καὶ δὲ τῶν συνδέσμων μερισμὸς, ὁ διὰ με-
 τρίων τῶν κώλων συνιστάμενος, καὶ ἡ ἀπαριθμησις, πρό-
 τερον³⁷ μὲν, δεύτερον δὲ, καὶ τὸ ἀπαριθμητικόν, οἷον
 πρῶτον μὲν, ἔπειτα δὲ, καὶ τὸ ἐρωτᾶν τὸν ῥήτορα ἱαν-
 50 τόν· εἰτα κατὰ διάστασιν τινα ἀποκρίνασθαι, οἷον, τι-
 νος οὖν ἕνεκα ταῦτα λέγω; καὶ διὰ τί; καὶ μὴν καὶ αἱ
 ἐπα-

56 Ven. ἀναλογούσας.

57 in Ven. supra lin. scriptum πρῶτον.

ἐπαναλήψεις εὐκρινείας ἐργαστικάι. κῶλα μέντοι καὶ συν-
 θῆκαι καὶ ἀναπαύσεις καὶ ῥυθμοὶ εὐκρινείας οἱ αὐτοὶ
 εἰσι τῇ καθαρότητι, τὸ δὲ μέγεθος τοῦ λόγου καὶ τὸ ἁ-
 ξίωμα πρώτῃ ἔχει ἰδέαν τὴν σεμνότητα, ἧς ἔννοιαί μὲν
 αἱ περὶ θεοῦ καὶ ὥρων καὶ κτισμάτων καὶ περὶ νόμων, ⁵
 καὶ περὶ ἀρετῶν καὶ πραγμάτων μεγάλων, σεισμοῦ τε
 καὶ χειμῶνος, καὶ τῶν ἐξῆς· μέθοδοι τὸ κατὰ ἀπόφασιν
 καὶ χωρὶς ἐνδοιασμοῦ τὸν λόγον προάγειν μηδὲν ἐνδοιά-
 ζοντας, καὶ μὴν καὶ τὸ δι' ἐμφάσεων τὸν λόγον πλη-
 ροῦν, ὡς τὸ, ἔν' οὕτως εἴποι τις· ὡς γὰρ αὐτοὶ μὲν ¹⁰
 εἰδότες, μὴ δυνάμενοι δὲ λέγειν τοῖς ἄλλοις τὸ μυστικὸν
 ἐμφαίνομεν· λέξεις δὲ σεμνὴ ἢ πλατεῖα καὶ διογκοῦσα τὸ
 στόμα, κατὰ τὴν προφορὰν τοῦ α καὶ τοῦ ὦ μέγαλον·
 καὶ ἡ τροπικὴ, οὐ μὴν ἡ τραχεῖα καὶ σκληρὰ· ἡ γὰρ
 τοιαύτη τῆς τραχύτητός ἐστιν, ὥσπερ ἔχει τό· τὴν ἀγα- ¹⁵
 θὴν ἐλπίδα προβάλλεται. σχήματα δὲ σεμνὰ, εἴπερ
 καὶ καθαρὰ, τὸ ἀποφαντικῶς ἐκφέρειν τὸν λόγον, καὶ
 τὸ εἰς τὴν ἑαυτοῦ γνώμην ἀναφέρειν τὸ ῥηθησόμενον.
 οἶον, ἐγὼ μὲν διακελεύομαι καὶ βούλομαι. κῶλα δὲ τὰ
 βραχύτατα, οἶον γὰρ ἀφορισμοὺς δεῖ εἶναι τοὺς σεμνοὺς ²⁰
 λόγους· συνθήκη ἢ τε μὴ μικρολογουμένη περὶ συγκρού-
 σεως φωνηέντων, καὶ ἡ δακτυλικὴ τε καὶ ἡ ἀναπαιστική·
 ἥκιστα δὲ ἡ ἰωνικὴ καὶ ἡ τροχαϊκὴ· ὅθεν καὶ ἡ ἀνάπαυ-
 σις μὴ εἰς τροχαῖον καταληγέτω· γοργότητος γὰρ ὁ τρο-
 χαῖος· ὁ δὲ σεμνῶς λέγων περιαργεῖν καὶ βεβηκέναι καθ' ²⁵
 ἕκαστον τῶν λεγομένων ὀφείλει, καὶ ἀπὸ τούτων δῆλος
 καὶ ὁ ῥυθμὸς τῆς σεμνότητος. Ἡ δὲ τραχύτης ἐννοίας
 μὲν ἔχει τὰς ἐλεγκτικάς, τὰς κατὰ μαιζόνων προσώπων
 ἀπ' ἐλαττόνων· μέθοδον δὲ τὸ ἀπαρακαλύπτως καὶ δίχα
 τινὸς παραμυθίας τὸν λόγον εἰσάγειν· λέξεις δὲ τρα- ³⁰
 χεῖαι αἱ τροπικαὶ τε καὶ σκληραὶ, ὡς τὸ ἔγραψε καὶ
 τὸ ἔμαρπτε· σχήματα δὲ τὰ προστακτικά. κῶλα δὲ τὰ
 βραχύτερα, καὶ μηδὲ κῶλα, κόμματα δὲ μᾶλλον λεγό-

μενα. συνθήκη δὲ ἡ συγκρούσεις ἔχουσα φωνηέντων καὶ ἀνακολούθους πόδας, οἷον δάκτυλον καὶ ἱάμβον, καὶ ἡ ἀνάπαισις ἀνακόλουθος ἔστω· δεῖ δὲ μὴδὲ ἡδονὴν τινα τὸν λόγον ἢ εὐρυθμίαν ἔχειν, ἀλλ' οἷον ἄρρυθμον ⁵⁷ εἶναι καὶ δύσηχον. Ἡ δὲ σφοδρότης ἐννοίας μὲν ἔχει καὶ αὐτὴ τὰς ἐπιτιμητικὰς καὶ ἐλεγκτικὰς, πλὴν ἀπὸ μειζόνων εἰς ἐλάττωνα πρόσωπα, καὶ μέθοδον τὸ ἀπαρκαλύπτως λέγειν· λέξεις δὲ σφοδρὰ ἡ αὐτὴ τῇ τραχείᾳ· ἐνταῖθα δὲ καὶ τὸ ὀνοματοποιεῖν χρήσιμον, ὥς τὸ ἱαμβιοφάγος, καὶ τὸ Εἰδωλιανὸς καὶ Κανσιταυρος. Σχῆμα σφοδρὸν τὸ κατὰ ἀποστροφὴν, καὶ κῶλα τὰ βραχύτερα καὶ κομματικὰ, τὰ κατὰ μόνον ὄνομα, οἷον ὁ φαρμακὸς, ὁ λοιμὸς, τὰ δ' ἄλλα τὰ αὐτὰ τῇ τραχύτητι· ἡ δὲ λαμπρότης ἐννοίας ἔχει τὰς ἐφ' αἷς ὁ λέγων πέποιθε καὶ ¹⁵ ἐλλαμπρύνεται· μέθοδος δὲ λαμπρότητος, ὅταν εἰσάγῃς τὰς ἐννοίας, θαρρόων μετ' ἀξιώματος, ἀλλὰ μὴ ἐνδοιάζων· λέξεις δὲ λαμπραὶ, αἵπερ ἐλέγοντο εἶναι καὶ σεμναί· σχήματα αἱ ἀναιρέσεις, οὐ λίθοις ἐτείχισα τὴν πόλιν οὐδὲ πλίνθοις ἐγώ· ⁵⁸ καὶ αἱ ἀποστάσεις· αὐ- ²⁰ τη τῶν περὶ Θήβας ⁵⁹ καὶ τὰ ἐξῆς διὰ μακροῦ ἐκφερόμενα. Τὰ δὲ κῶλα μακρότερα εἶναι δεῖ· συνθῆκαι δὲ καὶ ἀναπαύσεις λαμπρότητος αἱ σεμναί, ἵν' οἰκείως τοῦτοις καὶ ὁ ρυθμὸς ᾗ. Ἡ δὲ ἀκμὴ μίγμα ἐστὶ λαμπρότητος καὶ τραχύτητος καὶ σφοδρότητος, ὥστε τραχύ- ²⁵ τητος ⁶⁰ ἐννοιαὶ καὶ σφοδρότητος, ἔτι δὲ καὶ μέθοδοι διὰ κώλων καὶ σχημάτων, λαμπρότητος ⁶¹ δὲ ἐν λέξεσι τραχείαις καὶ σφοδραῖς ἐξαγγελλόμεναι, ἀκμὴν ποιοῦσιν. Ἐπὶ τούτοις λοιπὴ ἐστὶν ἡ περιβολή, ἧς αἱ ἐννοιαὶ, ὅτε ἔξωθὲν τι προσλαμβάνεις, ἢ γένος εἶδει, οἷον καὶ πᾶν ³⁰ μὲν ζῶον τοιόνδε, μάλιστα δὲ ἄνθρωπος· ἢ ὅλον μέρει·

57* Ven. ἄρρυθμον. 58 pro cor. p. 325. 59 ibid. p. 291. 60 Ven. τραχύτητα ἐννοιαὶ καὶ σφοδρότητα. 61 Ven. λαμπρότητα.

ἀλλ' ὅλης οὔσης τῆς ἀκροπόλεως ἱερᾶς παρὰ τὴν χαλκῆν
 τὴν Ἀθηναίων ἔστηκεν· ⁶² ἢ ἀόριστον ὠρισμένῳ· ἐνταῦ-
 θα πολλά εἶπε, μάλιστα δὲ τὸ καὶ τό· μέθοδος δὲ τὸ
 ἀναστρέφειν τὰ πράγματα, καὶ τὰ πρῶτα τιθέναι δεύ-
 τερα, καὶ τὰ δεύτερα πρῶτα· εἶτα ἐπεμβάλλειν ἀναγκά- 5
 ζεσθαι τὰ πρῶτα, καὶ τὸ ⁶³ τὰς κατασκευὰς πρῶτας τι-
 θέναι τῶν προτάσεων· λέξεις δὲ περιβολῆς ἢ ἐκ παραλ-
 λήλων· σχήματα δὲ περιβλητικά πάντα τὰ ἐφελκόμενα
 δευτέρας ἐννοίας, ὃ διὰ μακροῦ μερισμὸς, ἢ ἀπαρίθμη-
 σις, τὸ ἀπαρίθμητικόν, τὸ κατὰ προτίμησιν, οἱ πλα- 10
 γιασμοί, τὸ κατὰ ἄρσιν καὶ θέσιν· κῶλα δὲ, ἀναπαύ-
 σεις, συνθήκας καὶ ῥυθμούς οὐκ ἔχομεν ἴδια περιβολῆς
 καθ' αὐτήν. Περὶ δὲ κάλλους τοῦτο φαμέν, ὅτι ἐν-
 νοίας μὲν καὶ μεθόδους οὐκ ἔχει, τὰς τῶν ἄλλων δὲ
 ἰδεῶν ἐννοίας καλλωπίζει διὰ τῶν σχημάτων αὐτοῦ καὶ 15
 τῶν ἑτέρων· καὶ λέξεις μὲν κάλλους, αἵπερ καὶ καθαρό-
 τητος, σχήματα δὲ αἱ παρισώσεις, αἵπερ γίνονται καὶ
 κατ' ἀρχάς, ὥς τὸ προσήκει προθύμως· καὶ κατὰ
 τὸ τέλος, ὥς τὸ, τῇ τε πόλει βοηθεῖν ᾧετο δεῖν, ⁶⁴
 καὶ αἱ κατὰ κῶλον ἐπαναφοραὶ· ταξιδάρχους παρ' 20
 ἡμῶν, ἱππάρχους παρ' ἡμῶν· ⁶⁵ καὶ ἐπαναφοραί,
 καὶ τὸ κλιμακωτὸν, καὶ οἱ κατὰ συζυγίαν μερισμοί, καὶ
 τὸ διὰ δύο ἀποφάσεων κατάφασιν δηλοῦν, οἷον οὐκ
 ἄδηλον, καὶ οὐκ ἄγνωῶ, καὶ τὸ πολύπτωτον, καὶ ἄλ-
 λα πλείστα. κῶλα δὲ κεκαλλωπισμένα, τὰ μετρίως μα- 25
 κρότερα· ἢ δὲ συνθήκη ἀσύγκρουστος ἐν τοῖς φωνήσι
 θέλει εἶναι· καὶ ἐγγὺς δεῖ μέτρου εἶναι τὸν λόγον· ὅπου
 καὶ στίχους παρυφαίνουσιν ἐν τῷ λόγῳ λεληθότως· ἀνά-
 παυσις δὲ μὴ βεβηκυῖα, ἀλλ' οἷον ἐκκρεμής· ὃ δὲ ῥυ-
 θμὸς ἐν τῷ μὴ εἶναι τὰς λέξεις ἰσοσυλλάβους καὶ ἰσο- 30

62 de fals. leg. p. 428.
 init.

63 Ven. τῷ.

64 c. Androt.

65 Phil. I. p. 47.

χρόνους εὐοδοῦται ἐν τῷ κάλλει· ἡ γοργότης δὲ ἐννοιαὶ
 οὐκ ἔχει· ἡ λέξις δὲ ὁποῖά ποτε ἡ βραχεία συντελεῖ πρὸς
 γοργότητα· ἡ μέθοδος διὰ τοῦ τμητικοῦ γίνεται τύπου,
 τῷ ταῖς ἀπαντήσεσι ταχείαις χρῆσθαι καὶ βραχείαις·
 5 σχήματα δὲ τὰ κατ' ὑποστροφὴν· τοῦ τ' ἐκεῖνον,
 ὅπερ καὶ ἀληθὲς ὑπάρχει, φαῦλον φαίνεσθαι.⁶⁶
 καὶ τὸ ἐπιτρέχον ἐκ τοῦ ἐπεὶ ἀρχόμενον, τὸ ἀσύνδετον
 κομματικόν, τὸ κατ' ὄνομα κομματικόν, αἱ δὲ ἐλαχίστου
 ἐξαλλαγαί, τὸ πρῶτον, εἴτα, πάλιν, μετὰ ταῦτα, αἱ δὲ
 10 ἐλαχίστου μερισμοί, τὸ κατ' ἐπαναφορὰν κομματικόν, αἱ
 δὲ ἐλαχίστου συμπλοκαί. Ἔστι δὲ ὁ τμητικὸς λόγος τρι-
 χῶς ἢ ὡν ἔφαινόμενος· ὅτε ἄλλα καὶ ἄλλα πράγματα
 συμπλέκομεν διὰ τοῦ καὶ, ἢ ὁ μὴ ὡν μὲν φαινόμενος δὲ,
 ὅτε συμπλέκομεν τὰ μέρη τοῖς ὅλοις, ὡς ἄλλα καὶ ἄλλα,
 15 λέγοντες τὰ αὐτά· ἢ ὁ ὡν μὲν, μὴ φαινόμενος δὲ, ὅτε
 διὰ τοῦ ἐπιτρέχοντος καὶ τῶν πλαγιασμῶν τὸν λόγον ἐκ-
 φέρωμεν· τότε γὰρ πολλὰ τέμνομεν, καὶ οὐ δοκοῦμεν
 τέμνειν. λέξις μέντοι, ὡς ἔφαμεν, ὀλίγα συντελεῖ πρὸς
 γοργότητα, οὐ μὴν ἀλλ' αἱ βραχεῖαι ἐπιτηδειότεραι τῶν
 20 μακροτέρων· κῶλα δὲ ταύτης βραχεία δεῖ εἶναι· συνθήκη
 δὲ ἢ τε ὀλιγάκις ἢ μηδόλως ἔχουσα συγκρούσεις φωνηέν-
 των, καὶ ἡ τροχαϊκὴ μάλιστα, ὅπου καὶ τραγικοὶ τινες
 ἐν⁶⁷ ταῖς σπουδαῖς τῷ τροχαϊκῷ μέτρῳ ἐχρήσαντο· ὡς
 τό· θᾶσσον, ἢ μ' ἐχρῆν ἰκόμην δι' ἄστεος.⁶⁸ Ἀνάπαν-
 25 σις δὲ ἢ εἰς τὸ τροχαῖον καταλήγουσα καὶ μὴ βεβηκυῖα,
 ἐξ ὧν καὶ ὁ ῥυθμὸς ἐπὶ τούτοις δηλός· ἡ δὲ διαιρου-
 μένη ἐκ τοῦ ἡθους ἀφέλεια ἐννοίας ἔχει τὰς καθαρὰς
 προηγουμένως· ἔτι δὲ καὶ τὰς ἰδίως ἀφελεῖς, αἵτινες
 πλεονάζουσι παρὰ τῷ Θεοκρίτῳ· ἔτι καὶ τὰς ἐν τοῖς ἐπι-
 30 χειρήμασιν ἀπὸ τῶν ἀλόγων ζώων λαμβανομένας, ὡς

66 Ol. II. p. 19.
 Eur. Or. 719.

67 in Ven. supra lin. ἐπὶ.

68

παρὰ Ξενοφῶντι. Μέθοδοι δὲ ἀφελείας, αἵπερ καὶ καθαρότητος, ὁμοίως δὲ καὶ λέξεις· εἰσὶ δὲ τινες καὶ ὥσπερ ἴδιαι τῆς ἀφελείας, ὡς τὸ ἀδελφίζειν παρ' Ἰσοκράτει, καὶ ὁ παρὰ τῷ Ξενοφῶντι κλαυσίγελως, ⁶⁹ σχήματα δὲ ἀφελῆ καὶ κῶλα τὰ καθαρὰ, συνθῆκαι δὲ ὡσαύτως· ἀφελῆ-
 5 στεραι δὲ αἱ μᾶλλον λαλυμέναι· ὅλον ἀκούσατέ μου ἀπολογουμένου δικαίως· ἀπὸ δὲ τούτων δῆλα καὶ ἡ ἀνάπαισις καὶ ὁ ῥυθμός ἐστιν. Ἡ δὲ γλυκύτης, ἥτις ἐστὶν ἐπι-
 τασις ἀφελείας, ἐννοίας ἔχει τὰς μυθικάς, καὶ τὰς ἐγ-
 γὺς τῶν μύθων διηγῆσεις καὶ πάντα ὅσα τὰ ταῖς διη-
 10 γήσεσιν ὑποπίπτοντα καὶ ἡδονὴν τινα ἐργαζόμενα· καὶ τὸ τοῖς ἀπροαιρέτοις προαίρεσιν περιτιθέναι, καὶ τὸ ἐρωτᾶν τὴν κιθάραν καὶ τὰς Μούσας· μέθοδον δὲ ἔχει τὴν αὐτὴν τῇ καθαρότητι, καὶ πάντα τὰ, οἷς χαίρομεν διηγήματα, γλυκύτητός εἰσιν ἐννοιαί. Λέξις δὲ γλυκεῖα ¹⁵
 ἡ τῆς ἀφελείας, καὶ ἔτι ἡ ποιητικὴ καὶ πᾶσα ἡ τῶν ἐπιθέτων· σχήματα δὲ γλυκύτητος, ἅπερ καὶ ἀφελείας καὶ καθαρότητος, πρὸς δὲ τούτοις καὶ τὰ τοῦ κάλλους· συν-
 20 θήκη δὲ ἥπερ ἦν καὶ τοῦ κάλλους, ἡ μὴ συγκρονομένη τοῖς φωνήεσι, καὶ τὸ ἐγγὺς μέτρον εἶναι, καὶ αἱ ἀνα-
 παύσεις ὡσαύτως τοῦ κάλλους καὶ οἱ ῥυθμοί. Εἵπομεν τὴν ὀξύτητα ἐπιπόλαιον βαθύτητα, τῷ μὴ περινενοημέ-
 νως λέγειν, ἀπλῶς δὲ καὶ ἀνεμένως τὰ περινενοημένα· ἴσως δὲ τοῦτο οὐδ' ἐννοια, ἀλλὰ μέθοδός ἐστι, διὸ καὶ ἴδιον τοῦτο ἀφελείας· ὅθεν τῇ ἀφελείᾳ προσήκει καὶ ἡ ²⁵
 ὀξύτης. Ἐτερον δὲ εἶδος δριμύτητος τῆς καὶ ὀξύτητος, περὶ οὗ δυσχερές ἀποφαίνεσθαι εἴτε περὶ λέξιν, εἴτε περὶ ἐννοιαν γίνεται· λέξις γάρ ἐστι κυρίως δηλοῦσα σημασίαν, ἥς οὐκ ἔστι κυρία· ὡς τὸ φιλάνθρωπος, ἐπὶ κυνός, ⁷⁰
 καὶ τὸ ἀπᾶνθρωπον παρ' Αἰσχύλῳ ⁷¹ ἐπὶ τοῦ ὄρου· 30
 Τῷ δ' ἀπανθρώπῳ πάγῳ.

69 Xen. Hellen. VII. 2. 9.

70 Xen. Venat. III. 9.

71 Prom. 30.

καὶ εὖνους λόγος ὁ εἰνότητος, καὶ τὸ φιλανδρία ἐπὶ τῆς πόρνης, καὶ τὸ ἀτρεΐα δῆμον ⁷² ἀντὶ τοῦ ἄτρεστον καὶ ἄφοβον· Εἰσὶ δὲ καὶ ἕτερα αὐτῆς εἵδη τρία, οἷς ὁ ῥήτωρ χρῆται, ἃ δὴ πάντα κατ' ἀκολουθίαν τινῶν προῤῥ-
⁵ ῥήθέντων ἀπὸ τινος λέξεως γίνεται, καὶ τὸ μὲν ἐστι κατ' ὁμοιότητα λέξεως, οἷον μέλλει πολιορκεῖν ὁ Φίλιππος, τοὺς Ἕλληνας ἐκ δίδωσι· μέλει γάρ τινι τῶν τὴν Ἀσίαν οἰκούντων Ἑλλήνων· ⁷³ ἕτερον εἶδος τὸ ἐκ παρωνομασίας, ⁷⁴ ὅταν κυρίῳ τινὶ ὀνόματι χρησά-
¹⁰ μενοι, εἰτ' εὐθὺς ἐπόμενοι τούτῳ χρησόμεθα καὶ ἐφ' οὗ μὴ κύριόν ἐστι πράγματος· οἷον, εἰ μὴ καὶ τοὺς τὰ μηχανήματα ἐφιστάντας εἰρήνην ἄγειν φήσε-
 τε, ἕως ἂν αὐτὰ τοῖς τείχεσιν ἤδη προσάγω-
 σιν· ⁷⁵ εἴτα δριμύως ἐπάγει· εἴτα τὸν τοῦτο τὸ μη-
¹⁵ χάνημα ἐπὶ τὴν πόλιν ἱστάντα εἰρήνην ἄγειν ἐγὼ φῶ πρὸς ὑμᾶς; καὶ πάλιν· ⁷⁶ ἐγὼ δὲ οὐ τοῦτο δίδοικα, εἰ Φίλιππος ζῇ ἢ τέθνηκεν, ἀλλ' εἰ τῆς πόλεως τέθνηκε τὸ τοὺς ἀδικοῦντας μισεῖν.
 Τρίτον εἶδος δριμύτητος τὸ ἐξ ἀκολουθίας, ὅταν τροπῇ
²⁰ τινι χρησάμενοι μὴ σφόδρα ἀτηρᾷ μηδὲ ὀκληρᾷ κατ' ἀκολουθίαν ἐκείνης σκληρὰν ἐτέραν τροπὴν ἐπενέγκωμεν προμαλαχθεῖσαν ἐκ τῆς ἐτέρας, οἷον, ⁷⁷ ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα εἰς μὲν ἅπαξ καὶ βραχὺν χρόνον ἀντέχει, καὶ σφόδρα ἡνθῆσεν ἐπὶ ταῖς ἐλπίσιν, ἂν τύχη·
²⁵ τῷ χρόνῳ δὲ φωρᾶται, καὶ περὶ αὐτὰ ⁷⁸ καταρρέει· τὸ γὰρ ἡνθῆσε τροπικόν, οὐ μὴν σκληρόν· τὸ δὲ καταρρέει σκληρόν, ἐλεάνθη δὲ ἀπ' ἐκείνου· Ὁ δὲ ἐπιεικὴς λόγος γίνεται μὲν κατ' ἔννοιαν, ὅταν ἐκόντα τις αὐτὸν μειονεκτοῦντα δεικνύῃ, καὶ ὅταν εἰς ἴσον ἑαυ-

⁷² Euphorion apud Hermog. Id. II. 5. ⁷³ de Chers. p. 96. ⁷⁴ Ven. παρωνομασίας. ⁷⁵ Phil. III. p. 113. ⁷⁶ de fals. leg. p. 434. ⁷⁷ Ol. II. p. 21. ⁷⁸ Ven. ἀντά.

τὸν καταγάγη τοῖς πολλοῖς, καίπερ οὐκ ὦν τῶν πολλῶν εἰς· ἔτι ἐπιεικοῦς καὶ τὸ λέγειν, ὥς παρὰ γνώμην δικάζεται, δέον ἐπὶ τῶν φίλων διαλύσασθαι, καὶ τὸ φάσκειν ἀπείρως ἔχειν καὶ ἀνοήτως καὶ τὰ τοιαῦτα. Μέθοδος ἐπιεικείας ἢ σφοδρὰ ἐοικυῖα ταῖς ἐννοίαις· τὸ ἐκόντα ⁵ ἐλαττοῦν τὰ ἑαυτοῦ χρηστὰ, ἢ ὅσα ἔχει κατὰ τοῦ ἐχθροῦ λέγειν σφοδρὰ, καὶ ἢ ἐκ παραλείψεως ἢ τῶν ἰδεῶν καλῶν, ἢ τῶν τοῦ ἐχθροῦ κακῶν· ἢ δὲ παράλειψις διχῶς γίνεται, ἢ ἄντικρυς παραλείπει καὶ οὐδὲν προστίθησιν, ἢ μόνῃ τῇ μεθόδῳ χρῆται παραλειπτική· οὐδὲν δὲ ἦττον ¹⁰ τὰ πράγματα λέγει· λέξιν δὲ ἐπιεικείας οὐκ ἔχομεν οὐδὲ τὰ λοιπὰ· ὁ δὲ ἀληθῆς καὶ οἷον ἐμψυχος λόγος τὸ μὲν πλεῖστον ἔχει περὶ τὴν μέθοδον καὶ τὰ σχήματα, τὴν τε λέξιν καὶ ὅσα τούτοις ἔπεται· γίνεται δὲ καὶ κατ' ἐννοίαν· αἱ γὰρ ἀφελεῖς πᾶσαι πάντως ἂν εἴεν τοῦ ἐνδια- ¹⁵ θέτου· ὁ γὰρ ἀφελῶς δοκῶν λέγειν οὐ δόξει ψεῦδεςθαι· εἰσὶ δὲ καὶ αἱ σχετλιαστικαὶ ἐννοιαί τοῦ ἐνδιαθέτου λόγου· ὧ Ζεῦ καὶ φεῦ καὶ οὔμοι· αἱ δὲ μέθοδοι τοῦ ἀληθινοῦ λόγου σχεδὸν ἄρρητοί εἰσιν· εἴτε γὰρ εὐχὰς ποιῶῃ τις, εἴτε ὅρκους, εἴτε τι ἐνθουσιαστικῶς λέγοι, ²⁰ τοῦ ἐνδιαθέτου εἰσιν, οἷον, ἀλλὰ γὰρ ἐνταῦθα τῶν φόβων εἵμεν, καὶ ὥς ἀπόλοιτο ἡ κακία καὶ προώλης ἀπολοίμην, εἰ μὴ ἀληθῶς λέγω· εἴτε θαναμάζοι τις ἀπροόπτως, εἴτε ἐλεεῖ, εἴτε ἀγανάκτησιν ἐμφαίνει, εἴτε σὺν φόβῳ ὁ λόγος προῖοι, εἴτε πεποιθότως, τοῦ ἀληθινοῦ καὶ ²⁵ ἐνδιαθέτου λόγου εἰσίν· ἔτι δὲ καὶ τὸ μὴ ταῖς ἀκολουθίαις τοῦ λόγου χρῆσθαι, ἀλλ' οἷον ἐξίστασθαι καὶ μὴ σώζειν τὴν σύμφρασιν, ὥς τὰ, ἐπεὶ δὲ φθόνῳ διαβόλου· ⁷⁹ καὶ τὸ ἀφ' οὗ δὲ Σῆξτοι καὶ Πύρρῳνες· ¹ λέξεις δὲ ἐνδιαθέτου ἢ σφοδρὰ πᾶσα καὶ τραχέα καὶ πε- ³⁰ ποιημένη, πλὴν ἐπὶ τῶν ἐπιφορῶν· ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων

79 Greg. Naz. Or. εἰς τὰ Θεοφάνια. p. 619. B.

παθῶν οὐχ ἀρμόζουσιν αἱ τοιαῦται, καὶ μᾶλλον ἐπὶ ἐλέ-
 ους. σχήματα τὰ ἐλκτικὰ καὶ σφοδρὰ καὶ κατ' ἀποστρο-
 φήν· καὶ τὸ δηκτικὸν καὶ τὸ διαπορητικόν· καὶ ἡ ἀπο-
 σιώπησις, οἷον, ἀλλ' ἐμοὶ μὲν, οὐ βούλομαι δὲ δυ-
 5 σχερὲς εἰπεῖν ἀρχόμενος τοῦ λόγου. ⁸⁰ Ἔτι ἐν-
 διαθέτου σχῆμα καὶ ἡ αὐξήσεως ἕνεκα παραλαμβανομένη
 ἐπιδιόρθωσις, οἷον, ὥς ἔστι τῶν δεινῶν, μᾶλλον
 δὲ τῶν αἰσχίστων. Ἐνδιαθέτου λόγου σχῆμα καὶ ὁ
 ἀπόλυτος μερισμὸς, κειμένου τοῦ μὲν διχα τοῦ δέ.
 10 ἔστι δὲ ταῦτόν σχεδὸν τῇ ἐπικρίσει, οἷον τὸ λέγειν μετὰ
 τὴν ἐρώτησιν· ἐγὼ μὲν οἶμαι· κῶλα δὲ καὶ συνθήκη καὶ
 ἀνάπαυσις καὶ ῥυθμὸς ἐν ταύτῃ τῇ ἰδέᾳ οὐκ εἰσὶν· ἡ δὲ
 βαρύτης ἐννοίας ἔχει τὰς ὀνειδιστικὰς πάσας· ὅταν ἐνερ-
 γείας τις ἑαυτοῦ λέγων, τοῦ μηδενὸς ἡξιῶσθαι, ἥ καὶ
 15 τούναντίον τιμωρίας ἐπιφέρει. Μέθοδοι δὲ, ὅταν ἀξιῶ
 μειζόνων τὸν ἐχθρὸν, ἥ κατ' εἰρωνείαν ἑαυτόν· οὐ πᾶσα
 δὲ εἰρωνεία βαρύτητα ἔχει· ἀλλ' εἰ μὲν ἐφ' ἑαυτοῦ τις
 χρῶτο τῇ εἰρωνείᾳ, ἥ ἐπὶ τῶν δικαστῶν, ἔστιν ἡ εἰρω-
 νεία βαρύτητος· εἰ δὲ ἐπὶ τοῦ ἀντιδίκου, οὐ πάντοτε βα-
 20 ρύτητα ἔχει· τέως δὲ τὸ ἥθος πλέον ἴσχει· οἷον πῶς ἡ-
 μῖν ὑπὸ τῶν χρηστῶν τούτων τὰ πράγματα
 ἔχει. ⁸¹ παραπλήσιον τούτῳ καὶ τὸ ἐπικρίνειν τι ὥς
 δεόν γενέσθαι, ὃ βούλεται τις ἐνδείκνυσθαι, ὅτι οὐ δεόν·
 οἷον ⁸² μέλλων δὲ τοῦ ἑαυτοῦ βίου παντὸς, ὥς
 25 ἔοικε, λόγον διδόναι τήμερον καὶ τῶν κοινῇ πε-
 πολιτευμένων. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ τῇ ἐπικρίσει ἐνδοια-
 στικῇ κέχρηται τῇ ὥς ἔοικεν, ἵνα τὸ ἄκων αὐτὸ ποιεῖν
 ἐνδείξηται, καὶ ὥς ἀναγκάσαντος τοῦ Αἰσχίνου. Λέξιν
 δὲ βαρύτητος ἡ ἕτερον τῶν ἐπομένων ταύτῃ οὐκ ἔχομεν·
 30 εἰ μὴ ὅσα ταῖς ἡθικαῖς ἰδέαις ἤρμωστο. Ἐπὶ τούτοις πᾶ-

⁸⁰ pro cor. p. 226. — v. 7. Ol. II. init.
 p. 35. ⁸² pro cor. p. 227.

⁸¹ Ol. III.

σιν ἡ δεινότης ἐστὶ· καὶ ἔστιν οὐδὲν ἄλλο ἢ τὸ εἰδέναι
 χρῆσθαι τοῖς λόγοις κατὰ καιρὸν, καὶ αὐταῖς δὴ ταῖς
 ιδέαις προσηκόντως τοῖς ἐμπέπτουσιν· οὐδὲ γὰρ δεινός
 που ῥηθεῖη ῥήτωρ ὁ μόνον περινενοημέναις ἐννοίαις
 χρώμενος, ἀλλὰ καὶ ὁ σαφέσι καὶ ἀφελέσιν, ὅτε δαὶ· στο- 5
 χαστῆς γὰρ τοῦ καιροῦ ἔστιν ὁ ῥήτωρ, καὶ κατὰ τοῦτον
 τοὺς λόγους ποιεῖται, ποῦ σεμνοῦς, ποῦ ἀφελεῖς, ποῦ
 καθαρούς, ποῦ δεινοῦς, ποῦ τραχεῖς καὶ ἀκμαίους, ποῦ
 ἐπιεικεῖς καὶ ῥηθινοῦς, καὶ οὕτως ὁ τοιοῦτος ῥήτωρ ἐστὶ
 δεινός, ἐπεὶ καὶ Ὀδυσσεὺς ἐν πρὶςβείαις ἔπεα νηφάδεσσιν 10
 λαικότα χεῖμερῖσι·⁸³ προέφερον· ἐν δὲ Φαίαξιν ἡθικούς
 τινας καὶ ἀφελεῖς τοὺς λόγους ἐποίει, καθὼς ἐδίδουν οἱ
 καιροὶ καὶ τὰ πράγματα. Καὶ ὅτι μὲν ἔστιν ἡ δεινότης
 τριπλῇ δεῖ εἰδέναι· ἢ τε οὐσα καὶ φαινομένη κατ' ἐν-
 νοίαν, καὶ ἡ οὐσα μὲν μὴ φαινομένη δὲ κατὰ μέθοδον, 15
 καὶ ἡ μὴ οὐσα μὲν, φαινομένη δὲ κατὰ λέξιν. ἀλλ' ἐν-
 νοίαι μὲν τῆς καὶ οὐσης καὶ φαινομένης δεινότητος αἱ
 παράδοξοι καὶ βαθεῖαι καὶ ὅλως αἱ περινενοημένοι, οἷον
 οὐ μὴν·⁸⁴ ἀλλ' ἐπιεικῶς, ὡς Ἀθηναῖοι, τοῦτο, ὃ
 δυσμαχώτατόν ἐστι τῶν Φιλίππου πραγμάτων 20
 καὶ βέλτιστον ἡμῖν· καὶ πάλιν,⁸⁵ ὃ γὰρ ἐστὶ χεί-
 ριστον ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου, τοῦτο
 πρὸς τὰ μέλλοντα βέλτιστον ὑπάρχει· καὶ πάλιν·⁸⁶ ἐγὼ δὲ οὐ
 συμπεπρεσβευκέναι φημί σοι·
 πρὸς βεύειν μέντοι σὲ μὲν πολλὰ καὶ δεινὰ, 25
 ἐμαυτὸν δὲ ὑπὲρ τούτων τὰ βέλτιστα· αὐταὶ τοί-
 νυν τοῦ καὶ ὄντος καὶ δοκοῦντος δεινοῦ λόγον ἐννοίαι,
 καὶ ἔτι πρὸς ταύταις αἱ τὸ μέγεθος ποιοῦσαι σχεδὸν
 ἅπασαι. Μέθοδοι τε ἐκείνων, εἰ κατὰ καιρὸν γένοιντο
 καὶ λέξεις αἱ τούτων καὶ τὰ λοιπὰ· ὁ δ' αὖ ὦν μὲν δει- 30

83 Ven. χεῖμερῖοισιν.

84 Ol. I. p. 10.

85 Phil. I·

p. 40. 86 de fals. leg. p. 400.

πὸς, οὐ δοκῶν δὲ γίνεται μὲν κατ' ἐννοίαν οὐδαμῶς, ἐν
 μεθόδῳ δὲ τὴν πᾶσαν ἔχει δύναμιν· τὸ γὰρ σφόδρα
 ἡθικαῖς καὶ ἀνειμέναις ταῖς ἐννοίαις καὶ τῇ λέξει καὶ
 πᾶσι τοῖς ἐπομένους δοκοῦντα λέγειν ὑπορύττειν πως καὶ
 8 κατασκευάζειν ἃ βούλεται τις, σφόδρα δεινοῦ λόγου τοι-
 οῦτου. ταύτης τῆς δεινότητος ἡ μέθοδος καὶ πλείστου
 ἀξία ἐστίν· οὐ μὴν δὲ τῆς ἐτέρας, τῆς τρίτης, τῆς μὴ
 οὔσης μὲν, δοκούσης δὲ, ὅταν τις συμφορήσας λέξεις καὶ
 σχήματα, εἴτα ἐξαγγεῖλῃ ταύταις ἐννοίας ἐπιπολαίους·
 10 τῆς γοῦν μεθόδου ἐκείνης ἐστὶ παντοῖα τὰ κάλλιστα, ἡ
 περιττότης δηλαδὴ, ἡ τε κατὰ λέξιν καὶ ἡ κατὰ γνώμην,
 καὶ ἡ μὲν κατὰ λέξιν γίνεται διατριβῇ καὶ πλήθει· οἷον,
 τὴν μὲν ἀστέλγειαν, ὡς ἄνδρες, καὶ τὴν ὕβριν· 87
 διατρίβει γὰρ περὶ τὴν λέξιν· πλήθει δὲ οἷον· 88 τοῦ
 15 μὲν παρόντος ἀγῶνος ἡ προαίρεσις αὕτη
 ἐχθροῦ μὲν ἐπήρειαν ἔχει καὶ ὕβριν καὶ λοιδο-
 ρίαν καὶ προσηλακισμόν, καὶ ὁμοῦ πάντα τὰ
 τοιαῦτα· ἡ δὲ κατὰ γνώμην καὶ αὕτη διπλῇ, κατὰ τε
 ἐπενθυμήσεις καὶ λόγων καθολικῶν τοῖς ἰδίους συμπλο-
 20 κήν· ταῦτα δὲ παραλλάξ εἰσιν ἐν τῷ Θουκυδίδου ἐπιτα-
 γῳ, καὶ αὐτῇς πόσαι παραμυθίαι τῶν αὐθαδῶν δια-
 νοημάτων ἵγουν δύο· βραχεῖα προσθήκη, ὡς τὸ σχεδὸν
 ἢ ἴσως, ἢ μονονουχί, ἢ ὁμολογία τοῦ τολμήματος,
 ὡς τὸ, ὡς ἂν τις τολμηρῶς εἴποι· τολμηρὸν γὰρ τὸ
 25 λέγειν, φωνὴν ἀφίησιν ὁ καιρὸς· 89 προστίθῃσι
 τοίνυν τὸ μονονουχί. Ἡ δὲ ὁμολογία πολλὴ παρὰ τῷ
 Θεολόγῳ, ὅτε περὶ Θεοῦ λέγοι, ἴν' οὕτως εἴπω, καὶ ὡς
 ἂν τις εἴποι καὶ τὰ τοιαῦτα, καὶ κατὰ παράλειψιν αὐτῇς
 μεθοδεύομεν, ὅταν βουλευθῶμεν τὴν ὑπόνοιαν μεῖζονα
 30 καταστήσαι τοῦ πράγματος ἐν τῇ γνώμῃ τῶν ἀκούον-
 των, ἡ εἰ λέγομεν· γίνεται δὲ κατὰ τρεῖς τρόπους, ἡ

87 in Mid. init.

88 pro cor. p. 329.

89 Ol. I. p. 9.

ὅταν τὰ πράγματα μικρὰ ᾗ, ἢ ὅταν γνώριμα, ἢ ὅταν ἐπαχθῇ καὶ ὀνειδιστικά· χρήσιμα δὲ ταῦτα τῷ λέγοντι· διὰ μὲν οὖν ἐκεῖνά φησι παραλείπειν, οὐχ ἥττον δὲ ταῦτα τῷ λέγοντι· διὰ μὲν οὖν ἐκεῖνά φησι παραλείπειν· οὐχ ἥττον δὲ ταῦτα ὡς χρήσιμα τίθῃσι, καὶ αὐτῷ πῶς 5 περιπλέκομεν καὶ κατὰ πόσους τρόπους· περιπλέκομεν γὰρ, ἢ ὅταν αἰσχροῦ ᾗ τὰ λεγόμενα, ὡς τὸ ἔδοξα αὐτὸν ἔνοχον ὄντα οἷς ὀλίγῳ πρώην ἠκούσατε· φυλάττεται γὰρ ταῦτα λέγειν ὁ ῥήτωρ διὰ τὸ αἰσχρὸν, καὶ περιπλέκων δηλοῖ πάλιν αὐτὰ, καὶ ποιεῖ πικρότερον τὸν λόγον· ἢ 10 ὅταν λυπηρὰ ᾗ τοῖς ἀκούουσιν, ἢ ὅταν ἐπαχθῇ τοῖς λέγουσιν, ὡς δῆθεν ὀνειδίζουσι· τότε τοίνυν περιπλέκομεν αὐτά· εἰτὰ πως ἐπανάληψις γίνεται τριχῶς· ἐπὶ πράγματος διδασκαλίᾳ· Ἀντιοχείας, ἥτις περὶ τὴν κοίλην κεῖται Συρίαν· ἐπὶ προσώπῳ συστάσει, ἢ διαβολῇ, Νι- 15 ρεύς, καὶ αὐτῷ Νιρεύς, καὶ πάλιν Νιρεύς, ἢ ὡς τὸ Ἄρες, Ἄρες· καὶ τρίτον ἐπὶ ἡθους βεβαίώσει, ὡς Ἡρόδοτος, φονεὺς μὲν τοῦ ἰωῦτοῦ ἀδελφεοῦ, φονεὺς δὲ τοῦ κατήραντος. 20

Πῶς τὸ κατὰ πεῦσιν εἰσάγεται σχῆμα καὶ πότε; 20 ὅτι ἐπὶ τῶν φύσει ὁμολογουμένων, ἢ τῶν προαποδειγμένων ἐν λόγοις· τότε γὰρ θαρρόων ὁ ῥήτωρ ἐρωτᾷ, ἀπέδειξα αὐτὸν, ἢ φανερόν ἐστιν, ὅτι κατώρυξε τὴν οἰκίαν, ὡς τὸ καὶ τὸ ἐποίησεν, ἅρ' οὐκ ἔστι κλέπτῃς; πότε ἀσυνδέτως καὶ πότε μετὰ τῶν συμπλεκτικῶν λέγο- 25 μεν, καὶ τὸ μετὰ τῶν συνδέσμων πραγματικὸν πλήθος ἢ μέγεθος ἐστιν, οἷον Ὀλυνθον 91 μὲν δὴ καὶ Μεθώνην καὶ Ἀπολλωνίαν καὶ δύο καὶ τριάκοντα πόλεις ἐπὶ Θράκης ἔω· τὸ δὲ ἄνευ συνδέσμων ἡθικὸν πλήθος δηλοῖ, ἥνίκα Πύδνα, 92 Ποτίδαια, Μεθώ- 30

90 Herod. I. 45. 91 Phil. III. p. 117. 92 Ol. I. p. 11.

νη, Παγασαί, τᾶλλα ἵνα μὴ καθ' ἕκαστον λέγων διατρίβω, πολιορκούμενα ἡγγέλλετο. Πῶς τὸ ὑπερβατὸν δηλονότι τὸ διὰ μέσου μεθοδεύεται, ἵνα μὴ ταράξῃ δηλαδὴ τὸν ἀκούοντα· τὴν γὰρ αἰτίαν μέσον
 5 τῆς ἀξιώσεως τίθεμεν, οἶον,

Ἦ φίλοι, οὐ γάρ τ' ⁹³ ἴδμεν ὅπη ζῶφος, οἶδ' ὅπη ἡώς,

— — — ἀλλὰ φραζόμεθα θᾶσσον.

καὶ ὁ Θουκυδίδης· ⁹⁴ οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι ἐφοβήθησαν, νύξ γὰρ ἦν, μὴ πολέμιοι ὥσιν αἱ νῆες· προ-
 10 λαμβάνεται γὰρ ἡ αἰτία ἐν τοῖς ὑπερβατοῖς, καὶ γίνε-
 ται σαφηνείας ὄργανον τὸ τοιοῦτον. Μανθάνομεν ἐκεῖσε καὶ τὸ ἀντίθετον· ἔστι δὲ διανοήματι διανόημα ἀντικείμενον· οἷον ἐδίδασκες ⁹⁵ γράμματα, ἐγὼ δὲ ἐφοίτων, ἐγραμμάτευες, ἐγὼ δὲ ἐκκλησιάζον, ἐξέ-
 15 πιπτες, ἐγὼ δὲ ἐσύριττον· ποιεῖ καὶ ὁ θεολόγος ἀντίθετον ἐπὶ τοῖς θανάτοις τοῦ Κωνσταντίου καὶ τοῦ Ἰουλιανοῦ. Μανθάνομεν ἐκεῖσε καὶ πότε ῥήτωρ προσποιή-
 σεται σχεδιάζειν, καὶ ὅτι τριῶν ὄντων τῶν τῆς ῥητορικῆς εἰδῶν, ἐν τῇ συμβουλευτικῇ ὁμολογήσει ὁ ῥήτωρ ἐσκεμ-
 20 μένος ἦκειν, οὐ γὰρ ἀνέχεται ὁ συμβουλευόμενος τὰ ἐπιόντα τοῦ συμβουλευόντος λέγοντος, ἐπὶ τῇ δικανικῇ καὶ ἐσκεμμένος ἦκης, προσποιῶν αὐτόθεν λέγειν, ἵνα μὴ ὁ δικαστὴς ὑποπτεύσει τὴν δημηγορίαν· ἐν τῇ ἐγκωμια-
 στικῇ δὲ ἰδέα καὶ ἀμφοτέρω ἐγχωρεῖ. Ἔστι μέθοδος δι-
 25 νότητος καὶ τὸ πρῶτον αὖξιν τὸ ἐγκλημα, εἴτα ἀποδεικνύειν, καὶ πότε; πάντως ὅτε καταφρονεῖται τὸ ἐγκλημα, ὡς ὁ Ἀισχίνης κατὰ Τιμάρχου λέγων τὴν κατεδῆδασ-
 σιν τῶν πατρῶων· αὖξει καὶ ὁ Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Μειδίου τὸ περὶ τὴν ἰορτὴν ἀδικεῖν, οὐ γὰρ εἰδιστο
 30 τοῖς Ἀθηναίοις τοιαῦτα κρίνειν πλειστάκις· μανθάνομεν

⁹³ Ven. τι. — Od. κ. 190.
 p. 315.

⁹⁴ I. 51.

⁹⁵ pro cor.

καὶ πότε ρήτωρ ψεύσεται συνειδόντων τῶν ἀκροατῶν, καὶ πάντως ὅτε συμφέροι τὸ ψεῦδος ἐκείνοις, οὐ γὰρ ἐλέγξουσιν ἀκούοντες, καὶ πότε ρήτωρ ὁμνύει, καὶ ὅτι οὐ πραγματικὸν ὄρκον, οἷον νῆ Δία οὗτος κλέπτῃς ἐστίν, ἀλλ' ἡθικόν, καὶ ὁ μὲν Ὅμηρος παθητικόν.⁹⁶ 5

Οὐ μὰ Ζῆν' ἀγλαίαι καὶ ἄλγιστα πατὴρ ἱμοῖο.

ὁ δὲ Πλάτων ἡθικόν ἐκ τοῦ ἐναντίου· οὐ μὰ τὸν⁹⁷ Ζῆν', ὦ Καλλίκρατες. Δημοσθένῃς⁹⁸ δὲ ἡθικὸν πολιτικόν· οὐ μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας τῶν προγόνων· διδασκόμεθά τε πῶς ἐναντία λέγοντες¹⁰ κατορθώσομεν ἐναντία, τῷ εὐδιάλυτα λέγειν καὶ σαθρὰ ἀντείσάγειν· ὡς εἶναι τὰς ἀντιθέσεις ἰσχυροτέρας⁹⁹ τῶν λύσεων· ὡς ὁ ποιητὴς ἐν τῷ δευτέρῳ.¹

Καὶ δὴ δοῦρα σίσῃσι νεῶν καὶ σπάρτα λύνονται.

μανθάνομεν πῶς ἀνεπαχθῶς ἐπαινέσει τις ἑαυτόν· καὶ¹⁵ εἰσι τρόποι τούτου τρεῖς· κοινότης λόγου, οἷον οἱ καλοὶ φίλοι καὶ τελευτήσαντας τοὺς φίλους ἀγαπῶσιν· ἀνάγκης προσποιήσεις, ἵνα δόξῃ ἀναγκαζόμενος ἑαυτὸν ἐπαινεῖν· προσώπου ὑπαλλαγή· τὰ γὰρ ἑαυτοῦ ἀγαθὰ καταλέγων τοῖς Ἀθηναίοις ὁ Δημοσθένῃς τέλος ἐπιφέρει,²⁰ ἀκούεις Ἀισχίνῃ, ὥσπερ ἂν αὐτὸς ἦν ὁ ἀναγκάζων. Μανθάνομεν, πῶς τὰ παλαιίσματα τῶν δικαστηρίων καθίστανται· τὸ γὰρ οἰκεῖον ἰσχυρόν εἰς κρίσιν ἄγομεν, ἀνάγκην προσποιούμενοι, τὸ δὲ τοῦ ἀντιδίκου ἰσχυρόν ἐκβαλοῦμεν προσποιούμενοι ἀπλότητα, τὰ δὲ κοινὰ δια-²⁵ νοήματα ιδιώσομεν ὡς Ἰσοκράτης.² ἅπαντες μὲν εὐώθασιν οἱ παριόντες ἐνθάδε ταῦτα τὰ μέγιστα φάσκειν, περὶ ὧν ἂν αὐτοὶ τοὺς λόγους ποιῶνται· οὐ μὴν, ἀλλ' εἴ τῳ καὶ ἄλλῳ ταῦτα

96 Od. v. 339.

97 Ven. τό. — Plat. Gorg. p. 489. E.

98 pro cor. p. 297.

99 Ven. ἰσχυροτέρας.

1 Il. β. 135.

2 de pace init.

ἤρεσκε λέγειν, καὶ ἐμοὶ προσήκει. Μανθάνομεν
καὶ πῶς τοῖς ἔπεσιν ἐν πεζῷ λόγῳ χρώμεθα, ἢ κατὰ
κόλλησιν, ἢ κατὰ παραφρίαν, καὶ πῶς οὐ δεῖ ἀντιτείνειν
πρὸς τὰ κεκρατηκότα πάθη, καὶ ὅπως ἀνύειν τὸ σπου-
5 δαζόμενον. Ὅμηρος·

Ἡ μὴν καὶ πόνος ἐστὶν ἀνηθίοντα γίεσθαι.³

καὶ Ἰσοκράτης⁴ παραδίδωσι· μὴ δὲ πρὸς τὰς τῶν
πλησιαζόντων ὀργὰς τραχέως ἀπαντῶν, ἀλλὰ
θυμουμένοις μὲν αὐτοῖς εἰκῶν, πεπauυμένοις
10 δὲ τῆς ὀργῆς ἐπιπλήττων· τῶν δὲ ὁμολογουμένων
ἀδίκημάτων μία παραμυθία ἢ ὁμολογία καὶ ἀπολογία,
τοῦτο ἐν Ὁμήρῳ Ἑλένη πεποίηκε, καὶ ὁ παρ' Ἡροδότῳ
Ἀδραστος ἐμιμήσατο, ἀποκτανθέντες ἐν θήρῃ τοῦ παι-
δὸς Κροίσου Ἄνυος παρ' αὐτοῦ· διὰ γὰρ τὴν ὁμολογίαν
15 Ἀδράστου Κροῖσος εἶπε πρὸς τὸν νεανίσκον, εἰς δὲ μοι
οὐ σὺ τούτων αἴτιος, ἀλλὰ θεῶν κού τις ὅστις προεσή-
μανεν ἐν τῷ ὄνειρῳ. μανθάνομεν ἐκεῖσε πλοκάς, δημη-
γορίας, διαλόγους κωμωδίας, τραγωδίας καὶ Σωκρατι-
κῶν συμποσίων, καὶ ἡ μὲν δημηγορία ἐπιτίμησιν ἔχει
20 καὶ παραμυθίαν καὶ τὰ λοιπὰ διὰ τινος διπλῆς μεθό-
δου γίνεται· ἡ γὰρ ἐπιτίμησις κολάζει καὶ παιδεύει τὰς
γνώμας τῶν ἀκουόντων· ἡ δὲ παραμυθία τὸ τῆς ἐπιτι-
μήσεως λυπηρὸν ἐκβάλλει, ἡ δὲ κωμωδίας πλοκή πικρά τε
καὶ γελοῖα ἔχει, τῶν μὲν πικρῶν σωφρονιζόντων, τῶν δὲ
25 γελοίων παραμυθουμένων. Τραγωδίας δὲ πλοκή οἶκτος
καὶ θαῦμα, οἶον,

Οὐχ ἦδ' ἀνασσα τῶν πολυχρύσων Φρυγῶν.⁵

καὶ

— — φεῦ ἥ τις ἐκ τυραννικῶν δόμων

30 Δούλειον ἡμᾶρ εἶδες,⁶

³ Cod. γαίεσθαι. — Il. β. 291.
Bekk. ⁵ Eur. Hec. 487. Matth.

⁴ ad Demon. p. 10.
⁶ ibid. 55.

καὶ διόλου τοιαῦτα ἢ τραγωδία ἔχει· ἡ πλοκὴ δὲ τῶν Σωκρα-
 τικῶν συμποσίων, (ὁ γὰρ Σωκράτης παρὰ Πλάτωνι τούτων
 κατήρξατο) σπουδαῖα καὶ γελοῖα καὶ πρόσωπα καὶ πράγμα-
 τα, ἐν οἷς καὶ διαφορὰν πολλὴν ἴδοι τις τοῦ Πλατωνικοῦ
 συμποσίου πρὸς τὰ τοῦ Ξενοφώντος καὶ τὰ τῶν ἄλλων συμ- 5
 πόσια. Διαλόγου πλοκὴ δὲ ἡθικοὶ λόγοι καὶ ζητητικοί· οἱ
 γὰρ ἡθικοὶ λόγοι παρεμβληθέντες ἀναπαύουσι τὴν ψυχὴν.
 ὅταν δ' οὖν ἀναπαύσῃται, ἐπάγεται ἡ ζήτησις, ὥσπερ
 γίνεται ἐν ὁργάνῳ τάσις καὶ ἀνεσις ἀναμίξ, καθὼς καὶ
 ἐν τῷ χρυσορρήμονι εὐρήσει τις διδάσκοντι. Ταῦτα καὶ 10
 τοιαῦτ' ἢ τῆς δεινότητος μέθοδος ἔχει, ἢ καὶ πλείστον
 ἀξία τοῖς ῥήτορσιν ἔστιν, ὅτι καὶ πᾶσα δύναμις αὐτοῖς
 ἐν ἐννοίαις καὶ μεθόδοις κατανοεῖται· καὶ τὴν αὐτὴν ἐν-
 νοίαν πολλάκις ἄλλως εἴποι ὁ τυχὼν καὶ τῆς σπουδῆς
 ἀποτεύξεται, καὶ ἄλλως μεθοδεύσει ὁ ῥήτωρ κἀντεῦθεν 15
 πείσει, ἐπεὶ τοι γὰρ καὶ ἡ ἐν τοῖς διηγήμασιν ἀναφορὰ καὶ
 βεβαίωσις τοῦτο ἐργάζεται, ὥς ἐγὼ τινος ἤκουσα.⁷
 τοῦτο ἀναφορὰ· ἀνδρὸς μὴ οἴου τε ψεῦδεσθαι,
 τοῦτο βεβαίωσις· καὶ ὁ μὲν ῥήτωρ οὕτως εἴποι, ὁ δὲ
 τυχὼν μόνῃ πολλάκις τῇ ἀναφορᾷ βιασθεὶς χρήσεται 20
 καὶ τοῦ σκοποῦ ἀποτύχοι· καὶ πάλιν ὁ μὲν ῥήτωρ τὰ
 αὐτὰ λέξει ἢ ἐαυτῷ ἢ ἄλλῳ πλήν λεληθότως καὶ εὐμεθό-
 δως· ὁ δὲ τυχὼν μὴ μεθοδεύσας καταγνωσθήσεται· ἡ δὲ
 μέθοδος τούτου διπλῇ, τάξεως μεταβολὴ καὶ μήκη καὶ
 βραχύτητες, ἡ αὐτὴ δὲ καὶ τοῦ παραφράζειν μέθοδος· 25
 ὁ δὲ καιρὸς αὐτῶν τοιοῦτος· ἡ μὲν συμβουλευτικὴ μήκη
 καὶ βραχύτητας δέχεται, τῆς γὰρ τάξεως μεταβολὴν οὐ
 δύναται ἔχειν, ὅτι ἐν συμβουλῇ τὸ κατεπεῖγον προτιμᾶ-
 ται παρὰ παντὶ συμβουλευόντι· ἐν δὲ τῇ πανηγυρικῇ
 νόμος ἔστι τῆς τῶν κεφαλαίων τάξεως ἀμετάβλητος· τοῖς 30
 μήκεσι γοῦν καὶ ταῖς βραχύτησι χρώμεθα· ὁ γὰρ Πλά-

7 Ol. II. p. 23.

των τὰ αὐτὰ τῷ Θουκυδίδῃ λέγων ἐν τῷ ἐπιταφίῳ ἐλα-
θην, ὅτι ὁ μὲν Θουκυδίδης τὰ τοῦ πολέμου παρεῖς τὰ
περὶ τῆς πολιτείας ἐπλάτυνε, Πλάτων δὲ τὸνναντίον
ἐποίησε πλατύνας τὰ τοῦ πολέμου καὶ τὰ περὶ τῆς πολι-
5 τείας συστειλλας. Ὁ γοῦν πολιτικὸς λόγος διὰ πασῶν
μὲν τῶν προειρημένων γίνεται ἰδεῶν, οὐ μὴν ἀπλῶς γε,
κραθευσῶν δὲ πρὸς ἀλλήλας, ὁ μὲν τῇ ἀρίστῃ μίξει χρη-
σάμενος τὸν ἄριστον πολιτικὸν ἀπεργάζεται, ὁ δὲ μετ'
ἐκείνον τὸν καταδεέστερον, ὁ δὲ μετὰ τοῦτον τὸν ἔτι
10 καταδεέστερον. Ἐν γοῦν τῷ πολιτικῷ λόγῳ προηγουμέ-
νως πλεονάζειν δεῖ τὴν σαφήνειαν, εἴτουν τὴν τε καθα-
ρότητα καὶ τὴν εὐκρίνειαν, ἔπειτα τὸ ἡθικόν τε καὶ
ἀληθινόν, καὶ δεύτερον μετὰ ταῦτα τὸ γοργόν· τούτοις
δὲ παραπλησίως καὶ τὴν περιβολὴν· τραχύτητα δὲ καὶ
15 σφοδρότητα οὐ παραπλησίως τῇ περιβολῇ· καταδεέστερον
δὲ καὶ τρίτον λόγον, ἔτι δὲ ἐνδεέστερον τούτων σεμνό-
τητα καὶ δεινότητα καὶ ἀκμὴν. Δεινότητος δὲ τῆς μὲν
ἐν μεθόδῳ μέτεστι τούτῳ μάλιστα, τῶν δὲ λοιπῶν ὡς
ἐλάχιστα· κάλλους δὲ τοῦ κομμωτικοῦ πλεονάζοντος καὶ
20 αὐτοῦ, πλὴν ἀνεμφάτως καὶ ἥττον τὸ φανερόν ἔχοντος.
Ἐπεὶ ὁ πολιτικὸς λόγος διαιρεῖται εἰς συμβουλευτικόν,
δικανικόν καὶ πανηγυρικόν, οἱ μὲν συμβουλευτικοὶ λόγοι
οὐ πολὺ τὸ ἡθικόν ἔχουσι καὶ ἐπεικῆς, ἀλλὰ μᾶλλον τὰ
μέγεθος ποιοῦντα μετὰ καὶ τῆς οὔσης τε καὶ φαινομέ-
25 νης δεινότητος· ἀξίωμα γὰρ θέλει ἔχειν ὁ σύμβουλος,
ἥθους δὲ ὀλιγάκις μετέχειν δεῖ, πλὴν ὅσον ἐν βαρύτητι
καὶ τοῦ κατ' εἰρωνεῖαν σφοδροῦ μετρίως μετέξει. Εἰ δὲ
καὶ τινες συμβουλευτικοὶ πολὺ τὸ ἡθικόν ἔχουσι παρὰ
Δημοσθένει, ὡς ἰδίως συμβουλευτικοὶ ἐπιγραφόμενοι, οὐ
30 δεῖ θαυμάζειν· προσώπων γὰρ ἰδιότης καὶ διαφοραὶ και-
ρῶν τὰ τοιαῦτα εἰσάγουσιν, οὐ μὴν τοῦ συμβουλευτικοῦ
τύπου τὰ τοιαῦτά εἰσιν· ἐπεὶ τοί γε καὶ ἀκμῆς ὡς ἐλά-
χιστα μέτεστι τούτῳ· ἀλλ' ὅρα πῶς ἐν τοῖς Φιλιππικοῖς
πλεο-

πλεονάζει ἡ ἀκμή διὰ τὸ τοῦ Φιλίππου πρόσωπον· καὶ ὁ μὲν συμβουλευτικὸς τοιοῦτος· ὁ δ' αὖ δικανικὸς ἀνά-
 παλιν ἔχει, εἰ μὴ περὶ δημοσίων εἴη καὶ μεγάλων πρα-
 γμάτων, καὶ συμβουλῆς ἐγγύς, ὥς ἔχουσιν ὁ τε κατὰ
 Ἀριστοκράτους καὶ ὁ περὶ τοῦ στεφάνου· οὗτοι γὰρ δι- 5
 κανικοὶ ὄντες τύπον ἔχουσι συμβουλευτικόν. Τῷ μέν-
 ττοιγε δικανικῷ ἦθους τε καὶ τοῦ κατ' ἐπιείκειαν καὶ
 ἀφέλειαν μέτεστι πλέον· βαρύτητος δὲ ἢ τινος τῶν τοι-
 ούτων ἥκιστα· ἢ ὅτι βραχύτητα πρὸς τὸν ἀντίδικον μό-
 νον δηλαδὴ, μέγεθος δὲ τὸ κατὰ τὴν περιβολὴν πολὺ 10
 μὲν ἀπὸ ἐννοιῶν δέχεται, καὶ πλέον ἢ κατὰ τὴν μέθο-
 δον, πλὴν δέχεται καὶ ταῦτα ὡς ἐλάχιστον, τὰς δὲ ἄλ-
 λας τοῦ μεγέθους ἰδέας οὐδαμῶς, πλὴν εἰ μὴ πού τὴν
 κατ' ἐννοιαν σφοδρότητος μετὰ σχημάτων τῶν περὶ αὐ-
 τὴν καὶ τῶν λέξεων· τοῖς δὲ λοιποῖς μέρεσι τοῦ ἀπλῶς 15
 πολιτικοῦ χρῆται, καθάπερ ἐλέγομεν, καὶ ὥσπερ δὴ ὁ
 συμβουλευτικὸς μετὰ τῶν ιδίων κάκεινα ἐδέχετο.

Ὁ μέντοιγε πανηγυρικός οὐχ ὁ ἐν ζητήμασι πολιτικός,
 ἀλλ' αὐτὸ δὴ τοῦτο πανηγυρικός, ὅς οὐδὲ πολιτικός ἴσως
 ἂν κληθεῖη, δέχεται τὰς τὸ μέγεθος ποιούσας ἰδέας, 20
 πλὴν σφοδρότητος καὶ τραχύτητος· διηκείν δὲ πῶς χρῆ
 διὰ τούτων καὶ τὴν ἀφέλειαν, μὴ ἐλαττουμένην αὐτῶν,
 πλὴν εἰ μήπως βούλεται ὁ ῥήτωρ ἐξαίρειν τὸν λόγον εἰς
 σεμνότητα· αἱ δὲ γλυκύτητες καὶ μάλα καιρὸν ἔχουσιν
 ἐνταῦθα καὶ αἱ ἐπιμέλειαι καὶ αἱ ὀξύτητες. δεινότης δὲ 25
 ἢ μὲν κατὰ μέθοδον, ἢ περ οὐ φαίνεται καὶ ἔστι, πάν-
 τως ὕπαστι καὶ τῷ πανηγυρικῷ· αἱ δὲ λοιπαὶ οὐδαμῶς,
 ἢ ὅτι ὡς ἐλάχιστον· γοργὸς τε μὴν ὡς ἐλάχιστον ὁ πα-
 νηγυρικός λόγος ὀφείλει εἶναι. ἀφήγησις γὰρ ἔστι σχε-
 δὸν ἅπας, τοῖς δὲ ἄλλοις μέρεσι τοῦ ἀπλῶς πολιτικοῦ 30
 λόγου χρήσεται καὶ αὐτὸς, καὶ μᾶλλον τῇ σαφηνείᾳ ἢς
 οὐδὲν χρησιμώτερον· οὐδὲ τοῖς ἀμοιβαίοις τῶν πανηγυ-
 ρικῶν, ὥς ἔστιν ἰδεῖν παρὰ τῷ Πλάτῳ· ἔδη καὶ αἱ τρα-

χύτητες καὶ αἱ σφοδρότητες, καὶ αὖ καὶ τὰ τῆς δεινότη-
 τος εἶδη πάντα, καὶ αἱ ἄλλαι ἰδέαι καιρὸν ἐσχήκασι κατὰ
 τὰς μιμήσεις τῶν προσώπων, ὥσπερ ἐν Γουργία, καὶ ἡ
 μὴ οὕσα φαινομένη δὲ δεινότης· καὶ οὕτως ἔχουσι ταῦ-
 5 τα, ὥστε μὴ κεκρᾶσθαι, ἀλλὰ κεχωρισμένα εἶναι ἀπ’
 ἀλλήλων. Ἐπεὶ δὲ τῶν ἐπιχειρημάτων καὶ ἐργασιῶν καὶ
 ἐνθυμημάτων τὰ μὲν εἰσι πολιτικὰ καὶ ἀγωνιστικά, τὰ
 δὲ πανηγυρικά, ὡς τὰ ἀπὸ προσώπου, καὶ τὰ ἀπὸ τρό-
 που καὶ πράγματος· τὰ γὰρ ἀπὸ τῆς αἰτίας πολιτικά
 10 εἰσι· καὶ αὐτοῖς τὰ ἀπὸ ἴσου καὶ ἐλάττονος καὶ μείζονος
 πανηγυρικά, ἄλλως δὲ τὰ πολιτικά· ἔχομεν καὶ σχή-
 ματα καθ’ ἃ τὰ τοιαῦτα ἐκφέρονται· τὰ γοῦν πανηγυ-
 ρικά κατὰ πνεῦμα ἐκφέρονται, τὸ πνεῦμα δὲ ἐλέγχει τὰ
 διάφορα κῶλα, καὶ οἱ ἐπὶ τούτοις συμπλεκτικοί· ἀλλ’ 8
 15 ὁ τὴν Εὐβοίαν ἐκείνος σφετεριζόμενος, καὶ κα-
 τασκευάζων ἐπιτείχισμα ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν, καὶ
 κατασκάπτων Πορθμὸν, καὶ καθιστὰς ἐν μὲν
 Ἐρετρίᾳ Φιλιστίδην τύραννον, ἐν δὲ Ὠρωπῷ
 Κλείταρχον, καὶ ποιῶν τὸ καὶ τό· τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ
 20 πνεῦμα. Τὰ δὲ πολιτικὰ κατὰ περίοδον· περίοδος δὲ
 ἐστὶν ἡ τοῦ ὅλου ἐπιχειρήματος κλείς· ὁ γὰρ⁹ οἷς ἂν
 ἐγὼ ληφθεῖην ταῦτα πράττων καὶ συσκευαζό-
 μενος, οὗτος ἐμοὶ πολεμεῖ, κἂν μήπω βάλῃ,
 μὴ δὲ τοξεύῃ· ἐστὶ δὲ ἡ περίοδος καὶ μονόκωλος καὶ
 25 δίκωλος καὶ τρίκωλος καὶ τετράκωλος, καὶ ἡ τετράκωλος
 ποτὲ μὲν χιάζεται. Ἔστι καὶ τὸ ἀντίθετον σχῆμα, κα-
 θὸ καὶ τὸ πνεῦμα καὶ ἡ περίοδος ἐκφέρεται. Ἀντίθε-
 τον δὲ ἐστὶ τὸ προηγησαμένου τοῦ κατὰ φύσιν τὸ ἀντι-
 θετον ἐπιφύεσθαι, καὶ πάλιν τὸ κατὰ φύσιν, ὡς τό·
 30 εἰ μὲν ἰώρων σε, ὧ Ἀλκιβιάδῃ, καὶ τὸ, εἰ μὲν ἰώρων
 αὐτὸν γένοι καὶ τοῖς ἐκ γένους φιλοτιμούμενον· τοῦτο τὸ

8 pro cor. p. 248.

9 Phil. III. p. 115.

ἀντίθετον· ἐπεὶ δὲ τὸ καὶ τὸ, τοῦτο τὸ κατὰ φύσιν· Ἐκ-
 φέρεται γοῦν πνεῦμα κατὰ τὸ ἀντίθετον οὕτως· εἰ μὲν
 οὖν αὐτὸς παρῆν καὶ τὸ καὶ τὸ ἐποίει, οὕτω καὶ γὰρ ἐποί-
 ουν, ἐπεὶ δὲ αὐτὸς οὐ παρῆν, καὶ τοῦτο διὰ πολλῶν
 ἐκφερόμενον κώλων πνεῦμα γίνεται κατὰ τὸ ἀντίθετον. 5
 Τοῦτο δύναται καὶ κατὰ περίοδον συσταλῆναι· οἷον, ἃ
 γὰρ ἐποίησα παρόντος αὐτοῦ καὶ ἐνεργοῦντος, ταῦτα διὰ
 τὸ μὴ παρεῖναι τοῦτον ἡθέτησα. Λοιπὸν ἔστι μαθεῖν
 καὶ περὶ τῶν ἐσχηματισμένων προβλημάτων, ὅτι τριχῶς
 γίνονται, καὶ τὰ μὲν ἔστι κατὰ τὸ ἐναντίον, ὅτε τὸ 10
 ἐναντίον οἰκονομοῦμεν οὐ λέγομεν, οἷον τὸν μαινόμενον
 φεύγειν ὁ νόμος ἐκέλευε· φήμης οὔσης ὅτι σύνεστιν ὁ
 πατήρ τῇ τοῦ υἱοῦ γυναικί, ἄξιόι ὁ παῖς ὡς μαινόμενος
 φεύγειν· ἐνταῦθα γὰρ τὸ ἐναντίον οὐ βούλεται λέγειν
 διὰ τὸ μὴ ἔχειν παρῶρησίαν λέγειν κατὰ τοῦ πατρός· τὰ 15
 δὲ κατὰ τὸ πλάγιον, ὅτε σὺν τῷ ἐναντίῳ καὶ ἄλλο τι
 πλαγίως ἐκφαίνομεν· οἷον πλούσιος ἐν λιμῷ ὑπέσχετο
 θρεῖν τὴν πόλιν, εἰ λάβοι τὸν πένητα πρὸς σφαγὴν·
 οὐκ ἔδωκεν ὁ δῆμος, καὶ ὁ πένης ἑαυτὸν προσαγγέλλει·
 ἐνταῦθα γὰρ πρὸς τὸ κατασκευάζειν τὸ ἐναντίον οὐ λέγει 20
 καὶ πλαγίως ἐμφαίνει, ὅτι οὐδὲ τόσον σίτον ἔχει ὁ πλού-
 σιος, καὶ ὅτι εἰ καὶ εἶχεν, ἔδει καὶ ἄκοντος αὐτοῦ τὸν
 δῆμον ἀναλαμβάνειν. Τὰ δὲ εἰσι κατὰ ἔμφασιν, οἷον
 φήμη ἦν, ὅτι σύνεστιν ὁ πατήρ τῇ τοῦ υἱοῦ γυναικί,
 μοιχὸν καταλαβὼν ἐγκεκαλυμμένον ὁ υἱὸς ἀφῆκε καὶ ἀπο- 25
 κηρύσσεται, ὁ δὲ παῖς ἐσχηματισμένως κατὰ ἔμφασιν
 ἀπολογήσεται, μὴ ἔχων παρῶρησίαν ἄλλως εἰπεῖν· ἐν γοῦν
 τοῖς τοιούτοις ἐσχηματισμένοις μία ἔστι μεταχείρισις, 1^ο
 ἢ τῶν ὑποφορῶν κατασκευὴ, ὥστε εἶναι αὐτὰς ἰσχυροτέ-
 ρας τῶν λύσεων, ὧν αὐτὸς ἐκεῖνος ὁ ἐσχηματισμένως λέ- 30
 γων ἐρεῖ, ἐν δὲ τοῖς κατ' ἔμφασιν ἐσχηματισμένοις διὰ

10 Ven. μεταχείρισις. scr. μεταχείρισις. -

καὶ ὀνομάτων εὐπορῆσαι διττὰ δηλῶσαι δυναμένων· οἳ αἰσι τὸ συνέσται τῇ νύμφῃ καὶ συζήσεται· κοινὰ γὰρ εἰσι καὶ τοῦ ἄλλου βίου τὰ τοιαῦτα ὀνόματα, καὶ δηλοῦσι καὶ τὸ ἀνεύθυνον καὶ τὸ σεσημασμένον· ἄλλα καὶ ἡ τῆς 5 φράσεως ἀκολουθία συγκεκλιμένη τε καὶ διαλυομένη ἄλλο καὶ ἄλλο δηλοῖ· οἷον καὶ τοῦ μοιχοῦ λαβόμενος ἐβόων πατὴρ, σὺ δὲ ἧς οὐδαμοῦ· τῷ γὰρ μοιχῷ καὶ τῷ πατρὶ προστεθὲν τὸ σὺ δὲ ἧς, τῇ συνθήσει τὴν ἔμφασιν ἐδήλωσε, τὴν ἀσφαλείαν δὲ ἔχει ἐκότερον ἀπὸ τοῦ οὐδαμοῦ.

C a p. II.¹

- 10 Ἄλλ' ἀναληπτέον τὸν λόγον καὶ σαφηνείας ἕνεκα τὰ περὶ τούτων ῥητέον, καὶ παραδειγματιστέον τὰ τῆς τέχνης ἐπεξεργαζομένους. Πᾶν εἶδος λόγου ἐκ μερῶν ὅκτῳ σύγκειται, ἐννοίας, λέξεως, σχήματος, μεθόδου, κώλων, συνθήκης, ἀναπαύσεως καὶ ῥυθμοῦ. Ἐννοια τοίνυν ἐστὶ 51 παντὸς λόγου ἡ ῥητορικὴ ἢ φιλόσοφος· ῥητορικὴν λέγω τὴν σαφῆ καὶ κοινὴν, φιλόσοφον τὴν σεμνὴν καὶ ἐπηρεμένην καὶ περὶ θεοῦ καὶ θείων πραγμάτων καὶ φυσικῆν ἥτοι περὶ στοιχείων ἢ ζώων ἢ φυτῶν καὶ τοιούτων. Ῥη-

1 In Med. 2. titulus est, Ῥητορικὴ· περὶ τοῦ πανηγυρικοῦ εἶδους τοῦ λόγου. Ἔστω εἰς παράδειγμα λόγου βασιλικός· ὁ τοίνυν βασιλικὸς λόγος etc. Post hoc caput ponit: περὶ τῶν ὅκτῳ στιγμῶν. περὶ τρόπων ποιητικῶν. περὶ τῶν τῆς λέξεως παθῶν. In Par. MMCMXVIII. Fol. 174. b. fragmentum exstat sine titulo, incipiens: Πᾶσα λόγου ἰδέα ἐκ μερῶν ὅκτῳ σύγκειται, ἐννοίας κ. τ. λ. — καὶ ῥυθμοῦ, περὶ ὧν μάθης μὲν ἐν τῷ τῶν ἰδεῶν βιβλίῳ τοῦ Ἑρμογένους πλατύτερον καὶ σοφώτερον. ἐνταῦθα δὲ διδάσκομαι σε ὥς ἐγχωρεῖ, καὶ μάλιστα κατὰ τὴν σήμερον τιμωμένην λογογραφίαν. Ἐνοια (sic.) τοίνυν etc.

τορική οὖν ἐστὶν ἡ τοιαύτη· πρόκειται ἡμῖν τοῖς Βυζαν-
 τίοις ζήτησις τυχόν, εἰ δαὶ ὀρύξαι τὸν Ἰσθμὸν τὸν ἐν τῷ
 δεῖνι τόπῳ τῶν Ῥωμαίων· ὁ συμβουλευων οὖν, ὅτι δαὶ
 ὀρύξαι προσθεῖς πάντως τοῦτο κεφάλαιον περὶ τῆς ὀρύ-
 ξεως (τὰ τοιαῦτα γὰρ ἡ ῥητορική κεφάλαια ὀνομάζει) ⁵
 εἴποι ² οὕτως· ὀρυκτέον τὸν Ἰσθμὸν, εἴτα κατασκευάσει
 δι' ἐπιχειρημάτων ῥητορικῶν, ἅπερ ὀρμῶνται ἐκ τῶν ἐξ
 περιστάτικῶν, προσώπου, πράγματος, τόπου, χρόνου, αἰ-
 τίας, ³ τρόπον, λέγων, μεγαλουργοὶ ⁴ οἱ Βυζάντιοι καὶ
 δεῖ θάρρῃσαι τούτους καὶ τὴν τοιαύτην ὀρυξιν· τοῦτο ¹⁰
 ἐπιχείρημα ἀπὸ ⁵ τοῦ προσώπου τῶν Βυζαντίων· ἐκ δὲ
 τοῦ πράγματος ἐπιχείρημα· ἄλλως τε καὶ ἡ ὀρυξις πολ-
 λοῖς πολλάκις ὡς ἐν μέρει παιδιᾶς ἀνύεται· ἐκ δὲ τοῦ
 τόπου, ὅτι καὶ ἡ γῆ τοῦ Ἰσθμοῦ ἐκείνου σομφή ⁷ καὶ
 χαύνη καὶ οὐ στεγανή καὶ πετρώδης· ἐκ δὲ τοῦ χρόνου, ¹⁵
 ὅτι οὐδὲ χειμῶν ἡμῖν ἐνοχλεῖ συστέλλων τὰς χειράς τῶν
 ὀρυσσόντων, καὶ τὴν γῆν κρύπτων ἐπὶ στοιβασμῶ χιό-
 νος, ἀλλ' ἔαρ ἢ ⁸ θέρους ἐστίν· ἐκ δὲ τοῦ τρόπου, ὅτι
 ὀργάνοις τοῖς ἐκ σιδήρου ὀρύξομεν, ἰσχύουσι καὶ κατὰ
 τῶν σκληρῶν. ἐκ δὲ τῆς αἰτίας, ἵνα μὴ οἱ πολέμοι δια- ²⁰
 βαίνοντες δι' ἐκείνου τοῦ Ἰσθμοῦ ληΐζωνται τὰ ἡμέτερα·
 ἔως τοῦδε τὰ ἐπιχειρήματα, μετὰ δὲ ταῦτα αἱ ἐργασίαι·
 γίνονται δὲ αὗται ἐκ παραδείγματος, ἐκ παραβολῆς καὶ
 ἐξ ἐτέρων· ἐκ παραδείγματος οὖν κατασκευάσει ὁ γράφων
 οὕτως· πάλαι καὶ Ξέρξης ἐθάρρῃσε τοῦτο τὸ ἔργον, καὶ ²⁵
 ἤνυσε τὴν τοῦ Ἄθω ὀρυξιν· καὶ εἰθὺς τὰ ἐνθυμήματα,
 ἃ καὶ νοήματα λέγεται ἐκ τῶν ἐξ καὶ ταῦτα περιστάτι-
 κῶν ὀρμώμενα καὶ κατὰ σύγκρισιν ἐκφερόμενα· καὶ μὴν
 ὁ Ξέρξης καὶ οἱ Πέρσαι οὐχ οὕτω μεγαλουργοὶ, ὡς ἡμεῖς·

² Par. εἴπη. ³ Par. τρόπον, αἰτίας. ⁴ Par. inserit
 γάρ. ⁵ Par. ἐκ. ⁶ Par. παιδιᾶς. Ven. παιδείας. ⁷
 Ven. ad marg. βουνοειδής ἢ χαῦνος. ⁸ Par. ἦ. Ven. καί.

τοῦτο ἐκ τοῦ προσώπου τὸ ἐνθυμήμα· ἐκ δὲ τοῦ χρόνου·
 ἄλλως τε καὶ χειμῶνος ἐκεῖνος ὥρνε, καὶ πολέμου τυχόν
 ἐπιχειμένου, ἡμεῖς δὲ ἔαρος, καὶ ἐν εἰρήνῃ· ἐκ δὲ τοῦ
 τόπου· ἐκεῖνος ὄρος λιθῶδες, ἡμεῖς γῆν ψαμμώδη· ἐκ
 5 δὲ τοῦ τρόπου· ἐκεῖνος χερσὶν ἴσως γυμναῖς, ἢ ὀργάνοις
 οὐ στερεοῖς, ἡμεῖς δὲ σιδηροῖς, ἔτι καὶ διὰ πολυχειρίας·
 ἐκ δὲ τῆς αἰτίας· καὶ τοι ἐκεῖνος διὰ μόνην φιλοτιμίαν
 ὥρνε καὶ κόμπον ἄλογον, ἡμεῖς δὲ ἵνα τὴν ἐφοδον τῶν
 ἐχθρῶν ἀποκλείσωμεν· ἕως ὥδε τὰ ἐνθυμήματα· τὰ δὲ
 10 μετὰ τὸ πρῶτον καὶ ἐπενθυμήματα λέγονται· οὔτε δὲ
 ταῦτα οὔτε τὰ ἐπιχειρήματα τάξιν ἔχουσιν ἐξ ἀνάγκης,
 ὡς πρῶτον μὲν τίθεσθαι τὸ ἐκ τοῦ προσώπου, εἶτα τὸ
 ἐκ τοῦ πράγματος, καὶ τότε μετὰ τότε, ἀλλ' ὡς παρέχει
 τὰ πράγματα καὶ ὡς ὁ γράφων κρίνει, οὕτω καὶ τίθεν-
 15 ται· μάλιστα δὲ ἀπὸ τῶν ἀσθενεστέρων ἐπὶ τὰ ἰσχυρό-
 τερα δεῖ προσχωρεῖν, ὡς ἂν ὁ λόγος ἀκμάζοι· ἀλλ' οὐδὲ
 τὰ πάντα τίθεναι ἀνάγκην ἔχει ὁ ῥήτωρ. Ἐκ δὲ παρα-
 βολῆς ἐργασία, ὁρᾷτε ὡς ἐκάστοτε καὶ ζῶα χθόνια ἢ
 πτηνὰ ὀρυξίν ἐργάζονται, καὶ ὁ μὲν ὄρνις κολάπτει δρυ-
 20 ας, μῦς δὲ γῆν ἀναχώννυσι, τὸ καινότερον καὶ μύρμηξιν·
 εἶτα τὰ ἐνθυμήματα κατὰ σύγκρισιν· καὶ μὴν ὁ δρυνοκο-
 λάπτης μετὰ τοῦ ῥύγχους, καὶ χωρὶς ὀργάνων, καὶ ξύλον
 σκληρόν καὶ ὑπὲρ μηδενὸς τυχὸν συμφέροντος, καὶ τὰ
 λοιπὰ ἀκολούθως· ἡμεῖς δὲ τοι, ὡς δὲ καὶ διὰ τότε καὶ
 25 ἐξῆς· εἰ δὲ θέλεις, καὶ δεύτερον ἐπάξεις παράδειγμα καὶ
 παραβολὴν, καὶ πάλιν οἰκεία τούτοις ἐνθυμήματα, καὶ
 οὗτος ἀμύθητος ὁ τοῦ λόγου γίνεταί πλοῦτος· πάντα δὲ
 ταῦτα ῥητορικαὶ ἐννοιαί, ὡς ὁρᾷς· αἱ δὲ φιλόσοφοι τοι-
 αῖδε ἐπιχειρήσεις· ἐκ τοῦ προσώπου ἐπὶ τῇ ὀρύξει· οὕτως
 30 μεγαλοουργοὶ γὰρ οἱ Βυζάντιοι, καὶ ἡ καρδιά τούτοις εἰς
 ἀνδρίαν ἐπαίρεται καὶ ἀναΐξει, καὶ τὸ αἷμα τὸ θυμικὸν
 οὐ ψύχεται φρίκη δειλίας καὶ πόνων ὀκνη· καὶ γὰρ ἐκ
 προγόνων εἰς αὐτοὺς τὸ γενναῖον προέβη, ὅτι καὶ ἡ τοῦ

γόνου καταβολή, καθὸ ἐκ τῶν καιριωτέρων τῆς τοῦ ζώου
 πλάσεως τῆς φύσεώς τι συνεπισπᾶται, καὶ ἡ ἀγωγή δὲ
 ἡ πατρόθεν τούτοις τοῖς ἀνδρείοις ἔργοις προσείδισεν·
 ἐκ δὲ τοῦ τόπου τυχὸν οὕτως· ψαμμώδης ἡ γῆ τοῦ
 Ἰσθμοῦ ὥς διὰ βάθους τῷ ἡλίῳ φλεγόμενη καὶ ἐξικμα- 5
 ζομένη νοτιδα πᾶσαν, ὑφ' ἧς ὁ διακεκριμένος χοῦς συμ-
 φορᾶται καὶ συγκολλᾶται, καὶ εἰς βώλους ἀποσκληρύνε-
 ται, ἡλίῳ συμμέτρῳ προσομιλῶν καὶ τὰ τοιαῦτα· ἐκ δὲ
 τοῦ χρόνου· οὐ γὰρ χειμῶν ἡμῖν ἐνοχλεῖ καὶ χιῶν ὕδωρ
 τὴν ὕλην ἔχουσα, νέφει μὲν ἐναπολαμβανόμενον, διαρ- 10
 ριπαζομένων δὲ τούτων ἀνέμοις, ἐξαφριζόμενον καὶ ἐκεί-
 θεν ἐκπεμπόμενον ἀφρῶδες· εἶτα πηγνύμενον εἰς νιφά-
 δας τῷ ψύχει τοῦ περιέχοντος, ὥς τοῦ ἡλίου τὰ κάτω καὶ
 περὶ τὰ μεσημβρινὰ ἐλαύνοντος, καὶ μὴ τὰ ἐνταῦθα ἰθαλ-
 ποντος. οὕτω καὶ τὰ λοιπὰ· πλατύνεται δέ σοι εἰς μύ- 15
 νον ὑπόδειγμα· αὐτοὺς δὲ τοὺς λόγους οἰκονομήσεις ἐν
 κρίσει· ἀπὸ δὲ τῶν αὐτῶν τόπων ὀρμηθείης καὶ εἰς τὸ
 ἐναντίον, ἐὰν κατασκευάζῃς δηλονότι τὸ δεῖ μὴ ὀρύξαι·
 ἀλλὰ καὶ ἐγκωμιαστικῶς οὕτω δύναται καὶ τοῖς ῥητορι-
 κοῖς καὶ τοῖς φιλοσόφοις χρῆσθαι· οἷον ἐπαινῶν βασιλέα 20
 ἔλθοις τυχὸν εἰς τὸν σωφροσύνης λόγον,⁹ καὶ θέλεις
 ἐξᾶραι τὴν ἀρετὴν ταύτην τοῦ βασιλέως· εἰποῖς· μέγα ἡ
 σωφροσύνη, ἡ δὲ τοῦ βασιλέως μεγίστη, καὶ τὰ ἐπιχει-
 ρήματα ἐκ τοῦ προσώπου· βασιλεὺς γὰρ σωφρονεῖ ἔχων
 περιρρέεισθαι τρυφῇ ὅση βούλεται. καὶ ἐκ τοῦ χρόνου· 25
 νέαν ἄγω τὴν ἡλικίαν καὶ ἀκμάζουσαν, καὶ ἐν εἰρήνης
 καιροῖς καὶ πανηγύρεων· τὸ δὲ περὶ τῆς νέας ἡλικίας
 εἶναι δόξει καὶ ἀπὸ τοῦ προσώπου· ἐκ τοῦ τόπου· περὶ
 τὰ ἀνάκτορα στρεφόμενος καὶ τοὺς βασιλείους ἀναγκαί-
 ως θαλάμους, ἢ τὴν τοῦ κάλλους θρέπτειραν πόλιν· ἐκ 30
 τῆς αἰτίας· δι' αὐτὸ τὸ φύσει καλὸν καὶ τὸ τοῦ χρή-

9 Med. 1. μῦθον. ad marg. γρ. λόγον.

ματος θεῖον, οὐχ ἵνα μισθὸν τῆς σωφροσύνης ἐξ ἀνθρώπων ἀπενέγκηται, καὶ γέρας γήινον καὶ τιμὴν ἢ θρόνον· πῶς γὰρ ὁ ὑπὲρ πᾶσαν τὴν καθ' ἡμᾶς τιμήσιν, καὶ πάντων ὄλβων κύριος καὶ τὰ τοιαῦτα; Φιλοσοφῆσεις
 5 δὲ ἐν τούτοις καὶ φυσικεύσεις οὕτως· σωφρονεῖ ὁ βασιλεὺς, καίπερ ἀκμάζων, ἥτις ἡλικία πολὺ τὸ φλέγον ἐξ αἵματος, καὶ τοῦ ἐμφύτου θερμοῦ καὶ ζέουσιν κραῖσιν καὶ εἰς Ἀφροδίτην ἐπαίρουσαν, καὶ τὰ δοχεῖα τῆς φύσεως πληρούμενα τοῦ λυποῦντος ἐζήτησε κούφισιν·¹⁰ ὁ δὲ
 10 πλατυσμός τούτων ὡς ἐρρήθη¹¹ σοι πρὸς μόνον ὑπόδειγμα, οὐχ οὕτω δὲ μόνον, ὡς ἐδείχθη, τίθενται τὰ φυσικὰ, ἀλλὰ καὶ ἐν παραβολαῖς, οἷος πρῶτος ὁ βασιλεὺς καὶ τὴν ὀργὴν ἐπέχει καὶ ἐν τοῖς ὀργιστέοις μικρὸν τι μόνον ἀπειλῶν πρὸς ἀναχαίτισιν¹² τῆς κακίας, καὶ ἡ
 15 παραβολή, ἡ βασιλῆος ὀργή, ὡς ἄρα δὴ καὶ ἡ τεράστιος θάλασσα, τὸ μέγα κτίσμα τοῦ παντουργοῦ, ἐπειδὴν ἐναποκλεισθέντος τοῖς ὑγροῖς πνεύματος καὶ ζητοῦντος διέξοδον ἀνασοβεῖ τὸ ὕδωρ καὶ πρὸς τὴν ὑποκειμένην γῆν καὶ τὰς ἀκτὰς καταρρέει· κουφότερον γὰρ τὸ ὕδωρ καὶ
 20 ὑψηλότερον καὶ ἀπειλεῖ μὲν κατάκλυσιν τοῦ ὑποβεβηκότος στοιχείου, θανμαστῶς δὲ πάλιν ὑπανοστεῖ, ὡς καὶ σωφρονίζει τὸν παροικοῦντα τῇ ἀπειλῇ, καὶ μὴ ἐξαφανίζει ἐκ τῆς ὑπονοστήσεως· οὕτω τοι καὶ θυμὸς ὁ βασιλῆος τοῖς ὑποτεταγμένοις ἀπειλήσας ἐπέχεται πάλιν,
 25 ἢ πάλιν ὡς ἐν παραδείγματι πραῦνεται τοῖς πταίουσιν ὁ κρατῶν, ὡς καὶ αὐτὸς ὁ θεός· τὸ γὰρ θεῖον πάντως πάθους ἐλεύθερον, μὴ ἀλλοιούσης κινήσεως καὶ θυμοποιούσης ἐξ ἰλαρότητος ὑπερκείμενον αὐτοὶ πλημμελοῦντες ἐκκαλοῦμεν εἰς ἡμετέραν παιδείαν· ὁμῶς καὶ οὕτως
 30 τὸν σωφρονίζοντα παταγμὸν ἔχει, εἰ μέχρι τέλεον ἀνεπι-

10 Ven. κούφισιν. supra η est i. Par. κούφισιν. 11 Par. ἐρρήθη. 12 Ven. ἀναχαίτισιν. apud Jo. Sicel. p. 233, v. 16. scribitur ἀναχαίτισις.

στρόφους ἡμᾶς ἴδῃ· οὕτω τρι καὶ ὁ βασιλεὺς Θεοειδέστε-
 ρος ἡμῖν πρᾶννεται καὶ τὰ τοιαῦτα· σὺ γοῦν, εἰ θέλεις
 εὐδοκιμεῖν, καὶ μᾶλλον ἐν τοῖς ἄρτι καιροῖς μικτοὺς ἐρ-
 γάζον λόγους ἔκ τε ¹³ τῶν ῥητορικῶν ἐννοιῶν καὶ τῶν
 φιλοσόφων· εἰ γὰρ μόνον ῥητορεύεις, ταπεινὸς λογογράφος
 δόξεις, εἰ δὲ πλεον τοῦ εἰκότος φιλοσοφεῖς, ξηρό-
 τερος καὶ ἄκαιρα γράφων, ὥστε ἡ μῆξις ἐπαινετή. Εἰς
 παράδειγμα τῆς τοιαύτης μίξεως κείσθωσάν σοι ¹⁴ οἱ
 λόγοι τοῦ μεγάλου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, τοῦ μεγά-
 λου Βασιλείου, τοῦ Νύσσης, οἱ τοῦ Ψελλοῦ λόγοι καὶ ¹⁰
 ἐπιστολαὶ, Συνέσιος, ὁ Θεμίστιος, ὁ Πλούταρχος καὶ
 ἀπὸ τῶν νεωτέρων ὅσους ἂν συνίδῃς ¹⁵ τούτοις ἀκολου-
 θῶντας· εἰς δὲ παράδειγμα πάλιν τῆς μόνως ῥητορικῆς
 λογογραφίας κείσθω σοι ὁ Χρυσόστομος, καὶ μᾶλλον ἐν
 τοῖς ἡθικοῖς αὐτοῦ ὁ Μεταφραστής, ὁ Λιβάνιος, ὁ ¹⁵
 Ἀφθόνιος, ὁ Προκόπιος Γάζης, ὁ Χορίκιος, ὁ Ἰμῆριος,
 ὁ Λουκιανός· ἄπτεται δὲ οὗτός ποτε ¹⁶ καὶ φιλοσόφων
 ἐννοιῶν, ὁ Δημοσθένης, καὶ μᾶλλον εἰ ἐναγώνια ¹⁷ γρά-
 φεις καὶ ῥητορικῶς ἐγκατάσκευα, καὶ ὁ Λυσίας, καὶ ὁ
 Ἰσοκράτης, καὶ ἀπὸ τῶν νεωτέρων ὃν συνίδῃς τοῖσι ²⁰
 ἀκολουθοῦντα· ἐν δὲ ταῖς ἀφηγηματικαῖς ῥητορικαῖς ἐν-
 γοίαις ἡ Χαρίκλεια, ¹⁸ ἡ Λευκίππη, ¹⁹ ὁ Φιλόστρατος ἐν τοῖς
 περὶ τοῦ ²⁰ Ἀπολλωνίου, ὁ Ξενοφῶν, ὁ Καισαρεὺς Προ-
 κόπιος· οὗτος ἐν τε δημηγορίαις καὶ συμβουλαῖς ἔχει τι
 καὶ ἐναγώνιον καὶ ἐγκατάσκευον, καὶ οὐχ ἀπλῶς ἀφηγη-
 ματικός ἐστιν· αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ Λυκόφρονος, καὶ μᾶλ-
 λον εἰς ἀφελεῖς ἐννοίας καὶ εἰς τὴν αὐτοῦ φράσιν,

13 Par. ἔκ τε ῥητορικῶν ἐνοιῶν [sic] καὶ φιλοσ. 14 σοι
 Ven. om. recepi ex Med. 3. et Par. 15 Med. 3. et Par.
 συνειδῆς. 16 ποτε ex Par. recepi. 17 Ven. ἐναγώνιος.
 Med. 1. ἐναγωνίως. Med. 3. ἐν ἀγῶνι. Par. ἐν ἀγῶνι. 18
 Heliodorus. 19 Achilles Tat. 20 τοῦ ex Par. recepi.

C a p. III.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΗΗΓΕΙΣΘΑΙ ΚΑΙ ΕΝΘΥΜΗΜΑ-
ΤΙΖΕΣΘΑΙ, ¹

Τὸ διηγηματικὸν τήρει αἰ, ² ἐν οἷς δεῖ μέρεσι τῶν

¹ In Med. 1, titulus: περὶ διηγηματικοῦ, Par. titulum om, — Idem habet ad marg. Πολυμάθεια, λογιότης, εὐφυΐα, τὰ τρία δι' ἐπιμελείας τῷ ἐνδεικτικῷ λογογράφῳ· καὶ τὴν μὲν πολυμάθειαν ἐπιδείξεται διὰ παραδειγμάτων πολλῶν καὶ διαφόρων, καὶ μᾶλλον οὐ πανδήμων ἀλλὰ σπανίων· τὴν δὲ λογίτητα διὰ παραβολῆς, οὐδ' ἐκ τῶν κοινῶν, ἀλλὰ φυσικωτέρων καὶ ἐμφιλουσφῶν· τὴν δὲ εὐφυΐαν διὰ τῶν ἐπιχειρημάτων καὶ ἐνθυμημάτων. ταῦτα γὰρ κάλλιστα τοῦ οἰκείου γοῶς δοκοῦσιν ἐπιβολαί· καὶ πάλιν εὐφυΐας μὲν τοῦτο, ἐὰν μέλλω γράφαι πρὸς φίλον· ὑγιαίνοις καὶ σῶμα καὶ ψυχὴν, εἴπης οὕτω· τὸ σῶμα μὲν σοι διαφυλάττειτο ἀνεπιδαίρυξ τέχνης ἱατρικῆς, ἡ δὲ ψυχὴ τῆς κακοτεχνίας ἀνωτέρας τοῦ πονηροῦ· κακεῖνο μὲν τῶν νοσηλείων φαρμάκων, αὕτη δὲ δηλητηρίων κρείττων εἴη τοῦ ὄφους. — Λογιότητος δὲ, ἂν εἴπης περὶ τῶν αὐτῶν οὕτω· τὸ μὲν σῶμά σοι εὐεκτολὴ καὶ μὴ τινος πλεονεξία χυματικὴ τοῦτο παρενοχλοῖ, μηδὲ κατατασσιάζοιεν ἀλλήλων τὰ ἐν τούτῳ στοιχεῖα, τῆς ἐκ φύσεως ἰσονομίας ἐξιστάμενα καὶ εἰρήνης, εἴη δὲ σοι τὸ ἀστασίαστον καὶ τὸ εὐτακτον καὶ ἐν τοῖς μέρεσι τῆς ψυχῆς εἴτε δυνάμει, καὶ ἄρχοι μὲν τὸ κρεῖττον καὶ λογιστικόν, ἄρχοιτο (Cod. ἄρχοι) δὲ τὸ χεῖρον καὶ ἄλογον. Πολυμαθείας δὲ εἴτουν εὐπορίας ἐὰν ποικίλαις κέχρησαι ταῖς ἐννοιαῖς, καὶ ταύταις κακείναις ὁμοῦ· εὐκαίρως γε μὴν τὸν αὐτὸν τρόπον τηρήσεις καὶ ἐν τοῖς ἀφηγηματικοῖς, πλὴν δὲ οὐ πᾶν καταπικνωσεις τὸν λόγον, ἵνα μὴ νόημα νόημα ἐπιπίπτον καὶ ἐπιδαίρυξ ἐπιδείξει ἀπειρόκαλον δόξην καὶ συγχῆν μᾶλλον τοῦ λόγου τὸ δύκιμον· ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ καὶ ἀπλῶς ἀπαγγελίης τὴν φράσιν, καὶ μὴ ἀφασμαγτῶν ἢ μᾶλλον ἐν τῇ ἀπαγγελτικῇ φράσει· μεταξὺ θήσει τὰ ἐπιδεικτικά, καὶ τοσαῦτα, ὅποσα τυχὸν ἐν τοῖς τοίχοις τὰ θραβδόματα, ἢ τὰ γόνατα ἐν τῷ στήχυϊ, καὶ ἐν τοῖς καλάμοις οἱ σύνδεσμοι, ἴως καὶ πυκνότερον καὶ μηδὲ τὰ μεταξὺ τοῦ λόγου ἄξιστα παρα-

λόγων, ἐφαρμόττων ταῖς προειπούσαις ἐπιβολαῖς, ὥς καὶ ὁ θεολόγος ποιᾷ λέγων·³ Κυπριανὸς τὸ μέγα ποτὲ Καρχηδονίων ὄνομα, νῦν δὲ τῆς οἰκουμένης ἀπάσης· ὁρᾷς πῶς⁴ τὸν λόγον ἐκόσμησε, νῦν δὲ τῆς οἰκουμένης ἀπάσης, ὁ πλούτῳ περιφανῆς καὶ⁵ δυναστεία περίβλεπτος καὶ γένει γνώριμος, εἶγε μέγιστον εἰς εὐγενείας ἀπόδειξιν συγκλήτου βουλῆς μετουσία καὶ⁶ προεδρία· ὁρᾷς τὸ εἶγε μέγιστον καὶ τὰ ἐξῆς πῶς τὸν λόγον ἐλάμπρυνεν; οὗτος⁶ δαιμόνων ἦν θεραπευτῆς, ὁ Χριστοῦ μα-¹⁰θητῆς ὕστερον, οὗτος δαίμων⁷ καὶ διώκτης πικρότατος, ὁ μέγας τῆς ἀληθείας ἀγωνιστής, καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ ταρασσῶν τὴν ἡμετέραν ὁδὸν διὰ τὸ ἐν ἀμφοτέροις κράτος, ὁ κράτι-¹⁵στος ἀμφοτέρα μετὰ τοῦτο Χριστιανοῖς· ὁρᾷς¹⁵ τὰ ἐπικοσμήματα· οὐ γὰρ ἂν λόγος ἐκοσμεῖτο, εἰ οὕτως ἀπήγγειλεν· οὗτος δαιμόνων ἦν θεραπευτῆς πρότερον καὶ διώκτης τῆς ἀληθείας πικρότατος καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ ταρασσῶν τὴν ἡμετέραν ὁδὸν, καὶ σὺ γοῦν ἀφηγοῦ καὶ κόσμει τὰς ἀφηγήσεις ὥς δυνατόν, μετὰ δὲ τὴν τοῦ²⁰ πράγματος ἀφήγησιν εἰ θέλεις ἐμπλατύνεσθαι, ἐπίφερε ἅπερ οἱ πολλοὶ ταχέως οὕτω καλοῦσιν ἐνθυμήματα, κἂν ἐπιχειρήματα εἶεν, κἂν παραδείγματα κἂν παραβολαί· ἔχεις δ' ἂν θηρεύειν τὰ τοιαῦτα ἐνθυμήματα ἐκ τῶν ἐξ

τρέχων, ἀλλ' ὥσπερ ἐξομαλίζων (Cod. ἐξομαλίζων) καὶ καλλωπίζων, ὥς ἔχει καὶ ἐπὶ τῶν παραδειγμάτων, τὰ μὲν τῶν ῥαβδωμάτων καὶ τῶν γονάτων καὶ τῶν συνδέσμων ἀσύνδετα ὄντα καὶ ὁμαλά· τῷ μὲντοι ἐνδιαθέτω καὶ ἀληθεύοντι λόγῳ καὶ πιθανῶς λυμαινονται αἱ περίεργοι ἐπιδείξεις, συνιστῶσι δὲ τὸν ἀφελίστερον καὶ ἀπλούστερον. 2 Par. αἰεὶ τήρει. 3 Greg. Naz. Or. εἰς τὸν ἅγιον Κυπριανόν p. 276. D. ed. Par. 4 Par. ὅπως τὸν λ. ἐκόσ. τὸ νῦν τῆς οἰκ. 5 Par. καὶ, Ven. ἐπί. 6 Or. laudata p. 278. A. 7 οὗτος δαίμων Par. om, Abest etiam a Gregorio,

περιστατικῶν, ἀντεξετάζων καὶ τὰ παρεπόμενα τούτοις,
 τίνα τε τῷ προσώπῳ καὶ τίνα τῷ τόπῳ καὶ τοῖς ἄλλοις
 ὅποια· πολλάκις γὰρ καὶ ἀπὸ τοῦ ὀνόματος τοῦ προσώ-
 που ἢ τοῦ ἐπιτηδεύματος ἢ τῆς ἀξίας καὶ ἀπὸ τῆς τοῦ
 5 τόπου κλίσεως ἢ διαθέσεως πορίσασθαι σχοίης ἐνθυμή-
 ματα· οἷον ἐὰν βασιλεὺς ἐξορμᾶν μέλλοι κατ' ἐχθρῶν
 ἐπὶ μέσσην τὴν χώραν αὐτῶν καὶ ὁ βασιλεὺς τυχὸν ἀγ-
 γελώννυμος, καὶ τῷ τόπῳ ὄνομα Κόραξ, οἷα πολλὰ τοι-
 αῦτα, καὶ δυσχωρίαις περικλειόμενος, γράψεις οὕτω·
 10 τῷ βασιλεῖ ταχεῖα πρὸς τὸν πόλεμον ἢ παρασκευή, ὥς
 ἄλλῳ πρὸς πανηγύρεις καὶ θέατρα, καὶ λοχαγῶν καὶ
 στρατηγῶν καὶ στρατιωτῶν ἐπιμελέται, οὐδρομέων καὶ
 ἡνιόχων, αἱ τὰς ὄψεις μόνον εἰστίασαν· περιδύεται δὲ
 τὴν πολεμικὴν σκευὴν καὶ τὸν θώρακα, ἄλλην ταῦτα νο-
 15 μίζων πορφύραν, καὶ μᾶλλον εἰ τοῖς λύθροις τῶν
 ἐχθρῶν ἐπιχρώσει, καὶ ἀπτοήτως ἐπὶ τοὺς παλαμναίους
 χωρεῖ καὶ βασιλικώτερον, καὶ ἐπὶ τὸ μεσαιτάτον τῆς
 ἐναντίας ὥς διερευνήσεται καὶ τὰ κρύφια· ἕως ὧδε τὸ
 ἀφηγηματικὸν μετ' ἐπιβολῶν· εἴτα αἱ παραβάσεις, εἰς
 20 τοὺς ἀρίστους πυγμάχους ἀναφέρων τὴν μίμησιν, οἱ τὴν
 τοῦ ἀντιπάλου καρδίαν εὐθύς πλῆξαντες καταβάλλουσι,
 καὶ ὥς ἀπὸ κέντρου τοῦ μεσαιτάτου τῆς πολεμίας τῷ
 δόρατι καὶ τῇ δυνάμει θέλων περιγράψαι καὶ περιλαβεῖν
 πολλήν τινα χώραν, καὶ κατὰ πτέρυγας αἰετῶν τῷ τόπῳ
 25 ταχὺς ἐπιρρήγνυται, παρακαλούμενος καὶ τῶν κλήσεων
 τῆς ἐκείνου τε καὶ τῆς σφετέρως αὐτοῦ καὶ τῆς βασιλι-
 κῆς, καὶ τὰς λόχμας καὶ τὰς δυσχωρίας εἰσδύνει ὀξεῖα
 τε καὶ τμητικῇ πτέρυγι· καὶ ἐπιρρόιξήσας ἐκείθεν ἔξαρ-
 πάξει τὸ θήραμα, ἐνδόμυχον εὐναζόμενον· τί πρὸς ταῦτα
 30 τὸ θρυλλούμενον ἔργον τοῦ δεινός ἢ τοῦ δειγός καὶ τὰ
 τοιαῦτα· αἱ δὲ ἱστορίαι σφόδρα χρήσιμοι τοῖς ῥήτορσιν
 ἐν τοῖς παραδείγμασιν, οἷον τὴν ἀνδρίαν τοῦ βασιλέως
 πρὸς τὴν τοῦ Ἀχιλλέως παραδειγματίσεις, τὸ ὄξύ πρὸς

μάχας πρὸς τὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου, τὴν σωφροσύνην πρὸς τὴν τοῦ Κύρου, τὸ φιλόδωρον πρὸς τὸ τοῦ Καίσαρος, καὶ τὰ τοιαῦτα· χορηγήσουσι δέ σοι ἱστορίαν ἢ Ἰλιάς, ἢ Ὀδύσσεια, πάντες οἱ ποιηταί, ἢ βιβλιοθήκη τοῦ Ἀπολλοδώρου, ὁ Ἡρόδοτος, καὶ εἴτις τοιούτος, καὶ τὰ λεγόμενα χρονικά· ἐγγὺς δὲ ὡς αἱ ἱστορίαι χρήσιμα πολλὰ· καὶ τὰ μυθικά τοῦ Αἰσώπου, ἔχεις καὶ θειογραφικὴν ἱστορίαν ἐν τῇ παλαιᾷ τῇ ὀκτατεύχῳ,⁸ ἐν τῷ τετραβασιλείῳ, καὶ τοῖς ὁμοίοις.

C a p. IV.

Π Ε Ρ Ι Λ Ε Ξ Ε Ω Σ.

10

Λέξις πολυσχεδὴς ἐστίν, ὡς ἐν ταῖς ἰδέαις τῆς ῥητορικῆς ἔγνωσ· ἄλλη γὰρ ἡ σαφὴς καὶ ἄλλη ἡ σεμνὴ καὶ ἐπηρμένη, καὶ ἑτέρα ἡ τοῦ κάλλους καὶ ἄλλοια ἡ τῆς γοργότητος· ὅμως ἡμεῖς εἰς δύο ταύτην διείλομεν, εἰς τε ταπεινοτέραν καὶ τὴν ὀγκηροτέραν. ἡ γὰρ αὐτῶν μέση¹⁵ ἐκ τῆς ἀντιπαραθέσεως τούτων ἀναφανήσεται· ταπεινότερα μὲν οὖν δοκεῖ ἡ καθαρὰ καὶ σαφὴς, οἷον κατέβην χθὲς εἰς τὸν Πειραιᾶ τῇ θεῷ προσευξόμενος, καὶ τὰ θεολογικά, Χριστὸς γεννᾶται, δοξάσατε, Χριστὸς ἐξ οὐρανῶν, ἀπαντήσατε, Χριστὸς ἐπὶ γῆς, ὑψώθητε, καὶ 20 τὰ τοιαῦτα· ὀγκηραὶ δὲ λέξεις ἐκείναι, ἐμβολαὶ καὶ ἀντεμβολαὶ πνευμάτων, καὶ ἐκ τῆς ὑγρᾶς τὸν ἀγρευτῆρα λῆνον ἀνέσπασε, νυκτῶν πλήθοντα καὶ κολπουμενον εἰς Ἐρυχανδούς· καὶ τὸ ἀποπάλλοντα σῆλα δίσκον τοῦ ἡλιακοῦ, καὶ πυρσολαμποῦς καὶ παγκόσμιον τούτου τὸ φρύ- 25

8 Ven. ὀκτάχῳ. Med. 1. 3. et Par. ὀκτατεύχῳ, i. e. Pentateucho, libro Josuae, Judicum et Ruth.

1 Par. μάθης.

πτωρον, καὶ μισημβριάζων θέρους βάλλει τὰ πυρὰ κατὰ
καθετὸν, καὶ τὸ ἀναρρίχᾶται καὶ ἀναστέλλεται, καὶ τὸ
ἀναβάλλεται οἱ ἐκ τοῦ πυθμένος τῶν σπλάγγνων αἷμα
ἐπὶ τὸν φάρυγγα, καὶ δι' αὐτοῦ διαυλονιζόμενον τοῦ
8 στόματος ἐκκρουνίζεται, καὶ τὸ κρυπτάζομαι ἀντὶ τοῦ
κρύπτομαι, καὶ λογάριον ἀντὶ τοῦ λογύδριον, καὶ ἀπο-
δρασκάζω ἀντὶ τοῦ ἀποδιδράσκω, καὶ ἀφάντωσης ἢ ἀφά-
νις, καὶ ἐκφάντωσης ἢ ἐκφαντορία· ταῦτα γὰρ τὰ ὀγ-
κρηὰ καὶ οἷς χαίρουσιν οἱ καθ' ἡμᾶς καὶ νεώτεροι· σὺ
10 δὲ καὶ ἐν τούτοις τὴν μεσότητα δήλωσον, καὶ τὴν κραῖνιν
ἀγάπησον, καὶ μετὰ τῶν ὑψηλῶν μίγνυε τὰ πεδηνὰ ὅτε
δεῖ, καὶ εἰς ὅσον φεύγων τὸ πάνυ ἄδρὸν καὶ ὑποξενίζων,
καὶ οὕτως εὐδοκιμήσεις. κείσθω σοι παραδείγματα τῶν
ὀγκηρῶν λέξεων ἐν τοῖς παλαιοῖς ὁ Φίλων, ὁ Συνέσιος,
15 Ἰώσης καὶ ὁ Φιλόστρατος. ἐν δὲ τοῖς καθ' ἡμᾶς, ὅσα τε
φύλλα καὶ ἄνθηα γίνεται ὥρη· ἄδρὸς λέγεται καὶ ὁ πα-
λαιὸς Θουκυδίδης· τῆς δὲ ταπεινοτέρας λέξεως, ἡγουν,
τῆς καθαρῆς παράδειγματά σοι ὁ Θεολόγος, ὁ Χρυσό-
στομος, ὁ Μεταφραστὴς, ὁ Λιβάνιος, ὁ Ἰσοκράτης, ὁ
20 Προκόπιος Γάζης, ὁ Χορίκιος, ἡ Λευκίππη· αὕτη δὲ
καὶ ἄνθους μετέχει πλείονος. ἔχεις καὶ νεωτέρους πολ-
λοὺς, μεμιγμένοι δὲ κατὰ τὴν λέξιν καὶ μέσοι ὁ Θεμί-
στιος, ὁ Πλούταρχος, ὁ Νύσσης, ὁ Ἰώσηπος, καὶ μᾶλ-
λον ἐν τῇ ἀλώσει ὁ Λουκιανὸς, ἡ Χαρίκλεια, ὁ Καισα-
25 ρεὺς Προκόπιος, ὁ Ψελλός· οὗτος δὲ τὰ ληθές εἰπεῖν
παντοδαπὸς καὶ τὴν λέξιν ἐστὶ καὶ τὴν ἔννοιαν, ἔχεις καὶ
νεωτέρους.

Πάλιν εἰς δύο ² τὴν λέξιν διέλωμεν· ἐστὶ γὰρ ἡ μὲν
κομπή, ἡ δὲ φυσική· κομπή μὲν, οἷον καπυρὸν ³ ἀνε-
30 κάγχασε, φυσικὴ δὲ τὸ διακεχυμένον ἐγέλασεν, ὁ γέλω

² Par. πάλιν εἰς δύο τὴν λέξιν εἰς δύο διῆλ. ³ Par. καμ-
πυρὸν. Dieuches Oribasii p. 40. Matth. καπυρὸν γελᾶν.

γὰρ τὰ γυνῖα ⁴ λύει, ὥστε διὰ τοῦ εἰπεῖν διακεχυμένον
 τὴν φύσιν τοῦ γέλωτος ἐδήλωσε· ⁵ καὶ πάλιν κομπᾶι ⁶
 μὲν, τὸ εἰς ἄνδρας παρήγγειλε, τὸν παῖδα παρήμειψεν,
 εἰς οὐδὲν γήρως κατέλυσε· φυσικαὶ δὲ τὸ ἀνδρικῶς ἀνα-
 κμάζει, ἡ ἀκμὴ γὰρ κυρία λέξις ἐνταῦθα· τὸν παῖδα καὶ ⁵
 τὸν ἀντίπαιδα ὑπερανabaίνει ⁷ κυρία καὶ φυσικὴ τὸ ἀν-
 τίπαις, ὅς ἐστιν ὁ δωδεκαέτης καὶ τι πρὸς, καὶ τὸ ἀνέβη·
 ἀναβαίνει γὰρ τις τὰς ἡλικίας μέχρι καὶ τῆς ἀνδρικῆς ὡς
 ἐν κλίμακι· εἶτα καταβαίνει διὰ τοῦ ὠμογέροντος, γέ-
 ροντος μέχρι καὶ τοῦ πεμπέλου ⁸ καὶ τὰ τοιαῦτα· χορη- ¹⁰
 γεῖ δὲ τὴν μὲν φυσικὴν καὶ κυρίαν λέξιν ἡ φιλοσοφία
 μᾶλλον καὶ τὰ κατὰ ταύτην συγγράμματα· τὴν δὲ κομ-
 ψὴν καὶ τροπικὴν ἡ ῥητορικὴ μᾶλλον καὶ οἱ κατὰ ταύ-
 την γράφοντες. σὺ γοῦν εὐκαίρως παραλάμβανε τὰ κομ-
 ψὰ καὶ τὰ φυσικὰ, κρεῖττον δὲ ὅμως, εἰ πλεονάζεις τοῖς ¹⁵
 φυσικοῖς, καὶ πάλιν εἰ πλεονάζει ταῖς λέξεσιν ὁ γράφων,
 καὶ ἐπιστοιβάζει πολλὰς ἐπὶ μιᾷς ἐννοίας, καὶ ἐμφαίνει
 μὲν τοῦτο πλουτισμὸν γλώσσης· νεωτέρων δὲ ἐστὶ καὶ
 γυμναζομένων μᾶλλον, οὐ γυμνασθέντων καὶ βεβηκότων·
 ἢ τῇ καιρίᾳ καὶ ἀναγκαίᾳ μόνῃ χρώμενος λέξει ἀρκεῖται. ²⁰
 Παράδειγμα δὲ τοῦ πρώτου· χαίρω καὶ γέγηθα καὶ ἡ
 καρδία μου διακέχεται καὶ πολὺς ἐνέστακται μοι τῆς ἡ-
 δονῆς ὁ γάρβαλος εἰς ψυχὴν. καὶ πάσης αὕτη συνεχῆς
 ἀπολέλυται καὶ τὰ τοιαῦτα· κάλλιον γὰρ το τὴν ἐννοίαν
 πλεονάζειν ἢ περ τὴν λέξιν· σὺ δὲ καὶ ἐν τούτοις τὴν ²⁵
 μεσότητά ζητησον, μήτε πολλὰς ἐπιστοιβάζων, μήτε πάλιν
 ὀλίγους τῇ λέξει ὦν· τότε δὲ μᾶλλον πλεόναζε, ὅταν ἢ
 ἐξαπλοῦν ἀνάγκη τὸ πρᾶγμα καὶ ἀριθνητότερον παριστᾶν
 ἢ ἐφερμηνεύειν τὸ φθᾶσαν ἴσως ἀσαφές ὄνομα, ἢ ὅταν

4 Par. γυνῖα. 5 Par. ἐδήλωσαμεν. 6 Par. κομπᾶ. 7

In Ven. superscriptum ὑπερανabαίνει. Par. ὑπερανέβη. 8

Lycophr. 125. πέμπτελος χρόνος.

ἐλλάμψη τῷ λεγομένῳ καὶ ἐναμβρόνῃ· ¹ τότε γὰρ καὶ δια-
 πλιόνων λέξιων ἀλλὰ δὴ καὶ κώλων ἀπαγγελίαις αὐτό·
 τὸ γὰρ συστεῖλαι διὰ βραχείων οὐ τεχνικόν. Τὰς συνθέ-
 τους τῶν λέξιων πολλοὶ τῶν νεωτέρων ἐξήλωσαν, ἀλλὰ
 5 μὴ σύγε εἰ μὴ ἅπαξ ποτὲ, ὅτε κυριολεκτῆσαι θέλεις συν-
 τόμως, ὡς ὁ Πλούταρχος ⁹ εἰπὼν χαριτοδότην τὸν οἶνον,
 θερμουργὸν τὸν Ἀλέξανδρον, ἥ ὡς ἐάν τις θηροκτόνους
 τοὺς κυνηγέτας, ὠμοβόρους τοὺς θῆρας, αἱμοπότας τοὺς
 κύνας ἢ οἰκοφύλακας καὶ τὰ ὅμοια· χρήσει δὲ καὶ ἐν
 10 θυμῷ καὶ τραχύτητι τοῖς συνθέτοις, ὡς ὁ Δημοσθένης
 κατὰ τοῦ Αἰσχίνου· γραμματοχύφων ¹⁰ καὶ ἐαμ-
 βειοφάγε, ¹¹ καὶ ὁ Θεολόγος κατὰ Ἰουλιανοῦ, Εἰδω-
 λιανὲ καὶ Κανσίταυρε ¹² καὶ τὰ ὅμοια. Ἐπαινετὴ καὶ ἡ
 λέξις ἢ καλουμένη δριμεῖα, ὡς εἴ τις λέγοι φιλανθρώπους
 15 τοὺς κύνας, φιλάνδρους τὰς πόρνas, μεγαλοφυνεῖς τοὺς
 γίγαντας, τὸν εὐρετὴν τῶν γραμμάτων καὶ τῶν ψήφων
 Παλαμήδην γραμματοχομιστήν ¹³ τοῖς Ἑλλήσι καὶ ψηφι-
 φόρον καὶ τὰ τοιαῦτα. Ἄριστον καὶ τὸ δι' ἐπιθέτων
 ὀνομάζειν τὰ προτιθέμενα· οἷον εἰ μέλλων εἰπεῖν θάλασ-
 20 σαν οὐκ εἴπῃς, ἀλλὰ τὴν ὑγρὰν τὴν κυματοτρόφον τὴν
 ῥευστήν καὶ σαλεύουσαν, τὸ ψυχρὸν στοιχεῖον καὶ κά-
 θυγρον, καὶ ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν γῆν εἴποις τὴν ξηρὰν ἢ τὴν
 παμμήτορα ¹⁴ ἢ τὴν ζωοτρόφον ἢ ¹⁵ τὴν ζείδωρον, τὴν
 τροφοδότην, στοιχεῖον τὸ ξηρὸν καὶ ψυχρὸν καὶ τὰ τοι-
 25 αῦτα· ἢ περὶ τοῦ Ἀχιλλέως λέγων τυχὸν προανατάξας ¹⁶
 ἅπαξ τὸ κύριον ἐν τοῖς ἔπειτα ὀνομάζεις δι' ἐπιθέτων ὁ
 ἀλτικὸς ἢ ὁ βαρύχολος λέγων, ¹⁷ ἢ ὁ θηλύμορφος ἢ ὁ
 ἀν-

9 Conviv. VII. Sap. p. 158. E. 10 pro cor. p. 297.
 11 pro cor. p. 274. 12 Par. κανσίταυρε. 13 Ven. γραμ-
 ματιστήν. Par. γραμματοχομιστήν. 14 ἢ τὴν παμμήτορα Par.
 om. 15 ἢ Par. om. 16 Par. προανατάξας. 17 λέγων
 Par. om.

ἀνδρικώτατος· ἐξ ἐπιθέτου δὲ καὶ τοῖς λοιποῖς ¹⁸ ἐκδηλον κακεῖνο· ὁ τοῦ Πηλέως, ὁ Πηλεΐδης· τοῖς ὁμοίοις χρήση καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων· χρησιμώτατον καὶ ἡ περιφρασις, ἡγουν τὸ εἰπεῖν βίη Ἡρακλεΐτη ἀντὶ τοῦ ὁ Ἡρακλῆς, καὶ τὸ δόλιον τῆς ἀλώπεκος ἀντὶ τοῦ ἡ ἀλώπηξ, καὶ τὸ διὰ 5 στοργῆς ἄγω σὲ ἀντὶ τοῦ ποθῶ σε, καὶ τὸ διαρῥέει λόγος ἀντὶ τοῦ λέγεται καὶ τὰ τοιαῦτα· χρήση δὲ καὶ τῇ περιφράσει οὐχ ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν, ἀλλ' ὅτε δηλῶν τὴν κυρίαν λέξιν οὐχ εὐρίσκεις ἢ εὐρίσκων διαγινώσκεις μηδὲν σοφὸν ἢ κομψόν ἢ ῥητορικὸν ἔχειν ταύτην· οἶον τὸ πο- 10 θῶ καὶ ἀγαπῶ καὶ στέργω κοινά εἰσιν· ἀντὶ τούτων γοῦν κομψεύσει τῇ περιφράσει εἰπὼν, πρὸς θυμοῦ μοι τόδε ἐστὶ, προσπαθῶς ἔχω πρὸς τόδε, τῷ ἡμέρῳ τυραννοῦμαι τοῦ πράγματος, καὶ τὰ τοιαῦτα· ὅτε δὲ μὴ τὴν κυρίαν οἶδας τυχὸν ἐπὶ τῆς σέλλης ὅτι ἐφροστρίς λέγεται, εἴποις 15 ἢ τοῖς τοῦ ἵππου γώτοις ἔποχος ἐκ ξύλου κάθεδρα, καὶ ὅστις τὸ ὀρτάριον εἶπεν ἐξ ἐρίου ἐμβάδα, καὶ τὸ βαββάκιον ἐριον γήϊνον, καὶ σπέρματος ἄνθος ἐριῶδες καὶ τὰ τοιαῦτα· τοῖς δὲ βουλομένοις κυριολεκτεῖν συντελεῖ καὶ ὁ Πολυδυνῆς παντὸς σχεδὸν καὶ ζώου καὶ μέλους καὶ 20 μέρους καὶ τεχνικῶν ὀργάνων καὶ τοιούτων τὰ ὀνόματα ἐκτιθεῖς. Τὰ γε μὴν ἐν τούτῳ ὑπερξενίζοντα φεῦγε, τὸ ταυτολογεῖν παραιτοῦ, ἡγουν τὸ πολλάκις τιθέναι ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ τὴν αὐτὴν λέξιν· ἐμφαίνει γὰρ τοῦτο πτωχίαν ῥήτορος εἰς τὴν λεκτικὴν, καίτοι πλουσία πάνυ ἐστὶν ἡ 25 Ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ λέξεις καὶ οὐχ ἂν τις ἀπορήσειε διαφορῶν ὀνομάτων πεπαιδευμένος ὅπως οὖν ἐν τοῖς λόγοις, εἰ μήπου κυρία ἐστὶν ἡ λέξις καὶ ἀπαραίτητος· τη- καῦτα γὰρ πολλάκις αὐτὴν εἴποις, ὡς τὸ τήκεται ἐπὶ τῆς χιόνος καὶ τὸ φλοισβὸς ἐπὶ τῆς θαλάττης, οἷς καὶ Ὀμη- 30

18 Par. καὶ ἐν τοῖς πολλοῖς ἐκδ. κακεῖνο, ὁ τῆς Θέτιδος, ὁ τοῦ Πηλέως ἢ ὁ Πηλ.

ρος χρησθαι πολλάκις οὐκ ᾔκνησε· καίτοι εὐπορήσαι
τάχα τις καὶ ἐτέρων λέξεων, γράφων ἐπὶ τῆς χιόνος,
ὑποῤῥέει ἢ χιών, λύεται, κἂν οὐχ οἶον τὸ τίχεται ταῦτα·
περιφραστικῶς δὲ τὸ συνεστῶς τῆς χιόνος, ἢ τὸ πετηγὸς
5 τοῦ κρυστεύλου, εἰς τὸ ῥευστὸν ἡρέμα χωρεῖ· οὕτω καὶ
ἐπὶ τῶν ἄλλων δυνηθῆς καὶ διὰ περιφράσεως φεύγειν
τὴν ταυτολεξίαν. ¹⁹

C a p. V.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΡΗΤΟΡΣΙ ΠΡΕΠΟΝΤΟΣ

Πρέπον φασὶν οἱ ῥήτορες τὴν ἀρμόζουσαν φράσιν
10 τῷ ὑποκειμένῳ πράγματι, κἂν γὰρ λειμῶνα ἐκφράξῃς,
ἀνθηρᾷ ὀφείλεις χρήσασθαι τῇ λέξει καὶ λειοτέρᾳ, οἶον
τὰ πετηλὰ τῶν δένδρων Ζεφύρῳ τρυφᾷ καὶ ὑποψιθυρί-
ζουσιν ἡρέμα κινούμενα, οἱ ὄρνιθες ἐποχοῦνται τοῖς κλά-

19 Pag. ad marg. λογιότης, πολυμάθεια καὶ εὐφυΐα
δείκνυνται καὶ ἀπὸ τῶν λέξεων· λογιότητι μὲν καὶ ἐν φιλοσόφοις
δνόμασι χρώμεθα, περὶ ὧν προελήθη τινά· πολυμάθεια δὲ, ἴαν
ποικίλα παραλαμβάνωμεν ὀνόματα, καὶ μηδὲ κοινὰ, ἔγκριτα μᾶτοι,
οἶον τὸ ἀποσπόγγισμα· λίγοντις ἐπὶ τῆς χιόνος, καὶ τὸ φλοῖσβος
ἐπὶ τῆς θαλάσσης, οἷς καὶ ὁ μίγας Ὅμηρος χρήσασθαι πολλάκις
οὐκ ᾔκνησε, καίτοι εὐπορήσει τάχα τις καὶ ἐτέρων λέξεων, γράφων
ἐπὶ τῆς χιόνος, ὑποῤῥέει ἢ χιών, λύεται κἂν οὐχ ὅποιον τὸ τίχεται.
ταῦτα ἀποφράγματα· τὸν αὐτόβουλον αὐθέκαστον καὶ αὐτόβουλον
(cod. his αὐθόβουλον) καὶ αὐθέκαστον καὶ αὐτόνομον, τὸν σφόδρα
κωφὸν λασίοκωφον, τὸν περὶ τὸ θεῖον φόβον δεισιδαίμονα, τὸν
αὐτόσοφον θυμόσοφον, τὴν μέλισσαν φυσίοσοφον, τὸν χειρονόμον
χειρίσοφον καὶ τὰ τοιαῦτα. Εὐφυΐα δὲ ἐμφαίνεται, ἴαν τοῖς ῥητο-
ρικωτέροις χρώμεθα, περὶ ὧν καὶ αὐτῶν εἴρηται· τοιοῦτον ἢ παρί-
ρσις, ὡς οἴκοθεν μᾶλλον εὐρισκομένη, καὶ οὐκ ἀπὸ τῶν τεθει-
οῦσα ὀνομάτων.

δοις καὶ ἡ χελιδὼν τιτυβίζει τὸν Τηρέα περιτραυλίζουσα· ἡ πόα ὑπέστρωται μαλακῇ καὶ χλοάζουσα, κλίνη τις σχέδιος, ὕδωρ διὰ μέσων ἔλκον τῶν φυτῶν κελαρύζει, καὶ δίσπαν ὑπομιμνήσκει τὸν βλέποντα ἢ τὸν ἀκούοντα. Ἐὰν πολέμου σύρρηξιν ἐκφράξης ταχύτερον ἀπαγγελεῖς, καὶ διὰ⁵ σχημάτων περιπεπλεγμένων καὶ μιμουμένων τοὺς τῶν μαχομένων ἐξελεγμούς· ὥστε καὶ αἰτιῶνται οἱ παλαιοὶ τεχνικοὶ τὸν εἰπόντα οὕτως, ὁ ποταμὸς πολὺς ῥεῖ οὐδὲ γὰρ ἐτήρησε, φασί, τὸ πρέπον τὸ πολὺῤῥουν τοῦ ποταμοῦ συστεῖλαι διὰ τῆς ῥεῖ βραχυλεξίας· ἔδει γὰρ εἰπεῖν, ὁ πο-¹⁰ταμὸς πολὺς σύρεται, ἢν' ἡμετέρα λέξις τὴν τοῦ πράγματος ἐμιμήσατο φύσιν, σὺ γοῦν πανταχοῦ τὸ πρέπον σπεῦδε τηρεῖν ἐν πανηγυρικοῖς, ἐν σκυθρωποῖς, ἐν τοῖς ἄλλοις, καὶ οὕτως εὐδοκιμήσεις. Παράγγελμα ῥητορικόν ἐστι τὸ τὰ ὑψηλὰ ταπεινῶς ἀπαγγέλλειν, καὶ τὰ τα-¹⁵πεινὰ ὑψηλῶς, οἷον ἐὰν περὶ Θεοῦ μέλλης¹ λέγειν, ὑψηλὴ τοῦτο ἔννοια, ἀπαγγέλλεις οὖν ταύτην διὰ φράσεως καὶ λέξεως ταπεινῆς, ἡγουν καθαρᾶς καὶ σαφοῦς, ὡς ὁ Θεολόγος ἐποίησε·^{1*} Θεὸς ἦν μὲν αἰ, καὶ ἔστι καὶ ἔσται, καὶ τὰ ἐξῆς· ὁρᾶς ὅπως ἐν τοῖτοις καθαρὰ ἔστιν²⁰ ἡ φράσις, ἐὰν δὲ ταπεινότερα πρόκειται ἔννοια, τυχὸν ὅτι ὁ βασιλεὺς ἔφημεν ἐπὶ τῷ τεκνοποιῆσαι, ἀπήγγειλας² διὰ ὑψηλοτέρας καὶ σεμνῆς εἰπὼν, πάντων ὁ ἀναξ κρατῶν, θείοις νόμοις δουλεύει, καὶ σωφροσύνην ἀσπάζεται καὶ συζυγίαν συναγομένην Θεῷ, ὡς καὶ διαδόχους γνη-²⁵σίους τῷ κράτει χαρίσεται, καὶ τὰ ὅμοια. Ἐν τοῖς τοιούτοις καὶ ἡ ὀγκηροτέρα λέξις ἄχρηστος· ἡ μὲν γὰρ ὑψηλὴ ἔννοια καὶ βαθυτέρα, ἐὰν ὑψηλῶς ἀπαγγελθῇ, δύσληπτος ἔσται· ἡ δὲ ταπεινὴ, ἐὰν ταπεινῶς³ ἐρμηνευθῇ, ἀχρεία, διὸ σπεῦδε τηρεῖν τὸ παράγγελμα.

30

1 Ven. μέλλεις. 1* Or. εἰς τὰ Θεοφάν. p.615. C. 2 Ven. ἀπηγγέλλεις. 3 Ven. ταπεινώσιν, scilicet. ταπεινῶς.

Παράγγελμα ⁴ ῥητορικόν ἐστι καὶ τὸ ὀνοματοθετεῖν, καὶ ἐκ μὲν ὀνομάτων ῥήματα, ἐκ δὲ ῥημάτων παράγειν ⁵ ὀνόματα· ὅτε δηλονότι τὸ ⁶ παραγόμενον σεμνότερον ἢ κομψότερον μέλλει φαίνεσθαι τοῦ πρωτοτύπου· καθὼς δ' εἶπε τις τὸ ἔξω τοῦ ὠκεανοῦ ἔξωκεανίζεσθαι, καὶ ἐκχεῖσθαι κρουνὸν ἐκκρουνίζεσθαι, καὶ τὸ ἀλλοιοῦσθαι τὸν χυμὸν μεταχυμίζεσθαι, καὶ πάλιν ἐκ τοῦ λείπω ἐπιλειπὲς καὶ διαλειπὲς, ἐκ τοῦ στέργω στέργηθρον, ἐκ τοῦ ἐπισπῶμαι ἐπίσπαστρον· τήρει γοῦν τὸ παράγγελμα, καὶ 10 μᾶλλον ἤνικα ἢ παραγωγή μὴδὲν ἐμφαίνει τραχύτερον καὶ ξενίζον, ὥς ἐνταῦθα τὸ στέργηθρον καὶ ἐπίσπαστρον. Παραγγέλλουσιν οἱ τεχνικοὶ καὶ οὕτω, ⁷ ἀντὶ λόγου ποιεῖν ὄνομα καὶ ἀντὶ ὀνόματος λόγον· ἀντὶ λόγου ὄνομα τὸ ἔξωκεανίζεται, ἀντὶ τοῦ ἔξω τοῦ ὠκεανοῦ 15 γίνεται, καὶ πάντα τὰ μικρὸν ἄνω ῥηθέντα· ἀντὶ δὲ τοῦ ὀνόματος λόγον ἢ περιφρασιν, περὶ ἧς καὶ αὐτῆς φθάσαντες ἐδιδάξαμεν.

Σπουδάζεται ⁸ καὶ τὸ ἀττικίζειν τοῖς ῥήτορσι. Τῶν οὖν Ἀττικῶν καὶ περιττολογία καὶ ἔλλειψις· περιττολο- 20 γία μὲν ὡς τὸ λέγω λόγον, καὶ γράφω γραφήν, καὶ τρέχω δρόμον καὶ οἷς ὅτι καὶ ὅτι οὖνεκα καὶ αὖ πάλιν, καὶ ἐκὼν εἶναι· τὸ γὰρ εἶναι περισσὸν καὶ τὰ τοιαῦτα· ἔλλειψις δὲ, ἐν Αἰδοῦ κατέβη, ἐν μυσταγωγῷ ὤρμησε, καὶ τὸ τρέχει τὸν περὶ ψυχῆς κίνδυνον δηλονότι, καὶ 25 τὸ θαναμάζω σε τῆς σοφίας, τὸ ἔνεκα, τὸ ἔξωθεν καὶ τὰ τοιαῦτα, ἀλλὰ καὶ ἔλλειψις τῶν προθέσεων, ὡς τὸ νύκτα καὶ ἡμέραν ἀναγινώσκω, ἢ γὰρ κατὰ πρόθεσις ἔξωθεν, καὶ τῆς πατρίδος μετασκηνώ, ἢ ἀπὸ ἔξωθεν, καὶ τὰ τοιαῦτα. Ἀττικὴ καὶ ἡ ἔλλειψις τοῦ ὑπαρκτικοῦ

4 In Par. est titulus: περὶ ὀνοματοποιίας.
ματα παράγειν.

6 τὸ ex Par. inserui.

5 Par. ὀνό-
7 Par. οὐτα.

8 In Par. titulus est: περὶ ἀττικισμοῦ.

ρήματος, ὡς τὸ, σὺ μὲν λόγιος, ἐγὼ δὲ ἀμαθής· λείπει γὰρ τὸ ὑπάρχεις καὶ τὸ ὑπάρχω, καὶ ἡ ἔλλειψις τῶν ἄρθρων Ἀττικῇ, ὡς τὸ, θεὸς ἦν μὲν αἰεὶ καὶ ἔστι καὶ ἔσται· ὁ γὰρ θεὸς λέγομεν, καὶ βασιλέως προσταξάντος, καὶ ἦκεν ἡμῖν ἔαρ, χειμῶν ὦχετο, καὶ τὰ τῶν ἐκατέρων 5 πτώσεων ἄρθρα, καὶ τὰ ἐνικά καὶ τὰ πληθυντικά, ὡς τὸ. ἐξώρμησαν Ἕλληνες κατὰ τῶν Τρώων καὶ τὰ τοιαῦτα. Ἀττικῇ καὶ ἡ ἔλλειψις ἡ ἀπὸ κοινοῦ λαμβάνουσα ῥήμα ἢ ὄνομα, ὡς ἔχει τό· σοὶ μὲν περισπούδαστός ἐστιν ὁ πλοῦτος καὶ περὶ αὐτὸν κέχνηας καὶ ὅλως ἐκκέχυσαι, ἐμοὶ 10 δὲ οὐκ ἀσπαστός ἐστι· τὸ γὰρ πλοῦτος ὄνομα ἀπὸ κοινοῦ ἐνταῦθα, ἡγουν ἐκ τῶν ὀπισθεν ἐλήφθη, καὶ ὡς ἐκεῖνο, σὲ μὲν μεγάλως ἡ πενία λυπεῖ καὶ τὰ ἐκ ταύτης κακὰ καὶ ὁ ἄπορος βίος, ἐμὲ δὲ μετρίως· τὸ γὰρ λυπεῖν ῥήμα ἀπὸ κοινοῦ· ἀλλὰ καὶ τὸ φασὶ καὶ εἶπον καὶ 15 φημὶ πολλάκις ἔλλειπτικὸν καὶ ἀπὸ κοινοῦ ἐπὶ τοῖς ἀπαρεμφάτοις ῥήμασιν, οἷον τὸν Ἀχιλλέα φασιν ἀχθῆναι παρὰ τῆς μητρὸς εἰς παρθενῶνα, τοῦ Ἑλληνικοῦ συναγομένου κατὰ τῶν Τρώων, καὶ περισταλῆναι γυναιχείαις ἀναβολαῖς, ὡς λαθεῖν ἐκεῖσε σκηνοῦμενον· Ὀδυσσεά δὲ 20 τὴν σκηνὴν ἐλέγχει μεθόδῳ σοφῇ, κακεῖνον ἐκβιασθέντα συγχωρῆσαι τοῖς ὁμοφύλοις ἐς πόλεμον. Ἐνταῦθα τὸ φασὶν ἄνω τεθὲν ἅπαξ ὡς ὀρθῶς προσελήφθη καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς ἀπαρεμφάτοις μέχρι τέλους. Κρεῖττον οὖν ὡς κομψότερον εἰ χρῆται ταῖς Ἀττικαῖς ἐλλείψεσιν ὁ ῥήτωρ, 25 ἢ περ ταῖς περιττότησι ταῖς ἄνωθεν ῥηθείσαις· ἡ γὰρ ἔλλειψις συντομίας, ἡ δὲ συντομία ῥητορικώτερον· πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα ἰδιώματά εἰσιν Ἀττικά, ῥήτορι χρήσιμα, ὅποιον καὶ ἡ ἀντίπτωσις, ὡς τὸ νυκτὸς καὶ ἡμέρας γίνε-ται τάδε, ἀντὶ τοῦ νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ χειμῶνος 30 ἀπανθεῖ τὰ δένδρα· καὶ τὸ λαμβάνειν τὰ πληθυντικά ἀντὶ ἐνικῶν, ὡς τὸ χρῆμα τῶν νυκτῶν ὅσον,⁹ ἀντὶ

⁹ Aristoph. Nub. 1.

τοῦ τῆς νυκτός, καὶ τὸ καλὸν οἱ λόγοι, κακὸν αἱ ἀλο-
 γίαι, καὶ τὸ λεκτεῖα ἀντὶ τοῦ λεκτέον, καὶ σὺ μὲν σοφός,
 ἡμεῖς δ' ἀμαθεῖς, ἀντὶ τοῦ ἐγὼ, καὶ ἔμπαλιν τὰ ἐνικὰ
 ἀντὶ τῶν πληθυντικῶν, τὴν πολεμίαν ἵππον ἤλασεν, ἤγουν
 5 τοὺς ἵππους τῶν πολεμίων, πολὺν τρέφει τὸν δούλον,
 ἤγουν τοὺς δούλους καὶ τὰ τοιαῦτα· ἔτι καὶ τὸ πολὺς
 ἡμῖν ἐπῆλθε, βαρὺς ἐπερῶαγη, ἀπήντησεν ἄσμενος.
 Ἐρανίσθη δὲ παντοίους Ἀττικισμοὺς ἐκ τοῦ κωμικοῦ Ἀριστο-
 φάνους, ἄλλα δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ συγγράμματος τοῦ περὶ
 10 διαλέκτων τῶν τε ἄλλων καὶ τῆς Ἀττικῆς· πλὴν ἐκ τού-
 των ὅσα εὐχρηστα ἔκλεγε· ὅσα δὲ ἀνακεχωρηκότα καὶ
 ξενίζοντα, πολλὰ δὲ τοι ἐκτίθῃσι, φεῦγε, τοῖς γε μὴν
 ἐνταῦθα μικρὸν ἄνω παραγραφῖσιν Ἀττικισμοῖς ἅπασι
 χρῶ, τῶν ἐν χρήσει γὰρ τοῖς λογογράφοις εἶσιν, ὠφελη-
 15 θείης ἂν καὶ ἄλλως πολλάκις ἐν τῇ φράσει σου παρὰ
 τῶν ποιητῶν· ὠφεληθείης δ' ἂν πλέον ἐν τούτῳ τῷ τῆς
 παρ' αὐτῶν τροπολογίας καλῶ· πλὴν τῶν ἐν αὐτοῖς τολ-
 μηρῶν ἀποφευκτέον τοῖς λογογράφοις· ὠφεληθείης δ' ἂν
 καὶ εἰς γλυκύτητα· γλυκύτης δὲ ἐστὶ τὸ τοῖς ἀψύχοις ¹⁰
 20 τὰ τῶν ἐμψύχων προσάπτειν, καὶ τὰ τῶν λογικῶν τοῖς
 ἀλόγοις, ὅποιον τὸ ἐθνεα ποντοῖο· ἔθνος γὰρ ἐπὶ ἀν-
 θρώπων· καὶ τὸ μῆνιν, ἣ μυρία τοῖς Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθη-
 κε, καὶ πολλοὺς Ἄιδι προΐαψεν, ἐμψύχων γὰρ τὸ ποιῆ-
 σαι τόδε, καὶ προπέμψαι εἰς Ἄιδην, καὶ τὸ νοῦσον ὥρσεν
 25 ἀνὰ στρατὸν, οὐ γὰρ ἐγείρεται ἡ νόσος, ἀλλὰ τὰ ἐμ-
 ψυχα· τοιοῦτό καὶ τὸ σκιρτᾶν τὰ ὄρη, κροτεῖν τοὺς πο-
 ταμούς, αἶρειν φωνὰς τοὺς λίθους ἢ καὶ κράζειν καὶ τὰ
 τοιαῦτα. ¹¹

10 Cod. τῷ τῆς ἀψύχοις.

11 Par ad marg. Ἐπεὶ δὲ ὁ λόγος σῶμα μιμεῖται, τὸ δὲ σῶμα μίση ἔχει καὶ μόρια καὶ ἄε-
 μούς καὶ συνδέσμους καὶ εὐθύτητας, ἐκτάσεις καὶ συστολάς καὶ
 ἀπλῶς πλάσεις ποικίλας καὶ χρησίμους ἄεμους, καὶ τὸν λόγον δι᾽

C a p. VI.

Π Ε Ρ Ι Σ Χ Η Μ Α Τ Ω Ν.

Τὰ σχήματα ποικίλα εἰσὶ καὶ αὐτὰ, ¹ καὶ πλατύτερον ἐν τῇ ῥητορικῇ καὶ περὶ αὐτῶν διδαχθήσῃ· ἡμεῖς ² δὲ νῦν εἰς δύο διέλωμεν ταῦτα· εἰσὶ γὰρ ἀπλὰ σχήματα τὰ τῆς καθαρότητος καὶ τῆς σαφηνείας, καὶ περιπεπλεγμένα ³ τὰ ἐμπερίβολα καὶ δεινότερα· ἀπλᾶ μὲν τὰ ἔχοντα σύντομον τὴν ἀπόδοσιν καὶ τὴν σύνταξιν τοῦ λόγου, οἷον ⁴ Χριστὸς γεννᾶται, δοξάσατε, Χριστὸς ἐξ οὐρανῶν, ἀπαντήσατε, Χριστὸς ἐπὶ γῆς, ὑψώθητε. Περιπεπλεγμένα δὲ τὰ διὰ μακροῦ ἔχοντα τὴν ἀπόδοσιν, οἷον ἐστὶ τοῦ θεολόγου τὸ, ⁵ ἔμελλεν ἄρα

τισι τοιοῦτοις ποικίλλεσθαι σχήμασιν, εὐθυτέροις καὶ καμπύλοις διὰ μακροῦ ἀποδιδομένοις καὶ δι' ὀλλγου συγκλειομένοις· ὧραν γὰρ τινα διὰ τῆς (Cod. τό) ποικιλίας τῶν σχημάτων ὁ λόγος λαμβάνει· πολύσχημος δὲ φράσις κατὰ τὰς πτώσεις τοῦ ὀνόματος· οὕτως πρὸς ὑπόθεσιν ὁ Δημοσθένης μὲν πολὺς τοῖς ὄντως δηλονότι, τοῦ [Cod. 76.] Ἰσοκράτους δὲ τὸ εὐμουσον Σειρῆνας μιμεῖται, τῷ Λυσία δὲ βαθύτης, τὸ ἀφελὲς· τὸν Πολέμωνα δὲ γνωρίζει τὸ πλῆθος τῶν ναμάτων, [f. νοημ.] σὺ δὲ, ὦ καλὲ Ἀριστείδη, τῇ τῶν ἐνθυμημάτων χαίρεις δριμύτητι· τοῦτο δὲ σχῆμα καὶ ἀποστροφὴν ἔχει τὸ σχῆμα· ἀποτείνεται γὰρ ὁ λόγος πρὸς τὸν Ἀριστείδην αὐτόν· μονόσχημος δὲ φράσις ἡ ἐπὶ μιᾷς πτώσεως ἡ γενικῆς ἢ τινος εἰρέας, οἷον Δημοσθένης μὲν πολὺς τὴν ὄντως δεινότητα· ὁ Ἰσοκράτης δὲ Σειρῆνας μιμεῖται τὴν εὐμουσίαν, ὁ Λυσίας δὲ ἐν ἀφελείᾳ βαθύς ἐστιν· ὁ δὲ Πολέμων πηγάζει τοῖς ἐνθυμήμασι, σὺ δὲ ὁ καλὸς Ἀριστείδης τῇ τῶν νοημάτων χαίρεις δριμύτητι καὶ τὰ τοιαῦτα. πλὴν τοῦ ἀπὸ ποικίλου δοκιμώτερον τὸ σύμμετρον ποικίλον. τῶν καιρῶν δὲ ἐκαστης τῶν σχημάτων χρήσεως γνώσει σοι τὸ πρέπον, περὶ οὗ ἐν τοῖς περὶ λέξεως ὀπισθεν ἐδιδάχθης.

1 Par. καὶ αὐτὰ πλατύτερα.
2 ἡμεῖς δὲ νῦν εἰς δύο — — — καὶ τῆς σαφηνείας Par. om.
3 Greg. Naz. Or. εἰς τὰ Θεοφάνια εἶπουν γενέθλια τοῦ Σωτῆρος initio.
4 Epitaph. in Basil. M. initio.

πολλὰς ἡμῖν ὑποθέσεις τῶν λόγων ἀεὶ προτι-
 θείς ὁ μέγας Βασιλείος, (ἐφιλοτιμεῖτο γὰρ τοῖς
 ἔμοις λόγοις ὡς οὐπω τοῖς ἑαυτοῦ τῶν πάντων
 οὐδεὶς,) ἑαυτὸν νῦν ἡμῖν προθήσειν ὑπόθεσιν
 5 ἀγῶνων μεγίστην τοῖς περὶ λόγους ἐσπουδα-
 κόσι, καὶ τὸ Δημοσθενικόν,⁵ ὁ γὰρ οἷς ἂν ἐγὼ λη-
 φθείην ταῦτα πράττων καὶ κατασκευαζόμενος,
 οὗτος ἔμοι πολεμεῖ, καὶ μὴ πω βάλλῃ μηδὲ το-
 ξεύῃ· καὶ ἀπλῶς ὅσα ἢ μισεμβολήματα¹ ἔχουσιν, ἢ ἐκ
 10 πλαγίας ἄρχοντα συντάξεως, ὡς τὸ γεγονότος τοῦδε καὶ
 τοῦδε ἀπέβη τόδε, καὶ ὅσα ἀπὸ συνδέσμων αἰτιολογι-
 κῶν ἔρχονται, ὡς τὸ, ἐπεὶ γέγονε τόδε καὶ τόδε, ἀπέβη
 τόδε· ταῦτα γὰρ τὰ περιπεπλεγμένα καὶ ἐμπεριβολαῖ
 ἀγῶνος μᾶλλον εἰσι καὶ κατασκευῶν, οὐ πανηγυρικὰ
 15 καὶ ἰορταστικά, καὶ τοῦ λόγου χαρίεντος, τὰ δὲ ἀπλᾶ
 καὶ ἀπόλυτα πανηγύρειως καὶ χοροῦ· ἵνα δὲ μὴ διὰ τῶν
 τοιούτων ἀπολύτων ἔκλυτος εἴη τέλος ὁ λόγος καὶ διαρ-
 ρή, χρὴ τοῦτον συνάγειν καὶ συσφίγγειν περιβολαῖς,
 μετρίαις γε μὴν καὶ οὐ διὰ μακροῦ, καὶ μᾶλλον ἐν τοῖς
 20 ἐγκωμιαστικοῖς καὶ πανηγυρικοῖς, ἐν δὲ τοῖς διηγηματι-
 κοῖς πλεοναζέτω τὰ ἀπλᾶ καὶ ἀπόλυτα σχήματα. Ἐν
 δὲ τοῖς προοιμίοις χρήσιμά ποτε τὰ ἐμπερίβολα,² συμμέ-
 τρως ὡς εἵπομεν τὸν ἀκροατὴν ἀνιστῶντα. Εἰ δὲ ποτε
 διὰ τι καλὸν καὶ ἀναγκαῖον θέλεις δόξαι ρήτῳ στρυφνό-
 25 τερὸς καὶ δεινότερος, κατὰχρησαι τοῖς περιβεβλημένοις
 σχήμασιν, ὅτε καὶ μαστώσεις τὴν περιπλοκὴν, εἰ θελή-
 σεις, οἷον γεγονότος τοῦδε καὶ τοῦδε διὰ τόδε καὶ τόδε,
 ἐπεὶ οὐκ ἦν ἄλλως γίνεσθαι ὑπὸ τινος τῶν πάντων διὰ
 τόδε, ἀπέβη τόδε· τηνικαῦτα δὲ χρήσιμοι καὶ αἱ βαθύ-
 30 τεραι ἔννοιαι καὶ σοφώτεραι, καὶ αἱ λέξεις, αἱ μὴ πάνυ
 κοιναί· εἰ μὲν τοί γε βούλει σκιρτᾶν καὶ χορεύειν σου

τὸν λόγον, τοῖς ἀπολύτοις σχήμασι καταχρῶ μετὰ μετρίων περιβολῶν καὶ λανθανουσῶν.⁶

C a p. VII.

Π Ε Ρ Ι Μ Ε Θ Ο Δ Ο Υ .¹

Ἡ μέθοδος σχῆμά ἐστι τῆς ἐννοίας, ἥγουν εἰσαγωγὴ ταύτης καὶ οἰκονομία, ποτὲ μὲν γὰρ μετὰ προκα-⁵

6 Par. addit: σχεδόν. Exin Par. et Med. 3. transeunt ad Cap. περὶ μεθόδου. In Ven. sequitur expositio schematum, a Med. 3. post caput περὶ βασιλικοῦ λόγου illata, quae ita cum Zonaco [vide Vol. VIII.] consentit, ut eam ad illum locum transtulerim. — Post hoc caput Med. 3. transit ad cap. περὶ τρόπων ποιητικῶν.

1 Par. ad marg. Μέθοδος ἐστι τὸ ὑπαλλάττειν τὴν τάξιν τῶν κεφαλαίων ἢ τῶν ἐπιχειρημάτων καὶ τῶν τοιούτων καὶ ὅλης διηγήσεως ἀκολουθίαν, καὶ τιθεῖναι τὰ πρῶτα ὕστερα καὶ τὰ ὕστερα πρῶτα, ἢ τὰ μέσα πρῶτα, ὥς Ὅμηρος ἐποίησεν ἐν τῇ Ἰλιάδι, ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ μέσου τῆς ἱστορίας τῆς μῆνιδος τοῦ Ἀχιλλέως, εἶτα ἐπαγαγὼν τὰ πρόσθεν καὶ τὰ μετ' αὐτὴν θαυμασίως· ὁ δὲ ῥήτωρ Ἀφρόδιος καὶ πρὸ αὐτοῦ ὁ θαυμάσιος Αἰῶωπος ἐν τῷ μύθῳ ὕστερον τηροῦσι τὸ κεφάλαιον, ὃ ἐστὶν ἐν αὐτῷ τὸ ἐπιμύθιον. προϊάττοντες τὸ κατασκευαστικὸν τοῦ κεφαλαίου πυράδειγμα, τὸν μῦθον αὐτόν. Μέθοδος καὶ τὸ προῦποσχεθέντα κατασκευάσαι τι, μὴ κατασκευάσαι, καὶ ἀνάπαλιν τὸ ὑποσχεθέντα πολλὰ κατασκευάσαι ὀλίγα. καὶ τὸ ἐναντίον, καὶ τὸ δι' ὑφέλειας δόξαι ἀληθεύειν καὶ τὸ ὑποσυγχῆαι ἀναγκαιῶς τὸν ἀκροατὴν καὶ διὰ τῆς φαινομένης δεινότητος· ὁ πάντων μεθόδων πλήρης ὁ δεινότατος Δημοσθένης, ἀλλὰ δὴ καὶ ὁ πάνσοφος Θεολόγος· ἐκάστης δὲ μεθόδου καιρὸν ὁ λογογράφος διακρινεῖ· συναναγκάσαι δὲ τοῦτον εἰς τὴν εὐκαιρὸν κρίσιν καὶ αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις, φασὶ γὰρ, ὥς τὰ ἔργα τοὺς λόγους εὐρίσκεται, καὶ τὰς μεθόδους αἱ ὑποθέσεις καὶ οἱ και-

ἑλλάμψη τῷ λεγομένῳ καὶ ἐναμβρόνῃ· ¹ τότε γὰρ καὶ δια-
 πλειόνων λέξεων ἀλλὰ δὴ καὶ κώλων ἀπαγγεilais αὐτό·
 τὸ γὰρ συστῆλναι διὰ βραχείων οὐ τεχνικόν. Τὰς συνθέ-
 τους τῶν λέξεων πολλοὶ τῶν νεωτέρων ἐξήλωσαν, ἀλλὰ
 5 μὴ σύγε εἰ μὴ ἅπαξ ποτὲ, ὅτε κυριολεκτῆσαι θέλεις συν-
 τόμως, ὡς ὁ Πλούταρχος ⁹ εἰπὼν χαριτοδότην τὸν οἶνον,
 θερμουργὸν τὸν Ἀλέξανδρον, ἢ ὡς ἐάν τις θηροκτόνους
 τοὺς κυνηγέτας, ὠμοβόρους τοὺς θῆρας, αἰμοπότας τοὺς
 κύνας ἢ οἰκοφύλακας καὶ τὰ ὅμοια· χρήσει δὲ καὶ ἐν
 10 θυμῷ καὶ τραχύτητι τοῖς συνθέτοις, ὡς ὁ Δημοσθένης
 κατὰ τοῦ Αἰσχίνου· γραμματοκύφων ¹⁰ καὶ ἰαμ-
 βιοφάγε, ¹¹ καὶ ὁ Θεολόγος κατὰ Ἰουλιανοῦ, Εἰδω-
 λιανὲ καὶ Κανσίτανρε ¹² καὶ τὰ ὅμοια. Ἐπαινετὴ καὶ ἡ
 λέξις ἢ καλουμένη δριμεῖα, ὡς εἴ τις λέγοι φιλανθρώπους
 15 τοὺς κύνας, φιλάνδρους τὰς πόρνας, μεγαλοφυεῖς τοὺς
 γίγαντας, τὸν εὐρετὴν τῶν γραμμάτων καὶ τῶν ψήφων
 Παλαμήδην γραμματοκομιστὴν ¹³ τοῖς Ἕλλησι καὶ ψηφι-
 φόρον καὶ τὰ τοιαῦτα. Ἄριστον καὶ τὸ δι' ἐπιθέτων
 ὀνομάζειν τὰ προτιθέμενα· οἷον εἰ μέλλων εἰπεῖν θάλασ-
 20 σαν οὐκ εἴπῃς, ἀλλὰ τὴν ὑγρὰν τὴν κυματοτρόφον τὴν
 ρευστήν καὶ σαλεύουσαν, τὸ ψυχρὸν στοιχεῖον καὶ κά-
 θυγον, καὶ ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν γῆν εἴποις τὴν ξηρὰν ἢ τὴν
 παμμήτορα ¹⁴ ἢ τὴν ζωτρόφον ἢ ¹⁵ τὴν ζειδωρον, τὴν
 τροφοδότην, στοιχεῖον τὸ ξηρὸν καὶ ψυχρὸν καὶ τὰ τοι-
 25 αῦτα· ἢ περὶ τοῦ Ἀχιλλέως λέγων τυχὸν προανατάξας ¹⁶
 ἅπαξ τὸ κύριον ἐν τοῖς ἔπειτα ὀνομάζεις δι' ἐπιθέτων ὁ
 ἀλτικὸς ἢ ὁ βαρύχολος λέγων, ¹⁷ ἢ ὁ θηλύμορφος ἢ ὁ
 ἀν-

9 Conviv. VII. Sap. p. 158. E. 10 pro cor. p. 297.
 11 pro cor. p. 274. 12 Par. κανσίτηρε. 13 Ven. γραμ-
 ματιστήν. Par. γραμματοκομιστήν. 14 ἢ τὴν παμμήτορα Par.
 om. 15 ἢ Par. om. 16 Par. προανατάξας. 17 λέγων
 Par. om.

ἀνδρικώτατος· ἐξ ἐπιθέτου δὲ καὶ τοῖς λοιποῖς ¹⁸ ἐκδηλον κακεῖνο· ὁ τοῦ Πηλέως, ὁ Πηλεΐδης· τοῖς ὁμοίοις χρήσῃ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων· χρησιμώτατον καὶ ἡ περιφρασὶς, ἥγουν τὸ εἰπεῖν βίη Ἡρακλεῖται ἀντὶ τοῦ ὁ Ἡρακλῆς, καὶ τὸ δόλιον τῆς ἀλώπεκος ἀντὶ τοῦ ἡ ἀλώπηξ, καὶ τὸ διὰ ⁵ στοργῆς ἄγω σὲ ἀντὶ τοῦ ποθῶ σε, καὶ τὸ διαρρέει λόγος ἀντὶ τοῦ λέγεται καὶ τὰ τοιαῦτα· χρήσῃ δὲ καὶ τῇ περιφράσει οὐχ ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν, ἀλλ' ὅτε δηλῶν τὴν κυρίαν λέξιν οὐχ εὐρίσκεις ἢ εὐρίσκων διαγινώσκεις μηδὲν σοφὸν ἢ κομψόν ἢ ῥήτορικόν ἔχειν ταύτην· οἷον τὸ πο- ¹⁰ θῶ καὶ ἀγαπῶ καὶ στέργω κοινά εἰσιν· ἀντὶ τούτων γοῦν κομψεύσει τῇ περιφράσει εἰπὼν, πρὸς θυμοῦ μοι τόδε ἐστὶ, προσπαθῶς ἔχω πρὸς τόδε, τῷ ἡμέρῳ τυραννοῦμαι τοῦ πράγματος, καὶ τὰ τοιαῦτα· ὅτε δὲ μὴ τὴν κυρίαν οἶδας τυχὸν ἐπὶ τῆς σέλλης ὅτι ἐφρεστρίς λέγεται, εἴποις ¹⁵ ἢ τοῖς τοῦ ἵππου γώτοις ἔποχος ἐκ ξύλου κάθεδρα, καὶ ὅστις τὸ ὀρτάριον εἶπεν ἐξ ἐρίου ἐμβάδα, καὶ τὸ βαββάκιον ἐριον γήινον, καὶ σπέρματος ἄνθος ἐριῶδες καὶ τὰ τοιαῦτα· τοῖς δὲ βουλομένοις κυριολεκτεῖν συντελεῖ καὶ ὁ Πολυδεύκης παντὸς σχεδὸν καὶ ζώον καὶ μέλους καὶ ²⁰ μέρους καὶ τεχνικῶν ὀργάνων καὶ τοιούτων τὰ ὀνόματα ἐκτιθεῖς. Τὰ γε μὴν ἐν τούτῳ ὑπερξενίζοντα φεῦγε, τὸ ταυτολογεῖν παραιτοῦ, ἥγουν τὸ πολλάκις τιθέναι ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ τὴν αὐτὴν λέξιν· ἐμφαίνει γὰρ τοῦτο πτωχίαν ῥήτορος εἰς τὴν λεκτικὴν, καίτοι πλουσία πάνυ ἐστὶν ἡ ²⁵ Ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ λέξις καὶ οὐκ ἂν τις ἀπορήσειε διαφόρων ὀνομάτων πεπαιδευμένος ὁπωσοῦν ἐν τοῖς λόγοις, εἰ μήπου κυρία ἐστὶν ἡ λέξις καὶ ἀπαραίτητος· την-καῦτα γὰρ πολλάκις αὐτὴν εἴποις, ὡς τὸ τήκεται ἐπὶ τῆς χιόνος καὶ τὸ φλοισβὸς ἐπὶ τῆς θαλάττης, οἷς καὶ Ὅμη- ³⁰

¹⁸ Par. καὶ ἐν τοῖς πολλοῖς ἐκδ. κακεῖνο, ὁ τῆς Θέτιδος, ὁ τοῦ Πηλέως ἢ ὁ Πηλ.

ρος χρησθαι πολλάκις οὐκ ᾔκησε· καίτοι εὐπορήσει
τάχα τις καὶ ἐτέρων λέξεων, γράφων ἐπὶ τῆς χιῶνος,
ὑποῖναι ἢ χιών, λύεται, κἂν οὐχ οἶον τὸ τίκεται ταῦτα·
περιφραστικῶς δὲ τὸ συνεστὼς τῆς χιῶνος, ἢ τὸ πεπηγὸς
5 τοῦ κρυστάλλου, εἰς τὸ ῥευστὸν ἡρέμα χωρεῖ· οὕτω καὶ
ἐπὶ τῶν ἄλλων δυνηθῆς καὶ διὰ περιφράσεως φεύγειν
τὴν ταυτολεξίαν. ¹⁹

C a p. V.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΡΗΤΟΡΣΙ ΠΡΕΠΟΝΤΟΣ

Πρέπον φασὶν οἱ ῥήτορες τὴν ἀρμόζουσαν φράσιν
10 τῷ ὑποκειμένῳ πράγματι, κἂν γὰρ λειμῶνα ἐκφράξῃς,
ἀνθηρᾷ ὀφείλεις χρήσασθαι τῇ λέξει καὶ λειοτέρᾳ, οἶον
τὰ πετηλὰ τῶν δένδρων Ζεφύρῳ τρυφᾷ καὶ ὑποψιδυρί-
ζουσιν ἡρέμα κινούμενα, οἱ ὄρνιθες ἐποχοῦνται τοῖς κλά-

19 Par. ad marg. λογιότης, πολυμάθεια καὶ εὐφυΐα
δείκνυται καὶ ἀπὸ τῶν λέξεων· λογιότητι μὲν καὶ ἐν φιλοσόφοις
ὀνόμασι χρώμεθα, περὶ ὧν προεβλήθη τινα· πολυμάθεια δὲ, ἔαν
ποικίλα παραλαμβάνωμεν ὀνόματα, καὶ μηδὲ κοινὰ, ἔγκριτα μᾶντοι,
οἶον τὸ ἀποσπόγγισμα· λέγοντες ἐπὶ τῆς χιῶνος, καὶ τὸ φλοῖσβος
ἐπὶ τῆς θαλάσσης, οἷς καὶ ὁ μίγας "Ομηρος χρήσασθαι πολλάκις
οὐκ ᾔκησε, καίτοι εὐπορήσει τάχα τις καὶ ἐτέρων λέξεων, γράφων
ἐπὶ τῆς χιῶνος, ὑποῖναι ἢ χιών, λύεται, κἂν οὐχ ὅποιον τὸ τίκεται.
ταῦτα ἀποβράγματα· τὸν αὐτόβουλον αὐθίκαστον καὶ αὐτόβουλον
(cod. bis αὐτόβουλον) καὶ αὐθίκαστον καὶ αὐτόνομον, τὸν σφόδρα
κωφὸν λασίοκωφον, τὸν περὶ τὸ θεῖον φόβον δεισιδαίμονα, τὸν
αὐτόσοφον θυμόσοφον, τὴν μίλισσαν φυσίσοφον, τὸν χειρονόμον
χειρίσοφον καὶ τὰ τοιαῦτα. Εὐφυΐα δὲ ἐμφαίνεται, ἔαν τοῖς ῥητο-
ρικωτέροις χρώμεθα, περὶ ὧν καὶ αὐτῶν εἴρηται· τοιοῦτον ἢ περι-
φρασις, ὥς οἶκοθεν μᾶλλον εὐρισκομένη, καὶ οὐκ ἀπὸ τῶν τετρι-
μένων οὕσα ὀνομάτων.

δοις καὶ ἡ χελιδὼν τιτυβίζει τὸν Τηρέα περιτραυλίζουσα· ἡ πόα ὑπέστρωται μαλακῇ καὶ χλοάζουσα, κλίνη τις σχέδιος, ὕδωρ διὰ μέσων ἔλκον τῶν φυτῶν κελαρύζει, καὶ διψαν ὑπομιμνήσκει τὸν βλέποντα ἢ τὸν ἀκούοντα. Ἐὰν πολέμου σύρρηξιν ἐκφράξης ταχύτερον ἀπαγγελεῖς, καὶ διὰ ⁵ σχημάτων περιπεπλεγμένων καὶ μιμουμένων τοὺς τῶν μαχομένων ἐξελεγμούς· ὥστε καὶ αἰτιῶνται οἱ παλαιοὶ τεχνικοὶ τὸν εἰπόντα οὕτως, ὁ ποταμὸς πολὺς ῥεῖ οὐδὲ γὰρ ἐτήρησε, φασί, τὸ πρέπον τὸ πολὺῤῥουν τοῦ ποταμοῦ συστεῖλαι διὰ τῆς ῥεῖ βραχυλεξίας· ἔδει γὰρ εἰπεῖν, ὁ πο- ¹⁰ ταμὸς πολὺς σύρεται, ἢν' ἡμετέρα λέξις τὴν τοῦ πράγματος ἐμιμήσατο φύσιν, σὺ γοῦν πανταχοῦ τὸ πρέπον σπεῦδε τηρεῖν ἐν πανηγυρικοῖς, ἐν σκυθρωποῖς, ἐν τοῖς ἄλλοις, καὶ οὕτως εὐδοκιμήσεις. Παράγγελμα ῥητορικόν ἐστι τὸ τὰ ὑψηλὰ ταπεινῶς ἀπαγγέλλειν, καὶ τὰ τα- ¹⁵ πεινὰ ὑψηλῶς, οἷον ἐὰν περὶ Θεοῦ μέλλης ¹ λέγειν, ὑψηλῇ τοῦτο ἔννοια, ἀπαγγέλλεις οὖν ταύτην διὰ φράσεως καὶ λέξεως ταπεινῆς, ἥγουν καθαρᾶς καὶ σαφοῦς, ὡς ὁ Θεολόγος ἐποίησε· ^{1*} Θεὸς ἦν μὲν αἰ, καὶ ἔστι καὶ ἔσται, καὶ τὰ ἐξῆς· ὁρᾶς ὅπως ἐν τοῖτοις καθαρὰ ἔστιν ²⁰ ἡ φράσις, ἐὰν δὲ ταπεινότερα πρόκειται ἔννοια, τυχὸν ὅτι ὁ βασιλεὺς ἔγημεν ἐπὶ τῷ τεκνοποιῆσαι, ἀπήγγειλας ² διὰ ὑψηλοτέρας καὶ σεμνῆς εἰπῶν, πάντων ὁ ἀναξ κρατῶν, θείοις νόμοις δουλεύει, καὶ σωφροσύνην ἀσπάζεται καὶ συζύγιαν συναγομένην Θεῷ, ὡς καὶ διαδόχους γνη- ²⁵ σίους τῷ κράτει χαρίσεται, καὶ τὰ ὅμοια. Ἐν τοῖς τοιούτοις καὶ ἡ ὀγκηροτέρα λέξις ἄχρηστος· ἡ μὲν γὰρ ὑψηλῇ ἔννοια καὶ βαθυτέρα, ἐὰν ὑψηλῶς ἀπαγγελθῇ, δύσληπτος ἔσται· ἡ δὲ ταπεινῇ, ἐὰν ταπεινῶς ³ ἐρμηνευθῇ, ἀχρεία, διὸ σπεῦδε τηρεῖν τὸ παράγγελμα. 30

1 Ven. μέλλεις. 1* Or. εἰς τὰ Θεοφάν. p. 615. C. 2 Ven. ἀπηγγείλεις. 3 Ven. ταπεινώσιν, scr. ταπεινῶς.

Παράγγελμα ⁴ ῥητορικόν ἐστι καὶ τὸ ὀνοματοθετεῖν, καὶ ἐκ μὲν ὀνομάτων ῥήματα, ἐκ δὲ ῥημάτων παράγειν ⁵ ὀνόματα· ὅτε δηλονότι τὸ ⁶ παραγόμενον σεμνότερον ἢ κομψότερον μέλλει φαίνεσθαι τοῦ πρωτοτύπου· καθὼς
 5 εἰπέ τις τὸ ἔξω τοῦ ὤκεανου ἔξωκεανίζεσθαι, καὶ ἐκχεῖσθαι κρουνὸν ἐκκρουνίζεσθαι, καὶ τὸ ἀλλοιοῦσθαι τὸν χυμὸν μεταχυμίζεσθαι, καὶ πάλιν ἐκ τοῦ λείπω ἐπιλείπεις καὶ διαλείπεις, ἐκ τοῦ στέργω στέργηθρον, ἐκ τοῦ ἐπισπῶμαι ἐπίσπαστρον· τήρει γοῦν τὸ παράγγελμα, καὶ
 10 μᾶλλον ἤνικα ἢ παραγωγή μὴδὲν ἐμφαίνει τραχύτερον καὶ ξενίζον, ὡς ἐνταῦθα τὸ στέργηθρον καὶ ἐπίσπαστρον. Παραγγέλλουσιν οἱ τεχνικοὶ καὶ οὕτω, ⁷ ἀντὶ λόγου ποιῶν ὄνομα καὶ ἀντὶ ὀνόματος λόγον· ἀντὶ λόγου ὄνομα τὸ ἔξωκεανίζεται, ἀντὶ τοῦ ἔξω τοῦ ὤκεανου
 15 γίνεται, καὶ πάντα τὰ μικρὸν ἄνω ῥηθέντα· ἀντὶ δὲ τοῦ ὀνόματος λόγον ἢ περιφρασιν, περὶ ἧς καὶ αὐτῆς φθάσαντες ἐδιδάξαμεν.

Σπουδάζεται ⁸ καὶ τὸ ἀττικίζειν τοῖς ῥήτορι. Τῶν οὖν Ἀττικῶν καὶ περιττολογία καὶ ἔλλειψις· περιττολο-
 20 γία μὲν ὡς τὸ λέγω λόγον, καὶ γράφω γραφήν, καὶ τρέχω δρόμον καὶ οἷς ὅτι καὶ ὅτι οὖνεκα καὶ αὖ πάλιν, καὶ ἐκὼν εἶναι· τὸ γὰρ εἶναι περισσὸν καὶ τὰ τοιαῦτα· ἔλλειψις δὲ, ἐν Αἰδοῦ κατέβη, ἐν μυσταγωγῷ ὤρμησε, καὶ τὸ τρέχει τὸν περὶ ψυχῆς, κίνδυνον δηλονότι, καὶ
 25 τὸ θανμάζω σε τῆς σοφίας, τὸ ἔνεκα, τὸ ἔξωθεν καὶ τὰ τοιαῦτα, ἀλλὰ καὶ ἔλλειψις τῶν προθέσεων, ὡς τὸ νύκτα καὶ ἡμέραν ἀναγινώσκω, ἢ γὰρ κατὰ πρόθεσις ἔξωθεν, καὶ τῆς πατρίδος μετασκηνώ, ἢ ἀπὸ ἔξωθεν, καὶ τὰ τοιαῦτα. Ἀττικὴ καὶ ἡ ἔλλειψις τοῦ ὑπαρκτικοῦ

4 In Par. est titulus: περὶ ὀνοματοποιίας.

ματα παράγειν.

6 τὸ ex Par. inserui.

5 Par. ὀνό-

7 Par. οὕτα.

8 In Par. titulus est: περὶ ἀττικισμοῦ.

ῥήματος, ὥς τὸ, σὺ μὲν λόγιος, ἐγὼ δὲ ἀμαθής· λείπει
 γὰρ τὸ ὑπάρχεις καὶ τὸ ὑπάρχω, καὶ ἡ ἔλλειψις τῶν
 ἄρθρων Ἀττικῇ, ὥς τὸ, θεὸς ἦν μὲν αἰεὶ καὶ ἔστι καὶ
 ἔσται· ὁ γὰρ θεὸς λέγομεν, καὶ βασιλέως προστάξαντος,
 καὶ ἦκεν ἡμῖν ἔαρ, χειμῶν ὥχετο, καὶ τὰ τῶν ἐκατέρων ⁵
 πτώσεων ἄρθρα, καὶ τὰ ἐνικὰ καὶ τὰ πληθυντικά, ὥς
 τὸ ἐξώρμησαν Ἕλληνες κατὰ τῶν Τρώων καὶ τὰ τοιαῦτα.
 Ἀττικῇ καὶ ἡ ἔλλειψις ἡ ἀπὸ κοινοῦ λαμβάνουσα ῥήμα
 ἢ ὄνομα, ὥς ἔχει τό· σοὶ μὲν περισπούδαστός ἐστιν ὁ
 πλοῦτος καὶ περὶ αὐτὸν κέχρηται καὶ ὅλως ἐκκέχυσαι, ἐμοὶ ¹⁰
 δὲ οὐκ ἀσπαστός ἐστι· τὸ γὰρ πλοῦτος ὄνομα ἀπὸ κοι-
 νοῦ ἐνταῦθα, ἡγουν ἐκ τῶν ὀπισθεν ἐλήφθη, καὶ ὥς
 ἐκεῖνο, σὲ μὲν μεγάλως ἡ πενία λυπεῖ καὶ τὰ ἐκ ταύτης
 κακὰ καὶ ὁ ἄπορος βίος, ἐμὲ δὲ μετρίως· τὸ γὰρ λυπεῖν
 ῥήμα ἀπὸ κοινοῦ· ἀλλὰ καὶ τὸ φασὶ καὶ εἶπον καὶ ¹⁵
 φημί πολλάκις ἔλλειπτικὸν καὶ ἀπὸ κοινοῦ ἐπὶ τοῖς ἀπα-
 ρεμφάτοις ῥήμασιν, οἷον τὸν Ἀχιλλέα φασὶν ἀχθῆναι
 παρὰ τῆς μητρὸς εἰς παρθενῶνα, τοῦ Ἑλληνικοῦ συνα-
 γομένου κατὰ τῶν Τρώων, καὶ περισταλῆναι γυναικείαις
 ἀναβολαῖς, ὥς λαθεῖν ἐκεῖσε σκηνοῦμενον· Ὀδυσσεὶα δὲ ²⁰
 τὴν σκηπὴν ἐλέγχει μεθ' ὁδῷ σοφῇ, κακεῖνον ἐκβιασθέντα
 συγχωρῆσαι τοῖς ὁμοφύλοις ἐς πόλεμον· Ἐνταῦθα τὸ
 φασὶν ἄνω τεθέν ἀπαξ ὥς ὁρᾶς προσελήφθη καὶ ἐν τοῖς
 ἐξῆς ἀπαρεμφάτοις μέχρι τέλους. Κρεῖττον οὖν ὥς κομ-
 ψότερον εἰ χρῆται ταῖς Ἀττικαῖς ἔλλειψεσιν ὁ ῥήτωρ, ²⁵
 ἢ περ ταῖς περιττότησι ταῖς ἄνωθεν ῥηθείσαις· ἡ γὰρ ἔλ-
 λειψις συντομίας, ἡ δὲ συντομία ῥητορικώτερον· πολλὰ
 δὲ καὶ ἄλλα ιδιώματά εἰσιν Ἀττικά, ῥήτορσι χρήσιμα,
 ὅποῖον καὶ ἡ ἀντίπτωσις, ὥς τὸ νυκτὸς καὶ ἡμέρας γίνε-
 ται τάδε, ἀντὶ τοῦ νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ χειμῶνος ³⁰
 ἀπανθεῖ τὰ δένδρα· καὶ τὸ λαμβάνειν τὰ πληθυντικά
 ἀντὶ ἐνικῶν, ὥς τὸ χρῆμα τῶν νυκτῶν ὅσον, [?] ἀντὶ

τοῦ τῆς νυκτός, καὶ τὸ καλὸν οἱ λόγοι, κακὸν αἱ ἀλο-
 γίαι, καὶ τὸ λεκτεῖα ἀντὶ τοῦ λεκτέον, καὶ σὺ μὲν σοφός,
 ἡμεῖς δ' ἀμαθεῖς, ἀντὶ τοῦ ἐγὼ, καὶ ἔμπαλιν τὰ ἐνικὰ
 ἀντὶ τῶν πληθυντικῶν, τὴν πολεμίαν ἵκπον ἤλασεν, ἤγουν
 5 τοὺς ἵκπους τῶν πολεμίων, πολὺν τρέφει τὸν δούλον,
 ἤγουν τοὺς δούλους καὶ τὰ τοιαῦτα· ἔτι καὶ τὸ πολὺς
 ἡμῖν ἐπηλθε, βαρὺς ἐπερῶράγη, ἀπήντησεν ἄσμενος.
 Ἐρανίσθη δὲ παντοίους Ἀττικισμοὺς ἐκ τοῦ κωμικοῦ Ἀριστο-
 φάνους, ἅλλα δὴ καὶ ἀπὸ τοῦ συγγράμματος τοῦ περὶ
 10 διαλέκτων τῶν τε ἄλλων καὶ τῆς Ἀττικῆς· πλὴν ἐκ τού-
 των ὅσα εὐχρηστα ἔκλεγε· ὅσα δὲ ἀνακεχωρηκότα καὶ
 ξενίζοντα, πολλὰ δὲ τοι ἐκτίδησι, φεῦγε, τοῖς γε μὴν
 ἐνταῦθα μικρὸν ἄνω παραγραφῶσιν Ἀττικισμοῖς ἅπασι
 χρῶ, τῶν ἐν χρήσει γὰρ τοῖς λογογράφοις εἰσιν, ὠφελη-
 15 θείης ἂν καὶ ἄλλως πολλάκις ἐν τῇ φράσει σου παρὰ
 τῶν ποιητῶν· ὠφεληθείης δ' ἂν πλέον ἐν τούτῳ τῷ τῆς
 παρ' αὐτῶν τροπολογίας καλῷ· πλὴν τῶν ἐν αὐτοῖς ταλ-
 μηρῶν ἀποφευκτέον τοῖς λογογράφοις· ὠφεληθείης δ' ἂν
 καὶ εἰς γλυκύτητα· γλυκύτης δὲ ἐστὶ τὸ τοῖς ἀψύχοις 10
 20 τὰ τῶν ἐμψύχων προσάπτειν, καὶ τὰ τῶν λογικῶν τοῖς
 ἀλόγοις, ὅποιον τὸ ἐθνεα ποντοῖο· ἔθνος γὰρ ἐπὶ ἀν-
 θρώπων· καὶ τὸ μῆνιν, ἥ μυρία τοῖς Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἐθη-
 κε, καὶ πολλοὺς Ἄιδι προΐαψεν, ἐμψύχων γὰρ τὸ ποιῆ-
 σαι τόδε, καὶ προπέμψαι εἰς Ἄιδην, καὶ τὸ νοῦσον ὥρσεν
 25 ἀνὰ στρατὸν, οὐ γὰρ ἐγείρεται ἡ νόσος, ἀλλὰ τὰ ἐμ-
 ψυχα· τοιοῦτο καὶ τὸ σκιρτᾶν τὰ ὄρη, κροτεῖν τοὺς πο-
 ταμούς, αἶρειν φωνὰς τοὺς λίθους ἢ καὶ κράζειν καὶ τὰ
 τοιαῦτα. 11

10 Cod. τῷ τῆς ἀψύχοις.

11 Par ad marg. Ἐπεὶ δὲ ὁ λόγος σῶμα μιμεῖται, τὸ δὲ σῶμα μίση ἔχει καὶ μόρια καὶ ἀε-
 μούς καὶ συνδέσμονας καὶ ἐνδύτητας, ἐκτάσεις καὶ συστολάς καὶ
 ἀπλῶς πλάσεις ποιικίλλας καὶ χρησίμους ἄρμους, καὶ τὸν λόγον δι᾽

C a p. VI.

Π Ε Ρ Ι Σ Χ Η Μ Α Τ Ω Ν.

Τὰ σχήματα ποικίλα εἰσὶ καὶ αὐτὰ, ¹ καὶ πλατύτερον ἐν τῇ ῥητορικῇ καὶ περὶ αὐτῶν διδαχθήσῃ· ἡμεῖς ² δὲ νῦν εἰς δύο διέλωμεν ταῦτα· εἰσὶ γὰρ ἀπλᾶ σχήματα τὰ τῆς καθαρότητος καὶ τῆς σαφηνείας, καὶ περιπεπλεγμένα τὰ ἐμπερίβολα καὶ δεινότερα· ἀπλᾶ μὲν τὰ ἔχοντα σύντομον τὴν ἀπόδοσιν καὶ τὴν σύνταξιν τοῦ λόγου, οἷον ³ Χριστὸς γεννᾶται, δοξάσατε, Χριστὸς ἐξ οὐρανῶν, ἀπαντήσατε, Χριστὸς ἐπὶ γῆς, ὑψώθητε. Περιπεπλεγμένα δὲ τὰ διὰ μακροῦ ἔχοντα τὴν ¹⁰ ἀπόδοσιν, οἷον ἐστὶ τοῦ Θεολόγου τὸ, ⁴ ἔμελλεν ἄρα

τις τοιούτοις ποικίλλεσθαι σχήμασιν, εὐθυτέροις καὶ καμπύλοις διὰ μακροῦ ἀποδιδομένοις καὶ δι' ὀλίγου συγκλειομένοις· ὦραν γὰρ τινα διὰ τῆς (Cod. τό) ποικιλίας τῶν σχημάτων ὁ λόγος λαμβάνει· πολύσχημος δὲ φράσις κατὰ τὰς πτώσεις τοῦ ὀνόματος· οὕτως πρὸς ὑπόθεσιν ὁ Δημοσθένης μὲν πολὺς τοῖς ὄντως δηλονότι, ποῦ (Cod. 76.) Ἰσοκράτους δὲ τὸ εὐμουσον Σειρήνας μιμεῖται, τῇ Αὐσίᾳ δὲ βαθύτης, τὸ ἀφελὲς· τὸν Πολέμονα δὲ γνωρίζει τὸ πλῆθος τῶν ναμάτων, [f. νοημ.] σὺ δὲ, ὦ καλὲ Ἀριστείδη, τῇ τῶν ἐνθυμημάτων χαίρεις δριμύτητι· τοῦτο δὲ σχῆμα καὶ ἀποστροφὴν ἔχει τὸ σχῆμα· ἀποτείνεται γὰρ ὁ λόγος πρὸς τὸν Ἀριστείδην αὐτόν· μονόσχημος δὲ φράσις ἢ ἐπὶ μιᾷ πτώσει ἢ γενικῆς ἢ τινος ἐτέρας, οἷον Δημοσθένης μὲν πολὺς τὴν ὄντως δεινότητα· ὁ Ἰσοκράτης δὲ Σειρήνας μιμεῖται τὴν εὐμουσίαν, ὁ Αὐσίας δὲ ἐν ἀφελείᾳ βαθύς ἐστιν· ὁ δὲ Πολέμων πηγάζει τοῖς ἐνθυμήμασι, σὺ δὲ ὁ καλὸς Ἀριστείδης τῇ τῶν νοημάτων χαίρεις δριμύτητι καὶ τὰ τοιαῦτα, πλὴν τοῦ ἀπὸ ποικίλου δοκιμώτερον τὸ σύμμετρον ποικίλον. τῶν καιρῶν δὲ ἐκάστης τῶν σχημάτων χρήσεως γνώσει σοὶ τὸ πρέπον, περὶ οὗ ἐν τοῖς περὶ λέξεως ὀπισθεν ἐδιδάχθης.

1 Par. καὶ αὐτὰ πλατύτερα.

2 ἡμεῖς δὲ νῦν εἰς δύο — — — καὶ τῆς σαφηνείας Par. om.

3 Greg. Naz. Or. εἰς τὰ Θεοφάνια εἶπουν γενέθλια τοῦ Σωτῆρος. initio. 4 Epitaph. in Basil. M. initio.

πολλὰς ἡμῖν ὑποθέσεις τῶν λόγων αἰὲς προτι-
 θείς ὁ μέγας Βασίλειος, (ἐφιλοτιμεῖτο γὰρ τοῖς
 ἑμοῖς λόγοις ὡς οὐπω τοῖς ἑαυτοῦ τῶν πάντων
 οὐδεῖς,) ἑαυτὸν νῦν ἡμῖν προθήσειν ὑπόθεσιν
 5 ἀγῶνων μεγίστην τοῖς περὶ λόγους ἐσπουδα-
 χόσι, καὶ τὸ Δημοσθενικόν,¹ ὁ γὰρ οἷς ἂν ἐγὼ λη-
 ρθείην ταῦτα πράττων καὶ κατασκευαζόμενος,
 οὗτος ἑμοὶ πολεμεῖ, κἄν μήπω βέλλη μηδὲ το-
 ξεύῃ· καὶ ἀπλῶς ὅσα ἢ μεσεμβολήματα ἔχουσιν, ἢ ἐκ
 10 πλαγίας ἄρχοντα συντάξεως, ὡς τὸ γεγονότος τοῦδε καὶ
 τοῦδε ἀπέβη τόδε, καὶ ὅσα ἀπὸ συνδέσμων αἰτιολογι-
 κῶν ἔρχονται, ὡς τὸ, ἐπεὶ γέγονε τόδε καὶ τόδε, ἀπέβη
 τόδε· ταῦτα γὰρ τὰ περιπεπλεγμένα καὶ ἐμπεριβολαῖ
 ἀγῶνος μᾶλλον εἰσι καὶ κατασκευῶν, οὐ πανηγυρικὰ
 15 καὶ ἰορταστικά, καὶ τοῦ λόγου χαρίεντος, τὰ δὲ ἀπλᾶ
 καὶ ἀπόλυτα πανηγύρεως καὶ χοροῦ· ἵνα δὲ μὴ διὰ τῶν
 τοιούτων ἀπολύτων ἔκλυτος εἴη τέλεον ὁ λόγος καὶ διαρ-
 ρή, χρή τοῦτον συνάγειν καὶ συσφίγγειν περιβολαῖς,
 μετρίαις γε μὴν καὶ οὐ διὰ μακροῦ, καὶ μᾶλλον ἐν τοῖς
 20 ἐγκωμιαστικοῖς καὶ πανηγυρικοῖς, ἐν δὲ τοῖς διηγηματι-
 κοῖς πλεοναζέτω τὰ ἀπλᾶ καὶ ἀπόλυτα σχήματα. Ἐν
 δὲ τοῖς προοιμίοις χρήσιμά ποτε τὰ ἐμπερίβολα, συμμέ-
 τρως ὡς εἵπομεν τὸν ἀκροατὴν ἀνιστῶντα. Εἰ δὲ ποτε
 διὰ τι καλὸν καὶ ἀναγκαῖον θέλεις δόξαι ρήτωρ στρυφνό-
 25 τερος καὶ δεινότερος, κατάχρησαι τοῖς περιβεβλημένοις
 σχήμασιν, ὅτε καὶ μεστώσεις τὴν περιπλοκὴν, εἰ θελή-
 σεις, οἷον γεγονότος τοῦδε καὶ τοῦδε διὰ τόδε καὶ τόδε,
 ἐπεὶ οὐκ ἦν ἄλλως γίνεσθαι ὑπὸ τινος τῶν πάντων διὰ
 τόδε, ἀπέβη τόδε· τηνικαῦτα δὲ χρήσιμοι καὶ αἱ βαθυ-
 30 τεραι ἔννοιαι καὶ σοφώτεραι, καὶ αἱ λέξεις, αἱ μὴ πάννυ
 κοιναί· εἰ μὲν τοί γε βούλει σκιρτᾶν καὶ χορεύειν σου

τὸν λόγον, τοῖς ἀπολύτοις σχήμασι καταχρῶ μετὰ με-
τρίων περιβολῶν καὶ λανθανουσῶν.⁶

C a p. VII.

Π Ε Ρ Ι Μ Ε Θ Ο Δ Ο Υ .¹

Ἡ μέθοδος σχῆμά ἐστι τῆς ἐννοίας, ἥγουν εἰσα-
γωγὴ ταύτης καὶ οἰκονομία, ποτὲ μὲν γὰρ μετὰ προχα-⁵

6 Par. addit: σχεδόν. Exin Par. et Med. 3. transeunt ad
Cap. περὶ μεθόδου. In Ven. sequitur expositio schematum, a
Med. 3. post caput περὶ βασιλικοῦ λόγου illata, quae ita cum
Zonaco [vide Vol. VIII.] consentit, ut eam ad illum locum
transtulerim. — Post hoc caput Med. 3. transit ad cap. περὶ
τρόπων ποιητικῶν.

1 Par. ad marg. Μέθοδος ἐστι τὸ ὑπαλλάττειν τὴν τάξιν τῶν
κεφαλαίων ἢ τῶν ἐπιχειρημάτων καὶ τῶν τοιούτων καὶ ὅλης διηγή-
σεως ἀκολουθίαν, καὶ τιθέναι τὰ πρῶτα ὕστερα καὶ τὰ ὕστερα
πρῶτα, ἢ τὰ μέσα πρῶτα, ὡς Ὅμηρος ἐποίησεν ἐν τῇ Ἰλιάδι, ἀρ-
ξάμενος ἀπὸ τοῦ μέσου τῆς ἱστορίας τῆς μήνιδος τοῦ Ἀχιλλέως,
εἰτα ἐπαγαγὼν τὰ πρόσθεν καὶ τὰ μετ' αὐτὴν θαυμασίως· ὁ δὲ
ῥήτωρ Ἀφρόδιος καὶ πρὸ αὐτοῦ ὁ θαυμάσιος Αἰσώπος ἐν τῇ μύ-
θῳ ὕστερον τηροῦσι τὸ κεφάλαιον, ὃ ἐστὶν ἐν αὐτῷ τὸ ἐπιμύθιον.
προϊάττοντες τὸ κατασκευαστικὸν τοῦ κεφαλαίου πυράδειγμα, τὸν
μῦθον αὐτόν. Μέθοδος καὶ τὸ προὑποσχεθέντα κατασκευάσαι
τι, μὴ κατασκευάσαι, καὶ ἀνάπαλιν τὸ ὑποσχεθέντα πολλὰ κατα-
σκευάσαι ὀλίγα. καὶ τὸ ἐναντίον, καὶ τὸ δι' ὑφέλειας δόξαι ἀλη-
θεύειν καὶ τὸ ὑποσυχχεῖν ἀναγκαίως τὸν ἀκροατὴν καὶ διὰ τῆς
φαινομένης δεινότητος· ὁ πάντων μεθόδων πλήρης ὁ δεινότητος
Δημοσθέντης, ἀλλὰ δὴ καὶ ὁ πάνσοφος Θεολόγος· ἐκάστης δὲ με-
θόδου καιρὸν ὁ λογογράφος διακρινεῖ· συναναγκάσαι δὲ τοῦτον εἰς
τὴν εὐκαιρὸν κρίσιν καὶ αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις, φασὶ γὰρ, ὡς τὰ ἔργα
τοὺς λόγους εὐρίσκεται, καὶ τὰς μεθόδους αἱ ὑποθέσεις καὶ οἱ και-

ταστάσεως εἰσάγεται ἡ ² ἐννοια, καὶ ἔστι τοῦτο μέθοδος
 τις, ὅσον μέλλων ³ εἰπεῖν, ὅτι τὸ ⁴ τοῦ θεοῦ πρᾶον καὶ
 φιλάνθρωπον ἔχει ὁ ἡμέτερος βασιλεὺς, οὐκ ἐνθὺς τοῦ-
 το ⁵ λέγω, ἀλλὰ πῶς; ζητῶ παρὰ τίνι τῶν νῦν ἢ τῶν
 5 πώποτε τὸ πρᾶον εὖρω τοῦ αὐτοκράτορος, τὸ συμπαθὲς,
 τὸ φιλάνθρωπον, καὶ τίς τῶν ἐπὶ τούτοις διαβοηθέντων
 ἐξάμιλλος τούτῳ, καὶ οὐδένα τῶν θνητῶν εὐρίσκω χω-
 ρούντα τὴν ἀνταγώνισιν· τῇ θείᾳ δὲ μόνῃ φιλανθρωπίᾳ
 παραβαλλομένην εὐρίσκω τὴν τοῦ κρατοῦντος, ὅτι καὶ
 10 τῷ θεῷ οὗτος εὐρηται κατὰ τὴν καρδίαν αὐτοῦ. τοῦτο
 μετὰ προοικονομίας, ὡς ὁρᾷς, εἰσηκται· χωρὶς δὲ ταύτης
 καὶ ἐξ ἐφόδου εἰ προφθάσας μησθῆναι τῆς φιλανθρω-
 πίας τοῦ βασιλέως οὕτως ἐπενεγκῆς ἐνθὺς, θεῷ κατὰ
 ταύτην οὐ θνητῷ ἀνδρὶ ἔοικεν ὁ κρατῶν καὶ τὰ τοιαῦτα·
 15 εἴτε οὖν οὕτως εἴτε ἐκείνως μεθοδευτέον, ὁ ῥήτωρ διακρί-
 νει πρὸς τὸ λαλοῦν πάντως. Μέθοδος καὶ τὸ κατ' ἐπι-
 στοιβασμὸν εἰσάγειν τὰ ἐπιχειρήματα ἢ τὰ νοήματα, ἢ
 διακόπτοντα καὶ ἀρχὴν ἄλλην διδόντα, καὶ τὸ προσκορὲς
 τοῦ ἐπιστοιβασμοῦ καὶ ἐπαχθὲς κολάζοντα· καλὸν γάρ
 20 καὶ τὸ ἐκφεύγειν τὸν ἐπιστοιβασμὸν διὰ τὸ πλήσιον,

ροὶ τὰ πρόσωπα, καὶ ἡ πανταχόθεν τῶν πραγμάτων ἀνάγκη. Μέ-
 θodos τις ἐστὶ καὶ τὸ πολλάκις τὸ αὐτὸ εἰπεῖν νόημα διὰ φράσεως
 διαφόρου, ὡς ὁ Δημοσθένης ἐποίησεν ἐν τῷ περὶ στεφάνου λόγῳ
 ἐξηκοντάκις ὑπαλλάξας, ὃν τῶν κατὰ τοῦ Αἰσχίνου νοημάτων σπο-
 ράδην ἐν ὅλῳ τῷ λόγῳ, ἀλλὰ καὶ σὺ δις καὶ τρίς ἴσως καλοῦντος
 καλοῦ. — Μέθοδος καὶ τὸ ἀπροοιμιᾶστως εἰσενεγκεῖν τὸν λόγον
 εἴτε καὶ μὴ, καὶ τὸ πόρρωθεν προοιμιᾶζεσθαι, εἴτε ἀπ' αὐτοῦ
 τοῦ πράγματος, καὶ τὸ ἐκίστην ἀρετὴν τοῦ ἐγκωμιαζομένου συγκρί-
 νειν, εἴτε τὴν μίαν ἀποδοῦναι τελευταίαν ὑλικὴν σύγκρισιν, καὶ τὰ
 τοιαῦτα μέθοδος καὶ τὸ προσφώνημα ἢ τέλος λόγου, καὶ ἀπλῶς ἢ
 τε τοῦ σώματος ὅλου, καὶ τῶν μερῶν καὶ μορίων τοῦ λόγου οἰκο-
 νομία. 2 ἢ Par. om. 3 Par. μέλλει. 4 τὸ inserui ex
 meo, abest a Ven. 5 Par. οὕτω λέγει. ζητῶ.

καλὸν δέ ποτε καὶ τὸ ἐπιστοιβάζειν, ὅτε θέλοι τις δηλαδὴ δοκεῖν πλούσιος ταῖς ἐπιβολαῖς καὶ ποριμώτατος, καὶ κατακλύζειν τὸν ἀντικείμενον ἢ τὸν ἀκούοντα· ἐπιστοιβάσας δὲ ἀπολογήσῃ πολλάκις εἰ βούλει· ὧς τί πάθω, πλουσία ἢ ὑπόθεσις, καὶ πάντοθ' ἐν με περιῶρεῖ τὰ νοήματα καὶ ἀναγκάζει πλατυλογεῖν· καὶ ἄλλως, ὡς ἀκορέστως ἔχω τοῦ πράγματος, οὕτω καὶ τοῦ λέγειν περὶ αὐτοῦ, καὶ ἄλλως· θέλω συστεῖλαι τὸν λόγον, καὶ ἡ πανηγυρίς οὐ φησι συγχωρῆσαι, καὶ τὸ ἡμέτερον ἐν τοῖς τοιούτοις φιλήκοον. Μετὰ δὲ τὴν τοιαύτην ἀπολογίαν ἐπενέγκης καὶ 10 ἕτερα νοήματα, ὑποθεραπεῦσαι φθάσας ἐκείθεν τὸ προσκορές. Μέθοδος καὶ τὸ ὁμολογεῖν⁶ τι πταῖσμα, ὡς ὁ Συνέσιος ἐποίησεν· εἰπὼν γάρ, ὁ χρυσοῦς Χρύσης, ἐπήνεγκεν, ἵνα ψυχρόν τι καὶ Γοργιαῖον εἴποιμι· ἀφαιρεῖ γάρ τὸ πλημμελὲς ἡ ὁμολογία ἢ θεραπεία· καὶ 15 ὁ Θεολόγος· ἔφραπε κλονέων τῷ λόγῳ τοὺς γεννάδας ἐκείνους, καὶ εὐθύς, ἵνα τὸν ἄνδρα τελέως καθομηρίσω,⁷ καὶ ὡς εἴ τις εἰπὼν πεζαιτέραν λέξιν κατὰ χρείαν τινὰ ἐπενέγκῃ, ἵνα κατὰ τὴν δημώδη γλῶτταν εἴπω· ἢ θεὸν * εἰπὼν τις τὸν ἐπαινούμενον, καὶ ἐνθεα τὰ αὐτοῦ ἐπάγῃ, 20 ὥσάν τὰ τοῦ ἀνδρὸς ὑψηγορήσω⁸ σεμνά. Ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα μέθοδός τις ἐστὶ, καὶ δεῖ χρησθαι καὶ ταύτη κατὰ καιρόν.

6 Ven. ἀναλογεῖν. scr. ὁμολ. coll. v. 15. — Synes. Epist. 83. (apud Petav. falso impressum est 82.) p. 229. A. „Χρύση“ inscripta: Οὐχ ὅτι μοι τῶν παιδίων συγγενὴς ἐστὶν ὁ θανμαστός Γερόντιος, συνίστημι τὸν νεανίσκον τῇ φίλῃ τῇ σῇ· καὶ τοῦτο μὲν γάρ· ἀλλ' ὅτι πρέπων ἐστὶ τοῦ χρυσοῦ Χρύσου τοῖς τρόποις, εἰ δεῖ μέ τι καὶ ψυχρόν εἰπεῖν καὶ Γοργιαῖον. Epist. 134. (apud Petav. falso 133.) p. 271. C.: Τρύφωνι τῷ χρυσῷ· δεῖ γάρ τι καὶ ἐν τούτοις ψυχρόν εἰπεῖν καὶ Γοργιαῖον· Τρύφωνι τὰ δῶρα παρεσκευάσαμεν, ὅπῃ σιλφίου πολύν. κ. τ. λ. 7 Par. καθομηρίσαιμι. 8 Par. ὑψηλογήσω.

C a p. VIII. ¹

Π Ε Ρ Ι Ψ Τ Χ Ρ Ο Λ Ο Γ Ι Α Σ.

Ἡ δὲ ψυχρολογία πλημμελεία ἐστι λόγον. Θεραπεύ-
 ειν δὲ ταύτην ἐν πολλοῖς ἐκ μεθόδου δυνάμεθα. Ψυχρο-
 λογία γοῦν ἀπὸ τόλμης πολλάκις τροπικῆς γίνεται, οἷον
 5 ὁ τῆς θλίψεως θῆρ τῇ καρδίᾳ ἡμῶν ἐνέπειρεν ἀκωκὰς
 ὀνύχων καὶ ὀδόντων ἀκμάς· σκληρὸν γὰρ ἐνταῦθα αἱ
 ἀκωκαὶ τῶν ὀνύχων καὶ αἱ ἀκμαὶ τῶν ὀδόντων, ὥστε
 χρειττον εἰπεῖν κατὰ εἰκασίαν ἤτοι παραβολήν, ἢ θλίψις
 ἡμῖν ὡς θῆρ ἀκωκὰς ὀνύχων ἐμπείρων τῇ καρδίᾳ μου
 10 καὶ ὀδόντων ἀκμάς· ἢ τοιαύτη εἰκασία θεραπεύει μετα-
 βάλλουσα τὰς τροπικὰς θρασύτητας· ἢ μὲν γὰρ τροπο-
 λογία¹ μεγαλοφωνίαν ἔχει τινὰ καὶ ποιητικὴ ἐστίν, ὅμως
 καὶ κινδυνώδης, ἢ δὲ εἰκασία ῥητορικωτέρα τε καὶ ἀσφα-
 λειότερα γίνεται, καὶ ψυχρολογία πολλάκις καὶ ἐν τοῖς
 51 λεγομένοις παρὰ τῶν πολλῶν μελετήμασιν ἤγουν τοῖς
 παραδείγμασιν, ὅταν τυχὸν τὰ τοῦ Μωσείως προσαρμό-
 ζωμεν τοῖς τοῦ πατριάρχου, λέγοντες ὡς ἐκεῖνος καὶ σὺ
 τὴν κοσμικὴν καὶ βασιλικὴν τρυφὴν ἐφυγες, καὶ εἰς τὴν
 Μαδιάμ ἀνεσώθης τὴν ὑψηλὴν, διὰ τῆς ὑπερφουοῦς πο-
 20 λιτείας, καὶ θεαματισθεῖς τὰ παράδοξα· οἷα καὶ θεωρι-
 κώτατα ἐπέτριψας τῷ νοητῷ Φαραὼ τὸ δεκάπληγον,
 ὅμως πληρεστάτην τὴν μάστιγα κατὰ γε τὸ τοῦ ἀριθμοῦ
 τούτου τέλος καὶ τὸν ῥευστὸν τοῦτον βίον, ὡς ἄλλην
 ἐρυθρὰν διαβάς ἐν ξηρῷ, μηδὲν ἐφ' ἀρμάτων παρασπά-
 25 σας ὑγρότητος ἐπὶ τὴν ἐπηγγελμένην ἀναχωρεῖς· ὅτι
 καλῶς, ὅτι καὶ συμμέτρως· εἰ δὲ τις καὶ τὸ τυχὸν τῶν
 Μωσαϊκῶν ἐπιχειροίη προσαρμόζειν τῷ προκειμένῳ, βί-
 αιον πολλάκις καὶ ψυχρὸν τὸν λόγον ποιεῖ, φυλλοκρινῶν

¹ Caput hoc, quod Par. solus habet, loco parum commo-
 do post Rhacendytæ cap. VII. inseritur.

λεπτῶς, καὶ τίς ἡ Μαδιαμ ἡ τοῦ πατριάρχου, καὶ ὅτι
 τῷ Ἰωθάρ ἐκείσε ἐπεγαμβρεύθη, καὶ τίς οὗτος καὶ τὸ
 δεκάπληγον, αὐτὸ δηλαδὴ τὸ εἶδος τῶν πληγῶν ζητῶν
 ἐφαρμοῶσαι τοῖς πατριαρχικοῖς καὶ τὰ τοιαῦτα σμικρολο-
 γῶν, προσληπτέον οὖν ἐν τοῖς τοιούτοις ὅσον ἐγχωρεῖ καὶ 5
 ἀλληγορητέον, τὸ δὲ λοιπὸν ὡς περιέργον ἀποπτυστέον.
 Ὅρα δὲ καὶ τὸ δι' ἀποφάσεως μεθοδεύειν τὸν λόγον ἐν
 τοῖς τοιούτοις πολλάκις θεραπευτικόν, ὡς ἐνταῦθα διελέ-
 ξαμεν τὸ ἐπέτριψας τῷ Φαραὼ οὐ δεκάπληγον μὲν, ὅμως
 πληρεστάτην μάστιγα, καὶ τὸ ἐξῆς. Τὰ δὲ παραγγέλ- 10
 ματα ταῦτα τηρητέον καὶ ἐν τοῖς παραγγέλμασι τῶν ἔξω
 ἱστοριῶν· ψυχρὸν ὡς ἀπρὸςφυῆς καὶ ἀπαίδευτον καὶ τὸ
 τὰς ἔξω καὶ Ἑλληνικὰς ἱστορίας ἔλκειν εἰς τοὺς ἱεροὺς λό-
 γους καὶ ἀρχιερατικούς· ἀρμόζουσαι γὰρ αὐταὶ τοῖς βα-
 σιλέων καὶ λοιπῶν ἐγκωμιαστικοῖς ἐγκυσμίων ἀρχόντων. 15
 ἐκ μεθόδου ταύτης ἀρμόσεις καὶ τοῖς ἱεροῖς τῇ ἀρνήσει
 δηλονότι καὶ ἀποφάσει χρώμενος, καὶ τῶν αὐτῶν ἐκείνων
 περιυβρισμένων, ὡς ἐποίησεν ὁ Θεολόγος· εἰπὼν γάρ,
 πάλιν Ἰησοῦς καὶ πάλιν μυστήριον, ἐπήγαγε τὰ Ἑλλη-
 νικὰ δι' ἀποφάσεως καὶ ὕβρεως· οὐ Διὸς ταῦτα γοναὶ καὶ 20
κλοπαὶ τοῦ Κρητῶν τυράννου, καὶ τὸ καὶ τόδε· αἱ δὲ
~~ῥητογραφικαὶ ἱστορίαι καὶ πατριαρχικαῖς καὶ βασιλικαῖς~~
 ἐμπρέπουσι· γίνεται καὶ ψυχρολογία πολλάκις καὶ ὅτε εἰς
 ταπεινότητα κατὰ γῃ τις τὸ μελέτημα καὶ τὴν ἀλληγο-
 ρίαν· οἷον εἰ λέγεις τὸν πατριάρχην αὐχεῖν καὶ ἄλλην 25
 Μωσαϊκὴν ῥάβδον τὴν αἰσθητὴν ῥάβδον τῆς ἀρχιερω-
 σύνης· καὶ εἰ λέγεις θυρέψαι τοῦτον ἡμᾶς τῷ² μάννα,
 τοῖς ἐκ τοῦ πατριαρχικοῦ πρυτανείου ἄρτοις καὶ τὰ τοι-
 αῦτα· ταῦτα τοίνυν φευκτέον· γίνεται ψυχρολογία πολ-
 λάκις καὶ ὅτε εἰς κωμικὴν τινα γελοιότητα καταφέρῃ τις 30
 τοὺς λόγους, ὡς ἐκεῖνο· μέλλων γάρ τις εἰπεῖν περὶ ὅπω-

ρῶν, ὅτι οὐκ αὐθιγενεῖς καὶ ἐγγώριοι, ἀλλ' ἐξ ἄλλοδα-
 πῶν κομίζονται πόρρωθεν, εἶπεν ὡς αἰχμάλωτοι ἄγονται·
 καὶ τὰ μὲν σύκα πρὸς τὸ πολὺ τῆς ὁδοιπορίας ἱλιγγιά-
 σαντα ἐμεμήκασιν τὸ μέλι· οἱ δὲ συκιοὶ ἐγγηράσαντες τοῖς
 5 φορμοῖς ὡς εἰρκταῖς ἐρυτιδῶθησαν· καὶ οἱ ἄπειρ παγ-
 κρατιασταὶ ἀλλήλους τραυματίσαντες ἐκ τοῦ συστενοῦ-
 σθαι ἐν τοῖς φορμοῖς· ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα κωμικώ-
 τερα καὶ φευκτῆα τοῖς λογογράφοις. Γίνεται ψυχρολο-
 γία καὶ ἀχρειότης λόγου καὶ ὅταν τὰ ὑψηλὰ ταπεινοῖς
 10 παραβάλλῃ τις, λέγων πρὸς βασιλέα τυχόν, οὕτω δικαιο-
 πραγεῖς καὶ ἐφαρμόξεις ἐκάστω τὴν ἐπιπρεπῆ ἀξίαν, ὡς
 ἄρα καὶ ὁ δεξιὸς σκυτοτόμος τοῖς διαφόροις ποσὶ τὰς
 ἐπιβλύσεις προσέφυσε· φεῦγε οὖν καὶ τῶν τοιούτων πα-
 ραβολῶν τὸ ἀχρεῖον· εἰ δὲ θέλεις ἀναγκάσαι καὶ ὑποθε-
 15 ραπεῦσαι μεγαληγορήσας τὴν βάνανσον τέχνην, εἰ τύχοι
 τὴν σκυτοτομικὴν, τοῦτο μὲν ἀποσιωπήσας τὸ ὄνομα,
 εἰπὼν δὲ ταύτην σοφὴν τέχνην καὶ σοφοῦ νοοῦς εὕρημα
 καὶ σωμαίων ἀνθρωπίνων ἢ βημάτων θαυμασίαν ἐπί-
 στροφον, καὶ ἐπίκουρον κατὰ τῆς ἀναγκαιοτάτης τὸν
 20 βίον κινήσεως μεταβατικῆς, καὶ ἐμποδιστὰ ταύτην ἀπο-
 τινακτικὴν ἢ τι τοιοῦτον. Πλημμελὲς καὶ τὸ τὰ μικρὰ
 πρὸς τὰ πάνυ μείζονα παραβάλλειν, καὶ ἥλιον τυχόν
 ὀνομάζειν ἰδιώτην ἄνδρα ἢ δημότην· καὶ οὐρανὸν κατὰ-
 στερον καὶ πεδιάδα κατάφυτον, ἢ τὸν πέπλον τὸν κατε-
 25 στιγμένον χρυσῷ· τὸ πλημμέλημα τοῦτο καὶ ἀθεράπευ-
 τον σχεδὸν· ἵσως δὲ τι κολακευθήσεται, ἐὰν ὁμολογήσῃς,
 ὅτι μέγαλοις παραβάλλεις τὸ προτεθειμένον καὶ ἀσυγ-
 κρίτοις· ἀποδοὺς ὅμως καὶ αἰτίαν τινὰ τῆς συγκρίσεως.

C a p. IX.

Π Ε Ρ Ι Κ Ω Λ Ω Ν.

Κῶλα λέγονται αἱ τῶν ἐννοιῶν ἀπαρτήσεις, ἐνθα καὶ στίζομεν, οἷον πάλιν Ἰησοῦς ὁ ἐμός, καὶ πάλιν μυστήριον· κῶλον τοῦτο· μυστήριον οὐκ ἀπατηλὸν οὐδὲ ¹ ἄκοσμον, κῶλον τοῦτο ² ἕτερον, καὶ πλατεῖα μὲν καὶ ἡ ⁵ περὶ τούτου διδασκαλία ἐν ταῖς ἰδέαις τῆς ῥητορικῆς· ὅμως ἡμεῖς εἰς δύο καὶ ταῦτα τέμνωμεν. Τῶν κῶλων τὰ μὲν βραχύτερα, τὰ δὲ μακρότερα· βραχύτερα, ³ οἷον Χριστὸς γεννᾶται, δοξάζεται, Χριστὸς ἐξ οὐρανῶν, ἀπαντήσατε, Χριστὸς ἐπὶ γῆς, ὑψώθητε, καὶ τὰ τοιαῦτα· ¹⁰ μακρότερα, ἐμελλόν ἄρα πολλὰς ἡμῖν ὑποθέσεις τῶν λόγων αἰεὶ προτιθεῖς ὁ μέγας Βασίλειος, ἕως ὧδε κῶλον ἐκκρεμές, ἐφιλοτιμεῖτο γὰρ τοῖς ἐμοῖς λόγοις, ὥς οὕτω τοῖς ἑαυτοῦ τῶν πάντων οὐδεῖς· ἕως ὧδε ἕτερον καὶ τὰ ἐξῆς· γίνεται δὲ τὸ μὲν βραχὺ κῶλον διὰ βραχυτέρων λέ- ¹⁵ ξων καὶ ἐννοιῶν ἀφωρισμένων, καὶ ἐκ τοῦ μὴ ἀναδιπλοῦν τὰς λέξεις, τὸ δὲ μακρὸν ἐκ πάντων τῶν ἐναντίων τούτοις. Ἀρμόζει δὲ ἡ μὲν βραχυκωλία ⁴ διηγήμασι μάλ-

1 Par. οὐδ'. 2 τοῦτο Par. om. 3 Par. καὶ τὰ μὲν βραχύτερα, Χριστὸς Χριστὸς γινν. 4 Par. ad marg. Ἀκριβέστερον δὲ ἡ βραχυκωλία μὲν ἀρμόζει διηγήματι, διδασκαλίᾳ καὶ πάθει. Διηγήματι μὲν, ἵνα τὸ ἀγνοούμενον εὐσύνροπον καὶ εὐκατάληπτον γίνηται τοῖς ἀκούουσι· διδασκαλίᾳ δὲ ὥσαύτως, ἵνα τὸ ἀφωρισμένον εὐμαθὲς εἴῃ τῷ διδασκομένῳ, τῷ λέγοντι, ὥς παθαινομένῳ· ἡ δὲ μακροκωλία ὥς λαμπρὰ προσήκει ἐγκωμιαστικοῖς καὶ αὐξήσεσι καὶ τοῖς ἄλλοις ἐορταστικοῖς καὶ πανηγυρικοῖς· καὶ ἐν σώματι τῷ λόγῳ δεῖ μόρια εἶναι καὶ μικρὰ καὶ μεῖζω, καὶ ἐκτεταμένα τὰ κῶλα καὶ συνισταλμένα καὶ διὰ τῶν σχημάτων εὐθία τε καὶ καμπύλα, ὥς προεῖρηται εὐθίως ἑκαστον, καὶ οὕτω καλὸν ἦν τινα λαμβάνειν τὸ σῶμα τοῦ λόγου διὰ τῆς ποικιλίας· ἐπεὶ δὲ τὸ

λον· δεῖ γὰρ τὸν διηγούμενον ὡς διδάσκοντα δι' εὐσυνόπτων διδάσκειν, ἡ δὲ μακροκωλία ἐγκωμίους καὶ αὐξήσεσι. Λαμπρὰ γὰρ αὕτη καὶ ἀκμαία· ἀλλὰ τῶν καθ' ἡμᾶς πολλοὶ τὴν βραχυκωλίαν ἐν παντὶ λόγῳ ἐπαινουσιν
 5 ἀλόγως, οἰόμενοι ταύτην ἀστεῖον τι, σὺ δὲ σπευδε καὶ ταύτη χρῆσθαι συμμέτρως καὶ ὅτε δεῖ, καὶ μετὰ τῶν ἐναντίων κιρῶν, ἀλλὰ καὶ τὸ μέσον μὴ ἀπαρνοῦ, ἐκ τῶν ἀκροτήτων τοῦτο μαθῶν.

C a p. X.

Π Ε Ρ Ι Σ Τ Η Κ Η Σ.

- 10 Συνθήκη λόγου ἦτοι σύνθεσις τῶν ἐν αὐτῷ λέξεων ἡ μὲν ἐστὶ χασμωδιώδης, ἡ δὲ ἀχασμώδητος· χασμωδιώδης μὲν, ἐγὼ εἰπόν σοι, ἵνα ἔλθῃς τάχιον· ἀχασμώδητος, ἐγὼ τάχιον ἔλθεῖν εἰπόν σοι, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῶν λέξεων τῶν ἐχουσῶν μακρὰ ἢ βραχέα φωνήεντα γίνεται τοιάδε
 15 ἡ συνθήκη· ἡ μὲν ἀπὸ μακρῶν ἢ μακρυνομένων φωνηέντων τοῦ *α* καὶ τοῦ *ω* μεγάλου μέγαν ὄγκον ἔχει, οἷον ἀπάντων τῶν ἀνθρώπων σοφώτατος ὁ Γρηγόριος, ὑποκρίνεται γὰρ τὸ *ο* μικρὸν τὴν τοῦ *ω* μεγάλου ἀπήχησιν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν συγκρούσεων τῶν συμφώνων ἀδροτέρα
 20 ἡ τοῦ λόγου γίνεται σύνθεσις καὶ ἀπήχησις, ὅποιον τὸ ἀναρρίχᾶσθαι καὶ ἀτραπὸς καὶ ἔμαρψε, καὶ ἐρίγδουπος, ἡ δὲ ἀπὸ βραχυτέρων στοιχείων συνθήκη βραχυτέρα κατὰ τὸν ἦχον γίνεται, καὶ ἡ τὸ *ε* ἔχουσα πλεονάζον, οἷον, πάλιν Ἰησοῦς ὁ ἐμὸς, καὶ πάλιν, μυστήριον. Τὰ περὶ
 25 συνθήκης δὲ καὶ εἰς τὸν περὶ ῥυθμοῦ διαβαίνουσι λόγον,
 ὁμως

πρέπον διεδιδάχθης καὶ ἐκείνου διαγινώσκειν ἔχεις τὸν καιρὸν τῆς ἐκάστου χρήσεως καὶ κώλων καὶ σχήματος τῶν τοιῶνδε.

ὁμως καὶ περὶ αὐτοῦ διδασχθήσῃ κατωτέρω πλατύτερον· ἡ γοῦν ἀχασμώδης καὶ πυκνὴ καὶ συμπεπιλημένη¹ συνθήκη ἐπιμελείας μᾶλλον καὶ κάλλους, καὶ χρῆσιν ταύτην ἐν πανηγυρικοῖς καὶ ἐν οἷς ἀπλῶς εὐρυθμίας μέλει σοι, τῇ δὲ ταύτῃ ἐναντία συνθήκη χρῆσιν πάντως ἐν τοῖς⁵ ἐναντίοις.

C a p. XI.

Π Ε Ρ Ι Α Ν Α Π Α Τ Ξ Ε Ω Σ.

Ἀκόλουθος δὲ τούτοις καὶ ὁ περὶ τῆς ἀναπαύσεως λόγος. Ἀνάπαυσις γάρ ἐστιν ἡ τοῦ λόγου καταλήξις, καὶ εἰ μὲν εἰς βραχύτερον καταλήγει φωνῇν καὶ λεπτό- 10 τερον, εὐκίνητοτερον τὸν λόγον ποιεῖ ἀπὸ κώλου εἰς κῶλον· εἰ δ' εἰς μακρότερον καὶ πλατύτερον φωνῇν ἵσταται, ἢ καὶ παραλήγεται τοιοῦτον, βεβηκότα τὸν λόγον ποιεῖ καὶ τὸν ῥυθμόν· σὺ γοῦν εἰ μὲν ῥέειν σου τὸν λόγον θέλεις καὶ εὐδρομον εἶναι καὶ χορευτήν καὶ εὐκίνη- 15 τον, ἐκείνη χρῶ τῇ ἀναπαύσει, εἰ δὲ βεβηκότα καὶ πάγιον ἢ βραδέως πορευόμενον, ὥς τινα σεμνὸν καὶ μέγαλορρεπῆ, τῇ μακρᾷ χρῶ καταλήξει.

C a p. XII.

Π Ε Ρ Ι Π Ρ Ο Θ Μ Ο Σ.

Ῥυθμός ἐστιν ἡ τοιάδε τις ἀπήχησις τοῦ λόγου, γίνεται δὲ ἐκ τῆς τοιαύδε συνθήκης καὶ ἀναπαύσεως ἢ 20 εὐηχέστερος ἢ δυσηχέστερος, ἢ λεπτός τὸν ἦχον ἢ ἄδρὸς, καὶ ἔχεις τοῦτο ἐν τοῖς περὶ συνθήκης. Αἱ ὁμαλώτεραι δὲ λέξεις, ὅποια τὸ μῆλον, τὸ κάλλος, ὁ λειμὼν, τὸ ἀν-

¹ Ven. συμπεπιλημένη. scr. συμπεπιλ. coll. p. 559. v. 15.
Rhetor. III.

θος καὶ ἀπλῶς ἐν αἷς μάλιστα πλεονάζει τὰ ἀμετάβολα
 δίχα τοῦ ρ εὐηχίστερον τὸν ῥυθμὸν ποιοῦσιν, ἀλλὰ καὶ
 τὸ τῆς συνθήκης ἀχασμώδητον καὶ συγκεκοτημένον καὶ
 πυκνόν, πολλὴν τὴν εὐρυθμίαν ποιεῖ. οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ
 5 καὶ ἀπὸ τοῦ τόνου γίνεται ἡ ποιά τις ἀπήχησις τοῦ
 ῥυθμοῦ, δηλονότι ἂν ὀξύτονός ἐστιν ἡ λέξις ἡ παροξύ-
 τονος, ἢ ^{1*} τοιαύτη τις. ἔὰν γὰρ εἴπω, Χριστὸς γεννᾶ-
 ται, δοξάσατε, Χριστὸς ἐξ οὐρανῶν, ἀπαντήσατε, εὐη-
 χον τὸν λόγον ποιῶ, εἰ δὲ οὕτως εἴπω, Χριστὸς, γεννᾶ-
 10 ται, δοξαστέον, Χριστὸς ἐξ οὐρανῶν, ἀπαντητέον, διὰ
 τῶν παροξυτόνων ἀρῥυθμότερον ² τὸν λόγον ποιῶ· σὺ
 οὖν χρῶ τῷδε ἢ ἐκείνῳ τῷ τόνῳ εὐκαίρως πρὸς τὸ εὐ-
 ρυθμότερον ³. αὕτη δὲ ἡ φύσις διδάσκαλος, καὶ ἡ διὰ
 τῶν οἰκειῶν ἐκάστῳ χειλῶν ἐκφώνησις, ὥσανεὶ βοῶσα
 15 τὸ εὐρυθμον καὶ τὸ ἄρῥυθμον. Γίνεται ποιός τις ῥυ-
 θμὸς καὶ ἀπὸ τῆς τῶν λέξεων τῶν βραχυτέρων καὶ μα-
 κροτέρων συνθήκης, ἔὰν ὑπαλλάττῃ τις αὐτὰς ἐμμελῶς,
 οἷον μικροῦ Κυπριανὸς διέφυγεν ἡμᾶς, ὡ τῆς ζημίας,
 καὶ ὑμεῖς ⁴ ἠνέσχεσθε οἱ πάντων μᾶλλον τὸν ἄνδρα
 20 θαυμάζοντες· ὅρα πῶς παραλλάξ καὶ ἀμοιβαδὸν αἱ μι-
 κρότεραι λέξεις κεῖνται καὶ αἱ μείζονες καὶ συντελοῦσι τὴν
 εὐρυθμίαν· οἷον Χριστὸς γεννᾶται, δοξάσατε, ἐστὶ ⁵ δι-
 σύλλαβον, καὶ ἐκ τούτου εἰς τὸ μείζον προέκοψε, καὶ
 ἔοικε τοῦτο κλίμακι καὶ ἀναβάσει· τοιοῦτον καὶ τὸ,
 25 Χριστὸς ἐξ οὐρανῶν, ἀπαντήσατε, Χριστὸς ἐπὶ γῆς,
 ὑψώθητε· καὶ τὸ, ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ συμπένητες, καὶ
 πολλὰ ἕτερα· οὐ τοσοῦτον δέ τι τῶν ῥηθέντων, ὥς ὁ
 τόνος, οἶμαι, τιθέμενος ἐπικαίρως τὴν εὐρυθμίαν ποιεῖ·
 30 χρῆ οὖν ὑπαλλάττειν εὐτάκτως τὰς ὀξύτόνους καὶ παρο-
 ξυτόνους καὶ λοιπὰς λέξεις. ⁶

1* Ven. εἰ. scr. ἦ. 2 Ven. ἀρυθμότερον. et paullo post
 ἄρυθμον. scr. ἄρῥυθμ. 3 Ven. εὐρυθμώτερον. 4 Ven.
 ἡμῖς. 5 Ven. ἐκδισύλλαβον. scr. ἐστὶ δισύλλαβον. 6 Ter-

C a p. XIII.

Ἰκανῶς ¹ οὖν περὶ τοῦ δικανικοῦ καὶ συμβουλευτικοῦ διαλαβόντες λόγου λέγωμεν ἤδη καὶ περὶ τοῦ πανηγυρικοῦ εἵδους. ἔστω γοῦν εἰς παράδειγμα λόγος βασιλικός· ὁ τοίνυν βασιλικὸς λόγος ἐγκώμιόν ἐστι βασιλέως, οὐκ οὖν αὐξήσιν ὁμολογουμένην περιέξει τῶν προσόντων ⁵ ἀγαθῶν βασιλεῖ, οὐδὲν δὲ πρὸς ἀμφίδοξον καὶ ὡς ² ἀμφισβητούμενον ἐπιδέχεται διὰ τὸ ἅπαν ἐνδοξον τὸ πρῶσσωπον εἶναι, ἀλλ' ὡς ἐφ' ὁμολογουμένοις ἀγαθοῖς τὴν ἐργασίαν ποιήσῃ. Λήψῃ τοίνυν ἐν τούτῳ τὰ προοίμια δηλονότι ἀπὸ τῆς αὐξήσεως, μέγεθος περιτιθεῖς τῇ ὑπο- ¹⁰ θέσει, ὅτι δυσέφικτος καὶ ὅτι καθ' ἡμᾶς εἰς ἀγῶνα οὐ ῥάδιον κατορθωθῆναι λόγῳ, ἢ τοὺς σεαυτοῦ λόγους μακαριεῖς, ὅτι καθήκαν εἰς πείραν πραγμάτων μετὰ ἀγαθῆς καὶ μακρᾶς τύχης, ἥς εἰ λόγοι ἐπιτύχοιεν μεστήν ³ ἄρασθαι δόξαν, ἢ ὅτι ἄτυπὸν ἐστὶ τοσοῦτων ἀγαθῶν ¹⁵ παρὰ ⁴ βασιλέων πειρωμένους μὴ τὸν πρέποντα καὶ ὀφειλόμενον ἔρανον ⁵ αὐτῷ ἀποδοῦναι· ἢ ὅτι δύο τὰ μέγιστα τῶν ὑπαρχόντων ἐστὶν, εὐσέβεια περὶ ⁶ τὸ θεῖον καὶ τι-

minatur h. l. fragmentum codicis Par. verbis: τέλος τῶν ὀκτώ μερῶν τοῦ ῥητορικοῦ λόγου. Sequitur in Med. 3. Διδάσκομέν σε κατὰ τὸ ἐγχεροῦν κ. τ. λ. quod est caput VII. commentationis infra sequentis περὶ τῶν ὀκτώ μερῶν τοῦ τελείου λόγου.

¹ Idem caput in rhetorica Anonymi (Cod. Ven. 444.) cujus specimen infra exhibebo, continetur. Praemissis quibusdam sub titulo: περὶ τοῦ πανηγυρικοῦ ἐγκωμιαστικοῦ λόγου scribitur: ἔστω σοι γοῦν εἰς παράδειγμα καὶ λόγος βασιλικός· ἢ τοι βασιλέως ἐγκώμιον. Titulus: περὶ βασιλικῶν λόγων. Ὁ τοίνυν βασιλικὸς λόγος αὐξήσιν ὁμ. περ. κ. τ. λ. ² Cod. 444. οὐδὲν δὲ ὡς ἀμφίδοξον καὶ ἀμφισβητ. ³ Cod. 444. μεγίστην. ⁴ Cod. 444. παρὰ τοῦ β. ⁵ Cod. 444. αὐτῷ ἀποδοῦναι ἔρανον. Verp. αὐτοῖς. ⁶ Cod. 444. πρὸς.

μή περὶ τὸν βασιλέα, ἃ προσήκει καὶ θανμάζειν καὶ ὑμνεῖν κατὰ δύναμιν· δέχεται τὰ προοίμια καὶ παραδειγμάτων ἀορίστων αὐξήσεις, οἷον ὡσὰν λέγοιμεν, ⁷ ὥσπερ δὲ πελάγους ἀπείρου μέτρον οὐκ ἔστι λαβεῖν, οὕτω
 5 καὶ βασιλέως εὐφημίας λόγῳ περιλαβεῖν· οὐ μόνον δὲ ἐπὶ τοῦ βασιλικοῦ τοῦτο εὐροῖς ἂν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ⁸ πάσης ἐπιδεικτικῆς ὑποθέσεως, καὶ μάλιστα ἐν συντόνοις τῶν ἐπιδεικτικῶν· ὥσπερ οὖν τὸ κρεῖττον ὕμνοις καὶ ἀρεταῖς ἱλασκόμεθα, οὕτω καὶ βασιλέα λόγοις, ὅταν αὐ-
 10 ξήσεως ἕνεκα παραβάλληται. ⁹ Λήψει δὲ δευτέρων προοιμίων ἐννοίας ἢ ἀπὸ τοῦ Ὀμήρου τῆς μεγαλοφωνίας, ὅτι ταύτης ἰδεῖτο μόνης ἢ ὑπόθεσις, ἢ ἀπὸ Ὀρφείως, Καλλιόπης, ¹⁰ ἢ ἀπὸ τῶν Μουσῶν αὐτῶν, ὅτι μόλις ἂν καὶ αὗται πρὸς ἀξίαν τῆς ὑποθέσεως εἰπεῖν ἠδυστήθησαν·
 15 ὅμως δὲ οὐδὲν κωλύει καὶ ἡμᾶς ἐγχειρῆσαι πρὸς δύναμιν· ἢ τρίτη δὲ τοῦ προοιμίου ἐννοια, (καθόλου δὲ ¹¹ τούτου μέμνησο τοῦ παραγγέλματος,) προκαταρκτική γινέσθω τῶν κεφαλαίων λοιπὸν ὡς διαποροῦντος ¹² τοῦ λέγοντος, ὅθεν χρῆ τὴν ἀρχὴν τῶν ἐγκωμίων ποιήσασθαι.
 20 Μετὰ τὰ προοίμια ἐπὶ τὴν πατρίδα ἤξεις, ἐνταῦθα διασκέψῃ κατὰ σεαυτὸν, πότερον ἐνδοξός ἐστιν ἢ οὐ· καὶ προσθῆς τὸν περὶ ταύτης λόγον, καὶ περὶ ¹³ τοῦ γένους ἑρεῖς, οὐκ ἐνδιατρίβων μὲν εἰς τοῦτο, οὐδὲ προχέων ἐνταῦθα πολλοὺς τοὺς λόγους· οὐ γὰρ ἴδιον τοῦτο μό-
 25 νου ¹⁴ βασιλέως ἐγκώμιον, ἀλλὰ πρὸς πάντας τοὺς οἰκοῦντας ¹⁵ τὴν πόλιν, διόπερ ¹⁶ τὰ μὴ ἀναγκαῖα λυσι-

7 ὡσὰν λέγοιμεν. Cod. 444. om. 8 Ven. ἐπὶ om., recepi ex Cod. 444. 9 ὅταν αὐξ. ἐν. παραβάλληται Cod. 444. om. 10 pro ἀπὸ Ὀρφ. Καλλιόπης Cod. 444. legit ἢ τινος τῶν καθ' ἡμᾶς μεγίστων. 11 δὲ Cod. 444. om. 12 ὡς διαπορ. λοιπὸν Cod. 444. 13 Cod. 444. περὶ. Ven. πρό. 14 Cod. 444. μόνον τοῦ βασ. 15 Cod. 444. inserit διαβαῖνον. 16 Cod. 444. διό.

τελειῖ παρατρέχειν· ἐὰν δὲ μηδὲ ἡ πόλις ἔνδοξος ᾗ, ζητή-
σεις τὸ ἔθνος ἅπαν, εἰ ἀνδρείον ὑπείληπται καὶ ἄλκι-
μον, ¹⁷ εἰ περὶ λόγους ἔχει ἢ κτῆσιν ἀρετῆς, ὡς τὸ Ἑλ-
ληνικόν, εἴτε νόμιμον, ὡς τὸ Ἰταλῶν, εἰ ἀνδρείον, ὡς
τὸ Παϊόνων καὶ Γαλατῶν, καὶ ἀντὶ τῆς πατρίδος ἀπὸ 5
τοῦ ἔθνους λήψῃ βραχέα, πρασοικειῶν κἀνταῦθα τοῦ
βασιλέως τὸν ἔπαινον, καὶ κατασκευάζων ὅτι ἀναγκαῖον
τὸν ἐκ τῆς τοιαύτης πόλεως ἢ τοῦ ἔθνους ταιουτόν εἶναι,
καὶ ὅτι τῶν ὁμοφύλων πάντων ἐπαινετῶν ὄντων αὐτὸς
μόνος διήνεγκεν· οὗτος γὰρ μόνος ἡξιώθη τῆς βασιλείας· ¹⁰
εἶτα ἐξ ἱστορίας παραδείγματα, ὡς πάντων ἀνδρῶν ¹⁸
Θετταλῶν ὁ Πηλέως ἡξιώθη τῆς ἡγεμονίας τοῦ γένους,
δηλονότι ¹⁹ τῷ πάντων διαφέρειν· ἐὰν δὲ μήτε ἡ πατρίς,
μήτε τὸ ἔθνος ὑπάρχῃ περιβλεπτον, ἀφήσεις μὲν τοῦτο· ²⁰
θεωρήσεις δὲ πάλιν, πότερον ἔνδοξον αὐτοῦ τὸ γένος ἢ ¹⁵
οὐ· κἀν μὲν ἔνδοξον ᾗ, ἐπεξαργάσῃ τὰ περὶ τούτου, ἐὰν
δὲ ἄδοξον ᾗ ἢ εὐταλὲς, μεθεῖς καὶ τοῦτο ἀπ' αὐτοῦ τοῦ
βασιλέως τὴν ἀρχὴν ποιήσῃ, ὡς Καλλίνικας ἐποίησεν ἐν
τῷ μεγάλῳ Βασιλικῷ· ἢ ἄλλως, τοιαῦτα περὶ τοῦ γένους
ἔρεῖς, ὅτι εἶχον μὲν εἰπεῖν περὶ τοῦ γένους· ἐπεὶ δὲ νικᾷ ²⁰
τὰ τοῦ βασιλέως, σπεύδωμεν ἐπὶ ²¹ βασιλεῖ· οἱ μὲν οὖν
ἄλλοι γένει κοσμεῖτωσαν καὶ λεγόντων περὶ αὐτοῦ ἃ
βούλονται, ἐγὼ δὲ μόνον ἐπαινέσω τοῦτον, ἄνευ τοῦ γέ-
νους· ἀρκεῖ γὰρ αὐτῷ χωρὶς ἐπειςάκτου τινὸς εὐφημίας
ἔξωθεν· οὕτω πολλοὶ τῷ μὲν δοκεῖν ἐξ ἀνθρώπων εἶσι, ²⁵

17 καὶ ἄλκιμον Cod. 444. om. tum legit: εἰ περὶ λόγους
σπουδάζει, ἢ κτῆσιν ἀρετῆς ἔχει. omissis sequentibus usque ad:
καὶ ἀντὶ τῆς πατρίδος. 18 Cod. 444. ἀνδρείων. 19 δηλο-
νότι Cod. 444. om. Idem legit πάντων. Ven. πάντα. 20 Cod.
444. ἰάσεις μὲν ταῦτα. 21 Cod. 444. σπαιύδομεν ἐπὶ τῷ βασ.
αἱ μὲν αὖν ἄλλοι γένει τὸν βασιλεία κοσμ. κ. λ. περὶ αὐτοῦ [Ven.
αὐτῶν] ὅσα βούλ.

τῇ δ' ἀληθείᾳ παρὰ θεοῦ καταπέμπονται, καὶ εἰσὶν ἀπορῥοαὶ ὄντως τοῦ κρείττονος· καὶ γὰρ Ἡρακλῆς ἐνομίζετο μὲν Ἀμφιτρύωνος, τῇ δ' ἀληθείᾳ ἦν Διὸς, ²² οὕτω καὶ βασιλεὺς ὁ ἡμέτερος τῷ μὲν δοκεῖν ἐξ ἀνθρώπων γέγονε, τῇ δ' ἀληθείᾳ τὴν καταβολὴν οὐρανόθεν ἔχει· οὐ γὰρ δὴ ²³ τοσούτου κτήματος καὶ τοσαύτης ἀξίας ἔτυχε μὴ οἷχι κρείττων γεγονὼς τῶν τῆδε· ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα περὶ τοῦ γένους ἀφοσιωσάμενος πάλιν ζῆτει τὰ περὶ γενέσεως αὐτοῦ τοῦ βασιλέως. εἰδέναι δὲ ²⁴ χρὴ, ὅτι

10 ἐὰν μὲν ἔχοιμεν μεθόδῳ τινὶ κρύψαι τὸ ἄδοξον, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ γένους εἰρήκαμεν, ὅτι ἐὰν μὴ ὑπάρχῃ τοῦτο ἔνδοξον, ἔρεις αὐτὸν ἐκ θεῶν γενέσθαι καὶ δὴ τοῦτο ποιήσομεν, εἰ δὲ μὴ παρελευσόμεθα, οὐκοῦν ἔστω σοι μετὰ τὴν πατρίδα καὶ μετὰ ²⁵ τὸ γένος τρίτον κεφάλαιον τὰ

15 περὶ τῆς γενέσεως, ὡς ἔφημεν, εἴ τι σύμβολον γέγονε περὶ τὸν τόκον ἢ κατὰ γῆν ἢ κατ' οὐρανὸν ἢ κατὰ θάλασσαν, ²⁶ καὶ ἀντεξέτασον τοῖς ²⁷ περὶ τὸν Ῥωμύλον καὶ Κῦρον καὶ τοιούτοις τισὶ κατὰ τὴν γένεσιν· καὶ γὰρ κακίνοις συνέβη ²⁸ τινὰ θαυμάσια, τῷ μὲν Κύρῳ τὰ τῆς

20 μητρὸς ὀνείρατα, τῷ δὲ τὰ περὶ τὴν λύκαιναν· κἂν μὲν εἴη τι τοιοῦτον περὶ τὸν βασιλέα, ἐξεργασαί, ἐὰν δὲ οἷόν τε ²⁹ καὶ πλᾶσαι καὶ ποιεῖν τοῦτο πιθανῶς μὴ κατόκνει· δίδωσι γὰρ ἡ ὑπόθεσις διὰ τὸ τοὺς ἀκούοντας ἀνάγκην ἔχειν ἀβασανίστως δέχεσθαι ³⁰ τὰ ἐγκώμια.

25 Μετὰ τὴν γένεσιν ἔρεις τι καὶ περὶ φύσεως, οἷον ³¹ ὅτι ἐξέλαμψεν ἐξ ὠδίνων εὐειδὴς τῷ κάλλει· καταλάμπει τὸ

22 Cod. 444. τοῦ Διὸς ἦν. 23 δὴ recepi ex Cod. 444. scriptum erat διὰ. 24 δὲ Cod. 444. om. 25 Cod. 444. μετὰ om. 26 Cod. 444. θάλατταν. 27 Cod. 444. ἀντεξέτα [supra u positum est σ] τοῖς. Ven. ἀντεξέτασιν τῆς. 28 Cod. 444. συμβέβηκε. 29 Cod. 444. οἷόν τε ἦ. 30 Cod. 444. τῶν μεγάλων τὰ ἔγκ. 31 οἷον Cod. 444. om.

φαινόμενον, ἀστέρι κάλλιστα τῶν κατ' οὐρανὸν ἐφαμιλλώμενος. ³² Ἐξῆς δὲ κεφάλαιον ἀνατροφή, εἰ ἐν βασιλείοις ἀνετράφη, εἰ ὁλοουργίδες τὰ σπάργανα, εἰ ἐκ πρώτης βλάστης ἐν βασιλικοῖς ἀνετράφη κόλποις, ἢ οὐχ οὕτως μὲν, ἀνελήφθη δὲ εἰς βασιλείαν νέος ὢν, ἀπὸ τινος ⁵ μοίρας εὐτυχοῦς· κἀνταῦθα παραδείγματα ζητήσεις ³³ ὅμοια ἐὰν ᾗ, ἐὰν δὲ μὴ τὴν ἀνατροφήν ἐνδοξον ἔχη, ὡς Ἀχιλλεὺς παρὰ Χείρωνι, ζητήσεις τὴν παιδείαν καὶ ἐνταῦθα προσεπισημαίνων ὃ τι βούλει. Δεῖ δὲ ἐπὶ τοῖς εἰρημέτοις καὶ τὴν φύσιν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ διεξιελθεῖν. ¹⁰ ἔρεῖς οὖν τὴν φιλομαθείαν, τὴν ὀξύτητα, τὴν περὶ τὰ μαθήματα σπουδὴν, τὴν ῥαδίαν κατάληψιν ³⁴ τῶν διδασκομένων· καὶ μὲν ἐν λόγοις ἢ καὶ φιλοσοφίᾳ καὶ γνῶσει λόγων, τοῦτο ἐπαινέσεις· ἐὰν δὲ ἐν μελέτῃ πολέμων καὶ ὀπλων, τοῦτο θαυμάσεις, ὡς ἀγαθῇ μοίρᾳ γε- ¹⁵ νόμενον, προμνηστευσασμένης ³⁵ αὐτῷ τῆς τύχης τὰ μέλλοντα, καὶ ὅτι ἐν οἷς ἐπαιδεύετο, διαφέρων τῶν ἡλικίων ἐφαίνετο, ὡς Ἀχιλλεὺς, ὡς Ἡρακλῆς, ὡς οἱ Δίωσκουροι, τὰ δὲ ἐπιτηδεύματα χώραν ἐξετάσεως ἔχει. ³⁶ ἐπιτηδεύματα δὲ ἐστὶν ³⁷ ἀγώνων πράξεις ἡθικαί· τὰ γὰρ ἐπιτη- ²⁰ δεύματα ἡθους ἔμφασιν περιέχει, οἷον ὅτι δίκαιος ἐγένετο, ὅτι σώφρων ἐν τῇ νεότητι, καθάπερ Ἰσοκράτης ἐποίησιν ἐν τῷ Εὐαγόρᾳ, ἐν αἷς καὶ μικρὸν προελθὼν εἶπεν, ἀνδρὶ δὲ ³⁸ γενομένῳ ταῦτά τε πάντα συν-

32 Cod. 444. ἐφάμιλλος. 33 Ven. ζητήσας scr. ζητήσεις. — v. 9. Cod. 444. προσεπισημαίνων. Ven. προσεπιμμένων. 34 Ven. κατάληξιν. Cod. 444. per compendium scribit ita, ut κατάληξιν non legendum esse appareat, quomodo legendum sit, incertum sit: ex conjectura igitur posui κατάληψιν. 35 Cod. 444. προμνησταμένης. 36 Cod. 441. ἔξει. 37 Cod. 444. ἐπιτηδεύματα δὲ αἱ ἀνευ ἀγώνων πράξεις ἡθ. omissis sqq. τὰ γὰρ ἐπιτ. ἡ. ἐ. περιέχει. 38 Cod. 444. δι' οἱ. — Isocr. Evag. §. 23. p. 216. Bekk. — Locus Aristidis ad sensum ex-

ηυξήθη, καὶ ἄλλα προσεγίνετο· ὡς καὶ Ἀριστάρ-
 δης ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ ὅτι φιλάνθρωπος ἡ πόλις, ἐπι-
 τήδευμα γὰρ τοῦτο ἐξήτασεν ὑποδεχομένη τοὺς καταφεύ-
 γοντας. ἀκολουθεῖ τοῖς ἐπιτηδεύμασι λοιπὸν ὁ περὶ τῆς
 5 πράξεως ³⁹ λόγος· χρή δὲ γινώσκειν καὶ φυλάττειν τὸ
 παράγγελμα, ὅτι ὅταν μέλλῃς ἀπὸ καφαλαίου εἰς κεφα-
 λαίον μεταβαίνειν, δεῖ προοιμιάζεσθαι περὶ οὗ μέλλεις
 ἐπιχειρεῖν· ἵνα προσεκτικὸν τὸν ἀκροατὴν ἐργάσῃ· καὶ
 μὴ ἔξ λανθάνειν μηδὲ κλέπτεσθαι τῶν κεφαλαίων τὴν
 10 αὕξησιν· αὕξησεως γὰρ οἰκίον τὸ προσεκτικὸν ποιεῖν τὸν
 ἀκροατὴν καὶ ἐπιστρέφειν, ὡς περὶ μεγίστων ἀκούσειν
 μέλλοντα. Τίθει δὲ καὶ σύγκρισιν ἐφ' ἐκάστῳ τῶν κε-
 φαλαίων τούτων, αἱ συγκρίνων φύσιν φύσει, καὶ ἀνα-
 τροπῇ ἀνατροφήν, καὶ παιδεῖαν παιδεία, καὶ τοιαῦτα
 15 ἀνθρώπα καὶ παραδείγματα, οἷον Ῥωμαίων βασιλέων
 καὶ στρατηγῶν καὶ Ἑλλήνων ἐνδοξοτάτων. Τὰς τοιούτων
 πράξεις διαιρήσεις διχα, εἰς τε τὰς κατ' εἰρήνην καὶ
 τὰς ⁴⁰ κατὰ πόλεμον, ἐὰν ἐν ταύταις λαμπρὸς ὁ ἐπι-
 νούμενος φαίνεται. δεῖ γὰρ τὰς κατὰ τὴν ἀνδρίαν πρά-
 20 ξεις πρώτας παραλαμβάνειν ἐπὶ τῶν τοιούτων ὑποθέσεων
 εἰς ἐξέτασιν· γνωρίζει γὰρ βασιλέα πλέον ἀνδρία· ἐὰν
 δὲ μηδεὶς πόλεμος αὐτῷ πεπραγμένος τύχῃ, ὅπερ σπά-
 νιον, ἥξεις ἐπὶ τὰ τῆς εἰρήνης ἀναγκαίως. Εἰ μὲν οὖν
 κατὰ τὸν πόλεμον ἐγκωμιάξεις, ἐπιστατέον, ὅτι ἀπὸ τῆς
 25 ἀνδρίας ἔρεῖς μόνον, οὐκ ἂν ἐτέρων δέ τινων· εἰ δὲ
 κατὰ τὴν εἰρήνην, τῆς μὲν ἀνδρίας οὐκέτι, ⁴¹ ἐτέρων δὲ
 τινων. διαίρει γὰρ ⁴² πανταχοῦ τὰς πράξεις, ὡσάν μελ-

pressus videtur ex Panath. p. 108. — 116. ὅση τινὲ καὶ οἷα τῇ
 περιουσίᾳ τῆς φιλάνθρωπίας εἰς ἅπαντας ἐχρήσαντο. 39 Cod,
 444. ὁ περὶ τῶν πράξεων λόγος· ταύτας οὖν διαιρήσεις διχα omis-
 sis χρή δὲ γινώσκειν — — — ἐνδοξοτάτων. 40 Cod, 444. τὰς
 om. 41 Cod, 444. ἀπὸ ἐτέρων. 42 Cod. 444. δέ.

λαιοι ἐγκωμιάζειν εἰς τὰς ἀρετάς.⁴³ Ἀρεταὶ δὲ τέσσαρες
 εἰσιν, ἀνδρία, δικαιοσύνη, σωφροσύνη,⁴⁴ φρόνησις, καὶ
 ὅρα τίνων ἀρετῶν εἰσιν αἱ πράξεις, καὶ εἰ κοιναὶ τινές
 εἰσι τῶν πράξεων, τῶν τε κατὰ τὸν πόλεμον καὶ κατ'
 εἰρήνην ἀρετῆς μιᾶς, ὥσπερ ἐπὶ τῆς φρονήσεως· φρονή-⁵
 σεως γὰρ ἐστὶ καὶ τὸ στρατηγεῖν καλῶς ἐν τοῖς πολέ-
 μοις,⁴⁵ φρονήσεως δὲ καὶ τὸ καλῶς νοουθετεῖν, καὶ τὸ
 συμφερόντως διατιθέναι καὶ διοικεῖν τὰ κατὰ τοὺς ὑπη-
 κόους· οὐκοῦν καὶ ταῖς πράξεσι τοῦ πολέμου τὰ κατὰ
 τὴν ἀνδρίαν ἔρεῖς, καὶ τοὶ τῆς φρονήσεως, ὅσα τῶν κα-¹⁰
 τὰ τὸν πόλεμον οἰκεῖα ταύτῃ· διαγράψεις δὲ ἐν ταῖς
 πράξεσι τοῦ πολέμου καὶ θέσεις καὶ φύσεις χωρῶν, ἐν
 αἷς οἱ πολέμιοι, καὶ ποταμῶν δὲ καὶ λιμένων καὶ ὀρῶν
 καὶ πεδίων, καὶ εἰ ψιλοὶ ἢ δασεῖς⁴⁶ χῶροι, καὶ εἰ κρη-
 μνώδεις, καὶ⁴⁷ φράσεις δὲ καὶ λόχους καὶ ἐνέδρας. καὶ¹⁵
 τοῦ βασιλέως κατὰ τῶν πολεμίων καὶ τῶν ἐναντίων κατὰ
 τῶν⁴⁸ τοῦ βασιλέως· εἴτα ἔρεῖς ὅτι σὺ μὲν τοὺς ἐκείνων
 λόχους καὶ τὰς ἐνέδρας διὰ φρόνησιν ἐγίνωσκας, ἐκείνοι
 δὲ τῶν ὑπὸ σοῦ πραττομένων οὐδὲν συνίσταν· καὶ μὴν
 καὶ πεζομαχίας ἐκφράσεις, καὶ ἱππέων διασκευὰς εἰς ἱπ-²⁰
 πομαχίαν, καὶ ὅλου στρατοπέδου πρὸς ὅλον στρατόπεδον
 μάχην, ἥδη δὲ καὶ ναυμαχίαν, εἰ γένοιτο, οἷα πολλὰ
 παρὰ τοῖς συγγραφεῦσιν⁴⁹ ἐν τοῖς Μηδικοῖς, παρὰ Ἡρο-
 δότῳ, παρὰ Θουκυδίδῃ, πάλιν ἐν τοῖς Πελοποννησια-
 κοῖς⁵⁰ καὶ παρὰ Θεοπόμπῳ ἐν Φιλιππικοῖς· καὶ Ξενο-²⁵
 φῶντι ἐν τῇ ἀναβάσει, καὶ τοῖς Ἑλληνικοῖς βιβλίοις.⁵¹

43 Cod. 444. ἀρετὰς, αἰτινές εἰσι τέσσα. 44 Cod. 444.
 καὶ φρον. 45 Cod. 444. addit: καὶ τὸ καλῶς νομοθετεῖν, καὶ
 τὸ συμφ. διατιθέναι etc. 46 In cod. 444. superscriptum
 οἷ. 47 Cod. 444. ἐκφράσεις. 48 Cod. 444. τῶν om. 49
 Cod. 444. εὐρηγται inserit. 50 Cod. 444. Πελοποννησιακοῖς,
 καὶ περὶ Θ. 51 καὶ τοῖς ἑλλ. βιβλίοις Cod. 444. om.

Καὶ μὴν καὶ αὐτοῦ τοῦ βασιλέως ἐκφράσεις ἅπασαν ἰδέαν
καὶ ἐπιστήμην, ὡς Ἀχιλλεῖ, ὡς Ἑκτορι, ὡς Αἴαντι περι-
τίθησιν ὁ ποιητής. Διαγράψεις δὲ καὶ πανοπλίαν βασι-
λέως, καὶ ἐπιστρατείας, ἐπιτείνας μὲν τῷ καιρῷ τῆς ἀρι-
στείας καὶ συμπλοκῆς, ὅταν βασιλέως ἀριστείας ἐκφρά-
ξῃς, ἐνταῦθα πρὸς καιρὸν ἀνέξεις ⁵² καὶ ἀνεῖναι κατὰ
μέσον τὸν λόγον, καὶ γὰρ τοῦτο παρελήφραμεν παρὰ τῶν
νεωτέρων καινοτομηθὲν, καὶ φωνὴν καθάπερ ἐν δράματι
ἢ χώρα ἢ ποταμῷ περιτιθέναι. ⁵³ ποταμῷ μὲν, ὡς ὁ
¹⁰ ποιητής,

Ἦ Ἀχιλεῦ, περὶ μὲν κρατεῖς, περὶ δ' αἴσულὰ ῥέζεις.

χώρα δὲ ὁμοίως, ⁵⁴ ὅταν εἴπωμεν ἐκείνην καταμέμφεσθαι
τὴν θρασύτητα τὴν ⁵⁵ τῶν πολεμησάντων ἀντιστῆναι·
καὶ ὅτι ἐστενοχωροῦντο ⁵⁶ τοῖς τῶν πεσόντων σώμασιν,
¹⁵ οἷον κάμοι δοκεῖν, εἰ ποιητικὸς ἦν ὁ Ἰστρος, ὥσπερ ὁ
ποταμὸς ἐκεῖνος ὁ ποιητικὸς, ⁵⁷ Σχάμανδρος, εἶπεν ἄν.

Ἐξ ἐμὲθεν ἰάσας πεδίον ⁵⁸ κατὰ μέγερα ῥέζειν.

Πλήθει γὰρ δὴ μοι νεκρῶν ἐρατεινὰ ῥέειδρα.

Οὐδὲ τί πη δύναμαι προχέειν ῥέον,

²⁰ καὶ τὰ τοιαῦτα. μετὰ δὲ τὴν ἄνεσιν ἐπάξεις πάλιν καὶ
ἄλλα κατορθώματα, καὶ τρόπαια τροπαίοις συνάψεις,
καὶ νίκας νίκαις, ἱππέων φόνους πεζῶν φόνοις· ἐνταῦθα
δὲ καιρὸν ἔξεις καὶ ἐπισυνάψαι περὶ φρονήσεως, ὅτι αὐ-
τὸς ἦν ὁ διαταττόμενος, αὐτὸς ἦν ὁ στρατηγῶν, αὐτὸς ὁ
²⁵ τὸν καιρὸν τῆς συμβολῆς ⁵⁹ εὐρίσκων, σύμβουλος ἀρι-

52 Cod. 444. ἐνταῦθα καιρὸν ἄν ἔχοις. 53 Cod. 444.
περιτιθέναι.. Ven. παρατιθέναι. — v. 11. uterque Cod. Ἀχιλλεῦ.
Il. φ. 214. 54 Uterque Cod. χώραν. scr. χώρα. sr. ὁμοίως
Cod. 444. om. 55 τὴν Cod. 444. om. pro πολεμησάντων le-
git: πολμησάντων. 56 Cod. 444. ἐστενοχωρεῖτο. 57 ποτα-
μὸς ἐκ. ὁ ποιητικὸς Cod. 444. om. 58 Cod. 444. πεδίον. —
v. 18. δὴ Codd. om. Inserui ex Il. φ. 218. 59 Cod. 444.
συμβολῆς. Ven. συμβουλῆς.

στος, ἀριστεὺς, στρατηγὸς, δημηγόρος· μετὰ τὸ τέλος
 τῶν πράξεων ἐρεῖς τι καὶ περὶ τρίτης ἀρετῆς, λέγῳ δὴ
 καὶ τῆς⁶⁰ φιλανθρωπίας. μύριον δὲ τῆς φιλανθρωπίας
 ἡ δικαιοσύνη, ὅτι νικήσας ὁ βασιλεὺς οὐ τοῖς ὁμοίοις
 ἡμύνατο τοὺς ἐξάρξαντας ἀδίκων ἔργων, ἀλλ' ἐμέρισε⁵
 κατὰ τὸ δίκαιον τὰς πράξεις τιμωρίᾳ καὶ φιλανθρωπίᾳ,
 καὶ ὅσα ἡγέτο πρὸς σωφρονισμόν ἀρκεῖν ἐργασάμενος,
 κἀνταῦθα συστειλάς⁶¹ φιλανθρωπίᾳ τὰς πράξεις ἀνῆκε,
 συγχωρήσας τὸ λείψανον τοῦ γένους σώζεσθαι, ἅμα μὲν
 ἵνα μνημεῖον τοῦ πάθους τοῦ γεγονότος σώζηται⁶² τὸ 10
 λειπόμενον, ἅμα δὲ καὶ ἵνα τὴν φιλανθρωπίαν ἐνδείξη-
 ται· τέλος δὲ ἐπιθίεις ταῖς κατὰ τὸν πόλεμον πράξεσι
 μεταβῆσθαι λοιπὸν ἐπὶ τὸν λόγον τὸν περὶ τῆς εἰρήνης·
 τοῦτον δὲ διαιρήσεις εἰς σωφροσύνην, εἰς δικαιοσύνην,
 καὶ εἰς φρόνησιν· καὶ ἐν μὲν τῇ δικαιοσύνῃ τὸ ἡμέρον¹⁵
 πρὸς τοὺς ὑπηκόους ἐπαινέσεις, τῆς δὲ πρὸς τοὺς δεομέ-
 νους φιλανθρωπίας τὸ εὐπρόσοδον· οὐ μόνον ἐν τοῖς
 κατὰ πόλεμον ἔργοις ὁ βασιλεὺς ἡμῶν θαυμάσιος, ἀλλὰ
 καὶ ἐν τοῖς κατ' εἰρήνην θαυμασιώτερος· πῶς γὰρ οὐκ
 ἂν τις ἀγάσαιοτο τῶν ἔργων; καὶ προσθήσεις, ὅτι καθά- 20
 ἥπερ οἱ Ἀσκληπιάδαι σώζουσιν, ἢ καθάπερ τοὺς καταφεύ-
 γοντας ἐπὶ τὰ ἄσυλα τεμένη τοῦ κρείττονός ἐστιν ἰδεῖν
 ῥαστώνης τυγχάνοντας, οὐ γὰρ ἀποσπᾶν ἐπιχειροῦμεν
 οὐδένα, οὕτως ὁ βασιλέως ὄψεσιν ἐντυχῶν τῶν δεινῶν
 ἀπήλλακται· καὶ ἐρεῖς, ὅτι δικαίως ἄρχοντας κατὰ ἔθνη³⁰
 καὶ γένη καὶ πόλεις ἐκπέμπει⁶³ φύλακας τῶν νόμων
 καὶ τῆς τοῦ βασιλέως δικαιοσύνης ἀξίους, οὐ συλλογίας
 πλούτου· ἐρεῖς ἔτι καὶ περὶ τῶν φόρων, οὓς ἐπιτάττει,

60 Cod. 444. ἐρεῖς τι καὶ περὶ φιλανθρωπίας. 61 Cod.
 444. στήσας. 62 Uterque cod. σώζεσθαι. scr. σώζεται. tum
 Cod. 444. ἅμα δὲ ἵνα καί. 63 Ven. ἐκπέμπει, et οὐ ante
 συλλογίας om. recepi ex Cod. 444.

καὶ ὅτι τοῦ αἰτηρεσίου τῶν στρατευμάτων στοχάζεται,
καὶ τοῦ κούφως καὶ ῥαδίως δύνασθαι φέρειν ⁶⁴ τοὺς
ὑπηκόους· ἐρεῖς καὶ περὶ νομοθεσίας, ὅτι νομοθετεῖ τὰ
δίκαια, καὶ τοὺς μὲν ἀδίκους τῶν νόμων ⁶⁵ διαγράφει,
5 δικαίους δὲ αὐτὸς ⁶⁶ θισπίζει, τοιγάρτοι νομικώτεροι μὲν
οἱ γάμοι, δικαιοτέρα δὲ τὰ συμβόλαια τῶν ἀνθρώπων
πρὸς ἀλλήλους. Ἐὰν δὲ τις ὑπολάβοι τὴν νομοθεσίαν
φρονήσεως εἶναι μόνης, γινωσκέτω, ὅτι τὸ νομοθετῆσαι
φρονήσεως μόνης, τὸ δὲ πράττειν τὰ δέοντα δικαιοσύνης,
10 οἷον ὁ μὲν τύραννος πολλάκις συνίησι διὰ φρονήσεως ἃ
συμφέρει αὐτῷ, νομοθετεῖ δὲ τὰ ἄδικα, ὁ δὲ βασιλεὺς
τὰ δίκαια· μετὰ τὴν δικαιοσύνην ἐπαινέσεις αὐτῷ τὴν
σωφροσύνην· τί οὖν ἐνταῦθα ἐρεῖς; ὅτι διὰ ⁶⁷ βασιλέα
σώφρονες μὲν οἱ γάμοι, γνήσιοι δὲ τοῖς πατράσιν οἱ
15 παῖδες, θάει δὲ καὶ πανηγύρεις καὶ ἀγῶνες μετὰ τοῦ
προσέχοντος κόσμου καὶ τῆς πρεπούσης σωφροσύνης γί-
νονται. οἷον γὰρ ὁρῶσι τὸν βασιλέως βίον, τιοῦτον
ἐπανήρηνται· εἰ δ' ἔτι ἀξίας εἴη καὶ τιμῆς μεγίστης ἡ
βασίλης, ἐρεῖς τι καὶ περὶ αὐτῆς ⁶⁸ κατὰ καιρὸν ἐνθάδε·
20 ἦν θανυμάσας ἠγάπησε, ταύτην κοινωνὸν τῆς ἑαυτοῦ
βασίλειας πεποιῆται, καὶ οὐδ' εἰ ἔστιν ἄλλο οἶδε γυναι-
κεῖον φύλον. ⁶⁹ Ἡξεῖς ⁷⁰ ἐπὶ τὴν φρόνησιν μετὰ ταῦ-
τα· αἰεὶ δὲ μέλλων ἄρχεσθαι ἐκάστης τῶν ἀρετῶν χρῶ-
προοιμιαστικαῖς ἐννοίαις, ⁷¹ ὥς ἔφημεν· ἐρεῖς τοίνυν ἐπὶ
25 τῇ φρονήσει, ὅτι σύμπαντα ταῦτα οὐκ ἂν ἤρχεσε πρᾶ-
ξαι βασιλεὺς, οὐκ ἂν τοσούτων πράξεων ὄγκον διήνεγκαν,

64 φέρειν ex Cod. 444. recepi, in Ven. deest. 65 Cod.
πόλιων. In cod. 444. itidem scriptum erat πόλιων, sed dele-
tum est et superscriptum νόμων. 66 Cod. 444. αὐτός. Ven.
αὐτούς. 67 Cod. 444. τὸν βασ. 68 περὶ αὐτῆς Ven. om.
recepi ex Cod. 444. 69 Ven. φύλλον. Cod. 444. γυν. οἶδε
φύλον. 70 Cod. 444. ἡξεῖς δι. 71 Cod. 444. addit: καὶ
ἐν πᾶσι δὲ τοῖς κώλοις ὑπλοῖς. ερρ. ὥς ἔφημεν. om.

εἰ μὴ προνήσει τῶν ἐπὶ γῆς ὑπερέφερε, δι' ἣν καὶ νομο-
 θεσίαι καὶ ⁷³ σωφροσύναι καὶ λοιπαὶ κατορθοῦσθαι
 πεφύκασιν ἀρεταί· εἴτα ὁξὺς ἰδεῖν, ἐνθυμηθῆναι δεινός,
 προῖδέσθαι τὸ μέλλον κρείττων μάντεως, ἄριστος γνῶ-
 μων κρίναι τὴν ἐτέρων εἰβουλίαν, ἱκανός ⁷³ τὰ δυσχερῆ ⁵
 καὶ ῥᾶδια γινῶναι· ἐπὶ τούτοις μὲν καταπαύσεις τὸν λό-
 γον τὸν ⁷⁴ περὶ τούτων. Μνημονεύσεις δὲ μετὰ τοῦτο
 τύχη, λέγων, ὅτι συμπαρομαρτεῖν δὲ ⁷⁵ ἔοικεν ἐφ'
 ἅπασι καὶ πράξεσι καὶ λόγοις βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ τύχη
 λαμπρά· κατορθοὶ γὰρ ἕκαστον κρείττον ἐυχῆς, καὶ ὅτι ¹⁰
 παίδων δώρησις αὐτῷ δεδώρηται, ἂν οὕτω τύχη, ⁷⁶ καὶ
 φίλοι πάρεννοι, καὶ δορυφόροι κινδυνεύειν ἅπαντες ὑπὲρ
 αὐτοῦ πρόθυμοι. Ἦξεis δὲ ἐπὶ τὴν τελειότητα τὴν σύγ-
 κρισιν, ἀντιξετάζων τὴν αὐτοῦ βασιλείαν πρὸς τὰς πρὸ
 αὐτοῦ βασιλείας, οὐ καθαιρῶν ἐκείνας, ἄτεχνον γὰρ, ¹⁵
 ὅτι ⁷⁷ ἐν ἐκάστῳ τῶν κεφαλαίων ποιήσεις συγκρίσεις,
 ἀλλ' ἐκῆναι μὲν ἔσονται μερικαὶ, οἷον παιδείας πρὸς παι-
 δείαν, ἢ σωφροσύνης πρὸς σωφροσύνην, αὗται δὲ περὶ
 ὅλης ἔσονται τῆς ὑποθέσεως, ὡσανεὶ βασιλείαν ἀθρόως
 καὶ ἐν κεφαλῇ πρὸς ὕλην βασιλείαν συγκρινομένην. ²⁰
 οἷον τὴν Ἀλεξάνδρου πρὸς τὴν παροῦσαν· μετὰ τὴν σύγ-
 κρισιν οἱ ἐπίλογοι· ἐν τούτοις ἐρεῖς τὰς εὐετηρίας, τὰς
 εὐδαιμονίας τῶν πόλεων, ὅτι πλήρεις μὲν ὠνίων αἱ ἀγο-
 ραὶ, πλήρεις δὲ ἑορτῶν καὶ πανηγύρεων αἱ πόλεις· γεωρ-
 γεῖται μετ' εἰρήνης γῆ, πλεῖται θάλασσα ⁷⁸ ἀκινδύνως, ²⁵
 εὐσίβεια δὲ ἡ περὶ τὸ θεῖον ἡϋξῆται, τιμαὶ δὲ κατὰ τὸ
 προσῆχον ἐκάστοις νέμονται· οὐ δεδοίκαμεν βαρβάρους,

73 Cod. 444. αἱ σωφροσύναι καὶ αἱ λοιπαί. 73 Cod.
 παρῶς Cod. 444. ἱκανός. 74 τὸν Cod. om., recepi ex Cod.
 444. 75 δι' Cod. 444. om. 76 ἂν οὕτω τύχη Cod. 444.
 om., pro πάρεννοι legit πάντινοι. 77 Cod. 444. εἰ δ' ὅτι.
 78 Cod. 444. πλεῖται δι' θάλαττα.

οὐ πολεμίους, ὀχυρώτερον τοῖς βασιλέως ὅπλοις τετειχίσ-
 μεθα, ἢ τοῖς τειχεσιν, ⁷⁹ αἰχμαλώτους οἰκέτας κεκτῆ-
 μεθα, αὐτοὶ μὴ πολεμοῦντες παρὰ τῆς βασιλέως χειρὸς
 νικώσης δεχόμενοι· τίνας οὖν εὐχὰς εὐχεσθαι δεῖ τῷ
 5 ⁸⁰ κραίττονι τὰς πόλεις ἢ ὑπὲρ ⁸¹ βασιλέως αἰ, τί δὲ μεῖζον
 αἰτεῖν παρὰ τοῦ Θεοῦ, ἢ ⁸² βασιλέα σώζεσθαι· ὄμβροι
 γὰρ κατὰ καιρὸν καὶ θαλάσσης φοραὶ καὶ καρπῶν ἀφο-
 ραί διὰ τὴν τοῦ βασιλέως δικαιοσύνην εὐτυχοῦνται, τοι-
 γάρτοι καὶ ἀμειβόμεναι αὐτὸν αἱ πόλεις καὶ ἔθνη καὶ
 10 ⁸³ γένη καὶ φυλαὶ στεφανοῦμεν, ὑμνοῦμεν, γράφομεν· πλή-
 ρεις εἰκόνας αἱ πόλεις, αἱ μὲν πινάκων γραπτῶν, αἱ δὲ
 πού καὶ τιμωτέρα τῆς ὕλης· ἐπὶ τούτοις εὐχὴν ἐρεῖς, αἰ-
 τῶν παρὰ Θεοῦ, εἰς μήκιστον χρόνον περιελθεῖν τὴν
 βασιλείαν, διαδοθῆναι εἰς παῖδας, παραδοθῆναι τῷ γέ-
 15 ⁸⁴ νει, καὶ τὰ παραπλήσια.

C a p. XIV.

Π Ε Ρ Ι Ε Π Ι Σ Τ Ο Λ Ω Ν .¹

Ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς χρησιμώτατα τὰ γνωματεύματα ²
 τῶν σοφῶν, καὶ τὰ οὕτω καλούμενα ἀποφθέγματα καὶ
 τὰ παροιμιώδη, πολλάκις καὶ τὰ μυθικώτερα ³ καὶ γλυ-
 20 κύτερα καὶ τὰ ἀφελέστερα· χρήσιμοι ποτε καὶ αἱ ⁴ κολ-

79 Ven. addit: ὅπλοις, quod Cod. 444. om. 80 Cod. 444. ὑπὲρ τοῦ β. 81 Cod. 444. ἢ τὸν β.

1 Capita περὶ ἐπιστολῶν, περὶ στίχων ἱαμβικῶν et πῶς δεῖ ἀναγινώσκειν etc. Cod. Med. 2. in fine inter apospasmata quaedam rhetorica repetit. Caput περὶ στίχων ἱαμβ. quod claudit codicem, mutilum est. 2 Ven. γνωματεύματα: correxi ex Cod. 444. 3 μυθικά Cod. 444. 4 Cod. 444. αἱ τῶν ἐπῶν κολλήσεις. εἰς. ὅσον ἐάν — — προσάψης om.

λήσεις, οἷον ἐὰν ἔπος Ὀμηρικὸν ἀπολαβὼν ἢ ἔπους τε-
μάχιον προσάψῃς, καὶ χρή μὲν τὸ λογογραφικὸν εἶδος
καὶ ἐγκατάσκευον φεύγειν ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς, μεταδιώ-
κειν δὲ τὸ ἀφηγηματικὸν, ἀπαγγελία γάρ ἐστι καὶ ὁμιλία
φίλου πρὸς φίλον ἢ ἐπιστολῇ, ἀλλ' ὅς οἱ καθ' ἡμᾶς καὶ 5
νεώτεροι οὐκ ἐφείσαντο λογοειδεῖς ὅλας ἐπιστολάς συντι-
θέντες· ἀνάγκη γοῦν καὶ σὲ ⁶ τούτους παραζηλοῦν, με-
τρίως γε μὴν· ἢ μὲν τοι λέξις καθαρωτέρα σοι ἔσται,⁷ X
καὶ σχήματα οὐδέποτε ἐμπερίβολα. ἔχεις ἀρχέτυπα εἰς
ἐπιστολάς τὸν μέγαν Γρηγόριον, τὸν μέγαν Βασίλειον, 10
τὸν Νύσσης Γρηγόριον, τὸν Συνέσιον, τὸν Διβάνιον,
τὸν σοφώτατον Ψελλόν, καὶ αἷτις τοιούτους.

C a p. XV.

ΠΕΡΙ ΣΤΙΧΩΝ ΙΑΜΒΙΚΩΝ.¹

Τῶν ἱαμβικῶν στίχων ἀρετὴ ἐστὶ προηγουμένως μὲν
εὐρυθμία,² καὶ γίνεται ἐκ τοῦ συμπεπλημένου καὶ συγ- 15
κεκροτημένου τῶν λέξεων καὶ ἀχασμωδήτου. Χασμωδιώ-
δης³ γὰρ λέξις καὶ ὑπτία τὸ ἐθεάσατο, συγκεκροτη-
μένη τὸ ἔβλεψε, πάλιν ὑπτία τὸ ποιησάμενος, συγ-
κεκροτημένη τὸ δράσας, πλάσας, ὀκλάσας, ἐμβο-
λῇ, συμβολῇ, ἀναρῶριχᾶται, ἐξάλλεται, θάρ- 20
ρός, θάρσος, θράσος· τὸ δὲ δειλία καὶ ῥαθυ-

5 ἀλλ' οἱ καθ' ἡμᾶς — — — μετρίως γε μὴν Cod. 444.
om. 6 Cod. uterque σὺ, scr. σέ. 7 Cod. 444. καθαρ-
ωτέρα ἔστω.

1 Est hoc caput etiam in cod. Par. 2918. Fol. 177. Ab-
est a Med. 3. 2 Par. ἢ εὐρυθμία, ἢ γίν. ἐκ τοῦ συμπεπι-
μένου [sic]. 3 χασμωδιώδης γὰρ — — — καὶ τὰ τοιαῦτα.
Cod. 444. om.

μία, καὶ ἀτονία, ὑπτία καὶ τὰ τοιαῦτα· ἀλλὰ καὶ ὁ
τόνος πολλὴν εὐρυθμίαν ποιεῖ, διὸ δεῖ σπουδάζειν καὶ
τὴν σύνθεσιν τῶν ὁξυτόνων, προπαροξυτόνων καὶ τοιού-
των λέξεων καὶ ὑπαλλάσσειν αὐτάς ἐμμελῶς, καὶ ἔκτῃ ⁴
5 χώρα τηρεῖν τὴν παροξύτονον ὡς ⁵ εὐηχον, εἰ δυνατόν
πάντοτε· οἷον τὸ τρέχειν παρὰ ⁶ τὸ θάειν, τὸ βρέφος
παρὰ τὸ τέκνον, ⁷ τὸ ὀκλάσας παρὰ τὸ χωλάνας, τὸ
τρόμος παρὰ τὸ δέος· πολλὴν γὰρ εὐρυθμίαν ⁸ ποιεῖ τῷ
ὅλῳ στίχῳ ἢ κατάληξις εὐηχος οὔσα, ὡσάν καὶ τοῖς ἄδου-
10 σι τὸ τελευταῖον ἀπήχημα κοσμεῖ τὴν ῥῆδην, καὶ τὸ φθά-
σαν ἴσως ἐκμελὲς ὑποκλέπτει, καὶ ⁹ τροπολογία καὶ ἡ διὰ
τῶν τοιούτων τόλμα χρήσιμος ἐν τοῖς στίχοις, καθά τις
εἶπε ¹⁰ τοὺς κόκκους τῆς ῥοᾶς ὑγροὺς ἄνθρακας, καὶ
τὸ ¹¹ μάργαρον πεπηγμένον γάλα, ¹² εἰ καὶ μεῖζον ¹³
15 τετόλμηται ταῦτα· ὁ αὐτὸς εἶπεν ἐμπεφραγμένην τὴν τοῦ
λόγου σάλπιγγα, καὶ χειμῶνα καὶ ζάλην νοημάτων.
Τοιούτων ¹⁴ δὲ καὶ ἡ ποιητικὴ μεγαλοφωνία πλήρης, ὣν
ἡ σύμμετρος χρῆσις ἀρίστη ἐνταῦθα, ἀξίωμα ¹⁵ καὶ ὄγ-
κον ἐμποιοῦσα τοῖς μέτροις. Ἀρετὴ στίχων πρώτη ¹⁶
20 καὶ μεγίστη τὸ ¹⁷ ἐμπερικλείεσθαι τῷ στίχῳ ἔννοιαν, καὶ
ταύ-

4 Par. τῇ ἔκτῃ χ. Cod. 444. καὶ ἐν τῇ ἔκτῃ χώρα τὴν πα-
ροξύτονον ὡς εὐηχον αἰετίζονται, πολλὴν γὰρ εὐρυθμίαν ἐμποιοῖ
τῷ ὅλῳ στίχῳ ἢ κατάληξις etc. 5 Par. καί. 6 Par. περὶ.
7 Par. τέκνον. Ven. τέκτων. 8 Ven. εὐρυθμοποιεῖ. Par. Cod.
444. εὐρυθμίαν ἐμποιοῖ. 9 Par. ἡ τροπολ. καὶ διὰ τῶν τοιούτ.
10 Ven. 444. Par. καθάπερ εἶπεν ὑγροὺς ἄνθρακας τοὺς κόκκους
τῆς ῥοᾶς. 11 Par. τόν. 12 Cod. 444. pergīt: ἡ σύμμετρος δὲ
τούτων χρῆσις ἀρίστη omissis iis, quae proxime sequuntur.
13 Par. μεῖζόν τι. 14 Par. τοιούτον. 15 Par. καὶ ἀξίωμα.
16 πρώτη Cod. 444. om. Par. ὑρ. πρώτη στίχων. 17 Ven.
τῷ. Cod. 444. τό.

ταύτην πλείονα, ¹⁸ καὶ ἐφαρμόζεσθαι ¹⁹ καὶ ἐμπεριγρά-
φεισθαι, καὶ μὴ ἐκκρεμῇ τὴν τοῦ ὀπισθε στίχου ἔννοιαν
πρὸς τὴν τοῦ ἐμπροσθεν· ὥς ἐάν τις γράφῃ οὕτως· εἰς
τὴν ἐρυθρὰν ἀβρόχοις ποσὶ πάλαι παρῆλθε Μωσῆς, ἡ
δὲ τῶν Αἰγυπτίων φάλαγξ ὑποβρύχιος ἐνδον ἐκρύβη· δό- 5
κιμον δὲ, εἰ γράψῃς οὕτω. Μωσῆς περᾶ ²⁰ θάλασσαν
ἀβρόχῳ δρόμῳ, Αἰγύπτιος δὲ τοῖς κύμασιν ἐκρύβη· ὁρᾷς
ὅπως ἐν ἐκάστῳ στίχῳ ἀφορίζεται καὶ ἴσταται ἡ ²¹ ἔν-
νοια· τοιαῦτα καὶ τὰ γνωμικὰ τῶν ποιητῶν καὶ τῶν ἄλ-
λων σοφῶν· 10

Γίναται ²² γυναιξὶ κόσμον ἢ σιγὴ φέρει·
καὶ ²³ τὸ θεολογικόν·

Θυμὸν χαλινοῦ μὴ φρενῶν ἔξω πύρρῃ·

οὐ μόνον δὲ ἀφωρισμένας ἐννοίας ἔχουσι τὰ τοι-
αῦτα, ²⁴ ἀλλὰ καὶ πλείονα περιλαμβάνουσι νοῦν· ὅποι- 15
ον ²⁵ κακέينو,

Σταυροὶ Πίερον κύμβαχον ἐν Ῥώμῃ Νέων.

ἱστορίαν γὰρ ὅλην συνείληφεν ὁ στίχος, καὶ τὰ ἐξ ¹⁶
σχεδὸν περιστάτικα· κακέينو δὲ ὁμοίον,

Ἄνθραξ ἀθλητῇ δῶρον ἐκ μονομάχου.

οὐ λέγω δὲ, ἵνα καθόλου τὸ τοιοῦτον ἀφοριστικὸν ²⁷
τηρῆς, καὶ πεπληρωμένον ²⁸ ἐννοίας, ἀλλ' ὥς ἂν ἐν τοῖς
πλείοσιν, ἐπεὶ καὶ ἀδύνατον, μὴ ἐμπεσεῖν σε εἰς ἐκκρε-
μεῖς καὶ ἀλληλουχουμένους στίχους, καὶ μᾶλλον, ἂν ²⁹

18 Cod. 444. πλείονα καὶ μὴ ἐκκρεμῇ εἶναι τὴν τοῦ ὀπισθεν
στίχου etc. ἔννοιαν πρὸς τὴν τοῦ ἐμπροσθεν, οἷον Μωσῆς περᾶ
θάλασσαν ἀβρόχῳ δρόμῳ. 19 Par. ἀφορίζεσθαι. 20 Par.
περᾶ. Ven. παρὰ. 21 ἡ Cod. 444. om. 22 Soph. Aj.
293. 23 Cod. 444. καὶ τὸ θεολογ. — — ἔξω πύρρῃ om.
24 Cod. 444. ἔχουσι ταῦτα. 25 Cod. 444. οἷον σταυροί.
26 καὶ τὰ ἐξ — — ἐκ μονομάχου Cod. 444. om. 27 ἀφορι-
στικὸν Cod. 444. om. 28 καὶ πεπληρωμένον — πλείοσιν Cod.
444. om. etiam καὶ post ἐπεὶ. 29 Cod. 444. ἐάν.

εἰς πλάτος λαμβιζῆς· τὰς μέντοι ταυτολεξίας καὶ τὰς περιτολεξίας σπουδαζε γεύγειν πάντοτε, ³⁰ οἷον·

Ἄλγος φίλοις καὶ θλίψιν εἰς ψυχὴν φέρεις,

Μακρὸν ἀπάρας καὶ διαστάς πατρίδος· ³³

5 δόκιμον δὲ εἰ οὕτω γράφεις, ³² ἤλγυνας ἡμᾶς, ἀπάρας τῆς πατρίδος· τὸ μέντοι ἐνθυμήμασι χρῆσθαι κοσμεῖ μὲν μᾶλλον τὰ μέτρα, ³³ οὐκ ἔστι δὲ τούτων ἴδιον, ἀλλὰ τῆς ἀπλῆς ῥητορείας ³⁴ καὶ λογογραφίας μᾶλλον· ἐπεὶ οὖν καὶ τὰ ἱαμβεῖα λογογραφία τίς ἐστιν ³⁵ εὖρυθμος, ζηλούσθω σοι
10 καὶ τὸ ἐνθυμηματικὸν ἐν αὐτοῖς· ἔχεις ἀρχέτυπον τὸν Πισίδην, νεωτέρους τὸν Καλλικλῆν, ³⁶ τὸν Πτωχοπρόδρομον ³⁷ καὶ εἴ τις που ³⁸ τοιοῦτος, ἐν τοῖς ³⁹ παλαιοῖς τὸν Θεολόγον, τὸν Σοφοκλῆν, ἐκτὸς τῶν ποιητικῶν ἰδιωμάτων αὐτὰ τὰ εὐφραδέστερα τοῦ Λυκόφρονος,
15 καὶ εἴτι τοιοῦτον.

C a p. XVI.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΩΣ ΔΕΙ ΑΝΑΓΙΝΩΣΚΕΙΝ ΡΗΤΟΡΙΚΑΣ
ΒΙΒΛΟΥΣ. ¹

Αναγινώσκων ποιήμᾳ τινος, μὴ κατὰ τεμνε τὸν λόγον, ἀλλὰ χωρίον ὅλον ἐκπέραινε καὶ ὑπόθεσιν ὅλην, καὶ

30 Cod. 444. περιτολεξίας ἔκφυγε· τὸ μέντοι ἐνθυμήμασι·
omissis, quae interjecta sunt. 31 πατρίδος ex Par. recepi.
52 Par. γράφει τις. 33 Par. Ven. 444. κοσμεῖ μὲν καὶ μᾶλλον τὰ μέτρα. Ven. τὰ ἡμέτερα. 34 Par. ῥήτ. καὶ λογογρ.
Ven. λογογραφίας, superscripto ῥητορείας. Cod. 444. ἀλλὰ τῆς ἀπλῆς λογογραφίας· ἐπεὶ. 35 ἐστιν Par. om. 36 νεωτέρους τὸν Καλλικλῆν Cod. 444. om. 37 Cod. 444. addit: τὸν φίλην. 38 που Ven. 444. Par. om. 39 ἐν τοῖς παλ. sqq. usque ad finem capitis ex Par. recepi.

¹ Idem caput in cod. Par. 2918. Fol. 177. in tractatu

πρῶτον ἀνεξέταξε τὴν ἔννοιαν τοῦ χωρίου παντός,² καὶ εἰ μὲν κατὰ τὴν σὴν ἐστὶ³ γνῶσιν καὶ μάθησιν,⁴ παράρτει, εἰ δὲ τελεωτέρα σου, ἐφίστη καὶ πολυπραγμόνεια, καὶ ἀποπειρῶ τῇ μνήμῃ ἐνθουσιασμοῦ. Παρεξέταξε δὲ καὶ τὴν σου γνῶσιν⁵ θεωρῶν, τί μὲν ἂν αὐτὸς⁵ ἔγραφας ἐπὶ τοιαύτῃ⁶ ὑποθέσει, τί δὲ ὁ ἀνὰ χεῖράς σοι σοφὸς γράφει, καὶ οἷον τὸ ἐκείνου σοφὸν πρὸς τὸ σὸν εὐτελές· καὶ οὕτως ἀπευθύνου⁷ πρὸς τὴν ἐκείνου μίμησιν· εἴτα τὴν φράσιν ὁμοίως βασιάνει, καὶ ταύτῃ⁸ παρατίθει τὴν σὴν λεκτικὴν, καὶ εἴτι⁹ καὶ σοφώτερον ἔχει,¹⁰ ἀπομάττου τῷ νῷ, καὶ ταμιεύειν σπούδαζε· εἰ δὲ κατακαυχᾶται σου¹⁰ λήθη, παρασημειοῦ ποτε καὶ ἐγγράφως· ὥς ἂν δὲ καὶ δραστικώτερον σὲ αὐτὸν κατασκευάσης¹¹ πρὸς τὴν μίμησιν τῶν σοφῶν, ἐπειδὴν τινος λόγον ἀναγνώσκης, γενόμενος περὶ τινὰ ὑπόθεσιν καὶ ἀπτόμενος¹⁵ ταύτης μὴ ἐκπέραινε τὴν ἀνάγνωσιν, ἀλλὰ καταστοχάζου τῶν κατωτέρω¹² λεχθησομένων τῷ σοφῷ καθ' ἑαυτὸν γινόμενος, καὶ μὴ τοῖς γεγραμμένοις προσατενίζων,¹³ καὶ οὕτως ἐκπέραινε, σὺ¹⁴ τὴν ὑπόθεσιν λογογραφῶν κατὰ νοῦν, ἢ¹⁵ καὶ ἐγγράφως πρὸς ἐκείνου μίμησιν·²⁰ εἴτα βλέπε καὶ ἀντεξέταξε, εἰς τί τε¹⁶ παρηκολούθησας

περὶ τῶν τισσάων μερῶν τοῦ τελείου λόγου bis, et in Med. 2. Fol. 207. inter apospasmata quaedam rhetorica repetitur sub titulo: περὶ τοῦ πῶς δεῖ [Par. τοῦ δεῖν] ἀναγινώσκειν ῥήτορας καὶ λοιποὺς. In Ven. 444. titulus consentit cum nostro. 2 Cod. 444. τοῦ παντός. 3 ἐστὶ abest a Cod. 444. 4 Par. ἔννοιαν. 5 Par. τῇ σου γνῶσει. idem loco secundo: παρεξτάζων ταύτην τῇ σου γνῶσει. 6 Par. τῇ τοιαύτῃ. 7 Par. ἀπευθύνων. 8 Ven. τοιαύτην. Cod. 444. ταύτην. Par. καὶ παρατίθει ταύτην τῇ σὴ λεκτικῇ. 9 Cod. 444. εἴτι σοι καὶ σ. ε. ἀπομάττειν. 10 Cod. 444. ἢ pro τοῦ. 11 Par. παρασκευάσεις. 12 Par. κάτω τούτω. 13 Cod. 444. ἐνατενίζων. 14 Ven. σι. Cod. 444. Par. σύ. 15 Cod. 444. Par. ἢ. Ven. εἰ. 16 τε

τῷ σοφῷ, καὶ κατὰ τί τῆς ἐννοίας ἐκείνου ¹⁷ καὶ φρά-
 σεως ἐξεπεπτώκεις· κἀντεῦθεν σαυτὸν βελτιώσεις διορθού-
 μενος ¹⁸ τὰς διαμαρτίας· εἰ δέ ποτε καὶ νοήματά ¹⁹ τι-
 νος σοφοῦ θέλεις ἐν ἰδίῳ λογογραφίᾳ προσοικειώσασθαι,
 5 ὄρα, ²⁰ καὶ εἰ μὲν ἐκεῖνος συνέστειλε, τὴν ἐναντίαν τρά-
 πηθι σύ· εἰ δ' ἐκεῖνος ²¹ μεμακρυσμένως ἀπήγγειλε,
 σύστειλον ²² σύ, ἐξαμείβων καὶ τὴν φράσιν τοῦ νοήμα-
 τος, ὡς δυνατόν, καὶ τὸ σχῆμα καὶ τάλλα. ²³

C a p. XVII.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΟΚΤΩ ΣΤΙΓΜΩΝ.

10 Στιγμαὶ δέ εἰσιν ὀκτώ· ὑπερτελεία, τελεία, ὑποτε-
 λεία, ἄνω πρώτη, ἄνω δευτέρα, ἀνυπόκριτος, ἐνυπόκρι-
 τος καὶ ὑποστιγμή· ὀκτώ δέ εἰσι καὶ οὐ πλείονες, δι' ἣν
 ἐροῦμεν αἰτίαν· τὸ τῆς φωνῆς διανάπνευμα ἢ ἀποκατα-
 στατικόν ἐστιν ὅλης ἐννοίας, καὶ καλεῖται ὑπερτελεία,
 15 οἷον ἐστὶ τὸ, ὃ πρὸ ἡμῶν πεφιλοσόφηται κάλλιστά τε καὶ
 ὑψηλότατα, ἢ ἀποκαταστατικὸν μερικῆς ἐννοίας ἐντελοῦς
 κατὰ τὴν λέξιν, καὶ καλεῖται τελεία, οἷον ἐστὶ τὸ Χρι-
 στὸς γεννᾶται, τοῦτο γὰρ ἀποκαταστατικὸν μερικῆς ἐννοί-
 ας καὶ ἐντελὲς κατὰ τὴν λέξιν, ἢ ἀποκαταστατικὸν μὲν
 20 μερικῆς ἐννοίας, οὐκ ἐντελοῦς δὲ οὔσης κατὰ τὴν λέξιν,
 καὶ καλεῖται ὑποτελεία, οἷον τὸ Χριστὸς ἐκ παρθένου·
 ὧδε γὰρ ἔξωθεν προσυπακούεται τὸ γεννᾶται, ἢ συμ-
 πληρωτικὸν μὲν ἐστὶ μερικῆς ἐννοίας ἐντελοῦς κατὰ τὴν

Par. om.

17 Par. ἐκείνης.

18 Par. loco secundo:

τὰς διαμ. ἐπανορθούμενος.

19 Cod. 444. νοήματι.

20 Par.

ὄρα, καὶ εἰ μὲν ἐκεῖνος πλατέως ἀπήγγειλε, σύστειλον σύ, εἰ δὲ

ἐκεῖνος συν.

21 Ven. ἐκείνος.

Cod. 444. ἐκεῖνος.

22 Ven.

σύστειλε. Cod. 444. σύστειλον.

23 Cod. 444. τὰ ἄλλα.

λέξιν, ἔχει δὲ ἐπαγόμενον σύνδεσμον μετ' αὐτὸ, καὶ διὰ
 τοῦτο οὐ τελείας στιγμῆς τυγχάνει, καὶ δέχεται τὴν ἄνω
 πρώτην καλουμένην στιγμὴν· οἷόν ἐστι τὸ μὴ ὅτι τοῖς δι'
 ἀγάπην τι πεποιηκάσιν, ἐνταῦθα γὰρ ἐπιφέρεται ὁ ἢ
 σύνδεσμος, ἢ συμπληρωματικὸν μὲν ἐστὶ μερικῆς ἐννοίας, οὐκ
 ἐντελοῦς δὲ κατὰ τὴν λέξιν, καὶ μετὰ τοῦτο ὡσαύ-
 τως ἐπάγεται σύνδεσμός τις, καὶ δέχεται τὴν ἄνω δευτέ-
 ραν, οἷόν ἐστι τὰ ἀναστάσεως ἡμέρα· ὥδε γὰρ τὸ ἐστὶν
 ἔξωθεν ὑπακούεται, καὶ σύνδεσμον ἔχει ἐπαγόμενον, ἢ
 τὴν ἐννοίαν ἔτι ἐπηρμένην ἔχει καὶ ὅσον οὐκ ἤδη προ- 10
 κόψουσιν, καὶ διαδεξομένην, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἢ τὴν
 ἐνυπόκριτον, ἢ τὴν ὑποστιγμὴν καὶ καλεῖται ἀνυπόκριτος,
 οἷόν ἐστι τὸ ἐπὶ τὰ ὄρη καὶ τοὺς βουνούς, ἐφ' ὧν ἐθυ-
 σίαζες, ἢ ἡθους τινός ἐστιν ἀπομιμητικὸν σφοδρότητός
 τινος ἢ ἄλλου τινός καὶ καλεῖται ἐνυπόκριτος, οἷόν ἐστι 15
 τὸ, τοῦτο ἐγκαλεῖς θεῶ, ἢ τὴν ἀποδοχὴν τὴν ἐννοίας
 ἐπιστάσαν σημαίνει, καὶ καλεῖται ὑποστιγμὴ, οἷόν ἐστι
 τὸ, ταῦτα ἐπειδὴ μείζονος ἔδειτο τοῦ βοηθήματος, μεί-
 ζονος καὶ τυγχάνει. 24

C a p. XVIII.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΤΗΣ ΛΕΞΕΩΣ ΠΑΘΩΝ. 1

20

Τὰ τῆς λέξεως πάθη ἢ ἀπὸ πλεονασμοῦ γίνονται, ἢ
 ἀπὸ ἐνδείας· καὶ ἀπὸ μὲν πλεονασμοῦ εἰσιν εἶδη ἑννέα,
 πρόσθεσις, ἀναδίπλωσις, ἔκτασις, ἐπέκτασις, διαίρεσις,

24 Greg. Or. εἰς τὰ Θεοφ. p. 620. A. — Sequitur caput;
 Περὶ τρόπων ποιητικῶν, quod cum simili tractatu in cod. Vat.
 1405, ita consentit, ut Rhacendytæ variam lectionem ad illum
 retulerim. [vide Vol. VII.] Med. 3. caput περὶ τῶν ὀκτὼ στιγμῶν
 post caput περὶ τρόπων ποιητικῶν posuit.

1 a Med. 3. abest hoc caput.

παρένθεις, διπλασιασμός, παρέμπτωσις, προσχηματισμός· τῆς δὲ ἐνδείας πάλιν εἶδη ἐννέα ἀντικείμενα τούτοις, ἤγουν ἀφαίρεσις, ἄρσις, συστολή, συγκοπή, συναίρεσις, ἔλλειψις, παράλειψις, ἐκθλιψις, ἀποκοπή.

δ Πρόσθεις² τοῖνον ἐστὶ πρόσθιχη κατ' ἀρχὴν συλλαβῆς ἢ στοιχείου· συλλαβῆς μὲν, οἷον στάφισ ἄσταφισ, στάχυς ἄσταχυς· στοιχείου δὲ, οἷον οὖρος θοῦρος, ἄμα θαμὰ, ἄμμος ὑψάμμος· καὶ τὰ τοιαῦτα.

Ἐφαίρεισις ἐστὶν ἀποβολὴ κατ' ἀρχὴν συλλαβῆς ἢ στοιχείου· συλλαβῆς μὲν, οἷον ἐκείνος κείνος, ἐθέλω θέλω· στοιχείου δὲ οἷον φθισάνη θισάνη, γαῖα αἶα, λείβω εἴβω.

Ἀναδιπλωσις ἐστὶ πρώτης συλλαβῆς διὰ τῶν αὐτῶν συμφώνων συλλαβὴν ποιούντων ἐπάλληλος ἐκφορά· οἷον κλυθι κέκλυθι, κάμωσι κεκάμωσι, δάπτουσι δαρδάπτουσι, δέρεκετο δεδέρεκετο.

Ἄρσις ἐστὶν ἀποβολὴ κατ' ἀρχὴν τῆς ἀναδιπλουμένης συλλαβῆς· οἷον βεβλήσθαι βλήσθαι, βεβλημένος βλήμενος, δεδεγμένος δέγμενος.

20 Ἐκτασις ἐστὶν, ὅταν τὰ συστελλόμενα δίχρονα ἐκταθῇ, ὡς τὸ Ἄρες, Ἄρες, ἢ ὅταν τὰ φύσει βραχέα εἰς τὰ φύσει μακρὰ ἀντίστοιχα μεταστῇ· οἷον φυσίζοος φυσίζωος, Διόνυσος Διώνυσος, τιθέμενος τιθήμενος.

Συστολή ἐστὶν ἢ τὰ ἀντικείμενα ποιοῦσα ἔγουν τὰ ἐκτεινόμενα δίχρονα συστελλουσα, οἷον ὑμῖν ὕμιν, ἢ τὰ φύσει βραχέα μεταβάλλουσα, οἷον φυσίζωος φυσίζοος, ἀργῆτα ἀργέτα, ξηρὸν ξερὸν.

Ἐπέκτασις ἐστὶ πλεονασμός συλλαβῆς ἐντὸς τῆς πρώτης καὶ τελευταίας συλλαβῆς· ἢ φωνήεντος ποιοῦντος 30 συλλαβὴν, καὶ συλλαβῆς μὲν, οἷον ἔτυμον ἐτήτυμον, ἐδὴ ἐδωδὴ, ἀτηρὸς ἀταρτηρὸς· φωνήεντος δὲ, οἷον γέννα γενεὰ, ἀδελφὸς ἀδελφιδός, πύλων πιέλων.

² Ven. πρόθεις.

Συγκοπή ἐστὶν ἀποβολὴ συλλαβῆς ἐντὸς τῆς πρώτης καὶ τελευταίας συλλαβῆς, ἥ φωνήεντος ποιούντος συλλαβὴν· συλλαβῆς μὲν, οἷον ὁμόπατρος ὁπάτρος, ὁμότριχας ὄτριχας· φωνήεντος δέ, οἷον φέρετε φέρτε, τί ποτε τίπτε, πατέρος πατρός. 5

Διαίρεσις ἐστὶ συλλαβῆς δίφθογγον ἐχούσης ἀνά-
λυσιν ἢ διάλυσιν εἰς δύο συλλαβάς, οἷον παῖς παῖς.

Συναίρεσις ἐστὶν ἡ τὸ ἐναντίον ποιούσα.

Παρένθεσις ἐστὶ προσθήκη φωνήεντος ἐντὸς τῆς πρώτης καὶ τελευταίας συλλαβῆς, οὐ ποιούντος συλλαβὴν· οἷον πνέοντες πνειόντες, ξένος ξεῖνος, ἐλήλυθεν ἐλήλουθεν. 10

Ἑλλειψίς ἐστὶν ἀποβολὴ τοῦ αὐτοῦ φωνήεντος, ἐντὸς τῆς πρώτης καὶ τελευταίας συλλαβῆς οὐ ποιούντος συλλαβὴν ἑλλεῖψαι, οἷον ἐταῖρος ἐτάρος, Ἀλκαῖος Ἀλκάος, εἰς Ἀθήνας εἰς Ἀθήνας. 15

Διπλασιασμός ἐστὶ τοῦ αὐτοῦ συμφώνου προσθήκη, ἐντὸς τῆς πρώτης καὶ τελευταίας συλλαβῆς, οὐ ποιούντος συλλαβὴν, οἷον ἔδδισεν ἔδδεισε, τόσον τόσσον, ὅτι ὅττι, νήσιν νήεσιν, ἔνεπε ἔννεπε, ὁπότερος ὁππάτερος.

Παράλειψις ἐστὶν ἑνὸς τῶν αὐτῶν συμφώνων ἐκβολή, ἐντὸς τῆς πρώτης καὶ τελευταίας συλλαβῆς, οὐ ποιούντος συλλαβὴν, οἷον κάλλιον κάλιον, ὤφελles ὕφελes, θᾶττον θᾶτον. 20

Παρέμπτωσις ἐστὶ προσθήκη συμφώνου ἑνὸς, οὐ ποιούντος συλλαβὴν, οἷον λεγόμεθα λεγόμεσθα, ⁵ φερέ- 25
βιος φερέσβιος, πόλις πτόλις, πόλεμος πτόλεμος.

Ἐκθλιψίς ἐστὶν ἀποβολὴ ἑνὸς συμφώνου οὐ ποιούντος συλλαβὴν· οἷον σκηπτρον σκηπτοῦ, σκηπτροῦχος σκηπτοῦχος.

Προσηματισμός ἐστὶ προσθήκη μιᾶς συλλαβῆς κα- 30
τὰ τὸ τέλος, οἷον ὄνειρα ὄνειράτα.

3 Ven. ὤφελes. scr. ὠφελles. 4 Ven. θᾶττον. scr. θᾶ-
τον. 5 Ven. λεγόμεθα. scr. λεγόμεσθα.

Ἀποκοπή ἐστιν ἀφαίρεσις μιᾶς συλλαβῆς ἀπὸ τοῦ τέλους, οἷον δῶμα δῶ, Ἀπόλλωνα Ἀπόλλω, δάκρυον δάκρυ· καὶ αὗται μὲν αἱ ἐννέα συζυγίαι τοῦ πλεονασμοῦ καὶ τῆς ἐνδείας, αἵτινες ὑπὸ τὸ πόσον ἀνάγονται· αἱ δ' ὑπὸ τὸ ποῖον ἀναγόμεναί εἰσιν αὗται· συναλοιφή, μετά-
 5 θεσις, μετάληψις, ἐναλλαγή, μετασχηματισμός, ἀντι-
 θεσις.

Συναλοιφή τοίνυν ἐστὶ δύο συλλαβῶν κατὰ τὰ φωνήεντα ἔνωσις. γίνεται δὲ κατὰ τρόπους ἑπτὰ· ἀπλοῦς
 10 μὲν τρεῖς· κατὰ ἐκθλιψιν, κατὰ κρᾶσιν, κατὰ συναίρε-
 σιν· συνθέτους δὲ τέσσαρας, κατὰ ἐκθλιψιν καὶ κρᾶσιν,
 κατὰ ἐκθλιψιν καὶ συναίρεσιν, κατὰ κρᾶσιν καὶ συναί-
 ρεσιν, κατὰ ἐκθλιψιν καὶ κρᾶσιν καὶ συναίρεσιν. ῥητέον
 δὲ πρῶτον περὶ τῶν ἀπλῶν· κατὰ ἐκθλιψιν μὲν, οἷον
 15 ἐπὶ ἐμὲ ἐπ' ἐμὲ, καὶ ὅταν ἐκθλιβομένου φωνήεντος βρα-
 χέος συνεκθλίβηται καὶ ὁ χρόνος αὐτοῦ· κατὰ κρᾶσιν δὲ,
 οἷον τὰ ἐμὰ τὰμά. καὶ ὅταν φωνήεντος φθειρομένου
 βραχέος ὁ χρόνος αὐτοῦ τῷ γειννῶντι βραχεὶ φωνήεντι
 προσελθὼν ἐκτείνῃ αὐτό· κατὰ συναίρεσιν δὲ, οἷον Νη-
 20 ρήϊδα Νηρηϊδα, καὶ ὅταν τὸ μὲν πλήρες τῆς γραφῆς φυ-
 λάττηται καὶ ἡ δύναμις· ἐνδεῖ δὲ μόνον ἡ τῶν συλλαβῶν
 ποσότης· τοῦτο δὲ γίνεται ἐπὶ μόνου τοῦ ἱ, ὃ καὶ προς-
 γράφεται μὴ ἐκφωνούμενον. ῥητέον δὲ καὶ περὶ τῶν
 συνθέτων, οἷον κατὰ ἐκθλιψιν καὶ κρᾶσιν· οἷον καὶ ἐγώ
 25 καὶ γῶ, τέθλιπται γὰρ τὸ ἱ· κέκραται τοῦ ᾱ καὶ ὁ τοῦ ἱ
 χρόνος εἰς ᾱ μακρόν· κατὰ ἐκθλιψιν καὶ συναίρεσιν, οἷον
 ἐγὼ οἶδα ἐγῶδα· τέθλιπται μὲν γὰρ τὸ ὀ, συνήρηται δὲ
 τὸ ὦ, προσγραφέντος καὶ τοῦ ἱ· κατὰ κρᾶσιν δὲ καὶ
 συναίρεσιν. οἷον ὁ αἰπόλος ὁ ὠπόλος, κέκραται γὰρ τὸ ὀ
 30 καὶ ᾱ εἰς ὠ μέγα. συνήρηται δὲ τὸ ὠ καὶ ἱ· κατὰ ἐκθλι-
 ψιν δὲ καὶ κρᾶσιν καὶ συναίρεσιν, οἷον οἱ αἰπόλοι, 7

6 Ven. αἰπῶλος, ᾠπόλος.

7 Ven. αἰπῶλοι, ὠπῶλοι.

ὠπόλοι· τέθλιπται μὲν γὰρ τὸ *ι* τῆς διαθόγγου, κέκρα-
ται δὲ τὸ *ο* καὶ *ᾱ* εἰς *ω* μέγα, συνήρηται δὲ τῷ *ω* τὸ *ι*·
ἔστι δὲ παρὰ ταῦτα ἕτερον εἶδος, ὅπερ ἰδιαζόντως συνα-
λοιφῇ ὀνομάζεται. γίνεται δὲ ὅταν ἐνουμένων δύο λέξεων
μετὰ τὰ φωνήεντα τὸ τῆς δευτέρας λέξεως φωνῆεν *ε* τυγ- 5
χάνον εἰς *υ* μεταβληθῇ· οἷον τὸ ἔλαιον τοῦλαιον, τὸ ἐρ-
γον τοῦργον, τὸ ἐναντίον τούναντίον, τὸ ἔπος τοῦπος,
καὶ τὰ τοιαῦτα.

Μετάθεσις δὲ ἔστι στοιχείου μετακίνησις ἀπὸ τῆς *x*
ἰδίας τάξεως ἐφ' ἑτέραν τάξιν, οἷον δε.ρ.τὰ δρατὰ, καρ- 10
δία, κραδία, κάρτος κράτος.⁸

Μετάληψις δὲ ἔστι στοιχείου μετακίνησις ἐφ' ἕτερον
στοιχεῖον· οἷον ἀπεδανὸς ἠπηδανὸς, αἰμοπόται αἰμηπό-
ται καὶ τὰ ὅμοια.

Ἐναλλαγὴ οἷον ἔρημος, ἥρεμος.

Μετασχηματισμὸς δὲ, οἷον, παρθένος, παρθενική. 15

Μετατύψεις δὲ, οἷον ἐξ Ἰλίου Ἰλιόθεν.

Ἀντίθεσις, οἷον Διόνυσος Διόνισος.

8 Med. 1. κράτος, κάρτος.

ΑΝΩΝΥΜΟΥ
ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΜΕΡΩΝ ΤΟΥ
ΤΕΛΕΙΟΥ ΛΟΓΟΥ.¹

Ὁ τέλειος ἐγκωμιαστικὸς ῥητορικὸς λόγος σύγκειται
5 ἀπὸ κεφαλαίων ὧν καὶ ὁ Ἀφθόνιος ἐν τοῖς προγυμνάσμα-
σι διδάσκει· ταῦτα γοῦν τηρεῖν τὸν γράφοντα ἀναγκαῖον·
ἔξε δὲ ὁ τοιοῦτος λόγος τὰ τέσσαρα μέρη· προοίμια,
διηγήσεις, ἀγῶνας καὶ ἐπιλόγους. Προοίμια μὲν οὖν καὶ
δύο καὶ τρία ποτὲ θήσεις, ὅτε δηλαδὴ μέγας ὁ ὅλος συν-
10 τεθῇ λόγος· πρὸς γὰρ τὸ σῶμα καὶ ἡ κεφαλὴ ἔσται. ἀρε-
τὴ δὲ προοιμίου τὸ εἰς τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν βά-
πτειν· οἷον τὸ θεολογικὸν ἐκεῖνο. ἔμελλεν ἄρα πολλὰς
ἡμῖν ὑποθέσεις τῶν λόγων αἰεὶ προτιθεῖς ὁ μέγας Βασι-
λειος, ἐφιλοτιμεῖτο γὰρ τοῖς ἑμοῖς λόγοις, ἑαυτὸν νῦν
15 προθήσειν ὑπόθεσιν μεγίστην· ὁρᾷς ὅπως περιέλαβε τὸν
τῆς ὑποθέσεως σκοπὸν, λέγων μονονοῦ τοῦτο, ὥς φίλος
ὦν τῷ μεγάλῳ Βασιλείῳ καὶ ἐπαινετὸν σχὼν ἐκεῖνον ἐν
πολλοῖς νῦν ἀμείβομαι τοῖς ἴσοις, μέγιστον ἄνδρα ἐγκω-
μιάζων, καὶ τὰ ἐξῆς δὲ τοῦ προοιμίου ἀκόλουθα. Ἀλλὰ
20 καὶ προοιμίου δριμύτης, φασὶ, πρότασις, ἔὰν εὐθὺς
περιστᾷ τὸν τοῦ λόγου σκοπὸν, οἷα τὰ θεολογικά· Ἀθα-
νάσιον ἐπαινῶν ἀρετὴν ἐπαινέσαιμι, ἀναστάσεως² ἡμέρα

¹ Cod. Par. MMCMXVIII. Fol. 177. Exstat etiam in codice
Ottobon. 173. cujus specimen dedit Bekkerus Anecd. p. 1081.

² Cod. ἀναστάσιος.

καὶ ἀρχὴ δεξιὰ, Χριστὸς γεννᾶται, δοξάσατε,³ πάλιν Ἰησοῦς ὁ ἐμὸς, καὶ τὰ τοιαῦτα· οὕτω καὶ σὺ ποιεῖ καὶ μὴ πλανῶ πόρρω τῆς ὑποθέσεως καὶ εὐδοκίμησεις· πολ-
λάκις δὲ τινες τῶν νεωτέρων ἀλλὰ καὶ τῶν παλαιῶν οὐκ ἀπ' αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως ποιοῦνται τὴν πρότασιν καὶ 5
τὸ προοίμιον ἀλλ' ἐξωθεν διὰ ἱστορίας τυχὸν ἢ τινος τοιούτου, οἷόν ἐστιν ἐκεῖνο· Ἀρχέλαος, ἦν δὲ ἐκεῖνος ἀνὴρ τοιόσδε, ἐποίησε τότε καὶ τότε ἐπὶ τῷ δεῖνι, ἐγὼ δὲ τότε ποιήσω ἐπὶ σοί. Τὰ τοιαῦτα προοίμια μετέχουσι μὲν γλυ-
κύτητος τὸ διὰ ἱστοριῶδες ἢ μυθῶδες καὶ τὸ ἀφηγηματι- 10
κόν, οὐκ εἰσὶ δὲ δριμέα, ὥς ἐκεῖνα, οὐδὲ τοσοῦτον ἐπαινετά· ὥς τὰ παραδείγματα γὰρ εἰσάγονται, τῶν ἀγώνων δὲ, οὐ τῶν προοιμίων τὰ παραδείγματα· οἶμαι δὲ,⁴ ὥς τὰ τοι-
αῦτα προοίμια παρεισέδυσαν τὴν ἀρχὴν ἐν τοῖς λογογρα-
φήμασιν, ἀπὸ τῶν παρὰ τοῖς παλαιοῖς ῥήτορσι πραγμά- 15
των ἐν τοῖς αὐτῶν λόγοις ἱστορικοῖς, πρὸς τὴν ὑποκει-
μένην μὲν ὑπόθεσιν προαδομένοις, ὅμως διεξευγμένου τοῦ ἐγκωμιαστικοῦ λόγου καὶ ἀπειλημένοις ἰδίᾳ, ὅποια εὐρήσεις ἐν τοῖς τοῦ Προκοπίου Γάζης, τοῦ Χορικίου καὶ λοιπῶν· τὰ γὰρ παρ' ἐκείνων διεξευγμένα ἐνώσαντές 20
τινες, ὥς ἔοικεν, τοῖς ἐγκωμίοις, εἰς προοίμιον ἔταξαν· ἀλλὰ σὺ μᾶλλον ζήλου τὰ ἄνω ῥηθέντα δριμέα προοίμια, τὰ εὐθύς εἰς τὴν ὑπόθεσιν βάπτοντα, καὶ μᾶλλον ἐν τοῖς βασιλικοῖς, οὐ γὰρ πρέπον τὴν βασιλικὴν ἀκοὴν ἐξωτερικοῖς καὶ εἰκαίοις προασχολεῖν· ὅτε μὴδὲ τοῖς ἀναγκαίοις τυχὸν 25
σχοίῃ τις αὐτὴν ὑπακούουσιν. Τηρητέον δὲ καὶ εἰς τέσ-
σαρα μέρη τοῦ προοιμίου μετὰ τῆς προτάσεως κατα-
σκευὴν, ἀξίωσιν καὶ βάσιν· μετὰ τὰ προοίμια αἱ διηγή-
σεις ἐν τοῖς ἐγκωμιαστικοῖς, ἡγουν τὰ περὶ τῶν προγό-
νων καὶ τῆς πατρίδος, καὶ αἱ πράξεις τοῦ ἐγκωμιαζομέ- 30
νου· συνημμένοι δὲ ταῖς διηγήσεσιν οἱ ἀγῶνες, ἡγουν αἱ

3 Cod. δόξατε.

4 Cod. σι.

αυξήσεις τῶν διηγουμένων ἐξαιρέτων, καὶ ἐν τοῖς δικανικοῖς καὶ τοῖς ἄλλοις ἰδίᾳ αἱ διηγήσεις καὶ αἱ ἀγῶνες ἰδίᾳ· ἐξεστι δέ σοι ἐν τοῖς ἐγκωμιαστικοῖς ἀγῶσιν ἐκάστην ἀρετὴν τοῦ ἐπαινουμένου αὖξιν, καὶ διὰ παραδειγμάτων κα-
 5 τὰ σύγκρισιν εἰσαγομένων· ἰδίᾳ δὲ πάλιν πρὸς τῷ τέλει τηρήσεις τὴν καθολικὴν σύγκρισιν.

Οἱ ἐπίλογοι γραφήσονται σοι εὐκτικοί, ὥς οἶδας· πλὴν ἀκμάσουσι δι' ἐνθυμημάτων καὶ γλαφυρότητος, ὥς ἂν ὁ λόγος προκόπῃ καὶ μᾶλλον ἢ παύειν ἐναπολίπη
 10 ταῖς ἀκοαῖς τῶν παρόντων ἀξιόλογόν τι καὶ θαυμαζόμενον· τῷ μήκει δὲ ἀνάλογοι ἔσονται πρὸς τὸ ὅλον τοῦ λόγου μέγεθος βραχεῖς πρὸς βραχὺ, μείζους πρὸς μείζον· τοιοῦτος ὁ τέλειος ἐγκωμιαστικὸς λόγος· γράφαντες δὲ τινα οὐκ ἐγκώμια μὲν, ἐγκωμιαστικά δὲ, καὶ λέγονται τὰ
 15 τοιαῦτα λαλιαί, ὅτε οὐκ ἐκ πατρίδος καὶ προγόνων καὶ τῶν τοιούτων, οὐδὲ ἀπὸ πασῶν τῶν πράξεων ἐπαινεῖς, ἀλλ' ἐκ τινων πράξεων καὶ τούτων σπερματικῶς ποτὲ μὲν τὰ πρόσφατα καὶ ἐνεστώτα ἐκτιθεῖς τοῦ ἐπαινουμένου, ποτὲ δὲ τὰ παροιχόμενά, καὶ ἔμπαλιν αὖ, οἱ τοιοῦτοι δὲ
 20 λόγοι γράφονται, ὅταν ἴσως χρονικὴ ἀτενότης οὐ συγχωρεῖ τὸν ῥήτορα πλατύνεσθαι, τυχὸν δὲ καὶ ἄλλοτε· ποτὲ δὲ ὁ γράφων κρινεῖ· περὶ λαλιᾶς δὲ καὶ τῶν τοιούτων μάθης πλατύτερον ἐν τοῖς τοῦ Μενάνδρου,⁵ ἃ ἐπιγράφονται Μενάνδρου ῥήτορος περὶ τέχνης ῥητορικῆς.⁶
 25 Ἐν τοῖς πανηγυρικοῖς κείσθω σοι πρὸ πάντων εἰς ἀρχέτυπον ὁ μέγας Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, ὁ Νύσσης, ὁ Βασίλειος, ἐν οἷς ὀλίγοις τοιούτοις ἔγραψεν, ὁ Παναθηναϊκὸς λόγος τοῦ Ἀριστείδου, ὁ Θεμίστιος, ὁ Προκόπιος Γάζης, ὁ Χορίκιος, ὁ Ψελλὸς τὰ μάλιστα, καὶ εἴ τις τοι-
 30 οὔτος ἐν τε τοῖς παλαιοῖς καὶ νεωτέροις ἢ καθ' ἡμᾶς·

5 Cod. bis μαινάνδρου. 6 Sequitur in codice: περὶ τοῦ πῶς δεῖ ἀναγινώσκειν ῥήτορας καὶ τοῖς λοιπούς. vide Jos. Rhacend. c. XVI.

ἐν τοῖς συμβουλευτικοῖς ὁ Χρυσόστομος, ὁ μέγας Βασι-
λειος, ὁ Ἀριστείδης, ὁ Ἰσοκράτης, ὁ Δημοσθένης, ὁ Λι-
βάνιος, ὁ Χορίκιος καὶ εἴ τις τοιοῦτος· ὁ μέντοι μέγας
Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, εἰ χρή πρὸς ἀκρίβειαν εἰπεῖν, εἰς
οὐδέν εἶδος τῆς ῥητορικῆς, οὐδὲ εἰς ἰδέαν τινὰ αὐτὴν- 5
εἰσφορος εὐρεθίσεται σοι, ἐὰν ἐπιστατικώτερον τοὺς αὐ-
τοῦ λόγους ἀναγινώσκῃς, ἀλλὰ δὴ καὶ τὰ ἔπη καὶ τοὺς
λάμβους· χρήσιμος ἐν πᾶσι καὶ ὁ σοφώτατος Ψελλός.

Ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς χρήσιμα τὰ γνωματεύματα τῶν
σοφῶν, καὶ τὰ οὕτω καλούμενα ἀποφθέγματα, καὶ τὰ 10
παροιμιώδη, πολλάκις καὶ τὰ μυθικώτερα καὶ γλυκύτερα
καὶ τὰ ἀφελέστερα· χρήσιμά ποτε καὶ αἱ κολλήσεις, οἷον
ἐὰν ἔπος Ὀμηρικὸν ἀποβαλὼν ἢ ἔπους τεμάχιον⁷ προσά-
ψῃς, καὶ χρή μὲν τὸ λογογραφικὸν εἶδος καὶ ἐγκατάσκευον
φρεύγειν ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς, μεταδιώκειν δὲ τὸ ἀφηγη- 15
ματικόν· ἐπαγγελία⁸ γάρ ἐστι καὶ ὁμιλία φίλου πρὸς
φίλον ἢ ἐπιστολή, ἀλλ' οἱ⁹ καὶ ἡμεῖς καὶ νεώτεροι οὐκ
ἐφείσαντο λογοειδεῖς ὅλας ἐπιστολάς συντιθέντες. ἀνάγκη
γοῦν καὶ σέ¹⁰ τούτους παραζηλοῦν, μετρίως γε μὴν· ἢ
μέντοι λέξεις καθαρωτέρας σοι ἔστω καὶ σχήματα οὐδέποτε 20
ἐμπερίβολα. Ἐχεις ἀρχέτυπα εἰς ἐπιστολάς τὸν μέγαν
Γρηγόριον, μάλιστα τὸν μέγαν Βασίλειον, τὸν Νύσσης,
κομψότερον ὄντα καὶ τι νεώτερον, τὸν Συνέσιον μάλι-
στα, τὸν Λιβάνιον τὸν σοφώτατον Ψελλὸν καὶ εἴτις
τοιοῦτος. 25

Τὰ ἡρώα ἐπαινοῦνται μᾶλλον, ἐὰν ὥσι δακτυλικά
καὶ ἀπὸ διαλέκτων ἔχωσι τὴν λέξιν παντοδαπὴν, μάλι-
στα τὴν Ἰωνικὴν. Χρήσιμος ἐν τούτοις καὶ ἡ τῶν φω-
νηέντων σύγκρουσις, ἥγουν ἡ χασμωδία, διὰ τὸ ἐμποιεῖν
ὄγκων τῷ λόγῳ καὶ ἀξίωμα· καὶ ἀπλῶς ἄριστα τὰ Ὀμη- 30

7 Cod. τεμμάχιον. 8 Fort. ἀπαγγελία. 9 Cod. ἡ. 10
Cod. σύ. 11 Sequitur caput περὶ στίχων ἱαμβικῶν, Rhacend.
c. XV

ρικά. Μῦθον οὖν πάντων ἐν τοῖς τοιούτοις ἀρχέτυπον ἔχεις τὸν Ὅμηρον, εἶτα τὸν Ὀππιανὸν καὶ τὸν Περιηγητήν, τὸν Τρυφιδόωρον ἐν τῇ ἀλώσει τῆς Τροίας, τὸν Μουσαῖον καὶ εἰτις τοιοῦτος.

Β ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΝ ΤΟΙΣ ΜΕΛΛΟΥΣΙ ΓΡΑΦΕΙΝ
ΡΗΤΟΡΙΚΩΣ.

Τοῖς ἀναγινώσκουσιν, ὥστε κατορθῶσαι τὸ λογογραφεῖν, τέχνη καὶ ὕλη τὸ σπουδαζόμενον. Τίνα ταῦτα σαφῶς ὡς ἐξὸν καὶ συντόμως διδάξω σέ. Τέχνη ἐστὶ τὸ
 10 μαθεῖν, τί ἐστίν, ἐγκώμιον τυχόν, καὶ ἐκ τίνων κει-
 λαίων συγκροτεῖται, καὶ τί ψόγος, καὶ ἀπὸ τίνων καὶ
 αὐτὸς σύγκειται, ἢ τί ἐστὶ συμβουλευτικὸς λόγος, τί δι-
 κανικὸς, τί πανηγυρικὸς, καὶ τίς ἀξιωματικὸς καὶ ἐπηρε-
 μένος, καὶ τίς ὁ καθαρὸς καὶ σαφὴς καὶ τὰ τοιαῦτα,
 15 περὶ ὧν ἡ ῥητορικὴ κατὰ λεπτόν ἐκδιδάσκει σε· ὕλη δέ
 ἐστὶ τῷ ῥήτορι ἡ χορηγία τῶν ἐννοιῶν, τῶν τε ἄλλων
 καὶ τῶν κατὰ τὰς παραβολὰς καὶ τὰ παραδείγματα, καὶ
 ἡ τῆς παντοδαπῆς λέξεως εὐπορία· δύνασαι γοῦν ἐκ τῶν
 ποιητῶν καὶ τοιούτων ἐρανίζεσθαι καὶ ὕλην μὲν μάλιστα,
 20 ἀλλὰ δὴ καὶ τέχνης πολλὰς ἀφορμάς· ὕλην μὲν ἐννοίαν
 λέγω καὶ λέξεις· ἱστορίαν συλλέγων ἐκ ποιητῶν ἢ συγγρα-
 φέων, καὶ ὅσα φυσικὰ ἐν τούτοις νοήματα καὶ γνωμο-
 λογικὰ καὶ τοιαῦτα, ἐννοίαν συλλέγεις. καὶ γὰρ καὶ ἡ
 ἱστορία χρησιμωτάτη τῷ λογογράφῳ, ἐκ ταύτης ποιου-
 25 μένῃ τὰ παραδείγματα, οἷον ὡς ὁ Ἀχιλλεὺς ἠνδρίσατο,
 ὡς ὁ Ἀλέξανδρος ἐστρατήγησεν, οὕτω καὶ σὺ, βασιλεῦ.
 λέξιν δὲ συνάγεις τὴν ποιητικὴν μὲν οὐ πᾶσαν, οὐ γὰρ
 τὴν πάνυ τραχείαν καὶ τροπικὴν καὶ τολμηροτέραν τοῦ
 δέοντος, ἀλλ' ὅση εὐμουσὸς τε καὶ εὐφραδὴς καὶ ἀκίνδυ-
 30 νος, ἡ δὲ τῶν συγγραφέων τῶν εὐδοκίμων καὶ λοιπῶν
 ῥητόρων λέξις καὶ φράσις σχεδὸν σοι χρήσιμος ἅπασα·

σπούδαζε γοῦν ἐναποτίθῃσθαι κατὰ τὸ ἐγχωροῦν ταύτην
 τῇ σῇ διανοίᾳ, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τέχνης, ὡς εἶπον, μέ-
 ρη πολλὰ συλλέξεις ἐναργῶς ἐκ ποιητῶν καὶ τοιούτων·
 οἷον ἐγκωμιάζει ὅδε τις ποιητὴς ἢ ῥήτωρ, ἢ ψέγειν ἢ
 ἡθοιοποιᾶν ῥητορεύειν προσχοίης τῇ οἰκονομίᾳ τοῦ λόγου 5
 καὶ ταῖς μεθόδοις, καὶ τὸ ἐν τούτοις σοφὸν φιλοκρινή-
 σεις, καὶ ἀνθολογήσεις καὶ ἀποταμιεύσεις τῷ λογισμῷ,
 καὶ ὅλον μὲν τὸν λόγον ἢ τὸ σύγγραμμα ἐκπεραίνων, κα-
 τανοήσεις μάλιστα τὸ τοῦ γράφοντος εὐτεχνον καὶ εὐμέ-
 θodon, καὶ τέχνην, ὡς εἶπυν, ἐντεῦθεν κερδανεῖς· ὕλην 10
 δὲ τὴν κατὰ τε ἔννοιαν καὶ λέξιν θέλων ἀναλαμβάνειν,
 ποιεῖ, καθά σοι νῦν ὑποθήσομαι· ἀναγινώσκων μὴ κατὰ-
 τεμνε τὸν λόγον εἰς πᾶν μικρὰ, καὶ τοῦτ' αὐτὸ κόμμα-
 τα, ἀλλὰ χωρίον ἐκπέραινε καὶ ὑπόθεσιν ὅλην, καὶ πρῶ-
 τον ἀνεξέταζε τὴν ἔννοιαν τοῦ χωρίου, καὶ εἰ μὲν κατὰ τὴν 15
 σὴν ἐστι γνῶσιν etc. eadem quae Rhacend. p. 563. v. 2. habet in
 capite: πῶς δεῖ ἀναγινώσκειν ῥητορικὰς βίβλους usque ad
 verba: σαυτὸν βελτιώσεις τὰς διαμαρτίας ἐπανορθούμε-
 νος· tum pergit: ἐκ ποιητῶν δὲ καὶ ὑἄλλον ἐξ Ὀμήρου
 εἰς φράσιν ἂν ὠφελήθῃς, εἰ μεταβάλλεις τὰ αὐτῶν 20
 καὶ παραφράζεις παραλαμβάνων κατὰ καιρὸν εἰς οἰκίαν
 γραφὴν· Ὀμηρικὸν μὲν ἐκεῖνο τυχὸν τὸ τοῦ Ἀγαμέμνο-
 νος πρὸς τὸν Ἀχιλλέα, μὴ

Κλέπτε νόψ, ἐπεὶ οὐ παρελεύσαι, ¹² οὐδὲ με πείσεις·
 οὕτω μὴ παράκλεπτε με τῷ νῷ, μὴ παρασύλα ῥαδιουρ- 25
 γοῖς ἐπινοίαις, ἐπεὶ οἱ παρελεύση ¹³ οὐδὲ φύγῃς με οὐδὲ
 πείσεις, καὶ τὸ τοῦ Ἀχιλλέως πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα·

— — Ἀναιδεῖην ¹⁴ ἐπειμένε κερδαλεόφρων,

Πῶς τίς τοι πρόφρων ἔπεισι πείθεται, — —

οὕτως ἐνδεδυμένε ἀναίδειαν, ὡς καταστολήν καὶ ἱμάτιον 30
 ἀναβεβλημένε τὸ θράσος, καὶ κέρδη φρονῶν τε καὶ ἐν-

¹² Cod. παρελεύσαι e. — Il. α, 132. ¹³ Cod. παρελεύσης.

¹⁴ Il. α, 149.

θυμούμενε, πῶς τίς τοι φίλα φρονῶν τοῖς σοῖς λόγοις
πεισθήσεται· τὸ τοῦ Ὀππιανοῦ δὲ ἐκεῖνο,

Ἐθνεῖά τοι πόντοιο πολυσπερίας τε φάλαγγας

Παντοίων νεπόδων, πλωτὸν γένος Ἀμφιτρίτης,

8 Ἐξίρειώ γαίης, ἵππατον κράτος Ἀντωνῖνε,

οὕτως· ἔθνη μάχιμα κατ' ἀλλήλων παντοδαπά καὶ πολυσπερεῖς φάλαγγας καὶ πανταχοῦ τοῦ πελάγους ἐκκεχυμένας, νηκτὸν γένος θαλάττιον ἐξείπω σε, μέγιστε Ἀντωνῖνε, κράτος πάσης τῆς γῆς· καὶ τὰ τοιαῦτα ἤρῳα.

10 Ἀλλὰ δὴ καὶ τὰ τῶν τραγικῶν καὶ τὰ λοιπὰ ποιητικώτερον μεταβάλλης καὶ τὸ φράσεως κάλλος διαβλέπων προσοικεοῦν ἔξεις τῇ οἰκειᾷ φράσει ἐκ παραφράσεως πρὸς τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν. Ἀλλὰ φέρε καὶ αὐτοὶ μικρὸν τι συνεισενέγκωμέν σοι καὶ εἰς ἔννοιαν καὶ εἰς φράσιν, ἀλ-

15 λά δὴ καὶ εἰς τέχνην, περὶ διηγήματος ἀναγκαιῶς γραψαντες πλατύτερον· καὶ σαφέστερον, ἐπεὶ τὸ διήγημα πολύχρηστόν ἐστι τοῖς ῥήτορσι καὶ ἀναγκαιότατον ἐν ἔπαινετοῖς, ἐν ψεκτοῖς, ἐν ἐπιστολιμαίοις, ἐν μέτροις καὶ ἐν ἀπάσαις σχεδὸν ὑποθέσεσι λογογραφούμενον, καὶ ἄρα

20 κατορθώσεις τὸ καλῶς διηγείσθαι, μέγα μέρος αὐχήσεις ῥητορικῆς. Ἡ τοῦ διηγήματος γραφὴ τριπλῇ ἐστίν, ἀπλῇ, ἐνδιάσκευος καὶ ἐγκατάσκευος· καὶ ἀπλῇ μὲν ἐστὶν ἢ αὐτὸ μόνον τὸ πρᾶγμα γυμνὸν ἀπαγγέλλουσα, καὶ ὡς φανερόν ξηρόν· ἐνδιάσκευος δὲ ἡ ἐκφραστικὴ καὶ λεπτο-

25 λογοῦσα τὸ καθέκαστον, καὶ εἰς ὅψιν μονοноῦ παράγουσα τὰ πραχθέντα· ἐγκατάσκευος δὲ ἡ τὰς αἰτίας τῶν πραχθέντων ἀποδιδούσα, καὶ τῶν συμπεσόντων ἕκαστον αἰτιολογοῦσα· καὶ ὁ ζωγράφος ἐκάστη τούτων χρήσεται πάντως κατὰ καιρὸν, τῇ μὲν ἀπλῇ ἐν καιρῷ ἀφελείας

30 καὶ ἀληθείας, τῇ δὲ ἐνδιασκεύῃ ἐν ἀγῶσί τε καὶ αὐξήσεσί τῶν προτεθειμένων· δύνασαι δὲ καὶ μὴ γνύνειν μετὰ τῆς ἐνδιασκεύου τὴν ἐγκατάσκευον, ὁπηνίκα καὶ ὑπ' ὅψιν θέλεις ἄγειν τὸ πρᾶγμα καὶ αὖξειν· ἢ δὲ ἀπλῇ τούτοις

ἀσύγ-

ἄσύγκρατος, οὐδὲ ἐξὸν εἶναι τὸ αὐτὸ καὶ ἀπλοῦν ὁμοῦ καὶ ποικίλον· τὸ μέντοι προγυμναστικὸν διήγημα ἀπλοῦν τὰ πολλὰ γράφεσθαι οἱ τεχνικοὶ διορίζονται, ὅμως οὐκ ἀπεικὸς ¹⁵ καὶ ποικίλλεσθαι ποτε τοῦτο καὶ πλατύνεσθαι πρὸς ἄσκησιν φιλοτιμοτέραν ῥητορικῆς· φέρε δὲ ὡς ἐν 5 παραδείγματι παραθήσομέν σοι διήγημα κατὰ τὸ ῥηθὲν τριπλοῦν εἶδος, ἔστω δὲ τοῦτο τὸ κατὰ τὴν μανίαν τοῦ Αἴαντος.

Ἀπλοῦν· Αἴας ἐπὶ τοῖς ὅπλοις παρευδοκιμηθεὶς κατὰ τοῦ λαβόντος ὀργίζεται Ὀδυσσέως, κατὰ τῶν ψηφισαμένων τῶν Ἀτρειδῶν ἄμυναν σκέπτεται· νύκτα ὡς ἐπ' ¹⁰ ἐκείνους ξιφηφόρος χωρεῖ, ἀλλ' Ἀθηναῖα καὶ νοῦν καὶ ὄψιν ἐσκότῳσεν, καὶ ὁ ἥρως εἰσπίπτει τοῖς κτήνεσι, καὶ τὰ μὲν ὡς ἄνδρας κεντᾷ, τὰ δ' ἐλαύνει πρὸς τὴν σκηνὴν, καὶ μετὰ πολλὴν τὴν μάστιγα κτείνει· τέλος τὴν μα- ¹⁵ νίαν ἀνευγκῶν αὐτοχειρίαν ἑαυτοῦ κατεδίκασεν.

Ἐνδιάσκειυον· Αἴας ἐπὶ τοῖς ὅπλοις παρευδοκιμηθεὶς κατὰ τῶν δικασάντων τὴν κρίσιν τοῦ Ἰθακησίου, τῶν Ἀτρειδῶν πίμπραται τὴν καρδίαν θυμῷ, τῷ ἀγριωπῷ μὲν τὴν ἔνδον διάθесιν, καὶ τῇ ἀναιδήσει καὶ τῷ ²⁰ ὑφαίμῳ τοῦ ὀφθαλμοῦ, τῷ τε τοῦ ἄσθματος πυκνῷ καὶ βαρεῖ νυκτὸς ὡς ἐπ' ἐκείνους στρατεύει, τὸ ξίφος ἐν ταῖν χεροῖν, εὐθθηκτον τὸ ξίφος, στίλβον τὸ ξίφος, ἀνταυγάζον πρὸς τὸ σκότιον τῆς νυκτός· τὸ κίνημα πῇ μὲν ἥρεμαῖον δολίως, πῇ δὲ καὶ ἄλλεται θυμικῶς, μακρὸν τὸ ²⁵ βῆμα τοῦ γιγαντιαίου τοῦ ἥρωος, ἀλλὰ παράγει καὶ νοῦν καὶ ὀφθαλμοὺς Ἀθηναῖα, σκότος ἅμα τοῖν βλεφάροιν, τῷ ἐνδομύχῳ τῷ ἐξωτίῳ· εἰσπίπτει τῇ μάνδρᾳ τῆς λείας ὁ νυκτίλοχος, καὶ ὡς ἄνδρας κατατέμνει τὰ ἄλογα, τὸ μὲν κατερράχισε, τὸ δὲ διεκέντησε, τοῦ δὲ τὴν κεφαλὴν τοῦ ³⁰ λοιποῦ σώματος ἐξετίναξεν ἐτέρῳ κατὰ γαστρός τὸ ξίφος ἐμβάπτεται· ἐνταῦθα χροὺνδὸς αἵματος, ἐκείσε σπλάγχνα

15 Cod. ἀπεικὰ καὶ ποικίλλεσθαι.

επεχρυσίνα, ἐπαύλιλα τὰ πτώματα πεπταχῆ, ὡς τῶν
 ἐνι πυθόντων αἵματα πρὸς φεγγ, αἷμα τὸν δαίμον ἐκ-
 ἰσθεν ἢ ἐπαυίς, ὁ λίθος ἐντὸς, οἱ φιλῶντες, κίονες, ἐκπε-
 σι τὸν γάλακτον, ἐξαπαχύντησαν μακρὸν καὶ ὁ ἔρως ἐκ-
 5 ἐπιγῶν τοῦ οἰκίους ξηλός, ἔργον καὶ αἶτος πεπτε.

Ἐγκατάσκειον. Ἀίας ἐπὶ τοῖς ὄπλοις, παρεπδο-
 μῆβις, τὴν κρίσιν Ἀτρεΐδων δεκαζόντων ¹⁶ καὶ αἰτοῦ
 ἐξοργίζεται, μισεῖ τὸν λαζόντα τὸν Ἰθακήσιον, ἀδικούμι-
 νος γὰρ ἅπας κατὰ τοῦ ἀδικούντος φλεγμαίνει θυμῷ· ὁ
 10 σακισφόρος ἄμυναν σκέπτεται, ὅτι καὶ ὀργῆς αἴτη φάρ-
 μακον, τυκτός ἐπ' ἐκείνους ὀπλίζεται, μὴ δεχομένου τὸν
 δόλον φωτός, ἀλλ' Ἀθηναῖ τούτῳ καὶ νοῦν καὶ βλέμμα
 παρήνευκεν, τὸ μὲν τοῦ Ἑλληνικοῦ προνοοῦσα, τὸ δὲ
 φιλοῦσα τὸν τοῦ Λαέρτου, τὸ δὲ μισοῦσα τοῦ τύφου
 15 τὸν Τελαμώνιον. καὶ ὅς οὐκ εἰς τοὺς ἄνδρας ἀλλ' εἰς τοὺς
 ἄρνας ἐξέκλινεν, καὶ νῦξ καὶ μανία τούτῳ προσίστανται,
 καὶ εἰςφθαρεῖς κεραΐζει τὰ ἄλογα, ἐπεὶ μὴ φειδῶ μηδε-
 μία τῷ ἐν ὀργῇ κρατήσαντι· κἂν τὸ δοκεῖν τὸν ἐχθρὸν
 βραχὺ, καὶ ἀνένηψε τῆς παρακοπῆς, δοίσης τοῦτο τῆς
 20 Θεᾶς καὶ τῆς φύσεως εἰς κακὸν μείζον τῷ ἥρωϊ, τὰ μὲν
 γὰρ αἰδούμενος τὸν ὁμόφυλον διὰ τὸ τοῦ δράματος εὐη-
 θες, τὰ δὲ πτοούμενος δίκην ἀντίποινον ἑαυτὸν διεργά-
 ζεται, τῆς ἐπονειδίστου ζωῆς ἢ τοῦ παρ' ἑτέρων φόνου
 τὴν αὐτοχειρίαν βέλτιον θέμενος. Ὅρας τὸ τριπλοῦν εἰ-
 25 δος τοῦ διηγήματος· χρήσῃ γοῦν ἐκάστῳ τούτων πρὸς τὸ
 καλοῦν, ἢ καὶ συλλαμβάνων ἐκ τούτων τὰ πεφυκότεα μι-
 γνυσθαι κερνᾶν ἕξεις κατὰ καιρόν. ¹⁷

16 Cod. h. l. et supra δεκαζόντων. 17 Sequitur in codice:
 "Εἰ μάθε καὶ ταῦτα· παντὶ διηγήματι ἐνυπάρχουσι τὰ λεγόμενα
 περιστάτικα ἔξ — usque ad ὡς ἐν εἰσαγωγῇ, quae invenies in
 commentatione sequente: περὶ τῶν ὀκτῶ μερῶν τοῦ ῥητορικοῦ
 λόγου. c. VII.

Φέρε δὴ καὶ περὶ λέξεως εἰπωμεν, ὡς ἀναγκαιοτάτης καὶ αὐτῆς οὔσης. Λέξιν τῶν νεωτέρων καὶ καθ' ἡμᾶς πολλοὶ ζηλοῦσιν ἐν πᾶσι σχεδὸν διηγηματικοῖς, ἐγκωμιστικοῖς καὶ λοιποῖς τὴν ὀγκηρὰν καὶ ἀδρὰν, ὅποια ἐκείνη ἀναρρίχᾶται καὶ ἀναστέλλεται· καὶ ἀνέστακεν ἐκεῖνος 5 ἀντὶ τοῦ ἀνέστηκε, καὶ ἀποδράσκω ἀντὶ τοῦ ἀποδιδράσκω, καὶ κρυπτάζομαι ἀντὶ τοῦ κρύπτομαι, καὶ ἀφάντωσις ἀντὶ τοῦ ἀφάνις, καὶ λογάριον ἀντὶ τοῦ λογίδριον· καὶ ζυγὰς ἀντὶ τοῦ δυνάς· καὶ τὸ εὐρυχανές ἀντὶ τοῦ πλατὺ, καὶ τὸ φρύκτωρον ἀντὶ τῆς λαμπηδόνης, καὶ τὸ αἰ συρ- 10 μάδες ἀντὶ τοῦ τῶν ἀκτίνων, καὶ τὸ ἀποπάλλονται ἀντὶ τοῦ ἐκπέμπονται, καὶ τὸ διαυλνίζονται καὶ ἀτραπὸς ἔμαρψε καὶ ἐρίγδουπος. τοιαῦτα ὀγκηρὰ, ὅποια πολλὰ ἔχει τις ἐκλέγειν ἐκ ποιητῶν καὶ ῥητόρων καὶ μᾶλλον τῶν νεωτέρων. σὺ δὲ λέξιν ἀγάπησον τὴν ἀρμόζουσαν 15 τῷ προτεθειμένῳ· τὸ τοιοῦτον πρέπον φασὶν οἱ παλαιοὶ τεχνικοὶ ἤτοι φράσιν καὶ λέξιν ἐπιπρέπουσαν τῷ ὑποκειμένῳ· ἐὰν γὰρ περὶ λειμῶνους ὁ λόγος, ἀνθηρῶς ἀπαγγείλῃς καὶ λειοτέρως, οἷον τὰ πέταλα τῶν δένδρων τῷ ζεφύρῳ τρυφᾷ, καὶ ὑποψιθυρίζουσιν ἡρέμα διακινούμε- 20 να· οἱ ὄρνις ἐπορχοῦνται ταῖς κλάδοις, καὶ χορὸν ἐστήσαντο μουσικόν, ᾤδουσι καὶ οἱ τέττιγες καὶ συνηχοῦσιν ὁμοῦ καὶ δένδρα καὶ ὄρνις καὶ τέττιγες. καὶ ἀρμονία μία τούτοις ὑπὸ φθόγγου ¹⁸ πολυμμιγοῦς. καὶ ὁ διηγῆς ἀῆρ ἐκεῖθεν πρῶως ὑποβομβεῖ καὶ πληροῖ τὴν ἀκοὴν μου- 25 σικῆς· ἡ πόα ὑπέστρωται μαλακῇ καὶ χλοάζουσα, κλίνη τις σχέδιος· δυσώπησις ἀφῆς, βλεφάρων τρυφή, ὕδωρ διὰ μέσων ἦκον τῶν φυτῶν κελαρύζει καὶ διψᾷν ὑπομिमνήσκει τὸν βλέποντα ἢ τὸν ἀκούοντα. Ἐὰν περὶ πολέμου ὁ λόγος, τότε ἡ ἀδροτέρα λέξις εὐχρηστος διὰ τὰς 30 ἐκείσε τραχύτητας, καὶ τὴν τῶν δρωμένων ἀνωμαλίαν,

18 Cod. φθόγγου.

οὗν ἐστι τὸ σύρρηξις, τῶν ἐφίππων κατάρρηξις, δοῦπος
 ἄκοντων καὶ πάταγος, βόμβος, κόναβος, σμαραγῇ, οἷστων
 κλαγγή, γῆς καναχή, ἵππων χρεμετισμοὶ καὶ φρυάγματα
 καὶ ἐμβοαὶ μαχητῶν καὶ ἀντεμβοαὶ καὶ σαλπισμοὶ καὶ
 3 ἀλαλαγμοὶ, καὶ βυκάνης ἤχος βροντόεις καὶ χωστρίδες
 καὶ ὀρυκτίδες καὶ πυργοσεῖσται, κριοὶ, καὶ θεμέθλων
 τινακτοὶ καὶ ὀπλιτευόντων πυρρήχη, καὶ ἐξελίξεις πολύ-
 στροφοί. Ἄρης τειχεσιπλήτης καὶ βροτολοιγός, καὶ φρυ-
 γόντων προτροπάδην πτερὰ καὶ διωκόντων ἐπιπετάσμα-
 10 τα καὶ ἐπεγχελεύσεις καὶ ὁμοκλαί· πλὴν καὶ ἐνταῦθα τῶν
 ἀδροτέρων ἢ χρησίς μετρεῖσθω· τοιοῦτον τὸ πρέπον, ὥστε
 καὶ αἰτιῶνται οἱ τεχνικοὶ τὸν εἰπόντα οὕτω· ὁ ποταμὸς
 πολὺς ῥεῖ· οὐδὲ γὰρ ἐτήρησε, φασὶ, τὸ πρέπον, τὸ πο-
 λύρροον τοῦ ποταμοῦ συστείλας διὰ τῆς βραχυλεξίας·
 15 ἔδει γὰρ εἰπεῖν, ὁ ποταμὸς πολὺς σύρεται, ὡς ἂν ἡ μα-
 κροτέρα λέξις τὴν φύσιν τοῦ πράγματος ἐμιμήσατο· ἄλ-
 λά καὶ τῷ σφοδρυνομένῳ καὶ τραχυνομένῳ κατὰ τινος
 τὸ τραχυλεκτηῖν εὐκαιρον, ὡς ὁ Δημοσθένης κατὰ τοῦ
 Αἰσχίνου· γραμματοκύφων καὶ ἱαμβειοφάγος καὶ τριτα-
 20 γωνιστής·¹⁹ καὶ ὁ Θεολόγος κατὰ τοῦ Ἰουλιανοῦ, εἰδω-
 λιανὸς καὶ καυσίταυρος καὶ τὰ λοιπά. Ἐν ἅπασιν τοινῦν
 ἡ φράσις καὶ ἡ λέξις ἔστω πρέπουσα, καὶ ἐν παθητοῖς
 περιπαθῆς, καὶ ἐν πανηγύρει χαρίεσσα, καὶ ἐν τοῖς ἄλ-
 λοις κατάλληλος. Πάλιν τῆς λέξεως ἡ μὲν ἐστι κομπή,
 25 ἡ δὲ φυσική. Κομπή μὲν, οἷον καπηρὸν ἀνεκάγχασε,
 φυσική δὲ τὸ διακεχυμένον ἐγέλασεν· ὁ γέλως γὰρ τὰ
 γυῖα λύει· ὥστε διὰ τοῦ εἰπεῖν διακεχυμένον²⁰ τὴν
 φύσιν τοῦ γέλως ἐδηλώσαμεν, καὶ λοιπὸν φυσική ἐστιν
 ἡ λέξις· πάλιν κομπή μὲν τὸ εἰς ἄνδρας παρήγγειλε, τὸν
 30 παῖδα παρήμειπεν, εἰς οὐδὲν γήρως κατέλυσεν· φυσική
 δὲ τὸ ἀνδρικῶς ἐναχμάζει· ἡ ἀκμή γὰρ κυρία λέξις ἐν-

19 Cod. τρισαγωνιστής. — pro cor. p. 297. Greg. adv. Jul.
 p. 81. D. 20 Cod. διακεχυμένου.

ταῦθα· τὸν παῖδα καὶ τὸν ἀντίπαιδα ὑπερανέβη· κυρία
λέξεις καὶ φυσικὴ ὁ ἀντίπαις, ὅς ἐστιν ὁ δωδεκαετής, καὶ
τὸ ἀνέβη· ἀναβαίνει γάρ τις τὰς ἡλικίας μέχρι τῆς ἀν-
δρικῆς ὡς ἐν κλίμακι· εἶτα καταβαίνει. διὰ τοῦ ὠμογέ-
ροντος μέχρι καὶ τοῦ πεμπέλου καὶ τὰ τοιαῦτα. Χορη- 5
γεῖ μὲν τὴν φυσικὴν καὶ κυρίαν λέξιν ἢ φιλοσοφία μᾶλ-
λον καὶ τὰ ταύτης μαθήματα, τὴν δὲ κομπήν καὶ τρο-
πικὴν ἢ ῥητορικὴν μᾶλλον καὶ οἱ κατ' αὐτὴν γράφοντες·
σὺ γοῦν εὐκαίρως παραλάμβανε καὶ τὸ κομπῶ καὶ τὰ
φυσικά· κρεῖττον δὲ εἰ πλεονάζεις τοῖς φυσικοῖς καὶ κυ- 10
ρίοις, καὶ τοῖς πολλοῖς τὸ ἐναντίον ἀρέσκη. πάλιν ἢ
πλεονάζει ταῖς λέξεσιν ὁ γράφων καὶ ἐπιστοιβάξει πολλὰς
ἐπὶ μιᾷ ἐννοίᾳ, καὶ ἐμφαίνει μὲν τοῦτο πλουτισμὸν
γλώττης· νεώτερον δὲ ἐστὶ καὶ γυμναζομένων μᾶλλον οὐ
γυμνασθέντων καὶ βεβηκότων· ἢ τῇ κυρίᾳ καὶ ἀναγκαίᾳ 15
χρῶμενος λέξει ἀρκεῖται· παράδειγμα τοῦ πρώτου, χαίρω
καὶ γέγηθα, καὶ ἡ καρδία μου διακέχεται, καὶ πολὺς ἐν-
έσταχταί μοι τῆς ἡδονῆς ὃ γάργαλος εἰς ψυχὴν, καὶ πά-
σης αὕτη συνοχῆς ἀπολέλυται· παράδειγμα τοῦ δευτέρου
τὸ γέγηθα μόνον ἢ ἀγάλλομαι ἢ διακέχυμαι καὶ τὰ ὅ- 20
μοια· καλὸν γὰρ τὸ τὴν ἐννοιαν πλεονάζειν ἢ τὴν λέξιν,
σὺ δὲ τὴν μεσότητά ζηλωσον, μήτε πολλὰς ἐπιστοιβάζων,
μήτε πενίαν ἐμφαίνων κατὰ τὴν λέξιν· τότε δὲ μᾶλλον
πλεόναζε, ὅταν ἢ ἐξαπλοῦν ἀναγκάζῃ τὸ πρᾶγμα, καὶ
εἰς ἑκθετον πᾶσιν ἀπαγγέλλειν ἢ αὖξειν ἢ ἐφερμηνεύειν 25
τὸ φθάσαν. ἴσθι ἀσαφές, ὡς ὁ Δημοσθένης ἐποίησεν,
εἰπὼν ἐκνενευρισμένοι, ²¹ καὶ ἐπενεγκῶν εἰς σαφή-
νειαν, καὶ περιηρημένοι χρήματα καὶ συμμά-
χους· ὑπὸ γὰρ τοῦ ἀπορεῖν χρημάτων καὶ συμμάχων
ἐξενευρίσθησαν καὶ ἐξησθένησαν οἱ Ἀθηναῖοι· ἢ ὅταν 30
ἐλλάμπῃ τῷ λεγομένῳ· τότε γὰρ καὶ διὰ πλειόνων λέ-

ξυνω, ἀλλὰ δὴ καὶ πάλιν ἀπαγγέλλεις αὐτό· τὸ γὰρ συν-
 στυλαὶ δια βραχείων οὐ τεχνιῶν. Χρησιμώτατον τοῖς
 γράμμοις καὶ ἡ περιήρασις· ἡ δὲ ἔστιν εἰπὼν ἕκ· Ἡρα-
 κλῆτος· ἀντί τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ τὸ διαποδῶ σε, διὰ στοφ-
 5 γῆς ἄγω σε ἀντί τοῦ ἀγαπῶ σε, καὶ τὸ διαρρῆν λόγος
 ἀντί τοῦ διαλέγεται καὶ τὰ τοιαῦτα· χρήσιμη δὲ τῇ περι-
 γράσει οὐχ ἀπλῶς καὶ ἀλόγως, ἀλλ' ὅτε ᾤτων τὴν κυ-
 ρίαν οὐχ εὐρίσκεις ἴσως, ἢ εὐρίσκων διαγινώσκεις μηδὲν
 σοφὸν ἢ κομψόν ἢ ῥητορικὸν ἔχειν ταύτην· οἷον τὸ πο-
 10 θῶ, ἀγαπῶ, στέργω κοινὰ εἰσιν· ἀντί τούτων κομψεύσῃ
 τῇ φράσει, εἰπὼν πρὸς θυμοῦ τόδε μοί ἐστι· περικαλ-
 λῇ²³ τρέφω τὰ φίλτρα, προσπαθῶς ἔχω πρὸς σε καὶ τὰ
 τοιαῦτα· ὅτε δὲ μὴ τὴν κυρίαν εὐρίσκεις τυχὸν ἐπὶ τῆς
 κοινολογουμένης σέλλας,²³ ὅτι ἐφεστῶρις λέγεται, εἴπης·
 15 ἢ τοῖς τοῦ ἵππου νώτοις ἐποχος ἐκ ξύλου κατ'έδρα, καὶ
 τὸν ἀναβάτην ὀχοῦσα, καὶ ὅστις τὸ δημολογούμενον ὀρ-
 τάριον εἶπεν ἐξ ἐρίου ἐμβάδα, καὶ τὸ βαμβάκιον γῆινον
 ἐριον καὶ σπέρματος ἀνθός ἐριῶδες καὶ τὰ τοιαῦτα.

Ἰαράγγελλμα ῥητορικὸν ἐστὶ τὸ τὰ ταπεινὰ ὑψηλῶς
 20 ἀπαγγέλλειν²⁴ καὶ ἔμπαλιν τὰ ὑψηλὰ ταπεινῶς, οἷον
 εἰν περὶ Θεοῦ μέλλης λέγειν, ὑψηλὴ ἔννοια τοῦτο· ἀπαγ-
 γείλλης οὖν ταύτην διὰ φράσεως καὶ λέξεως ταπεινῆς,
 ἦτοι καθαρᾶς²⁵ καὶ σαφοῦς, τοῦτο γὰρ ἐνταῦθα τὸ
 ταπεινόν, ὡς ὁ Θεολόγος ἐποίησε²⁶· Θεὸς ἦν μὲν αἰεὶ καὶ
 25 ἔστιν καὶ ἔσται· μᾶλλον δὲ τὸ μὲν ἦν καὶ ἔσται τοῦ
 καθ' ἡμᾶς χρόνου τμήματα καὶ τὰ ἐξῆς· ὁρᾶς ὅπως
 καθαρὰ ἐστὶν ἡ φράσις· εἰν δὲ ταπεινοτέρα σοι πρόκει-
 ται ἔννοια, τυχὸν ὅτι γυναικα ὁ βασιλεὺς ἐγνημεν ἐπὶ τῷ
 τεκνοποιῆσαι, ἀπαγγείλλης ὑψηλῶς καὶ σεμνῶς εἰπὼν· πάν-
 30 των ὁ ἀναξ κρατῶν θεοῖς νόμοις δουλεύει καὶ σωφροσύ-

23 Cod. περικαλῇ. 23 Cod. σέλλας. 24 Cod. ἀπαγγέλλειν κ. ε.
 τὰ ταπεινὰ ὑψηλῶς. 25 Cod. καθαρῶς. 26 Or. εἰς τὰ Θεοφ.
 p. 615. C.

νην ἀσπάζεται, καὶ συζυγίαν συναγομένην θεῶ, ὡς καὶ
 διαδόχους γνησίους τῷ κράτει χαρίσεται καὶ τὰ ὅμοια·
 ἐνταῦθα δὲ καὶ ἡ ἀδροτέρα λίξις ἀρμόζει, ἡ μὲν γὰρ
 ὑψηλὴ ἐννοία καὶ βαθυτέρα, ἐὰν ὑψηλῶς ἀπαγγελθῇ, δύς-
 γνωστος ἔσται· ἡ δὲ ταπεινὴ, ἐὰν ταπεινῶς ἐρμηνευθῇ, ⁵
 ἀχρεία· διὰ ταῦτα σπεῦδε ποιεῖν τὸ παράγγελμα. Ἀλ-
 λά καὶ ἡ Ἀττικὴ φράσις σπουδαστία τοῖς ῥήτορσι, διό
 καὶ περὶ ταύτης ἐπὶ σοὶ τινα· ταύτης ἐστὶ καὶ πε-
 ριττολογία καὶ ἔλλειψις· περιττολογία μὲν ὡς τὸ λέγω
 λόγον, τρέχω δρόμον, γράφω γραφήν, καὶ τὸ οἷς ὅτι ¹⁰
 ἀντὶ τοῦ διότι, καὶ ὅτι οὐνεκα τὸ αὐτὸ, καὶ αὖ πάλιν
 καὶ ἐκὼν εἶναι οὐ σιωπήσομαι· τὸ γὰρ εἶναι περισσὸν
 ἐνταῦθα, ὡς καὶ Θουκυδίδης· τὸ μὲν ἐπ' ἐκείνοις εἶναι
 ἄκριτοι ἀποθνήσκουσι, καὶ τὰ τοιαῦτα· ἔλλειψις δὲ τὸ
 ἐς Αἰδου κατέβη καὶ Περσεφόνης, εἰς μυσταγωγῷ ὥρ- ¹⁵
 μησε, καὶ τὸ τρέχειν τὸν περὶ τῆς ψυχῆς, δρόμον δηλο-
 νότι, καὶ κινδυνεύω τὸν περὶ ψυχῆς, κίνδυνον δηλονότι,
 καὶ τὸ θαυμάζω σε σοφίας, τὸ ἔνεκα γὰρ ἐξωθεν, καὶ
 τὸ τοῦ θράσους, τῆς ἀναιδείας, λείπει γὰρ τὸ φεῦ, καὶ
 τὸ ἐν βραχεὶ ἀπαγγεῖλας, λόγῳ δηλαδὴ ἢ καιρῷ, καὶ τὸ ²⁰
 ὁμνύει μὰ τὸν, καὶ παραλιμπάνει τὸ θεὸν ἢ τὸ δεῖνα·
 ἀλλὰ καὶ ἔλλειψις τῶν προθέσεων, ὡς τὸ νύκτα καὶ
 ἡμέραν ἀλγῶ, ἀντὶ τοῦ κατὰ νύκτα καὶ καθ' ἡμέραν,
 καὶ ὧν ἐπάθεν ὀργὴν ἔχει, ἀντὶ τοῦ ὑπὲρ ὧν, καὶ τὸ
 τῆς πατρίδος μετασκηνῶ, ἀντὶ τοῦ ἀπὸ τῆς πατρίδος ²⁵
 τῆς οἰκείας μεταίρω, καὶ ταῦτ' ἄρα ἀντὶ τοῦ διὰ ταῦτα,
 καὶ τὰ τοιαῦτα. Ἀττικὴ καὶ ἡ ἔλλειψις τῶν ἄρθρων,
 ὡς τὸ, θεὸς ἦν μὲν αἰεὶ, ὁ θεὸς γὰρ ἡ κοινὴ λέγει διά-
 λεκτος, καὶ τὸ ἦκεν ἔαρ, χειμῶν ὄψετο, καὶ τὰ τῶν ἐτέ-
 ρων πτώσεων ἄρθρα, ἐνικῶν τε καὶ πληθυντικῶν, ὡς τὸ ³⁰
 ἐξώρμησαν Ἕλληνες κατὰ Τρώων καὶ τὰ τοιαῦτα· καὶ ἡ
 ἔλλειψις τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος, ὡς τὸ, σὺ μὲν λόγιος,
 ἐγὼ δὲ ἀμαθής· ἐξωθεν γὰρ τὸ ὑπάρχεις καὶ τὸ ὑπάρ-

χειν· καὶ τὸ ἀπὸ κοινοῦ λαμβάνειν ῥῆμα ἢ ὄνομα, ὥς
 ἔχει τὸ, σοὶ μὲν περισπούδαστός ἐστιν ὁ πλοῦτος, καὶ
 τοιόςδε καὶ τοιόςδε, καὶ μετὰ πολλὰ, ἐμοὶ δὲ οὐκ ἀσπα-
 στός· τὸ γὰρ πλοῦτος ὄνομα ἐνταῦθα ἀπὸ κοινοῦ
 5 ἤγουν ἐκ τοῦ ἄνωθεν ἐλήφθη, καὶ ὥς ἐκεῖνο, σὲ μὲν ἡ
 πενία μεγάλως λυπεῖ, καὶ τόδε σε καὶ τόδε ποιεῖ, καὶ
 μετὰ πολλὰ, ἐμὲ δὲ οὐδαμῶς· τὸ λυπεῖ γὰρ ὥδε ἀπὸ κοι-
 νοῦ· ἀλλὰ δὴ καὶ τὸ συνεκδοχικὸν ἦτοι τὸ ἐκ τῶν κάτω-
 θεν λαμβανόμενον, καὶ τὸ σοὶ μὲν περισπούδαστος καὶ
 10 τοιόςδε καὶ τοιόςδε, ἐμοὶ δὲ μισητός ὁ πλοῦτος, σὲ μὲν
 μέγαλα ἡ πενία, ἐμὲ δὲ μετρίως λυπεῖ. Ἀλλὰ καὶ τὸ
 φασὶ καὶ εἶπον καὶ φημι ἑλλειπτικόν· πολλάκις καὶ ἀπὸ
 κοινοῦ ἐπὶ τοῖς ἀπαρεμφάτοις ῥήμασιν, ὅποιον τό· φασὶ
 τὸν Ἀχιλλεῖα παρὰ τῆς μητρὸς ἀχθῆναι εἰς παρθενῶνα
 15 τοῦ Ἑλληνικοῦ συγκρινομένου κατὰ τῶν Τρώων, καὶ
 γυναικίους ἐνδύναι ἱματισμοὺς, ὥς λαθεῖν ἐκεῖσε κρυ-
 πτόμενον. Ὀδυσσεῖα δὲ τὴν σκηνὴν ἐλέγξει μεθόδῳ σοφῇ
 δεινῇ, κάκεινον ἐξαχθέντα συγχωρῆσαι τοῖς λοιποῖς εἰς
 τὸν πόλεμον· ἐνταῦθα γὰρ τὸ φασὶν ἄνω τεθὲν ἄπαξ
 20 προσεπενοήθη²⁷ καὶ ἐν τοῖς κάτω καὶ μέχρι τέλους ἀπα-
 ρεμφάτοις· καὶ τοιαῦται μὲν αἱ Ἀττικαὶ περιττότητές τε
 καὶ ἑλλείψεις· πλὴν κρεῖττον ὥς καὶ κομψότερον, εἰ χρῆ-
 ται τις ταῖς ἑλλείψεσιν· ἡ γὰρ ἑλλείψις συντομίας, ἡ δὲ
 συντομία ῥητορικωτέρα. Φέρε δὴ καὶ ἑτέρους ἐκθήσομαι
 25 ἀττικισμοὺς καὶ τοὺς ἐν χρήσει καὶ αὐτοὺς τοῖς ῥήτορ-
 σιν. Ἀττικὸν ἡ ἀντίπτωσις τὸ νυκτὸς καὶ ἡμέρας γίνε-
 ται τόδε· ἀντὶ τοῦ νύκτα καὶ ἡμέραν· καὶ ἕαρ μὲν ἀνθεῖ
 τὰ δένδρα, χειμῶνος δὲ ἀπανθεῖ· καὶ δέον ὄν γενέσθαι
 τόδε, γέγονε τόδε, καὶ τὸ λαμβάνειν τὰ πληθυντικὰ
 30 ἀντὶ ἐνικῶν, ὥς

— — τὸ χρῆμα τῶν νυκτῶν ὅσον²⁸

ἤγουν τῆς νυκτὸς, καὶ τὸ, ἀγαθὸν οἱ λόγοι, φαῦλον αἱ

²⁷ Cod. προσεπονήθη.

²⁸ Aristoph. Nub. 1.

ἀλογίαι, καὶ τὸ λεκτέα καὶ γραπτέα ἀντὶ τοῦ λεκτέον καὶ γραπτέον· καὶ τὸ σὺ μὲν σοφὸς, ἡμεῖς δὲ ἁμαρτεῖς, ἀντὶ τοῦ ἐγὼ, καὶ ἔμπαλιν τὰ ἐνικά· ἀντὶ πληθυντικῶν, ὡς τὸ τὴν πολεμίαν ἔππον ἤλασεν ἀντὶ τοῦ, τῶν πολεμίων ἔππους· πολὺν τὸν αἰχμάλωτον εἰλκυσεν ἀντὶ τοὺς 5 αἰχμαλώτους· καὶ ὁ Δημοσθένης· ²⁹ ἀλλ' ἡμεῖς γε τὸν Παιόνα καὶ Ἰλλυριὸν παρσκευασμένον ἐπὶ πόλεμον καὶ τὰ τοιαῦτα. Ἀττικὸν καὶ τὸ λαμβάνειν ὄνομα εἰς τὴν χώραν τοῦ ἐπιρρήματος· οἶον τό· βαρὺς ἡμῖν ἐπερράγη, τὸ γὰρ βαρέως μᾶλλον ἐπαφείλετο τῇ συντάξει· καὶ 10 ἀκαταγώνιστος μάχεται καὶ ἄτρεπτος πολεμεῖ καὶ τὰ τοιαῦτα. Ἀττικὸν καὶ τὸ ἐπιφέρειν πληθυντικὸν ἐνικῶ ὀνόματι, ὡς Ὅμηρος, ὡς φάσαν ἢ πληθὺς, ³⁰ καὶ ὁ Δημοσθένης· ὁ δῆμος κάθησθε ἐκνενευρισμένοι, ³¹ καὶ τὸ χρῆσθαι τοῖς εὐκτικοῖς ³² ἀντὶ παρρωχημένων, ὡς Θου- 15 κυδίδης τὰς νῆας ἃς καταδύσειαν ἀντὶ τοῦ κατέδυσαν· καὶ ἐπεὶ πολεμήσει ὑπὲρ ἡμῶν ἀντὶ τοῦ ἐπολέμησε· καὶ τὸ ἀρσενικῶς ἐκφέρεσθαι τὰ θηλυκὰ, ὡς Εὐριπίδης· στερῶς ἀνθρώπου φύσις, ³³ καὶ ἀγγελθεῖσά μοι γενναῖος· ³⁴ καὶ Ὅμηρος· κλυτὸς Ἱπποδάμεια, ³⁵ καὶ ἡ 20 θαυμασίος καὶ ἡ ἐξαισίος καὶ ἡ λόγιος, καὶ τὸ λαμβάνειν τὰ συγκριτικὰ ἀντὶ ἀπλῶν, ὡς τὸ, ὁ δεῖνα σοφώτατος τοῦ δεῖνος, ἀντὶ τοῦ σοφώτερος· καὶ τὸ ἀπὸ μέρους λέγειν· ἔφαγον τοῦ ἄρτου, ἐπιον τοῦ οἴνου, καὶ Ἀριστοφάνης· ³⁶ συνετρίβη τῆς κεφαλῆς. Ἀττικὸν καὶ 25 τὸ διὰ τῆς οὗς ἐκφέρειν τὰς εἰς ἑς ληγοῦσας εὐθείας τῶν συγκριτικῶν, οἶον μείζους, χεῖρους, καλλίους, καὶ τὸ δέχεσθαι τὸ παθητικὸν ἀντὶ ἐνεργητικοῦ· τύπτομαι τὸν ³⁷

29 In animo habere videtur Ol. I. p. 15.

30 Il. β.

278. 31 Ol. III. p. 37.

32 Cod. Ἀττικοῖς.

33 Hec.

296. 33 Hec. 592,

35 Il. β. 742.

36 Vesp. 1428.

37 Cod. τοῦ.

δεῖνα ἀντὶ τοῦ τύπτω, καὶ γράφομαι ἀντὶ τοῦ γράφω·
 λεγέσθων, νοεῖσθων ἀντὶ τοῦ λεγέσθωσαν καὶ νοεῖσθω-
 σαν, ³⁸ ἡ γενικὴ τῆς μετοχῆς ἀντὶ προστακτικοῦ· ποιούν-
 των, λεγόντων ἀντὶ τοῦ ποιείτωσαν καὶ λεγέτωσαν·
 5 ἀγωνίζομαι περὶ τοῦ πράγματος κοινόν, ἀγωνίζομαι πρᾶ-
 γμα Ἀττικόν, καὶ Ἀριστοφάνης·

Ἄγγελον ³⁹ ἡμῖν πῶς τὸ πρᾶγμ' ⁴⁰ ἤγωνίσω·

ἀγάλλεται ποιῶν κοινόν, ἀγάλλεται δὲ ποιεῖν Ἀττικόν.
 ἤκουσα ἤκειν τὸν δεῖνα κοινόν, ἤκουσα δὲ ⁴¹ ἤκοντα τὸν
 10 δεῖνα Ἀττικόν, οὐδὲν ἀντὶ τοῦ οὐδαμῶς, καὶ Θουκυδίδης·
 οὐδὲν ἀπανέστησε τοὺς Ἀθηναίους· δεῖον δὲ γενέσθαι
 τόδε, ἐγένετο τόδε. Ἀττικόν καὶ Ἀριστοφάνης, ⁴²

Εἰρημένον δ' αὐταῖς ἀπαντᾶν ἐνθάδε,

Εὐδουσιν.

15 ἀντὶ τοῦ λελεγμένου, προσταγαγμένου, καὶ Θουκυδίδης·
 κυρωθέν οὐδὲν ἐχώρουν ἐπ' οἴκου, ἀντὶ τοῦ κυρωθέντος
 οὐδενός· ἔστι δὲ καὶ τοῦτο τῆς ἄνω ῥηθείσης ἀντιπτώ-
 σεως· ἡ γὰρ αἰτιατικὴ ἐνταῦθα ἀντὶ γενικῆς. Τοσαῦτά
 σοι καὶ περὶ ἀττικισμοῦ· ἔχοι δ' ἂν τοιαῦτα πολλὰ ἀνα-
 20 λέγεσθαι ἀπὸ τοῦ κωμικοῦ Ἀριστοφάνους καὶ τοῦ συγ-
 γραφέως Θουκυδίδου. Τὰ μέντοι χρησιμώτατα, ὡς ὀρεῖς,
 ἐνταῦθα ἐγράφη σοι εἰσαγωγικὸν τοῖς μέλλουσι γράφειν
 ῥητορικῶς τὰ χρεωδέστερα τῶν προγυμνασμάτων· ἐν-
 ταῦθα διδάξομέν σε σαφέστερον, ἤγουν μῦθον ὡς διη-
 25 γηματικὴν ἔχοντα τὴν γραφὴν, ἥτις ἀναγκαιοτάτη παν-
 ταχοῦ τῷ ῥήτορι. καὶ ὡς τὸ πιθανόν καὶ πλασματικόν
 ἐκπαιδεύονται αὐτὸ τὸ διήγημα, ἴθοποιον, ἐκφρασιν,
 ἐγκώμιον καὶ ψόγον, τελευταῖον περὶ ἀνασκευῆς καὶ κα-
 τασκευῆς κεφαλαίου, συμβουλευτικοῦ ἢ ἐγκωμιαστικοῦ καὶ
 30 ἁλλοίου· ἤγουν περὶ ἐπιχειρημάτων, ἐργασιῶν, ἐνθυμη-

38 Cod. νοήσθωσαν et v. 4. ποιήτωσαν. 39 Cod. ἄγγελε. —

Ar. Equ. 611. 40 Cod. πρᾶγμα. 41 Cod. δῆ. 42 Lys. 13.

μάτων καὶ τοιούτων. Ἐγράψαμεν δὲ σοι ἐνταῦθα περὶ
τῆς τοιαύτης ἀκολουθίας τοῦ κεφαλαίου ἀντὶ τῆς προ-
γυμναστικῆς χρείας καὶ τῆς γνώμης· ὥς κεφάλαιον γὰρ
εἰσάγεται καὶ τούτων ἐκάστη, ἑλλιπῇ δὲ τὴν κατασκευὴν
ἔσχεν ἐν τοῖς προγυμνάσμασιν, ἐνταῦθα δὲ ἐντελεστέραν⁵
ταύτην ἐκτιθέαμεν. ἑξακριβωσάμενοι οὖν τὰ ἐνταῦθα
γραφόμενά σοι προγυμνάσματα ἅπαν σχεδὸν κερδανεῖς
τὸ τοῖς λογογραφοῦσι χρήσιμον. καὶ ἐν ἐγκωμιαστικοῖς
δὲ διηγήματα καὶ ποτε καὶ ἐκφράσεις ἢ μιμήσεις ἡθῶν·
ὁμοίως καὶ ἐν ψόγοις ποτὲ τι τοιοῦτον καὶ ἐν ἐπιστολι-¹⁰
μαίοις, ἐν στίχοις καὶ ἐν εἵδει λόγου παντός, καὶ κεφά-
λαιον κατασκευῆς εἴτε ἀνασκευῆς· πρὸ δὲ τῆς διδασκα-
λίας ταύτης τῶν προγυμνασμάτων καθολικά τινα διδάξο-
μέν σε, ἐν παντὶ λόγῳ· ἕξ ἀνάγκης καὶ αὐτὰ εὕρισκόμενα
εἴτε διηγηματικῶ· εἴτε ἐγκωμιαστικῶ, ἢ ὁποῖον δὴ τινι¹⁵
ἐτέρῳ.

ΑΝΩΝΥΜΟΥ
ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΟΚΤΩ ΜΕΡΩΝ ΤΟΥ
ΡΗΤΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ,¹

C a p. I.

Πᾶσα γραφή ἡ ῥητορικὴ, καὶ μείζων καὶ ἐλάττων,
5 ἐκ μερῶν ὁκτὼ συνίσταται, αἵτινά εἰσι ταῦτα· ἐννοια,
λέξις, σχῆμα, μέθοδος, κῶλον, συνθήκη, ἀνάπαυσις καὶ
ῥυθμός. Ἐννοιά ἐστιν ἡ μὲν σοφὴ καὶ ὑψηλὴ, ἡ περὶ
θεοῦ δηλαδὴ, ἡ περὶ φύσεως ἀνθρώπου, ἡ περὶ στοι-
χείων, ἡ τινος τοιούτου· ἡ δὲ σαφὴς καὶ ταπεινὴ, ἡ
10 περὶ πραγμάτων κοινῶν, οἷον περὶ πολέμου, περὶ πανη-
γύρεως καὶ τῶν ὁμοίων, ἡ δὲ μέση τούτων· ταύτην ζή-
λωσον μάλιστα, ἡ κίρνα τὰς σοφὰς μετὰ τῶν σοφῶν
εὐκαίρως, ἃν εὐπορῇς. Λέξις ἡ μὲν σκληρὰ καὶ ἀδρὰ
καὶ ἐπηρμένη· οἷον τὸ ἀναρρίχῳμαι, ἀτραπὸς, σμαραγὴ
15 καὶ τὰ τοιαῦτα· ἡ δὲ λεπτὴ καὶ ταπεινὴ, οἷον τὸ κύριε
ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς· ἡ δὲ μέση τούτων· ταύτην καὶ
ζήλωσον μάλιστα. Σχῆμά ἐστι τὸ μὲν ὀρθὸν καὶ κα-
θαρὸν καὶ σαφές, τὸ δὲ πλάγιον καὶ συνεστραμμένον
καὶ περιβεβλημένον· καὶ ὀρθὸν μὲν ἐστι τὸ ἔχον ῥήματα
20 ἀποδοτικὰ ἐν συντόμοις· οἷον Χριστὸς γεννᾶται, δοξά-
σατε, Χριστὸς ἐξ οὐρανῶν, ἀπαντήσατε, Χριστὸς ἐπὶ

¹ Descripti ex Cod. Par. 2918.

γῆς, ὑψώθητε· ὁρᾶς τὰ ἀποδοτικὰ ῥήματα συντόμως
καὶ εὐθύς ἐπαγόμενα, καὶ ταχὺ πληροῦντα τὴν ἔννοιαν,
καὶ διὰ τοῦτο σαφεῖ ποιοῦντα τὸν λόγον· πλάγιον δὲ
σχῆμα τὸ διὰ γενικῆς ἐκφερόμενον πτώσεως, οἷον φίλου
μοι θανόντος καὶ κρυβέντος τῷ λίθῳ καὶ ὑπὸ χοῦν ἀφα- 5
νισθέντος, αὐτὸς μισῶ καὶ τὸν ἥλιον· καὶ ἀπλῶς πᾶν
σχῆμα· τὸ μὴ ἀπαρτίζον τὸν λόγον καὶ τὴν ἔννοιαν συν-
τόμως, ἀλλὰ ὑποδιαστέλλον ² καὶ ἐκκρεμῶν, πλάγιον καὶ
ἐμπερίβολον ἐστὶ τε καὶ λέγεται· οἷον ἐστι καὶ τὸ, ἐπεὶ
γέγονε τόδε καὶ τόδε, καὶ τόδε καὶ τόδε, ἀποβήσεται τόδε. 10
Ἐν τοίνυν τοῖς πανηγυρικοῖς καὶ χαρίεσι λόγοις χρῶ μάλ-
λον τοῖς ἀπολύτοις καὶ καθαροῖς σχήμασιν, ἐν δὲ τοῖς
ἀγωνιστικοῖς χρῶ πλεῖον τι τοῖς περιβεβλημένοις. Μέ-
θοδός ἐστιν ἡ εἰσαγωγή καὶ ἡ οἰκονομία τῆς ἐννοίας καὶ
ἀπάρτησις, ἡγουν τὸ ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν, ὡς εἶπω 15
σαφέστερον· καὶ τὰ μὲν τῶν κώλων εἰς μακρὰ, ἃ καὶ
λαμπρὰ, τὰ δὲ μικρὰ, ἃ καὶ ὠραῖα· ποῦ ποτε δὲ ἕκαστον
ἀρμόζει, μαθήσῃ κατὰ καιρόν· τέως τοῖς μικροτέροις
χρῶ, σπουδάζονται γὰρ τοῖς πλείοσι τῶν ῥητόρων, ἀλλὰ
καὶ ὡς γοργὰ ταῦτα ῥητορικώτερα· εἰς δὲ τινα καὶ μέσα 20
τῶν τε μικρῶν καὶ τῶν μακρῶν, καὶ μηδὲ ταῦτα ἀποδο-
κίμαζε· συνθήκη ἐστὶν ἐν τῷ λόγῳ ἡ σύνθεσις τῶν λέ-
ξεων· ἡ δὲ καλλίστη σύνθεσις τούτων ἡ μὴ ἔχουσα χα-
σμφδίας ἐστὶ, καὶ ἡ τιθεῖσα τὰς ὀξύτόνους λέξεις εἰς πα-
ροξύτόνους, καὶ τὰς λοιπὰς ἐμμελῶς. Ἀνάπανσις ἐστὶν 25
ἡ κατάληξις τοῦ κώλου, ἔνθα καὶ στίζομεν, καὶ ὀφείλει
καὶ αὕτη ποτὲ μὲν εἶναι μακρὰ, ἡγουν διὰ μακρᾶς συλ-
λαβῆς ἢ γραμματος ἐκφερομένη· ῥυθμός δὲ ἐστὶν ἡ ἀπή-
χσις τοῦ λόγου, εἴτε εὐχχος, εἴτε δύσηχος· γίνεται δὲ ὁ
ῥυθμός ἀπὸ τε τῆς συνθήκης, καὶ τῆς ἀναπαύσεως, περὶ 30
ᾧ ἐγράψαμεν· καὶ εἰ μὲν ἐκεῖναι καλῶς ἔχουσιν, εὐ-

² Cod. ὑποδιαστέλλον.

ρυθμος γίνεται ὁ ῥυθμός, εἰ δὲ οὐ καλῶς ἔχουσιν ἐκείναι, καὶ ὁ ῥυθμός δύσεχος ἀποτελεῖται. Περὶ τῆς εὐκαιροῦ δὲ χρήσεως καὶ ἀκριβεστερας ἐκάστου τῶν ἀνωθεν ἤδη σοι γραφέντων μάθης τελειούμενος τὰ ῥητορικά. τῷ τέως
5 γὰρ ἀρκεῖ τὰ λεχθέντα σοι.

Ἀλλὰ, φίλε, καὶ περὶ αὐτῶν τῶν χρεωδεστέρων προ-
γυμνασμάτων μάθανε.

C a p. II.

Μῦθος ἔστι λόγος ψευδῆς μὲν φύσει, εἰκονίζων δὲ ἀλήθειαν ἥτοι δοκῶν εἶναι πως ἀληθής. Ὁ τοίνυν ῥη-
10 τορικός μῦθος τριπλοῦς ἐστίν, ὁ μὲν λογικός, ὁ δὲ ἡθι-
κός, ὁ δὲ μικτός· καὶ λογικός μὲν, ἐν ᾧ τι ποιῶν ἀνθρω-
πος πλάττεται, λογικὸν γὰρ ζῶον ὁ ἀνθρωπος, καὶ διὰ
τοῦτο καὶ ὁ τοιοῦτος μῦθος λέγεται λογικός· ἡθικός δὲ
ὁ τὸ ἦθος τῶν ἀλόγων ζώων ἀπομιμούμενος, ἀπὸ γὰρ
15 τοῦ ἦθους ἐκείνων λέγεται ἡθικός, οἷον ἐὰν μιμεῖται ¹
τὸ δόλιον τῆς ἀλώπεκος, ἢ τὸ εὐηθές τῶν προβάτων καὶ
τὰ τοιαῦτα· μικτός δὲ ὁ ἐξ ἀμφοτέρων, ἀλόγου καὶ λο-
γικοῦ, οἷον ἐὰν ² ἀνθρωπος καὶ ζῶον ἄλογον διομιλῶν-
ται, ἢ καὶ πράττουσί τι· πᾶν δὲ εἶδος τοιοῦτον ἐν τοῖς
20 Αἰσωπείοις μύθοις εὐρήσεις· ὀφείλει δὲ ἅπας ῥητορικός
μῦθος γράφεσθαι πιθανῶς· ἐὰν γὰρ τὸν κόρακα βορὸν
καὶ ἀρπακτικὸν παραγάγῃς, τὴν δὲ ἀλώπεκα πονηρὰν καὶ
θωπευτικὴν, καὶ τὰ πρόβατα μὲν εὐήθη, τοὺς δὲ λύκους
ἐπιβούλους αὐτοῖς, πιθανὸν τὸν μῦθον ἐποίησας, ἐὰν δὲ
25 τὰναντία γράψῃς, ἀπίθανον· συντελεῖ δὲ τοῖς λογογρα-
φοῦσιν ὁ μῦθος καὶ εἰς γλυκύτητα λόγου· δύνασαι δὲ

¹ Reliqui μιμεῖται, cum in capite sq. ἐὰν c. indic. con-
stanter inveniatur. ² Cod. οἷον ἐανῶς.

καὶ ἀρχαίους μὲν μύθους παραλαμβάνειν ἐν τῷ λόγῳ, πλάττειν δὲ καὶ νέους ἀφ' ἑαυτοῦ· ἀλλὰ καὶ οἱ ποιητικοὶ μῦθοι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον σοι τῷ ῥήτορι χρήσιμοι, ἥγουν τὸν τῆς γλυκύτητος· ὁ δὲ χαρκατῆρ τῆς τοῦ μύθου φράσεως ἔστι διηγηματικός· διήγημα γὰρ ἔστι σχε- 5 δὸν καὶ ὁ μῦθος. Περὶ δὲ διηγήματος καὶ τῆς τοῦτου γραφῆς μάθης εὐθύς.

C a p. III.

ΠΕΡΙ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΣ.

Διήγημά ἐστιν ἔκθεσις καὶ ἀπαγγελία πράξεώς τινος· ἔστι δὲ τὸ μὲν διήγημα δραματικόν, τὸ δὲ ἱστορικόν, τὸ 10 δὲ πολιτικόν· καὶ δρᾶμα μὲν ἔστι τὸ πεπλασμένον, οἷά εἰσι τὰ πλείονα τῶν ποιητῶν, τὰ μυθώδη καὶ τὰ μὴ πεφυκότα ὅλως γενέσθαι, ὅποιον καὶ τὸ τῆς βαφῆς τοῦ ῥόδου, ὅτι ἐκ τοῦ αἵματος τῆς Ἀφροδίτης ποδὸς τρωθέντος ταῖς ἀκάνθαις ἐβάφη τὸ ῥόδον.¹ πῶς γὰρ ἦν 15 δυνατόν, θεῶν αἷμα βλύζειν καὶ σάρκα ἔχειν; ἢ πῶς ἂν ἐξ αἵματος εἰς ἀναπόνιπτον καθάπαξ ἐβάφη; Τοιοῦτόν ἐστι διήγημα, δραματικὸν δηλονότι καὶ πεπλασμένον, καὶ τὸ κατὰ Δάφνην τὸ δένδρον, ὅτι κόρη ἦν καὶ ἐδιώκετο ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἐρασθέντος αὐτῆς, καὶ ἡ γῆ διασχι- 20 σθεῖσα ταύτην ἐδέξατο, καὶ ἀντ' αὐτῆς ἀνέδωκε τὸ φυτὸν τὴν δάφνην· πῶς γὰρ ἂν θεὸς ἡράσθη τῆς ἀνθρώπου; καὶ πῶς ἡ ἄψυχος γῆ τὴν διωκομένην ἠλέησε; καὶ πῶς ἀντ' ἀνθρώπου φυτὸν εὐθύς ἀντέφυσε; ὥστε πεπλασμένα καὶ ψευδῆ ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα. ἱστορικὸν δὲ 25 διήγημα τὸ παλαιὰν καὶ ἀρχαίαν ἔχον διήγησιν, καὶ πε-

¹ Cfr. Aphthon. c. 2. p. 62. Angel. Politian. Miscell. c. XI.

φυκὸς γενέσθαι καὶ μὴ ἀδύνατον, οἷον τὸ κατὰ τὴν ἀρ-
παγὴν τῆς Ἑλένης τὴν παρὰ ² Ἀλεξάνδρου, ὅτι παρα-
πλεύσας εἰς Ἑλλάδα καὶ ἰδὼν ὡραίαν ταύτην ἠράσθη αὐ-
τῆς καὶ ἀντηράσθη παρ' αὐτῆς ὡς ὡραίος, καὶ ἤρπασε
⁵ καὶ ἀπήγαγεν εἰς Τροίαν, καὶ ἐκίνησε τοὺς Ἕλληνας καὶ
τοὺς αὐτῶν βασιλεῖς καθ' αὐτοῦ· ὁρᾷς ὅπως πέφυκε ταῦ-
τα πάντα γενέσθαι. καὶ οὐδὲν τῶν λεχθέντων παρὰ φύ-
σιν ἐστὶ καὶ ἀδύνατον. Πολιτικὸν δὲ ἐστὶ διήγημα,
ὥπερ ³ οἱ ῥήτορες χρῶνται ἐν δικαστηρίοις ἢ καὶ ἐγκω-
¹⁰ μιαστικοῖς λόγοις καὶ τοιούτοις· οἷον ἐὰν τις ῥήτωρ κατη-
γορῶν τινος ὡς κλέπτου διηγεῖται, πῶς καὶ πότε εἰσῆλ-
θεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ τίνα ἀφείλετο πράγματα, ἢ ἐὰν
ἐγκωμιάζει ὁ ῥήτωρ τινὰ καὶ ἐπαινεῖ καὶ διηγεῖται πράξιν
ἢ πράξεις αὐτοῦ. Εὐρίσκονται δὲ ἐν τῷ διηγήματι ἐξ
¹⁵ ἀνάγκης ἐξ ταῦτα τὰ λεγόμενα περιστατικά, πρόσωπον,
πρᾶγμα, χρόνος, τρόπος, τόπος, αἰτία· καὶ πρόσωπον
μὲν ἐστὶν αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ὁ πράξας τόδε τι· πρᾶγμα
δὲ αὐτὸ τὸ ἔργον, τὸ πραχθὲν ὑπ' αὐτοῦ· χρόνος ὁ και-
ρὸς δηλονότι, καθ' ὃν ἐπράχθη τὸ ἔργον, ἢ νύξ, ἢ ἡμέ-
²⁰ ρα, ἢ χειμὼν ἢ ἔαρ· τόπος ἐν ᾧ ἐπράχθη τὸ ἔργον, οἷον
ἀγρὸς ἢ πόλις ἢ ὄρος ἢ πεδιάς· τρόπος ἢ τοιαύδε μετα-
χείρισις ⁴ τοῦ πραχθέντος, οἷον πῶς ἤρπασε τὴν Ἑλένην
ὁ Ἀλέξανδρος, τοιῶσδε καὶ τοιῶσδε, καὶ διὰ μέσων τινῶν
καὶ κρύφα, καὶ εἰς πλοῖον εἰσαγαγὼν ταύτην ἀπέπλευσαν·
²⁵ αἰτία δὲ διηγήματός ἐστι τὸ αἷτιον καὶ ἡ ἀφορμὴ, δι' ἣν
τὸ πραχθὲν ἐπράχθη, οἷον διατί ἤρπασε τὴν Ἑλένην ὁ
Ἀλέξανδρος; ἵνα μίγνυται ταύτῃ, ἐκπληροῖ τοὺς αὐτοῦ
ἔρωτας. Πᾶν δὲ διήγημα γραφόμενον ῥητορικῶς καὶ
ἀξιολόγως ὀφείλει ἔχειν σαφήνειαν καὶ ἀπὸ τῆς ἐννοίας
³⁰ καὶ ἀπὸ τῆς λέξεως, ὡς μῆτε τὰς ἐν αὐτῷ ἐννοίας βα-
θείας

2 Cod. περί.

3 Cod. ὅπερ.

4 Cod. μεταχείρισις.

θείας εἶναι καὶ δυσγνώστους, μήτε τὰς λέξεις καινότερας, ἢ τραχυτέρας· ὀφείλει ἔχειν καὶ μικροκωλίαν καὶ τὴν ἄλλην συντομίαν τὸ τοιοῦτο διήγημα· καὶ σύνδετα τὰ πλείω κῶλα, σχήματα καθαρὰ μᾶλλον καὶ ὀρθὰ, οὐ πλάγια καὶ περιβεβλημένα, ποτὲ δὲ τινα βραχὺν πλαγιασμόν καὶ 5 περιβολὴν μετρίαν, ἵνα μὴ τοῖς ὀρθοῖς καθόλου σχήμασιν ὑπτιάζῃ ὁ λόγος· τοιαύτην εἶναι χρὴ καὶ τὴν τοῦ τύθου γραφὴν, περὶ οὗ προειδιδάχθης· ἀλλὰ καὶ τὰ ἐξ περιστατικῶς τὰ ἐν τῷ διηγήματι ἐμπίπτουσιν πῶς καὶ ἐν τῷ μύθῳ, οἷον· γάρ τι διήγημα καὶ ὁ μῦθος, ὡς εἰ- 10 πομεν.

C a p. IV.

ΠΕΡΙ ΗΘΟΠΟΙΙΑΣ.

Ἡθοποιῖα ἐστὶ μίμησις ἥθους ὑποκειμένου προσώπου· διαφοραὶ δὲ εἰσι τρεῖς· εἰδωλοποιῖα, προσωποποιῖα καὶ ἡθοποιῖα· καὶ ἡθοποιῖα μὲν ἡ γνῶριμον ἔχου- 15 σα πρόσωπον καὶ ζῶν, πλαττομένη δὲ μόνον τὸ ἥθος, ὅθεν καὶ ἡθοποιῖα προσαγορεύεται· οἷον τίνος ἂν εἴπῃ λόγους Ἡρακλῆς, Εὐρυσθέως ἐπιτάσσοντος· ἐνταῦθα ὁ μὲν Ἡρακλῆς ἔγνωσται καὶ ζῶν λαμβάνεται· τούτου δὲ τὸ ἥθος πλαττόμεθα· εἰδωλοποιῖα δὲ ἡ πρόσωπον ἔχουσα 20 γνῶριμον, τεθνεὸς δὲ καὶ τοῦ λέγειν παυσάμενον, οἷον εἴ τις πλάττει τὸν Αἰαντα λέγοντα ἐν Αἰδου, ἰδόντα τὸν Ὀδυσσεῖα ἐκείθεν· ὅθεν καὶ εἰδωλοποιῖα προσαγορεύεται, ἐκ τοῦ ποιῆσθαι ἐν αὐτῇ καὶ πλάττεσθαι εἰδῶλον οἷον ἐλ τοῦ τεθνεῶτος λαλοῦν· προσωποποιῖα δὲ, ὅταν ἅπαντα 30 πλάττηται, καὶ πρόσωπον καὶ ἥθος, ὡς Ἀριστοφάνης ὁ κωμικὸς τὸν πλοῦτον ἐπλασεν ὡς πρόσωπον καὶ ἄνθρωπον λαλοῦντα, καὶ τὴν πενίαν ὁμοίως· πράγματα γὰρ ταῦτα, οὐ πρόσωπα, ὅμως ποιοῦνται καὶ πλάττονται,

Rhetor. III.

38

διὸ καὶ προσωποποιεῖα τὸ τοιοῦτον· τῶν δὲ ἡθοποιῶν
αἱ μὲν εἰσι παθητικαί, αἱ δὲ ἡθικαί, αἱ δὲ μικταί· καὶ
παθητικαὶ μὲν αἱ κατὰ πάντα πάθος ἔχουσαι, οἷον τί-
νας ἂν εἴπῃ λόγους· Ἐκάβη αἰχμαλωτισθεῖσα μετὰ
5 τὴν ἄλωσιν τῆς Τροίας· ἡθικαὶ δὲ αἱ μόνον ἡθος ἐμ-
φαίνουσαι, οἷον τίνες ἂν εἴπῃ λόγους ἡπειρώτης ἀνὴρ
πρῶτος θεασάμενος θάλασσαν· μιμούμεθα γὰρ αὐτοῦ
τὸ ἡθος, ἡγουν τὴν ἐκπληξιν καὶ τὸν θαυμασμόν, οὐ
πάθος δὲ καὶ ὀδύνην καὶ ὀδυρμούς· μικταὶ δὲ ἡθοποιεῖται
10 αἱ ἔχουσαι ὁμοῦ καὶ ἡθος καὶ πάθος, οἷον τίνες ἂν εἴ-
πῃ λόγους¹· Ἀχιλλεὺς ἐπὶ τῷ φίλῳ Πατρόκλῳ ἀναιρε-
θέντι, βουλευόμενος πολεμεῖν πρὸς Τρῶας· ἡθος μὲν
γὰρ ἡ βουλὴ καὶ σκέψις, πάθος δὲ ὁ θάνατος τοῦ φί-
λου. Πᾶσα δὲ ἡθοποιεῖα ἐπιδέχεται τοῖς τρεῖς χρόνους,
15 τὸν ἐνεστῶτα, τὸν παρεληλυθότα καὶ τὸν μέλλοντα· καὶ
ὁ γράφων ὀφείλει μὲν ἄρξασθαι ἀπὸ τοῦ ἐνεστῶτος,
τυχὸν οὕτω· ὃ τί τὸ παρὸν, ὅποιον τὸ βλεπόμενόν μοι,
τίς ἡ συμφορὰ αὕτη· ἀπὸ δὲ τοῦ ἐνεστῶτος χωρήσει εἰς
τὸν παρεληλυθότα, οἷον ἀλλὰ χθὲς καὶ πρῶην οὐχ οὐ-
20 τως εἶχε τὰ καθ' ἡμᾶς· ἐχαίρομεν γὰρ καὶ ἐσχιρτῶμεν
καὶ τότε καὶ τότε χαρμόσυνον εἶχομεν· νῦν δὲ οὐχ οὐ-
τω· δεῖ γὰρ ἐπανελθεῖν πάλιν ἐκ τοῦ παρεληλυθότος εἰς
τὸν ἐνεστῶτα· ὕστερον δὲ τακτεῖν τὸν μέλλοντα καὶ λε-
κτεῖν οὕτω· τί δὲ ἄρα ποιήσομεν; πόθεν παραμυθίαν
25 ἔχομεν; καὶ ὥς τότε καὶ τότε συμβήσεται ἡμῖν, χρὴ δὲ
τὸν γράφοντα τὴν ἡθοποιεῖαν μιμεῖσθαι πρὸς ἀκρίβειαν
τὸ ὑποκείμενον πρόσωπον· καὶ εἰ μὲν ἄγροικόν ἐστι τοῦ-
το καὶ ἄλλως δημοτικόν, ἀφελεστέρως ἐννοίας προσά-
πτειν αὐτῷ, εἰ δὲ ἀρχικόν τὸ πρόσωπον, σιμνοτέρας, εἰ
30 δὲ σοφόν, σοφωτέρας. ὁ δὲ χαρακτήρ τῆς ἡθοποιίας
ὀφείλει σύντομος εἶναι, ὥς ὁ τεχνικὸς λέγει, ἥτοι δι' ἐν-

1 Cod. εἴπῃ ἀλλεὺς. omisso λόγους.

νοιῶν βραχυτέρων συμπληρούμενος, καὶ μὴ εἰς μακρο-
 λογίαν ἐκβαίνων, καὶ κῶλα μικρότερα ἔχων καὶ λέξεις
 ὁμοίας, καὶ ἀπλῶς τὰ τῆς γοργότητος. Ὅφειλει δὲ εἶναι
 καὶ καθαρὸς ὁ χαρακτήρ καὶ ἡ φράσις καὶ μὴ συνδέσμοις
 τὰ πολλὰ χρώμενος μηδὲ πλοκαῖς καὶ περιβολαῖς καὶ πλα- 5
 γίαις συντάξειςιν, ἀλλὰ σχήμασι μᾶλλον τοῖς εὐθυτέροις
 καὶ τάχιον ἀποδιδόμενοις, ὥς εἶναι ἀφοριστικά καὶ κομ-
 ματικά τὰ λεγόμενα. Καὶ τοιαύτη μὲν ἡ κατὰ τέχνην
 ἡθοποιῖα· τινὲς δ' οὐ μόνον συντόμῳ χαρακτήρι ἐν ταύ-
 τη ἐχρήσαντο, ἀλλὰ καὶ πάννυ τι ἐξετάθησαν εἰς ἐπίδει- 10
 ξιν ἀφορῶντες καὶ ἐπιβολῶν εὐπορίαν· ἀλλ' οὐδὲ κατα-
 ρὰν τὴν φράσιν ἐτήρησαν φλεγμαίνοντες τὰ πολλὰ καὶ
 τραχυνόμενοι τῇ λέξει. καὶ τοῦτο δὲ δι' ἐπίδειξιν, ὅμως
 οὐκ ἐμέμφθησαν² τοῖς πολλοῖς διὰ τὸ φιλότιμον τοῦ
 λόγου καὶ πόριμον, ἴσως δὲ καὶ ἡμεῖς ζηλώσομεν τούτους 15
 κατὰ καιρόν.

C a p. V.

ΠΕΡΙ ΕΚΦΡΑΣΕΩΣ.

Ἐκφρασίς ἐστι λόγος κατὰ λεπτόν ἐκτιθεὶς τὸ προ-
 χειρισμένον καὶ εἰς ὀφθαλμοὺς ἄγων ἄντικρυς, καὶ
 καθ' ἓν ἕκαστον τῶν τοῦ προκειμένου ἀπαγγέλλων, καὶ 20
 τὰ μικρὰ καὶ τὰ μείζω διαγράφων. Ἐκφράζονται δὲ
 πρόσωπα ἡγουν ἄνθρωποι, οἷον ὁ Ἀχιλλεύς· ὅτι τὴν
 ἡλικίαν εἶχε τοιάνδε, ὅτι τὴν κεφαλὴν τοιάνδε, τὴν κό-
 μην, τὰς ὀφρῦς, τοὺς ὀφθαλμοὺς, τὴν ῥίνα, τὸν πώ-
 γωνα, τὰς παρειάς, τοιάδε τινὰ, τὸν τράχηλον, τοὺς 25
 ὤμους, τὰς χεῖρας, τὸ στέρνον, τὴν πᾶσαν ὀλομέλειαν
 τοιάνδε· καὶ χρὴ ἐν ταῖς τοιαύταις τῶν προσώπων ἐκ-

² Cod. ἐμέμφησαν.

φράσεσιν ἀπὸ τῶν ἄνω καὶ ἐκ τῆς κεφαλῆς ἄρχεσθαι
 καὶ χωρεῖν διὰ τοῦ προσώπου, εἴτα διὰ τῶν ὑποβεβηκό-
 των μέχρι καὶ τῶν ἱσχυάτων μελῶν καὶ μερῶν. Ἐκφρά-
 ζονται πράγματα, οἷον πανήγυρις, πόλεμος καὶ τὰ τοι-
 5 αῦτα, καὶ χρὴ ἐν τούτοις ἄρχεσθαι ἀπὸ τῶν προηγου-
 μένων καὶ τῶν πρὸ τοῦ πράγματος· οἷον εἰ πόλεμος εἰς
 ἑκφρασιν πρόκειται, λέγειν τὰ πρὸ αὐτοῦ, οἷον τὴν πα-
 ρασκευήν, τὸ συγχύνημα, τὴν ὁδοιορίαν. εἴτα λέγειν τὰ
 ἐν αὐτῷ τῷ πολέμῳ· τὴν παράταξιν, τὴν ἀντιπαράταξιν,
 10 τοὺς ἵππους, τοὺς ἱππίας, τὴν ὀπλenduσίαν, τὰ στιλβοντα
 κράνη, τοὺς ἀλυσιδωτούς¹ θώρακας, τὰς νεοθηγεῖς σπά-
 θας, τὰ δόρατα, τὴν σύρρηξιν, τὰ πτώματα, τὰς κατα-
 τομήσεις, τοὺς ἀκρωτηριασμούς τῶν χειρῶν ἢ τῶν ποδῶν,
 τὰς κατὰ τῶν στέρνων ἢ τῶν σπλάγχνων διαδορατίσεις,
 15 τὰς τῶν αἱμάτων πλημμύρας, τοὺς δρασμούς, τὰς ἐπι-
 διώξεις, τὰς κατασχέσεις καὶ τὰ τοιαῦτα. ἔπειτα λέγειν
 τὰ μετὰ τὸν πόλεμον· ἦτοι τὰς διαρπαγὰς τῶν σκηνῶν
 καὶ τοῦ στρατοπέδου, ἢ τὰς ἀναστατώσεις τῶν πολισμά-
 των, τὰς αἰχμαλωσίας, τὰς λαφυραγωγίας καὶ τὰ τοι-
 20 αῦτα· ἐκφράζονται καιροὶ, οἷον χειμῶν, ἔαρ καὶ τὰ τοι-
 αῦτα, καὶ χρὴ ἐν τούτοις ἄρχεσθαι ἀπὸ τῶν προηγουμέ-
 νων, καὶ διέρχεσθαι διὰ τῶν ἐξῆς πάντων· οἷον ἐπὶ ἔα-
 ρος, ὅτι ὁ χειμέριος μὲν ζόφος ἐδιώχθη, τοῦ ἡλίου ἀνα-
 βαίνοντος ὑψηλότερον· αἰθμάζουσα δὲ ἡ ἡμέρα παντα-
 25 χοῦ, καὶ ὁ οὐρανὸς τοιόσδε, καὶ οἱ ἀστέρες τοιοῖδε· ταῦ-
 τα γὰρ προλεκτέον, εἴτα περὶ τοῦ ἄερος, ὅτι τοιόσδε·
 καὶ μετ' αὐτὸν περὶ τῆς γῆς καὶ τῶν ἐξ αὐτῆς ἀνθέων,
 δένδρων, λειμώνων, ὅλων τῶν πτηνῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν
 τοιούτων· ἔπειτα ρητέον περὶ τῆς θαλάσσης καὶ τῶν ἐν
 30 αὐτῇ, τῶν ἀλίων, τῶν ναυσιπλοούντων καὶ τῶν τοιού-
 των· ἐκφράζονται δὲ τόποι, οἷον λιμὴν ἢ ἀγρός, καὶ

1 Cod. ἀλυσιδωτούς.

χρη ἐν τούτοις ἐκ τῶν περιεχόντων ἔξωθεν ἄρχεσθαι,
 οἷον ἐπὶ τοῦ ἄγρου ἐκ τῆς κατὰ τόπον θέσεως, ἐκ τῆς
 περιγραφῆς αὐτοῦ καὶ τῆς ἐκεῖ τοῦ αἵματος κράσεως· εἴτα
 εἰςχωρεῖν εἰς τὰ ἔνδον, εἴτε δένδρα, εἴτε σκηναί εἰσι καὶ
 οἰκῆσεις· ἢ καὶ τὰ τοιαῦτα ἕτερα ἐκφράζονται, ἄλογα 5
 ζῶα, οἷον ἵππος, βοῦς, αἰτὸς, πέρδιξ, καὶ χρη καὶ ἐπὶ
 τούτων ἄρχεσθαι ἀπὸ τῆς κεφαλῆς· ὡς ἐπὶ τοῦ ἀνθρώ-
 που εἵπομεν, καὶ προχωρεῖν διὰ τῶν ἐξῆς μέχρι καὶ τῶν
 τελευταίων· ἐκφράζονται καὶ φυντά, οἷον ἄμπελος, ἐλαία,
 συκῇ, καὶ χρη καὶ ἐπὶ τούτων ἄρχεσθαι ἀπὸ τῆς κεφα- 10
 λῆς ἡγουν τῆς ῥίζης, αὕτη γὰρ οἰονεὶ κεφαλὴ δένδρου,
 δι' ἧς καὶ τρέφεται καὶ αὖξει· ὅθεν καὶ κατωκάρα λέ-
 γονται βεβλησθαι τὰ δένδρα· καὶ ἀπὸ τῆς ῥίζης προ-
 χωρήσεις διὰ τῶν μεταξὺ μέχρι καὶ εἰς τὴν λεγομένην κο-
 ρυφίην· λέγων ὅταν ² ἐλαίαν τυχὸν ἐκφράξης, ἐρρίζωται 15
 εἰς βάθος καὶ παγίως ὡς μὴ ἀνέμῳ τινάσσεσθαι· μετὰ
 τὴν ῥίζαν ἀναβαίνει φιτρὸς ὄρθιος καὶ ἄδρως, οὐκ εὐ-
 θραστός· στελέχη διαδέχονται τὸν φιτρὸν ἐξ αὐτοῦ σχι-
 ζόμενα καὶ ἀντιδιαίρουμένα· τῶν στελέχων ἐκφύονται
 κλάδοι πυκνοί· ἐν τοῖς κλάδοις λάσιος ἢ φυλλὰς, γλω- 20
 θῆς τὴν χοιρὰν ἢ φυλλὰς, καίτοι γλαυκίζουσα, καὶ ὅτι
 τὰ φύλλα τοιάδε τῷ μήκει· ὁ καρπὸς τῷ μεγέθει τοιός-
 δε, τῷ ποσῷ τοσούδε· ἴσως καὶ εἵποις καὶ τὸ ποιὸν,
 καὶ ὅτι σκιὰ ὑπὸ τῷ δένδρῳ ἀνθρώπῳ μεσημβρίας ἡδίστη
 κατάκλισις καὶ τὰ ὅμοια. Χρὴ δὲ τὸν ἐκφράζοντα τη- 25
 ρεῖν ἐν ἅπασι καὶ τὸ πρέπον οὕτω παρὰ τοῖς ῥήτορσι
 καλούμενον· οἷον ἐὰν λειμῶνα ἐκφράξῃ πρέπουσαν καὶ
 ἀρμόζουσαν τῷ προτεθειμένῳ τὴν λέξιν ἔξει καὶ τὴν φρά-
 σιν· δηλονότι λείαν καὶ ἀνθηρὰν καὶ χαρίεσσαν, καὶ μι-
 μουμένην τὸ κάλλος τῶν φυτῶν, καὶ τὸν ἐπιπνέοντα 30
 τούτοις ἀπαλὸν Ζέφυρον, καὶ τὸ περὶ ταῦτα πρῶτον ἀν-

2 Cod. οὕτως.

τικελαρῦζον ὕδωρ· ἐὰν πόλεμον ἐκφράζη, τραχυτέραν ἐξ-
 ενέγκῃ τὴν λέξιν καὶ τὴν φράσιν, καὶ μιμουμένην τοὺς
 ἐκεῖ δούπους, τὴν σμαραγὴν, τὴν ἐν ταῖς φαρέτραις
 κλαγγὴν τῶν οἰστῶν, τοὺς χρεμετισμοὺς τῶν ἵππων, τὰς
 5 κραυγὰς τῶν πολεμιστῶν, τοὺς παντοδαποὺς ἐξελιγμοὺς,
 καὶ ἀπλῶς τὴν πᾶσαν τραχύτητα τῆς συρροήσεως· οὕτω
 καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἄλλοις ὁ ῥήτωρ τὴν πρέπουσαν καὶ
 προςφυῇ³ τῷ ὑποκειμένῳ λέξιν καὶ φράσιν τηρῶν εὐδο-
 κимήσει· τοῦτο γὰρ ἐστὶν ὅπερ ἄνωθεν εἵπομεν πρέπον.

C a p. VI.

10

ΠΕΡΙ ΕΓΚΩΜΙΟΥ ΚΑΙ ΨΟΓΟΥ.

Ἐγκώμιόν ἐστι λόγος ἐκθετικὸς εἴτουν ἀφηγηματικὸς
 τῶν προσόντων τινὲ καλῶν· ἐγκωμιάζονται δὲ πρόσωπα,
 ὡς Θουκυδίδης ἢ Δημοσθένης· πράγματα, ὡς δικαιοσύ-
 νη ἢ σωφροσύνη· καιροὶ, ὡς ἔαρ ἢ θέρους· τόποι, ὡς λι-
 15 μένες καὶ κῆποι· ἄλλα, ὡς ἵππος ἢ βοῦς, καὶ φυτὰ ὡς
 ἄμπελος ἢ ἐλαία· ἐργάζεται δὲ τὸ ἐγκώμιον τοῖςδε τοῖς
 κεφαλαίοις· προοιμιάσῃ πρῶτον πρὸς τὴν οὕσαν ὑπόθε-
 σιν, οἷον εἰ Δημοσθένην ἐγκωμιάσεις, ἔσται σοι τὸ προ-
 οίμιον τοιοῦτον· ἀποδοτέον τοὺς λόγους τῷ ῥήτορι· ὑπ',
 20 αὐτοῦ γὰρ κοσμηθέντες δικαίως τοῦτον ἀντικοσμήσουσι
 καὶ τὰ τοιαῦτα· ἂν φυτὸν ἐπαινῇς, τυχὸν προοιμιάσῃ
 προσφυῶς τῇ ὑποθέσει οὕτω· τῷ καλλίστῳ τῶν φυτῶν,
 τῇ ἀμπέλῳ, τὸ παρ' ἡμῖν κάλλιστον, τοὺς λόγους, ἀπο-
 δοτέον· δεινὸν γὰρ, ἢ μὲν νέκταρι σχεδὸν καὶ ἀμβροσίᾳ
 25 δεξιοῦται, ἡμεῖς δὲ πρὸς μὲν τὴν τρυφὴν τὸ στόμα πλα-
 τὺ διαστέλλωμεν, πρὸς δὲ τοὺς δικαίους ἐπαινοὺς συγκλεί-
 ωμεν· ταῦτα τὰ προοίμια, ὡς ὀρεῖς, οἰκεῖα ταῖς ὑπο-

³ Cod. προςφυῇ.

θέσειν· εἴτα θήσεις τὸ ἄψυχον γένος τοῦ ἐγκωμιαζομέ-
 νου, ἥγοιεν τὴν χώραν, ὅτι τυχὸν ἐξ Ἑλλάδος, καὶ ἐπαινέ-
 σεις τὴν πατρίδα, ὅτι ἐξ Ἀθηνῶν· μετὰ τοῦτο τὸ ἔμ-
 ψυχον γένος, προγόνους δηλαδὴ πρῶτον, εἴτα πατέρας
 καὶ καθεξῆς ἐκθήσεις εἴτι ἀξιόλογον ἔχει ἐπὶ τῇ γεννή-
 σει¹ αὐτοῦ, ἐνὶ πνικα τυχὸν ἢ προῤῥήσεις τινάς, ἢ ἕτερόν
 τι θαύματος ἄξιον· ἐπὶ τούτοις ἐκδιηγῆσθαι τὴν ἀνατρο-
 φὴν καὶ τὰ κατ' αὐτὴν ἐπιτηδεύματα, καὶ τὰς ἀσκήσεις,
 ἢ λογισμῶ τεχνῶν ἢ πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν, καὶ
 τὴν ἐν ἀτελεῖ ἡλικίας παιδείαν καὶ σύνεσιν· εἴτα ἐπενέγ-
 χης τὸ μέγιστον τῶν ἐγκωμίων κεφάλαιον, τὰς πράξεις
 τοῦ ἐγκωμιαζομένου, ἃς διαιρήσεις εἰς τὰ κατὰ ψυχὴν
 καὶ κατὰ σῶμα καὶ κατὰ τύχην· κατὰ ψυχὴν μὲν φρό-
 νησις, πρᾶξις, ἀνδρεία καὶ τὰ τοιαῦτα· κατὰ δὲ σῶμα
 κάλλος, τάχος δρόμον, ῥωμαλαιοτής· καὶ τὰ τοιαῦτα·¹⁵
 κατὰ τύχην δὲ πλοῦτος, ἀξίωμα φίλων καὶ τὰ τοιαῦτα.
 Ἐκαστα δὲ τῶν ἐξαιρέτων τοῦ ἀνδρὸς συγκρίσεις, εἰ θέ-
 λεις, πρὸς τὰ παρόμοια τῶν ἀρχαίων καὶ ἐπισήμων· ἐπὶ
 πᾶσι δὲ θήσεις ὕστερον τὴν περιεκτικὴν καὶ καθολικὴν
 σύγκρισιν καὶ ἀντιβάλλης τὸν ἐγκωμιαζόμενον, Δημοσθέ-²⁰
 νην τυχὸν ὀλικῶς τῷ Θουκυδίδῃ ὡς ὁμοίῳ ῥήτορι, ἢ τὸν
 Ἕκτορα τῷ Ἀχιλλεῖ, ὁμοίως στρατιώτῃ καὶ στρατηγῷ, ἢ
 βασιλεῖα ἡμέτερον τῷ Δαβιδ, ὡς βασιλεῖ καὶ αὐτῷ, ἢ τῷ
 Μωσεῖ, ἢ τῷ Ἰησοῦ τῷ Ναυῇ ὡς στρατηγοῖς, καὶ τὸν
 πατριάρχην τῷ Ἀαρὼν ὡς ἀρχιερεῖ, ἢ καὶ αὐτῷ τῷ Μω-²⁵
 σεῖ ὡς δημαγωγῷ καὶ παραστάτῃ θεοῦ. Πρὸς παρομοίους
 γὰρ ὀφείλεις ποιεῖσθαι τὴν σύγκρισιν καὶ δεικνύναι τὸν
 ἐγκωμιαζόμενον μείζονα, ὡς ἐπὶ πολὺ κατασκευάζων τού-
 το πιθανῶς καὶ ῥητορικῶς· τελευταῖον πάντων ἐπαγά-
 γης ἐπιλογὸν εὐχῇ μᾶλλον προσήκοντα, λέγων· ζῆς καὶ³⁰
 διαμένους εἰς μακρὸν τηλικούτον καλὸν εἰς κοινὸν ἀν-

¹ Cod. γενήσαι.

θρώποις ὄφελος καὶ τὰ τοιαῦτα· ἴσθι δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι
 οὐ πάντα τὰ ἀναγεγραμμένα τοῦ ἐγκωμίου κεφάλαια
 πάντοτε τιθέμεν ἐν τοῖς λόγοις, ἀλλὰ πολλάκις σιωπῶ-
 μέν τινα, οἷον ἔθνος ἢ πατρίδα, ἐὰν ὥσι δυσγενῇ· ἢ
 5 προγόνους ἢ πατέρας, ἐὰν καὶ αὐτοὶ τῶν ἀσῆμων ὦσιν,
 καίτοι ἕτερον κεφάλαιον παρατρέχομεν, εἰ ἐπαίνων ὕλην
 μὲν χορηγεῖ· πολλάκις δὲ καὶ ἀξιεπαινον πατρίδα καὶ γο-
 νεῖς ἐκόντες παρερχόμεθα καὶ τινα κεφάλαια ἕτερα· ἐρ-
 γαζόμεθα δὲ τὸν λόγον ἀπὸ τῶν πράξεων μόνον τοῦ ἐγ-
 10 κωμιαζομένου, καὶ τούτων σπερματικῶν ταύτην ἢ ἐκείνην
 παραλαμβάνοντες, καὶ τὴν χθὲς ἢ τὴν πέρυσι καὶ ταύ-
 τας οὐ κατὰ τάξιν, ἀλλὰ πρωθυστερούς, εἰ τύχοι, καὶ
 τὰς ἑτέρας παραλιμπάνομεν, καὶ καλεῖται τὸ τοιοῦτον
 παρὰ τοῖς ῥήτορσι λαλιαί, ἡγουν ἐγκωμιαστικὴ προσφῶ-
 15 νησις· τῷ τοιούτῳ δὲ εἶδει τοῦ λόγου χρώμεθα ὥς ἐπι-
 τόμῳ, ὅτε καιρὸς κατεπείγει, ἢ ὁ ἐγκωμιαζόμενος βασι-
 λεὺς ὢν τυχὸν καὶ μακροῖς τοῖς λόγοις τὰς ἀκοὰς μὴ
 προσχολῶν· ἢ καὶ ὅταν αἱ πράξεις τοῦ ἐγκωμιαζομένου
 μεγάλαι καὶ πολλαὶ οὔσαι ἀρκοῦσιν εἰς ἐγκώμιον, καὶ
 20 μὴδὲν ἕτερον θέλουσιν ἐπικόσμημα ἀπὸ πατρίδος ἢ προ-
 γόνων ἢ τοιούτου τινός· ἢ δὲ γραφὴ τοῦ ἐγκωμίου ὀφεί-
 λει καθαρωτέρα εἶναι καὶ ἀνθηροτέρα· πανήγυρις γάρ
 ἐστι, καὶ μὴ τραχυλεξίαις χρῆσθαι, καὶ ἀδρύνεσθαι ὑπερ-
 μέτρως ὥς ἐν κατηγορίᾳ· καὶ σχήματα δὲ οὐχ ἔξει ἐμ-
 25 περίβολα καὶ σπνεστραμμένα, εἰ μὴ σπανίως ἴσως ποτέ·
 ἐναγώνια γὰρ καὶ ταῦτα καὶ δικανικά, οὐ πανηγυρικά
 καὶ χαρίεντα.

Ἀντίθετον δὲ ἐστὶ τῷ ἐγκωμίῳ ὁ ψόγος, ἐργάζεται
 δὲ τοῖς αὐτοῖς τῷ ἐγκωμίῳ κεφαλαίοις πρὸς τὸ ἐναντίον·
 30 ὥς γὰρ ἐκεῖ ἐπαινεῖς ἀπὸ πατρίδος, ἀπὸ γεννητόρων,
 ἀπὸ τῶν πράξεων, ἀπὸ τῶν λοιπῶν· ἐνταῦθα ψέγεις ² ἀπὸ

2 Cod. λέγεις.

τῶν αὐτῶν. καὶ συγκρίνων τὸν ψεγόμενον δεικνύεις μείζονα εἰς κακίαν τοῦ πρὸς ὃν συγκρίνεται, καὶ τὸν ἐπίλογον ὡς ἂν σχηματίζεις· ἀφαντωθεῖη λέγων τοσούτον κακὸν, καὶ μὴδὲ ὄνομα αὐτοῦ παραμένει. ἐνταῦθα δὲ ἐν τῷ ψόγῳ καὶ ἡ τραχυλεξία πολλάκις χρήσιμος, διὰ τὸ ὁργὴν τινα ὑποφαίνειν τὸν γράφοντα, καὶ οὐχ ὁποῖαν ἐν τοῖς δικανικοῖς.

C a p. VII.

ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΣΚΕΤΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ἈΝΑΣΚΕΤΗΣ,
 ΗΓΟΥΝ ΠΕΡΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΩΝ, ΕΡΓΑΣΙΩΝ, ΕΝ-
 ΘΥΜΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΟΙΟΤΤΩΝ. ¹

10

Διδάξομέν σε κατὰ τὸ ἐγγωροῦν καὶ περὶ κατασκευῆς κεφαλαίου· παραλαμβάνομεν ² δὲ τοῦτο ἐνταῦθα ἀντὶ τῆς προγυμναστικῆς χρείας καὶ γνώμης· ὡς κεφάλαιον γὰρ ἐκεῖναι μελετῶνται, πλήν τῆς ἐκείνων κατασκευῆς τελειότερα ἢ τοῦ ἐνταῦθα κεφαλαίου. Κεφάλαιον δὲ ἐστὶν ³ ἐν συμβουλῇ τυχὸν πρὸς τινα καὶ παραινεῖσι τοῦτο, ὅτι καλὸν ἢ παρθενία· τὸ τοιοῦτον κεφάλαιον λέγεται, κατασκευάζεται δὲ, ὅτι καλὸν ἢ παρθενία δηλαδὴ, ἐξ ἐπιχειρημάτων εὐρισκομένων ἐκ τῶν ἐξ περιστατικῶν, προσώπου, πράγματος, χρόνου, τόπου, τρόπου καὶ αἰτίας, περὶ ὧν ἐδιδάχθης καὶ ἐν τῷ διηγήματι· οἷον λέγων σὺ ⁴ πρὸς τὸν ἀκούοντα τῆς συμβουλῆς σου, ὅτι καλὸν ἢ παρθενία, ἐπενέγκης ἐπιχείρημα. ἐκ τοῦ πράγματος τυχὸν πρῶτον, ὅτι θεῖον τὸ χρῆμα τοῦτο καὶ σεμνόν,

¹ Idem caput sine hoc titulo exstat in Cod. Med. Plut. 58.

² ubi in Josephi Rhacendytæ Synopsin Rhetoricæ inseritur post cap. XII περὶ ἑνθυμῶν, loco parum commodo. Descripsi ex Med. qui ad finem partem adjectam habet, quæ abest a Paris. ³ Par. παραλαμβάνεται. ⁴ Par. τινός. ⁵ Par. σου.

καὶ αὐτοῖς φύσει καὶ ἀγγέλοις καθομοιοῦν, καὶ οὐ τῶν
 χαμαὶ συρομένων καὶ γεγερῶν. Ἐκ τοῦ προσώπου ἐπιχει-
 ρημα, ὅταν ἴαν ὁ δεχόμενος τὴν συμβουλὴν τῶν τῷ θεῷ
 καθιερωμένων ἴσως εἴη, ὅτι ἀρμόζει σοι τῷ ἱερῷ τὸ ἱερὸν
 5 χρῆμα, τῷ τοῖς ἀγνοῖς πλησιάζοντι τὸ ἀγνόν, τῷ ἐπαγ-
 γελλομένῳ βίον θεοφιλῇ ἢ οὐράνος ἀρετῇ. Ἀπὸ τοῦ
 τόπου ἐπιχειρῆμα, ὅτι ἐν ναῷ θεοῦ ἀναστρέφῃ, καὶ ἐν
 τῷ πανάγῳ θυσιαστηρίῳ, ἢ καὶ ἐν πόλει, ἀρχῇθεν ἐκ
 προγόνων ἐπιμεληθείσῃ σωφροσύνης. Ἀπὸ τοῦ χρόνου,
 10 ὅτι κατὰ τὴν νῦν ἡμέραν σπουδαστέα ἢ τοιαύτη ἀρετῇ
 μᾶλλον τοῖς νουν ἔχουσιν, ὅτε διὰ τὰς τῶν πολλῶν ἀσελ-
 γείας θεὸς ἐξοργίζεται καὶ ἀπειλεῖται τὰ πάνδεινα, ἃν
 μή τις ὅλως εὐρήσει σωφρονοῦντας καὶ τὰ αὐτῷ φίλα
 μεταδιώκοντας. Ἀπὸ τοῦ τρόπου, οἷον τινι τρόπῳ καὶ
 15 οἰκονομικῇ κατορθώσεως τὴν ἀρετὴν ταύτην, τὴν παρθε-
 νίαν, ἴαν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπαγάγῃ τῶν ὡραίων προσώ-
 πων, τῶν τῆς πορνείας ὑπεκκανμάτων, ἴαν τὴν ἀκοήν
 τῶν ἀκολάστων ἀκουσμάτων, ἴαν τὴν γεῦσιν τῆς τρο-
 φῆς τῆς ὑποφλεγούσης τὴν φύσιν, ἴαν καὶ τὸν νοῦν
 20 πρὸ πάντων αὐτῶν τῶν τῆς ἀμαρτίας ἐνθυμήσεων.
 Ἀπὸ αἰτίας ἐπιχειρῆμα, οἷον δι' ἣν αἰτίαν μετέρχεσθαι
 δεόν τὴν παρθενίαν; διὰ τὸ μέλλειν γὰρ διὰ ταύτης
 καὶ ἐκεῖ σώζεσθαι τῆς κολάσεως, καὶ ἐνταῦθα βίον ἀτύρ-
 βαστον ζῆν, καὶ ἔξω τῶν τῆς συζυγίας πολυφροντισμά-
 25 των, ἢ τῶν τῆς πορνείας μiasμάτων. Εἴτα κατασκευά-
 ζεις τὸν λόγον καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου· ἤγουν καὶ ἐκ τῆς
 ἀκολασίας· ἐναντίον γὰρ αὕτη τῇ παρθενίᾳ· καὶ λέγεις
 οὕτως· ἐπεὶ καὶ ἡ ἀκολασία κακὸν καὶ ὀλέθριον, καὶ
 κόλασιν ἡμῖν ἐκεῖ προξενοῦν, πάντως ἢ ἀντικαθισταμένη
 30 ταύτῃ παρθενίᾳ καλόν, ἐπεὶ καὶ σωτήριον· αὐξήσεις τὸν
 λόγον καὶ καθεξῆς καὶ ἀπὸ ἐργασίας, ἥτοι παραβολῆς, ἥτις
 ἐκλαμβάνεται ἐκ τῶν παρ' ἡμῖν καθ' ἡμέραν γινομένων,
 οἷον γηπονιῶν ἢ ἀλευτικῶν, ἢ ἐξ ὀρνέων, ἢ ἀπὸ φυτῶν,

ἡ ὑλῶν σιδήρου, καὶ ἀπὸ τοιούτων. Ποιήσεις γοῦν πα-
 ραβολὴν ἐν τῷ περὶ παρθενίας λόγῳ, ἀπὸ ὕλης τυχόν
 τοιαύτης· ὅτι ὥσπερ ὁ χρυσὸς ἀνεπίδεκτος ὦν ἰοῦ στίλ-
 βει πάντοτε, καὶ οὐδὲ μειοῦται ἢ δαπανᾶται, ὁ δὲ σί-
 δηρος τῷ ἰῶ καὶ ἀμαυροῦται καὶ διαβιβρώσκεται, οὕτω 5
 καὶ ὁ παρθενεύων μὲν αἰεὶ φαιδρὸς καὶ σῶμα καὶ ψυχὴν
 ἀδαπάνητος, ὁ δὲ ἀκόλαστος καὶ πόρνος τοῦναντίον ἄ-
 παν, καὶ εὐθύς ἐπενέγκῃς τὰ λεγόμενα ἐνθυμήματα,
 ἅτινα καὶ κατὰ σύγκρισιν τινα τὴν πρὸς τὸ παραβληθὲν
 ἐκφέρονται· οὕτω δηλονότι. καὶ μὴν καὶ ὁ σιδηρος, κἂν 10
 ἀμαυρωθῇ κἂν δαπανηθῇ, οὐδὲν πρᾶγμα, φθαρτὴ γὰρ
 καὶ τῶν κατὰ σῶμα φερομένων ἡ ὕλη· ψυχὴν δὲ ἀν-
 θρώπου, χρῆμα θεῖον καὶ ἀθάνατον, ἀμαυρωθῆναι τῇ
 ἁμαρτίᾳ παγγάλεπον· καὶ χρυσὸς μὲν στίλβων καὶ ἀνί-
 ωτος περιδερόεσις ἢ στεφανίσκοις ἀνθρωπίνοις ἐφήρμο- 15
 σεν, ἀνθρώπος δὲ στίλβων τῇ παρθενίᾳ τὴν ἄνω καλ-
 λωπίσει ἐκκλησίαν τῶν πρωτοτόκων. Αὐξήσεις τὸ κε-
 φάλαιον ἐφεξῆς καὶ ἐξ ἑτέρας ἐργασίας τῆς ἀπὸ παρα-
 δείγματος, ἥπερ λαμβάνεται ἀπὸ τῶν ἀνέκαθεν πρα-
 χθέντων ἀνθρώποις, καὶ οὐκ ἀπὸ τῶν σήμερον, ὥς ἡ 20
 παραβολή. οἷον ὅρα καὶ τὸν Ἰωσήφ ἀκολασίαν φυγόντα,
 καὶ τοὺς παρανόμους ἔρωτας τῆς δεσποίνης ἐγκρατευσά-
 μενον, καὶ μεγάλων ἐκ θεοῦ τυχόντα τῶν ἀμοιβῶν, καὶ
 βασιλείας ἐνταῦθά τε καὶ ἐκεῖ. Ἀκολουθῶς οὖν εὐθύς
 τῷ παραδείγματι ἐπιφέρεις πάλιν τὰ ἐνθυμήματα κατὰ 25
 σύγκρισιν τινα τὴν πρὸς τὸ παράδειγμα τεθέντα, οὕτω
 δηλαδὴ. Εἰ τοίνυν Ἰωσήφ οὐπω νόμον ὁρῶν τεθειμέ-
 νον περὶ σωφροσύνης ἐσωφρόνησε, σὺ ὁ μετὰ νόμον, ὁ
 μετὰ τὰς κυριακὰς ἐντολὰς οὐ σωφρονήσεις; ἐὰν ἐκεῖνος
 μὴ καθιερώμενος τῷ θεῷ ὁσίως διεβίω, σὺ ὁ καθοσιώ- 30
 μενος ἀλογήσεις; ἂν ἐκεῖνος καὶ ἐλκόμενος εἰς τὴν ἡδο-
 νὴν ἀπεπήδησε, σὺ οὐκ ἂν αἰδесθῇς, ἐκὼν σεαυτὸν
 ἐπιρρίπτων τῷ δεινῷ; Τὰ μετὰ τὸ πρῶτον δὲ ἐνθυμήμα

ἐπαγόμεια, ὡς ὅφ' ἔστιν ἐνταῦθα, ἐπεστυγνίσματα λεγόμενα. Ἔχουσ ἐπιχείρησιν καὶ μαρτυρίας παλαιῶν οὕτω παλαιότη-
 τας, ἵσταν ῥήσεις παλαιῶν καὶ γυναικῶν τῶν κατ' ἡμᾶς,
 ἥ καὶ τῶν ἑξῆς, ἐπισηγορεύουσιν τῆς παρθενίας, ἥ
 5 τινος ἑτέρου κεφαλαίου προσηγορευμένου σοι· τῇ τοιαύτῃ
 τοῦ λόγον ἀγωγῇ χρᾶσθαι δύνασαι καὶ ἐν πάσῃ ἐτέρᾳ
 λογογραφίᾳ πρὸς τὸ καλοῦν, ⁵ καὶ ἐγκωμίῳ, οἷον ὁ βα-
 σιλεὺς τυχὸν ἐγκωμιαζόμενος παρθενίᾳ· Ὡδὼν εἰς τὸν
 τόπον τοῦτον τὸν περὶ παρθενίας εἰπὼς ἐκ τοῦ προσώ-
 10 που ἐπιχείρημα· ὡς θαῦμα, βασιλεὺς σωφρονεῖ καὶ παρ-
 θενεὺν, δεσπότης πάντων, ὑπὸ χεῖρα πᾶσαν ἔχων ἀφορ-
 μὴν ἡδονῆς, καὶ ταῖς ὕλαις τῆς τροφῆς περιρρέόμενος
 πάντοθεν, ὅμως ἐγκρατεύεται. Ἀπὸ τοῦ τόπου· ἐν τοῖς
 βασιλείοις διάγων ἢ ἐν πόλει ἢ ἐν χώρᾳ, ὅπου γυναικωνί-
 15 τιδες ὅλαι καὶ κάλλη ἀμήχανα καὶ πολλὰ τῆς ἡδονῆς
 ὑπικαύματα. Ἀπὸ αἰτίας, ἵνα θεῶ ἐξομοιωθῶ, ⁶ ὥσπερ
 κατὰ τὸ ἀρχικόν, οὕτω καὶ κατ' αὐτὸ τὸ ἀπαθὲς καὶ
 φιλόανθρωπον. ὁμοίως δὲ καὶ ἐκ τῶν λοιπῶν περιστά-
 τικῶν ἐπιχειρήσεις· εἴτα ἐπενέγκης παραβολὴν οἰκείαν τῷ
 20 πράγματι καὶ τὰ ὑπ' αὐτὴν ἐνθυμήματα· εἴτα παρὰ-
 δειγμα καὶ τὰ μετ' αὐτὸ ἐνθυμήματα αὐτὸν συγκρίνων
 τὸν βασιλέα τῷ παραδειγματιζομένῳ σοι σωφρονεῖ, καὶ
 δεικνὺς ὑπερβάλλοντα, εἰ ἐγγωρεῖ.

Μαθὲ ⁷ δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι οὐκ ἔχουσι ταῦτα τάξιν
 25 ὠρισμένην, οὐδὲ πρῶτον μὲν τὸ ἐκ τοῦ προσώπου τυχόν
 ἐπιχείρημα, δεύτερον δὲ τὸ ἐκ τοῦ τόπου, ἢ τινος ἑτέρου,
 ἀλλ' ὡς διακρίνει ὁ γράφων, οὕτω καὶ τίθεται. Ἀλλ'
 οὐδὲ ἅπαντα τίθενται ἐξ ἀνάγκης, ἀλλὰ ποτε καὶ τινα,

5 Similiter dicit infra p. 605. v. 8. ὅπου δὲ καλεῖ. 6 Par. ἐξομοιοῦται, ὡς κατὰ γε τὸ ἀρχ. 7 Par. Ἐμαθες μὲν οὖν μετὰ τῶν ἄλλων τὰ ἐπιχειρήματα, τίνα τε καὶ ὅπως γράφονται· μάθι δὲ καὶ τοῦτο.

ὅσα δηλαδὴ εὐρίσκονται, καὶ ὅσα δοκιμάζει ὁ γράφων.
 Ὀφείλεις μὲν οὖν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀπὸ τῶν ἀσθενεστέρων
 ἐπιχειρημάτων ἐπὶ τὰ ἰσχυρότερα προχωρεῖν, ὡς ἂν ἀ-
 κμάζοι⁸ ὁ λόγος, τῶν δὲ γε μετὰ τὰ ἐπιχειρήματα, ἡ-
 γουν τοῦ ἐναντίου τῆς παραβολῆς καὶ τῶν λοιπῶν τάξις 5
 ἔστω σοι αὕτη, ἣν καὶ ὑπετυπώσαμεν· δύνασαι δὲ καὶ
 μιᾷ χρῆσθαι παραβολῇ καὶ πλείοσι, καὶ ἐνὶ ἐνθυμήμα-
 τι⁹ καὶ πλείοσιν, ὅπου δὲ καλεῖ, καὶ μιᾷ μαρτυρίᾳ πα-
 λαιῶν καὶ πλείοσιν, ἀλλ' οὐδὲ πᾶσι τοῖς τοιούτοις ἀπα-
 ραιτήτως εἰς τὴν τοῦ κεφαλαίου χρήσῃ κατασκευήν· ἔστι 10
 δὲ ὅτε καὶ τούτων τι παραλείψεις, ὡς ἄρα διακρινεῖς·
 ὅμως τὸ γινώσκεις γε πᾶσαν ὕλην καὶ εὐπορεῖν παντα-
 χόθεν ἀναγκαῖον νενομίκαμεν· ἡ ἀγωγή δὲ αὕτη τοῦ
 λόγου, ἢ ἐπὶ τῇ τοῦ κεφαλαίου κατασκευῇ¹⁰ ἀρμόζειν
 φανεῖσα καὶ ἐπὶ τῷ ἐπαίνῳ, ἀρμόσει αὕτη καὶ ἐπὶ κεφα- 15
 λαίου ἀνασκευῇ, καὶ ἐπὶ ψόγῳ· ἀπὸ τῶν αὐτῶν γὰρ περι-
 στατικῶν ἐπιχειρήσεις, ἀνατρέπων¹¹ ἢ αὖξων ἐν τῷ ψέ-
 γειν τὸ κακόν, καὶ ἀπὸ τῶν λοιπῶν τόπων τῶν ἐκτε-
 θέντων σοι.¹²

Ἔτι μαθὲ καὶ ταῦτα· παντὶ διηγήματι ἐνυπάρχουσι 20
 τὰ λεγόμενα ἕξ περιστατικά, τὸ πρᾶξαν δηλαδὴ πρόσω-
 πον, τὸ πραχθὲν πράγμα, χρόνος καθ' ὃν, τόπος ἐν ᾧ,
 τρόπος ὅπως, αἰτία δι' ἣν, οἶον ἐν τῷ τοῦ Αἴαντος διη-
 γήματι πρόσωπον τὸ πρᾶξαν ὁ Αἴας, πραχθὲν πράγμα
 κείσθω τέως ὁ φόνος τῶν ἀλόγων, χρόνος ἡ νύξ, τόπος 25
 ἡ ἑπαιλῖς, ἡ ὁ ναύσταθμος, ἔνθα τὸ Ἑλληνικὸν στρα-
 τόπεδον· τρόπος ἡ ξιφηφορία. λέγεται δὲ καὶ ὄργανον,

8 Par. ἀκμάζῃ. 9 Par. παραδείγματι. 10 Par. ἐπὶ
 τῇ κατασκ. τοῦ κεφαλαίου ἀρμόδιος καὶ ἐπὶ ἀνασκευῇ κεφαλαίου
 καὶ ἐπὶ ψόγῳ. 11 Par. ἀνατρέπων ἢ ψέγων καὶ αὖξων. 12
 Finitur h. l. fragmentum codicis Par. qui ea, quae sequuntur,
 in praecedentibus commentationi suae inseruit.

τὸ ξίφος, αἰτία, ἡ ἄμυνα τῶν ἀδικησάντων· τοῖς τοιοῦ-
 τοις περιστατικοῖς παρέπονται ὕλαι, οἷον τῷ Αἴαντι τὸ
 μεγαλόσωμον, τὸ ἀνδρεῖον, τὸ σακισφόρον, τῇ νυκτὶ ἡ
 σελήνῃ, οἱ ἀστέρες, τῷ τόπῳ τῆς ἐπαύλεως τὸ στενὸν,
 5 τὸ συγκεκλισμένον, καὶ τοῖς ἄλλοις τὰ ἑοικότα. Ἐκ δὲ
 τῶν τοιούτων περιστατικῶν καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς ὕλῶν
 χορηγοῦνται τοῖς γράφουσι τὰ οὕτω ταχέως καλούμενα
 παρὰ τῶν πολλῶν ἐνθυμήματα, καὶ πρόσχες τοῖς λεγο-
 μένοις καὶ μίμησαι· μέγας ὁ Αἴας καὶ ἀπέκτεινε πρόβα-
 10 τα καὶ βόας, τὴν λείαν τῶν Ἑλλήνων. Τὰ ἐνθυμήματα
 οὕτως· ὁ ἡρώϊκος, ὁ πελώριος, κατὰ τῶν ταιλαιπύρων
 κτηνῶν καὶ τῶν καματηρῶν βοῶν, λέων ὡς πρὸς μύρμη-
 κας, ὡς πρὸς κώνωπας, καὶ εἴτις που φύσις χθαμαλω-
 τέρα· ξιφηφόρος κατὰ τῶν ἀόπλων ἐκ φύσεως, κατὰ τῶν
 15 ἀπαλάμνων ὁ τὴν χεῖρα βριθὺς μάχαιραν ὀξύνει· δυσγε-
 νῶς κατὰ τῶν τετραπόδων ὡς μάγειρος· καὶ τὸ δῆπου
 λεχθὲν, εἰς οὗτος μυριάδας προβάτων οὐ δέδοικεν, δευ-
 τέραν ἐληῦσατο ταύτην λείαν πανώλεθρον· ὦ καινῆς
 μάχης κατὰ τῶν βοσκημάτων ἀνδρὸς καὶ τούτου σακε-
 20 σφόδρου καὶ ἥρωος, καὶ ἐπιβουλὴ καὶ νυκτομαχία, ὡς
 κατ' ἐχθρῶν γενικῶν· καὶ πάλιν ὅτι τὰ κτήνη φονεύων
 ἐνόμιζε τοὺς βασιλεῖς κτείνειν καὶ τὸν Ὀδυσσεά, καὶ τινα
 τυχὸν ἀγέλαρχην κριὸν εἰς τὸν κρατοῦντα παρεφαντά-
 ζετο· τῆς μανίας, τοῦ γέλωτος, καὶ τὸ κέρας εἰς κόρυ-
 25 θα καὶ λόφον τὴν ἵππουριν, καὶ τὸν τραγικὸν ¹³ πώγω-
 να, καὶ ὡς αὐτὸν διεκέντει, ὑπὸ προβάτῳ τὸν φρονέα
 διέφυγεν Ἰθακήσιος, ὡς ὕστερον ἐν τῷ σπηλαίῳ τὸν
 Κίκλωπα, ὅσα δὲ καὶ ὑπ' ἀρνακίδι κλαπεῖς λύκος οὗτος
 σπαράκτης ¹⁴ τοὺς ποιμένας παρέδραμε, καὶ πάλιν ὅτι
 30 ἐν ἐπαύλει ὁ ἥρωος καὶ κατασφάττει τὰ τετράποδα, ἔστε-

13 Med. τὴν τραγικὴν. scr. τὸν τραγικόν.
 vocat hanc vocem Schneiderus in lex.

14 In dubium

νοχώρει ¹⁵ μάνδρα τὸν μέγαν, τὸν γιγαντόσωμον, ὃν σὺκ
ἐχώρει πεδία τὰ Τρωϊκὰ κατὰ τῶν ἐχθρῶν ἀπανταχοῦ
διαλλόμενον· ὁ προβατεὼν εἶχε τὸν ὀπλίτην, οὐ τὸ στρα-
τόπεδον, τὰ μὴ φόνον ἐργαζόμενα τὸν ἀνδροφόνον
ἐχθροῖς· καινὸς βοηλάτης ὁ ἱππηλάτης, καινὸς προβατο- ⁵
κόμος ἀνθρωποκόμος καὶ στρατηγὸς, καὶ ἡ καλαῦροψ ¹⁶
ξένη μετὰ χεῖρας τούτῳ, ὅτι καὶ σιδηρὰ καὶ τῶν ζώων
πατάκτρια, καὶ λωβητὴς λύκος ὁ ἄνθρωπος, εἰς εὐή-
θειαν τῶν κτεινομένων ἐξεπεπτῶκει, καὶ ἀρνοκτασία τού-
τῳ παίζεται ὡς ἀνδροκτασία· Ἄρει θύματα ταῦτα ἢ ¹⁰
μανιάσι καὶ Ἑριννῦσι καὶ βακχευτικοῖς τισι δαίμοσι·
πάλιν ὅτι νύξ καὶ σελήνη, καὶ ἡ Ἄρτεμις ἐφ' ὑψηλοῦ
θεατῆς τῆς ὁργῆς Ἀθηνᾶς, καὶ τῆς δραματουργίας τῆς
ἐν πάθει τραγικῷ κωμικῆς, καὶ τοῦ παντὸς καταγέλω-
τος, καὶ ἀπήγγειλε τῷ γεννήτορι τὴν καινοτομίαν τῆς ¹⁵
ἀδελφῆς, καὶ μυκτὴρ ἐκ θεῶν κατὰ τοῦ ὑψαύχενος καὶ
περιφρονητοῦ τοῦ αὐτῶν ἀξιώματος. Πάλιν ἐνθύμημα
ἀπὸ τῆς μανίας καὶ τοῦ παρεπομένου προσώπου τοῦ
Ὀδυσσεύος· κατὰ παράδειγμα. Μανία ποτὲ καὶ τῶν ἐξ
Ἰθάκης ἐν κτήνεσιν, ἀλλὰ σκηνικὴ διεπλάττετο, καὶ βοῦς ²⁰
καὶ ἵππος ἐξεύγνυντο, τὰ ἀσύζευκτα, καὶ ἄροτῆρ ὁ σει-
ραφόρος παρελαμβάνετο. Αἴαντι μανία κατὰ τῶν τε-
τραπόδων, ἀλλ' ἐναργῆς, καὶ τὸ ἄλογον ὡς ἔλλογον πα-
ρεβλέπετο. Τοσαῦτά σοι πρὸς ὑπόδειγμα, πλὴν ῥητορι-
κά· ἂν δὲ καὶ δύνασαι καὶ βούλει καὶ φιλοσοφήσεις ἐν ²⁵
τοῖς τοιούτοις, καὶ φυσικεύσῃ, καὶ ὅπως ἐρῷ· οἶσθα τὴν
ὑπόθεσιν, ὡς ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ τῶν Ἀτρειδῶν θυμοῦται ὁ
Αἴας, καὶ ἐκ τοῦ θυμοῦ μαίνεται· ἐρεῖς γοῦν ἐμφιλοσό-
φως· ἀδικοῦσιν οἱ βασιλεῖς τὸν γενναῖον, καὶ πατοῦσι
θέμιν τὴν βασιλειὸν ἀρετὴν, καὶ πρὸς ἐταίρους καλὸν, ³⁰
πρὸς ὑπηκόους ἐξάρχοντα· καὶ τὰ τῆς δικαιοσύνης ζυγὰ

15 Med. ἐσπενοχώρου.

16 Med. καλάβροψ.

παραπραταγνύουσι, καὶ τὴν ἰσονομίαν καὶ τὸ διανεμητι-
 κὸν τοῦ ἐπιπρεποῦς, καὶ οὐκ ἐν ἰσότητι τηροῦσι τὰ τά-
 λαντα τοῦ δωρήματος τοῦ λαβόντος ὅπλα τὰ ἀνδρικά
 μὴ ἐπικληροῦντες τῷ ἀνδρικῷ, ἀλλ' ἀνίστη τῷ κοῦφῳ
 5 μέρι τῆς ἀνδρίας τοῦ Ὀδυσσεύς, τὴν ὀγκηρὰν πλάστιγ-
 γα τοῦ δωρήματος προσεπιρρέποντες· ἐντεῦθεν τῷ ἀδι-
 κουμένῳ θυμὸς, καὶ ζέσις αἵματος τοῦ περικαρδίου, καὶ
 τοῦ ὑποστερνίου λέβητος καχλασμὸς, καὶ εἰς ἀντιλύπησιν
 τῶν παροξυνόντων ἐκκίνησις, καὶ ἐκ τῆς τοῦ αἵματος
 10 ἀναζέσεως λαβροτέρα ἐσχόλωσις καὶ ἀναδρομὴ πρὸς τὴν
 κεφαλὴν· λεπτότερον γὰρ τὸ θερμότερον, τὸ λεπτότερον
 δὲ κουφότερον, τὸ δὲ κουφότερον ῥᾶον ἀνέδραμε, καὶ
 τῶν ἐγκεφάλου κοιλῶν πλήρωσις καὶ δακνηρὸν τὸ χολῶ-
 δις, καὶ κεντῇ τὸν ἐγκέφαλον, ὡς εὐπαθῆ, καὶ τὰς παρ'
 15 ἑκάτερον μῆνιγγας, καὶ τὸ λογιστικὸν τῷ Τελαμωνίῳ πα-
 ρατιτρώσκειται, καὶ παραδιωρεῖ τοὺς ἄρνας ὡς ἄνδρας,
 καὶ τούτοις ἐπιπηδᾷ λυσσωδέστερον, παραγούσης μάλι-
 στα τὸν νοῦν καὶ τῆς θεᾶς Ἀθηνᾶς· ἔχει τις καὶ ἐν τῇ
 περὶ τῆς θεᾶς καθιεῖς φιλοσοφεῖν, ὅμως ἡμεῖς παρεῷ-
 20 μεν, ἀρκοῦντα πρὸς ὑπόδειγμα τὰ λεχθέντα νομιζόντες·
 τυχὸν τοῦ δέοντος καὶ πλατύτερον τὸν τύπον διὰ τοῦτον
 τοῦ διηγήματος ἔχεις μεθέλκειν. καὶ εἰς ἐγκώμια καὶ ψό-
 γους καὶ τοιαῦτα, ἐν οἷς καὶ τὰ ἐξ ¹⁷ τῶν περιστατικῶν
 ἐπιχειρήματα χρήσιμα, καὶ ἀπὸ τῶν παραβολῶν καὶ τῶν
 25 παραδειγμάτων καὶ τῶν ὁμοίων ἐργασίας καὶ αὐξήσεις,
 καὶ τὰ ἐξῆς ἐνθυμήματα, περὶ ὧν ὡς τελειότερως ¹⁸
 προσβαινόντά σε τοῖς ῥητορικοῖς ἐκδιδάξομεν· νῦν δὲ
 ἄκαιρον λέγειν περὶ αὐτῶν, καὶ τοσαῦτα μὲν σοι περὶ
 ἐννοίας τε καὶ ἐνθυμημάτων, ὡς ἐν εἰσαγωγῇ. τὸ ¹⁹ δὲ
 περὶ

17 Par. τὰ ἐκ τῶν ἑξ περιστ.
 τελειωτέραν προβ. σε τῆς ῥητορικῆς.

18 Cod. τελειωτέως. Par.
 19 In Par. sequitur:

περὶ λέξεως καὶ ἀττικισμοῦ ἐροῦμεν ὅπισθεν· σημείωσαι δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι ἐπὶ ἐγκωμιάζης τινὰ, καὶ τὰ κατορθωθέντα τούτῳ κατὰ μέρος διέρχῃ, χρὴ ποιῆσθαι σε κατ' ἕκαστον αὐτῶν σύγκρισιν πρὸς τὰ ὅμοια τὰ παρὰ τῶν ἀρχαίων κατορθώματα, καὶ ἐπὶ τέλει πάλιν τοῦ ὅλου λόγου τὴν καθολικὴν ἐπιφέρειν σύγκρισιν, δεῖ δὲ σε γινώσκειν καὶ τοῦτο, ὥς ἐν τῷ πανηγυρικῷ ἅμα τίθενται οἱ ἀγῶνες τῇ διηγῆσει, καὶ οὐ χωρὶς, ὥς ἐν τῷ δικανικῷ καὶ τῷ συμβουλευτικῷ.

Φέρε δὴ καὶ περὶ λέξεως εἰπωμεν, ὥς ἀναγκαιοτάτης καὶ αὐτῆς οὔσης.

ΑΝΩΝΥΜΟΥ

ΕΠΙΤΟΜΗ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ.¹

ΠΕΡΙ ΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΓΡΕΣΕΩΣ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΗΣ ΡΗΤΟ-
ΡΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΝ.

5 Τῇ ῥητορικῇ πρῶτος ἐν Σικελίᾳ ὁ Συνδράκουσιος
Κόραξ ἐχρήσατο, προσοίμιά τε τοῦ λέγειν ἐφευρών, καὶ
ἀγῶνας καὶ ἐπιλόγους· ἐκείθεν δὲ ὕστερον διὰ Γοργίου
καὶ εἰς Ἀθήνας ἀφίκετο.

Πέντε ² ἐγένοντο ῥητορικαί, μία μὲν, ἡ πρώτη καὶ
10 κυριωτάτη, ἡ ἀντίστροφος τῇ φιλοσοφίᾳ, ἣ ἐχρήσατο
Πυθαγόρας καὶ Πλάτων· πευθοὶ γάρ τινι καὶ οὗτοι κε-
χρημένοι τοὺς λόγους ἐποιοῦντο τῶν αἰὲ καὶ ὡσαύτως
ἐχόντων· δευτέρα ἡ ἀντίστροφος τῇ πολιτικῇ, ἥς ἡγήσα-
το Μιλτιάδης καὶ Κίμων καὶ Θεμιστοκλῆς· τρίτη ἡ ἀν-
15 τίστροφος τῇ διαλεκτικῇ, ἥς ἡγήσατο Δημοσθένης καὶ
Λυκούργος, ἣν καὶ ἡμεῖς σὺν Θεῷ μετερχόμεθα· τετάρ-
τη, ἡ ἀντίστροφος τῇ συκοφαντικῇ, ἥς ἡγήσατο Ἀριστο-
γείτων καὶ Ἑγήμων· πέμπτη ἡ κολακευτικὴ, ἥς ἡγήσα-
το Δημάδης καὶ Ἀριστόβουλος· διαφέρει δὲ ῥητορικὴ δια-
20 λεκτικῆς, ὅτι ἡ μὲν κατὰ πεῦσιν καὶ ἀπόκρισιν ποιεῖ-
ται τὴν ζήτησιν, ἡ ῥητορικὴ δὲ διαξοδικῶς περὶ τῶν
πολιτικῶν πραγμάτων.

1 Ex hac anonymi Epitome, quae codice Veneto 414.
Fol. 25 — 91. continetur, capita quaedam contuli cum Josephi
Rhacendytæ libro: hoc loco eius initium et finem subiungo.

2 Cfr. Tom. V. p. 214. VI. p. 24.

ΟΡΟΣ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ.

Ῥητορική ἐστὶ τέχνη περὶ λόγου δύναμιν ἐν πράγματι πολιτικῷ, τέλος ἔχουσα τὸ πιθανῶς εἰπεῖν κατὰ τὸ ἐνδεχόμενον. ἢ κατὰ τὸν Διονύσιον, ῥητορική ἐστὶ δύναμις τεχνικὴ πιθανοῦ λόγου ἐν πράγματι πολιτικῷ, τέλος ἔχουσα τὸ εὖ λέγειν. ἢ κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην, ῥητορική ἐστὶ δύναμις τεχνικὴ τοῦ περὶ ἕκαστον ἐνδεχομένου πιθανοῦ λόγου, ὃς ἡμάρτῃται κατὰ τὸ ἐλλείπον, μὴ ἔχον προστεθειμένον τὸ πολιτικοῦ· συμπεριλαμβάνει γὰρ ἐντεῦθεν καὶ τὴν διαλεκτικὴν, ἢ κατὰ τὸν Κόρακα, ῥητορική ἐστὶ πειθοῦς δημιουργός. 10

ΠΟΙΑ ΤΗΣ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ ΕΡΓΑ.

Ἔργα τῆς ῥητορικῆς προοιμιάσασθαι πρὸς εὐνοίαν, διηγῆσασθαι πρὸς πίστιν, ἀγωνίσασθαι πρὸς ἀπόδειξιν, ἀνακεφαλαιώσασθαι πρὸς ἀνάμνησιν· τέλος δὲ αὐτῆς οὐ τὸ πείσαι, ἀλλὰ τὸ πιθανοῦς χρήσασθαι μεθόδοις, ὥσπερ καὶ ἰατρικῆς οὐ τὸ ὑγιάσαι, ἀλλὰ τὸ ὑγιαστικοῖς χρήσασθαι φαρμάκοις, καὶ φιλοσοφίας, οὐ τὸ πάντα ποιῆσαι καλοὺς κάγαθους, ἀλλὰ τὸ καλὰ κάγαθα συμβουλεῦσαι. Sequuntur tituli: περὶ τῶν εἰδῶν τῆς ῥητορικῆς. περὶ τῶν ἀσυστάτων ζητημάτων· περὶ τῶν ἐγγύς 20 ἀσυστάτων ζητημάτων· περὶ τῶν συνεστώτων ζητημάτων· περὶ διαιρέσεως τῶν στάσεων, καὶ ὅπως ἐντεῦθεν εὐρίσκονται. Στοχασμός· ὅρος· πραγματική. etc. etc.

Caput ultimum περὶ ἐπιλόγων.

Fol. 54. b. Liber secundus. περὶ ἰδεῶν.

Incipit: ὥσπερ τῆς ῥητορικῆς τρία εἰσὶν εἶδη, ὡς ἔφαμεν, τὸ δικανικόν, τὸ συμβουλευτικόν καὶ τὸ πανηγυρικόν, οὕτως αὖ πάλιν καὶ τούτων ἰδέαι εἰσὶν ἑπτὰ, αἵτινές εἰσι· σαφήνεια, μέγεθος, κάλλος, γοργότης, ἡθός, ἀλήθεια, δεινότης. etc.

Caput ultimum: Περὶ τοῦ πῶς δεῖ ἀναγινώσκειν ῥητο-

ρικὰς βίβλους. quod est c. XVI. in Jos. Rhacendytæ συνόψει ῥητορικῆς.

Fol. 77. b. Lib. III. Περὶ μεθόδου δεινότητος.

Incipit: Τουτὶ τὸ βιβλίον δοκεῖ μὲν ἔλλειμμα εἶναι τῆς
 5 ῥηθείσης περὶ δεινότητος ιδέας· ἐκεῖ γὰρ περὶ τῆς με-
 θόδου ταῦτα ἀκριβῶς οὐκ εἴρηται· ἔστι δὲ μάλιστα μέ-
 θοδος δεινότητος παντὸς ἀξιωματικοῦ πολιτικοῦ λόγον.
 διδάσκει γὰρ περὶ τοῦ πῶς ἂν τεχνικῶς μεθοδεύσαιμεν
 ἐν λόγῳ ἕκαστον ὧν χρῆζομεν, εἴτε τῶν σχημάτων, εἴτε
 10 τῶν κατ' ἄλλο τι χρησίμων εἰς ῥητορείαν, ἣ τίσιν ἂν
 λέξεσι καὶ λόγου σχήμασι δεόντως καὶ κατὰ καιρὸν χρη-
 σάμενοι δεινόν, ἥτοι φρόνιμον καὶ δεξιὸν καὶ κατὰ πάντ'
 ἐπιτήδειον τὸν λόγον ἐργασαίμεθα. εἰσὶ δὲ ταῦτα.

Δεινὸν ποιοῦσι τὸν λόγον αἱ πολυσήμαντοι λέξεις,
 15 ἔάν ἐκάστη τῶν σημασιῶν αὐτῶν εἰς διόν ληφθεῖη καὶ
 κατὰ καιρὸν. κ. τ. λ.

Caput ultimum περὶ ῥυθμοῦ concluditur his verbis:

Ἰστέον καὶ τοῦτο, ὅτι ὁ μὲν μέγας Γρηγόριος ὁ Θεο-
 λόγος ἐννοίαις χρῆται μικταῖς ἀπὸ φιλοσόφων καὶ ῥητό-
 15 ρων, λέξεσι καθαραῖς καὶ σχήμασιν ἐκ πάντων μεμιγμέ-
 νοις, καὶ τοῖς λοιποῖς ὁμοίως ποῦ λόγον μέρῃσιν· ὡσαύ-
 τως καὶ ὁ μέγας Βασίλειος· ὁ δὲ Νύσσης Γρηγόριος τοῖς
 πᾶσι χρῆται μικτοῖς, καὶ ἐννοίαις καὶ λέξεσιν· ὁ δὲ Χρυ-
 σόστομος ἐννοίαις μὲν χρῆται ῥητορικαῖς, καὶ μάλιστα
 20 ἐν τοῖς ἡθικοῖς· λέξεσι δὲ καθαραῖς, καὶ σχήμασιν ἀ-
 πλοῖς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, καὶ τοῖς λοιποῖς· τὸν αὐτὸν δὲ
 τρόπον καὶ ὁ Μεταφραστὴς.³

³ Cod. μεταφράσις. scr. μεταφραστής. Schaef. ad Greg. Cor. p. 58. — Reieci ad hunc locum notitiam codicis Vaticani 106. bombyc. forma quadrata, quo continentur

Fol. 1 — 8. Proleg. Doxopatri in Aphthon. Progymn.

Fol. 8. b. σίχοι ἱαμβικοὶ εἰς τὰς ἐπτὰ τοῦ ἀνθρώπου ἡλικίας.

Fol. 9 — 68. Aphthonii progymn. c. scholiis.

Fol. 69—256. Hermogenis Rhetorica. Ad hunc usque locum codex elegante seculi 13. aut 14. manu exaratus est: sed a

Fol. 258,—361. Εἰς τοῦ Ἑρμογένους τέχνην ῥητορικὴν σχόλια manu sera lectuque difficillima scripta et insuper male conservata sunt. Scholia incipiunt:

Σκοπὸς τῷ Ἑρμογένει περὶ διαιρέσεως τῶν πολιτικῶν ζητημάτων τῆς εἰς τὰ κεφάλαια κατὰ τοὺς καιριωτέρους τῶν τοῦ κατηγόρου καὶ τῶν φευγόντων λόγους διαλαβεῖν, καὶ ὅλως διδάξαι, ποίοις μὲν κατηγοροῦντες, ποίοις δὲ ἀπολογοῦμενοι κεφαλαίοις χρῆσθαι. Ἐπεὶ δὲ τοῦτο τὴν ἀρχὴν γενέσθαι ἀδύνατον, ἀπείρων ὄντων τῷ πλήθει τῶν πολιτικῶν ζητημάτων, ἀνάγει πρῶτον πᾶν ζήτημα συνεστηκὸς εἰς ἑνὶ τινὲς ἀρχάς, ὥς καὶ ὁ γραμματικὸς τὰς Ἑλληνικὰς λέξεις, ἀπείρους οὖσας, εἰς ἡμέρη τοῦ λόγου ἀνήγαγε, καὶ ὁ φιλόσοφος τὰς σημαντικὰς φωνὰς εἰς ἑ, εἰθ³ οὕτως τὰ κοινὰ πᾶσιν τοῖς ὑπὸ τήνδε τὴν ἀρχὴν ἀναγομένοις ζητήμασιν ἀρμότοντα κεφάλαια δεικνύει, λέγων, ὅτι, ἐπειδὴ δὲ ὡς περ εἰσὶ τινες λέξεις ἀσήμαντοι, καὶ εἰς οὐδεμίαν τῶν πέντε φωνῶν ἀνάγονται, ὥς ἡ σκινδαπὸς καὶ ἡ βλότυρος, οὕτως εἰσὶ καὶ τινὰ τῶν προβλημάτων ἀσύστατα καὶ μὴ διαιρούμενα, μηδὲ εἰς τινὰ τῶν διαιρέσεων ἀναγόμενα, διδάσκει καὶ ταῦτα, ἵνα εἰδότες μὴ ἐπιχειρῶμεν τῇ τοῦτο διαιρέσει. Πρὸ δὲ τούτου προσώπων πρὸς πρόσωπα, καὶ πράγματων πρὸς πράγματα διαφορὰς παραδίδωσι συμβαλλομένης εἰς τὴν τῶν συνεστώτων διαίρεσιν, καὶ ἀπλῶς ὥς ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ λογικῇ πραγματείᾳ ἐν πρώτοις τὰς ἀπλὰς διδάσκει φωνάς, εἴτα τὰς τούτων συνήθεις εἰς προτιθέως γένεσιν, καὶ τελευταῖον τοὺς ἐκ προσώπων συντεθειμένους συλλογισμούς, καὶ τὰς τούτων εὐτορίας, οὕτω καὶ οὗτος ἐνταῦθα ἐν πρώταις μὲν τὰ ἀπλούστατα καὶ τὰ ὥς περ εἰ στοιχεῖα τῶν ζητημάτων παραδίδωσι, τὰ τε πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα, εἴτα τὰ ἐκ τούτων συντεθειμένα ζητήματα, εἴτα τὴν εὐπορίαν τῶν ἐν τοῖς ζητήμασι κεφαλαίων. Εἰ δὲ καὶ περὶ πολλῶν διαλαμβάνει, ἀλλ' οὐχ ὥς πάντων, σκοπὸν ἔχων περὶ πάντων διαλαβεῖν· παντὸς γὰρ βιβλίου εἰς σκοπὸς· ἀλλὰ σκοπὸν ἔχων περὶ μόνης τῆς τῶν πολιτικῶν ζητημάτων διαιρέσεως εἰς τὰ κεφάλαια εἰ-

πρὸς τὴν ἐκείνην ὡς ἀναδεδειγμένη τῇ αὐτῇ ἀναγωγῇ. Χρ-
μασμένον ἐν ἑμῷ καὶ παλαιῷ ἱ. 1. 1.

Prilegomenis his per hunc spaciū continuatis sequitur
enactio: πάλιν ὅτι καὶ παλαιῶν, per septem folia scho-
lis instructis, deinceps vero scholiarum multitudinem quasi
supplectens. Scholia incipiunt: Δυνάμει καὶ ὁρίσασθαι τὴν ἐ-
περίτην ἐνταῦθα ἐν τῇ παλαιῇ ἱ. 1. 1., ὅτι καὶ καὶ δὲ πάλιν
καὶ πάλιν καὶ ὁρίσασθαι ἱ. 1. 1., ὅτι καὶ καὶ δὲ πάλιν
καὶ πάλιν καὶ ὁρίσασθαι ἱ. 1. 1. In fine Codex est mutilus. Caput ultimum Fol. 361.
est καὶ ἀναδεδειγμένη. Incipit: Πῶς ἐν προοίμῳ τοῦ καὶ ἡδὺς
λόγου ἀναδεδειγμένης τῆς ἐπερίτην καὶ πάλιν, ὅτι καὶ καὶ δὲ
etc.

ΑΝΩΝΥΜΟΥ

ΕΠΙΤΟΜΗ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ.

Exhaustis omnibus Hermogenis rhetoricam expilandi et in usum scholarum praeparandi rationibus, Tzetis et Psellis in mentem venit, eam in versus politicos redigere. ¹

1 De versibus politicis subjungo, quod ante hos LII. annos Reizius Schaefero tum juveni, Schaeferus nuper mihi communicavit:

„Πολιτικοὶ στίχοι dicti sunt versus populares et vulgares, in quibus non syllabarum quantitatis ratio habetur, sed accentus: plerumque sunt ad XV. syllabas longi, sed ut post octavum caesura observetur: accentus cadit fere in syllabas pares, i. e. in secundam, quartam, sextam, octavam, decimam, duodecimam, quartam decimam: plane ut apud nos,

Allein Gott in der Höh' sey Ehr', und Dank sey seiner Gnade.

Talis versus ante sexcentos annos fecere Tzetzes et Constantinus Manasses. Tzetzes alicubi hos versus appellat βαρβάρους, et eos τοῖς ἐντίχνοις opponit. Joh. Rodolphus Wetsteinus in Dissert. de accentibus Graecorum §. 46. putat hujusmodi versus etiam antiquis illis cognitos fuisse: verum non videtur locum Dionysii, quo ad id probandum utitur, satis intellexisse. Is locus est de composit. verbor. c. 36. p. 214. ed. Rsk. — Philae versus non sunt politici, sed jambici trimetri: nisi quod saepe syllabarum quantitibus peccat, ut ὄνυχας media producta: χρυσού, prima correpta: ἀλλὰ, ultima

Joannis Tzetzae epitome, in codice MS. Leidensi servatae non raro mentionem fecit Ruhnkenius, ad Longin. p. 236. ed. Weisk. in Histor. Orat. Graec. p. LXXXI. in Disputat. de Antiphonte p. 148. ed. Friedem. ad Timaei Lex. p. 159. Koenius ad Gregor. Corinth. p. 329. Schaeff. Ejusdem in codice Dresdensi servatae specimen edidit Naeckius ad Choerilum p. 189. et p. 271.

Ab hac epitome diversa est ea, quae in codice Vindob. CCC. Nessel. continetur et Joanni Tzetzae tribuitur: est enim multo brevior, et cum Tzetzae libro neque in longioribus, quae infra sequuntur, speciminibus, neque in iis, quos Ruhnkenius attulit, locis consentit: excepto uno loco, quo Aeschryonis fragmentum, a Tzetza servatum, exscripsit, sed plures versus omisit. Videtur igitur epitome esse, ex Jo. Tzetza, ad cujus auctoritatem ubique provocatur, ab anonymo quodam excerpta.

Quae quum ita sint, hanc anonymi epitomen, quae cum novitatis, tum brevitatis laude commendari videretur, primo loco edidi: Joannis Tzetzae vero, quae recte vocat Gregorius Corinthius [Rhet. Gr. T. VII. p. 1098.], *φλναροστιχιδια* integra edere eo minus necessarium visum est, cum Ruhnkenius perlecto toto libro ea, quae ei notatu digna viderentur, excerptaret et libris suis inseruerit.

In codice male scripto sicubi syllaba ad metri integritatem deesset, eam plerumque uncis inclusam inserui.

producta: *φασιν* producta penultima: *βασιλειῷ* modo antepenultima, modo penultima producta.

ΑΝΩΝΥΜΟΥ

ΕΠΙΤΟΜΗ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ.

Πολιτικά ζητήματα λέγονται γὰρ αἱ στάσεις,
ἐξόχως δὲ πολιτικά καλοῦνται τὰ ῥητόρων,
ὥς πολιτείαις χρειώδη ζητούμενα συχνάκις,
οὐ μὴν σπανίως καὶ ποτε κατὰ τῶν φιλοσόφων.

5

Σημείωσαι τὸν κάλλιστον ἐν πανηγύρει λόγον.
ὥς ἡδονὴν καὶ μέγεθος καὶ τὸ σαφές καὶ κάλλος
ἔχειν χρεὼν καὶ μίμησιν σὺν τούτῳ τῶν προσώπων.
καὶ ὅσα ἢ τε ποιήσεις καὶ ἢ λογογραφία
ἔχουσι πλεονάζοντα σὺν ἱστοριογράφοις.

10

τὸ ζήτημα καὶ πρόβλημα καὶ ὅρος δὲ καλεῖται
μελέτη καὶ ὑπόθεσις καὶ γύμνασμα καὶ πλάσμα.
ἐπεὶ περ' ἡ διάγνωσις τῶν στάσεων ἐγράφη,
καὶ κοινωνίαν στάσεων ἤδη σοι παραδώσω.

15

ἐν πᾶσι τοῖς ζητήμασι τρία ὁρᾶται ταῦτα·
οὐσία, ἰδιότης τε καὶ σὺν αὐταῖς ποιότης.
οὐσία μὲν ὁ πράξας τε ὑπάρχει καὶ τὸ πράγμα·
ἡ ἰδιότης δὲ ἐστὶ τοῦ πράγματος ἡ κλησις.
ἡ δὲ ποιότης τὸ ποιὸν τοῦ πράγματος ὑπάρχει,
δίκαιον εἶτουν ἄδικον, ἀσύμφορον, συμφέρον,
τριῶν ἐν τοῖς ζητήμασι τούτων καθορωμένων
ἐν τούτων ἀφανές ἐστὶ, τὰ δύο φανερά δέ.
ἡ ζήτησις συνίσταται περὶ τοῦ ἀφανοῦς δέ·
κἂν ἡ οὐσία ἀφανής, ἡ στάσις στοχασμὸς μὲν.

20

α ὅτι ἀνάγκη ἀφαιρῆς· ἀφαιρῆς ἐστὶν ἡ στάσις·
 α ὅτι ἡ συνάγκη ἀφαιρῆς, εἰσὶν τὰς ἄλλας στάσεις·
 αὕτη, κατὰ τὴν στάσιν συνάγκη, ἐφαρμόζει·
 τῇ ἀφαιρῇ γὰρ οὐκ ἀφαιρῇ ἐπὶ τῇ συνάγκῃ.
 β ἡλικίας καὶ διαφύσεως, ὡς ἡλικίας, ἀλλήλων,
 τῇ συγγένει καὶ ἀφαιρῇ συγγένει τὴν οὐσίαν,
 ἔχει τὴν ιδιότητα, ποιότητα τὰς ἄλλας.

Διάγνῳσις τῶν στάσεων σαφὴς ἡ περιβωμένη.

Πᾶν πρᾶγμα τὸ προκείμενον εἰς ἑνὸς¹ καὶ χρόνου
 10 ἢ ἀφαιρῆς καὶ στοχασμοῦ πάντως ἐστὶν ἡ στάσις.
 ἢ ἀντιφρόν καὶ τοῦτο γὰρ διχῇ διαιρετὶον·
 ἢ ἀτελὲς, καὶ γίνωσκε τότε τὴν στάσιν ὅρον,
 ἢ τέλειον, [καὶ] κάλε μοι ποιότητα τὴν κλησιν·
 ἢ δὲ ποιότης αὕτη μὲν ἔχει τὰς συγγείας.
 15 ἢ περὶ πρᾶγμα καὶ ποιῇ τὰς λογικὰς τὰς στάσεις
 ἢ περὶ πρᾶγμα ζήτησις διχῇ διαιρουμένη
 στάσεις ποιῇ πραγματικὰς, ἀντὶ ζήτη τὸ μέλλον,
 ἂν δ' ἤδη τι προγεγονός, τὴν δικαιολογίαν.
 ἢ πάντως περὶ τὰ ῥητὰ, τὰς νομικὰς ποιῇ δέ.
 20 ἢ νομικὴ ποιῇ γὰρ δὲ περὶ ῥητὸν ποιότητα
 διαιρουμένην τε τριχῶς τὰςδε ποιῇ τὰς στάσεις.
 ῥητὸν μὲν καὶ διάνοιαν ἢ τι ῥητὸν ζητοῦσα.
 εἰ τῷ ῥητῷ δ' ἀμφισβητεῖ κατὰ τὸ πρόσωπον.
 ἀμφισβολία τε ποιῇ τὴν δωδεκάτην στάσιν·
 25 συλλογισμὸν δὲ τῷ ῥητῷ συνάγουσά τι πρᾶγμα,
 ἄγραφος ἰσοδύναμος δέικνυται τῇ ἐγγράφῳ.
 ἀντιτιθεῖσα νόμους δὲ ποιῇ ἀντινομίαν.
 ἢ δικαιολογία δὲ διχῇ διαιρουμένη
 ἀντὶ ζήτη τὴν γεγονός, πλὴν μὴ κεκλυμένον,
 30 ἀντιλήψιν ἐργάζεται τὴν στάσιν τὴν τετάρτην.

¹ sic cod. metri causa pro ἐξίτασιν.

ἂν δέ τι κωλύμενον, ποιεῖ τὰς ἀντιθέσεις.
 ἀντιτιθεῖς τις εἰς αὐτὸν δεχόμενος τὸ πρᾶγμα,
 στάσις ἀντίστασιν ποιεῖ, πέμπτην λαχοῦσα τάξιν.
 ἂν δ' εἰς ἀνεύθυνον, ποιεῖ τὴν στάσιν τὴν συγγνώμην.
 ἄνπερ δ' εἰς τι τῶν ἔξωθεν ἀντιτιθῇ τοὺς λόγους, 5
 εἰς τὸν παθόντα μὲν ποιεῖ ἀντέγκλημα τὴν στάσιν.
 εἰς ἄλλο δ' ἂν ὑπεύθυνον μετάστασις ἢ στάσις.
 τῆς δέ γε μεταλήψεως διάγνωσις ἑτέρα·
 ἄνπερ ζητῶμεν εἰσελθεῖν εἰς δέον τὸν ἀγῶνα,
 παραγραφή γὰρ φαίνεται διχῇ διαιρουμένη. 10
 εἰς ἄγραφον ἀπὸ ῥητοῦ καταρχομένη πάντων.
 περὶ τὴν περίστασιν δὲ ζήτησιν κεκτημένην.
 καὶ σὺν αὐτῇ πρὸς ἔγγραφον παραγραφὴν τελείαν
 ἀπὸ ῥητοῦ περὶ ῥητὰ ζήτησιν κεκτημένην.
 α'. στοχασμός. β'. ὄρος. γ'. πραγματική. δ'. ἀντίληψις. 15
 ε. ἀντίστασις. ς'. ἀντέγκλημα. ζ'. μετάστασις. η'. συγ-
 γνώμη. θ'. ῥητὸν καὶ διάνοια. ι. συλλογισμός. ια'. ἀν-
 τινομία. ιβ'. ἀμφιβολία. ιγ'. μετὰληψις.

Ἡ τάξις τῆς ἀναγνώσεως.

Τῶν στάσεων βιβλίον δὲ πρόκειται τῶν ἑτέρων· 20
 εὐρίσεων καὶ ἰδεῶν, δεινότητος μεθόδου,
 ὅτι τὸ περὶ στάσεων ἀναλογεῖ βιβλίον
 ἐμψύχῳ ζῶν φέροντι καὶ μόρια καὶ μέρη,
 σὺν τούτοις ἅμα καὶ μορφὴν· σὺν τῇ μορφῇ καὶ τρόπους.
 χρὴ δὲ διδάσκειν πρότερον περὶ τοῦ ὅλου ζῶου, 25
 οὐπερ εἰκὼν, ὡς ἔφημεν, τὸ στάσεων βιβλίον,
 διδάσκων εἶναι τέσσαρα μέρη τελείου λόγου,
 προοίμιον, διηγήσεις, ἀγώνων ἐπιλόγους,
 καὶ τούτων πάλιν μέρη δὲ, ἃ μόρια τοῦ ὅλου
 τοῦ προοιμίου τέσσαρα, ὥνπερ αἱ κλήσεις αἶδε·
 πρότασις καὶ κατασκευὴ, ἀξιώσεις καὶ βάσις,

- 1 τὰ τῆς διηγήσεως, ἅπερ καλοῦμεν τρόπους,
 πλοῦν καὶ ἐγκατάσκεινον καὶ τῶν ἐνδιασχεύων.
 μέρη δὲ τὰ κεφάλαια τυγχάνει τῶν ἀγώνων,
 αἱ τούτων δὲ εἰσαγωγαὶ ὁμοίως δὲ καὶ λύσεις.
 5 τῶν ἐπιλόγων μέρη δὲ κατ' ἴσον ἐστὶ τούτοις,
 ἢ ἀνακεφαλαίωσις τῶν λυσιτελεστάτων.
 οὕτω μὲν οὕτω πρόκειται τῶν στάσεων ἢ βίβλος,
 οἷα περ οὔσα μίμημα σώματος ὁλοκλήρου.
 ἢ δὲ περὶ εὐρέσεων εὐθέως δευτερεύει,
 10 ὥς μέρη καὶ τὰ μόρια διδάσκουσα τοῦ ὅλου.
 τὴν τρίτην τάξιν φέρει δὲ τῶν ἰδιῶν ἢ βίβλος,
 οἷα μορφᾶς διδάσκουσα καὶ κάλλη τὰ τοῦ λόγου,
 τὸ δὲ περὶ δεινότητος μεθόδου τελευταῖον,
 ὥς ὃν ἡθῶν εἰκόνισμα καὶ τρόπων ῥητορείας.
 15 τὸ ὅλον σῶμα λέγεις γὰρ, εἴτα τὰ μέρη τούτου.
 τρίτην δὲ γράψεις τὴν μορφήν· τετάρτην τε τοὺς τρόπους.

Τὰ ἐξεταζόμενα πρόσωπα.

- α. τὰ ὠρισμένα καὶ κύρια, οἷον Περικλῆς. β'. τὰ πρὸς
 τι, πατήρ, υἱός, δεσπότης, δοῦλος. γ'. διαβεβλημένα, οἷον
 20 ἄσωτοι, μαιχοί. δ'. τὰ ἡθικά, οἷον γεωργοί, λίχνοι. ε. τὰ
 κατὰ συμπλοκὴν πρόσωπα καὶ πράγματα, οἷον μαιράκιον
 καλλωπιζόμενον. ς'. τὰ ἀπλᾶ προσηγορικά, οἷον στρατη-
 γός, ῥήτωρ.

Τὰ πράγματα.

- 25 α. εἰς ἃ τις αὐτὸς ἐποίησε κρίνεται. β'. εἰς ἃ ἕτεροι
 ἐποίησαν, ἀντικρὺς δὲ ἀναφέρεται πρὸς ἑτέρους. γ'. εἰς
 ἃ ἕτεροι ἐποίησαν, ἐξ ὑπονοίας δὲ ἀναφέρεται πρὸς ἕτερον.

Ἐκάστην στάσιν διαιρεῖ γ' ὅλον τι πεφυκυῖαν
 εἰς μέρη τὰ κεφάλαια τὰ προσφυῇ ἐκάστη,
 ἅπερ καὶ κυριώτατα κεφάλαια ἐκλήθη,
 ἢ ἃ ἡτυμολόγηνται κεφάλαια καλεῖσθαι

ἐξ ἐτύμου τῆς ¹ κεφαλῆς τοῦ μέρους τοῦ τιμίου.
 ὡς περιέχει γὰρ αὐτὴ τὰς πέντε τὰς αἰσθήσεις,
 οὕτω καθ' ἐν κεφάλαιον τὰ πέντε περιέχει
 ἐπιχειρήματα ὁμοῦ καὶ ἐργασίας τούτων,
 αὐτὰ τε ἐνθυμήματα μετ' ἐπενθυμημάτων· 5
 καὶ τὸ πλαστὸν δὲ σὺν αὐτοῖς, εἰ μὴ γὰρ πάντα σχοίη,
 οὐδὲ κεφάλαιον ἔστι καλούμενον κυρίως.
 ἀλλὰ ψευδοκεφάλαιον ὡς τὰ προγυμνάσματα·
 κεφάλαια δὲ λέγονται οἱ τύποι τῶν ἀγώνων.
 ὥσπερ ἀποδεικνύουσι κατασκευαῖς τὸ πρᾶγμα. 10
 τὸ δὲ ἐκ τῶν εὐρέσεων γίνονται αἱ προτάσεις.
 τοιοῦτον κέκτηνται τὸν νοῦν καθ' ἡμετέραν γνώμην·
 πρῶτον εὔρεν ἀρμόδιον πάντων τὰς ὑπολήψεις,
 προσώπων καὶ πραγμάτων τε καὶ τῶν λοιπῶν ὁμοίως.
 καὶ πρὸς ἐκείνοις πρότασιν ποιεῖ τῶν προοιμίων, 15
 εἴτ' οὖν ἐξ ὑπολήψεως εἴτε καὶ ἀπὸ χρόνου.
 τὸ γὰρ ἐκ διαιρέσεως καὶ ἐκ περιουσίας
 πάντως ἐξ ὑπολήψεως οὐχ ἕτερα τυγχάνει.
 φησὶ γοῦν πρὸς τὴν εὔρεσιν ποιῶ καὶ τὰς προτάσεις,
 καὶ μὴ μακρόθι τοῦ σκοποῦ τοῦ προκειμένου λέγε. 20
 παράληρα, ἀλλόκοτα καὶ πόρρω τῆς ἐννοίας.
 δριμύτης ² προοιμίου γὰρ ἡ πρότασις ὑπάρχει.
 τοῦτο μὲν τεχνικώτατον προοίμιον ὑπάρχει.
 οὗ πρότασις ἐφάπτεται συμπάσης τῆς ἐννοίας,
 καὶ τῆς ἀρχῆς κατάδηλον ἀκροαταῖς ποιήσει· 25
 ὡς Γρηγορίου ταῖς γραφαῖς· „τί δαὶ οἱ Μακκαβαῖοι,
 τούτων γὰρ ἡ παροῦσα νῦν πανήγυρις ὑπάρχει.“ ³
 ἀπὸ καιροῦ προοίμιον τυγχάνει πῶς τοιοῦτον,
 τὸ ἔχον πρᾶγμα προπραχθὲν, ὃ τις ζητεῖ γενέσθαι,

¹ ἐτύμου τῆς incerta sunt: scriptura codicis non liquet.

² supra lineam: ἰσχύς, κέντρον. ³ Greg. Naz. Or. εἰς τοὺς Μακκαβαίους init.

ρικὰς βίβλους. quod est c. XVI. in Jos. Rhacendytæ συνόψει ῥητορικῆς.

Fol. 77. b. Lib. III. Περὶ μεθόδου δεινότητος.

Incipit: Τουτὶ τὸ βιβλίον δοκεῖ μὲν ἔλλειμμα εἶναι τῆς
 5 ῥηθείσης περὶ δεινότητος ιδέας· ἐκεῖ γὰρ περὶ τῆς με-
 θόδου ταῦτα ἀκριβῶς οὐκ εἴρηται· ἔστι δὲ μάλιστα μέ-
 θodos δεινότητος παντὸς ἀξιωματικοῦ πολιτικοῦ λόγου.
 διδάσκει γὰρ περὶ τοῦ πῶς ἂν τεχνικῶς μεθοδεύσαιμεν
 ἐν λόγῳ ἕκαστον ὧν χρῆζομεν, εἴτε τῶν σχημάτων, εἴτε
 10 τῶν κατ' ἄλλο τι χρησίμων εἰς ῥητορίαν, ἢ τίσιν ἂν
 λέξεσι καὶ λόγου σχήμασι δεόντως καὶ κατὰ καιρὸν χρη-
 σάμενοι δεινόν, ἥτοι φρόνιμον καὶ δεξιὸν καὶ κατὰ πάντ'
 ἐπιτήδειον τὸν λόγον ἐργασασαίμεθα. εἰσὶ δὲ ταῦτα.

Δεινὸν ποιοῦσι τὸν λόγον αἱ πολυσήμαντοι λέξεις,
 15 ἂν ἐκάστη τῶν σημασιῶν αὐτῶν εἰς δέον ληφθῇ καὶ
 κατὰ καιρὸν. κ. τ. λ.

Caput ultimum περὶ ὀνύμου concluditur his verbis:

Ἰστίον καὶ τοῦτο, ὅτι ὁ μὲν μέγας Γρηγόριος ὁ Θεο-
 λόγος ἐννοίαις χρῆται μικταῖς ἀπὸ φιλοσόφων καὶ ῥητό-
 15 ρων, λέξεσι καθαραῖς καὶ σχήμασιν ἐκ πάντων μειγμέ-
 νους, καὶ τοῖς λοιποῖς ὁμοίως ποῦ λόγου μέρειν· ὡσαύ-
 τως καὶ ὁ μέγας Βασίλειος· ὁ δὲ Νύσσης Γρηγόριος τοῖς
 παῖσι χρῆται μικτοῖς, καὶ ἐννοίαις καὶ λέξεσιν· ὁ δὲ Χρυ-
 σόστομος ἐννοίαις μὲν χρῆται ῥητορικαῖς, καὶ μάλιστα
 20 ἐν τοῖς ἡθικοῖς· λέξεσι δὲ καθαραῖς, καὶ σχήμασιν ἀ-
 πλοῖς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, καὶ τοῖς λοιποῖς· τὸν αὐτὸν δὲ
 τρόπον καὶ ὁ Μεταφραστὴς.³

³ Cod. μεταφράσεως. scr. μεταφραστής. Schaef. ad Greg. Cor. p. 58. — Reieci ad hunc locum notitiam codicis Vaticani 106. bombyc. forma quadrata, quo continentur

Fol. 1 — 8. Proleg. Doxopatri in Aphthon. Progymn.

Fol. 8. b. σίχοι ἱαμβικοὶ εἰς τὰς ἐπτὰ τοῦ ἀνθρώπου ἡλικίας.

Fol. 9 — 68. Aphthonii progymn. c. scholiis.

Fol. 69 — 256. Hermogenis Rhetorica. Ad hunc usque locum codex elegante seculi 13. aut 14. manu exaratus est: sed a

Fol. 258, — 361. Εἰς τοῦ Ἑρμογένους τέχνην ῥητορικὴν σχόλια manu sera lectuque difficillima scripta et insuper male conservata sunt. Scholia incipiunt:

Σκοπὸς τῷ Ἑρμογένει περὶ διαιρέσεως τῶν πολιτικῶν ζητημάτων τῆς εἰς τὰ κεφάλαια κατὰ τοὺς καιριωτέρους τῶν τοῦ κατηγόρου καὶ τῶν φευγόντων λόγους διαλαβεῖν, καὶ ὅπως διδάξαι, ποίοις μὲν κατηγοροῦντες, ποίοις δὲ ἀπολογούμενοι κεφαλαίοις χρῆσθαι. Ἐπεὶ δὲ τοῦτο τὴν ἀρχὴν γενέσθαι ἀδύνατον, ἀπείρων ὄντων τῷ πλήθει τῶν πολιτικῶν ζητημάτων, ἀνάγει πρῶτον πᾶν ζήτημα συνεστηκὸς εἰς ἑνὶ τινὰς ἀρχάς, ὡς καὶ ὁ γραμματικὸς τὰς Ἑλληνικὰς λέξεις, ἀπείρους οὖσας, εἰς ἡ μέρη τοῦ λόγου ἀνήγαγε, καὶ ὁ φιλόσοφος τὰς σημαντικὰς φωνὰς εἰς ἑ, εἰθ' οὕτως τὰ κοινὰ πᾶσιν τοῖς ὑπὸ τῇδε τὴν ἀρχὴν ἀναγομένοις ζητήμασιν ἀρμότιοντα κεφάλαια δεικνύσι, λέγων, ὅτι, ἐπειδὴ δὲ ὥστερ εἰσὶ τινες λέξεις ἀσημαντοί, καὶ εἰς οὐδεμίαν τῶν πέντε φωνῶν ἀνύγονται, ὡς ἡ σκινδαπὸς καὶ ἡ βλότυρος, οὕτως εἰσὶ καὶ τινὰ τῶν προβλημάτων ἀσύστατα καὶ μὴ διαιρούμενα, μηδὲ εἰς τινὰ τῶν διαιρέσεων ἀναγόμενα, διδάσκει καὶ ταῦτα, ἵνα εἰδότες μὴ ἐπιχειρῶμεν τῇ τούτου διαιρέσει. Πρὸ δὲ τούτου προσώπων πρὸς πρόσωπα, καὶ πράγματων πρὸς πράγματα διαφορὰς παραδίδωσι συμβαλλομένας εἰς τὴν τῶν συνεστώτων διαιρέσιν, καὶ ἁπλῶς ὡς ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ λογικῇ πραγματείᾳ ἐν πρώτοις τὰς ἁπλὰς διδάσκει φωνὰς, εἶτα τὰς τούτων συνήθεις εἰς προτάσεως γένεσιν, καὶ τελευταῖον τοὺς ἐκ προσώπων συντεθειμένους συλλογισμοὺς, καὶ τὰς τούτων εὐπορίας, οἷτω καὶ οὗτος ἐνταῦθα ἐν πρώτοις μὲν τὰ ἀπλούστατα καὶ τὰ ὥστερ εἰ στοιχεῖα τῶν ζητημάτων παραδίδωσι, τὰ τε πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα, εἶτα τὰ ἐκ τούτων συντεθειμένα ζητήματα, εἶτα τὴν εὐπορίαν τῶν ἐν τοῖς ζητήμασι κεφαλαίων. Εἰ δὲ καὶ περὶ πολλῶν διαλαμβάνει, ἀλλ' οὐχ ὡς πάντων, σκοπὸν ἔχων περὶ πάντων διαλαβεῖν· παντὸς γὰρ βιβλίου εἰς σκοπὸς· ἀλλὰ σκοπὸν ἔχων περὶ μόνης τῆς τῶν πολιτικῶν ζητημάτων διαιρέσεως εἰς τὰ κεφάλαια εἰ-

πρὸς τὴν ἐκείνην ἐκ συνδεδειγμένης τῆς αὐτῆς ἀποστολῆς. Χρ-
στομῶς δὲ ἴμω τὴν παρὰ ἡμῶν κ. τ. λ.

Εὐαγγελισμὸς αὐτὸς περὶ διὰ τὴν ἀποστολὴν συνδεδειγμένης ἀποστολῆς
συνδεδειγμένης: πολλὰ ὅμως καὶ ἀγνώστου, περὶ ἀγνώστου βολῆς scho-
lus ἀποστολῆς. ἀποστολὴν τὴν ἀποστολῆς ἀποστολῆς ἀποστολῆς
ἀποστολῆς. Scholia incipit: ἀποστολὴν τὴν ἀποστολῆς τὴν ἀποστολῆς
ἀποστολῆς ἀποστολῆς τὴν ἀποστολῆς ἀποστολῆς, ἀποστολῆς τὴν ἀποστολῆς
ἀποστολῆς ἀποστολῆς ἀποστολῆς ἀποστολῆς ἀποστολῆς ἀποστολῆς
κ. τ. λ. In fine Codex est notitia. Caput ultimum Fol. 361.
est περὶ ἀποστολῆς. Incipit: Πῶς τὸ ἀποστολῆς τὸ ἀποστολῆς
ἀποστολῆς ἀποστολῆς ἀποστολῆς ἀποστολῆς ἀποστολῆς ἀποστολῆς
etc.

ΑΝΩΝΥΜΟΥ
ΕΠΙΤΟΜΗ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ.

Exhaustis omnibus Hermogenis rhetoricam expilandi et in usum scholarum praeparandi rationibus, Tzetis et Psellis in mentem venit, eam in versus politicos redigere. ¹

1 De versibus politicis subjungo, quod ante hos LII. annos Reizius Schaefero tum juveni, Schaeferus nuper mihi communicavit:

„Πολιτικοὶ στίχοι dicti sunt versus populares et vulgares, in quibus non syllabarum quantitatis ratio habetur, sed accentus: plerumque sunt ad XV. syllabas longi, sed ut post octavum caesura observetur: accentus cadit fere in syllabas pares, i. e. in secundam, quartam, sextam, octavam, decimam, duodecimam, quartam decimam: plane ut apud nos,

Allein Gott in der Höh' sey Ehr', und Dank sey seiner
Gnade.

Talis versus ante sexcentos annos fecere Tzetzes et Constantinus Manasses. Tzetzes alicubi hos versus appellat βαρβάρους, et eos τοῖς ἐντέχνοις opponit. Joh. Rodolphus Wetstenius in Dissert. de accentibus Graecorum §. 46. putat hujusmodi versus etiam antiquis illis cognitos fuisse: verum non videtur locum Dionysii, quo ad id probandum utitur, satis intellexisse. Is locus est de composit. verbor. c. 26. p. 214. ed. Rsk. — Philae versus non sunt politici, sed jambici trimetri: nisi quod saepe syllabarum quantitibus peccat, ut ὄνυχας media producta: ἄρυσσού, prima correpta: ἀλλὰ, ultima

Joannis Tzetzae epitome, in codice MS. Leidensi servatae non raro mentionem fecit Ruhakenius, ad Longin. p. 236. ed. Weisk. in Hist. Orat. Gracc. p. LXXXI. in Disputat. de Antiphonte p. 148. ed. Friedem. ad Timaei Lex. p. 152. Koenius ad Gregor. Corinth. p. 329. Schaeff. Eiusdem in codice Dresdensi servatae specimen edidit Naeckius ad Choerilum p. 189. et p. 271.

Ab hac epitome diversa est ea, quae in codice Vindob. CCC. Nessel. continetur et Joanni Tzetzae tribuitur: est enim multo brevior, et cum Tzetzae libro neque in longioribus, quae infra sequuntur, specimenibus, neque in iis, quos Ruhakenius attulit, locis consentit: excepto uno loco, quo Aeschionis fragmentum, a Tzetza servatum, exscripsit, sed plures versus omisit. Videtur igitur epitome esse, ex Jo. Tzetza, ad cuius auctoritatem ubique provocatur, ab anonymo quodam excerpta.

Quae quum ita sint, hanc anonymi epitomen, quae cum novitatis, tum brevitatis laude commendari videretur, primo loco edidi: Joannis Tzetzae vero, quae recte vocat Gregorius Corinthius [Rhet. Gr. T. VII. p. 1098.], *ῥητορικὴ χρονολογία* integra edero eo minus necessarium visum est, cum Ruhakenius perlecto toto libro ea, quae ei notatu digna viderentur, excerpserit et libris suis inseruerit.

In codice male scripto sicubi syllaba ad metri integritatem deesset, eam plerumque uncis inclusam inserui.

producta: *ῥασιγ* producta penultima: *βασιλεῦ* modo antepenultima, modo penultima producta.

ΑΝΩΝΥΜΟΥ

ΕΠΙΤΟΜΗ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ.

Πολιτικά ζητήματα λέγονται γὰρ αἱ στάσεις,
ἐξόχως δὲ πολιτικά καλοῦνται τὰ ῥητόρων,
ὡς πολιτείας χρειώδη ζητούμενα συχνάκις,
οὐ μὴν σπανίως καὶ ποτε κατὰ τῶν φιλοσόφων.

5

Σημειῶσαι τὸν κάλλιστον ἐν πανηγύρει λόγον.
ὡς ἡδονὴν καὶ μέγεθος καὶ τὸ σαφὲς καὶ κάλλος
ἔχειν χρῶν καὶ μίμησιν σὺν τούτῳ τῶν προσώπων.
καὶ ὅσα ἢ τε ποιήσεις καὶ ἢ λογογραφία
ἔχουσι πλεονάζοντα σὺν ἱστοριογράφοις.

10

τὸ ζήτημα καὶ πρόβλημα καὶ ὅρος δὲ καλεῖται
μελέτη καὶ ὑπόθεσις καὶ γύμνασμα καὶ πλάσμα.
ἐπεὶ περ' ἡ διάγνωσις τῶν στάσεων ἐγράφη,
καὶ κοινωνίαν στάσεων ἤδη σοι παραδώσω.

15

ἐν πᾶσι τοῖς ζητήμασι τρία ὁράται ταῦτα·
οὐσία, ἰδιότης τε καὶ σὺν αὐταῖς ποιότης.
οὐσία μὲν ὃ πράξας τε ὑπάρχει καὶ τὸ πρᾶγμα·
ἡ ἰδιότης δὲ ἐστὶ τοῦ πράγματος ἡ κλησις.
ἡ δὲ ποιότης τὸ ποῖον τοῦ πράγματος ὑπάρχει,
δίκαιον εἶτουν ἄδικον, ἀσύμφορον, συμφέρον,
τριῶν ἐν τοῖς ζητήμασι τούτων καθορωμένων
ἐν τούτων ἀφανὲς ἐστὶ, τὰ δύο φανερά δέ.
ἡ ζήτησις συνίσταται περὶ τοῦ ἀφανοῦς δέ·
καὶ ἡ οὐσία ἀφανὲς, ἡ στάσις στοχασμὸς μὲν.

20

αὶ δ' ἰδιότης ἀφανής, ὅρος ἐστὶν ἡ στάσις.
 αὶ δ' ἡ ποιότης ἀφανής, εὐρης τὰς ἄλλας στάσεις·
 αὕτη πασῶν τῶν στάσεων κοινότης, ἑτερότης·
 τῷ ἀφανεῖ γὰρ σύμπασαι ἐκάστη κοινωνοῦσιν.
 ὅμως καὶ διαφέρουσιν, ὡς εἶπομεν, ἀλλήλων,
 τῷ στοχασμῷ μὲν ἀφανῆ τυγχάνειν τὴν οὐσίαν,
 ὅροις τὴν ἰδιότητα, ποιότητα ταῖς ἄλλαις.

Διάγνωσις τῶν στάσεων σαφής ἡκριβωμένη.

Πᾶν πρᾶγμα τὸ προκείμενον εἰς ἑτάσιν¹ καὶ κρίσιν
 10 ἢ ἀφανὲς καὶ στοχασμὸς πάντως ἐστὶν ἡ στάσις.
 ἢ φανερόν καὶ τοῦτό γε διχῇ διαιρετέον·
 ἢ ἀτελές, καὶ γίνωσκε τότε τὴν στάσιν ὅρον,
 ἢ τέλειον, [καὶ] κάλει μοι ποιότητα τὴν κλήσιν·
 ἡ δὲ ποιότης αὕτη μὲν ἔχει τὰς συζυγίας.
 15 ἢ περὶ πρᾶγμα καὶ ποιεῖ τὰς λογικὰς τὰς στάσεις
 ἢ περὶ πρᾶγμα ζήτησις διχῇ διαιρουμένη
 στάσεις ποιεῖ πραγματικὰς, ἅνπερ ζητῇ τὸ μέλλον,
 ἂν δ' ἤδη τι προγεγονός, τὴν δικαιολογίαν.
 ἢ πάντως περὶ τὰ ῥητὰ, τὰς νομικὰς ποιεῖ δέ.
 20 ἢ νομικὴ ποιεῖ γὰρ δὲ περὶ ῥητὸν ποιότητα
 διαιρουμένην τε τριχῶς τὰςδε ποιεῖ τὰς στάσεις.
 ῥητὸν μὲν καὶ διάνοιαν ἢ τι ῥητὸν ζητοῦσα.
 εἰ τῷ ῥητῷ δ' ἀμφισβητεῖ κατὰ τὸ πρόσωπον.
 ἀμφιβολία τε ποιεῖ τὴν δωδεκάτην στάσιν·
 25 συλλογισμόν δὲ τῷ ῥητῷ συνάγουσά τι πρᾶγμα,
 ἄγραφος ἰσοδύναμος δέκνυται τῇ ἐγγράφῳ.
 ἀντιτιθεῖσα νόμους δὲ ποιεῖ ἀντινομίαν.
 ἡ δικαιολογία δὲ διχῇ διαιρουμένη
 ἅνπερ ζητῇ τι γεγονός, πλὴν μὴ κεκωλυμένον,
 30 ἀντίληψιν ἐργάζεται τὴν στάσιν τὴν τετάρτην.

¹ sic cod. metri causa pro ἑτάσιν.

ἂν δέ τι κωλυόμενον, ποιῇ τὰς ἀντιθέσεις.
 ἀντιτιθεῖς τις εἰς αὐτὸν δεχόμενος τὸ πρᾶγμα,
 στάσις ἀντίστασιν ποιῇ, πέμπτην λαχοῦσα τάξιν.
 ἂν δ' εἰς ἀνεύθυνον, ποιῇ τὴν στάσιν τὴν συγγνώμην.
 ἄνπερ δ' εἰς τι τῶν ἔξωθεν ἀντιτιθῇ τοὺς λόγους, 5
 εἰς τὸν παθόντα μὲν ποιῇ ἀντέγκλημα τὴν στάσιν.
 εἰς ἄλλο δ' ἂν ὑπεύθυνον μετὰστάσις ἢ στάσις.
 τῆς δέ γε μεταλήψεως διάγνωσις ἑτέρα·
 ἄνπερ ζητῶμεν εἰσελθεῖν εἰς δέον τὸν ἀγῶνα,
 παραγραφὴ γὰρ φαίνεται διχῇ διαιρουμένη. 10
 εἰς ἄγραφον ἀπὸ ῥητοῦ καταρχουμένη πάντων.
 περὶ τὴν περίστασιν δὲ-ζήτησιν κεκτημένην.
 καὶ σὺν αὐτῇ πρὸς ἔγγραφον παραγραφὴν τελείαν
 ἀπὸ ῥητοῦ περὶ ῥητὰ ζήτησιν κεκτημένην.
 α'. στοχασμός. β'. ὄρος. γ'. πραγματικὴ. δ'. ἀντίληψις. 15
 ε. ἀντίστασις. ς'. ἀντέγκλημα. ζ'. μετὰστάσις. η'. συγ-
 γνώμη. θ'. ῥητὸν καὶ διάνοια. ι. συλλογισμός. ια'. ἀν-
 τινομία. ιβ'. ἀμφιβολία. ιγ'. μετάληψις.

Ἡ τάξις τῆς ἀναγνώσεως.

Τῶν στάσεων βιβλίον δὲ πρόκειται τῶν ἑτέρων· 20
 εὐρέσεων καὶ ἰδεῶν, δεινότητος μεθόδου,
 ὅτι τὸ περὶ στάσεων ἀναλογεῖ βιβλίον
 ἐμψύχῳ ζῳῇ φέροντι καὶ μέρια καὶ μέρη,
 σὺν τούτοις ἅμα καὶ μορφὴν· σὺν τῇ μορφῇ καὶ τρόπους.
 χρὴ δὲ διδάσκειν πρότερον περὶ τοῦ ὅλου ζῶντος, 25
 οὐπερ εἰκῶν, ὡς ἔφημεν, τὸ στάσεων βιβλίον,
 διδάσκων εἶναι τέσσαρα μέρη τελείου λόγου,
 προοίμιον, διηγήσεις, ἀγώνων ἐπιλόγους,
 καὶ τούτων πάλιν μέρη δὲ, ἃ μέρια τοῦ ὅλου
 τοῦ προοιμίου τέσσαρα, ὥνπερ αἱ κλήσεις αἰδε·
 πρότασις καὶ κατασκευὴ, ἀξιώσις καὶ βάσις,

τῶν τῶν δόξιν, ἀπὸ καὶ τῶν τῶν,
 ἀλλὰ καὶ τῶν τῶν καὶ τῶν ἀλλὰ καὶ.
 αἱ τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν,
 αἱ τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν,
 5 τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν,
 ἡ ἀλλὰ καὶ τῶν τῶν τῶν τῶν,
 αἱ τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν,
 αἱ τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν,
 ἡ δὲ καὶ τῶν τῶν τῶν τῶν,
 10 αἱ τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν,
 τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν,
 αἱ τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν,
 τὸ δὲ καὶ τῶν τῶν τῶν τῶν,
 αἱ τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν,
 15 τὸ τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν τῶν,
 τρίτην δὲ γράψας τὴν μόνην τῶν τῶν τῶν.

Τὰ ἐξιταζόμενα πρόσωπα.

α. τὰ ὠρισμένα καὶ κίρια, οἷον Περιχλῆς. β. τὰ πρὸς
 τι, πατήρ, υἱός, δισπότης, δοῦλος. γ. διαβεβλημένα, οἷον
 20 ἄσωτοι, μοιχοί. δ. τὰ ἡθικά, οἷον γεωργοί, λίχνοι. ε. τὰ
 κατὰ συμπλοκὴν πρόσωπα καὶ πράγματα, οἷον μεράκιον
 καλλωπιζόμενον. ς. τὰ ἀπλᾶ προσηγορικά, οἷον στρατη-
 γός, ῥήτωρ.

Τὰ πράγματα.

25 α. εἰς ἃ τις αὐτὸς ἐποίησε κρίνεται. β. εἰς ἃ ἕτεροι
 ἐποίησαν, ἀντικρὺς δὲ ἀναφέρεται πρὸς ἑτέρους. γ. εἰς
 ἃ ἕτεροι ἐποίησαν, ἐξ ὑπονοίας δὲ ἀναφέρεται πρὸς ἕτερον.

Ἐκάστην στάσιν διαιρεῖ γ' ὅλον τι πεφυκυῖαν
 εἰς μέρη τὰ κεφάλαια τὰ προσφυῇ ἐκάστη,
 30 ἅπερ καὶ κυριώτατα κεφάλαια ἐκλήθη,
 ἢ ἃ ἡτυμολόγηνται κεφάλαια καλεῖσθαι

ἔξ ἐτύμου τῆς ¹ κεφαλῆς τοῦ μέρους τοῦ τιμίου.
 ὥς περιέχει γὰρ αὐτὴ τὰς πέντε τὰς αἰσθήσεις,
 οὕτω καθ' ἐν κεφάλαιον τὰ πέντε περιέχει
 ἐπιχειρήματα ὁμοῦ καὶ ἐργασίας τούτων,
 αὐτὰ τε ἐνδυμήματα μετ' ἐπενδυμημάτων· 5
 καὶ τὸ πλαστὸν δὲ σὺν αὐτοῖς, εἰ μὴ γὰρ πάντα σχοίη,
 οὐδὲ κεφάλαιόν ἐστι καλούμενον κυρίως.
 ἀλλὰ ψευδοκεφάλαιον ὡς τὰ προγυμνάσματα·
 κεφάλαια δὲ λέγονται οἱ τόποι τῶν ἀγώνων.
 ὥσπερ ἀποδεικνύουσι κατασκευαῖς τὸ πρᾶγμα. 10
 τὸ δὲ ἐκ τῶν εὐρέσεων γίνονται αἱ προτάσεις.
 τοιοῦτον κέκτηνται τὸν νοῦν καθ' ἡμετέραν γνώμην·
 πρῶτον εὖρεν ἀρμόδιον πάντων τὰς ὑπολήψεις,
 προσώπων καὶ πραγμάτων τε καὶ τῶν λοιπῶν ὁμοίως.
 καὶ πρὸς ἐκείνοις πρότασιν ποιεῖ τῶν προοιμίων, 15
 εἰτ' οὖν ἐξ ὑπολήψεως εἴτε καὶ ἀπὸ χρόνου.
 τὸ γὰρ ἐκ διαιρέσεως καὶ ἐκ περιουσίας
 πάντως ἐξ ὑπολήψεως οὐχ ἕτερα τυγχάνει.
 φησὶ γοῦν πρὸς τὴν εὖρεσιν ποιοῦ καὶ τὰς προτάσεις,
 καὶ μὴ μακρόθι τοῦ σκοποῦ τοῦ προκειμένου λέγε. 20
 παράλληρα, ἀλλόκοτα καὶ πόρρω τῆς ἐννοίας.
 θριμύτης ² προοίμιον γὰρ ἢ πρότασις ὑπάρχει.
 τοῦτο μὲν τεχνικώτατον προοίμιον ὑπάρχει.
 οὗ πρότασις ἐφάπεται συμπάσης τῆς ἐννοίας,
 καὶ τῆς ἀρχῆς κατάδηλον ἀκροαταῖς ποιήσει· 25
 ὡς Γρηγορίου ταῖς γραφαῖς· „τί δαὶ οἱ Μακκαβαῖοι,
 τούτων γὰρ ἡ παροῦσα νῦν πανήγυρις ὑπάρχει.“ ³
 ἀπὸ καιροῦ προοίμιον τυγχάνει πῶς τοιοῦτον,
 τὸ ἔχον πρᾶγμα προπραχθὲν, ὃ τις ζητεῖ γενέσθαι,

¹ ἐτύμου τῆς incerta sunt: scriptura codicis non liquet.

² supra lineam: ἰσχύς, κέντρον. ³ Greg. Naz. Or. εἰς τοὺς Μακκαβαίους init.

- ὡς ἔχει τὸ προοίμιον Παύλου τοῦ ἀποστόλου·
 θεὸν τοῖς Ἀθηναίοις γὰρ ἐκεῖθεν καταγγέλλων
 ὡς εὔρεν ἐν τινι ναῷ ἐκεῖσε γεγραμμένον,
 „βωμὸς καθιερώθη μὲν οὗτος θεῷ ἀγνώστῳ,“
 5 ποιῶται τὸ προοίμιον πρὸς Ἀθηναίους λέγων· 4
 ἄνδρες, ἐγὼ νῦν τὸ δοκεῖν θεὸν ὑμῖν ἀγγέλλω,
 τῇ δ' ἀληθείᾳ δ' ὑφ' ὑμῶν ὑμῖν αὐτοῖς ἡγγέλθη,
 ὁπότε τὸ ἐπίγραμμα ἐν τῷ βωμῷ ἐγράφη.
 βωμὸς καθιερώθη μὲν οὗτος θεῷ ἀγνώστῳ.
 10 τοῦτον τὸν ἄγνωστον θεὸν σέβεσθαι τοιγαροῦν μοι
 αὐτὸν ὑμῖν οὐχ ἕτερον, ἐγὼ γὰρ καταγγέλλω.
 εὐδίκτα καὶ δριμέα μὲν ἔστιν ἐφευρημένα
 τὰ ἐκ τῆς διαιρέσεως προοίμια· εἰπέ σοι
 τινὲ τῶν ὑποθέσεων τεθέντα καταλλήλως.
 15 ἡκονημένα καὶ λαμπρὰ καὶ τμητικὰ τυγχάνει·
 τοῦτ' ἔστιν ἐναργέστατα καὶ τῶν δραστηκωτάτων,
 ἡ μεταχειρίσιν 5 καλὴν καὶ θίξιν κεκτημένα,
 ὀξύτατον τὸν ῥήτορα καὶ δεξιὸν δεικνύντα.
 τῷ δὲ ἰῶτα εὐδίκτα πρέπει καὶ τὸ δριμέα,
 20 τὰ ἐκ τῆς διαιρέσεως προοίμια τοιαῦτα,
 πλὴν τῶν ἐξ ὑπολήψεως φέρει τὰ δευτερεῖα.
 τῶν γὰρ ἐξ ὑπολήψεως ἡ ἐπιτηδειότης
 ἐν πᾶσι τοῖς ζητήμασιν ἐμφαίνεται συνοῦσα
 καὶ σύμπαςι τοῖς εἵδεσι τῶν πάντων προοιμίων,
 25 τῶν ἐκ τῆς διαιρέσεως, τῶν ἐκ περιουσίας.
 σὺν τούτοις καὶ τοῖς ἐκ καιροῦ φαίνεται προοιμίους
 τὰ δ' ἐκ τῆς διαιρέσεως φαίνεται σπανιάκεις.
 καλεῖται τὸ προοίμιον ἀπὸ περιουσίας,
 ὅτι κατὰ περίσσειαν ἐπιχειρεῖ ὁ λέγων,
 30 καὶ εὐπορίαν κέκτηται καὶ πλατυσμόν τοῦ λόγου.
 ὁ σθένων τὸν φονέα γὰρ εἶναι καὶ δήμου βλάβην

4 Act. XVII. 23.

5 Cod. μεταχειρήσιν, constanter.

παρεῖς τὴν [τοῦ] δῆμον βλάβην καὶ μόνον ὡς φρονεῖ
ἔλκων ποιεῖ προοίμιον ἀπὸ περιουσίας.

Διαφορὰ τῶν διαιρέσεων καὶ περιουσίας
προοιμίων.

Ἐκ μὲν τῆς διαιρέσεως προοίμιον ποιῶν τις 5
τὰ δύο ἀδικήματα ὁμοῦ περιλαμβάνει.
τοῖς ἐκ περιουσίας δὲ τὸ ἐν περιλαμβάνει.
δύο μὲν ἐκ τοῦ πράγματος προοίμια ποιεῖ τις,
ἢ γὰρ καλὸν ἢ γὰρ κακὸν πάντως ἐστὶ τὸ πρᾶγμα.
ἐκ τοῦ προσώπου δὲ πολλὰ προοίμια ποιεῖ τις. 10
πολλὰ καὶ γὰρ ὑπάρχουσι προσώπων ὑπολήψεις.
ἐν τοῖς δικαστηρίοις γὰρ φροντὶς ἦν συντομίας
καὶ τοῦ τὰ καίρια εἰπεῖν· ἔλεγον γὰρ πρὸς ὕδωρ.
ἐν δὲ ταῖς πανηγύρεσιν οὐ τις φειδῶ πλατύνειν.

Σύγκειται πᾶν προοίμιον· τῶν πανηγυρικῶν δὲ 15
πολλὰ τῶν προοιμίων δὲ τυγχάνει τῶν ἐτέρων.
ἄλλα μὲν ἐκ προτάσεων μόνον συντεθειμένα,
ἄλλα δ' ἀπὸ προτάσεως κατασκευῆς τε μόνης,
τινὰ δὲ καὶ ἀπόδοσιν σὺν ταῖς δυσὶ λαμβάνει.
τὰ δὲ γε πανηγυρικὰ τέσσαρα φέρει μέρη· 20
πρότασιν καὶ κατασκευὴν, ἀπόδοσιν καὶ βάσιν.
διώνυμον δ' ἀπόδοσις ἔλαχε κλησὶν φέρειν.
καλεῖται γὰρ ἀπόδοσις ἅμα σὺν ἀξιώσει.
ὅταν οὖν λέγῃ τις θαρρόων, ἀπόδοσις καλεῖται.
ἀξίωσις δὲ λέγεται, ὅταν τις ἱκετεύῃ. 25
ταύτην φασὶ διαφορὰν εἶναι τῶν δύο τούτων·
καὶ μέμφονται τῷ τεχνικῷ ὡς ἐν δοκοῦντι ταύτας.
οὐ λέγει τὴν ἀπόδοσιν ἀξίωσιν ὑπάρχειν.
τὸ πρᾶγμα δ' ὃ τις βούλεται καὶ ἀξιοῖ γενέσθαι·
ὅσα, φασὶ, προοίμια δικανικὰ τυγχάνει, 30
σχοινοτενέσι καὶ μακροῖς ταῦτα χρή κώλοις λέγειν.
τὰ γὰρ σχοινοτενῇ κῶλα διὰ τὴν ἀστιξίαν

- συντόμως μᾶλλον λέγονται τῶν κομματικωτάτων.
 τὰ γὰρ κομματικὰ κῶλα στιγμῆς τι συνέχοντα,
 ποιοῦσι τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ λόγου βραδυτέραν.
 πρεσβύτερα καὶ χρήσιμά εἰσι τῇ ὑποθέσει.
- 5 ἂν μὲν κατηγορῆς τινος, τὰ προπραχθέντα φαῦλα.
 ἂν δ' ὑπερηγορῆς τινος, χρηστὰ τὰ προπραχθέντα.
 καὶ ὠρισμένον πρόσωπον εἴη τὸ κρίσιν ἔχον.
 ἐν πάσαις ὑποθέσεσιν ἔχομεν ἱστορίαν,
 ἥγουν ἔθνος πατρίδα τε προγόνους καὶ πατέρα,
- 10 κἂν τε τὴν προδιήγησιν ποιήσομεν τῷ τότε,
 ἀπὸ τοῦ φθάσαντος βίου αὐτοῦ παραλαβόντες,
 ὅποσα χρησιμεύοντα καθέστηκεν ἐκ τούτου
 τῇ προκειμένη συμβουλῇ· εἴτε μὴν καὶ τῇ κρίσει.
 ἂν δὲ [τὸ] πρόσωπόν ἐστι τῶν ἀορισταινόντων
- 15 μὴ κεκτημένον προφανῇ καὶ δῆλῃν ἱστορίαν,
 ποιούντες προδιήγησιν ἢ στοχαστικωτέρως
 τὰ χρήσιμα προσλάβωμεν τοῦ προλαβόντος βίου.
 ἢ σχήματι χρησόμεθα παραλειπτικωτέρῳ.
 τουτέστιν παραλείψομεν τὸν προλαβόντα βίον·
- 20 οἷον ἐῷ τὸν πρότερον τούτου νῦν λέγειν βίον.
 ὥς οὖν ἐν τοῖς προσώποις μὲν εἰσι τοῖς ὠρισμένοις
 αἱ ἱστορίαι προφανεῖς καὶ πράξεις αἱ πραχθεῖσαι.
 καὶ δρῶμεν προδιήγησιν ἐν τοῖς τοιούτοις πᾶσιν,
 λαβόντες πᾶν τὸ χρησιμον τοῦ προλαβόντος βίου,
- 25 ἢ τῷ κατὰ παράλειψιν σχήματι κεκρημένοι,
 οὕτω κἂν τοῖς προβλήμασι χρὴ δρᾶν τοῖς δημοσίοις.
 καὶ τοῖς ιδιωτέροις δὲ κατ' ἴσον τοῖς ῥηθεῖσι.
 πρόβλημα [μὲν] δημόσιον πόλεως ὅλης δίκη,
 ἢ ἔθνους ἢ καὶ δήμου δὲ, εἴτε τινὸς χωρίου.
- 30 πρόβλημα δ' ἐστὶν ἰδικὸν ἐνὸς ἀνθρώπου δίκη.
 εἴτε τριῶν τεττάρων τε εἴτε μὴν καὶ πλεόνων.
 δεῖ γοῦν τὴν προδιήγησιν ἐν μὲν τοῖς δημοσίοις
 ποιεῖν, ὥς προειρήκαμεν, προσώποις ὠρισμένοις.

ἔχει

ἔχεις ἐν τούτοις πράξεις γὰρ δήλας καὶ ἱστορίας,
ἐν δ' ἰδικοῖς ζητήμασιν, ὥς ἐν τοῖς ὠρισμένοις,⁶
εἴτουν στοχαστικὴν τελεῖ, εἴτε καὶ παραλείψει.

Τὸ ἀπ' ἀρχῆς εἰς τελεσμὸν οὐδὲν ἄλλο τυγχάνει,
ἢ σύντομος ἀφήγησις πράγματος ἢ⁷ λόγου, 5
δι' οὗ τὸ δικαστήριον κρίσις⁸ τε συνέστηκε.
αἱ δὲ τῶν νόμων εἰσφοραὶ καὶ λύσεις αἱ τῶν νόμων
αἱ μετὰ περιστάσεως ἡγουν αἱ γυμνασίαι,
τουτέστιν αἱ πραγματικαί, ταύτας καλεῖ γὰρ οὗτω.
τίς δὲ περιστάσις ἐστὶν οἷδας ἀκριβέστατα, 10
καὶ τίνι διαφέρουσι πραγματικὴ καὶ θέσις.
ἡ μὲν τελεῖ γὰρ γύμνασμα καὶ στάσιν τῶν τελείων,
ἡ θέσις δὲ προγύμνασμα καὶ τῶν ἀτελεστάτων.
αἱ δὲ τῶν νόμων εἰσφοραί, καλῶς οὕτως εἰρήκει·
ποτὲ καὶ γὰρ εἰσφέρομεν καὶ ἀκυροῦμεν ἅμα 15
τὶ μέρος νόμου φέροντες, τὶ δὲ καὶ ἀκυροῦντες.
οἷον φονεύειν τοὺς μοιχοὺς ἐπ' αὐτοφώρῳ νόμος,
εἰσφέρομεν τῷ νόμῳ γὰρ τότε συνηγορίαν,
καλλίστως ἔχει, λέγοντες, κτεῖναι μοιχοὺς κελεύων.
ἐκφέρομεν τοῦ νόμου δὲ τούτου καὶ ἀκυροῦμεν 20
τὸ τοὺς μοιχοὺς φονεύεσθαι καὶ παρὰ τοῦ τυχόντος.
τάς κρίσεις δὲ μὴ γίνεσθαι παρὰ τῶν δικαζόντων.

Πέντε δὲ διηγήσεως τῶν πλατυσμῶν οἱ τρόποι·
πράγματα τὰ πραττόμενα, αἰτίαι πραττομένων
καὶ τὰ παραλειπόμενα καὶ αἱ αἰτίαι τούτων. 25
καὶ σὺν αὐτοῖς οἱ λογισμοὶ, ἕκαστον δὲ τῶν πέντε
περιγραφαῖς πλατύνεται καὶ ἐν ταῖς ἐρμηνείαις.
περιγραφή ταύτων δ' ἐστὶν ὁμοῦ καὶ ἐρμηνεία,
ἐννοίας μεταποιήσις ἐν πλείοσι τοῖς κώλοις.
εἰ γὰρ τρισὶ καὶ τέτρασι καὶ πλείοσι τοῖς κώλοις 30

⁶ ὠρισμένοις et v. sq. τελεῖ in cod. non liquet.

⁷ Cod.

ἦ. ⁸ Cod. ἡ κρίσις.

τῶν πέντε τούτων ἕκαστός τις πλατυνεῖ συγγράφων,
εἰς ὅσον ἢ διήγησις παρεκταθῇ τὸ μῆκος.
τινὲς καὶ ἐκ τῶν σὺν αὐτοῖς ἄλλον διδοῦσι τρόπον,
πλατύνοντα διήγησιν, τὰς λογισμῶν αἰτίας.

5 Παρατηρητέον καὶ τὰ πραττόμενα καὶ τὰς αἰτίας τῶν
πραττομένων καὶ τὰ παραλειπόμενα καὶ τὰς αἰτίας τῶν
παραλειπομένων καὶ τοὺς λογισμοὺς καὶ πάντα ἐν πολ-
λοῖς κώλοις καὶ ποικίλοις λέγειν δυνάμεθα.

Εἰ δὲ τρόπος ἐν διηγῇσι τῶν πεπραγμένων πλατύ-
10 νοιτο, διασκευάζεται τὸ πρόβλημα καὶ οὐχ ἀπλῶς διη-
γεῖται.

Εἰ τρόπος δὲ πλατύνοιτο πραγμάτων διηγῇσι,
τοιούτός τις ἐστὶν ὁ νοῦς ῥητοῦ τοῦ προκειμένου.
εἰ πλάτος ἢ διήγησις οἷς ἔφημεν προλάβοι,
15 τοῖς τε παραλειφθεῖσί τε καὶ τούτων ταῖς αἰτίαις,
καὶ λογισμοῖς καὶ λογισμῶν ὁμοίως ταῖς αἰτίαις,
καὶ πᾶσα δὲ περίστασις αἰτίαις πλατυνθεῖσα,
καὶ τοῖς παραλειφθεῖσί τε καὶ λογισμῶν αἰτίαις
ἀπλῆν ποιεῖ διήγησιν οὐ τῶν ἐνδιασκειν.
20 εἰ πλατυνθῇ τοῖς τρόποις δὲ, τουτέστιν πῶς ἐπράχθη,
τότε ποιεῖ διήγησιν ἐκ τῶν ἐνδιασκειν,
τουτέστιν προδεικνύουσαν ἐκφράζουσαν τὸ πρᾶγμα,
ἣ ποιηταῖς ἀρμόδιός ἐστιν καὶ πανηγύρει.
ἀπλῆν τὴν ἐγκατάσκειον διήγησιν νῦν λέγει,
25 ἣ καὶ προσθήκης ἀνευθε διήγησις καλεῖται
ὡς ὄντως καὶ κυρίως τε καὶ ῥητορικωτάταις
κατασκευαῖς τῶν αἰτιῶν ἃ λέγει τὸ πρακτέον.

Κείμενον. Ὅταν μὲν οὖν ἢ τὰ πράγματα πολλὰ
καὶ ποικίλα καὶ ἱκανὰ καὶ βαρὴ τοὺς ἀντιδίκους, ἡμῖν
30 δὲ βοηθῇ, ἀπλῇ χρησόμεθα τῇ διηγῇσι. οὐ δεῖται γὰρ
ἰσχυρῶν λόγων τὸ αὐτομάτως ἰσχυρὸν πρᾶγμα.

Αἰτία μὲν κατασκευάζει διήγησιν· τρόπος δὲ διασκευ-
άζει· οὐ γὰρ εἶχε μᾶλλον δεινῶσαι τὸν λόγον ὁ ῥήτωρ, ἢ

τὰ πράγματα λέγων αὐτὰ ψιλὰ, ἃ ἔπραττον ἐκεῖνοι· γυνὰ γάρ τοι λεγόμενα πλέον ἰσχὺν ἔλαβεν ἢ εἴτις αὐτὰ ἐκόσμιε λόγοις.

Ἀγῶνα νῦν ὁ τεχνικὸς προθύμενος διδάξαι
οὐ μάτην προκατασκευὴν διδάσκει καὶ τυχαίως, 5
ἀλλ' ὥσπερ πρὶν διήγησιν παραδιδόναι μέλλων
περὶ προδιηγήσεως ἐδίδαξεν ἐντέχνως,
οὕτως καὶ νῦν κατασκευὰς ἢ νῦν ἀγῶνας γράφων
τὰς προκατασκευὰς αὐτῶν πρῶτον εὐθὺς λέγει,
καὶ ὅτι τὰ κεφάλαια, ὥσπερ ὁ Τζέτζης λέγει, 10
σχήματα τῆς προκατασκευῆς τίθησὶ πως διδάξειν.
ποῖα φασὶν κεφάλαια πολλοῖς διηπορήθη
οἱ μὲν φασὶ τῶν στάσεων οἱ δ' ἕτεροι τοιαῦτα,
ἐγὼ δὲ νῦν κεφάλαιον λέγω καλεῖσθαι πάντα,
ἅπερ ὁ λέγων κέκτηται σκοπῶν ἀναδιδάξαι, 15
εἴτε τινὸς τῶν στάσεων ἢ πράγματος ἑτέρου.
κεφάλαια γὰρ λέγονται οἱ τόποι τῶν ἀγώνων,
ἅπερ ἀποδεικνύουσι κατασκευαῖς τὸ πρᾶγμα.
τρεῖς ἀπασῶν τῶν λύσεων τοὺς τρόπους εἶναι νόει,
ἐνστάσεις ἅμα σὺν αὐταῖς τὰς ἀντιπαραστάσεις, 20
καὶ τρίτον δὲ τὸ βίαιον ἰσχύον ὑπὲρ ταύτας.
τεθὲν ἐχθρὸν κεφάλαιον λύσεις γὰρ πρῶτον δέον
εἶτουν ἐκ τῆς ἐνστάσεως ἢ ἀντιπαραστάσει,
εἴτε κατὰ τὸ βίαιον ἢ πᾶσιν ἅμα τούτοις.
ὁ περὶ Ἀλοννήσου⁹ μὲν λόγος τοῦ Δημοσθένους 25
τοιούτον κέκτηται τὸν νοῦν· Ἀλόννησον τὴν νῆσον
ληστὰι κατεῖχον πρότερον οὐσαν τῶν Ἀθηναίων.
οὗς ἐκβαλὼν ὁ Φίλιππος τοῖς Ἀττικοῖς ἐδίδου.
ὡς οὐσαν πάντως ἑαυτοῦ, ἐπιστολὴν τε γράμμι,
πρὸς ἣν ὁ ῥήτωρ ἔγραψεν ἐπιστολὴν τὸν λόγον, 30
μὴ δοῦναι δὲ τὸν¹⁰ Φίλιππον, ἀλλ' ἀποδοῦναι μόνον.

9 Cod. Ἀλονήσου et v. sq. Ἀλόννησον. 10 τὸν et μόνον.
Cod. om. — v. sq. Cod. ὅπερ τις.

δοῦναι γὰρ τὸ χαρίσασθαι, ὃ τίς ποτε οὐκ εἶχεν,
 τὸ ἀποδοῦναι δὲ δηλοῖ τὸ προληφθὲν ἐκστῆσαι.
 τοῦτο κατασκευάζει γοῦν ὁ ῥήτωρ Δημοσθένης,
 καὶ λύει τὸ κεφάλαιον τὸ προτεθὲν Φιλίππῳ
 5 προτάσει καὶ ὑποφορᾷ, ἀντιπροτάσει, λύσει.
 λύσις τῆς ἀντιθέσεως ἐναντι παραστατεῖ.
 οὔσης γὰρ τῆς ὑποφορᾶς τοῦ λόγου τοῦ Φιλίππου,
 ὅτι ληστὰς πῶς ἐξελὼν ἐκτίσαστο τὴν νῆσον,
 ὁ Δημοσθένης συνδραμὼν τῷ ἐκ ληστῶν ἐλίσθαι
 10 λύει ἀντιπαράστασιν τοιαύτην ἐπιφέρων.

Οἷον ἔλεγε δὲ καὶ πρὸς ἡμᾶς κ. τ. λ. apud Hermog.
 p. 110. v. 7. — p. 111. v. 2.

- Λύνει δὲ τὰ κεφάλαια χρῶν τῶν ἀντιδίκων
 προτάσει καὶ ὑποφορᾷ, ἀντιπροτάσει, λύσει.
- 15 τῇ λύσει δ' ἐπιχειρημα ἐπάγομεν εὐθὺς.
 τῷ δὲ ἐπιχειρήματι φέρομεν ἐργασίαν,
 τῇ δ' ἐργασία πρὸς λαβεῖν ἐνθυμήμα πῶς δεόν,
 τῷ δέ γε ἐνθυμήματι δεόν ἐπάγειν πάλιν
 ὁμοῦ τε ἐπενθυμήματα καὶ τὸ πλαστὸν σὺν τούτοις.
- 20 παντὸς δὲ οἷας δὴ τινος στάσεως κεφαλαίου
 ἕξ τρόπους εἶναι γίνωσκε τῶν ἐπιχειρημάτων,
 πρόσωπον, πρᾶγμα, χρόνον τε, τρόπον, τόπον, αἰτίαν.
 ἕκαστον δ' ἐπιχείρημα ἕξ ἐργασίας ἔχει·
 ἕξ ἴσου, ἐναντίου τε, μείζονος, μικροτέρου,
- 25 παραβολῆς σὺν τούτοις τε καὶ τῶν παραδειγμάτων,
 ἐκάστη ἐργασία δὲ ἕξ ἐνθυμήματ' ἔχει,
 συγκριτικῶ τῷ σχήματι παραλαμβανομένη,
 ἐκ τόπων περιστατικῶν ἕξ τῶν προλελεγμένων,
 προσώπου, χρόνου, πράγματος, αἰτίας, τόπου, τρόπου.
- 30 οὕτω μὲν τὰ κεφάλαια λύνει ἀντιδίκων,
 οὕτω καὶ τὰ ἡμέτερα εἰσάγομεν ὁμοίως,
 ἄνευ μὲν τῆς προτάσεως καὶ τῆς ὑποφορᾶς δὲ,
 καὶ τῆς ἀντιπροτάσεως καὶ λύσεως σύναμα

ἀπλῇ κατασκευάζοντες τῇ θέσει καὶ πιστοῦντες
 ἐξ ἐπιχειρημάτων τε καὶ τούτων ἐργασίας
 καὶ τῶν ἐνθυμημάτων γε τῶν ταύτας κρατυνόντων.
 πόθεν ἐπιχειρήματα ἐκλήθησαν αἱ πίστεις,
 αἱ ἀπὸ περιστάσεων πιστούμεναι τὸ πρᾶγμα; 5
 ἀπὸ τῆς χειρὸς, καὶ ἰσχύς ὄντως ἡμῖν ὑπάρχει
 κατασκευαῖς καὶ λύσεσιν αὐταῖς τῶν κεφαλαίων.
 ἐν λόγοις τε καὶ πράγμασι, δίκαις καὶ ὑποθέσει,
 ἐν τοῖς τρισὶ τοῖς εἶδεσι τοῖς κατὰ ῥητορίαν
 μῆτηρ ἐστὶ περιστάσεις τῶν ἐπιχειρημάτων. 10
 ἐν λόγοις ἐγκωμίων μὲν, τουτέστιν πανηγύρει,
 πράγμασι συμβουλευτικοῖς δίκαις δικανικαῖς δέ,
 ἀπλῶς ἐν ὑποθέσει δὲ πᾶσι παντὶ τῷ βίῳ
 τὰ περιστατικά εἰσι τὸ κράτος κεκτημένα.
 ἔξω γὰρ τούτων τι πραχθὲν εἴτε λεχθὲν οὐ χαίροισι, 15
 λέγουσι δ' οἱ φιλόσοφοι καὶ ἑβδομον τὴν ὕλην.
 ὕλην δ' ἐγὼ τὸ ὄργανον λέγω, μεθ' οὗ καὶ δρᾷ τι,
 ξύλον, ξίφος ἢ ῥόπαλον ἢ φάρμακον ἢ βρόχον.
 εἴτε τι τοιουτότροπον ὀργάνων τῶν μυρῶν.
 ὕλη δ' ἐτέροις ἔδοξε τὰ παρακολουθοῦντα. 20
 καὶ τῶν προσώπων ὕλη μὲν καὶ παρακολουθοῦντα
 γένος, γονεῖς, ἀνατροφή, τὸ κράτιστον αἱ πράξεις,
 χρόνου δὲ ὕλη νύξ ἐστὶν ὄρθρος ἢ μεσημβρία.
 τόπου δὲ ἡ ἀκρόπολις ἢ ἱερὸν ἢ ἄλσος.
 εἰσάγεις κατὰ θέσιν μὲν τὸ σὸν κατασκευάζων, 25
 τὸ τῶν ἐχθρῶν κεφάλαιον λύεις κατ' ἀντιθέσεις.
 τῶν παλαιῶν δὲ γίνωσκε δύνασθαι μαρτυρίας
 ἐργασιῶν οὐκ ἔλαττον ἀλλ' ἰσοσθενεστάτως.

Ἰστίον ὅτι μετὰ τὸ κεφάλαιον ἐμπίπτει τὸ ἐπιχειρη-
 μα, μετὰ δὲ τὸ ἐπιχειρημα ἡ ἐργασία, μετὰ δὲ τὴν ἐργασίαν 30
 τὸ ἐνθύμημα. Ἔστι δὲ ἐνθύμημα λύσις μετ' ἐπιχειρη-
 μάτων καὶ εἰς ἐργασίαν πίπτει.

Ὡς πρὸς τὸ ἐπιχειρημα συγκρίνον ἐργασίαν.

- τῷ δὲ ἐπιχειρήματι τὸ πλεον ἄπονέμον.
 τίς δὲ ἡ γένεσις αὐτοῦ καὶ εὗρεσις ὑπάρχει·
 ἔνστασιν ἅμα σὺν αὐτῇ τῇ ἀντιπαραστάσει.
 ἡμεῖς, ἀντιπαράστασις, ἔνστασις, ἐναντίον,
 5 βίαιον, ἀντιστατικόν, παραδοξολογία
 ἐν τίνι διαφέρουσι, γράψωμεν σαφέστερον.
 ἡ μὲν ἀντιπαράστασις ἴσως τῇ μεταλήψει
 τὸν λόγον ἢ καὶ τὸ πραχθῆν φαίνεται συγχωροῦσα,
 εἶναι τυχὸν οὐ χαλεπὸν ἢ τούναντίον ῥᾶον.
 10 διὰ τινὰ περιστάσις προτρέπει δὲ γενέσθαι·
 οἷον καὶ χαλεπὸν ἐστὶν γενέσθαι διὰ τόδε·
 καὶ ῥᾶον, ἐατέον οὖν δι' αἰτίαν τοιήνδε.¹¹
 ἡ μὲν ἀντιπαράστασις οὕτως ἐστὶ συγγνώμων
 συγχώρησιν τοῦ πράγματος ἢ συνδρομὴν ποιοῦσα.
 15 ἡ δ' ἔνστασις ὑπάρχουσα ταῦτόν τῷ ἐναντίῳ
 οὐ συγχωρεῖ ἀλλ' ἀναιρεῖ· λέγει γὰρ ἀσυγγνώστως
 τὸ χαλεπὸν οὐ χαλεπὸν, τὸ ῥᾶδιον οὐ ῥᾶον·
 τὸ βίαιον δὲ χρῆται μὲν πρῶτον τῇ ἀναιρέσει.
 εἶτα βιαίως καταντᾷ καὶ πρὸς τὸ ἐναντίον·
 20 τὸ χαλεπὸν οὐ χαλεπὸν, ἀλλὰ καὶ ῥᾶον λέγων·
 τὸ ἀντιστατικὸν πάλιν ἐπ' ἴσης μεταλήψει·
 καὶ ἀντιπαραστατικὸν τι συγχωρεῖ τυγχάνον·
 δείκνυσι μέντοι δι' αὐτοῦ μεῖζόν τι πεπραγμένον
 διὰ βραχείας βλάβης μὲν τῆς ἐκκοπῆς τοῦ τείχους.
 25 νίκην λαμπρὸς τῆς πόλεως, ἦτταν τῶν πολεμίων.
 διὰ μικροῦ τε ἀγαθοῦ βλάβην τυχὸν μεγάλην·
 παραδοξολογία δὲ βίαιου ἐναντίον
 ἐν τούτῳ διαφέρουσα καθέστηκε τῷ τρόπῳ·
 τὸ ἐναντίον ἀναιρεῖ ἐπίσης τῇ ἐνστάσει,
 30 τὸ χαλεπὸν οὐ χαλεπὸν λέγων, ὡς ἔφην πρῶην.
 τὸ βίαιον δὲ χρῆται μὲν πρῶτον τῇ ἀναιρέσει.

¹¹ Cod. τήνδε. — v. 22. Cod. δέ τε.

εἶτα βιαίως καταντᾷ καὶ πρὸς τὸ ἐναντίον.
τὸ χαλεπὸν οὐ χαλεπὸν, ἀλλὰ καὶ ῥᾶον λέγων,
παραδοξολογία δὲ βιαίου πλέον φέρει.
μίγνυσσι γὰρ τὰ ἀμιγῇ, ἐνοῖ τὰ ἐναντία.
φραῦλον χρηστόν τι λέγουσα, λυπρὸν ἡδὺ τυγχάνον. 5
ὁ τραγικὸς Αἰσχύλος σοι παράδειγμα χρησάτω.

„οὗτος γὰρ οὐ τέθνηκεν οὐδέπερ θανών.“¹²
πρότασιν καὶ κατασκευὴν κεφάλαιον πᾶν ἔχει.
τὰ ἀπ' ἀρχῆς εἰς τέλος τε ὁμοίως τούτοις ἔχει.
ἐπίσης δὲ προτάσει κατασκευαῖς τε ταῦτα 10
κλησιν φέρειν εἰλήχασι τὴν ἀπ' ἀρχῆς εἰς τέλος.
ὅτε γοῦν ἐν ταῖς στάσεσιν ὁ τεχνικός που λέγει
γίνεσθαι τε καὶ αὔξεσθαι τὰ ἀπ' ἀρχῆς εἰς τέλος,
ἀφ' ὧν καὶ ἡ ἀπαιτήσις γίνεται τῶν ἐλέγχων·
νῦν δὲ σοι τὴν κατασκευὴν τῶν ἀπ' ἀρχῆς εἰς τέλος 15
διδάσκων λέγει γίνεσθαι τῇ ὑποδιαίρεσει.
καὶ πρόσχες τῇ προτάσει τε καὶ τῇ κατασκευῇ δέ.
ἐφόνευσε, παρίστατο θάπτων ἐν ἐρημίαις.
τοῦτό ἐστι νῦν πρότασις τῶν ἀπ' ἀρχῆς εἰς τέλος.
τὸ θάπτων πρᾶγμα ἔχουσα, τὸ ἐρημίαις τόπον. 20
εἰ δέ γε μὴ παρίστασο, ἀλλὰ ὠδύρου τοῦτον·
εἰ γὰρ μὴ ἔθαπτες αὐτόν, ἀλλ' ἐφροσὺς ἐώρας·
εἰ γὰρ μὴ ἔρημος οὐκ ἦν, ἀλλ' οἰκητὸς ὁ τόπος,
οὐκ ἂν εἴλκον καὶ τότε σε δίκας τοῦ φόνου δοῦναι.
τοῦτο δὲ ἡ κατασκευὴ τῶν ἀπ' ἀρχῆς εἰς τέλος 25
ἐξ ὑποδιαίρεσεως ἐγκατεσκευασμένη.

Ἐπεὶ δύναται καὶ ὡς πνεῦμα ἀποταθῆναι κατὰ τὸ
τοῦ ἀντιθέτου σχῆμα, καὶ μετὰ τὸ πληρωθῆναι τὸ πνεῦ-
μα. Ἐκαστον ἐθέλεις κατὰ περιόδους λαμβάνειν. τὰ δὲ
πλαστὰ χώραν ἔχει μετὰ τὴν ἀθρόαν ἐκβολὴν τῶν ἀπ' 30
ἀρχῆς ἄχρι τέλους. Ἔστι δὲ ὑποδιαίρεσις ἢ εἰς λεπτόν

12 Choëph. 497. οὕτω γὰρ οἱ τίθνηκας.

τομή τοῦ ἀθροῦς πράγματος· οἷον εἰ μὴ τότε ἐποίησαν, ἀλλὰ μετριώτερον· εἰ γὰρ μὴ τοσαῦτα ἐποίησεν, ἀλλὰ ἐλάττονα. Ἐχὺ δὲ χώραν ἔτι καὶ τὰ πλαστὰ, ὥς ἐν ταῖς ἐργασίαις τῶν ἀπὸ παραδείγματος. Ἡοίων ἐστὶ τοῖς ἀ-
 6 κούουσιν ὁ ἀπὸ τῶν ἀποδεικτικῶν ἐπὶ τὰ πανηγυρικὰ χωρῶν, οὐχ ὁ ἀπὸ τῶν πανηγυρικῶν ἐπὶ τὰ ἀποδεικτικά.

Καὶ τὸ πλαστεπιχειρήμα τοῖς ἀπ' ἀρχῆς εἰς τέλος ἐπὶ τῷ τέλει πρόκειται ὥσπερ κεχωρισμένον.

οἷου μὲν τὴν κατασκευὴν τῶν ἀπ' ἀρχῆς εἰς τέλος

10 ἐξ ὑποδιαίρεσως κατασκευαζομένην.

νῦν δὲ τούτοις ἀπένειμα καὶ τὸ πλαστὸν ἐν τέλει.

ἐπεὶ δ' ὑποδιαίρεσις πλαστὸν ἐστὶν ἐκάστη, ὥς τὸ εἰ μὴ παρίστασο, ἀλλὰ ὠδύρου τοῦτον, εἰ τόδε οὐκ εἰργάζου μὲν, οὐ διαπράττοντο δὲ

15 δεικνὺς πλαστὸν τὴν μερικὴν μὴ λέγον διαίρεσις, ἀλλ' ἄλλο τελιώτερον ὅλον τι πρᾶττον πρᾶγμα, κείμενον ἐν τῷ τέλει δὲ τῶν ἀπ' ἀρχῆς εἰς τέλος. νῦν παραδείγματι δέ σοι καὶ τοῦτο σαφεστάτως. ἐπὶ τῶν τῆς κατ' αἵτησιν δωτίνης ζητημάτων

20 καὶ οἷς φυγὴ καὶ δίωξις ὑπάρχει προκειμένη.

Οἷον εἰ δὲ πρὶν ἢ ποιῆσαι τὸ ἀγαθὸν ἤτουν τὴν δωρεάν, οὐκ ἂν μοι ἐδώκατε, οὐκ ἂν ἐψηφίσασθε ἐπαγγελ-
 λομένην ποιήσιν.

Δυσχερεστάτην ἔχουσιν λύσιν, ὁ ῥήτωρ λέγει·

25 στάσεων τῶν πραγματικῶν τὰ ἀπ' ἀρχῆς εἰς τέλος.

Ἀ π ο ρ ί α.

Ποῖα δὲ ταῖς πραγματικαῖς τὰ ἀπ' ἀρχῆς εἰς τέλος;

Α ὕ σ ι ς.

Τὰ αἴτια, διάπερ τις τόδε τι συμβουλεύει.

30 οἷον τοῖς Καταναίοις τις βουλεύει μετοικίαν διὰ αἰτίαν, ὅτι ῥεῖ τὸ πῦρ ἀπὸ τῆς Αἰτνης.

καὶ πῶς τὴν λύσιν δυσχερῇ τούτων ὁ ῥήτωρ λέγει;
 ὅτι ὡς διαφέρουσα τῶν ἄλλων κεφαλαίων
 ὑπῆρχεν ἡ κατασκευὴ τῶν ἀπ' ἀρχῆς εἰς τέλος.
 τὰ μὲν κατασκευάζοντο καὶ γὰρ τῇ περιστάσει,
 ὡς ὀπισθεν πλατύτερον εἵπομεν περὶ τούτου. 5
 τῇ ὑποδιαίρεσει δὲ τὰ ἀπ' ἀρχῆς εἰς τέλος,
 οὕτω καὶ τῆς πραγματικῆς τῆς ἀπ' ἀρχῆς εἰς τέλος
 ἡ λύσις δυσχερεστέρα ¹³ τῶν ἄλλων κεφαλαίων.
 ἡ λύσις τῶν ἑτέρων γὰρ γίνεται κεφαλαίων
 εἵτουν ἐκ τῆς ἐνστάσεως ἢ ἀντιπαραστάσεως. 10
 εἴτε κατὰ τὸ βίαιον, ἢ πᾶσιν ἅμα τούτοις.
 τῶν ἀπ' ἀρχῆς εἰς τέλος οὖν ¹⁴ πραγματικὴ ἡ λύσις
 πᾶσι πασῶν τῶν στάσεων γίνεται κεφαλαίως.
 καλῶς οὖν ἔφη δυσχερῇ τούτων τὴν λύσιν εἶναι.
 πολλῶν τῶν πάντων ὄντων γὰρ, ὡς οἶδας, κεφαλαίων, 15
 ἄδηλον, πῶς προσφυῶς τούτων τετιῆναι δέον.
 εἰς λύσιν τῆς πραγματικῆς τὴν ἀπ' ἀρχῆς εἰς τέλος,
 ἐν τῷδε τῷ πραγματικῷ ζητήματι καὶ τῷδε.
 πολλὰ γὰρ καὶ ζητήματα πραγματικὰ τυγχάνει.
 μακρὰ τὰ κῶλα πέφυκε τὰ κατασκευάζοντα. 20
 τῶν διασκευαζόντων δὲ σύμμετρα καὶ βραχέα.

Τῶν προσωποποιῶν ἡ εὐπορία ἐξ ὑποδιαίρεσεως γίνεται.

Τὸν ὅρον, τὸν ἀνθορισμὸν, συλλογισμὸν καὶ λύσιν
 τέσσαρα λέγει κλήσει, τοῖς πράγμασι δὲ δύο.
 ὅρος γὰρ καὶ συλλογισμὸς ἀπὸ τῶν πεπραγμένων. 25
 καὶ πάλιν τὸν ἀνθορισμὸν συλλογισμοῦ τε λύσιν
 κατασκευάζει τοῖς αὐτοῖς ἀπὸ τῶν παρειμένων.
 ὅρος, λύσις συλλογισμοῦ ἐστὶ μὲν τῶν φευγόντων.
 ἀνθορισμὸς, συλλογισμὸς πάλιν τῶν κατηγόρων.
 ἐπὶ δὲ τῶν κατ' αἰτίαν ὅρων σοὶ δειγματίζει, 30
 ὡς ἔχει τὸ, μαινόμενος τύραννον ἀνηρῆκει.
 καὶ σωφρονήσας δωρεὰν αἰτεῖ τυραννοκτόνου.

13 scriptura cod. non liquet. 14 οὖν Cod. om.

- ἐπὶ τινων δὲ καὶ ^{14*} φυγὴ καὶ δίωξις ὑπάρχει.
οἷον σὺ ἱερόσυλος, σὺ μὴν κλέπτῃς ὑπάρχεις.
ἢ ἐκ τῶν παρειμένων μὲν ἐργάζονται καὶ ἄμφω,
ὁ ὄρος καὶ συλλογισμὸς, ἢ ὡς αὐτὸς σὺ λέγεις,
8 ὁ ὄρος παρειμένων μὲν συλλογισμὸς πραχθεῖσι.
δεικνυσιν ὡς διασκευὴ πολλοὺς ἔχει τοὺς τόπους·
πίπτει τῇ διηγήσει γὰρ, πίπτει καὶ τοῖς ἀγῶσι.
τὰ ἀπ' ἀρχῆς εἰς τέλος γὰρ ὑπάρχουσιν ἀγῶνες.
καὶ ἐν τοῖς ἐπιλόγοις δὲ πίπτον ὁμοίως σθένει.
10 τὰ ἀπ' ἀρχῆς εἰς τέλος δὲ τῇ ὑποδιαίρεσει
τότε κατασκευάζονται, ὅτε καὶ μελετῶμεν.
τὰ ἀπ' ἀρχῆς κεφάλαια τιθέμενοι οἰκείον·
οὐχουν ὁπόταν λύωμεν ὡς ἀντιθέτου τοῦτο.
τοῖς ἐσχηματισμένοις γὰρ προβλήμασιν ἀρμόζει.
15 ὑποφορῶν κατασκευὴ καὶ τῶν ἀντιτεθούντων.
ταῦτόν ὁ ὑπομερισμὸς διασκευαῖς ἰσχύει.
καὶ γὰρ διασκευάζοντες δεικνύομεν τόδε τι.
οἷον ἐρήμοις ἴστασο, ἄρα φονεὺς ὑπάρχεις.
οὕτως ὑπομερίζοντες δεικνύομεν ὁμοίως.
20 εἰ μὴ ἐρήμοις ἴστασο, ἀλλὰ ἐν πολιτείᾳ,
εἰ μηδὲ θάπτων ἴστασο, ἀλλ' ἀφειώρας μόνον.
ἡ διατύπωσίς ἐστιν ἔκφασις τῶν πραγμάτων.
ἡ εἰς λεπτὸν ἐξήγησις ἢ ὥσπερ ζωγραφουσα
τόποις τισὶν εἰκονικοῖς, ὃ ἀπαγγέλλει λόγους.
25 εἰ ἔχεις διηγήματα κατὰ τοὺς τρεῖς τοὺς χρόνους.
τὰ παρεληλυθότα μὲν ἐνδιασκεύως λέγε.
ἀπλῶς δὲ τὰ ἐνεστώτα, γνῶριμα γὰρ καὶ δηλα.
καὶ ἄλλως δὲ περίεργος καὶ μακρηγόρος δόξεις.
εἵπερ κατὰ τοὺς τρεῖς χρόνους ἐνδιασκεύως γράφεις.
30 εἰ δὲ τὸ πρᾶγμα ἄξιον διασκευῆς ὑπόρχει.
εἰ δὲ κατὰ τοὺς τρεῖς χρόνους διήγησιν ἐφεύροις,
χρῆζουσαν τῆς διασκευῆς, οὕτω μοι τότε γράφε.

14* Cod. ἐπὶ τῶν δ' οἷς. — Versui 20. Cod. praefigit οἷον.

τοῦ ἐνεστῶτος πράγματος ποιούμενος τὴν γνώμην,
 ἔγκατασκεύως μὲν αὐτὸ λέγε μοι ταῖς αἰτίαις.
 τὸ παρελθὸν καὶ μέλλον δὲ λέγε μοι μετὰ τρόπου.
 τουτέστι ταῦτα λέγε δὲ ἐνδιασκεύως μόνα.
 ἂν δὲ πρὸς διατύπωσιν ἄπορον ἦ τὸ πρᾶγμα. 5
 ἄνπερ αἰσχρὸν καὶ βδελυρὸν ὑπάρχει δὲ τὸ πρᾶγμα,
 ὅπερ οὐ χρή πλατύνοντα λέγειν ἐνδιασκεύως,
 χρηστῆς μεταχειρίσεως οἰκονομία χρῆσαι,
 αὕτη δὲ μεταχειρίσις καὶ ἡ οἰκονομία.
 ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις λέγοντες τὰ ἀπ' ἀρχῆς εἰς τέλος. 10
 λέγομεν πρῶτον πρότασιν τοῦ πράγματος ἀθροῦν.
 εἶτα καὶ τῆς προτάσεως ἐνὸς ἐκάστου λόγου
 δρῶμεν ὑποδιαίρεσιν λεπτομεροῦντες τούτους.
 οἷον τρεῖς ἔκτεινεν υἱοὺς, πρότασις ἔστω τοῦτο
 τοῦ ὁλοκλήρου πράγματος, τουτέστιν τοῦ ἀθροῦν. 15
 εἶτα ὑποδιαίρεσις ἢ καὶ λεπτοτομία.
 εἰ γὰρ μὴ τρεῖς ἀπέκτεινεν, ἀλλὰ ἐλάττους τούτων,
 εἰ μὴ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς ἄλλ' ἀπεκήρυξέ πως·
 εἰ μὴ υἱοὺς, ὀθνεῖους δὲ, καὶ τῶν οὐ προσηκόντων,
 οὕτω τοῖς ἄλλοις λέγοντες τὰ ἀπ' ἀρχῆς εἰς τέλος. 20
 τίθμεν πρῶτον πρότασιν· εἰδ' ὑποδιαιροῦμεν.
 καὶ τέλος πάντων τίθμεν, ὅπερ πλαστὸν καλοῦμεν.
 ἐν τοῖς αἰσχροῖς δὲ πράγμασι, φησὶν ὁ τεχνογράφος,
 τὰ ἀπ' ἀρχῆς εἰς τέλος μοι λέγε προτάσει μόνῃ.
 εἶτα πλαστὸν ἐπῆφερε τὸ πίπτον τελευταῖον· 25
 αἰσχροῖς δ' ὑποδιαίρεσιν μηδόλως μοι ποιοίης.
 ἐν τοῖς ἀγῶσι τοῖς αὐτῶν τοῖς ἀπ' ἀρχῆς εἰς τέλος.
 τὴν δὲ ὑποδιαίρεσιν τήρει τοῖς ἐπιλόγοις.
 καὶ πρὸς ὀργὴν τοὺς δικαστὰς παρακίνηι καὶ πάθος.
 καὶ περιόδων ἔξωθεν λέγε τοὺς ἐπιλόγους. 30
 σὺν τούτοις χρή καὶ ἀφαιρεῖν ἅμα τὰς περιόδους,
 αἵσπερ κατασκευάζομεν τὰ ἀπ' ἀρχῆς εἰς τέλος.
 ἀλλότριον περιόδός ἐστιν διασκευῆς γάρ.

- τούτῃ ἐκλόγου· κρίπει δὲ λέγειν ἐνδιασχεύας.
 ταυτολογίᾳ διασχετὴ καὶ ἀγωγῇ χωρίων.
 ὁ ὑπομερισμός ἐστι διασχετὴ ταύτων τι.
 καὶ ἡ διασχετὴ ταύτων τῇ ἀγωγῇ χωρίων.
- 5 ὥσπερ γὰρ ἡ διασχετὴ ἀθρόον πρᾶγμα λέγει.
 οἷον ἐρήμοις ἴστασο, φονεὺς ὑπάρχουσιν ἄρα.
 εἴτα λαβὼν ὁ μερισμός ὑπομεριζέτω τοῦτο.
 εἰ δὲ μὴ θάπτων ἴστασο, εἴπερ μὴ τὸ καὶ τότε
 εἴτα πάλιν ἐπανελθὼν ἀθρόως τοῦτο λέγει.
- 10 ἐπεὶ δὲ θάπτων ἴστασο, φονεὺς εἰ τοῦ καμμένου
 οὕτω χωρίων ἀγωγῇ ταυτολογεῖν ὁμοίως,
 καὶ γὰρ κἂν ταύτη λέγομεν ταῦτα ταυτολογουμέντες.
 ἀθρόον γὰρ τὸ πρᾶγμα τις εἰπὼν ἐνδιασχεύει,
 τριακοσίους τοῖς βωμοῖς ὡμῶς καὶ ἀπανθρώπως,
- 15 ὥς σφάγια ἐθύσατε, καθάπερ ἱερεῖα.
 οἰκτρῶς ἐν στεφανώμασιν, οἰκτρῶς δεδασχυμένους·
 θρηνοῦντας, παραβάλλοντας ἐν ὀλοφυρμοῖς ἀλλήλους.
 ἐπάγει παραδείγματα, ἃ ἀγωγαὶ χωρίων.
 καθ' ἓν δὲ τούτων πρὸς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα μεταβαίνει,
- 20 ὥσπερ τοῖς ὑπομερισμοῖς, ὥσπερ καὶ πρῶτον εἶπον.
 τριακοσίους τοῖς βωμοῖς ἐθύσατε ὥς ἄρνας·
 εἴτα δὲ καὶ παράδειγμα πρὸς τοὺς τριακοσίους·
 ὅν ἐπαινεῖτε ἀριθμὸν δὲ τῶν τριακοσίων.
 εἴτα καὶ ἡ μετάβασις ὥς πρὸς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα.
- 25 ὦ Λάκωνες, ἐφθείρατε τῇ τελευτῇ τῇ τούτων.
 εἴτα πάλιν παράδειγμα μετὰ τὸ πρᾶγμα ἄλλο.
 ἔθανον τριακόσιοι ἡμῶν ἐν τῇ Θυραΐᾳ,
 ἀλλ' ὥσπερ ἄνδρες μαχηταί, ἀλλὰ πολέμου νόμῳ.
 εἴτα πάλιν μετάβασις ὥς πρὸς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα.
- 30 ὑμεῖς δὲ κατεσφάζατε τούτους θυμάτων νόμῳ.
 καὶ πάλιν δὲ παράδειγμα καὶ ἀγωγή χωρίου.
 καὶ βασιλεὺς ἀπέκτεινεν ὑμῶν τριακοσίους.
 ὧν εἷς καὶ Λεωνίδης ἦν ἐν τῷ Ἀρτεμησηφ.

ἀλλ' οὐ κατέθυσεν αὐτοὺς, αἰδέσθη γὰρ τὴν φύσιν·
 εἶτα καὶ ἐπανάληψις πάλιν ὡς πρὸς τὸ πρᾶγμα.
 ὑμεῖς δὲ παρεστήσασθε θεοῖς τοῖς ὑμετέροις
 τριακοσίους τοῖς βωμοῖς καθάπερ ἱερεῖα,
 κατὰ δὲ ἐπανάκαμψιν ἐκάστην πρὸς τὸ πρᾶγμα 5
 ἔξεστιν τὰ τοῦ πράγματος ἐνδιασκεύως λέγειν·
 καὶ πάλιν τι παράδειγμα τιθέναι μετὰ ταῦτα.
 περίοδος ὑπάρχει δὲ, καθότι ἄρθρον ἔχει
 ἐν τῇ προτάσει κείμενον, ἐν δὲ τῇ ἀποδόσει
 ἀντωνυμία κέκληται, ὅπερ φασὶν οἱ ἄλλοι, 10
 ἕτεροι δὲ περίοδον, καλεῖται κατὰ τούτων
 ὡς ὅλη περικλείουσα τὸν νοῦν ἐν τῇ προτάσει,
 διπλασιάζων πάντα νοῦν, ὃ λέγει γὰρ προτάσει,
 καὶ ἐν τῇ ἀποδόσει δὲ πάλιν λαμβάνων λέγει.
 οἷον ἡμέρα νῦν ἐστι, δεόν ποιῆσαι τόδε. 15
 τοῦτο μὲν πρώτη πρότασις, ὅρα δὲ καὶ δευτέραν,
 ἣν γὰρ μὴ ἦν ἡμέρα νῦν, νῦν δ' οὐκ ἔχρην ποιῆσαι,
 εἶτα καὶ ἡ ἀπόδοσις ταυτολογεῖ προτάσει.
 ἐπεὶ δ' ἡμέρα νῦν ἐστι, δεόν ποιῆσαι τόδε.
 ἄλλαττε δὲ τὰ σχήματα, φησὶν ὁ τεχνογράφος, 20
 μὴ ἢ ὑποδιαίρεσις τῶν ἀτερπῶν φανείη,
 ἐνὶ ταύτῳ τε σχήματι αἰεὶ εἰσαγομένη,
 ἦν τῷ σχήματι ποτε ἐλεγκτικῷ μοι λέγε,
 ἄλλοτε δ' ἀποφαντικῷ σχήματι πάλιν λέγε.
 οἷον οὐκ ἔδει δοῦναί σε τοιάνδε τιμωρίαν· 25
 οἷον ἐχρην ἐν τούτῳ σε πάντως τιμωρηθῆναι.
 ἔστι δὲ μεταχείρισις τοῦδε καλλίων ἄλλη,
 τῶν ἀπ' ἀρχῆς εἰς τέλος σοι κατασκευὴν καλλίω
 τῆς ὑποδιαίρεσεως τήνδε τυγχάνειν λέγει
 ποτὲ μὲν ἐκ τοῦ πράγματος ἀρχόμενον τοῦ λέγειν. 30
 λέγειν πρὸς τὴν ἀξίωσιν ἡγουν τὴν τιμωρίαν·
 ποτὲ δὲ καταρχόμενος ἀπὸ τῆς τιμωρίας
 λέγειν πρὸς τὸ προκαίμενον ἐν τῇ ζητήσει πρᾶγμα.

οἷον ἐν παραδείγματι τοῦτο σαφηνιστέον.
οὐκ ἔδει πράξαντι τοδὶ δοῦναί σε τιμωρίαν.
ὁ τιμωρίας ἄξιος ἦν ἐργασμένος τόδε.
καὶ ἀντιστροφῶς πάλιν δὲ ἀπὸ τῆς τιμωρίας.

5 Διατί τινες τὴν περίοδον ἐνθύμημα καλοῦσιν.

Ὡς περ γὰρ τὸ ἐνθύμημα συνάγει καὶ συγκλείει
αὐτὸ τὸ ἐνθύμημα καὶ γε τὴν ἐργασίαν,
οὕτω καὶ ἡ ἀληθινὴ περίοδος συγκλείει
νοῦν τοῦ ἐπιχειρήματος, ὅπερ αὐτὴ ἐκφέρει.
10 ἢ ὅτι τὸ ἐνθύμημα τέως ἐπὶ τὸ πλεῖστον
ἐκφέροντες εἰώθαμεν ἐκφέρειν περιόδῳ.
κυρίως δὲ καὶ ἀληθῶς περίοδος ὑπάρχει
ἢ ἅπαν τὸ ἐνθύμημα συγκλείουσα τῷ κώλῳ.

Τρίγωνον Τρίκωλον.

15 Ὡν μὲν οὖν ἐκεῖνος ὀφείλει τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ πολιτευομένοις
χάριν,

ἡμῖν δὲ δίκην προσῆκεν λαβεῖν,
τούτων οὐχὶ νῦν ὁρῶ τὸν καιρὸν τοῦ λέγειν.

Ἰστίον δ' ὡς ἰσοσκελεῖς καὶ ἰσοπλεύρους δέον

20 τὰς περιόδους γίνεσθαι ἢ καὶ συντομωτέρας
κατὰ γε τὴν ἀπόδειξιν, οὐ μὴν καὶ τούναντίον.

Τὰ μὲν ποιητικὰ τῶν ἐπιχειρημάτων ἐν σχήμασιν ἐκ-
φέρονται. στρογγύλοις ἐσφιγμένοις, τουτέστι κατ' ἀντί-
θετα καὶ κατὰ περιόδους· τὰ δὲ πανηγυρικὰ οὐκ ἐκφέ-
25 ρομεν στρογγύλοις ἐσφιγμένοις· ἀλλὰ γε δὴ πνευματι-
κοῖς μακροῖς καὶ ἀκμαίοις. Ἐνταῦθα καὶ αἱ ἀποδόσεις
προτάσεις γίνονται, καὶ αἱ προτάσεις ἀποδόσεις, καθὼς
βούλει ἀντιστρέφεις. Χιασμός δὲ οὐδαμῶς γίνεται ἀλλ'
ἢ ἀντιστροφαί. Ὀφείλει δὲ ἡ περίοδος συγκεῖσθαι, ἢ ἐκ
30 μιᾶς προτάσεως καὶ ἀποδόσεως μιᾶς, ἢ ἐκ δύο προτάσεων
καὶ ἀποδόσεων δύο, ἢ ἐκ δύο προτάσεων μιᾶ ἐπ' ἀποδόσει.

Οὐ μὴν καὶ τούναντίον δὲ, ἀδύνατον γὰρ τούτοις
τὸ ἀποδόσεις ἀγαγεῖν δύο μιᾶ προτάσει.

Περίοδος. Τετράγωνον Τετράκωλον.

Ἐν μὲν γὰρ τῷ γράψαι μηδένα εἶναι ἀτελεῖ,
 τοὺς ἔχοντας ἀφείλετο τὴν ἀτέλειαν.
 ἐν δὲ τῷ προσγράψαι μηδὲ τὸ λοιπὸν ἐξεῖναι δοῦναι ἡμῖν,
 τὸ δοῦναι ὑμῖν ἐξεῖναι.

5

τὸ παρὰ τὴν ἀξίαν γὰρ εὖ πράττειν ἐν τῷ βίῳ
 τοῖς ἀνοήτοις γίνεται κακοφροσίνης τρόπῳ.

ὁ μὲν γὰρ Φίλιππος ὅσῳ τοσοῦτο θαυμαστό-
 ὑπὲρ τὴν αὐτοῦ ἀξίαν ποιεῖ τερος πᾶσι.

ἡμεῖς δὲ, ὡς Ἀθηναῖοι, ὅσῳ χειρόν τοσοῦτῳ πλείονα 10
 ἢ προσῆκε τοῖς πράγμασι κέχρησθα αἰσχύνῃν ὠφλήκατε.

ὁ μὲν γὰρ βίον καὶ λόγον ἀξίως παρὰ πᾶσι θαυμά-
 κατωρθώκως ζεταί

ὁ δὲ βίου μόνου καὶ λόγου οὗτος θαυμαστότατος
 ἀξιωθεῖς παρὰ πᾶσι φαίνεται. 15

Ἐνταῦθα ἀμφοτέραι αἱ ἀποδόσεις ἀμφοτέραις ἀρμό-
 ζουσι ταῖς προτάσεσι.

Παιδητικός ἐστι καὶ χαρᾶς καὶ λύπης ὁ πανηγυρίζων,
 ἢ περιχαρῶς λέγων ἢ ἐλεινολογούμενος, ὥς τὸ, ἀκούσατε
 ὄρη καὶ πᾶς ἄλλος κόσμος· ἢ χαίρουμαι, φησί, Χριστὸς 20
 γεννᾶται, Χριστὸς ἐξ οὐρανῶν. διπλασιάζει τὸ ὄνομα
 καὶ τὸ κῶλον. Ἡ μεταποίησις, φησὶν, ἐν πάσαις περιό-
 δοις· ἐν τετρακώλοις, μᾶλλον δὲ ταῖς ἀναστρεφόμεναις·
 καὶ ἐπὶ ταῖς χιάζεσθαι γεγεννημέναις πλέον ἐκπλήττει
 τοὺς ἀκροατὰς ὑπαλλαγαῖς συντόμοις. Πνεῦμά ἐστι σύν- 25
 θεσις λόγου, διάνοιαν ἀπαρτίζον ἐν κώλοις καὶ κόμμασι
 μετρούμενον πρὸς τὴν διάρκειαν τοῦ πνεύματος κατὰ τὴν
 ᾠδὴν τοῦ λέγοντος. Ἰστίον δὲ, ὅτι δεῖ καὶ κῶλον καὶ
 κόμμα ἀπαρτίζειν τὴν διάνοιαν.

Τὰ κῶλα τὰ σχοινοτενῇ χρήσιμα προοιμίους, 30
 τοῖς ποίοις προοιμίους δὲ χρήσιμα ταῦτα λέγει,

τοῦτο σαφές καὶ πρόδηλον τοῖς διακρινόμενοις·
ταῦτα γὰρ ἐρμηνεύονται σχολαστικῶς καὶ
τὰ δ' ἰδιωτὰ παθητικὰ χαρμόσυνα βραχίσι
ἐν μὲν τὸ μίαν ἔννοιαν πλείστοις δηλοῦν ἐν καὶ τοῖς.

5 Οἷον ὅτι¹⁵ γὰρ περιῶν Φίλιππος Ἰλλυριοῖς καὶ Τρ-
βαλλοῦς, τινὰς δὲ καὶ τῶν Ἑλλήνων κατεστρέφετο, καὶ
δυναμείας πολλαῖς καὶ μεγάλας ἐποιεῖτο ὑφ' ἑαυτῶν, καὶ
τινες τῶν ἐκ τῶν πόλεων ἐπὶ τῇ τῆς εἰρήνης ἐξουσίᾳ βε-
διζόντες ἐκεῖσε διεκθίροντο, ὧν εἷς οὗτος ἦν Διοσχίτης,
10 τότε δὴ τότε πάντες, ἐφ' οὓς ταῦτα παρεσκευάζεν, ἐπο-
λεμοῦντο. εἰ δὲ μὴ ᾔσθάνοντο, ἕτερος λόγος οὗτος, οὐ
πρὸς ἐμέ· τοῦτο γὰρ σύμπαν ἐν ἐπινόημα τὸ ἐρμηνεῖα
τοῦ ὅτι πάλαι Φίλιππος τοῖς Ἑλλήσιν ἐπεβούλενε.

Ἄλλο δὲ τὸ ἀπαρτίζον νοῦν πράγματος κατὰ κῶλον
15 οἷον·¹⁶ ἀλλ' ὁ τὴν Εὐβοίαν σφετεριζόμενος, καὶ κατα-
σκευάζων περιτειχισμα ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν, καὶ καταλαμ-
βάνων Ὠρεὸν καὶ Μεγάροις ἐπιχειρῶν καὶ κατασκάπτων
Πορθμόν, καὶ διόλου τοῦτο τὸ πνεῦμα συναπαρτίζει
τοῖς πράγμασι καὶ τὸ κῶλον· καὶ παρὰ ταῦτα οὐκ ἔστιν
20 ἄλλο εἶδος πνεύματος.

Σχήματα δὲ πνευμάτων, ὅσα καὶ λόγων. Ἐξεστι
γὰρ καὶ κατὰ ἀποφάνσεις λέγειν, καὶ κατ' ἐρώτησιν καὶ
κατὰ τὸ ἐλεγκτικὸν καὶ δεικτικὸν ὡς ἀρνητικὸν καὶ ἀπλῶς
λέγειν· ὅτῳ δ' ἂν ἐπιμείνης, πνεῦμα ποιεῖς.

25

Περὶ τάσεως.

Τάσις ἐστίν, ὅταν κ. τ. λ. apud Hermog. p. 166. v. 17.
— p. 167. v. 3.

Δια-

15 pro cor. p. 240. 16 pro cor. p. 248.

Διαφορὰ κατὰ φορὰν καὶ ἐπιφορὰν.

Λόγοι σφοδροὶ ἢ καὶ τραχεῖς, ὕβριστικοὶ καὶ ἄμφω.

ἀλλὰ πρὸ ἀποδείξεως τῇ μὲν ἢ λαιδορία

ὥς ἔστι τὸ οἰνοβαρεῖς ὄμματα ¹⁷ κυνὸς τ' ἔχων.

ἐπιφορὰ δὲ λαιδορεῖ μετὰ τὰς ἀποδείξεις.

5

ὥς τὸν Θεοσίτην Ὀδυσσεὺς τῇ βῆτα ῥαψωδίᾳ.

οἶον πότερον παρῆς καὶ συνευφραΐρου τούτοις ἢ οὔ.

ἐκάστη ἀποδόσεως δεδέηται οικείας.

τοῦ γὰρ παρῆς ἀπόδοσις, πῶς νῦν κατηγορεῖς δέ;

τοῦ δ' οὐ παρῆς τὸ ἄξιον ὑπάρχεις τιμωρίας.

10

Ἰνεται δὲ τὰ διλήμματα ἥτοι τῶν δύο ἐρωτήσεων δι-

ὧν πέρας ἐρωτωμένων. οἶον εἴτε καλὴν ἔγνημας εἴτε αἰ-

σχρὰν, οὐκ ἔδει σε γῆμαι. ἐν γὰρ πέρας συνάγεται ἀμ-

φοτέρωθεν τὸ μὴ δεῖν γῆμαι· διὰ μὲν τοῦ καλὴν κοινὴν,

διὰ δὲ τοῦ αἰσχρὰν ποινήν· ἢ ὅταν τῶν ἐρωτήσεων ἐκά-

στη ἰδίας ἀποδόσεως δεδέηται· καὶ τὰ μὲν κοινὰ διλήμ-

ματα ταῦτα. Τοῦτο δὲ τὸ διλήμματον σεσόφισται καὶ

Δημοσθενικόν ἐστι.

Τοῦτο δὲ τὸ διλήμματον, ὅπερ σοι νῦν εἰρήκειν

ἐκάστην πρὸς ἐρώτησιν ἀπόδοσιν κεκτηῖσθαι,

20

σχῆμα σοφιστικώτατόν ἐστιν τοῦ Δημοσθένους.

τὸ παραλογιζόμενον σοφιστικὸν νῦν λέγει.

τὰς ἐρωτήσεις δὲ χρεὼν ὑπάρχειν ἐναντίας.

ἀμοιβὰς ἐναντίας δὲ φησιν οὐχὶ ἐμμένειν.

παροίχομαι παροίχῃσις οὐδὲν γὰρ δύσνουν ἔχει.

25

θήσω δέ σοι παροίχῃσιν ἐπὶ τῶν Ἐμπεδοκλείων,

ἐπὶ ἀρίστῳ λατρῶ Ἀκρωνι Ἀκρου τέκνῳ,

ἐπ' ἄκρῳ τε Ἀκράγαντος τῷ λόφῳ τεθαμμένῳ.

Ἀκρον ἰατρὸν Ἀκρων' Ἀκράγαντινους ¹⁸ πα-

τρὸς Ἀκρου

30

Κρύπτει κρημνὸς ἀῆρ πατρίδος ἀκροτάτης.

17 Cod. ὄμμα.

18 Vind. ἀγαντίνου. Empedoclis Epigr.

p. 532. ed. Sturz.

Rhetor. III.

τῆς ἐρημικῆς σχῆμα μὲν, ἥτις ἐστὶν ἡ φράσις,
καὶ ὡς τὰ νῦν ὁ τεχνικὸς εἶναι τὸν κύκλον λέγει.
τούτων χωρὶς διαιρῶν σχημάτων τὰς ἐννοίας
καὶ ἐννοιῶν καὶ λέξεων σχήματα γὰρ ὑπάρχει·
5 τῶν ἐννοιῶν μὲν σχήματα αἱ τε ἐπιτιμήσεις.
σὺν ταύταις ἐμικταί και τὸ δεδισταγμένον,
τὸ ἀδιστακτως λέγειν τε καὶ ἕτερα μυρία.
φράσεως δὲ καὶ λέξεως σχήματα πάλιν ἄλλα·
παροίχησις καὶ πάριsson, κλιμακωτὸν, διπλώσεις,
10 ἐπιμοναὶ καὶ κύκλοι τε καὶ ἀντιστροφαὶ δέ.
ἀναστροφαὶ σὺν τούτοις δὲ καὶ ἕτερα μυρία.
Κύκλος δὲ ἐστὶ σχῆμα λόγον καὶ αὐτὸ ἐρμηνείας,
ἴδιον κάλλος ἐμπεριέχον.

Κύκλος περιοδικός.

- 15 Σοὶ μὲν γὰρ ὁ πατήρ κλέπτῃς ἦν, εἶπερ ἦν ὁμοίός σοι.
Ὅρος ὀρίζων κυκλικῶς τοῦτο τοῦ κύκλου ὄρος.
Βορρᾶς κυλινδε κύματα, ὁ Νόθος ἀνωθεὶ δέ,
ὅτι Βορρᾶς ἀφ' ὑψηλῶν τῶν τόπων ἐπιπνέων
ἐπὶ τὸ χθαμαλώτερον τὰ κύματα κυλίει.
20 ὁ Νόθος δ' ἐκ τῶν χθαμαλῶν καὶ πρὸς ἄναγτα πνέων
βίᾳ πολλῇ τὸν πρὸς ὕψος ἀναφέρει.
Τὸ ἴδιον τοῦ λόγου δὲ ἐμπεριέχον κάλλος
δηλοῖ κάλλος διάφορον κεκτηῖσθαι τῶν ἐτέρων.
οχημάτων ἅπερ φράσεως προσεείπομεν ὑπάρχειν.
25 ὁ μὲν Ἑρμογένης φησὶ μὴ ἐκφέρεσθαι σχῆμα
ἐτέροις σχήμασι, πρὸς ὃν ὁ Τζέτζης ἀντιλέγει,
δεικνύων ὅτι ἐκφέρεται.
ἐκφέρεται πᾶν σχῆμα μὲν ἐν σχήμασιν ἐτέροις,
οἷον τὸν κύκλον δεικτικῶς τῷ σχήματι νῦν βλέπεις.
30 τὸ σὺ γὰρ οὐ τὸ καὶ ἐγὼ τῶν δεικτικῶν ὑπάρχει.
ποιήσω καὶ κατ' ἄθροισιν καὶ μερισμόν σοι κύκλον.
οἱ δύο ἐλευσόμεθα ἐγὼ καὶ σὺ, οἱ δύο.
βλέπει καὶ κατὰ ἄρνησιν καὶ ἐνστασιν καὶ ἄρσιν.

οὔκουν μὰ τὸν Ἀπόλλωνα τοῦτο ὑπάρχει, οὔκουν.
 ἐλεγκτικὸν δὲ βλέπε μοι καὶ κατὰ θείσιν κύκλου.
 ἐνὶ μὰ τὸν Ἀπόλλωνα τοῦτο τὸ πρᾶγμα ἐνὶ
 καὶ ἄλλοις δὲ κεκλήσεαι σχήμασιν, εἴπερ θέλεις·
 ὁ τεχνικός δ' ἠπάτησεν ¹⁹ οὐκ οἶδα πῶς τοὺς ἄνδρας. 5
 σχῆμα γὰρ μὴ ἐκφέρεται σχήμασιν ἄλλοις, λέγει.

Ἐπιφώνημά ἐστι κ. τ. λ. apud Hermog. p. 172. v. 6. —
 p. 174. v. 20.

Εἶδη σοι τρία δείκνυσι τῶν ἐπιφωνημάτων.
 Τὸ παρὰ φίσιν τολμηρῶς πλὴν συναδόντως λέγειν, 10
 καὶ τῶν νεφῶν τὴν πύκνωσιν ἐξ οὐρανόθεν νύχτα.
 καὶ τὸ συλληπτικώτερον πάντα παλλιλογῆσαι
 ἐνὶ κώλῳ τὰ πρότερον πλατέως λελεγμένα.
 τὰς τροπὰς δὲ ¹ τῶν λέξεων εἰδὸς φησι τὸ τρίτον,
 οὐδὲν διαφερούσας τι τοῦ εἶδους τοῦ προτέρου. 15
 ὥσπερ ὁ Τζέτζης βούλεται καὶ διαβεβαιῶσαι.

Περὶ τροπῆς.

Τροπὴ δὲ ἐστὶ τὸ μὴ ἐξ ὑποκειμένου πράγματος ἄλ-
 λοτρίου δὲ σημαντικὸν ὄνομα θεῖναι κοινὴν εἶναι δύνα-
 μιν καὶ τοῦ ὑποκειμένου καὶ τοῦ ἔξωθεν ἐμφαινομένου, 20
 ὃ καλεῖται καὶ μεταφορὰ παρὰ τοῖς γραμματικοῖς. Κατὰ
 γραμματικούς τετραχῶς ἡ μεταφορὰ, ἀψύχων ἐπὶ ἔμψυ-
 χα, ὅλον Ἑλλήνιον ἔρκος, ἐμψύχων ἐπὶ ἄψυχα· ῥόδα
 σκιρτῆ καλίκων· ἐμψύχων ἐπὶ ἔμψυχα· ποιμὴν λαῶν ὁ
 ἄναξ· ἀψύχων ἐπὶ ἄψυχα· σπέρμα πυρός τις κρύπτων. 25

Σεμνὸν δὲ κ. τ. λ. apud Hermog. p. 176. v. 18. — p. 177.
 v. 6.

Οὐδὲν σεμνότερόν ἐστιν ἢ πᾶσι τοῦτο λόγος
 „σιγαῖν ὅπου χρὴ καὶ λέγειν ἴν' ἀσφαλές.“ ²
 κατὰ γὰρ τὸν Ἡσίοδον ἐκαῖνον τὸν Ἀσκραῖον ³

19 Non liquet scriptura codicis.

1 δὲ Cod. om.

2 Eurip. Inone, vid. Valck. Diatr. p. 175. a. 3 Ἐργ. 719.

ἡγλώσσης τοι θησαυρὸς ἐν ἀνθρώποισιν ἄριστος
 ῥηιδωλῆς πλείστη δὲ χάρις κατὰ μέτρον ἰούσης."

Περὶ κακοζήλου.

Τὸ δὲ κακοζήλον γίνεται κ. τ. λ. apud Hermog. p. 17.
 5 v. 11 — 15.

- Σημειώτιον τοῦτο δὲ κάλλιστον ὄν εἰς γνῶσιν,
 ὡς τότε μόνον λέγομεν ἐν σχήματι τὸν λόγον,
 ὅταν τι δυσχερέστερον πρᾶγμα ζητεῖν δοκῶμεν.
 τοῦ ὅπερ λέγουσιν ἡμᾶς ἄξιοι πεπονθέναι.
 10 οἷον τυχόν καὶ τοὺς Λυδοὺς ὁ Κῦρος ἐκπορθήσας
 θῆλυν ἐκέλευσε στολὴν ἀτίμως ἐνδεδύσθαι.
 οἱ δὲ θανεῖν ἠξίωσαν σφᾶς ἑαυτοὺς τῷ τότε.
 ἐν μόνοις τούτοις σχήμασι προάγομεν τὸν λόγον.
 τοῖς ἄλλοις δὲ ζητήμασι πᾶσιν ἀσχηματίστως.
 15 κἂν θλαττόν τι δυσχερὲς αἰτῶμεν οὐχὶ μειζόν.
 ἀντὶ θανάτου μάστιγας εἴτε φυγὴν πατρίδος.
 κἂν ἀγαθὸν κἂν φαῦλόν τί τισι τῶν ἐναντίων.
 συγκριτικὰ προβλήματα ὁ τεχνικὸς νῦν λέγει
 ὅποσα περ ὑπάρχουσι διπλᾶ τῶν ζητημάτων
 20 στοχαστικὰ καὶ ὀρικὰ καὶ τῆς πραγματικῆς δέ.
 συγκριτικὰ δὲ λέγονται, ὅτι κατὰ συγκρίσεις
 εἰώθασι πως γίνεσθαι αἱ τούτων διαιρέσεις
 ἀντίθετα κεφάλαια, πίπτει γὰρ κεφαλαίοις
 αὐταῖς δὲ ταῖς συγκρίσεσι καὶ τοῖς συγκριτικοῖς δὲ ⁴
 25 ἢ ὅτι καὶ συγκριτικῶς εἰσάγομεν τὸν λόγον.
 ἰδία λόγου πέφυκε ποιότης ἀρμοδία
 , προσώποις τε καὶ πράγμασι τοῖς ὑποτιθεμένοις
 κατ' ἐννοιαν καὶ τάξιν δὲ πλείον δὲ ἀρμονίας.
 Εἰ γὰρ ταῦτ' ὁ στοχασμὸς ἢ ὁ ὅρος ἢ συλλογισμὸς περι-
 30 πέσοι, ῥαδίαν ἔχει καὶ τὴν διαιρέσιν· διπλῶς δὲ χρώμε-
 θα· οἷον ἐμὲ μὲν οὐκ εἰκός, σὲ δὲ εἰκός.

4 δὲ Cod. om.

Χρήσιμον δὲ τὸ σύγγραμμα λόγους ποιεῖν καὶ κρίνειν.
 σκοπὸς μὲν νῦν, ὡς ἔφαμεν, τῷ τεχνικῷ τυγχάνει,
 διδάξαι τὰς ἰδέας σοι καὶ μόρια τὰ τούτων
 ποίαις ἰδέαις χρήσεται δικανικῷ τῷ εἶδει
 ποίαις συμβουλευόμενος, ποίαις πανηγυρίζων. 5
 καὶ κοινωνίας ἰδεῶν ⁵ διαφορὰς τε δεῖξαι,
 ἐν αἷς κατὰ τί τῶν ὀκτὼ μορίων κοινωνοῦσι,
 καὶ κατὰ τί διάφοροι γίνονται πρὸς ἀλλήλας.
 καὶ περὶ χαρακτήρων δὲ λόγου σοφῶν διδάξαι
 ῥητόρων φιλοσόφων τε καὶ σοφιστῶν σὺν τούτοις, 10
 καὶ ποιητῶν ἱστορικῶν ὁμοῦ καὶ συγγραφέων.
 περὶ ἰδεῶν καὶ οὐχὶ περὶ τῶν ⁶ χαρακτήρων
 ἐπιγραφὴν τὸ σύνταγμα τοῦτο πρεπόντως φέρει.
 ὁ Σικελὸς Φοιβάμμων δὲ λέγων ἐκφέρει τάδε,
 ὅτε λέγειν αὐτῷ σκοπὸς οὐ περὶ τῶν ποιούντων, 15
 περὶ τῶν ποιουμένων δὲ, ὅθεν καλῶς ἐγράφη.
 ποιοῦσι χαρακτήρες δὲ, ποιοῦνται δὲ ἰδέαι.
 ὁ χαρακτήρ γάρ, ὡς φασιν, ἰδέας περιέχει.
 Δοξόπατρος δ' ἐπιγραφὴν κεισθαι καλῶς νῦν λέγει·
 ἐκ τούτων γὰρ γινώσκομεν ἰδέας τὰς τοῦ λόγου 20
 διαφορὰν δὲ ἰδεῶν καὶ χαρακτήρων λέγει.
 τὰ μὲν πρωτότυπά φασιν ἰδέας τινὰς εἶναι,
 ἃ δὲ πρὸς τὰ πρωτότυπα γίνονται χαρακτήρες.
 καὶ γὰρ μακρηγορέω δὲ καθώσπερ οὗτοι μάτην.
 παῦ γὰρ εἰς τέχνην συντελὲς τοῦτο ῥητορευόντων 25
 καλῶς περὶ τῶν ἰδεῶν ἐπιγραφὴν νῦν θεῖναι.
 περὶ γὰρ διαγνώσεως τῶν ἰδεῶν διδάσκει.
 ὁποίαις μὲν χρησαίμεθα δικανικῷ τῷ εἶδει,
 ποίαις δὲ συμβουλευόντες, ποίαις ἐν πανηγύρει.
 Εἰσὶν αἱ τεμνόμεναι εἰς εἶδη ἰδέαι σαφήνεια, μέγε- 30
 θος, ἡθὺς· εἰδικώτατα δὲ κάλλος, γοργότης, ἀλήθεια,
 δεινότης,

5 Cod. ἰδεῶν.

6 τῶν Cod. om.

δυσφύλακτος, ἀλλὰ ἀποδίδωκε λύπην· καὶ οὐκ ἐπὶ τούτοις,
 αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ἀποφύγε· ἡμῶν καὶ χαρακτηρίσας·
 καὶ αὐτὸς ἐπαφύγε· ἀπὸ αὐτῶν, οὐκ αὖτε φέρεται·
 καὶ ἡμῶν καὶ ἐπὶ φανερῶν τε, ἀποφύγετε δὲ ἑαυτοὺς·

8 αὐτὸς ἐπαφύγετε, ὅπως ἡ ἀποφύγετε ὅσον.

ἀποφύγετε ἡ ἀποφύγετε, καὶ καὶ τὸ καὶ αὐτῶν ἐπὶ
 ἡ χαρακτηρίσας δὲ ἐπαφύγετε, καὶ ἀποφύγετε οὐκ αὖτε
 αὐτὸς ἐπὶ φανερῶν ἡ ἡμῶν αὐτὸς φέρεται· φανερῶν
 καὶ τῶν ἡμῶν ἐπὶ φανερῶν, ἀπὸ φανερῶν αὐτῶν,

11 ἡ σὺν ἡμῶν, ἀποφύγετε, καὶ τὸ ἀποφύγετε δὲ
 ἐπαφύγετε καὶ αὐτὸς μὲν τῶν ἐπαφύγετε,
 ἀποφύγετε ἡ ἀποφύγετε ἡ τῶν ἐπὶ φανερῶν ἄλλων·
 μὲν αὖτε δὲ τῶν ἐπὶ φανερῶν οὐκ αὖτε τῶν σχηματῶν
 καὶ αὐτὸς τῶν ἀποφύγετε καὶ τῶν ἀποφύγετε

13 ἰδέας ἔχονσι τῶν καὶ γε μορφῶν τοιαύτας.
 ἐγγράμμα καὶ γνώρισμα σαφὲς δικαστικῶν δὲ
 ἀδῶν ἀπὸ καὶ σίντομον τὸ τῶν ἐγκατασκευῶν.
 τῆς στυβουλῆς δὲ χαρακτήρ καὶ γνώρισμα γενταίων
 τὸ μέσως ταῖς κατασκευαῖς μὴ κατακόπως χρῆσθαι.

20 τῆς δὲ γε πανηγύρεως ὁ χαρακτήρ ὁ τρίτος.
 ὁ χαλαρὸς καὶ ταπεινὸς ὁ τῶν ἀκατασκευῶν.
 καὶ γὰρ τῷ νῷ καὶ λέξεσι μᾶλλον λαμπρὸς τυγχάνει.
 τῷ μὴ ἐγκατασκευῶν δὲ ὁ τῶν ἐναγωνίων
 ὑπτιὸς τε καὶ ταπεινὸς εἴληχε κλησιν φέρειν.

25 Ποιητικαὶ μεγέθους μὲν αὐταὶ εἰσιν ἰδέαι.

Σιμνότης, ἡ ἀντίθετον
 ἀφέλεια ὑπαρχει.

Τραχύτης, ἡ ἀντίθετον
 ἐπιεικής, γλυκύτης.

30 Ἀκμή τε, ἡ ἀντίθετον
 ἐπιεικής, γλυκύτης, καὶ
 σὺν αὐταῖς καὶ μετ' αὐ-
 τῶν ὁμοῦ καὶ ἡ γοργότης.

Περὶβολή, ἀντίθετον ἡ-
 περ ἡ καθαρότης.

Λαμπρότης, ἡ ἀντίθετον
 καθέστηκε γοργότης.

Σφοδρότης, ἡ ἀντίθετον
 καθέστηκε γοργότης.

7 Cod. his ἐνφράγισμα.
 Θριξ.

8 In Cod. στρεβλοφῶ et θρό-

Οὐκ ἔστιν ἡ ἀσάφεια παντὸς λόγου κακία.
 ἀλλ' ὅταν ἐκ συγχύσεως, φασί, καὶ ἀτεχνίας,
 τότε καὶ λόγου νόσημα τυγχάνει καὶ κακία·
 ὅταν δὲ τέχνη ῥήτορος γίνηται καὶ μεθόδου,
 τότε καὶ μᾶλλον ἀρετῆς τὸ ἀσαφὲς ὑπάρχει. 5
 οἷον ἐν τοῖς αἰνίγμασι καὶ γρίφοις καὶ θισφάτοις,
 καὶ ἐσχηματισμένοις δὲ ζητήμασιν ὁμοίως·
 μετὰ δὲ τὴν σαφήνειαν περὶ μεγέθους γράφει·
 διδὼ τῷ σαφεῖ μεγέθους γὰρ, ὥσπερ αὐτὸς διδάσκει.
 ἂν μέγεθος οὐκ ἔχει δὲ, πρὸς εὐτελεῖς ἐκτρέχει. 10
 μέθοδοι δὲ τυγχάνουσιν αἱ τῆς καθαρότητος
 τὸ ἐκ τοῦ πράγματος ψιλοῦ τὴν καταρχὴν ποιῆσθαι.
 καὶ μὴ μιγνύναι ξωθὲν τι τῶν περιβαλόντων.
 καὶ τὸ, κἂν ἐμπερίβολος ἡ ἔννοια ὑπάρχει,
 ὁμῶς ἀπὸ τοῦ πράγματος τὴν καταρχὴν ποιῆσθαι. 15
 τρίτον τὸ κατ' ἀφήγησιν τὸν λόγον παρεισάγειν.

Περὶ ἡθους.

Ἔργαστικά τοῦ ἡθους μὲν αὗται εἰσιν ἰδέαι.
 ἐπεικεία βαρύντης.

ἀφέλεια ἀλήθεια 20

ὧν ἡ βαρύντης καθ' αὐτὴν οὐ θεωρεῖται μόνη.
 ἐκ τῆς ἐπεικειᾶς γὰρ ἔστιν καὶ ἀφέλεια.
 ἀφέλειαν ποιοῦσι δὲ γλυκύτης καὶ δριμύτης.

Τὸ ἡθος τὸ πολιτικὸν δύο σημαίνει νόει,
 ὃ τοῖς ὑποκειμένοις μὲν προσήρμοσται προσώποις, 25
 λίγνοις, ἀγρόταις καὶ λοιποῖς καὶ ἡθος τὴν ἰδέαν·
 ἢ ὅπερ ὁ ἡθος δείκνυσιν τοῦ λέγοντος τὸν λόγον,
 ἢ τὸ τῶν μιμουμένων δὲ πάντων ἀνθρώπων ἡθος.
 λίγων, ῥητόρων, στρατηγῶν, δειλῶν ἢ φιλαργύρων.
 ὅτ' αὖξομεν ὑπερβολαῖς, τότε καὶ δρῶμεν πάντως 30

τὸ ἐνδιάθετον αὐτὸ καὶ ἀληθές τοῦ λόγου·
οἷον τοιοῦτον, ἥλις καὶ ἀρεταὶ καὶ λόγοι,
τῶν ἀφῶν ἀνδράριον ἡμῖν ἀντιφερίζεις·
ἢ εὐτελεῖσι πράγμασι τοὺς λόγους ἐξισοῦμεν·
5 ποιοῦμεν δὲ ἀφέλειαν ὥσπερ ὁ Ἀνακρέων,
Σαπφώ τε καὶ Θεόκριτος βουκολικοῖς ἐν λόγοις.
ἐκ τῶν τριῶν δὲ ἰδεῶν τῶν εἰρημένων τούτων
ἐπεικοῦς καὶ ἀληθοῦς μετὰ τῆς ἀφελείας
ἢ τε γλυκύτης γίνεται καὶ σὺν αὐτῇ βαρύτης.
10 αὐξήσει ἀφελείας γὰρ γλυκύτητα ποιοῦμεν,
αὔξη ἐπεικείας δὲ βαρύτητα ποιοῦμεν.
καὶ αὐξη ἀφελείας δὲ βαρύτητα ὁμοίως.
ἢ γὰρ βαρύτης καθ' αὐτὴν ὑπόστασιν οὐκ ἔχει.
οὐδὲ πρὸς τὴν 1^ο ἀνάπλησιν συμβάλλεται τοῦ ἥθους.

15

Περὶ κάλλους.

Κυρίως κάλλος λέγεται τοῦ λόγου πεφυκέναι
ἢ μίξις ἢ εὐάρμοστος ἢ τῶν μερῶν τοῦ λόγου
ἐννοίας καὶ μεθόδον δὲ λέξεως καὶ τῶν ἄλλων.
ἢ μίξις τοῦ τῶν ἰδεῶν αἶπερ ποιοῦσι κάλλος
20 τοῦτο τοῦ λόγου κάλλος μὲν ὑπάρχει τοῦ κυρίως·
ἐπεὶ δ' ἐστὶ καὶ ἕτερον κομμητικόν τι κάλλος.
τὸ τῆς δοκούσης ἡδονῆς τῆς περισσολεκτούσης
καὶ τῆς ἰσοκατάληκτα ἔχούσης καὶ τοιαῦτα,
δέον καὶ περὶ τούτου με τοῦ κάλλους ἐκδιδάσκειν
25 καὶ περὶ τὰ ἐπόμενα περὶ τὴν λέξιν τάδε,
σχήματα, κῶλα, σύνθεσιν, ἀνάπαυσιν, ῥυθμόν τε.
Μέρη τοῦ λόγου παντὸς ἰδέαι εἰσὶν ὅκτω. ἐννοια,
μέθοδος, λέξις, σχῆμα, κῶλα, σύνθεσις, ἀνάπαυσις,
ῥυθμός.

30

Περὶ εὐκρινείας.

Ἡ μὲν ἰδέα αὕτη γοῦν εὐκρίνεια καλεῖται

10 τὴν Cod, om. — v. 28. Cod. ἄναυσις.

ἡ εὖ διαχωρίζουσα καὶ κρίνουσα τοὺς λόγους
 μετὰ δὲ καθαρότητα πρεπόντως κατετάχθη.
 καὶ γὰρ τῆς καθαρότητος ἀνόρθωσιν ποιεῖται
 εἴπερ γὰρ εἰς ἀσάφειαν τὸ καθαρὸν ἐμπέσοι
 περιβολαῖς τε συγχυθὲν καὶ πλήθει τῶ τῶν λόγων 5
 ἄλλ' οὖν γε καὶ εὐκρίνεια πάλιν καθαίρει τοῦτο·
 χρᾶται γὰρ ἀναλήψεσι καὶ διορθοῦται τοῦτο,
 καὶ τῇ προκαταστάσει δὲ καὶ γε τῇ ἀποθέσει
 καὶ ταῖς προδιορθώσεσι καὶ τῇ ἐπιδιορθώσει.
 πάλιν γενέσθαι καθαρὸν τὸν λόγον μεθοδεύει. 10
 τί πρῶτον καὶ τί δεύτερον, καὶ τάξιν τῶν πραγμάτων,
 ἐν εἶδει πανηγύρεως τὸ πεπηγὸς τηροῦσιν.
 ὥσπερ φησὶν ὁ Σικελὸς, εἰσὶν γὰρ τεταγμένα,
 τί πρῶτον καὶ τί δεύτερον κεφάλαιον καὶ ἄλλα·
 τίνες γονεῖς, ἀνατροφή, πράξεις τε ¹ καὶ συγκρίσεις 15
 ἐν εἶδει δὲ τῆς συμβουλῆς καὶ τῶ δικανικῷ δὲ
 τὴν τάξιν ἀνατρέπομεν αὐτὴν τὴν τῶν πραγμάτων,
 τιθέντες ὡς βουλόμεθα ταῦτα πρὸς τὸ συμφέρον.
 οὕτω φησὶν ὁ Σικελὸς, Συριανὸς δὲ λέγει.
 δεινότης ἐστὶ ῥήτορος τάξιν τηρεῖν πραγμάτων. 20
 ἀδύνατον συγχέαι δὲ τάξιν ἐν πανηγύρει.
 εἰσὶ γὰρ τὰ κεφάλαια τῇ φύσει τεταγμένα.
 τί πρῶτον καὶ τί δεύτερον καὶ καθεξῆς ὁμοίως.
 ὡσαύτως καὶ τῇ συμβουλῇ ἀσύγχυτος ἡ τάξις.
 χρή γὰρ τὸν συμβουλευόντα πρῶτον ποιεῖσθαι λόγους 25
 περὶ τοῦ κατεπείγοντος, ἔπειτα καὶ τῶν ἄλλων,
 ἐν εἶδει δὲ δικανικῷ μόνῳ τῶν ἄλλων δύο
 ἡ τάξις ἀνατρέπεται πολλάκις τῶν πραγμάτων.
 πρὸς τὴν βουλὴν καὶ τὸ δεινὸν τῆς τέχνης Ἑρμογένης
 δείκνυσι δεινότητα μεθόδου. 30
 ἐννοίας τῆς σεμνότητος εἰς τέσσαρας διεῖλε
 εἰς πρώτην τὴν ἐπὶ θεῶν ἐνθέως λεγομένην

1 τε Cod. om.

ὥς ἂν διαναπαύωνται αἱ ἔννοιαι συντόμως,
 ἀλλὰ μὴ μυθικώτερον ἀνθρωποπαθειότεως.
 Σεμνὰς ἐννοίας λέγει δὲ δεύτερον πιφνεῖναι,
 ὅσαι ζητήσεις ἔχουσι τῶν φυσικῶν πραγμάτων.
 5 τρίτην δὲ τάξιν ἐνυμει σεμνότητα κακτῆσθαι,
 ὁπόσαις καθεστῆκασιν λόγοι καὶ συζητήσεις.
 περὶ ψυχῆς καὶ ἀρετῆς καὶ βίου τῶν ἀνθρώπων.
 τετάρτης καταλέγει δὲ τάξεως πιφνεῖναι
 ὁπόσαις περ ἀφήγησις πραγμάτων λαμπροτάτων.
 10 θεῖον θεοῦ τε ἱλαττον κρείττον δὲ τῶν ἀνθρώπων.
 τὰ γὰρ εἰθ' ἥρωες ἦσαν εἴτε θεοὶ σεμνὸν ὄν
 πλῆον ἔχου τοῦ ποτε καὶ πιθανοῦ κατὰ τὴν ἐνδοίασιν.
 Καὶ μὴν καὶ αἱ ἀλληγορικαὶ μέθοδοι ὅτε διαρχοῖεν,
 σεμνὸν ποιοῦσι τὸν λόγον· καὶ ἐν τῷ ² ὁ μὲν δὴ μέγας
 15 Ζεὺς ἡγεμὸν ἐν οὐρανῷ πτηνὸν ἄρμα ἐλαίνων φέρεται
 καὶ τὰ ἐξῆς.
 Sequitur ex Hermogene p. 235, v. 10 — 19.
 Αἱ ³ μέντοι λέξεις τροπικαὶ σεμνότητα ποιοῦσι.
 καὶ ⁴ ἐγγιστά πᾶσι πραγμάτων ὑπάρχουσιν ⁵ ὡς τοῦτο·
 20 προβαλλόμενοι τὴν χρηστὴν ἡν περ φησὶν ἱλιάδα.
 ἂν ⁶ πόρρω δὲ λαμβάνονται, ⁷ ὥσπερ ποιῶ Χοιρίλλος,
 καλῶν τοὺς λίθους γῆς ὅσα, τοὺς ποταμοὺς
 γῆς φλέβας,
 ὥς τὴν σελήνην οὐρανοῦ πάλιν Αἰσχυρίων αἶγμα. ⁸

2 Plat. Phaedr. p. 246. e. 3 Hunc et duos sqq. versus ex codice Dresdensi edidit Naekius in Addendis ad Chocirilum p. 272. 4 Dresd. αἱ. 5 Dresd. ὑπάρχουσαι ὡς ταῦτα προβαλλομένους. 6 Hunc et sex sqq. versus ex codice Leidensi edidit Ruhnkenius ad Longinum Sect. III. v. 2. [p. 236. Weisk.] Naekius l. l. Codicem Dresdense cum Leidensi contulit. — ἂν abest a Leid. 7 Dresd. λαμβάνονται. Vind. Leid. λαμβάνονται. 8 Leid. οἶγμα. Ruhnk. emendavit αἶγμα, ut est in Dresd. Vind.

Οὕτω γὰρ λέξουσιν αὐταῖς αὐτὸ Αἰσχροῖων λέγει·

Μήνη τὸ καλὸν οὐρανοῦ νέον σίγμα.

τὸν λόγον ἐτραχύνουσι, σκληρύνουσι δὲ πλέον,
ἢ μᾶλλον εἰς ⁹ ψυχρότητα σύρουσι γελαστέαν. ¹⁰

Κυριολεξίαν λέγομεν, ὡς Ὅμηρος·

5

Πῦξ μὲν ἐνίκησα ¹¹ Κλυτομήδεα, Ἥνοπος υἱόν·

ἢ Ἀγκαῖον ¹² δὲ ὑπερέβαλον δουρί.

σχήματα δὲ τῆς σεμνότητος ἃ καὶ καθαρότητων
ὁρθότης καὶ ἐρώτησις καὶ μερισμός, ἀθροίσεις
καὶ σὺν αὐτοῖς ἐπικρίσις ἐκ τῶν ἀνεκδοιαστων·
αἷς γὰρ ἐστὶν ἐκδοιασμός τοῦ ἥθους ἐπικρίσις.

10

Περὶ τραχύτητος.

Λέξεις τραχύτητος οἷον τὸ καταπεπατημένον φορεῖτε,
καὶ τὸ ἐκλέλυσθε, καὶ τὸ ἀναπεπωκότες κάθησθε καὶ τὸ
ἐκνενευρισμένοι καὶ αἱ τοιαῦται. Σχήματα δὲ πρῶτον ¹⁵
μὲν προτακτικὰ μάλιστα, οἷον φησὶ Ἀριστογείτονος κρί-
σεως ἀναμνησθέντες ἐγκαλύψασθε· ἔπειτα τὰ κατὰ ἐρώ-
τησιν ἐλεγκτικά· οἷον εἰτ' Ὀλύνθιοι μὲν ἴσασι τὸ μέλ-
λον προορᾶν, ὑμεῖς δ' ὄντες Ἀθηναῖοι ταὐτὸ τοῦτο οὐ-
χὶ φυλάξεσθε. Κείμενον. Ἡ δὲ σφοδρότης κ. τ. λ. apud ²⁰
Hermog. p. 239. v. 12. — p. 240. v. 6.

9 Vind. καὶ. Dresd. Leid. εἰς. 10 Subiungo Aischri-
onis versus, in codd. Leid. Dresd. servatos, ab epitomatore
autem omissos.

Ὡς καὶ ὁ γράψας τὰ ψυχρὰ παντὶ τῶν ἱαμβέων·

Στενὸν καθ' Ἑλλήσποτον, ἐμπόρων χώραν,

Ναῦται θαλάσσης ἐστρέφοντο μύρμηκες·

καὶ πολλαχοῦ δύστηνα τοιαυτὰ λέγει·

ὁ δ' ἐξελὼν ἱμάντα φορτίου ζῶην.

Ἴρις δ' ἔλαμψε, [Dresd. ἔλαμπε] καλὸν οὐρανοῦ τόξον.

Καὶ πίσσαν ἐφθῆν, ἣν θύραι μυρίζονται.

11 Vind. νικῆσαι κλυτὸν μῖδρα φαίνοπος. Restitui ex Il. ψ. 634.

12 Vind. Ἀγγαῖον. Commixti sunt ex Il. ψ. v. 635. et 637.

Τραχύτης καὶ σφοδρότης πρώτη διαφορὰ, ὅτι ἡ μὲν τραχύτης κατὰ μειζόνων λέγεται, ἡ δὲ σφοδρότης κατ' ἴσων καὶ ἱλατιόνων· δευτέρα δὲ μετὰ ταύτην, ὅτι ἡ μὲν τραχύτης οὐκ ἐπιδέχεται τὰ μείζονα πρόσωπα, ἡ δὲ σφοδρότης ἐπιδέχεται ταῦτα, ἥγουν τὰ ἐν κοινοῖς τοποῖς λεγόμενα, οἷον μοιχοῦς, φονεῖς, τυραννικοῦς καὶ ιεροσυλοῦντας.

Πλατεῖα λέξις δὲ ἐστὶ διὰ τοῦ ᾧ καὶ ᾧ.

τὸ στόμα διανοίγει γὰρ ἡ λέξις ἡ τοιαύτη.

- 10 Μᾶλλον δὲ τὸ ᾧ καὶ τὸ ᾧ διαίρουσι καὶ διογκοῦσι τὸν λόγον, εἰ κατὰ τὰς τελευταίας εἴη τῶν λέξεων συλλαβὰς· καταπεπατημένον φορεῖτε, καὶ τὸ, ἀλλὰ μανδραγόραν πεπωκόσιν ἔοικατε.

- Γίνεται τοίνυν λόγος λαμπρὸς κατὰ ἔννοιαν μὲν, ὅταν
15 πεποιθῇσιν ἔχειν τινὰ ὃ λέγων ἐφ' οἷς ἂν λέγῃ διὰ τὸ ἐνδοξα εἶναι, ἢ διὰ τὸ καλῶς πεπραῆχθαι αὐτῷ. ἢ διὰ τὸ χαίρειν τοὺς ἀκούοντας διὰ ταῦτα πάντα. Μεθοδεύσεις δὲ λαμπρῶς, ὅταν προηγουμένως εἰσάγῃς τὰς ἐννοίας. ὅταν δὲ θαρρῶν μετὰ ἀξιώματος, ἀλλὰ μὴ ἐνδοι-
20 ἀζων, ὅταν ἀφηγοῦμενος καὶ μὴ διακόπτων τὰς ἀφηγήσεις.

- Γοργότητος διακοπή καὶ τὸ κομματικὸν γὰρ λαμπρότητος ὑπάρχει δὲ λόγου μακροκωλία, τὸ ἀσυνδέτως λέγειν γὰρ ἴδιον λαμπροτήτων·
25 καὶ ὁ πλαγιασμός [ἐστίν] ἴδιον λαμπρότητος. πολλήν τινα πεποιήται ἀκμῆς τὴν κοινωνίαν, ὡς πρὸς γε τὴν τραχύτητα καὶ τὴν σφοδρότητα γε, καὶ πρὸς γε τὴν λαμπρότητα σὺν ταῖς ῥηθείσαις ταύταις, καὶ γὰρ κατὰ τὴν ἔννοιαν καὶ μέθοδον ὁμοίως
30 σφοδρότητι, τραχύτητι πέφυκε κοινωνοῦσα. κατὰ δὲ λέξιν ταῖς τρισὶν ὑπάρχει κοινωνοῦσα. κώλοις, συνθήκαις, βάσει καὶ τοῖς ῥυθμοῖς δὲ πᾶσι συγχωρωνὸς καθέστηκε λαμπρότητος καὶ μόνης.

ὥς οὖν πῇ πέφυκεν αὐταῖς κατὰ τι κοινωνοῦσα.
 πῇ δὲ καὶ διαφέρειουσα ἴδιον ἔχει τόπον.
 λέξεις ἀκμῆς, τραχύτητος ὁμοῦ καὶ σφοδροτήτων,
 αἱ τροπικαὶ τε καὶ σκληραὶ ἀφ' ἑαυτῶν καὶ φύσει.
 λαμπραὶ δὲ λέξεις αἱ σκληραὶ καὶ διογκοῦσαι στόμα. 5
 ὃ μὲν ἀκμαῖον καὶ τραχὺ ἢ καὶ σφοδρὸν ὑπάρχει,
 ἢ καὶ λαμπρὸν ἢ καὶ φαιδρὸν ἢ καὶ τραχὺ σύναμα.
 οὐ μὴν ὁ πάντως περ τραχὺ, τοῦτό γε καὶ ἀκμαῖον.
 οὐδ' ὁ σφοδρὸν οὐδ' ὁ λαμπρὸν, πάντως ἂν καὶ ἀκμαῖον.
 πλαγιασμὸν ἐνταῦθα νῦν ὁ ῥήτωρ ὀνομάζει 10
 οὐ σχῆμα τὸ δι' ἐμὲ ὅπερ καλεῖται δρόμος.
 ἐπεμβολή, ἐπιδρομή καὶ ἐπιτρέχον σχῆμα.
 οὐ τοῦτο νῦν πλαγιασμὸν ἐκάλεσεν ὁ ῥήτωρ.
 ὥσπερ τινὲς ἐνόμισαν τῶν ἐπεξηγουμένων.

Τοῦτο δὲ ὅπερ γενικῆς πτώσεως καὶ πλαγίας, οἷον τὸ 15
 τοῦ Φωκικοῦ συστάντος πολέμου.

Μεθόδου τὴν ἐπιμονὴν τεχνικωτάτως λέγει·
 χρώμεθα γὰρ ἐπιμοναῖς πραγμάτων τοῖς ἐνδόξοις·
 ἐκ τῶν αἰσχυρῶν δ' ἐκτρέχομεν, οὐκ ἐνεργοῦμεν τούτοις.
 ἐν οἷσπερ δὴ ἰσχύομεν, ὥσπερ ὁ ῥήτωρ λέγει. 20
 ἐπιμονὴ δὲ καταρχὴ ἐκ τοῦ αὐτοῦ πολλάκις.
 ὥς καὶ ὁ Διονύσιος περιηγῇσει γράφει·¹
 „Ἰλιον ἡνεμόεσσαν ὑπὸ πλευρῇσιν ἔχουσαν.
 „Ἰλιον, ἣν ἀλάπαξαν Ἀθήνα τε καὶ Ἥρα.
 ἐπιμονὴν ὁ τεχνικὸς λέγει δὲ πεφυκέναι, 25
 ὅταν τις πλείω ῥήματα ἀλλήλοις ἐπιβάλλῃ,
 συκοφαντεῖς, διώκεις τε καὶ ἄγχεις καὶ ἐλαύνεις·
 τὸ καρτεροῦν ἐν ταῖς αὐταῖς ἐννοίαις τε² καὶ λόγοις.
 ὁ σοφιστὴς Τιβέριος ἐπιμονὴν δὲ λέγει,
 καὶ ταύτην σχῆμα λέξεως βούλεται πεφυκέναι. 30

Σχήματα δὲ λαμπρὰ, ὅσα καὶ εὐειδῇ· οἷον αἱ ἀναι-

1 Diop. Perieg. 815. 818. 2 τς Cod. om.

ρίσεις καὶ τό· οὐ λίθοις ἐτείχισα τὴν πόλιν οὐδὲ πλίνθοις,
οὐ μὴ.

Ἐν τῷ περὶ τραχύτητος εἶπε διδάσκων λόγῳ,
ὡς θεωρεῖται καθ' αὐτὴν τραχύτης καὶ λαμπρότης.
8 καὶ τῆς ἀκμῆς ἐργαστικάι τυγχάνουσι καὶ ἄμφω.
Sequitur ex Hermogene de Id. I. cap. περὶ περιβολῆς. p. 268.
v. 19. — p. 269. v. 12.

Τὸ μέρος περιέχεται, τὸ μέρος περιέχει,
μέλος γὰρ οἶον κεφαλή, μέρος δὲ ταύτης ὦτα.
10 ὑποστροφῇ τυγχάνει δὲ μεσεμβολή τις λόγου.
οἶον ταυτὶ ἐπράχθησαν οὐ δι' ἐμὲ δὲ πάντως.
ἀποστροφῇ πρὸς πρόσωπον ἀπὸ προσώπου λόγος,
ἂν λέγεις πρὸς τι πρόσωπον, εἴτα πρὸς ἄλλο στρέψεις.

Περὶ κάλλους.

15 Ἐπειδὴ δὲ καθόλου τὸ κάλλος κ. τ. λ. apud Hermog.
p. 278. v. 9. — p. 279. v. 1.

Εἰ ἔστι τὸ πολύπτωτον σύντομον κάλλους ἐνι
εἰ δὲ μακρὸν πολύπτωτον λαμπρότητος ὑπάρχει.
παράδειγμα πολύπτωτον ἐκ τοῦ περὶ στεφάνου.³
20 οὗτοι ἦγον οἱ ῥήτορις ἡμῶν κυριαρχοῦσι.
τούτοις ὑμεῖς δὲ πείθεσθε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι.
δέος μὴ ὑπὸ τούτων δὲ δεινῶς ἀπατηθῇτε.
εἰ τὸ γοργὸν εἰς ἀφελὲς καὶ ὕπτιον τραπείη·
ὀρθοῦν τοῦτο πεφύκασιν ἐκ τῶν ὑπτιασμῶν
25 σχῆμα τὸ τῆς ὑποστροφῆς καὶ ἐπιτρέχον σχῆμα.
ἐπαναδίπλωσις ἔστι διπλασιάσαι κῶλον,
ἄνευ μεσεμβολήματος, οἶον τὸ ταῦτα, ταῦτα.
ἢ τόδε· σοφὴ, σοφὴ καὶ κατιθανεῖν ὅμως σε χρεῖ.
τίσι προσώποις προσφυνὲς ποῖον τυγχάνει εἶδος.
30 μεθόδου τῆς δεινότητος ἡμελλε συνδιδάσκειν
ὡς στρατηγῷ καὶ πρεσβευτῇ σεμνότης ἀρμοδία.
τὸ ἀφελὲς δὲ συμπερεπὲς ἔστι τοῖς ιδιώταις.

³ immo de fals. leg. p. 436.

αἱ ἀφελεῖς ἀρμόττουσιν ἔννοιαι πολιτεία.
 ὅταν παισὶ συνηγορῆς ἢ γεωργοῖς ἢ δούλοις.
 τῆς ἀφελείας σχῆμα μὲν ὑπάρχει ἢ ὀρθότης·
 τὸ σχῆμα τὸ ἀσύνδετον τῶν ἡθικῶν ὑπάρχει,
 τουτέστιν ἀνειμένον τε καὶ πρέπον ἀφελεία. 5
 Ἀρμόζει διηγήσει δὲ τῇ ἐμφραστικωτάτῃ·
 καὶ τῇ κινούσῃ πάθῃ δὲ, οἷον ὀρᾶν ἦν τότε
 πόλεις, οἰκίας, τὰ λοιπὰ μετὰ τῆς ἐρημίας,
 καὶ ὅταν ὀργιζώμεθα ὡς ἐπὶ σφοδρότητος·
 ὡς ὁ λοιμὸς, ὁ φαρμακὸς, ὃν οἰωνίσαιτό τις. 10
 τῶν ἐννοιῶν γλυκύτητος εἶδη τυγχάνει τρία·
 αἱ μυθικαὶ καὶ δεκτικαὶ αἱ τῶν διηγημάτων.
 αἱ ἔγγιστα τυγχάνουσαι μύθου καὶ μυθευμάτων.
 τρίτον αἰκονωνοῦσαι τι πλὴν πρὸς βραχὺ τῷ μύθῳ.

Τὸ δὲ τρίτον εἶδος ἄλλοτε ἄλλην ἔχει δύναμιν· τοῦτο 15
 γὰρ πολλάκις καὶ τὰ μυθικὰ κ. τ. λ. apud Hermog. p. 314.
 v. 14. — 315. v. 17.

Τὸ σχῆμα τῆς ὀρθότητος καὶ ἡ γλυκύτης ἔχει·
 ἔχει καὶ παρισότης δὲ ἐν σχήματι τοῦ κάλλους.
 ἕτερον παρὰ ταῦτα δὲ εἶδος ἐστὶν ἡδύνον,
 ἐρώτικῃ ἀφήγησις, ἐγκώμια, ἐκφράσεις. 20

Ἴσως οὖν τοῦτο οὐδὲ ἔννοια, μέθοδος δὲ τίς ἐστι, τὸ
 μὴ περινενοημένως λέγειν. διὸ καὶ ἴδιον ἀφελείας τοῦτο
 τὸ τῆς τοιαύτης μεθόδου.

Ἡ ποιοῦσα τὴν δριμύτητα αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν οὐδὲν 25
 ἔχει δριμύτητος. εἴτ' ἐννοίας αὐτὴν χωρίσειέ τις, περὶ ἣν
 γίνεται· ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις ἰδέαις τοῦτο οὐκ ἔστιν· ἡ γὰρ
 σεμνὴ λέξις αἰ ποτε σεμνὴ ἐστὶ, καὶ εἰ μὴ τις σεμνὴν
 ἔννοιαν δι' αὐτῆς φράζοι.

Ταῦτόν ἐστι καὶ ἔννοια καὶ μέθοδος, ὡς ῥήτορ,
 ἔννοια μὲν ἐπαικῆς τὸ ταπεινῶς τε λέγειν,
 ἐκόντως λέγειν ταπεινῶς, ἐπαικῶς μεθόδον. 30

Περὶ ἀληθινοῦ λόγου.

Ὁ λόγος ὁ κατὰ ψυχὴν ὁ τῶν ἐνδιαθέτων
οὕτω τὴν κλῆσιν ἔσχηκεν ἀληθινὸς καλεῖσθαι.
ὅτι ὅποια ἂν τελῇ τὰ ψυχικὰ τὰ πάθη,
5 τοιαῦτα ταῦτα καὶ αὐτὸς ἐμφαίνει καὶ δεικνύει.
ἐνδιαθέτου κλῆσιν μὲν πάλιν πλουτεῖ τοιῶςδε,
ὅτι γε διατίθεται τοιῶςδε πρὸς τι πρᾶγμα.
εἴτουν ὡς ὀργιζόμενος εἴτε καὶ ὡς οἰκτείρων,
εἴτε τι τοιουτότροπον ἥθος πενθῶν καὶ χαίρων.

10

Κείμενον.

Ὁ ἐνδιάθετος καὶ ἀληθὴς λόγος καὶ οἷον ἔμψυχος τὸ
μὲν πλεῖστον κ. τ. λ. de Id. II. c. VII. p. 336. v. 15. — p.
337. v. 7.

- Τὸ πλεῖστον περὶ μέθοδον ἔχει καὶ περὶ σχῆμα.
15 αὐτὰ καὶ γὰρ τὰ πράγματα ψιλὰ πως ἐφηγεῖται·
μηδὲν αὐτοῖς τῶν ἔξωθεν ὄντων ἐπισυμπλέκων.
ὥσπερ καὶ ἡ ἀφέλεια ὁ καθαρός τε λόγος.
τοῦτο χρεὼν εἰδέναι δὲ, ὅτι περ τῇ ἐννοίᾳ
ἀκόλουθος ἡ μέθοδος οὐκ ἄλλο τι τυγχάνει.
20 τῇ λέξει δὲ τὰ σχήματα κωλά τε καὶ συνθήκη
καὶ ἀναπαύσεις καὶ ῥυθμοὶ αὐτῇ γὰρ θεωροῦνται
αὐτὸς ὢν, οἶμαι, θαυμαστός, ὧ Ζεῦ, ἐν στρατιώταις,
ἐν τῷ παραπρεσβείας μὲν πρὸς τὸν Αἰσχίνην λέγει.
ὠρμήθη τοῦτο, λέγει δὲ τοιουτοτρόπῳ τρόπῳ·
25 ἐν τῇ περὶ Χαιρώνειαν ὁ ῥήτωρ ποτὲ μάχη
δειλὸς καὶ τῶν ἀνάνδρων δὲ καὶ ῥίψασπις ἐφάνη·
ρίψας ἀσπίδα τοῖς χρυσοῖς γράμμασιν γεγραμμένην·
ὡς εἶπον ἐν ταῖς στάσεσιν, ὃν κωμῳδεῖ Αἰσχίνης·
ὡς τὴν ἀσπίδα ῥίψαντα καὶ πόλεως τὴν τύχην·
30 ΧΡΗΣΤΗ γὰρ ΤΥΧΗ ΠΟΛΕΩΣ εἶχεν ἐγγεγραμμένον.
πρὸς γοῦν αὐτὸ δεικνύμενος ὁ ῥήτωρ Δημοσθένης,
φησὶν, διεκωμῳδῆσεν ἡμᾶς ὡς ἀστρατεύτους,
αὐτὸς ὢν οἶμαι θαυμαστός, ὧ Ζεῦ, ἐν στρατιώταις·

Σχε-

Σχεδὸν μία μέθοδος ἐστὶν ἐνδιαθέτου λόγου παντός, τὸ μὴ προλέγειν κ. τ. λ. de Id. II. cap. VII. p. 338. v. 25. — p. 339. v. 18.

Τὸ σχεδὸν μία μέθοδος ἐστὶν ἐνδιαθέτου·
τὸ μὴ προλέγειν μηδαμοῦ, ὅτι τυχὸν ὁμόσει. 5
ἤγουν ὅτι θαυμάσειεν ἢ ἡῤῥηται ἢ ἄλλο
ἀλλ' αἰφνιδίως λέγειν τι κακ τοῦ αὐτοσχεδίου.
τὸ δὲ σχεδὸν δὲ ἄρρητον, καὶ τὸ σχεδὸν δὲ μία,
πάνυ τῶν ἀδιστακτικῶν τε καὶ διδασκάλου τρόπου.
τρεῖς μέθοδοι εὑρέσεων, οὗτος ὁ νοῦς τοῦ λόγου. 10
μέθοδον δὲ δεινότητος εἶναι καὶ τοῦτο νόει,
τὸ ὅπου χρη/καὶ ὅτι χρη καὶ λέξεσι κεχρησθαι
ἢ ἐθνικαῖς ἢ τεχνικαῖς ἢ μουσικαῖς ἢ νόμων,
καὶ ἀστρολογικαῖς μάντιων καὶ μηχανουργούντων.
καὶ ποδισμούς, προποδισμούς καὶ πῆξεις καὶ κολλήσεις, 15
οἰκίσκους τε τῶν μάντεων παρθένων σπλαγχνοτόμους,
Ὅμολόγημα μὲν τῆς τόλμης, ὡς ἐν τῷ κατὰ Τιμοκρά-
τους,¹ καὶ γὰρ εἰ φορτικὸς ὁ λόγος, ἀλλ' ὅμως ἐρῶ·
ἀποκτείνετε αὐτόν, ἵνα τοῖς ἀσεβέσιν ἐν Αἰδου φῇ τοῦ-
τον τὸν νόμον. 20

Βραχεῖα δὲ προσθήκη οὕτως· ὁ μὲν οὖν παρὼν και-
ρὸς, ὃ Ἀθηναῖοι, μονονουχὶ φωνὴν φησὶν ἀφιεῖς, ὅτι
τῶν πραγμάτων ἡμῖν ἐκείνων αὐτοῖς ἀντιληπτέον ἐστίν.
Καὶ Πλάτων ἀλμυρὰν ἀκοὴν ἀποκλύσασθαι ποτίμῳ
λόγῳ. 25

Παράλειψις, ἂν λέγῃ τις σιγῆς ἐν προσποιήσει,
ἀποσιώπησις δ' ἐστὶ παραλιπεῖν ὃ πρέπει.
περιπλοκὴ τὸ ἀσαφῶς περὶ τινῶν τι λέγειν,
εἴτουν ὡς αἰσχυρόμενοι, εἴτε μὴν ὡς μισοῦντες,
ὡς ὁ Αἰσχίνης ἔδρασεν ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου· 30
θίλων εἰπεῖν τὸν ἄνδρα γὰρ ἔνοχον τῇ πορνείᾳ

¹ p. 732.

ἔσχον αἱ· ἐκτέσσετο τῷ γράμματι πρεῖσαι.

Ἡ ἐπαναλήψις κατὰ τρόπον· τρεῖς γίνεται, ἐπὶ προσώπου διδασκαλία, ἐπὶ προσώπου συστάσεως ἢ διαβολῆς ἐπὶ ἰσότητι βεβαιώσῃ. Ἐπὶ πράγματος διδασκαλία, καὶ παρ' ὁμηροῦ·

Ἄλλ' ὁ μὲν Αἰθίοπας μετεχίαθε τιλόθ' ὄντας,
Αἰθίοπας τοὶ διχθὰ διδαιάται ἑσχατοὶ ἀνδρῶν.

Ἐπὶ προσώπου συστάσεως· οἷον

Νιρεῖς αὖ Σῦμηθεν ἄγε τρεῖς νῆας ἔσας,

10 Νιρεῖς Ἀγλαΐης τίος καὶ τὰ ἐξῆς.

Ἐπὶ δὲ διαβολῇ.

Ἄρες, Ἄρες βροτόλοιγε, μαιφόνε, καὶ τὰ ἐξῆς.

Ἐπὶ ἡθους βεβαιώσῃ·

τοῦ δ' ἐγὼ ἀντίος εἶμι, καὶ εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικε.

15 εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικε, μένος δ' αἰθῶνι σιδήρεω.

νῦν δ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν² εἰς ἅλα διασ-

ἔς δ' ἐρέτας ἐπιτήδες ἀγείρομεν, ἔς δ' ἐκατόμβην
θείομεν, ἃν δ' αὐτὴν Χρυσήϊδα καλλιπάρειον
βήσομεν.

20 Τέσσαρα· ἐρύσσομεν· ἀγείρομεν· θείομεν· βήσομεν.

Ὑπερβατῶν καθέστηκε δύο, φησὶν, τὰ εἶδη·

καὶ τὸ καθ' ὑπέρθεσιν εἶναι τοῦ κάλλους λέγει
τὸ ἔχον τὴν αἰτίαν δὲ μέσσην ἐκτεθειμένην.

ὅπερ κατὰ παρένθεσιν ἔλαχε κλησὶν φέρειν.

25 οἱ μὲν πολλοὶ νομίζουσι περίοδον τοῦ κάλλους.

τοῦτο δὲ τῆς γοργότητός ἐστι καὶ σαφηνείας.

ἃν ἡ αἰτία δεῖται δὲ μέσης³ αἰτίας ἄλλης.

μακρόν ἐστιν ὑπερβατὸν, περιβολὴν ποιεῖ δέ.

ὦ γέρον οὐχ ἑκάς ἀνὴρ τάχα δεῖ⁴ καὶ σὲ αὐτόν.

30 ὑπερβατὸν ὁ Τζέτζης σοι εἶναι καὶ τοῦτο λέγει,

2 Cod. ἐρύσσομεν et v. 20. ἐρείσσομεν.
μήσης. 4 καὶ inserui ex meo.

3 Cod. με scr.

οὐχὶ κατὰ παρένθεσιν ἔχον αἰτίαν μέσσην.
 ἀλλὰ κατὰ ὑπέρθεσιν καὶ ἄνευθεν αἰτίας
 πῶς ἑαυτὸν αἰνέσει τις, μὴ φορτικός δὲ δόξει.
 ὁ Ἑρμογένης τρεῖς φησὶν ὑπάρχουν τὰς μεθόδους·
 λόγον κοινὸν καθολικόν, προσποιήσιν ἀνίας, 5
 παραγωγὴν προσώπου τε, ἥνπερ κακῶς νῦν λέγει.
 κοινότης λόγου μὲν ἐστίν, οἷον ὑπάρχων σωφρων.
 μακάριοι οἱ σώφρονες εἰπὼν οὖν κοινοτέρως
 αὐτὸς αὐτὸν ἐπαινέσας μὴ φορτικός δοκεῖσθω 4*
 προσποιήσεις ἀνίας δὲ, ὅταν περ οὕτως εἴπῃς· 10
 σοῦ ταῦτα λέγοντος ἐμοὶ καιρὸς λοιπὸν χωρεῖν με.
 λέγειν προγόνους καὶ τροφὰς καὶ τὰς ἐμὰς τὰς πράξεις.
 προσώπου δὲ ὑπαλλαγή, ὥσπερ ὁ Παῦλος λέγει.
 εἶδον πρὸ χρόνων ἄνθρωπον εἰς οὐρανούς ἀρθέντα· 5
 καὶ ὁ μαθητὴς δὲ, φησὶν, ὃν Ἰησοῦς ἡγάπα. 6 15
 τοιαῦτα μὲν ὑπαλλαγή τυγχάνει τοῖς προσώποις.
 κόλλησις μὲν τὸ προσφυὲς ἔπος πεζῷ τῷ λόγῳ.
 ὡς ἐξ αὐτοῦ τοῦ λέγοντος οὐκ ἐκ τοῦ ποιητοῦ δέ.
 οἷον ἐνάγων κατ' ἀνδρὸς φθορέως εἴπερ εἶπω·
 ἄνδρες, ὃ λέγω, δικασταί, κατὰ ἀνδρὸς νῦν τοῦτο· 20
 παρθένον ἐξήρπαξεν, 7 ἀναινομένην τ' ἐδάμασσεν.
 ἂν δὲ κατὰ διάστασιν ὡς ποιητὴ λεχθεῖη,
 οὐκ ἐστὶ τοῦτο κόλλησις, οὕτω δὲ τότε κάλει,
 ἐπιφορὰν, ἐπαγωγὴν, ἐπένθεσιν καὶ χρῆσιν.
 μαθὼν ἤδη τὴν κόλλησιν μάθε τὴν παρωδίαν. 25
 ἦν λέγε καὶ παράφρασιν παραγραμματισμῶν τε·
 ὡς εἴπερ τὸ Ὀμήρειον παρατροπῇ προσφέρεις·
 „ἀφραίνεις Μενέλαε 8 διοτρεφεῖς, οὐδέ τί σε χρή.“
 ἐννάτην πρὸς ταῖς εἵκοσι μέθοδον εἶναι λέγει,
 μὴ ἀντιτείνειν πάθεισιν, ὀργαῖς φημι καὶ λύπαις· 30

4* Cod. δοκῆσθω. 5 2 Cor. XII. 3. 6 Joh. XIII. 23.

7 Cod. τ' ἐξήρπαξεν. 8 Cod. Θεο scripsi Μενέλαε ex Il. η. 109.

- πρῶτον δὲ κατατίθεσθαι τοῖς τούτοις κρατουμένοις,
 ἔπειτα θεραπεύσαντα λέγειν ἢ μέλλεις λέγειν.
 καὶ Ὀδυσσεὺς ἐποίησεν ἐκ χολῆς λυπουμενοῖς·
 „ἦ μὴν καὶ πότος ἐστὶν ἀνιηθέντα νέεσθαι.“⁹
 5 τοιαῦτα γοῦν ἐπαγαγὼν φησιν· ἀλλὰ καὶ οὕτως¹⁰
 τλήτε μικρὸν καὶ μείνατε, ὅφρα δαῶμεν, φίλοι,
 ἢ ἐπεὶ μαντεύεται εἴτε καὶ μὴ ὁ Κάλχας.
 τοιοῦτο καὶ Ἰώσηπος εἶρηκεν ἢ δέδρακε¹¹
 Καππαδοκῶν ἀνάσσοντα Ἀρχέλαον Ἡρώδην·
 10 τριακοστῷ δὲ σὺν τούτοις συγκατατάττω τόπῳ
 ἀδίκημα τὸ γινώριμον πῶς πρέπει θεραπεύειν·
 γίνεται δὲ τοῦ δράσαντος ὁμολογούντος τοῦτο,
 καὶ ἑαυτῷ προσάπτοντος κατηγορίαν, μέμψιν.
 ὥσπερ Ἑλένη φέρεται ποιοῦσα παρ' Ὀμήρῳ.
 15 ταῦτόν ὁ Τζέτζης λέγει δὲ καὶ τούτῳ τῷ προτέρῳ.
 ὅς γάρ, φησὶν, ὁμολογεῖ ἀδίκημα, ὃ πράξει,
 οὐκ ἀντιτείνει πάθει τοῖς προκειρατημένοις.
 τῷ φερομένῳ κατ' αὐτοῦ θυμῷ τε καὶ τῷ μίσει.
 ὁμολογία λύει δὲ ταῦτα καὶ ἐλεεῖται.
 20 τριακοστῇ καὶ πρώτῃ δὲ μεθόδῳ κατατάττει.
 τὸ κατὰ τέχνην τραγικῶς εἶδέναι γεγραφέναι,
 ἢ τὰ μείζονα¹² λυπηρὰ βραχυλογούντα γράφειν·
 τῇ συντομίᾳ μᾶλλον γὰρ τὸ μέγεθος τηρεῖται.
 τὰ δὲ μικρὰ καὶ εὐτελεῖ περιβολῇ τῶν λόγων
 25 μέγεθος προσλαμβάνουσιν, ὡς εὐρῆς παρ' Ὀμήρῳ·
 „ἄνδρας μὲν κτείνουσι, πόλιν δέ τε πῦρ ἀμαθύνει.
 „τέκνα δέ τ' ἄλλοι ἄγουσιν ἐϋζώνους τε γυναικᾶς·
 οὕτως ἐν ἔπεσι δυσὶν ἐκτραγωδεῖ καὶ γράφει
 ἄλῳσιν πάσης πόλεως, καὶ ἀλλαχόσε πάλιν
 30 κεῖται, φησὶν, ὁ Πάτροκλος βραχυλογῶν τὸ μέγα·

9 Il. β. 299. 10 Il. β. 297. 299. 11 Scriptura codi-
 cis in vv. εἶρ. ἢ δίδρ. non liquet. Respicere videtur ad Jos.
 Ant. Jud. XVI. 8, 6. 12 Cod. μείζω.

ἂν δ' ἀποθάνῃ βάρβαρος, ἂν εἴ τις ἐκ τῶν Τρώων,
 πλατύνει λόγους καὶ ποιεῖ μέγα δοκεῖν τὸ φαῦλον.
 οὐ γὰρ λυπεῖ τὸν Ἕλληνα, μᾶλλον δὲ τέρπει τοῦτον·
 ὥσπερ, φησὶ, δὲ τρέφει τις ἔρνος ἀνὴρ ἐλαίης
 χώρῳ ἐν λειμῶνι τερπνῷ, οὗ κελαρύζει ὕδωρ, 5
 ἔρνος τερπνὸν ἐριθιλὲς καὶ τῶν εὐσχοφύλλων·
 ὅπερ ἀνέμων μὲν πνοιαί δονέουσι παντοίων.
 βρύει δὲ ἀνθι λευκῷ· πνεύσασα δ' αἴφνης λαίλαψ
 πρόρριζον ἀνασπάσασα τῇ γῇ προσεδαφίζει.
 οὕτω τὸν Πανθοῦν¹³ υἱὸν τὸν ἄριστον ἐν μάχαις 10
 κατακτανὼν Μενέλαος ἐγύνωσε τῶν ὅπλων.
 τετάρτην πρὸς τριακοστῇ μέθοδον¹⁴ εἶναι λέγει
 τὸ κωμικῶς πλήν τεχνικῶς εἰδέναι γεγραφεῖναι.
 τοῦτο τριχῶς δὲ γίνεται σχήμασι παρφοδίας.
 15 σὺν τούτῳ δὲ τῷ σχήματι τῷ παρὰ προσδοκίαν
 καὶ τῇ ἐναντιώσει δὲ σὺν τούτοις τῶν εἰκόνων.
 ὁ μὲν παραγραμματισμὸς καλεῖται παρφοδία,
 ὡς ὅταν ἀντὶ κόρακος κόλακος εἴπῃς παίζων.
 τὸ παρὰ προσδοκίαν δὲ τὸ παρ' ἐλπίδα λέγειν·
 ἀκούσιν γὰρ πιστότατε φίλιστε προσεδόκα· 20
 ἤκουσε δὲ κλεπτίστατε παρὰ τὴν προσδοκίαν.
 εἰκόνων δ' ἐναντίωσις, ἅνπερ ἀντιτιθῶμεν
 μικρὸν μεγάλῳ πράγματι καὶ τῷ μικρῷ δὲ μέγα·
 οἶον Ἐκτωρ καὶ Αἴας μὲν ὡς ὄρνυγες συνῆψαν·
 ὄρνυγες δ' ἐμαχέσαντο, ὡς Ἀχιλεὺς καὶ Ἐκτωρ. 25

Σημειῶσαι ὅτι τοῦ πολιτικοῦ λόγου μέρη εἰσὶ
 τέσσαρα· προοίμια, διηγήσεις, πίστεις, ἐπίλογοι.
 ἅπερ μεθοδεύονται ἀπὸ τῶν τοῦ πράγματος καὶ ἀπ' αὐ-
 τῶν τῶν ἐν τῷ πράγματι καὶ ἀπὸ τῶν μετὰ τὸ πρᾶγμα.
 καὶ λέγονται προαγῶνες καὶ ἀγῶνες καὶ μετὰ τῶν ἀγῶ- 30
 νων, καὶ πάλιν ὀνομάζονται τὰ πρὸ τῶν ὑποθέσεων, καὶ

¹³ Cod. Πανθοῦτον. correxi ex H. p. 59. ¹⁴ Cod. τις-
 σάρις πρὸς λ' μεθόδων.

τὰ ἐν αὐτῇ τῇ ὑποθέσει, καὶ μετὰ τὴν ὑπόθεσιν. Ἐν τοίοις δὲ καὶ τῶν ἐπιχαίρων αἱ πίστεις τὸ κράτος ἔχουσι.

Πᾶν κεφάλαιον ἐκ τῶν περιστατικῶν κατασκευάζεται· τὰ δὲ περιστατικὰ δι' ἐργασιῶν κατασκευάζεται. αἱ ἐργασίαι δι' ἐνθυμημάτων καὶ ἐπενθυμημάτων κατασκευάζονται· τὰ δὲ ἐνθυμήματα ἐκ περιστάσεως εἰσι, καὶ τὰ σύγκρισιν ἐκφερόμενα.

Συμμεύωσαι, ὅτι δύο σκοποὶ ἐν τοῖς προοιμίῳις· πρῶτον τὰς καθολικὰς ἐννοίας καὶ μερικὰς, εἴτα τὰς μετὰ κωτίρας καὶ μὴ γενικὰς, καὶ ὅτι αἱ καθολικαὶ ἀρμόζουσιν ταῖς μερικαῖς· οὐ μὴν τὸ ἀνάπαλιν.

Περὶ προοιμίων.

Τί ἐστι προοίμιον; λόγος παρασκευάζων τὸν ἀκροατὴν εἰς ὑποδοχὴν τῆς ὑποθέσεως· κυρίως δὲ ἔλεγον προοίμια οἱ παλαιοὶ τὰ παρὰ τῶν κωταρωδῶν ἐν ἀρχῇ ἐγόμενα· τέλος δὲ προοίμιον τὸ παρασκευεῖν εὐήκοον πρὸς τὰ λοιπὰ τὸν ἀκροατὴν· τὰ προοίμια γίνονται ἀπὸ τῶν δικαζόντων, οἳ τινὲς εἰσιν οἱ κριταὶ, ἀπὸ τῶν κατηγόρων· οἳ τινὲς εἰσιν οἱ διώκοντες καὶ δι' ἐντολὴν λαλοῦντες· ἀπὸ τῶν ἀπολογουμένων, οἳ τινὲς εἰσιν οἱ φεύγοντες καὶ οἱ ἐντολεῖς οἱ βοηθοῦντες τοῖς φεύγουσιν· ἀπὸ τῶν ἐχόντων αὐτὰ τὰ πράγματα, τῶν ἀντιδίκων. Χρὴ γινώσκειν, ὅτι καὶ ἀπὸ τῶν ἑ' περιστάσεων γίνεται προοίμιον. τὸ ἐν οὗτῳ εἰπὼν σοι νοεῖν τὰ ἄλλα κατέλιπεν· εἴρηται δὲ προοίμιον παρὰ τὸ οἶμος, ὃ ἐστὶν ὁδός· ὁδός δὲ τοῦ λόγου οἱ ἀγῶνες καὶ αἱ πράξεις· τρία εἶδη προοιμίῳιν εἰσὶν· ἐκ στάσεως τοῦ προσώπου, ἐκ προσοχῆς τῶν ἀκροατῶν, καὶ ἐκ διαβολῆς τῶν ἐναντίων· ὅμοια τῶν τριῶν τούτων προσώπων· πρῶτον μὲν ἀφ' οὗ ὁ λόγος. δεύτερον, πρὸς ὃν ὁ λόγος· τρίτον περὶ οὗ ὁ λόγος. Μόρια προοιμίῳιν τρία· πρότασις, κατασκευὴ, συμπέρασμα· ἰστέον δὲ, ὅτι

εἶδη τῶν προοιμίων τρία τὰ κεφαλαιωδέστατα. ἐν μὲν τὸ κατὰ τὴν κατηγορίαν τῶν ἐναντίων λαμβανόμενον· δεύτερον δὲ τὸ κατὰ θεραπείαν τῶν δικαστῶν· τρίτον τὸ ἔνεκεν τοῦ προσώπου τοῦ λέγοντος· εἰ δέ τις ἀκριβῶς ζητήσῃ ὅτι καὶ τρία εὐρήσῃ¹⁵ τοῦ ἰδίου προσώπου τοῦ λέγοντος γίνεται.

Πολλὰ προοίμια καὶ μακρὰ κατὰ τρεῖς γίνεται τρόπους.

Ὅταν μὴ σφόδρα	ὅταν πάθῃ προ-	ὅταν ἐπικίνδυνα
πέποιθεν ὁ ῥήτωρ,	κατειλημμένοι εἰ-	ἢ τὰ πράγματα ¹⁰
οἷα λέγει, τῷ μὴ	σιν οἱ ἀκροαταί,	τῷ λέγοντι πα-
δίκαια λέγειν.		ραχρῆμα τοῦ κιν-
		δύνου προσδοκω-
		μένου. ¹

Ἡ διήγησις πενταχῶς γυμνάζεται.

15

Κατὰ τὸ ὀρθόν, κατὰ τὸ ἐγκεκλιμένον, κατὰ τὸ ἐλεγ-
κτικόν, κατὰ τὸ συγκριτικόν, κατὰ τὸ αὐνδέγον.

Ἔστι δὲ καὶ ἄλλη ἀκμὴ λόγου ἐκ νοημάτων γινομένη·
δηλονότι ὅταν πολλὰ νοήματα κώλοισ πολλοῖς πλατύνῃς,

15 εὐρήσῃ in Cod. non liquet.

1 Sequitur in codice fragmentum heterogenes, quod in notam rejeci: Ἐμπεδοκλῆς ὁ Ἀκραγαντῖνος ὁ Μελέτωνος^{a)} παῖς πρὸς τοῖς τέσσαρσι στοιχείοις καὶ νεῖκος καὶ φιλίαν δοξάζει. καὶ φησιν, οἱ εἰ μέντοι τῶν στοιχείων ἡ φιλία, ἐπειδὴ γίνεται εὐμέλεια καὶ εὐαρμοστία τῶν σωμάτων· εἰ δὲ τὸ νεῖκος συνέλθοι τοῖς στοιχείοις, γίνονται παράγνυα καὶ ἀσυντελῆ καὶ βουγενῆ καὶ ἀνδρόπρωρα·^{b)} ταῦτα δὲ λέγονται δ' στοιχεῖα καὶ οὐχ ἕξ, ὥς τινες οἴονται· φιλίαν μὲν τὴν συμμετρίαν καὶ εὐκράτωςιν τῶν στοιχείων καλεῖ, ὥσπερ καὶ νεῖκος τὴν ἀσυμμετρίαν αὐτῶν καὶ τινος τούτων ὑπερβολὴν παρὰ θεῖ, ὥς καὶ τὰ ἐπὶ τούτοις δηλοῖ.

a) Idem nomen memorat Tzetzes Chil. II. 901. IV. 526. Alii aliud nomen memorant, quos vide apud Sturziū Emped. p. 4. 5.

b) Sturz. Emped. p. 368. sqq.

ἀπὸ ἐνὸς πρὸς ἕτερον νόημα μεταπίπτων. ἢ ὅταν σχήματι ἐνὶ κώλοις συχνοῖς πλατύνων ἐν καὶ ταυτό τι νόημα τὸ σχῆμα μεταλλάξης, καὶ τούτῳ δὲ τῷ σχήματι πάλιν πλατύνῃς τοῦτο κώλοις ὁπόσοις δυνήθῃς.

- 5 Ἀκμὴ δὲ διηγήσεως τριχῶς γίνεται ἢ τοιούτου πρίγματος αὐτοῦ, ἢ τῆς ἀξιώσεως, ἢ τῆς αἰτίας τῆς ἀξιώσεως, συνεχῶς διαφόροις κώλοις καὶ ποικίλοις λεγομένης ἢ καὶ τῶν δύο ἢ καὶ τῶν τριῶν πολλάκις ὁμοίως παραλαμβανομένων· οὕτω γὰρ μείζων ἢ ἀκμὴ γενήσεται καὶ
10 ποικίλη μᾶλλον, ἐὰν τὸ πρᾶγμα τρισὶ κώλοις ἢ τετράσει εἴπωμεν· ἐπὶ τέλει δὲ καὶ τὴν ἀξίωσιν καὶ τὴν αἰτίαν τῆς ἀξιώσεως· οἷον ἐνώπιόν τις τῆς μητρὸς ἀπέκτεινε τὸν υἱὸν κατὰ τὸν τῶν ἀκρίτων νόμον· ἐξέθανεν ἢ μήτηρ, καὶ κρίνεται ὁ πατὴρ αἰτίας θανάτου· καὶ συλλαβὴν τὸν
15 υἱὸν ἔτυπεν, ἐτίτρωσken, ἐφόνευεν ὁμοῦ τῇ γυναικί· καὶ ἀλλοτρίους ὡς ἐχθροὺς ὡς ἐκ τινος τῶν πολεμίων γεγονότας· τὸ πρᾶγμα τοῦτο· εἴτα ἢ ἀξίωσις· τίς οὐ καταγανακτεῖ, τίς οὐκ ὀργίζεται, τίς οὐ χαλεπαίνει τοῖς γεγεννημένοις, τίς οὐκ ἀπαιτεῖ τὴν προσήκουσαν τιμω
20 ρίαν; εἴτα ἢ αἰτία τῆς ἀξιώσεως, δι' ὧν πεπλήρωται μiasμάτων ἢ οἰκία, δι' ὧν ἄθεσμοι φόνοι, δι' ὧν ἀσεβεῖς σφαγαί, δι' ὧν γένος ὅλον ἐρρύπται πεφονευμένον, παρ' οὗ ἡκιστὰ τις ἂν προσεδόκησεν.

- Διήγησις ἐστὶν ἐκθεσις πράγματος γεγονότος ἢ ὡς
25 γεγονότος· παρέπεται δὲ τῷ διηγήματι ζ'· τὸ πρᾶξαν πρόσωπον, τὸ πραχθὲν πρᾶγμα, χρόνος, καθ' ὃν· τόπος, ἐν ᾧ· τρόπος, ὅπως. αἰτία δι' ἣν· ὕλη, ξύλον ἢ ξίφος. οἷον Ὀδυσσεὺς πόλιν Ἀσίας ξυλίνῳ ἵππῳ δι' Ἑλένην πολιορκήσας ἐνέπρησε μετὰ τὴν τῶν νεῶν ἀναχώρησιν.
30 πρόσωπον Ὀδυσσεὺς· τὸ πραχθὲν πρᾶγμα, ἐνέπρησε· χρόνος, μετὰ τὴν τῶν νηῶν ἀναχώρησιν· τρόπος, διὰ τοῦ δουρείου ἵππου· αἰτία, διὰ τὴν Ἑλένην· ὕλη, πυρί.

Ποσαχῶς ἐγγυμναζόμεθα τῇ διηγήσει, καὶ ποσαχῶς

διηγητέον; πενταχῶς. κατὰ τὸ ὀρθόν, κατὰ τὸ ἐγκεκλι-
 μένον, κατὰ τὸ ἐλεγκτικόν, κατὰ τὸ συγκριτικόν, καὶ
 κατὰ τὸ ἀσύνδετον. Κατὰ τὸ ὀρθόν, οἷον Φαέθων,
 ἡλίου παῖς, ἐράσας τοῦ ἄρματος τοῦ ἰδίου πατρός καὶ
 τὰ ἐξῆς. Κατὰ τὸ ἐγκεκλιμένον· οἷον Φαέθοντα ἡλίου 5
 παῖδά φασιν ἐρασθῆναι τοῦ ἄρματος τοῦ ἰδίου πατρός·
 καὶ τὸν πατέρα πείσαντα ἐπιβῆναι τοῦ ἄρματος· κατὰ
 τὸ ἐλεγκτικόν, ὅταν ὡς ἐλέγχοντες λέγωμεν· τί δαί, οὐκ
 ἡράσθη Φαέθων ἡλίου παῖς τοῦ πατρικοῦ ἄρματος; οὐκ
 ἔπεισε τὸν πατέρα, οὐκ ἐπέβη τοῦ ἄρματος; Κατὰ τὸ 10
 συγκριτικόν, ὅταν λέγωμεν· ἀντὶ τοῦ σωφρονεῖν ἡράσθη
 ἀτόπου, ἀντὶ δὲ τοῦ κρατῆσαι τοῦ ἔρωτος, ἐπέβη τῶν
 ἵππων, ἐδέξατο τὰς ἡνίας· κατὰ δὲ τὸ ἀσύνδετον· ἐπέβη
 τῶν ἵππων, ἐδέξατο τὰς ἡνίας, οὐχ ὑπέβη λέγοντι τῷ
 πατρί, καὶ πῶς χρησιμεύει ἕκαστον. Τὸ μὲν ὀρθόν ἐν 15
 τοῖς ἱστορικοῖς, καὶ ὅπου δεόμεθα σαφηνείας· τὸ δὲ ἐγ-
 κεκλιμένον καὶ ἐλεγκτικόν ἐν τοῖς ἀγῶσι, τὸ δὲ ἀσύνδε-
 τον ἐν τοῖς ἐπιλόγοις· τὸ δὲ κατὰ τὸ συγκριτικόν, ὅπου
 ὁ καιρὸς δίδωσι, πανταχοῦ καὶ ἐν ἅπασιν τοῖς τῆς ῥη-
 τορείας εἶδεσι καὶ τοῖς τοῦ πολιτικοῦ λόγου μέρεσιν αὐ- 20
 τῷ χρώμεθα. Ἀρεταὶ δὲ διηγήσεως δ'· σαφήνεια, συν-
 τομία, πιθανότης καὶ ὁ τῶν ὀνομάτων ἑλληνισμὸς, πρὸς
 ἃ δεῖ τὴν ἑαυτοῦ ἐπιφέρειν ἰσχύ· ἡ δὲ φρόνησις ἀπο-
 σεμνύνει τὸν λόγον, παιδαγωγοῦσα τὸν ἐκ τῆς ἀλογίας
 ἐπιγενόμενον ἰσμὸν τῶν παθῶν. ἡ δὲ σωφροσύνη κατα- 25
 δεσμεῖ τὰς ἀτάκτους ἐπαναστάσεις, αἱ ταῖς ἀνθρωπίναις
 αἰεὶ ἐλώθασιν ἐναποτίθεσθαι διανοίαις διὰ τὸ τὸν χοῦν
 πρὸς τὰ γεώδη διηνεκῶς ὀρεῖν τε καὶ φέρεσθαι· ἡ δὲ
 δικαιοσύνη τὴν ἰσότητα τοῖς ὁμοιοιδέσι φυλάττει· τριῶν
 δὲ μερῶν ὄντων τῆς ψυχῆς δεῖ ἕκαστον ἀρετῇ κεκοσμη- 30
 σθαι·² τὸ μὲν λογικὸν τῇ φρονήσει, ὁ δὲ θυμὸς τῇ ἀν-

² in contextu κεκόσμηται, ad marg. γρ. κεκοσμησθαι.

δρεΐα, ἡ δὲ ἐπιθυμία τῇ σωφροσύνῃ· καὶ ἐπειδὴ οὐ μέ-
 νον δεῖ ἕκαστον τῶν μερῶν ἰδίᾳ ἀρετῇ κεκοσμηθῆσαι, ἀλ-
 λά καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλα ἁρμονίαν καὶ εὐταξίαν φυλάτ-
 τειν, τούτου χάριν ἡ δικαιοσύνη διὰ πάντων πεφοίτηται,
 ὥστε μὴ ἐν ἐνὶ μέρει μόνῳ, καὶ ἐν πᾶσι θεωρουμένη τοῖς
 μέρεσιν ἁρμονίαν καὶ εὐταξίαν φυλάξῃ.

Τὸ τριμερές τῆς ψυχῆς.

	Λογιστικόν.	ἐπιθυμητικόν.	θυμικόν.
	φρόνησις.	σωφροσύνη.	ἀνδρεία.
10	σύνεσις.	ἀγάπη.	ὑπομονή.
	σοφία.	ἐγκράτεια.	

Τριμεροῦς δὲ τῆς λογιστικῆς ἡμῶν ψυχῆς οὕσης, ὅταν
 ἐν τῷ λογιστικῷ μέρει τῆς ψυχῆς γένηται ἡμῶν ἡ ἀρε-
 τή, καλεῖται φρόνησις καὶ σύνεσις καὶ σοφία. ὅταν δὲ
 15 ἐν τῷ ἐπιθυμητικῷ, σωφροσύνη καὶ ἀγάπη καὶ ἐγκρά-
 τεια. ὅταν δὲ ἐν τῷ θυμικῷ, ἀνδρεία καὶ ὑπομονή· ἐν
 ὅλῃ δὲ τῇ ψυχῇ δικαιοσύνη. καὶ φρονήσεως μὲν ἔργον
 τὸ στρατηγεῖν πρὸς τὰς ἀντικειμένας δυνάμεις καὶ τῶν
 μὲν ἀρετῶν ὑπερασπίζειν, πρὸς δὲ τὰς κακίας παρατάσ-
 20 σεσθαι· τὰ δὲ μέσα πρὸς τοὺς καιροὺς διοικεῖται· συνέ-
 σεως δὲ τὸ πάντα τὰ συντελοῦντα ἡμῖν πρὸς τὸν σκοπὸν
 ἁρμοδίως οἰκονομεῖν· σοφίας δὲ τὸ θεωρεῖν λόγους σω-
 μάτων καὶ ἀσωμάτων. σωφροσύνης δὲ ἔργον τὸ βλέπειν
 ἀπαθῶς τὰ πράγματα, τὰ κινουντα ἐν ἡμῖν φαντασίας
 25 ἀλόγους· ἀγάπης δὲ τὸ πάσῃ εἰκόνι τοῦ θεοῦ τοιαύτην
 ἑαυτὴν ἐμπαρέχειν, οἷον καὶ τῷ πρωτοτύπῳ σχεδόν·
 καὶ μὴ ἐνῆν, αὐτὴν ἐπιχειρῶσιν οἱ δαίμονες. ἐγκρατείας
 δὲ τὸ πᾶσαν ἡδονὴν τοῦ φάρυγγος ἀποσειέσθαι, μὴ δε-
 διέναι δὲ τοὺς πολέμους καὶ προθύμως ἐγκαρτερεῖν τοῖς
 30 δεινοῖς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς ἀνδρείας. δικαιοσύνης δὲ
 τὸ συμφωνίαν τινὰ καὶ ἁρμονίαν τῶν τῆς ψυχῆς μερῶν
 κατεργάζεσθαι.

Μελέτη τῶν τριῶν τόμων Ἑρμογένους τῶν
εὐρέσεων.

Πρότασις· Ἦκω, ὦ ἄνδρες, τὴν ὑπὲρ τῶν συμφε-
ρόντων βουλὴν ὑμῖν ἐπαγόμενος, καὶ τῆς ἀνιώσης συμ-
φορᾶς τὴν ἀποφυγὴν προτρεπόμενος. Κατασκευή· καὶ 5
γὰρ εὖνους ἐγὼ πρὸς ὑμᾶς καὶ πρὸς τὴν πόλιν εἶναι
ἠγώνισμαι. Ἀξιώσις· οὐ κατήκοοι γεόμενοι μηδαμῶς
ἀπαρνήσασθαι βουλευθῆτε. Βάσις· τοῖς γὰρ ἐπ' ἀγα-
θῷ συμβουλευούουσιν οὐκ ἀγαθὸν τὸ ἀνθίστασθαι. Προ-
διήγησις· ἄνωθεν οὖν τῶν γεγενημένων τε καὶ ἐφ' 10
ἡμᾶς ἐπερχομένων δεινῶν τὸ σφοδρὸν καὶ λυπηρὸν τοῦ
προδεῖξαι ἀπάρχομαι. Διήγησις· βασιλεὺς Περσῶν
βάρβαρος, ὃ Ἀθηναῖοι, ἐφ' ἡμᾶς ὄπλοφόρος παρίστη-
κεν· οὐ λαῶ ἀγεννεῖ γανρούμενος, οὐχ ἱππόταις καὶ το-
ξόταις ἐναβρυνόμενος μόνον, ἀλλὰ καὶ ναυσὶ καὶ τριήρεσι 15
καὶ παντοίοις τοῦ πολιορκεῖν μηχανήμασιν ἐπαιρόμενος
καὶ τὸν καθ' ἡμῶν θάνατον ὀρεγόμενος. Ἡ προκατα-
σκευὴ τῶν κεφαλαίων (ἢ λόγων)· τί οὖν χρὴ πρὸς
ταῦτα δὲ πρᾶξι. Σχῆμα ἀπαριθμήσεως· πρῶτον
μὲν στρατὸν ἀγεῖραι, εἶτα ναῦς ὀπλίσαι, ἔπειτα καὶ τὰ 20
τείχη κρατῦναι. Τὸ κύριον· ἐπὶ πᾶσι τούτοις τὸ Χερ-
ρόνησον διορύξαι, περὶ ἧς δὴ καὶ συμβουλευὼν ἐφέστηκε.
Κατασκευὴ πραγματικὴ ἀπὸ τοῦ προσώπου·
συμφέρον γὰρ τοῦτο καὶ δίκαιον· μάλιστα γὰρ Ἀθηναίων
ὄντων ἡμῶν, οἱ αἰὲ τοῦ συμφέροντος εὐρετικοὶ καθεστή- 25
κασι. Χρόνος· καὶ ὁ χρόνος συνεργός, οὐδὲν γὰρ ἔχει
τῶν ἐπαχθῶν. Τόπος· καὶ ὁ τῆς Χερρόνησου τόπος
εὐχερής. Τρόπος· καὶ τὸ ἐπ' ὤμων φέρειν γῆν οὐδὲν
τῶν εἰς μάθησιν ἀνιαρῶν ἔχει. Αἰτία· μάλιστα εἰ γινώ-
μεν, ὡς διὰ ταύτης νῦν τῆς ἐργασίας ἢ τῶν πολεμίων 30
γίνεται ἀποτροπή. Πρᾶξις· καὶ ἡ πρᾶξις ἡμῖν μὲν
μικρὰ ἐπιφορά, τοῖς δὲ πολεμίοις ἡ μεγίστη συμφορά.

Ἀντίθεσις· ἀλλὰ τις ἐρεῖ τὸ διορύττειν χαλεπὸν εἶναι
 Χερρόνησον, χρόνον αἰτώμενος καὶ τρόπον καὶ τόπον.
 Λύσις ἀντιθέσεως κατὰ ἔνστασιν· ἀλλ' ἔστω ὡς
 οὐ χαλεπὸν ἀληθῶς τοῦτο. Ἐπιχειρημα ἀπὸ τοῦ πρᾶ-
 5 γματος· γῆν γὰρ τὸ βραχύτατον μετακομίζομεν. Κατὰ
 ἀντιπαράστασιν· εἰ δὲ καὶ χαλεπὸν, ἀλλ' ὑπὲρ σωτη-
 ρίας καὶ ἐλευθερίας χαλεπὸν οὐδέν. Ἐργασία ἀπὸ παρ-
 αδείγματος· ὁρᾶτε Ξέρξην ὅρος διορύσσοντα τὸν Ἀθῶν.
 ὁρᾶτε Λακεδαιμονίους, οἱ περὶ Λακεδαίμονα πονοῦσιν.
 10 ὁρᾶτε τῶν ὑπεναντίων ὅπως· οὐ καθεύδει τὰ φύλα. Ἐν-
 θύμημα³ ἀπὸ προσώπου· καίτοι Ξέρξης βάρβαρος
 ἀλόγιστος. καὶ Λακεδαιμόνιοι οὐδεμίαν τὴν ὑπὲρ ἡμᾶς
 ἰσχὺν κέκτηνται. καὶ εἰ ὁ βάρβαρος καὶ ἀλόγιστος Ξέρ-
 ξης καὶ οἱ ἀνίσχυροι Λακεδαιμόνιοι τοιαῦτα δρᾶν οὐκ
 15 ἀπαναίνονται, ἡμεῖς τὸ διορύξαι Χερρόνησον κατοκνή-
 σομεν; οὐ γὰρ καιρὸς χειμῶνος, οὐ δύσβατος τόπος· εἰ
 γὰρ καὶ μὴ Ἀθηναῖοι, ἡμῶν⁴ γοῦν καὶ γῆμη πάντων
 ἢ πλάτος, εἰ μὴ πρὸς Ξέρξην ἡμῖν ἢ μάχη, μηδὲ πρὸς
 Περσῶν στρατὸν τὸν πολεμικώτατον· τῆς ἑαυτῶν οὐκ
 20 ἔδει ἀσφαλείας ἕνεκα Χερρόνησον διορύξαι. ἐπεὶ δὲ ταῦ-
 τα, πόσῳ μᾶλλον διορύσσειν· ἔστω δὲ καὶ νῦν μὴ πρὸς
 ἡμᾶς τοὺς πολεμίους· ἦξαι· ἔστω, τί αὐτοῖς καθυπαν-

3 Cod. ad marg. τὸ ἐνθύμημα αἰετ συγκρίνων τῇ ἐργασίᾳ
 πρὸς τὸ ἐπιχειρημα αἰετ τὸ πλεον δίδωσι τῷ ἐπιχειρήματι.

Τοῦ Τζέτζου.

Τί μὲν ἐστὶν ἐνθύμημα μάθανε σαφιστάτως,

Λόγος μὲν ἐπιχειρημα καὶ ἐργασίαν πίπτων·

Ὡς περὶ τὸ ἐπιχειρημα συγκρίνων ἐργασίαν,

Ἐν τῷ ἐπιχειρήματι τὸ πλεον ἀπονέμων.

Τίς δὲ ἡ γένεσις αὐτοῦ καὶ εὔρεσις ὑπάρχει;

Ἐν στάσεσιν ἅμα σὺν αὐτῇ τῇ ἀντιπαραστάσει.

4 ἡμῶν — πλάτος in Codice non satis liquet.

τῆσαι δυσχερές· ἔστω τὸν καιρὸν ἀνεπιτήδειον εἶναι·
ἄρ' ἡμεῖς οὐ τὴν ἀσφάλειαν αὐτῶν ἀλώβητον ποιησόμεθα,
διορύξομεν οὖν χαίροντες, ἀνδριζόμενοι, εὐπρόθυμοι·
συμφέρον γὰρ καὶ νόμιμον καὶ δίκαιον· ὅθεν καὶ εἰ
ἀγωνισόμεθα, χαρισόμεθα, χεῖρας κροτοῦντες, 5
ποσὶν ὀρχούμενοι· ἑορταῖς καὶ πανηγύρεσιν ἐναμβρυνόμενοι,
καὶ τῇ γαλήνῃ καὶ εἰρήνῃ εἰς αἰὲ νῦν βιοτεύοντες.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΤΖΕΤΖΟΥ

ΕΠΙΤΟΜΗ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ.

Ἔστιν οὖν ἀμφισβήτησις· πάνυ σαφὴς ὁ ὅρος·¹
ὥσπερ γὰρ ταύτην λογικὴν τῶν πραγμάτων χωρίζων,
5 τῶν διὰ ξίφους καὶ χειρῶν καὶ τῶν τοιουτοτρόπων.
διὰ τὰς φιλοσόφους δὲ καὶ τοῖς γεωμετροῦσι
καθολικὰς, ὡς οἶδαμεν, οὕσας ἀμφισβητήτους,
τὸ ἐπὶ μέρους εἶρηκε καὶ τὰ λοιπὰ ὁμοίως.
ἐκ τῶν παρ' ἐκάστοις δὲ νόμων κειμένων.²
10 καὶ γὰρ ἑτέροις ἕτερα νόμιμά τε καὶ ἔθνη.
τοῖς Σκύθαις πολυγύναιος³ τιμᾶται συζυγία.
τοῖς Πέρσαις τὸ μητροκοιτεῖν ὁ νόμος οὐ κωλύει.
τοῖς Ἀλανοῖς δὲ νόμιμαι αἱ ἀδελφομιξίαι.
χρὴ γοῦν καλῶς τὸν ῥήτορα πρὸς τὸν ἐκάστου νόμον
15 σπεύδειν τὸ πρᾶγμα δίκαιον ἢ ἀδίκον δεικνύνειν.
εἰτοῦν συμφέρον ἢ καλὸν εἴτε τῶν ἐναντίων.
καὶ μὴ πειρᾶσθαι συνιστᾶν νόμον ξενοπολίτην,
εἰ ἐναντίος πέφυκεν ἑτέρᾳ πολιτείᾳ.
τοῦ νομισθέντος δὲ δημοῖ νῦν τοῦ νομιζομένου
20 ἐν νόμοις ἢ καὶ ἔθρεσι δικαίοις πεφυκέναι

1 Cod. Hermogenianus Dresdensis, ex quo haec descripsi,
initio mutilus ab hoc versu incipit. 2 ita Codex. 3 Cod.
πολυγύναιξ. scr. πολυγύναιος.

καλοῦ τε καὶ συμφέροντος καὶ τούτοις ἐναντίων
δικαίου ἢ συμφέροντος ἢ τοῦ καλοῦ εἰρήκει,
τὰ τρία τῆς ῥητορικῆς εἶδη παραδεικνύων.
τέλος γὰρ τοῦ δικανικοῦ τὸ δίκαιον ὑπάρχει·
τὸ δὲ συμφέρον συμβουλῆς πάντως ὑπάρχει τέλος· 5
τὸ δὲ καλὸν πανηγυρὶς εἴληχε τέλος ἔχειν.
καὶ τῶν ἀπάντων ἅμα μὲν ἢ καὶ τινῶν ἐκ τούτων.
ἢ συμμιγῶς κατὰ ταῦτόν περὶ εἰδῶν τριττύος,
ἢ περὶ δύο ἢ ἐνὸς ἢ ζήτησις εἰσέεται.
περὶ ἐνὸς τὴν ζήτησιν λέγω δὲ πεφυκέναι. 10
ἢ μόνου τοῦ τῆς συμβουλῆς ἢ τοῦ δικανικοῦ γε.
τὸ γὰρ τῆς πανηγύρεως στάσιν οὐκ ἔχει μόνον.
εἰ μήπερ εἰδους μὲν ἐστὶ τοῦ δικανικωτάτου,
εἴτε μὴν καὶ τῆς συμβουλῆς τοῦ εἰδους τοῦ ἐτέρου.
φέρει δὲ πανηγυρικὴν ὕλην καὶ ἐργασίαν. 15
Τζέτζης δὲ στασιάζεσθαι προέδειξε καὶ τοῦτο.
δικανικοῦ παράδειγμα συμμίκτου πανηγύρει
ὁ στοχασμὸς τοῦ, φαίνεται σκηπτὸς ἐνηνεγμένος,
καὶ Περικλῆς κρινόμενος διὰ τὰς πανοπλίας.
τῆς συμβουλῆς παράδειγμα μικτῆς τῇ πανηγύρει 20
ἢ στάσις ἢ πραγματικῇ, καθ' ἣν Ἀλκιβιάδης,
ὥς νόμος, δοκιμάζεται λαχὼν τὴν δαδουχίαν.
τῶν δὲ τριῶν παράδειγμα εἰδῶν συμμεμιγμένων
δικανικοῦ, τῆς συμβουλῆς, τοῦ πανηγυρικοῦ τε,
πραγματικῇ κατὰ ῥητόν ἢ νῦν λεχθησομένη, 25
περὶ πολέμου συμβουλήν ἔν γε τρισὶν ἡμέραις
ποιεῖσθαι δεῖν ἐτάττετο τοῖς Ἀθηναίοις νόμος.
Φιλίππου τὴν Ἐλάτειαν ποτὲ καταλαβόντος,
αὐθιμερὸν ἐξέρχεσθαι βουλευεῖ Δημοσθένης.
ἢ μὲν ἐστὶ πραγματικῇ, τῆς συμβουλῆς ὑπάρχει, 30
ἢ δὲ τὸ νόμιμόν ἐστι ῥητῶ καὶ διανοίᾳ,
εἰδους ἐστὶ δικανικοῦ. τοῦ πανηγυρικοῦ δὲ,
ἢ τὴν Φιλίππου δύναμιν ἐγκωμιάζειν σθένει.

- στάσις δὲ κατ' ἐνέργειαν πανηγυρικωτάτου.
 καὶ ἀμιγυῶς ὑπάρχοντος τὰ περὶ προπομπείας.
 τὴν δὲ γε ἀμφισβήτησιν σαφὴς ἡ ἑρμηνεία
 καὶ μακρηγόρων οὐδαμῶς λόγων ἐνθάδε χρεια,
 5 ὥς πλαστὴ ἡ διαφορὰ τῶν τίνων ὥς πρὸς τίνα,
 προσώπων ὥς πρὸς πρόσωπα, πρὸς πράγματα πρᾶγμάτων,
 καὶ γὰρ εἰσι καὶ πρόσωπα τῶν ἐξεταζομένων.
 καὶ πάλιν ἀνεξέταστα καὶ πράγματα ὁμοίως.
 ἐπὶ τὰ προσώπων εἶδη μὲν τῶν ἐξεταζομένων.
 10 δύο δὲ ἀνεξέταστα· τῶν δὲ πραγμάτων πάλιν
 τρία ἐξεταζόμενα· ἐν τῶν ἀνεξετάστων
 ἃ πρὶν ἐν προγυμνάσμασιν ἔγραψα κατὰ μέρος.
 ὁ Ἑρμογένης δὲ νυνὶ μέλλει σοι παραδοῦναι,
 ἥνπερ τοῖς γνοῦσι ῥᾷδιον γνῶναι τὰς διαιρέσεις.
 15 προσώπων καὶ πραγμάτων γὰρ διαφορὰν ὅς γνοιῇ,
 τὰς ἄσπερ ⁴ νῦν κατέλεξα, ἰδίως γνοιῇ πάντως
 καὶ στάσεις τὰς τρισκαίδεκα, καὶ ταύτας διαιρήσει,
 εἰς τὰ αὐτῶν κεφάλαια, οἷσπερ καὶ μελετῶνται.
 καὶ ὅσα δὲ προβλήματα δύναται διαιρεῖσθαι,
 20 καὶ ταῦτα διαιρήσει δὲ καλῶς καὶ μελετήσει.
 τὰ ἀσυστάτων ἔγγιστα ἃ μελετῶνται λέγει.
 προσώπων καὶ πραγμάτων γὰρ διαφορὰν ὅς γνοιῇ,
 καὶ τίνα μὲν κεφάλαια τυγχάνει τοῦ προσώπου,
 καὶ ποῖα δὲ τοῦ πράγματος, ποῖα κοινὰ τῶν δύο,
 25 ποῖα τε τοῦ διώκοντος τοῦ φεύγοντός τε τίνα.
 καὶ τίνα πέφυκε κοινὰ, καὶ ὥς ἂν διαιρήσεις
 τὰς στάσεις εἰς κεφάλαια, ἃ Ἑρμογένης λέξει,
 καὶ ὅσα δὲ προβλήματα δύναται διαιρεῖσθαι
 καὶ ταῦτα διαιρήσει δὲ καλῶς καὶ μελετήσει.
 30 οὐ γὰρ ἂν εὖρη πρόσωπον ὃν τῶν ἀνεξετάστων.
 τὸ πρᾶγμα ἀνεξέταστον ὅμοιον τῷ προσώπῳ.

πάν-

⁴ Cod. ἄς περὶ αὐ.

πάντως καὶ τὸ κεφάλαιον ἑάσῃς τὸ τούτου·
 οὐ δὲ ἐξεταζόμενον, χρήσῃται τοῖς οἰκείοις
 καὶ κατηγόρῳ δώσει μὲν κεφάλαια οἰκεία·
 καὶ τὰ οἰκεία πάλιν δὲ τῷ φεύγοντι ὁμοίως,
 καὶ κατὰ τέχνην ἅπαντα καλῶς οἰκονομήσει. 5
 οὕτως ὁ γνοὺς διαφορὰν προσώπων καὶ πραγμάτων,
 τὰς στάσεις διαιρήσει τε οἰκείοις κεφαλαίοις,
 καὶ μελετήσῃ δὲ καλῶς ὥς καὶ τὰ τρία εἶδη,
 τῶν ἀσυστάτων μὲν ἐγγὺς, πλὴν τῶν μελετωμένων.
 οὐ μὴν δὲ καὶ διάγνωσιν τῶν ἀσυστάτων σχοίη. 10
 ὥσπερ δοκεῖ Δοξοπατρῆς, καὶ ἀπορίας γέρει
 κενὰς καὶ μακρηγόρους μὲν καὶ κομπολακχυθούσας.
 εἰ καὶ τινὰ προβλήματα τῶν ἀσυστάτων πᾶν,
 ὥσπερ τὰ κατὰ πρόσωπον καὶ κατὰ πρᾶγμα ἴσα,
 ἐντεῦθεν τὴν διάγνωσιν συμβέβηκε λαμβάνειν. 15
 τῶν οὖν προσώπων τὰ μὲν ἐστὶν οἷα καὶ δύναται.
 ὕλην εἰδὼς ὁ τεχνικὸς καὶ στάσεων στοιχεῖα,
 τὰ πρόσωπα καὶ πράγματα, διδάσκειν μέλλει τούτων
 τά τε ἐξεταζόμενα καὶ τῶν ἀνεξετάστων.
 τὰ πρόσωπα προτάττει δὲ δικαίως τῶν πραγμάτων. 20
 δεῖ γάρ τι πρῶτον πρόσωπον τὸ διδρακὸς ὑπάρχειν.
 εἶτα δὲ καὶ τὸ δρώμενον παρὰ τινος προσώπου,
 τὸ δ' ἐξετάζεσθαι δηλοῖ πράγμασι μελετᾶσθαι.
 τὸ ἄλλως μάτην δὲ δηλοῖ, καλῶς δὲ εἶπε μάτην,
 τὰ γὰρ ἀορισταίνοντα τοῦ εἵδους τῶν προσώπων 25
 ἐν ταῖς πραγματικαῖς μόναίς λαμβάνονται μελέταις.
 οὐκ ἔχει γὰρ ποιότητα ἐκ τόπων ἐγκωμίων,
 ὅθεν ἂν εὐπορήσαιμεν λόγων καὶ νοημάτων.
 τὰ δὲ ἐξεταζόμενα πίπτουσι πανταχόθεν
 ἐν τε μελέταις πλαστικαῖς καὶ ἀληθείαι λόγοις. 30
 ἢ τῶν προσώπων χρήσιμος ὑπάρχει γὰρ ποιότης
 πάσαις ὁμοῦ ταῖς στάσεσι. τῷ στοχασμῷ δὲ πλείον.
 τῶν ἐξεταζομένων δ' αὖ ἰσχυροτάτην ἔχει.

- διηρηκώς τὰ πρόσωπα εἰς δύο διαρίσεις
 νῦν καὶ καταριθμούμενος αὐτὰ παραδεικνύει.
 τὰ ὠρισμένα πρῶτα δὲ καὶ κύρια διδάσκει,
 ὅτι προσώπων τῶν λοιπῶν πλείονα ὕλην ἔχει.
- 5 παρίχει δὲ τοῖς ῥήτορσιν ἀφθότους ἀπορίας
 εἰς τὴν τετράδα τῶν μερῶν τοῦ κατὰ τέχνην λόγου.
 ἐκ τόπων ἐγκωμιαδῶν· οἱ τόποι δ' εἰσὶν οὗτοι·
 πατρὶς, γονεῖς, ἀνατροφὴ, πράξεις τε καὶ συγκρίσεις.
 λέγονται ὠρισμένα δὲ τὰ γνώριμα καὶ δῆλα,
- 10 ὅθεν εἰπὼν τὸ κύρια, ἐπάγει ὠρισμένα.
 πολλὰ γὰρ ὄντα κύρια καὶ γνώριμα μὴ ὄντα,
 ὥσπερ τις ἄλλος Περικλῆς ἢ Δημοσθένης ἄλλος,
 ἀσυντελῆ τυγχάνουσιν, ἴσως τοῖς ἀορίστοις,
 οὕτω τὰ ὠρισμένα μὲν προέταξε τῶν ἄλλων.
- 15 τὰ πρὸς τι δὲ κατέταξεν ἐν τάξει τῇ δευτέρᾳ.
 τῶν ὠρισμένων ἀφορμὰς δωροῦνται γὰρ ἐλάττους.
 τῶν μετ' αὐτὰ γὰρ πλείονας, τὰ μετ' αὐτὰ γὰρ πάντα
 ἀπλᾶς τοῖς ῥητορεύουσιν τὰς ἀφορμὰς παρέχει.
 τὰ πρὸς τι δὲ παρέχουσι διπλῇ τὴν εὐπορίαν.
- 20 μίαν ἐξ ἑκατέρου γὰρ παρέχουσι προσώπου.
 ἐκ τοῦ πατρὸς ὑπὲρ πατρὸς φρονέως κρινομένου.
 αὐτίκα ὁ συνήγορος τοιῶςδὲ πῶς ἂν εἴποι.
 πατέρες τέκνα στέργουσιν, ὥσπερ καὶ τὰ θηρία,
 πῶς δ' ἂν ἐτόλμησε πατὴρ, πῶς δ' ἂν καὶ ἡβουλήθη
- 25 χεῖρα φρονῶσαν τῷ παιδί ἐπιβαλεῖν τοιαύτην.
 καὶ πάλιν ἐκ ποιότητος εἴποι τῆς τοῦ νείους
 τέκνα τοκεῦσι φάεος φίλτερά καὶ βιότου.
 πῶς δ' ἂν ἀπέκτεινε πατὴρ οὕτω χειρὶ μαινόλης,
 ὃν ἔτεκεν, ὃν ἔθρεψεν, ὃν ἡνεγκεν εἰς ἡβην.
- 30 δι' ὃν ἐγένετο πατὴρ, δι' ὃν ἐμόχθη βίῳ.
 ὄνπερ ὀρῶν ἐτέρπετο. δι' ὃνπερ ἐγαγῆναι.
 ὄνπερ ἐπηύχετο λιπεῖν τοῦ βίου κληρονόμον.
 καὶ πάλιν ὁ κατήγορος ἐκ τοῦ πατρὸς μὲν εἴποι,

καὶ ὅτῃρες τέχνα στέργουσι νόμοις τοῖς τῶν τεκόντων.
 πατὴρ δ' ὁ νῦν κρινόμενος, ὦ τόλμης ἀπανθρώπου,
 σκληρᾷ σιδήρου χάλυβος ψυχῆς ἐξαιργασμένος,
 ὦ οἰμωγαὶ καὶ δάκρυα, ἦλιν πάντα βλέπων.
 οὕτως ὡμῶς ἀνηλεῶς ἀνείλε τὸν υἱέα. 5
 οἷα θηρίον δυσμενὲς αὐτόχειρι θανάτῳ,
 ὃν ἔτεκεν, ὃν ἔθρεψεν, ὃν ἤνεγκεν εἰς ἥβην.
 καὶ ἀπὸ τῆς ποιότητος ἔρειδε τοῦ υἱέος,
 σκληρὰ τις ἄρα ἐριννὺς, ὥ δικασταὶ, καὶ δίκη,
 καὶ βύσκανοι τελχίνες δὲ τινὲς τῶν ἀλαστόρων, 10
 συλλήψει καὶ κηύσει τε καὶ τῇ τεκνογονίᾳ
 τοῦ δυστυχοῦς τοῦδε παιδὸς εἰκόασιν κωμάσαι
 κῶμόν τινα δυσχόρευτον ἀνάμεστον δακρύων.
 εἰ πρὸς τοιαύτας δυστυχεῖς ἐτρέφετο τὰς τύχας.
 ὥστε πατρὶ μὲν σφάγιον οὕτως ὡμῶς γενέσθαι, 15
 ἡμᾶς δ' οὐχὶ ψηφίσασθαι πρέπουσαν καὶ τὴν δίκην.
 πατρὶ τοιούτῳ μυσαρῶ, τοιούτῳ νιοκτόνῳ,
 ὅς τραγωδίαν ἤνεγκεν ἄλλην τῷ βίῳ νέαν,
 ὅς μiasμῶν ἐπλήρωσεν ἔθνος Ἑλλάδος ἅπαν.
 τρίτην δὲ τάξιν εἴληχε τὰ διαβεβλημένα, 20
 τουτέστιν ἃ μεμίσηται ἀμαρτημάτων πράξει.
 ἄσωτοι, μέθυσοι, ἄργοι, ὑπνώδεις, γνωμοσκοποί.
 τοιαῦτα τὰ μισούμενα διὰ τὰς ἀμαρτίας.
 τὰ δ' ἀδικίας πράττοντα τοῖς νόμοις τιμωροῦνται,
 μοιχοὶ, φονεῖς καὶ οἱ θεῶν τὰ ἱερὰ συλῶντες. 25
 ἀμάρτημα καὶ γὰρ ἐστὶν ὁ δρῶν τις αὐτὸν βλάπτει.
 ἀδίκημα δ' ὁ πράττων τις ἐτέρους καταβλάπτει.
 πῶς οὖν τὰ τιμωρούμενα διὰ τὰς ἀδικίας
 προσώποις νῦν ὁ τεχνικὸς φαίνεται κατατάξας.
 τοῖς οὐ τιμωρουμένοις μὲν, μόνον δὲ μισουμένοις. 30
 ὁ γὰρ μοιχὸς κολάζεται· μῖσος δ' οὐκ ἔχει μόνον
 ὁ μοιχὸς καὶ ὁ ἄσωτος ὅς ἀναλοῖ πατρῷα.
 μοιχοὺς φησι καὶ κόλακας καὶ τοὺς τοιουτοτρόπους,

- τοὺς ἤδη λόγους μοιχαστὺς δόντας καιροῖς ἐν ἄλλοις,
 νῦν δὲ πρὸς δικαστήριον ἐκ' ἄλλοις ἐλπομένους.
 ἄλλως τε καὶ παρὲλκονται καὶ νῦν δικαστηρίῳ,
 ἀμφίβολοι τυγχάνουσιν, ἔπερ μοιχοὶ καὶ ἄλλοι.
 5 ὅθεν λοιπὸν καὶ ἄδηλον, εὔπερ τιμωρηθεῖεν.
 εἰ ὁμολογουμένως γὰρ ἦσαν μοιχοὶ ἢ κλέπται,
 ἦσαν ἀναμφισβήτητοι καὶ τῶν ἀστασιάστων.
 ὅθεν αὐτὰ συνέταξε τῶν μισουμένων τάξει.
 τετάρτην δὲ τὰ ἠθικά ὡς γεωργοὶ καὶ λήνιοι.
 10 πρὸ τούτων τρίτως τέθειται τὰ διαβεβλημένα,
 ὅτι ταῖς ἀποδείξεσι χρήσιμα καὶ ἀγῶσιν.
 ἀγῶσι καὶ τὰ ἠθικά τι χρήσιμον οὐκ ἔχει
 σχῆμα καὶ ἦθος ἐν αὐτοῖς μιμούμεθα προσώπων
 καὶ γυμνασίας πλάττομεν ὡς ἐν ἠθοποιαῖς.
 15 τὰ ἠθικά προτάττει δὲ τῶν συνεμπεπλεγμένων.
 ὅτι καὶ ταῦτα καθ' αὐτὰ μικρὸν γοῦν τι ἰσχύει.
 ἐκεῖνα δ' εἰ μὴ συμπλακῇ, σθένος οὐδόλως ἔχει.
 τὸ δύο προσηγοριῶν ἀπλῶς μοι νοητέον.
 προσηγορίας λέγει δὲ νῦν ἡλικίαν, τύχην.
 20 τὸ κρίσιν ἀναδέξασθαι οὕτω σοι νοητέον,
 τουτέστιν ὕλην παρασχεῖν καὶ εὐπορίαν λόγου.
 εἰ δὲ πρὸς δικαστήριον νοήσεις παραχθῆναι,
 μονομερὲς λοιπὸν ἔστι καὶ τῶν ἀσυστατούντων
 ἕκτην τὰ κατὰ συμπλοκὴν πράγματος καὶ προσώπου
 25 πρᾶγμα τὸ καλλωπίζεσθαι, πρόσωπον δὲ ὁ μείραξ.
 τὰ συνεμπεπλεγμένα δὲ δυοὶ προσηγορίαις,
 προτάττει καὶ προτίθῃσι καὶ πρὸ τῶν ἄλλων λέγει.
 τὰ κατὰ συμπλοκὴν φημι προσώπων καὶ πραγμάτων,
 καὶ τῶν ἐχόντων τὰς ἀπλᾶς πάλιν προσηγορίας.
 30 τῶν μὲν ἐχόντων συμπλοκὴν πραγμάτων ὅτι πρῶτα
 τὰ πρόσωπα πεφύκασιν ὑπάρχειν τῶν πραγμάτων.
 τῶν τὰς ἀπλᾶς λαχόντων δὲ φέρειν προσηγορίας.
 τὰ συνεμπεπλεγμένα δὲ δυοὶ προσηγορίαις

μείζον ἰσχύει τῆς ἀπλῆς μιᾶς προσηγορίας.
 οὐκ ἔχω δὲ σαφέστερον εἰπεῖν τοῦ τεχνογράφου.
 οὐδ' ἀναλίσκειν βούλομαι λόγους τῶν μακρογόρων,
 ταυτὶ δὲ δῆλον μὲν ἔστιν ὡς καὶ καθ' ἓν ἐμπίπτει,
 τὰ προῤῥηθέντα πρόσωπα ζητήμασιν ἐμπίπτει, 5
 ποτὲ κατὰ ποιότητα μίαν τῶν εἰρημένων.
 ποτὲ δὲ κατὰ πλείονας ὁμοῦ συμμεμιγμένας,
 οἷον τυχὸν ὡς κύρια, ποτὲ δὲ ὡς τῶν πρὸς τι.
 ποτὲ δὲ ὥσπερ κύρια καὶ πρὸς τι σὺν τοῖς ἄλλοις,
 καὶ τῶν ἀπλῶν παράδειγμά τι ἵ χρεῖα δεδωκέναι. 10
 τῶν μεμιγμένων ἔστω δὲ παράδειγμα τοιόνδε·
 Δημάδης ῥήτωρ τὸν υἱὸν μισράκιον ὠραίον
 λίχνον καὶ ἀσωτεύοντα πρὸς Φίλιππον ἐκπέμπων
 ἀπολαβὼν τε πλούσιον κρίνεται κακοῦ βίου.
 ἔχεις ἐνθάδε τὰς ἐπὶ ποιότητος προσώπων· 15
 τὸν μὲν Δημάδην κύριον τῶν πρὸς τι, τὸν υἱὸν δὲ,
 τὸν δὲ γε ἀσωτεύοντα τῶν διαβεβλημένων,
 τὸ λίχνον δὲ τῶν ἡθικῶν· τὸ πλούσιον δὲ πάλιν,
 τῆς κατὰ συμπλοκὴν ἔστι διπλῆς προσηγορίας·
 τὸ ῥήτωρ τῆς ἐβδόμης δὲ ἀπλῆς προσηγορίας, 20
 τὰ Δημοσθένους ἅπαντα κατάδηλα τυγχάνει,
 καὶ ἑρμηνέως οὐδαμοῦ δεῖται τεχνίτου λόγων,
 τὸ ἥδη δὲ διστακτικῶς εἶπε καὶ στρατιώτης,
 ὅτι περὶ Χαιρώνειας ἦττης γεγενημένης,
 ὥσπερ Πυθίας ἔγραψεν ὁ Ἀττικὸς ὁ ῥήτωρ 25
 ὁ Δημοσθένης πέφευγε ρίψας καὶ τὴν ἀσπίδα,
 ἌΓΑΘΗ ΤΥΧΗ γράμμασι χρυσοῖς ἐγγεγραμμένην.
 ὕπερ καὶ σκώπτων ὕστερον τάδε φησὶν Αἰσχίνης·
 τοῦτα τὸ ἐξαγέστατον κάθαρμα Δημοσθένης
 τὴν ἀγαθὴν τῆς πόλεως ἐῤῥόψε τύχην φεύγων. 30
 οὕτω ὁ Δημοσθένης δὲ σιγαῖσαι δώροις πείσας,
 τὸν ὅς τούτου κατήγορος ἦν τοῦ λειποταξίου.

5 Cod. περί τις.

- Νικόδημος τῇ κλίσει δὲ τῷ γένει δ' Ἀμφιδραῖος
 ἵστικον ἐκτείνει αὐτὸν σὺν Ἀρστιάρχῳ δούλῳ
 ὡς ἐν τοιοῦτοις στοχασμοῖς τοῖς ἐκ τῆς ὑπονομίας
 στοχασμοῖς καὶ [τοῦ] ἀτελεῖς ἐκ πράγματος παλαιῶν.
- 5 ὁ Μινωτματός ἐστι λοιπὸν σέχι μεμπτίας,
 πρὸς ὃν νῦν ἀποτίμειται τὸν λόγον Ἑρμογένους.
 ὡς ἐνταῦθα εἴρηκεν ἐκλείπειν τὸ σημεῖον
 ἵποσουμέν γάρ αὐτὸν ὡς ἄσῳτον φονεῦσαι.
 οὐ μὲν σημεῖον φανερόν τι βλέπομεν ἐνταῦθα,
- 10 ὡς περ ἐπὶ τοῦ θάπτοντος νεοσφαγῆς τι σῶμα.
 Χρῶμα νῦν τὴν μετάθεσιν φησὶ τὴν 6 τῆς αἰτίας,
 ἥ περ ἐστὶ κεφάλαιον τοῦ πράγματος, ὡς εἶπον.
 τὸν λόγον χρωματίζει γὰρ καὶ πιθανὸν δεικνύει.
 τὸ οἶμαι σχῆμα ἡθικὸν νῦν καὶ τῆς εἰρωνείας.
- 15 ἀντὶ τοῦ πάντως γάρ ἐστιν, οὐ μὲν διστακτικὸν δέ.
 τουτίστι τὴν μετάθεσιν εἴη πεπλανημένην.
 ἐρεῖ γὰρ ἴσως ὁ πατήρ, εἰς ἐμπορίαν ἦλθεν,
 εἴτε τὸν βίον ἐκμισῶν 7 ἐν ξένη διατρίβει,
 ἢ καὶ θανάτῳ φυσικῷ ἢ καὶ λησταῖς τεθνήκει.
- 20 τοιαῦτα χρώματά τινα ἐρεῖ πεπλανημένα.
 ἀρ' ὧν γὰρ ἄλλοι ἔδρασαν τὰ χρώματα τοιαῦτα.
 ἀφ' ὧν δ' αὐτὸ ποιήσει τις, βέβαιον καὶ τὸ χρῶμα.
 ὅθεν ἐρεῖ τί εἴρηκεν, ἥγουν πεπλανημένως.
 ὅπερ φησὶν ὁ τεχνικὸς, τοιοῦτόν τι τυγχάνει.
- 25 τότε μόνον οὐ κρίνεται ἐν στοχασμοῖς τὸ πρᾶγμα.
 ἂν ἐξισάζῃ, πρᾶγμα δὲ νῦν λέγει τὸ σημεῖον.
 ἀλλ' ἀποροῦσι, πλατυσμοὶ λόγων ὑθλορῥημόνων.
 οἷόν γε καὶ τὸ ἄπορον οὐ κρίνεται καὶ τᾶλλα.
 καὶ πῶς ἐπὶ ἰσάζοντος πράγματος εἶπε μόνου.
- 30 τὸ ἄπορον καὶ ἄδοξον καὶ τᾶλλα μακρηγόρος.
 ἅπερ ἡμῖν ὁ τεχνικὸς μετὰ μικρὸν ἐξείπη.
 ὀλόκληρα προβλήματα, σημεῖα ἐγκλημάτων.

6 τὴν metri causa inserui.

7 Cod. μισῶν.

ἔπερ καὶ μέρη πέφυκε πάντως τῶν ζητημάτων.
 περὶ μερῶν δ' ὁ τεχνικός νῦν λέγει καὶ σημειῶν.
 οἷον πένης καὶ πλούσιος· ἡ στάσις στοχασμὸς μὲν,
 ἐκ τῶν πραγμάτων ἀτελὲς πᾶν ἐνεστὼς προσώποις.
 καὶ πάλιν οὐχὶ πάρεργον ἐτέθη νῦν ἐνθάδε. 5
 ἀλλ' ὥσπερ ἐν οἷς πρότερον δύο πλουσίοις νέοις.
 οὐκ ἦν ἐξεταζόμενον οὐ πρόσωπον οὐ πρᾶγμα,
 ὅτι περ καὶ ἀμφοτέρω διόλου ἐξισούτο,
 οὕτως ἐπὶ τοῦ πένητος πάλιν καὶ τοῦ πλουσίου
 οὐ κρίνεται τὰ πράγματα ὄντα διόλου ἴσα. 10
 τὰ πρόσωπα δὲ κρίνεται μόνῳ τῷ παρηλλάχθαι,
 τὸ μετὰ ταῦτα ἐξ αὐτῶν ἐστὶν δὲ ἐπιγνῶναι,
 τὰ συνεστῶτά τε αὐτὰ καὶ τὰ ⁸ τῶν ἀσυστάτων.
 οὐ μὴν δὲ καὶ διάγνωσιν αὐτῶν ⁹ ἀκούων μάττε.
 ἀνώτερον ὁ τεχνικός πρὸ τοῦτου τοῦ χωρίου 15
 διαφορὰν παρέδωκε προσώπων καὶ πραγμάτων.
 ἀφ' ἧς εἶπε διάγνωσιν τῶν στάσεων λαμβάνειν,
 καὶ τῶν μελετωμένων δὲ ἐγγὺς δὲ ἀσυστάτων.
 οὐ μὴν δὲ καὶ διάγνωσιν τῶν πάντη ἀσυστάτων.
 καὶν καὶ τινα προβλήματα τῶν ἀσυστάτων πάνυ, 20
 ἐντεῦθεν τὴν διάγνωσιν συμβέβηκε λαμβάνειν,
 ὥσπερ τὰ κατὰ πρόσωπον καὶ κατὰ πρᾶγμα ἴσα.
 οὕτω γὰρ πῶς ὁ σοφιστὴς κατὰ ῥητὸν προσεῖπεν,
 ἦνπερ τοῖς γνοῦσι ῥάδιον γνῶναι τὰς διαιρέσεις.
 τὰς τε εἰς τὰ κεφάλαια αὐτῶν τῶν ζητημάτων. 25
 καὶ ὅσα διαιρεῖσθαι δὲ δεδύνηται συνόλως.
 ζητήματα γινώσκεις δὲ τὰς δεκατρεῖς τὰς στάσεις.
 τὸ ὅσα διαιρεῖσθαι δὲ δεδύνηται συνόλως.
 τὰ ἀσυστάτων μὲν ἐγγὺς πλὴν τῶν μελετωμένων,
 περὶ τῶν ἀσυστάτων μὲν οὐκ ἐπεμνήσθη πάλιν. 30
 ὥσπερ δοκεῖ Δοξοπατρῇ καὶ ἀπορίαν φέρει.

8 τὰ Cod. om.

9 αὐτῶν Cod. per lacunam om.

- νῦν δὲ καὶ παραδείγμασιν ἔχεινα παρεισάξεις.
 ἔστι, φησὶ, γοῦν ἐξ αὐτῶν τῶν νῦν παραδειγμάτων.
 ὥνπερ σοι παραδίδωκα τῶν τε διόλου ἴσων
 καὶ τῶν ἔχόντων πρόσωπον κρινόμενον καὶ πρᾶγμα.
 5 καὶ τῶν λοιπῶν σαφέστατα τὰς στάσεις διαγνόντων.
 καὶ πᾶν τι μελετώμενον, ἐγγὺς δὲ ἀσυστάτων
 καὶ ὅσα μὴ συνέστηκε μηδόλως μελετᾶται,
 πότε σαφῶς δὲ γένοιτο ταῦτά σοι διαγνῶναι,
 ὕστερον καὶ μετέπειτα φημὶ καὶ μετὰ ταῦτα.
 10 ὅταν μοι μάθῃς τὰ ὁκτὼ τῶν ἀσυστάτων εἶδη.
 καὶ τρία μελετώμενα, ἐγγὺς δὲ ἀσυστάτων.
 τὸ μετὰ ταῦτα καθ' ἡμᾶς τοῦτο σημαίνειν νόει.
 τὰ μὲν γὰρ ἔχοντα φησὶ καὶ πρόσωπον καὶ πρᾶγμα.
 ἄνωτερον, ὡς ἄπομιν, ὁ τεχνικὸς προεῖπε.
 15 τὸ μετὰ ταῦτα τῶν τριῶν ἐπίγνωσιν γενέσθαι.
 δεκατριῶν δὲ στάσεων, ἃ συνεστῶτα λέγει,
 καὶ τῶν διαιρουμένων δὲ ἐγγὺς δὲ ἀσυστάτων,
 καὶ ὅσα μὴ συνέστηκεν, ἀσυστατεῖ δὲ πάντη.
 νῦν οὖν εἰσέβαλλεν αὐτὸ διδάσκειν ὥσπερ εἶπε.
 20 καὶ πρῶτον τὰ γνωρίσματα τῶν συνεστῶτων λέγει.
 τὸ ἔχειν καὶ τὸ πρόσωπον κρινόμενον καὶ πρᾶγμα.
 εἴτουν μόνον τὸ πρόσωπον, εἴτε τὸ πρᾶγμα μόνον.
 καὶ λόγους ἐκατέρωθεν ἥγουν ἀντιλογίας,
 ἕκ τε τοῦ κατηγοροῦ τε καὶ τοῦ κατηγορουμένου.
 25 λόγους φημὶ δὲ πιθανοὺς καὶ διαφοροὺς ἅμα,
 καὶ ἰσχυροὺς ταῖς πίστεσι, στερόρους τῇ ἀποδείξει,
 πρὸς τούτοις καὶ τὴν ἔχβασιν ἔχον ἀφανιστάτην.
 καὶ μὴ προεγνωσμένον δὲ τοῖς δικασταῖς ὑπάρχον.
 καὶ κρίσει πέρας δὲ λαβεῖν δυνάμενον καὶ τέλος,
 30 ταῦτα φησὶ γνωρίσματα τῶν συνεστῶτων εἶναι.
 ἀσύστατα τὰ τούτων δὲ τινὸς ἐλλειμμένα,
 ἅπερ οὐκ ἔχει πρόσωπον κρινόμενον ἢ πρᾶγμα.
 ἀμφότερα ἰσάζοντα διόλου δὲ τυγχάνει,

ἢ λόγους ἐξ ἑνὸς μέρους φαίνεται κεκτημένον,
 εἴτουν ἀπίθανά εἰσιν, εἴτε καὶ ἀντιστρέφει,
 εἴτε μὴν ἀπερίστατα, εἴτε καὶ τῶν ἀδόξων,
 ἢ πέρας μὴ λαμβάνοντα, εἴτε τῶν ἀδυνάτων.
 ἃ καὶ κατ' εἶδος βούλεται νῦν παραδεδωκέναι. 5
 τρία δὲ σύμπαν ζήτημα εἰσὶ τὰ συνεστῶτα.
 Ὁ κρίνων, ὁ κρίνόμενος, πρᾶγμα τὸ κρίνόμενον.¹⁰
 ἀπὸ μὲν οὖν τοῦ κρίνοντος δύο ζητοῦμεν ταῦτα·
 τὸ μὴ προειλημμένον τε καὶ μὴ λαμβάνον πέρας,
 ἐκ κρίνομένων δὲ ταυτὶ τὰ τέσσαρα ζητοῦμεν· 10
 λόγους μὲν ἐκατέρωθεν καὶ πιθανοὺς δὲ λόγους
 καὶ διαφόρους σὺν αὐτοῖς καὶ ἰσχυροὺς δὲ ἅμα.
 ἐκ δὲ τοῦ πράγματος αὐτοῦ τὰδε ζητοῦμεν τρία,
 τὸ εὐπλαστον, τὸ ἔνδοξον, τὸ δύνασθαι γενέσθαι.
 ἀσύστατα τυγχάνει δὲ τὰ τούτων ἐναντία, 15
 ἃ καὶ κατ' εἶδος βούλεται νῦν παραδεδωκέναι.
 εἰρήσεται κατ' εἶδος δέ· εἶδος τὸν τρόπον λέγει.
 κατ' εἶδος ὑπισχνεῖται δέ, οὐκ ἀριθμῷ νῦν λέγει.
 ὅτι τὰ συνεστῶτα δὲ καὶ τὰ τῶν ἀσυστάτων
 ἐν ἀριθμῷ περιλαβεῖν ἀδύνατον ὑπάρχει. 20
 καὶ πρῶτον τὸ μονομερές εἶδος τῶν ἀσυστάτων.
 τὸ πρῶτον οὐχὶ τακτικὸν νῦν ἀριθμοῦ τυγχάνει.
 ἀντὶ τοῦ ἐν μὲν πέφυκεν εἶδος τῶν ἀσυστάτων.
 οὐ γάρ τι πρῶτον πέφυκε καὶ δεύτερον οὐκ εἶδος.
 μονομερές μοι γίνωσκε πρόβλημά πως τυγχάνειν 25
 τὸ μὴ ἐξ ἐκατέρωθεν λόγοις τὸ κράτος ἔχον
 ἀπὸ τοῦ κατηγοροῦ τε καὶ τοῦ κατηγορουμένου·
 ἐκ μέρους τούτων δὲ ἑνὸς ὅθεν ἐκλήθη οὕτως.
 ἢ μόνος ὁ διώκων γὰρ ἰσχύει ὡς ἐνταῦθα,
 τί γὰρ ἐρεῖ πορνοβοσκὸς κτείνας τοὺς δέκα νέους, 30
 ὄρυγμα σκαιωρήσας τε πάντως οὐκ ἐν ἀγνοίᾳ.

10 τὸ κρίνόμενον Cod. per lacunam om.

- αὐτὸς ὑποδεξάμενος αὐτοὺς πρὸς τὸ κωιάζειν.
εἴπερ δ' οὐκ ἦν πορνοβοσκός, ἀλλὰ τις τῶν κοσμίων,
πάντως δ' ἂν ἦν ἀντέκλημα, οὐχὶ μονομερὲς δέ.
ἢ μόνος ὁ διώκων οὖν ἰσχύει ὡς ἐνταῦθα,
8 εἴτουν ὁ φεύγων μόνος δέ, ὥσπερ ὁ σώφρων μείραξ,
ὁ φόβου κατηγόρημα παρὰ τινων λαμβάνων.
ἀνθ' ὧν πολλοὶ τῶν ἑραστῶν κάλλους ἐρῶντες τούτου,
ἀποτυχίαν ἑαυτοὺς ἀπῆγγον ἀναρτῶντες,
καλῶς ἰσάζον εἶρηκεν ὁ τεχνικὸς διόλου,
10 μικρὰ γάρ τις ἐναλλαγὴ τούτῳ παραπесоῦσα,
προσώπον, χρόνον, πράγματος, αἰτίας, τόπου, τρόπου,
μετάληψιν ποιήσεις στάσιν ἐξ ἀσυστάτου.
κατασκευὰς οὐκ ἔχοντα νῦν λέγει διαφόρους.
μίαν γὰρ ἕκαστον αὐτῶν καταφυγὴν ποιῆται
15 τὰ πρότερον λεγόμενα περὶ τοῦ ἀντιδίκου.
τὸ ἄπορον ὁμώνυμον εἰδὼς ὁ τεχνογράφος.
σημαίνει γὰρ τὸ πενιχρὸν καὶ τὸ μὴ ἔχον πέρας,
εἰπὼν οὐ λύσιν ἱσχυρεῖν οὐκ ἔστιν οὐδὲ πέρας,
ἔλυσε τὴν ἀσάφειαν τὴν ἐξ ὁμωνυμίας.
20 καὶ μᾶλλον δούς παράδειγμα πρὸς πλείονα τὴν γνῶσιν.
ὄναρ ἰδὼν Ἀλέξανδρος ὀνείροις μὴ πιστεύειν,
βουλεύεται τὸν ὄνειρον εἰ δεῖ προσκυρωθῆναι.
τὸ ἐναντίον γὰρ τὰ νῦν οὐ βούλεται ποιήσει.
ὄθιεν καὶ ἄπορον αὐτὸ δικαίως ἐπεκλήθη.
25 ἰᾶται μὲν τὸ ἄπορον καὶ σύστασιν λαμβάνει.
καὶ γίνεται πραγματικὴ στάσις ἐξ ἀσυστάτου,
ἂν ἐν τῶν περιστάτικῶν κατὰ προσθήκην λάβῃ.
οἶον τυχὸν κραιπαληγῶν ὀνείροις μὴ πιστεύειν·
ἐν χρόνῳ τῷ χειμερινῷ δι' ὃ ποθεῖ τις πρᾶγμα,
ἐπίσης δὲ καὶ τὰ λοιπὰ, λόγους εἰ μὴ μηκύνω.
Ἀπίθανον ὑπάρχει μὲν, ὃ δύναται γενέσθαι
περίστασιν ἑτέραν οὐ πιστοῦται.
πολὺ γὰρ ἠναντῶται νῦν γνώμης τοῦ Σωκράτου.

τὸ βόσκειν πάνας μαστροπὸν ἀντικρυς δεδευμένον.
 ὁ λέγων οὖν πορνοβοσκὸν Σωκράτην πεφυκέναι
 οὐ πείσει τοὺς ἀκροατὰς τοῦτον σαφῶς εἰδότας
 ὥσπερ ὁ λέγειν ἄδικον τὸν μέγαν Ἀριστείδην,
 τοῦ Λυσιμάχου τὸν υἱόν, τὸν Ἀττικὸν ἐκείνον, 5
 ὅσπερ ἔσχεν ἐπώνυμον τὸ δίκαιος καλεῖσθαι.
 ἐξ ἔργων ὥνπερ ἔπραττε τῶν Ἀθηναίων ἄρχων.
 εἰ δὲ κατηγορήθησαν καὶ οὗτοι γὰρ οἱ δύο,
 ἀλλ' ὁ Σωκράτης μὲν αὐτὸς ὡς φοιτητὰς παιδεύων
 πορρώτατα ἐκτρέπεσθαι πραγμάτων δημοσίων, 10
 αἱ καὶ φθορὰν ἐκάλεσαν οἱ Ἀττικοὶ τῶν νέων,
 καὶ τούτου χάριν τὸν σοφὸν ἀπέκτειναν ἐκείνον,
 ὁ δ' Ἀριστείδης δ' ἔσχηκε τινὰ κατηγορίαν,
 ἀντιπολιτευόμενος πρὸς τὸν Θεμιστοκλέα.
 οὐ μὴν κατηγορήθη δὲ πορνοβοσκὸς Σωκράτης, 15
 οὐδ' Ἀριστείδης ἄδικος παρὰ τινος ἀνθρώπου.
 ἀδύνατον ὁ σύνολον οὐ πέφυκε γενέσθαι
 ὡς ἀνθρωπον ἀδύνατον ὑπάρχειν μὲν τῇ φύσει,
 ἢ πίνειν ὅλον ποταμὸν ἢ τι τῶν ὑπὲρ φύσιν.
 πῶς οὖν ἀδύνατόν ἐστι Σιφνίους Μαρωνεῖτας 20
 περὶ ἀρχῆς βουλευέσθαι μόνον τε τῶν Ἑλλήνων.
 μικροπολῖται πόσοι γὰρ ὡς πρὶν οἱ Μακεδόνες,
 οἷων κατῆρξαν πόλεων κατὰ τρόπων, πραγμάτων.
 τοῦτο μὲν οὐκ ἀδύνατον, ἀπίθανον δὲ λέγω.
 ἄλλως τε καὶ ἀδύνατον τὸ μάταια βουλευεῖν. 25
 „ἀρχὴν δὲ θηρᾶν οὐ πρέπει τὰμήχανα.“
 τὴν δὲ ἐπιδιόρθωσιν τὸν Πύθιον ὃν φέρει,
 ἐγὼ καλῶ τῶν ἀπρεπῶν, οὐ μὴν τῶν ἀδυνάτων.
 εἰ γὰρ θελήσει καὶ θεὸς ψεύσασθαι, σθῆναι τοῖτο, 30
 ἀλλ' ἀπρεπὲς τὸ ψεύσασθαι φύσει τυγχάνει θείᾳ.
 ταῖς λύσεσι τοῖς λήροις δὲ τις ἄλλος προσεχέτω.
 ὃ θέλεις δὲ παράδειγμα, θήσομεν ἀδυνάτου.

Ἀλέξανδρος τὴν Ἀορνιν ¹¹ ὕψι λαβεῖν μὴ σθένων,
 συνθεῖς ἀνθρώπους πτερωτοὺς ὑπερπετᾶσαι σπεύδει.
 τοιοῦτῳ τρόπῳ βούλεται τὴν χώραν ἐκπορθῆσαι.

L i b e r

περὶ εὐρέσεων incipit ita:

Ἀεὶρα μολοῦσα Μοῦσά μοι πάλιν περιπεξία,
 5 μὴ λέξεις φλεγμαίνουσα μηδὲ ῥημάτων κόμπη,
 καὶ τὸ περὶ εὐρέσεων βιβλίον διατράνου.
 εὐλήπτῳ λόγῳ καὶ σαφεῖ καὶ διδασκάλου τρόπῳ.
 τοῖς κεχρημένοις ¹ γὰρ μαθεῖν, οὐ τοῖς ἐμπείροις ² γράφεις,
 χρὴ δὲ τὸν ἐκδιδάσκοντα τὸν περὶ τέχνης λόγον,
 10 εὐλήπτῳ εἶναι καὶ σαφεῖ τοῖς χρήζουσι μανθάνειν,
 ἀπὸ τέχνης γόητα· καὶ συγκεροτημένον
 ἔλεγχος ἔγραψεν Ἀλκιδάμας
 λοιπὸν σαφῶς καὶ μὴ κομπῶς ἐξηγουμένως γράφε.
 ἦ γὰρ ἂν ἄτοπον δεινῶς, εἰδυῖαν τὰ τῆς τέχνης
 15 ὥς ἄτεχνον ἐκτρέπεσθαι μακρόθεν τῶν ἐντέχνων.
 ὑφορῳμένην ἀπρεπῶς τῶν φιλοτιμουμένων
 χαριζομένην τοῖς κομποῖς καὶ κομπολακνυθοῖσι.
 ὁ Ἑρμογένης τεχνικῶς τῶν στάσεων τῇ βίβλῳ
 πρῶτον περὶ προσώπων μὲν διδάξας καὶ πραγμάτων,
 20 τῶν ἐξεταζομένων τε καὶ τῶν ἀνεξετάστων·
 ταῦτα γὰρ πάσης στάσεως συστατικὰ στοιχεῖα,
 καὶ περὶ προβλημάτων δὲ γράψας τῶν ἀσυστάτων,
 καὶ ἀσυστάτων τῶν ἐγγὺς ἀλλὰ μελετωμένων.
 εἶτα καὶ μέθοδον εἰπὼν στάσεων γνωρισμάτων,
 25 καὶ διελὼν εἰς λογικὰς καὶ νομικὰς τὰς στάσεις,
 καὶ εἰς τὰς μέσῳ λογικῶν καὶ νομικῶν κειμένας,

¹¹ cfr. Arrian. Exp. Al. III. 29. 1. Dionys. Per. 1151.

¹ in cod. super τοῖς scriptum est πρὸς, super οἷς, οὖς.

² Cod. πρὸς ἐμπείρους. supra lin. τοῖς ἐμπείροις.

ἐξῆς καὶ τὰ κεφάλαια κατέλεξεν ἐντέχνως.
 τίνα τῆς δεινῆς στάσεως καὶ ποῖα δὲ τῆς δεινῆς,
 καὶ ποῖα τῶν προσώπων δὲ καὶ ποῖα τῶν πραγμάτων.
 τίνα τε τοῦ διώκοντος, τοῦ φεύγοντος δὲ τίνα,
 καὶ τίνα πέφυκε κοινὰ, πάντως καλῶς εἰρήκει. 5
 μόνην τὴν ἀπαρίθμησιν ἐκείνων διαγράψας,
 εἰ καὶ μικρὸν ἐφήψατο τῶν ἐπιχειρημάτων.
 ὅσον πρὸς τὸ ἐνδείξασθαι τὴν κεφαλαίων φύσιν.

L i b e r
 de Ideis incipit:

Εἵπερ ἄλλο τι ῥήτορι καὶ τὰς ἰδέας οἶμαι.
 διδάξας ἐν ταῖς στάσεσι ποιότητα προσώπων, 10
 ἐν δὲ γε ταῖς εὐρέσεσι ποιότητα πραγμάτων,
 ἐνταῦθα νῦν ποιότητος τῶν λόγων ἐκδιδάσκει.
 ποίας ἐν ποίοις πράγμασι καὶ ποίοις δὲ προσώποις
 τοὺς λόγους προσαρμόσομεν λαμπροὺς τοῖς λαμπροτάτοις,
 καὶ τοῖς λοιποῖς ὁμοίως δὲ καὶ προσφυεῖς ἐκείνοις. 15
 νῦν οὖν κατ' ἐπανάληψιν οὕτω φησὶν ἐνθάδε.
 εἰ ἄλλο τι τῷ ῥήτορι τυγχάνει ἀναγκαῖον,
 τουτέστιν εἰ τοῖς ῥήτορσι τυγχάνει ἀναγκαῖα
 τὰ πρόσωπα καὶ πράγματα καὶ ἡ ποιότης τούτων,
 καὶ ἡ τῶν λόγων χρήσιμος καθέστηκε ποιότης, 20
 ἐξ ἧς ἐκείνοις γίνεται ῥητορικῆς τὸ κράτος.
 ἐκ πράγματος δ' ἡ πρότασις οὕσα τοῦ προοιμίου
 λάθρα τὸν μὴ δεχόμενον ἰδέας διαβάλλει.
 μεθόδου δὲ δεινότητος πάντως ὑπάρχει τοῦτο,
 τὸ λόγῳ καὶ τοῖς μέρεσι κεχρησθαι τοῖς τοῦ λόγου. 25
 κατὰ καιρὸν τὸν πρέποντα, καὶ ὅπου ἐξὸν χρησθαι. 1
 εἰ γὰρ ἀντέτεινεν, εὐθύς ὑπόληψιν ἐνδίδου
 ἀμφίβολον τῶν ἰδεῶν τὴν βίβλον πεφυκέναι.

1 Cod. δι' χρησθαι.

τὸ ὅπη ἔχουσι, φησὶ Δοξοπατρῆς τοιῶςδε, ²
οἷον ἢ μὲν σαφήνεια εὖνον ποιῇ τὸν λόγον.
τὸ μέγεθος ἀξίωμα καὶ ὄγκον ἐμποιεῖ δὲ
γοργότης δὲ τὸ ὑπτιον ἐξαίρει τὸ τοῦ λόγου.
5 περὶ τοῦ ὅπη ἔχουσι Δοξοπατρῆς μὲν ταῦτα,
ἐγὼ δὲ τοῦτο οὕτω σοι τανῦν ἐπεξηγοῦμαι.

2 Differunt haec a Jo. Sicel. T. VI. p. 83.

Π Ε Ρ Ι Ρ Η Τ Ο Ρ Ι Κ Η Σ

Τ Ο Υ

Ψ Ε Λ Δ Ο Υ .¹

Εἰ μάθοις τῆς ῥητορικῆς τὴν τέχνην, Στεφανφόρε,
 ἔξεις καὶ λόγου δύναμιν, ἔξεις καὶ λόγου χάριν. | 5
 ἔξεις καὶ πιθανότητα τῶν ἐπιχειρημάτων
 πολιτικῶν, καὶ γὰρ ἐστὶ θεωρὸς ζητημάτων.
 πολιτικὸν δὲ ζήτημα κατὰ τὸν τεχνογράφον
 ἀμφιβολία λογικὴ καὶ μερικὴ τυγχάνει.
 ἐκ τῶν παρὰ ταῖς πόλεσιν ἐθῶν καὶ νόμων πλέον 10
 περὶ δικαίων καὶ καλῶν καὶ περὶ συμφερόντων,
 εἶδη γὰρ τῆς ῥητορικῆς ταῦτα τὰ τρία μόνα.
 δικανικὸν καὶ συμβουλή, πανηγυρὶς τὸ τρίτον,
 καὶ τέλος μὲν δικανικοῦ τὸ δίκαιον τυγχάνει.
 τὸ καλὸν πανηγυρικοῦ, συμβουλῆς τὸ συμφέρον· - 15
 τὸ λογικὸν δὲ ζήτημα, δέσποτά μου τῆς τέχνης,
 οὐκ ἐστὶ περατούμενον, τοῦτο γὰρ τὸ τῶν νόμων.
 ἀλλ' ἐστηκε ζητούμενον εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον·
 οὐκ ἐστὶ δ' ἰσοδύναμος φύσις τῶν ζητημάτων.
 πρόσωπα γὰρ καὶ πράγματα κρείττω καὶ χείρω φέρει. 20
 πολλάκις δ' ἐστὶν ἄχρηστον ἓν ἐκ τῶν δύο τούτων.

¹ Descripti e Cod. Vindob. CCC. Nessel. Fol. 111 — 133.

Ad marg. scholia recentiore manu liquore rubro adscripta sunt, quae describere operae pretium non duxi.

- καὶ τηνικαῦτα φαίνεται τοῦ ῥήτορος τὸ κράτος,
 ὅταν λαμβάνων ζήτημα χαῖνον ἐξ ἑκατέρων
 ταῖς λογικαῖς δυνάμεσιν αἶρει τε καὶ κρατύνει.
 εἰοὶ δὲ καὶ κακόπλαστα τινὰ τῶν προβλημάτων;
 5 ὧν φύσις ἑτερορρέπτης, πρὸς δὲ προειλημμένη.
 τὰ δὲ καὶ πάντα πέφυκεν ἀσύστατα τὴν φύσιν.
 καὶ ἑτερομερέστατα, ὥς ἄπορα τελείως.
 ἐκεῖνα δὲ συνέστηκε, κρίνεται, μελετᾶται.
 ὧν κρίσεις καὶ τὸ πρόσωπον λαμβάνει καὶ τὸ πρᾶγμα.
 10 φύεται δ' ἑκατέρωθεν τῶν λόγων πιθανότης·
 εἰσὶ δὲ ταῦτα σύμπαντα, δέσποτα, δέκα τρία
 στάσεις ὀνομαζόμεναι παρὰ τὸ στασιάζειν
 τοὺς ῥήτορας τῷ πιθανῷ τῶν ἐπιχειρημάτων.
 ὧν στοχασμὸς τὸ πρότερον, ὑπάρχει δ' οὗτος, ἀνάξ,
 15 ἔλεγχος οὐσιοποιὸς ἐκ φανεροῦ σημείου.
 ὅρος ἐστὶ τὸ δεύτερον οὕτως ὠνομασμένος,
 ὀνόματός τις ζήτησις πραγμάτων τινος χάριν.
 τὸ τρίτον δὲ πραγματικὴ ζητοῦσα τὸ πρακτέον.
 ἐντεῦθεν γὰρ ἐδέξατο τὴν κλῆσιν, Στεφανφόρε.
 20 τὸ τέταρτον ἀντίληψις δοκοῦντος ἀνευθύνου.
 ὥς ὑπευθύνου πραγμάτων τινος κατηγορία.
 τὸ πέμπτον δ' αὖ ἀντίστασις, ὃ φεύγων γὰρ ἐν ταύτῃ
 ὁμολογῶν τὸ ἐγκλημα τὸ προσενηνεγμένον
 ἀνθίστησιν εὐτύχημα αὐτόθεν πεπραγμένον.
 25 εἰ δὲ τις φόνον δεδρακὼς ὁμολογῶν τὸν φόνον·
 ἄξιον φόνου δείκνυσιν αὐτὸν τὸν πεπονθότα,
 ἀντέγκλημα συνίστησιν ἀντεγκαλῶν δικαίως.
 εἰ δ' ἄλλην περιτίθῃσιν εὐφυνῶς τὴν αἰτίαν,
 εἰ μὲν τι κολαζόμενον μετὰστασις τυγχάνει·
 30 εἰ δ' ἐστὶν ἀτιμώρητον τὸ ζήτημα συγγνώμη.
 εἰ δὲ συμβάντος πράγματος νόμῳ κολαζομένου·
 ὃ μὲν τοῦ νόμου τὸ ῥῆτὸν προβάλλεται δικαίως,
 ὃ δὲ τὸν νόμον ἀναιρεῖ σαφῶς ταῖς διανοαῖς.

ῥητόν τε καὶ διάνοια τὸ ζήτημα τυγχάνει.
 εἰ δέ τις πρᾶγμα τῷ ῥητῷ προσφυῶς ἀντιῆκει,
 συλλογισμὸν ἐργάζεται ῥητορικὸν ἐνταῦθα.
 παρὰ θεοὺς οὗτός ἐστι πρὸς ἔγγραφον ἀγράφου.
 εἰ δ' ἔστιν ἀμφισβήτησις νόμοις δυοῖν ἢ πλέον, 5
 καὶ μὴ πολλῶν τὸ ζήτημα, ἐνὸς δὲ τεμνομένου,
 ἀντινομία πέφυκεν ἢ ζήτησις εἰκότως.
 ἀμφιβολία δὲ ἐστὶ ζήτησις προχωροῦσα
 ἐκ προσφθίας τονικῆς, ἐκ μερισμοῦ ῥημάτων.
 εἰ δ' ἔστιν ἀμφισβήτησις, εἰ δεῖ γενέσθαι κρίσιν, 10
 μετάληψις τὸ ζήτημα, ἣν οὕτω διαιρήσεις.
 τὸ μὲν γὰρ ταύτης ἔγγραφον, τὸ δ' ἄγραφον τυγχάνει.
 παραγραφὴν τὸ ἔγγραφον ὀνόμαζε τελείαν,
 ἔχον ἐκ νόμου τὴν ἰσχὺν τοῦ λόγου καὶ τὸ κράτος.
 τὸ δ' ἄγραφον οὐ νομικόν, οὐ γὰρ προβάλλει νόμον. 15
 ἀλλ' ἔστι λογικώτερον, καὶ γὰρ αἱ δύο στάσεις,
 πραγματικὴ, μετάληψις, ὥσπερ ἡ τέχνη λέγει,
 τῶν λογικῶν καὶ νομικῶν μέσαι τυγχάνουσι πως.
 οὐχ ὅλαι, τοῖς δὲ μέρεσι πρὸς ἄμφω τεταγμέναι.
 ἐκάστη δὲ τῶν στάσεων τῶν ἀπηριθμημένων 20
 καὶ ἰδιοῖς ὀνόμασι καὶ γενικοῖς καλεῖται.
 καὶ κεφαλαίοις ἰδιοῖς καὶ κοινοῖς τέμνεται πως,
 ὧν τὰ μὲν τοῦ διώκοντος τυγχάνουσιν ἰδίως.
 τὰ δὲ εἰσι τοῦ φεύγοντος, τὰ δὲ κοινὰ τῶν δύο.
 πάλιν κατ' ἄλλον μερισμὸν τὰ μὲν τῶν ζητημάτων 25
 ὡς λόγον γένους ἔχοντα τέμνεται πως εἰς εἶδη.
 τὰ δ' εἰσὶ μερικώτατα, τομὴν μὴ δεδεγμένα.
 οὗτος ὁ λόγος πέφυκε τῶν ζητημάτων ἀναξ.
 ἐντεῦθεν δὲ λεχτέον σοι ὡς περὶ προοιμιῶν.
 καὶ τῶν λοιπῶν εὐρέσεων τοῦ λόγου καὶ σχημάτων. 30
 ὁ κατὰ τέχνην, δέσποτα, συντεθειμένος λόγος,
 ἔχει καὶ σῶμα καὶ ψυχὴν καὶ κεφαλὴν καὶ πόδας.
 ψυχὴ μὲν ἡ διάνοια, σῶμα δ' ἐστὶν ἡ λέξις·

- μεγάλη τὰ προοίμια, ἐπίλογος οἱ πόδες.
 καὶ πλείστοι μὲν τυγχάνουσι τόποι τῶν προοιμίων.
 ὁ δ' Ἑρμογένης τέσσαρας τεχνογραφεῖ καὶ μόνας·
 δεῖ γὰρ πρὸς τὴν ὑπόληψιν τῶν ἀπηριθμημένων
 5 συντάττειν τὰ προοίμια καὶ χαίρειν ἢ λυπεῖσθαι.
 τῶν ἐκ τῆς διαφέσεως τόπος ἐστὶ τοιοῦτος
 ὅταν πραχθέντων, δέσποτα, δύο ἀδικημάτων,
 ὧν ἕκαστον καὶ κρίνεται, πρὸς δὲ καὶ τιμωρεῖται,
 μερίζοντες ποιήσωμεν προοίμιον τοιοῦτον.
 10 εἰ καὶ δι' ἐν ἀδίκημα οὗτος τιμωρητέος·
 πόσῳ γε δι' ἀμφότερα τυγχάνει κολαστέος.
 τοιοῦτον καὶ τὸ δεύτερον, τοιοῦτον καὶ τὸ τρίτον
 εἶδος τυγχάνει, δέσποτα, τοῦδε τοῦ προοιμίου.
 τὸ μὴ ἐξ ὑπόληψεων· τὸ δεύτερον ἐκ χρόνου.
 15 καὶ τρίτον πάλιν τίθησι τῶν προοιμίων τόπον.
 ὃν οὕτως κατωνόμασεν ὡς ἐκ περιουσίας.
 ὡς ἐδυνάμην γράφεσθαι καὶ ἱεροσυλίας.
 μείζονος ἀδικήματος καὶ χειρόνος τοῦ πρώτου.
 ἐκ τοῦ καιροῦ δ' ὁ τέταρτος τόπος τῶν προοιμίων,
 20 ὅταν ἀξιώσιν ποιῶν γράφεις ὡς πεπραγμένην.
 ἔστι δὲ πᾶν προοίμιον δὴ τούτων τῶν τεσσάρων·
 προτάσεως, κατασκευῆς, ἀξιώσεως τρίτης,
 καὶ τοῦ τετάρτου βάσεως, ὃ τέλος προοιμίου.
 αὐτάρκης δὲ περιβολὴ τυγχάνει προοιμίων,
 25 διπλασιᾶσαι ὄνομα, διπλασιᾶσαι κῶλον.
 ὡς δ' ἐπὶ παραδείγματος τὰ τέσσαρα δεικτέον·
 μαρτύρων μνήμης τίς ἂν ἢ φιλομάρτυρι κόρος;
 τοῦτο τοῦ λόγου πρότασις, εἶτα καὶ τᾶλλα σκόπει·
 ἢ γὰρ τοῦ μάρτυρος τιμὴ εὐνοία πρὸς δεσπότην.
 30 κατασκευὴ προτάσεως τοῦτο σαφὴς τυγχάνει.
 τῷ λόγῳ τοίνυν τίμησον τὸν μεμαρτυρηκότα·
 τοῦτο σαφὴς ἀξίωσις, εἶτα τὴν βάσιν βλέπε,
 ὅπως ἂν μάρτυς γένοιο καὶ σὺ τῇ προαιρέσει.

βάσις γὰρ ἐπωνόμασται καὶ ἔσχατόν τι μέρος.
 ἐν ᾧ καὶ βαίνειν ἔοικε τὸ προοίμιον ὅλον.
 ἐπὶ τῆς ἀξιώσεως κατασκευὴ καὶ τοῦτο.
 ὃ δρῶμεν ἐπιφράνημα τολμᾶν εἰς βεβη — —
 περὶ οὗ σε διδάξομεν τοῦ λόγου προϋόντος. 5
 καὶ τέχνη μὲν σοι σύντομος αὕτη τῶν προοιμίων.
 μέλλων δ' εἰς τὴν ἐξήγησιν τὸν λόγον παρεισάγειν
 ζητεῖ τὴν προκατάστασιν, ὅποταν ταύτην λάβῃς.
 ἐστὶ δὲ τὸ προοίμιον διηγήσεως μέρος
 οἷόν τις προδιήγησις τῶν ἀπ' ἀρχῆς εἰς τέλος. 10
 ἄτεχνον γὰρ ὡς ἀληθῶς εἰ μὴ προκαταστάσεις
 αὐτῆς τῆς διηγήσεως ἄρξαι παρὰ τυκτικά·
 ἢ μετοικία τοιγαροῦν προκαταστάσεις ἔχει.
 αἱ τε τῶν νόμων εἰσφοραὶ καὶ λύσεις καὶ τὰ πλείω
 μέρη τῶν ὑποθέσεων προκαταστάσεις ἔχει. 15
 εἰς οἷαν γὰρ διήγησιν προοιμίον τι λάβῃς
 τοῦτό σοι προκατάστασις ἔστω συντεταγμένη.
 προκατάστασιν τοιγαροῦν τὴν διήγησιν λέγε,
 ἢ δὲ πλατεῖά τέ ἐστι τῇ φράσει καὶ ποικίλη·
 οὐ γὰρ ἔστενοχώρηται μέτρῳ ῥητῷ τοῦ λόγου. 20
 ἀλλὰ πλατύνεται πολλοῖς κώλοις καὶ διανολαῖς.
 εἰ βούλει δὲ καὶ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν μεταπλάσαι
 ἐν διαφόροις λέξεσιν, ὀνόμασιν ποικίλοις,
 ποικίλον καὶ μετατιθεῖς πρῶτον μὲν τὸ πρακτέον·
 εἶτα τὸ τούτου αἷτιον, εἶτα τὸ παρειμένον. 25
 εἶτα τὸ τούτου αἷτιον, τέσσαρα ταῦτα μέρη.
 τρόποι δὲ διηγήσεων τρεῖς οἶδε, Στεφανφόρε.
 Ἀπλοῦς καὶ ἐγκατάσκευος ἐνδιάσκευος τρίτος.
 ὅταν μὲν ἢ τὰ πράγματα πολλά τε καὶ ποικίλα,
 ἰσχνὴν αὐτόθεν ἔχοντα καὶ δίχα περινοίας· 30
 μηδὲν ποικίλης, δέσποτα, ἀπλῇ χρῶ διηγήσει.
 ὁποῖον τὸ παράδειγμα τοῦ Δημοσθένους ἐνι.

- ἐξήλθομεν ἐς Πάνακτον ¹ ἔτος δὴ τοῦτο τρίτον·
 καὶ μεθ' ἡμῶν ἐσχήνωσαν Ἀρίστινος οἱ παῖδες,
 εἴτα δὴ καὶ κατέπαιζον ἐπόψεσι τῶν πάντων,
 ὑβρίζοντες καὶ τύπτοντες ῥηγνύντες τὴν ἄμισθον.
 5 εἰ δ' ἔστιν ἡ διήγησις σύντομος δεινότερα,
 ἐγκατασκευῶς διηγοῦ πλατύνων ταῖς αἰτίαις.
 εἰ δὲ καὶ σύντομός ἐστιν ὁμοῦ καὶ σφοδρότερα,
 θαυρόντως διασκεύαζε ἐνδιασκεύοις τρόποις.
 καὶ πρῶτόν σοι παράδειγμα ποιητικὸν ῥητέον.
 10 ἀνέρυσαν τὸ πρῶτον [μὲν] ἔσφαξαν ἑδεράν τε.
 εἴτα μηρούς ἐξέταμον, ἐκάλυψαν τῇ χνίσσῃ,
 ἐπιμελῶς ἐξέπυσαν εἰρύσαντό τε πάντα.
 ῥητέον δὲ καὶ συντόμως ἄλλο παράδειγμά σοι
 τοῦ Θεολόγου πάνσοφον ἐκ τοῦ ἐπιταφίου.
 15 πηδῶσι γὰρ, βοῶσί τε, πέμπουσιν ἄνω κόνιν.
 καθήμενοί τ' ἐλαύνουσι, παίουσι τὸν ἄερα.
 ζευγνύουσι καὶ σύντομον μεταζευγνύουσί πως.
 ἄνω δ' εἰπὼν ὁ πάνσοφος τὴν σοφιστομανίαν,
 εἴτα πρὸςθεὶς τὸ αἶτιον, ὅτι πληθὺς καὶ νέοι,
 20 ἔκθεσιν ἐγκατάσκευον εἰρηκὲ σοι συντόμως.
 ἡ δέ γε προκατασκευὴ, καὶ τοῦτο γὰρ ῥητέον,
 πρεσβύτερον κατασκευῆς τυγχάνει φερωνύμως.
 ὅπερ σοὶ παραδείγματι καὶ πάλιν διδακτέον.
 οὐχὶ τῷ Δημοσθενικῷ τῷδε τοῦ Θεολόγου.
 25 οὗτος καὶ γὰρ ὁ πάνσοφος φιλόσοφος καὶ ῥήτωρ,
 κατασκευάζειν ὀρμηθεὶς τὴν θεῖαν μοναρχίαν,
 προτίθησι κεφάλαια πάντα τοῦ λόγου τρία.
 περὶ θεοῦ γὰρ, ἔφησεν, ἄνωθεν τρεῖς αἱ δόξαι,
 ἄναρχόν τε πολύαρχον καὶ τρίτον μοναρχία.
 30 ἡ τοίνυν τούτων ἔκθεσις τῶν τριῶν κεφαλαίων
 τυγχάνει προκατασκευὴ τεχνικῶς προκειμένη.

¹ Cod. Ναύπακτον. correxi ex Dem. in Con. p. 1257.

ἔστι καὶ εἶδος λύσεως βίαιον κεκλημένον
 ὅταν λαβόντες τὸν δεινὸν λόγον τῶν ἀντιδίκων
 εἰς τούτους ἀναστρέψωμεν, ὡς κατ' αὐτῶν δεικνύων.
 ὡς εἶπεν ὁ Χρυσόστομος ἐν τῷ φιλογονίῳ.
 τὸν λόγον γὰρ εἰσάγοντος τὸν περὶ μυστηρίων 5
 καὶ κλειόντος τὴν πρόσοδον τοῖς ἀκολαστοτέροις,
 ὥσπερ τινὲς ἀντέφησαν, ὡς οὐχὶ καθ' ἡμέραν.
 τολμῶσι τὴν μετάληψιν μόνον ἅπαξ τοῦ χρόνου.
 αὐτὸ γὰρ τοῦτο χαλεπὸν ἀντείρηκε βιαίως
 ὁ πάνσοφος Χρυσόστομος, ἡ χρυσώνυμος γλῶττα 10
 ὅτι μὴδ' ἅπαξ κοινωνεῖν τῶν θείων μυστηρίων.
 ἀγνίξῃ τ' ἢ προκάθαρσιν ἀκριβῆ προλαμβάνουσ.
 τὸ δὲ τῆς ὑποθέσεως κεφάλαιον ἐν λόγῳ
 ἢ παρ' ἡμῶν εἰσάγεται ἢ τῶν ἀντιλεγόντων.
 ὁ δεῖται πάντως λύσεως τεχνικῆς καὶ ποικίλης, 15
 εἰσάγεται δὲ τεχνικῶς ἐν κόσμῳ τετρακύκλῳ.
 προτάσεσιν, ὑποφοραῖς ἀντιπροτάσεσιν τε.
 καὶ τῶν ἀντιπροτάσεων λύσεσιν ἀντιθέτοις.
 πρότασις μὲν ὑποφορῶν ἐστὶν ἐπαγγελία.
 ὁ λόγος δ' ὁ ἀντίθετος ὑποφορὰ τελεία. 20
 καὶ πάλιν ἀντιπρότασις ὑπόσχεσις τοῦ λυεῖν
 μεθ' ἣν ἡ λύσις γίνεται μετ' ἐπιχειρημάτων.
 τὸ μὲν γὰρ ἐπιχείρημα κατασκευάζει λύσιν,
 ἡ δ' ἐργασία δύνάμεις τῶν ἐπιχειρημάτων.
 ὥσπερ δὴ τὸ ἐνθύμημα πάλιν τῆς ἐργασίας. 25
 τὰ δὲ ἐπενθυμήματα τῶν προενθυμημάτων.
 τρύπῳ, προσώπῳ, χρόνῳ τε καὶ τόπῳ σὺν αἰτίᾳ.
 πρῶτον δ' αὐτῷ τῷ πράγματι, ἡ ὕλη γὰρ ἐν τούτῳ,
 ἡ δ' ἐργασία σφίγγουσα τὰς προεπιχειρήσεις,
 κρατύνεται παραβολῇ καὶ παραδείγματι πως· 30
 ἐλάττωσι τοῖς μείζουσιν, ἴσοις τοῖς ἐναντίοις,
 ἡ φύσις δ' ἐπείσάζεται ἢ τῶν ἐνθυμημάτων.
 ἐκ πάσης περιστάσεως συγκριτικωτέρως πως·

- τὸ δ' ἐπενθύμημα διπλοῦν ἐνθύμημα τυγχάνει.
 ἐν στάσει δὲ χρηστέον μοι καὶ ἀντιπαραστάσει.
 ἐν πᾶσι τοῖς ζητήμασιν εὐχρηστοὶ γὰρ τῷ τρόπῳ.
 ἀλλ' ἢ μὲν ἐνστασίς ἐστιν ὡς τυραννικωτέρα
 5 ἀναίρεσιν εἰσάγουσα τοῦ πράγματος καὶ λύσιν.
 ἢ δὲ ἀντιπαραστάσις τυγχάνει λειοτέρα·
 εἰ μὲν γὰρ οὕτω τις ἐρεῖ, οὐκ ἔδει σε φονεῖσαι,
 ἀντίστασιν εἰσήνεγκε τὴν πρᾶξιν ἀναιρουῦσαν.
 εἰ δ' εἴποι τις, καὶν ἔδει σε, ἀλλ' οὐ τοιοῦτον τρόπον.
 10 εἶπεν ἀντιπαραστάσιν λύσιν ὁμαλωτέραν.
 ποῖον δ' εἰσάγειν πρότερον τοῖς ζητήμασι δέον
 οὐκ ἔστιν ἀποφήνασθαι σταθμῷ δὲ σὺν τῷ λόγῳ.
 πλὴν ἢ ἀντιπαραστάσις ὥσπερ ὁδὸς τις λεία.
 τὰ δ' ἀπ' ἀρχῆς λεγόμενα μέχρις αὐτοῦ τοῦ τέλους
 15 ἔστι συνεκτικώτερα κεφάλαια τῶν ἄλλων.
 ὅπερ κατασκευάζεται ἰδιάζουσι τρόποις.
 οὐ γὰρ ταῖς περιστάσεσιν, ἀλλὰ τομαῖς ποικίλαις,
 ἀποταθεῖσι πνεύμασι, σφιγχνθείσαις περιόδοις,
 ἐκάστη δ' ὑποδιαίρεσις δρᾷ προσωποποιῶν.
 20 ἐπὶ τῷ τέλει καὶ πλαστῷ χρήσῃ τεχνικωτάτως,
 ἐπὶ δὲ τοῖς πηγματικοῖς δυσχερῇ λύσιν ἔχει.
 τὰ ἀπ' ἀρχῆς λεγόμενα μέχρις αὐτοῦ τοῦ τέλους.
 Χρῶ δὲ τοῖς μεταληπτικοῖς μᾶλλον τῶν ἄλλων πλέον,
 ἢ δὲ γε τάξις, δέσποτα, τῶν ἐπιχειρημάτων
 25 διπλῇ τις ἀποδεικτικῇ, πανηγυρικωτέρα,
 ἢ μὲν ἐστὶ δικανικὴ φράσειως δεομένη,
 ἐναγωνίου μάλιστα τῆς πολιτικωτέρας.
 ἢ δὲ παιδρὰ καὶ πάγκαλος χρωρνύουσα τὸν λόγον,
 εἰ τοῖνυν λόγος πέφυκεν ἐκ δυοῖν τεθειμένος,
 30 φυλάξεις τὰ παιδρύτερα τῷ τελευταίῳ μέρει.
 ὅρος δὲ σὺν ἀνθορισμῷ, συλλογισμὸς καὶ λύσις,
 ἀνόματα μὲν τέσσαρα, τῇ δὲ δυνάμει δύο.
 τοῖς γὰρ αὐταῖς κρατεῦντα συλλογισμῷ καὶ ὅρος.

ὥσπερ πάλιν ἀνθορισμὸς συλλογισμῶ τε λύσις.
 ἐν μέσῳ δὲ τοῦ πράγματος τῷ λόγῳ προκειμένου
 ὁ μὲν συλλογισμὸς αὐτὸς, ἣ τε δὴ τούτου λύσις
 ἐπόμενα τῷ πράγματι καὶ δεύτερα τυγχάνει.
 ὅρος δὲ σὺν ἀνθορισμῷ πρότερα προσηκόντως. 5
 πρὸς τούτοις τὴν διασκευὴν τοῦ προβλήματος μάθη.
 λεπτή γὰρ διατύπωσις τοῦ πράγματος τυγχάνει.
 ὥς προλαβόντες εἵπομεν ἐν γε τῇ διηγῇ.
 ἐν ταύτῃ δεῖ τὸν ῥήτορα τολμᾶν τι τῶν εἰκότων.
 καὶ μὲν ἐμπίπτειν πέφυκε δις αὕτη καὶ πολλάκις, 10
 μὴ χρῆσθαι ταύτῃ πανταχοῦ, ἀλλ' οἰκονομητέον.
 ἵνα μὴ δόξης φορτικὸς τοῖς αὐτοῖς κεχρημένος.
 εἰ δ' ἐπεισάγειν βούλοιο τῷ λόγῳ τι χωρίον,
 ἀφ' ἐνός που ὀνόματος πρόφασιν ἕξεις λέγειν.
 οἶον γὰρ εἵποις ἀριθμὸν, σύλλεγέ μοι τοσοῦτον 15
 ἐξ ἱστορίας, δέσποτα, τῷ λόγῳ προσηκούσης.
 λόγου δὲ σχῆμα πέφυκεν ἀντίθετον τὸ πρῶτον.
 τὸν νοῦν τὸν ὑποκείμενον διπλοῦν σοι παρεισάγων.
 τοῦ κατὰ φύσιν γὰρ αὐτοῦ πράγματος ζητουμένου,
 λαμβάνει τὴν ἀντίθετον ἔννοιαν ἐν τῷ τέλει. 20
 οἶον ἡμέρα πέφυκεν, εἰ μὴ γὰρ ἦν ἡμέρα.
 ἐπεὶ δ' ἡμέρα πέφυκε, τοῦτ' ἀντίθετον σχῆμα.
 περίοδος δὲ πέφυκε κλείς ἐπιχειρημάτων.
 συνάγουσα καὶ σχήματα καὶ νοήματα πλέον
 τούτων τὴν ὅλην ἔννοιαν ἐν τέχνῃ εὐθυβόλῳ. 25
 ποιῶσι δὲ περίοδον οἱ πολύτροποι πτώσεις.
 ἡ κλητικὴ δὲ πνεύματος οὐ περιόδου τόπος.
 ὧ τί γὰρ ἂν εἰπὼν σέ τις ὀρθῶς πάντως προσείποι.
 οὐκ ἔσφιγξεν, ἐπλάτυνεν, οὐ περίοδος ἄρα.
 εἶδη δὲ πλεῖστα πέφυκε τῶν περιόδων, ἀναξ. 30
 ἔστι δ' ἡ μὲν μονόκωλος, ἡ δὲ καὶ διπλασίῳ.
 ἄλλη δ' ἔστι καὶ τρίκωλος, ἡ δὲ τοῦτο τετράκις.
 ἡ δὲ τις καὶ χιάζεται, εἴτ' ἀναστρέφεται πως.

- σαφῇ τὰ παραδείγματα πάντων τούτων τυγχάνει.
 σὺ δ' ἔχε μοι τὴν σύνοψιν, εἴτ' ἐρώτα θαρρόντως.
 καὶ γὰρ σοι τὴν διάλυσιν λέξω τοῦ ζητουμένου.
 εἴτ' οὐ θαυμάξεις, δέσποτα, τοῦ γράφοντος τὴν τέχνην.
 5 ἂν ἔχης εἰλικτάριον βραχὺ τῆς ὅλης τέχνης,
 ἔτι καὶ σχῆμα πνεύματος ῥητορικοῦ τοιοῦτον
 σύνθεσις λόγου πέφυκε νοῦν ὅλον ἀπαρτίζον.
 ἐν κώλοις τε καὶ κόμμασι τῶν κώλων μικροτέροις.
 τὸ μὲν γὰρ ἐξ ἀσυλλάβων καὶ βραχύτερον μᾶλλον
 10 κόμμα ἐστὶ μετρούμενον ἐπωδῶ ἰσομέτρῳ·
 τὸ δ' αὖ ὑπὲρ τὸ τρίματρον ἡρωϊκοῦ πλησίον
 κώλον κατονομάζεται ὀρθὸν καὶ τεταμένον·
 αἷδη δὲ δύο πέφυκε τῶν τεχνικῶν πνευμάτων.
 εἰ γὰρ ἐν νόημα λάβης, ποικίλως μεταλλάξεις
 15 ἐν κώλοις τε καὶ κόμμασιν, ἢ πολλὰ καὶ ποικίλα.
 ἕκαστον ἐξεργάσαιο ἐν κόμμασι καὶ κώλοις.
 ἀκμὴ μὲν λόγου πέφυκε, δεῖ γὰρ μαθεῖν καὶ τοῦτο.
 μεταβολὴ τις σύντομος σχημάτων κατὰ πνεῦμα,
 ἀκμὴ δὲ πάλιν πέφυκεν ἄλλη τῶν νοημάτων.
 20 ὅταν πληρώσας νόημα πνεύματι τεταμένον
 εἰς ἄλλο λάβης μετελθὼν κάκειθεν ἂν εἰς ἄλλο.
 τὸ δὲ διλήμματόν ἐστι σχῆμα δριυὺ τι λόγου.
 ὅταν ἐρώτημα τεμὼν εἰς τμήματά πως δύο.
 ὧν ἕκαστον ἀντίκρημον ἐχθρῶν τινῶν πυνθάνη.
 25 ἢ γὰρ ἐπιστομίσειας λέγειν μὴ δυναμένους,
 ἢ καὶ τολμήσαντας εἰπεῖν, ἔχειν νενικημένους.
 παρήχησις κάλλος ἐστὶν ὁμοίων ὀνομάτων
 ταῦτόν ἡχοῦντων, δέσποτα, ἐν διαφόρῳ γνώμη.
 ὡς εἴρηκεν ὁ Ξενοφῶν τὸ πείθει τὸν Πειθίαν.
 30 ὁ κύκλος δὲ τορνεύεται, ὅτ' εἰς ἀρχὴν καὶ τέλος
 ἀντωνυμίαν τὴν αὐτὴν ἢ μέρος ἄλλο θήσεις.
 τοῦ δὲ ἐπιφωνήματος μέρη τυγχάνει δύο.
 τὸ μὲν γὰρ ἐστὶν ἔξωθεν λόγος ἐμβεβλημένος,

ἐφ' ᾧ δὴ λάβης πρᾶγμα τι προκείμενον ἐπάδων.
 τετολμημένον ἀσφαλῶς ἐπιπεφωνημένον.
 λεκτέον δὲ παράδειγμα Ὀμηρικὸν συντόμως.
 σὺν δ' Εὐρος Νότος τ' ὄρωρεν· ἀθρόως ἐπαΐξεν
 ὁ δυσαῆς πον Ζέφυρος Βορρᾶς αἰθριγενέτης. 5
 ἐκάλυψε δὲ νέφεσι γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον.
 ὄρωρε δ' οὐρανόθεν νύξ, τοῦτο τὸ τελευταῖον
 πέφυκεν ἐπιφώνημα ἔξωθεν εἰσηγμένον.
 ἄλλοτριον καὶ γνήσιον ὥσάν λαβεῖν ἐθέλοις.
 τετόλμηται δ' ἐξ οὐρανοῦ τὴν νύκτα παρελκύν,
 δευτέρον ἐπιφώνημά τισιν εἰςδεδειγμένον, 10
 ὅταν ταθέντος πνεύματος ἐν κώλοις διαφόροις
 ἐν κῶλον τέλος προστεθῇ πάντων συνδεδραγμένον,
 ὡς Ὀμηρος τὸν Αἴαντα ποικίλως διαγράψας.
 αὐθις ἐπαλλιλόγησεν ἐνὶ τὰ πάντα κῶλῳ. 15
 ἄλλο δ' ἐπ' ἄλλῳ τι κακὸν ἢ ἐπεστηριγμένον
 καὶ τρίτον ἐπιφώνημα φθόνος οὐδεὶς εἰ λέγεις,
 τὰ τῶν τροπῶν ὀνόματα τῷ προκειμένῳ λόγῳ
 οἰκείως προφερόμενα καὶ καταλλήλῳ τρόπῳ.
 τροπὴ δὲ ὀνομάζεται ὀνόματος κοινάτης. 20
 τοῦ προτεθέντος πράγματος καὶ τοῦ παρεισηγμένου,
 σεμνὸς δὲ λόγος ὄνομα ὀνόματι καλλύνων.
 εἰ γὰρ τὴν πόρνην φήσεας ἑταῖραν μεταλλάξας.
 τὴν κλῆσιν ἀπεσέμνυνας τεχνικῶς μεταφράσας.
 πᾶν δ' εἴ τις λόγος ἄτεχνος μὴ προεξεργασμένος, 25
 κακόζηλον ὀνόμαζε γενικωτέρῳ λόγῳ,
 ἔστι δὲ τι καὶ πρόβλημα τῶν ἐσχηματισμένων.
 κατ' ἔμφασιν καὶ πλάγιον τρίτον κατ' ἐναντίον.
 καὶ μᾶλλον τὸ κατ' ἔμφασιν ῥητορικώτερόν πως.
 προβλήματα συγκριτικὰ πανταχοῦ σοι γραπτεῖα. 30
 ἐν στοχασμῷ καὶ ῥᾳδίον βουλήσει καὶ δυνάμει.
 τὸ γὰρ ἐγὼ πρὸς βούλησιν καὶ τὸ σὺ τεθειμένα
 τὴν σύγκρισιν ἐργάσαιντο ῥᾳστά σοι, Στεφανήφορε.

καὶ τοῦτο τῆς εὐρέσεως τυγχάνει σοι τὸ τέλος.
 ἔστι καὶ τρίτον μάθημα τῆς πυριτινόου τέχνης.
 ὅπερ ιδέας λέγουσιν ἦτοι μορφὰς τοῦ λόγου.
 καὶ πρῶτον μέρος ἔννοια· ἡ λέξις μετὰ ταύτην.
 5 εἴτα δὲ τρίτον πέφυκε τῆς λέξεως τὸ σχῆμα.
 ἡ μέθοδος δὲ τέταρτον τυγχάνει τῆς ἐννοίας.

Μέρη ἐκάστης ιδέας ὁκτώ.

Ἐννοια, λέξις, σχῆμα, μέθοδος, κῶλα, ἀνάπαισις,
 σύνθεσις, ῥυθμός.

- 10 Ἰδέα λέξις πέφυκεν παιότης ἀρμόδιος
 προσώποις τε καὶ πράγμασι τοῖς ὑποτιθεμένοις.
 κατ' ἐννοίαν καὶ τάξιν δὲ πλείων τε ἀρμονίας.

Μεθ' ἣν τὰ κῶλα πέφυκεν, εἴτα λοιπὰ τὰ τρία,
 ἀνάπαισις καὶ σύνθεσις καὶ ῥυθμός τελευταῖον.

- 15 τούτοις ἐκάστη τέμνεται τοῖς μέρεσιν ιδέα.
 εἰσὶ δὲ αἱ μὲν γενικῶς τεμνόμεναι εἰς εἶδη
 σαφήνεια καὶ μέγεθος καὶ κεκαλλωπισμένον.
 καὶ τοῦ σαφοῦς μὲν ἀσαφεῖς ἀντίθετον τυγχάνει.
 τὸ μέγεθος δ' εὐτέλειαν ἀπεναντίαν ἔχει.

- 20 τὸ δ' ἀκαλλῆς ἀντίρροπον τοῦ κεκαλλωπισμένου,
 τέσσαρα δὲ τυγχάνουσιν ἰδικῶς τεταγμένα.
 γοργότης, ἥς ἀντίθετόν ἐστιν ἡ ὑπτιότης.
 ἡθὸς καὶ ἐκδιάθετον, ἀλήθεια, δεινότης.
 τέμνεται δ' ἡ σαφήνεια εἰς δύο ταῦτα μέρη,
 25 εἰς καθαρότητα φημι καὶ εἰς εὐκρίνειάν τε.
 τῇ πρώτῃ μὲν ἀντίρροπος περιβολὴ τυγχάνει.
 καὶ τῇ δευτέρᾳ σύγχυσις κακία τις τοῦ λόγου.
 τὸ μέγεθος δὲ τέμνεται εἰς ἕξ ταύτας ιδέας.
 σεμνότητα, τραχύτητα, λαμπρότητα τὴν τρίτην.
 30 ἀκμήν τε καὶ σφοδρότητα, περιβολὴν τὴν ἑκτην.
 τοῦ ἡθους δ' εἰσὶ τέσσαρες αἰτίαι τεμνομένου.

ἐπεικῆς, ἀφέλεια, ἀλήθεια, βαρύτης.
 ἢ τις αὐτὴ μὲν καθ' αὐτὴν οὐδαμῶς θεωρεῖται,
 συνίσταται δ' ἐξ ἀφελοῦς καὶ τῆς ἐπεικείας.
 τῆς ἀφελείας πέφυκε δριμύτης καὶ γλυκύτης.
 ἔννοια καθαρότητος ἢ κοινὴ καὶ συνθήκης. 5
 λέξις σαφὴς μὴ τροπικὴ, ἀλλ' ἢ συνηθεστάτη,
 σχῆμα τὸ καθ' ὁρθότητα πτώσεως τεταγμένον,
 κῶλα μικρὰ εἰς ἔννοιαν καθ' ἐν ἀπηρτισμένα.
 συνθήκη μὴ φροντίζουσα συγκρούσεως στοιχείων,
 ἀνάπαυσις ἰαμβικὴ κατάληψις ταιαύτη. 10
 τῆς δ' εὐκρινείας ἔννοιαι ἐν κεφαλαίοις δύο,
 αἱ καταστατικώτεραι καὶ εἰς ἀρχὴν τὸν λόγον
 ἀνάγουσαι καὶ σφίγγουσαι καὶ πάλιν κατωτέρω
 διατυποῦσαι κάλλιστα τὴν τάξιν τῶν μελλόντων,
 μέθοδος ἢ τὰ πράγματα τιθεῖσα κατὰ φύσιν. 15
 τὰς ἀντιθέσεις πρότερον καὶ δεύτερον τὰς λύσεις.
 σχῆμα τὸ κατὰ ἄθροισιν, ὁ μερισμός, ἢ τάξις.
 λέξεις καὶ κῶλα καὶ ῥυθμός, ἀνάπαυσις, συνθήκη,
 οἷα καὶ καθαρότητος τῆς ἀδελφῆς ιδέας.
 ἔννοιαι δὲ σεμνότητος περὶ θεῶν καὶ θείων. 20
 μέθοδοι ἀποφαντικαὶ εἴπως καὶ πεποιθότως,
 καὶ μᾶλλον ἀλληγορικαὶ μέχρι παντὸς ἀρκοῦσαι,
 λέξις πλατεῖα καὶ καλὴ τὸ στόμα διογκοῦσα,
 σχῆμα τὸ κατ' ὁρθότητα, κῶλα συντετμημένα.
 συνθήκη μῆξιν ἔχουσα παμπόλλων φωνηέντων. 25
 ἀνάπαυσις ἢ λήγουσα σπονδαίοις καὶ δακτύλοις,
 ἐξ ὧν οἰκειὸς ὁ ῥυθμός καὶ γνώριμος τυγχάνει,
 ἔννοια δὲ τραχύτητος ἢ κατὰ τῶν μειζόνων.
 προσώπων ἐπιτίμησιν ἔχουσα παραδόξως.
 μέθοδος μὴ λεαίνουσα τὴν ἀκοὴν τῇ τέχνῃ, 30
 ἀλλ' ἢ ἀπερικάλυπτος καὶ μὴ συμπεπλεγμένη,
 λέξις σκληρὰ μεθ' ἑαυτὴν, πρὸς δὲ καὶ τετραμμένη,
 σχήματα τὰ προστακτικὰ, ἐλεγκτικὰ δὲ πλέον.

- καὶ κῶλα τὰ βραχύτερα καὶ ἄρρυθμος συνθήκη·
 ἔννοιαὶ δὲ σφοδρότητος ἔλεγχος τῶν χειρόνων
 μέθοδος ἀνενδοίαστος λέξις ἢ καινότερα.
 σχῆμα τὸ κατ' ἀποστροφὴν, κῶλα τρισύλλαβ' ὡς.
 5 συνθήκη τὰ φωνήεντα συγκρούουσα πολλάκις.
 καὶ τὰλλ' ὥς ἐν τραχύτητι, οὐδὲν γὰρ διαφέρει.
 ἔννοιαὶ δὲ λαμπρότητος λαμπραὶ πάντως τὴν φύσιν,
 αἱ μετὰ πεποιθήσεως αἱ μετὰ παρῴησίας.
 λέξεις αἱ τε σεμνότητος αἱ διεξωγκωμέναι.
 10 σχῆμα τὸ κατ' ἀναίρεσιν τό τε τοῦ ἀσυνδέτου.
 πλαγιασμός, ἀπόστασις ἤγε τεχνικωτέρα.
 ἀνάπαυσις δὲ καὶ ῥυθμός σεμνὰ σὺν τῇ συνθήκῃ,
 ἔννοιαὶ δὲ καὶ μέθοδοι τῆς ἀκμῆς ἰσοτιμῶς.
 ὅσαι καὶ τῆς τραχύτητος τῆς τε σφοδρᾶς ἰδέας.
 15 σχήματα τῆς λαμπρότητος, σφοδρότητος τὰ κῶλα,
 ἀνάπαυσις δὲ καὶ ῥυθμός πρὸς τούτοις καὶ συνθήκη,
 ὅσα καὶ τῆς λαμπρότητος τυγχόνει τῆς ἰδέας.
 λέξεις οὐδεὶς περιβολῆς εἴρηκε τῶν ῥητόρων.
 εἰ μὴ τις δογματίσειε τὰς ἰσοδυναμούσας.
 20 σχήματα δὲ τὰ τίκτοντα ἐννοίας διαφόρους.
 πλαγιασμός καὶ μερισμός καὶ τὸ κατὰ τὴν κρίσιν,
 πρὸς δὲ τὸ καθ' ὑπόθεσιν, εἴτα τὸ ἐπιτρέχον.
 τὰλλα οὐκ ἔστιν ἴδια περιβολῆς ἰδέας.
 κάλλους οὐκ ἔστιν ἔννοια, οὐ μέθοδος οἰκεία.
 25 σχήματα δὲ παμποίκιλα καὶ πολλὰ τῆς ἰδέας.
 αἱ παρισώσεις ἅπασαι τῶν ἄνω καὶ τῶν κάτω
 αἱ κατὰ κῶλ' ἐπάνοδοι, ἀλλὰ μὴ κατὰ κόμμα.
 ἀντιστροφὰὶ καὶ κλίμακες, ὑπερβατὰ πρὸς τούτοις.
 καινοπρεπῇ πολύπτωτα, εὐειδεῖς ἀναιρέσεις.
 30 κῶλα δὲ τὰ μικρότερα, ἀσύγκρουστος συνθήκη.
 ἀλλ' οὐδὲ τῆς γοργότητος ἔννοιάν τις εὐρήσει.
 κυρίως δ' ἔχει μέθοδον οὐδὲν ὁμοίαν ἄλλαις.
 χρησθαι ταῖς ἀπαντήσεσιν ἀθρόαις καὶ ταχείαις.

σχήματα τῆς γοργότητός ἐστι τὸ ἐπιτρέχον.
 ἁσύνδετον, κομματικὸν, ἐξαλλαγαὶ ταχῆαι,
 συνθήκη μὴ συγκρούουσα φύσιν τῶν φωνηέντων.
 ἀνάπauσις τροχαϊκὴ μηδαμῶς βεβηκυῖα.
 τῆς ἀφελείας ἔννοιαί αἱ πρόχειροί τελείως. 5
 αἱ πάντῃ ἀπερίεργοι καὶ οἷον νηπιῶδεις.
 μέθοδοι πλεονάζουσαι μᾶλλον τοῖς κατὰ μέρος.
 λέξεις αἱ ιδιότροποι, οἷον τὸ ἀδελφίζειν.
 κῶλα τὰ καθαρότητος, συνθήκη λελυμένη.
 ἀνάπauσις ἡ μένουσα, ῥυθμὸς τούτων οἰκείος. 10
 ἔννοιαί τῆς γλυκύτητος αἱ μυθικαὶ τὸ πλέον.
 ἡ μύθοις παραπλήσιοι προσφυῶς διηγῆσεις.
 τὰ σαίνοντα τὴν αἴσθησιν· τὰ τοῖς ἀπροαιρέτοις
 προαίρεσιν προσπλάττοντα, γλυκὺ γὰρ τοῦτο πάντως.
 μέθοδοι καθαρότητος, λέξεις τῆς ἀφελείας. 15
 σχήματα καθαρότητος, ὡς αὐτοῦ καὶ τοῦ κάλλους.
 συνθήκη δ' ἡ εὐσύνθετος ἐγγίζουσα καὶ μέτρῳ,
 ἀνάπauσις σεμνότητος, ῥυθμὸς τῆς ἀφελείας.
 ἔννοιαί δὲ δριμύτητος ἐπιπολῆς βαθεῖαι.
 μέθοδος μὴ παρέννοιαν εἰσάγειν ἐν τῷ λόγῳ. 20
 τὰ δὲ ποικίλα καὶ δεινὰ ἀπλούστερον συγγράφειν·
 δεύτερον εἶδος πέφυκε δριμύτητος ἐν λέξει.
 ἡ τις κυρία μὲν ἐστι· κυρία δ' οὐ κυρία.
 κυρίως γὰρ φιλάνθρωποι τυγχάνουσιν αἱ κύνεις.
 φιλοῦσι γὰρ τὸν ἄνθρωπον κυρίως δ' οὐ κυρίως. 25
 ἄλλην γὰρ ἔχει ἔννοιαν τὸ τῆς φιλανθρωπίας
 καὶ τὸ καθ' ὁμοιότητα λέξεως εἰρημένον
 δριμὺ πως, εἶπερ καὶ δριμὺ δοκεῖ τῷ τεχνογράφῳ.
 εἶδος ἄλλο δριμύτητος ἡ παρονομασία.
 καὶ πάλιν ἄλλο πέφυκε τὸ καθ' ἀκολουθίαν, 30
 τροπῆς μὲν πάννυ τε σκληρᾶς εἰσάγον σκληροτέραν.
 ἐπίεικείας δ' ἔννοια μειονεκτεῖν ἐκόντα.
 καὶ τῷ ἐχθρῷ χαρίζεσθαι καὶ πλέον τι διδόναι.

- δεικνύειν τε οἷς εἴσεισι τὴν δίκην κατ' ἀνάγκην.
 μέθοδος δὲ ὑφίσταται τῶν ἑαυτοῦ δικαίων.
 καὶ μὴ σφοδρῶς προσφέρεσθαι κατὰ τῶν ἀντιδίκων·
 ἢ λέξεις δὲ καὶ τὰ λοιπὰ οἷα τῆς ἀφελείας,
 5 τοῦ ἀληθοῦς δὲ ἔννοια καὶ τοῦ ἐνδιαθέτου.
 αἱ ἀληθεῖς ἐπιεικεῖς καὶ σχετλιάζουσαι πῶς,
 μέθοδος ἢ σχετλιάσις εἰς ἔννοιαν τοιαύτην.
 ἐν ἣ μὴ σχετλιάσεως χρεῖα τῆς εἰρημίνης.
 τὸ χρῆσθαι τε τοῖς πάθεσιν, ὄρκῳ, φόβῳ καὶ λύπῃ,
 10 εὐχῇ, ὀργῇ καὶ θαύματι μηδὲν προειρηκότες.
 καὶ τὸ τῶν ἀντιθέσεων μὴ συνδεσμῶν τὰς λύσεις.
 καὶ χωρὶς καταστάσεως ἐπάγειν τὰς ἐννοίας.
 ἀκολουθίαν τε εἰρμῶν καὶ ταῖς ὁρμαῖς μὴ σώζειν.
 λέξεις ἢ τῆς τραχύτητος ἐλεεινολογοῦντι
 15 ἢ καθαρὰ καὶ ἀφελῆς καὶ πλέον ἢ γλυκεῖα,
 σχήματα ταῖς ἐπιφοραῖς τὰ τῆς σφοδρᾶς ιδέας,
 ἀποστροφαι τὸ δεικτικόν, διαπορεῖν ἐντέχνως.
 ἐνδοιασμός, ἐπίκρισις ἐπιδιόρθωσις τε.
 κῶλὰ τε καὶ ἀνάπauσις καὶ ῥυθμός καὶ συνθήκη
 20 πάντα τὰ τῆς σφοδρότητος καὶ τὰ τῆς ἀφελείας.
 ἔννοιαι δὲ βαρύτητος· εἴτις ἀγανακτοίη·
 εὐεργεσίας ἀριθμῶν, καὶ τυχῶν τιμωρίας,
 αἱ τε κατονειδίζουσαι τοῖς συγγνωμονηκόσι.
 μᾶλλον ἐκ παραθέσεως τῶν τυχόντων κρειττόνων
 25 αἱ εἰρωνεῖαι μέθοδοι αἱ πρὸς ἐχθρῶν ἐλάττους·
 οὐδὲν ἄλλο βαρύτητος παράδοξοι, βαθεῖαι,
 λέξεις ἀξίωματικὴ μᾶλλον δ' ἢ τετραμμένη·
 σχήματα κῶλα καὶ ῥυθμοὶ, ἀνάπauσις, συνθήκη
 οἷα καὶ τῆς σεμνότητος καὶ τῆς ἀκμῆς τυγχάνει.
 30 λαμπρότητος περιβολαὶ τῶν ἀπηριθμημένων.
 ὁ λόγος δ' ὁ πολιτικὸς πᾶσι μὲν κεκοσμεῖσθω.
 τὰς δὲ γε κατ' ἐξαίρετον ἐχέτω τὰς ιδέας.
 τὸ ἠθικόν, τὸ ἀληθές, τὸ περιβεβλημένον·

γοργότητα, σαφήνειαν, τὸ τραχὺ, τὸ ἀκμαῖον.
 σεμνότητα, λαμπρότητα, δεινότητα, μεθόδους.
 ἅς δὴ σοι συνοψίσωμεν ὥσπερ ἐν κεφαλαίῳ.
 λέξις ἣς ἐστὶν ἄγνοια τρεῖς ἔχει τὰς μεθόδους.
 εὐρέσεως νοήσεως τῆς ἀποκεκρυμμένης. 5
 ἢ ἐθνικῇ καὶ γὰρ ἐστὶν ἡ τέχνης ἢ καὶ νόμων.
 λέξεως ἀμαρτήματα φθορὰ ἢ ἀκαιρία.
 ταυτότητι χρησόμεθα τῶν ὀνομάτων τότε.
 ὅταν ἐν ἡ τὸ ὄνομα τοῦ πράγματος οἰκτεῖον.
 ἢ περιττότης πέφυκε καὶ λέξεως καὶ γνώμης. 10
 ἢ μὲν κατὰ διατριβὴν, ἢ δὲ κατ' ἐνθύμημα.
 τῶν αὐθαδῶν καὶ τολμηρῶν ἐν λόγῳ νοημάτων
 δύο τὰ θεραπεύματα καὶ τὰ παραμυθιούντα.
 τῆς τόλμης ὁμολόγημα, βραχεῖά τε προσθήκη.
 παράλειψιν ἐργάσαιο τεχνικὴν ἐν τῷ λόγῳ. 15
 μείζονα τὴν ὑπόνοιαν δηλῶν τῶν σιγηθέντων.
 τὸ περιπλέκειν ἐν καιρῷ οὐκ ἔστιν ἀτεχνίας.
 γινῶθι τὴν ἐπανάληψιν διδασκαλίας χάριν.
 τοῦ πράγματος τυγχάνουσιν βεβαιότερῳ τρόπῳ
 τὸ σχῆμα τὸ τῆς πεύσεως ἀντίρρῳσιν οὐκ ἔχει. 20
 τὰ ἴσα τὰ ὑπερβατὰ προσποιήσεις σχεδίου.
 αὐξήσεις εἴτ' ἀπόδειξις, τὸ λέγειν ἐναντία.
 τὸ ἐγκωμίων ἑαυτὸν ἀξιοῦν ἐν τῷ λόγῳ,
 τὸ χρῆσθαι τε τοῖς ἔπεσι, κολλήσει, παρωδία.
 τὸ τραγικῶς ἐν τῷ πεζῷ λέγειν κατὰ τὴν τέχνην. 25
 ἅπαντα ταῦτα μέθοδοι δεινότητος ιδέας.
 ἔστω γοῦν σοι τεχνίδριον ἢ σύνοψις τῆς τέχνης.
 εὐσύνοπτόν τι μάθημα, σύντομον τετμημένον,
 ἡδυεπές, ἡδύφθογον, ἡδυμελές ἐκτόπως.
 ὥς ἂν καὶ παιζὼν λογικῶς κερδαίνῃς τι τοῦ λόγου. 30

ΠΕΡΙ ΣΧΗΜΑΤΩΝ
ΩΝ
ΕΡΜΟΓΕΝΗΣ
ΕΜΝΗΜΟΝΕΥΣΕΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΠΕΡΙ ΕΥΡΕΣΕΩΝ
ΚΑΙ ΙΔΕΩΝ ΒΙΒΛΙΟΙΣ ΣΥΝΟΨΙΣ ¹

Στρογγύλον σχῆμά ἐστι τόδε· „ὥσπερ γὰρ ² εἰ
„τις ἐκείνων ἰάλω σὺ τάδε οὐκ ἂν ἔγραψας, οὕτως ἂν
„σὺ νῦν ἀλῶς, ἄλλος οὐ γράψει.“
Ἀντίθετον δέ, ἐπειδὴ ἡμέρα ἐστὶ, δεῖ ποιῆσαι τό-
10 δε, εἰ μὲν γὰρ μὴ ³ ἡμέρα ἦν, ἀλλὰ νύξ, ἴσως ἐχρῆν μὴ
ποιεῖν. ἐπεὶ δέ ἐστιν ἡμέρα, ποιῆσαι προσήκει.
Περίοδος· „ὁ γὰρ οἷς ἂν ἐγὼ ληφθείην, ταῦτα
„πράττων καὶ κατασκευαζόμενος, οὗτος ἐμοὶ πολεμεῖ,
„κἂν μήπω βάλλῃ, μὴδὲ τοξεύῃ.“ ⁴
15 Κωλικὸν ἐν ταύτῳ δὲ καὶ κομματικόν· „ἀλλ' ὁ
„τὴν Εὐβοίαν ἐκείνος σφετεριζόμενος, καὶ καταλαμβά-
„νων Ὠρεὸν, καὶ κατασκάπτων Πορθμόν, ⁵ καὶ τὰ ἐξῆς.“
Σχοι-

¹ Descripsi e Cod. Mon. 327. coll. Codice Ven. Class. XI. Cod. II. chartac. sec. XV. folio [Ven. 2.] et Class. VIII. Cod. XVIII. [Ven. 1.] Titulum receptum obtulit Ven. 1. ² γὰρ Mon. om., recepi ex Ven. 1. 2. — In Androt. p. 595. ³ Ven. 1. μὴ ἦν ἡμέρα. ⁴ Phil. III. p. 115. ⁵ pro cor.

Σχοινοτενές ἐκ τῶν Θουκυδίδου· „ὁ γὰρ Ἀχελῷ-
 „ος, ποταμὸς ῥέων ἐκ Πίνδου ὄρους διὰ Δολοπίας καὶ
 „Ἀγριάνων καὶ Ἀμφιλόχων ἄνωθεν παρὰ Στράτον ⁶ πό-
 „λιν εἰς ⁷ θάλασσαν ἔξισι παρ' Οἰνιάδας.“

Πνευματικόν· „ὅτε γὰρ περιῶν ὁ Φίλιππος Ἰλ-
 „λυριοὺς καὶ Τριβαλλοὺς, τινὰς δὲ καὶ τῶν Ἑλλήνων
 „κατεστρέφετο, καὶ δυνάμεις πολλὰς καὶ μεγάλας ἐποι-
 „εῖτο ὑφ' ἑαυτῷ, ⁸ καὶ τινες τῶν ἐκ τῶν πόλεων ἐπὶ
 „τῇ τῆς εἰρήνης ἐξουσίᾳ βαδίζοντες ἐκεῖσε διεφθείροντο,
 „ὧν εἰς οὗτος ἦν, τότε δὴ τότε πάντες, ἐφ' οὓς ταῦτα ¹⁰
 „παρεσκευάζετο ἐκεῖνος, ἐπολεμοῦντο· εἰ δὲ μὴ ἦσθαι-
 „νοντο, ἕτερος λόγος οὗτος, οὐ πρὸς ἐμέ.“ ἕτερον. „ἀλλ'
 „ὁ τὴν Εὐβοίαν, ⁹ καὶ τὰ ἐξῆς

Ἀχμαῖον τὸ προεξηγούμενον πνευματικόν.

Καταφορά·

15

Τί δὲ λαὸν ἀνήγαγεν ¹⁰ ἐνθάδ' ἀγέρας

Ἀτρεΐδης; ἢ οὐχ Ἑλένης ἕνεκ' ἠνυκόμοιο;

ἢ μοῖνοι φιλέουσ' ἀλόχους μερόπων ἀνθρώπων.

Διλήμματον· „παρῆς τούτοις λεγομένοις, καὶ
 „συννηφραίνου, ¹¹ ἢ οὐ παρῆς· εἰ μὲν παρῆς, πῶς ¹² ²⁰
 „κατηγορεῖς τούτων, οἷς συννηφραίνου· εἰ δὲ οὐ παρῆς,
 „δίκης ἄξιός εἰ, τοῖς ἀγαθοῖς τῆς πόλεως μὴ συμπαρῶν.“

Παρήχησις·

ἦτοι ὁ καππεδίον τὸ Ἀλῆϊον οἶος ἄλῃτο,

ὃν θυμὸν κατέδων, πάτον ¹³ ἀνθρώπων ἀλείων.

25

6 Mon. παραστράτον. Ven. 1. παρὰ στράτον. Ven. 2. παρὰ
 στράτον. — Thuc. II. 102. 7 Mon. εἰς om., recepi ex Ven. 2.
 A Ven. 1. εἰς θάλασσαν abest. 8 Ven. 1. 2. ἑαυτόν. — pro
 cor. p. 240. 9 Ven. 2. addit ἐκεῖνος. 10 Ven. 1. τί δὲ
 λαὸν ἀνήγαγεν ἐνθάδ' Ἀτρεΐδης. — Il. ι. 338. 11 καὶ συννηφρ.
 Mon. om., recepi ex Ven. 1. 2. — pro cor. p. 300. 12 πῶς
 deest in Mon. et Ven. 2., recepi ex Ven. 1. 13 Ven. 1.
 πάντων — Il. ζ. 201.

Κύκλος· „σοὶ μὲν γὰρ ἦν κλέπτῃς ὁ πατήρ, εἰ-
 „περ ἦν ὁμοίός σοι· ¹⁴ καὶ περιοδικῶς· οὐ γὰρ Αἰσχίνης
 ὑπὲρ τῆς εἰρήνης κρίνεται, οὐ.“

Ἐπιφώνημα· „σὺν δ' Εὐρύς τε Νότος τ' ἔπι-
 5 σε,“ ¹⁵ καὶ τὰ ἐξῆς· εἶτα τὸ ἐπιφώνημα· „ὀρώρει δ' οὐ-
 ρανόθεν νύξ.“ ἕτερον. „Αἴας ¹⁶ δ' οὐκέτι μέμνε,“ καὶ
 τὰ ἐξῆς· εἶτα τὸ ἐπιφώνημα· „πάντῃ δὲ κακὸν κακῶ ἐ-
 στήρικτο.“ κόσμος γὰρ ἐστὶ τοῦ λόγου τὸ ἐπιφώνημα,
 εἰσὶν τοῖς τῶν πλουσίων γείσοις. ἄλλο· ἐν χειμῶνι καὶ
 10 νῦν ἐστὶ τὰ τῆς πόλεως πράγματα καὶ κλύδωνι, καὶ σα-
 λεύεται τὰ καθεστηκότα καὶ δεῖται τοῦ κυβερνήσοντος.

Σεμνόν· Διονυσίων ἦν πομπή, ὁ δέ μοι ἡκολού-
 θησε μέχρι τοῦ ¹⁷ πρὸς τὴν θύραν· ἔπειτα φοιτῶν καὶ
 κολακεύων τὴν μητέρα ἔγνω με. ἄλλως·

15 λῦσε δὲ παρθενίην ¹⁸ ζώνην, ἐπὶ δ' ὕπνον ἔχευεν,
 ἢ δ' ὑποκυσαμένη Πελίην τέκε καὶ Νηλέα. ¹⁹

Κακόζηλον·

ἦκε δ' ἀπορύησας κεφαλὴν ὄρεος μεγάλῳ.

Συγκριτικόν· ἐκ τοῦ Σωπάτρου· δεινὸν ἀποτυγ-
 20 χάνειν βάλλοντας Ἕλληνας, ἀλλὰ τοὺς τραυματίας γίνε-
 σθαι χαλεπώτερον· λυπηρὸν, ὑπ' ἀριστεύς ²¹ τιτρώσκε-
 σθαι, ἀλλ' ἔτι δεινότερον τὸ καὶ τοὺς ἀσθενεῖς καθ'
 ἡμῶν ἐντροφᾶν.

25 Ἰστέον, ὡς μέλλοντες τῶν ²² παρὰ Ἑρμογένει ἰδεῶν
 τὰ σχήματα τοῦ λόγου διεξιέναι, κατὰ τάξιν αὐτὰ ἐκ-
 θησόμεθα, ὡς ἐκεῖνος ἐξέθετο.

14 Phil. IV. p. 151. 15 Od. ε. 295. 16 Il. π. 102.
 et 110. 17 Cod. τὰ. scr. τοῦ. coll. Hermog. p. 177. v. 13.
 18 Ven. 2. παρθενικήν. sq. δ' Ven. 2. om. — Od. λ. 245. 19
 Ven. 2. Νηλέα. 20 Ven. 1. οὔρεος. — Od. ι. 481. 21
 Ven. 2. λυπηρὸν, εἰ ἐπ' ἀριστεύς, idem erat in Ven. 1. sed cor-
 rectum ὑπ' ἀριστεύς. 22 τῶν Mon. om., recepi ex Ven. 2.

Σχῆμα τὸ κατ' ὀρθότητα· „Θουκυδίδης Ἀθηναῖος ξυνέγραψε τὸν πόλεμον τῶν Ἀθηναίων καὶ Λακεδαιμονίων.“

Κατ' ἄθροισιν εἰς μερισμόν· τῶν μὲν ἱερῶν χρημάτων τοὺς θεοὺς, τῶν ὁσίων δὲ τοὺς οἰχομένους⁵ ἀποστερεῖ.

Ἀπαρίθμησις,

ἦτοι ἐμοὶ τρεῖς μὲν πολὺ φίλταται εἰσι πόλεις,²³

Ἄργος τε Σπάρτη τε καὶ εὐρυάγυια Μυκῆνη.

Σχῆμα ὅταν τις ἑαυτὸν ἐρωτᾷ· „τίνος οὖν¹⁰ „ἔνεκα ταῦτα λέγω· ἑνὸς μὲν, ὃ Ἀθηναῖοι, μάλιστα καὶ „πρώτου, ἵνα μηδεὶς ὑμῶν, ἡπειδάν τι λέγοντος ἀκούῃ „μου, θαναμάξῃ.“²⁴

Ἐπανάληψις· „πρώτου²⁵ μὲν οὖν καὶ μάλιστα, „οὐπερ ἔνεκα ταῦτα διεξῆλθον· δευτέρου δὲ τίνος; καὶ¹⁵ „οὐδὲν ἐλάττονος ἢ τούτου.“

Ἐπικρίσις· καὶ οὐδεὶς πώποτε ἀντεῖπε, μὴ οὐ καλῶς ἔχειν αὐτούς· εἰκότως.

Σχῆμα τὸ εἰς τὴν ἑαυτοῦ γνώμην ἀναφέρειν τι τῶν ῥηθησομένων, οἶμαι γὰρ οὐδὲν οὕτω²⁰ τοῖς δημοκρατούμενοις πρέπειν, ὥς περὶ τὸ δίκαιον σπουδάζειν.

Προστακτικόν· „τῆς Ἀριστογείτονος²⁶ κρίσεως „ἀναμνησθέντες ἐγκαλύψασθε.“ καὶ, „ἀλλ' ἴθι νῦν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν.“²⁷

²⁵

Τὸ κατ' ἐρώτησιν ἐλεγκτικόν· „εἴτα Ὀλύνθιοι μὲν ἴσασι τὸ μέλλον προορᾶν· ὑμεῖς δὲ ὄντες Ἀθηναῖοι ταῦτο τοῦτο οὐχὶ φυλάξεσθε.“²⁸

Τὸ κατὰ ἀποστροφὴν· „ἀλλὰ τί ἐχρῆν, Αἰ-

Tum Mon. Ven. 1. 2. περὶ Ἑρμογένους. scr. παρὰ Ἑρμογένει.

²³ Ven. 1. πόλεις. — II. δ. 52. ²⁴ Mon. θαναμάξει. Ven. 1. 2.

θαναμάξῃ. — de fals. leg. p. 348. ²⁵ de fals. p. 349. ²⁶

Dem. Epist. III. p. 1485. ²⁷ II. β. 163. ²⁸ c. Aristocr. p. 656.

„σχίνῃ, τὴν πόλιν ποιεῖν, ²⁹ ἀρχὴν καὶ τυραννίδα τῶν
„Ἑλλήνων ὁρῶσαν ἑαυτῇ κατασκευαζόμενον Φίλιππον.“

Τὸ κατ' ἐρώτησιν·

πῶς τίς τοι πρόφρων ἔπεισι πείθεται Ἀχαιῶν; ³⁰

5 καὶ ³¹

τί δὲ λαὸν ἀνήγαγε ἐνθάδ' ἀγείρας;

Δεικτικόν· οὐ λέγω, ἀλλ' ἐγώ γε οἶμαί μοι προσ-
ήκειν ἀμφοτέροις ὑμῖν ἐπιδειξάι· ἄλλως·

ἀλλ' ὅδ' ἀνὴρ ἐθέλει περὶ πάντων ἔμμεναι ἄλλων. ³²

10 Ἀναίρεσις· „οὐ λίθοις ἐτείχισα τὴν πόλιν, οὐδὲ
„πλίνθοις ἐγὼ· ἀλλὰ τὸν ἐμὸν τειχισμόν ἐὰν βούλῃ ³³
„σκοπεῖν, εὐρήσεις ὅπλα καὶ πόλεις καὶ συμμαχούς.“

Ἀπόστασις· „αὕτη τῶν περὶ Θήβας ³⁴ ἐγένετο
„πραγμάτων ἀρχὴ καὶ κατάστασις πρώτη. Τοῦτο τὸ
15 ψήφισμα,“ καὶ τὰ ἐξῆς.

Τὸ κατὰ προτίμησιν, ὃ καὶ κατὰ ἀπαρί-
θμησιν λέγεται· „οἶον ἐγὼ δὲ ὑμῖν, ὦ Ἀθηναῖοι,
„βούλομαι πρῶτον μὲν περὶ ὧν Φίλιππος ἐπέσταλκε, περὶ
„τούτων διεξιελθεῖν· ὕστερον δὲ, περὶ ὧν οἱ πρέσβεις λέ-
20 γουσι, καὶ ἡμεῖς λέξομεν.“

Τὸ κατ' ὑπόθεσιν· „εἰ μὲν τοίνυν πᾶσι ψηφι-
„οῦμεθα ταῦτα, λήσομεν ³⁵ ὥς ἔοικε μισθοφόρων ἔργον
„ἀνθρώπων ποιῶντες, τὴν ἐκάστου σωτηρίαν τούτων
„δορυφοροῦντες.“ καὶ παρ' Ὀμήρῳ· ³⁶

25 εἴπερ γάρ κ' ἐθέλοιμεν Ἀχαιοὶ τε Τρῳεῖς τε.

Πλαγιασμός· „πολλῶν ὄντων καὶ μεγάλων, ἃ
τὴν ῥητορικὴν ποιεῖ. ³⁷

29 Ven. 1. 2. ποιεῖν τὴν πόλιν. μοι Ven. 1. ἑαυτῇ ὁρᾶσαν.
— pro cor. p. 246. 30 Ven. 1. ἔπεισι ἀφήγοιτο Ἀχ. — Il.
α. 150. 31 Il. ι. 338. 32 Il. α. 287. 33 Mon. βούλει.
Ven. 1. 2. βούλῃ. — pro cor. p. 325. 34 Codd. Θηβῶν. —
— pro cor. p. 291. 35 Ven. 1. 2. λύσομεν. in Ven. 2. super
u scriptum est ἦ. — c. Aristocr. p. 661. 36 Il. β. 123. 37
Ven. 1. συνίστησι. — Hermog. rhet. init.

Ἐπιτρέχον· „ἐπειδὴ γὰρ δωροδοκεῖν ἤρξαντό τι-
νες, καὶ δι' ἀβελτερίαν οἱ πολλοὶ, μᾶλλον δὲ διὰ δυσ-
τυχίαν τούτους πιστοτέρους ἡγήσαντο ³⁸ τῶν ὑπὲρ αὐ-
τῶν λεγόντων.“

Ἀπόστασις· ³⁹ „οὕτως ἀθλίως διέκειντο, ⁴⁰ ὥστε 5
οὐ πρότερον ἐτόλμησεν οὐδεὶς τοιούτου κακοῦ προσιόν-
τος ῥῆξαι φωνήν“.

Τὸ κατ' ⁴¹ ἄρσιν καὶ θέσιν· „οὐχ ὡς τῶν ἀπο-
δωσομένων τὰ ὑμέτερα, ⁴² ἀλλ' ὡς τῶν φυλαξόντων“.

Ἐξ ἀναιρέσεως ⁴³ συμπλεκτικόν· „οὐ γὰρ μό- 10
νον εἴ τι χρησίμον ἐσκεμμένος ἦκει τις, τοῦτ' ἂν ἀκού-
σαντες λάβοιτε, ἀλλὰ καὶ τῆς ὑμετέρας τύχης ὑπολαμ-
βάνω“.

Τὸ κατὰ συστροφήν· „ὁ γὰρ οἷς ἂν ἐγὼ λη-
φθείην, ⁴⁴ καὶ τὰ ἐξῆς· καὶ πάλιν· „τοῦ τ' ἐκεῖνον, 15
ὅπερ καὶ ἀληθὲς ὑπάρχει, φαῦλον φαίνεσθαι“ ⁴⁵

Παρίσωσις κατὰ συλλαβήν· „προσῆκει προ-
θύμως“ ⁴⁶ κατὰ δὲ τέλειον ⁴⁷ μέρος λόγου· „προ-
σιῶν μὲν τῇ βουλῇ, προσιῶν δὲ τῷ δήμῳ.“ Τοῦτο δὲ
ὀνομάζεται κατὰ κῶλον ἐπαναφορά· κατὰ δὲ τὸ τέλος 20
παρίσωσις. Κατὰ μὲν συλλαβήν, ὃ καὶ ὁμοιοτέλευτον
λέγεται,

εὖ μὲν τις δόρυ θηξάσθω· εὖ δ' ἀσπίδα θείσθω. ⁴⁸

κατὰ δὲ τέλειον μέρος λόγου, ὅπερ καὶ ἀντιστροφὴ λέ-

38 Ven. 1. ἡγήσαντο ad finem ponit. — de fals. leg. p. 425. 39 Ven. 1. 2. ἐπόστασις. tum Ven. 2. οὕτως δὲ ᾤ.

40 Ven. 1. 2. διέκειτο. — Phil. III. p. 126. 41 Ven. 1. 2. κατὰ ἄρσιν. 42 Ven. 1. ὑμέτερα. Ven. 2. Mon. ἡμέτερα. —

de fals. leg. p. 344. 43 Ven. 2. omissa littera initiali ναί-
ρισις Ven. 1. ἀναιρέσις. Uterque ἀνμπλεκτικόν om. — Olynth.

I. init. 44 Phil. III. p. 115. 45 Ol. II. p. 19. 46 Ol.

I. init. 47 Mon. τελείου. Ven. 1. 2. τέλειον. 48 Il.

β. 382.

γεται· „πράττεται τι τῶν ὑμῖν δοκούντων συμφέρει,
 „ἄφρωνος Λισχίνης· ἀντίκρουσέ τι καὶ γέγονεν, οἷον οὔτ
 „ἔδει· πάρεστιν Λισχίνης.“ ⁴⁹

Παρίσωσις καθ' ὅλον κῶλον· „τὸ λαβεῖν
 5 „οὖν ⁵⁰ τὰ διδόμενα ὁμολογῶν ἔννομον εἶναι, τὸ χάριν
 „τούτων ἀποδοῦναι παρὰ νόμων γράφη.“

Παρίσωσις ἐξ ἐπεμβολῆς· „τὸ μὲν γὰρ πολλὰ
 „ἀπολωλεκέναι κατὰ τὸν πόλεμον, τῆς ἡμετέρας ἀμελείας;
 „ἂν τις θείη ⁵¹ δικαίως· τὸ δὲ μήτε πάλαι τοῦτο πεπορ-
 10 „θέναι, πεφηνέναι τέ τινα ἡμῖν συμμαχίαν τούτων ἀν-
 „τίρροπον, ἂν βουλώμεθα χρῆσθαι, τῆς παρ' ἐκείνων
 „εὐνοίας εὐεργέτημ' ἂν ἔγωγε θείην.“ ⁵²

Παρίσωσις κατ' ἐναλλαγὴν· „Τὸ μὲν τοίνυν
 „ἐν τῇ πρεσβείᾳ πρῶτον Φιλίππου μὲν κλέμμα, ⁵³ δω-
 15 „ροδόκημα δὲ τῶν ἀδικούντων ⁵⁴ τούτων τοιοῦτον ἐγέ-
 „νετο.“

Ἐπαναστροφή· „οὐ γὰρ δήπου Κτησιφῶντα μὲν
 „δύναιτ' ἂν διώκειν δι' ἐμέ, ἐμέ δὲ, εἴπερ ἐνόμιζεν ⁵⁵
 „αὐτὸν ἐξελέγξειν, ⁵⁶ οὐκ ἂν ἐγράψατο“.

20 Κλιμακωτόν· „οὐκ εἶπον μὲν ταῦτα, ⁵⁷ οὐκ ἔγρα-
 „ψα δὲ, οὐδὲ ἔγραψα μὲν, οὐκ ἐπρέσβευσα δὲ, οὐδὲ
 „ἐπρέσβευσα μὲν, οὐκ ἔπεισα δὲ“.

Ἐπερβατόν κατ' ὑπέρθεσιν· „τὴν τοῦ διαπρά-
 „ξασθαι ταῦτα, ἃ μηδεὶς πώποτε ἄλλος βασιλεὺς Μα-
 25 „κεδόνων, δόξαν ἀντὶ τοῦ ζῆν ἀσφαλῶς ἡρημένος.“ ⁵⁸

49 pro cor. p. 294. 50 pro cor. p. 267. 51 Ven. 1.
 τοῦτο θείη. — Ol. I. p. 12. 52 Ven. 2. θείην ἔγωγε Ven. 1.
 εὐεργέτημα ἂν θείην ἔγωγε. 53 Ven. 1. κλέμμα μὲν Φιλίππου.
 54 Ven. 1. 2. ἀδικῶν. pro cor. p. 236. 55 Ven. 2. ἐνόμιζον.
 — pro cor. p. 229. 56 Ven. 1. ἐξελέγξειν, omisso αὐτόν.
 Mon. Ven. 2. ἐξελέγχειν. 57 pro cor. p. 288. 58 Ven. 1.
 εἰρημένος. Ol. II. p. 12.

Ἵπερβατὸν κατὰ παρένθειςιν· „τοῦ τ' ἐκεί-
νον, ὅπερ καὶ ἀληθὲς ὑπάρχει, φαῖλον φαίνεσθαι.“ 59

Καινοπρεπές. „Θετταλοὶ δὲ οὐδένα πώποτε ὄν
„τινα οὐ. 60 καὶ ὁ Θουκυδίδης, 61 „καὶ ὀλίγον ἔπρασσον
„οὐδέν.“ 5

Πολύπτωτον· „οὔτοι γὰρ ἡγοῦνται, τούτοις πεί-
„θεσθε, ὑπὸ τούτων δέος ἐστὶ μὴ παρακρουσθῆτε.“ 62

Τὸ καθ' ὑποστροφὴν· „ἔστι τοίνυν αὗτος ὁ πρῶ-
„τος Ἀθηναίων αἰσθόμενος, Φίλιππον, ὡς τότε δημηγο-
„ρῶν ἔφη, ἐπιβουλεύοντα τοῖς 63 Ἕλλησιν.“ 10

Εἰρωνεία· „σφόδρα γε βούλεται, τοὺς Ἕλληνας
„ἐλευθέρους 64 εἶναι καὶ αὐτονόμους, ὡς δηλοῖ τὰ ἔργα.“

Τὸ κατὰ ἀποσιώπησιν· „ὅσα μὲν οὖν τοὺς χο-
„ρευτὰς ἐναντιούμενος ἡμῖν ἀφεσθῆναι τῆς στρατείας 65
„ἠνώχλησεν, ἢ προσβαλλόμενος, 66 καὶ κελεύων ἑαυτὸν εἰς 15
„Διονύσια χειροτονεῖν ἐπιμελητὴν, ἢ τᾶλλα πάντα, ὅσα
„τοιαῦτα, ἔασω.“

Ἐπιδιόρθωσις· „ὡς ἔστι τῶν αἰσχυρῶν, μᾶλλον
„δὲ τῶν αἰσχίστων.“ 67

59 Ven. 2. γενέσθαι. Ol. II. p. 19.

60 C. Aristocr. p.

657.

61 Thuc. VIII. 15. καὶ ὀλίγον ἐπράσσετο οὐδέν.

62

Mon. παρακρουσθέντας. Ven. 1. 2. παρακρουσθῆτε. — de fals. leg. p. 436.

63 τοῖς ex Ven. 1. 2. recepi, Mon. om. — de

fals. leg. p. 344.

64 ἐλευθέρους Ven. 1. om.

65 Ven. 1. 2.

στρατιᾶς.

66 Ven. 1. προσβαλλόμενος.

— In Mid. p. 519.

67 Ol. II. init.

ΚΑΣΤΟΡΟΣ
ΡΟΔΙΟΥ ΡΗΤΟΡΟΣ ΤΟΥ ΚΑΙ ΦΛΑΩΡΩΜΑΙΟΥ
ΠΕΡΙ ΜΕΤΡΩΝ ΡΗΤΟΡΙΚΩΝ.¹

Ὅτι τὰ φυσικὰ μέτρα ἦτοι πόδες τὸν ἀριθμὸν εἰσιν
 5 ἑννία· δάκτυλος - - - . σπονδαῖος - - . ἀνάπαιστος - - -
 ἱάμβος - - τροχαῖος - - . ἀντίσπαστος² - - - . ἰωνι-
 κὸς ἀπὸ μεζονος, - - - . ἰωνικὸς ἀπ' ἐλάσσονος - - -
 κρητικὸς - - . χορίαμβος, - - - . Τὰ δὲ περὶ ταῦτα
 καλοῦνται ἀσυνάρτητα καὶ συγκεχυμένα.

10 Περὶ ποδῶν καθαρότητος, ἣ ὑποβέβηκε τῇ
 σαφηνείᾳ.

Ὁ καθαρὸς λόγος ἔχειν μὲν κῶλα ἐθέλει μακρὰ συν-
 τεθειμένα ἐν τῇ ἀρχῇ καὶ ἐν τῷ τέλει, ὥς ἐπὶ τὸ πλεί-
 στον ἐξ ἱάμβων καὶ τροχαίων, ἐν δὲ τῷ μέσῳ ὀλίγοις
 15 κεκρησθαι τούτοις, συμπλέκεσθαι δὲ καὶ τοῖς δακτύλοις
 καὶ τοῖς λοιποῖς φυσικοῖς· οἱ δὲ ἰδικώτατοι πόδες τοῦ
 πεζοῦ λόγου εἰσὶν, ὥς εἴρηται, ὅ τε ἱάμβος καὶ ὁ τρο-
 χαῖος· ὅθεν καὶ τὰ κωμικὰ ἐκ τούτων συνιστάμενα λέ-
 γονται ἑμιμετρος ῥητορικῇ, ὅτι ὥσπερ ἐν τῇ τῆς καθα-
 20 ρότητος ιδέᾳ οἱ πλείονες πόδες τροχαῖοί εἰσι καὶ ἱαμ-

1 De Castore aliunde nihil constat. Descripsi hunc libel-
 lum e cod. Par. 2929. 2 Cod. ἀντίπαιστος.

βικοὶ, οὕτως ἐν τῇ τῆς γλυκύτητος συνθήκῃ δάκτυλοι καὶ ἀνάπαιστοι· ἐπειδὴ ἐξ ἐναντίων ποδῶν γινομένη ἡ συν-
 θήκη κατάλληλον ποιεῖ τὸν λόγον· τὰ γὰρ ἐξ ὁμοίων
 ἀηδῇ πέφυκε· διὰ τοῦτο μήτε ἐπ' ἀλλήλους δισύλλαβα
 ἢ τρισύλλαβα ἢ τετρασύλλαβα, ἢ ἐπ' ἀλλήλους τοῦ αὐ-
 τοῦ τόνου ὀξύτονους ἢ παροξύτονους ἢ προπαροξύτονους
 δεῖ συντιθέναι. ὅθεν καὶ τὸν πεζὸν λόγον κατὰ διπο-
 δίαν μετροῦμεν, δακτύλοις ἐκ μακρᾶς ὄντα καὶ δύο βρα-
 χειῶν, μετὰ ἀναπαιστού τοῦ μετὰ δύο βραχειῶν καὶ
 μακρᾶς. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐὰν ἀναπαύηται τὸ κῶλον εἰς τέ-
 λειον πόδα, λέγεται ἀκατάληκτον, εἰ δὲ λείπει, κατα-
 ληκτικὸν ὀνομάζεται· οὗτος ἀστρατείας ἐάλω, καὶ κίχρη-
 ται συμφορᾷ·³ ἔστι γὰρ τετράμετρον δις τέσσαρες ὀκτῶ,
 καὶ λείπον συλλαβὴν γέγονε καταληκτικόν· οὐκ ἀκριβῶς
 δὲ τὰ μέτρα φυλάττονται ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ, ἵνα μὴ λο-
 γισθῇ ἔμμετρος ἡ συνθήκη, ὥς τὰ ἔπη καὶ τὰ ἔμμετρα,
 ἀλλὰ θέλει ἔχειν καὶ μέτρον καὶ οὐ μέτρον, ἀλλὰ τοιόν-
 δε μέτρον κατὰ τὴν ἰδέαν τοῦ λόγου· λανθάνει δὲ πως
 τὴν ἀκοὴν ἐμπίπτων μέσον τοῦ πεζοῦ στίχος, ὥς καὶ
 παρὰ Δημοσθένει εὐρίσκεται, ὥς ἐν τῷ·

20

Καὶ μή με Καλλισθένης⁴ ἐν κenoῖς πλανᾷ·
 καὶ αὐθις·

Ἦνεγκεν ὦδῃν Ἀφαρεὺς ἐνόπλιον·
 καὶ ἀλλαχοῦ·

Τίς οὗτος ὅς κυκᾷ πᾶν λοιδορίαις.
 Οὐ μὴν⁵ ἀλλὰ καὶ παρὰ τῇ θείᾳ γραφῇ εὐρήσεις οὕτως
 ἐμμέτρως, ὥς ἐν τῇ Ἐξόδῳ·⁶

25

3 Dem. in Mid. p. 533. 4 Cod. καλλισθένης. 5 Οὐ
 μὴν ἀλλὰ καὶ παρὰ τῇ θείᾳ γραφῇ — — λαλεῖ βλασφημίας
 ad marginem scripta sunt liquore rubro, manu eadem. Fuere
 primum in contextu, sed crasa sunt, et vv. εὐρίσκονται, ὥς
 ἐν τῷ καὶ μή με Καλλ. — — κυκᾷ πᾶν λοιδορίαις substituta.
 6 Ex. V. 9.

᾽Ως ὁ πρόσθ' ἔππων καὶ δίφρου κῆτο τανυσθεῖς·

Βεβρυχῶς κύνιος δεδραγμένος αἱματοΐσεως,

Ταῦτα λέγει Ἑρμογένης μετατιθέμενα γίνεσθαι μέτρον τροχαίοις ἐπίμικτον· συνίσταται γὰρ ἀπὸ χορείας καὶ ἰάμβου· ὁ δὲ χορεῖος, ὡς ἔφαμεν δυνάμει τροχαῖός ἐστιν, 5 ἐπεὶ ὁ πρῶτος στίχος ἐκ μόνων τροχαίων συνίσταται οὕτως·

ὡς ἂ πρόσθ' ἔππων ἔκειτο καὶ δίφρου τανυσθεῖς,
καὶ ἔστι τετράμετρον· ὁκτὼ πόδας ὀφείλει ἔχειν· τοῦτο δὲ πόδας ἔχει ἐπτά· ὁ δὲ δεῦτερος στίχος ἐστὶν ἐπίμικτος 10 ἐκ χοριάμβου συνιστάμενος·

Αἱματοΐσεως κύνιος δεδραγμένος βεβρυχῶς·

συνέστηκε δὲ ὁ χοριάμβος ἐκ τροχαίου καὶ ἰάμβου, καὶ ἔστι τετράμετρον καταληκτικόν· λείπει γὰρ μιᾷ συλλαβῇ πρὸς ὁκτὼ συλλαβαῖς· ἄλλο· 15

Οἱ μὲν ἐπ' ἄκραισι περὶ αἷς ἔκειντο γῆς ἐπὶ ξίτης·

τετράμετρον ὑπερκατάληκτον, διὰ τὸ ἔχειν ἑννέα πόδας·

βραχυκατάληκτον τοῦτο· ὀρθανήν² αἶαν ^{υ υ υ - -}προλιπόντες καὶ ἑρατεινήν ἂν ἦβην· ἐγὼ δὲ αὐτὸ λέγω³ καταληκτικόν· οὐ γὰρ λείπει⁴ πόδα, ἀλλὰ συλλαβήν· ὁ δὲ τρίτος στίχος 20 δίμετρον ἀκατάληκτον οὕτως·

Καὶ καλὸν ἥλιου πρόσωπον,

μὴ θαυμάσης τροχαῖκὸν μέτρον, εἰ εἰς τὰς περιττὰς χώρας δέχεται τροχαῖον, τρίβραχυν, δάκτυλον, καὶ τοὺς ἐναντίους τούτοις, τὸν τε σπονδεῖον καὶ ἀνάπαιστον, ὅτι 25 ἡ ἀνάπαιστις τῆς σεμνότητος ἴστασθαι θέλει εἰς δάκτυλον ἢ ἀνάπαιστον ἢ παῖωνα ἢ σπονδεῖον· ἔστι δ' ὅτε καὶ εἰς ἰάμβον· χωρὶς μέντοι καταλήξεως, ἵνα τέλειος ἦ ὁ ποῦς, καὶ μὴ ἐμπέσῃ εἰς τροχαῖον ἢ βάσις, μηδὲ ἀρ- πασθῇ ὁ ῥυθμὸς, ἀλλὰ βεβηκῶς ἦ, ὡς εἶναι μὴ ἐλάτ- 30 των τριῶν συλλαβῶν, καὶ ἵνα ὥσιν αἱ πλείονες τῶν συλ-

2 Cod. ὄφραν.

3 Ald. λέγων.

4 Cod. ἴ.

λαβῶν μακράι, ὡς τό· ἅπας ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος φ
 σει καὶ νόμοις διοικεῖται· ἐπίτριτος γὰρ ἃ ἐστίν. Ἰστέ
 ὅτι εἰ ἐξ ὅλων ἐπιτρίτων ἢ δακτυλικῶν λόγος συνεθε
 ἦ δὲ ἀνάπαισις μὴ καταλήγοι εἰς σεμνότητος πόδα, ο
 γίνεται σεμνὸς ὁ ῥυθμὸς, ἀλλὰ μᾶλλον ἐτέρας ιδέας
 δι' ὧν ὁ λόγος συνίσταται.

Περὶ ποδῶν τραχύτητος.

Ἵνα εἰσὶν οἱ πόδες ἀκόλουθοι, καὶ ἡ συνθήκη μ
 ἔχοι ἡδονήν, τοῦτο δὲ ἐκ τῆς ἀναπαύσεως, ἵνα νῦν με
 10 ἐπὶ τοῦδε τοῦ ποδὸς ἀναπαύσῃται τὸ κῶλον, νῦν δὲ ἐπ
 τοῦδε· κῶλα δὲ βραχία, μᾶλλον δὲ κόμματα ὀφείλε
 ἔχειν ὡς τὸ οὐκ ἐκβησόμεθα, οὐκ ἔξιμεν, ὅτι οἱ πόδες
 τῆς σφοδρότητος οἱ αὐτοὶ εἰσι τῆς βραχύτητος, ὥστε
 καὶ τὰ λοιπὰ, πλὴν ἡ συνθήκη καὶ δι' ὀνομάτων γίνε
 15 ται, οἷον περίτριμμα ἀγορᾶς, ὀλεθρος γραμματεῦς.

Περὶ ποδῶν λαμπρότητος.

Δάκτυλος, ἀνάπαιστος, σπονδεῖος, παίωνες, ἱαμβος
 καὶ ἐπίτριτοι· αἱ δὲ τροχαῖκαὶ ἀναπαύσεις, αἱ μερικαὶ
 καὶ αἱ κατὰ μέσας τὰς περιόδους εὐρίσκονται· κῶλα δὲ
 20 μακρὰ τῆς λαμπρὸν ποιούσης τὸν λόγον ιδέας.

Περὶ ποδῶν ἀκμῆς.

Δάκτυλος, ἀνάπαιστος, σπονδεῖος, παίωνες, ἱαμβος
 καὶ ἐπίτριτοι· αἱ δὲ ἀναπαύσεις αἱ τῆς καθαρότητος αἱ
 ἰστᾶσαι τὸν λόγον ἐν ἱαμβικῷ ἢ τροχαϊκῷ μέρει λόγον
 25 καὶ καταλήξει τροχαϊκῇ ἢ ἱαμβικῇ.

Περὶ ποδῶν περιβολῆς.

Ὅτι τοὺς τῆς ἀκμῆς δέχεται· ὁμοίως γὰρ καὶ κῶλα,
 συνθήκας τε καὶ ἀναπαύσεις καὶ ῥυθμούς.

Περὶ ποδῶν κεκαλλωπισμένης ληγούσης.

Οἱ πόδες τῆς κεκαλλωπισμένης ληγούσης ἡρμοσμένοι
ὀφείλουσιν εἶναι, ὡς ὁ χορίαμβος - υ υ - καὶ ἱαμβος καὶ
τροχαῖος· ἀνάρμοστοι γὰρ οἱ ἐκ δύο βραχειῶν καὶ μακρᾶς
ἢ δύο - - ἢ τριῶν υ^υ καὶ ἵνα μὴ ὡς τὰ μέρη τοῦ λόγου⁵
ἰσοσύλλαβα μηδὲ ἰσόχρονα, μηδὲ ἰσότονα, ἀλλὰ τὰ μὲν
ἐλαττόνων συλλαβῶν, τὰ δὲ πλειόνων καὶ χρόνων· ἡ δὲ
πλειόνων καὶ χρόνων· ἡ δὲ ἀνάπανσις οὐ βεβηκυῖα· καὶ
τούτῳ πλείστῳ χρήσεται τῷ λόγῳ· βεβηκυῖα δὲ λέγεται
εἰ ἅμα τῇ ἐννοίᾳ καὶ μέρος λόγου τι μακρὸν καὶ εἰς μα- 10
κρὰν τὴν τελευταίαν καταλήγοι συλλαβὴν· δέχεται πόδας
ἐπίτριτον πρῶτον υ - - - καὶ παῖωνα δεύτερον - υ υ υ,
ὅτι ὁ ῥυθμὸς γίνεται,¹ ὅταν ἔχη ἐν τῷ τέλει δισσύλλα-
βον² ἢ μονοσύλλαβον λέξιν, ὡς τὸ περὶ³ τοῦ πῶς
ἀκούειν ἐμοῦ δεῖ, καὶ ὄντιν' ἄν, καὶ ἔτι, δ' ἀμβρο- 15
σίη⁴ νύξ, καὶ, κάρη τάμοι ἀλλότριος φῶς,⁵ καὶ, Ἀρτέ-
μιδι νύξ.⁶

Περὶ ποδῶν γοργότητος.

Ἵνα πλεονάζωσιν οἱ τροχαῖοι καὶ αἱ τροχαῖκαι συ-
ζυγίαι. οἷον·

20

Θᾶσσον ἢ μ' ἐχρῆν προβαίνων ἰκόμην δι' ἄσπετος·⁷
καὶ ἔστι τροχαῖκόν τετράμετρον καταληκτικόν· λείπει γὰρ
συλλαβή· αἱ δὲ λέξεις βραχεῖαι· θέλουσιν εἶναι· ἡ δὲ
ἀνάπανσις εἰς τροχαῖον λήγοι καὶ μὴ βεβηκυῖα, οἷον·
ἐσπέρα μὲν γὰρ ἦν· ἦκε δ' ἀγγέλλων⁸ τις ὡς τοὺς περ- 25
τάνεις, ὡς Ἐλάτεια κατεῖληπται, καὶ ἀπὸ τροχαίου ἄρ-
χεται καὶ εἰς τροχαῖον λήγει.

1 Cod. γράφεται, scripsi γίνεται. vide Epist. crit. p. 11.

2 Cod. δισσύλλαβα ἢ μονοσύλλαβα. 3 Dem. pro cor. init.

4 Cod. ἀβροσίη. Od. δ, 249. 5 Il. ε, 214. 6 Od. ο, 410.

7 Eur. Orest. 719. 8 Cod. ἀγγέλων. — Dem. pro cor. p. 284.

Περὶ ποδῶν ἀφελείας.

Ὅλα καὶ τῆς καθαρότητος, ῥυθμὸς καὶ ἀνάγκη·
ἡ βεβηκία καὶ εἰς τέλειον πόδα λήγουσα.

Περὶ ποδῶν γλυκύτητος.

8 Δάκτυλος, ἀνάπαιστος, παῖωνες· οὐκ - πρῶτος. οὐκ -
δεύτερος. οὐκ - οὐκ τρίτος. - οὐκ τέταρτος. Ἐπίκειται οὐκ
οὐκ - - - πρῶτος. - οὐκ - - - δεύτερος. - - οὐκ - τρίτος. - - -
οὐκ τέταρτος· ἀνάπαισις ἡ βεβηκία· δεῖ δὲ τὴν γλυκύτη-
τα ἐγγίξαι τῷ μέτρῳ καὶ τοὺς πόδας τῆς σεμνότητος.

10 Περὶ ποδῶν δριμύτητος.

Πάντα τὰ τῆς γλυκύτητος.

Περὶ ποδῶν ἐπιεικείας.

Ἐπεὶ γὰρ καὶ λέξις καὶ σχήματα, κῶλᾶ τε καὶ συν-
θήκη καὶ ἀνάπαισις καὶ ῥυθμὸν τῆς ἀφελείας ἔχει καὶ
15 καθαρότητος, καὶ οἱ πόδες ὀφείλουσιν εἶναι τῆς ἀφε-
λείας.

Περὶ ποδῶν τοῦ ἐμψύχου καὶ ἀληθινοῦ λόγου
καὶ τῶν λοιπῶν σχημάτων, κώλων, συνθή-
κης, ἀναπαύσεως, ῥυθμοῦ.

20 Ὅλα καὶ ἐν τῇ σφοδρότητι.

Περὶ ποδῶν βαρύτητος.

Ὅλα καὶ τοῦ ἡθικοῦ λόγου, ὁμοίως γὰρ λέξεις καὶ
σχήματα, κῶλα, συνθήκη, ἀνάπαισις καὶ ῥυθμὸς.

25 Περὶ ποδῶν δεινότητος.

Σχῆμα, συνθήκη, ἀνάπαισις, ῥυθμὸς, ὅσα ἀκμαία,
λαμπρὰ, σεμνὰ, περιβλητικὰ, ὁμοίως καὶ πόδες.

ΠΕΡΙ ΠΟΛΩΝ.

Περὶ ¹ τοίνυν πάσης ιδέας ἐκθέμενοι ² καθ' Ἑρμο-
γένην δεῖν ῥήθημεν καὶ περὶ τῆς παρὰ ³ τῷ Λαχάρῳ ⁴
ἐκθέσθαι, ὡς ἂν δι' αὐτῶν παράδειγμα λαβόντες τὰ
μετρηθέντα ὑπ' αὐτοῦ κῶλα Πλάτωνος καὶ Θουκυδίδου ⁵
τὰ ἐν τῷ ἐπιταφίῳ, καὶ Δημοσθένει τὰ ἐν τῇ περὶ τοῦ
στεφάνου ⁵ τούτων ἀκριβῶς νοηθέντων καὶ τῆς ιδέας
γνωσθείσης ὅποια ἐστίν, ὅτι ἀξιωματικὴ καὶ λαμπρὰ,
καὶ τῶν λοιπῶν ιδεῶν τῆς καθαρᾶς καὶ τῆς σεμνῆς·
ἔστι δὲ τῆς ιδέας καὶ τοῦ ὡραίου καὶ κεκαλλωπισμένου λό- ¹⁰
γου καὶ τῶν λοιπῶν· ῥαδίαν εὖρωμεν ἐκάστῳ ῥήτορος
λόγῳ τὴν ἀναμέτρησιν, καὶ μάλιστα τοῦ κατηγεμόνος·
ἔστω δὲ πρῶτον παράδειγμα τὰ Θουκυδίδεια κῶλα· εἰ
γὰρ μὴ εἴη ὑπὲρ μέτρον τὰ τῶν ῥητόρων σκέμματα,
κινδυνεύει τῆς τέχνης τὸ χρήσιμον, συμπνίγον τὸν λέ- ¹⁵
γοντα μὴ πέρα τοῦ γνωριζομένου, ἀλλ' ἀγχοῦ νίσσης
τρέχοντος τοῦ δρομέως, μέχρις ἂν εἰς κρημνὸν ὡς οἶα
καταντήσαντος ἢ ἄλλου τινὸς τοῦ ἐπιπροσθούντος κατὰ
πρόσωπον συναπαντήσῃ, οὐκ ἀκριβολογήσεται τὸ μέ-
τρον, ἐν παντὶ μέρει τοῦ κώλου, ἀλλὰ γνωσθείσης ²⁰
τῆς τελευτῆς αἱ μὲν ἀρχαὶ καὶ τὰ τέλη ὀφείλουσι τῆς
ιδέας αὐτῆς, οὐ τὸ κῶλον ἀκριβῶς εὐρίσκεισθαι, καὶ
λίαν τῇ αἰσθήσει γνωρίζοντα· τὰ δὲ μέσα οὐκ ἀκριβο-
λογηθήσονται, ὡς ὑπὸ τῶν ἐκατέρων μερῶν συγκαλυ-
πτομένης τῆς μεσότητος καὶ λανθανούσης τῆς παραλ- ²⁵
λαγῆς, διὰ τοῦτο εἰ τύχοι ἐτέρας ιδέας εὐρίσκεισθαι

¹ περὶ abest a Cod. h. l. et v. sq.² Cod. ἐκθέμενος.³ Cod. παρὰ. primum scriptum fuisse videtur περὶ. tum
mutatum in α, relicto ε.⁴ ad marg. οὗτος ὁ Λαχάρης [in-
fra scribitur Λάχαρος.] Ἀθηναῖος ἦν σοφιστής· ἔγραψε δὲ κάλλι-
στα περὶ κώλου καὶ κόμματος καὶ περιόδου.⁵ Cod. στήνους.

πόδας ἐν αὐτῇ· δύο ἢ τρεῖς, οἷον τῇ σεμνότητι τῆς καθαρύτητος ἢ ἐν τῷ κεκαλλωπισμένῳ τῆς περιβολῆς, οὐδὲν λυμανεῖται τῷ λόγῳ· τοῦτο γὰρ εὐροις καὶ παρ' αὐτῷ τῷ ῥήτορι· μὴ τι γὰρ παρ' ἄλλῳ τῶν οὐχ οὕτως ἀκριβοσολογησαμένων περὶ τὴν τοῦ λόγου εὐρυθμίαν καὶ θαυμαζομένην ἀρμονίαν· ἄρξομαι δὲ οὕτω περιστίζας τοὺς πόδας, οὐ κατὰ τὰ πέρα τῶν λέξεων, ἀλλὰ κατὰ τὰ τέλη τῶν ποδῶν, ὥς ἂν καὶ τοῖς εἰσαγομένοις εὐμαρῆς εἴη ἡ περὶ αὐτῶν γνῶσις.

- 10 Πρὸς μέντοι τοῖς φυσικοῖς ἐννέα ποσὶ προσθιῇν καὶ τοὺς λοιποὺς ὀκτῶ, ὧν ὁ Λάχαρος μέμνηται· ὅμως οὖν χρῆσσον ἅμα συνάψαντας πάντων νῦν μνησθῆναι, ἵνα μὴ κερματιζόμενοι ἐν διαφοροῖς τόποις ἀσάφειαν παρέχῃσι τοῖς ἀναγινώσκουσιν· εἰσὶ τοίνυν πόδες εὐρι-
- 15 σκόμενοι ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ ἄλλοι ἐν ἄλλαις ἰδέαις οἶδε· σπονδεῖος, ἱάμβος, τροχαῖος. Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὥς ἀντι τροχαίου ὑπείσρχεται χορεῖος, διαλυομένης τῆς ἐν τῷ τροχαίῳ μακρᾶς, ἢ καὶ μετὰ ἱάμβου κειμένη ποιεῖ χοριαμβικὸν μέτρον, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἱάμβου διαλύεται ἡ μα-
- 20 κρὰ, καὶ γίνεται χορεῖος, ὁ γὰρ τροχαῖος καὶ ὁ ἱάμβος δυνάμει χορεῖοι εἰσιν· εἴτα δάκτυλος, ὃς καὶ αὐτὸς διαλύων τὴν μακρὰν, ἥνικα χρεῖα εἴη, γίνεται προκελευσματικός· ἀνάπαιστος ν ν - βακχεῖος = ν . παλιμβάκχειος - - ν . ἀμφίμακρος ὁ καὶ κρητικός καλούμενος - ν - . μο-
- 25 λottός - - -. Τετρασύλλαβοι δὲ οἶδε· παίων πρῶτος ν ν ν ν, παίων δεύτερος ν ν ν -, ἰωνικός ἀπ' ἐλάττονος ν ν - -, ἐπίτριτος πρῶτος ν - - -, ἐπίτριτος δεύτερος - ν - -, ἐπίτριτος τρίτος - - ν -, διῖαμβος ν - ν -, δισπόδειος - - - -. Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι δύο βραχεῖαι συναιροῦνται εἰς
- 30 μίαν μακρὰν, καὶ ἡ μία μακρὰ εἰς δύο βραχεῖας διαλύεται, καὶ τοῦτό σοι ἔστω κανὼν, ἥνικα χρεῖα γένηται ἐκ περισσοτέρων συλλαβῶν ὀλιγωτέρας εὐρέσθαι, καὶ ἐξ ὀλίγων

γων πλείονας· ἀλλὰ καὶ τοῦτο μὴ διαλανθανέτω, ὥς αἱ
 θέσει μακραὶ ἀνεμποδίστως συστέλλονται, ἀλλὰ καὶ τὸ
 υ καὶ τὸ ι· τὸ μέντοι α ὥς φύσει διογκοῦν τὸ στόμα
 καὶ εὐφωνοτέραν ποιεῖ τὴν συλλαβὴν· ἔστι δὲ διαφορὰ
 ἐν τοῖς συμφώνοις, α μᾶλλον ἀξιωματικώτερον καὶ με-
 γαλοπρεπὴ τὸν λόγον ἀποτελοῦσι· πρῶτον μὲν τὰ διπλά.
 εἶτα δευτέρα τὰ δασέα, καὶ μετὰ ταῦτα τὰ μέσα, εἴθ'
 οὕτως τὰ ἀμετάβολα· εἶτα δὲ καὶ τὰ ψιλὰ· καὶ τούτων
 οὕτως ἐκδηλωθέντων δεῖ εἶδέναι, ὅτι ὥσπερ τὸ δακτυλι-
 κὸν μέτρον γνώριμον ἔχει τὸν στίχον, καὶ τὸ ἱαμβικὸν 10
 ὡσαύτως καὶ τὸ τροχαϊκόν· τὰ γὰρ ἕτερα πολὺμικτα ὄν-
 τα οὐκ ἔχει ἐν πέρας· ἀλλὰ τὰ μὲν δύο συλλαβῶν, τὰ
 δὲ τριῶν ἢ τεσσάρων, ἢ καὶ ἕως ὁκτώ καὶ περαιτέρω·
 τὸ μέντοι ἱαμβικὸν, ὥς εἴρηται, τὸ καθαρὸν, συλλα-
 βῶν ιβ'. ὁμοίως καὶ τὸ τροχαϊκόν· τὸ δὲ δακτυλικὸν 15
 συλλαβῶν ιζ'· καὶ οὐδεὶς ὑπερβαίνει οὔτε τὸ ιβ' ἐν τῷ
 ἱαμβικῷ ἢ τροχαϊκῷ, οὔτε συνάπτει τῷ τέλει τοῦ στίχου
 μέρος ἕτερον στίχου· ἀλλ' οὔτε ἐν τῷ δακτυλικῷ, ἀλλὰ
 καὶ ἐν τοῖς διμέτροις καὶ τριμέτροις τὸ αὐτὸ εὐρίσκεται,
 κἂν ἕτερος στίχος καὶ βραχύτερος εἴη· οὕτω καὶ ἐν τῷ 20
 πεζῷ λόγῳ, εἰ μετρεῖν βούλοιο τινα λόγον ῥητορικόν, μὴ
 ὑπερβαίνειν δεῖ τὸ κῶλον ἢ τὸ κόμμα, ἢ τὸν ἐπωδόν·
 οὐ μόνον γὰρ κατὰ περίοδον γίνεται ἡ μέτρησις, ἀλλὰ
 καὶ κατὰ πνεῦμα, ἀλλ' ὥς εἴρηται κατὰ κῶλον, ὥς δει-
 χθήσεται ἐκ τε τῶν τοῦ Λαχάρου παραδειγμάτων, καὶ 25
 ἐξ ὧν μετρικῶς σοι θήσομαι τὸν ὅλον Δημοσθενικὸν
 λόγον, τὸν ἐπιγράφοντα πρὸς τὴν ἐπιστολὴν Φιλίππου·
 τοῦτον γὰρ στίξομεν σὺν θεῷ φάναι κατὰ κῶλον καταν-
 τήσαντες εἰς τὴν ποσότητα τῶν κῶλων κατὰ τὸν ἀριθμὸν
 τὸν ἐγκείμενον ἐν τοῖς ἀρχαίοις βιβλίοις, ὥς ἐμέτρησεν 30
 αὐτὸς ὁ Δημοσθένης τὸν ἴδιον λόγον· εἰπώμεν οὖν πρῶ-
 τον τοῦ Λαχάρου τὴν τεχνολογίαν αὐτολεξεῖ ἔχουσαν οὐ-
 τως· οἱ μὲν πολλοὶ τῶν ἐνθάδε εἰρηκότων ἐπαινοῦσι τὸν

ΚΑΣΤΟΡΟΣ

ΡΟΔΙΟΥ ΡΗΤΟΡΟΣ ΤΟΥ ΚΑΙ ΦΙΛΟΡΩΜΑΙΟΥ

ΠΕΡΙ ΜΕΤΡΩΝ ΡΗΤΟΡΙΚΩΝ.¹

Ὅτι τὰ φυσικὰ μέτρα ἦτοι πόδες τὸν ἀριθμὸν εἰσιν
 5 ἑννέα· δάκτυλος - υν. σπονδαῖος - -. ἀνάπαιστος υν-
 ἱάμβος ν - τροχαῖος - ν. ἀντίσπαστος² ν - - ν. ἰωνι-
 κὸς ἀπὸ μείζονος, - - υν. ἰωνικὸς ἀπ' ἐλάσσονος υν - - -
 κρητικὸς ν - ν. χορίαμβος, - υν -. Τὰ δὲ περὶ ταῦτα
 καλοῦνται ἀσυνάρτητα καὶ συγκεχυμένα.

10 Περὶ ποδῶν καθαρότητος, ἣ ὑποβέβηκε τῇ
 σαφηνείᾳ.

Ὁ καθαρὸς λόγος ἔχειν μὲν κῶλα ἐθέλει μακρὰ συν-
 τεθειμένα ἐν τῇ ἀρχῇ καὶ ἐν τῷ τέλει, ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖ-
 στον ἐξ ἱάμβων καὶ τροχαίων, ἐν δὲ τῷ μέσῳ ὀλίγοις
 15 κεχρησθαι τούτοις, συμπλέκεσθαι δὲ καὶ τοῖς δακτύλοις
 καὶ τοῖς λοιποῖς φυσικοῖς· οἱ δὲ ἰδικώτατοι πόδες τοῦ
 πεζοῦ λόγου εἰσιν, ὥς εἴρηται, ὅ τε ἱάμβος καὶ ὁ τρο-
 χαῖος· ὅθεν καὶ τὰ κωμικὰ ἐκ τούτων συνιστάμενα λέ-
 γονται ἑμμετρος ῥητορικῇ, ὅτι ὥσπερ ἐν τῇ τῆς καθα-
 20 ρότητος ιδέᾳ οἱ πλείονες πόδες τροχαϊκοὶ εἰσι καὶ ἱαμ-

1 De Castore aliunde nihil constat. Descripsi hunc libel-
 lum e cod. Par. 2929. 2 Cod. ἀντίπαιστος.

βικοὶ, οὕτως ἐν τῇ τῆς γλυκύτητος συνθήκῃ δάκτυλοι καὶ ἀναπαιστοί· ἐπειδὴ ἐξ ἐναντίων ποδῶν γινομένη ἡ συνθήκη κατάλληλον ποιεῖ τὸν λόγον· τὰ γὰρ ἐξ ὁμοίων ἀηδὴ πέφυκε· διὰ τοῦτο μήτε ἐπ' ἀλλήλους δισύλλαβα ἢ τρισύλλαβα ἢ τετρασύλλαβα, ἢ ἐπ' ἀλλήλους τοῦ αὐ-⁶ τοῦ τόνου ὀξυτόνους ἢ παροξυτόνους ἢ προπαροξυτόνους δεῖ συντιθέναι. ὕθιν καὶ τὸν πεζὸν λόγον κατὰ διποδίαν μετροῦμεν, δακτύλοις ἐκ μακρᾶς ὄντα καὶ δύο βραχειῶν, μετὰ ἀναπαίστου τοῦ μετὰ δύο βραχειῶν καὶ μακρᾶς. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐὰν ἀναπαύηται τὸ κῶλον εἰς τέ-¹⁰ λειον πόδα, λέγεται ἀκατάληκτον, εἰ δὲ λείπει, καταληκτικὸν ὀνομάζεται· οὗτος ἀστρατείας ἐάλω, καὶ κέχρηται συμφορᾷ·³ ἔστι γὰρ τετράμετρον δις τέσσαρες ὁκτώ, καὶ λείπον συλλαβὴν γέγονε καταληκτικόν· οὐκ ἀκριβῶς δὲ τὰ μέτρα φυλάττονται ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ, ἵνα μὴ λο-¹⁵ γισθῇ ἔμμετρος ἡ συνθήκη, ὥς τὰ ἔπη καὶ τὰ ἔμμετρα, ἀλλὰ θέλει ἔχειν καὶ μέτρον καὶ οὐ μέτρον, ἀλλὰ τοιόνδε μέτρον κατὰ τὴν ἰδέαν τοῦ λόγου· λανθάνει δὲ πως τὴν ἀκοὴν ἐμπίπτων μέσον τοῦ πεζοῦ στίχος, ὥς καὶ παρὰ Δημοσθένει εὐρίσκεται, ὥς ἐν τῷ·²⁰

Καὶ μή με Καλλισθένης⁴ ἐν κenoῖς πλανᾷ·
καὶ αὐθις·

Ἦνεγκεν ᾧδὴν Ἀφαρεὺς ἐνόπλιον·
καὶ ἀλλαχοῦ·

Τίς οὗτος ὅς κυκᾷ πᾶν λοιδορίαις.

Οὐ μὴν⁵ ἀλλὰ καὶ παρὰ τῇ θείᾳ γραφῇ εὐρήσεις οὕτως ἔμμετρος, ὥς ἐν τῇ Ἐξόδῳ·⁶

3 Dem. in Mid. p. 533. 4 Cod. καλλισθένης. 5 Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ παρὰ τῇ θείᾳ γραφῇ — — — λαλεῖ βλασφημίας ad marginem scripta sunt liquore rubro, manu eadem. Fuere primum in contextu, sed crasa sunt, et vv. εὐρίσκονται, ὥς ἐν τῷ καὶ μή με Καλλ. — — κυκᾷ πᾶν λοιδορίαις substituta.
6 Ex. V. 9.

ΠΕΡΙ ΣΧΗΜΑΤΩΝ

Ω Ν

Ε Ρ Μ Ο Γ Ε Ν Η Σ

ΕΜΝΗΜΟΝΕΥΣΕΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΠΕΡΙ ΕΥΡΕΣΕΩΝ

ΚΑΙ ΙΔΕΩΝ ΒΙΒΛΙΟΙΣ ΣΥΝΟΨΙΣ ¹

Στρογγύλον σχῆμά ἐστι τόδε· „ὥσπερ γὰρ ² εἰ
„τις ἐκείνων ἰάλω σὺ τὰδε οὐκ ἂν ἔγραψας, οὕτως ἂν
„σὺ νῦν ἀλῶς, ἄλλος οὐ γράψει.“

Ἀντίθετον δέ, ἐπεὶ ἡμέρα ἐστὶ, δεῖ ποιῆσαι τό-
¹⁰ δε, εἰ μὲν γὰρ μὴ ³ ἡμέρα ἦν, ἀλλὰ νύξ, ἴσως ἐχρῆν μὲν
ποιεῖν. ἐπεὶ δέ ἐστιν ἡμέρα, ποιῆσαι προσήκει.

Περίοδος· „ὁ γὰρ οἷς ἂν ἐγὼ ληφθείην, ταῦτα
„πράττων καὶ κατασκευαζόμενος, οὗτος ἐμοὶ πολεμεῖ,
„κἂν μήπω βάλλῃ, μηδὲ τοξεύῃ.“ ⁴

¹⁵ Κωλικὸν ἐν ταύτῃ δέ καὶ κομματικόν· „ἀλλ' ὁ
„τὴν Εὐβοίαν ἐκείνος σφετεριζόμενος, καὶ καταλαμβά-
„νων Ὠρεὸν, καὶ κατασκάπτων Πορθμόν, ⁵ καὶ τὰ ἐξῆς.“

Σχοι-

¹ Descripti e Cod. Mon. 327. coll. Codice Ven. Class. XI. Cod. II. chartac. sec. XV. folio [Ven. 2.] et Class. VIII. Cod. XVIII. [Ven. 1.] Titulum receptum obtulit Ven. 1. ² γὰρ Mon. om., recepi ex Ven. 1.2. — In Androt. p. 595. ³ Ven. 1. μὴ ἦν ἡμέρα. ⁴ Phil. III. p. 115. ⁵ pro cor.

Σχοινοτενές ἐκ τῶν Θουκυδίδου· „ὁ γὰρ Ἀχελῷ-
„ος, ποταμὸς ῥέων ἐκ Πίνδου ὄρους διὰ Δολοπίας καὶ
„Ἀγριάων καὶ Ἀμφιλόχων ἄνωθεν παρὰ Στράτον ⁶ πό-
„λιν εἰς ⁷ θάλασσαν ἔξισι παρ' Οἰνιάδας.“

Πνευματικόν· „ὅτε γὰρ περιῶν ὁ Φίλιππος Ἰλ- ⁸
„λυριοὺς καὶ Τριβαλλοὺς, τινὰς δὲ καὶ τῶν Ἑλλήνων
„κατεστρέφετο, καὶ δυνάμεις πολλὰς καὶ μεγάλας ἐποι-
„εῖτο ὑφ' ἑαυτῷ, ⁸ καὶ τινες τῶν ἐκ τῶν πόλεων ἐπὶ
„τῇ τῆς εἰρήνης ἐξουσίᾳ βαδίζοντες ἐκεῖσε διεφθείροντο,
„ὧν εἰς οὗτος ἦν, τότε δὴ τότε πάντες, ἐφ' οὓς ταῦτα ¹⁰
„παρεσκευάζετο ἐκεῖνος, ἐπολεμοῦντο· εἰ δὲ μὴ ἦσθά-
„νοντο, ἕτερος λόγος οὗτος, οὐ πρὸς ἐμέ.“ ἕτερον. „ἀλλ'
„ὁ τὴν Εὐβοίαν, ⁹ καὶ τὰ ἐξῆς

Ἀχμαῖον τὸ προειρημένον πνευματικόν.

Καταφορά·

15

Τί δὲ λαὸν ἀνήγαγεν ¹⁰ ἐνθάδ' ἀγέρας

Ἀτρεΐδης; ἢ οὐχ Ἑλένης ἕνεκ' ἠὲ νόμοιο;

ἢ μοῖνοι φιλέουσ' ἀλόχους μερόπων ἀνθρώπων.

Διλήμματον· „παρῆς τούτοις λεγομένοις, καὶ
„συνηφραίνου, ¹¹ ἢ οὐ παρῆς· εἰ μὲν παρῆς, πῶς ¹² ²⁰
„κατηγορεῖς τούτων, οἷς συνηφραίνου· εἰ δὲ οὐ παρῆς,
„δίκης ἄξιός εἰ, τοῖς ἀγαθοῖς τῆς πόλεως μὴ συμπαρών.“

Παρήχησις·

ἦτοι ὁ καππεδίον τὸ Ἀλκίον οἶος ἄλῃτο,

ὃν θυμὸν κατέδωκε, πάτον ¹³ ἀνθρώπων ἀλείων.

25

6 Mon. παραστράτον. Ven. 1. παρὰ στράτον. Ven. 2. παρὰ
στράτου. — Thuc. II. 102. 7 Mon. εἰς om., recepi ex Ven. 2.
A Ven. 1. εἰς θάλασσαν abest. 8 Ven. 1. 2. ἑαυτὸν. — pro
cor. p. 240. 9 Ven. 2. addit ἐκεῖνος. 10 Ven. 1. τί δὲ
λαὸν ἀνήγειρεν ἐνθάδ' Ἀτρεΐδης. — Il. ι. 338. 11 καὶ συνηφρ.
Mon. om., recepi ex Ven. 1. 2. — pro cor. p. 300. 12 πῶς
deest in Mon. et Ven. 2., recepi ex Ven. 1. 13 Ven. 1.
πάντων — Il. ζ. 201.

Ἀνέκλος· „σοὶ μὲν γὰρ ἦν κλέπτῃς ὁ πατήρ, ἡ
 „πῆρ ἦν ὁμοῖός σοι· ¹⁴ καὶ περιοδικῶς· οὐ γὰρ Διοχίτης
 παῖρ τῆς ἐργῆς κρίνεται, οὐ·“

Ἐπιφώνημα· „ὅν δ' Εὐρύς τε Νότος τ' ἐπ-
 8 ει·“ ¹⁵ καὶ τὰ ἐξῆς· εἴτα τὸ ἐπιφώνημα· „ὁρώρει δ' αἰ-
 ραπόθεν νύξ·“ ἑτερον· „Ἄιας ¹⁶ δ' οὐκέτι μίμνε·“ καὶ
 τὰ ἐξῆς· εἴτα τὸ ἐπιφώνημα· „πάντη δὲ καχὸν καχῶ ἐ-
 στήρακτο·“ κόσμος γὰρ ἐστὶ τοῦ λόγου τὸ ἐπιφώνημα,
 ἰσχυρὸς τοῖς τῶν πλουσίων γέισοις. ἄλλο· ἐν χειμῶνι καὶ
 10 νῦν ἐστὶ τὰ τῆς πόλεως πράγματα καὶ κλύδωνι, καὶ σα-
 λύνεται τὰ καθεστηκότα καὶ δεῖται τοῦ κυβερνήσαντος.

Σειμνόν· Διονυσίων ἦν πομπή, ὃ δέ μοι ἡκολού-
 θησε μέχρι τοῦ ¹⁷ πρὸς τὴν θύραν· ἔπειτα φοιτῶν καὶ
 κολακεύων τὴν μητέρα ἔγνω με. ἄλλως·

15 λῦσι δὲ παρθενίην ¹⁸ ζώνην, ἐπὶ δ' ὕπνον ἔχεν·
 ἢ δ' ὑποκυσαμένη Πυλὴν τίει καὶ Νηλέα. ¹⁹

Κακόζηλον·

ἦκε δ' ἀποφύξας κεφαλὴν ὄρεος μεγάλοιο.

Συγκριτικόν· ἐκ τοῦ Σωπάτρου· δεινὸν ἀποτυγ-
 20 χάνειν βάλλοντας Ἕλληνας, ἀλλὰ τοὺς τραυματίας γίνε-
 σθαι χαλεπώτερον· λυπηρόν, ὑπ' ἀριστίως ²¹ τιτρώσχε-
 σθαι, ἀλλ' ἔτι δεινότερον τὸ καὶ τοὺς ἀσθενεῖς καθ'
 ἡμῶν ἐντροφᾶν.

25 Ἰστίον, ὡς μέλλοντες τῶν ²² παρὰ Ἑρμογένει ἰδεῶν
 τὰ σχήματα τοῦ λόγου διεξιέναι, κατὰ τάξιν αὐτὰ ἐκ-
 θεσόμεθα, ὡς ἐκεῖνος ἐξέθετο.

14 Phil. IV. p. 151. 15 Od. ε. 295. 16 Il. π. 102.
 et 110. 17 Cod. τὰ. scr. τοῦ. coll. Hermog. p. 177. v. 13.
 18 Ven. 2. παρθενικήν. sq. δ' Ven. 2. om. — Od. λ. 245. 19
 Ven. 2. Νηλέα. 20 Ven. 1. οὐρεος. — Od. ι. 481. 21
 Ven. 2. λυπηρόν, εἰ ἐπ' ἀριστίως, idem erat in Ven. 1. sed cor-
 rectum ὑπ' ἀριστίως. 22 τῶν Mon. om., recepi ex Ven. 2.

Σχῆμα τὸ κατ' ὀρθότητα· „Θουκυδίδης Ἀθηναῖος ξυνέγραψε τὸν πόλεμον τῶν Ἀθηναίων καὶ Λακεδαιμονίων.“

Κατ' ἄθροισιν εἰς μερισμόν· τῶν μὲν ἱερῶν χρημάτων τοὺς θεοὺς, τῶν ὀσίων δὲ τοὺς οἰχομένους⁵ ἀποστερεῖ.

Ἀπαρίθμησις,

ἦτοι ἐμοὶ τρεῖς μὲν πολὺ φίλταται εἰσι πόλεις,²³

Ἄργος τε Σπάρτη τε καὶ εὐρυάγυια Μυκῆνη.

Σχῆμα ὅταν τις ἑαυτὸν ἐρωτᾷ· „τίνος οὖν¹⁰ „ἔνεκα ταῦτα λέγω· ἐνὸς μὲν, ὃ Ἀθηναῖοι, μάλιστα καὶ „πρώτου, ἵνα μηδεὶς ὑμῶν, ἐπειδὴν τι λέγοντος ἀκούῃ „μου, θαυμάζῃ.“²⁴

Ἐπανάληψις· „πρώτου²⁵ μὲν οὖν καὶ μάλιστα, „οὔπερ ἔνεκα ταῦτα διεξῆλθον· δευτέρου δὲ τίνος; καὶ¹⁵ „οὐδὲν ἐλάττονος ἢ τούτου.“

Ἐπικρίσις· καὶ οὐδεὶς πώποτε ἀντεῖπε, μὴ οὐ καλῶς ἔχειν αὐτοὺς· εἰκότως.

Σχῆμα τὸ εἰς τὴν ἑαυτοῦ γνώμην ἀναφέρειν τι τῶν ῥηθησομένων, οἶμαι γὰρ οὐδὲν οὕτω²⁰ τοῖς δημοκρατουμένοις πρέπειν, ὥς περὶ τὸ δίκαιον σπουδαῖσιν.

Προστακτικόν· „τῆς Ἀριστογείτονος²⁶ κρίσεως „ἀναμνησθέντες ἐγκαλύψασθε.“ καὶ, „ἀλλ' ἴθι νῦν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν.“²⁷

Τὸ κατ' ἐρώτησιν ἐλεγκτικόν· „εἴτα Ὀλύνθιοι μὲν ἴσασιν τὸ μέλλον προορᾶν· ὑμεῖς δὲ ὄντες Ἀθηναῖοι ταῦτ' οὐχὶ φυλάξεσθε.“²⁸

Τὸ κατὰ ἀποστροφὴν· „ἀλλὰ τί ἐχρῆν, Αἰ-

Tum Mon. Ven. 1. 2. περὶ Ἑρμογένους. scr. παρὰ Ἑρμογένει.
²³ Ven. 1. πόλεις. — II. δ. 52. ²⁴ Mon. θαυμάζει. Ven. 1. 2. θαυμάζῃ. — de fals. leg. p. 348. ²⁵ de fals. p. 349. ²⁶ Dem. Epist. III. p. 1485. ²⁷ II. β. 163. ²⁸ c. Aristocr. p. 656.

„σχίνῃ, τὴν πόλιν ποιῶν, ²⁹ ἀρχὴν καὶ τυραννίδα τῷ
„Ἑλλήνων ὀρώσαν ἑαυτῷ κατασκευαζόμενον Φίλιππον.“

Τὸ κατ' ἐρώτησιν·

πῶς τίς τοι πρόφρων ἔπαισι κείνηται Ἀχαιῶν; ³⁰

5 καὶ ³¹

τί δι' αὐτὸν ἀνήγαγε ἑσθ' ἀγέρας;

Δεικτικόν· οὐ λέγω, ἀλλ' ἔγωγε οἶμαί μοι προ-
ίκεν ἀμφοτέροις ὑμῖν ἐπιδείξαι· ἄλλως·

ἀλλ' ὅδ' ἀνὴρ ἐθέλει περὶ πάντων ἔμμεναι ἄλλων. ³²

10 Ἀναίρεσις· „οὐ λίθοις ἐτείχισα τὴν πόλιν, οὐδὲ

„πλίνθοις ἐγὼ· ἀλλὰ τὸν ἐμὸν τειχισμὸν ἐὰν βούλῃ ³³

„σκοπεῖν, εὐρήσεις ὅπλα καὶ πόλεις καὶ συμμαχούς.“

Ἀπόστασις· „αὕτη τῶν περὶ Θήβας ³⁴ ἐγένετο

„πραγμάτων ἀρχὴ καὶ κατάστασις πρώτη. Τοῦτο τὸ

15 ψήφισμα,“ καὶ τὰ ἐξῆς.

Τὸ κατὰ προτίμησιν, ὃ καὶ κατὰ ἀπαρί-

θμησιν λέγεται· „οἶον ἐγὼ δὲ ὑμῖν, ὦ Ἀθηναῖα,

„βούλομαι πρῶτον μὲν περὶ ὧν Φίλιππος ἐπέσταλκε, περὶ

„τούτων διεξιελθεῖν· ὕστερον δὲ, περὶ ὧν οἱ πρέσβεις λί-

20 γουσι, καὶ ἡμεῖς λέξομεν.“

Τὸ κατὰ ὑπόθεσιν· „εἰ μὲν τοίνυν πᾶσι ψηφι-

„οὔμεθα ταῦτα, λήσομεν ³⁵ ὥς ἔοικε μισθοφόρων ἔργον

„ἀνθρώπων ποιοῦντες, τὴν ἐκάστου σωτηρίαν τούτων

„δορεφοροῦντες·“ καὶ παρ' Ὀμήρῳ· ³⁶

25 εἴπερ γάρ κ' ἐθέλοιμεν Ἀχαιοὶ τε Τρῳεῖς τε.

Πλαγιασμός· „πολλῶν ὄντων καὶ μεγάλων, ἃ
τὴν ῥητορικὴν ποιεῖ. ³⁷

²⁹ Ven. 1. 2. ποιεῖν τὴν πόλιν. μοι Ven. 1. ἑαυτῷ ὀρώσαν.

— pro cor. p. 246. ³⁰ Ven. 1. ἔπαισι ἀνήγοιτο Ἀχ. — Il.

α. 150. ³¹ Il. ι. 338. ³² Il. α. 287. ³³ Mon. βούλει.

Ven. 1. 2. βούλῃ. — pro cor. p. 325. ³⁴ Codd. Θηβῶν. —

— pro cor. p. 291. ³⁵ Ven. 1. 2. λύσομεν. in Ven. 2. super

u scriptum est ἦ. — c. Aristocr. p. 661. ³⁶ Il. β. 125. ³⁷

Ven. 1. συνίστησι. — Hermog. rhet. init.

Ἐπιτρέχον· „ἐπειδὴ γὰρ δωροδοκεῖν ἤρξαντό τι-
νες, καὶ δι' ἀβελτερίαν οἱ πολλοὶ, μᾶλλον δὲ διὰ δυσ-
τυχίαν τούτους πιστοτέρους ἡγήσαντο ³⁸ τῶν ὑπὲρ αὐ-
τῶν λεγόντων.“

Ἀπόστασις· ³⁹ „οὕτως ἀθλίως διέκειντο, ⁴⁰ ὥστε 5
οὐ πρότερον ἐτόλμησεν οὐδεὶς τοιούτου κακοῦ προσιόν-
τος ῥῆξαι φωνήν“.

Τὸ κατ' ⁴¹ ἄρσιν καὶ θέσιν· „οὐχ ὡς τῶν ἀπο-
δωσομένων τὰ ὑμέτερα, ⁴² ἀλλ' ὡς τῶν φυλαζόντων“.

Ἐξ ἀναιρέσεως ⁴³ συμπλεκτικόν· „οὐ γὰρ μό- 10
νον εἴ τι χρήσιμον ἐσκεμμένος ἦκει τις, τοῦτ' ἂν ἀκού-
σαντες λάβοιτε, ἀλλὰ καὶ τῆς ὑμετέρας τύχης ὑπολαμ-
βάνω“.

Τὸ κατὰ συστροφήν· „ὁ γὰρ οἷς ἂν ἐγὼ λη-
φθείην, ⁴⁴ καὶ τὰ ἐξῆς· καὶ πάλιν· „τοῦ τ' ἐκείνον, 15
ὅπερ καὶ ἀληθὲς ὑπάρχει, φαῦλον φαίνεσθαι“ ⁴⁵

Παρίσωσις κατὰ συλλαβήν· „προσῆκει προ-
θύμως“ ⁴⁶ κατὰ δὲ τέλειον ⁴⁷ μέρος λόγου· „προ-
σιῶν μὲν τῇ βουλῇ, προσιῶν δὲ τῷ δήμῳ,“ Τοῦτο δὲ
ὀνομάζεται κατὰ κῶλον ἐπαναφορά· κατὰ δὲ τὸ τέλος 20
παρίσωσις. Κατὰ μὲν συλλαβήν, ὃ καὶ ὁμοιοτέλευτον
λέγεται,

εὖ μὲν τις δόρυ θηξάσθω· εὖ δ' ἀσπίδα θίεσθω. ⁴⁸
κατὰ δὲ τέλειον μέρος λόγου, ὅπερ καὶ ἀντιστροφὴ λέ-

38 Ven. 1. ἡγήσαντο ad finem ponit. — de fals. leg. p. 425. 39 Ven. 1. 2. ὑπόστασις. tum Ven. 2. οὕτως δὲ ἄ.

40 Ven. 1. 2. διέκειτο. — Phil. III. p. 126. 41 Ven. 1. 2. κατὰ ἄρσιν. 42 Ven. 1. ὑμέτερα. Ven. 2. Mon. ἡμέτερα. — de fals. leg. p. 344.

43 Ven. 2. omissa littera initiali ναι-
ρσις Ven. 1. ἀναιρέσις. Uterque συμπλεκτικόν om. — Olynth. I. init. 44 Phil. III. p. 115. 45 Ol. II. p. 19. 46 Ol. I. init.

47 Mon. τελείου. Ven. 1. 2. τέλειον. 48 Il. β. 382.

γεται· „πράττεται τι τῶν ὑμῖν δοκούντων συμφέρει,
„ἄφρωνος Λισχίνης· ἀντέκρουσέ τι καὶ γέγονεν, οἷον οἷς
„ἔδει· πάρεστιν Λισχίνης.“ ⁴⁹

Παρίσωσις καθ' ὅλον κῶλον· „τὸ λαβεῖν
⁵ „οὖν ⁵⁰ τὰ διδόμενα ὁμολογῶν ἐννομον εἶναι, τὸ χάριν
„τούτων ἀποδοῦναι παρανόμων γράφη.“

Παρίσωσις ἐξ ἐπεμβολῆς· „τὸ μὲν γὰρ πολλὰ
„ἀπολωλεῖναι κατὰ τὸν πόλεμον, τῆς ἡμετέρας ἀμελείας;
„ἂν τις θείη ⁵¹ δικαίως· τὸ δὲ μήτε πάλαι τοῦτο πεπον-
¹⁰ „θῆναι, πεφηνέναι τέ τινα ἡμῖν συμμαχίαν τούτων ἀν-
„τιῆρόπον, ἂν βουλώμεθα χρῆσθαι, τῆς παρ' ἐκείνων
„εὐνοίας εὐεργέτημ' ἂν ἔγωγε θείην.“ ⁵²

Παρίσωσις κατ' ἐναλλαγήν. „Τὸ μὲν τοίνυν
„ἐν τῇ πρεσβείᾳ πρῶτον Φιλίππου μὲν κλέμμα, ⁵³ δα-
¹⁵ „ροδόχημα δὲ τῶν ἀδικούντων ⁵⁴ τούτων τοιοῦτον ἐγέ-
„νετο.“

Ἐπαναστροφή· „οὐ γὰρ δήπου Κτησιφῶντα μὲν
„δύναιτ' ἂν διώκειν δι' ἐμέ, ἐμέ δὲ, εἶπερ ἐνόμιζεν ⁵⁵
„αὐτὸν ἐξελέγξειν, ⁵⁶ οὐκ ἂν ἐγράψατο“.

²⁰ Κλιμακωτόν· „οὐκ εἶπον μὲν ταῦτα, ⁵⁷ οὐκ ἔγρα-
„ψα δὲ, οὐδὲ ἔγραψα μὲν, οὐκ ἐπρέσβευσα δὲ, οὐδὲ
„ἐπρέσβευσα μὲν, οὐκ ἔπεισα δέ“.

Ὑπερβατόν καθ' ὑπέρθεισιν· „τὴν τοῦ διαπρά-
„ξασθαι ταῦτα, ἃ μηδεὶς πώποτε ἄλλος βασιλεὺς Μα-
²⁵ „κεδόνων, δόξαν ἀντὶ τοῦ ζῆν ἀσφαλῶς ἡρημένος.“ ⁵⁸

49 pro cor. p. 294, 50 pro cor. p. 267, 51 Ven. 1, τοῦτο θείη. — Ol. I. p. 12. 52 Ven. 2. θείην ἔγωγε Ven. 1. εὐεργέτημα ἂν θείην ἔγωγε. 53 Ven. 1. κλέμμα μὲν Φιλίππου. 54 Ven. 1. 2. ἀδικῶν. pro cor. p. 236. 55 Ven. 2. ἐνόμιζον. — pro cor. p. 229. 56 Ven. 1. ἐξελέγξειν, omissio αὐτόν. Mon. Ven. 2. ἐξελέγχειν. 57 pro cor. p. 288, 58 Ven. 1, εἰρημένος. Ol. II. p. 22.

Ἵπερβατὸν κατὰ παρένθεσιν· „τοῦ τ' ἐκεῖ-
νον, ὅπερ καὶ ἀληθὲς ὑπάρχει, φαῖλον φαίνεσθαι.“ ⁵⁹

Καινοπρεπές. „Θετταλοὶ δὲ οὐδένα πώποτε ὄν
τινα οὐ. ⁶⁰ καὶ ὁ Θουκυδίδης, ⁶¹ „καὶ ὀλίγον ἐπρασσον
οὐδέν.“ 5

Πολύπτωτον· „οὔτοι γὰρ ἡγοῦνται, τούτοις πει-
θεσθε, ὑπὸ τούτων δέος ἐστὶ μὴ παρακρουσθῆτε.“ ⁶²

Τὸ καθ' ὑποστροφὴν· „ἔστι τοίνυν οὗτος ὁ πρῶ-
τος Ἀθηναίων αἰσθόμενος, Φίλιππον, ὡς τότε δημηγο-
ρῶν ἔφη, ἐπιβουλεύοντα τοῖς ⁶³ Ἕλλησιν.“ 10

Εἰρωνεῖα· „σφόδρα γε βούλεται, τοὺς Ἕλληνας
ἐλευθέρους ⁶⁴ εἶναι καὶ αὐτονόμους, ὡς δηλοῖ τὰ ἔργα.“

Τὸ κατὰ ἀποσιώπησιν· „ὅσα μὲν οὖν τοὺς χο-
ρευτὰς ἐναντιούμενος ἡμῖν ἀφεσθῆναι τῆς στρατείας ⁶⁵
ἠνώχλησεν, ἢ προβαλλόμενος, ⁶⁶ καὶ κελεύων ἑαυτὸν εἰς ¹⁵
Διονύσια χειροτονεῖν ἐπιμελητὴν, ἢ τᾶλλα πάντα, ὅσα
τοιαῦτα, ἔάσω.“

Ἐπιδιόρθωσις· „ὡς ἔστι τῶν αἰσχυρῶν, μᾶλλον
δὲ τῶν αἰσχίστων.“ ⁶⁷

59 Ven. 2. γενέσθαι. Ol. II. p. 19. 60 C. Aristocr. p. 657. 61 Thuc. VIII. 15. καὶ ὀλίγον ἐπράσσετο οὐδέν. 62 Mon. παρακρουσθέντας. Ven. 1. 2. παρακρουσθῆτε. — de fals. leg. p. 436. 63 τοῖς ex Ven. 1. 2. recepi, Mon. om. — de fals. leg. p. 344. 64 ἐλευθέρους Ven. 1. om. 65 Ven. 1. 2. στρατιᾶς. 66 Ven. 1. προβαλλόμενος. — In Mid. p. 519. 67 Ol. II. init.

Κ Α Σ Τ Ο Ρ Ο Σ

ΡΟΔΙΟΥ ΡΗΤΟΡΟΣ ΤΟΥ ΚΑΙ ΦΙΛΟΡΩΜΑΙΟΥ

ΠΕΡΙ ΜΕΤΡΩΝ ΡΗΤΟΡΙΚΩΝ.¹

Ὅτι τὰ φυσικὰ μέτρα ἦτοι πόδες τὸν ἀριθμὸν εἰσὶν
 5 ἐννέα· δάκτυλος - υυ. σπονδαῖος - -. ἀνάπαιστος υυ-
 ἴαμβος υ - τροχαῖος - υ. ἀντίσπαστος ² υ - - υ. ἰωνι-
 κὸς ἀπὸ μείζονος, -- υυ. ἰωνικὸς ἀπ' ἐλάσσονος υυ --.
 κρητικὸς υ - υ. χορίαμβος, - υυ-. Τὰ δὲ περὶ ταῦτα
 καλοῦνται ἀσυνάρτητα καὶ συγκεχυμένα.

10 Περὶ ποδῶν καθαρότητος, ἣ ὑποβέβηκε τῇ
 σαφηνείᾳ.

Ὁ καθαρὸς λόγος ἔχειν μὲν κῶλα ἐθέλει μακρὰ συν-
 τεθειμένα ἐν τῇ ἀρχῇ καὶ ἐν τῷ τέλει, ὡς ἐπὶ τὸ πλεί-
 στον ἐξ ἰάμβων καὶ τροχαίων, ἐν δὲ τῷ μέσῳ ὀλίγοις
 15 κεκρῆσθαι τούτοις, συμπλέκεσθαι δὲ καὶ τοῖς δακτύλοις
 καὶ τοῖς λοιποῖς φυσικοῖς· οἱ δὲ ἰδικώτατοι πόδες τοῦ
 πεζοῦ λόγου εἰσὶν, ὡς εἴρηται, ὅ τε ἴαμβος καὶ ὁ τρο-
 χαῖος· ὅθεν καὶ τὰ κωμικὰ ἐκ τούτων συνιστάμενα λέ-
 γονται ἑμμετρος ῥητορικῇ, ὅτι ὥσπερ ἐν τῇ τῆς καθα-
 20 ρότητος ιδέᾳ οἱ πλείονες πόδες τροχαῖοί εἰσι καὶ ἰαμ-

1 De Castore aliunde nihil constat. Descripsi hunc libel-
 lum e cod. Par. 2929. 2 Cod. ἀντίπαιστος.

βικοί, οὕτως ἐν τῇ τῆς γλυκύτητος συνθήκῃ δάκτυλοι καὶ ἀνάπαιστοι· ἐπειδὴ ἐξ ἐναντίων ποδῶν γινομένη ἡ συνθήκη κατάλληλον ποιεῖ τὸν λόγον· τὰ γὰρ ἐξ ὁμοίων ἀηδὴ πέφυκε· διὰ τοῦτο μήτε ἐπ' ἀλλήλους δισύλλαβα ἢ τρισύλλαβα ἢ τετρασύλλαβα, ἢ ἐπ' ἀλλήλους τοῦ αὐ- 5 τοῦ τόνου ὀξύτόνους ἢ παροξύτόνους ἢ προπαροξύτόνους δεῖ συντιθέναι. ὅθεν καὶ τὸν πεζὸν λόγον κατὰ διποδίαν μετροῦμεν, δακτύλοις ἐκ μακρᾶς ὄντα καὶ δύο βραχειῶν, μετὰ ἀναπαίστου τοῦ μετὰ δύο βραχειῶν καὶ μακρᾶς. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐὰν ἀναπαύηται τὸ κῶλον εἰς τέ- 10 λειον πόδα, λέγεται ἀκατάληκτον, εἰ δὲ λείπει, καταληκτικὸν ὀνομάζεται· οὗτος ἀστρατείας ἐάλω, καὶ κέχρηται συμφορᾷ·³ ἔστι γὰρ τετράμετρον δις τέσσαρες ὀκτώ, καὶ λείπον συλλαβὴν γέγονε καταληκτικόν· οὐκ ἀκριβῶς δὲ τὰ μέτρα φυλάττονται ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ, ἵνα μὴ λο- 15 γισθῇ ἔμμετρος ἢ συνθήκη, ὥς τὰ ἐπη καὶ τὰ ἔμμετρα, ἀλλὰ θέλει ἔχειν καὶ μέτρον καὶ οὐ μέτρον, ἀλλὰ τοιόνδε μέτρον κατὰ τὴν ἰδέαν τοῦ λόγου· λανθάνει δὲ πως τὴν ἀκοὴν ἐμπίπτων μέσον τοῦ πεζοῦ στίχος, ὥς καὶ παρὰ Δημοσθένει εὐρίσκεται, ὥς ἐν τῷ· 20

Καὶ μή με Καλλισθένης⁴ ἐν κenoῖς πλανᾷ·
καὶ αὐθις·

Ἦνεγκεν ὦδην Ἀφαρεὺς ἐνόπλιον·
καὶ ἀλλαχοῦ·

Τίς οὗτος ὃς κυκᾷ πᾶν λοιδορίαις. 25
Οὐ μὴν⁵ ἀλλὰ καὶ παρὰ τῇ θείᾳ γραφῇ εὐρήσεις οὕτως ἔμμετρώς, ὥς ἐν τῇ Ἐξόδῳ·⁶

3 Dem. in Mid. p. 533. 4 Cod. καλλισθενίς. 5 Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ παρὰ τῇ θείᾳ γραφῇ — — — λαλεῖ βλασφημίας ad marginem scripta sunt liquore rubro, manu eadem. Fuere primum in contextu, sed crasa sunt, et vv. εὐρίσκονται, ὥς ἐν τῷ καὶ μή με Καλλ. — — κυκᾷ πᾶν λοιδορίαις substituta. 6 Ex. V. 9.

Καὶ μὴ μεριμνάτωσαν ἐν κenoῖς λόγοις·
καὶ ἐν τῇ πρώτῃ ψῆδῃ· ⁷

εἰσηλθὲν ἵππος Φαραῶ σὺν ἄρμασι·

καὶ ἐν τῇ εὐαγγελίῳ· ⁸

⁵ Τίς οὗτος ὃς λαλεῖ βλασφημίας;

εὐγνωμόνως δὲ τῶν μερῶν ἀκουστέον. Δεῖ δὲ γινώσκειν
ὅτι ἡ εὐκρίνεια κῶλα καὶ συνθήκη καὶ ἀνάπαυσιν καὶ
ῥυθμὸν τῆς καθαρότητος ἐπιδέχεται· κῶλα γὰρ μικρὰ
καὶ κομματικά καὶ συνθήκη ἐξ ἱάμβων καὶ τροχαίων,
¹⁰ ἀνάπαυσις ἱαμβική ἢ τροχαϊκή καὶ αἱ τούτων κατα-
λήξεις.

Περὶ ποδῶν τῆς σεμνότητος.

Δάκτυλος - υν. ἀνάπαιστος υν-. παῖωνες· παῖων
πρῶτος υ-υν. παῖων δεύτερος - υυν. παῖων τρίτος υ-
¹⁵ -υ. παῖων τέταρτος υυν -. καὶ σπονδεῖος· ἔστιν ὅτι
καὶ ἱάμβος. Φεύγει δὲ τὸν σπονδεῖον καὶ τὰ ἰωνικά --,
υνυ -. ὅθεν καὶ τις μεταποιήσας στίχους Ὀμηρικὸς ἐκ-
φεύγων τὸ τῆς σεμνότητος μέτρον, ἐξ ἰωνικῶν δύο ἀπὸ
μειζονος καὶ ἀπὸ τροχαίων ἐπλεξε τὸν στίχον. ¹

²⁰ Σείων Πηλιάδα μελὴν κατὰ δεξιὸν ὦμον,
εἰπὼν· σείων μελὴν Πηλιάδα· ἰδοὺ δύο ἰωνικοὶ ἀπὸ
μειζονος· εἴτα τρεῖς τροχαῖοι, δύο χορεῖοι, καὶ εἷς τρο-
χαῖος· ὁ γὰρ χορεῖος δυνάμει τροχαῖος ἔστιν· αἱ γὰρ
δύο βραχεῖαι τοῦ χορείου ποιοῦσαι μίαν μακρὰν ἀποτε-
²⁵ λοῦσι πόδα ἐκ μακρᾶς δυνάμει καὶ βραχείας δα δε ξι.
τροχαῖος δυνάμει, οἶον, κατὰ αἱ τρεῖς βραχεῖαι τροχαῖον
ὦμον, καὶ ἔστιν οὕτως· σείων μελὴν Πηλιάδα κατὰ δεξιὸν
ὦμον. Δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτι ἡ ἐπιφορά τοῦ ξ καὶ τῶν
δύο συμφώνων ὄν κατὰ οὐ ποιοῦσιν ἑκτασιν· πάλιν

⁷ Ex. XV. 19.
Id. I. 6.

⁸ Luc. V. 21.

¹ cfr. Hermog. de

᾽Ως ὁ πρόσθ' ἵππων καὶ δίφρου κείτο τανυσθεῖς·

Βεβρυχῶς κύνιος δεδραγμένος αἱματοέσεως,

Ταῦτα λέγει Ἑρμογένης μετατιθέμενα γίνεσθαι μέτρον τροχαίοις ἐπίμικτον· συνίσταται γὰρ ἀπὸ χορείας καὶ ἰάμβου· ὁ δὲ χορεῖος, ὡς ἔφαμεν δυνάμει τροχαῖός ἐστιν, 5 ἐπεὶ ὁ πρῶτος στίχος ἐκ μόνων τροχαίων συνίσταται οὕτως·

ὡς ἂ πρόσθ' ἵππων ἔκειτο καὶ δίφρου τανυσθεῖς,
καὶ ἔστι τετράμετρον· ὁκτὼ πόδας ὀφείλει ἔχειν· τοῦτο δὲ πόδας ἔχει ἐπτά· ὁ δὲ δεύτερος στίχος ἐστὶν ἐπίμικτος 10 ἐκ χοριάμβου συνιστάμενος·

Αἱματοέσεως κύνιος δεδραγμένος βεβρυχῶς·
συνέστηκε δὲ ὁ χοριάμβος ἐκ τροχαίου καὶ ἰάμβου, καὶ ἔστι τετράμετρον καταληκτικόν· λείπει γὰρ μιᾷ συλλαβῇ πρὸς ὁκτὼ συλλαβαῖς· ἄλλο· 15

Οἱ μὲν ἐπ' ἄκραισι πυραῖς ἔκειντο γῆς ἐπὶ ξίτης·
τετράμετρον ὑπερκατάληκτον, διὰ τὸ ἔχειν ἐννέα πόδας·
βραχυκατάληκτον τοῦτο· ὀρσανήν² αἶαν^{υ υ υ - -} προλιπόντες καὶ ἔρατεινήν ἄν ἤβην· ἐγὼ δὲ αὐτὸ λέγω³ καταληκτικόν· οὐ γὰρ λείπει⁴ πόδα, ἀλλὰ συλλαβήν· ὁ δὲ τρίτος στίχος 20 δίμετρον ἀκατάληκτον οὕτως·

Καὶ καλὸν ἥλιου πρόσωπον,
μὴ θανμάσης τροχαῖκὸν μέτρον, εἰ εἰς τὰς περιττὰς
χώρας δέχεται τροχαῖον, τρίβραχυν, δάκτυλον, καὶ τοὺς
ἐναντίους τούτοις, τὸν τε σπονδεῖον καὶ ἀνάπαιστον, ὅτι 25 ἢ ἀνάπαιστις τῆς σεμνότητος ἴστασθαι θέλει εἰς δάκτυλον ἢ ἀνάπαιστον ἢ παῖωνα ἢ σπονδεῖον· ἔστι δ' ὅτε καὶ εἰς ἰάμβον· χωρὶς μέντοι καταλήξεως, ἵνα τέλειος ἦ ὁ ποῦς, καὶ μὴ ἐμπέσῃ εἰς τροχαῖον ἢ βάσις, μηδὲ ἀρ-
πασθῇ ὁ ῥυθμὸς, ἀλλὰ βεβηκῶς ἦ, ὡς εἶναι μὴ ἐλάτ- 30
των τριῶν συλλαβῶν, καὶ ἵνα ὥσιν αἱ πλείονες τῶν συλ-

2 Cod. ὄφραν.

3 Ald. λέγων.

4 Cod. ἔ.

λαβῶν μακραί, ὡς τό· ἅπας ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος γί-
 σαι καὶ νόμοις διοικεῖται· ἐπίτритος γὰρ ἁ ἐστίν. Ἰστίον
 ὅτι εἰ ἐξ ὅλων ἐπιτρίτων ἢ δακτυλικῶν λόγος συντεθῇ,
 ἢ δὲ ἀνάπαισις μὴ καταλήγοι εἰς σεμνότητος πόδα, σὺ
 γίνεται σεμνὸς ὁ ῥυθμὸς, ἀλλὰ μᾶλλον ἐτέρας ἰδέας,
 δι' ὧν ὁ λόγος συνίσταται.

Περὶ ποδῶν τραχύτητος.

Ἴνα εἰσὶν οἱ πόδες ἀκόλουθοι, καὶ ἡ συνθήκη μὴ
 ἔχοι ἡδονήν, τοῦτο δὲ ἐκ τῆς ἀναπαύσεως, ἵνα νῦν μὴ
 10 ἐπὶ τοῦδε τοῦ ποδὸς ἀναπαύσῃται τὸ κῶλον, νῦν δὲ ἐπὶ
 τοῦδε· κῶλα δὲ βραχεία, μᾶλλον δὲ κόμματα ὀφείλει
 ἔχειν ὡς τὸ οὐκ ἐκβησόμεθα, οὐκ ἔξιμεν, ὅτι οἱ πόδες
 τῆς σφοδρότητος οἱ αὐτοὶ εἰσι τῆς βραχύτητος, ὥσπερ
 καὶ τὰ λοιπὰ, πλην ἡ συνθήκη καὶ δι' ὀνομάτων γίνε-
 15 ται, οἷον περίτριμμα ἀγορᾶς, ὀλεθρος γραμματεῦς.

Περὶ ποδῶν λαμπρότητας.

Δάκτυλος, ἀνάπαιστος, σπονδεῖος, παῖωνες, ἱαμβος
 καὶ ἐπίτритοι· αἱ δὲ τροχαῖκαὶ ἀναπαύσεις, αἱ μερικαὶ
 καὶ αἱ κατὰ μέσας τὰς περιόδους εὐρίσκονται· κῶλα δὲ
 20 μακρὰ τῆς λαμπρὸν ποιούσης τὸν λόγον ἰδέας.

Περὶ ποδῶν ἀκμῆς.

Δάκτυλος, ἀνάπαιστος, σπονδεῖος, παῖωνες, ἱαμβος
 καὶ ἐπίτритοι· αἱ δὲ ἀναπαύσεις αἱ τῆς καθαρότητος αἱ
 ἰσταῖσαι τὸν λόγον ἐν ἱαμβικῷ ἢ τροχαϊκῷ μέρει λόγον
 25 καὶ καταλήξει τροχαϊκῇ ἢ ἱαμβικῇ.

Περὶ ποδῶν περιβολῆς.

Ὅτι τοὺς τῆς ἀκμῆς δέχεται· ὁμοίως γὰρ καὶ κῶλα,
 συνθήκας τε καὶ ἀναπαύσεις καὶ ῥυθμοίς.

Περὶ ποδῶν κεκαλλωπισμένης ληγούσης.

Οἱ πόδες τῆς κεκαλλωπισμένης ληγούσης ἡρμοσμένοι
ὁφείλουσιν εἶναι, ὡς ὁ χορίαμβος - υ υ - καὶ ἱαμβος καὶ
τροχαῖος· ἀνάρμοστοι γὰρ οἱ ἐκ δύο βραχειῶν καὶ μακρᾶς
ἢ δύο - - ἢ τριῶν υ^υ· καὶ ἵνα μὴ ὡς τὰ μέρη τοῦ λόγου⁵
ἰσοσύλλαβα μηδὲ ἰσόχρονα, μηδὲ ἰσότονα, ἀλλὰ τὰ μὲν
ἐλαττόνων συλλαβῶν, τὰ δὲ πλειόνων καὶ χρόνων· ἢ δὲ
πλειόνων καὶ χρόνων· ἢ δὲ ἀνάπαυσις οὐ βεβηκυῖα· καὶ
τούτῳ πλείστῳ χρήσεται τῷ λόγῳ· βεβηκυῖα δὲ λέγεται
εἰ ἅμα τῇ ἐννοίᾳ καὶ μέρος λόγου τι μακρὸν καὶ εἰς μα-¹⁰
κρὰν τὴν τελευταίαν καταλήγοι συλλαβὴν· δέχεται πόδας
ἐπίτριτον πρῶτον υ - - - καὶ παίωνα δεύτερον - υ υ υ,
ὅτι ὁ ῥυθμὸς γίνεται,¹ ὅταν ἔχη ἐν τῷ τέλει δισσύλλα-
βον² ἢ μονοσύλλαβον λέξιν, ὡς τὸ περὶ³ τοῦ πῶς
ἀκούειν ἐμοῦ δεῖ, καὶ ὄντιν' ἄν, καὶ ἔτι, δ' ἀμβρο-¹⁵
σίη⁴ νύξ, καὶ, κάρη τάμοι ἀλλότριος φῶς,⁵ καὶ, Ἀρτέ-
μιδι νύξ.⁶

Περὶ ποδῶν γοργότητος.

Ἵνα πλεονάζωσιν οἱ τροχαῖοι καὶ αἱ τροχαῖκαὶ συ-
ζυγαίαι. οἶον·

20

Θῶσασον ἢ μ' ἐχρῆν προβαίνων ἰκόμην δι' ἕστεος·⁷
καὶ ἔστι τροχαῖκὸν τετράμετρον καταληκτικόν· λείπει γὰρ
συλλαβή· αἱ δὲ λέξεις βραχεῖαι θέλουσιν εἶναι· ἢ δὲ
ἀνάπαυσις εἰς τροχαῖον λήγοι καὶ μὴ βεβηκυῖα, οἶον·
ἐσπέρα μὲν γὰρ ἦν· ἦκε δ' ἀγγέλλων⁸ τις ὡς τοὺς περ-²⁵
τάνεις, ὡς Ἐλάτεια κατέιληπται, καὶ ἀπὸ τροχαίου ἄρ-
χεται καὶ εἰς τροχαῖον λήγει.

1 Cod. γράφεται, scripsi γίνεται. vide Epist. crit. p. 11.

2 Cod. δισσύλλαβα ἢ μονοσύλλαβα. 3 Dem. pro cor. init.

4 Cod. ἀβροσίη. Od. δ, 249. 5 Il. ε, 214. 6 Od. ο, 410.

7 Eur. Orest. 719. 8 Cod. ἀγγέλων. — Dem. pro cor. p. 284.

Περὶ ποδῶν ἀφελείας.

Οἱοὶ καὶ τῆς καθαρότητος, ῥυθμὸς καὶ ἀνάπαισις
ἢ βεβηκυῖα καὶ εἰς τέλειον πόδα λήγουσα.

Περὶ ποδῶν γλυκύτητος.

- 5 Δάκτυλος, ἀνάπαιστος, παῖωνες· υνυ - πρῶτος. υνυ -
δεύτερος. υ - υν τρίτος. - υνυ τέταρτος. Ἐπίτριτοι οἱ.
υ - - - πρῶτος. - υ - - - δεύτερος. - - υ - τρίτος. - - -
υ τέταρτος· ἀνάπαισις ἢ βεβηκυῖα· δεῖ δὲ τὴν γλυκύτη-
τα ἐγγίξεν τῷ μέτρῳ καὶ τοὺς πόδας τῆς σεμνότητος.

- 10 Περὶ ποδῶν δριμύτητος.

Πάντα τὰ τῆς γλυκύτητος.

Περὶ ποδῶν ἐπιεικειάς.

- Ἐπεὶ γὰρ καὶ λέξιν καὶ σχήματα, κῶλὰ τε καὶ συν-
θήκην καὶ ἀνάπαισιν καὶ ῥυθμὸν τῆς ἀφελείας ἔχει καὶ
15 καθαρότητος, καὶ οἱ πόδες ὀφείλουσιν εἶναι τῆς ἀφε-
λείας.

Περὶ ποδῶν τοῦ ἐμψύχου καὶ ἀληθινοῦ λόγου
καὶ τῶν λοιπῶν σχημάτων, κώλων, συνθή-
κης, ἀναπαύσεως, ῥυθμοῦ.

- 20 Οἷα καὶ ἐν τῇ σφοδρότητι.

Περὶ ποδῶν βαρύτητος.

Οἷα καὶ τοῦ ἡθικοῦ λόγου, ὁμοίως γὰρ λέξεις καὶ
σχήματα, κῶλα, συνθήκη, ἀνάπαισις καὶ ῥυθμὸς.

- 25 Περὶ ποδῶν δεινότητος.

Σχῆμα, συνθήκη, ἀνάπαισις, ῥυθμὸς, ὅσα ἀκμαῖα,
λαμπρὰ, σεμνὰ, περιβλητικά, ὁμοίως καὶ πόδες.

ΠΕΡΙ ΠΟΛΩΝ.

Περὶ ¹ τοίνυν πάσης ιδέας ἐκθέμενοι ² καθ' Ἑρμο-
γένην δεῖν φήθημεν καὶ περὶ τῆς παρὰ ³ τῷ Λαχάρῳ ⁴
ἐκθέσθαι, ὡς ἂν δι' αὐτῶν παράδειγμα λαβόντες τὰ
μετρηθέντα ὑπ' αὐτοῦ κῶλα Πλάτωνος καὶ Θουκυδίδου ⁵
τὰ ἐν τῷ ἐπιταφίῳ, καὶ Δημοσθένει τὰ ἐν τῷ περὶ τοῦ
στεφάνου ⁶ τούτων ἀκριβῶς νοηθέντων καὶ τῆς ιδέας
γνωσθείσης ὅποια ἐστίν, ὅτι ἀξιωματικὴ καὶ λαμπρὰ,
καὶ τῶν λοιπῶν ιδεῶν τῆς καθαρᾶς καὶ τῆς σεμνῆς·
ἔστι δὲ τῆς ιδέας καὶ τοῦ ὡραίου καὶ κεκαλλωπισμένου λό- ¹⁰
γου καὶ τῶν λοιπῶν· ῥαδίαν εὖρωμεν ἐκάστῳ ῥήτορος
λόγῳ τὴν ἀναμέτρησιν, καὶ μάλιστα τοῦ κατηγεμόνος·
ἔστω δὲ πρῶτον παράδειγμα τὰ Θουκυδίδια κῶλα· εἰ
γὰρ μὴ εἴη ὑπὲρ μέτρον τὰ τῶν ῥητόρων σκέμματα,
κινδυνεύει τῆς τέχνης τὸ χρήσιμον, συμπνίγον τὸν λέ- ¹⁵
γοντα μὴ πέρα τοῦ γνωριζομένου, ἀλλ' ἀγχοῦ νίσσης
τρέχοντος τοῦ δρομέως, μέχρις ἂν εἰς κρημνὸν ὡς οἶα
καταντήσαντος ἢ ἄλλου τινὸς τοῦ ἐπιπροσθούντος κατὰ
πρόσωπον συναπαντήσῃ, οὐκ ἀκριβολογήσεται τὸ μέ-
τρον, ἐν παντὶ μέρει τοῦ κῶλου, ἀλλὰ γνωσθείσης ²⁰
τῆς τελευτῆς αἱ μὲν ἀρχαὶ καὶ τὰ τέλη ὀφείλουσι τῆς
ιδέας αὐτῆς, οὐ τὸ κῶλον ἀκριβῶς εὐρίσκεισθαι, καὶ
λίαν τῇ αἰσθήσει γνωρίζοντα· τὰ δὲ μέσα οὐκ ἀκριβο-
λογηθήσονται, ὡς ὑπὸ τῶν ἐκατέρων μερῶν συγκαλυ-
πτομένης τῆς μεσότητος καὶ λανθανούσης τῆς παραλ- ²⁵
λαγῆς, διὰ τοῦτο εἰ τύχοι ἐτέρας ιδέας εὐρίσκεισθαι

¹ περὶ abest a Cod. h. l. et v. sq.

² Cod. ἐκθέμενος.

³ Cod. παρὰ. primum scriptum fuisse videtur περὶ. tum
mutatum in α, relicto ε.

⁴ ad marg. οὗτος ὁ Λαχάρης [in-
fra scribitur Λάχαρος.] Ἀθηναῖος ἦν σοφιστής· ἔγραψε δὲ κάλλι-
στα περὶ κῶλου καὶ κόμματος καὶ περιόδου.

⁵ Cod. στίχους.

πόδας ἐν αὐτῇ· δύο ἢ τρεῖς, οἷον τῇ σεμνότητι τῆς κε-
 5 θαρότητος ἢ ἐν τῷ κεκαλλωπισμένῳ τῆς περιβολῆς, οἰ-
 δὲν λυμανεῖται τῷ λόγῳ· τοῦτο γὰρ εὖροις καὶ παρ' αἰ-
 τῷ τῷ ῥήτορι· μή τι γε παρ' ἄλλῳ τῶν οὐχ οὕτως ἀπα-
 10 βολογησαμένων περὶ τὴν τοῦ λόγου εὐρυθμίαν καὶ θα-
 μαζουμένην ἀρμονίαν· ἄρξομαι δὲ οὕτω περιστίζας τὰς
 πόδας, οὐ κατὰ τὰ πέρα τῶν λέξεων, ἀλλὰ κατὰ τὰ τε-
 λη τῶν ποδῶν, ὡς ἂν καὶ τοῖς εἰσαγομένοις εὐμαρῆς εἴ-
 ῃ περὶ αὐτῶν γνῶσις.

- 10 Πρὸς μέντοι τοῖς φυσικοῖς ἐννέα ποσὶ προσθίηται
 καὶ τοὺς λοιποὺς ὁκτῶ, ὧν ὁ Λάχαρος μέμνηται· ὅμως
 οὖν κρεῖσσον ἅμα συνάψαντας πάντων νῦν μνησθῆναι,
 ἵνα μὴ κερματιζόμενοι ἐν διαφόροις τόποις ἀσάφειαν
 15 παρῆχῃσι τοῖς ἀναγινώσκουσιν· εἰσὶ τοίνυν πόδες εἰρι-
 σκόμενοι ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ ἄλλοι ἐν ἄλλαις ἰδέαις οἷδε·
 σπονδεῖος, ἱάμβος, τροχαῖος. Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὡς ἀν-
 τὶ τροχαίου ὑπειρέχεται χορεῖος, διαλυομένης τῆς ἐν τῷ
 τροχαίῳ μακρᾶς, ἣ καὶ μετὰ ἱάμβου κειμένη ποιεῖ χο-
 20 ρεῖαμβικὸν μέτρον, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἱάμβου διαλύεται ἡ μα-
 κρὰ, καὶ γίνεται χορεῖος, ὁ γὰρ τροχαῖος καὶ ὁ ἱάμβος
 δυνάμει χορεῖοί εἰσιν· εἴτα δάκτυλος, ὃς καὶ αὐτὸς δια-
 λύων τὴν μακρὰν, ἥνικα χρεῖα εἴη, γίνεται προκελευσμα-
 25 τικός· ἀνάπαιστος υ υ - βακχεῖος = υ . παλιμβάκχειος
 - - υ . ἀμφίμακρος ὁ καὶ κρητικός καλούμενος - υ -. μο-
 30 λοττός - - -. Τετρασύλλαβοι δὲ οἷδε· παίων πρῶτος
 υ υ υ υ, παίων δεύτερος υ υ υ -, ἰωνικός ἀπ' ἐλάττονος υ υ
 - -, ἐπίτριτος πρῶτος υ - - -, ἐπίτριτος δεύτερος - υ - -,
 ἐπίτριτος τρίτος - - υ -, διτάμβος υ - υ -, δισπόδειος - -
 - -. Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι δύο βραχεῖαι συναιροῦνται εἰς
 30 μίαν μακρὰν, καὶ ἡ μία μακρὰ εἰς δύο βραχεῖας διαλύε-
 ται, καὶ τοῦτό σοι ἔστω κανὼν, ἥνικα χρεῖα γένηται ἐκ
 περισσοτέρων συλλαβῶν ὀλιγωτέρας εὐρεῖσθαι, καὶ ἐξ ὀλί-
 γων

γων πλείονας· ἀλλὰ καὶ τοῦτο μὴ διαλανθανέτω, ὥς αἱ
 θέσει μακραὶ ἀνεμποδίστως συστέλλονται, ἀλλὰ καὶ τὸ
 υ καὶ τὸ ι· τὸ μέντοι α ὥς φύσει διογκοῦν τὸ στόμα
 καὶ εὐφροντέραν ποιεῖ τὴν συλλαβήν· ἔστι δὲ διαφορὰ
 ἐν τοῖς συμφώνοις, ἃ μᾶλλον ἀξιωματικώτερον καὶ με- 5
 γαλοπρεπὴ τὸν λόγον ἀποτελοῦσι· πρῶτον μὲν τὰ διπλᾶ.
 εἴτα δεύτερα τὰ δασέα, καὶ μετὰ ταῦτα τὰ μέσα, εἴθ'·
 οὕτως τὰ ἀμετάβολα· εἴτα δὲ καὶ τὰ ψιλὰ· καὶ τούτων
 οὕτως ἐκδηλωθέντων δεῖ εἶδέναι, ὅτι ὥσπερ τὸ δακτυλι-
 κὸν μέτρον γνῶριμον ἔχει τὸν στίχον, καὶ τὸ ἱαμβικὸν 10
 ὡσαύτως καὶ τὸ τροχαϊκόν· τὰ γὰρ ἕτερα πολὺμικτα ὄν-
 τα οὐκ ἔχει ἐν πέρας· ἀλλὰ τὰ μὲν δύο συλλαβῶν, τὰ
 δὲ τριῶν ἢ τεσσάρων, ἢ καὶ ἕως ὀκτὼ καὶ περαιτέρω·
 τὸ μέντοι ἱαμβικὸν, ὥς εἴρηται, τὸ καθαρὸν, συλλα-
 βῶν ιβ'. ὁμοίως καὶ τὸ τροχαϊκόν· τὸ δὲ δακτυλικὸν 15
 συλλαβῶν ιζ'· καὶ οὐδεὶς ὑπερβαίνει οὔτε τὸ ιβ' ἐν τῷ
 ἱαμβικῷ ἢ τροχαϊκῷ, οὔτε συνάπτει τῷ τέλει τοῦ στίχου
 μέρος ἕτερον στίχου· ἀλλ' οὔτε ἐν τῷ δακτυλικῷ, ἀλλὰ
 καὶ ἐν τοῖς διμέτροις καὶ τριμέτροις τὸ αὐτὸ εὐρίσκεται,
 κἂν ἕτερος στίχος καὶ βραχύτερος εἴη· οὕτω καὶ ἐν τῷ 20
 πεζῷ λόγῳ, εἰ μετρεῖν βούλοιο τίνα λόγον ῥητορικόν, μὴ
 ὑπερβαίνειν δεῖ τὸ κῶλον ἢ τὸ κόμμα, ἢ τὸν ἐπὶ πόδον·
 οὐ μόνον γὰρ κατὰ περίοδον γίνεται ἡ μέτρησις, ἀλλὰ
 καὶ κατὰ πνεῦμα, ἀλλ' ὥς εἴρηται κατὰ κῶλον, ὥς δει-
 χθήσεται ἐκ τε τῶν τοῦ Λαχάρου παραδειγμάτων, καὶ 25
 ἐξ ὧν μετρικῶς σοι θήσομαι τὸν ὅλον Δημοσθενικὸν
 λόγον, τὸν ἐπιγράφοντα πρὸς τὴν ἐπιστολὴν Φιλίππου·
 τοῦτον γὰρ στίξομεν σὺν θεῷ φάναι κατὰ κῶλον καταν-
 τήσαντες εἰς τὴν ποσότητα τῶν κῶλων κατὰ τὸν ἀριθμὸν
 τὸν ἐγκείμενον ἐν τοῖς ἀρχαίοις βιβλίοις, ὥς ἐμέτρησεν 30
 αὐτὸς ὁ Δημοσθένης τὸν ἴδιον λόγον· εἰπωμεν οὖν πρῶ-
 τον τοῦ Λαχάρου τὴν τεχνολογίαν αὐτολεξεῖ ἔχουσαν οὕ-
 τως· οἱ μὲν πολλοὶ τῶν ἐνθάδε εἰρηκότων ἐπαινοῦσι τὸν

προσθέντα ⁶ τῷ νόμῳ τὸν λόγον τόνδε ὥς καλὸν ἐπὶ τοῖς
ἐκ τῶν πολέμων θαστομένοις ἀγορεύεσθαι αὐτόν· με-
τρῆται δὲ οὕτως· οἱ μὲν πολλοὶ τῶν ἐνθάδε εἰρηκότων,
δύο, ἐπαινοῦσι τὸν προστεθέντα τῷ νόμῳ λόγον τόνδε·
5 εἴτα τὸ τρίτον κῶλον, ὥς καλὸν ἐπὶ τοῖς ἐκ τῶν πολε-
μῶν θαστομένοις ἀγορεύεσθαι αὐτόν· τετράμετρον ὑπερ-
κατάληκτον διὰ τὴν περιττεύουσαν συλλαβὴν· εἴτα Πλα-
τωνικὸν ῥήτόν· ἐργῶ μὲν ἡμῖν οἶδε ἔχουσι τὰ προσήκον-
τα σφίσιιν ἀνθρώποις, τετράμετρον καταληκτικὸν κατὰ
10 διποδιαν βαῖνον· εἴτα τὸ δεύτερον κῶλον, ὧν τυχόντες
πορεύονται τὴν εἰμαρμένην πορείαν· τρίμετρον ἀκατά-
ληκτον διὰ τὸ εἰς τέλος πῶδα λήγειν.

Δημοσθενικὸν ἐκ τοῦ λόγου τοῦ περὶ στεφάνου· πρῶ-
τον μὲν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς θεοῖς εὐχομαι πᾶσι
15 καὶ πάσαις, τοῦ δὲ δευτέρου κῶλου, ὅσῃ εὐνοίαν ἔχω ἐγὼ
διατελῶ τῇ τε πόλει καὶ πᾶσιν ὑμῖν· τρίμετρον ὑπερκα-
τάληκτον· τοῦ δὲ τρίτου κῶλου· ὅσῃ εὐνοίαν ἔχω ἐγὼ
διατελῶ τῇ τε πόλει, τοσαύτην ὑπάρξει μοι παρ' ὑμῶν
εἰς τουτονὶ τὸν ἀγῶνα· τρίμετρον ἀκατάληκτον· τοῦ δὲ
20 τετάρτου κῶλου· ἐπειθ' ὅπερ ἐστὶ μάλιστα ὑπὲρ ἡμῶν καὶ
τῆς ἡμετέρας εὐσεβείας τε καὶ δόξης· τετράμετρον ὑπερ-
κατάληκτον· πέμπτον, τοῦτο παραστήσαι τοὺς θεοὺς ὑμῖν·
δίμετρον ὑπερκατάληκτον· ἕκτον κῶλον, μὴ τὸν ἀντιδικὸν
σύμβουλον ποιήσασθαι περὶ τοῦ πῶς ἀκούειν ὑμᾶς ἐμοῦ
25 δεῖ, καταληκτικὸν εἰς συλλαβὴν· εἴτα ἕκτον κῶλον,
σχέτιον γὰρ ἂν εἴη τοῦτό γε· δίμετρον ἀκατάληκτον·
ὀγδοὸν κῶλον, ἀλλὰ τοὺς νόμους καὶ τὸν ὄρκον· δίμε-
τρον ἀκατάληκτον· ἑννατον κῶλον, ἐν ᾧ πρὸς ἅπασιν τοῖς
ἄλλοις καὶ τοῦτο γέγραπται· τρίμετρον ὑπερκατάληκτον
30 εἰς συλλαβὴν· δέκατον κῶλον, τὸ ὁμοίως ἀμφοῖν ἀκροῦ-
σθαι· δίμετρον ἀκατάληκτον· ἐνδέκατον κῶλον ἥτοι κόμ-

⁶ Cod. προστεθέντα. — Thuc. II. 35.

μα· τούτου δέ ἐστι· μονόμετρον ἀκατάληκτον, δωδέκα-
τον· οὐ μόνον τὸ μὴ προκατεγνωκέναι μηδέν· τρίμετρον
ὑπερχατάληκτον· τεσσαρεςκαιδέκατον κῶλον· ἀλλὰ καὶ
τὸ τῇ τάξει καὶ τῇ ἀπολογίᾳ, ⁷ τρίμετρον βραχυκατά-
ληκτον· πεντεκαιδέκατον κῶλον, ὥς βεβούληται καὶ προ- 5
ήρηται τῶν ἀγωνιζομένων ἕκαστος· τετράμετρον κατα-
ληκτικὸν εἰς συλλαβὴν· ἕκτον καὶ δέκατον κῶλον οὕτως·
ἔασαι χρῆσθαι, δίμετρον καταληκτικὸν εἰς συλλαβὴν.
Ταῦτα παρεθέμεθα εἰς ἔνδειξιν ὑποδείγματος μέτρα ρη-
τορικῶν σκευμάτων.

10

7 Cod. ἀπολ.

ΑΝΩΝΥΜΟΥ
ΕΚΘΕΣΙΣ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ.

Opusculum hoc e codice Bibl. Univ. Hafniensis Fabriciano No. 88. 8vo minori, membranaceo, diligentissime exarato primus edidit O. D. Blochius in Miscellaneis Hafniensibus Tom. II. p. 155—184. Hafniae 1824. Codex habet titulum: *Συναγωγή τῶν ἀναγκαιοτάτων ἐξηγήσεων εἰς τὴν ῥητορικὴν τῶν ἀποδοθεισῶν ὑπὸ τῶν χριστιανῶν ἐξηγητῶν καὶ ἐλλήνων· ὧν εἰσὶ χριστιανοὶ μὲν ἰωάννης, φιλόσοφος μέγας καὶ ὀρθοδοξότατος, ὁ σικελιώτης· καὶ ἕτερος ἰωάννης διδάσκαλος ὁ γεωμέτρης· γρηγόριος μητροπολίτης κορίνθου· ἕτερος μητροπολίτης σάρδεων ὁ δοξαπατρὸς κύριος ἰωάννης· γεώργιος ὁ διαιρετὴς λεγόμενος· Ἕλληνες δὲ σιμπλίκιος, λογγῖνος, συριανὸς, ἰάμβλιχος. De hoc titulo eadem valent, quae dixi in Prolegomenis Tomi sexti p. VI. et VII. Expositionis ipsius magna pars ad verbum consentit cum Maximae Planudae Prolegomenis: reliqua unde compilata sint, non inveni.*

ΑΝΩΝΥΜΟΥ
ΕΚΘΕΣΙΣ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ.

Πρὸ τῆς ἀκριβοῦς ἐκθέσεως τῶν κατὰ μέρος ὁφει-
λόντων ἐν τῷ παρόντι θεωρηθῆναι πονήματι ζήτημά τι
βούλομαι προεκθέσθαι δυνάμενον οὐκ ὀλίγον συμβαλέ- 5
σθαι πρὸς τὴν εὐσέβειαν. ἔστι δὲ τοιοῦτον. Ζητοῦσι
τινες τῶν τῆς ἔξω παιδείας εἰ ἐκ θεοῦ τοῖς ἀνθρώποις
δέδοται ἡ ῥητορική. Ἕλληνες μὲν οὖν ἐκ θεοῦ τὴν ταύ-
της λέγοντες γενέσιν μυθικῇ τινι χρῶνται μαρτυρίᾳ πρὸς
τὴν ἀπόδειξιν· αὕτη δ' ἐστίν, ὥς ἄρα οἱ θεοὶ μετὰ τὴν 10
τοῦ κόσμου τούτου δημιουργίαν προσετάχθησαν ὑπὸ τοῦ
Διὸς ἄλλος ἄλλο τι προσαγαγεῖν καὶ διακοσμήσαι τόδε
τὸ πᾶν. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι προσέφερον ἕκαστος ὃ τι ἂν
δύναίτο, ὁ δὲ Ἑριμῆς τὴν ῥητορικὴν ἐχαρίσατο. οὕτω μὲν
οὖν Ἑλλήνων παῖδες μυθεύονται· οἱ δὲ καθ' ἡμᾶς ἐκ 15
θεοῦ ταύτην δεδόσθαι τοῖς ἀνθρώποις λέγοντές καὶ συλ-
λογισμῶ τινι χρῶνται πρὸς τὴν ἀπόδειξιν. ἐκ θεοῦ πάν-
τα τὰ ἀγαθὰ· τῶν ἀγαθῶν δέ τι καὶ ἡ ῥητορική· ἐκ
θεοῦ ἄρα ἐστὶν ἡ ῥητορική.¹ Ὅτι δὲ καὶ ἐν τῷ θεῷ ἡ

1 Cod. ad marg. εἰ καὶ πρότερόν ἐστι κατὰ λογικὴν ἀκολου-
θίαν ἐπὶ πάσης ζητήσεως τὸ εἶ ἐστι τοῦ τί ἐστίν, ἀλλ'
ἡμῖν ἐξίστω νῦν ἐν τῷ παρόντι παρ' ἡμῶν αὐτῶν λαβοῦσι τὸ ἐνδό-
σιμον τὸ ὁποῖόν τί ἐστι προτάξαι τῶν ἄλλων. τὸ γὰρ ζητεῖν εἰ ἐ-
κ θεοῦ τοῖς ἀνθρώποις ἡ ῥητορική δέδοται, τοῦ ὁποῖόν τί ἐστι μέρος
ἂν εἴη δῆπουθεν. δῆλον γάρ, ὥς εἰ ἀγαθὸν τοῦτο φανείη καὶ χρή-

ῥητορικῇ, "Ἕλληνες μὲν καὶ πάλιν μυθικαῖς χρῶνται ταῖς
 ἀποδείξεσιν· ποτὲ μὲν δικάζομένους αὐτοὺς τοὺς θεοὶ·
 παρυσάγοντες, ὡς Ἄρην καὶ Ἀθηνᾶν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ
 τῆς Ἀττικῆς, καὶ Ἄρην πάλιν καὶ Ποσειδῶνα ὑπὲρ Ἀλφει-
 5 ῥοδίου, Εὐμεινίδας τε καὶ Ὀρέστην ὑπὲρ τῆς μητροφονίας·
 ποτὲ δὲ καὶ βουλευομένους περὶ Ἰλίου, καθά φησιν Ὀμη-
 ρος. ποτὲ δὲ τοὺς μὲν τῶν ἀνθρώπων ἐγκωμιάζοντας,
 τοὺς δὲ διαβάλλοντας· ἡμεῖς δὲ κἀνταῦθα τῶν μύθων
 ἀφειμένοι τῆς ἀληθείας φροντίσωμεν, δεικνύντες καὶ τοῖς
 10 τρισὶν αἰδέσι τῆς τέχνης τὸν θεὸν χρησάμενον· τῷ μὲν
 συμβουλευτικῷ δι' ὧν λέγει, ² „ποιήσωμεν ἄνθρωπον
 κατ' εἰκόνα ἡμετέραν καὶ ὁμοίωσιν.“ τῷ δὲ δίκανικῷ δι'
 ὧν τῷ παραβάντι δικάζει, ³ καὶ δι' ὧν ὁ αὐτὸς ὁμοῦ
 δικαστῆς καὶ κατήγορος γίνεται· αὐτὸς γὰρ ἦν ὁ νομο-
 15 θετήσας ἅμα καὶ ἀδικούμενος· τῷ δὲ πανηγυρικῷ δι'
 ἐκείνων, ⁴ „καὶ εἶδεν ὁ θεὸς πάντα ὅσα ἐποίησε, καὶ ἰδοὺ
 καλὰ λίαν.“

Τὴν ῥητορικὴν κ. τ. λ. T. V. p. 212. v. 3.—214. v. 15.
 Cod.

20 p. 213. v. 1. οὐ νέμ. Τρῶας οὐ νέμ. Τρῶας καὶ ἑκκλήμειδας
 καὶ τὰ ἐξῆς. Ἀχαιοὺς τοιγὶδ' ἄμφι γυ-
 ναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα
 πάσχειν.

4. περὶ δὲ.

25 6. Post ἡ θεά Cod. pergit: Ἄλλοι δὲ ὠρίσαντο
 αὐτὴν οὕτως· δύναμις ἀνασκευαστικὴ καὶ κα-

σιμον, ἐκ θεοῦ δὲ πᾶν ἀγαθὸν τοῖς ἀνθρώποις κατὰ κοινὴν ἔστιν
 ἔννοιαν, ὃ νουνεχῆς ἀκροατὴς τὸ λείπον ἐξ ἀνάγκης συμπεράναι δι-
 νήσεται· παρέστη δὲ μοι τὴν τοῦ παντὸς λόγου μεταχείρισιν οὕτω
 διαθέσθαι, ἵν' ἡμῖν ὁ λόγος τὴν προσήκουσαν ἀρχὴν ἐξη λαβὼν,
 ἐκ θεοῦ τε ἀρχόμενος, καὶ εἰς αὐτὸν πάλιν ἀναπαυόμενος. 2 Gen.
 I, 26. 3 Gen. III, 11. 4 Gen. I, 31.

τασκευαστικὴ δικαίων τε καὶ ἀδίκων πραγμά-
των. οὐκ ἀποδεκτός δὲ οὐδ' οὗτος.

p. 213. v. 15. τοῦ δικαστικοῦ δηλονότι τοῦ δικαστι-
δηλαδή κοῦ.

16. λόγον λόγους. 5

20. χρήσασθαι χρῆσθαι.

p. 214. v. 1—7. abest a codice: v. 7. Codex ita: τὸ μὲν οὖν
τέχνη ἀντὶ γένους εἰληπται, τὰ δὲ λ. ἀ. σ. δια-
φορῶν· καὶ τὸ μὲν πιθανοῦ λόγου διὰ τὴν τεκτ.

14. καὶ Cod. om. 10

15. post διεξιέναι Cod. pergitt:

Ὡς ἂν δὲ κατὰ τὸν ἀκριβῆ λόγον, τίνα τὰ τῆς ῥητορι-
κῆς εἶδη καὶ μέρη, συνίδωμεν, ἀνωθέν ποιεῖν τῆς διαιρέ-
σεως ἀρξώμεθα. ἡ ποιότης ἔστι καὶ αὕτη γενικώτατον
γένος· ὑπὸ δὲ ταύτην ἔστιν ἕξις καὶ διάθεσις· ὑπὸ δὲ τὴν 15
ἕξιν ἐπιστήμη καὶ ἀρετή· ὑπὸ δὲ τὴν ἐπιστήμην τέχνη,
ὁμωνύμως τῷ γένει καὶ αὕτη καλουμένη ἐπιστήμη· ὑπὸ
δὲ τὴν τέχνην λογικὴ τέχνη καὶ πρακτικὴ· ἡ οὖν λογικὴ
τέχνη ἢ περὶ λόγους καὶ πράγματα⁵ καταγίνεται καὶ
τοιαῦτά τίνα, καὶ ποιεῖ τὴν γραμματικὴν· ἡ περὶ πολι- 20
τικὰ πράγματα, καὶ ποιεῖ τὴν ῥητορικὴν· ἡ περὶ πάντα
ἐπίσης, καὶ ποιεῖ τὴν διαλεκτικὴν. Διαιρεῖται δὲ κ. τ. λ.
T. V. p. 216. v. 12.

v. 18. βουλευτῆς Cod. σύμβουλος.

22. τρία τὰ τῆς ψ. τὰ τῆς ψ. μέρη τρία 25
μέρη εἰσί.

24. ἐπιθυμητ. — καὶ ἐπιθυμητ. ὃ τὸ παν-
ηγυρικόν· ἐκληρώσατο δὲ
τὸ μὲν δικαν. τὸν παρελ-
θόντα χρόνον, 30

p. 217. v. 3. τούτων.

5. τινὰ Cod. om.

⁵ Bloch. legendum putat: γράμματα.

7. ἐν τῇ ἐνστίῃ.

8. ἀνακύπτει ἀνακαλύπτει

9. Post ψέγομεν sequitur in codice:

Ἐλθωμεν δὲ καὶ ἐπὶ τὴν τῶν πολυθρυσλήτων κεφα-
 5 λαιῶν ζήτησιν, ὅκτω τὸν ἀριθμὸν, ὡς φασι, τυγχανόν-
 των. ἔστι δὲ ταῦτα· ὁ σκοπὸς, τὸ χρήσιμον, τὸ γνήσιον,
 ἡ τάξις τῆς ἀναγνώσεως, ἡ αἰτία τῆς ἐπιγραφῆς, ἡ εἰς
 τὰ μέρη διαιρέσεις, ὁ διδασκαλικὸς τρόπος καὶ ἡ ὑπὸ τι
 μέρος ἀναφορά. Σκοπὸς τοίνυν ἐστὶ τῶν προγυμνασια-
 11 των προασκῆσαι καὶ προεξίσαι ἡμᾶς εἰς τὰ κατὰ ῥητορι-
 κὴν εἶδη καὶ μέρη, καὶ ἔτι εἰς τὰ τοῦ πολιτικοῦ λόγου
 μέρη. τὸ χρήσιμον ἀπὸ τοῦ σκοποῦ φανερόν· χρησιμεύει
 γὰρ ἡμῖν εἰς τὰ κατὰ ῥητορικὴν εἶδη καὶ μέρη. τὸ γνή-
 σιον ἀπὸ τοῦ ἐπιφερομένου παλαιοῦ ἐπιγράμματος εἰς
 15 αὐτόν ἐστι κατάδηλον. λέγει γάρ·

Εἴ σοι ῥητορικῆς φίλος πόθος ἔμπεσε θυμῷ,

Μὴ σε γυμνασίῃ Ἀφθονίῳ λάθῃ.

Ἡ δὲ τάξις, ὅτι δικαίως προετάγη τὸ παρὸν βιβλίον τῶν
 ἄλλων τῶν περὶ ῥητορικῆς, διὰ τὸ εἶναι εἰσαγωγὴν, καὶ
 20 δεῖον τὰς εἰσαγωγὰς τῶν πρὸς ἃ εἰσάγουσι προτερεῖν.
 Ἡ δὲ αἰτία τῆς ἐπιγραφῆς ἐστὶ κατάδηλος ἐκ τῶν εἰρη-
 μένων. Ἡ δὲ εἰς τὰ κεφάλαια διαιρέσεις δῆλον ὅτι τέμνει
 τὸ βιβλίον εἰς τε τὰς πρὸς τὸ συμβουλευτικὸν εἶδος γυμνα-
 ζούσας ἡμᾶς γυμνασίας, καὶ εἰς τὰ λοιπὰ τῆς ῥητορικῆς
 25 εἶδη. Ὁ διδασκαλικὸς τρόπος, φασίν, ὅτι τεσσάρων ὄν-
 των διδασκαλικῶν τρόπων, διαιρετικοῦ, ὀριστικοῦ, ἀπο-
 δεικτικοῦ καὶ ἀναλυτικοῦ τῷ μὲν ὀριστικῷ χρῆται, ἡνίκα
 ὀρίζεται τὰ γυμνάσματα, τὸν μὲν μῦθον λέγων εἶναι λό-
 γον ψευδῇ ἀλήθειαν εἰκονίζοντα, τὸ δὲ διήγημα ἐκθεσιν
 30 πράγματος γεγονότος ἢ ὡς γεγονότος· τῷ δὲ διαιρετικῷ,
 ἡνίκα διαιρεῖ τῶν συγγραμμάτων ἕκαστον λέγων, ὅτι τοῦ
 μύθου τὸ μὲν ἐστὶ λογικόν, τὸ δὲ ἡθικόν, τὸ δὲ μικτόν.
 τούτοις μὲν οὖν τοῖς δυσὶν ἐνεργεῖα κέχρηται· φασὶ δὲ

καὶ αὐτὸν τῷ ἀναλυτικῷ χρῆσασθαι τρόπῳ, ἐν τῷ λέγειν τοῦ μύθου τὸ γένος· ἀπὸ γὰρ τῶν κάτω καὶ ὑστέρων πρόεισιν ἐπὶ τὰ ἄνω καὶ πρῶτα, ἥτοι ἀπὸ τοῦ μύθου ἐπὶ τὰ ἐξ ὧν ἔσχε τὴν γένεσιν. ⁶ τοῦτο δὲ ἐστὶν ἴδιον τοῦ ἀναλυτικοῦ τρόπου, τὸ ἀπὸ τῶν ὑστέρων ἐπὶ τὰ ⁵ πρῶτα ἔρχεσθαι. τὴν δὲ ὑπὸ τὸ μέρος ἀναφορὰν ἐπὶ τοῦ παρόντος βιβλίου ζητήσαντες τινες ἀναφέρεσθαι φασιν αὐτὸ οὔτε εἰς τὸ θεωρητικόν, ἐπεὶ μηδὲ φυσιολογεῖ, ἢ θεολογεῖ ἢ μαθηματικεύεται· ἀλλ' οὐδὲ εἰς τὸ πρακτικόν, οὐδὲ γὰρ διδάσκει, πῶς δεῖ κοσμεῖν τὰ ἥθη, ἀλλ' ¹⁰ εἰς τὸ μέσον τούτων, τὸ μεθοδικὸν καὶ ὀργανικόν, ἐστὶ δὲ τοῦτο τὸ λογικόν, κανόνας γὰρ καὶ μεθόδους διδάσκει.

Τινὲς δὲ καὶ τὸν χαρακτῆρα ζητοῦσι τοῦ παρόντος βιβλίου. χαρακτῆρες δὲ εἰσι τρεῖς· ἄνδρὸς, ταπεινός, μέ- ¹⁵ σος· ἄνδρὸς μὲν οὖν ἐστὶν ὁ κομπηρὰς ἔχων λέξεις, νοῦν δὲ ταπεινόν, ὡς ἔχει τὰ τοῦ Λυκόφρονος, ὃν καὶ μὴ οὔσαν καὶ φαινομένην ἔχειν φασὶ τὴν δεινότητα. ταπεινός ⁷ δὲ ὁ μήτε νοῦν ἔχων ὑψηλόν, λέξεις δὲ συνήθεις τε καὶ τετριμμένας, ὡς τὰ τοῦ θεολόγου συγγράμματα, ²⁰ ὃν καὶ οὔσαν καὶ φαινομένην ἔχειν φασὶ τὴν δεινότητα. μέσος δὲ ὁ μήτε νοῦν ἔχων ὑψηλόν, μήτε λέξεις κομπηρὰς, ἀλλ' ἀμφοτέρω μέτρια· οἷά ἐστιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὰ τοῦ Χρυσοστόμου, ὃν καὶ οὔσαν καὶ μὴ φαινομένην ἔχειν φασὶ τὴν δεινότητα. ⁸ Χρῆται οὖν Ἀφθό- ²⁵

6 Cod. γίνησιν. 7 Cod. μέσος δέ. Bloch. scribendum esse censet: ταπεινός δέ. „apparet enim, librarii oculum, vocum similitudine deceptum, a primi generis fine ad tertii initium aberrasse, et deinde post aliquot voces ad secundum rediisse.“

8 Cod. ad marg. Τοῖναντίον ἐστὶν ἀληθὲς περὶ τῶν μεγάλων τούτων διδασκάλων· ὡς ὁ μὲν τὴν γλῶτταν χρυσοῦς οὔσαν καὶ μὴ φαινομένην ἔχει δεινότητα ἐν τοῖς λόγοις· τὸ γὰρ τῆς ἐκείνου διανοίας καὶ βαδύτερον καὶ ἐπηβολώτερον ἐφ' ἐκάσταις τῶν λόγων ταῖς ὕλαις.

νιος ἐνταῦθα καὶ τοῖς τρισὶ χαρακτῆρσι· τῷ μὲν ἀδρῶ, ὡς ἐν τῇ ἡθιοποιᾷ· τῷ δὲ ἀνειμένῳ καὶ ταπεινῷ, ὡς ἐν τῇ ἐκφράσει, καθάπερ καὶ αὐτὸς ἐκείσε λέγει δεῖν τὸν χαρακτῆρα ἀνειμένον ἐκφέρειν, τῷ δὲ μέσῳ, ὡς ἐν τισὶ τῶν ἄλλων.

Τρόποι δὲ ῥητορικῶν ἀναγνώσεών εἰσι τρεῖς· κ. τ. λ.
T. V. p. 217. v. 10.

	v. 17. ὅτι ῥήτορος	Cod. ῥήτορος δέ.
	εὗρεσις	αἴρεσις.
10	19. καὶ εἰ συνίσταται ἢ μὴ	Cod. om.
	ἐπὶ ποῖον	ὑπὸ ποῖον.
	20. εὗρεσις δὲ εὗρεῖν τὸν	αἴρεσις δὲ αἰρεῖν τὰ.
	24. καὶ Cod. om.	
	p. 218. v. 5. ὑπόνοιαν	ὑπόνοιαν ἐστίν.
15	6. ὅταν εἴπῃ· ἐνταῦθα λαμπρότης ἐστίν	ὅταν, ἐνταῦθα, εἴποι, λαμπρότης τυχόν.
	8. καὶ Cod. om.	
	11. ὅτι ῥητορικῇ	ἢ δὲ ῥητορικῇ.
	13. πολιτικά	πολιτικά μόνον.
20	14. Post διαλέγεσθαι Cod. addit: καθάπερ καὶ Ἀριστοτέλης φησὶν ἐν προοιμίῳ τῆς διαλεκτικῆς πραγματείας.	
	18. ῥητορικῆς	ῥητορικῆς ἐστίν.

ἀποικίλῃ δὲ καὶ ἀμεθοδεύτῃ χρῆται τῇ φράσει εἰ καὶ ἄλλως ἀσφαλεῖ τε καὶ χάριν ἔχουσα. ὁ δὲ μέγας Γρηγόριος καὶ οὕσαν καὶ φαινομένην ἔχει δεινότητα· ὁ τε γὰρ νοῦς αὐτοῦ πανταχοῦ ἐψηλότατος καὶ θεῖος ὡς ἀληθῶς, ἣ τε φράσις ταῖς τεχνικαῖς μεθόδοις ἐν τοῖς σχήμασι καὶ κατασκευαῖς καὶ ἀνασκευαῖς καὶ ταῖς ἄλλαις τῆς εὐφραδείας ὁδοῖς πεποικίλται λίαν, ὡς οὐδὲν σχεδὸν τῶν ἀρχαίων. τὸ δὲ μὴ πάντῃ ἀρχαῖον τῆς λέξεως οὐδὲν αὐτῇ πρὸς τὴν δεινότητα προσίσταται· ταύτην γὰρ οὐκ ἐκ τῆς λέξεως σκοπεῖσθαι δεῖ, ἀλλ' ἐκ τῶν νοημάτων, ἐκ τε τοῦ εὐμεθόδου καὶ ἐντέχνου τῆς τῶν λόγων ὁδοῦ.

19. 20. οἶον πᾶσα —
κακόν.

οἶον πᾶς ἄνθρωπος λο-
γικός, ἔστι δὲ καὶ Σω-
κράτης ἄνθρωπος, καὶ
Σωκράτης ἄρα λογικός.

22. 23. οἶον — ὄνος,
οὐκοῦν ἄρα πᾶν
ζῶον.

οἶον ἐπεὶ πᾶς ἄνθρωπος 5
καὶ ἵππος καὶ κάμηλος
καὶ ὄνος τὴν κάτω γένυν
κινεῖ, καὶ πᾶν ἄρα ζῶον.

24. Post πάντως ἐστὶν Cod. pergit: οἱ γὰρ
γύπες ἀσυνδυάστως τίκτουσιν, ὃ καὶ παρατηρεῖν φησι 10
δεῖν ὁ μέγας Βασίλειος πρὸς τοὺς γελῶντας ἡμῶν τὸ
μυστήριον, ὁπότεν ἀκούωσι θεοτόκον παρθένον γεννή-
σασαν, καὶ πάλιν ἐν παρθενίᾳ διαμείναςαν. ἐπὶ τῆς
ἐπαγωγῆς οὐκ ἔστιν ἀναγκαῖον τὸ συναγόμενον, διό-
τι τὰ μὲν καθόλου τῶν μερικῶν διῴκνεται, τὰ δὲ μερικὰ 15
οὐ πάντως τῶν καθόλου. Ἐνθύμημα δὲ κ. τ. λ.

v. 26. ἐκεῖνος Cod. ἐκεῖνο τὸ παρὰ Δημοσθένει.

p. 219. v. 4. post πολεμεῖ Cod. addit: τοῦτο καὶ συλλογι-
στικὸν ἐνθύμημά ἐστιν, ὥς φασιν οἱ τῆς ῥη-
τορικῆς ἐξηγηταί, καὶ περίοδος κατὰ Ἑρμογέ- 20
νην λέγεται. Παράδειγμα δὲ ἐστὶν κ. τ. λ.

5. τῶν Cod. om.

7. Post ἐξῆς Cod. pergit: Καὶ καθόλου γε
ἐρεῖν, ῥητορικῆς μὲν εἰσιν ὄργανα τὸ κεφάλαιον, τὸ ἐπι-
χείρημα, ἡ ἐργασία, τὸ ἐνθύμημα καὶ τὸ παράδειγμα· 25
διαλεκτικῆς δὲ ὁ συλλογισμὸς καὶ ἡ ἐπαγωγή. Παραδεί-
γματα τῶν εἰρημένων. συνεχῶς κατατρέχοντος Φιλίππου
Χερρόνησον,⁹ γράφει Δημοσθένης διορῦσαι τὸν Ἰσθμὸν.
κεφάλαιον, χαλεπὸν διορῦσαι Χερρόνησον. ἡ λίσσις αὐτοῦ
κατὰ ἐνστασιν, ὅτι οὐ χαλεπὸν τὸ διορῦσαι, εἴτα ἐπιχει- 30
ρημα ἀπὸ τοῦ πράγματος· γῆν γὰρ ὀρύζομεν, παιδιὰ

⁹ Cod. Χηρόνησον.

δὲ τὸ ὀρύσσειν· εἴτα ἐργασία ἀπὸ παραδείγματος, ὅτι
 καὶ βασιλεὺς τῶν Περσῶν δεηθεὶς ποτε διώρυξεν τὸν Ἄθω.
 εἴτα ἐνθύμημα εἰς τοῦτο· καὶ τοι ἐκεῖνος μὲν διώρυξεν
 ὄρος, ἡμεῖς δὲ γῆν ὀρύζομεν. Παραβολὴ δὲ ἐστίν, εἴ τις
 5 εἴποι, δεῖν τοὺς γονέας τιμᾶν, εἴτα ἐργασίαν θείῃ ἐκ τῆς
 παραβολῆς· καὶ γὰρ θηρίων ἐστὶν ἃ τοῦτο ποιεῖ. Ἐπὶ
 διαφέρει ῥητορικὴ καὶ διαλεκτικὴ, ὅτι ἡ μὲν κ. τ. λ. T. V.
 p. 219. v. 7.

v. 9. τέχνη διαφέρει Cod. διαφέρει τέχνη.

10 11. οὐδέποτε οὐποτε.

12. τουτέστιν ὁ χαμαιδιδ. Cod. om.

13. Cod. διδασκαλίαν περὶ τῶν τοῦ λόγου μερῶν
 ποιῆται, μηδὲν μετατρ. τῶν ἐθισμῶν. ἐμπ. δὲ
 ἐστὶν ἄλ. τριβὴ ἢ ἐκ.

15 17. Post παραδόξου Cod. pergit: πείρα γὰρ ἐστὶν
 ἐνὸς ἢ καὶ πλέον τοῦ ἐνὸς ἐπιστάσια καὶ γνῶσις πράγμα-
 τος, χωρὶς τοῦ καὶ τὴν αἰτίαν καὶ τὸν κανόνα ἀποδοῦ-
 ναι τοῦ γινωσκομένου· ὥσπερ εἴ τις ἰατρὸς πυρεξάντι
 πιεῖν ὕδωρ δοὺς ἐξάντη τῆς νόσου πεποίηκεν· εἴτα τοῦθ'

20 ἕτερος ἰδὼν καὶ μὴ διακρίνας τὴν ἕξιν τοῦ πάσχοντος,
 δοὺς ἐτέρω ἀπέκτεινε. δῆλον γὰρ, ὡς οὐκ ᾔδει τῶν πα-
 θῶν τὴν αἰτίαν, ὅτι τὸ μὲν ἦν ἐκ φλέγματος καὶ χολῆς
 μελαίνης, (καὶ) διὰ τοῦτο ἀπέκτεινε, τὸ δὲ ἐξ ἄκρας ξη-
 ρότητος καὶ θερμότητος καὶ διὰ τοῦτο ἔσωσεν, κατὰ τὸν

25 κανόνα τὸν λέγοντα, τὰ ἐναντία τῶν ἐναντίων ἰάματα.
 ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οὖν οἱ ἐμπειροὶ τῆς ἀληθείας ἀπο-
 τυγχάνουσι, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς καιρίοις· καθάπερ οἱ
 ἀστρολόγοι, ὅτι αὐτοὶ ἐνιαυτοῖς τὰς ἐπὶ τῶν ἄστρον
 θέσεις ὑπέστησαν· ἡ δὲ τέχνη ἐν μὲν τοῖς λόγοις καὶ
 30 κανόνισιν κ. τ. λ. T. V. p. 219. v. 24.

v. 25. καὶ Cod. om.

26. ὅθεν καὶ Cod. καὶ om.

p. 220. v. 7. post καταφρονήματι Cod. pergit: καὶ Δημο-

σθένης ἐν ἐνὶ μὲν τῶν Φιλιππικῶν κατασκευάζει τὸ φυλάξαι τὰ γὰρ αὐτὰ τοῦ κτήσασθαι χαλεπώτερον, ἐν ἐτέρῳ δὲ τὸ κτήσασθαι τοῦ φυλάξαι· ὅπερ καὶ Ἀριστείδης ἐν τῷ τέλει τοῦ ὑπὲρ ῥητορικῆς λόγου ἐπισημαίνεται. αὐτὸς δὲ Ἀριστείδης τὰναντία μελετῶν αὐτὸς ἑαυτῷ δια- 5 δεικνύται νῦν μὲν ἐν τοῖς Λευκτρικοῖς αὐτοῦ λόγοις, νῦν δὲ ἐν τοῖς Σικελικοῖς· οὐκοῦν οὐκ ἐπιστήμη ἡ ῥητορικὴ, ἀλλὰ τέχνη. ἔσται ἄρα ῥητορικὴ μέθοδος λογικὴ εἰσηγουμενὴ τὸ δέον μετὰ πειθοῦς πρὸς γε τὸ παρῆστος χρήσιμον. 10

Ἵτι πρὸς τέσσαρα ἡμῖν ἡ ῥητ. κ. τ. λ. T. V. p. 220. v. 8.

v. 10. δεύτερον

Cod. δεύτερον δὲ

11. λόγον Cod. om.

13. τρίτον τὸ πρὸς

τρίτον πρὸς τό.

16. Post προσγίνεσθαι Cod. transit ad p. 221. v. 15. 15

p. 221. v. 22. πλείονος

Cod. πλείονος δέονται.

24. διὰ τὸ τὰς αἰτίας ἀποδοῦναι Cod. om.

26. πράξεως ε.

Cod. πράξεις εἰσίν. Tum

pergit Codex:

Ἐπεὶ οὖν οὕτω ταῦτα, ζητητέον, περὶ ποίου λόγου δύ- 20 ναμιν ὁράται ἡ ῥητορικὴ, καὶ ἀπὸ ποίου λόγου λογικὴ τέχνη αὕτη λέγεται. ἰστέον τοίνυν, ὡς ὁ λόγος ὁμῶνυμὸς ἐστὶ φωνῇ, καὶ ἔστι διττός, ὃ τε δημιουργικὸς καὶ ὁ καθ' ἡμᾶς. ἀλλὰ περὶ μὲν τοῦ δημιουργικοῦ λόγος οὐδεὶς ἡμῖν ἐν τῷ παρόντι. καλῶς γὰρ ὑπὸ τίνος εἴρηται 25 τῶν ἔξω σοφῶν, ὅτι θεὸν νοῆσαι μὲν χαλεπὸν, φράσαι δὲ ἀδύνατον. ὃν ἀποδεχόμενος ὁ πολὺς ἐν θεολογίᾳ Γρηγόριος οὕτω φησὶν, ἵνα καὶ δόξη κατεληφέναι τῷ χαλεπὸν εἰπεῖν, καὶ διαφύγῃ τῷ ἀνεκφράστῳ τὸν ἔλεγχον. καὶ πάλιν τί μὲν ἐστὶ τὸ θεῖον οὐκ ἴσμεν, τί δὲ οὐκ ἔ- 30 στιν, ἐπιστάμεθα· ἐξ ἀποφάσεως γὰρ, οὐκ ἐκ καταφάσεως τὰ τοῦ θεοῦ γινώσκομεν. Ὁ δὲ καθ' ἡμᾶς λόγος διττός ἐστιν, ὃ τε ἐνδιάθετος, καθ' ὃν βουλευόμεθα, καὶ

ὁ προφορικός, καθ' ὃν φθεγγόμεθα. ὀρίζονται δὲ τὸ
 μὲν ἐνδιάθετον ἔννοιαν ἀνθρωπίνην, καθ' ἣν ἡμῖν πει-
 ριγίνεται τὸ, τί χρὴ λέγειν καὶ τί χρὴ πράττειν· τὴν
 μὲν ἔννοιαν ἀντὶ γένους λαμβάνοντες, τὰ δὲ λοιπὰ ἀντὶ
 5 διαφορῶν. τινὲς δὲ καὶ οὕτως αὐτὸν ὀρίζονται· ἐνδιά-
 θετός ἐστι λόγος ἕξις ψυχῆς ἀνθρώπου, καθ' ἣν λογι-
 κοὶ ἔσμεν· τὴν μὲν ἕξιν ὡς γένος τιθέντες· ἔχει γὰρ
 πάντα τὰ ζῶα ἕξιν τινὰ φυσικὴν· ἐπειδὴ δὲ ἐστὶ σώμα-
 τος ἕξις ἢ ἰσχύος ἢ εἶδους ἢ τινος τοιούτου, προσέθηκαν
 10 τὸ ψυχῆς· αὐτῆς δὲ ἀποδιῶντες τὴν τοιαύτην ψυχι-
 κὴν ἕξιν τῶν ἀλόγων ζώων· κάκεινα γὰρ ἔχει ψυχικὴν
 ἕξιν, ὡς θυμικός μὲν ὁ λέων, νωθρὸς δὲ ὁ ὄνος· προσ-
 ἐθήκεν καθ' ἣν λογικοὶ ἔσμεν, τὸ ἴδιον τοῦ ἀνθρώπου
 διοριζόμενοι. λογικοὶ γὰρ λεγόμεθα, μὴ μόνον καθ' ὃ
 15 λόγῳ χρώμεθα, διδόντες τοῦτον ἀλλήλοις καὶ ἀντιλαμ-
 βάνοντες ἐν μέρει, καὶ διὰ τούτου τὰς βουλὰς τῶν καρ-
 διῶν, ὃ φησιν ὁ μέγας Βασίλειος, ἀποκαλύπτοντες· ἀλ-
 λά καὶ καθ' ὃ βουλευόμεθα περὶ τῶν πρακτέων ἢ μὴ,
 καὶ τὸ μείζον ἀπάντων καὶ τιμιώτερον καὶ πρότερον τῇ
 20 φύσει καὶ προγιγνωσκόμενον, καθ' ὃ θεὸν ὁμολογοῦμεν
 εἶναι τοῦδε τοῦ παντός ποιητὴν τε καὶ συνοχέα καὶ προ-
 νοητὴν καὶ δεσπότην, καὶ τούτῳ εὐγνωμόνως ἡμᾶς αὐ-
 τοὺς ὑποτάττομεν. Τὸν δὲ προφορικὸν ὀρίζονται οὕτως·
 προφορικός ἐστι λόγος δῆλωσις ἐννοίας ἀνθρώπου διὰ
 25 φωνῆς ἐνάρθρου· τὴν μὲν δῆλωσιν γένος ἡγούμενοι, ἐπει-
 δὴ δὲ καὶ πραγμάτων ἐστὶ δῆλωσις, ὡς καπνὸς τοῦ πυ-
 ρὸς, προστιθέντες τὸ ἐννοίας ἀνθρώπου· καὶ ἐπεὶ δυνα-
 τὸν ἐστὶ πάλιν αὐτοῦ ἔννοιαν καὶ δι' ὀρχήσεως δηλω-
 θῆναι τουτέστιν ὅτι χαίρει καὶ ἀγαλλιᾶται, προσέθηκαν τὸ
 30 διὰ φωνῆς· ἀλλ' ἐπεὶ καὶ στενάζων τις καὶ καγχάζων
 δηλοῖ τὴν ἑαυτοῦ ἔννοιαν διὰ φωνῆς, ἀλλ' ἀνάρθρου
 καὶ ἀσημάντου, προσέθηκαν τὸ ἐνάρθρου. Ἔστι δὲ καὶ
 πρῶτος τῇ φύσει ὁ ἐνδιάθετος τοῦ προφορικοῦ, ἐπεὶ καὶ

συναναιρεῖ μὲν αὐτὸν, οὐ συναναιρεῖται δὲ, ἀλλὰ καὶ πάντες ἄνθρωποι λογικοὶ λεγόμεθα κατὰ τὸν ἐνδιάθετον· εἶγε καὶ καθ'εὐδόντες καὶ σιωπῶντες λογικοὶ λεγόμεθα, καὶ ὁ Πυθαγόρας δὲ λογικὸς ἐλέγετο, τοσοῦτον χρόνον σιωπὴν ἀσκήσας. 5

Τοσοῦτων τοίνυν τῶν σημαινομένων ὄντων τοῦ λόγου, φασιν, ὅτι ἡ ῥητορικὴ ἐκατέρωθεν λέγεται τέχνη, ἀπὸ τε τοῦ προφορικοῦ καὶ τοῦ ἐνδιαθέτου· ἀπὸ μὲν τοῦ ἐνδιαθέτου, καθ' ὃ κοσμεῖ αὐτὸν κατὰ τὴν εὐρεσιν τῶν ἐπιχειρημάτων καὶ τῶν νοημάτων· ἀπὸ δὲ τοῦ προφορι- 10 κοῦ, καθ' ὃ καὶ αὐτὸν κοσμεῖ χαριζομένη τὸ εὐφραδῶς καὶ εὐρύθμως λέγειν, εἶπερ καὶ αὐτὸς τὴν τῶν λέξεων συνθήκην καὶ εὐρυθμίαν ἐκύρωσεν. κοσμεῖ δὲ καὶ ἡ γραμματικὴ, τὸ ἅπταιστον αὐτῷ παρέχουσα, δι' ἧς τοὺς βαρβαρισμοὺς καὶ σολοικισμοὺς ἐκφεύγομεν. 15

Ἐπεὶ ¹⁰ δὲ πειθοῦς δημιουργὸν τὴν ῥητορικὴν εἶναι λεγόμεν, ζητητέον τί ἐστι τὸ ἀληθές, καὶ τί τὸ πιθανόν, καὶ τίνι διαφέρουσιν ἀλλήλων. Ἔστι τοίνυν ἀληθές μὲν τὸ ἅφ' ἑαυτοῦ κεκτημένον τὴν τοῦ ὅ ἐστι μαρτυρίαν, ἀλλ' οὐχὶ δεόμενόν τινος πρὸς παράστασιν τῆς 20 ἑαυτοῦ ιδιότητος· ἢ ἵνα σαφέστερον εἶπω, τὸ δι' ἑαυτὸ ὃν ὅπερ ἐστὶ λεγόμενον αἰεὶ, ἀλλὰ μὴ δι' ἕτερον· ὥς τὸ τὸν ἥλιον εἶναι λαμπρὸν, τὸ πῦρ θερμὸν, τὴν ἡμέραν φαινήν, τὴν δὲ νύκτα σκοτεινήν· ταῦτα γὰρ καὶ τὰ τούτοις ὅμοια, οἰκοθεν ἔχοντα τὴν τοῦ ὅ εἰσι μαρτυρίαν, 25 οὐδενός δέονται τῶν ἔξωθεν πρὸς παράστασιν τῆς ἑαυτῶν ιδιότητος, καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, ἐφ' ὧν μὴ ἐγχωρεῖ λόγον εἰπεῖν ἐναντίον· ἢ ὑπεναντίον ἢ ὀπωσοῦν ἀντικείμενον· τὸ γὰρ τὸν θεὸν ἀγαθὸν εἶναι καὶ δημιουργὸν καὶ προνοητὴν καὶ κηδεμόνα τοῦδε τοῦ παντός, οὐχ ἀπλῶς 30

10 Hoc loco in Codice, in media licet pagina, semel dilatatum est marginis spatium et litera initialis abiecta, quasi novum fieret initium.

ῥστιν ἀληθὲς, ἀλλ' ὑπὲρ πᾶσαν ἀλήθειαν, καὶ πολλῷ
 μᾶλλον πιστῶεσθαι δικαιότερον, ἢ εἴ τις ἐν καθαρᾷ
 μεσημβρίᾳ πρὸς τὸν ἥλιον ἀποβλέπων, ὁμολογεῖ τοῦτον
 εἶναι φανότατον· ἀλλ' ἐπεὶ τὸ ἀληθὲς ἡμῖν ἐνταῦθα
 5 ὑπόκειται, ὃ μηδαμῶς ἔτυχε τὸ ψεῦδος ἐπηρεάσαν, ἐν-
 ταῦθα δὲ πολλοὶ τῶν ἀσεβῶν τε καὶ αἰρετικῶν τὴν αἰ-
 τοῦ δόξαν διέβαλον, καθάπερ ὁ Μαρκίων καὶ ὁ Μάνης,
 καὶ πρὸ τούτων Ἕλληνες, ὁ μὲν οὐκ ἀγαθὸν εἶναι εἰ-
 πὼν τὸν τὸ πᾶν τοῦτο συστησάμενον, τῶν δὲ οἱ μὲν
 10 μὴδὲ εἶναι τὸ παράπαν θεὸν δογματίσαντες, οἱ δὲ τὴν
 τοῦ παντὸς δημιουργίαν ἀναθέντες τοῖς δαίμοσι· διὰ
 τοῦτο καὶ ἡμεῖς ἔρρουν ἐκείνους ἀφέντες, καθ' ὑπεροχὴν
 ἀσύγκριτον καὶ ἀπαράμιλλον ἐπὶ θεοῦ τὴν τοῦ ὅ ἐστιν
 ἀλήθειαν εἶναι φάμεν κατὰ τὸ κρύφιον τῆς αὐτοῦ θεί-
 15 ας οὐσίας καὶ πάσῃ φύσει οὐρανίᾳ τε καὶ ἐπιγείῳ παν-
 τάπασιν ἄγνωστον, καθάπερ αὐτὸν ὑπερούσιον εἶναι πι-
 στεύομεν, ὑπέριθεον, ὑπεράγαθον, καὶ ἀπλῶς ἃ ἐπὶ θε-
 οῦ λέγεται καὶ σημαίνουσιν αὐτὸν εἶναι ὑπὲρ πᾶν ὄνομα
 οὐσίας ἢ ἐνεργείας ἢ τοιούτου τινὸς δηλωτικῷ. ¹¹ Ἔστι
 20 μὲν οὖν ἡ ἀλήθεια στάσις καὶ ἰδραίωσις καὶ οἷον ἀκίνη-
 σία· ὅθεν τὰ παρὰ ταύτην ὡς ἐπὶ πολὺ καὶ ἐπ' ἑλαττον
 καὶ μᾶλλον καὶ ἥττον ἐγκλινόμενα τῆς κατὰ τὸν ὄρον
 ἀκριβείας τοῦ ἀληθοῦς ἐκπίπτουσιν. αὐτίκα γὰρ τὸ μὲν
 ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γινόμενον καὶ μὴ πανταχοῦ ἀληθεῦον, μετ-
 25 ἔχον ¹² μέντοι μᾶλλον ἀληθείας ἢ ψεύδους, πιθανόν
 ἐστι· τὸ δὲ ἐπ' ἑλαττον μετέχον τῆς ἀληθείας ἀπίθανον·
 τὸ δὲ ἐπίσης οὐ πιθανόν, ἀλλ' ἀμφιβαλλόμενον. τὰ δὲ
 παραδείγματα σαφέστερον ποιήσουσι τὸ λεγόμενον· τοι-
 οὔτος ἐστὶν ἕκαστος οἷςπερ ἡδεταί ξυνών· ¹³ τοῦτο πι-
 30 θανόν ἐστιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον γινόμενον, καὶ κατὰ
 τοῦτο πλεον ἀληθείας ἢ ψεύδους μετέχει· ὁρῶμεν γὰρ,

¹¹ Bloch. legendum putat δηλωτικόν. ¹² Cod. μετέχει.
 scripti μετέχον. ¹³ Eurip. Phoenic. Fr. IX.

ὅτι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τοιοῦτοί εἰσιν οἱ ἄνθρωποι, οἷοι τυ-
 χάνουσιν ὄντες ἐκεῖνοι, ὧν ταῖς ὁμιλίαις καὶ ταῖς δια-
 τριβαῖς χαίρουσιν. ἀλλ' ἔστιν ὅπου καὶ διαψεύδεται·
 βασιλεῖς γὰρ πολλάκις ἤδονται τεχνίταις τισὶν, οὐ τοι-
 οῦτοι τὸν τρόπον ὄντες, οὔτε τᾶλλα τῶν ἐπιτηδευμάτων 5
 ἔχοντες. καὶ Ἡρώδης ὁ τετράρχης, ὡς τὸ ἱερόν φησιν
 εὐαγγέλιον, ἀκούων Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ πολλὰ ἐποί-
 ει καὶ ἠδέως αὐτοῦ ἤκουεν· ἀλλ' ἦν φονεὺς καὶ παρά-
 νομος. πάλιν πολλοὶ παρὰ Χριστιανοῖς ὄντες βάρβαροι,
 οἷσπερ ἤδονται Χριστιανοί, μὴ τοιοῦτοι τυγχάνοντες. 10
 πάλιν ἐνδέχεται τινα ἀσθενῇ συνόντα τισὶ ῥωμαλείοις
 συγγενέσιν ἠδεσθαι μὲν αὐτοῖς τοιούτοις οὖσιν, οὐ μὴν
 καὶ αὐτὸν ῥωμαλέον εἶναι. ἢ πάλιν ἐνδέχεται τινα πα-
 τέρα γηραιὸν, μηδαμῶς περὶ λόγους ἐσπουδακότα, ἠδε-
 σθαι μὲν τοῖς υἱοῖς φιλοσοφοῦσιν, οὐ μὴν καὶ αὐτὸν 15
 φιλόσοφον εἶναι. καὶ ἄλλως δὲ εἰκὸς τινα κατὰ τι συν-
 ηδόμενόν τινι κατ' ἄλλο διαφέρεισθαι πάλιν καὶ ἄχθε-
 σθαι· καὶ οὐ τοῖς πράγμασι μόνον διοριστέον αὐτὸ, ἀλ-
 λά καὶ τοῖς καιροῖς· νῦν μὲν γὰρ ἡδεταί τις, νῦν δὲ πάλιν
 ἄχθεται· καὶ οὐ τοιοῦτός ἐστιν αἰεὶ, ἀλλὰ καὶ δι' 20
 ἡντιναοῦν πολλάκις αἰτίαν ἡδεταί. τὸ γοῦν ἀληθεῦον ἐν
 καιρῷ καὶ δι' ὠρισμένας τινὰς αἰτίας πιθανὸν οὐκ ἀ-
 ληθές. τὸ δὲ αἰεὶ καὶ ἐπὶ πάντων καιρῶν καὶ πραγμάτων
 καὶ διὰ πᾶσαν αἰτίαν οὕτω συμβαῖνον ἀληθές. ἔτι καὶ
 τοῦτο ἀληθές ἐστιν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μὲν, οὐκ αἰεὶ δὲ γι- 25
 νόμενον· οἱ τῶν μειζόνων ὀρεγόμενοι καὶ τῶν μικρῶν
 ἀποτυγχάνουσιν. εἰ γὰρ ἀναγκαῖον ἦν ταῦτα οὕτως ἔχειν,
 οὐκ ἂν Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν καὶ πρὸ ἐκείνου Κῦρος ὁ
 Πέρσης, καὶ ἔτι μετ' αὐτοὺς Αὔγουστος ὁ Ῥωμαίων
 ἀπὸ μικρῶν ἀρξάμενοι καὶ φιλοπονήσαντες τῆς ὅλης οἰ- 30
 κουμένης ἐκράτησαν· οὕτω μὲν οὖν διαφέρει τὸ πιθανὸν
 τοῦ ἀληθοῦς, καθ' ὃ τὸ μὲν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γινόμενον,
 ἔστι δ' ὅτε καὶ μὴ γινόμενόν ἐστιν ἐκ τοῦ παραδόξου·

τὸ δὲ ἀληθὲς αἰεὶ καὶ ἐπὶ πάντων πραγμάτων καὶ διὰ
 πᾶσαν αἰτίαν οὕτω συμβαῖνον. Ἀλλὰ καὶ τοῦ ὀρισμοῦ
 τοῦ ἐναντίου, τοῦ ἀπίθανου, ἐκδηλον ἂν αὐτὸ γένοιτο.
 ἀπίθανον γὰρ ἐκείνῳ φασιν, τὸ μὴ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γι-
 5 νόμενον, ἀλλὰ σπανίως καὶ ἐκ τοῦ παραδόξου· οἷον ἐπιεί-
 περ ὑπόληψις ἔστι περὶ τῶν μητέρων, ὅτι φιλόπαιδες εἰ-
 σι, καὶ παντὸς μᾶλλον τὰ οἰκεία στέργουσι τέκνα, κατὰ
 τὸν ἐρωτηθέντα σοφὸν περὶ τούτου τὸ διὰ τί, καὶ ἀπο-
 κρινάμενον, ὅτι αἱ μὲν μητέρες πιστεύουσιν ἀναμφιβόλως
 10 εἶναι τὰ γεννώμενα ἐξ αὐτῶν, οἱ δὲ γε ἄνδρες οἴονται,
 ὁ λέγων περὶ τῆς Μηδείας, ὅτι τὰ οἰκεία τέκνα ἀπέσφα-
 ξεν, ἀπίθανα λέγειν δοκεῖ. πάλιν ὑπόληψις ἔστι περὶ τῶν
 ἐν συμφοραῖς ὄντων, ὅτι ἀλγοῦσι καὶ ὀδύρονται, ἀλλ'
 οὐκ ἄδουσι, οὐδὲ τέρπονται ταῖς ὥδαῖς· ὁ γοῦν λέγων
 15 τὸν Ἀρίονα ἐν κακοῖς ὄντα ἄσαι ἀπίθανα λέγειν δοκεῖ.
 καὶ πάλιν εἴ τις λέγοι, τοὺς κρείττονας ἐρᾶν τοῦ χειρο-
 νος, ἀπίθανα φησὶν. πλὴν ἔστιν ὅτε καὶ ταῦτα γίνεται
 ἐκ τοῦ παραδόξου. Τὰ οὖν πιθανὰ καὶ προτάσεις ἐνδό-
 ξους οἱ διαλεκτικοὶ νομίζουσιν· ἀληθῆ μὲν γὰρ εἰσιν, ὡς
 20 εἴρηται, καὶ πρῶτα, τὰ μὴ δι' ἐτέρων, ἀλλὰ δι' αὐτῶν
 ἔχοντα τὴν πίστιν, ὥσπερ καὶ Ἀριστοτέλει δοκεῖ· ἐνδοξα
 δὲ τὰ δοκοῦντα πᾶσιν ἢ τοῖς πλείστοις ἢ τοῖς σοφοῖς.
 καὶ τούτοις ἢ τοῖς πᾶσιν ἢ τοῖς πλείστοις ἢ τοῖς μάλι-
 στα γνωρίμοις καὶ ἐνδόξοις· τὸ δὲ πᾶσιν ἐνταῦθα κατὰ
 25 δύο σημαινόμενα λέγεσθαι νομιστέον· ἢ γὰρ τὰ πᾶσιν
 ἀνθρώποις ἀπλῶς τε καὶ ἀπολύτως δοκοῦντα φησὶν ὁ
 φιλόσοφος ἐνδοξα, καθάπερ ἅπασι δοκεῖ, ὅτι ἀγαθὸς ὁ
 θεὸς, ἡ ὑγεία, ἡ ζωὴ καὶ ὁ πλοῦτος αἰρετὰ καὶ ὠφέλιμα
 ἢ τὸ πᾶσι τοῖς πρὸς οὓς ἔστιν ἡμῖν ὁ λόγος δηλονότι,
 30 ἢ ἢ μετὰ προσδιορισμοῦ τὸ λεγόμενον τοιοῦτον, ἐνδο-
 ξα δὲ τὰ δοκοῦντα πᾶσιν, ἡμῖν τε δηλονότι τοῖς ὀρθο-
 δόξοις κακεῖνοις πρὸς οὓς διαλεγόμεθα, οἷον φέρε εἰπεῖν
 Ἰουδαίους ἢ αἰρετικοὺς ἢ Λατίνους. τούτοις γὰρ ἐν μέρει

διαλεγόμενοι· ἐκ τῶν ἅπασιν ἡμῖν ὁμοτίμως δοκούντων,
 δηλαδή τῶν θείων γραφῶν, ποιούμεθα τὴν διάλεξιν,
 μεταφέροντες κατ' αὐτῶν, ὅτι ἂν μὴ καλῶς φαίνωνται
 λέγειν ἡμῖν. τοῖς δὲ τοῦ Μωάμεδ θιασώταις διαλεγόμε-
 νοι, ἐνδόξους μὲν καὶ πρὸς ἐκείνους ποιησόμεθα τοὺς 5
 συλλογισμοὺς, πλὴν οὐκ ἐκ τῶν ἡμῖν τε καὶ ἐκείνοις δο-
 κούντων· οὐδὲ γὰρ ἔχουσι τι κοινὸν οἱ μικρώτατοι πρὸς
 τὰς θείας γραφάς, ἀλλ' ἐκ τῶν ἅπασιν τοῦτοις δοκούν-
 των ποιησόμεθα τὴν διάλεξιν, προτιθέντες εἰς τὸ μέ-
 σσον τὰ δόγματα τοῦ Μωάμεδ, καὶ ταῦτα ἀνασκευάζον- 10
 τες ἐκ τε τῶν φυσικῶν ἐννοιῶν καὶ ἐκ τῶν αὐτοῖς πᾶσι
 δοκούντων, ὡς ψευδῇ καὶ ἀπίθανῃ καὶ γραιδίῳ κωθω-
 νιζομένων ἢ παιδαρίων κορυζώντων ληρήματα, μᾶλλον δὲ
 εἰπεῖν οἰκειότερον κατὰ τὴν θείαν φωνὴν, δαιμόνων εὐ-
 ρέματα σκοτεινὰ καὶ διανοίας κακοδαίμονος ἀναπλάσμα- 15
 τα· ταῦτα μὲν οὖν ἡ φωνὴ τοῦ πᾶσιν ἔχει τὰ σημαί-
 νομενα· πάλιν οὖν ἐπαναλαβόντες λέγωμεν· ἐνδοξά εἰσι
 τὰ δοκούντα πᾶσι καὶ σοφοῖς καὶ χυδαίοις, οἷον ὅτι ὁ
 θεὸς ἀγαθός, καὶ τὸ ἀγαθὸν ὠφέλιμον, ἢ ὅτι ἡ ἰγεία
 καὶ ὁ πλοῦτος καὶ ἡ ζωὴ αἰρετά· ἢ τοῖς πλείστοις δηλο- 20
 νότι τῶν σοφῶν καὶ χυδαίων, οἷον ὅτι ἡ ψυχὴ τιμιωτέρα
 τοῦ σώματος, καὶ ἡ φρόνησις πλούτου τιμιωτέρα· ἢ τὰ
 δοκούντα τοῖς σοφοῖς, καὶ τούτων ἢ τὰ πᾶσι δοκούντα,
 καθάπερ ἅπαντες ἐδόξασαν οἱ σοφοί, τὰ ψυχικὰ ἀγα-
 θὰ τῶν σωματικῶν αἰρετώτερα εἶναι, ἢ τὰ δοκούντα τοῖς 25
 πλείστοις αὐτῶν, καθάπερ ἐδόξασαν οἱ πλείστοι, ὡς ἡ
 ἀρετὴ δι' ἑαυτὴν ἐστὶν αἰρετόν· οἱ γὰρ Ἐπικούρειοι διὰ
 τὴν ἡδονὴν αὐτὴν ἔφασαν αἰρεῖσθαι, ὥσπερ αὖ ἕτεροι
 διὰ τὴν ἐξ αὐτῆς ἐπακολουθοῦσαν τιμὴν ἢ τὰ χρήματα·
 ἢ δὴ ἐνδοξά λεκτέον τὰ δοκούντα τοῖς μάλιστα γνωρί- 30
 μοις, ἐπὶ σοφίᾳ δηλονότι, καθάπερ τὸ εἶναι τὴν ψυχὴν
 ἀθάνατον, ὡς Πλάτωνι καὶ ἄλλοις δοκεῖ, καὶ Ἡράκλει-
 τος δὲ φησιν, ὡς πάντα κινεῦνται, καὶ Ἀριστοτέλης δέ·

φῃσι, τῶν ὄντων ἀπάντων δέκα εἶναι τὰ γένη, καὶ τῶν
 φυσικῶν ἀπάντων εἶναι ἀρχὰς τὴν ὕλην, τὸ εἶδος καὶ
 τὴν στέρην. περὶ γὰρ τῶν φαινομένων ἐνδόξων, μὴ
 ὄντων δὲ, λόγος ἡμῖν οὐδεὶς ἐν τῷ παρόντι· παραχρημα
 5 γὰρ καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τοῖς καὶ μικρὰ συνορᾷν δυνα-
 μένοις κατάδηλος αὐτοῖς ἢ τοῦ ψεύδους ἐστὶ φύσις. οὐ
 τοίνυν πᾶσαν πρότασιν, οὐδὲ πᾶν πρόβλημα διαλεκτικὸν
 θετέον· οὐδεὶς γὰρ ἂν προτείνειε νοῦν ἔχων τὸ μηδενὶ
 δοκοῦν· ὅπερ ἐστίν, εἰ χρησιμὸν ἐστὶ τὸ ὑγιαίνειν ἢ μὴ·
 10 ἀλλ' οὐδὲ τὸ πᾶσι φανερόν ἢ τοῖς πλείστοις· τίς γὰρ
 οὕτως ἡλίθιος, ὡς ζητεῖν, εἰ τὸ μέλι γλυκὺ τοῖς κατὰ
 φύσιν διαχειμένοις ἐστί. τὰ μὲν γὰρ πᾶσι δοκοῦντα λό-
 γων ἀπορίαν ἡμῖν οὐ παρέχεται· τὰ δὲ μηδενὶ δοκοῦντα
 τίς ἂν ὁμολογήσειεν; ἔστιν οὖν πρότασις διαλεκτικὴ ἐρώ-
 15 τήσις ἐνδοξος ἢ πᾶσιν ἢ τοῖς πλείστοις ἢ τοῖς σοφοῖς·
 καὶ τούτων ἢ πᾶσιν ἢ τοῖς πλείστοις ἢ τοῖς μάλιστα γνω-
 ρίμοις μὴ παράδοξος· θεῖη γὰρ ἂν τις τὸ δοκοῦν τοῖς
 σοφοῖς, ἔαν μὴ ἐναντίον ταῖς τῶν πολλῶν δόξαις ἦ, κα-
 θάπερ ὁ τοῦ Ζήνωνος λόγος, ὅτι οὐκ ἔστιν ἐν τοῖς οὐσι
 20 κίνησις· ἢ ὡς Ἀντισθένης ἔλεγεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀντιλέ-
 γειν· ἢ κατὰ τὸν Ἡρακλείτου λόγον, τὰ ἐναντία ταυτά·
 τοιοῦτον καὶ τὸ Παρμενίδου δόγμα, ὅτι τὸ ὄν ἐν καὶ
 ἀκίνητον. ταῦτα γὰρ παράδοξα ὄντα καὶ ταῖς τῶν πολ-
 λῶν ἐναντιούμενα δόξαις, οὐδεὶς ἂν ὁμολογήσειεν. εἰς δὲ
 25 προτάσεις διαλεκτικαὶ καὶ τὰ τοῖς ἐνδόξοις ὅμοια· εἰ γὰρ
 ἐνδοξον τὸ τὴν αὐτὴν εἶναι τῶν ἐναντίων ἐπιστήμην·
 ὑγιεινῶν γὰρ καὶ νοσερῶν ἐστὶν ἢ αὐτὴ ἐπιστήμη, ἰατρι-
 κὴ δηλαδὴ καὶ ἀριθμητικὴ ἀρτίου καὶ περιττοῦ, καὶ μου-
 σικὴ ἐμμελῶν καὶ ἐκμελῶν, καὶ γυμναστικὴ εὐεκτικῶν τε
 30 καὶ μὴ· καὶ τὸ αἰσθησιν τὴν αὐτὴν εἶναι τῶν ἐναντίων
 ἐνδοξον ἂν φανείη· τὸ γὰρ ὅμοιον αὐταῖς ἐστὶ κατὰ ἀνα-
 λογίαν, εἶγε καὶ ἡ αἰσθήσις καὶ ἡ ἐπιστήμη ὑπὸ τὴν ἑξιν
 τυγχάνουσιν, ἥτις ἐστὶν εἶδος ποιότητος. καὶ μὴν καὶ ἡ

αἰσθησις, ὡς προεῖρηται, τῶν ἐναντίων ἐστὶ κριτική· ἢ
 τε γὰρ ἀφή θερμοῦ καὶ ψυχροῦ καὶ ἡ ὄρασις ὁμοίως.
 τοῦ δ' αὐτοῦ λόγον θετέον καὶ τὴν ἐπιστήμην μὴ πλα-
 νᾶσθαι περὶ τὰ ἐπιστητὰ, καὶ τὴν αἰσθησιν περὶ τὰ
 αἰσθητὰ· ἐκάτερα γὰρ τούτων ὑπὸ τὴν ἕξιν τελεῖ. καὶ 5
 εἰ μίαν ἀριθμῷ γραμματικὴν εἶναι, καὶ αὐλητικὴν μίαν·
 εἰ δὲ πλείους γραμματικὰς, καὶ αὐλητικὰς πλείους· πάντα
 γὰρ ὅμοια καὶ συγγενῇ ταῦτα ἔοικεν εἶναι· ὁμοίως δὲ καὶ
 τὰ τοῖς ἐνδόξοις ἐναντία κατὰ ἀντίφασιν προτεινόμενα
 ἐνδοξα φανεῖται· εἰ γὰρ ἐνδοξον, ὅτι δεῖ τοὺς φίλους εὖ 10
 ποιεῖν, ἔστι δὲ τούτῳ ἐναντίον μὲν, ὅτι δεῖ κακῶς ποιεῖν
 αὐτοὺς, κατὰ ἀντίφασιν δὲ, ὅτι μὴ δεῖ κακῶς ποιεῖν τοὺς
 φίλους, καὶ τοῦτ' ἂν εἴη ὁμοίως ἐνδοξον. ἐνδοξον δὲ καὶ
 ἐν παραβολῇ φανεῖται καὶ τὸ ἐναντίον περὶ τοῦ ἐναντίου·
 οἷον εἰ δεῖ τοὺς φίλους εὖ ποιεῖν καὶ τοὺς ἐχθροὺς κα- 15
 κῶς. δηλὸν δὲ, ὅτι καὶ ὅσαι δόξαι κατὰ τέχνας εἰσὶ, δια-
 λεκτικαὶ προτάσεις εἰσὶ. συγχωρήσεις γὰρ ἂν τις τὰ δο-
 κοῦντα τοῖς ὑπὲρ τούτων ἐπεσκευμένοις, οἷον περὶ μὲν
 τῶν ἐν ἱατρικῇ ὡς ὁ ἱατρὸς, περὶ δὲ τῶν ἐν γεωμετρίας
 ὡς ὁ γεωμέτρης, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως. αὐτίκα γὰρ 20
 τις περὶ μὲν τῶν ἐν ἱατρικῇ συγχωρήσεις τῇ Ἱπποκράτους
 δόξῃ, λέγοντος, αἱ ὑγραὶ διαίται σύμφοροι τοῖς πυρέτ-
 τουσιν· ὅπερ ἤρτηται τοῦ κοινοῦ ἀξιώματος ἐκείνου, τὰ
 ἐναντία τῶν ἐναντίων ἰάματα· εἰ γὰρ ὁ πυρετὸς ξηραίνει,
 δηλὸν ὅτι τὸ ἐναντίον ἢ ὑγρότης ὑγρανεῖ· καὶ εἰ τὸ 25
 ἄπεπτον νόσον γεννᾷ καὶ ἀσθενῇ τὴν φύσιν ποιεῖ, τὸ
 ἤδη πεπεμμένον δηλοῖ ῥωσθῆναι τὴν φύσιν· καὶ διὰ
 τοῦτο δεῖ τότε τὰ πρὸς θεραπείαν προσάγειν. Περὶ δὲ
 τῶν ἐν γεωμετρίας θείῃ τις ἂν, ὡς ὁ γεωμέτρης φησὶν,
 ὅτι τὰ ἀπὸ μειζόνων γωνιῶν ὁρώμενα καὶ μειζονα ὁρά- 30
 ται, τὰ δὲ ἀπὸ ἐλαττόνων ἐλάττονα. πρόβλημα δὲ ἐστὶ
 διαλεκτικὸν θεώρημα τὸ συντεῖνον ἢ πρὸς αἵρεσιν καὶ
 φυγὴν, ἢ πρὸς ἀλήθειαν καὶ γνῶσιν, ἢ αὐτὸ, ἢ ὡς συν-

εργὸν πρὸς τι ἕτερον τῶν τοιούτων. καὶ πρὸς αἵρεσιν
 μὲν καὶ φεγῆν ἔστι συντεῖνον τοῦτο, πότερον ἢ ἡδοτῇ
 αἰρετὸν ἢ οὐ, καὶ πότερον ὁ πλοῦτος ἀγαθόν ἔστιν ἢ
 κακόν· ταῦτα γὰρ τῶν ἰδιῶν ὑπάρχοντα, καὶ ὅσα
 5 τούτοις ὅμοια, οὐ δι' ἄλλο τι ζητεῖται παρ' ἡμῶν, ἢ
 ἵνα τὸ μὲν ἀγαθὸν ἐλώμεθα, τὸ δὲ κακὸν ἐκφυγῶμεν.
 πρὸς ἀλήθειαν δὲ καὶ γνῶσιν συντείνοντα εἰς θεωρή-
 ματα τὰ φυσικά· ἐν γὰρ τούτοις οὐ τοῦ ἐλέσθαι καὶ
 φυγεῖν ἔνεκεν, ἀλλὰ τοῦ γνῶναι τὴν ἀλήθειαν μόνον
 10 ἔστιν ἡ ζήτησις· οἷον πότερος ὁ κόσμος αἰδέος ἢ οὐ.
 πότερον ἢ ψυχὴ ἀθάνατος, ἢ οὐ. καὶ ταῦτα μὲν δι'
 ἑαυτὰ ζητεῖται παρ' ἡμῶν, ἵνα γινώσκηται· τὰ δὲ λογικὰ
 προβλήματα οὐ δι' ἑαυτὰ, ἀλλ' ὥς πρὸς ἕτερόν τι συν-
 τείνοντα. τὸ γὰρ ζητεῖν, πῶς αἱ προτάσεις ἀντιστρέφονται,
 15 καὶ ποσαχῶς ἀντίκειται τὰ ἀντικείμενα, καὶ εἰ τρία σχήμα-
 τὰ εἰσι, καὶ εἰ ἐν ἐνὶ τῶν τριῶν σχημάτων πᾶς συλλογισμὸς
 γίνεται· ταῦτα πάντα τὰ λογικὰ τε καὶ ὀργανικὰ καλού-
 μενα, ἃ διὰ τὴν ἀποδεικτικὴν καὶ διαιλεκτικὴν καὶ σοφι-
 στικὴν μέθοδον παρ' ἡμῶν ἐξετάζεται, κατὰ τὸ αὐτὸ
 20 σημαινόμενον λέγεται, καὶ ἡ λογικὴ πραγματεία Ἀριστο-
 τέλους, ὡς διδάσκουσα περὶ ἀποδείξεως καὶ ἄλλων τινῶν
 συμβαλλομένων πρὸς τὴν τῆς ἀληθείας εὑρεσιν καὶ πρὸς
 πᾶσαν φιλοσοφίαν. ἔστιν οὖν, ὡς εἴρηται, τὸ διαλεκτι-
 κὸν πρόβλημα τοιούτον. ἔτι πρὸς τοῖς εἰρημένους διαλεκτι-
 25 κὸν ἔστι πρόβλημα, περὶ οὗ ἢ οὐδετέρως οἱ ἄνθρωποι
 δοξάζουσι, καθάπερ περὶ τῶν ἀστέρων, εἴτε περιττοὶ εἰ-
 σιν εἴτε ἄρτιοι· ἢ καὶ ἐναντίως οἱ πολλοὶ τοῖς σοφοῖς, καὶ
 τὸ ἀνάπαλιν ἢ ἐκάτεροι αὐτοὶ ἑαυτοῖς· τὸ μὲν γὰρ εἶναι
 τὴν εὐτυχίαν τῆς εὐβουλίας αἰρετώτερον οἱ πολλοὶ δοξά-
 30 ζουσι, τὸ δὲ ἐναντίον οἱ σοφοί. ἔτι οἱ μὲν πολλοὶ τὴν
 ὑγίαν τῆς ἀρετῆς αἰρετώτερον ἐδόξασαν εἶναι, οἱ δὲ σο-
 φοὶ τὴν ἀρετὴν. τὸ γοῦν πότερον ἢ ὑγεία τῆς ἀρετῆς αἰ-
 ρετώτερον, διαλεκτικόν ἔστι πρόβλημα. ἐναντίως δὲ δοξά-

ζουσιν οἱ τε σοφοὶ ἑαυτοῖς καὶ οἱ πολλοὶ κατὰ ταῦτα.
 οἱ μὲν γὰρ τῶν σοφῶν λέγουσιν εἶναι εἰμαρμένην καὶ ἐξ
 ἀνάγκης πάντα γίνεσθαι, οἱ δὲ οὐ· καὶ οἱ μὲν λέγουσι
 τὴν ψυχὴν εἶναι θνητὴν, οἱ δὲ ἀθάνατον. ὡσαύτως δὲ
 καὶ τῶν πολλῶν οἱ μὲν τὴν ὑγίαν αἰρετωτέραν τοῦ πλού- 5
 του ἐδόξασαν, οἱ δὲ τὸ ἀνάπαλιν· καὶ οἱ μὲν ἰσχὺν τοῦ
 κάλλους, οἱ δὲ τοῦναντίον. ἔστι δὲ προβλήματα διαλεκτι-
 καὶ καὶ ὧν εἰσιν ἐναντίοι συλλογισμοί· ἀπορίαν γὰρ ἔχει,
 πότερον οὕτως ἔχει ἢ οὐχ οὕτως, διὰ τὸ περὶ ἀμφοτέρων
 εἶναι λόγους πιθανούς. τὴν γὰρ ἡδονὴν ἔστι καὶ ὡς ἀγα- 10
 θὸν συλλογίσασθαι, καὶ ὡς κακὸν, καὶ ἀμφοτέρα διὰ
 λόγων πιθανῶν· ὅθεν ἀπορεῖν ἔστι, ποτέρῳ ἂν τις προς-
 τιθεῖται. καὶ κατασκευάζεται μὲν, ὡς ἀγαθὸν ἔστιν, οὕτω.
 τῆς ἡδονῆς πάντα ἐφίεται· οὐ δὲ πάντα ἐφίεται, ἀγα-
 θόν· ἢ ἡδονὴ ἄρα ἀγαθόν. πάλιν ἔστι δεῖξαι, ὡς οὐκ 15
 ἀγαθόν, οὕτως· τὸ ἀγαθὸν ἀγαθούς ποιεῖ· ἢ ἡδονὴ ἀ-
 γαθούς οὐ ποιεῖ· ἢ ἡδονὴ ἄρα οὐκ ἀγαθόν· ἀλλὰ καὶ
 περὶ ὧν λόγον οὐκ ἔχομεν ἀποδοῦναι ὡς ὄντων μεγά-
 λων, χαλεπὸν ἐν τούτοις εὑρεῖν ἡγούμενοι τὸ διὰ τί κα-
 θάρπερ ἐπὶ τῶν ἀστέρων λέγω, πότερόν εἰσιν ἄρτιοι ἢ 20
 περιττοί, καὶ τῆς μαγνήτιδος λίθου, πῶς ἔλκει τὸν σίδη-
 ρον, καὶ ἔτι πότερον ὁ κόσμος αἰδίδιος ἢ οὐ. καὶ ταῦτα
 διαλεκτικὰ προβλήματα θετέον. ἐπεὶ καὶ τὰ τοιαῦτα ζη-
 τήσειεν ἂν τις· ἐξεταστικὴ γὰρ οὕσα ἢ διαλεκτικὴ, πρὸς
 τὰς ἀπασῶν τῶν μεθόδων ἀρχὰς ὁδὸν ἔχει· καὶ γὰρ οὖν 25
 οὐδὲ τοῦτο παροπτέον ἐν τῷ παρόντι, ὅτι πρὸς τρία
 ταῦτα χρήσιμος ἢ διαλεκτικὴ, πρὸς γυμνασίαν, πρὸς τὰς
 ἐντεύξεις, πρὸς τὰς κατὰ φιλοσοφίαν ἐπιστήμας· ὅτι
 μὲν οὖν πρὸς γυμνασίαν χρήσιμος, καταφανὲς ἐξ αὐτῶν·
 μέθοδον γὰρ ἔχοντες ῥᾶον περὶ τοῦ προτεθέντος εἰπεῖν 30
 δυνησόμεθα. πρὸς δὲ τὰς ἐντεύξεις, διότι τὰς τῶν πολ-
 λῶν κατηγορημηνένοι δόξας οὐκ ἐκ τῶν ἀλλοτρίων, ἀλλ'
 ἐκ τῶν οἰκείων δογμάτων ὁμιλήσομεν πρὸς αὐτοὺς μετα-

βιβάζοντες ὃ τι ἂν καλῶς λέγειν ἡμῖν φαίνωνται·
 πρὸς δὲ τὰς κατὰ φιλοσοφίαν ἐπιστήμας, διότι δυνάμε-
 νοι πρὸς ἀμφοτέρω διαπορεῖσθαι, ῥᾶον ἐν ἐκάστοις κα-
 τοψόμεθα τὸ ἀληθές τε καὶ μὴ. ἔτι δὲ πρὸς τὰ πρῶτα
 5 τῶν περὶ ἐκάστην ἐπιστήμην ἀρχῶν· ἐκ μὲν γὰρ τῶν οὐ-
 κείων τῶν κατὰ τὴν προτεθείσαν ἐπιστήμην ἀρχῶν ἀδύ-
 νατον εἰπεῖν τι περὶ αὐτῶν, ἐπειδὴ πρῶται ἀρχαὶ ἀπάν-
 των εἰσιν, διὰ δὲ τῶν περὶ ἕκαστα ἐνδόξων ἀνάγκη περὶ
 αὐτῶν διελθεῖν. αὐτίκα γὰρ περὶ τῶν γεωμετρικῶν ἀρχῶν,
 10 ἥγουν τοῦ σημείου τῆς γραμμῆς καὶ τῆς ἐπιφανείας οὔτε
 ὁ γεωμέτρης δύναται ταύτας ἀποδείξαι· πῶς γὰρ εἴη ἐκ
 προτέρων ἀποδείξαι τὰ πρῶτα; πασῶν γὰρ ἐπιστημῶν
 αἱ ἀρχαὶ ἀναπόδεικτοι· οὔτε μὲν ὁ διαλεκτικὸς ἐκ τῶν
 κατὰ γεωμετρίαν ἀρχῶν δυνηθεῖη ἂν αὐτὰς ἀποδείξαι,
 15 ἐπεὶ μήτε γεωμέτρης ἐστὶν ὠρισμένος, καὶ ἅμα τοῦτο
 ἀδύνατον, διὰ δὲ τῶν περὶ ταῦτα ἐνδόξων ποιήσεται τὸν
 λόγον. ἔρεϊ γὰρ, ὅτι πᾶν τὸ περατοῦν τοῦ περατουμένου
 λείπεται μιᾷ διαστάσει· οἷον πέρας ἐστὶ παντὸς σώματος
 ἡ ἐπιφάνεια. εἰ τοίνυν πᾶν σῶμα τρεῖς ἔχει τὰς διαστά-
 20 σεις, μήκος, βάθος τε καὶ πλάτος, τὸ περατοῦν αὐτὸ,
 δηλονότι ἡ ἐπιφάνεια, διχῇ διαστατὸν ἔσται, μήκος μό-
 νον ἔχουσα καὶ πλάτος· πάλιν τῆς ἐπιφανείας πέρας
 ἐστὶν ἡ γραμμὴ· οὐκοῦν μίαν ἔχει μόνον τὴν κατὰ μήκος
 διάστασιν. τῆς δὲ γραμμῆς πέρας ἐστὶν ἡ στιγμή· ὥστε,
 25 μηδενὸς ὑπολειπομένου, ἔσται ἡ στιγμή ἀδιάστατος, εἴ-
 τουν ἀμερής. ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τῶν τῆς ἀριθμητικῆς
 ἀρχῶν ποιούμενος τὸν λόγον ἀποδείξει, ὅτι ἀμερής ἐστὶν
 ἡ μονάς, οὕτως. ὃ καταμετρεῖται πᾶς ἀριθμὸς, ἐκεῖνο
 ἐλάχιστον ἐστὶν ἐν ἀριθμῷ· μονάδι δὲ καταμετρεῖται πᾶς
 30 ἀριθμὸς· ἐλάχιστον ἄρα ἐν ἀριθμῷ ἡ μονάς, καὶ ἀμερής
 ἄρα· ἢ καὶ οὕτως. ὁ ἐν ἀριθμῷ ὃν μὴ ἐστὶν ἀριθμὸς,
 τοῦτο ἀδιαίρετόν ἐστι· τοιοῦτον δὲ ἡ μονάς· οὐκοῦν ἀδι-
 αίρετον. οὕτω μὲν οὖν ἐκ τῶν περὶ ἕκαστα ἐνδόξων ἡ

διαλεκτικὴ ποιεῖται τὸν λόγον, καὶ περὶ τῶν καθ' ἑκά-
στην ἐπιστήμην ἀρχῶν. οὐ δεῖ δὲ πᾶν πρόβλημα οὐδὲ πᾶ-
σαν θέσιν ἐπισκοπεῖν, ἀλλ' ἣν ἀπορήσειεν ἄν τις τῶν λό-
γου δεομένων, καὶ μὴ κολάσεως ἢ αἰσθήσεως· οἱ μὲν γὰρ
ἀποροῦντες, πότερον δεῖ τὸν θεὸν τιμᾶν καὶ τοὺς γο- 5
νέας ἀγαπᾶν, ἢ οὐ, κολάσεως δεόνται· οἱ δὲ, πότερον
ἢ χιῶν λευκὴ ἢ οὐ, αἰσθήσεως. οὐδὲ δὴ οὖν σύνεγγυς ἢ
ἀπόδειξις, οὐδὲ τῶν ¹⁴ λίαν πόρρω. τὰ μὲν γὰρ προφανῆ
καὶ γνώριμον ἔχει τὴν ἀπόδειξιν, οἷον διὰ τί ὁ ἀνθρώπος
ἔστι ζῶον, καὶ διὰ τοῦτο οὐδεμίαν ἀπορίαν ἔχει τὸ ζητού- 10
μενον. τὰ δὲ διὰ πολλῶν ἀποδεικνύμενα λόγων, καὶ διὰ
τοῦτο ἀσαφῆ τε ὄντα καὶ δύσγνωστα, πλείονα τὴν ζήτη-
σιν ἔχουσιν, ἢ κατὰ γυμνασίαν τῆς διαλεκτικῆς. ἔξομεν
δὲ τελέως τὴν μέθοδον, ὅταν ὁμοίως ἔχωμεν, ὥσπερ ἐπὶ
ῥητορικῆς καὶ ἰατρικῆς καὶ τῶν τοιούτων δυνάμεων. οὔτε 15
γὰρ ὁ ῥητορικὸς ἐκ παντὸς τρόπου πείσει, οὔτε ὁ ἰατρι-
κὸς ὑγιάσει· ἀλλ' ἐὰν τῶν ἐνδεχομένων μηδὲν παραλίπη,
ικανῶς αὐτὸν ἔχειν τὴν ἐπιστήμην φήσομεν. ἐπὶ μὲν γὰρ
τῶν ποιητικῶν τεχνῶν, οἰκοδομικῆς φημι καὶ χαλκευτικῆς
καὶ τεκτονικῆς οὐχ οἷόν τε ἀποτυχεῖν τοῦ σκοποῦ, πλην 20
εἰ μὴ κατὰ τινα τύχην, καὶ τοῦτο σπανίως, διὰ τὸ τὴν
ὑλὴν ὑποκεῖσθαι τῷ θελήματι τοῦ τεχνίτου, καὶ μὴ ἀντι-
πράττειν ὅπως οὖν, ἄψυχον οὖσαν καὶ ἀπροαίρετον. ἐπὶ
δὲ τῶν στοχαστικῶν δυνάμεων, ῥητορικῆς φημι καὶ δια-
λεκτικῆς καὶ τῶν ἄλλων, ὅσαι τὰ ἀντικείμενα δύνανται, 25
οὐ πανταχοῦ τὸ κράτος ἐπακολουθεῖ, ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ
γίνεται τοῦ τέλους ἀποτυχία. καὶ τὸ αἷτιον ἢ φύσις τῶν
ὑποκειμένων· τό τε γὰρ σῶμα τρεπτόν καὶ ἄλλοιωτόν
κατὰ φύσιν ὑπάρχον, οὐχ ὑπεῖκει ταῖς κατὰ τὴν τέχνην
θεραπείαις πολλάκις, ἀλλὰ μοχθηρίας περιουσίᾳ πρὸς 30
τὴν τέχνην ἀντιπράττει, νικωμένου τοῦ κρείττονος ὑπὸ

14 Cod. ὦν.

τοῦ χειρόνος, καὶ ἡ τῶν ἀνθρώπων προαίρεσις, μωρίας
 δεχομένη μεταβολὰς, καὶ πρᾶγμα οὐσα, καθ' ἃ φησι Ἰη-
 μουσθένης, ¹⁵ ἀσταθμητότατον πάντων καὶ ἀσυνετώτα-
 τον, ὥσπερ ἐν θαλάττῃ πνεῦμα ἀκατάστατον, ὅταν τῇ
 5 κινούμενον, οὐ δύναται παρακολουθεῖν πολὺν τινα χρόνον
 τοῖς ἐκ λογισμοῦ λεγομένοις ἢ φαινομένοις εἶναι καλοῖς,
 ὥστε οὐ παρὰ τὸν λέγοντα ἢ ὑγιάζοντα ἢ ἀποτυχία, ἀλ-
 λὰ παρὰ τὴν φύσιν τῶν ὑποκειμένων ταῖς τοιαύταις δι-
 νάμεσιν. ἀπαιτούμεθα δ' οὖν ὅμως τὰ παρ' ἑαυτῶν
 10 ἅπαντα εἰσφέρειν. διαφέρει δὲ τὸ πρόβλημα καὶ ἡ πρό-
 τασις τῷ τρόπῳ. οὕτω μὲν γὰρ ῥηθέντος, ἄρ' ἂν γε τὸ
 ζῶον πεζὸν δίπουν ὀρισμός ἐστιν ἀνθρώπου, ἢ οὐ; καὶ
 πότερον τὸ ζῶον γένος ἐστὶν αὐτοῦ, ἢ οὐ; πρόβλημα γί-
 νεται. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. πᾶσα γὰρ πρότασις
 15 καὶ πᾶν πρόβλημα ἢ ἴδιον ἢ γένος ἢ ὅρον ἢ συμβεβηκός
 δηλοῖ· καὶ γὰρ καὶ τὴν διαφορὰν ὡς οὐσαν γενικὴν ὁμοῦ
 τῷ γένει τακτεῖον. ὥστε εἰκότως ἴσα τῷ ἀριθμῷ τὰ προ-
 βλήματα καὶ αἱ προτάσεις εἰσιν· ἀπὸ πάσης γὰρ προτά-
 σεως πρόβλημα ποιήσεις μεταβαλὼν τῷ τρόπῳ. οὕτως
 20 μὲν οὖν καὶ περὶ διαλεκτικῆς τὰ πρόσφορα τῇ ὑποθέσει
 ἀποδεδώκαμεν, ἀρχὴν ποιησάμενοι τῶν ὑπὲρ αὐτῆς λόγων
 τὸ ταῦτόν τοῦ πιθανοῦ πρὸς τὰς ἐνδόξους προτάσεις· καὶ
 οἶμαι τοῖς φιλομαθέσι καὶ φιλοκάλοις μὴ περιττὸν ἡμῶν
 δόξειν τὸ σπουδάσμα. Ἐπεὶ τοίνυν ἀποδέδεικται ἡμῖν
 25 διὰ πλειόνων λόγων, τί τέ ἐστι τὸ πιθανόν, καὶ τί τὸ
 ἀληθές, καὶ ὅτι ταῦτόν ἐστι τὸ πιθανόν ταῖς ἐνδόξοις
 προτάσεσιν, ἐνδόξα δὲ εἰσι τὰ δοκοῦντα πᾶσιν ἢ τοῖς
 πλείστοις ἢ τοῖς σοφοῖς, καὶ τούτων μάλιστα τοῖς ἐπὶ
 σοφίᾳ γνωριμωτέροις, γνωριμώτατοι δὲ πάντων ἐπὶ σοφίᾳ
 30 τῇ τε θεωρητικῇ καὶ πρακτικῇ τυγχάνουσιν ὄντες οἱ τῆς
 αὐτοσοφίας τε καὶ αὐτοαληθείας Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ

μόνου ἀληθινοῦ θεοῦ, μαθηταί, καὶ τῶν προσεχῶς αὐ-
 τὸν διαδεξαμένων ἀποστόλων διάδοχοί τε καὶ ὁπαδοὶ καὶ
 ὁμότροποι, Βασίλειος, Γρηγόριος καὶ Ἰωάννης, καὶ οἱ
 λοιποὶ πάντες, ὅσοι τοῦ αὐτοῦ μετεσχίκασι πνεύματος.
 τούτους ἄρα κυρίως ὁμολογητέον χρήσασθαι τῷ πιθανῷ 5
 μετὰ ἀληθείας ἐν τοῖς οἰκείοις συγγράμμασι, καὶ τοὺς
 αὐτῶν λόγους μὴ πειθῶ τινα ἔχειν ἀπλῶς, ἀλλὰ πειθα-
 νάγκην ἄρρήτον τε καὶ ἀνεκδιήγητον, καὶ φατέον καὶ
 πιστευτέον, καὶ ὃ φησί τις τῶν ἀγίων περὶ τοῦ Χρυσο-
 στόμου πατρὸς, τοῦτο κατὰ κοινὸν περὶ πάντων εὐκαιρον 10
 ἀποφήνασθαι, ὡς τὰ θεῖα τούτων συγγράμματα ἐν μί-
 ξει τοῦ ἀληθοῦς τε καὶ τοῦ πιθανοῦ μέμεισουργημένα
 τυγχάνουσιν.

Ἔστι μέρη τοῦ πολιτικοῦ κ. τ. λ. T. V. p. 220. v. 17.

v. 25. τοῖς ἀκροαταῖς Cod. τῶν ἀκροατῶν, omis- 15
 sis sqq. εὐνοίαν —
 ἀντιδίδων.

29. ἔνιοι Cod. om. Post καλοῦσιν pergīt: Ἰστέον
 δέ, ὅτι ἐ εἰσὶ ρητορικαὶ κ. τ. λ. T. V. p. 214.
 v. 15. 20

p. 214. v. 17. Πυθαγόρας Cod. ὁ Πυθαγ.

20. καὶ Κίμων Cod. καὶ om.

24. καὶ ἄλλοι Cod. καὶ οἱ ἄλλοι.

25. ἠγήσαντο Cod. ἠγήσατο.

p. 215. v. 1. δὲ Cod. om. Post μετερχόμενος codex tran- 25
 sit ad v. 17. Ἐφάνη κ. τ. λ.

18. γὰρ Cod. δέ.

19. κεχρησθαι Cod. καὶ χρησθαι.

25. ῥητῷ Cod. om.

26. ἠγνωμόνησεν Cod. ἠγνωμόνευσεν. 30

27. καὶ ἐπὶ Cod. καὶ om.

28. ἔφη ὁ Κόραξ κ. τ. λ. Cod. ἔφη ὁ Τισίας,
 διλημμάτῳ χρησάμενος πρὸς τὸν οἰκεῖον διδάσκαλον δι-

καὶ ἔρημαί σοι περὶ τῶν μεθῶν· καὶ, εἰ μὲν πείσω σε δι-
 ται με μεθεῖν, ὡς πείσας οἷς ἐν δύνω· εἰ δὲ μὴ ἐπι-
 σω πείσαι, πάλιν οἷς ἐν δύνω· οἱ γὰρ ἐκδιδάχθησαν παρὰ
 σοῦ τὸ πύθιν· ὁ δὲ Κόραξ ἀντίστρεφεν αὐτῶν· δακ-
 6 ῖν ἦμαί σοι καὶ γὰρ· καὶ εἰ μὲν πείσω λαβὼν με μεθεῖν,
 ὡς πείσας· λήψομαι· εἰ δὲ μὴ πείσω, καὶ οὕτως ὀφείλω
 λαβεῖν, ὅτι τηλικούτους ἐξέθρεψα μαθητὰς, ὥστε τῶν
 διδασκάλων ἐπικρατῶν· οὐδὲν ἀπορήσαντες οἱ δισκασταὶ
 ἀνέβόησαν. κακοῦ κόρακος κακὸν ὦν, ἦσαν δειροῦ δι-
 10 δασκάλου δεινότερος ὁ μαθητής.

Ὅτι κατὰ φύσιν προτάσσεται τὸ συμβουλευτικὸν
 τῶν λοιπῶν δύο εἰδῶν, δεικνύται καὶ ἐκ τῆς τοῦ παντός
 ἀρχαιογονίας· καθὼθ' ὁ θεὸς πρῶτον βουλευσάμενος, θεο-
 πρεπῶς δὲ τοῦτο νοητέον, ἐπὶ τὴν δημιουργίαν ἦλθε τοῦ
 15 τιμιωτάτου κτίσματος, δηλονότι τοῦ ἀνθρώπου· εἰδ'·
 οὕτως ἐπὶ τοὺς τῶν δημιουργημάτων ἐπαίνους· εἶδε γάρ,
 φησὶν, ὁ θεὸς πάντα ὅσα ἐποίησε, καὶ ἰδοὺ καλὰ λίαν.
 ἄλλως τε καὶ τὸν νόμον πρῶτον δεδοκῶς τῷ Ἀδὰμ, ὅπερ
 ἐστὶ τῆς κατὰ νόμου εἰσφορᾶν πραγματικῆς ἰδίων, ἥτις
 20 ὑπὸ τὸ συμβουλευτικὸν εἶδος ἀνάγεται. ὕστερον ἐπὶ τὴν
 τοῦ παραινόμεσαντος ἦλθε δίκην, ὅπερ ἐστὶ τοῦ δικα-
 νικοῦ.

E r r a t a.

p. 4. v. 10. pone ad marg. paginam Ald. 20.

p. 64. notae 21. adde: Ald. Codd. ἐφόρεσε.

p. 198. 11. ἀπογέρεσθαι. Basil. Schol. ined. in Gregorii Naz.
 Or. XXXII. apud Ruhnck. ad Tim. p. 159. legit: φέρεσθαι.

p. 305. v. 16. l. κομίσω.

p. 314. not. 9. l. Mon. Vind. ὀλίγον.

p. 413. v. 16. l. φονεύς.

INDEX

LOCORUM DEMOSTHENICORUM,

QUI TOM. III. VI. ET VII. CONTINENTUR.

- Oratio in Androktionem III. 64 153 281 284 337 341 413 433
499 704. VI. 421 516 534. VII. 328 330 343 706 977 1037
1196 1228 1310.
- in Aphobum III. 330.
- in Aristocratem III. 63 71 79 95 99 100 211 213 215 223
237 274 288 293 313 329 330 337 341 371 413 416 432 436
450 513 707 708 711. VI. 75 175 181 393 480. VII. 11 165
337 340 341 427 600 685 706 732 941 942 948 963 1031 1064
1150 1197 1220 1225 1302 1319.
- in Aristogitonem III. 221 228 229 231 236 242 367 403
433. VI. 458. VII. 330 933 990 998 1306. παράδειγμα σφο-
δρότητος σχεδόν ἅπας ὁ κατὰ Ἀριστογ. III. 240. μιμνῆται τὸν
Λυκούργου χαρακτηρισμὸν. VII. 1044. νοθεύονται παρ' ἐνίων.
VII. 1045. a Dionysio Hal. VII. 1308.
- in Boeotum III. 271.
- in Calliclem VII. 20. 67.
- de Chersonneso III. 215 237 296 325 340 341 412 429 451
502. VI. 361 409. VII. 607 947 1070 1193.
- in Cononem III. 19 95 204 440 692. VI. 383. VII. 54
271 272 732 798 888 924 944 1000 1331.
- pro corona III. 79 109 119 146 152 159 160 164 168 212
213 217 222 225 227 231 240 241 242 244 245 246 247 250
252 253 255 256 259 265 266 267 268 269 272 273 275 276
281 282 283 284 286 287 288 293 296 297 299 300 301 303
308 309 310 321 331 332 335 337 338 340 342 343 344 345
346 347 350 352 353 359 367 371 403 406 407 408 409 414
416 422 423 424 425 430 431 432 436 441 442 449 454 459
498 504 506 508 509 513 514 528 538 580 704 705 708 710 717.
VI. 36 100 108 119 175 232 271 273 361 371 383 423 441 473 474
VII. 19 38 44 114 116 261 279 291 322 317 360 364 386 413
423 424 425 428 499 518 519 523 528 529 593 639 652 662
751 766 821 825 847 874 875 918 922 925 931 933 935 947
951 962 973 975 979 998 1006 1010 1018 1028 1053 1118 1148
1151 1152 1157 1159 1169 1175 1185 1211 1221 1257 1277 1300
1302 1319 1337.
- in Dionysodorum III. 203. VI. 149. VII. 916.
- Epistolae III. 234 235 237 349 707.
Ἐπιστολὴ τοῦ θεοῦ φόνου ἀπολογία VI. 458.

- Oratio in Eubulidem III. 307.
 — de Halonneso III. 110 233 236 VI. 253. VII. 227 593 601 603 909.
 — in Leptinem III. 70 109 134 152 155 171 202 213 248 252 259 268 273 288 289 291 332 333 334 369 409 428 429 457. VI. 75 193 347 509 337. VII. 60 116 328 593 604 485 707 891 1023 1099 1140 1292 1297. ὁλος ὁ λόγος πεκαλιώπασαι VII. 1044.
 — pro Megalopol. III. 51 333 346 370. VI. 433 VII. 614.
 — in Midiam III. 36 71 102 200 202 206 209 248 261 262 270 298 329 331 339 344 350 406 408 411 413 424 425 428 436 449 451 452 453 506 508 711 713 VI. 119 141 147 VII. 53 315 336 339 344 405 408 417 427 433 448 449 453 721 730 881 915 927 935 1021 1151 1181 1185 1200 1279 1284 1291.
 — in Neaeram III. 64 452. VI. 534. VII. 1160.
 — in Nicosstratum III. 307.
 — Olynth. I. III. 152 155 175 275 282 284 285 292 299 334 359 361 407 410 413 415 435 436 451 452 457 505 506 507 585 709 710. VI. 38 193. VII. 4 14 16 25 127 282 365 604 610 891 1022 1025 1148 1182 1198 1216 1317 1319.
 — Olynth. II. III. 50 123 149 151 155 216 272 276 287 288 290 327 347 434 450 457 458 500 502 504 709 710 711 VII. 25 70 114 127 607 610 941 948 1023 1147 1150 1243 1314 1325.
 — Olynth. III. III. 205 226 234 235 236 252 266 280 288 350 437 581. VI. 119 254. VII. 16 70 975 1097 1342.
 — de Parapresbia III. 26 96 99 104 105 108 114 119 152 153 154 205 211 216 226 236 237 250 251 252 259 263 264 268 269 271 275 276 280 282 285 288 297 305 307 310 322 326 336 338 339 340 345 347 352 359 416 417 418 420 436 439 453 499 502 505 654 656 707 709 711 746. VI. 79 108 193 383 421 413 435 516. VII. 179. 196 227 229 252 286 312 314 325 334 340 374 568 685 692 732 745 797 889 940 1021 1043 1078 1098 1224 1225 1227 1242 1254 1322 1331 1341.
 Philippicæ VII. 592 603 607 1343.
 Philipp. I. III. 51 149. 162 176 193 215 238 265 273 285 299 341 359 414 499 505 VI. 37 253 426. VII. 14 34 57 613 808 887 1040 1217 1344.
 Philipp. II. III. 300 361.
 Philipp. III. III. 151 153 205 226 236 239 251 270 275 300 326 335 342 361 415 502 507 514 536 704 709. VI. 37 372 410. VII. 288 766 995 1015 1030 1170 1214 1244 1267.
 Philipp. IV. III. 151 171 234 240 250 299 706. VI. 114. VII. 909.
 pro Phorm. III. 450.
 in Polyclem III. 307.
 in Spudiam III. 203 330. VI. 149 VII. 838. 922 944.
 de Symmoriis III. 151 415.
 in Timocratem III. 102 153 205 208 299 348 407 435 454 657. VI. 367 413. VII. 330 685 925 944 1165 1196 1225 1315.

3 2044 004 714 523

THE BORROWER WILL BE CHARGED
AN OVERDUE FEE IF THIS BOOK IS
NOT RETURNED TO THE LIBRARY
OR BEFORE THE LAST DATE STAMP
BELOW. NON-RECEIPT OF OVERDUE
NOTICES DOES NOT EXEMPT THE
BORROWER FROM OVERDUE FEES.

Harvard College Widener Library
Cambridge, MA 02138 (617) 495-2413

